

GÖTEBORGS KOMMUNALKALENDER

1945

ÅRG. XVII

UTGIVEN AV
GÖTEBORGS STADS STATISTISKA BYRÅ

FÖRORD

Föreliggande sjuttonde årgång av Göteborgs Kommunalkalender är i huvudsak upprättad efter samma plan som föregående årgång samt omfattar i görligaste mån uppgifter t.o.m. den 1 mars 1945; där så låtit sig göra, hava även senare förändringar, som kommit till statistiska byråns kännedom, inarbetats under tryckningsarbetets fortgång.

Bland de ändringar i stadens förvaltning, som ägt rum sedan närmast föregående årgång av kommunalkalendern, märkes en viss omorganisation av barnavårdsnämnden, huvudsakligen av intern natur, ävensom av arbetslöshetskommittén, som fr. o. m. den 1 juli 1944 benämnes arbetslöshetsnämnden samt civilförsvarets omorganisation, som bl.a. medförde inrättandet av civilförvarnsnämnden fr.o.m. den 1 december samma år.

Bland nyintagna nämnder och institutioner i övrigt märkas fastighetstaxeringsnämnderna (sid. 34), fastighetsprövningsnämnden (sid. 36), fristående mödravårdscentraler under sjukhusdirektionen (sid. 147), Göteborgs förskoleseminarium (sid. 184), hemhjälpnämnden (sid. 220), socialinstitutet i Göteborg (sid. 306), Göteborgsstudenternas kursverksamhet (sid. 321), föreningen Utbynäs barnträdgård (sid. 350), stiftelsen Domprosten Rexius' minne barnkoloniverksamhet (sid. 357), makarna Lindquist's donationsfonder (sid. 385), föreningen Hospits för kvinnor (sid. 400), sakkunniga för Göteborgs territoriella församlingsindelning (sid. 417) samt Västra Frölunda församling (sid. 441).

Å andra sidan hava vissa institutioner, som antingen nedlagts eller fått sin verksamhet överflyttad å andra inrättningar, avförts ur kalendern, varjämte två stadsfullmäktiges beredningar, som slutfört sina uppdrag likaledes avförts, medan tre nya stadsfullmäktiges beredningar tillkommit. I övrigt företer föreliggande årgång inga väsentliga förändringar, givetvis fränsett den allmänna revisionen av äldre uppgifter samt åtskilliga av utvecklingen betingade kompletteringar och omarbetningar. Sådana hava emellertid i föreliggande årgång blivit osedvanligt talrika. Detta sammanhänger i väsentlig mån med införlivningen av Västra Frölunda fr.o.m. innevarande års ingång.

Genom de vidtagna åtgärderna har kalenderns omfång ökat med icke mindre än 25 sidor.

Till ledning vid kommunalkalenderns användning meddelas här nedan sedvanliga upplysningar rörande planen för kalendern.

Beträffande personuppgifterna har såsom i statskalendern vederbörandes fullständiga namn, yrken, titlar och födelseår angivits på varje särskilt i kalendern förekommande ställe; detta närmast med hänsyn till att personregistret begränsats till att huvudsakligen omfatta de kommunala förtroendemännen. (Angående principerna för uppläggningsen av ifrågavarande alfabetiska förteckning, se ingressen till densamma å sid. 450.) Det (eller de) förnamn, som vederbörande använder (eller skriver sig för),

har spärrats, och vederbörande ordnas i förenämnda personregister efter detta namn, då flera personer förekomma med samma tillnamn. Efter titulaturen har i förekommande fall inom den borgerliga kommunen angivits, om vederbörande innehar förtroendeuppdrag som stadsfullmäktig eller riksdagsman.

För de kommunala förtroendemännen angives efter födelseåret, dels från vilket år vederbörande innehaft sina resp. förtroendeuppdrag samt dels, därest dessa avse viss tidsperiod, det år tiden för resp. mandat utgår. Tidpunkten för vederbörandes suppleant-skap i kommunala styrelser och nämnder angives inom parentes. Vidare angives, om och i sådant fall från vilket år, vederbörande inom en styrelse fungerar som ordförande, vice ordförande, kassaförvaltare (skattmästare), suppleant för kassaförvaltare (vice skattmästare), sekreterare och vice sekreterare. Motsvarande uppgifter meddelas i regel även för styrelseledamöter och suppleanter, revisorer och revisorssuppleanter i övriga institutioner, med vilka stadsfullmäktige resp. kyrkofullmäktige hava att skaffa eller där vederbörande tillsatts av annan offentlig myndighet.

Nominativa uppgifter rörande stadens ämbets- och tjänstemän hava införts icke blott för innehavare av mera ansvarsfulla befattningar utan framför allt beträffande sådana tjänstemän, med vilka allmänheten har mer eller mindre direkt att skaffa, oberoende av anställningssätt och lönevillkor. I regel torde tjänstemän intill nionde lönegraden hava medtagits samt ur lägre lönegrader huvudsakligen expeditionspersonal och vaktmästare. Efter födelseåret följer uppgift på det år, vederbörande ämbets- eller tjänstemän tillträtt sina resp. befattningar och, därest samma eller liknande tjänst tidigare bestritts på förordnande, även året därför inom parentes. Befattningshavarnas benämning ansluter sig i allmänhet till den tjänsteförteckning, som finnes bifogad det av stadsfullmäktige den 31 oktober 1940 antagna tjänsterelementet. Det må dock framhållas, att stadsfullmäktige samma dag bemyndigade löne- och tjänstenämnden att uppgöra förslag till de förändringar uti de i tjänsteförteckningen upptagna befattningshavarnas benämning, vilka efter ytterligare omprövning kunde befinnas önskvärda och nödiga, samt att underställa förslaget stadskollegiets prövning i och för godkännande. För de i stadens lönestat upptagna ämbets- och tjänstemännen angivas vederbörandes lönegrad genom en siffra inom parentes i rubrikerna för resp. befattningar.

I likhet med föregående år är i kalendern infogat ett avskiljbart blad, avsett för beriktiganden eller förslag till förbättringar.

Göteborg i statistiska byrån i mars 1945.

WERNER GÖRANSSON

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sid.
I. Historisk översikt med särskild hänsyn till stadens styrelse och förvaltning	1
II. Länsstyrelsen (Kungl. Maj:ts Befallningshavande)	5
III. Göteborgs magistrat och rådhusrätt och i samband därmed stående institutioner	8
Magistraten	8
Rådhusrätten	9
Överförmyndare	14
Fastighetsregistret	14
Kronouppbörds- och exekutionsverken	15
Mantalskontoret	17
IV. Skattemyndigheterna	19
Taxeringsnämnderna	19
Länsprövningsnämnden	33
Fastighetstaxeringsnämnderna	34
Fastighetsprövningsnämnden	36
Beredningar för avskrivning och avkortning av kommunalutskylder	36
Beredning för avskrivning och avkortning av pensionsavgifter	39
V. Polisväsendet	40
Poliskammaren	41
Polisdomstolen	43
Poliskåren	43
Kriminalpolisen	45
Ordonnanspolisen	46
Centralpolisen	46
Trafikpolisen	47
Distriktpolisen	47
Hamnpolisen	49
Statspolisen	50
Polisskolan i Göteborg	50
Poliskollegiet i Göteborg	51
Göteborgs stads polisenämnd	52
VI. Val av ledamöter till riksdagens första och andra kammare	54
Första kammaren	54
Andra kammaren	54
VII. Göteborgs stadsfullmäktige och i samband därmed stående institutioner	56
Stadsfullmäktige	57
Sammanslutningar bland stadsfullmäktige	61
Stadsfullmäktiges diskussionsklubb	61
Politiska grupper inom stadsfullmäktige	61
VIII. Göteborgs stadskollegium och i samband därmed stående institutioner	62
Stadskollegiet	63
Stadskansliet	64
Statistiska byrån	65

XI. Specialstyrelser	66
1. <i>Drätsel, byggnads- och brandväsende m. m.</i>	66
Drätselkammaren	66
Samfällda drätselkammaren	67
Drätselkammarens första avdelning	68
Kansli- och ombudsmannabyrån	69
Kommunaluppbördskontoret	70
Göteborgs stads erkända skatteförmedlingskassa	70
Stadsrevisorskontoret	71
Drätselkontoret	71
Bokföringsavdelningen	71
Stadskassan	72
Hövägen	72
Byggnadstekniska byrån (Arkitektbyrån).....	72
Egnahemsverksamheten	73
Drätselkammarens andra avdelning.....	74
Fastighetskontoret	75
Kansliet	75
Ingenjörbyrån	76
Hyresbyrån	76
Byggnadsbyrån	76
Rörtekniska byrån	77
Gatukostnadsbyrån	77
Skogsnämnden	77
Drätselkammarens gatunamnsberedning	77
Byggnadsnämnden	78
Kansliet	79
Stadsarkitektkontoret.....	80
Stadsingenjörkontoret	81
Stadsplanekontoret	82
Eldsläckningsverket	83
Skorstensfejare	85
Löne- och tjänstnämnden	87
Göteborgs stads auktionsverk	89
Handels- och sjöfartsnämnden	90
Translatores publici	91
2. <i>Gatukontoret, hamnen och övriga affärsdrivande verk</i>	92
Gatu- och vägförvaltningen	92
Vattenverket	95
Delegerade för ärenden angående gatu- och vägförvaltningens samt styrelsens över vattenverket gemensamma kontorspersonal	97
Göteborgs hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner..	98
Hamnstyrelsen	98
Kamerala avdelningen	100
Hamnbevakningen	101
Tekniska avdelningen.....	101
Färjetrafiken.....	103

Frihamnen	103
Fiskhamnen	104
Göteborgs stads gas- och elektricitetsverk	104
Gasverket	106
Elektricitetsverket	109
Styrelsen över Göteborgs spårvägar	112
Spårvägstrafiken	113
Busstrafiken	113
3. <i>Styrelser och institutioner för sjukvård och sanitära förhållanden</i>	115
Göteborgs hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner	115
Dispensärcentralen	117
Bostadsinspektionen	118
Göteborgs stads hälsovårdsinspektion	118
Karantäns- och desinfektionsväsendet	121
Stads- och distriktsläkare	121
Göteborgs stads delegation för barnhygien	124
Göteborgs stadskemist	124
Gemensamma direktionen för Göteborgs stads sjukhus och i samband därmed stående institutioner	125
Sahlgrenska sjukhuset	128
Göteborgs sjuksköterskeskola	134
Göteborgs sjuksköterskebyrå	134
Göteborgs stads laboratorium	135
Thamstorps vil- och centralhem	135
Holtermanska sjukhuset	136
Göteborgs barnsjukhus	137
Renströmska sjukhuset	139
Romanäs sanatorium	139
Barnsanatoriet Rävlanda	140
Sommarsanatoriet å Sandarna	140
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	141
Vasa sjukhus	142
Epidemisjukhuset	144
Fristående polikliniker (ej knutna till sjukvårdsinrättning)	145
Distriktssköterskor	146
Den öppna förlossningsvården	147
Fristående mödravårdscentraler	147
Göteborgs kommunala tandpolikliniker	148
Lillhagens sjukhus	149
Renströmska badanstalterna	152
Göteborgs stads renhållningsverk	153
Göteborgs stads offentliga slakthus, torg och saluhallar	155
Slakthuset med tillhörande inrättningar	156
Torg och saluhallar	158
4. <i>Styrelser och institutioner för undervisning, allmän kulturell verksamhet och fysisk fostran</i>	159
Folkskoleväsendet	159
Göteborgs stads folkskolor	164

Fortsättnings- och repetitionsskolorna	172
Göteborgs praktiska mellanskolor	173
Göteborgs kommunala mellanskola	175
Majornas kommunala flickskola	176
Vasa kommunala flickskola	177
Kjellbergiska kommunala flickskolan	178
Skolläkare	180
Folkskolans tandpolikliniker	181
Göteborgs skolköksseminarium	183
Göteborgs förskoleseminarium	184
Sällskapet för bildande av småbarnsskolor	185
Styrelsen för förvaltning av apotekaren Fredrik Mossbergs donation ..	187
Göteborgs stads yrkesskolor	188
Slöjdföreningens skola	190
Dagskolor	190
Aftonskolor	191
De kommunala arkiven	191
Göteborgs stadsbibliotek	192
Göteborgs stads folkbibliotek	195
Dicksonska folkbiblioteket	195
De mindre folkbiblioteken (filialerna)	197
Göteborgs stads läsrum	197
Röhsska konstslöjdmuseet	198
Göteborgs museum	199
Kulturhistoriska museet	201
Naturhistoriska museet	201
Konstmuseet	202
Sjöfartsmuseet	203
Keillers park	204
Göteborgs botaniska trädgård	205
Styrelsen för Göteborgs stads idrottsplatser	206
5. <i>Styrelser och nämnder för sociala ändamål</i>	209
Göteborgs fattigvård	209
Fattigvårdsbyrån	211
Den yttre fattigvården	212
Den inre fattigvården	215
Vårdhemmet Fjällbo	216
Sprängkullshemmet	217
Ivarsbergshemmet	217
Örgrytehemmet	218
Kungsladugårdshemmet	218
Hemmen för änkor	218
Hemmet för änkemän	219
Arbetshem	219
Hemhjälpnämnden	220
Göteborgs barnavårdsnämnd	221
Göteborgs centralråd för halvöppen barnavård	228
Barnavårdsnämndens byrå	229

Direktörsexpeditionen	229
Sekreterarexpeditionen	229
Avdelningen för skyddsuppfostran, samhällsvård och förebyggande verksamhet	229
Avdelningen för inspektion av fosterbarn och omhändertagna barn	230
Registratorsexpeditionen	230
Avdelningen för krav och bidragsförskottsärenden	230
Avdelningen för barnavårdsmanåärenden och mödrahjälp	231
Kamerala avdelningen	231
Barnhemmen	232
Barnavårdsnämndens skolhem	233
Barnavårdsnämndens inackorderingshem för pojkar	233
Hemmet Fredrique Wohlfahrts stiftelse	234
Hemmet Olivia Jacobsons minne	235
Stiftelsen inackorderingshemmet för flickor	236
Göteborgs stads skolhem och hemskola (för flickor)	236
Göteborgs stads skol- och yrkeshem (för gossar)	238
Mödrahjälpnsnämnden i Göteborg	239
Göteborgs stads nykterhetsnämnd	241
Nykterhetsnämndens byrå	243
Göteborgs stads natthärbärgen	244
Göteborgs stads rättshjälpsanstalt	244
Göteborgs ålderdomshem	246
Göteborgs stads pensionärshem	248
Styrelsen för Göteborgshem	249
Folkpensioneringen	250
Pensionsnämndernas expedition	253
Pensionsnämnderna	254
Arbetslöshetsnämnden	259
Göteborgs offentliga arbetsförmedling (Länsarbetsnämnden)	261
Kristidsnämnden för Göteborgs stad	264
Familjebidragsnämnden	265
Hyresnämnden	266
Civilt försvarsnämnden	267
Civilt försvarets organisation	268
Civilt försvarsbyrån	268
X. Stadsfullmäktiges kommittéer och beredningar	270
1. <i>Permanenta kommittéer och beredningar</i>	271
Stadsfullmäktiges valkommitté	271
Beredning för ärenden angående ansökningar om tillstånd till utskänkning eller utminuterung av pilsnerdricka	271
Kommittén för studiekurser och resestipendier för stadens befattningshavare	272
Beredning för naturskydd	273
2. <i>Beredningar för administrativa m. fl. ändamål</i>	273
Beredning för centralisering av kommunalförvaltningen i Göteborg	273
Gatuberedningen för Lundby och Örgryte	274

	Beredning för nybyggnad till Vasa kommunala flickskola	274
	Beredning för byggnader åt småindustrier och hantverk	274
3.	<i>Beredningar för sociala ändamål</i>	275
	Beredning för vänthem åt ensamstående blivande mödrar	275
	Beredning för anskaffande av nya natthärbärgen m. m.	275
	Beredning för segelsportens främjande	275
	Beredning för friluftss- och bastubad	276
	Beredning för vård och utkomst för partiellt arbetslösa	276
	Kommitté för semesterhem åt husmödrar	276
	Hamnarbetsberedningen	277
	Beredning för social hemhjälpsverksamhet	277
	Beredning för sommarkolonier för småbarn	277
XI.	Institutioner, i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter eller re- visoror, ävensom sådana, som av staden understödjas eller eljest äro av större kommunalt intresse	278
1.	<i>Inrättningar för kommunala ändamål samt på allmänna författningar grundade institutioner</i>	278
	Svenska stadsförbundet	278
	Svenska hamnförbundet	280
	Svenska städernas förhandlingsorganisation	281
	Medlare i tvister mellan äkta makar	282
	Statens förlikningsmän i arbetstvister	283
	Länsnykterhetsnämnden	283
	Änke- och pupillkassan för Göteborgs stads befattningshavare	283
	Personer, valbara till ledamöter i expropriationsnämnd	285
	Gode män vid laga skifte	287
	Vattenrättsnämndeman för Göteborgs stad	287
	Järnvägsrådet	287
	Vägsynenämnden	288
	Hästuttagningsnämnden	288
	Inskrivningsnämnd för Västgöta-Bohus inskrivningsområde nr 17 ...	288
	Värderingsnämnder enligt rekvisitionslagen	289
2.	<i>Institutioner för handel och annan ekonomisk verksamhet</i>	290
	Handelskammaren i Göteborg	290
	Svenska mässan, stiftelse	293
	Göteborgs och Bohusläns turisttrafikförening och turistbyrå i Göteborg ..	295
	Aktiebolaget Göteborgs skeppsdockor	296
	Huvudmän i sparbanker	297
	Göteborgs sparbank	297
	Fastighetsägarnes sparbank	297
	Aktiebolaget Göteborgs tomträttskassa	298
	Aktiebolaget Göteborgssystemet	299
	Vinga kaféaktiebolag	300
3.	<i>Undervisning, allmän kulturell verksamhet och fysisk fostran</i>	301
	Göteborgs högskola	301
	Handelshögskolan i Göteborg	303
	Göteborgs handelsinstitut	304

Göteborgs navigationsskola	305
Socialinstitutet i Göteborg	306
Allmänna läroverken	308
Hvitfeldtska högre allmänna läroverket	308
Vasa högre allmänna läroverk	310
Högre allmänna läroverket i Majorna i Göteborg	311
Högre allmänna läroverket för flickor	312
Östra realskolan	313
Högre flickskolor	313
Sigrid Rudebecks skola	314
Stiftelsen Göteborgs nya elementarläroverk för flickor	315
Göteborgs högre samskola	316
Göteborgs arbetarinstitut	317
Folkkonserterna	318
Arbetarnes bildningsförbunds lokalavdelning i Göteborg	318
Nykterhetsfolkets centralförsamling	320
Nykterhetsordnarnas studiecirklar	320
Annan studieverksamhet	321
Annedals kyrkliga ungdomsförbund	321
Kristliga föreningen av unga kvinnor	321
Emanuelskyrkans ungdomsförening	321
Tjänstemännens bildningsverksamhet, lokalkommittén i Göteborg ..	321
Göteborgs studiedistrikt av studieförbundet medborgarskolan	321
Göteborgsstudenternas kursverksamhet	321
Studiehemmet Nordgården	321
Föreningen för befrämjande av handelskuskaper	322
Göteborgs kontoristförenings resestipendiefond	323
Göteborgs skrädderiska skola	323
Överskottsmedel från 1891 års industrilotteri	324
Charles Felix Lindbergs donationsfond	324
Renströmska fonden	325
Wilh. Röhss' donationsfond	326
Olof och Caroline Wijks fond	326
Wilhelm och Martina Lundgrens vetenskapsfond	327
Wilhelm och Martina Lundgrens understödsfond	328
Eduard Magnus' musikfond	329
Göteborgs orkesterförening	329
Göteborgs konserthus	331
Göteborgs stads teaterfond	331
Aktiebolaget Göteborgs teater (Stadsteatern)	332
Aktiebolaget Göteborgs lyriska teater (Stora teatern)	333
Liseberg	334
Lingförbundet	335
Skid- och friluftsförbundets Göteborgsavdelning	336
Göteborgs idrottsförbund	336
Göteborgs distrikts idrottsförbund	337
4. Barnavård och ungdomsskydd	338
Föreningen Mjölkdroppen	338

Föreningen Daghem för småbarn	340
Föreningen Lundby barnkrubba	341
Föreningen Lilla daghemmet	341
Praktiska hushållsskolan för flickor	342
Föreningen Barnavärn	343
Barnavärn I	344
Barnavärn II	344
Barnavärn III	344
Annedals Barnabo och Barnabo-Furuhöjd	345
Ekedalens barnhem	346
Vasa och Johannebergs barnhem	346
S:t Pauli och Lödöse barnhem	347
Frälsningsarméns barnhårbärge Morgonsol	348
Gårdabo barnträdgård	348
Norra Allégatans barnträdgård	349
Föreningen Bräcke barnträdgård	349
Föreningen Kungsladugårds barnträdgård	350
Föreningen Utbynäs barnträdgård	350
Oscar Fredriks församlings småbarnsskola	350
Föreningen för Göteborgs parkbarn	351
Majornas skolbarnshem	352
Gårda skolbarnshem	352
Örgryte barnavårdssällskap	353
Föreningen för barnbespising och skollovskolonier i Göteborg	354
Hjälpskolans sommarkolonier	355
Göteborgs skolförenings sommarbarnskommitté	355
Hyresgästernas havsbadsförenings u. p. a. barnkoloni å Stora Höga	356
Nationaltemplarordens (N. T. O.) i Göteborg barnkoloni	356
Stiftelsens domprosten Rexius' minne sommarkoloniverksamhet	357
5. <i>Sjukvård och sanitära förhållanden</i>	358
Göteborgs sjukhem	358
Carlanderska sjukhemmet	359
Privatsanatoriet Haralds minne	360
Föreningen De lungsjukes vänner	360
Örgryte förening mot tuberkulos	361
Styrsö kustsanatorium	362
Broströmska sjukhemmet för barn	363
Vanförestalten i Göteborg	364
James F. Dicksons minnesfond	365
Louise Ekmans donationsfond till behövande sjuka	366
Dalheimers donation	367
Donationsfonder, vilkas utdelningar ombesörjas av Göteborgs läkaresällsk.	367
Registrerade sjukkassor	368
6. <i>Allmän social hjälp- och understödsverksamhet</i>	369
Sociala centralbyrån	369
Allmänna hjälpföreningen	369
Sällskapet De fattiges vänner	370
Föreningen Vita Bandets hemsysterbyrå	371

Frälsningsarméns slumverksamhet	372
De arbetslösas understödsbyrå	372
Föreningen Skyddsvärnet Göteborg	373
Alkoholistanstalten Västkosthemmet	374
Pensionsinrättningen för ålderstigna eller sjukliga tjänare	375
Göteborgs sjuksköterskors pensions- och understödsfond	375
De blindas förening Hoppet u. p. a.	376
Dövstumpföreningen i Göteborg	377
Stiftelsen skolhemmet för dövstumma småbarn	377
Föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet	378
Skol- och vårdhemmet Stretered.	378
Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne	380
Söderborgska m. fl. stiftelser	381
Otto och Anna Platins fond	385
Makarna Lindeqvists donationsfonder	385
Osbeckska fonden	386
Ernst Hansons och Amelie Barks donationsfonder	387
J. C. E. Nolleroths donationsfond och donationen Fredrique Wohlfahrts stiftelse	388
Clasefonden	388
C. G. Cederskogs donationsfonder.	389
Ida Jonssons minne	389
Henrika Barks minne.	390
Gustaf Malmgrens fond för behövande musici	390
<i>7. Institutioner för beredande av bostäder och byggnadsverksamhetens befrämjande</i>	391
Styrelsen för Robert Dicksons stiftelse	391
Broströmska stiftelsen	393
Olof och Caroline Wijks stiftelse	394
Ingeborg och Knut J:son Marks stiftelse	394
Emily Dicksons stiftelse	395
Emily Wijks stiftelse	396
Wahlqvist-Andahls stiftelse för medelklassen	397
J. J. Dicksons stiftelse	397
Hyresfonden för pauvres honteux	398
Caroline Wijks sjuksköterskehem.	399
Tjänarinnehemmet i Göteborg.	399
Föreningen Hospits för kvinnor	400
Eduard Magnus' minne	400
Julius Lindströms stiftelse	401
Göteborgs stads sjömanshem	401
Stiftelsen Wilhelm Lundgrens minne	402
Göteborgs bostadskreditförening	403
Bostadsföreningen Göteborg u. p. a.	403
Göteborgs bostadsföretag, stiftelse	404
Stiftelsen bostäder åt blinda	405
Bostads A.-B. Framtiden	406
Bostads A.-B. Nutiden	406
Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Göteborg u. p. a.	407

XII. Den kyrkliga förvaltningen	408
<i>Göteborgs stift</i>	408
De ecklesiastika bostälernas förvaltning	410
Göteborgs diakonissanstalt	411
Göteborgs stifts diakoniråd	412
Göteborgs territoriella församlingar (karta)	413
<i>Göteborgs kyrkliga kommun</i>	414
Allmän historik och församlingsindelning, församlingstyrelse och tillsät-	
ning av prästerliga tjänster	414
Sakkunniga för reglering av den territoriella församlingsindelningen	417
Kyrkofullmäktige	418
Kyrkofullmäktiges valkommitté	421
Byggnadskommitté för uppförande av kyrka i Johannebergs församling ..	422
Av kyrkofullmäktige utsedda revisorer	422
Kyrkonämnden	422
<i>Territoriella församlingar</i>	424
Gustavi Domkyrkoförsamling	424
Kristine församling	425
Mariakyrkan	427
Gamlestads församling	428
Utby kyrka	429
Gamlestads kapell	429
Haga församling	429
Masthuggs församling	430
Oscar Fredriks församling	431
Församlingshyddan i Oscar Fredriks församling	432
Carl Johans församling	432
S:ta Birgittas kapell	434
Annedals församling	434
Vasa församling	435
Johannebergs församling	436
Lundby församling	437
Brämaregårdens kapell	439
Örgryte församling	439
Västra Frölunda församling	441
Hagens kapell	443
<i>Icke territoriella församlingar samt vissa därtill hörande institutioner</i>	444
Evangeliska brödrarförsamlingen	444
S:t Johannes kyrka	444
Göteborgs kyrkliga sjömansvård	445
Engelska församlingen	445
Katolska församlingen	446
Mosaiska församlingen	447
<i>Göteborgs kyrkogårdsstyrelse</i>	448
Svenska eldbegängelseföreningens Göteborgsavdelning	449
Alfabetisk förteckning över kommunala förtroendemän m. fl.	450
Sakregister	523
Löneskalor	528

GÖTEBORG

I. Historisk översikt med särskild hänsyn till stadens styrelse och förvaltning

Den smala flik av Västergötland, som vid Göta älvs utlopp skjuter in mellan Halland och Bohuslän, utgjorde under medeltiden och början av nyare tiden den enda del av Sverige, som nådde fram till Västerhavet. Betydelsen för riket att på denna landremsa få till stånd en lämplig utfartshamn ligger i öppen dag. Sverige vågade dock icke på länge lägga någon stad närmare havet än det urgamla *Liodhus* eller *Gamla Lödöse*, bortåt fyra mil från älvmynningen något söder om Lilla Edet. Detta medförde dock snart nog, att varje fartyg vid Bohus måste betala tull till norrmännen. Staden, vars konturer först under de senare åren genom verkställda grävningar på bekostnad av Göteborgs stad blivit kända, hade sin blomstringstid under 1200—1400-talen.

Behovet att få en stad närmare älvmynningen förmådde Sten Sture d. ä. att 1473 grunda en ny stad vid Sæveäns utlopp i Göta älv, d. v. s. där nuvarande stadsdelen Gamlestaden är belägen. Även detta område har under de senare åren varit föremål för vidlyftiga grävningar, som givit intressanta resultat. Staden skulle heta *Götaholm*, men namnet ändrades snart till *Nya Lödöse* eller *Nylöse*. Det nya samhället brändes emellertid flera gånger av danskarna, och då handeln ej blev av den betydelse man väntat, befallde Gustaf Vasa 1542, att borgarna skulle flytta ännu närmare havet till trakten av Älvsborgs slott inom det område ute vid Klippan, där nu Carnegieska bruket ligger. Där anlades även en stad som benämndes *Älvsborg*. Slottet såväl som staden förstördes emellertid redan 1563 av danskarna, och invånarna återflyttade till Nylöse, som änyo fick privilegier år 1572. Uppehållet här blev emellertid icke långvarigt. Redan 1603 utfärdade Karl IX interimsprivilegier och år 1607 slutgiltiga privilegier för en ny stad, som han kallade Göteborg, det *hisingska Göteborg*, eller Göteborg på Hisingen mitt emot Gamla Älvsborg. Dess läge har först genom nyligen verkställda undersökningar kunnat fastslås. Samhället gick, tack vare sitt lyckliga läge, snabbt framåt men erövrades och nedbrändes av danskarna 1611. Sedan fred blivit sluten genom det stora offer, som plägar kallas »Älvsborgs lösen», gjordes början till samhällets återuppbyggande. Men då Gustaf II Adolf 1619 besökte platsen, beslöt han att anlägga en helt ny stad, det nuvarande *Göteborg*, som sålunda haft icke mindre än fyra föregångare. Redan 1619 erhöll Göteborg interimsprivilegier. Stadens »stora privilegiebrev» är daterat i Stockholm den 4 juni 1621.

Stadens första bebyggare utgjordes, utom av svenskar, som på Konungens befallning mer eller mindre frivilligt flyttade dit från de förutvarande städerna Nylöse och hisingska Göteborg, till stor del av inflyttade utlänningar, framför allt holländare, som Gustaf II Adolf låtit inbjuda till bosättning i den nya staden, men även skottar och tyskar samt ett mindre antal engelsmän.

Till följd av den holländska kolisationen fick Göteborg en till en viss grad holländsk prägel. De efter holländsk förebild byggda kanalerna utgöra än idag ett talande bevis härpå. Staden befästes med skansar och vallar, och utomkring huvudvallen framdrogs en vallgrav.

En utvidgning och omgestaltning undergingo fästningsanläggningarna på Karl XI:s tid i anslutning till en av Erik Dahlberg utarbetad plan; skansarna »Kronan» och »Lejonet» äro bevarade minnen härav. Ännu vid 1800-talets början var den egentliga staden begränsad till området innanför vallgraven och omgiven av de gamla fästningsverken. Redan tidigt bosatte sig emellertid en del av stadens borgare utanför dessa fästningsverk, och så småningom uppkommo en del förstadssamhällen, såsom Haga, Masthugget m. fl., så att det nuvarande Göteborg omsluter samtliga äldre stadsområden, från Gamlestad, det forna Nylöse, i öster till Älvsborg och det hisingska Göteborg västerut.

Från och med 1800-talets ingång ändrades stadens utseende radikalt. Vallar och utanverk raserades och staden utvidgades i omfång. Kanalerna hava delvis måst fyllas för att bereda plats åt den ökade körtrafiken, stora summor hava nedlagts på hamn- och kajanläggningar, spårvägs- och järnvägslinjer hava tillkommit, husen vuxit i höjd, och kring en nästan ren affärs- och kontorsstadsdel med bank- och affärspalats (citybildning) hava bostads- och fabriksstadsdelarna grupperat sig.

Alltifrån sin grundläggning var Göteborg avsett att bli en verklig sjöstad. Handel och sjöfart fingo också en snabb uppblomstring, stödd framför allt på exporten av järn och trä. Staden berodde icke minst av handeln på Västeuropa, varvid i början Holland, sedan framför allt England, småningom också Frankrike och Medelhavsländerna fingo betydelse såsom exportmarknader. Ifråga om importerade varor måste salt nämnas i första rummet; det kom framför allt från Spaniens och Portugals hamnar. Tillkomsten av Ostindiska kompaniet år 1731 ledde till ett livligt varuutbyte med Ostasien. I slutet av 1700-talet bidrog ett rikt sillfiske till stadens förkovran, och i början av 1800-talet lät England till följd av den napoleonska kontinentalspärren sin handel gå över Göteborg. Med Napoleons fall följde dock en tillbakagång i den livliga merkantila verksamheten. Staden repade sig emellertid snabbt, och sedan de första ångbåtarna tillkommit, nådde Göteborgs sjöfart snart en blomstring som aldrig tidigare. Sedan Göta och Trollhätte kanaler samt Västra stambanan öppnats för trafik, blev Göteborg först huvudtransitoplats för svenskt import- och exportgods, men så småningom medförde de ändrade förhållandena inom världshandeln även, att staden utvecklades till den världshamn Göteborg idag är.

Vid sin grundläggning erhöll Göteborg en mycket säregen förvaltning genom privilegierna av 1621. Staden skulle utan förmedling av ståthållare eller guvernör lyda direkt under regeringen, och den lokala myndigheten skulle utgöras av en burggreve som representant för konungamakten, tre borgmästare och ett General-Stads-Råd på 25 medlemmar. Då stadens tillväxt till en början ej motsvarade de optimistiska förväntningarna, måste enklare former införas. I en av Axel Oxenstierna 1639 utfärdad instruktion föreskrefs, att stadens styrelse skulle handhas av en burggreve, tre presidenter och tolv rådmän. Denna organisation ägde bestånd till början av 1680-talet, då burggreveämbetet indrogs på grund av stadens sinande inkomster. År 1695 ersattes presidenterna med en justitie- och en handels- och politiborgmästare, varjämte rådmännens antal minskades till tio, fem juridiskt bildade och fem »i handel förfarne». Redan 1691 hade dessutom en kungl. förordning inskräp, att magistraten, som stadsstyrelsen benämndes, skulle inhämta landshövdingens mening rörande sin medelsförvaltning och över huvud i stadens angelägenheter vända sig till denne, icke direkt till regeringen. Visserligen väcktes den gamla representativa stadsstyrelsen till nytt liv genom 1716 års »konfirmation» av de ursprungliga privilegierna, men detta räckte icke länge. År 1719 återgick man till de enklare former, som angivits i reglementet av 1695. Därmed var länsstyrelsens ställning som den överordnade myndigheten befäst, och Göteborg var ej längre den privilegierade »riksstaden» (se närmare härom under länsstyrelsen och magistraten).

Lika litet som denna »underkastelse» skedde godvilligt, var magistraten villig att utan strid dela makten med borgerskapet, som genom sina »24 äldste» tidigt krävde sin rätt att deltaga i stadens styrelse och förvaltning. Till en början synas »de äldste», vilka i »Göteborgs Stads-Rådhs Resolutionsbok» av 1670 omtalas såsom en redan lagstadgad institution, likväl ha varit en uteslutande rådgivande församling utan nämnvärt inflytande, men genom 1695 års reglemente erhöles befogenhet att taga befattning med beskattningsfrågor. Sedan det berättigade i deras krav omsider 1752 erkänts på högsta ort, träffades slutligen 1810 mellan magistraten och borgerskapet en formlig överenskommelse om maktfördelningen (se närmare härom under magistraten och stadsfullmäktige). Redan då var magistraten emellertid icke längre ensam ens om beslutens verkställande, emedan särskilda styrelser bildats för en del av stadens angelägenheter, där borgerskapet tillsatte vissa ledamöter. Exempel på dylika styrelser äro den s. k. inkvarteringskommissionen, direktionen för Allmänna och Sahlgrenska sjukhuset, styrelsen för stadens vattenledningsinrättning, direktionen för stadens fattigförsörjning och styrelsen för den s. k. skjuts- och åkerinrättningen, föregångare till våra dagars gatu- och vägförvaltning. Efter hemställan av borgerskapets äldste och magistraten utfärdade Kungl. Maj:t 1819 reglemente för drätselkommissionen, som under landshövdingens ordförandeskap skulle bestå av tre ledamöter av magistraten och tre ledamöter av borgerskapet och hade till åliggande att bevaka och förvalta stadens medel. Folkundervisningen hade före 1842 års stadga upprätthållits av enskilda skolor och filantropiska stiftelser. Efter förenämnda år inrättades församlingsskolor, men kontrollen över skolgången blev ej så effektiv man tänkt sig, varför staden genom kungl. resolution år 1857 efter hemställan från församlingarna fick ett enhetligt folkskoleväsen under uppsikt av en stadens allmänna folkskolestyrelse. Därigenom blev folkskoleväsendet en kommunens gemensamma angelägenhet (se närmare under resp. styrelser).

Den här ovan skisserade organisationen av den kommunala förvaltningen med magistraten och borgerskapets äldste samt drätselkommissionen såsom huvudsakliga organ förblev i allt väsentligt gällande till år 1863, då kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad av år 1862 trädde i kraft.

Enligt denna förordning tillkommer beslutanderätten i stadens angelägenheter stadsinvärnarnas för sådant ändamål utsedda representanter, som benämnas *stadsfullmäktige*. Antalet fullmäktige utgjorde till en början 50, men utgör fr. o. m. år 1895 det nuvarande antalet eller 60 ledamöter. Vid stadsfullmäktiges sammanträden äger borgmästaren eller den, vilken magistraten ibland sina ledamöter utser, att vara tillstädes och deltaga i överläggningarna, men ej i besluten.

Förvaltning och verkställighet av de av stadsfullmäktige fattade besluten, varöver magistraten har att utöva tillsyn, tillkommer enligt kommunallagarna drätselkammaren och de särskilda styrelser, nämnder eller personer, som för sådant ändamål tillsättas. Ledamöterna i dessa till ett 40-tal uppgående styrelser, av vilka åtskilliga omhänderhava skötseln av kommunala funktioner av betydande omfattning, utses i regel av stadsfullmäktige, ofta för vissa tidsperioder i sänder på sådant sätt, att förändringar i styrelsernas sammansättning ske successivt genom att ett bestämt antal ledamöter av styrelsen avgå efter viss tid och nya väljas.

Som motvikt mot den för Göteborg utmärkande decentralisationen i förvaltningen utbildade sig snart den praxis, att alla viktigare ärenden remitterades till drätselkammaren för yttrande, innan de slutbehandlades i stadsfullmäktige. Någon fullständig enhetlighet kunde dock härigenom i längden icke ernås, då drätselkammaren sedan 1915 arbetat på två avdelningar och själva budgetsbehandlingen redan långt dessförinnan handhafs av en särskild, av stadsfullmäktige tillsatt budgetsberedning.

För att råda bot mot denna decentralisation har fr. o. m. den 1 februari 1932 inrättats en centralstyrelse, benämnd *Göteborgs stadskollegium*, bestående av elva av stadsfullmäktige valda ledamöter. Denna centralmyndighet är i första hand avsedd att verka som ett sammanhållande organ men i viss mån också övervakande och ledande. Alla ärenden, som framförts inom stadsfullmäktige eller inom specialstyrelserna, skola efter vederbörlig utredning inom resp. styrelser sammanföras inom stadskollegiet för att där slutligen granskas, framför allt ur finansiell synpunkt (se närmare härom under stadskollegiet).

I viss mån säreget för Göteborg torde vara den ordning, som sedan äldsta tider varit rådande i avseende å sättet för de kommunala ärendenas behandling inom de olika styrelserna. Innan ett ärende företages till avgörande, remitteras detsamma för utredning till den chefstjänsteman inom vars förvaltningsområde ärendet närmast faller. Denne har därvid ej blott att införskaffa samtliga för ärendets bedömande erforderliga faktiska upplysningar utan även att å tjänstens vägnar avgiva förslag till beslut i den föreliggande frågan. En följd av denna chefstjänstemännens rätt och skyldighet att avgiva förslag till beslut i det föreliggande ärendet är den, att dessa tjänstemän anses hava full och oinskränkt yttranderätt i styrelserna och även, dock endast i vissa bestämda fall, rätt att i protokollet anteckna sin från besluten eventuellt avvikande mening.

Den statliga kontrollen å förvaltningen utövas i främsta rummet genom den tillsyn, som enligt kommunallagarna tillkommer magistraten vid förordnandet om verkställighet av de av stadsfullmäktige fattade besluten. Åtskilliga beslut måste emellertid för att vinna bindande kraft underställas prövning och fastställelse antingen av konungens befallningshavande i länet, såsom beträffande antagande av kommunala stadgar till befrämjande av sedlighet, hälsovård samt ordning och säkerhet, eller av Kungl. Maj:t, såsom beträffande upptagande av lån under vissa omständigheter m. m. Stadsfullmäktiges beslut kunna slutligen i vissa närmare angivna fall av en var samhällsmedlem överklagas hos konungens befallningshavande respektive Kungl. Maj:t.

För den *kyrkliga* kommunen tillkom genom kungl. förordning av 1882 *kyrkofullmäktige* med samma befogenhet därinom som stadsfullmäktige inom den borgerliga. Nuvarande bestämmelser om kyrkofullmäktige grunda sig på lagen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg av år 1931. Verkställigheten av kyrkofullmäktiges beslut tillkommer *kyrkonämnden*.

Göteborg är fortfarande säte för landshövdingen i Göteborgs och Bohus län samt biskopen över Göteborgs stift.

Litteratur: Samling af Götheborgs stads privilegier med därtill hörande handlingar, Gbg 1783. Cederbourg, Eric, En kort beskrifning öfver siö-, handel- och stapelstaden Götheborg, Gbg 1739. (Facsimile uppl. Lpz 1920). Granberg, P. A., Staden Göteborgs historia och beskrifning, del. 1—2, Sthlm 1814—15. [Rydqvist, C. M.], Historisk-statistisk beskrifning öfver Göteborg, från dess anläggning till närvarande tid, Gbg 1860. Berg, W., Samlingar till Göteborgs historia del. 1—4, Gbg 1882—91. Cederblad, A., Göteborg, Skisserade skildringar, Gbg 1884. [Prytz, C. G.], Kronologiska anteckningar rörande Göteborg, 2:dra tillök. uppl., Gbg 1898. Fröding, H., Berättelser ur Göteborgs historia (1—5), Gbg 1908—24. Ram m, Axel, Göteborgs stad (Sverige. Geografisk, topografisk, statistisk beskrifning, utg. av Otto Sjögren, del. 3, Sthlm 1921, sid. 746—804). Göteborgs jubileumspublikationer 1—XX, Gbg 1923—29, särskilt del. XX. En översikt vid trehundraårsjubileet 1923 över stadens kommunala, kulturella och sociala förhållanden samt viktigaste näringsgrenar, Gbg 1923. Göteborgs Stadsfullmäktiges Handlingar 1863—.

II. Länsstyrelsen

(Kungl. Maj:ts Befallningshavande)

Södra Hamngatan 3. Expeditionstid kl. 9—14. Mottagningstider för landshövdingen kl. 12—13, för landssekreterare, landskamrerare, taxeringsintendent och länsassessorer kl. 11—12 samt för civilförsvarsdirektören kl. 9,30—10,30. Rt »länsstyrelsen» eller 17 22 80.

Göteborg synes redan kort efter sin tillkomst hava blivit residensstad för Älvsborgs län, såsom ock 1634 års regeringsform föreskrev. Före enväldet var landshövdingens myndighet inom denna stad begränsad av dess privilegier, som tillförsäkrade magistraten (burggreve, presidenter och råd) en vidsträckt självstyrelse.

Först 1680 förenades Göteborg jämte Sävedals och Askims häraders samt »svenska» Hisingen (Lundby och Tuve socknar) med Bohus län, vars landshövding 1700 inflyttade i det nuvarande länsresidenset. Stadens särställning betonades visserligen fortfarande genom att länets benämning till en början blev Göteborg (icke Göteborgs) och Bohus län, men från denna tid började landshövdingen att vinna ökat inflytande över staden. Särskilt blev detta fallet, sedan en kunglig förordning 1691 hade inskräp, att magistraten i sin medelsförvaltning skulle inhämta landshövdingens mening och över huvud i stadens angelägenheter vända sig till denne, icke direkt till regeringen. Rådmanvalen förblevo dock länge orsak till konflikter. Genom omorganisationen av stadsstyrelsen år 1719 (se under magistraten) blev länsstyrelsens ställning som den överordnade myndigheten befäst.

Länsstyrelsens nuvarande organisation är fastställd genom instruktionen för landshövdingarna i rikets län samt de vid länsstyrelserna anställda befattningshavarna av den 19 november 1937, ändrad senast den 14 september 1944.

Länsstyrelsen tillkommer att hava noggrann akt uppå länets tillstånd och behov samt i allt söka främja länets utveckling och dess befolknings bästa. Till länsstyrelsernas uppgifter hör för övrigt, utom en mängd administrativa bestyr (se vidare under landskansliet och landskontoret), att inom länet utöva den högsta polismyndigheten samt att övervaka det utslag i brottmål verkställas. Länsstyrelsen är överexekutor för landsbygden och även för de städer, där denna befogenhet ej tilldelats annan myndighet (i Göteborg den ordinarie rådmän, som är vice ordförande å rådhusrättens första avdelning). De olika ärendena handläggas på landskansliet eller på landskontoret med respektive landssekreteraren och landskamreraren såsom avdelningschefer. Förutom å dessa vilar föredragningskyldighet även å en länsassessor och en e. o. länsassessor å vardera av nämnda avdelningar samt inom landskansliet även å vissa länsnotarier och inom landskontoret å vissa länsbokhållare; inom landskontoret har dessutom taxeringsintendent vissa särskilda uppgifter för taxeringsarbetet i länet.

Landshövdingen äger såsom Kungl. Maj:ts befallningshavande ensam beslutanderätt men är pliktig att inhämta den föredragandes mening, som, om den avviker från beslutet, antecknas till protokollet. Landshövdingen är även berättigad att föra ordet i poliskammaren, men det händer mycket sällan, att han gör bruk av denna sin rätt. I direktioner för lasarett och statliga institutioner för sinnessjukvård i länet förer landshövdingen på grund av sitt ämbete även ordet.

Vid landshövdingevakans eller vid förfall för landshövdingen utövas styrelsen av landssekreteraren och landskamreraren gemensamt, där någon av dem är föredragande, men eljest av vederbörande föredragande och hans avdelningschef. Vid olika meningar gäller som länsstyrelsens beslut avdelningschefens mening å den avdelning, där ärendet föredrages.

Å *landskansliet* äro, förutom landssekreteraren såsom avdelningschef samt en länsassessor och en e. o. länsassessor anställda länsnotarier och landskanslister samt dessutom med särskilda uppgifter för civilförsvaret en civilförsvardsdirektör samt en militärassistent. Å landskansliet handläggas ärenden angående bl. a. polisväsendet, exekutionsväsendet (överexekutor), straffverkställighet, behandling av lösdrivare och alkoholister, fattigvård, barnavård, hälsovård, försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka, hotell- och pensionatvarelse samt andra näringslivet rörande frågor, fastighetsbildning, byggnads- och brandväsende, vägväsen och trafikfrågor, prövning av kommunala besvär, registreringar av handelsrättigheter, föreningar, automobiler och motorcyklar, körkort för rätt att föra motorfordon, val (röstsammanräkningar), tillsyn över utlänningar och pass för utlandsresor ävensom civilförsvaret.

Å *landskontoret* är landskamreraren avdelningschef. Där finnas anställda en länsassessor, en e. o. länsassessor, länsbokhållare och landskontorister samt dessutom, med särskilda uppgifter för taxeringsarbete, under en taxeringsintendentens ledning, taxeringsinspektörer, -revisorer, -assistenter och kontrollanter. På landskontoret handläggas ärenden angående bl. a. fastighets-taxering samt taxering till kommunalskatt och statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, omsättningskatt, krigskonjunkturskatt, mantalsskrivning, debitering, uppbörd och redovisning, restitution, avkortning och avskrivning av utskylder och avgifter till kronan, bötesindrivning, besvär över debitering av kommunalskatt, stämpelskatt för gåva, automobilskatt, medelsförvaltningen i länet, varmed följer emottagande och redovisning av statsverkets inkomster samt utbetalning av dess utgifter för olika statsändamål samt statsbidrag till folkundervisning, polisväsende, skattetyngda kommuner, mödrahjälp och förskottsbidrag m. m., familjeunderstöd åt värnpliktiga, värnpliktslån, inventering hos utmätningmän m. fl., tillsyn över stiftelser, jordregister för landet samt bevakande av kronans rätt och talan.

Landskamreraren är ordförande i länsprövningsnämnden och fastighetsprövningsnämnden. På taxeringsintendenten och honom underställd taxeringspersonal faller fr. o. m. år 1944 att ombestyras granskning av taxeringsnämndernas inom länet arbeten och påkalla rättelse hos prövningsnämnden i taxeringarna samt avgiva yttranden i alla besvärsmål över taxering.

Efter indragningen fr. o. m. 1918 av kronofogdetjänsterna finnes en landsfogde; denne är överåklagare för länet samt under länsstyrelsen övertakare av landsfiskalernas polisverksamhet m. m.

För att bevaka det allmännas bästa i frågor rörande byggnads- och stadsplaneväsendet, öva tillsyn över kronans under byggnadsstyrelsens vård ställda byggnader m. m. inom länet finnes en *länsarkitekt*, en biträdande länsarkitekt och en assistent.

Föredragande i fråga om vissa vägärenden vid länsstyrelsen är vägdirektören, som är chef för den under kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen sorterande vägförvaltningen i länet.

Kommissionärerna hos länsstyrelsen, en å landskansliet och en å landskontoret, tillhandagå jämlikt kungl. kungörelsen den 30 juni 1933 under tjänstemannaansvar allmänheten med uppdrag, som omförmälas i nämnda kungörelse.

Litteratur: Lagerbring, G. u. s., Guvernörer och landshövdingar i Göteborgs och Bohus län 1658—1897, Gbg 1917. I övrigt hänvisas till den i kap. I angivna litteraturen.

Landshövding

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., f. 85; 34.

Landskansliet

Landssekreterare och chef

Björkman, Nils Karl Otto, f. 84; 35.

Länsassessorer

Uddenberg, Ernst Georg, J. o. F. K., f. 93; (34) 41.

Hård af Segerstad, Jacob Carl Gustaf,
(se nedan) 38, e. o.

Länsnotarier

Hård af Segerstad, Jacob Carl Gustaf,
J. K., Löjtnant i res., e. o. Länsassessor (se
ovan) f. 85; 20; tf. Lindow, Anders
Osvald (se nedan) 38, av 1:a klass.

Lindow, Anders O s v a l d, J. K. (se ovan)
f. 87; 20; tf. **Axelson**, Nils Erik Axel,
(se nedan) 38, av 2:a klass.

En vakant av 2:a klass.

Axelson, Nils Erik Axel, J. K. (se ovan)
f. 04; 34, e. o.

Wallenberg, Nils Leonard, J. K., f. 05; 34,
e. o.

Sandberg, Axel Vilhelm, J. K., Löjtnant
i reserven, f. 11; 42, e. o.

Olsson, Jan Gustaf, J. K., f. 14; 43,
extra.

Bratt, Martin Charlie Percival, J. K.,
f. 15; 44, *extra*.

Landskanslistor

Lund, Thorsten Elis, f. 90; (15) 44.

Dahlbom, Allan Olof Emil, f. 91; (17) 44.

Ringqvist, Eric Vilhelm, f. 96; (21) 44.

Gyllenspetz, Gösta Hans Bertil, f. 96;
(32) 44.

Magnusson, Karl Harald, f. 05; (35) 44.

Ekström, Gustaf Harald, f. 12; 44.

Jansson, Eric Hadar Reimerth, f. 08; 44.

Ljunggren, Svea, f. 91; 34 (å övergångs-
stat fr. o. m. 44).

Kommissionär

Dahlbom, Allan Olof Emil, Lands-
kanslist (se ovan).

Landskontoret

Landskamrerare och chef

Gillner, Birger Vilhelm Felix, f. 92; 34.

Taxeringsintendent

Elfving, Folke Rolf August, J. K., f. 03; 44.

Länsassessorer

Ihrfelt, Sven Viktor Agne, f. 94; 35.

Lidberg, Karl Pontus Sven, J. K., f. 01;
44, e. o.

E. o. taxeringsrevisor

Knape, John Olof Bertil, f. 16; tf. 44.

Länsbokhållare

Sjögren, Ragnar August, f. 91; 34, av
1:a klass.

Lindberg, Per Folke, J. K., f. 11; 45,
av 2:a klass.

Hammarberg, Karl Olof, f. 96; 39, e. o.

Manhem, Bertil Tage Seth, J. K. f. 13;
44, e. o.

Hemmingsson, Nils Holger, J. K., f. 12;
42, *extra*.

E. o. taxeringsinspektörer

Wilken, Sten Philip Arthur, J. K., f. 05;
44.

En vakant.

Brissman, Bror Hugo, J. K., f. 13; 44,
arvodestjänst.

Taxeringsassistenter

Sjöblom, Karl Ragnar Torsten, D. H. G.,
Kapten i reserven, f. 11; 42.

Agardt, Karl Sune Justus, D. H. G.,
f. 17; 42.

Bergbrant, Tore Karl Manfred, f. 18; 43.

Kihlberg, Curt Olof Gunnar, f. 17; 43.

Eidering, Erik Eivind, f. 19; 44.

En vakant.

Taxeringskontrollanter (arvodestjänster)

Broberg, Arne David, f. 07; 44.

Kjellgren, Bertil Johan Henrik, f. 21; 44.

Wingren, Stig Olof Richard, f. 19; 44.

Jorland, John Arne Harald, f. 19; 44.

Berg, Nils Magnus, f. 21; 44.

Holmquist, Kjell Jan Filip, J. K., f. 18;
44.

Tre vakanta.

Landskontorister

Hagström, Karl Vilhelm Pontus, f. 84;
(17) 44.

Högström, Sölve Gustaf, f. 01; (41) 44.

Hallberg, Rolf Ivar, f. 06; 44.

Bende, Thule James Olof, f. 13; 44.

Dessutom å övergångsstat fr. o. m. 1944.

Gunne, Bengt Johannes, f. 90; 21.

Persson, Sture Charles Hirsch, f. 95; 29.

Larsson, Idoff Anders Peter, f. 98; (29) 41,
tf. Häradskskrivare.

Kommissionär

Bende, Thule James Olof, Landskon-
torist (se ovan).

Landsfogde

von Sydow, Kristian Edward Gerhard,
J. K., f. 99; (32) 36.

E. o. civilförsvarsdirektör

Hökerberg, Carl Bertil, Major, f. 94; 44.

Militärassistent

Millqvist, Svante Johan, Kapten, f. 12;
44.

Länstrafikledare

Ulvehed, Nils Olof Sigfrid, Förste
stationskskrivare, f. 99; 44.

Länsarkitekt

Friberger, Erik Georg, f. 89; (26) 35.

Bitr. länsarkitekt

Risberg, Sten Gustaf Magnus, f. 08; 39.

Vägdirektör

Millén, Ernst Julius, Major i K. V. o.
V. K., f. 89; 43.

III. Göteborgs magistrat och rådhusrätt och i samband därmed stående institutioner

Rådhuset, Gustaf Adolfs torg. Expeditionstider, se nedan. Rt (växel) 172740.

Genom privilegierna av den 4 juni 1621 gavs åt Göteborg en styrelseform, som ställde staden direkt under regeringen utan förmedling av ståthållare. Stadens styrelse skulle handhavas av en borggreve som representant för konungamakten, tre borgmästare och ett General-Stads-Råd av tjugofem medlemmar. På grund av stadens ringa tillväxt kom emellertid denna representativa administration aldrig att träda i tillämpning, utan Konungen utsåg i stället endast tolv rådmän, fyra svenskar, tre tyskar, tre nederländare och två skottar. Råd-männen skulle presidera var sin månad med rätt att, när så erfordrades, sammankalla hela senaten. I borggrevens ställe förordnades en kommissarie. Enligt Axel Oxenstiernas instruktion av 1639 skulle stadsstyrelsen utgöras av en borggreve, tre presidenter och tolv rådmän. Den förste presidenten skulle jämte »kolleganter» (rådmän) hava överinseende över stadens »byggningar och intrader», den andre handhava »justitiens administration» och den tredje beflita sig om »kommersiernas erhållande», d. v. s. handelns och näringarnas upprätthållande.

Denna stadsstyrelse, som snart började benämnas *magistrat*, var i allt som rörde stadens styrelse och förvaltning såväl beslutande som verkställande myndighet, varjämte den handhade rättsskipningen. Särskilt efter år 1719 började dock dess befogenheter att inskränkas. Detta år utfärdades nämligen en förordning, som med upphävande av 1716 års »konfirmation» av de ursprungliga privilegierna anknöt till ett reglemente av 1695, enligt vilket magistraten, bestående av tvenne borgmästare och tio rådmän, ställdes under landshövdingens överinseende. Särskilt under senare hälften av 1700-talet och början av 1800-talet lyckades därjämte stadens invånare, representerade av borgerskapets äldste (se under stadsfullmäktige) att förvärva delaktighet i rätten att besluta om stadens angelägenheter, och magistratens verkställande myndighet började överflyttas på särskilda institutioner. Den viktigaste händelsen i detta avseende var inrättandet år 1819 av drättselkommissionen (se drättselkammaren), där magistraten endast till en början ägde avgörande inflytande. Slutligen förlorade magistraten, då 1862 års kungliga förordning om kommunalstyrelse i stad trädde i kraft, helt och hållet beslutanderätten i kommunala angelägenheter och erhöll i övrigt den ställning, som den ännu intager. Senare förändringar hava väsentligen gällt arbetsfördelningen och organisationen inom magistraten, särskilt med hänsyn till rättsskipningen.

Magistraten

Magistraten, som består av en borgmästare och tolv rådmän, har icke blott uppsikt över direkt underlydande verk utan i egenskap av stadens styrelse även överinseende över stadens hela administration och förvaltning. Detta innebär emellertid numera endast ett övervakande av att stadsfullmäktige och de kommunala styrelserna i sin verksamhet iakttaga laga former. Magistraten äger dock att tillsätta en ledamot jämte suppleant i byggnadsnämnden. Dessutom förmedlar magistraten förbindelsen med högre myndigheter, fungerar som valförrättare vid allmänna val, förmedlar revision av stadens räkenskaper samt upprättar förslag till stadens årliga utgifts- och inkomststat (se drättselkammarens I avd.).

Endast ett fåtal ärenden handläggas av magistraten samfällt under ordförandeskap av borgmästaren, medan de flesta hänskjutas till en särskild avdelning, bestående av borg-

mästaren och tre andra ledamöter, vilka av samfällda magistraten utses bland de rådmän, som ej äro ordförande å rådhusrättens avdelningar.

För magistraten och samfällda rådhusrätten (se nedan) ombesörjes protokollsföring och expedition av tjänstemän på *rådhuskansliet*. Där tjänstgöra magistratssekreteraren och två magistratsnotarier och dessutom äro anställda kanslist, kontorsskrivare och handräckningspersonal. Magistratssekreteraren är protokollsförande hos magistraten och samfällda rådhusrätten, varjämte han övervakar och ansvarar för fullgörandet av de kansliet tillkommande göromålen utom överexekutors- och lagsökningsärenden, vilka handhavas av förste magistratsnotariern. Såväl magistratssekreteraren som magistratsnotarierna äro notarii publici.

Angående *överexekutor* samt *lagsökningsdomare* är särskilt stadgat och finnas bestämmelser härom intagna i §§ 7 och 13 av stadgan för Göteborgs magistrat och rådhusrätt.

Borgmästare (B 6)

Mottagningstid kl. 11—12 utom torsdagar.

Bäärnhjelm, Gösta, J. K., f. 90; 44.

Rådmän (B 1 a)

Hammar, G u d m u n d Johan, J. K., f. 77; (27) 31.

Gedda, Hilding T o r s t e n, Krigsdomare, f. 79; 33.

Broberg, O s k a r Manfred, f. 82; 35.

Bergqvist, G u s t a f Adolf, J. K., f. 88; 35.

Cervin, A n d r e a s, J. K., f. 88; 36.

Hegardt, C a r l, J. K., f. 96; 37, *Överexekutor* 44, *Lagsökningsdomare* 44.

Mattsson, A n d e r s V e n z e l, J. K., f. 91; 37.

Baagøe, H e r m a n Theodor, J. K., f. 95; 39.

de Fine Licht, H o l g e r F r i t z Oscar, J. K., f. 94; 42, *Lagsökningsdomare* 42.

Hammar, A d o l f M a r t i n, J. K., f. 96; 42.

Lindquist, S t e n N i l s Gustaf, J. K. f. 98; 44, *Konkursdomare* 44, *Vice krigsdomare*.

Lindberg, H a r r y Mauritz Emanuel, J. K., f. 94; 45.

e. o. Rådmän

Hellgren, F o l k e Gustaf, J. K., f. 95; 44.

Parkfelt, N i l s, J. K., f. 93; 44.

Rådhuskansliet

Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—15.

Magistratssekreterare och notarius publicus (äldre stat)

Mottagningstid kl. 10—14.

Holmquist, J a r l Leopold, J. K., f. 87; 20.

Förste magistratsnotarie och notarius publicus (äldre stat)

Bernlöf, R a g n a r, J. K., f. 92; 35, tf. Andre stadsfogde (se nedan).

Andre magistratsnotarie och notarius publicus (A 17)

Ekström, E r n s t O l o f, J. K., f. 97; 35, tf. *Kronouppbördsåskassör* (se nedan).

Kanslist å rådhuskansliet (A 10)

Larsson, S v e n Birger, f. 93; 35, *Kommisionär hos överexekutor* 22.

Förste stadstjänare (A 8)

Hultberg, B r o r E r i k, f. 83; 34.

Stadstjänare (A 5)

Andersson, O t t o E d v a r d, f. 01; 34.

Pihlgren, G u s t a f L e n n a r t, f. 08; 35.

Johansson, T h o r s t e n Birger Wallentin, f. 98; 37.

Vaktmästare (A 4)

Ekström, C a r l Ivar Valdemar, f. 80; 22.

En kontorist (A 6), ett första kontorsbiträde (A 3) samt ett skrivbiträde (A 1).

Rådhusrätten

I 1621 års privilegier var bestämt, att domsrätten i staden skulle utövas genom en schöffendomstol, men denna synes icke hava vunnit stadga. Enligt privilegierna av år 1639 var magistraten indelad i tre kollegier, därav ett, bestående av justitiepresidenten och fyra rådmän, handhade rättsskipningen. År 1642 inrättades en särskild underrätt benämnd kämnarsrätt, vilken såsom underordnad domstol ägde bestånd till år 1849. Från denna tid handhaves all rättsskipning utom polismål (se polisdomstolen) av rådhusrätten. Från att till en början hava varit delad på två avdelningar utökades den på grund av de ständigt ökade göromålen vart och ett av åren 1871, 1904, 1921 och 1939 med en ny avdelning.

Rådhusrätten består av borgmästaren och rådmännen jämte 14 assessorer. Enligt den av Kungl. Maj:t den 2 september 1938 fastställda stadgan arbetar rådhusrätten dels samfällt, då den utgöres av borgmästaren och rådmännen, dels på sex avdelningar.

Samfällda rådhusrätten handlägger väsentligen frågor som röra fördelningen av mål och ärenden mellan de olika avdelningarna ävensom ledamöters och tjänstemäns indelning till tjänstgöring. Beträffande ordförandena på andra, tredje, fjärde, femte och sjätte avdelningarna, vilka tillsätts av Kungl. Maj:t, äger den dock endast att till hovrätten ingiva anmälan och förslag.

Första avdelningen, som består av borgmästaren såsom ordförande, två rådmän och fyra assessorer, varav två äro inskrivnings- och ägodelningsdomare, handlägger a) dels de uti 6 kap. 2 § rättegångsbalken särskilt uppräknade äktenskapsförords-, boupptecknings-, arvs-, testaments- och förmynderskapsärenden samt frågor om rätt till lösen av fast egendom, dels ock tvister angående dessa ämnen samt rörande lagfart, in-teckning, tomträtt och vattenfallsrätt; b) ärenden om lösöre köpsavhandlingar; c) mål och ärenden, som avgöras enligt lagen om boutredning och arvskitte, konkurs- och boskillnadsmål, mål angående urarv-görelse och undanskiftande av egendom i död mans bo, bodelning vid hemskillnad och äkten-skapskillnad samt ärenden angående adoption; d) ärenden angående kallelse å okända borge-närer och angående dödande av förekommen handling; e) ansökningar enligt bolags- och föreningslagarna samt lagen om samäganderätt; f) jorddelningsmål samt tvister angående ägande-, besittnings- och nyttjanderätt till fast egendom samt om besvär och last av granne; g) tryckfrihetsmål; och h) i den omfattning samfällda rådhusrätten bestämmer, mål angående ansvar enligt vägtrafikstadgan och motorfordonsförordningen, för så vitt icke tillika talan föres om ansvar enligt allmänna strafflagen eller lagen den 7 juni 1934 om straff för vissa brott vid förande av motorfordon.

Andra, tredje och fjärde avdelningarna bestå vardera av två rådmän samt två assessorer. *Andra avdelningen* handlägger växel- och checkmål, sjörättsmål, sjöförklaringar och alla mål, som avgöras enligt tull- och lotsförfattningar, ävensom efter lottning med rådhusrättens tredje och fjärde avdelningar en femtedel av de tvistemål och ärenden, som ej tillhöra sär-skild avdelning. *Tredje och fjärde avdelningarna* handlägga vardera dels efter lottning sig emellan hälften av alla familjerättsmål ävensom av de brottmål, som icke tillhöra annan avdelning, och dels efter lottning med andra avdelningen två femtedelar av de tvistemål och ärenden, som ej tillhöra särskild avdelning. *Femte och sjätte avdelningarna*, bestående vardera av två rådmän och två assessorer, handlägga med hälften vardera, efter lottning sig emellan, brottmål till den omfattning, som samfällda rådhusrätten bestämmer.

Angående *konkursdomare* samt *inskrivnings- och ägodelningsdomare* är särskilt stadgat och finnas bestämmelser härom intagna i § 13 av stadgan.

Enligt bestämmelserna om sakkunniga ledamöter vid handläggning av vissa mål utse stadsfullmäktige i december vartannat år efter handels- och sjöfartsnämndens förslag 12 *handelskunniga* ledamöter och lika många suppleanter.

Ärligen utses av stadsfullmäktige tre *handels- och sjöfartskunniga* ledamöter, som deltaga i handläggning av mål angående klander av dispasch, jämte tre suppleanter.

För att närvara vid upptagande av sjöförklaringar och vid sjöförhör utser rådhusrätten ärligen efter handels- och sjöfartsnämndens förslag två *sjöfartssakkunniga* jämte två suppleanter.

Bestämmelserna angående handelsmål innefattas i lagen den 20 juni 1905, kungl. stadgan den 20 oktober samma år samt kungl. kungörelsen den 11 oktober 1912 och de övriga bestämmelserna i § 314 av sjölagen den 12 juni 1891, ändrad genom lagen den 16 oktober 1914.

Protokollsföring och expedition hos rådhusrättens olika avdelningar handhavas av assessorerna, och för samtliga avdelningar är en särskild *protokollsexpedition* inrättad. Å *lagfarts- och in-teckningskontoret* mottagas lagfarts- och in-tecknings- m. fl. ansökningar, vilka hand-läggas av inskrivningsdomarne. Övriga handlingar till rådhusrätten mottagas, såvida de ej äro av beskaffenhet att böra omedelbart inlämnas till rätten, på *stadsaktuariekontoret*. Den

där tjänstgörande aktuarien åligger bl. a. inseende över förmyndare och gode män, varjämte han är arkivarie och bibliotekarie.

Stat för år 1945: Utgifterna för magistraten och rådhusrätten, som äro uppförda å drätselkammarens stat, belöpa sig sammanlagt till 1.307.636 kr. och inkomsterna till 237.325 kr.

Författningar m. m. Stadga för Göteborgs magistrat och rådhusrätt, fastställd av Kungl. Maj:t den 2 september 1938. Kungl. brev den 21 augusti 1942 med fastställelse dels beträffande magistraten och rådhusrätten m. fl. av nytt tjänstereglemente för stadens befattningshavare å ordinarie stat och dels av instruktion för stadsfiskalerna m. m. Kungl. brev den 28 juni 1935 med fastställelse av nytt tjänstereglemente för vissa stadens befattningshavare m. m. Arbetsordning för magistraten den 21 juni 1935 med ändringar den 11 september 1936 och den 24 september 1938. Arbetsordning för rådhusrätten den 21 juni 1935 med ändringar den 11 september 1936, den 11 september 1936, den 11 december 1937 och den 24 september 1938. Instruktion för rådhuskansliet i Göteborg den 21 juni 1935 med ändring den 11 december 1937. Instruktion för rådhusrättens lagfarts- och inteckningskontor den 21 juni 1935. Instruktion för stadsaktuarietkontoret den 15 juni 1940. Stadga för rådhusrättens och magistratens bibliotek den 9 januari 1925. Regeringsformen § 31. Lag om val av borgmästare i stad med magistrat den 14 mars 1921 med däri senare vidtagna ändringar.

Samfällda rådhusrätten

utgöres av *borgmästaren* och samtliga *rådmän*
(se texten)

Första avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas måndagar och torsdagar kl. 10.

Ordförande

Bäärhielm, Gösta, J. K., Borgmästare (se ovan) 44. *Vice ordförande*

Hegardt, Carl, J. K., Rådman (se ovan) 37, *Overexekutor och lagsökningsdomare.*

Andre rådmän

Lindquist, Sten Nils Gustaf, J. K., Rådman (se ovan). *Konkursdomare.*

Assessor (äldre stat)

Hygrell, Carl Fredrik Hjalmar, J. K., f. 77; 12, *Inskrivnings- o. ägodelningsdomare.*

Assessorer (A 21)

Buhrman, Torsten Otto Jakob, J. K., f. 85; 19, *Inskrivnings- o. ägodelningsdomare.*

Wessman, Karl Petter, J. K., f. 98; 38, *Auditör.*

Samuelson, Orvar Lage, J. K., f. 01; 42, *Vice auditör.*

En vakant.

Konkursdomareexpeditionen

Expeditionstid kl. 10—14. Rt (växel) 17 27 40.

Konkursdomare

Lindquist, Sten Nils Gustaf, J. K., Rådman (se ovan) 44.

Stadsnotarie (A 17)

Vrang, Sven Ingvar Eskil, J. K., f. 04; 44, tf. Assessor (se nedan).

Lagfarts- och inteckningskontoret
Expeditionstid kl. 10—14. Rt (växel) 17 27 40.

Inskrivnings- och ägodelningsdomare

Hygrell, Carl Fredrik Hjalmar, J. K., Assessor (se ovan) 37.

Buhrman, Torsten Otto Jakob, J. K., Assessor (se ovan) 37.

Grapengiesser, Ulf Gustaf Edvard, J. K., e. o. Notarie, tf. Assessor (se nedan) 45.

Stadstjänare (A 5)

Johansson, James Alexius, f. 96; 33.

Johansson, Oscar Eugen, f. 98; 33.

Andra avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas måndagar och torsdagar kl. 10.

Ordförande

Gedda, Hilding Torsten, J. K., Rådman, (se ovan) 42.

Vice ordförande

de Fine Licht, Holger Fritz Oscar, J. K., Rådman (se ovan) 42, *Lagsökningsdomare.*

Assessorer (A 21)

Hagés, Erland, J. K., f. 93; 35.

Wilkens, Oskar Gösta Philip, J. K., f. 00; 37, *Krigsdomare.*

Stadstjänare (A 5)

Alpman, Eric Algot, f. 89; 17.

Ek, David Jonatan, f. 85; 27.

Tredje avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas för tvistemål fredagar kl. 10, för familjerätts- m. fl. mål tisdagar kl. 10.

Ordförande

Broberg, Oskar Manfred, Rådman (se ovan) 42.

Vice ordförande

Mattsson, Anders Venzel, J. K., Rådman (se ovan) 37.

Assessorer (A 21)

Hellgren, Folke Gustaf, J. K., f. 95; 35.
e. o. Rådman (se ovan) 44; tf. **Ahlquist**,
Erik Verner, J. K., Stadsnotarie (se
nedan) 44.

Eneroth, Tore, J. K., f. 98; 36.

Stadsjånare (A 5)

Jonsson, Sven Gunnar, f. 91; 29.

Hermansson, Carl Hjalmar, f. 87; 30.

Fjärde avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas för tvistemål tisdagar kl. 10, för familjerätts- m. fl. mål fredagar kl. 10.

Ordförande

Hammar, Gudmund Johan, J. K., Rådman (se ovan) 37.

Vice ordförande

Baagøe, Herman Theodor, J. K., Rådman, (se ovan) 39.

Assessorer (A 21)

Koch, Per Volrat Mikael, J. K., f. 02; 39,
Auditör.

Huldén, Olof Torsten Herman, J. K.,
f. 03; 39.

Stadsjånare (A 5)

Eriksson, Mauritz Verner, f. 87; 25.

Hansson, Johan Adolf, f. 86; 17.

Femte avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas onsdagar och fredagar kl. 10.

Ordförande

Cervin, Andreas, J. K., Rådman (se ovan) 44.

Vice ordförande

Hellgren, Folke Gustaf, J. K., e. o. Rådman (se ovan) 44.

Assessorer (A 21)

Parkfelt, Nils, J. K., f. 93; 35, e. o. Rådman (se ovan) 44; tf. **Ros**, Gustaf Carl Lennart, J. K., e. o. Notarie (se nedan) 44.

Vakant, tf. **Vrang**, Sven Ingvar Eskil, J. K., Stadsnotarie (se ovan) 44.

Stadsjånare (A 5)

Hultberg, Erik Allan, f. 05; 38.

Jarlsby, Einar Verner, f. 07; 39.

Sjätte avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas tisdagar och torsdagar kl. 10.

Ordförande

Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K., Rådman (se ovan) 44.

Vice ordförande

Parkfelt, Nils, J. K., e. o. Rådman, (se ovan) 44.

Assessorer (A 21)

Arnström, Georg Artur, J. K., f. 04; 42.

Lampers, Sven Eskil, J. K., f. 04; 44.

Stadsjånare (A 5)

Johansson, Oscar Eugen, f. 98; 33.

Svedell, Rolf Sixten, f. 05; 39.

Extra avdelningen

Ordinarie sammanträden hållas onsdagar och fredagar kl. 10.

Ordförande

Hammar, Adolf Martin, J. K., Rådman (se ovan) 44.

Vice ordförande

Lindberg, Harry Mauritz Emanuel, J. K., Rådman (se ovan) 44.

e. o. Assessor

Ringius, Carl Gustaf, J. K., e. o. Notarie (se nedan) 44.

E. o. notarier

(med tjänstgöring på de olika avd.).

Ros, Gustaf Carl Lennart, J. K., f. 08; 36,
tf. Assessor (se ovan).

Ringius, Carl Gustaf, J. K., f. 08; 36,
e. o. Assessor (se ovan).

Arhusiander, Per Anders Herman, J. K.,
f. 09; 37.

Josefson, Einar, J. K., f. 05; 37.

Ericson, Axel Gustaf Henrik, J. K.,
f. 06; 40.

Grapengiesser, Ulf Gustaf Edvard, J. K.,
f. 10; 40, tf. Assessor (se ovan).

Hammar, Fritz Arnold, J. K., f. 09; 41.

Schiller, Torsten Einar Mats Jakob,
J. K., f. 07; 41.

Markstad, Karl Erik, J. K., f. 13; 41.

Belanner, Carl Olof Arne, J. K., f. 13; 41.

Bäcker, Erik Åke, J. K., f. 13; 42.

Elander, Elis Hilding Gösta, J. K., f. 12; 43.

Stenberg, Sten Härje, J. K., f. 14; 44.

Nyman, Stig Leonard, J. K., f. 15; 44.

Ohlsson, Gösta Walter, J. K., f. 12; 44.

Stadsaktuariekontoret

Expeditionstid kl. 10—14. Rt (växel) 17 27 40.

Stadsaktuarie (A 19)

Ernberg, Carl Ivar Lars, J. K., f. 01; 37.

Stadsnotarie (A 17)

Ahlquist, Erik Verner, J. K., f. 06; 43,
tf. Assessor (se ovan).

Avdelning för bouppteckningar*Förste kammararkivare (A 10)*

Wennerholm, Rolf, f. 98; 44.

Bisittare i rådhusrätten vid behandling av handelsmål

Andra avdelningen

Ledamöter

- Jonsson**, Gustav Albion, Direktör, f. 95; 35—46.
Waller, Sven, Skeppsredare, f. 78; (26) 41—46.
Johanson, Karl Oscar (Oscar K.), Handlande, f. 88; 43—46.
Collin, Erik, Handlande, f. 89; 43—46.

Suppleanter

- Erikson**, Birger Kristian, Juvelerare, f. 90; 39—46.
Törnquist, Per Samuel (Sam), Handlande, f. 92; 39—46.
Petterson, Bror Torsten, Direktör, f. 87; 41—46.
Trapp, Harry Carl Adolf Oscar Rudolf, Konsul, Skeppsredare, f. 93; 41—46.

Tredje avdelningen

Ledamöter

- Eriksson**, Johan August, Avdelningsföreståndare, f. 75; 25—46.
Janzon, Eric Gunnar, Affärsföreståndare, f. 93; (35) 38—46.
Ahnsman, Karl Thorsten Fridolf, Handlande, f. 00; (38) 38—46.
Hanson, Olof Henrik Adolf, Direktör, f. 80; (33) 41—46.

Suppleanter

- Nilsson**, Ernst, Direktör, f. 80; 41—46.
Ekman, Claes Emil Percival, Konsul, Direktör, f. 98; 43—46.
Hedenberg, Gustaf Einar, Direktör, f. 92; 43—46.
Gulin, Sven Martin, Köpman, Stadsf., f. 00; 45—46.

Fjärde avdelningen

Ledamöter

- Olsson**, John Edor Fritiof, Handelsföreståndare, f. 79; (26) 33—46.
Leffler, Hakon, F. K., Civilingenjör, f. 87; (22) 41—46.
Ytterdahl, Karl Johan, Järnhandlande, f. 86; (37) 41—46.
Dolfe, Gustav Adolf, Kapten i reserven, Direktör, f. 90; 38—46.

Suppleanter

- Kjellgren**, Gustaf Viktor Wilhelm, Grosshandlande, f. 81; 39—46.
Wennerström, Harry, Direktör, f. 87; 41—46.

- Arnulf-Olsson**, Edvin, Direktör, f. 81; 41—46.
Borglund, Ernst Alfred, Direktör, f. 92; 41—46.

Bisittare i rådhusrätten vid handläggning av mål angående klander av dispasch, enligt sjölagens föreskrift.

Andra avdelningen

Ledamöter

- Sandström**, Gustaf Emanuel, Generalkonsul, Skeppsredare, f. 82; 34—.
Reuterskiöld, Carl Lennart, Direktör, f. 82; (32) 36—.
Wästgerd, Per Charles, Sjökapten, Avdelningsföreståndare å arbetsförmedl., f. 95; 39—.

Suppleanter

- Ekman**, Carl Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; 33—.
Wetter, Sten Erik P-son, Konteramiral, f. 89; 34—.
Carlsson, Anders Bernhard, Kassör, f. 88; 39—.

Sakkunniga personer att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaringar eller verkstäl-lande av sjöförhör.

Andra avdelningen

Ledamöter

- Kullander**, Karl Petrus, Lotskapten, f. 80; (30) 41.
Lundmark, Sven Einar Justus, Hamnkapten, f. 91; 42.

Suppleanter

- Wästgerd**, Per Charles, Sjökapten, Avdelningsföreståndare å arbetsförmedl., f. 95; 41.
Petrén, Martin Henning Samuel, Lotslöjtnant, f. 94; 42.

Stadsfiskaler (A 22)

- Benktander**, Axel Edvin, J. K., *Krigsfiskal*, f. 87; 22.
Palm, Carl Hakon Boris, J. K., f. 95; (29) 34, *Tullfiskal*.
Bjerner, Nils, J. K., f. 10; 44, e. o. *Stadsfiskal*.

Dispaschör

- Pineus**, Kaj Ludvig Arbo, J. K., f. 05; (35) 36.

Dispaschörsassistent

- Zetterlöf**, Tage, J. K., f. 05; 36.

Överförmyndare

Västra Hamngatan 24. Mottagningstid kl. 10—12. Rt 13 04 65.

I privilegierna av år 1621 ålades magistraten att till förmyndare utse »uppriktige män», vilka skulle »redeligen» förvalta de omyndigas medel. Några föreskrifter om förmyndares redovisningskyldighet meddelades dock ej förrän i 1669 års förmyndareordning. Det bestämdes, att förmyndares räkenskaper skulle granskas av den omyndiges fränder eller, där sådana ej funnos, av rätten eller av denna förordnad person. Dessa bestämmelser bibehölls i ärvdabalken av 1734 års lag, och först 1845 inleddes genom en kungl. förordning angående vissa ändringar i ärvdabalken en revision av förmynderskapsrätten. Varje stad skulle äga att utse ett erforderligt antal *gode män* att hava tillsyn över förvaltningen av omyndigs egen- dom. Bestämmelserna härom kompletterades genom en kungl. förordning 1861 och 1884 års lag angående tillsyn över förmyndares förvaltning, vilken var gällande till 1924.

Den magistraten tillkommande uppsikten över förmyndares förvaltning utövas numera genom tre *överförmyndare*. De väljas jämte lika många ersättare av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Valbar är varje »i praktiska värv väl förfaren svensk man eller kvinna, som uppnått 25 års ålder» och ej är förklarad omyndig, i konkurs eller ådömd straffpåföljd. Val förrättas före oktober månads slut året innan överförmyndare skall börja sin verksamhet.

Författningar. Lag den 27 juni 1924 angående förmynderskap. Kungl. kungörelse den 10 oktober 1924 med särskilda föreskrifter rörande överförmyndares verksamhet.

Överförmyndare

Dahlström, Axel, Stadsf:s andre v. ordf., f. 80; (25) 28—48.

Almér, Sven Edvin, Kamrer, f. 78; 25—48.

Holm, Julius, f. 80; 35—48.

Ersättare

Ögård, Noak Anton, J. K., Advokat, f. 91; 32—48.

Losman, Osborne Johan Alexander, J. o. F. K., Advokat, f. 96; 35—48.

Gardler, Fredrik, J. K., Byråchef, f. 88; 32—48.

Fastighetsregistret

Enligt 7 kap. i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad skall för varje stad finnas ett fastighetsregister. I detta införas för varje fastighet dess registerbeteckning, namn, läge och mått samt vissa uppgifter om servitut eller rättigheter, som förenats med detsamma, om stadsplan och stadsplanebestämmelser samt tomtindelning etc. Därvid antecknas även med hänvisning till vederbörande handlingar, vilken mättningsförrättning och vilka övriga åtgärder av de administrativa och rättsliga myndigheterna, som ligga till grund för de införda uppgifterna.

Av fastigheterna upptagas tomterna i *tomtboken* och de övriga i *stadsägoboken*. Till dessa båda huvudböcker höra tre bihang, nämligen tomtbildningslängd, en förteckning över samfälligheter och en över gator, torg och andra allmänna platser samt registerkartan. Denna anger varje markområdes läge, gränser och registerbeteckning.

Fastighetsregistreringen står under lantmäteristyrelsens överinseende och den närmare tillsynen åligger magistraten. Registerföreare förordnas av konungens befallningshavande. Fastighetsregister är upplagt och färdigt för hela staden. Kostnaderna för fastighetsregistret bestridas med kommunala medel, ehuru statsbidrag utgått till dess första uppläggande.

Författningar m. m. Lag den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad. Kungl. förordning den 12 maj 1917 med närmare föreskrifter om fastighetsregister för stad. Kungl. kungörelse den 16 juni 1936 med vissa föreskrifter om mättningsväsendet och fastighetsregisterväsendet. Härtill ett flertal kungl. kungörelser samt meddelanden I—XX.

Registerföreare

Hofflander, Hugo o Peter Lie, Stadsingenjör, f. 91; 30.

Kronouppbörds- och exekutionsverken

Expeditionstider, lokaler och telefon, se nedan.

Exekutionsväsendet handhades i äldre tider av s. k. skultar. För vissa exekutionsgöromål kunde magistraten dessutom påkalla handräckning av manskap ur stadens garnison. Enligt den lönestat för staden, som fastställdes av riksdagen 1640, funnos till en början en överskult och en underskult. Stadens räkenskaper för år 1673 upptaga en skult och en underskult, men senare omnämndes återigen en över- och en underskult och slutligen två överskultar.

Beträffande exekutionsväsendet medförde 1877 års utsökningslag, att jämlikt kungl. brevet den 29 november 1878 de förutvarande två överskultbefattningarna utbyttes mot två stadsfogdebefattningar, vilkas innehavare övertogo i huvudsak samma göromål, som förut tillhört överskultarne. Mellan stadsfogdarna fördelades göromålen så, att förste stadsfogden övertog verkställandet av domar och utslag samt andra exekutorialer i enskilda mål och andre stadsfogden dels all verkställighet, som avsåg indrivning av krono- och kommunalutskylder m. fl. allmänna avgifter, dels ock den verkställighet av utslag om böter eller viten och andra straff, som ankom på stadsfogde. Förste stadsfogden biträdades av stadstjänare samt andre stadsfogden av exekutorer och stadstjänare ävensom av en för bötesindrivning och verkställighet av straff anställd särskild tjänsteman benämnd bötesexekutor och kassör. Sistnämnda befattning ersattes år 1904 av en tredje stadsfogdebefattning, vars innehavare jämväl övertog redovisningen av saköresmedel.

Nu gällande bestämmelser för utsöknings- och exekutionsväsendet i Göteborg äro fastställda genom kungl. brevet den 23 september 1904 med ändringar enligt kungl. breven den 16 maj 1919 och den 13 januari 1923, varförutom särskilda instruktioner av magistraten utfärdats för andre och tredje stadsfogdarna samt dem underlydande exekutorer. Angående *överexekutor* är särskilt stadgat och finnas bestämmelser därom intagna i § 7 av gällande stadga för Göteborgs magistrat och rådhusrätt, fastställd av Kungl. Maj:t den 10 maj 1935.

Enligt nämnda kungl. brev utövas överexekutorsbefattningen i Göteborg av den ordinarie rådman, som är vice ordförande å rådhusrättens första avdelning, och åligger det honom i denna egenskap bl. a. att minst under en timma varje söckendag före kl. 15 å tid, som av honom bestämmas, å ämbetsrummet handlägga till överexekutor inkomna mål och ärenden. Göromålen mellan de tre stadsfogdarna fördelas sålunda:

Förste stadsfogden handlägger alla mål, i vilka utmätning eller annan åtgärd påkallas enligt utsökningslagen eller det är fråga om handräckning enligt lagen om avbetalningsköp.

Andre stadsfogden ombesörjer all verkställighet rörande indrivning av krono- och kommunalutskylder, allmänna avgifter m. m. och handlägger därmed sammanhängande ärenden om införsel i lön, pension eller livränta. Det åligger honom även att undersöka persons förmögenhetsförhållanden med hänsyn till fråga om fattigunderstöd e. dyl. Han biträdades i sin tjänsteutövning förutom av övrig anställd personal av dels särskilda skatteexekutorer och dels andra exekutorer. För uppbörd av resterande utskylder och avgifter är därjämte inrättat *centrala skattekontoret*, som förestås av kontorsskrivaren hos andre stadsfogden. För skatteindrivningen är staden enligt magistratens beslut indelad i 20 skatteexekutorsdistrikt.

Tredje stadsfogden åligger att indriva böter och viten ej blott för Göteborgs stad utan även för myndighet å annan ort, då sådant begäres, samt ombesörja verkställighet av beslut och utslag angående vittnesersättning av allmänna medel och frihetsstraff, vilkas verkställighet uppdragits åt magistraten av konungens befallningshavande. Dessutom handlägger han ärenden angående införsel för uttagande av underhållsbidrag samt rörande förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket. Även tredje stadsfogden biträdades av exekutorer.

I övrigt äro stadsfogdarna skyldiga att enligt den fördelning, som magistraten bestäm-

mer, bestrida alla sådana till utsöknings- och exekutionsväsendet hörande göromål, som icke ingå i stadsfogdes lagstadgade tjänsteåligganden, varjämte överexekutor äger föreskriva, att mål, som tillhör en stadsfogdes handläggning, skall av annan stadsfogde behandlas, när sådan föreskrift av jäv eller stadgandet i § 58 av utsökningslagen påkallas.

Kronouppbörden handhaves av magistraten genom kronouppbördskontoret, vars chef är kronouppbörds-kassören. Honom åligger att uppbära och behörigen redovisa de inom staden förekommande årliga utskylder och avgifter till kronan ävensom sådana utskylder och avgifter, som enligt givna stadganden skola uppbäras och redovisas av dem, som uppbörden av utskylderna till kronan åligger. Han omhänderhar därjämte fr. o. m. år 1920 uppbörd och redovisning av avgifter för den allmänna folkpensioneringen. Uppbördsstämma förättas två gånger årligen med biträde av extra kassörer, kassakontrollanter och kassaskrivare.

För kontroll över uppbörd, indrivning och redovisning av allmänna utskylder och avgifter i staden finnes anställd en särskild tjänsteman, benämnd *uppbördsinspektör*. Denne har att utöva kontroll över uppbörden, indrivningen och redovisningen av dels allmänna utskylder och avgifter, jämväl kommunalutskylder, som uppbäras i staden, dels ock de medel av annan art, som av andre stadsfogden eller hos honom anställda exekutorer uppbäras, ävensom att utöva kontroll över tredje stadsfogdens verksamhet.

Stat för år 1945: Nettoutgifterna för kronouppbörds- och exekutionsverken, vilka utgifter äro uppförda å drätselkammarens stat, belöpa sig till 842.141 kr.

Författningar m. m. Kungl. brev den 23 september 1904 angående bestämmelser för utsöknings- och exekutionsväsendet i Göteborg med ändringar genom kungl. brev den 16 maj 1919 och kungl. förordning den 13 januari 1923. Särskilda instruktioner för andre och tredje stadsfogdarna, skatteexekutorerna, exekutorerna hos andre och tredje stadsfogdarna samt för centrala skattekontoret och förste kontorsskrivaren hos andre stadsfogden, samtliga fastställda den 18 februari 1927. Instruktion för uppbördsinspektören den 18 februari 1927 med ändring den 25 november s. å. Stadga för kontrollstämpling av debetsedlar samt användning av indrivningskvitton den 12 maj 1926. Instruktion för befattningshavarna å kronouppbördskontoret den 18 februari 1927.

Förste stadsfogdekontoret

Rådhuset. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—15. Rt (växel) 17 27 40.

Förste stadsfogde (A 23)

Mottagningstid kl. 10—12.

Bengtsson, Nils Emanuel, J. K., f. 92; 35.

Stadstjänare (A 5)

Strähle, Anders P:son, f. 81; 21.

Alex, Axel Efraim, f. 87; 25.

Larsson, Carl Oskar, f. 90; 32.

På förste stadsfogdekontoret äro dessutom anställda ett *kontorsbiträde* (A 3) och ett *kontorsbiträde* (Eo 2).

Andre stadsfogdekontoret

Rådhuset. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—15. Rt (växel) 17 27 40.

Andre stadsfogde

Mottagningstid kl. 10—14.

Vakant, tf. **Bernlöf**, Ragnar, J. K.,

Förste magistratsnotarie och notarius publicus (se ovan) 44.

Kontorsskrivare (A 7)

Anderberg, Sven Erik, f. 12; 42.

Skatteexekutorer (A 5)

Bylander, Rolf Svante Hilding, f. 88; 14.

Magnusson, Nils Albin, f. 83; 14.

Larsén, Ivar Ludvig, f. 91; 16.

Svahn, Carl Vilhelm, f. 92; 16.

Lindberg, Erik Harald Emanuel, f. 92; 20.

Lindqvist, Eric Sigurd, f. 95; 20.

Hagelberg, Oscar Sigfrid Henry, f. 97; 22.

Olander, Erik Botvid, f. 80; 22.

Anderberg, Carl Henning, f. 82; 22.

Andersson, Carl Sigfrid, f. 83; 22.

Flodén, John August, f. 91; 23.

Östblom, Carl Ivar, f. 80; 30.

Syrtén, Axel Victor, f. 86; 31.

Spång, Carl Holger Filip, f. 99; 31.

Dahlström, Tor Yngve, f. 99; 31.

Legardt, Osborne Lars Olof, f. 03; 34.

Granath, August (A ge), f. 03; 35.

Thorsson, Fritiof Daniel, f. 00; 40.

Klang, Sten Håkan Leonard, f. 94; 40.

Lagerholm, Gustaf Pontus, f. 04; 41.

Velén, Herbert Karl Valentin, f. 09; 41.

Fem vakanta och tre å *extra stat*.

Exekutorer (A 5)**Svensson**, Anders Gustaf Eskil, f. 04; 42.**Sörhed**, Folke David Ragnar, f. 04; 42.**Velén**, Bror Folke Arnold, f. 12; 42.

Två vakanta.

Inom indrivningsverket äro dessutom anställda fyra *exekutionsbiträden* inom förutv. Västra Frölunda socken, fyra *förste kontorister* (A 6), 11 *kontorister* (A 5), två *kontorsbiträden* (A 3), nio *första skrivbiträden* (A 2) och tre *skrivbiträden* (A 1).

Tredje stadsfogdekontoret

Rådhuset. Expeditionstid kl. 9—16, *lördagar* kl. 9—15. Rt (växel) 17 27 40.

Tredje stadsfogde (A 7)

Mottagningstid kl. 10—14.

Ivarsson, Kristen Anders, J. K., f. 07; 43.**Exekutorer (A 8)****Lund**, Hugo Wilhelm, f. 83; 21.**Bjelkén**, Sven Albin, f. 86; 23.**Feuk**, Gustaf, f. 86; 23.**Henning**, Gustaf Albert, f. 88; 27.**Mattsson**, Johan Nycander, f. 88; 29.**Hallberg**, Harry Lars Daniel, f. 03; 37.**Hedberg**, Erik Anders Gösta, f. 01; 40.**Kroll**, Sten Gunnar Evert, f. 02; 42.

På tredje stadsfogdekontoret äro dessutom anställda en *kontorskrivare* (A 7), två *kontorister* (A 5), ett *kontorsbiträde* (A 4), ett *skrivbiträde* (A 1).

Kronouppbördskontoret

Köpmansgatan 22—24. Expeditionstid kl. 9—16, *lördagar* kl. 9—15. Rt (växel) 17 27 40.

Kronouppbörds-kassör (A 17)

Mottagningstid kl. 10—14.

Vakant, tf. **Ekström**, Ernst Olof, J. K., Andre magistratsnotarie och notarius publicus (se ovan) 36.

Kammarskrivare (A 9)**Eriksson**, Carl Gösta Bertil, f. 02; 38.**Kontorskrivare (A 7)****Ydell**, Alfred Georg, f. 98; 38.

Dessutom äro anställda en *kontorist* (A 5), ett *första kontorsbiträde* (A 4), ett *kontorsbiträde* (A 3), fyra *första skrivbiträden* (A 2), tre *skrivbiträden* (A 1) samt sex *skrivbiträden* (1 Eo D, 5 Ex D).

Uppbördsinspektörskontoret

Köpmansgatan 26. Expeditionstid kl. 9—16, *lördagar* kl. 9—15. Rt (växel) 17 27 40.

Uppbördsinspektör (A 16)

Mottagningstid kl. 9—10.

Enander, Leonard Emanuel, f. 83; 23.Dessutom ett *kontorsbiträde* (A 3).**Mantalskontoret**

Köpmansgatan 22—26. Expeditionstid kl. 10—14. Rt (växel) 17 27 40.

År 1761 inrättades en mantalskommisarietjänst, vars innehavare till en början ensam ombesörjde skattskrivningen. På grund av de ständigt ökade göromålen blev dock så småningom en vidlyftigare organisation nödvändig, vilken vann stadga genom 1883 års kungl. förordning om mantals- och skattskrivning i Göteborg. Denna avlöstes av en ny kungl. förordning den 17 november 1905, som ännu är i huvudsak gällande och enligt vilken mantalskommisarierna, förut benämnda mantalskrivarna, äro mantalsskrivningsförrättare en var inom sitt distrikt. Genom kungl. brev den 1 november 1929 har den förutvarande äldre mantalskommisarietjänsten utbytt mot en mantalsdirektörstjänst fr. o. m. den 1 januari 1930.

På mantalskontoret föres för vart och ett av stadens 15 mantalsskrivningsdistrikt en mantalsbok, varefter mantalslängden upprättas. Mantalsskrivningsdistrikten sammanfalla med resp. församlingsgränser. Mantalsdistrikten för Gamlestads och Carl Johans församlingar hava dock fr. o. m. år 1939 uppdelats på vardera två distrikt. Västra Frölunda, som fr. o. m. innevarande års ingång införlivats med staden, bildar ett särskilt distrikt. Därjämte föres ett för hela staden gemensamt register över samtliga i mantalsboken upptagna personer, som uppnått 15 års ålder.

Mantalskontorets chef är mantalsdirektören, vilken har att med biträde av övriga befattningshavare å kontoret fullgöra honom enligt gällande författningar åliggande göromål. Det åligger honom därjämte att mottaga de skattskyldigas deklaraionsuppgifter och överlämna dem till taxeringsnämndernas ordförande. Han avgiver även till magistraten förslag

om dessa nämnders antal och distrikt samt tillser att röstlängder upprättas såväl för riksdagsmannaval som för kommunala val och prästval. Debetsedlar å kronoutskylder och inskrivningskort upprättas med biträde av mantalskommisarierna. Dessa senare föra var och en för sitt distrikt mantalsboken med tillhörande register och uppgöra: taxeringslängder över fast egendom jämte sammandrag av dessa och övriga längder, som upprättas enligt gällande skatteförordningar; avgiftsförteckningar enligt lagen om folkpensionering; röstlängder; uppbördsbok över kronoutskylder m. m.; debiterings- och uppbördslängd över kommunalutskylder och debiteringslängd över skatter och avgifter till kyrkokassan.

Mantalskommisarierna biträda därjämte taxeringsnämnderna i deras arbete och tillhandaga magistraten vid allmänna val.

Stat för år 1945: Nettoutgifterna för mantalskontoret, som äro uppförda å drätselkammarens stat, belöpa sig till 924.604 kr.

Författningar m. m. Kungl. förordningen den 17 november 1905 angående mantalskrivning i Göteborg med ändringar enligt kungl. kungörelser den 23 december 1908 och den 26 november 1909 samt kungl. förordningar den 8 oktober 1915, 14 juni 1918, 12 september 1921, 16 maj 1924 och 29 maj 1925. Kungl. brev den 1 november 1929. Instruktion för befattningshavarna å mantalskontoret den 14 februari 1936.

Mantalsdirektör (B 1)

Mottagningstid kl. 10—14.

Meijer, Per Otto Bernhard, J. K., f. 89; 30.

Mantalskommisariier (A 13)

Gunne, Erik Wilhelm, f. 83; (09) 40 (Johannebergs).

Palmgren, Elof Nils Gustaf, f. 85; (16) 40 (Masthuggs).

Björkman, Elis Wilhelm, f. 86; (22) 40, (Haga).

Lagersten, Gustaf (Gösta) Alexander, f. 87; (26) 40 (Kristine).

Lindgren, Frans Gustaf, f. 79; (31) 40, (Vasa).

Hedberg, Knut Evald, f. 88; (31) 40 (Örgryte).

Sandell, Eric Sixten, f. 88; (33) 40, (Carl Johans norra).

Svensson, Oscar Georg, f. 83; (33) 40, (Oscar Fredriks).

Lindhe, Magnus Elon, f. 89; (36) 40, (Lundby).

Holmgren, Ragnar, f. 88; (37) 40 (Annedals).

Göthensten, Ernst Magnus, f. 91; (37) 40 (Gamlestads södra).

Nordberg, Gustaf (Gösta) Adolf, f. 90; (39) 40 (Carl Johans södra).

Dahnér, Johan Daniel, f. 91; 40 (Gamlestads norra).

Blomgren, Gösta Leopold, f. 93; 41, (Domkyrko).

Ahlberg, Ragnar Arnold Percy, f. 95; 45, (Västra Frölunda).

Mantalsassistenter (A 9)

Hellman, Alf Orvar Yngve, Kapten i reserven, f. 95; (22) 35 (Haga).

Sjöström, Rudolf Eugén, f. 94; (27) 35, (Centralregistret).

Österberg, Knut Victor, f. 83; (31) 35, (Örgryte).

Meyer, Johan (Jean) Melker Alexander, f. 90; (32) 35 (Annedals).

Essén, Jarl Åke Gudmund, f. 90; (33) 35, (Carl Johans södra).

Nyström, Anders Viktor Hugo, f. 98; (33) 35 (Kristine).

Blomberg, Ernst Birger, f. 97; 36 (Lundby).

Vangen, Gunnar Lars Gösta, f. 00; 37, (Domkyrko).

Nelin, Frans Oscar Yngve, f. 02; 39 (Carl Johans norra).

Feuk, Magnus Ivan, f. 02; 39 (Masthuggs).

Larsson, Ivar Ragnar, f. 01; 39 (Johannebergs).

Hellekant, Bertil Olof Robert, f. 03; 40, (Gamlestads södra).

Anderson, John Albin, f. 98; 40 (Gamlestads norra).

Sjöström, Georg Herbert Valdemar, f. 00; 40 (Oscar Fredriks).

Lovén, Harry Theodor, f. 03; 41 (Vasa).

Tidfors, Sven Johan Gunnar, f. 00; 45, (Huvudkontoret).

Davidson, Johan Einar, f. 00; 45 (Västra Frölunda).

Vaktmästare (A 4)

Johansson, Karl Emil, f. 95; 22.

Cedergren, John Viktor, f. 89; 26.

Å mantalskontoret finnas dessutom anställda 16 kontorsskrivare (A 7), fem kontorister (A 5), 15 första kontorsbiträden (A 4), 15 kontorsbiträden (A 3), 15 första skrivbiträden (A 2), 29 skrivbiträden (A 1) samt extra personal i mån av behov.

IV. Skattemyndigheterna

Taxeringsnämnderna

Taxering av skattskyldigas inkomst och förmögenhet samt fast egendoms värde verkställs av taxeringsnämnderna. Deras antal och verksamhetsdistrikt fastställas årligen före november månads slut av konungens befallningshavande efter magistratens förslag.

I varje nämnd förordnas ordförande och en ledamot (kronoombud) av länsstyrelsen, medan tre ledamöter jämte suppleanter väljas av stadsfullmäktige under december månad varje år. Dessutom finnes i varje nämnd en av magistraten förordnad biträdande tjänsteman, som i vissa distrikt av länsstyrelsen utsetts att tillika vara kronoombud. För de av länsstyrelsen förordnade ledamöterna utses inga suppleanter, medan för en var av de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna utses en suppleant, som i nedanstående förteckning upptages i samma ordning som ledamöterna.

Valbar är, med sedvanliga inskränkningar på grund av straffpåföljd m. m., varje inom kommunen mantalsskriven svensk medborgare, som under näst föregående år haft att utgöra kommunal- eller kronoskatt samt, i den mån utskylderna varit förfallna till betalning, erlagt desamma. Nämndernas sammansättning skall vara sådan att olika slags inkomsttagare bliva representerade.

Taxeringsarbetet skall vara avslutat senast den 15 maj. Besvär över beslut ingivas till prövningsnämnden (se nedan).

Enligt konungens befallningshavandes kungörelse den 30 november 1944 är staden för år 1945 indelad i 51 taxeringsdistrikt, varav de tre första avse taxering av aktiebolag, fjärde och femte juridiska personer med undantag av aktiebolag och oskifta dödsbon, det sjätte taxering av fastigheter i Göteborg, distrikten 7—15 äro nämnder för taxering av rörelseidkare och yrkesutövare, som ej tillhöra särskild taxeringsnämnd, nr 16 för handelsresande och agenter samt nr 17—51 taxering av övriga skatteskyldiga, som ej tillhöra särskild taxeringsnämnd.

Stat för år 1945: Taxeringsnämndernas utgifter, som finnas uppförda å drätselkammarens stat, äro upptagna till 25.600 kr.

Författningar: Taxeringsförordning den 28 september 1928.

Särskilda taxeringsnämnder

1:sta distriktet

Aktiebolag inom 1—53 kv. av stadsdelen Inom Vallgraven i Domkyrkoförsamlingen.

Ordförande

Meijer, Per Otto Bernhard, J. K., Mantalsdirektör, f. 89; 27—.

Kronoombud

Bergbrant, Tore Karl Manfred, D. H. G., e. Taxeringsassistent, f. 18; 45—.

Ledamöter

Jonsson, Oscar Birger, Direktör, f. 82; (24) 34—.

Sandqvist, Henry Elis, Disponent, f. 89; (33) 39—.

Ranäng, Folke Erik Valdemar, Förste byråassistent, f. 13; (43) 45—.

Suppleanter

Lewerth, Carl Gunnar, J. K., Advokat, f. 92; 36—.

Dreyer, Sven Georg, Länsarbetsdirektör, f. 94; 41—.

Dahlström, Axel Henry, Distriktsföreståndare, f. 05; 45—.

Bitr. tjänsteman

Hermelius, Carl-Axel, tf. Kontorskrivare, f. 12; 42.

2:dra distriktet

Aktiebolag inom återstoden av Domkyrkoförsamlingen samt Vasa, Johannebergs, Haga, Annedals, Oscar Fredriks, Masthuggs, Carl Johans, Lundby och Västra Frölunda församlingar.

Ordförande

Ihrfelt, Sven Viktor Agne, Länsassessor, f. 94; 36—.

Kronoombud

Agardt, Karl Sune Justus, D. H. G., e. Taxeringsassistent, f. 17; 45—.

Ledamöter

Waller, Sven, Skeppsredare, f. 78; 24—.

Petterson, Karl Viktor, Verkstadsarbetare, f. 91; (28) 29—.

Lindberg, Per Jakob Helmer, Kontorschef, f. 80; 41—.

Suppleanter

Norberg, Nils Gustaf Bernhard, Kamrerare, f. 95; 42—.

Janzon, Eric Gunnar, Affärsföreståndare, f. 93; 36—.

Palmér, Walter, Kamrer, f. 84; 33—.

Bitr. tjänsteman

Feuk, Magnus Ivan, Mantalsassistent, f. 02; 32.

3:dje distriktet

Aktiebolag inom Kristine, Gamlestads och Örgryte församlingar.

Ordförande

Wilkens, Sten Philip Arthur, J. K., e. o. Taxeringsinspektör, f. 05; 38—.

Kronoombud

Sjöblom, Karl Ragnar Torsten, D. H. G., Taxeringsassistent, f. 11; 44—.

Ledamöter

Lagerholm, Gustaf Emil, f. d. Skatteexekutor, f. 76; 26—.

Åhsman, Karl Thosten Fridolf, Handlande, f. 00; (34) 39—.

Olsen, Ole Christian, Direktör, f. 77; (24) 37—.

Suppleanter

Andréasson, Fritz Hilmer, Lokförare, f. 88; 40—.

Björkman, Gustaf Elof Hieronymus, Kamrer, f. 92; 38—.

Holgén, Karl Alrik Vilhelm, Folkskollärare, f. 99; 38—.

Bitr. tjänsteman

Rönberg, Johan Edvard Rune, tf. Kontorsskrivare, f. 15; 43.

Juridiska personer med undantag av aktiebolag, familjestiftelser och oskifta dödsbon**4:de distriktet**

Domkyrko, Kristine, Gamlestads, Haga, Oscar Fredriks, Lundby och Masthuggs församlingar.

Ordförande

Brissman, Bror Hugo, J. K., e. Taxeringsinspektör, f. 13; 43—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Sjöström, Rudolf Eugén, Mantalsassistent, f. 94; Bitr. tjänsteman 22, Kronoombud 30—.

Ledamöter

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; (40) 45—.

Hansson, Ernst Olof Torvald, Bilreparatör, f. 90; (38) 40—.

Fornander, Ernst Gustaf (Gösta), Hyresintendent, f. 87; (27) 30—.

Suppleanter

Hansson, Hans Elmer, Typograf, f. 12; 45—.

Nilsson, Karl Arvid, Spårvagnskonduktör, f. 96; 34—.

Magnuson, Gösta Arne, Skeppsfurnerare, f. 04; 38—.

5:te distriktet

Carl Johans, Johannebergs, Vasa, Annedals, Örgryte och Västra Frölunda församlingar.

Ordförande

Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K., Rådman, f. 88; 22—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Blomgren, Gösta Leopold, Mantalskommissarie, f. 93; Bitr. tjänsteman 21, Kronoombud 28—.

Ledamöter

Dahlqvist, Karl Yngve, Kassör, f. 08; (42) 43—.

Johansson, Anders Bed, Snickare, f. 93; (29) 38—.

Armstedt, Curt Henry, Disponent, f. 91; (28) 31—.

Suppleanter

Andersson, Gösta Natanael, Kassör, f. 05; 43—.

Berg, Gustaf Algot, Handlande, f. 90; 35—.

Wallman, Karl Erik Algot, Civilingenjör, Arbetschef, f. 92; 38—.

Lokala taxeringsnämnder:**Taxering av fastigheter****6:te distriktet**

Staden i sin helhet.

*Ordförande***Göransson**, Werner, F. L., Byråchef, f. 88; 34—.*Kronoombud***Törnblom**, August Alexander (Alex), Ingenjör, f. 77; 34—.*Ledamöter***Skoglund**, Gösta Wilhelm, Ombudsman, f. 05; (44) 45—.**Levin**, Oscar, Föreståndare f. stadens höväg, f. 77; (34) 37—.**Hanson**, Nernst Justus, Arkitekt, f. 95; (34) 39—.*Suppleanter***Johansson**, Johan (John) August, Kamrerare, f. 92; 45—.**Björck**, Arvid Oskar, Spårvägsman, f. 88; 37—.**Stenberg**, Harald Vilhelm, Faktor, f. 93; 39—.*Bitr. tjänsteman***Malm**, Karl Bertil, e. o. Kontorist, f. 18; 45—.**Rörelseidkare och yrkesutövare** (som ej tillhöra särskild taxeringsnämnd)**7:de distriktet**

Domkyrko församling.

*Ordförande***Lidberg**, Karl Pontus Sven, J. K., e. o. Länsassessor, f. 01; 36—.*Kronoombud***Kihlberg**, Curt Olof Gunnar, Taxeringsassistent, f. 17; 45—.*Ledamöter***Hedlund**, Knut Ivar Vilhelm, Tillsyningsvaktmästare, f. 13; (42) 44—.**Kjellgren**, Gustaf Viktor Wilhelm, Grosshandlande, f. 81; 36—.**Johanson**, Wilhelm Victor, Skorstensfejaremästare, f. 92; (36) 41—.*Suppleanter***Sällström**, Carl Napoleon, Vaktmästare, f. 90; 44—.**Dolfe**, Gustav Adolf, Kapten i reserven, Direktör, f. 90; 36—.**Klämberg**, Karl Algot Julius, Handlande, f. 89; 44—.*Bitr. tjänsteman***Andreasson**, Bertil Oskar Adler, Kontorsskrivare, f. 12; 40.**8:de distriktet**

Kristine och Lundby församlingar.

*Ordförande***Brunbäck**, Sten Torgny, Häradsskrivare, f. 81; 16—.*Kronoombud***Sandblad**, Torsten Eriksson, J. K., e. o. Länsbokhållare, f. 16; 45—.*Ledamöter***Frändberg**, Carl Henrik Rudolf, Handlande, f. 91; 41—.**Danielsson**, Karl Johan, Materialförvaltare, f. 87; (31) 37—.**Prytz**, Robert Vilhelm Julius, Montör, f. 00; 41—.*Suppleanter***Andersson**, Axel Enoch Nicanor, Handlande, f. 85; 38—.**Carlsson**, Bernhard, Chaufför, f. 93; 37—.**Granath**, Elmer Alfred, Kvarnarbetare, f. 04; 41—.*Bitr. tjänsteman***Lindstrand**, Karl Gustaf Johannes, Kontorsskrivare, f. 08; 39.**9:de distriktet**

Gamlestads församling.

*Ordförande***Wilken**, Oskar Gösta Philip, J. K., Assessor, f. 00; 42—.*Kronoombud***Tyrén**, Gunnar Fredrik, Civilekonom, f. 17; 44—.*Ledamöter***Fernberg**, Egon Isidor, Trafikförförman, f. 97; (28) 37—.**Hagvall**, Thure Wilhelm, Ordningsman, f. 86; (20) 24—.**Eriksson**, Johan, Fabrikschef, f. 83; 33—.

Suppleanter

- Callermo**, Per Oskar, Lokförare, f. 92; 43—.
- Johansson**, Gösta Arnold, Metallarbetare, f. 99; 40—.
- Karlsson**, Johannes, Handlande, f. 96; 30—.

Bitr. tjänsteman

- Sandell**, Eric Sixten, Mantalskommisarie, f. 88; 20.

10:de distriktet

Haga och Oscar Fredriks församlingar.

Ordförande

- Axelsson**, Nils Erik Axel, J. K., e. o. Länsnotarie, f. 04; 36—.

Kronoombud

- Holmquist**, Kjell Jan Filip, J. K., Taxeringskontrollant, f. 18; 45—.

Ledamöter

- Waldén**, John Gustav, Faktor, f. 96; (29) 33—.
- Malmberg**, Erik Sixten Konrad, Köpman, f. 05; (42) 45—.
- Pettersson**, Ture Gregor, Chaufför, f. 92; (42) 43—.

Suppleanter

- Liljeström**, Erik Hjalmar, Inspektör, f. 98; 35—.
- Kjellstrand**, Agnes Cecilia, Fru, f. 01; 45—.
- Hallin**, John Rickard, Skolföreståndare, f. 87; 43—.

Bitr. tjänsteman

- Gunne**, Stig Elof, Kontorsskrivare, Stadsf., f. 12; 41.

11:te distriktet

Carl Johans församling.

Ordförande

- Ekström**, Ernst Olof, J. K., Andre Magistratsnotarie, f. 97; 40—.

Kronoombud

- Nordberg**, Gustaf (Gösta) Adolf, Mantalskommisarie, f. 90; 25—.

Ledamöter

- Carlsson**, John Gottfrid, Spärvagnsförare, f. 87; (31) 34—.

- Hultén**, Martin Julius, Agent, f. 78; (23) 25—.
- Behre**, James Josef, Handlande, f. 98; 31—.

Suppleanter

- Albrechtson**, Knut Harald, Direktör, f. 86; 34—.
- Andersson**, Fritz Johan, Kranförare, f. 87; 37—.
- Nilsson**, Nils, Förste egendomsinspektör, f. 91; 41—.

Bitr. tjänsteman

- Norrman**, Gunnar Anders, Kontorsskrivare, f. 13; 41.

12:te distriktet

Johannebergs församling.

Ordförande

- Mattsson**, Anders Venzel, J. K., Rådman, f. 91; 30—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Sjöström**, Georg Herbert Valdemar, Mantalsassistent, f. 00; Bitr. tjänsteman 34, Kronoombud 38—.

Ledamöter

- Gillberg**, Georg Albert, Bagare, f. 96; (29) 31—.
- Rydberg**, Sven Erik Bernhard, Direktör, f. 99; (41) 43—.
- Allberg**, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, Stadsf., f. 01; 32—.

Suppleanter

- Svenningson**, Arvid Olof Natanael, Bankvaktmästare, f. 03; 37—.
- Krüger**, Harry Ludvig, Direktör, f. 93; 43—.
- Karlsson**, Johan Edvard, Kontorist, f. 89; 30—.

13:de distriktet

Vasa församling.

Ordförande

- Manhem**, Bertil Tage Seth, J. K., e. o. Länsbokhållare, f. 13; 45—.

Kronoombud

- Olsson**, Jan Gustaf Folke, J. K., extra Länsnotarie, f. 14; 43—.

Ledamöter

- Maxson**, Karl Emil, Assistent h. fattigv., f. 94; (23) 30—.
Carlson, Josef Mathias, Direktör, f. 82; (34) 35—.
Gabrielsson, Karl Ivar, Lagerchef, f. 89; (35) 42—.

Suppleanter

- Carlsson**, Gunnar Oskar Vilhelm, Byggnadsarbetare, f. 06; 45—.
Stenberg, Johan Fredrik, Underingenjör h. stadsing.-kont., f. 90; 44—.
Ahlström, Gustaf Adolf, f. d. Bangårdsmästare, f. 81; 34—.

Bitr. tjänsteman

- Skog**, Leif Mats Arne, e. o. Kontorist, f. 16; 45.

14:de distriktet

Annedals, Masthuggs och Västra Frölunda församlingar.

Ordförande

- Hemmingsson**, Nils Holger, J. K., extra Länsbokhållare, f. 13; 45—.

Kronoombud

- Lindestam**, Alfred Lennart Vallentin, Civilekonom, f. 16; 45—.

Ledamöter

- Göthberg**, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; (40) 42—.
Olsén, Albert Magnus Natanael, Bageriarbetare, f. 04; 45—.
Svensson, Nils Harald, Tillsyningsman, f. 86; (44) 44—.

Suppleanter

- Johansson**, Karl Josef, Ombudsman, f. 87; 42—.
Larsson, Joel, Direktör, f. 83; 42—.
Nerdrum, Claus Oscar Einar, Kamrerare, f. 08; 44—.

Bitr. tjänsteman

- Leffler**, Bror, e. o. Kontorist, f. 17; 45.

15:de distriktet

ÖrgrYTE församling.

Ordförande

- Lampers**, Sven Eskil, J. K., Assessor, f. 04; 40—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Hedberg**, Knut Evald, Mantalskommisarie, f. 88; Bitr. tjänsteman 20, Kronoombud 20—.

Ledamöter

- Augustinsson**, Karl Lage, Förste kontorist, f. 00; (36) 38—.
Johanson, Karl Oscar (Oscar K.), Handlande, f. 88; 38—.
Pettersson, Johan Emil, Spårvagnsförare, f. 82; (30) 38—.

Suppleanter

- Hallberg**, Bror Vilhelm, Stationskarl, f. 01; 40—.
Tobiason, Oscar Albert, Byggmästare, f. 84; 38—.
Thermænius, Johan Werner, Banktjänsteman, f. 84; 38—.

Handelsresande och agenter**16:de distriktet**

Staden i sin helhet.

Ordförande

- Engstrand**, Rolf Johan, J. K., f. 05; 39—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Ahlberg**, Ragnar Arnold Percy, Mantalskommisarie, f. 95; Bitr. tjänsteman 21, Kronoombud 27—.

Ledamöter

- Eklund**, Erik Henry, Avdelningschef, f. 98; 45—.
Cliff, Axel Wilhelm, Köpman, f. 88; 45—.
Stenhede, John Nestor, Försäljningschef, f. 04; 45—.

Suppleanter

- Winqvist**, Nils August Filip, Expeditör, f. 11; 45—.
Westman, Pehr August, Handelsresande, f. 78; 45—.
Jönsson, Adolf Sigurd, Köpman, f. 86; 45—.

Övriga skattskyldiga, som icke tillhöra särskild taxeringsnämnd

17:de distriktet

Av Domkyrko församling: I kv. Slusskvarnen—40 kv. Rosenlund av stadsdelen Inom Vallgraven, Bazarbyggnaden och Saluhallen å Kungstorget ävensom Trädgårds-

hallen och nr 22 av 8 kv., stadsägorna nr 8439, 8537 och 8648, Fiskhallen, 102 B av 2 roten samt litt. B—E 2½ A, B—E 2½ B och B—E 3 B och 4 av 8 kv., 1 kv. Kaponnieren—3 kv. Röda Bryggan av stadsdelen Pustervik samt 1 kv. Alen—9 kv. Apeln av stadsdelen Vasastaden.

Ordförande

Larsson, Carl Filip Valdemar, f. d. Mantalskommisarie, f. 76; 21—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Vangen, Gunnar Lars Gösta, Mantalsassistent, f. 00; Bitr. tjänsteman 33, Kronoombud 44—.

Ledamöter

Hallberg, Carl Sigurd Robert, Saluhallsinspektör, f. 82; (27) 37—.

Björklund, Ernst Frithiof, Direktör, f. 86; 35—.

Persson, Karl Evald, Urmakare, f. 92; 43—.

Suppleanter

Segeberg, Johan August, Boktryckare, f. 90; 37—.

Alpman, Eric Algot, Stadstjänare, f. 89; 35—.

Carlson, Karl Hilding, Avdelningsföreståndare, f. 06; 43—.

18:de distriktet

Av Domkyrko församling: 41 kv. Arsenalen —46 kv. Surbrunnen och 49 kv. Merkurius —68 kv. Bergväggen av stadsdelen Inom Vallgraven, stadsägorna nr 8528, 8531, 8532, 8540, 8644—8647, nr 72—86, 89—99, 101, 103—105, 159—161 och 171 av 2 roten, nr 65—71 och 75—95 av 4 roten ävensom varuskjul av 9 kv. samt 38 kv. Stora Teatern—49 kv. Nyköpingshus av stadsdelen Lorensberg.

Ordförande

Huldén, Olof Torsten Herman, J. K., Assessor, f. 03; 36—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Hermansson, Alf Harry Johannes, Kontorsskrivare, f. 04; Bitr. tjänsteman 38, Kronoombud 42—.

Ledamöter

Seth, Gunnar Vilhelm, Handlande, f. 83; (34) 38—.

Andersson, Alma Olivia, Fru, f. 88; 44—.

Dahlöf, Carl Ernst, Förste kontorist, f. 83; 23—.

Suppleanter

Karlsson, Johan (John) Alfred, Förrädsföreståndare, f. 84; 38—.

Andersson, Sven Gustaf, Kontorist, f. 17; 44—.

Karlsson, Olof Mauritz, Bankvaktmästare, f. 99; 39—.

19:de distriktet

Kristine församling.

Ordförande

Blomstrand, Gustaf Wilhelm, J. K., Stiftsnotarie, f. 99; 41—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Lagersten, Gustaf (Gösta) Alexander, Mantalskommisarie, f. 87; Bitr. tjänsteman 20, Kronoombud 20—.

Ledamöter

Jonasson, Johan Wilhelm, Stationskarlsförman, f. 86; (26) 27—.

Hedström, Lydia Elisabeth (Elsie) Sofia, Fru, f. 93; 36—.

Franzén, Karl Torsten Mikael, Lagerbiträde, f. 87; (28) 32—.

Suppleanter

Westergren, Herman Natanael, Överkonstapel, f. 88; 30—.

Hedlund, Carl Bertil, Köpman, f. 05; 32—.

Neptun, Jarl Robert Gunnar, Kontorist, f. 91; 32—.

20:de distriktet

Av Lundby församling: Stadsdelarna Bräcke, Biskopsgården, Tolered, Kyrkbyn och Sannegården.

Ordförande

Håkansson, Gunnar Olof, Postkontrollör, f. 96; 45—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Blomberg, Ernst Birger, Mantalsassistent, f. 97; Bitr. tjänsteman 29, Kronoombud 35—.

Ledamöter

Hansson, Otto Viktor, Stationskarl, f. 92; 40—.

Höglund, Gustaf, Förman, f. 78; 20—.

Magnusson, Nils Albin, Skatteexekutor, f. 83; 20—.

Suppleanter

- Montgomery**, Ernst Valdemar, Snickare, f. 07; 44—.
- Johansson**, Charles Henning Ferdinand, Verkstadsarbetare, f. 89; 34—.
- Johnsson**, Gustaf Oskar Bertil, Kontraktist, f. 94; 27—.

21:sta distriktet

Av Lundby församling: Stadsdelarna Arendal, Rödjan, Färjestaden, Rambergssnaden, Lindholmen, Lundbyvassen, Kvillebäcken och Tingstadsvassen, 1 kv. Plogan —3 kv. Välten av stadsdelen Brämregården samt den från 1 januari 1940 inkorporerade delen av Björlanda kommun.

Ordförande

- Olsson**, Knut Olof, Överstelöjtnant, f. 84; 36—40, 41—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Ekman**, Sven Ragnar Daniel, Kontorskrivare, f. 97; Bitr. tjänsteman 37, Kronoombud 39—.

Ledamöter

- Norén**, Johan Valdemar, Kassör, f. 91; (27) 30—.
- Persson**, Hilde Ansgarius, Järnsvarvare, f. 85; (22) 23—.
- Synerby**, Sven Alf Holger, Arkivarie, f. 05; 37—.

Suppleanter

- Beillon**, Oscar Yngve, Sjökapten, Hamnlots, f. 95; 41—.
- Ahrenberg**, Carl Gustaf, Metallarbetare, f. 93; 33—.
- Asklin**, Claes Emil, Handlande, f. 77; 20—.

22:dra distriktet

Av Lundby församling: 7 kv. Guldtunnan —67 kv. Drakman av stadsdelen Brämregården jämte stadsågor.

Ordförande

- Kjellén**, Lars Eric, Major, f. 86; 39—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Lindhe**, Magnus Elon, Mantalskommisarie, f. 89; Bitr. tjänsteman 20, Kronoombud 22—.

Ledamöter

- Lorentsson**, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92; 28—.
- Fredman**, Anders Gustaf, Poliskonstapel, f. 90; (26) 27—.
- Banck**, Axel Fredrik Tobias, Handlande, f. 89; (30) 32—.

Suppleanter

- Genberg**, Karl Sigurd, Fabriksföreståndare, f. 87; 35—.
- Berntsson**, Stellan Isidor, Förman, f. 98; 43—.
- Magnusson**, Paula Augusta, Handelsidkarska, f. 80; 32—.

23:dje distriktet

Av Gamlestads församlings norra del: Stadsdelen Olskroken.

Ordförande

- Lindberg**, Harry Mauritz Emanuel, J. K., Rådman, f. 94; 36—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Dahnér**, Johan Daniel, Mantalskommisarie, f. 91; Bitr. tjänsteman 21, Kronoombud 20—.

Ledamöter

- Larsson**, Bror Isak, Överkonstapel, f. 93; (34) 35—.
- Lundström**, Karl Gustav Bernhard, Mälare, f. 83; (31) 33—.
- Hansson**, Henrik Bergeholtz, Disponent, f. 81; (27) 34— (även f. *virkestax.* enl. § 81).

Suppleanter

- Robertsson**, Magnus Bernhard, Överkonstapel, f. 87; 35—.
- Åkerström**, Knut Lauritz, Slöjdläroare, f. 94; 33—.
- Malmström**, Gustav (Gösta) Bertil, Kontorschef, f. 94; 33—.

24:de distriktet

Av Gamlestads församlings norra del: Stadsdelarna Gamlestaden, Kviberg och Utby och införlivade delen av Angered.

Ordförande

- Schenholm**, Karl Torsten Reinhold, J. K., Advokat, f. 91; 36—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Anderson**, John Albin, Mantalsassistent, f. 98; Bitr. tjänsteman 34, Kronoombud 37—.

Ledamöter

- Lundberg**, Axel Olof Bruno, Förste Kontorist, f. 95; (27) 29—.
- Hulthén**, Nils M:son, f. d. Tillsyningslärare, f. 76; (31) 33—.
- Olofsson**, Gerhard Gottfrid, Järnsvarvare, f. 99; (39) 40—.

Suppleanter

- Ewergårdh**, Ivar Adolf, Stationsskrivare, f. 97; 36—.
- Hederstad**, Erik Algot, Apotekare, f. 99; 35—.
- Olsson**, Nils Johan, Filare, f. 94; 42—.

25:te distriktet

Av Gamlestads församlings södra del: Stadsdelen Bagaregården.

Ordförande

- Hammarberg**, Karl Olof, e. o. Länsbokhållare, f. 96; 36—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Göthensten**, Ernst Magnus, Mantalskommissarie, f. 91; Bitr. tjänsteman 20, Kronoombud 20—.

Ledamöter

- Larsson**, Arvid Hilding Emanuel, Lokförare, f. 94; (38) 40—.
- Karlsson**, John Adolf, Förste hälsovårdstillsyningsman, f. 95; (35) 44—.
- Carlsson**, Viktor Axel Konrad, Fastighetsskötare, f. 93; (27) 31—.

Suppleanter

- Frostenson**, Pontus Robert Manasse, Lokförare, f. 92; 39—.
- Alderstam**, Nils Olof, Ingenjör, f. 97; 44—.
- Johnsson**, Alf Reinhold, Linoleumarbetare, f. 07; 40—.

26:te distriktet

Av Gamlestads församlings södra del: Stadsdelen Källtorp.

Ordförande

- Hedfalk**, Algot Harding, J. K., Stiftsamanuens, f. 04; 45—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Hellekant**, Bertil Olof Robert, Mantalsassistent, f. 03; Bitr. tjänsteman 33, Kronoombud 38—.

Ledamöter

- Ekstrand**, Carl Theodor, f. d. Hallmästare, f. 75; (27) 34—.
- Johnsson**, John Gunnar, Assistent h. fattigv., f. 93; (24) 27—.
- Nilsson**, Anders Vilhelm, Sundhetskommisarie, f. 88; (33) 35—.

Suppleanter

- Blomquist**, Nils Albin, Kamrerare, f. 90; 34—.
- Pettersson**, Axel August, Folkskollärare, f. 00; 40—.
- Lagerholm**, Karl Nils Gustav, Kommunalarbetare, f. 03; 39—.

27:de distriktet

Haga församling.

Ordförande

- Claesson**, Erik Ragnar, J. K., f. d. Andre stadsfogde, f. 79; 15—.

Kronoombud

- Enander**, Leonard Emanuel, Uppbördsinspektör, f. 83; 27—.

Ledamöter

- Lidhén**, Tage Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; (39) 43—.
- Österholm**, John Axel Wilhelm, Stuveriarbetare, f. 79; (27) 34—.
- Larsson**, Benjamin, Brödexpeditör, f. 81; (26) 37—.

Suppleanter

- Janson**, Erik, Mälaremästare, f. 92; 33—.
- Peterson**, Axel Hilding, Syssloman, f. 91; 45—.
- Hagberg**, Carl Sidney, Tapetserare, f. 91; 37—.

Bitr. tjänsteman

- Nelin**, Frans Oscar Yngve, Mantalsassistent, f. 02; 31.

28:de distriktet

Av Oscar Fredriks församling: 1:a kv. Plantaget—11 kv. Bäckebron nr 3 av stadsdelen Olivedal.

Ordförande

- Wahlund**, Arvid Vilhelm, F. D., Lektor, f. 89; 38—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Svensson**, Oscar Georg, Mantalskommissarie, f. 83; Bitr. tjänsteman 20, Kronoombud 20—.

Ledamöter

Ekeberg, Gustav Manfred, Folkskollärare, f. 92; (34) 35—.

Köhlberg, August, Köpman, f. 82; 34—.

Odesjö, John Evald, Slöjdlärare, f. 99; 34—.

Suppleanter

Ling, Carl Johan, f. d. Kriminalkommisarie, f. 83; 29—.

Andreasson, John Vilhelm, Kommunalarbetare, f. 99; 39—.

Ring, John Oskar, Ombudsman, f. 78; 43—.

29:de distriktet

Av Oscar Fredriks församling: 11 kv. Bäckebrom nr 4—28 kv. Horisonten nr 5 av stadsdelen Olivedal.

Ordförande

Gunne, Bengt Johannes, Landskontorist, f. 90; 27—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Steneborg, Alf Edor Gunnar, Kontorskrivare, f. 06; Bitr. tjänsteman 40, Kronoombud 43—.

Ledamöter

Svensson, Karl Johan, Kassör, f. 88; (25) 27—.

Jarlöv, Gunnar Vilhelm, Bankkamrerare, f. 01; 42—.

Timoteusson, Carl Evert, Förbundskassör, f. 05; (38) 41—.

Suppleanter

Andersson, Erik Paul, Tillsyningsväktmästare, f. 00; 37—.

Lindahl, Allan Robert, Kassör, f. 02; 43—.

Jönsson, Albert Leonard, Skräddare, f. 88; 42—.

30:de distriktet

Av Oscar Fredriks församling: 28 kv. Horisonten nr 6—35 kv. Oraklet av stadsdelen Olivedal jämte stadsägor, 1 kv. Fregatten—11 kv. Korvetten, 19 kv. Ekan, 28 kv. Loggerten—30 kv. Snipan av stadsdelen Masthugget samt stadsägorna nr 8321, 8322, 8327, 8329—8345.

Ordförande

Seevers, Rolf Arnold, J. K., tf. Polisintendent, f. 05; 41—.

Kronoombud

Grapengiesser, Bengt, J. K., Sekr. h. sjukhusdir., f. 98; 45—.

Ledamöter

Nyberg, Erik Åke Ingemar, Kamrer, f. 07; 41—.

Olson, Eric Gustav, Ombudsman, f. 83; (26) 29—.

Halling, Gustaf Emanuel, Konduktör, f. 86; (34) 36—.

Suppleanter

Grönvall, Nils Johan, Brandchef, f. 97; 45—.

Olofsson, Olof Waldemar, Typograf, f. 81; 36—.

Svensson, Frans Wilhelm, Slöjdlärare, f. 99; 42—.

Bitr. tjänsteman

Kroll, Torbjörn Arnold Edmund, Kontorist, f. 10; 45.

31:sta distriktet

Av Carl Johans församlings norra del: 23 kv. Freden—49 kv. Sjustjärnan av stadsdelen Majornas 1 rote jämte stadsägor, Majornas 2 rote, 1 kv. Gatenhjelm—3 kv. Vita Björn av stadsdelen Majornas 3 rote jämte stadsägor.

Ordförande

Ros, Gustaf Carl Lennart, J. K., tf. Assessor, f. 08; 42—.

Kronoombud

Lindstrand, Carl Gustaf Johannes, Kontorsskrivare, f. 08; 42—.

Ledamöter

Pettersson, Algot Isidor, Murare, f. 86; (24) 27—.

Hellgesson, Sten Ragnar Hilding, Handlande, f. 86; 21—.

Jansson, Oscar Julius, Spårvagnsförare; f. 97; 27—.

Suppleanter

Bergman, Arvid Mauritz Gösta, Inkassare, f. 86; 27—.

Wallin, Klas Birger Ivar, Tillsyningslärare, f. 91; 41—.

Åkerström, Eric Vilhelm, Ingenjör, f. 90; 41—.

Bitr. tjänsteman

Sandell, Eric Sixten, Mantalskommisarie, f. 88; 20.

32:dra distriktet

Av Carl Johans församlings norra del:
4 kv. Pallas—24 kv. Lägret av stadsdelen
Majornas 3 rote jämte stadsägor.

Ordförande

Palmgren, Peter Erik Wilhelm, J. K.,
Polissekreterare, f. 81; 18—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Hellman, Alf Orvar Yngve, Kapten i
reserven, tf. Mantalskommissarie, f. 95;
Bitr. tjänsteman 22, Kronoombud 29—.

Ledamöter

Korsell, Karl Gustav, Möbelsnickare,
f. 97; (24) 28—.

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare,
Stadsf., f. 98; (31) 32—.

Linderoth, Gustaf Alfred (Fred), Folk-
skollärare, f. 01; (37) 41—.

Suppleanter

Persson, Carl Viktor, Bokbindare, f. 91;
39—.

Alander, Gustaf Alvar, Byråförestän-
dare, f. 99; 42—.

Norrby, Erik Hjalmar, Handlande, f. 80;
23—.

33:dje distriktet

Av Carl Johans församlings norra del:
25 kv. Bergslätt—47 kv. Passet av stadsdelen
Majornas 3 rote jämte stadsägor.

Ordförande

Hegardt, Carl, J. K., Rådman, f. 96; 30—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Seldén, Lars-Erik Gösta, Kontorsskri-
vare, f. 09; Bitr. tjänsteman 42, Krono-
ombud 45—.

Ledamöter

Blomberg, Johan Fredrik, Förman, f. 85;
(26) 38—.

Rehnström, Arvid Rudolf, Kamrer, f. 01;
(30) 38—.

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barna-
vårdsn., f. 88; 30—.

Suppleanter

Lindgren, Johan Malkus Artur, Metall-
arbetare, f. 03; 45—.

Osvald, Uddo Valfrid, Avdelningschef,
f. 98; 41—.

Elvhed, Viktor Sigurd, Diakon, f. 97;
41—.

34:de distriktet

Av Carl Johans församlings södra del:
3 kv. Kungsgården—9 kv. Silverkällan och 40
kv. Älvsborg av stadsdelen Majornas första
rote jämte stadsägor, 1 kv. Blåklinten—33
kv. Stormhatten av stadsdelen Kungsladugård
samt Kungsladugårds bostadspavil-
jonger.

Ordförande

Hernroth, Uno Natanael, J. K., Förste
polisintendent, f. 05; 43—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Ashammar, Reinhold Alfred Heimer,
Förste kontorsskrivare, f. 02; Bitr. tjänste-
man 37; Kronoombud 39—.

Ledamöter

Sjöström, Algot Natanael, Konditor,
f. 79; (33) 38—.

Arnoldsson, Allan Ivar, Bankkamrer,
f. 95; (38) 45—.

Samuelson, Erik Mauritz, Verkstadsar-
betare, f. 04; 38—.

Suppleanter

Sandkvist, John Henry Isidor, Verkstads-
förman, f. 95; 38—.

Nyström, Josef Emanuel, Flaggjunkare,
f. 95; 45—.

Andersson, Axel Reinhold, Arbetsförman,
f. 09; 45—.

35:te distriktet

Av Carl Johans församlings södra del:
34 kv. Svärdsliłjan—87 kv. Kärrspiran av
stadsdelen Kungsladugård, stadsågan nr
8729 A samt stadsdelarna Sandarna och Nya
Varvet.

Ordförande

Arnström, Georg Artur, J. K., Assessor,
f. 04; 40—.

Kronoombud

Essén, Jarl Åke Gudmund, Mantals-
assistent, f. 90; Kronoombud 33—.

Ledamöter

Kempe, James Napoleon, Reparatör,
f. 99; 40—.

Kihlberg, Nils Gustaf Ture, Banktjänste-
man, f. 91; (41) 42—.

Andersson, Karl Gustaf, Ombudsman,
f. 80; (20) 24—.

Suppleanter

- Andreasson**, Oskar Walfrid, Kommunalarbetare, f. 10; 45—.
- Swensson**, Karl, Skräddaremästare, f. 83; 28—.
- Johansson**, Tage Ernfrid, Metallarbetare, f. 09; 37—.

Bitr. tjänsteman

- Sanderoth**, Nils Gerhard, e. o. Kontorist, f. 17; 45.

36:te distriktet

Av Johannebergs församling: 28 kv. Agaten—40 kv. Getebergsängen av stadsdelen Heden jämte stadsägor, 8 kv. Öresten—31 kv. Ärnäs av stadsdelen Lorensberg jämte stadsägor.

Ordförande

- Björkman**, Klas Johan Herman, Kapten i reserven, Andre polisintendent, f. 88; 39—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Larsson**, Ivar Ragnar, Mantalsassistent, f. 01; Bitr. tjänsteman 33, Kronoombud 37—.

Ledamöter

- Åberg**, Albin, Droskchaufför, f. 95; 36—.
- Johansson**, Sven Julius, Förste portvakt, f. 85; 27—.
- Persson**, John Valfrid, f. d. Tillsyningslärare, f. 84; 35—.

Suppleanter

- Liljeroth**, Sven Harald, Kammarskrivare, f. 94; 36—.
- Wendel**, Rosa Maria Linnéa, Första kontorsbiträde, f. 92; 39—.
- Westerlund**, Gösta Sverker, Typograf, f. 13; 43—.

37:de distriktet

Av Johannebergs församling: 33 kv. Skokloster av stadsdelen Lorensberg, 1 kv. Näktergalen—14 kv. Stenskvättan av stadsdelen Johanneberg jämte stadsägor.

Ordförande

- Sandberg**, Axel Vilhelm, J. K., Löjtnant, e. o. Länsnotarie, f. 11; 45—.

Kronoombud

- Gunne**, Stig Elof, Kontorsskrivare, Stadsf., f. 12; 45—.

Ledamöter

- Pamp**, Folke Stigvald, Banktjänsteman, f. 05; (40) 45—.
- Janson**, Fredrik Oswald, Ombudsman, f. 98; 40—.
- Kejbel**, Carl Arvid, Kommunalarbetare, f. 06; (40) 45—.

Suppleanter

- Appelgren**, Karl-Ivar, Disponent, f. 89; 45—.
- Andersson**, Gunnar Leopold, Avläsare, f. 89; 40—.
- Lennvall**, Eric Sture Reinhold, Typograf, f. 08; 45—.

Bitr. tjänsteman

- Andreasson**, Karl Olof, Kontorsskrivare, f. 99; 37.

38:de distriktet

Av Johannebergs församling: 15 kv. Sidsenvansen—48 kv. Lövsångaren av stadsdelen Johanneberg jämte stadsägor.

Ordförande

- Eneroth**, Tore, J. K., Assessor, f. 98; 39—.

Kronoombud

- Stenberg**, Sten Härje, J. K., e. o. Notarie h. rådhusrätten, f. 14; 45—.

Ledamöter

- Skårdal**, Johan, Byggmästare, f. 84; 36—.
- Wallin**, Johan Oscar, Förste inspektor, f. 83; (23) 27—.
- Lindberg**, John Edvin, Stationskarl, f. 82; 25—.

Suppleanter

- Svensson**, Carl Fredrik, Tågmästare, f. 89; 32—.
- Dahlberg**, Fredrik (Fred) August, Löjtnant, f. 83; 29—.
- Johansson**, Carl Vilhelm, f. d. Förräds-mästare, f. 75; 30—.

Bitr. tjänsteman

- Gunne**, Erik Wilhelm, Mantalskommis-sarie, f. 83; 07.

39:de distriktet

Av Johannebergs församling: Stadsdelen Landala, Gibraltar samt 11 kv. Lönner av stadsdelen Vasastaden.

Ordförande

Ihrfors, Sven Arthur, f. d. Läroverksadjunkt, f. 78; 29—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Töcksberg, Bengt Håkan Oscar, Kontorsskrivare, f. 11; Bitr. tjänsteman 40, Kronoombud 43—.

Ledamöter

Andréasson, Gustav Reinhold, Filare, f. 88; (31) 40—.

Lindau, Frans Hilmer Isidor, Förste postiljon, f. 85; (23) 27—.

Lund, Sixten Fritiof Emanuel, Avsnare, f. 08; 40—.

Suppleanter

Helmertz, Harry Gotthard Verner, Handlande, f. 90; 34—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 41—.

Svala, Sven Natanael, Maskinist, f. 88; 41—.

40:de distriktet

Av Vasa församling: 10 kv. Enen, 12 kv. Furan—23 kv. Poppeln och 28 kv. Pärönträdet av stadsdelen Vasastaden jämte stadsägorna nr 8263, 8264, 8363, 8370—8380.

Ordförande

Tuneld, Björn Willy, J. K., Sekr. h. löne- o. tjänstenämnden, f. 04; 45—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Tidfors, Sven Johan Gunnar, Mantalsassistent, f. 00; Bitr. tjänsteman 37, Kronoombud 38—.

Ledamöter

Sundén, Verner Valdemar, Spårvagnsförare, f. 89; (36) 37—.

Appeltoft, Gunnar Magnus, Kammar-skrivare, f. 06; 38—.

Åberg, Carl Gunnar Hilding, Förste assistent å arbetsförmedl., f. 84; (26) 29—.

Suppleanter

Larsson, Erik Folke, Posttjänsteman, f. 08; 42—.

Engblad, Augusta Vincentia, Fru, f. 93; 43—.

Holmberg, Ernst Herman, f. d. Tillsyningslärare, f. 80; 33—.

41:sta distriktet

Av Vasa församling: 24 kv. Syrenen—27 kv. Rönnen av stadsdelen Vasastaden, 1 kv. Tre Kronor—5 kv. Axevall och 50 kv. Örebrohus—61 kv. Vasakyrkan av stadsdelen Lorensberg jämte stadsägorna nr 8381—8383, 8415, 8447—8469 och 8499—8501.

Ordförande

Hellgren, Folke Gustaf, J. K., e. o. Rådman, f. 95; 37—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Lindgren, Frans Gustaf, Mantalskommisarie, f. 79; Bitr. tjänsteman 20, Kronoombud 20—.

Ledamöter

Nilsson, Nils Wilhelm, Ingenjör, f. 00; (37) 39—.

Johansson, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; (35) 38—.

Lundström, Axel Wilhelm, Expeditions-vakt, f. 81; 26—.

Suppleanter

Jansson, John Adolf Harald, Handlande, f. 02; 38—.

Sandesjö, Bengt Olof, Kamrerare, f. 12; 39—.

Löfman, Axel Birger, Reparatör, f. 96; 43—.

42:dra distriktet

Av Vasa församling: 6 kv. Aranäs och 7 kv. Torpa av stadsdelen Lorensberg, 16 kv. Diamanten, 21 kv. Smaragden—27 kv. Karneolen och 39 kv. Beryllen av stadsdelen Heden jämte stadsägorna nr 8474, 8475, 8477—8481, 8509, del av 8515 och 8516—8520.

Ordförande

Cervin, Andreas, J. K., Rådman, f. 88; 27—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

Lovén, Harry Theodor, Mantalsassistent, f. 03; Bitr. tjänsteman 36, Kronoombud 38—.

Ledamöter

Petterson, Einar Konstantin, Köpman, f. 00; (30) 40—.

Hofgren, John Ture Ferdinand, Verkstadsförman, f. 91; 38—.

Andersson, Arvid, Tågmästare, f. 89; 29—.

Suppleanter

- Brodin**, Gustaf Mauritz, f. d. Förste hälsövrårdstillsyningsman, f. 76; 43—.
- Brodin**, Knut Tyko, Verkstadsarbetare, f. 01; 39—.
- Nordström**, Isidor Konstantin, Charkuteriarbetare, f. 92; 44—.

43:dje distriktet

Av Annedals församling: Stadsdelen Kommandantsängen.

Ordförande

- Bernlöf**, Ragnar, J. K., Förste magistratsnotarie, f. 92; 37—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Holmgren**, Ragnar, Mantalskommissarie, f. 88; Bitr. tjänsteman 18, Kronoombud 21—.

Ledamöter

- Antonson**, John Thorsten, Direktör, f. 89; 27—.
- Åberg**, Erik Albin, Lagerförman, f. 92; (28) 29—.
- Gustafsson**, Gustaf Ragnar, tf. Trafikförman, f. 96; (39) 40—.

Suppleanter

- Aurell**, Gunnar Oscar Vilhelm, Kapten, Gymnastikdirektör, f. 83; 20—.
- Zachrisson**, Carl Erik William, Skorstensfejaremästare, f. 80; 43—.
- Käll**, Jacob Henrik, Konsul, Skeppsmäklare, f. 77; 18—.

44:de distriktet

Av Annedals församling: Stadsdelarna Annedal och Änggården.

Ordförande

- Sjögren**, Ragnar August, Förste länsbokhållare, f. 91; 24—.

Kronoombud

- Nyström**, August Edvin, f. d. Överpostmästare, f. 79; 45—.

Ledamöter

- Olegård**, Johan Alban, Folkskollärare, f. 86; (20) 34—.
- Hjern**, Karl Anders Harald, Redaktör, f. 02; (34) 37—.
- Svedberg**, Sven Arthur, Preparator, f. 93; (40) 43—.

Suppleanter

- Skoog**, Karl Gösta, Boktryckare, f. 06; 38—.
- Krantz**, Joel Erik Emanuel, Ombudsman, f. 08; 43—.
- Björklund**, Hadar Emanuel Robert, Mättningsman, f. 82; 41—.

Bitr. tjänsteman

- Meyer**, Johan (Jean) Melker Alexander, Mantalssassistent, f. 90; 22—37, 39.

45:te distriktet

Masthuggs församling.

Ordförande

- Nicander**, Eric, Kapten, f. d. Brandchef, f. 81; 42—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Palmgren**, Elof Nils Gustaf, Mantalskommissarie, f. 85; Bitr. tjänsteman 10, Kronoombud 20—.

Ledamöter

- Larsson**, Karl August, Reparatör, f. 92; (35) 36—.
- Hagman**, Carl Mikael, Postmästare, f. 80; (22) 34—.
- Hansson**, Ture Valdemar, Kommunalarbetare, f. 95; 40—.

Suppleanter

- Johansson**, Axel Gunnar, Lokeldare, f. 97; 36—.
- Ingvarsson**, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; 34—.
- Holmén**, Nils Erland, Typograf, f. 91; 34—.

46:te distriktet

Av Örgryte församling: Stadsdelarna Krokslätt, Skår, Kallebäck, 31 kv. Neptun och 32 kv. Stenen av stadsdelen Gårda.

Ordförande

- Ringius**, Carl Gustaf Erland, J. K., e. o. Assessor, f. 08; 43—.

Kronoombud o. bitr. tjänsteman

- Werner**, Karl Gösta, Kontorsskrivare, f. 02; Bitr. tjänsteman 38, Kronoombud 40—.

Ledamöter

- Högberg**, Karl Axel Fredrik, Banktjänsteman, f. 12; (44) 45—.
- Karlsson**, Karl Laurentius, Sjukkassekontrollant, f. 91; 43—.
- Pettersson**, Erik Julius Severin, Slipare, f. 07; 42—.

Suppleanter

- Elwien**, Folke Manfred, Kriminalkonstapel, f. 14; 45—.
- Åberg**, Judit Maria (Maja) Emilia, Bryggeriarbeterska, f. 96; 44—.
- Edbäck**, Göthe Karl Edvard Valter, Tekniker, f. 10; 42—.

47:de distriktet

Av Örgryte församling: Stadsdelen Gärda med undantag av 31 och 32 kv.

Ordförande

- von Hofsten**, Bengt E:son, Hypoteksbudsmann, f. 05; 43—.

Kronoombud

- Elander**, Elis Hilding Gösta, J. K., e. o. Notarie h. rådhusrätten, f. 12; 45—.

Ledamöter

- Hylander**, Nils Oskar, Textilarbetare, f. 82; 36—.
- Johansson**, Karl Ivar, Vagnförman, f. 88; 31—.
- Andersson**, Fritz Gustaf, Ingenjör, f. 83; 39—.

Suppleanter

- Agård**, Sven Botvid, Slöjddkonsulent, f. 92; 28—.
- Fridén**, Johannes Reinhold, Handlande, f. 77; 32—.
- Gustafsson**, Carl Petter, Aukt. revisor, f. 88; 40—.

Bitr. tjänsteman

- Österberg**, Knut Victor, Mantalsassistent, f. 83; 22.

48:de distriktet

Av Örgryte församling: Stadsdelarna Bö, Torp och Delsjön.

Ordförande

- Hammar**, Adolf Martin, J. K., Rådman, f. 96; 36—.

Kronoombud

- Andreasson**, Bertil Oskar Adler, Kontorsskrivare, f. 12; Kronoombud 45—.

Ledamöter

- Tistrand**, Johan August Emanuel (Manne), Tullkontrollör, f. 82; 34—.
- Hasslöf**, Olof Paul Herman, Amanuens, f. 01; (42) 44—.
- Jakobsson**, Ernst Algot, Förrådsföreståndare, f. 92; (34) 40—.

Suppleanter

- Ytterdahl**, Karl Johan, Järnhandlande, f. 86; 42—.
- Berg**, Olof Gabriel, Kassör, f. 92; 33—.
- Ekstrand**, Knut Martin Julius, Guldsmed, f. 13; 44—.

Bitr. tjänsteman

- Hedberg**, Knut Evald, Mantalskommisarie, f. 88; 20.

49:de distriktet

Av Örgryte församling: Stadsdelarna Lunden och Sävenäs.

Ordförande

- Bengtsson**, Nils Emanuel, J. K., Förste stadsfogde, f. 92; 30—.

Kronoombud och bitr. tjänsteman

- Nyström**, Anders Viktor Hugo, Mantalsassistent, f. 98; Bitr. tjänsteman (28) 38, Kronoombud 33—.

Ledamöter

- Andersson**, Fritz Leonard, Ombudsman, f. 88; (25) 30—.
- Berndtsson**, Karl Viktor, Renhållningsarbetare, f. 88; (31) 35—.
- Kolbe**, Fritz Erik, Lantbrukare, f. 88; 29— (även f. *virkestax.* enl. § 81).

Suppleanter

- Tessman**, Herman, Bryggeriarbetare, f. 79; 35—.
- Wedenmark**, Sven Elam, Arkitekt, f. 96; 37—.
- Blomqvist**, Valter Fredrik Isidor, Kontorist, f. 14; 45—.

50:de distriktet

Av Västra Frölunda församling: Stadsdelarna Eckran, Ekebäck, Fiskebäck, Grimmered, Hagen, Hinsholmen, Käringberget, Långdrag, Norra Saltholmen, Norra Tranered, Stockholmsskåret, Söderhagen, Torp, Tranered, Wässingsö, Västerberget, Ångholmen av nuvarande Älvsborgs municipalsamhälle.

Ordförande

Ringqvist, Eric Vilhelm, Landskanslist, f. 96; 45—.

Kronoombud och bitr. tjänsteman

Davidson, Johan Einar, Mantalsassistent, f. 00; Bitr. tjänsteman 37, Kronoombud 38—.

Ledamöter

Pettersson, Algot, f. d. Handelsarbetare, f. 80; 45—.

Johnson, Harald Herbert, Smidesarbetare, f. 88; 45—.

Clausen, Carl Axel Herman, Skorstensfejaremästare, f. 89; 45—.

Suppleanter

Bäckström, Gustav David, Sergeant, f. 90; 45—.

Dahlqvist, Allan Sigvald, Snickare, f. 06; 45—.

Larsson, Gunnar Levin, Handlande, f. 01; 45—.

51:sta distriktet

Av Västra Frölunda församling: Stadsdelarna Järnbrott, Rud, Skår eller Påvelund, Slamtomten, Tofta, Uppegården och Ångås av nuvarande Älvsborgs municipalsamhälle samt nuvarande huvudområdet.

Ordförande

Ekström, Gustaf Harald, Landskanslist, f. 12; 45—.

Kronoombud

Wideman, John, e. Landskontorist, f. 15; 45—.

Ledamöter

Johansson, Albert Natanael, Elektr. installatör, f. 91; 45—.

Eriksson, Erik Olin, Chaufför, f. 88; 45—.

Johansson, Johannes Olin, Lantbrukare, f. 87; 45—.

Suppleanter

Hawborn, Karl Johan Alexander Napoleon, Övermaskinist, f. 84; 45—.

Snygg, Herman Viktor Emanuel, Flaggjunkare, f. 90; 45—.

Andersson, Ture Sigfrid, Förste inspektör, f. 92; 45—.

Bitr. tjänsteman

Eklund, Carl Ragnar, tf. Kontorsskrivare, f. 13; 42.

Länsprövningsnämnden

För att granska taxeringarna och pröva ingivna besvär tillsättes för Göteborgs och Bohus län en länsprövningsnämnd. Nämnden består av landskamreraren såsom ordförande och minst fyra, högst åtta ledamöter jämte suppleanter för dem, en för varje ledamot. Ledamöter och suppleanter utses av Kungl. Maj:t för en tid av fyra år bland personer, som äro valbara till ledamöter i taxeringsnämnd inom prövningsdistriktet. Högst halva antalet ledamöter och suppleanter må vara ledamöter i taxeringsnämnd inom distriktet.

Besvär till nämnden skola insändas senast den 15 juli. Dess arbete bör vara avslutat senast den 10 oktober. Besvär över dess beslut skola före december månads utgång genom konungens befallningshavande insändas till kammarrätten.

Författningar: (se under taxeringsnämnderna).

Ledamöter¹⁾

Meijer, Per Otto Bernhard, J. K., Mantalsdirektör, Göteborg, f. 89; 30—47.

Pettersson, Bror Torsten, Direktör, Göteborg, f. 87; 44—47.

Suppleanter

Lindquist, Sten Nils Gustaf, J. K., Rådman, Göteborg, f. 98; led. 42—44, suppl. 44—47.

Hartmann, Ernst Frans Johan, Disponent, Göteborg, f. 98; 44—47.

¹⁾ I alfabetiska förteckningen hava endast medtagits inom Göteborg mantalsskrivna personer.

Nilsson, Carl Olof, Trafikförman, Riksdagsman, Göteborg, f. 96; 40—47.
Allberg, Carl Ragnar, Fritiof, Handlande, Göteborg, f. 01; 44—47.
Blomgren, Karl Jerker, Landsfiskal, Kungälv, f. 90; 22—47.
Spetz, Gunnar, Lantbrukare, Spekeröd, f. 91; 36—47.
Andersson, Bernt Fredrik Edm und, Göteborg, Försäljningschef, f. 91; 44—47.
Andersson, Axel Ivar, Maskinist, Uddevalla, f. 95; 44—47.

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., Göteborg, f. 81; 44—47.
Johansson, Algot Magnus, Direktör, Göteborg, f. 01; 44—47.
Nyblom, Gunnar Daniel, Landsfiskal, Lysekil, f. 90; led. 18—44, suppl. 44—47.
Svensson, Waldemar, Agronom, Ljungkile, f. 97; 44—47.
Dreijer, Nils Fredrik, v. Konsul, Disponent, Uddevalla, f. 86; 44—47.
Corneliusson, Konstantin Märten Samuel, Ombudsman, Öckerö, f. 86; led. 37—44, suppl. 44—47.

Fastighetstaxeringsnämnderna

Enligt bestämmelserna i kungl. kungörelsen den 28 september 1928 med däri senare gjorda ändringar verkställes särskild taxering av fastigheter i regel vart femte år. I fastighetstaxeringsnämnden, som består av ordförande jämte fyra ledamöter och tre suppleanter, utses ordförande och en ledamot av K. B., medan övriga tre ledamöter jämte suppleanterna väljas av stadsfullmäktige. Enligt K. B:s beslut den 25 augusti 1944 är staden indelad i 10 distrikt. Som biträdande tjänsteman fungerar i regel resp. församlings mantalskommisarie.

1:sta distriktet

Domkyrko och Kristine församlingar.

Ordförande

Meijer, Per Otto Bernhard, J. K., Mantalsdirektör, f. 89.

Ledamöter

Dahlgren, Thorsten Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92; (utsedd av K. B.).
Rejner, Nils Johan, Bankkamrer, f. 85.
Dahlöf, Carl Ernst, Förste kontorist, f. 83.
Hansson, Karl Severin, Arkitekt, f. 84.

Suppleanter

Engstrand, Rolf Johan, J. K., f. 05.
Johanson, Wilhelm Viktor, Skorstensfejaremästare, f. 92.
Anerup, Ernst Bertil, Kassör, f. 95.

2:dra distriktet

Vasa och Gamlestads församlingar.

Ordförande

Ihrfelt, Sven Viktor Agne, Länsassessor, f. 94.

Ledamöter

Wedenmark, Sven Elam, Arkitekt, f. 96; (utsedd av K. B.).
Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör, f. 97.
Larsson, Arvid Hilding Emanuel, Lokförare, f. 94.
Blomberg, Ernst Birger, Mantalsassistent, f. 97.

Suppleanter

Forssenius, John Albert, Byggnadsingenjör, f. 89.
Nordberg, Nils Evald, Förman, f. 87.
Lundström, Axel Wilhelm, Expeditionsvakt, f. 81.

3:dje distriktet

Haga, Oscar Fredriks, Annedals och Johannebergs församlingar.

Ordförande

Mattsson, Anders Venzel, J. K., Rådman, f. 91.

Ledamöter

Olsson, Carl Elis, Ingenjör, f. 94; (utsedd av K. B.).
Augustinsson, Karl Lage, Förste kontorist, f. 00.
Tobiason, Oscar Albert, Byggmästare, f. 84.
Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95.

Suppleanter

Blomstrand, Sten Konstantin, Metallarbetare, f. 05.
Eriksson, Johannes, Byggmästare, f. 86.
Sallander, Karl Magnus Sophus, Tulluppbördsman, f. 80.

4:de distriktet

Carl Johans och Masthuggs församlingar.

Ordförande

Wilkens, Sten Philip Arthur, J. K.,
e. o. Taxeringsinspektör, f. 05.

Ledamöter

Hanson, Nernst Justus, Arkitekt, f. 95;
(utsedd av K. B.).

Spencer, John Walter, Direktör, f. 95.

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82.

Hulthén, Martin Julius, Agent, f. 78.

Suppleanter

Hellgesson, Sten Ragnar Hilding, Handlande, f. 86.

Hanson, Henning Algot, Byggnadsingenjör, f. 93.

Pettersson, Edvin Napoleon, Metallarbetare, f. 91.

5:te distriktet

Stadsdelarna Arendal jämte införlivad del av Björlanda socken, Rödjan, Färjestaden, Bräcke, Biskopsgården, Kyrkbyn och Rambergsstaden av Lundby församling.

Ordförande

Ekström, Ernst Olof, J. K., Andre magistratsnotarie, f. 97.

Ledamöter

Hall, Axel Rudolf, Arkitekt, f. 04; (utsedd av K. B.).

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92.

Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verkmästare, f. 86.

Nerdrum, Claus, Civilingenjör, Arkivarie, f. 78.

Suppleanter

Höglund, Gustaf, Förman, f. 78.

Persson, Hilde Ansgarius, Järnsvarvare, f. 85.

Synnerby, Sven Alf Holger, Arkivarie, f. 05.

6:te distriktet

Stadsdelarna Tolered, Sannegården, Lindholmen, Lundbyvassen, Brämaregården, Kvillebäcken och Tingstadsvassen av Lundby församling.

Ordförande

Borssén, Bertil, J. K., Sekr. o. ombudsman h. byggnadsnämnden, f. 03.

Ledamöter

Bertilsson, Gustaf Robert, Ingenjör, f. 88; (utsedd av K. B.).

Magnusson, Nils Albin, Skatteexekutor, f. 83.

Banck, Axel Fredrik Tobias, Handlande, f. 89.

En vakant.

Suppleanter

Johansson, Gustaf Oskar Bertil, Kontorist, f. 94.

Hamboldt, Karl Allan, Ingenjör, f. 94.

Ahrenberg, Carl Gustaf, Metallarbetare, f. 93.

7:de distriktet

Stadsdelarna Krokslätt, Skår, Kallebäck, Sävenäs, Delsjön och Torp av Örgryte församling.

Ordförande

Bengtsson, Nils Emanuel, J. K., Förste stadsfogde, f. 92.

Ledamöter

Hellqvist, Olof Anton Hugo, Byggnadsingenjör, f. 02; (utsedd av K. B.).

Skoglund, Anders Johan, Förrädsförmän, f. 87.

Johansson, Gustav Adolf, Linoleumarbetare, f. 79.

Klingberg, Einar Vitalis Albin, Byggmästare, f. 98.

Suppleanter

Pettersson, Karl Viktor, Verkstadsarbetare, f. 91.

Niklasson, Ture Washington, Svetsare, f. 97.

En vakant.

8:de distriktet

Stadsdelarna Gårda, Bö och Lunden av Örgryte församling.

Ordförande

Göransson, Werner, F. L., Byråchef, f. 88.

Ledamöter

Frändberg, Daniel (Dan), Ingenjör, f. 91; (utsedd av K. B.).

Larsson, Johan Viktor, f. d. Posttjänsteman, f. 82.

Bendz, Anders, F. K., Ingenjör, f. 95.

Töcksberg, Bengt Håkan Oscar, Kontorsskrivare, f. 11.

Suppleanter

Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare, f. 82.

Engkvist, Henning Erhard, Överlärare, f. 94.

Haslöf, Olof Paul Herman, Amanuens, f. 01.

9:de distriktet

Västra Frölunda kommun utom Älvsborgs municipalsamhälle.

Ordförande

Ekström, Gustaf Harald, Landskanslist, f. 12.

Ledamöter

Olsson, Olof Emanuel, Byggnadsingenjör, f. 81; (utsedd av K. B.).

Eriksson, Erik Olin, Chaufför, f. 88.

Östberg, Johan August, Kranförare, f. 86.

Johansson, Johannes Olin, Lantbrukare, f. 87.

Suppleanter

Svedgren, John Erik, Byggnadsarbetare, f. 00.

Hulthén, Gustaf Robert, Kranförare, f. 90.

Rollof, Charles Ture, Lantbrukare, f. 93.

10:de distriktet

Älvsborgs municipalsamhälle.

Ordförande

Brunbäck, Sten Torgny, Hjäradsskrivare, f. 81.

Ledamöter

Holmstrand, Gustav Elov Holger, Civilingenjör, f. 02; (utsedd av K. B.).

Johnson, Harald Herbert, Smidesarbetare, f. 88.

Eliasson, Elis Hjalmar Alarik, Metallarbetare, f. 96.

Larsson, Nils Conrad, Köpman, f. 88.

Suppleanter

Törnqvist, Per Walfrid, Ombudsman, f. 79.

Larsson, Astolf Ragnar Adolf, Metallarbetare, f. 09.

Clausen, Carl Axel Herman, Skorstensfejaremästare, f. 89.

Fastighetsprövningsnämnden

Fastighetsprövningsnämnden i rikets län skall utgöras av medlemmarna i länsprövningsnämnden (se ovan) samt ytterligare nio ledamöter, vilka utses av länsstyrelsen senast den 15 april under taxeringsåret. Av sistnämnda ledamöter skola tre utses bland dem, som deltagit i fastighetstaxeringsnämndernas arbete under året efter förordnande av länsstyrelsen eller val av landsting, tre bland dem som deltagit i nämnda arbete, men genom sin verksamhet kunna antagas besitta sakkunskap ifråga om fastighetstvärdering.

Enligt samma grunder, som gälla för utseende av ovannämnda nio ledamöter, utser länsstyrelsen sex suppleanter för dem.

Ledamöter

(äro vid tidpunkten för kalenderns utgivande ännu ej utsedda).

Beredningar för avskrivning och avkortning av kommunalutskylder

Sedan kommunaluppbörds-kassören årligen i februari månad upprättat och till drätselkammaren avlämnat avskrivnings- och avkortningslängder, upptagande vid föregående års slut avskrivna och avkortade utskyldsbelopp, överlämnar drätselkammaren ifrågasvarande längder till stadsfullmäktige, som uppdraga åt beredningar att granska dem. Beredningarna, som för inhämtande av vissa upplysningar äga att tillkalla skatteexekutorerna, hava att efter verkställd granskning till stadsfullmäktige inkomma med berättelse däröver. Skulle anmärkningar beträffande avskrivna belopp förefinnas, äger kommunaluppbörds-kassören att hos vederbörande indrivningsmyndighet begära ny handräckning för beloppets utfående.

Beredningen för längderna nr 1 och 21*Ledamöter*

Larsson, Martin Ejnar, Kommunalarbetare, f. 91; led. 36—, *Ordf.* 36—.

Andersson, Klas, Spärvägsreparatör, f. 84; 31—.

Hulthén, Nils M:son, f. d. Tillsyningslärare, f. 76; 44—.

Suppleanter

Lundström, Karl Gustav Bernhard, Målare, f. 83; 36—.

Elwien, Folke Manfred, Kriminalkonstapel, f. 14; 44—.

Beredningen för längden nr 2*Ledamöter*

- Jonasson**, Johan Wilhelm, Stationskarlsförman, f. 86; led. 25—, *Ordf.* 34—.
Nilsson, Anders Vilhelm, Sundhetskommissarie, f. 88; 34—.
Carlson, Otto Hugo, Slöjdlärare, f. 88; 34—.

Suppleanter

- Larsson**, Gustaf Adrian Wissner, Kontorist, f. 01; 34—.
Danné, Nicolaus August, Löjtnant, f. 88; 34—.

Beredningen för längden nr 3*Ledamöter*

- Carman**, Fritz Jonathan, Inspektör, f. 85; led. 32—, *Ordf.* 41—.
Jacobson, Anders Harald, Kranförare, f. 00; 41—.
Björklund, Ernst Frithiof, Direktör, f. 86; 42—.

Suppleanter

- Dahlberg**, Fredrik (Fred) August, Löjtnant, f. 83; 32—.
Dahlöf, Carl Ernst, Förste kontorist, f. 83; 41—.

Beredningen för längden nr 4*Ledamöter*

- Pettersson**, Eric Gustaf Wilhelm, Direktör, f. 88; led. 30—, *Ordf.* 31—.
Dahlbom, Knut Emil, Sliparemästare, f. 84; 32—.
Tobiasson-Thorén, Nils, Spårvagnsförare, f. 85; 42—.

Suppleanter

- Andersson**, Karl Eric, Redaktör, f. 01; 32—.
Persson, Karl Evald, Urmakare, f. 92; 43—.

Beredningen för längden nr 5*Ledamöter*

- Mattson**, Carl Magnus, f. d. Tulluppbördsman, f. 75; led. 21—, *Ordf.* 34—.
Olson, Eric Gustav, Ombudsman, f. 83; 30—.
Svensson, Nils Harald, Tillsyningsman, f. 86; 34—.

Suppleanter

- Lidhén**, Tage Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; 37—.
Svensson, Karl Johan, Kassör, f. 88; 41—.

Beredningen för längden nr 6*Ledamöter*

- Lundström**, Axel Wilhelm, Expeditionsvakt, f. 81; led. 27—, *Ordf.* 37—.
Maxson, Karl Emil, Assistent h. fattigv., f. 94; 36—.
Holber, Janne Alexius (Alexis), Reklamtjänsteman, f. 90; 40—.

Suppleanter

- Örn**, Carl Alfred, Chaufför, f. 89; 35—.
Bäck, Axel Herman, f. d. Läroverksadjunkt, f. 75; 40—.

Beredningen för längden nr 7*Ledamöter*

- Jarlén**, Johan Jonatan Assaf, Arkitekt, f. 80; led. 38—, *Ordf.* 44—.
Dahlqvist, Karl Yngve, Kassör, f. 08; 38—.
Karlsson, Olof Mauritz, Bankvaktmästare, f. 99; 44—.

Suppleanter

- Hagendahl**, Karl Oskar Harald, F. D., Professor, Stadsf., f. 89; 38—.
Risberg, Bo Hjalmar, Disponent, f. 12; 38—.

Beredningen för längden nr 8*Ledamöter*

- Löfman**, Axel Birger, Reparator, f. 96; led. 39—, *Ordf.* 39—.
Pettersson, Ellen Hedvig Emerentia (Emmy), Föreståndarinna, f. 86; 35—.
Carlson, Josef Mathias, Direktör, f. 82; 37—.

Suppleanter

- Ekeberg**, Gustav Manfred, Folkskollärare, f. 92; 38—.
Carlson, Karl Hilding, Avdelningsföreståndare, f. 06; 42—.

Beredningen för längden nr 9*Ledamöter*

- Tengstrand**, Axel Julius, f. d. Polisöverkonstapel, f. 77; led. 31—, *Ordf.* 32—.

Svenson, Sven Albert, Stationsförman, f. 88; 32—.

Larsson, Joel, Direktör, f. 83; 32—.

Suppleanter

Gredin, John Vilhelm, Förrädsförvaltare, f. 88; 39—.

Holmqvist, Bror Richard, Spårreparatör, f. 87; 34—.

Beredningen för längden nr 10

Ledamöter

Zachrisson, Carl Erik William, Skorstensfejaremästare, f. 80; led. 37—, *Ordf.* 40—.

Sandén, Ola, f. d. Centralpolis-konstapel, f. 76; 31—.

Timoteusson, Carl Evert, Förbundskassör, f. 05; 43—.

Suppleanter

Svensson, Frans Wilhelm, Slöjdlärare, f. 99; 44—.

Dahlberg, Anders Oskar, Folkskollärare, f. 92; 40—.

Beredningen för längden nr 11

Ledamöter

Anderson, Johan Gunnar, Förman, f. 91; led. 29—, *Ordf.* 31—.

Carlsson, Anders Johan, Bageriarbetare, f. 84; 34—.

Qvarnström, Ewald Olof Daniel, Ingenjör, f. 91; 39—.

Suppleanter

Svensson, Frans Emil, Bokbindaremästare, f. 84; 35—.

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; 37—.

Beredningen för längden nr 12

Ledamöter

Johansson, Carl Robert, Direktör, f. 82; led. 27—, *Ordf.* 29—.

Carlson, Erik Gustav Wilhelm, Posttjänsteman, f. 84; 41—.

Melin, Anders Edvin, Handlande, f. 86; 33—.

Suppleanter

Sjöblom, Carl Erik Holger, Kontorist, f. 01; 33—.

Halling, Gustaf Emanuel, Konduktör, f. 86; 41—.

Beredningen för längden nr 13

Ledamöter

Hultén, Martin Julius, Agent, f. 78; led. 29—, *Ordf.* 34—.

Ling, Carl Johan, f. d. Kriminalkommisarie, f. 83; 34—.

Johansson, Karl Gunnar, Kontorist, f. 92; 38—.

Suppleanter

Thorén, Erik Osvald, Kontrollör, f. 95; 34—.

Anderson, John Albin, Mantalsassistent, f. 98; 38—.

Beredningen för längden nr 14

Ledamöter

Pettersson, Algot Isidor, Murare, f. 86; led. 25—, *Ordf.* 25—.

Andersson, Axel Filip, Maltmästare, f. 76; 29—.

Rosenqvist, Axel Teodor, Metallarbetare, f. 93; 39—.

Suppleanter

Osvald, Uddo Valfrid, Avdelningschef, f. 98; 41—.

Korsell, Karl Gustav, Möbelsnickare, f. 97; 43—.

Beredningen för längden nr 15

Ledamöter

Johnsson, Gustaf Oskar Bertil, Kontorist, f. 94; led. 33—, *Ordf.* 40—.

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92; 30—.

Fredman, Knut Oscar, Kriminalkonstapel, f. 93; 40—.

Suppleanter

Höglund, Gustaf, Förman, f. 78; 33—.

Synerby, Sven Alf Holger, Arkivarie, f. 05; 40—.

Beredningen för längden nr 16

Ledamöter

Norén, Johan Valdemar, Kassör, f. 91; led. 24—, *Ordf.* 30—.

Olsson, John Edor Fritiof, Handelsföreståndare, f. 79; 35—.

Hermanson, Hans Sigfrid, Kontorist, f. 93; 36—.

Suppleanter

Berntsson, Stellan Isidor, Förman, f. 98; 36—.

Johansson, Axel Leonard, Kyrkovaktmästare, f. 79; 36—.

Beredningen för längden nr 17

Ledamöter

- Lilljegen**, Johan Teodor, Sjökapten, f. d. Hamnlots, f. 81; led. 39—, *Ordf.* 39—.
Norinder, Karl David H:son, Före-
 ståndare, f. 84; 34—.
Odesjö, John Evald, Slöjdlärare, f. 99;
 36—.

Suppleanter

- Granberg**, Tage Oscar Emanuel, Affärs-
 biträde, f. 85; 34—.
Larsson, Karl August, Reparatör, f. 92;
 36—.

Beredningen för längden nr 18

Ledamöter

- Björck**, Arvid Oskar, Spårvägsman, f. 88;
 led. 33—, *Ordf.* 37—.
Nilsson, Nils Wilhelm, Ingenjör, f. 00;
 41—.
Siberg, Alf Engelbert, Tandläkare, f. 97;
 37—.

Suppleanter

- Johanson**, Fritz Ivar, Handlande, f. 93;
 37—.
Levin, Gustaf Richard, Köpman, f. 87;
 41—.

Beredningen för längden nr 19

Ledamöter

- Swensson**, Karl, Skräddaremästare, f. 83;
 led. 39—, *Ordf.* 39—.
Johansson, Sven Julius, Förste portvakt,
 f. 85; 28—.
Lindberg, John Edvin, Stationskarl, f. 82;
 37—.

Suppleanter

- Lundh**, Johan Birger, Handlande, f. 83;
 30—.
Werner, Otto Ludvig, Banktjänsteman,
 f. 98; 37—.

Beredningen för längden nr 20

Ledamöter

- Andersson**, Fritz Johan, Kranförare,
 f. 87; led. 37—, *Ordf.* 37—.
Gunne, Stig Elof, Kontorsskrivare, Stadsf.,
 f. 12; 37—.
Hansson, Ernst Olof Torvald, Bilrepara-
 tör, f. 90; 44—.

Suppleanter

- Rehnström**, Arvid Rudolf, Kamrer, f. 01;
 37—.
Samuelson, Erik Mauritz, Verkstads-
 arbetare, f. 04; 44—.

Beredning för avskrivning och avkortning av pensionsavgifter

Så länge s. k. grundavgifter till den allmänna pensionsförsäkringen utgingo, hade Göteborgs stad att till statsverket årligen inbetala det belopp, som återstod oguldet av de nästföregående år inom staden debiterade grundavgifter. Sista inleveransen av dylika grundavgifter, som avsågo år 1936, ägde sälunda rum den 30 juni 1937. Vad som därefter kan av dylika avgifter uttagas från de avgiftspliktiga, inlevereras av kronouppbördskontoret till stadskassan.

I slutet av mars varje år avlämnar kronouppbördskontoret till drätselkammaren specificerad förteckning över sådana avgiftspliktiga, från vilka avgifterna då ännu ej kunnat uttagas och i fråga om vilka avgifterna anses böra avkortas. Beträffande varje i förteckningen upptagen person angives viss orsak till avkortning. Dessa förteckningar äro i regel ordnade församlingsvis. Stadsfullmäktige tillsätta erforderligt antal beredningar för granskning av avkortningslängderna. Beredningarnas antal, som föregående år uppgått till sju, har fr. o. m. 1941 begränsats till en. Därest beredningen finner avkortning icke böra medgivas i fråga om viss avgift, anmodas kronouppbördskontoret att vidtaga förnyade åtgärder för avgiftens utbekommande. I övrigt överlämnar beredningen längden till stadsfullmäktige, som hava att besluta rörande avkortningen.

Ledamöter

- Pettersson**, Eric Gustaf Wilhelm, Direk-
 tör, f. 88; led. 31—, *Ordf.* 41—.
Fredén, Johan Torsten Einar, Bok-
 hållare, f. 87; 37—.
Norling, Johan Halvor, Stationskarl,
 f. 94; 41—.

Suppleanter

- Johnson**, Karl Gustaf Gunnar, Pro-
 kurist, f. 04; 38—.
 En vakant.

V. Polisväsendet

Till år 1785 ombesörjdes polistjänsten i staden Göteborg av *stadssoldater* och *stadstjänare*, av vilka de senare förmodligen endast hade att utföra handräckningsgöromål, såsom stämningars delgivande o. dyl.

Stadssoldaterna, vilka tillhörde en rent militär institution, hade jämväl sig ålagt att utföra en hel del uppdrag, vilka icke voro att hänföra till polistjänsten. Inseende olägenheten härutinnan föranstaltade Göteborgs styresmän nämnda år, att staden anställde sju män, vilka närmast under politiborgmästaren och »Stads-Fiscalen» uteslutande skulle ägna sig åt ordningens upprätthållande inom staden. En av de tillsatta polismännen, som benämndes *gevaldiger*, skulle vara förman för de honom »tildelte uppsynings-Karlar».

De brott och förseelser, som av *gevaldigern* och hans uppsyningskarlar åtalades vid de allmänna domstolarna, ökades snart så hastigt, att man måste tänka på att inrätta en särskild domstol för avdömande av s. k. *polismål*. Det antal *polismän*, som tillsatts, visade sig också vara för litet. I ett kungligt brev av den 19 augusti 1807, utfärdat av konung Gustaf IV Adolf från dennes högkvarter i Stralsund, förordnades därför om en förbättrad *Police-Inrättning* i staden Götheborg. Förutom vissa paragrafer, som blivit upphävda eller ändrade, är nämnda kungl. brev ännu gällande, i den mån andra bestämmelser ej tillkommit genom senare utfärdade förordningar eller instruktioner.

Däri stadgades bl. a., att en särskild *poliskammare* skulle inrättas, vars funktioner och domsrätt skulle utövas av *politiborgmästaren*, biträdd av tvenne rådmän. *Landshövdingen* ägde, då han så fann för gott, själv presidera i *poliskammaren*. *Stadsfiskalen* eller *polisfiskalen*, såsom han även benämndes, utgjorde den lydande polisens förste man, och skulle betjäningen bestå av tvenne *polisgevaldiger* samt tjugo uppsyningsmän eller *polisbetjänter*. *Polisbetjäningen* ålades bära synligt tecken, då den i »*sysslan* stadd är.

Jämlikt kungligt brev av 1804 ägde *poliskammaren* rätt att döma lösdrivare till krigstjänst. Vid uppkommande eldsvåda skulle *politiborgmästaren* näst efter *kommendanten* i stadens fästning föra högsta befälet. Genom kungligt brev av den 12 oktober 1849 bestämdes, att *polismästare*-befattningen skulle skiljas från *borgmästare*-ämbetet och uppdragas åt särskild *polismästare*.

Redan år 1826 ökades antalet uppsyningsmän från 20 till 30, och bibehölls sedermera denna styrka till år 1850. Vid extraordinära tillfällen kunde man dessutom av en *reservstyrka*, som vanligtvis uppgick till 15 man, inkalla erforderlig hjälp. Genom kungl. förordning av den 8 december 1848 stadgades, att *nattbevakningen* i Göteborg skulle omhändervhas av en särskild *kår*, *Nattbevaknings-Corpsen*. *Polismästaren*, som hade det högsta överinseendet av kåren, ägde låta sammankalla densamma för biträde i avseende på tryggande av allmänt lugn och säkerhet till person och egendom. Kårens befälhavare, vilken antogs av magistraten, föreslog *rotmästare*, *ordinarie väktare* och *reserv-väktare*, vilka antogos och försågos med konstitutorial av *polismästaren*.

Nästa steg till en förbättrad *polisinrättning* i Göteborg togs år 1850. Staden indelades då i tre distrikt eller »*trakter*». *Polisgevaldiger*-befattningen avskaffades, och såsom chef för vartdera av distrikten tillsattes nu en *polis*kommissarie. För att närmast under *kommisarierna* övervaka och kontrollera uppsyningsmännens, eller med den nya benämningen, *polis*konstaplarnas, tjänstgöring, tillsattes tvenne *överkonstaplar*, av vilka den ene skulle tjänstgöra inom själva staden och den andre i de yttre distrikten. *Konstaplarnas* antal ökades till 50.

I samband med Carl Johans församlings införlivning med staden år 1868 vidtogs en genomgripande förändring av polisväsendet. Nämda församling, som redan förut judiciellt lytt under poliskammaren, hade det så ordnat, att dess polispersonal ombesörjde bevakning dygnet om. Det ansågs nu lämpligt, att med slopande av »Nattbevaknings-Corpsen», vars personal vid denna tid bestod av 90 man förutom befälhavaren, så utöka stadens polisstyrka, att densamma kunde helt och hållet övertaga nattbevakningen. Antalet kommissarietdistrikt ökades alltså från tre till fyra, och ytterligare en poliskommissarie tillsattes. Överkonstaplarnas antal bestämdes till 13 och konstaplarnas till 92.

En efterspanande eller *detektiv avdelning* hade redan år 1856 inrättats, men hade tjänsten vid denna avdelning ej ombesörjts av ordinarie spanande konstaplar utan av fem patrullerande konstaplar. Nu bestämdes att vid nämnda avdelning tillsätta åtta spanande konstaplar med en överkonstapel såsom närmaste befäl. Den sistnämnda befattningen blev dock icke tillsatt förrän år 1873.

Då den sedan gammalt existerande polisfiskalstjänsten icke längre ansågs lämplig, inrättades i stället en ny tjänstemannabefattning, vars innehavare skulle benämnas *polisinspektör*. Denne, som var en föregångare till de nuvarande polisintendenterna, skulle vara polismästarens närmaste man och såsom sådan dels utöva närmaste inseendet över den patrullerande och spanande polisens tjänstgöring, dels i tjänsten informera och öva den lägre polispersonalen, dels granska rapporter över timade förbrytelser och angående sådana låta anställa förberedande förhör, samt dels slutligen vid inträffande förfall för polismästaren förvalta dennes ämbete.

Genom kungl. brev den 12 oktober 1883 bestämdes, att handläggningen och avdömandet av de mål, i vilka poliskammaren i Göteborg utövade domsrätt, skulle uppdragas åt en särskild polisdomare samt att polisinspektorsbefattningen skulle indragas. I samband härmed utfärdades av Kungl. Maj:t instruktioner för polismästaren och polisdomaren (se nedan). Egenomligt nog hade förut icke någon särskild instruktion för polismästaren funnits.

Sedan denna sistnämnda förändring vidtogs, ökades emellertid, allteftersom polisväsendet utvecklades i jämbredd med stadens tillväxt, de göromål, som tillkomma polismästaren, i så hög grad, att handledningen av den yttre kontrollen å polispersonalen icke vidare kunde av honom så fullgöras, som behövt var. Det blev därför nödvändigt att vid polisverket anställa en tjänsteman, som hade till huvudsakligaste åliggande att närmast polismästaren utöva förmanskapet över polispersonalen. Från 1899 års början anvisades å polisverkets stat årligt anslag till ett biträde åt polismästaren, som under benämningen *polisintendent* förordnades av konungens befallningshavande med åliggande att i tjänsten tillhandagå polismästaren och närmast under honom utöva befälet över poliskåren samt att vid förfall för polismästaren, då han därtill bleve förordnad, förestå polismästareämbetet utan särskild gottgörelse av stadens kassa. Arbetet för polismästaren och polisintendenten ökades dock ytterligare under de följande åren i så hög grad, att en andra polisintendentsbefattning måste inrättas år 1919 och en tredje polisintendentsbefattning från och med år 1937.

Enligt den nuvarande organisationen kan Göteborgs polisverk indelas i fyra grupper, *poliskammaren*, *polisdomstolen*, *poliskåren* och *polisskolan*.

Poliskammaren

Östra Hamngatan 5. Expeditionstid: Poliskammarens kansli kl. 10—14. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Enligt den för *polismästaren* utfärdade instruktionen handhaves polisväsendet i Göteborg utom vad angår de mål och ärenden, vilka tillhöra stadens polisdomstol, av poliskammaren, vars beslutanderätt utövas av polismästaren.

Polismästaren, som således är poliskammarens styresman, utövar chefskapet över polis-kåren ävensom de vid poliskammaren anställda tjänstemän och har följaktligen att tillse, att de enligt instruktion och arbetsordning fullgöra sina åligganden. Det åligger honom i övrigt att omsorgsfullt vårda sig om att allmän ordning och säkerhet till person och egendom inom staden upprätthålles, samt att anledning till fara och oordning i möjligaste mån undan-röjes. Under iakttagande av de bestämmelser, som i allmänna författningar samt instruktioner och reglementen för stadens hälsovård och fattigvårdsstyrelse innefattas, har polismästaren likaledes att hava tillsyn och vård om vad som avser sundhetens vidmakthållande och be-främjande samt om fattigvården. Med stöd av bestämmelserna i civilförsvarslagen den 15 juli 1944 har polismästaren av länsstyrelsen utsetts att jämväl vara civilförsvarschef inom Göteborgs civilförsvarsområde.

Förste polisintendenten är polismästarens ställföreträdare och har att i poliskammaren i den omfattning, polismästaren bestämmer, handlägga mål och ärenden, med vilka polismästaren icke själv tager befattning (handräckningsärenden, mål angående förseelser av olika slag m. m.) samt har att närmast under polismästaren utöva förmanskapet å poliskammarens kansli och ordonnanspolisen.

Andre polisintendenten är närmast under polismästaren ansvarig för allmänna ordningen inom staden och utövar närmast under polismästaren förmanskapet över den vid central-polisen och vaktdistrikten tjänstgörande polispersonal.

Tredje polisintendenten har att i poliskammaren i den omfattning, polismästaren bestämmer, handlägga de mål och ärenden, med vilka polismästaren ej själv tager befattning (brottmål, ärenden rörande främlingskontroll m. m.) samt har att närmast under polismästaren utöva förmanskapet över kriminalpolisen, varjämte han har att öva tillsyn över pantlånare. Till följd av det genom världskrisen ökade arbetet för kriminalpolisen har tredje polisintendentens uppgifter fr. o. m. 1940 fördelats å denne och en tf. polisintendent.

Polismästaren tillsättes sålunda, att stadsfullmäktige å förslag till befattningen uppföra tre personer, bland vilka Kungl. Maj:t utnämner en. Ordinarie befattningshavare vid polis-kåren tillsätts av länsstyrelsen, extra befattningshavare samt civila tjänstemän av polismästaren.

Stat för år 1945: Utgifterna för egentliga polisverket, polisskolan i Göteborg, polisenämnden, polisdomstolen och statspolisens avdelning i Göteborg, belöpa sig sammanlagt till 7.064.035 kr. Inkomsterna, inklusive ersättning av statsmedel 536.275 kr., uppgå till 631.575 kr. Erforderligt anslag av staden 6.432.430 kr.

Författningar: Kungl. förordning den 19 augusti 1807 om en förbättrad polisinrättning i Göteborg. Kungl. brev den 29 januari 1869 angående beymydigande för poliskammaren i Göteborg att fortfarande handlägga vissa enligt ordningsstadgan för rikets städer magistraten åliggande ärenden. Instruktion för polismästaren i Göteborg, fastställd av Kungl. Maj:t den 12 oktober 1883 med ändring den 26 juni 1931. Kungl. brev den 13 december 1918 om inrättande av en förste och en andre polisintendentstjänst i Göteborg. Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925. Kungl. polisreglemente för riket den 26 september 1925. Kungl. förordning den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. Kungl. kungörelse den 26 juni 1925 angående ersättning åt befattningshavare vid polis- och åklagareväsendet för vissa av deras verksamhet föranledda utgifter m. m. Kungl. brev den 26 juni 1931 med upphävande av vad Kungl. brevet den 12 oktober 1849 innehåller om polismästaretjänsts tillsättning i Göteborg samt ändrad lydelse av § 1 i den av Kungl. Maj:t den 12 oktober 1883 fastställda instruktionen för polismästaren i Göteborg. Kungl. brev den 13 november 1936 om inrättande av en tredje polisintendentstjänst i Göteborg samt om fastställelser av ändring i instruktionen för förste polisintendenten och instruktionen för tredje polisintendenten. Polisutrustningsreglementet den 19 juli 1941. Civilförsvarslagen den 15 juli 1944.

Polismästare (B 4)*Mottagningstid kl. 11—12.***Fontell, Ernst, J. K.**, f. 90; 32.**Förste polisintendent (A 22)***Mottagningstid kl. 11—12.***Hernroth, Uno Natanael, J. K.**, f. 05; 37.**Andre polisintendent (A 22)***Mottagningstid kl. 11—12.***Björkman, Klas Johan Herman,**

Kapten i reserven, f. 88; 19.

Tredje polisintendent (A 22)*Mottagningstid kl. 11—12.***Westlin, Janne Emil Nicolaus, J. K.**, f. 03; 37.*tf. Polisintendent***Seevers, Rolf Arnold, J. K.**, Kriminalpolisöverkonstapel (se nedan) 40.**Polissekreterare (10 äldre stat)****Palmgren, Peter Erik Wilhelm, J. K.**, v. Auditör, f. 81; 18.**Extra polisassessor****Borgström, Carl-Gustaf, J. K.**, Krigsfiskal, f. 10; 41.**Registrator och kassör (A 12)****Ekdahl, Karl Ragnar,** f. 95; 32.**Poliskanslist (A 10)****Qvänsel, Carl Nils Samuel,** f. 02; (37) 38.**Kammarskrivare (A 9)****Appeltofft, Gunnar Magnus,** f. 06; 45. Dessutom två *första skrivbiträden* (A 2), ett *skrivbiträde* (Eo D) samt åtta *telefonister* (4 A 3, 4 Eo 2).**Polisdomstolen***Spannmålgatan 9. Sessionsdagar: helgfria måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 11.**Polisdomstolens kansli öppet vardagar kl. 10—13. Rt »polisen» eller 17 22 60.*

Polisdomaren utövar poliskammaren tillkommande domsrätt, vadan han handlägger och avdömer de mål, i vilka poliskammaren enligt kungl. förordningen den 19 augusti 1807 samt lag och författningar i övrigt tillkommer domsrätt. Polisdomaren är skyldig övervaka, att ordentlig saköreslängd föres samt tillse, att vid domstolen anställda tjänstemän fullgöra sina åligganden.

Till polisdomstolens handläggning höra dels åtal för vissa smärre brott och förseelser, dels mål angående mantalsskrivning. De brottmål, i vilka polisdomaren har domsrätt, angå huvudsakligast förseelser, som störa den allmänna ordningen, såsom fylleri, oljud eller slagsmål å allmän plats samt motstånd mot polisman m. m., överträdelse av ordningsstadgan för rikets städer och de särskilda förordningar, som i överensstämmelse härmed utfärdats, överträdelse av gällande trafikförordningar, näringsförfattningar m. m.

Rättegången vid polisdomstolen är offentlig. Mot polisdomstolens beslut kunna besvär anföras hos Göta hovrätt.

Polisdomaren tillsättes i den ordning, som om tillsättning av polismästare i Göteborg är eller varder stadgat. Övriga befattningshavare tillsätts av polismästaren.

Författningar: Kungl. förordning den 19 augusti 1807 om en förbättrad polisinställning i Göteborg. Instruktion för polisdomaren i Göteborg, fastställd av Kungl. Maj:t den 12 oktober 1883, med däri genom Kungl. brev den 26 juni 1931 och den 21 augusti 1939 gjorda ändringar. Lag om verkställighet av bötesstraff den 9 april 1937.

Polisdomare (A 22)**Björck, Carl Gustaf Jonas, J. K.**, f. 87; 31.**Polisnotarie (A 17)****Ewerlöf, Nils Gotthard, J. K.**, f. 87; 20.**Kammarskrivare (A 9)****Nilsson, Gustaf,** f. 85; 30.**Polisåklagare (A 16)****Wallén, Ernst Elof,** Kommissarie, f. 88; (32) 39. Dessutom fyra *skrivbiträden* (2 A 1, 1 Eo D, 1 Ex D).**Poliskåren**

Inom poliskåren finnas fem ordinarie grader, nämligen 1) kommissarie, 2) överkonstapel, 3) biträdande kriminalöverkonstapel eller biträdande överkonstapel vid ordonnanspolisen eller centralpolisen, 4) kiminalkonstapel eller centralpolisikonstapel samt 5) ordonnanskonstapel eller distriktskonstapel. Graderna 1)—3) utgöra polisbefäl och 4)—5) manskap.

I samband med införlivningen 1945 av Västra Frölunda kommun med staden tillfördes kåren jämväl en polisinspektör av överkonstapels grad. Dessutom höra till kåren rekryter, de s. k. extrakonstaplarna. Poliskåren är organiserad på följande avdelningar: kriminalpolisen, ordonnanspolisen och ordningspolisen (centralpolisen, trafikpolisen, distriktspolisen och hamnpolisen). Trafikpolisens personal rekryteras tillsvidare genom inkommanderingar från central- och distriktspolisen.

Med anledning av det år 1939 utbrutna stormaktskriget bemyndigade Kungl. Maj:t länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län den 17 april 1940 att tills vidare intill den 1 juli 1941 hava anställda högst 100 extra poliskonstaplar för bevakning av Göteborgs inhägnade hamnområden, vilket bemyndigande därefter årligen förnyats, varjämte stadsfullmäktige för samma ändamål beviljat anslag till inrättande av fem tillfälliga befälsbefattningar, varav en kommissarie- och fyra överkonstapelstjänster, ävensom till 16 befattningar som extra konstaplar.

Poliskårens av staden avlönade styrka utgöres f. n. av 16 kommissarier, en tillfällig kommissarie å hamnpolisen, 24 överkonstaplar i kriminalpolistjänst, en överkonstapel vid ordonnanspolisen, en inspektör och 36 överkonstaplar vid ordningspolisen, fem biträdande överkonstaplar å kriminalpolisen, en biträdande överkonstapel å ordonnanspolisen, 21 biträdande överkonstaplar vid centralpolisen, 83 kriminalkonstaplar, 24 centralpoliskonstaplar, 17 konstaplar vid ordonnanspolisen, 398 konstaplar vid ordningspolisen, 100 extra konstaplar, eller tillhopa 728 man; dessutom fyra polissystrar och två extra polissystrar.

Från och med den 1 januari 1937 är Göteborgs stad skyldig att av denna styrka till särskild statspolisavdelning avdela för *ordningspolistjänst* en kommissarie, tre överkonstaplar och 33 konstaplar samt för *kriminalpolistjänst utom staden* en kommissarie, en överkonstapel och fem konstaplar. Jämlikt kungl. brev den 22 april 1938 skall från och med den 1 juli 1938 statspolisavdelningen jämväl övertaga spritpolisens verksamhet för vilket ändamål kriminalstatspolisavdelningen i Göteborg från sistnämnda dag utökats med en överkonstapel och tre kriminalkonstaplar. Genom kungl. brev den 7 maj och den 4 juni 1943 har antalet kriminalkonstaplar vid avdelningen ökats till 10 fr. o. m. den 1 juli 1943.

Genom gällande polislagstiftning har staden vidare ålagts att av befintlig polispersonal tillhandahålla polismän för att vid tillfälligt behov av polisförstärkning å annan ort där biträda vid upprätthållande av allmän ordning och säkerhet (*reservpolismän*). För sådant ändamål kunna med stadens nuvarande invånareantal tagas i anspråk högst 30 man av stadens poliskår, därav en kommissarie, en överkonstapel till fots och en till häst samt nio konstaplar till häst. För varje reservpolisman, som skall tillhandahållas, utgår statsbidrag med en sjättedel av de sammanlagda löneförmåner (hit räknas ej uniform), som årligen tillkomma i distriktet anställd polisman med lägsta lön inom den tjänstegrad, reservpolismannen skall tillhöra, varjämte statsverket bestrider kostnaden för avlöning, transport, dagarvode m. m. för reservpolisman, som kommanderas till sådan tjänstgöring.

Ordinarie befattningshavare vid poliskåren tillsättes genom förordnande av länsstyrelsen, medan polischefen genom förordnande antager extrakonstapel.

Författningar: Lag den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket med däri sedermera gjorda ändringar. Kungl. polisreglemente för riket den 26 september 1925. Kungl. kungörelse den 26 juni 1925 angående ersättning åt befattningshavare vid polis- och åklagareväsendet för vissa av deras verksamhet föranledda utgifter m. m. Kungl. förordning den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. Lag den 6 juni 1925 om ersättning till polisman för skada å kläder. Instruktion för polispersonalen i Göteborgs stads polisdistrikt, fastställd av länsstyrelsen den 26 mars 1938. Kungl. brev den 20 juni 1941 med bemyndigande för länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att anställa viss personal för bevakning av Göteborgs inhägnade hamnområden. Polisutrustningsreglemente den 19 juli 1941.

Kriminalpolisen

Spannmålgatan 7. Expeditionstid hela dygnet. Rt »polisen» eller 172260.

En detektivavdelning av polisen upptogs första gången, såsom förut omtalats, i polisverkets utgiftsstat år 1868. Sedermera har densamma tid efter annan förstärkts. År 1918 uppdelades den på två avdelningar, benämnda första och andra avdelningen. Från och med den 1 juli 1937 har andra detektivavdelningen upphört och till första avdelningen, som därefter benämnts kriminalpolisen, har överflyttats ärenden rörande utlänningskontrollen och därmed sammanhängande göromål.

Kriminalpolisen består av fem kommissarier, 22 överkonstaplar, fem biträdande överkonstaplar, 71 konstaplar, fyra polissystrar och två extra polissystrar.

Avdelningens verksamhet är dels preventiv, dels repressiv. I förra fallet avser den att hindra förövandet av brott, i det senare fallet åter att upptäcka brott och befordra den brottslige till ansvar.

Den preventiva verksamheten utövas i främsta rummet genom tillsyn över personer, som äro kända såsom samhällsvådliga. En art av denna verksamhet är bekämpandet av lösdriveriet. Beträffande den andra sidan av kriminalpolisens verksamhet, den repressiva, gäller det för dess personal, så fort ett brott blivit anmält eller bekantgjort, att omedelbart med all kraft och skyndsamhet efterspana gärningsmannen. Till underlättande av brottslingars gripande utgives av statens kriminaltekniska anstalt i Stockholm en tidning, benämnd *Polisunderrättelser*, i vilken införas kortare meddelanden från polismyndigheterna i hela landet. Vid kriminalpolisen finnes en särskild *teknisk avdelning*, som har egen fotografiateljé, där fotografier tagas av vissa anhängna personer. Nämnda avdelning handhar likaledes arbetet med fingeravtrycks tagande och ordnande samt vissa kriminaltekniska undersökningar och utredningar.

Polissysterinstitutionen tillkom 1927. Polissystrar har till åliggande att avvisitera alla anhängna kvinnor (före 1927 hade avvisiteringen verkstälts av sköterska från Fredrika Bremerförbundet), att hålla vakt över anhängna kvinnor m. m. samt att deltaga i undersökningar och utredningar i vissa ärenden, som röra kvinnor och barn. Hos kriminalpolisen håller numera en polisyster vakt ständigt under hela dygnet såväl vardag som sön- och helgdag. Dit skall föras anhängen eller omhändertagen kvinna, som skall hållas under bevakning eller annan tillsyn. Särskilda lokaler finnas för berörda ändamål därstädes anordnade.

År 1934 inrättades en *rådfrågningsbyrå*, vilken har till huvudsaklig uppgift att biträda kriminalpolisen i dess preventiva verksamhet till förebyggande av stölder och inbrott genom att hos allmänheten väcka intresse för vidtagande av åtgärder, som kunna hindra eller försvåra förövandet av dylika brott.

Kriminalpolisen har fått sig tilldelad två personautomobiler.

Kommissarier (A 16)

Mottagningstid, säkrast kl. 10—11.

Moberg, Simon, f. 86; 30, *Spanningschef*.
Nilsson, Victor Emanuel, f. 86; (33) 40.
Lidner, John Eskil, f. 99; (35) 40.
Persson, Nils Ido, f. 87; (37) 40.
 En vakant.

Överkonstaplar (A 11)

Sjögren, Tore Orvar, f. 00; 31.
Wängstedt, Anders Olof Harald, f. 01; 33.
Ax, Frans Gustaf, f. 89; 33.
Ambrén, Anders Emanuel, f. 97; 34.

Magnusson, Arthur Edvin, f. 98; 34.

Brattberg, Ernst Rickard, f. 92; 35.

Davidsson, Ernst Georg, f. 92; 38.

Seevers, Rolf Arnold, J. K., f. 05; 38,
tf. Polisintendent.

Carlstrand, Sven Gustaf Sigurd, f. 93; 38.

Hallgren, Karl Robert Anton, f. 03; 38.

Jansson, Helge Alexander, f. 04; 38.

Winlöf, Frans Axel Andreas, f. 04; 39.

Jörnviik, Sven Arvid, f. 03; 39.

Bengtsson, Oscar Hilding, f. 02; 40.

Skydal, Martin Emil, f. 02; 41.

Wivholm, Malte John Herman, f. 04; 42.

Trägårdh, Nils Sture, f. 11; 42.

Persson, Nils Arvid, f. 06; 42.

Wennerbeck, Åke Andreas, f. 08; 42.

Nydahl, Karl Åke Sigvard, f. 08; 42.

Ekman, Gustaf Reinhold, f. 07; 43.

Dahlwall, Carl Gustaf, f. 05; 43.

Bitr. kriminalöverkonstaplar (A 11)

Andersson, Johannes, f. 89; 35.

Kruus, Ernst Samuel, f. 94; 35.

Sundén, Johan Bernhard, f. 91; 40.

Furness, Carl Gusten Oliver, f. 99; 42.

Ambrén, Torsten Yngve, f. 03; 44.

Dessutom 73 *kriminalkonstaplar* (A 9), fyra *polisstyrar* (A 6), ett *kontorsbiträde* (A 3), ett *tekniskt biträde* (A 3), sex *skrivbiträden* (2 A 2, 4 A 1) samt två *polisstyrar* (Eo 4), 18 *skrivbiträden* (14 Eo D, 4 Ex D).

Ordonnanspolisen

Gustaf Adolfs torg 3. Expeditionstid vardagar kl. 9—19 (dag före sön- och helgdag kl. 9—14). Rt »polisen» eller 17 22 60.

Ordonnanspolisen, som inrättades den 1 juli 1937, verkställer utredningar i fattigvårds-, barnavårds-, radio- och mantalsskrivningsärenden samt i ärenden angående innehav och förvärv av skjutvapen och ammunition, handhar åtgärder och utredningar i anledning av alkoholistlagen, efterspaning och inställande till tjänstgöring av värnpliktiga samt utför delgivning och vissa övriga handräkningsärenden. Sedan den 1 januari 1942 sorterar jämväl polisens hittegodsmagasin under ordonnanspolisen.

Personalen består f. n. av en kommissarie, en överkonstapel, en biträdande överkonstapel och 17 konstaplar jämte från ordningspolisen inkommanderad personal i erforderlig utsträckning.

Ordonnanspolisen har fått sig tilldelad två personautomobiler.

Kommissarie (A 16)

Mottagningstid, säkrast kl. 11—12.

Svensson, Axel Hjalmar, f. 86; 37.

Överkonstapel (A 11)

Nylander, Jonas Albert Rickard, f. 96; 37.

Bitr. överkonstapel (A 9)

Röding, Carl-Henrik, f. 06; 37.

Hittegodsmagasin

Spannmålgatan 9. Rt »polisen» eller 17 22 60. Expeditionstid kl. 9—16,30.

Förrådsföreståndare (A 8)

Karlsson, Johan Alfred, f. 84; (24) 40.

Dessutom 17 *konstaplar* (A 7), ett *första skrivbiträde* (A 2) samt två *skrivbiträden* (A 1, Eo D).

Centralpolisen

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 8,30—21. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Denna avdelning inrättades med ingången av 1887. Dess styrka, som då utgjordes av två överkonstaplar och 10 konstaplar, utgöres nu av en kommissarie, fem överkonstaplar, 20 biträdande överkonstaplar, 24 konstaplar och en förrådsföreståndare. Av biträdande överkonstaplarna tjänstgöra f. n. fem som tillfälliga överkonstaplar i anledning av den inrättade hamnpolisavdelningen.

Centralpolisen åligger bland annat

att utöva kontroll däröver, att gällande föreskrifter angående bärarelaget, automobil-droskväsendet, åkerirörelsen, spårvägs-, omnibus- och ångslupstrafiken samt övriga allmänna kommunikationsmedel i Göteborg noggrant efterlevas;

att genom de vid avdelningen anställda biträdande överkonstaplarna övervaka att patrulleringstjänstgöringen inom polisvakt-distrikten behörigen verkställas;

att fullgöra erforderlig vakt- och ordningshållning vid och inom teatrar, cirkus och andra förlustelseställen;

att upprätthålla ordning vid de av stadens järnvägsstationer vid vilka polisbevakning är anbefalld, ävensom vid Svenska Amerikalinjens ångares avgång och ankomst;

att fullgöra erforderlig bevakning och tillsyn vid transport av eldfarliga oljor, krut, dynamit och andra explosiva varor; samt

att verkställa utredning och undersökning i av poliskammaren till avdelningen remitterade

ärenden rörande ansökningar om offentliga tillställningar, lotterier, yrkesmässig person- och lastautomobiltrafik inom och utom Göteborg samt därmed sammanhängande ärenden såsom taxor och turlistor, vidare utredningar rörande äganderätten till motorfordon, delgivning av resolutioner, verkställande av besiktning å motorfordon, som skola användas i yrkesmässig trafik, avgivande av yttrande ifråga om indragning eller utfärdande av körkort m. m.

Under centralpolisen sorterar polisverkets stall med f. n. 17 tjänstehästar. Anslag härtil upptogs första gången i polisens utgiftsstat 1891. Patrullering till häst inom bestämda bevakningslinjer verkställas av därtill kommanderade distriktskonstaplar, sedan antalet konstaplar vid centralpolisen numera är otillräckligt.

Centralpolisen förfogar över en personbil för inspektionsändamål.

Kommissarie och föreståndare (A 16)

Mottagningstid, säkrast kl. 10—11.

Söderlund, Ruben Wilhelm, f. 04; 44.

Överkonstaplar (A 11)

Westergren, Herman Natanael, f. 88; 28.

Nilsson, Joel Pontus, f. 92; 31.

Barknäs, Carl Albert, f. 92; 35.

Halvorsen, Klas Olof Ragnar, f. 97; 37.
Eliasson, Enock Natanael, f. 94; 38.

Förrådsföreståndare (A 8)

Gustafsson, Oskar Julius, f. 88; (36) 40.
Dessutom 21 bitr. överkonstaplar (A 9), 24 konstaplar (A 8), tre skrivbiträden (A 1) och 100 poliskonstaplar (Eo 6, Eo 5).

Trafikpolisen

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid vardagar kl. 8—23. Rt »polisen» eller 17 22 60.

År 1937 inrättades vid polisverket en särskild avdelning, trafikpolisen, med uppgift att handhava trafikövervakning, trafikundervisning och trafikpropaganda. Som föreståndare för avdelningen fungerar f. n. en distriktskommissarie. Under år 1938 överflyttades ledningen av polisverkets motorfordonspark, reparationsverkstäder, drivmedelsupplag och körskola samt radioavdelningen till trafikpolisen. Radioavdelningen förfogar f. n. över en huvudstation (radioexpedition) och 12 i bilar inbyggda radiostationer samt fullständig serviceanläggning för radiotrafik.

Polisverkets motorfordonspark består f. n. av 29 fordon, därav tre piketbilar, 12 radiobilar, 10 andra personbilar, tre motorcyklar utan sidvagn och en lastbil. Samtliga radiobilar och fem andra bilar äro gasdrivna.

Personalen vid trafikpolisen utgöres av från ordningspolisen inkommanderat befäl och manskap samt en verkstadsförman, en radiotekniker, en radio- och fem bilreparatörer. Konstaplarna vid trafikpolisen fullgöra i tur och ordning tjänst som förare av piket-, radio- och inspektionsbilar samt motorcyklar. Telegrafistjänst fullgöres jämväl av personal från trafikpolisen.

Avdelningsföreståndare

Mottagningstid kl. 9—10.

Dahl, Fridolf Julius, Poliskommissarie, Kapten i reserven (se fjärde vaktområdet) 42.

Överkonstaplar (A 11)

Englund, Carl Oscar Wilhelm, f. 00; 42, (se fjärde vaktområdet).

Ragnar, Åke Vilhelm, f. 02; 43 (se andra vaktområdet).

Dessutom en verkstadsförman (A 8), en radiotekniker (A 7) och sex reparatörer samt en bitr. överkonstapel (A 9), tre centralpolis-konstaplar (A 8) och 95 konstaplar (A 7).

Distriktpolisen

Distriktpolisen har närmast att svara för den allmänna ordningens upprätthållande. I detta hänseende är staden f. n. indelad i sex polisvaktområden.

Varje distrikt står under befäl av en kommissarie. *Distriktskommissarien* är inom sitt distrikt ansvarig för att ordning och säkerhet till person och egendom upprätthålles. Han underskriver alla rapporter, som avgivas från distriktet och är ansvarig för deras riktighet. Yttranden över ärenden, som remitteras till distriktet från poliskammaren, verkställas av kommissarien.

Han övervakar ordningen å polisstationen samt efterser, att alla journaler, rullor etc. föras riktigt.

Näst kommissarie är *överkonstapel* ansvarig för ordningen inom distriktet. Han för närmaste befälet över där tjänstgörande konstaplar. Överkonstaplarna tjänstgöra turvis antingen såsom jourhavande eller såsom inspekterande. Överkonstapel biträder kommissarie vid rapporters uppsättande, och verkställer oftast utredningar angående olyckshändelser o. dyl. Överkonstaplar, vilka äro jourhavande å stationen, avlösa varandra kl. 9 och kl. 21. Nattinspektionen ombesörjes av personal från centralpolisén.

Distriktskonstaplarna hava till huvudsaklig uppgift att genom regelmässig patrullering ombesörja bevakningen inom staden. Konstapel följer vid patrulleringen särskild bestämd väg, som benämnes bevakningslinje, eller har fri patrullering inom särskilt område, benämnt bevakningsområde. Han tjänstgör under åtta timmar i följd av dygnet med en timmes s. k. beredskapstjänst.

Patrullerande konstapel ansvarar ytterst för ordning och säkerhet inom det honom anvisade området och är skyldig lämna skydd åt dem, som därav äro i behov. Med oavbruten vaksamhet skall han följa vad sig tilldrager samt med hövlighet i ord och åthävor, klokhet, fasthet och mod gå tillväga, då omständigheterna påkalla hans ingripande. Vid olyckshändelser skall han lämna allt det bistånd som erfordras. Vakhållning å polisstationerna ombesörjes numera av de äldsta konstaplarna, vilka äro befriade från patrullering.

Första vaktområdet

(begränsas av Mölndalsån, Gullbergsån, Göta älv samt Angereds och Partille socknar och Mölndals stad).

Huvudstation: Falkgatan 7—9. Expeditionstid hela dygnet.

Filialstation: Gårda polisstation, Drakegatan 8. Expeditionstid hela dygnet.

Poliskiosker: Marieholm vid Gamlestadsbro; Lunden i korsningen av Danska vägen och Ingeborgsgatan; Munkbäcksgatan vid Kärrlundsgatan; Partillevägen vid Fräntorpsgatan. Rt »polisén» eller 17 22 60.

Kommissarie (A 16)

Mottagningsstid, säkrast kl. 9—10.

Rydén, Sven Peder Alexander, f. 00; 43.

Överkonstaplar (A 11)

Österwall, Sven Leonard, f. 91; 27.

Melin, Karl Stefanus, f. 88; 30.

Tisell, Eric Reinhold, f. 01; 35.

Wasén, Karl, f. 02; 39.

En vakant.

Dessutom 70 konstaplar (A 7).

Andra vaktområdet

(begränsas av Rosenlundskanalen, Vallgraven, Fattighusån, Mölndalsån, Gullbergsån och Göta älv).

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid hela dygnet. Rt »polisén» eller 17 22 60.

Kommissarie (A 16)

Mottagningsstid, säkrast kl. 9—10.

Danielson, Eskil Per Ludvig, Kapten i reserven, f. 95; 28.

Överkonstaplar (A 11)

Stålsjö, John Osvald Sigurd, f. 01; 34, tf.

Kommissarie vid hamnpolisén (se nedan).

Lindberg, Ragnar, f. 00; 34.

Ragnar, Åke Vilhelm, f. 02; 43, tjg. vid trafikpolisén (se ovan).

Jahnfors, Emil Folke, f. 02; 43.

Olsson, Olof Hjalmar, f. 01; 43.

Dessutom 86 konstaplar (A 7).

Tredje vaktområdet

(begränsas av Vallgraven från Rosenlundsbron till Fattighusån, denna å, Mölndalsån, staden Mölndal till Toltorpsvägen, en linje dragen från denna vägg i nordvästlig riktning utefter Änggårdens koloniträdgårdars östra gräns mot berget öster om Annedal, detta berg, Besvärsgatan, Föreningsgatan, Västergatan, Lilla Bergsgatan samt Sprängkullsgatan till Rosenlundsbron).

Huvudstation: Lorensbergsgatan 16. Expeditionstid hela dygnet.

Poliskiosker: Liseberg, Getebergsäng, Elisedal, Kapellplatsen och Guldhedsgatan. Rt »polisén» eller 17 22 60.

Kommissarie (A 16)

Mottagningsstid, säkrast kl. 9—10.

Lind, Carl Einar Cornelius, f. 91; 42.

Överkonstaplar (A 11)

Bodell, Johan Werner, f. 93; 31.

Johansson, Johan Einar, f. 00; 38.

Ström, Einar Ludvig, f. 00; 38.

Sjögren, Sven Ivar Ossian, f. 06; 40.

Dessutom 60 konstaplar (A 7).

Fjärde vaktområdet

(begränsas av Rosenlundskanalen, Sprängkullsgatan, Lilla Bergsgatan, Västergatan, Föreningsgatan, Besvärsgatan, berget öster om Annedal, en linje dragen från detta berg i sydostlig riktning utefter Änggårdens koloniträdgårdars östra gräns till Toltorpsvägen, Mölnalds stads och Askims sockens gränser, järnvägslinjen Göteborg—Säro till Traneredsvägen, denna väg 250 m väster ut, en tänkt, rak linje från denna punkt till Bokekullsgatans mynning i Högsbogatan, Högsbogatan, Kungsladugårdsgatan till Sundhagsgatan, denna gata, Ekedalsgatan, Djurgårdsplatsen, Bangatan, Stigbergstorgets östra begränsningslinje och därifrån en tänkt, rak linje till Stigbergskajen och Göta älv).

Tredje Långgatan 18. Expeditionstid hela dygnet.

Poliskiosker: Slottsskogen, Sahlgrenska sjukhuset. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Kommissarie (A 16)

Mottagningstid, säkrast kl. 9—10.

Dahl, Fridolf Julius, Kapten i reserven, f. 90; 27, Avdelningsföreståndare för trafikpolisen (se ovan).

Överkonstaplar (A 11)

Berg, Carl Otto, f. 94; 31.

Edquist, Carl Gustaf Vilhelm, f. 94; 32.

Holm, Gustaf Adolf Daniel, f. 98; 32.

Beckman, Sigge Karl Adolf, f. 98; 33.

Englund, Carl Oscar Vilhelm, f. 00; 42, t.j. vid trafikpolisen (se ovan).

Dessutom 75 konstaplar (A 7).

Femte vaktområdet

(Omfattar staden söder om Rivö fjord och Göta älv samt väster om en linje från skärningspunkten mellan Askims sockens gräns och järnvägslinjen Göteborg—Säro till Traneredsvägen, denna väg 250 m väster ut, en tänkt, rak linje från denna punkt till

Bokekullsgatans mynning i Högsbogatan, Högsbogatan, Kungsladugårdsgatan till Sundhagsgatan, denna gata, Ekedalsgatan, Djurgårdsplatsen, Bangatan, Stigbergstorgets östra begränsningslinje och därifrån en tänkt, rak linje till Stigbergskajen och Göta älv).
Carl Johansgatan 23. Expeditionstid hela dygnet. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Filialstation: Längedragts polisstation, Palm-sundsgatan 6. Expeditionstid hela dygnet. Rt 29 11 37, 29 11 27, 29 17 32.

Poliskiosk: Högsbogatan. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Kommissarie (A 16)

Mottagningstid säkrast kl. 9—10.

Nylén, John Herbert, f. 01; 44.

Överkonstaplar (A 11)

Norén, Karl Henning, f. 90; 31.

Johansson, Nils Johannes, f. 00; 35.

Josefson, Oscar Vilhelm, f. 94; 37.

Rosén, Nils Gustaf, f. 97; (39) 45, *Polisinspektör*.

Bender, Axel Hjalmar, f. 04; 42.

Dessutom 51 konstaplar (A 7) av vilka åtta tjänstgöra vid Längedragts filialstation.

Sjätte vaktområdet

(omfattar staden norr om Rivö fjord och Göta älv).

Huvudstation vid Sannegårdshamnen. Expeditionstid hela dygnet.

Poliskiosker: Färjens, Kvillebäckens, Grope-gårdsgatan, Bräcke, Hisingsgatan och Backa-plan. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Kommissarie (A 16)

Mottagningstid, säkrast kl. 9—10.

Olofsson, Ruben Herman, f. 97; 40.

Överkonstaplar (A 11)

Mattsson, Allan Hjalmar, f. 97; 36.

Gustafsson, Hugo Valdemar, f. 99; 42.

Hanning, Nils Oscar Fritiof, f. 01; 43.

Månsson, Knut Allan, f. 05; 44.

Dessutom 35 konstaplar (A 7).

Hamnpolisens

Tredje Långgatan 18. Expeditionstid hela dygnet. Rt »polisen» eller 17 22 60.

Till följd av de genom det år 1939 utbrutna stormaktskriget osäkra förhållandena bemyndigade Kungl. Maj:t, som ovan nämnts, den 17 april 1940 länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län att intill den 1 juli 1941 antaga högst 100 extra konstaplar för bevakning av inhägnade områden i Göteborgs hamn, vilket bemyndigande därefter årligen förnyats, varjämte stadsfullmäktige å sammanträde den 16 maj 1940 beviljade anslag till anställande av en kommissarie och fyra överkonstaplar, vilka befattningar skulle vara att anse av tillfällig natur, samt 16 extra konstaplar. Bemyndigandet har sedermera förlängts.

Kommissarie (A 16)

Stålsjö, John Oswald Sigurd (se andra vaktområdet) 44.

Dessutom fyra tillfälliga överkonstaplar (A 11) och ett varierande antal distriktskonstaplar (A 7).

Statspolisens

Lilla Bommens torg. Expeditionstid hela dygnet. Rt »polisens» eller 172260.

På sätt förut framhållits är Göteborgs stad jämlikt § 5 mom. 3 och § 6 andra stycket i lag den 16 juni 1925 om polisväsendet i riket såsom dessa lagrum lyda enligt lag den 16 september 1932 och kungl. brev av sistnämnda dag skyldig att från och med den 1 januari 1933 till särskild statspolisavdelning avdela för *ordningspolistjänst* en kommissarie, två överkonstaplar och 25 konstaplar; samt för *kriminalpolistjänst* utom staden två överkonstaplar och fem konstaplar. Den 1 juli 1936 ändrades den ena överkonstapelsbefattningen för kriminalpolistjänst till en biträdande kommissariebefattning, vilken genom stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940 omändrades till en kommissariebefattning, och den 1 januari 1937 inrättades vid avdelningen för ordningspolistjänst ytterligare en överkonstapelsbefattning samt åtta konstapelsbefattningar.

Enligt kungl. brev den 22 april 1938 utökades kriminalavdelningen fr. o. m. den 1 juli 1938 med ytterligare en överkonstapel och tre konstaplar och enligt kungl. brev den 7 maj och den 4 juni 1943 med ytterligare två konstaplar i kriminalpolistjänst fr. o. m. den 1 juli 1943.

För statspolisavdelnings hållande m. m. uppbär staden ersättning av statsmedel enligt grunder, som finnas angivna i kungl. kungörelsen den 24 november 1932 angående statsbidrag till polisväsendet.

Statspolisavdelningen skall hava sin verksamhet förlagd till Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Hallands län. Göteborg med sin statspolisavdelning skall dessutom vara *centralstad* i förhållande till statspolisavdelning, upprättad inom Skaraborgs län. Skulle statspolisavdelningen inom nämnda län vara otillräcklig för visst uppdrag vid ett eller annat tillfälle, kan därför förstärkning sändas från statspolisavdelningen i Göteborg.

Med stads skyldighet att avdela viss personal till statspolisavdelning följer förpliktelser för staden att öka personalstyrkan vid kåren med samma antal befattningshavare, som skall avdelas till statspolisavdelningen. De för kriminalpolistjänst huvudsakligast utom staden vid Göteborgs kriminalavdelning före den 1 januari 1933 anställda, en kriminalöverkonstapel och en kriminalkonstapel, skulle dock med sistnämnda dag redovisas vid statspolisavdelningen och sålunda ingå i förutnämnda styrkesammansättning.

Kommissarie och föreståndare (A 16)
Spikh, C a r l Johan Vallentin, f. 90; (27) 37.

För ordningspolistjänst
Överkonstaplar (A 11)

Andersson, K a r l Natanael, f. 89; (31) 33.
Flobecke r, C a r l August, f. 91; (29) 37.
Carlsson, R i k a r d Alfred, f. 99; (33) 39.
Dessutom 33 *konstaplar* (A 7).

För kriminalpolistjänst

Kommissarie (A 16)
Arner, R o b e r t F o l k e, f. 00; (36) 40.

Överkonstaplar (A 11)

Simonsson, K a r l H u g o, f. 01; (34) 38.
Gabbe, J o h a n I v a r, f. 00; 38.
Dessutom 10 *kriminalkonstaplar* (A 9).

Polisskolan i Göteborg

Östra Hamngatan 18.

Sedan flera år tillbaka hava vid Göteborgs poliskår antagna extra konstaplar — reservkonstaplar — meddelats teoretisk och praktisk utbildning för polistjänst i särskilda vid polisverket anordnade utbildningskurser. Genom 1925 års polislagstiftning, som trädde i kraft den 1 januari 1926, förlorade dessa utbildningskurser sin förutvarande betydelse genom bestämmelsen i 5 § 2 mom. i kungl. polisreglementet för riket den 26 september 1925 om inrättandet av en av staten bekostad polisskola.

Enär det, sedan statens polisskola i Stockholm inrättats, av skilda orsaker visat sig önskvärdt, att Göteborgs polisverk liksom tidigare handhade utbildningen av vid verket antagna extra konstaplar, fastställde Kungl. Maj:it efter därom gjord framställning den 14 december

1928 reglemente för polisskolan i Göteborg. I samband med omorganisation av statens polisskola i Stockholm fastställdes nytt reglemente för polisskolan i Göteborg den 14 april 1942.

Vid polisskolan i Göteborg skall meddelas teoretisk och praktisk utbildning för polistjänst av minst samma omfattning som den, vilken meddelas i statens polisskolas i Stockholm första klass (konstapelsklassen). Sedan år 1932 är kursen vid polisskolan i Göteborg uppdelad på två klasser och Kungl. Maj:t har fr.o.m. nämnda år beviljat statsbidrag till kostnaderna för skolan.

Polisskolans angelägenheter handhas av en styrelse, bestående av polismästaren, ordförande, och två av polisenämnden för ett år i sänder utsedda ledamöter. Under styrelsen handhas undervisningen i skolan av en föreståndare, en biträdande föreståndare och timlärare. Såsom föreståndare tjänstgör den befattningshavare vid Göteborgs stads polisverk med inför juridisk fakultet avlagd examen, som länsstyrelsen finner därtill böra förordnas. För skolan finnes en av Kungl. Maj:t utsedd inspektör, vilken har att när helst anledning därtill yppas och minst en gång under varje kurs inspektera skolan. Ersättning till inspektören utgår av statsmedel.

Den som förordnats till extra poliskonstapel i Göteborg vinner utan särskild ansökan inträde i skolan, därest polismästaren beordrat honom att deltaga i undervisningen. I övrigt kan efter ansökan inträde vinnas i skolan av sökande, som antingen vunnit anställning vid polisväsendet eller ock uppfyller de fordringar, som äro stadgade med avseende å behörighet till befattning som extra konstapel i stad, som är skyldig att tillhandahålla reservpolispersonal. Sökandes levnadsålder bör icke vid ansökningstidens utgång hava överstigit 30 år. Bland sökande skall företräde givas åt den, som vunnit anställning vid polisväsendet i polisdistrikt, där genomgång av lägre klassen i en av staten bekostad polisskola fordras för att erhålla ordinarie polismansbefattning.

Skolan, i vilken tillvidare gives endast en kurs om minst 21 arbetsveckor årligen med början den 1 november, har utövat sin verksamhet från och med år 1929 med undantag för kurserna 1939—40, 1940—41 och 1941—42.

Författningar: Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925. Kungl. polisreglemente för riket den 26 september 1925. Kungl. reglemente för polisskolan i Göteborg den 14 april 1942.

Inspektör för skolan

Ros, Axel Karl Erik, J. K., Polismästare, Stockholm, f. 96; 39—³⁰/₆ 46.

Ordförande

Fontell, Ernst, J. K., Polismästare, f. 90; självskriven Ord. 42—.

Ledamöter

Hultin, Torsten, Överingenjör, f. 85; 42—.

Juhlin, Johan Algot, Kamrer, f. 85; 42—.

Suppleanter

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; 42—.

Segerstedt, Torngny Karl, T. D., Professor, f. 76; 42—.

Föreståndare

Björkman, Klas Johan Herma n, Kapten i reserven, Andre polisintendent, f. 88; 29—34, 35—39, 42—.

Bitr. föreståndare

Borgström, Carl-Gustaf, J. K., Extra polisassessor, Krigsfiskal, f. 10; 44—.

Poliskollegiet i Göteborg

I varje landstingsområde samt i stad, som ej deltagar i landsting, skall finnas ett *poliskollegium* för behandling av dit hänskjutna frågor om disciplinär bestraffning av vid polisväsendet anställda befattningshavare, med undantag för statstjänstemän, polismästare, andra ledamöter av poliskammare, polisdomare, polisintendenter, stadsfiskaler, polisassessorer, polissekreterare och polisenotarier. Fråga om disciplinär bestraffning skall hänskjutas till poliskollegium, så snart vederbörande polischef anser strängare straff än varning, förlust av löneförmåner i sju dagar eller mistning av tjänsten under samma tid böra tillämpas. Annan fråga om disciplinär bestraffning må efter klagan behandlas av poliskollegium.

Poliskollegium består av fyra ledamöter, av vilka ordföranden jämte en suppleant för denne tillsätts av Konungen, medan övriga ledamöter och suppleanter väljas av stadsfullmäktige. Samtliga ledamöter och suppleanter utses för en tid av fyra kalenderår i sänder. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda och valda för perioden 1942—45. Till ordförande och suppleant för denne må förordnas allenast borgmästare, lagfaren rådmän eller häradshövding. Val av de ledamöter och suppleanter för dessa, som icke tillsätts av Konungen, skall, där det äskas av minst en fjärdedel av de i valet deltagande, ske proportionellt. Poliskollegium är icke beslutfört, om ej ordföranden och två av ledamöterna äro närvarande. Polischef eller någon, som under polischef har anställning vid polisväsendet, må ej vara ledamot eller suppleant i poliskollegium. Kostnaden för poliskollegiets verksamhet bestrides av statsmedel. Till ordförande eller ledamot av poliskollegium utgår av statsmedel ersättning efter enahanda grunder, som äro eller kunna varda bestämda angående sådan ersättning för kommittéuppgifter, som bestämts i form av dagarvode.

Det åligger ordföranden i poliskollegium att bestämma tid och plats för dess sammanträde, att med underrättelse därom överlämna handlingarna i varje mål, som skall vid sammanträdet handläggas, till vederbörande åklagare, samt att låta till sammanträde kalla den, å vilken disciplinstraff yrkas. Denne är berättigad att för sin talans utförande anlita biträde, vartill dock ej må antagas annan än den, som enligt allmän lag är behörig till rättegångsbiträde. Över handläggning av mål i poliskollegiet skall föras protokoll, vari jämväl det slutliga beslutet och skälen därför skola antecknas. Klagan över poliskollegiets beslut må föras hos Kungl. Maj:t i socialdepartementet inom trettio dagar efter av beslutet erhållen del. Protokollförare vid poliskollegiet förordnas av länsstyrelsen.

Författningar: Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925 § 12, § 15 mom. 1 och § 20. Kungl. kungörelse den 26 juni 1925 § 1 angående ersättning åt befattningshavare vid polis- och åklagareväsendet för vissa av deras verksamhet föranledda utgifter m. m. Kungl. polisreglemente för riket den 26 september 1925 § 20. Kungl. kungörelse den 29 augusti 1921 § 4 med vissa bestämmelser angående kommittéer.

• *Ordförande*

Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K., Rådman, f. 88; (förordnad av Kungl. Maj:t för 1942—45).

Suppleant

Hegardt, Carl, J. K., Rådman, f. 96; (förordnad av Kungl. Maj:t för 1942—45).

Övriga ledamöter

(utsedda av stadsfullmäktige)

Juhlin, Johan Algot, Kamrer, f. 85; 31—45.

Lindberg, Per Jakob Helmer, Kontorschef, f. 80; 39—45.

Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; (31) 43—45.

Suppleanter

Hedvall, Jakob Julius, Byråföreståndare, f. 86; 37—45.

Neander-Nilsson, Sanfrid, F. L., Chefredaktör, f. 98; 39—45.

Berntson, Axel Henry, Ombudsman, Stadsf., f. 04; 43—45.

Åklagare

Palm, Carl Hakon Boris, J. K., Stadsfiskal, f. 95; 32.

Göteborgs stads polisnämnd

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 januari 1926, skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Enligt § 13 i nämnda lag äger stad liksom även annan kommun, som bildar eget polisdistrikt, tillsätta en *polisnämnd*, med uppgift huvudsakligen att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende å polisväsendet. Polisnämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dess polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet

använda fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställningar i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Innan ordinarie befattningshavare tillsättes i polisdistrikt, skall nämnden hava erhållit tillfälle att, efter det polischefen avgivit yttrande angående de sökande, till länsstyrelsen avgiva sådant yttrande. Innan instruktion för polispersonalen i distriktet utfärdas, skall länsstyrelsen höra ej mindre vederbörande polischef och magistrat än även polisnämnd.

Med stöd av dessa lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 3 december 1925 att tillsätta en *Göteborgs stads polisnämnd*. Denna tillsättes stadsfullmäktige och den skall bestå av fem ledamöter, varjämte för varje ledamot skall finnas minst en suppleant. Val av ledamöter och suppleanter sker för en tid av fyra kalenderår och skall, där det äskas av minst en sjättedel av de väljande, ske proportionellt. Polischef eller någon, som under polischef har anställning vid polisväsendet, må ej vara ledamot eller suppleant. Polisnämnden väljer vid första sammanträdet varje kalenderår med slutna sedlar inom sig ordförande och vice ordförande. Till biträde åt ordföranden utser polisnämnden vid första sammanträdet varje kalenderår en sekreterare. Vid sammanträde föres protokoll upptagande jämte anteckning om tillstådesvarande ledamöter de beslut, som fattas, och de avvikande meningar, som givits tillkänn. Polisnämndens protokoll skall genomgås och granskas årligen av två bland drätselkammarens revisorer, vilka av stadsfullmäktige därtill utses och som däröver hava att avgiva berättelse till stadsfullmäktige. Ej må ärende handläggas, där icke minst tre av nämndens ledamöter eller till tjänstgöring kallade suppleanter äro tillstådes. Polismästaren, eller i händelse av hinder för honom den poliskammaren i hans ställe utsett, äger vid sammanträde vara närvarande och deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Genom beslut den 18 december 1941 av stadsfullmäktige har en kamrersbefattning inrättats hos nämnden från och med den 1 januari 1942. Kamreraren skall vara nämndens organ för omhändertagande av den ekonomiska förvaltning, som ankommer på nämnden, och i enlighet därmed åligger det befattningshavaren att ifråga om alla polisväsendet rörande ärenden av ekonomisk betydelse och av den beskaffenhet, att de böra avgöras av nämnden, bereda dessa ärenden, föredraga dem inför nämnden samt verkställa nämndens beslut i ärendena.

Författningar: Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925. Kungl. polisreglemente för riket den 26 september 1925. Reglemente för Göteborgs stads polisnämnd, antaget av stadsfullmäktige den 18 december 1941.

Ordförande

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; led. 30—45, Ordf. 35—.

Vice ordförande

Hultin, Torsten, Överingenjör, f. 85; suppl. 34, led. 41—45, v. Ordf. 41—.

Övriga ledamöter

Juhlin, Johan Algot, Kamrer, f. 85; (28) 30—45.

Karlsson, Axel Theodor, Kranmaskinist, f. 87; (26) 34—45.

Segerstedt, Torgny Karl, T. D., Professor, f. 76; 38—45.

Suppleanter

Pettersson, Sven Algot, Kontorist, Stadsf., f. 88; 34—45.

Hedvall, Knut Ivar, Reparator, f. 88; 30—45.

Engström, Algot Edvin, Typograf, f. 90; 40—45.

Holmberg, Carl (C a y) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90; 41—45.

Lönnermark, Karl Helge Gillis, Tillsyningslärare, f. 04; 41—45.

Revisorer

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; 44—.

Spencer, John Walter, Direktör, f. 95; 45—.

Suppleanter

Korsell, Karl Gustav, Möbelsnickare, f. 97; 44—.

Lidhén, Tage Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; 45—.

Sekreterare (arvode)

Dahlgren, Carl Inge, J. K., Stadsassessor, f. 03; 42.

Kamrerare (A 14)

Bengtsson, Bror Axel Konrad, f. 99; 42. Dessutom en kontorist (Eo 4) och ett första kontorsbiträde (Eo 3).

VI. Val av ledamöter till riksdagens första och andra kammare

Första kammaren

Ledamöterna i riksdagens första kammare äro till antalet 150 och väljas enligt proportionell valmetod för åtta år, räknat från 1 januari året efter valet, av landstingens ledamöter och stadsfullmäktige i de städer, som ej deltaga i landsting. Valbara äro i kommunernas allmänna angelägenheter röstberättigade män och kvinnor, som uppnått 35 års ålder.

För val till första kammaren är riket indelat i 19 valkretsar. Valkrets utgöres av ett eller flera landstingsområden med tillhörande städer. Dock utgöra Stockholm och Göteborg var för sig egna valkretsar, där stadsfullmäktige välja riksdagsledamöterna. Valkretsarna indelas enligt vallagen i åtta grupper. I september varje år förrättas val för nästföljande åttårsperiod inom en av dessa grupper i ordning, som i vallagen angives. Göteborgs stad tillhör sjätte gruppen, som i september 1942 hade att utse ledamöter för tiden 1943—50.

Inom varje valkrets väljes efter befolkningssiffran en riksdagsman för varje fullt tal, motsvarande en etthundrafemtiondel av rikets folkmängd. Denna fördelning bestämmes av Konungen vart tionde år, räknat från år 1921. För de städer, som ej deltaga i landsting, hava stadsfullmäktige att utse ledamöter till riksdagens första kammare (utom för åren 1921—1937, då denna uppgift ålåg särskilt utsedda elektorater).

Mellan åren 1867—74 representerades staden av en riksdagsman, efter år 1875 av två, efter 1887 av tre, efter 1905 av fyra, efter 1918 av fem, efter 1934 av sex och fr. o. m. 1944 av sju ledamöter. Den förste socialdemokraten insattes år 1919. F. n. representeras staden i riksdagens första kammare av fyra socialdemokrater, en högerman, en representant för folkpartiet samt fr. o. m. 1944 en för kommunistiska partiet.

Ledamöter av första kammaren

Lindström, Karl Alfred R i c k a r d, Redaktör, f. 94; 35—50 (s).

Sjödahl, Hakon Lauritz E d g a r, Lektor, f. 87; 31—50 (s).

Johansson, H e n r y Bernhard, Direktör, f. 89; 43—50 (s).

Ericsson, Carl E r i c, Direktör, f. 82; 43—50 (h).

Petersson, K n u t Zakarias, F. D., Redaktör, f. 92; 35—50 (fp).

Sjöström-Bengtsson, A n n a Maria, Lärarinna, Fru, f. 89; 43—50 (s).

Holmberg, Nils Gösta, Redaktör, f. 02; 44—50 (kp).

Andra kammaren

Den 25 juli 1865 ägde valet till den sista *ståndsriksdagen* rum. Några egentliga partibildningar hade då ej uppstått, varför striden om mandatet ej var så intensiv som i våra dagar. De valberättigade hade enligt magistratsprotokollet talrikt infunnit sig. De i valet deltagande utgjorde dock endast 19% av de valberättigade.

Efter den nya *riksdagsordningens* införande skedde det första valet den 28 augusti 1866. Nu rådde lika rösträtt för män fast med 800-kronorsstrecket. Valen bereddes t. o. m. 1893 närmast av allmänna möten. Såväl enskilda som sammanslutningar inom samhället föreslog vid dessa möten kandidater, om vilka man därpå röstade med ja och nej, tills en lista blev färdig, upptagande det antal riksdagsmän, som skulle väljas. De allmänna mötena förblevo institution för kandidatnomineringen ända tills de för riksdagsmannavalen undanträngdes av de stora politiska partibildningarna. Klass- och yrkesintressen gjorde sig emel-

lertid ganska tidigt märkbara. Från 1869 uppställde hantverkarna och 1872 arbetareföreningen första gången egna representanter. Ledamöterna av stadsfullmäktige enade sig detta år om den s. k. börslistan, som segrade både vid detta val och följande, men vid 1878 års val utslagos två av börslistans män. Med 1880-talets inträde vittna stora valannonser i tidningarna om skarpare partistrid. Tullskyddsrörelsen var ytterst livaktig, de organiserade rösträtts- och nykterhetsrörelserna uppväxte, och socialismen började förkunnas. Allmänna mötet reformerades jämväl i sin arbetsordning i avsikt att vinna större anseende åt dess förhandlingar och effektivitet åt dess utslag. Såväl icke röstberättigade som kandidater fingo yttra sig i diskussionen. Kandidatvalet kom *efter* omröstningen. År 1890 utlyste arbetareföreningen två stora valmöten, där flera politiska program avgavs. Nu uppträdde de politiska huvudorganisationerna, vilka så småningom togo valen om hand. Den offentliga kandidaturen genomfördes nu fullständigt, och kandidaternas åsikter utvecklades både muntligt och skriftligt samt återgavs i pressen. År 1905 uppträdde socialdemokraterna första gången som eget parti med en specialkandidat. Vid 1908 års val upptogo de liberala två socialdemokratiska namn, och deras lista gick i sin helhet igenom. *Det proportionella valsättet*, som tillämpades första gången 1911, genomförde den politiska partioorganisationen med full stränghet. År 1921 ägde kvinnor första gången rätt att deltaga i riksdagsmannaval.

Den första riksdagsrepresentationen i andra kammaren från Göteborg var år 1867 rent frihandelsvänlig och av frisinnad läggning samt bestod av fyra ledamöter. F. n. sitta i andra kammaren två högermän, en representant för folkpartiet och fyra socialdemokrater samt tre representanter för kommunistiska partiet, eller tillsammans tio ledamöter, varav två kvinnor. Antalet deltagare i valen har oerhört ökat; från omkring 500 personer år 1866 till omkring 147.000 år 1944 eller resp. 1,1 och 50,7% av stadens hela befolkning.

I och för val av ledamöter till andra kammaren utgör Göteborgs stad en valkrets för sig och antalet riksdagsmän härstades är fastställt till tio. Vid senaste valet var staden uppdelad i 68 valdistrikt, och valen förrättades inom varje sådant distrikt inför av magistraten utsedda deputerade i av staden tillhandahållna lokaler. Valmetoden är proportionell. Rösträtt tillkommer varje i staden mantalsskriven svensk medborgare, som senast föregående år fyllt 23 år, icke är omyndig eller försatt i konkurs, ej har av fattigvården varaktig försörjning och ej är ådömd straffpåföljd. Preliminär sammanräkning av de avgivna rösterna verkställs omedelbart efter valförrättningen av resp. valförrättare. Rösternas definitiva sammanräknande verkställs av konungens befallningshavande.

Ledamöterna i andra kammaren äro till antalet 230 och väljas för en tid av fyra år, räknat från 1 januari året efter valet. Avgår riksdagsman före mandattidens slut, verkställer konungens befallningshavande ofördröjligen ny röstsammanräkning enligt vissa i vallagen bestämda grunder.

Val för tiden 1945—1948 förrättades i september 1944. Mandattiderna här nedan avse endast ledamotskap för Göteborg.

Ledamöter av andra kammaren

Wigforss, Ernst Johannes, Lektor, Statsråd, f. 81; 29—48. *Led. av 1:sta kam.* 20—28 (s).

Senander, Knut Erik Waldemar, Tulluppsyningsman, Stadsf., f. 89; 37—48 (kp).

Nilsson, Carl Olof, Trafikförman, f. 96; 33—48 (s).

Olson, Frans Erik Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, f. 86; 41—48 (h).

von Friesen, Otto Bertil, M. L., Prakt. läkare, f. 01; 41—48 (fp).

Sundberg, Abel Gotthard Leopold, Stationskarl, f. 93; 37—48 (s).

Dahlgren, Bror Gunnar Leopold, Metallarbetare, f. 03; 45—48 (kp).

Öberg, Märta, Kassörska v. kom. tandpolikl., f. 95; 38—48 (s).

Sefve, Sven Ivar, F. D., Rektor, f. 86; 41—48 (h).

Rönn-Christiansson, Solveig Adina Olena, Fru, Stadsf., f. 02; 37—40, 45—48 (kp).

VII. GÖTEBORGS STADSFULLMÄKTIGE och i samband därmed stående institutioner

Mot det statsförmynderskap, som genast från stadens tillkomst gjorde sig gällande i dess styrelse och förvaltning, sökte stadens invånare, representerade genom borgerskapets 24 s. k. *äldste*, tidigt att hävda sina anspråk på medinflytande. När denna första borgarrepresentation kom till stånd här i Göteborg är icke med säkerhet känt. Den finnes fastslagen i Gustaf II Adolfs stadga av den 26 december 1619 »om städernes administration och upkomst i rikket» men nämnes ej i Göteborgs privilegier. I »Götheborgs Stads-Rådhs Resolutionsbok» av 1670 omtalas emellertid »de äldste» såsom en lagstadgad institution. De synas vid denna tid hava utgjort en uteslutande rådgivande institution utan nämnvärt inflytande. År 1695 erhöles dock viss befogenhet att taga befattning med beskattningsfrågor. Det stadgades nämligen, att taxeringar skulle ske i närvaro av ej endast landshövdingen, borgmästarne och rådet utan av borgerskapets äldste, vilka, därest brist i det uttaxerade beloppet skulle yppa sig, åter borde sammankallas och fördela bristen på hela menigheten. Från 1700-talets början ställde de emellertid allt längre gående krav, vilket gav anledning till långvariga stridigheter mellan dem och magistraten. Sedan genom en kungl. resolution av den 7 juli 1752 blivit fastslaget, att borgerskapet ej kunde förmenas rätt att med magistraten äga samfäll och gemensam disposition över stadens enskilda medel, träffades slutligen den 19 oktober 1810 en formlig överenskommelse om maktfördelningen vid beslut om stadens angelägenheter.

Vid denna tid hade borgerskapet även börjat få inflytande över beslutens verkställighet, i det att för handhavandet av vissa angelägenheter bildats särskilda styrelser, där borgerskapet tillsatte flera eller färre ledamöter. År 1773 omnämnes sålunda som redan befintlig den s. k. *inkvarteringskommissionen*, som ombesörjde den staden äliggande inkvarteringen och förvaltade därför avsedda medel. Då *Sahlgrenska sjukhuset* inrättades år 1782, ställdes det under en särskild direktion, och därefter tillkommo 1785 styrelsen för stadens första *vattenledningsinrättning*, 1799 en »*direktion för stadens fattigförsörjning*» och 1811 den s. k. *skjuts- och åkeriinrättningen*, som bl. a. handhade underhållet av staden tillhöriga vägar. Största betydelsen fick dock den 1819 för förvaltningen av stadens medel, inkomster och utgifter inrättade *drätselkommissionen*. År 1831 förordnades en *sundhetsnämnd* för att handhåva den allmänna hälsovården. Den upphörde visserligen redan 1836 men efterföljdes under koleraepidemierna av nya nämnder 1847 och 1853. Genom en kungl. resolution av år 1857 gjordes slutligen stadens folkskoleväsen till en samhällets gemensamma angelägenhet och ställdes under uppsikt av *allmänna folkskolestyrelsen*.

De framgångar borgerskapet sålunda vunnit fullbordades, då i kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad av den 21 mars 1862 stadens invånare tillerkändes rätt att själva vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, såvitt det icke enligt gällande författningar tillkommer offentlig ämbetsmyndighet att handhåva dem. Beslutanderätten i stadens angelägenheter utövas sålunda sedan 1863 av stadsinvånarnas för sådant ändamål utsedda representanter, som benämnas *stadsfullmäktige*, medan verkställighet och förvaltning tillkommer drätselkammaren och de särskilda styrelser, nämnder eller personer, som för sådant ändamål tillsätts.

Överinseende över stadens hela administration och förvaltning tillkommer enligt kommunallagarna fortfarande magistraten, men detta innebär numera huvudsakligen endast ett

övervakande av att stadsfullmäktige och de kommunala styrelserna i sin verksamhet iakttaga laga former. Att å stadsfullmäktiges vägnar övervaka förvaltningen av stadens angelägenheter och verkställigheten av fullmäktiges beslut åligger fr. o. m. den 1 februari 1932 *Göteborgs stadskollegium*.

Stadsfullmäktige

Det första stadsfullmäktigevalet enligt 1862 års förordning ägde rum inför magistraten den 16 december 1862. Antalet fullmäktige bestämdes till 50 och någon valkretsindelning förekom ej. Valet föregicks av överläggningar å allmänt möte (se kap. VI Riksdagens andra kammare), varvid även provval förrättades. Den nya kommunala representationen sammanträdde första gången den 5 januari 1863.

Antalet stadsfullmäktige ökades genom Majornas införlivning år 1868 till 57, år 1893 till 59 och år 1895 till det nuvarande eller 60. Under de fem första decennierna av stadsfullmäktiges verksamhet rekryterades ledamöterna nästan uteslutande från de mera besuttna klasserna och valen, som ända till tiden för de politiska partibildningarna år 1892, varit i stort sett opolitiska, dirigerades under en följd av år av merkantila föreningen, bestående av spetsarna inom den merkantila världen och ämbetsmannavärlden. År 1893 indelades staden i tre valkretsar för stadsfullmäktigeval, och varje valkrets fick sitt »allmänna möte». Tendenser till anläggandet av partipolitiska synpunkter vid stadsfullmäktigevalen visade sig redan 1896. Så småningom gingo valen alltmera i partipolitikens tecken och fr. o. m. år 1908 var stadsfullmäktigevalens politiska organisation genomförd. Vid stadsfullmäktigevalet år 1910 tillämpades för första gången det *proportionella valsättet*, med vars införande valkretsarnas allmänna möten upphörde, enär vallistorna uppgjordes och framfördes uteslutande av de politiska partiorganisationerna. Vid valet 1898 insattes i stadsfullmäktige den förste målsmanen för de organiserade nykterhetsvännerna. De första kvinnliga ledamöterna invaldes 1910.

År 1906 inträdde den förste socialdemokraten och år 1923 de första kommunisterna. Perioden 1934—38 funnos även nationalsocialister. F. n. har stadsfullmäktige följande partisammansättning: Socialdemokratiska partiet (s) 30, högerpartiet (h) 12, folkpartiet (fp) åtta och kommunistiska partiet (kp) 10 ledamöter. De röstande uppgingo år 1862 endast till omkring 450 och år 1942 till 134.857 eller resp. 1,1 och 47,6% av stadens hela befolkning. År 1942 röstade 69,6% av de röstberättigade.

Stadsfullmäktige väljas för fyra år, räknat från den 1 januari året efter val. Valen ske, som nämnts, fr. o. m. 1910 efter proportionell metod och fr. o. m. 1919 efter ograderad röstskala. Fr. o. m. 1922 väljes vart fjärde år varje gång hela antalet fullmäktige. För dessa val är staden indelad i tre valkretsar, som vardera välja 20 stadsfullmäktige. Valkretsarna äro indelade i tillsammans 66 valdistrikt. F. n. gällande valkretsindelning grundar sig på länsstyrelsens kungörelse den 6 oktober 1933 och valdistriktsindelningen på länsstyrelsens kungörelse av den 31 december 1941. (Beträffande rösträtt, hinder för rösträtt och valbarhet, förfaringsättet vid valförrättning, röstning och sammanräkning m. m. hänvisas till kommunallagarna).

Stadsfullmäktige välja årligen bland sig en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande. Vid förhandlingarna, som äro offentliga, såvida icke för någon särskild fråga annorlunda av fullmäktige beslutas, får ärende icke handläggas och beslut ej fattas, om icke flera än hälften av ledamöterna äro närvarande. Ledamots frånvaro utan godkänt förhinder föranleder böter.

Bland den mångfald ärenden, som avgöras av stadsfullmäktige, märkas bl. a. beviljandet efter granskning av magistratens förslag till utgifts- och inkomststat av medel till stadsutgifternas bestridande och i samband därmed förordnandet om uttaxering, val av ledamöter till riksdagens första kammare, val av ledamöter i stadsfullmäktige underlydande styrelser och

nämnder samt granskning genom årligen utsedda revisorer av nyssnämnda styrelsers räkenskaper och förvaltning. Vid dessa val tillämpas i vissa fall proportionell metod.

En var ledamot äger att framställa förslag och deltaga i överläggningar och beslut. Borgmästaren eller annan särskilt utsedd magistratsledamot äger deltaga i överläggningar men ej i beslut. Sådan rätt tillkommer jämväl ordförande eller vice ordförande i stadens styrelse, nämnd eller beredning vid behandling av ärende, som beretts av styrelsen, nämnden eller beredningen, så ock revisor vid granskning av den av honom avgivna revisionsberättelsen. Efter slutad överläggning skall ordföranden, om han icke finner sig föranlåten att begagna sig av sin begränsade rätt att vägra proposition, framställa dylik. När så påyrkas, fattas beslut genom omröstning. Intet ärende får nedläggas utan beslut.

Beslut, som röra förfogande över fastighet erhållen genom gåva eller testamente och upptagande av lån över visst belopp, måste underställas Kungl. Maj:ts prövning. Fastställelse av konungens befallningshavande erfordras för beslut om stadgar angående sedlighet, hälsovård, ordning och säkerhet, om hushållningsplaner för stadens donationsjord och om utgifter, som erfordra uttaxering under längre tid än fem år.

Två tredjedels majoritet erfordras för avgörande av ärenden angående avhändande eller inköp av fastighet, där ej avhändandet eller inköpet avser genomförande av fastställd stadsplan eller tomtindelning, anslag till nya ändamål och i viss mån även, då till annat ändamål anslag ej utgår under löpande år, anslag som erfordra upplåning, upptagande eller förnyande av lån och ingående av borgen samt efterskänkande av stadsutskylder.

Envar medlem av stadskommunen äger rätt att hos konungens befallningshavande överklaga stadsfullmäktigebeslut och att hos Kungl. Maj:ts söka ändring i konungens befallningshavandes utslag. Sedan magistraten resolverat om besluts verkställighet, tillkommer denna de för sådant ändamål inrättade nämnderna och styrelserna.

Ärenden, som skola avgöras av stadsfullmäktige, överlämnas för utredning antingen till de olika förvaltningsorganen eller till särskilda permanenta eller tillfälliga utskott. Varje år utses *valkommitté* och *pilsnerdricksberedning*. Tidigare utsågo stadsfullmäktige årligen även kansliutskott och budgetsberedning, men deras åligganden hava numera överflyttats å stadskollegiet. Innan ärende, som beretts annorledes än av valkommittén, företages till avgörande av stadsfullmäktige, skall tillfälle lämnas stadskollegiet att avgiva yttrande däröver.

Den 13 juni 1940 beslöto stadsfullmäktige att uppdraga åt stadsfullmäktiges presidium att å stadens vägnar avgiva yttranden om *hemvärnets* organisation och uppgifter m. m.

Stat för år 1945: Se stadskansliet.

Författningar m. m. Lag den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, med däri vidtagna ändringar. Kommunal vallag av den 6 juni 1930. Lag den 6 juni 1930 om proportionellt val sätt vid val inom landsting, å kommunalstämma m. m. Arbetsordning för stadsfullmäktige antagen den 13 november 1930 och den 19 november 1936. Reglemente för Göteborgs stadskollegium, fastställt av K. B. den 15 januari 1932.

Stadsfullmäktige valda för tiden t. o. m. år 1946

(Valkretsindelningen avser förhållandena vid senaste val den 20 september 1942)

Ordförande

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, f. 90; led. 31, Ordf. 34—.

Förste vice ordförande

Hansson, Gustaf Henry, Civilingenjör, f. 94; led. 39, Förste v. ordf. 41—.

Andre vice ordförande

Dahlström, Axel, Överförmyndare, f. 80; led. 15, Andre v. ordf. 27—.

Ledamöter

angivas här nedan efter valkrets och ordningsföljd vid valet; ang. partibeteckning se texten å föregående sida.

Första valkretsen

Domkyrkoförsamlingen — med undantag av 1—9 kv. i stadsdelen Vasastaden samt 38—49 kv. i stadsdelen Lorensberg ävensom stads-

delen Pustervik — Kristine, Gamlestads och Lundby församlingar, stadsdelen Heden inom Vasa och Johannebergs församlingar samt Fräntorp, Sävenäs, Torpa Mellängård, Torpa Nordgård, Torpa Persegård, Torpa Sörgård, Vidkärr, lägenheterna Köpmansängarna och Torpa äng med därå belägna hus inom Örgryte församling.

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, f. 81; 19 (s).

Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Ombudsman, f. 94; 31 (s).

Rönn-Christiansson, Solveig Adina Olena, Fru, Riksdagsled., f. 02; 43 (kp).

Fredriksson, Sven Adolf, Assistent å arbetsförmedl., f. 05; 33 (s).

Hulthén, Ture, Överlärare, f. 94; 27 (h).

Nilsson, Bror Arthur, Metallarbetare, f. 89; 29 (s).

Hagendahl, Karl Oskar Harald, F. D., Professor, f. 89; 43 (fp).

Norling, Anton, Metallarbetare, f. 89; 35 (kp).

Berntson, Axel Henry, Ombudsman, f. 04; 39 (s).

Strömberg, Carl Olof Harry, Fängvårdsman, f. 92; 39 (s).

Gustafsson, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, f. 91; 39 (h).

Andersson, Ernst Gustav, Expeditor, f. 00; 39 (kp).

Lind, Einar Alexius, Förste kammarskriver, f. 98; 39 (s).

Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verk-mästare, f. 86; 39 (fp).

Jönsson, Anna Desideria, Fru, f. 92; 43 (s).

Öberg, Carl Einar, Metallarbetare, f. 03; 43 (s).

Gustafsson, Hugo Florentin Adolf, Byggnadsarbetare, f. 05; 43 (kp).

Gulin, Sven Martin, Köpman, f. 00; 43 (h).

Henrikson, Carl Torsten, Redaktör, f. 06; 43 (s).

Nyberg, Karl Helge, Yrkeslärare, f. 99; 43 (s).

Andra valkretsen

1—9 kv. i stadsdelen Vasastaden, 38—49 kv. i stadsdelen Lorensberg och stadsdelen Pustervik av Domkyrkoförsamlingen, Vasa och Johannebergs församlingar med undantag av stadsdelen Heden, Haga församling, Annedals församling med undantag av stadsdelarna Kommendantsängen och Änggården samt Örgryte församling med undantag av Fräntorp, Sävenäs, Torpa Mellängård, Torpa Nordgård, Torpa Persegård, Torpa Sörgård, Vidkärr, lägenheterna Köpmans-

ängarna och Torpa äng med därå belägna hus samt Compoboard nr 1 och 2.

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, f. 90; 31 (s) *Ordf.* (se ovan).

Hultin, Sven, Professor, f. 89; 27—30, 35 (h).

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, f. 89; 21 (s).

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, f. 88; 31 (fp).

Ridderstad, Hildur, Fru, f. 85; 43 (h).

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, f. 09; 38 (s).

Pettersson, Erna Maria, Fru, f. 09; 39 (s).

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, f. 84; 35 (h).

Allberg, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, f. 01; 35 (fp).

Berggren, Arne Timar, Studieinstruktör, f. 07; 39 (s).

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, f. 98; 35 (h).

Burge, John Bertil, Förste montör, f. 99; 35 (kp).

Frankenberg, John Evert Konrad, Inspektör, f. 00; 31—32, 40 (s).

Kihlman, Karin, F. M., Ämneslärarinna, Fru, f. 90; 43 (fp).

Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör, f. 97; 39 (h).

Calderon, Olof Harald, Ombudsman, f. 08; 43 (s).

Siewert, Sven Harald, Distriktschef, f. 82; 43 (fp.).

Flodén, Carl Evald Ragnar, Ombudsman, f. 05; 43 (s).

Gunne, Stig Elof, Kontorsskriver, f. 12; 43 (h).

Segerson, Bengt Holger, Byggnadsarbetare, f. 14; 44 (kp).

Tredje valkretsen

Stadsdelarna Kommendantsängen och Änggården inom Annedals församling samt Oscar Fredriks, Masthuggs och Carl Johans församlingar.

Dahlström, Axel, Överförmyndare, f. 80; 15 (s) *Andre v. ordf.* (se ovan).

Pettersson, Sven Algot, Kontorist, f. 88; 31 (s).

Senander, Knut Erik Waldemar, Tulluppsyningsman, Riksdagsman, f. 89; 27—30, 35 (kp).

Fagerberg, John Artur, Förrådsföreståndare, f. 98; 31 (s).

Hansson, Gustaf Henry, Civilingenjör, f. 94; 39 (h), *Förste v. ordf.* (se ovan).

- Leandersson**, John Iwar, Kamrerare, f. 90; 27 (fp).
- Ericson**, Sven Hjalmar Emanuel, Verk-mästare, f. 00; 31 (s).
- Lindström**, Gustav Enoch Devart, Sten-arbetare, f. 91; 39 (kp).
- Söderberg**, Johan Edvin, Posttjänsteman, f. 81; 32 (s).
- Andersson**, Sven David, Andre brand-mästare, f. 95; 35 (s).
- Linderöth**, Martha Elisabeth (L i s a), Folk-skollärarinna, Fru, f. 99; 39 (h).
- Löfvenius**, Karl Valdemar, Journalist, f. 04; 43 (kp).
- Wikander-Brunander**, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, f. 76; 35 (fp).
- Svensson**, Gustaf Harald, Metallarbe-tare, f. 03; 41 (s).
- Boman**, John Artur, Ombudsman, f. 97; 41 (s).
- Christiansson**, Bertil Joar, Metallarbe-tare, f. 01; 43 (kp).
- Mattsson**, Erik Amandus, Ombudsman, f. 95; 43 (s).
- Holmberg**, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, f. 90; 43 (h).
- Törnkvist**, Nils Gustaf, Ombudsman, f. 02; 43 (s).
- Engström**, Sigrid Ingeborg, e. o. Barna-vårdsman, Fru, f. 97; 43 (s).
- Dahlström**, Axel, Överförmyndare, f. 80; 15 (s) *Andre v. ordf.*
- Engström**, Sigrid Ingeborg, e. o. Barna-vårdsman, Fru, f. 97; 43 (s).
- Ericson**, Sven Hjalmar Emanuel, Verk-mästare, f. 00; 31 (s).
- Fagerberg**, John Artur, Förrädsförestån-dare, f. 98; 31 (s).
- Flodén**, Carl Evald Ragnar, Ombuds-man, f. 05; 43 (s).
- Frankenberg**, John Evert Konrad, In-spektör, f. 00; 31—32, 40 (s).
- Fredriksson**, Sven Adolf, Assistent å ar-betsförmedl., f. 05; 33 (s).
- Gulin**, Sven Martin, Köpman, f. 00; 43 (h).
- Gunne**, Stig Elof, Kontorsskrivare, f. 12; 43 (h).
- Gustafsson**, Gustaf Albert, Byggnads-ingenjör, f. 91; 39 (h).
- Gustafsson**, Hugo Florentin Adolf, Bygg-nadsarbetare, f. 05; 43 (kp).
- Hagendahl**, Karl Oskar Harald, F. D., Professor, f. 89; 43 (fp).
- Hagvall**, Henry Ture Bruno, Förman, f. 09; 38 (s).
- Hansson**, Gustaf Henry, Civilingen-jör, f. 94; 39 (h) *Förste v. ordf.*
- Henrikson**, Carl Torsten, Redaktör, f. 06; 43 (s).
- Holmberg**, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, f. 90; 43 (h).
- Hulthén**, Ture, Överlärare, f. 94; 27 (h).
- Hultin**, Sven, Professor, f. 89; 27—30, 35 (h).
- Höglund**, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirek-tör, f. 89; 21 (s).
- Jungen**, Ernst Birger, Överlärare, f. 90; 31 (s) *Ordf.*
- Jönsson**, Anna Desideria, Fru, f. 92; 43 (s).
- Kihlman**, Karin, F. M., Ämneslärarinna, Fru, f. 90; 43 (fp).
- Kogge**, Fritiof Olof, Civilingenjör, f. 97; 39 (h).
- Leandersson**, John Iwar, Kamrerare, f. 90; 27 (fp).
- Lind**, Einar Alexius, Förste kammarskri-vare, f. 98; 39 (s).
- Linderöth**, Martha Elisabeth (L i s a), Folk-skollärarinna, Fru, f. 99; 39 (h).
- Lindström**, Gustav Enoch Devart, Sten-arbetare, f. 91; 39 (kp).
- Löfvenius**, Karl Valdemar, Journalist, f. 04; 43 (kp).
- Mattsson**, Erik Amandus, Ombudsman, f. 95; 43 (s).
- Nilsson**, Bror Arthur, Metallarbetare, f. 89; 29 (s).
- Norling**, Anton, Metallarbetare, f. 89; 35 (kp).

Alfabetisk förteckning över stads-fullmäktige

- Allberg**, Carl Ragnar Fritiof, Handlan-de, f. 01; 35 (fp).
- Andersson**, Ernst Gustav, Expeditor, f. 00; 38 (kp).
- Andersson**, Sven David, Andre brand-mästare, f. 95; 35 (s).
- Arnulf-Olsson**, Osvald, Direktör, f. 84; 35 (h).
- Berggren**, Arne Timar, Studieinstruktör, f. 07; 39 (s).
- Berntson**, Axel Henry, Ombudsman, f. 04; 39 (s).
- Boman**, John Artur, Ombudsman, f. 97; 41 (s).
- Borén**, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, f. 98; 35 (h).
- Burge**, John Bertil, Förste montör, f. 99; 35 (kp).
- Calderon**, Olof Harald, Ombudsman, f. 08; 43 (s).
- Carlsson**, Carl Richard, Spårvägs-man, f. 81; 19 (s).
- Christiansson**, Bertil Joar, Metallarbe-tare, f. 01; 43 (kp).

Nyberg, Karl Helge, Yrkeslärare, f. 99; 43 (s).

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, f. 88; 31 (fp).

Pettersson, Erna Maria, Fru, f. 09; 39 (s).

Pettersson, Sven Algot, Kontorist, f. 88; 31 (s).

Ridderstad, Hildur, Fru, f. 85; 43 (h).

Rönn-Christiansson, Solveig Adina Olena, Fru, Riksdagsled., f. 02; 43 (kp).

Segerson, Bengt Holger, Byggnadsarbetare, f. 14; 44 (kp).

Senander, Knut Erik Waldemar, Tulluppsyningsman, Riksdagsman, f. 89; 27—30, 35 (kp).

Siewert, Sven Harald, Distriktschef, f. 82; 43 (fp).

Strömberg, Carl Olof Harry, Fångvårdsman, f. 92; 39 (s).

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, f. 03; 41 (s).

Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, f. 81; 32 (s).

Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verk-mästare, f. 86; 39 (fp).

Törnkvist, Nils Gustaf, Ombudsman, f. 02; 43 (s).

Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Ombudsman, f. 94; 31 (s).

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, f. 76; 35 (fp).

Öberg, Carl Einar, Metallarbetare, f. 03; 43 (s).

Stadsfullmäktiges sekreterare

Mottagningstid kl. 11—13. Rt 13 07 68.

Johnsson, John Olof, J. K., Kanslichef, f. 86; 26.

Stadskansliet (se under stadskollegiet).

Stadsfullmäktiges kommittéer och beredningar, se under kap. X.

Sammanslutningar bland stadsfullmäktige

Stadsfullmäktiges diskussionsklubb

Diskussionsklubben, som icke är en officiell institution, bildades år 1919. Dess ändamål är att sammanföra ledamöter av stadsfullmäktige i och för tankeutbyte samt att genom diskussioner i kommunala frågor söka utreda och skärskåda dessa från olika synpunkter, särskilt till gagn och ledning för de stadsfullmäktigeledamöter, som icke äro ledamöter av styrelser eller nämnder.

Styrelse

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, f. 89; *Ordf.*

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, f. 88; *v. Ordf.*

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stads:s ordf., f. 90; *Sekr.*

En vakant.

Politiska grupper inom stadsfullmäktige

Socialdemokratiska gruppen (30 led.)

Styrelse

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. ordf., f. 80; *Ordf.*

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, f. 89; *v. Ordf.*

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, f. 81; *Sekr.*

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stads:s ordf., f. 90; *Kassaf.*

Fagerberg, John Artur, Förrädsföreståndare, f. 98; *v. Sekr.*

Högergruppen (12 led.)

Styrelse

Hultin, Sven, Professor, f. 89; *Ordf.*

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, f. 84; *v. Ordf.*

Hulthén, Ture, Överlärare, f. 94.

Hansson, Gustaf Henry, Civilingenjör, Stads:s förste v. ordf., f. 94.

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, f. 98.

Folkpartiets grupp (8 led.)

Styrelse

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, f. 88; *Ordf.*

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, f. 90; *v. Ordf. o. Sekr.*

Kommunistiska gruppen (10 led.)

Styrelse

Löfvenius, Karl Valdemar, Journalist, f. 04; *Ordf.*

Norling, Anton, Metallarbetare, f. 89; *v. Ordf.*

Andersson, Ernst Gustav, Expeditor, f. 00; *Sekr.*

VIII. GÖTEBORGS STADSKOLLEGIUM och i samband därmed stående institutioner

Då den kommunala självstyrelsen reglerades genom 1862 års förordning om kommunalstyrelse i stad, inrymdes åt magistraten fortfarande ställningen som stadens styrelse. I denna egenskap skulle magistraten icke blott ha överinseendet över stadens hela förvaltning utan även kunna taga initiativ i kommunala angelägenheter, upprätta förslag till stadens årliga utgifts- och inkomststat m. m. I den mån självstyrelsens olika organ kommo att förfoga över tillräcklig sakkunskap på sina respektive förvaltningsområden och i kraft härav allt mera sökte hävda sin självständighet, minskades dock möjligheterna för magistraten att göra bruk av sin befogenhet att aktivt ingripa i kommunalförvaltningen, och dess verksamhet som central förvaltningsmyndighet blev huvudsakligen endast formell.

Frånvaron av en verklig central myndighet kändes dock till en början icke som någon brist i stadens förvaltning utan snarare som en fördel, enär de olika styrelsernas relativa självständighet möjliggjorde för medborgare med intresse för något speciellt förvaltningsområde att ställa sina insikter till stadens förfogande. Till en viss grad motvägdes denna decentralisation av det intima samarbete, som i ärenden av gemensam beskaffenhet alltid försiggick — och alltjämt försiggår — mellan de olika verken. Att några större olägenheter av decentralisationen i förvaltningen redan tidigt ej framträdde, berodde likväl till stor del på att de ledande funktioner, som från början varit avsedda för magistraten, så småningom kommit att åtminstone delvis övertagas av drätselkammaren, dit alla viktigare ärenden remitterades, innan de slutbehandlades i stadsfullmäktige. Någon fullständig enhetlighet kunde dock icke ernås härigenom på grund av den inom drätselkammaren genomförda arbetsfördelningen och det förhållandet, att själva budgetsbehandlingen sedan länge handhafsats av en särskild, av stadsfullmäktige tillsatt budgetsberedning, som haft till huvuduppgift att efter granskning av specialstyrelsernas budgetsförslag avväga de olika anslagskraven mot varandra. Stadens finansiella frågor kommo på detta sätt att handläggas av tre självständiga myndigheter, och olägenheterna härav framträdde med kommunalförvaltningens ökade omfattning allt starkare. I oktober 1930 tillsatte därför stadsfullmäktige en beredning med uppdrag att avgiva yttrande och förslag med anledning av tvenne år 1927 av konsult Arnold Bratt väckta motioner i syfte att centralisera stadens förvaltning. Frågans lösning föregreps i viss mån av den nya lagen om kommunalstyrelse i stad, vilken trädde i kraft den 1 januari 1931, som bl. a. innehåller föreskrifter om att alla frågor utom valärenden, även om de förberetts av någon specialstyrelse, skola passera drätselkammaren eller allmänt beredningsutskott. Av lagens båda alternativ har det sistnämnda valts för Göteborg, i det att stadsfullmäktige den 17 december 1931 beslöt att inrätta en kommunal centralstyrelse, benämnd stadskollegium, vilket skulle börja sin verksamhet den 1 februari 1932. Detta skulle bl. a. även övertaga alla de uppgifter, som tidigare ålegat stadsfullmäktiges kansliutskott, budgetsberedningen och kommittén för stadens kommunalstatistik, varför dessa myndigheter indrogos. (Angående genomförda ändringar i drätselkammarens arbetsfördelning i samband med stadskollegiets inrättande, se under drätselkammaren).

Stadskollegiet

Stadskollegiets uppgift är att å stadsfullmäktiges vägnar övervaka förvaltningen av stadens angelägenheter samt att för sådant ändamål med uppmärksamhet följa nämnda förvaltning ävensom alla de frågor, som kunna inverka på stadens utveckling och ekonomiska ställning. Stadskollegiet fungerar sålunda som allmänt beredningsutskott, vilket ombesörjer utredning av alla ärenden, i vilka stadsfullmäktige skola meddela utlåtande eller beslut. Undantag göres dock för de ärenden, som hänskiutas till stadsfullmäktiges valkommitté. Utredning verkställas antingen av stadskollegiets egna ledamöter och tjänstemän, specialstyrelse, beredning eller befattningshavare i stadens tjänst. Det åligger stadskollegiet att övervaka och tillse fullgörandet av lämnat uppdrag samt att efter slutlig granskning framför allt ur finansiell synpunkt till stadsfullmäktige avgiva eget yttrande i ärendet. Denna speciella inriktning på det finansiella markeras även av åliggandet att årligen granska och avgiva utlåtande över stadens styrelsers förslag till utgifts- och inkomststat.

Till stadskollegiets arbetsuppgifter hör även att ombesörja utarbetandet och offentliggörandet av stadens kommunala statistik ävensom utförandet av de statistiska undersökningar, som kunna erfordras för det löpande förvaltningsarbetet eller för utredning av särskilda frågor.

Vården av de *kommunala arkiven* ankommer även på stadskollegiet, som för nämnda ändamål förordnat landsarkivarien i Göteborg som arkivsakunnig (se härom närmare sid. 192).

Därjämte åligger det stadskollegiet att på begäran av stadsfullmäktiges presidium biträda vid handläggning av vissa ärenden angående stadens representation m. m. samt avgiva yttranden och vidtaga de anordningar, vilkas verkställande av stadsfullmäktige överlämnas åt stadskollegiet.

Genom fullgörandet av dessa uppgifter fungerar stadskollegiet väsentligen som ett sammanhållande organ, men genom rätten och skyldigheten att även i frågor, som tillhöra särskild styrelsens förvaltningsområde, på eget initiativ hos stadsfullmäktige göra framställningar och förslag samt vidtaga andra erforderliga åtgärder, intager kollegiet inom förvaltningen en i egentlig mening ledande ställning, liksom det även å stadsfullmäktiges vägnar övervakar verkställigheten av fullmäktiges beslut.

Stadskollegiet, som i regel sammanträder en gång i veckan, består av elva ledamöter. Dessa väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder bland till stadsfullmäktige valbara personer. Vid sitt första sammanträde varje år utser stadskollegiet inom sig ordförande och vice ordförande. För beslutsmässighet erfordras att minst sex ledamöter äro närvarande. Begäres omröstning, skall den utom vid val ske öppet, och utgången bestämmes genom enkel pluralitet. Vid lika röstetal företages vid val eller tillsättande av tjänstemän lottning, medan i övriga frågor ordföranden äger utslagsröst.

Stadskollegiet äger rätt att från poliskammaren, stadens styrelser och nämnder samt tjänstemän infordra de yttranden och upplysningar, som kunna erfordras för ärendenas utredning, liksom i stadens förvaltning anställda befattningshavare äro skyldiga att inom sina respektive förvaltningsområden tillhandagå stadskollegiet med upplysningar samt, då så påfordras, även föredraga ärende inför kollegiet.

Stadskollegiet biträdes vid fullgörandet av sina uppgifter av stadskansliet och statistiska byrån. Som chef för kansliet fungerar kanslichefen, vilken jämväl tjänstgör som stadsfullmäktiges sekreterare. Statistiska byrån förestås av en byråchef.

Vid stadskollegiets sammanträden äger kanslichefen deltaga i överläggningarna men ej i besluten, med rätt för honom att få sin mening antecknad till protokollet. Enahanda rätt tillkommer chefen för statistiska byrån i alla ärenden, som äro att hänföra till byråns arbets-

uppgifter eller i övrigt äro av statistisk natur. Vid stadskollegiets sammanträden föres protokoll, som justeras i den ordning kollegiet bestämmer och senast vid nästa sammanträde.

Stadskollegieinstitutionen bygger sålunda på vad man kan säga det »blandade» system, som inom förvaltningen i Göteborg förut praktiserats, nämligen med tjänstemän som chefer och föredragande och förtroendemän som beslutande myndighet. Med hänsyn till den arbetsbörda, som givetvis kommer att påvåla dessa förtroendemän, har det ansetts lämpligt att ställa ett belopp av 18.500 kr. till kollegiets förfogande för att i mån av behov användas som ersättning åt kollegiets ordförande och ledamöter för de särskilda uppdrag och utredningar, som delegeras åt dem.

Reglemente för Göteborgs stadskollegium fastställt av K. B. den 15 januari 1932.

Ordförande

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. ordf., f. 80; led. 32—46, Ordf. 34—.

Vice ordförande

Hansson, Gustaf Henry, Civilingenjör, Stads:s förste v. ordf., f. 94; led. 39—46, v. Ordf. 41—.

Ledamöter

Fagerberg, John Artur, Förrädsföreståndare, Stadsf., f. 98; 33—46.

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stads:s ordf., f. 90; 34—46.

Ericson, Sven Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf., f. 00; 37—46.

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., f. 88; 38—46.

Hulthén, Ture, Överlärare, Stadsf., f. 94; 39—46.

Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Ombudsman, Stadsf., f. 94; 39—46.

Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; 41—46.

Andersson, Ernst Gustav, Expeditör, Stadsf., f. 00; 41—46.

Löfvenius, Karl Valdemar, Journalist, Stadsf., f. 04; 44—46.

Revisorer

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; 44—.

Spencer, John Walter, Direktör, f. 95; 45—.

Suppleanter

Korsell, Karl Gustav, Möbelsnickare, f. 97; 44—.

Lidhén, Tage Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; 45—.

Beträffande stadskollegiets funktionärer se nedan under stadskansliet o. statistiska byrån.

Stadskansliet

Börsbyggnaden, Östra Hamngatan 21. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14. Rt 13 62 10.

Som chef för kansliet fungerar kanslichefen, vilken jämväl tjänstgör som stadsfullmäktiges sekreterare och tillsättes av stadsfullmäktige i den ordning, som de själva närmare bestämma. Kanslichefen åligger bl. a. att vid stadskollegiets sammanträden föredraga de ärenden, som blivit av honom utredda. Sekreteraren ombesörjer protokollsföringen vid kollegiets sammanträden, expedierar kollegiets skrivelser, verkställer och föredrager hos kollegiet utredningar i de ärenden, som överlämnas åt honom. Arbetsfördelning mellan befattningshavarna kommer framdeles närmare att fastställas av stadskollegiet i särskilda instruktioner.

I sin egenskap av stadsfullmäktiges sekreterare åligger det kanslichefen bl. a. att föra protokoll vid stadsfullmäktiges sammanträden och i samband därmed tillse, att alla yttranden upptecknas av stenograferna och sedan genom kansliets försorg tillställas vederbörande talare för granskning. Protokollet hålles på kansliet tillgängligt för allmänheten, och envar äger att därav taga avskrift och få denna bestyrkt. Till göromålen i övrigt hör att uppsätta och expediera beslut, ombesörja brevväxlingen ävensom förandet av diarium, registratur, donationsförteckning och andra erforderliga anteckningar, vårda arkivet och biträda ordföranden vid utarbetandet av föredragningslistan. Med biträde av kansliets övriga personal ombesörjer kanslichefen tryckning av protokoll, yttranden och handlingar.

Sekreterare och biträden på kansliet ävensom vaktmästare tillsätts i likhet med extra personal av stadskollegiet.

Stat för år 1945: Nettoutgifterna för stadskansliet, som äro uppförda å drätselkammarens stat och vari jämväl ingå tryckningskostnader m. m. för stadsfullmäktige, belöpa sig till 353.964 kr.

Författningar m. m. Arbetsordning för stadsfullmäktige den 13 november 1930 med vissa ändringar den 19 november 1936. Reglemente för Göteborgs stadskollegium fastställt av länsstyrelsen den 15 januari 1932.

Kanslichef (B 3)

Mottagningstid kl. 11—13. Rt 13 07 68.

Johnsson, John Olof, J. K., Stadsf:s sekr., f. 86; (26) 32.

Sekreterare (A 22)

Mottagningstid kl. 11—13. Rt 13 07 37.

Dunberger, Eric Gustaf Gillis, J. K., f. 95; 32.

Kanslibitråde (A 5)

Petterson, Ingeborg Linnéa Sofia, f. 98; 44.

Förste vaktmästare (A 8)

Henning, Axel, f. 89; (16) 32.

Andra vaktmästare (A 5)

Abrahamsson, Filip Henry Wilhelm, f. 08; 32.

Statistiska byrån

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt 13 75 29.

Den 23 maj 1901 uppdrogo stadsfullmäktige åt en permanent kommitté, benämnd kommittén för Göteborgs stads kommunalstatistik, bestående av stadsfullmäktiges ordförande, vice ordförande och sekreterare, att utgiva årliga kommunalstatistiska redogörelser.

Utom utgivande av förenämnda redogörelser, under namnet *Statistisk Årsbok för Göteborg*, hade kommittén att fullgöra flera särskilda av stadsfullmäktige meddelade uppdrag. Bland dessa märkas anskaffande av en särskild *bostadsstatistik* för staden, utgivande av fortsättning av publikationen *Donationer i Göteborg* samt *Kommunal författningssamling för Göteborg* med därtill hörande tillägghäften m. m.

Med de alltjämt ökade arbetsuppgifterna, visade sig förenämnda form för kommunalstatistikens handhavande snart nog icke vara tillfyllest, varför stadsfullmäktige den 13 december 1917 beslöte en omorganisation. Ifrågasvarande beslut gick i huvudsak ut på att hos kommittén skulle anställas en fackutbildad statistiker med erforderliga biträden, samt att kommittén fr. o. m. år 1918 skulle utgöras av tre ledamöter och två suppleanter, alla valda av stadsfullmäktige för en tid av tre år (sistnämnda bestämmelser ändrades emellertid redan fr. o. m. den 1 mars 1919 därhän, att suppleantbefattningarna skulle upphöra och ersättas av ledamotsbefattningar). Den av stadsfullmäktige sålunda beslutade omorganisationen genomfördes den 1 april 1918, från vilken dag stadens statistiska kontor trädde i funktion.

Bland de senare tillkomna arbetsuppgifterna märkas övertagandet av *handelsstatistiken* från handelskammaren 1924 och utgivandet av en årlig *kommunalkalender* från 1929 samt en ny *kommunal författningshandbok* för Göteborg, vars första del utkom 1938 och andra del 1941.

Med stadskollegiets inrättande indrogs kommittén och dess arbetsuppgifter överflyttades å stadskollegiet med statistiska byrån som verkställande organ.

Stat för år 1945: Nettoutgifterna för statistiska byrån, som äro uppförda å drätselkammarens stat, uppgå till 61.744 kr.

Författningar m. m. Reglemente för Göteborgs stadskollegium fastställt av länsstyrelsen den 15 januari 1932, t. v. tillämpliga delar av reglementet för den indragna kommittén för stadens kommunalstatistik samt instruktion för stadens statistiker.

Litteratur: Göransson, Werner, Göteborgs kommunalstatistik, Några minnesord med anledning av statistiska byråns 25-årsjubileum 1943.

Byråchef (A 22)

Mottagningstid kl. 10—12. Rt 13 75 22.

Göransson, Werner, F. L., f. 88; (18) 32.

Assistent (A 8 jämte arvode)

Westman, Johan Alvar, F. K., Pol. M., f. 15; 42.

Dessutom en *kontorist* (A 5), ett *första kontoribitråde* (A 4) och en *förste kontorist* (Ex 5) samt *extra biträden* i mån av behov.

IX. SPECIALSTYRELSER

1. Drätsel, byggnads- och brandväsende m. m. Drätselkammaren

Norra Hamngatan 14 (f. d. Carlanderska huset). Expeditionstider, lokaler och telefon se nedan.

Borgerskapets äldste ingingo år 1818 till magistraten med en skrivelse, däri de — med erinran att i Stockholm och Gävle inrättats särskilda drätselkommissioner — framhöllö nyttan och behovet av en sådan kommission här i staden. Vid skrivelsen fogades ett fullständigt förslag till reglemente för den tilltänkta kommissionen. Då magistraten ansåg, att den föreslagna kommissionen »tjänligen organiserad» kunde och borde bliva till nytta för staden, men ej var tillfredsställd med sammansättningen av ledamöterna i denna kommission, uppgjordes nytt förslag av magistraten. Båda förslagen insändes till Kungl. Maj:t, som i utfärdat reglemente av den 21 maj 1819 i huvudsak biträdde den av magistraten uttalade meningen. Drätselkommissionen skulle, under landshövdingens ordförandeskap, bestå av tre ledamöter ur borgerskapet, valda vid allmän rådstuga, samt tre ur magistraten, bland vilka politiborgmästaren var självskriven och förde ordet i landshövdingens frånvaro. Kommissionen hade sig ålagt att »bevaka och förvalta stadens medel och räntor så till inkomster som utgifter samt att besörja om redogörelsen därför och kontrollera däröver». Genom kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad av den 21 mars 1862 upphävdes magistratens rättighet att tillsätta halva antalet ledamöter i kommissionen, som från och med år 1864 erhöi benämningen drätselkammare.

Enligt för drätselkammaren den 11 december 1863 fastställt reglemente skulle kammaren bestå av sex ledamöter jämte suppleanter utsedda av stadsfullmäktige, de förra för tre år varje gång men de senare för endast ett år. De kammaren enligt reglementet ålagda uppgifterna voro mycket vittomfattande. Kammaren skulle sålunda bl. a., där ej viss förvaltning uppdragits åt särskild styrelse, förvalta stadens fasta och lösa egendom, rörligt kapital och inkomstgivande rättigheter jämväl i vad som avsåg stadens hamn ävensom medel, som staten beviljat staden samt medel, som influtit genom skatter. Kammaren skulle vidare pröva inkomna ansökningar om friköp av tomter samt besluta om godkännande ifråga om överlåtelse av s. k. ständig besittningsrätt. Dessutom hade kammaren sig ålagt att utöva tillsyn över gatubelysningen, varjämte kammaren år 1896 övertog inkvarteringskommissionens äligganden (se under stadsfullmäktige), likaså förvaltningen av stadens höväg. Visserligen befriades kammaren s. å. från att befatta sig med ärenden, som rörde stadens hamn och gatubelysning, men dess arbetsbörda växte dock i sådan grad, att det visade sig nödvändigt att omorganisera densamma. Jämlikt av stadsfullmäktige den 4 juni 1914 antaget och av konungens befallningshavande den 7 oktober samma år fastställt reglemente uppdelades drätselkammaren på två avdelningar sålunda, att varje avdelning bestod av sju ledamöter och tre suppleanter. I samband med den omorganisation av den centrala förvaltningen, som nedan omförmäles, antogs av stadsfullmäktige nytt reglemente för stadens drätselkammare, vilket reglemente fastställdes av länsstyrelsen den 14 juni 1932. Enligt detta reglemente har organisationen på två avdelningar, finansavdelning och fastighetsavdelning, bibehållits med vardera sin

styrelse på sju ledamöter och tre suppleanter. Ledamöter och suppleanter väljas av stadsfullmäktige särskilt till varje avdelning, ledamöterna för tre och suppleanterna för ett år. Dessutom utse stadsfullmäktige årligen 12 revisorer och lika många suppleanter för dem. Av revisorerna bör åtminstone en vara av handelskammaren eller på annat av Kungl. Maj:t godkänt sätt auktoriserad som revisor. De båda avdelningarna välja inom sig å första sammanträdet varje år ordförande och vice ordförande. Ordförandeskapet i samfällda drätselkammaren utövas växelvis av ordförandena i första och andra avdelningarna med ombyte varje år.

De ledande funktioner, som från början varit avsedda för magistraten, kommo så småningom att åtminstone delvis övertagas av drätselkammaren, dit alla viktigare ärenden remitterades, innan de slutbehandlades i stadsfullmäktige. Någon fullständig enhetlighet kunde dock icke ernås redan på grund av den inom drätselkammaren genomförda arbetsfördelningen och det förhållandet, att själva budgetsbehandlingen sedan länge handhafs av en särskild, av stadsfullmäktige tillsatt budgetsberedning. Visserligen befestes drätselkammarens centralställning inom förvaltningsorganisationen ytterligare genom den nya lagen om kommunalstyrelse i stad, som trädde i kraft den 1 januari 1931. Däri stadgas nämligen bl. a., att alla frågor (utom valärenden) även om de förberetts av någon speciell styrelse skulle passera drätselkammaren eller allmänt beredningsutskott.

Lagens senare alternativ, ärendenas behandling genom allmänt beredningsutskott, har som ovan nämnts redan tidigare tillämpats i Göteborg beträffande själva budgetsbehandlingen. Och då stadsfullmäktige gingo in för en centralisering av stadens administration, valdes denna senare linje. Sälunda beslöto stadsfullmäktige den 17 december 1931 att inrätta en kommunal centralstyrelse, benämnd stadskollegium, vilket skulle börja sin verksamhet den 1 februari 1932. Härigenom har drätselkammarens uppgifter begränsats till att huvudsakligen vara av förvaltande natur. Första avdelningen fungerar sålunda närmast som en penningförvaltande styrelse, medan andra avdelningen handhar fastighetsförvaltningen. (Angående den i samband härmed beslutade arbetsutjämningen mellan de båda avdelningarna, se under resp. avdelningar.)

Författningar m. m. Kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 samt lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad med därtill hörande författningar. Reglemente för Göteborgs drätselkammare, fastställt av K. B. den 14 juni 1932 med däri sedermera gjorda ändringar. Reglemente för Göteborgs stadskollegium fastställt av länsstyrelsen den 15 januari 1932.

Samfällda drätselkammaren

Samfällda drätselkammaren behandlar huvudsakligen endast ärenden, som uttryckligen till hela drätselkammaren hänskjutas av stadsfullmäktige, av någon av kammarens avdelningar eller av offentlig myndighet. Den sammanträder antingen då tjänstförrättande ordföranden så finner erforderligt, eller då framställning därom göres av endera avdelningen. Första avdelningens sekretariat tjänstgör tillika som sekretariat för samfällda drätselkammaren.

Senaste nyval avser perioden 1945—47.

Reglemente för Göteborgs drätselkammare fastställt av K. B. den 14 juni 1932.

Ordförande
Fagerberg, John Artur, Förrädsföreståndare, Stadsf., f. 98.

Vice ordförande
Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. ordf., f. 80.

Övriga ledamöter
(se nedan under resp. första och andra avdelningarna).

Sekretariat
(se nedan under första avdelningens kansli- och ombudsmannabyrå).

Drätselkammarens första avdelning

(Avdelningen sammanträder i regel varje helgfri tisdag kl. 13.)

Avdelningen handhaver stadens centrala penningförvaltning samt bereder och handlägger dithörande ärenden. Härav följer att avdelningen bl. a. skall tillse, att debitering och uppbörd av skatter verkställas på behörig tid ävensom att tolagsersättning och provisioner på bestämd tid inflyta. Härjämte tillkommer avdelningen att handhava uppbörden av och kontrollen över nöjesskatten samt handläggning av nöjesskatteärenden i övrigt. Avdelningen har även att granska och besluta om inkommande räkningar samt fullgöra vederbörligen beslutade utbetalningar från stadskassan. För den händelse disponerade medel för sådana utgifter icke äro tillgängliga, äger avdelningen, att utan stadsfullmäktiges hörande med bindande verkan för staden upptaga lån eller annorledes anskaffa nödiga medel, inom ramen för stadens underställningsfria lånerätt. Vidare ombesörjer avdelningen bokföring för drätselkammarens hela förvaltning ävensom en summarisk redogörelse för de till drätselkammaren redovisningsskyldiga särskilda styrelsernas förvaltning. Räkenskaperna skola avslutas så tidigt, att de äro tillgängliga för revision före den 1 april påföljande år. Förslag till utgifts- och inkomststat skall före november månads utgång uppgöras av magistraten efter hörande av avdelningen eller särskild av stadsfullmäktige därför tillsatt beredning i vilken sistnämnda egenskap stadskollegiet numera fungerar (jfr ovan). För detta ändamål skola de styrelser, nämnder eller personer, vilka staden för särskilda förvaltningsbestyr tillsatt, enligt magistratens beslut (t. v.) senast den 20 september varje år, till avdelningen inlämna sina specialförslag över utgifter och inkomster för det nästföljande året. Avdelningen har skyldighet att i sitt förslag till utgifts- och inkomststat upptaga de anslag, varom andra avdelningen gjort framställning.

Drätselkammaren förvaltar därjämte enligt uppdrag av stadsfullmäktige större delen av till staden *donerade medel*. Sålunda uppgå de under drätselkammarens förvaltning stående donationsmedlen till cirka 25 milj. kr. Ränteavkastningen från en del av ifrågavarande fonder överlämnas av drätselkammaren till de styrelser, som äga att utdela desamma. I vissa fall utse stadsfullmäktige särskilda revisorer för granskning av räntemedlens användning. Över användningen av avkastningen från en del, särskilt av de större donationerna, som i vissa fall enligt gällande bestämmelser skola innestå, tills de uppgått till visst belopp, besluta stadsfullmäktige själva (se närmare under kap. XI).

Första avdelningen är numera även organ för bostadsfrågans beredning samt för utförande av ny- och ombyggnader, som ankomma på drätselkammaren. Därjämte omhänderhar första avdelningen förvaltningen av stadens eldsläckningsverk, auktionsverk och höväg.

Såsom beredande och verkställande organ lyda under avdelningen dels en *kansli- och ombudsmannabyrå* med en stadsombudsman som chef dels ett *drätselkontor* med en stadskamrerare såsom chef och dels en *byggnadsteknisk byrå* med en arkitekt eller annan med byggnadsärenden väl förtrogen person som chef. Stadsombudsmannen, stadskamreraren och arkitekten äga rätt att i ärenden, som ankommit på vederbörandes beredning få sin från drätselkammarens beslut avvikande mening antecknad till protokollet. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 4 juni 1936 äger avdelningen att årligen utse en av de tre förvaltningscheferna hos avdelningen till styresman för den under avdelningen lydande förvaltningen. Sedan vakans uppkommit å stadskamrerarebefattningen, har utredning verkställts inom drätselkammaren rörande omorganisation av avdelningen, varom förslag inkommit till stadsfullmäktige den 26 februari 1945.

Författningar m. m. Reglemente för Göteborgs drätselkammare, fastställt av K. B. den 14 juni 1932. Av drätselkammaren antagna instruktioner för kansli- och ombudsmannabyrån, drätselkontoret och arkitektbyrån.

Ordförande

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullmäns andre v. ordf., f. 80; suppl. 15, led. 18—47, Ordf. 26—.

Vice ordförande

Gustafsson, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; suppl. 38, led. 39—47, v. Ordf. 39—.

Övriga ledamöter

Ericson, Sven Hjalmar Emanuel, Verk-mästare, Stadsf., f. 00; led. 31, 33—47, *Suppl. f. kassaf.* 45—.

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; led. 36—47, *Kassaf.* 39—.

Berggren, Arne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07; suppl. 39, led. 42—47, *Suppl. f. kassaf.* 42—.

Lindström, Gustav Enoch Devart, Sten-arbetare, Stadsf., f. 91; 42—47.

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; (42) 44—47.

Suppleanter

Calderon, Olof Harald, Ömbudsman, Stadsf., f. 08; 43—.

Tholin, Carl Bertil, Spårvägsman, f. 10; 44—.

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; 41—.

Revisorer

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; 41—.

Forsgren, Gunnar Verner Daniel, Handlande, f. 01; 41—.

Korsell, Karl Gustav, Möbelsnickare, f. 97; 42—.

Stenberg, Harald Vilhelm, Faktor, f. 93; 42—.

Holmberg, Karl Erland Bruno, Chaufför, f. 96; 43—.

Andersson, John Sigvald, Förste kontors-skrivare, f. 94; 44—.

Pettersson, Karl Viktor, Verkstadsar-betare, f. 91; 44—.

Graf, Rune, Svetsare, f. 07; 44—.

Nordelöf, Ivar Oskar Konstantin, Aukt.revisor, f. 10; 44—.

Osvald, Uddo Valfrid, Avdelningschef, f. 98; 44—.

Spencer, John Walter, Direktör, f. 95; 45—.

Lidhén, Tage Carl Olof, Assistent h. fat-tigv., f. 06; 45—.

Suppleanter

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94; 42—.

Ström, Anders Johan Tage, Sysloman, f. 01; 43—.

Dahlberg, Axel Iwar, Elektriker, f. 89; 44—.

Andersson, Gunnar Leopold, Avläsare, f. 89; 44—.

Löfvenius, Ludvig Ivan, Konditor, f. 03; 44—.

Andersson, Bror Erland Tage, Livsme-delsarbetare, f. 08; 44—.

Pettersson, Erik Bertil, Ömbudsman, f. 12; 44—.

Jönsson, Sven Christian Arvid, Revisor, f. 16; 44—.

Dahlberg, Anders Oskar, Folkskollärare, f. 92; 44—.

Gregorsson, Johan Erik Wilhelm, Kor-respondent, f. 97; 45—.

Norberg, Nils Gustaf Bernhard, Kam-rerare, f. 95; 45—.

Olsson, Knut Arvid, Metallarbetare, f. 12; 44—.

Kansli- och ombudsmannabyrån

Drättselkammaren, Norra Hamngatan 14. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14.

Rt (växel) 171105.

Byrån har till uppgift att bestrida kansli-, sekreterare- och ombudsmannagöromålen hos samfällda drättselkammaren och första avdelningen samt att till föredragning bereda ärenden av rättslig eller administrativ natur samt i övrigt de ärenden, vilkas beredning icke ankommer på drättselkontoret och arkitektbyrån. Dessutom har byrån att vaka däröver, att ärende, innan detsamma förelägges drättselkammaren till avgörande, blivit vederbörligen berett samt att giva för fullgörande av denna sin uppgift erforderliga direktiv. Stadsombudsmannen är skyldig att vid drättselkammarens sammanträden lämna de upplysningar och råd, varom han anmodas samt att framställa de erinringar ur rättslig eller allmän administrativ synpunkt, vartill han finner anledning. Stadsassessorn har att närmast under stadsombudsmannen biträda med utredningar och avgivande av utlåtanden. Förande av protokoll och diariesamt expeditionsgöromål i övrigt ombesörjas av notarierna. Till kansli- och ombudsmannabyråns beredning och föredragning höra förutom ärenden rörande kommunaluppbörs-

kontoret, Göteborgs stads erkända skatteförmedlingskassa och i viss omfattning stadsrevisorskontoret alla ärenden rörande *eldsläckningsverket* och *auktionsverket*. (Beträffande sistnämnda båda verk se sid. 83 och 89.)

Stadsombudsman (A 23)

Mottagningstid kl. 10—12 utom tisdagar.

Stenström, Yngve Romanus, J. K., f. 91; (20) 32, *Styresman* 36—.

Stadsassessor (A 21)

Dahlgren, Carl Inge, J. K., f. 05; 42.

Stadsnotarie (A 17)

Wahlström, George Filip Seaton, J. K., f. 05; 42. *Notarie* (A 15)

Rundberg, Gustaf Fredrik, J. K., f. 96; (30) 40.

Dessutom å en för kansli- och ombudsmannabyrån samt drätselkontoret gemensam skriv- och registreringsbyrå ett *kontorsbiträde* (A 3) och ett *första skrivbiträde* (A 2).

Kommunaluppborrdskontoret

Köpmansgatan 22—24. Kontorstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Kassaexpedition kl. 10—15, lördagar kl. 10—13. Rt växel 17 11 05, direkt linje 13 75 89.

Kommunaluppborrdskassören är chef för kommunaluppborrdskontoret. Honom åligger att med biträde av kontorets övriga personal uppbära och redovisa huvudsakligen kommunalutskylder och kyrkoutskylder och draga försorg om att debetsedlar utskrivs och tillställas de skattskyldiga minst fjorton dagar, innan uppbörden börjar. Uppburna medel insätts för stadskassan å bankräkning. Beträffande vid uppbördsstämmorna icke betalda utskylder har kommunaluppborrdskassören att hos vederbörande indrivningsmyndigheter begära handräkning för utskyldernas utfående. Över de åtgärder som vid bevakning av utskylder i konkurs vidtagits har kommunaluppborrdskassören att föra särskilt diarium. Utredningar beträffande kommunal- och kyrkoutskylder, som skola restitueras, ävensom fördelning mellan den borgerliga och kyrkliga kommunen av kommunal- och kyrkoutskylder ombesörjas av kommunaluppborrdskassören.

Kommunaluppborrdskassören är skyldig att på magistratens anmodan vid upprättande av kommunal röstlängd lämna det biträde, som kan påfordras för vinnande av upplysning rörande de personer, som häfta för oguldna utskylder.

Kommunaluppborrdskassör (A 17)

Vakant, tf. **Johnson**, Rudolf Leonard, Registrator (se nedan) 44.

Kammarskrivare (A 9)

Vakant.

Dessutom tre *kontorsskrivare* (A 7), en *kontorist* (A 5) två *första kontorsskrivare* (A 4), två *första skrivbiträden* (A 2), tre *skrivbiträden* (A 1), varav en befattning vakant, tre *första skrivbiträden* (Ex 1) samt ett *skrivbiträde* (Ex D).

Göteborgs stads erkända skatteförmedlingskassa

Köpmansgatan 22—24. Kontorstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Kassaexpedition kl. 10—15, lördagar kl. 10—13. Rt växel 17 11 05, direkt linje 11 67 54.

Göteborgs stads erkända skatteförmedlingskassa har till ändamål att, i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förordning den 30 april 1943 om erkända skatteförmedlingskassor, förmedla betalning av utskylder medelst belopp, som enligt fastställt plan inflyta genom avdrag å avlöning eller pension eller annan periodisk intäkt eller också genom direkta inbetalningar från den, som anslutit sig till kassans förmedlingsverksamhet. Uppburna medel insätts för stadskassan å bankräkning. För skatteförmedlingskassans verksamhet gäller av stadsfullmäktige den 18 november 1943 fastställt reglemente.

Kamrerare (A 14)
Nerdrum, Claus Oscar Einar, f. 08; 44.
Assistent (A 10)
Månesköld, Karl Helge Alexius, f. 02; 44.

Dessutom ett *kontorsbiträde* (A 3) och fem *första skrivbiträden* (Ex 1).

Stadsrevisorskontoret

*Drättselkammaren, Norra Hamngatan 14. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14.
 Rt (växel) 1711 05.*

Chef för stadsrevisorskontoret är stadsrevisorn, som verkställer granskning av räkenskaperna för drättselkammarens förvaltning och därvid har att tillse, att uppbörd vederbörligen inleveras och att alla kassarapporter, redogörelser, uppbördslängder och debiteringar överensstämma såväl med varandra som med gällande taxor och bestämmelser. Beträffande utgifterna skall kontrolleras, att de äro vederbörligen beslutade och verifierade. Stadsrevisorn granskar och annoterar även alla inkommande räkningar, varvid särskilt tillses att de överensstämma med avslutade kontrakt o. dyl. Stadsrevisorn handhar därjämte kontroll och debitering av nöjesskatten.

Genom årlig inventering skall stadsrevisorn kontrollera riktigheten av lämnade uppgifter om drättselkammarens förråd m. m. och stadens eldsläckningsmateriell.

Stadsrevisor (A 17)
Mottagningstid kl. 10—15.
Landahl, Mauritz Wilhelm, f. 91; 26.

Revisor (A 11)
Sennelöv, Bror Henning, f. 01; 42.
 Dessutom en *kontorist* (A 5), tre *kontorsbiträden* (A 3), ett *skrivbiträde* (A 1) samt två *biträden* (Eo D).

Drättselkontoret

Drättselkontorets uppgift är att under första avdelningen ombesörja de uppgifter, som äro förenade med avdelningens handhavande av stadens centrala penningförvaltning samt att bestrida härför erforderlig kassarörelse och räkenskapsföring. Å drättselkontoret ankommande förvaltningsärenden, handläggas på tre avdelningar, bokföringsavdelningen, stadskassan och hövågen.

Stadskamreraren skall närvara vid samfälda drättselkammarens och drättselkammarens första avdelningens sammanträden och är då skyldig lämna de upplysningar, varom han anmodas. Därjämte är stadskamreraren skyldig att på kallelse närvara vid stadskollegiets sammanträden och därvid tillhandagå stadskollegiet med de upplysningar, varom han anmodas.

Stadskamreraren åligger särskilt att avgiva yttrande i anslagsärenden och ärenden i övrigt av betydelse för stadens ekonomi, samt att i avseende å allt vad den drättselkammarens första avdelning underställda finansförvaltningen rör taga de initiativ, väcka de förslag samt ombesörja den verkställighet, som förhållandena i varje särskilt fall påkalla, ävensom att med kontrasignation av andre kamreraren utfärda vissa anordningar.

Stadskamrerare (A 23)
 Vakant, tf. **Lange**, Stellan Gerhard, Andre kamrerare (se nedan) 44.

Dessutom å en för kansli- och ombudsmannabyrån samt drättselkontoret gemensam skriv- och registreringsbyrå ett *kontorsbiträde* (A 3) och ett *första skrivbiträde* (A 2).

Bokföringsavdelningen

Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14. Rt (växel) 1711 05.

Chef för bokföringsavdelningen är andre kamreraren, vilken det åligger att i de fall detta ej åligger stadskamreraren, utfärda samt eljest kontrasignera anordningar och uppbörsorder, samt att biträda stadskamreraren i allt vad till dennes tjänst hör.

Andre kamrerare (A 17)
Lange, *Stellan* Gerhard, f. 83; (08) 20,
 tf. *Stadskamrerare* (se ovan).
Stadsbokhållare (A 15)
Nordqvist, *Johannes* Alexius, f. 94; 20.
Registrator (A 14)
Johnson, *Rudolf* Leonard, f. 97; 27,
 tf. *Kommunaluppbörds-kassör* (se ovan).

Förste kammarsskrivare (A 10)
Olsson, *Gösta* Bertil, f. 02; (28) 40.

Dessutom en *förste kontorist* (A 6), två *kontorsbiträden* (A 3), fem *första skribiträden* (A 2), ett *skribiträde* (A 1) och sex *biträden* (3 Ex I, 3 Ex D).

Stadskassan

Expeditionstid kl. 10—15, lördagar kl. 10—13. Rt (växel) 1711 05.

Chef för stadskassan är stadskassören, som verkställer utbetalningar från stadskassan och uppbär dess inkomster. Alla in- och utbetalningar registreras i kassaapparat. Stadskassören för kassabok, vars överensstämmelse med kassabehållningen dagligen kontrolleras av stadsrevisorern eller av denne utsedd befattningshavare.

Stadskassör (A 15)
Westermark, *Erik* Reinhold, D. H. S.,
 f. 91; 34.

Dessutom två *kontorsbiträden* (A 3).

Hövågen

Spannmålgatan 26. Expeditionstid kl. 9—13 och 13,30—16,30. Rt 133574.

Hövågen är för allmänheten tillgänglig för vägning efter å kontoret anslagen taxa. F. n. utgår densamma med två öre för varje påbörjat 10 kg. av nettovikten, dock utgöres lägsta avgiften av 50 öre. Flertalet vägningar avser numera bilar.

Föreståndare (A 7)
Levin, *Oscar*, f. 77; 25.

Extra personal endast vid förfall för ord.
 föreståndaren.

Byggnadstekniska byrån

(Arkitektbyrån)

Postgatan 8. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt »drättselkammaren» eller 1711 05.

Byggnadstekniska byrån utgjorde tidigare under namn av arkitektbyrån en avdelning av stadens fastighetskontor och sorterade under drättselkammarens andra avdelning. I samband med centralförvaltningens omorganisation år 1932 överflyttades byrån till första avdelningen. Fr. o. m. år 1945 benämnes byrån byggnadstekniska byrån. Dess uppgift är att utöva ledningen över de husbyggnadsföretag, som handhavas av drättselkammaren, att svara för värden av under drättselkammarens första avdelnings förvaltning stående byggnader, att vara avdelningens organ för bostadsfrågors beredning ävensom att i övrigt verkställa teknisk utredning i ärenden, som falla under avdelningens förvaltning. Byggnadstekniska byrån har fördenskull att upprätta ritningar och arbetsbeskrivningar för vissa av avdelningens byggnadsföretag, att granska ritningar och beskrivningar, som av konsulterande arkitekter och ingenjörer upprättas för sådana byggnadsföretag samt att omhändervärdhet arbetsledning och kontroll över desamma. Byrån upprättar förslag till lån och understöd åt bostadsbyggnadsverksamhet samt utövar kontroll över densamma. Därför utgör byrån remissorgan för behandling av husbyggnadsförslag, vilka framläggas av andra stadens styrelser och verk.

Chefen för byggnadstekniska byrån skall närvara vid samfällda drättselkammarens och drättselkammarens första avdelnings behandling av till byrån hörande ärenden och är då skyldig lämna de upplysningar, varom han anmodas, med rätt för honom att därvid få sin mening antecknad till protokollet.

Chef för byggnadstekniska byrån (A 23)

Mottagningstid kl. 11—13 utom tisdagar.

Stendahl, Gerdt Gustaf Hakon, Arkitekt, SAR, f. 84; 32.

Expeditionen

Kontorsskrivare (A 7)

Friedmann, Albert, f. 00; 45.

Ett första skrivbiträde (Eo 1), två *skrivbiträden* (Ex D) samt *tillfälligt anställd personal*.

Utredningsavdelningen

Extra ingenjör (Eo 18)

Thormark, Karl Thore Kristian, Civilingenjör, f. 15; 44.

Extra arkitekt (Eo 18)

Samuelsson, Gustaf Emanuel, Arkitekt, SAR, f. 11; 44.

Ritkontoret

Byråarkitekt (A 19)

Nettelbladt, Karl Gustaf Åke, Arkitekt, SAR, f. 01; 44.

Arkitekt (A 15)

Sellman, Olof, Arkitekt, SAR, f. 90; (32) 43.

Tekniker (A 9)

Dahlhielm Karl Erik, f. 02; 42.

Extra tekniker (Eo 8)

Rundberg, Ernst, f. 99; 41.

En ritare (Eo 7) samt *tillfälligt anställda ritare*.

Byggnadsavdelningen

Arbetschef (A 19)

Hammarstrand, Harry, Civilingenjör, f. 93; (35) 44.

Kontrollant (A 15)

Kasing, Stig Manfred, f. 92; (37) 44.

Extra ingenjör (Eo 14)

Andréason, Walter Fridolf, f. 09; 44.

Dessutom tillfälligt anställda byggnadskontrollanter.

Låneavdelningen

Föreståndare (A 15)

Andersson, Anders Oscar, f. 83; (32) 44.

Assistent (A 10)

Sjöström, Erik Viktor, f. 01; 37.

Ett biträde (Eo 7), *ett biträde* (Ex 6) samt *tillfälligt anställd personal*.

Egnahemsverksamheten

Genom stadsfullmäktiges beslut den 15 juni 1933 uppdrogs åt drätselkammaren, å första avdelningen, att medelst en särskild delegation, småstugedelegationen, leda och övervaka byggandet av cirka 230 egna hem, s. k. småstugor, inom visst område i stadsdelen Bräcke å Hisingen. Verksamheten skulle bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som efter studier av motsvarande verksamhet i Stockholm uppdragits av en beredning, tillsatt för detta ändamål med anledning av en motion av stadsfullmäktiges dåvarande ordförande, numera landshövding Malte Jacobsson.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 25 februari 1943 efter motion av herr Carlbring m. fl. uppdrogs åt drätselkammaren att genom småstugebyrån handhåva uppförandet och försäljningen av högst 57 enfamiljsvillor av vissa standardtyper å tomter inom staden, som första avdelningen i samförstånd med drätselkammarens andra avdelning kunde finna härför lämpliga.

Under åren 1934—44 hava sammanlagt 1.476 småstugor, fristående hus och radhus uppförts med ett fastighetsvärde av cirka 23,8 milj. kr. på följande områden. Bräcke 1934—35, Fräntorp 1936 och 1938, Utby 1937 och 1944, Pölsebo (intill Bräcke) 1939 och 1943 och Tolered 1941—43. För 1.424 stugor hava bottenlänen, cirka 11,5 milj. kr., lämnats av bankinrättning, medan sekundärlänen, cirka 7 milj. kr., lämnats av staden såsom amorteringslån på 25 å 30 år med undantag för 1943 och 1944 års bebyggelse, för vilken tertiärlän söks hos statens byggnadslånebyrå med cirka 2,1 milj. kr. De återstående 52 stugorna hava uppförts av mindre bemedlade, barnrika familjer, vilka dels erhållit statliga bostadsanskaffningslån, cirka 0,76 milj. kr., dels statliga tilläggs lån, cirka 0,04 milj. kr., och dels erhålla statliga familjebidrag för bostadskostnadernas nedbringande. Vid årsskiftet 1944—45 äro under uppförande på entreprenad 89 radhus i Utby, vilka skola försälas i färdigt skick och beräknas få ett fastighetsvärde av cirka 2,1 milj. kr. Under år 1943 och 1944 har dessutom uppförts och försålts åtta enfamiljsvillor, varav sex i Kungsladugård och två i Källtorp med ett sammanlagt fastighetsvärde av 0,35 milj. kr., och vid årsskiftet 1944—45 äro ytterligare 35 enfamiljs-

villor dels färdiga och dels under uppförande. Dessa senare beräknas få ett fastighetsvärde av cirka 1,4 milj. kr.

Verksamheten handhaves av en särskild byrå, bestående dels av den centrala byrån, dels av instruktörskontor och förråd å byggnadsområdet. Å den centrala byrån äro anställda utom chefen bl. a. en assistent och en kamrer. Stadens kostnader för byråns verksamhet uttages på byggnadsverksamheten. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 23 mars 1944 ändrades byråns namn till egnahemsbyrån med de konsekvenser av namnändringen, som därav kunde föranledas.

Egnahemsdelegationen

Dahlström, *Axel*, Överförmyndare, Stadsfullm.: andre v. ordf., f. 80; *Ordf.*

Gustafsson, *Gustaf Albert*, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; v. *Ordf.*

Ericson, *Sven Hjalmar Emanuel*, Verk-mästare, Stadsf., f. 00.

Egnahemsbyrån

Postgatan 8, Expeditionstid kl. 9—16.30, lördagar kl. 9—14. Rt (växel) 17 11 05, då växeln är stängd 17 11 08.

Egnahemschef (A 21)

Norgren, *Oscar Herman Emanuel*, Arkitekt, SAR, f. 96; 43.

Assistent (Eo 14)

Victorin, *John Gunnar Adolf*, Civilingenjör, f. 10; 44.

Kamrer (Eo 13)

Wergens, *Karl Gunnar*, f. 99; (34) 43.

Förste kontorsskrivare (Eo 7)

Lagerqvist, *Frans Josef*, f. 97; (36) 43.

Förste kontorist (Eo 5)

Levin, *Lars Erik*, f. 19; (37) 43.

Första skrivbiträde (Eo 1)

Andersson, *Lizzie Irène*, f. 22; (41) 43.

Förste instruktör (Eo 11)

Tengberg, *Walter Oscar Birger*, f. 11; (35) 43.

Förrådsföreståndare (Eo 8)

Hjern, *Hans Viktor*, f. 00; (34) 43.

Dessutom *extra kontorspersonal* samt *instruktörs- och förrådspersonal*.

Drätselkammarens andra avdelning

(Avdelningen sammanträder i regel varje helgfri tisdag kl. 13.)

Denna avdelning ombesörjer stadens fastighetsförvaltning, i den mån densamma icke är anförtrodd andra stadens styrelser, samt har i enlighet därmed att handlägga frågor om förvärv åt staden av fast egendom, avyttring och upplåtelse (utarrrendering, uthyrning, tomt-rättsupplåtelse m. m.) av staden tillhörig fast egendom samt underhåll och vård av sådan egendom. Vidare har avdelningen att handlägga frågor angående inkorporering, stadsplan och tomtindelning och utläggning av gator med ledningar samt trafiklinjer inom stadsområdet. Avdelningen handlägger ävenledes frågor om tomtägares skyldighet att bidra till stadens gatukostnad. Dessutom verkställer avdelningen utredningar i åtskilliga till fastighetsförvaltningen ej hörande ärenden, som av stadsfullmäktige eller stadens styrelser m. fl. remitteras eller hänskjutas till avdelningen. I bokföringshänseende har avdelningen att tillse, att till staden av dess jord och byggnader utgående arrenden, hyror eller andra avgifter vederbörligen debiteras och indrivs.

Såsom beredande och verkställande organ finnes hos avdelningen inrättat ett fastighetskontor, uppdelat i ett kansli och fem byråer: ingenjörbyrån, hyresbyrån, byggnadsbyrån med rörtekniska byrån samt gatukostnadsbyrån.

Författningar m. m. Reglemente för Göteborgs drätselkammare, fastställt av K. B. den 14 juni 1932. Instruktion för Göteborgs stads fastighetskontor, antagen av drätselkammarens andra avdelning den 27 oktober 1936 med däri sedermera vidtagna ändringar.

Ordförande

Fagerberg, *John Artur*, Förrådsföreståndare, Stadsf., f. 98; suppl. 31, led. 33—47, Ordf. 33—.

Vice ordförande

Arnulf-Olsson, *Osvald*, Direktör, Stadsf., f. 84; suppl. 34, led. 38—47, v. Ordf. 42—.

Övriga ledamöter

- Söderberg**, Johan E d v i n, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; (33) 33—47.
Englund, Carl Gustaf Oskar, Intendent, f. 00; (33) 34—47.
Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verk-mästare, Stadsf., f. 86; 35—47.
Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Om-budsman, Stadsf., f. 94; (34) 36—47.
Burge, John Bertil, Förste montör, Stadsf., f. 99; 42—47.

Suppleanter

- Andersson**, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; 33—.
Strömberg, Carl Olof Harry, Fångvårds-man, Stadsf., f. 92; 39—.
Olsson, Carl Elis, Ingenjör, f. 94; 38—.

Revisorer och revisorssuppleanter
 (se ovan under första avdelningen)

Fastighetskontoret

Fastighetskontorets chef är fastighetsdirektören. Denne är i främsta rummet ansvarig för att göromålen å kontoret utföras enligt givna föreskrifter samt med tillbörlig omsorg och skyndsamhet. Vidare åligger det fastighetsdirektören bl. a. att hos avdelningen väcka förslag om förvärvande åt staden av sådan inom eller utom stadsområdet belägen jord, vilken kan vara erforderlig för stadens utveckling, att vaka över att stadens jord, i den mån utvecklingen så kräver, göres tillgänglig för byggnadsverksamhet samt att hos avdelningen framställa förslag om införlivning med staden av densamma angränsande mark, som är erforderlig för stadens utveckling.

Fastighetsdirektör (B 6)

Norra Hamngatan 14. Mottagningstid kl. 10—12 (ej tisdagar).

Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Persson, F r a n s Ludvig, Civilingenjör, f. 01; 40.

Kansliet

Norra Hamngatan 14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Kansliet handlägger ärenden av juridisk karaktär och har sålunda bl. a. att utföra till avdelningens verksamhetsområde hörande rättegångar, att behandla frågor om förvärv åt staden av fast egendom, att avgiva yttranden över till avdelningen remitterade lagförslag m. m., varjämte kansliet i övrigt har att handlägga ärenden, som med hänsyn till deras beskaffenhet icke hänskjutas till någon av fastighetskontorets specialbyråer. Kansliet står under chefskap av byråchefen, som tillika är fastighetsdirektörens närmaste man och har till åliggande bl. a. att närmast under fastighetsdirektören övervaka handläggandet och verkställandet av utredningar i till fastighetskontoret hänskjutna ärenden samt i sådant avseende lämna fastighetskontorets tjänstemän erforderliga anvisningar och råd.

Byråchef (äldre stat)
 (14.700 kr.)

Gardler, F r e d r i k, J. K., f. 88; 35.

Stadsombudsman (A 21)

Båth, R o h l, J. K., f. 03; 44.

Stadsassessor (A 21)

Torkeli, E i n a r Edmund, J. o. F. K., f. 00; 44.

Stadsnotarier (A 17)

Thorburn, A l v a r Robert Martin, J. K., f. 94; 38.

Gärde, E r i k, J. K., f. 05; 44.

Notarie (A 15)

Åkesson, Å k e, J. K., f. 13; 44.

Notarie (A 14)

Jacobsson, G ö s t a Emanuel, J. K., f. 93; 37.

Notarie (Ex 14)

Lindgren, T o r Erik August, J. K., f. 16; 45.

Ingenjör, arkivarie (A 17)

Nerdrum, C l a u s, Civilingenjör, f. 78; 19.

Kontorist (A 5)

Foogel, K n u t Helmer, f. 17; 42.

Bitr. ingenjör (A 13)

Vakant.

Vaktmästare (A 4)

Larson, E r i k Gustaf Adolf, f. 04; 36.

Dessutom ett första kontorsbiträde (A 4), två skrivbiträden (Eo 1, Ex D) samt en telefonist (A 2) och en bitr. telefonist (Eo D).

Ingenjörbyrå

Norra Hamngatan 14. Expeditionstid kl. 10—14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Ingenjörbyrå, som förestås av dess förste ingenjör, handlägger bl. a. stadsplaneärenden och ärenden angående utläggning av gator och ledningar, tomtindelningsärenden och frågor om försäljning av reglerade tomter samt utför granskning av ritningar för bebyggelse å av staden försälda eller upplåtna tomter och områden.

Förste ingenjör (A 19)

Våge, Bengt Hugo Fritiof, Civilingenjör, f. 12; 43.

Förste arkitekt (A 18)

Eliason, Tord Axel, Arkitekt, f. 09; 41.

Ingenjör (A 16)

Vakant, tf. **Markensten**, Kurt Hugo Gotter, Civilingenjör, f. 15; 43.

Underingenjör (A 10)

Agren, Sven Erik, f. 90; 42.
Dessutom en *ingenjör* (Eo 14), en *bitr. arkitekt* (vakant), ett *tekniskt biträde* (vakant) och ett *skrivbiträde* (Ex D).

Hyresbyrå

Köpmansgatan 20. Expeditionstid kl. 10—14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Hyresbyrå förestås av hyresintendenten och har till huvudsakligt åliggande att handhava bestyret med utarrrendering och uthyrning av stadens under avdelningens förvaltning stående, för sådant ändamål avsedda fastigheter.

Hyresintendent (A 18)

Fornander, Ernst Gustaf (Gösta), f. 87; 16.

Hyresassistent (A 13)

Bernäs, Osborn Marin, F. K., f. 02; 30.

Andre hyresassistent (A 12)

Wahlgren, Frans Mauritz, f. 82; (19) 34.

Egendomsinspektör (A 12)

Nilsson, Nils, f. 91; 22.

Inspektör (A 8)

Andersson, Olof Mauritz, f. 86; 19.

Kammar skrivare (A 9)

Rydberg, Erik Hjalmar, f. 95; 32.

Petterson, Sten Theodor Wilhelm, f. 00; 40.

Dimming, Nils Erik, f. 05; 44.

Lindberg, Rudolf Enar, DHG, f. 12; 45.

Ritare (A 8)

Hulthén, Axel Viktor, f. 84; 24.

Förste kontorist (A 6)

Hallenius, Allan, f. 07; 44.

Bostadskonulent (A 5)

Ålander, Anna Elisabeth, f. 92; 20.

Dessutom en *kassör* (A 5), ett *kontorsbiträde* (A 3), fem *första skrivbiträden* (A 2), en *kammar skrivare* (Eo 8, vakant), en *bitr. egendomsinspektör* (Eo 7), en *kontorsskrivare* (Eo 4), två *skrivbiträden* (Eo D) och ett *ritbiträde* (Ex 6, vakant).

Byggnadsbyrå

Postgatan 29. Expeditionstid kl. 10—14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Föreståndare för byggnadsbyrå är stadsbyggmästaren, som bl. a. skall utöva ledningen av stadens genom avdelningen utförda byggnads- och reparationsarbeten och tillse, att stadens under avdelningens förvaltning stående byggnader behöriigen underhållas.

Stadsbyggmästare (A 18)

Karlsteen, Karl Oskar Arvid Henrik, f. 90; 31.

Andre stadsbyggmästare (A 14)

Petterson, Ralf Bertil, Civilingenjör, f. 13; 44.

Materialförvaltare (A 15)

Danielsson, Karl Johan, f. 87; 17.

Byggnadsinspektörer (A 11)

Gillberg, Ernst Algot Ferdinand, f. 88; 17.

Andrén, Claes Arne, f. 09; 38.

Robertson, Per Gösta Roberts, f. 10; 37.

Kammar skrivare (A 9)

Svenson, Leif Erling, f. 96; 21.

Verkmästare (A 8)

Janvid, Oscar Algot, f. 02; 44.

Hansson, Adolf Julius, f. 92; 44.

Kontorsskrivare (A 7)

Wallin, Anders Johan, f. 88; 44.

Förste kontorister (A 6)

Sjöberg, Eric Bertil, f. 06; 44.

En vakant.

Dessutom tre *kontorsbiträden* (A 3), en *verkmästare* (Eo 7), en *kontrollant* (Eo 7), en *materialutlämnare* (Eo 5) och ett *skrivbiträde* (Ex D).

Rörtekniska byrån

Postgatan 29. Expeditionstid kl. 10—14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Rörtekniska byrån, som förestås av värmeingenjören, har till uppgift att handhava skötseln av stadens under avdelningens förvaltning stående värme- och sanitetstekniska anläggningar samt verkställa utredningar i frågor rörande dylika anläggningar. Vidare har byrån att efter anmodan av andra stadens styrelser och medgivande av avdelningen biträda styrelserna vid skötseln och utförandet av anläggningar av ifrågakarande slag. Därjämte åligger det byrån att verkställa lagstadgade besiktningar vid högrtrycksanläggningar.

Värmeingenjör (A 17)

Thuwe, Carl Leonard, Civilingenjör,
f. 86; 42.

Inspektörer (A 9)

Lund, Gottfrid, f. 82; 43.

Mattsson, Erik Bertil, f. 90; 43.

Tekniker (A 9)

Löwendahl, Gunnar Evert, f. 04; 43.

Gatukostnadsbyrån

Norra Hamngatan 14. Expeditionstid kl. 10—14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Gatukostnadsbyrån, som förestås av dess förste ingenjör, behandlar huvudsakligen ärenden angående tomtägars skyldighet att bidra till stadens gatukostnad.

Förste ingenjör (A 19)

Magnusson, David Johan Karl, Civilingenjör, f. 98; (38) 40.

Bitr. ingenjör (Eo 14)

Johanson, Carl Ivar Hilmer, Civilingenjör, f. 07; 41.

Dessutom en tekniker (Eo 8) samt ett första kontorsbiträde (A 4).

Skogsnämnden

Stora Torp, Delsjövägen. Rt 18 32 94.

Skogsnämnden upprättades genom beslut av stadsfullmäktige den 17 februari 1921 i samband med stadens anslutning till Skogssällskapet.

Nämnden, som sorterar under drätselkammarens andra avdelning, har till uppgift att i samverkan med Skogssällskapet handhava förvaltningen och skötseln av stadens skogar.

Nämnden består av tre ledamöter, av vilka för en tid av tre år i sänder, två utses av drätselkammarens andra avdelning och en av Skogssällskapet.

I egenskap av skogsinspektör hos Skogssällskapet, handlägger jägmästaren Tore Svensson de huvudsakliga driftsgöromålen.

Ordförande

Wigelius, Mats Alfred, Jägmästare, Skogssällskapets verkst. direktör, f. 82; led. 21—47, Ordf. 21— (vald av Skogssällskapet).

Ledamöter

Fagerberg, John Artur, Förrädsföreståndare, Stadsf., f. 98; 33—47.

Persson, Frans Ludvig, Civilingenjör, Fastighetsdirektör, f. 01; 40—47.

Suppleant för ordföranden

Svensson, Tore Lars Kristoffer, Jägmästare, f. 14; suppl. 40—47, Sekr. 40—.

Drätselkammarens gatunamnsberedning

Norra Hamngatan 14. Rt »drätselkammaren» eller 17 11 05.

Beredningen, som upprättades genom beslut av drätselkammarens andra avdelning den 11 februari 1919, har till uppgift att uppgöra och till avdelningen avgiva förslag till namn på gator och allmänna platser.

Ordförande

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89; led. 42—47, Ordf. 42—.

Vice ordförande

Lindroth, Hjalmar Axel, F. D., Professor, f. 78; led. 27—47, v. Ordf. 42—.

Ledamöter

Hofflander, Hugo Peter Lie, Stadsingenjör, f. 91; led. 32—47, *Sekr.* 32—.
Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; 42—47.

Suppleant

Långström, Erland Samuel, Tullöversinspektör, f. 80; 42—47.

Byggnadsnämnden

Norra Hamngatan 14. Sammanträder tisdagar kl. 14,15. Expeditionstid kl. 10—14.

Rt »byggnadsnämnden» eller (växel) 17 11 05.

Byggnadsnämnden har tillkommit genom byggnadsstadgan för rikets städer den 8 maj 1874 och trädde i verksamhet den 1 januari 1875, då nämnden i huvudsak övertog magistratens befattning med stadens bebyggelse.

Byggnadsnämnden har att övervaka efterlevnaden av stadsplanelagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning och övriga i staden gällande författningar angående stadens byggnadsväsen samt fullgöra vad enligt dessa författningar ankommer på nämnden ävensom i övrigt handhåva de uppgifter, som i laga ordning överlämnas till nämnden.

Sälunda åligger byggnadsnämnden bland annat:

att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning; att, då anledning därtill förekommer på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller ändring i byggnadsordningen; så ock att i allmänhet söka främja en för staden gagnelig utveckling av dess bebyggande och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som finnas nödiga;

att handlägga frågor om tomtindelning eller ändring däri;

att tillse, att byggnadsarbete eller annan åtgärd icke företages utan nämndens tillstånd där sådant erfordras;

att öva noggrann tillsyn över byggandet;

att övervaka efterlevnaden av gällande nybyggnadsförbud;

att i fall av förseelse göra anmälan till åtal hos vederbörande åklagare;

att, där påföljd för underlåtenhet att ställa sig nämndens föreskrifter till efterrättelse icke finnes bestämd, göra sig hörsammad genom föreläggande av vite eller genom föreskrift om viss åtgärds vidtagande vid äventyr, att densamma i händelse av tredska verkställas genom nämndens försorg på den tredskandes bekostnad;

att vid utövande av den tillsyn över fastighetsbildningen och mätningväsendet i staden, som åligger byggnadsnämnden, i synnerhet övervaka, att stadens mätningväsende är på tillfredsställande sätt organiserat, att i stadens tjänst anställd mättningsman ordentligt fullgör sina åligganden, att tomtmätningar behörigen ske samt att avstyckningar och andra jorddelningsförrättningar ej så verkställas, att därigenom stadsplans genomförande eller lämplig tomtindelning försvåras eller tillämpningen av stomplan, utomplansbestämmelser eller avstyckningsplan motverkas; samt

att i fråga om förvaring av kartor och handlingar rörande stadsplan, stomplan, tomtindelning, tomtmätning, avstyckningsplan, avstyckning och arealmätning så ock kartor och handlingar rörande andra mättningsförrättningar, som angå ägo gränser, ställa sig till efterrättelse vad därom är särskilt stadgat och att väl värda de kartor, ritningar och handlingar, som skola genom nämndens försorg upprättas eller av nämnden förvaras.

Innan stadsfullmäktige avgöra ärende, som berör byggnadsnämndens verksamhetsområde, skall, såvida ej nämnden själv anhängiggjort ärendet, dess yttrande inhämtas. Är stadsfullmäktiges beslut av beskaffenhet att böra underställas myndighets prövning, skall det av nämnden avgivna yttrandet åtfölja handlingarna.

Byggnadsnämnden består av fem ledamöter, av vilka magistraten utser en ledamot och stadsfullmäktige de övriga. Till ledamöter böra utses personer, som kunna antagas vilja främja sunt byggnadsväsen och god byggnadskultur samt såvitt möjligt hava praktisk erfä-

renhet i byggnadsfrågor och därmed sammanhängande spörsmål. Den ledamot, magistraten äger utse, bör väljas bland magistratens ledamöter. Updraget att vara ledamot av byggnadsnämnden gäller för fyra år. Avgår ledamot under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, anställs fyllnadsval för återstående delen av samma tid. För varje ledamot utses på samma sätt en suppleant. Byggnadsnämnden utser inom sig för varje år ordförande och vice ordförande. Byggnadsnämnden biträdes av ett kansli under sekreteraren och ombudsmannen som chef.

Senaste nyval avse perioden 1943—46.

Under byggnadsnämnden lyda stadsarkitektkontoret, stadsingenjörskontoret och stadsplanekontoret med resp. stadsarkitekten, stadsingenjören och stadsplanechefen såsom chefer. Dessa skola vara tillstädes vid nämndens sammanträden och föredraga där resp. ärenden. De äga att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att, där de så begära, få sin mening antecknad till protokollet.

Djermäte har byggnadsnämnden till biträde besiktningsmän för hissansläggningar.

Länsarkitekten, förste provinsialläkaren, förste stadsläkaren, civilförsvarschefen och brandchefen äga att vara närvarande vid byggnadsnämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna men ej i besluten ävensom att, där de så önska, få sin mening till protokollet antecknad.

Stat för år 1945: Byggnadsnämndens utgifter belöpa sig sammanlagt till 1.192.716 kr., varav för stadsarkitektkontoret 175.700 kr., för stadsingenjörskontoret 639.143 kr., för stadsplanekontoret 293.267 kr. samt för byggnadsnämndens kansli 84.606 kr. Inkomsterna äro i staten upptagna till 357.000 kr., varav från stadsarkitektkontoret 125.000 kr., från stadsingenjörskontoret 210.000 kr. och från byggnadsnämndens kansli 22.000 kr.

Författningar: Lag om fastighetsbildning i stad den 12 maj 1917 med däri vidtagna ändringar. Kungl. kungörelse den 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mätningstväsandet och fastighetsregisterväsandet i rikets städer. Stadsplanelag den 29 maj 1931. Byggnadsstadga den 20 november 1931. Byggnadsordning för Göteborgs stad den 19 juli 1938.

Ordförande

Falck, Nils Christian Georg August, f. d. Rådman, f. 74; led. 29—46, Ordf. 29— (utsedd av magistraten).

Vice ordförande

Holm, Julius, Överförmyndare, f. 80; led. 35—46, v. Ordf. 37—.

Övriga ledamöter

Svensson, Nils August, Civilingenjör, Major i K. V. o. V. K., f. 79; (31) 35—46.

Eriksson, Nils Einar, Arkitekt, f. 99; (35) 37—46.

Mattsson, Erik Amandus, Ombudsman, Stadsf., f. 95; (39) 41—46.

Suppleanter

Lindquist, Sten Nils Gustaf, J. K., Rådman, f. 98; 43—46 (utsedd av magistraten).

Hasslöf, Olof Paul Herman, Amanuens, f. 01; 43—46.

Hansson, Gustaf Henry, Civilingenjör, Stadsf:s förste v. ordf., f. 94; 40—46.

Ålander, Anton Knut Gotthard, Arkitekt, f. 92; 37—46.

Boman, John Artur, Ombudsman, Stadsf., f. 97; 42—46.

Kansliet

Norra Hamngatan 14, 2 tr. Expeditionstid kl 10—14.

Rt »byggnadsnämnden» eller (växel) 17 11 05.

Tidigare hava kontorens kamerala arbetsuppgifter ombesörjts av resp. kontor och byggnadsnämndens sekretariat av en sekreterare med arvode. Sedan ett byggnadsnämndens centralregister omfattande register över fastigheter och byggnadsärenden, tomtindelings- och stadsplaneärenden, personalärenden m. m. upplagts, inrättades år 1940 med stadsfullmäktiges medgivande byggnadsnämndens kansli med heltidsanställd sekreterare och ombudsman som chef. Samtidigt omorganiserades stadsarkitektkontoret och överflyttades därifrån till kansliet alla kamerala göromål. Kansliets organisation är ännu icke slutförd.

Sekreteraren föredrager de ärenden, som utretts av honom, ombesörjer protokollsföringen vid byggnadsnämndens sammanträden, bestrider övriga sekreterare- och ombudsmannagöromål, övervakar registerföring och förandet av statistiska anteckningar, ansvarar för vården av byggnadsritningar och andra arkivhandlingar, som icke tillhöra stadsingenjör- eller stadsplanekontoret, övar tillsyn å kassarörelsens och expeditionsgöromålen handhavande m. m. Byggnadsnämnden antager och entledigar befattningshavare å kansliet. Framdeles kommer att av byggnadsnämnden fastställas reglemente för kansliet.

Stat för år 1945: Se ovan under byggnadsnämnden.

Sekreterare och ombudsman (A 19)

Mottagningstid kl. 10—12.

Borssén, Bertil, J. K., f. 03; 40.

Registrator och kassör (A 11)

Broby, Arne Gustav Einar, f. 05; (38) 40.

Förste kontorsskrivare (A 8)

Vakant, tf. **Sjöbergh, Rune,** f. 15; (37) 43.

Förste kontorist (A 6)

Pettersson, Carl Mikael, f. 93; 40.

Dessutom en *kontorsskrivare* (A 7), en *förste kontorist* (A 6) samt *extra personal*.

Stadsarkitektkontoret

Norra Hamngatan 14, 2 tr. Expeditionstid kl. 10—14.

Rt »byggnadsnämnden» eller (växel) 17 11 05.

Sedan början av 1700-talet har kontrollen över byggnadsverksamheten inom staden närmast handhåfts av en ämbetsman, stadsarkitekten, som ända till år 1875 föredrog byggnadsärenden inför magistraten och därefter inför byggnadsnämnden, vilken institution började sin verksamhet detta år.

År 1913 genomfördes en omorganisation av stadsarkitektstjänsten, varigenom stadsarkitektkontoret erhöi fyra ordinarie tjänstemän, nämligen förste och andre stadsarkitekterna och två byggnadsinspektörer. Genom byggnadsteknikens hastiga utveckling blev kontorets granskningsarbete särskilt beträffande hållfasthetsberäkningar så omfattande, att en ingenjör, benämnd statiker, måste anställas först som tillfälligt biträde och sedan 1919 som ordinarie tjänsteman. Från och med 1929 erhöi kontoret en tredje ordinarie byggnadsinspektör samt fr. o. m. 1939 en tredje ordinarie arkitekt. Byggnadsnämnden antager och entledigar befattningshavare å stadsarkitektkontoret.

Stadsarkitektkontoret åligger bl. a.:

att granska, hos byggnadsnämnden föredraga samt avgiva yttrande över inkomna ansökningar om tillstånd till byggnadsföretag;

att fullgöra de uppdrag som i tjänsten lämnas av magistraten, byggnadsnämnden och stadsfullmäktige;

att, därest byggnadsarbete olovligen verkställs eller i övrigt förhållanden rörande stadens byggnadsväsende, som erfordra nämndens ingripande, komma till kontorets kännedom, genast hos nämnden eller dess ordförande härom göra anmälan;

att verkställa de besiktningar, som föreskrivas i gällande byggnadsordning och därvid noga tillse, så väl att det under arbete varande byggnadsföretag, som besiktningen avser, utföres i överensstämmelse med godkänd plan och fastställda ritningar som ock att gällande lagbestämmelser och de särskilda föreskrifter, vilka kunna vara givna, fullständigt iakttagas vid arbetet samt att, därest icke detta sker och felet genast rättas, när därå fästes uppmärksamhet, ofördröjligen om förhållandet avlämna skriftlig anmälan till nämnden eller dess ordförande;

att, på begäran av vederbörande åklagare, biträda honom vid anhängiggörande och utförande av åtal för förseelser mot gällande byggnadsförfattningar;

Stat för år 1945: Se ovan under byggnadsnämnden.

Författningar m. m. Stadsplanelagen av den 29 maj 1931. Byggnadsstadgan av den 20 november 1931. Byggnadsordningen för Göteborgs stad den 19 juli 1938. Instruktion för stadsarkitektkontoret av magistraten antagen den 30 maj 1919. Taxa för stadsarkitektkontoret av K. B. antagen den 20 november 1939.

Stadsarkitekt (B 2)

Mottagningstid kl. 10—12.

Branzell, S t e n Gunnar, Arkitekt i kungl. byggnadsstyrelsen, f. 93, 44.**Andre stadsarkitekt (A 19)**

Mottagningstid kl. 13—14.

Edström, M a t s Harald, Civilingenjör, f. 83; 13.**Byråarkitekt (A 17)**

Mottagningstid kl. 12—14 utom tisdagar.

Paulson, B r o r Gerhard, f. 09; (40) 42.**Förste ingenjör (A 19)**

Mottagningstid kl. 12—14.

Lundgren, F r e d r i k Johan Gustaf, Civilingenjör, f. 78; (19) 40.**Byggnadsinspektörer (A 16)****Kristoferson, B r o r** Holker, Civilingenjör, f. 08; (38) 44.**Håkansson, P e r** Gösta, Civilingenjör, f. 09; (43) 44.**Byggnadsinspektör (A 13)****Dahrén, A l b e r t** Johan, f. 91; 29.**Installationsingenjör (A 17)**Vakant, tf. **Johansson, S v a n t e** Ivar (se nedan) 44.**Ingenjör (A 14)****Johansson, S v a n t e** Ivar, f. 83; (39) 44, tf. Installationsingenjör (se ovan).**Besiktningsman (A 10)****Eng, S v e n** Waldemar, f. 08; 44. Dessutom en *ingenjör* (Eo 15) och en *arkitekt* (Ex 14).**Stadsingenjörkontoret**

Norra Hamngatan 14, 2 och 3 tr. Expeditionstid kl. 10—14.

Rt »byggnadsnämnden» eller (växel) 17 11 05.

Före år 1907 handhades under byggnadsnämnden stadsplane- och mättningsarbetena av en stadsingenjör. Nämnda år genomfördes emellertid en omorganisation, varigenom stadsingenjörkontoret erhöi tre ordinarie tjänstemän, nämligen förste och andre stadsingenjörerna samt byråingenjören. År 1918 antogs av magistraten ny instruktion för stadsingenjörkontoret, varigenom antalet ordinarie tjänstemän utökades till sju.

På framställning av byggnadsnämnden beslöt stadsfullmäktige den 13 juni 1935 en omorganisation, varigenom stadsplaneavdelningen utbröts från stadsingenjörkontoret under benämningen stadsplanekontoret, som under byggnadsnämnden skall handhava stadsbyggandets planering, och stadsingenjörkontoret, som under byggnadsnämnden skall handhava stadens mättningsväsen och kartverk ävensom dithörande frågor. I samband härmed utökades även antalet ordinarie tjänstemän.

Stadsingenjörkontoret äiligger bl. a.:

att handhava för stadsingenjör- och stadsplanekontoren gemensam expedition och gemensamt arkiv;

att utföra vad i lagen om fastighetsbildning i stad och stadsplanelagen äilägges eller kan komma att äiläggas stadens mättningsman i fråga om tomtindelning, tomtmätning, avstyckning och laga skifte;

att utfärda sådan karta, som omförmäles i 62 § i mom. b byggnadsstadgan;

att jämlikt § 72 i byggnadsstadgan verkställa utstakning av byggnads rätta läge å marken och utmärka dess höjdläge, ävensom genom särskild besiktning utöna om byggnad blivit förlagd i rätt läge å marken och meddela bevis såväl härom som också om den höjd, till vilken byggnadens fotmur eller övre kanten av sockeln blivit uppförd;

att, om så förordnas, omhänderhava arbetet med stadens fastighetsregistrering;

att omhänderhava stadens kartverk, varvid kontoret skall utföra eller kontrollera alla de mätningar, beräkningar och karteringar, som ligga till grund för upprättandet av kartor för stadsplaneändamål eller äro avsedda att användas vid jorddelning och andra rättsliga förfaranden rörande mark;

att vidmakthålla, komplettera och i erforderlig utsträckning utvidga över staden upprättade triangel-, polygon- och avvägningsnät. Dessa nät skola utgöra stomme för all detaljmätning;

att i den mån stadsplanechefen så påfordrar utföra sådana arbeten, t. ex. utstakningar och inmätningar, som erfordras för stadsplanearbetet;

att efter framställning därom lämna kopior av i kontorets arkiv befintliga kartor, ritningar och andra handlingar samt meddela upplysningar;

att på uppdrag av stadens drätselkammare bevaka stadens rätt vid lantmäteriförrättningar; att på begäran av drätselkammaren uppgöra erforderliga förslag till adressnumrering; att lämna mantalskontoret uppgift på nytillkomna eller ändrade husnummer och inträffade förändringar i tomters areal; samt

att uträkna de avgifter, som enligt gällande taxa och utfärdade bestämmelser skola erläggas för förrättningar och expeditioner från stadsingenjörskontoret och stadsplanekontoret. utfärda räkningar och överlämna räkningarna till byggnadsnämndens registrator för upp- börd ävensom till vederbörande, mot uppvisande av den till registratorn avlämnade räk- ningens, kvitterad, utlämna expeditionen med tillhörande handlingar mot kvitto.

Byggnadsnämnden antager och entledigar befattningshavare vid stadsingenjörskontoret.

Stat för år 1945: Se ovan under byggnadsnämnden.

Författningar m. m. Lag den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, kungl. kungörelse den 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mätningväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer, stadsplanelagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning, av byggnads- nämnden antagen instruktion för stadsingenjörskontoret. Taxa för stadsingenjörskontoret å arvode för förrättningar eller åtgärder, som enligt lagen om fastighetsbildning i stad an- komma på mätningssman, fastställd av Kungl. Maj:t den 7 juni 1935; taxa för stadsingenjör- kontoret å arvode för förrättningar eller åtgärder, som icke äro att hänföra till förrättningar eller åtgärder, som enligt lagen om fastighetsbildning i stad ankomma på mätningssman, fast- ställd av K. B. den 16 juni 1934.

Stadsingenjör (A 23)

Mottagningstid kl. 10—12.

Hofflander, Hugo Peter Lie, Civilingen- jör, f. 91; (27) 29.

Förste ingenjör (A 19)

Bergman, Victor, Civilingenjör, f. 83; (29) 40.

Byråingenjör (A 18)

Andersson, Gustaf Edvin Walter, f. 93; (29) 40.

Mätningssingenjörer, mätningssmän (A 17)

Ernsjö, Olof Herbert, Civilingenjör, f. 02; (35) 39.

Olsson, Nils Olof Yngve, Civilingenjör, f. 03; 39.

Gunnelland, Gunnar Hilding, Civilin- genjör, f. 99; 42.

Ingenjör (A 16)

Landén, Nils Valter, Civilingenjör, f. 07; 44.

Biträdande ingenjör (A 14)

Petrén, Arvid Harry, f. 95; 41.

Kartograf (A 14)

Sandahl, Charles Bernadotte, f. 91; 35.

Förste kontorsskrivare (A 8)

Thörnwall, Carl Arne, f. 09; (35) 40.

Dessutom finnas vid stadsingenjörskonto- ret anställda två *underingenjörer* (A 12), fem *underingenjörer* (A 11), fyra *tekniker* (A 10), fyra *ritare I* (A 8), en *förste kontorsskrivare* (A 8), två *ritare II* (A 5), fyra *ritbiträden* (A 4), ett *första skrivbiträde* (A 2), två *assistenter* (Eo 8), en *ritare* (Eo 6); sju *ritbiträden* (6 Eo 3, 1 Ex 3) samt *chaufförer* och *mätningssarbetare*.

Stadsplanekontoret

Norra Hamngatan 14, 2 tr. Expeditionstid kl. 10—14.

Rt »byggnadsnämnden» eller 17 11 05.

Stadsplanekontoret har tillkommit genom en av stadsfullmäktige den 13 juni 1935 beslutad omorganisation av stadsingenjörskontoret (historik: se under stadsingenjörskontoret). Stads- planekontoret lyder under byggnadsnämnden och har till uppgift att omhänderhava stadens stadsplaneväsen och ärenden, som därmed stå i samband.

Stadsplanekontoret åligger bl. a.:

att uppgöra förslag till den för stadens utveckling behövligen planläggningen, såväl ifråga om nya trafikleder och områden för ny bebyggelse, som ifråga om redan i anspråk tagna områden, därå förbättringar tarvas;

att noga följa stadens utveckling och taga initiativ till sådana planeringsåtgärder, som kunna befördra denna utveckling i tekniskt, ekonomiskt och hygieniskt hänseende ävensom med hänsyn till invånarnas trevnad; och

att på begäran lämna kopior av sådana å kontoret befintliga kartor, ritningar och andra handlingar, som äro offentliga, samt, i den mån kontorets chef anser det vara lämpligt, av övriga kontorets handlingar.

Byggnadsnämnden antägar och entledigar befattningshavare å stadsplanekontoret.

Stat för år 1945: Se ovan under byggnadsnämnden.

Författningar m. m. Stadsplanelagen den 29 maj 1931. Byggnadsstadgan den 20 november 1931. Byggnadsordningen för Göteborgs stad den 19 juli 1938. Instruktion för stadsplanekontoret.

Stadsplanechef (B 2)

Mottagningstid kl. 10—12 (utom tisdagar).

William-Olsson, Karl Martin T a g e, Arkitekt, SAR, f. 88; 43.

Stadsplanearkitekt (A 21)

Sundbärg, G u n n a r Fredrik Göran, Arkitekt, SAR, f. 00; (42) 44.

Förste ingenjör (A 19)

Werner, E n a r Alexius, Civilingenjör, f. 02; (31) 40.

Förste arkitekt (A 19)

Vakant.

Byråarkitekter (A 17)

Johansson, Nils Thorsten, Ingenjör, f. 02; 43.

En vakant.

Arkitekt (A 16)

Ahnell, Carl Arvid, Arkitekt, SAR, f. 84; (39) 40.

Förste trafikingenjör (A 19)

Laurin, A d d e, Civilingenjör, f. 10; 45.

Trafikingenjör (A 17)

Vakant.

Dessutom en *tekniker* (A 10), en *ritare I* (A 8), en *modellör* (A 8), två *ritare II* (A 5), fyra *arkitekter* och *ingenjörer* (Eo 15), en *tekniker* (Eo 9), två *ritbiträden* (Eo 3) samt två *arkitekter* (Ex 15).

Eldsläckningsverket

Brandstationer: Huvudstation Tredje Långgatan 16 (brandkårens expedition), Heden vid Bohusgatan, Olskroken vid Olskroksgatan och Lundby vid Herkulesgatan samt »Väster» vid Längedragsvägen. Rt »brandkåren» eller 17 22 10.

I Göteborg ordnades eldsläckningsbestyret år 1639, då staden fick sin första brandordning stadfäst. Enligt nämnda brandordning indelades staden i fyra fjärdingar, och inom var och en av dessa skulle finnas en brandmästare. Vid eldsvåda utövades högsta befälet av landshövdingen med politiborgmästaren som närmaste ställföreträdare.

Denna anordning förmådde dock ej på ett tillfredsställande sätt fylla sin uppgift. Institutionen var för omständlig och senfärdig, och när vid upprepade tillfällen förhärjande eldsvådor dragit fram över samhället, läggande hela kvarter eller stadsdelar i aska, beslöt därför en del borgare att inrätta en frivillig brandkår, vilken kom till stånd år 1832. Den förra anordningen existerade dock fortfarande, men blev år 1862 utdömd och ersatt med en halvfast brandstyrka, uppdelad i eldsläcknings- och bärgningsavdelningar. Detta var första steget till en av fackmän bestående brandkår i Göteborg.

En fast brandkår organiserades år 1872, och samtidigt upplöstes såväl den halvfasta som den frivilliga brandstyrkan. Brandstationerna voro ursprungligen tre till antalet jämte ett par mindre sprutbodor, och personalen, befäl och underbefäl inräknat, utgjordes av 36 man på ordinarie samt 24 på extra stat. Under årens lopp har kåren utökats därhän, att inom staden f. n. finnas fem brandstationer samt inalles en brandchef, en vice brandchef, tre brandkapten, åtta brandmästare, 22 brandförmän, fyra maskinister, 134 yrkesbrandmän, 36 reservbrandmän samt 15 borgarbrandmän i Västra Frölunda.

Den brandredskap, som i äldre tider stod till förfogande, var av synnerligen primitiv beskaffenhet. Dels skulle staden hålla sig med dylik, och dels ålåg det varje husägare att vara försedd med viss attiralj (en stege, en brandhake, en yxa, två läderämbor och en vattentunna för varje fastighet). Vid släckningen av eldsvådor användes utom spänner huvudsakligen svabbar, doppade i vatten, samt små handsprutor. Större handkraftssprutor tillkommo

i Göteborg mot slutet av 1600-talet, men dessa voro tämligen ineffektiva, och ofta fungerade de ej alls, när det verkligen gällde. Fullt tillförlitliga sprutor erhöll staden först år 1862, då dylika inköptes från England. Dessa voro i bruk ända till dess kårens automobilisering blev genomförd. Samtidigt med nämnda handkraftssprutor införskrevs även en ångspruta — den första i sitt slag i Sverige. Nya ångsprutor ha tid efter annan inköpts, likaså flodsprutor och mekaniska stegar. Stadens äldsta brandtelegraf anlades år 1872. Brandskåpen voro endast åtta till antalet, och dessa fungerade så bristfälligt, att efter mindre än ett år hela anläggningen måste slopas och ersättas med ett nytt telegrafsystem. Med olika moderniseringar har denna brandtelegraf i stort sett fungerat oklanderligt intill dess man år 1937 beslöt att helt ombygga densamma.

Den nya anläggningen är utbyggd till ett kombinerat polis- och brandalarmsystem. Förutom brandalarmapparat finnes nämligen i varje brandskåp en telefon, genom vilken allmänheten kan komma i direkt förbindelse med polisen. Varje brandskåp är därjämte försett med belysning, medelst vilken signalering till patrullerande polispersonal kan ske.

År 1914 fick Göteborg sitt första motordrivna brandfordon, och brandkåren är sedan år 1919 fullt automobiliserad. Redskapsparken utgjordes år 1944 av 20 brandbilar, 26 bogserbara motorsprutor, 37 bärbara motorsprutor, en skyddsbil, en bärgningsbil med lyftkran, en länsypump, sex ekonomifordon samt tre flodsprutor.

Till förebyggande av eldsvådor bestämdes redan i stadens första brandordning, att besiktningar inom fastigheter, upplag m. m. eller s. k. *brandsyner* årligen skulle förrättas. Detta bestyr uppdrogs åt en nämnd, vilken tid efter annan undergått vissa ändringar vad sammansättningen beträffar. Enligt 1889 års brandordning bestod den inom vart och ett av stadens brandsynedistrikt av en representant från brandkåren, biträdd av en skorstensfejare, en murare och en kakelugnsmakare. Sedan emellertid brandstadgan av den 15 juni 1923 trätt i kraft, förrättas brandsynerna endast av brandkårens befäl, och det är åt skorstensfejarna uppdraget att verkställa eldstadsbesiktning i samband med den reglementsenliga sotningen.

Stadens *sjuktransportväsende* har sedan år 1900 handhåfts av brandkåren. Härför erforderliga ambulansvagnar tillhandahållas genom sjukhusdirektionen. Ursprungligen använde man sig av hästfordon, men dessa äro sedan år 1918 ersatta med motordrivna vagnar. För närvarande finnas nio dylika, av vilka en är i bruk uteslutande för epidemiska sjukdomar.

För *transport av sjuka eller skadade djur* överlämnades år 1926 kostnadsfritt till staden av dåvarande Svenska Röda Stjärnans Göteborgskrets en djurtransportbil, som betjänats av brandkåren. År 1940 ersattes den första djurambulansen med en modern, stadens egen bil.

Förvaltningen av eldsläckningsverkets angelägenheter omhänderhaves av drätselkammarens första avdelning i egenskap av brandstyrelse, och nämnda avdelning utser bland sig trenne delegerade att i första hand ombestyrja och handlägga verket vidkommande ärenden.

Stat för år 1945: Nettoutgifterna för eldsläckningsverket, som äro uppförda å drätselkammarens stat, belöpa sig till 1.613.395 kr.

Författningar m. m. Brandordning för Göteborgs stad av den 1 januari 1939. Exercisreglemente av år 1916. Instruktion för Göteborgs brandkår av den 23 december 1924. Brandlagen och brandstadgan av den 15 juli 1944, vilka trädde i kraft den 1 januari 1945.

Branddelegerade

Ericson, S ven Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf., f. 00; *Ordf.*

Gustafsson, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91.

Berggren, Ar ne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07.

Suppleanter

Leandersson, John I war, Kamererare, Stadsf., f. 90.

Svensson, Gustaf H arald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03.

Brandchef (A 22)*Expeditionstid kl. 8,30—10,45.***Grönvall**, Nils Johan, f. 97; 41.*Vice brandchef* (A 19)**Axelsson**, Carl Axel Önnert, f. 95; 41.*Brandkapten* (A 17)**Bergström**, Curt Sigvard, f. 95; 33.**Westling**, Karl Arvid Sune, f. 10; 41.**Karder**, Arne Anders, f. 14; 44.*Förste brandmästare* (A 13)**Bengtsson**, Olof Malte Gunnar, f. 91; 29.**Forsberg**, Sven Oskar Fredrik, f. 92; 36.**Grönkvist**, Filip Herman, f. 98; 36.**Tollén**, Karl Ivar, f. 97; 38.**Andersson**, Carl Wilhelm, f. 98; 43.*Andre brandmästare* (A 12)**Andersson**, Gustaf, f. 96; 44.**Andersson**, Sven David, Stadsf. f. 95; 44.**Thylén**, Eric William, f. 95; 44.*Redogörare* (A 9)**Thorpenberg**, Karl Albert, f. 87; (25) 29.

Dessutom 22 *brandförmän* (A 8), fyra *maskinister* (A 8), 134 *brandmän* (A 7), en *kantorist* (A 4) samt 36 *reservbrandmän* (arvode 504 kr. pr år) samt 15 *borgarbrandmän* i Västra Frölunda (arvode 125 kr. pr år).

Skorstensfejare

Av offentlig myndighet påbjudet och kontrollerat sotningsväsende i Göteborg kan ledas tillbaka i tiden till år 1624, då en muraremästare av magistraten anbefalldes att besiktiga samtliga skorstenar i staden. Den 9 juli 1639 offentliggjordes för borgerskapet stadens första brandordning, vari påbjöds, att skorstenar skulle rengöras fyra gånger årligen av skorstensfejaren. En yrkesutbildad skorstensfejare (sotegubbe) fick staden emellertid först år 1666, då Hans Kraman införskrevs från Hamburg. Kraman erhöll en årslön av 100 riksdaler, vilken lön till samma belopp i kronor ännu utbetalas till stadens skorstensfejare.

I Brand- och Politie Ordningen den 22 september 1748 fastslogs en allmän skyldighet för stadens innevånare samt deras tjänstefolk att »till eldsvådors förekommande låta rensa och väl feja de skorstenar, varuti eldas, ävensom skyldighet för skorstensfejaren att var och en, som dess tjänst behöfde, flitigt och villigt betjäna så ock rengöra och feja skorstenar väl och försvarligen». Till bevis om sotningens förrättande skulle husägaren göra anteckning därom i en för detta ändamål av magistraten för varje kvarter i staden inrättad bok, som av skorstensfejaren medfördes. Vid den årliga brandsynen, som skulle begynna varje första vårdag, ålåg det skorstensfejaren att närvara. Skorstensfejaren erhöll sin lön ur det s. k. Borgerskapets sammanskott, varjämte han »för att kunna stadens innevånare till nöje betjäna» ägde att efter viss beräkningsgrund taga särskild avgift av de förmögnare.

Antalet skorstensfejare skulle enligt brandordningen den 22 maj 1805 vara tre, därav två för staden och en för förstäderna Masthugget och Haga. Den nuvarande indelningen i skorstensfejaredistrikt påbjöds i brandordningen den 22 februari 1889, vari jämväl bestämdes, att poliskammaren, som jämlikt kungliga förordningen den 19 augusti 1807 om en förbättrad polisnrättning i Göteborg handhade värden om stadens brandväsende, skulle antaga en skorstenfejare för varje distrikt. I gällande brandordning för Göteborgs stad den 1 januari 1939 har distriktens antal bestämts till 12 samt efter Västra Frölundas införlivning den 1 januari 1945 till 13. Skorstensfejarna förordnas numera av drätselkammaren å första avdelningen, som i egenskap av brandstyrelse handhar förvaltningen av brandväsendets angelägenheter.

För att vinna godkännande som skorstensfejare erfordras att hava uppnått 25 års ålder samt hava antingen med godkända kunskapsbetyg genomgått statsunderstödd fackskola för utbildande av skorstensfejare eller ock minst fem år med goda vitsord arbetat i yrket. Allt sotningsarbete skall på sätt och tider, som i brandordningen stadgas, utföras antingen av skorstensfejaren personligen eller på hans ansvar under omedelbar tillsyn av honom eller hos honom anställd förman och må ej, så framt ej drätselkammaren för visst fall annorlunda för-

ordnar, verkställas i annat distrikt än skorstensfejarens eget. Skorstensfejaren får ej heller bo utom sitt distrikt, utan att han därtill erhållit tillstånd av drätselkammaren. I samband med sotning skall skorstensfejaren verkställa eldstadsbesiktning, varjämte det åligger skorstensfejaren eller av honom därtill beordrat lämpligt biträde att, efter erhållen underrättelse om utbruten soteld, komma tillstädes för att vidtaga de åtgärder, som förhållandena anses påfordra. Betalningen för sotning utgår enligt av stadsfullmäktige antagen och av länsstyrelsen fastställd taxa. Enligt brandordningens § 30 åligger det fastighetsägare att anskaffa och vid brandsyn tillhandahålla en med Göteborgs brandkårs sigill försedd brandbok.

Författningar: Brandordning för Göteborgs stad den 1 januari 1939. Taxa för skorstensfejare i Göteborg den 24 april 1911 med ändring och tillägg den 17 juli 1922, den 1 januari 1939 samt den 23 januari 1941. Brandlagen och brandstadgan av den 15 juli 1944, vilka trädde i kraft den 1 januari 1945.

Första distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av följande linjer: Göta älv, Sävåen, Gamlestadsvägen, Partillevägen, Löparegatan, Landerigatan, Källtorpsgatan, Kyrkåsgatan, Utjordsgatan, Nobelgatan, Danska vägen, Redbergsvägen, Gullbergsån, Fattighusån till slussen, östra och norra begränsningslinjerna av Drottningtorget, Köpmansgatan, Nils Ericsonsgatan, Kanalatorget och en linje i nordlig riktning från Kanalatorget till Göta älv.

Mellberg, Olof Torsten, f. 89; 24, Friggagatan 13. Rt 15 03 38.

Andra distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av följande linjer: Göta älv, Rosenlundskanalen, Vallgraven till slussen, Drottningtorgets östra och norra sidor, Köpmansgatan Nils Ericsonsgatan, Kanalatorget, en linje i nordlig riktning från Kanalatorget till Göta älv.

Johanson, Wilhelm Victor, f. 92; 43, Hvitfeldtsplatsen 1 A, Rt 13 38 50.

Tredje distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av följande linjer: Vallgraven, Fattighusån, Mölndalsån, Örgrytevägen, Korsvägen, Eklandagatan till korsningen vid Ljungbackegatan, en linje därifrån till Landalagatan, Landalagatan, Hantverkaregatan, Karl Gustafsgatan, Grevegatan, Molinsgatan, Engelbrektsgatan, Aschebergsgatan, Vasaplatsens västra sida, Vasavägen.

Albertz, Olof, f. 78; 06, Olof Wijksgatan 2 A. Rt 16 16 29.

Fjärde distriktet

Staden inom det område, som begränsas av: Vallgraven, Vasavägen, Vasaplatsens västra sida, Aschebergsgatan, Engelbrektsgatan, Molinsgatan, Grevegatan, Karl Gustafsgatan, Hantverkaregatan, Landalagatan, en linje i denna gatas förlängning till Ek-

landagatans korsning med Ljungbackegatan, en linje därifrån till skärningen mellan stadsgränsen och Per Dubbsgatan, Per Dubbsgatan, Guldhedsgatan till Egnahemsvägen, en linje därifrån till Rygatan, Rygatan, Haga Kyrkogata, Seminariegatan, Övra Husargatan, Lilla Bergsgatan, Haga Kyrkogata, Norra Allégatan, Sprängkullsgatan.

Pihl, David Robert, f. 85; 17, Molinsgatan 21. Rt 13 22 68.

Femte distriktet

Staden inom det område, som begränsas av: Järntorgsgatan, Vallgraven, Sprängkullsgatan, Norra Allégatan, Haga Kyrkogata, Lilla Bergsgatan, Övra Husargatan, Seminariegatan, Haga Kyrkogata, Rygatan, en linje från Rygatans östra del till korsningen av Egnahemsvägen och Guldhedsgatan, Guldhedsgatan, Per Dubbsgatan, stadsgränsen till Säröbanan, Säröbanan, Karlsrogatan, Linnéplatsen, Linnégatan, Järntorget.

Zachrisson, Carl Erik, f. 80; 43, Storaängsgatan 20. Rt 13 95 66.

Sjätte distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av: Göta älv, Rosenlundskanalen, Järntorgsgatan, Järntorget, Linnégatan, Linnéplatsen, Karlsrogatan, Säröbanan till stadens gräns, stadens gränslinje till Stubbeledsgatan, Stubbeledsgatan, Margretebergsgatan, vägen genom Slottsskogen mellan Margretebergsgatan och Hälekärrsgatan, Bangatan, Bergvalls trappor, Paradisgatan, Rangströmliden, Masthuggstorget, Första Långgatan, Värmlandsgatan till Göta älv.

Söderlund, Lars Otto Trobus, f. 99; 43, Värmlandsgatan 28. Rt 14 50 23.

Sjunde distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av: Göta älv, Värmlandsgatan, Första Långgatan, Masthuggstorget, Rangströmliden,

Paradisgatan, Bergvalls trappor, Bangatan, Hålekärrsgatan, Saggatan, Klareborgsgatan, Carl Johans torgs östra och västra sidor, Saggatan, Skärgårdsgatan till Göta älv.

Magnusson, K n u t Erik, f. 88; 43. Ekedalsgatan 23. Rt 14 03 67.

Åttonde distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av en linje från Göta Älv till Skärgårdsgatan, Saggatan, Carl Johans torgs norra och östra sidor, Klareborgsgatan, Saggatan, Hålekärrsgatan, vägen genom Slottsskogen från Hålekärrsgatan till Margretebergsgatan, Margretebergsgatan, Stubbeledsgatan, stadens gamla gränslinje mot Västra Frölunda till Nya Varvets militärområde samt Nya Varvets militärområdes östra gränslinje till Göta älv.

Lönn, D a v i d, f. 92; 43. Oxhagsgatan 39. Rt 14 44 31.

Nionde distriktet

Stadens norr om Göta älv belägna delar.

Carlsson, Carl A r t h u r, f. 95; 44. Jägaregatan 1. Rt 22 38 51.

Tionde distriktet

Staden inom ett område, som begränsas av Redbergsvägen, Redbergsplatsen, Danska vägen, Nobelgatan, Utjordsgatan, Kyrkåsgatan, Delsjövägen, Skillnadsgatan, en linje från Skillnadsgatan vid Lundens prästgård till Danska vägen, Danska vägen, Örgrytevägen, Mölndalsån.

Lindberg, E r i k Alfred, f. 98; 43. S:t Pauligatan 18. Rt 15 55 47.

Elfte distriktet

De delar av staden, som äro belägna norr om en linje från Göta älv, Sävåen, Gamlestadsvägen, Partillevägen, Gustafsgatan, Landerigatan, Källtorpsgatan, Kyrkåsgatan, Munkebacksgatan, Torpagatan och dess förlängning till stadsgräsen.

Henricsson, E r n s t Albert Herman, f. 92; 43. Gustafsgatan 74. Rt 19 13 31.

Tolfte distriktet

De delar av staden, som äro belägna öster eller söder om en linje från stadsgränsen till Sahlgrenska sjukhusets kraftcentral till korsningen av Ljungbackegatan och Eklandagatan, Eklandagatan, Korsvägen, Örgrytevägen, Danska vägen, en linje från Danska Vägen över Lundens prästgård till Skillnadsgatan, Skillnadsgatan, Delsjövägen, Munkebacksgatan, Torpagatan och dess förlängning till stadsgränsen.

Gillberg, August H u g o Emanuel, f. 95; 43. Pipblåsaregatan 7. Rt 16 66 32.

Trettonde distriktet

De delar av staden, som före år 1945 utgjordes av Västra Frölunda socken samt Nya Varvets militärområde.

Clausen, Carl A x e l Herman, f. 89; (13) 45. Ångkärrsgatan 5, Längedrag. Rt 29 10 22.

Löne- och tjänstenämnden

Östra Hamngatan 16. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Telefon se nedan.

Före år 1906 behandlades ärenden rörande arbets- och löneförhållanden för i stadens tjänst anställda *arbetare* av den styrelse, hos vilken vederbörande hade anställning. Då arbetarepersonalen växte, och ärendena angående densamma arbets- och löneförhållanden ökades i vikt och betydelse, visade det sig av behovet påkallat att anordna organiserad samverkan mellan de olika styrelserna för att vinna likformighet i behandlingen av dessa ärenden. År 1906 beslöto alltså de styrelser, som hade arbetsstyrkor av större betydelse, att utse särskilda delegerade, två från vardera styrelsen, för utredning av frågor rörande arbets- och löneförhållandena vid styrelsernas arbeten. Den samverkan, som sålunda anordnades, visade sig vara av största betydelse för staden såsom arbetsgivare och för dess förhållande till den i stadens tjänst anställda personalen. På grund härav ingingo styrelserna under år 1908 till stadsfullmäktige med förslag om inrättande av en särskild nämnd för dessa ärenden. Detta förslag bifölls av stadsfullmäktige, och år 1910 tillsattes den s. k. *avlöningsnämnden*. Till denna, som skulle bestå av en ledamot från vardera av de större verkens styrelser, hänköts sedermera även löneärenden för den kollektivanställda personalen vid stadens sjukhus, fattigvårdsinrättningar och liknande anstalter.

Granskningen av styrelsernas löneframställningar beträffande *tjänstemännen* verkställdes före år 1920 av stadsfullmäktiges budgetberedning. Då behovet av en mera enhetlig behandling även av lönefrågorna för stadens tjänstemän med åren gjorde sig alltmera gällande, inrättade stadsfullmäktige år 1920 en särskild *lönenämnd*. Lönenämnden hade till uppgift att utreda och till stadsfullmäktige och stadens styrelser och nämnder inkomma med utlåtanden och förslag i frågor om avlönings- och pensionsförmåner samt anställnings- och tjänsteförhållanden för stadens ämbets- och tjänstemän samt övriga i stadens tjänst på ett mera stadigvarande sätt anställda befattningshavare, som ej sorterade under avlöningsnämnden.

Som ett led i strävandena att centralisera stadens förvaltning beslöto stadsfullmäktige den 2 februari 1939 att avskaffa avlönings- och lönenämnderna och i dessas ställe inrätta en gemensam nämnd, *löne- och tjänstenämnden*. Denna, som tillsattes den 1 juli 1939, har till uppdrag att bereda samt, där ej lag eller författning annat föranleder, i vissa fall avgöra frågor rörande avlönings-, pensions- och andra anställningsförhållanden för befattningshavare inom Göteborgs kommunala styrelse.

Nämnden består av 11 för två år i sänder valda ledamöter, av vilka åtta väljas av stadsfullmäktige och tre av stadskollegiet, de sistnämnda såvitt möjligt bland kollegiets ledamöter. Nämnden väljes med sådan sammansättning, att erfarenhet från olika förvaltningsområden i möjligaste mån vinnes. Dock må ej i stadens tjänst anställda eller eljest vid behandling av nämndens ärenden jäviga personer väljas till ledamöter. För granskning av nämndens räkenskaper välja stadsfullmäktige årligen tre revisorer med tre suppleanter.

Vid behandling av ärenden, som beröra olika styrelser, må vederbörande styrelse representeras av ett eller flera ombud. Verkscheferna äro berättigade och efter kallelse skyldiga att närvara vid sammanträden, då ärenden förekomma, som beröra vederbörandes förvaltningsområde. Ombud och verkschefer äga deltaga i överläggningarna men ej i besluten.

Nämnden biträdes av kanslichefen, som är föredragande vid nämndens sammanträden och äger att deltaga i nämndens överläggningar men ej i besluten med rätt att få sin mening antecknad till protokollet. Kanslichefen är chef för nämndens kansli och har bl. a. till uppgift att införskaffa upplysningar, verkställa utredningar och göra framställningar i de under nämndens verksamhetsområde hörande frågor, att efter anmodan vara ombud för nämnden och deltaga i förhandlingar med stadens befattningshavare eller ombud för dem.

Stat för år 1945: Löne- och tjänstenämndens utgifter, som äro uppförda å drätselkammarens stat, belöpa sig till 96.869 kr.

Författningar: Reglemente antaget av stadsfullmäktige den 2 februari 1939.

Ordförande

Ericson, S v e n Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf., f. 00; led. 40—46, Ordf. 42— (vald av stadskoll.).

Vice ordförande

Carlbring, C a r l G u s t a f E i n a r, Disponent, f. 80; (suppl. 25, led. 27) led. 39—46, v. Ordf. 39—.

Övriga ledamöter

Lindström, N a n n y A n g e l i k a, Bankkasörska, f. 80; (suppl. 31, led. 33) 39—46.
Söderberg, J o h a n E d v i n, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; (suppl. 33) 39—46, (vald av stadskoll.).

Strömberg, C a r l O l o f H a r r y, Fångvårdsman, Stadsf., f. 92; (suppl. 39) 39—46.

Holmberg, C a r l (C a y) J a c o b, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90; 39—46.

Norling, A n t o n, Metallarbetare, Stadsf., f. 89; 39—46.

Berntson, A x e l H e n r y, Ombudsman, Stadsf., f. 04; 41—46.

Flodén, C a r l E v a l d R a g n a r, Ombudsman, Stadsf., f. 05; 43—46.

Öberg, C a r l E i n a r, Metallarbetare, Stadsf., f. 98; 43—46.

Andersson, E r n s t G u s t a v, Expeditör, Stadsf., f. 00; 45—46 (vald av stadskoll.).

Revisorer

Korsell, Karl Gustav, Möbelsnickare, f. 97; 41—.

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorskrivare, f. 98; 44—.

Spencer, John Walter, Direktör, f. 95; 45—.

Suppleanter

Stenberg, Harald Vilhelm, Faktor, f. 93; 43—.

Holmberg, Karl Erland Bruno, Chaufför, f. 96; 44—.

Lidhén, Tage Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; 45—.

Kanslichef (B 2)

Mottagningstid kl. 10—11. Rt 13 50 28.
Berg, Otto Vendel, f. 88; 39.

Sekreterare (A 20)

Rt 13 30 28, 11 24 92.

Tuneld, Björn Willy, J. K., f. 04; 39.

Arne, Sigvard John Fredrik, J. K., f. 16; 44.

Kontorsskrivare (A 7)

Rt 11 49 07.

Husebye, Marta Eleonora Elisabet, f. 87; (20) 39.

Kontorsbiträde (A 3)

Ericson, Karin Vera Elisabet, f. 14, 44.
Dessutom ett *skrivbiträde* (Ex D).

Göteborgs stads auktionsverk

Tredje Långgatan 7—9. Expeditionstider: kassakontoret kl. 10—14, övrig expedition kl. 9—16,30, i n l ä m n i n g av auktionsgods lördagar kl. 9—14, måndagar kl. 9—16,30, för u t l ä m n i n g sökendagar kl. 9—16,30, lördagar samt onsdagar, torsdagar och fredagar, då auktion eller visning äger rum, kl. 9—14. Auktioner hållas i regel å auktionskammaren torsdagar och fredagar kl. 10—14 och 16—19. Visning för dessa auktioner: tisdagar kl. 17—19, onsdagar kl. 9—14, torsdagar (endast magasinerna) kl. 9,30—10. Rt auktionskommisarierna och kontoret 14 47 39, kassakontoret 14 21 06, vaktmästarna 14 45 31.

Tiden för tillkomsten av en auktionskammare i Göteborg torde kunna sättas till 1680-talet. I resolutionen på städernas besvär den 3 december 1680 hade Kungl. Maj:st givit sitt samtycke till att auktionskammarrordningen för Stockholms stad av den 27 februari 1674 introducerades i rikets övriga städer. Denna ordning har även tillämpats i Göteborg, supplerad med tid efter annan utgivna författningar. Auktionsverket i Göteborg torde liksom förhållandet var senare ha stått under magistratens uppsikt och förvaltning. Den närmaste tillsynen utövades av tvenne rådmän med titel Auktions-Direktörer. Auktionsprovisionerna uppbyros av magistratens ledamöter (ursprungligen endast av de lagfarna), som med dessa medel bestredo utgifterna för förvaltningen. Med anledning av kungl. brevet den 24 augusti 1838 med ny utgiftsstat för Göteborg ingingo dessa provisioner fr. o. m. detta år till stadskassan mot en fixerad ersättning till magistratens medlemmar för extraordinarie inkomst av sterbhus och auktioner, vilken utgick till ikraftträdandet av 1860 års stat.

Något särskilt reglemente för auktionsverket i Göteborg är ej utfärdat före den 17 juni 1864. Detta ändrades den 28 oktober 1867 och upphävdes den 27 december 1888. Nu gällande reglemente fastställdes av konungens befallningshavande den 1 mars 1922. Enligt detta reglemente sorterar verket under drätselkammarens första avdelning, som utfärdar instruktioner för dess tjänstemän. Den närmaste tillsynen och kontrollen utövas av dess chef, som är auktionskommisarierna.

Göteborgs stads auktionsverk äger, där ej annorlunda finnes stadgat, uteslutande rätt att inom stadens nuvarande och blivande område, dock tills vidare icke inom det västliga område av stadsdelen Lundby, som genom Björlanda socken tillhörande mark är avskild från stadsdelens huvuddel, besörja försäljning genom offentligt utrop av all slags enskild egendom; skolande likväl inom nämnda stadsdels huvuddel vid frivillig försäljning genom offentlig auktion av därstädes belägen jordbruksfastighet samt av innehavare av sådan fastighet tillhörig och å fastigheten förvarad lösegendom skyldighet att anlita stadens auktionsverk icke föreligga.

Vid försäljning genom auktionsverket erlägger säljare till verket viss avgift, i regel utgående med vissa procent å inropssumman.

Stat för år 1945: Auktionsverkets utgifter, som äro uppförda å drätselkammarens stat, belöpa sig till 88.380 kr., däri inberäknat påford hyra för fastigheten; från auktionsverket härflytande inkomster upptagas i drätselkammarens stat till 72.180 kr.

Författningar m. m. Reglemente för Göteborgs stads auktionsverk, fastställt av K. B. den 1 mars 1922 med ändring den 1 april 1937. Instruktion för verkets personal, utfärdad av drätselkammaren den 28 mars 1922 med ändring den 25 november 1924.

Auktionskommissarie (21 äldre stat)

Rt 14 47 39.

Berge, Carl David, f. 82; 22.

Kassör (A 12)

Rt 14 21 06.

Tullgren, Edwin, f. 89; 27.

Notarie (A 9)

Rt 14 47 39.

Boldt-Christmas, Sidney Carl Julius,
f. 84; 27.

Förste kontorsskrivare (A 8)

Larsson, John Bror, f. 93; 23.

Kassakontrollant (A 1)

Jönsson, Anna, f. 99; 20.

En *utropare* (A 5) samt fyra *vaktmästare*
(A 4).

Handels- och sjöfartsnämnden

Handelskammarens lokal, Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 10—16.

Rt 13 11 78.

Jämlikt kungl. brev den 2 mars 1866 beslöto stadsfullmäktige den 24 maj s. å. att åt en särskild nämnd, bestående av tolv personer, överlämna behandlingen av de handelsföreningen och dess fullmäktige enligt mäklareordningen av den 31 mars 1853 och skeppsklarerareförordningen av den 25 oktober 1861 samt consulatstadgan av 20 april 1858 tidigare tillkommande ärenden. Sedan i mäklareordningen av den 25 oktober 1872 föreskrivits tillsättandet av en handels- och sjöfartsnämnd för behandling av de frågor, som enligt mäklareordningen borde av särskild nämnd prövas och avgöras, beslöto stadsfullmäktige den 2 januari 1873 att tillsätta en dylik handels- och sjöfartsnämnd, åt vilken samtidigt uppdrogs handläggningen av de ärenden, som tillkommo den 1866 utsedda särskilda nämnden. Instruktion för den sålunda tillsatta handels- och sjöfartsnämnden fastställdes första gången den 3 mars 1873. Ny instruktion fastställdes den 2 juli 1894, vilken alltjämt är gällande.

Handels- och sjöfartsnämnden tillkommer,

att vid mäklares avgång pröva om behov av mäklares antagande är förhanden, att antaga sådan och återkalla lämnat uppdrag samt tillsätta vikarier;

att besluta om frågor rörande mäklarenoteringskontoret;

att avgiva förslag till besiktningsmän enligt sjölagen;

att vid tillsättandet av dispaschör och dispaschörsassistent yttra sig om sökandenas lämplighet;

att avgiva förslag till handelskunniga ledamöter i rådhusrätten vid handläggning av handelsmål;

att avgiva förslag till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagandet av sjöförklaring eller verkställandet av sjöförhör;

att antaga och entlediga offentliga translatorer för de språk, som befinnas erforderliga, samt fastställa taxa härför och i övrigt besluta angående hithörande frågor;

att utse ledamöter i permanenta skiljenämnden i Göteborg för avgörande av månadsbefraktningar;

att avgiva yttranden, som av Kungl. Maj:t eller annan offentlig myndighet från nämnden infordras; samt

att till vederbörande ingå med framställningar i frågor rörande handel och sjöfart.

Efter de av Kungl. Maj:t auktoriserade handelskamrarnes tillkomst hava dessa av de offentliga myndigheterna betraktats såsom de institutioner, vilka representera näringslivet, och hava i anslutning härtill nämnderna endast i undantagsfall anmodats att avgiva yttranden i frågor rörande handel och sjöfart. På grund härav har kungl. kommerskollegium hos Kungl. Maj:t föreslagit handels- och sjöfartsnämndernas indragning och överflyttandet till andra lämpliga institutioner av de uppgifter, som ännu äliga dem.

Nämnden består av 12 ledamöter, som utses av stadsfullmäktige för ett år i sänder, och väljer inom sig ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare. Nämnden lämnar årligen till drätselkammaren redogörelse för användningen av det nämnden för nästföregående år tilldelade anslaget.

Stat för år 1945: Anslag 800 kr.

Författningar m. m. Mäklareordningen den 9 juni 1893. Lagen om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet den 16 maj 1919. Förordningen den 23 oktober 1914 om vad vid försäljning av värdepapper i vissa fall skall iakttagas. Kungörelsen den 14 december 1917 om landsfiskals och stadsfogdes dagbok i utsokningsmål samt angående vad vid utsokningslagens tillämpning i vissa andra fall skall iakttagas. Stadgan angående notarii publicibefattningen den 6 oktober 1882. Stadgan angående dispasschörväsendet den 10 november 1911. Sjölagen samt lagen den 20 juni 1905 om särskild sammansättning av vissa rådstuvurätter vid behandling av handelsmål. Instruktion för handels- och sjöfartsnämnden fastställd av K. B. den 2 juli 1894.

Ordförande

Arnulf-Olsson, Edvin, Direktör, f. 81; led. 34—, Ordf. 41—.

Vice ordförande

Eriksson, Johan August, Avdelningsföreståndare, f. 75; led. 29—, v. Ordf. 40—.

Övriga ledamöter

Olsson, Nicklas, Förbundssekreterare, f. 89; 31—.

Blomgren, Erik Johan, Ombudsman, f. 92; 32—.

Waller, Per, Skeppsredare, f. 88; 33—.

Reuterskiöld, Carl Lennart, Direktör, f. 82; 34—.

Wästgerd, Per Charles, Sjökapten, Avdeln.-förest. å arbetsförmedl., f. 95; 35—.

Collin, Erik, Handlande, f. 89; 35—.

Wennerström, Harry, Direktör, f. 87; led. 38—, Kassaf. 41—.

Åhsman, Karl Thorsten Fridolf, Handlande, f. 00; 38—.

Magnusson, Robert Emanuel, Assuransdirektör, f. 83; 40—.

Armstedt, Curt Henry, Disponent, f. 91; 41—.

Sekreterare (arvode)

Uddenberg, Ragnar, J. K., Sekr. h. handelskammaren, f. 10; 40.

Vaktmästare (arvode)

Ekström, Olof Erland, f. 98; 31.

Translatores publici

Appelbom, Jan Thomas, f. 78; 10, *nederländska språket*.

Töpffer, Axel Fredrik, f. 73; 15, *engelska språket*.

Åberg, Vilhelm Ferdinand, f. 61; 18, *tyska språket*.

Key-Rasmussen, Staffan, f. 01; 44, *franska språket*.

Lehrman, Henry Adolf Amandus, f. 87; 36, *tyska språket*.

Wennström, Dagmar Maria, Fru, f. 06; 36, *spanska språket*.

Mattsson, Gundel, Fru, f. 02; 38, *italienska språket*.

Holm, John Victor, f. 97; 41, *ryska språket*.

Persson, Sylvi Helena Mathilda, Fru, f. 04; 44, *finska språket*.

2. Gatukontoret, hamnen och övriga affärsdrivande verk

Gatu- och vägförvaltningen

Mårten Krakowsgatan 5. Expeditionstid kl. 10—15, lördagar och dag före helgdag kl. 10—13.

Förvaltningen sammanträder vanligen andra helgfria fredagen i varje månad.

Rt »gatukontoret» eller 171790.

Enligt äldre författningar voro hus- och tomtägare i städerna skyldiga att bekosta gatornas underhåll och belysning, vilket förhållande även gällde i Göteborg intill år 1845. Sedan en kommitté utarbetat ett förslag till lämplig fördelning mellan husägare och övriga innevägnare av bland annat kostnaden för gatornas ändamålsenliga omläggning jämte inrättandet av trottoarer, antogs detta förslag på allmän rådstuga den 17 april 1845 och omhändertog särskilda kommitterade för gatornas omläggning och belysning skötseln av sagda arbeten till år 1864, då gatu- och vägförvaltningen övertog uppdraget.

Anläggandet och underhållet av stadens trafikleder hade till år 1811 i allmänhet utförts genom entreprenörer. Sagda år beslöt borgerskapets äldste att taga underhållet i egen hand och tillsatte för detta ändamål en särskild styrelse med uppgift att självständigt handhava vägarnas skötsel. Denna styrelse, som även fick övertaga det staden åliggande skjutsningsbestyret, erhöll namnet skjuts- och åkeristylelsen. Dess befattning med vägarna fortfor till början av år 1864, då densamma övertogs av gatu- och vägförvaltningen.

Före 1850-talet hade Göteborg egentligen inga underjordiska avloppsledningar. Såväl spillvatten som regnvatten leddes i öppna rännstenar till stadens kanaler. För bortledande av vattenflöden från bäckar och rännilar voro nedlagda stentunnor, som alltså voro Göteborgs första egentliga underjordiska avloppsledningar. I början av 1860-talet eller möjligen under slutet av 1850-talet började man på enstaka ställen använda från England importerade, glacerade stengodsror, och var det användningen av dylika stengodsror, som möjliggjorde ett allmännare införande av kloakledningar. Under 1870—90-talen pågingo högst avsevärda arbeten för stadens avloppsledningar. År 1905 framlades ett »förslag till förbättrande av Göteborgs kloakväsen», huvudsakligen avseende förbättrandet av avloppen inom stadens lågt belägna delar. År 1910 beslöt stadsfullmäktige antaga förslaget av år 1905 med ändringsförslag av år 1909. Det sålunda beslutade arbetet påbörjades år 1911 och fullbordades år 1917.

Vid sammanträde med stadsfullmäktige den 8 oktober 1863 beslöt, att befattningen med underhållet av stadens gator och vägar, som då omhändertogs av tre myndigheter, nämligen drätselkommissionen, skjuts- och åkeristylelsen samt kommitterade för gatornas omläggning och belysning, skulle anförtros åt skjutsstyrelsen, vilken hädanefter skulle benämnas gatu- och vägförvaltningen. Denna förvaltning skulle även övertaga vården om stadens alléer och parker samt renhållningen av stadens öppna platser och gatubrunnar. Ett av en särskild beredning uppgjort förslag till reglemente godkändes av stadsfullmäktige och stadfästes sedermera av konungens befallningshavande den 11 december 1863, varefter gatu- och vägförvaltningen började sin verksamhet i februari påföljande år.

I och med stadens stora utveckling kring mitten av 1800-talet uppstod tanken på skapandet av en större park. Härvid riktades uppmärksamheten först på Slottsskogen. I samband med Carl Johans församlings införlivning med staden, år 1867, varvid Älvsborgs Kungsladugård överläts till staden, förordnades, att av Slottsskogen skulle skapas en stadens parkan-

läggning. År 1874 tillsatte stadsfullmäktige en styrelse, som skulle förestå Slottsskogens omdanande till park. — I parkens västra del finnes ett större inhägnat område för hjortar, rådjur, m. m. Inom parken finnas vidare källbackar och skidbacke, utsiktstorn (öppet 15 maj—15 september kl. 10—20 mot 10 öres entré), friluftsteater, amatörobservatorium (öppet i regel stjärnklara måndags-, onsdags- och fredagsaftnar) samt två restauranter. — Parkens areal utgör f. n. 140 hektar.

Stadsfullmäktige beslöt den 4 december 1941 att även Slottsskogsparken samt S. A. Hedlunds park vid Bjurslätt å Hisingen, vilken sistnämnda park jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 26 januari 1932 skulle förvaltas av styrelsen för Keillers park, från och med 1942 års ingång skulle förvaltas av gatu- och vägförvaltningen.

Gatu- och vägförvaltningen har enligt nu gällande reglemente åt sig uppdraget underhållet och tillsynen av stadens gator, allmänna vägar och öppna platser samt planteringar ävensom kloaknät med tillhörande pumpverk och reningsanläggningar jämte stensättningen å broar; ombesörjande på vederbörande fastighetsägares bekostnad av anläggning och underhåll av erforderlig avloppsservis från fastighetens gräns till allmän avloppsledning; kontroll över förläggningen i stadens gator, allmänna vägar, öppna platser och planteringar av ledningar av vad slag det vara må, ävensom över stolpar för elektriska ledningar å staden tillhörande områden samt kontroll i gatutekniskt hänseende över anläggning och underhåll av spårvägar å stadens område.

Förvaltningens arbeten ledas av stadens gatu- och vägförvaltningschef, som föredrager ärendena vid förvaltningens sammanträden. Därjämte äro anställda en byråingenjör som chef för arbetena å ritkontoret, fyra arbetschefer för de yttre arbetena, en stadsträdgårdsmästare, en kamrerare som chef för kamerala avdelningen, vilken är gemensam för vattenverket och förvaltningen, samt övrig erforderlig teknisk och kameral personal. Utförandet av förvaltningens arbeten sker i regel genom hos förvaltningen anställda arbetare. Arbetsstyrkan år 1943 utgjorde i medeltal 804 man per dag.

Förvaltningen består av sju ledamöter, vilka av stadsfullmäktige utses för tre år sålunda att minst två, högst tre, årligen avgå och ett lika stort antal inväljes. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47. Tre suppleanter utses jämväl årligen av stadsfullmäktige. Förvaltningens ledamöter välja årligen bland sig en ordförande, en vice ordförande, en kassaförvaltare och en suppleant för denne. Revisorerna, till ett antal av tre, jämte tre suppleanter utses av stadsfullmäktige.

Stat för år 1945: Utgifter 6.293.479 kr., därav lånemedel 352.000 kr., inkomster 869.513 kr., därav kapitalinkomster 128.200 kr., bilskattemedel 505.000 kr. och avgifter för vattenklosetter 218 237 kr., anslag: å skattestat 5.071.966 kr., å låne- och fondstat 352.000 kr.

Författningar m. m. Reglemente för gatu- och vägförvaltningen i Göteborg fastställt av länsstyrelsen den 29 mars 1940. Instruktion för gatu- och vägförvaltningschefen den 22 december 1926.

Ordförande

Ericson, S ven Hjalmar Emanuel, Verk-mästare, Stadsf., f. 00; suppl. 31, led. 32—45, Ordf. 37—.

Vice ordförande

Armstedt, C ur t Henry, Disponent, f. 91; led. 35—46, v. Ordf. 44—.

Övriga ledamöter

Öberg, K nut Erik, Ingenjör, f. 96; suppl. 26, led. 31—45, Kassaf. 33—.

Blomberg, J ohan Fredrik, Förman, f. 85; (31) 35—47.

Zetréus, E rik Botvid, Järnarbetare, f. 91; suppl. 37, led. 37—47, Suppl. f. kassaf. 44—.

Jidås, K arl Albin Mattias, Chaufför, f. 00; (37) 44—46.

Johansson, A l g o t Magnus, Direktör, f. 01; (41) 44—47.

Suppleanter

- Åkerman**, Anders Harald, Kommunal-
arbetareförmän, f. 83; 35—.
- Hulthén**, Ture, Överlärare, Stadsf., f. 94;
44—.
- Karlsson**, Arne Hugo, Ombudsman, f. 11;
44—.

Revisorer

- Göthberg**, Yngve Ragnar Göte, Kommunal-
arbetare, f. 02; 41—.
- Karlsson**, Karl Laurentius, Sjukkassekond-
trollant, f. 91; 42—.
- Bergendahl**, Tord Gunnar, Civilingenjör,
f. 88; 45—.

Suppleanter

- Björkengren**, Knut Verner, Chaufför,
f. 01; 41—.
- Skog**, Axel Hugo Kjelland, Expeditor,
f. 98; 45—.
- Lignell**, Martin Emanuel, Ingenjör, f. 93;
45—.

Sekreterare (arvode)

- Buhrman**, Torsten Otto Jakob, J. K.,
Assessor, f. 85; 21.

*Gatuchef (B 4)**Mottagningstid kl. 13—14.*

- Hultman**, Nils Arthur, Civilingenjör,
f. 79; 27. *Styresman* (se nedan).

Byråavdelningen*Byråingenjör (A 21)*

- Huggert**, Erik Walter, Civilingenjör,
f. 86; 20.

Ingenjörer (A 17)

- Reyde**, Folke Henry Vilhelm, Civilingenjör,
f. 96; 37.
- Lindh**, Bror Oscar, Civilingenjör, f. 90; 42.
- Ahnfeldt**, Arvid Emanuel, Civilingenjör,
f. 95; 37.

Ingenjörer (A 16)

- Holmgren**, Axel Fredrik, Civilingenjör,
f. 07; 42.
- Holmstrand**, Gustav Elov Holger, Civilingenjör,
f. 02; 45.

Uderingenjör (A 11)

- Mörk**, Per Anders, f. 99; 42.

Dessutom en *tekniker* (A 10), en *kammar-
skrivare* (A 9), en *ritare* (A 8), en *förste kontro-
rist* (A 6) samt å extra stat en *ingenjör* (Eo 16),
tre *ingenjörer* (Ex 14), en *sjukbesökare* (Eo 2)
samt *ritkontorspersonal*.

Gatu- och avloppsavdeln.*Arbetschefer (A 19)**Mottagningstid kl. 13—14.*

- Ekman**, Torsten Emil, Civilingenjör,
f. 87; 22 (6:te distr.) tillika föreståndare
för kloakpumpverken.
- Arnell**, Helge Theodor, Civilingenjör,
f. 93; 25 (5:te distr.).
- Wallman**, Karl Erik Algot, Civilingenjör,
f. 92; 30 (4:de distr.).
- Rohdin**, Gösta Emil Allan, Civilingenjör,
f. 97; 36 (1:sta—3:dje distr.).

Bitr. ingenjör (A 14)

- Skarstedt**, Carl Otto, f. 96; 42 (under-
håll av avloppsnätet).

Uderingenjör (A 11)

- Lundin**, Orvar Vilhelm Henrik, f. 93; 45.

Förste inspektörer (A 10)

- Johansson**, Oscar Albin, f. 86; 38.
- Gabrielsson**, Carl Edvin, f. 85; 38.
- Andersson**, Carl August, f. 86; 38.
- Denner**, Johan, f. 85; 38.
- Larsson**, Johan Fridolf, f. 87; 38.
- Bernehed**, Birger Natanael, f. 96; 38.
- Hjerpe**, Johan Axel, f. 83; 38.
- Örtenblad**, Carl Gustav Frans, f. 97; 39.
En vakant.

Inspektörer (A 9)

- Hedqvist**, Per Arne, f. 93; 21.
- Engman**, Erik Hjalmar, f. 03; 37.
- Lundqvist**, Herbert Elov, f. 06; 37.
- Rosendahl**, Karl Helmer, f. 88; 38.
- Danckwardt**, Åke Bertil Johan, f. 08; 39.

Dessutom två *maskinmästare* (A 10), två
förste maskinister (A 9), nio *maskinister* (A 8),
två *ritare* (A 8), två *förrådsförmän* (A 7) samt
å extra stat en *tekniker* (Eo 9), en *körselkon-
trollant* (Eo 9), 11 *inspektörer* (Eo 8), en
maskinist (Eo 7) samt *bitr. teknisk personal*.

Parkavdelningen*Västra Hamngatan 13.**Stadsträdgårdsmästare (A 17)**Mottagningstid kl. 12—13.*

- Axelsson**, Karl Edvin f. 96; (42) 43.

Bitr. stadsträdgårdsmästare (A 14)

- Boberg**, Axel Efraim, f. 96; (42) 43.

Trädgårdsmästare (A 8)

- Stenberg**, Axel Ferdinand, f. 87; 13.
- Durgé**, Josef, f. 90; 16.
- Karlsson**, Ernst Henning, f. 91; 19.

Kellgren, Frans Gösta, f. 01; 33.
Olsson, Sven Arthur, f. 97; 38.
Flomark, Roy Alfons Peters, f. 09; 43.
 Dessutom å extra stat två bitr. träd-
 gårdsmästare (Eo 7, Ex 7), två djurskötare
 (Eo 4) samt ett skrivbiträde (Ex D).

Kamerala avdelningen

Se nedan under Delegerade för ärenden
 angående gatu- och vägförvaltningens samt
 styrelsens över vattenverket gemensamma
 kontorspersonal.

Vattenverket

Huvudkontor: Drottninggatan 33. (Mätareavdelningen samt del av kamerala avdelningen: Märten Krakowsgatan 5.) Expeditionstid kl. 10—15, lördagar och dag före helgdag kl. 10—13. Styrelsen sammanträder vanligen fjärde helgfria fredagen i varje månad. Rt »vattenverket» eller 17 13 60.

Göteborg erhåller sitt vattenledningsvatten från tre olika vattentäkter: Kallebäckskälla, Delsjöarna och Göta älv. Stadens äldsta vattenledning från Kallebäckskälla, som invigdes den 17 november 1787, användes ännu och Kallebäcksvattnet serveras oblandat i bl. a. 15 stycken allmänna vattenposter såsom dricksvatten. Delsjöanläggningen, vars första utbyggnad var färdig att tagas i bruk år 1871, har sedermera utbyggt till full kapacitet. Alelycke-anläggningen, som tager sitt vatten från Göta älv, var färdig i sitt första byggnadsstadium att leverera vatten till staden i början av år 1894. Å denna anläggning har företagits flera utvidgningar, senast år 1943. År 1944 igångsattes arbeten med att nytt reningsverk där.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1941 skall för inom stadens område förbrukat, uppmätt vatten erläggas en grundavgift av 25 öre per kbm med ett tillägg av 10 % för vatten, som inom bostadsfastighet användes för hushållsändamål, och 20 % för vatten till övrig förbrukning. Vid förbrukning överstigande 5.000 kbm per år lämnas viss rabatt. För vatten, som för hushållsändamål förbrukas inom fastighet utan mätare för all vattenförbrukning, utgår viss ackordsavgift.

Vattenverket handhaves av styrelsen över Göteborgs vattenverk, tidigare kallad först »Vattenledningens Committerade» och sedermera »Vattenlednings-Direktionen» och »styrelsen över Göteborgs vattenledningsverk».

Styrelsen över Göteborgs vattenverk har enligt nu gällande reglemente åt sig uppdraget att vårda, upprätthålla och förvalta stadens vattenverk med därtill hörande pumpverk, filter, reservoarer, rörledningar och övriga inrättningar samt byggnader, jord- och vattenområden; att ombesörja vattenverkets utvidgning eller förändring i enlighet med stadsfullmäktiges därom fattade beslut;

att utöva kontroll däröver, att endast kompetenta rörläggare tillåtas utföra enskilda vattenledningar, vadan rörläggare skola förskaffa sig styrelsens tillstånd till sådana ledningars utförande, gällande sådant tillstånd endast intill dess styrelsen annorlunda förordnar; samt att övervaka tillämpningen av gällande reglemente och de för Göteborgs stad fastställda särskilda ordningsföreskrifterna i vad desamma beröra vattenverket.

Styrelsens arbeten stå under ledning av vattenverkschefen, som föredrager ärendena vid styrelsens sammanträden. Därjämte äro anställda en konstruktionschef, en förste och en andre ingenjör för driften, en förste och en andre ingenjör för distributionen, tre konstruktörer, en laboratorieföreståndare samt övrig erforderlig teknisk och kameralt personal. Kameralt personalen är gemensam för vattenverket samt gatu- och vägförvaltningen och uppgifter över densamma återfinnas under delegerade för ärenden angående gatu- och vägförvaltningens samt styrelsens över vattenverket gemensamma kontorspersonal. Antalet arbetare för styrelsens arbeten utgjorde under år 1944 i medeltal 293 man pr dag.

Arbete med nyanläggning, utsträckning, förändring eller reparation av till stadens vattenverk ansluten vattenledning får icke utföras av annan än den, som av styrelsen över Göteborgs vattenverk antagits som *entreprenör* för dylika arbeten med viss person såsom ansvarig,

vilken jämväl skall vara godkänd av byggnadsnämnden. Antalet entreprenörer är f. n. 51. Besiktning m. m. av enskilda vattenledningar utföres sedan september 1944 av byggnadsnämnden.

Styrelsen över vattenverket består från och med år 1895 av sex ledamöter, vilka av stadsfullmäktige utses för tre år i sänder, så att årligen två ledamöter avgå och två inväljas. Stadsfullmäktige välja jämväl årligen två styrelsesuppleanter samt tre revisorer med tre suppleanter. Styrelsens ledamöter välja årligen bland sig en ordförande, en vice ordförande, en kassa-förvaltare och en suppleant för den sistnämnde. Senaste val för styrelsen avser perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Stat för år 1945: utgifter 5.520.496 kr., därav kapitalutgifter å skattestat 1.443.861 kr., inkomster 5.696.497 kr., därav kapitalinkomster 1.390.000 kr. Dessutom anslag å låne- och fondstat 160.000 kr. Överskott att inlevereras till stadskassan 176.001 kr.

Författningar. Reglemente för styrelsen över Göteborgs vattenverk den 16 maj 1940 med däri vidtagen ändring den 16 september 1943. Reglemente för Göteborgs vattenverk den 19 april 1894 med däri vidtagna ändringar t. o. m. den 26 oktober 1944. Instruktion för vattenverkschefen den 14 februari 1927 med ändring senast den 19 december 1941. Bestäm-melser beträffande entreprenörs rättigheter för vattenledningsarbeten i Göteborg den 15 december 1933. Instruktion för vattenledningsentreprenörer den 11 januari 1926 med ändring den 15 december 1933.

Litteratur: Glosemeijer, T., Vattenledningsverket i Göteborg (Göteborgs jubileumspublikationer 1923) Göteborgs vattenledningsverk 1787—1937, Gbg 1937, samt verkets årsberättelser 1871—1943, intagna i Göteborgs stadsfullmäktiges handlingar 1872—1944.

Ordförande

Öberg, Knut Erik, Ingenjör, f. 96; led. 25—45, Ordf. 40—.

Vice ordförande

Hartmann, Ernst Frans Johan, Disponent, f. 98; suppl. 38, led. 39—47, v. Ordf. 40—.

Övriga ledamöter

Ericson, Sven Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf., f. 00; (31) 35—46.

Ahrenberg, Carl Gustaf, Metallarbetare, f. 93; led. 35—46, *Suppl. f. kassaf.* 40—.

Åkerman, Anders Harald, Kommunal-arbetareförmän, f. 83; 35—47.

Bendz, Anders, F. K., Ingenjör, f. 95; suppl. 39, led. 40—45, *Kassaf.* 39—.

Suppleanter

Friberg, Herbert Vilhelm, Verkmästare, f. 98; 35—.

Wallén, Ernst Elof, Polisåklagare, f. 88; 40—.

Revisorer

Augustinsson, Karl Lage, Förste kontorist, f. 00; 41—.

Gelander, Knut Anders Ragnar, Tull-uppsyningsman, f. 04; 43—.

Osvald, Olof Konrad, Chefstandläkare, f. 03; 45—.

Suppleanter

Adolfsson, Johan Alfred, Tillskärare, f. 88; 43—.

Odenö, Ernst Olof Rudolf, Kontorist, f. 13; 43—.

Nilsson, Nils Wilhelm, Ingenjör, f. 00; 45—.

Sekreterare (arvode)

Buhrman, Torsten Otto Jakob, J. K., Assessor, f. 85; 21.

Vattenverkschef (B 2)

Mottagnings tid kl. 13—14.

Blidberg, Per Gustaf, Major i K. V. o V. K., f. 89; 35.

Utrednings- och konstruktions-avdelningen samt nybyggnad av reningsverk m. m. vid Alelyckan

Konstruktionschef (A 21)

Mottagnings tid kl. 13—14.

Rybäck, Karl Magnus, Civilingenjör, f. 93; 42.

Konstruktör (A 17)

Larson, Carl-Eric, Civilingenjör, f. 11; 42. Dessutom två ritare (A 8), sex ingenjörer (4 Eo 15, 2 Ex 14), två bitr. inspektörer (Eo 6) samt ritkontorspersonal.

Expeditionsavdelningen

Konstruktör (A 16)

Mottagnings tid kl. 13—14.

Schenholm, Sven Oskar, Civilingenjör, f. 94; 42.

Konstruktör (A 16)

Möller, Kurt Torsten, Civilingenjör, f. 03; 42.

Dessutom en *tekniker* (A 10), en *ritare* (A 8), en *riterska* (A 5), ett *ritbiträde* (A 4), ett *första kontorsbiträde* (A 4) samt *ritkontorspersonal*.

Driftsavdelningen

Förste ingenjör (A 20)

Mottagningstid kl. 13—14.

Hultman, Einar Atle, Civilingenjör, f. 12; (42) 45.

Andre driftsingenjör (A 16)

Bäckman, Karl Harald Andreas, Civilingenjör, f. 01; (36) 42.

Laboratorieföreståndare (A 17)

Lönnberg, Carl Gustaf Birger, Civilingenjör, f. 08; 42.

Maskinpersonal

vid Alelyckeverket:

Förste maskinmästare (A 12)

Karlsson, Johan Martin, f. 87; 37.

Filterinspektör (A 9)

Byström, Otto Lambert, f. 79; 26.

vid pumpstationerna i staden:

Förste maskinmästare (A 12)

Persson, Carl Oscar Gideon, f. 92; (37) 45.

Inspektör (A 9)

Stjerneman, Allan Karl Roland, f. 08; 42.

Delegerade för ärenden angående gatu- och vägförvaltningens samt styrelsens över vattenverket gemensamma kontorspersonal

För ärenden angående förvaltningens och styrelsens gemensamma kontorspersonal utse de båda styrelserna vardera två delegerade jämte en suppleant.

Chefskapet för den från år 1903 hos gatu- och vägförvaltningen, vattenverket och före år 1921 även hos hamnstyrelsen gemensamt anställda kontorspersonalen utövades från förstnämnda år av byggnadschefen. Sedan byggnadschefsbefattningen jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 22 december 1926 indragits och det byggnadschefen äliggande arbetet uppdelats på gatuchefen och vattenverkschefen, utse gatu- och vägförvaltningen och styrelsen över vattenverket en gemensam styresman, vilken det åligger bl. a. att utöva förmanskap för samtliga hos förvaltningen och styrelsen anställda å kamrerarekontoret tjänstgörande befattningshavare. Styresmannen, som skall vara gatuchefen eller vattenverkschefen, uppbär i denna sin egenskap ett arvode av 1.200 kr. pr år.

Författningar m. m. se föregående samt instruktion för styresmannen den 22 december 1926.

Delegerade

Ericson, Sven Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf. (se ovan) för gatu- o. vägf., *Ordf.*

Dessutom en *kemist* (A 10), en *ritare* (A 8), åtta *maskinister* (A 8), ett *första kontorsbiträde* (A 4), ett *kemistbiträde* (A 3) och *expeditionspersonal*.

Distributionsavdelningen

Förste ingenjör (A 19)

Mottagningstid kl. 13—14.

Swahn, Carl Henrik, Civilingenjör, f. 96; 36.

Andre distributionsingenjör (A 16)

Sandin, Nils Erik Ingemar, Civilingenjör, f. 09; 42.

Mätareingenjör (underingenjör) (A 11)

Andersson, Adolf Gunnar Erik, f. 08; 42.

Förste inspektör (A 10)

Wallin, Johan Oscar, f. 83; 38.

Inspektorer (A 9)

Rudén, Jean Algot, f. 83; 22.

Jour, Conrad Erland, f. 09; 42.

Dessutom en *ritare* (A 8), en *inspektör* (Eo 8), en *bitr. inspektör* (Eo 6) samt *expeditionspersonal* m. fl.

Kamerala avdelningen

Se nedan under Delegerade för ärenden angående gatu- och vägförvaltningens samt styrelsens över vattenverket gemensamma kontorspersonal.

Dessutom å vattenverkets stat en *förste kontorsskrivare* (A 8), fyra *mätareavläsare* (A 6), en *förste kontorist* (A 6), en *kontorist* (A 5) samt *expeditionspersonal*.

Hartmann, Ernst Frans Johan, Disponent (se ovan) för vattenverket, *v. Ordf.*

Blomberg, Johan Fredrik, Förman (se ovan) för gatu- o. vägf.

Öberg, Knut Erik, Ingenjör (se ovan) för vattenverket.

Suppleanter

Armstedt, Curt Henry, Disponent (se ovan) för gatu- o. väg.

Åkerman, Anders Harald, Kommunalarbetareförmän (se ovan) för vattenverket.

Styresman

Mottagningstid kl. 12—13.

Hultman, Nils Arthur, Civilingenjör, f. 79; 29. *Gatuchef* (se ovan).

Kamrerare (A 17)

Mottagningstid kl. 11—12.

Blomquist, Nils Albin, f. 90; 31.

Assistent å kamrerarekontoret (A 15)

Andersson, Carl Edvin, f. 93; 32.

Förrådsförvaltare (A 15)

Gredin, John Vilhelm, f. 88; 34.

Andre assistent å kamrerarekontoret

(A 12)

Ahlvik, Eric Holger, f. 99; 38.

Föreståndare för debiteringsavdelningen
(A 12)

Samson, Knut Einar, f. 94; 32.

Huvudbokförare (A 12)

Severinson, Aron Magnus Waldemar, f. 02; 30.

Revisor (A 12)

Wahlstedt, Allan Thorsten Emanuel, f. 99; 37.

Förste kammarsskrivare (A 10)

Johnson, Josef Gunnar Perry, f. 90; (19) 41.

Sandqvist, Folke Harald, f. 91; (37) 41.

Dessutom tre kammarsskrivare (A 9), sju förste kontorsskrivare (2 A 8, 5 A 7), en kassör (A 7), en förste kontorist (A 6), två kontorister (A 5), fem kontorsbiträden (A 3), en telefonist (A 2) samt å extra stat en förste kontorskrivare (Eo 7), två kontorsskrivare (Eo 6), sju kontorister (Eo 4), två vaktmästare (Eo 3, Ex 3), sex första skrivbiträden (4 Eo 1, 2 Ex 1), fem skrivbiträden (2 Eo D, 3 Ex D).

Göteborgs hamnstyrelse och i samband därmed stående institutioner

Styrelsen sammanträder i regel första och tredje måndagarna i varje månad kl. 14.

Hamnstyrelsen

Hamnkontoret, Norra Hamngatan 10. Rt »hamnkontoret» eller 171700.

Före år 1897 fanns en styrelse, benämnd Styrelsen över Göteborgs hamn- och älvarbeten, vars verksamhet enligt kungl. reglemente omfattade huvudsakligen dels alla i och för sjötrafiken erforderliga arbeten i Göteborgs hamn och revier samt Göta älv från hamnen till Ivarslund, dels bogseringsanstalten mellan Ivarslund och Ströms kanal. Denna styrelsens befogenhet var sålunda huvudsakligen inskränkt till *arbeten* i stadens hamn och revier och vissa delar av Göta älv, under det att hamnbevakningen, stadens båk- och ledfyrrar, bryggor och kanaler samt utgifter för hamnens och rörelsens behov och främjande omhändertades huvudsakligen av drätselkammaren, varjämte gatu- och vägförvaltningen omhändertade skötseln av hamnbanan. Genom kungl. brev den 30 juli 1897 inrättades en särskild styrelse under benämning hamnstyrelsen, som övertog de sysslor ifråga om stadens hamnar, revier och kanaler, vilka förut tillhörde styrelsen över Göteborgs hamn- och älvarbeten, drätselkammaren samt gatu- och vägförvaltningen.

En genomgående omorganisation av hamnförvaltningen genomfördes år 1920. Bland de därvid genomförda organisatoriska förändringarna märkas särskilt överförande av byggnadskontorets hamnavdelning till hamnstyrelsen under benämning hamnbyggnadsavdelning samt inrättande av en ledande befattning i spetsen för hamnförvaltningen, hamndirektören. Hamnstyrelsen handhaver skötseln av stadens hamn- och fyrväsen med vad därtill hörer samt därjämte av broarna, färjetrafiken och de inre vattenvägarna. Vid handhavandet av de till hamnstyrelsens förvaltningsområde hörande angelägenheter biträdes styrelsen av hamn-

direktören, vilken skall vara tillstådes vid styrelsens sammanträden och inför styrelsen före- draga de ärenden, som ankomma på styrelsens avgöranden, och är han berättigad att del- taga i överläggningarna men ej i besluten samt att, då styrelsen fattar från hans mening av- vikande beslut, få sin mening i protokollet antecknad.

Förvaltningsorganisationen omfattar tre avdelningar, nämligen *kamerala avdelningen* (räkenskaps- och kassaavdelningen) under en kamrerare, *hamnbevakningen* under en hamn- kapten samt *tekniska avdelningen* (hamnbyggnadsavdelningen) under en hamnöveringenjör. Dessutom sortera under hamnstyrelsen *frihamnen* och *fiskhamnen* samt *färjetrafiken*.

Styrelsen består av nio ledamöter, vilka tillsätts en av Kungl. Maj:t varje gång för en tid av fyra år, sex av stadsfullmäktige samt två av handelskammaren, varjämte kungl. vattenfallsstyrel- sen äger tillsätta en ledamot att deltaga i behandling av ärenden, som röra Göta älvs farled. Styrelsens räkenskaper och förvaltning granskas årligen av tre revisorer, utsedda av stads- fullmäktige. Nuvarande av stadsfullmäktige och handelskammaren utsedda ledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46.

Stat för år 1945: Utgifter 21.680.600 kr., därav för hamnen 19.995.000 kr. (varav 9.130.000 kr. skall gäldas av lånemedel), broarna 575.600 kr., färjetrafiken 684.000 kr., inre vatten- vägar, båthamnar m. m. 80.000 kr., tulllokaler 337.000 kr., andra arbeten 9.000 kr.; inkomster 9.783.600 kr., därav för hamnen 8.800.000 kr. (exkl. lånemedel), broarna 90.600 kr., färje- trafiken 544.000 kr., inre vattenvägar, båthamnar m. m. 12.000 kr., tulllokaler 337.000 kr.; brist att täckas av uttaxerade medel under år 1945 1.767.000 kr., därav för hamnen 1.065.000 kr., broarna 485.000 kr., färjetrafiken 140.000 kr., inre vattenvägar, båthamnar m. m. 68.000 kr. och andra arbeten 9.000 kr. Därjämte skall ett belopp av 1.000.000 kr. utgörande ytterligare brist för hamnen täckas under kommande år.

Författningar m. m. Reglemente för Göteborgs hamnstyrelse, fastställt av Kungl. Maj:t den 10 oktober 1941. Hamnordning för Göteborg, fastställt av K. B. den 28 juli 1921, med ändringar och tillägg den 31 december 1923, 7 juli 1930, 19 februari och 24 oktober 1942.

Litteratur: *Petterson, Knut E.* och *Hultin, Torsten*, Första utbyggnaden av Centralhamnen i Göteborg samt dess inrättande till Frihamn, Gbg 1922. *Petterson, Knut E.* och *Arfwidsson, J. H.*, Tredje utbyggnaden av Fiskhamnen i Göteborg, Gbg 1926.

Ordförande

Jungen, E r n s t Birger, Överlärare, Stadsf.: ordf., f. 90; led. 44—47, Ordf. 44—, (förordnad av Kungl. Maj:t).

Vice ordförande

Carlsson, G u n n a r Fredrik, Generalkon- sul, Skeppsredare, f. 87; led. 39—45, v. Ordf. 44— (utsedd av handelskammaren).

Övriga ledamöter

Dahlin, Gustaf Adolf V e r n e r, f. d. Direk- tör, f. 84; led. 25—45, *Kassaf.* 37—, (vald av stadsf.).

Karlsson, A x e l Theodor, Kranmaskinist, f. 87; (24) 26—46 (vald av stadsf.).

Franklin, A l g o t Mauritz, Hamnarbetare, f. 78; (31) 32—46 (vald av stadsf.).

Andersson, S v e n David, Andre brand- mästare, Stadsf., f. 95; (36) 38—45 (vald av stadsf.).

Holmberg, Carl (C a y) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90; 45 (vald av stadsf.).

Petterson, Bror T o r s t e n, Direktör, f. 87; 45—46 (vald av stadsf.).

Söderberg, T o r s t e n Olof, J. K., Gene- ralkonsul, Direktör, f. 94; suppl. 39, led. 42—45, *Suppl. f. kassaf.* 42— (utsedd av handelskammaren).

Norman, P e r Axel August, Kanal- direktör, Trollhättan, f. 80; 27— (för- ordnad av kungl. vattenfallsstyrelsen).

Suppleanter

Carlsson, Anders B e r n h a r d, Kassör, f. 88; 39— (vald av stadsf.).

Nilsson, Carl O l o f, Trafikförman, Riks- dagsman, f. 96; 40— (vald av stadsf.).

Flodén, Carl E v a l d R a g n a r, Ombuds- man, Stadsf., f. 05; 44— (vald av stadsf.).

Odqvist, Karl T o r s t e n, Direktör, f. 83; 42— (utsedd av handelsk.).

Trapp, Harry Carl Adolf Oscar Rudolf, Kon-
sul, Skeppsredare, f. 93; 44— (utsedd av
handelsk.).

Revisorer

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare,
f. 97; 42—.

Anderson, Rolf Gustaf, Ombudsman,
f. 05; 43—.

En vakant.

Suppleanter

Åberg, Carl Gunnar Hilding, Förste
assistent å arbetsförmedl., f. 84; 42—.

Appelgren, Karl-Ivar, Disponent, f. 89;
42—.

Carlsson, John, Spårvagnskonduktör,
f. 94; 43—.

Sekreterare och ombudsman (arvode)

Bengtsson, Nils Emanuel, J. K., Förste
stadsfogde, f. 92; 25.

Hamndirektörens expedition

Hamndirektör (B 6)

Osvald, Gunnar Sixten, Sjökapten, f. 01;
44.

Sekreterare och registrator (9 äldre stat)

Kjellander, Anna Dahlia, f. 92; 21.

Kamerala avdelningen

Norra Hamngatan 10. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt »hamnkantoret»
eller 171700.

Avdelningen, som står under förmanskap av en hamnkamrerare, åligger bland annat att omhändervha debitering och uppbörd av hamnavgifter för fartyg och varor samt lyftkrans-
m. fl. avgifter, räkenskapsföring, kontroll och inventeringar, verkställa inköp, omhändervha
förrådsförvaltning, uthyrnings- och arrendefrågor, handvha diverse personalärenden,
sjuk- och olycksfallsfrågor, skatteindrivning och intresseverksamhet m. m.

Hamnkamrerare (A 17)

Almberger, Agaton (A g g e), f. 82; 21.

Kamrerareexpeditionen

En kontorsskrivare (A 7) och ett första
skrivbiträde (A 2).

**Inköp och förrådsbokföring samt ut-
hyrning av upplagsområden**

Kamrerare (A 17)

Leandersson, John Ivar, Stadsf., f. 90;
36, *Inköpschef*.

Förrådsbokförare (A 11)

Strandell, Josef, f. 96; (24) 40.

Förste kammarsskrivare (A 10)

Brodin, Carl Gustaf Arne, f. 08; 40.

En *förste kontorsskrivare* (A 8), två *kontors-
skrivare* (A 7), två *förrådsförmän* (A 7), en
förste kontorist (A 6), tre *kontorister* (A 5),
ett *kontorsbiträde* (A 3), ett *första skrivbiträde*
(A 2) samt två *skrivbiträden* (A 1).

Huvudbokföring

Huvudbokförare (A 12)

Ekman, Olof William, f. 87; (23) 40.

En *kontorsskrivare* (A 7) och ett *skrivbi-
träde* (Eo D).

Kontrollavdelningen

Revisor (A 13)

Olsson, Gustaf Ivar Olof, f. 94; 38.

En *förste kontorsskrivare* (A 8) och två
kontorister (A 5).

Personalavdelningen

Norra Hamngatan 6.

Personalavdelningschef (A 13)

Berndtson, Edvin Arvid, f. 90; (36) 40.

Fyra *kontorsskrivare* (A 7), en *förste kon-
torist* (A 6), två *kontorister* (A 5) och ett
första skrivbiträde (A 2).

Debiterings- och kassakontoret

*Smedjegatan 7—9. Expeditionstid kl. 9—17,
lördagar och helgdagsaftnar kl. 9—15.*

Kamrerare (A 17)

Anderfelt, Anselm Harald Benjamin, f. 86;
21.

Kontrollant (A 12)

Bertilfelt, Bertil Gustaf Holger, f. 95; 36.

Förste kammarsskrivare (A 10)

Hjärne, Erik Natanael, f. 02; (36) 40.

Eklund, Herbert Einar, f. 98; (37) 40.

Dessutom en *förste kontorsskrivare* (A 8),
två *kontorsskrivare* (A 7), två *kassörer* (A 7),
tre *kontorister* (A 5), ett *första kontorsbiträde*
(A 4), ett *kontorsbiträde* (A 3), ett *första*
skrivbiträde (A 2), en *inkassare* (A 7), en
förste kontorsskrivare (Eo 7) och ett *skrivbi-
träde* (Ex D).

Tillsyningsman (A 7)

Svensson, Nils Harald, f. 86; 26.

Dessutom en *telefonist* (A 2).

Hamnbevakningen

Norra Hamngatan 10. Expeditionstid kl. 8—17. Rt »hamnkontoret» eller 171700.

Hamnbevakningen, som förestås av hamnkaptenen, har att placera hit ankommande fartyg, öva tillsyn över trafikförhållandena inom hamnns vattenområde och å kajerna samt övervaka efterlevnaden av för hamnen gällande föreskrifter m. m. Vidare utövas ledning av isbrytarefartygen (»Göta Lejon», Isbrytaren II och III, vilka vid ishinder upprätthålla förbindelsen mellan hamnen och havet), inspektionsfartyget »Hamnen», varuskjulen och pråmhamnarna.

Hamnkaptän (A 23)

Lundmark, Sven Einar Justus, f. 91; 35.

Hamnmästare (A 19)

Vakant.

Hamnfogdar (A 13)

Jansson, Bertil Anders Anton, f. 98; (37) 44 (distr. Gasverkskajen—Stenpiren).

Carlsson, Erik Reinhold, f. 92; 25, (distr. Stenpiren—Rosenlundskanalen o. Frihamnen).

Söderström, Victor Isidor, f. 86; 19, (distr. Rosenlundskanalen—Fiskhamnen).

von Gerber, Adolf Fredrik Ivar, f. 86; 14 (distr. Sannegårdshamnen och Lindholmshamnen).

Hamnlotsar (A 1)

Nilsson, Axel Viking, f. 85; 15.

Torberntson, Anders, f. 85; 25.

Coster, Hans Oskar, f. 84; 25.

Nikell, Karl Ivar, f. 94; 28.

Sjögren, Adolf Mauritz, f. 93; 29.

Beillon, Oscar Yngve, f. 95; 29.

Dahlström, Axel Fritiof, f. 97; 34.

Brandén, Karl Victor Emanuel, f. 01; (32) 43.

Pehrson, Ernst Gustaf Wilhelm, f. 00; (35) 43.

Taube, Gösta Helmer, f. 03; 43.

Fyra vakanta.

Dessutom en *förste kontorsskrivare* (A 8), 12 *hamnserviser* (A 5), varav fyra i frihamnen, 14 *hamnserviser* (Eo 4) samt ett *skrivbiträde* (Ex D).

Isbrytarefartygen

Maskinmästare (A 11)

Bergström, Gustaf Herbert, f. 04; 43.

Fyra *besättningsmän* (Eo 4).

Inspektionsfartyg

Befälhavare (Eo 10)

Malmbeck, Gustaf Adolf, f. 93; 33.

Dessutom en *styrman* (Eo 8), två *maskinister* (A 7) samt två *besättningsmän* (Eo 4).

Tekniska avdelningen

Norra Hamngatan 10. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt »hamnkontoret» eller 171700.

Avdelningen, som förestås av hamnöveringenjören, handhar utredning och projektering, nybyggnad och underhåll av infarts- och segelrännorna med fyrar, fyrlyktoer m. m. (innanför Vinga), hamnanläggningar med magasin och varuskjul, färjelägen, inre kanaler med sluss och dämmen, fasta och rörliga broar samt stadens lyftkranar, underhåll av färjorna, skötsel av reparationsverkstäderna samt drift av fyrarna, slussen, de rörliga broarna och lyftkranarna.

Hamnöveringenjör (B 2)

Hultin, T o r s t e n, Civilingenjör, f. 85; 43.

Ett *första kontorsbiträde* (A 4).

Konstruktionsavdelningen

Förste konstruktör (ritkontorschef) (A 21)

Dellborg, Carl David E vald, Civilingenjör, f. 03; (43) 44.

Byråingenjör (A 19)

Westberg, Carl Gustaf, Civilingenjör, f. 94; (43) 44.

Geotekniker (A 18)

Vakant.

Dessutom en *ingenjör* (Eo 15), en *ingenjör* (Ex 15), två *ingenjörer* (Ex 14), en *underingenjör* (A 11), två *tekniker* (A 10), en *tekniker* (Eo 9), en *ritare I* (Eo 7) och en *ritare II* (A 6).

Nybyggnadsavdelningen

Arbetschef (A 20)

Arfwidsson, Johannes Henrik, Civilingenjör, f. 87; 20.

Byråingenjör (A 17)

Handhar för närvarande varvs- och älv-arbetena.

Hultman, Berndt Atle, Civilingenjör, f. 12; (43) 44.

Hamnbyggmästare (A 11)

Hanning, Fritz Gunnar Göte, f. 09; 43.

Förste inspektörer (A 10)

Jacobsson, Ossian Emanuel, f. 85; 38.
En vakant.

Inspektörer (A 9)

Beckman, Josef Alexius, f. 85; 29.

Wetterström, Ture Gottfrid, f. 04; 39.

Dessutom en *ingenjör* (Eo 15), en *inspektör* (Eo 9), en *inspektör* (Eo 8), en *bitr. inspektör* (Eo 7) och ett *första skribittråde* (A 2).

Underhållsavdelningen**Arbetschef (A 19)**

Wullt, Arvid, Civilingenjör, f. 80; 11.

Hamnbyggmästare (A 11)

Ryberg, Carl Rudolf, f. 89; 38.

Förste verkmästare (A 11)

Palm, Carl Georg, f. 04; (42) 44.

Förste inspektör (A 10)

Eriksson, Erik Martin, f. 92; 38.

Inspektörer (A 9)

Thorén, Albert Wilhelm Åson, f. 89; 38.

Lundgren, Nils Gunnar Achatius, f. 96; 45.

Dessutom fem *broförare* (4 A 6, 1 A 5), och två *broförare* (Eo 4).

Fyrplatserna**Inspektör**

Beckman, Josef Alexius (se ovan) 29.

Fyrmästare (A 5)

Westergren, Edvin, f. 89; 42, Böttö.

Fyrvaktare

Ågren, Axel Nikander, f. 90; 42, Geveskär, (A 4).

Gylden, Allan Gottfrid, f. 97; 42, Böttö, (A 3).

tf. **Samuelsson**, Olivia Fredrika, f. 63; 19, Knippelholmen (arvode).

Slusskontoret

Slussgatan. Expeditionstid kl. 7—17.

Två *slussvakter*.

Maskinavdelningen**Maskiningenjör (A 21)**

Dahlberg, Karl Samuel (S a m), Civilingenjör, f. 00; 44.

Byråavdelning**Byråingenjör (A 17)**

Sonesson, Carl Albert Daniel, Civilingenjör, f. 88; (37) 40.

Elektroingenjör (A 16)

Berghe, Jöns-Olof Henrik, Civilingenjör, f. 04; 42.

Dessutom en *ingenjör* (Eo 15) och en *ritare I* (Eo 7).

Reparationsverkstäder**Verkstadsingenjör (A 17)**

Eriksson, Ture Emerentius, f. 10; 44.

Verkmästare (A 11)

Svensson, Olov Elon, f. 02; 41.

Verkstadsförmän (A 8)

Fogelström, Albert Valdemar, f. 84; 19.

Karlsson, John Heribert, f. 84; 19.

Ahldin, Olof Aron Konstantin, f. 89; 35.

Stridsberg, Ragnar Nils Gottfrid, f. 01; 44.

Lindberg, Knut August, f. 94; 45.

Två *kontorsskrivare* (A 7).

Kranavdelning

Expeditionstid kl. 7—16.

Kraninspektör (A 12)

Peterson, Axel Orion, f. 84; 39.

Förste kranmästare (A 10)

Ahlgren, Axel Mauritz, f. 84; (19) 40, Stigbergskajen.

Lidman, Erik Valdemar, f. 84; (19) 40, Lindholmshamnen.

Mattiasson, Oscar Miliam, f. 85; (19) 40, Packhus- och Gullbergskajen.

Andersson, Olof Alfred, f. 91; (38) 40, Sannegårdshamnen.

Samuelsson, Axel Emanuel, f. 93; (38) 40, Frihamnen.

Kranmästare (A 9)

Andersson, Gustaf Evald, f. 09; 39, Masthuggskajen.

Johansson, Hilmer Oscar Reinhold, f. 07; 40, Pontonkranarna.

Hedman, Erik Svante Albert, f. 11; 44, Pontonkranarna.

Dessutom en *kranmästare* (Eo 8), en *kontorsskrivare* (A 7), två *förste kontorister* (A 6) och en *kontorist* (A 5).

Färjetrafiken

Norra Hamngatan 10. Rt »hamnkontoret» eller 171700.

Verkstads- och förrådskontoret: Kustens varv: Expeditionstid kl. 7—21. Rt 140743.

Trafiken mellan de båda älvstränderna övertogs år 1917 av Göteborgs stad och åt Göteborgs hamnstyrelse uppdrogs att ombesörja densamma. För närvarande trafikeras älven på fem färjelinjer, och härför finnas två kördons- och passagerarefärjor, fem passagerarefärjor samt en ångslup.

Färjelinjerna äro följande: Linje 1 Klippan—Färjenäs (för passagerarebefordran och kördon), linje 2 Fiskhamnen—Eriksberg—Sandviken (för passagerare), linje 3 Fiskhamnen—Sannegårdshamnen (för passagerarebefordran och kördon), linje 4 Sänkverket—Hisingstad (för passagerare), linje 5 Residensbron—Götaverken (för passagerare).

Färjeinspektör (A 13)

Berglund, Carl Bengt Georg, f. 09; 44.

Maskinmästare (A 11)

Nygren, Gustaf Fredrik, f. 86; (30) 40.

Färjebefälhavare (A 9)

Hellström, Julius Konrad, f. 86; 42.

Karlén, Konrad Alexander, f. 83; 42.

Johansson, John Waldemar, f. 81; 42.

Andersson, Harald Vigilius, f. 81; 42.

Berndtsson, Anders Gottfrid, f. 90; 42.

Olsson, Olof Adolf, f. 92; 42.

Carlsson, Gustaf Georg, f. 91; 42.

Olsson, Ernst Benjamin, f. 92; 42.

Svensson, Axel Vitalis, f. 87; 42.

Torberntsson, Johan Tegner, f. 93; 42.

Blomgren, Fridolf Valdemar, f. 97; 42.

Beyron, Karl Olof Holger, f. 02; 42.

Hansson, Sven Gustaf Helge, f. 04; 45.

Kilner, Ragnar Otto Waldemar, f. 98; 45.

Bondesson, Carl Morgan, f. 05; 45.

Olsson, Fabian Armand Hilding, f. 06; 45.

Dessutom en maskinist (Eo 7).

Frihamnen

Expeditionstid kl. 9—17, dag före sön- och helgdag kl. 9—15. Rt godsangivning 22 30 38.

Frihamnen, som öppnades för trafik den 31 augusti 1922, utgör en del av Göteborgs hamn med särskilda lättnader för trafiken med avseende å tullen. I sådant avseende är det inhägnade frihamnsområdet att anse såsom utrikes ort och där får oförtullat importgods uppäckas, delas, blandas och ompäckas utan tullkontroll. Tullbehandling av sådant gods behöver ske, först då godset utföres ur frihamnen till tullinlandet. Överföres gods till andra slag av tullupplag, får tullbehandling ske enligt de för sådana upplag gällande bestämmelser. Återutförelse till utlandet av importgods får företagas utan tullkontroll. Vid användande av frihamn för importgods behöver sälunda kapital ej onödigtvis fastläsas i tullavgifter. För exportgods, som skall utskippas från frihamnen, utbetalas eventuellt förekommande tullrestitutioner, så snart godset anlänt till frihamnen.

Frihamnsinstitutionen, som införts i syfte att underlätta handel och industri, lämnar i tullhänseende större frihet än något annat slag av tullupplag. Det omfattar och inbegriper i sig tullinstitutionerna: nederlag, frilager, transitoupplag och restitutionsupplag, utan inskränkning beträffande varuslag.

För bedrivande av industriell verksamhet i frihamnen erfordras tillstånd av Kungl. Maj: i varje särskilt fall. Endast för exportindustri torde tillstånd kunna påräknas.

Förvaltningen och driften omhänderhaves av hamnstyrelsen dels direkt genom egna tjänstemän, dels indirekt genom tvenne bolag, A.-B. Godsemottagning i Göteborgs hamn och Göteborgs Frihamns aktiebolag. Hamnstyrelsens egna tjänstemän ombesörja kontroll av trafiken, anvisning av plats för fartyg och gods, krandriften m. m. A.-B. Godsemottagning i Göteborgs hamn ombesörjer den del av lossningsarbetet m. m. med utländskt gods

som påvilar varuägaren, nämligen mottagning av godset vid fartygets reling och uppläggning antingen direkt i järnvägsvagn, på kaj eller i skjul samt tullhandräckning på kaj eller i skjul. *Göteborgs Frihamns aktiebolag* ombestyr magasinering, i magasinerna förekommande handräckning, uthyrning av kontorslokaler och lagerrum samt olika varuförsäkringar (se närmare stadsf:s handlingar 1920 nr 328).

Debitering och uppbörd av hamnavgifter skötas genom hamnens huvudkontor.

Frihamnsföreståndare

Osvald, Gunnar Sixten, Sjökapten, Hamndirektör (se ovan).

Hamnfogde (A 13)

Carlsson, Erik Reinhold (se ovan).

Expeditionsföreståndare (A 13)

Koch, Carl Hugo Alexander, f. 91; 24.

Dessutom en *kontorsskrivare* (A 7), en *kontorist* (A 5) och fyra *hamnserviser* (A 5) se ovan.

A.-B. Godsemottagning

Frihamnen. Expeditionstid kl. 9—17. Rt 223098.

Direktör

Rt 221069.

Witting, Georg Petter Leonard, Sjökapten, f. 83; 22.

Göteborgs Frihamns Aktiebolag

Rt 223059.

Direktör

Rt »Hamnkontoret» 171700.

Osvald, Gunnar Sixten, Sjökapten, Hamndirektör, f. 01; 44.

Magasinsföreståndare

Magnusson, Per Bo Malte, f. 06; 31.

Fiskhamnen

Expeditionstid: onsdagar kl. 7—14,30, lördagar kl. 7—14 och övriga vardagar kl. 7,30—14,30. Rt expeditionen 144552, kassakontoret 140714.

Fiskhamnen med därtill hörande områden och byggnader förvaltas av hamnstyrelsen, vilken enligt av konungens befallningshavande fastställda »Särskilda bestämmelser rörande Göteborgs stads fiskhamn» äger att inom fiskhamnsområdet, genom offentlig auktion, ensam ombesörja försäljning av fiskvaror. Auktioner förrättas dagligen med början kl. 7 onsdagar och lördagar, övriga vardagar kl. 7,30.

Fiskhamnsdirektör (0 äldre stat)

Rt 141745.

Vakant, tf. **Ljungström, Carl** Erland, Kontorschef (se nedan) 44.

Kontorschef (A 15)

Ljungström, Carl Erland, f. 82; 19, tf. Fiskhamnsdirektör (se ovan).

Kassör (A 12)

Gréen, Oscar Daniel, f. 92; 29.

Förste inspektör (A 10)

Pettersson, Johan Axel, f. 81; 38.

Dessutom nio *förste kontorsskrivare* (A 8), en *förste kontorist* (A 6), fem *kontorister* (A 5), en *kontorsvakmästare* (A 4), tre *kontorsbiträden* (A 3), ett *första skrivbiträde* (A 2), ett *skrivbiträde* (A 1), två *skrivbiträden* (Ex D), två *bitr. tillsyningsmän* (Eo 7, Ex 11) samt en *kontorsvakmästare* (Eo 3).

Göteborgs stads gas- och elektricitetsverk

Huvudkontor: Stora Badhusgatan 17. Kontorstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt »gas- och elverken» eller 171260.

Göteborgs stads gas- och elektricitetsverk förvaltas enligt stadsfullmäktiges beslut av den 24 oktober 1907 av en för båda verken gemensam styrelse, benämnd styrelsen över Göteborgs stads gas- och elektricitetsverk. Enligt det då fastställda reglementet samt däri den 11 mars 1909, den 4 januari 1911, den 2 mars 1922, den 11 september 1930, den 30 augusti 1934 samt den 17 mars 1938 företagna ändringar består styrelsen av minst fem, högst sju ledamöter, vilka av stadsfullmäktige väljas för tre år i sänder, samt tre suppleanter, vilka

väljas för ett år i sänder. För granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige varje år fem revisorer med lika många suppleanter. Vid styrelsens sammanträden är verkens direktör närvarande som föredragande. Styrelsen sammanträder minst en gång i månaden.

Styrelsen över Göteborgs stads gas- och elektricitetsverk har till uppgift att handhava förvaltningen av stadens gas- och elektricitetsverk med allt vad därtill hörer, att ombesörja den allmänna gatubelysningen samt att medgiva tillstånd till särskilda installatörer till utförande av ledningar för gas- och elektricitet samt utöva kontroll över sådana ledningar. Styrelsens beslut angående priset å gas och elektrisk energi samt reglemente för begagnande av gas och elektricitet skola underställas stadsfullmäktiges prövning.

Sedan 1915 förestås gas- och elektricitetsverken av en för båda verken gemensam direktör. Den kamerala avdelningen med kassa, bokföring, avläsning, inkassering och personalärenden är gemensam för båda verken, under det att de i tekniskt avseende äro helt skilda med en överingenjör för vardera verket.

Vid styrelsens första sammanträde varje år väljas ordförande, vice ordförande, kassaförvaltare och suppleant för denne. De två sistnämnda valen skola underställas stadsfullmäktige för godkännande. Dessutom utses inom styrelsen särskilda delegerade för tillsyn av verkens olika avdelningar. Nuvarande ledamöter av styrelsen äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Författningar m. m. Reglemente för styrelsen över Göteborgs gas- och elektricitetsverk, fastställt av stadsfullmäktige den 24 oktober 1907 med däri sedermera vidtagna ändringar. Reglemente för förbrukning av gas och elektricitet, fastställt av stadsfullmäktige den 11 september 1930 med däri sedermera vidtagna ändringar.

Ordförande

Juhlin, Johan Algot, Kamrer, f. 85; suppl. 30, led. 31—47, Ordf. 40—.

Vice ordförande

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., f. 88; suppl. 32, led. 32—46, v. Ordf. 41—.

Övriga ledamöter

Hagvall, Thure Wilhelm, Ordningssman, f. 86; suppl. 24, led. 26—46, *Suppl. f. kassaf.* 40—.

Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Ombudsman, Stadsf., f. 94; (34) 36—45.

Svensson, Ernst Rudolf, Ombudsman, f. 00; (36) 40—45.

Sandkvist, John Henry Isidor, Verkstadsförmän, f. 95; (36) 43—47.

Edström, Walter Simon, Direktör, f. 91; suppl. 42, led. 45—47, *Kassaf.* 45—.

Suppleanter

Hedenskog, Anders Ragnar Benedictus, Elektriker, f. 92; 40—.

Larsson, Sixten Herman Valdemar, Rörarbetare, f. 99; 44—.

Thelander, Ryno Fritiof, Civilingenjör, f. 85; 45—.

Revisorer

Gustafsson, Carl Petter, Aukt. revisor, f. 88; 41—.

Tollén, Karl Ivar, Förste brandmästare, f. 97; 43—.

Jarlöv, Gunnar Vilhelm, Bankkamrerare, f. 01; 43—.

Svensson, Bernhard Harry, Expeditor, f. 99; 44—.

Carlsson, Nils Henry, Stationskarl, f. 05; 45—.

Suppleanter

Karlsson, Karl Fredrik, Kontorist, f. 15; 41—.

Peterson, Axel Hilding, Syssloman, f. 91; 43—.

Rahmn, Sven Gösta, Civilingenjör, f. 05; 43—.

Hedberg, Erik Anders Gösta, Exekutor, f. 01; 44—.

Johansson, Sigvard Gunnar, Chaufför, f. 08, 45—.

Sekreterare (arvode)

Claesson, Erik Ragnar, J. K., f. d. Andre stadsfogde, f. 79; 16.

För Göteborgs stads gas- och elektricitetsverk gemensam personal

Direktör (0 äldre stat)
(21.540 kr.)

Mottagningstid kl. 11—12.

Hammarstrand, Sigurd, f. 80; 15.

Kamerala avdelningen

Kamrer (A 18)

Nilsson, Carl Alfred, Major, f. 81; 26.

Kansli

Korrespondent (A 10)

Liljeqvist, Sven Gustaf, f. 93; 11.

En *kontorsskrivare* (A 7) ett *första skrivbiträde* (Eo 1), ett *skrivbiträde* (Ex D) och en *vaktmästare* (A 4).

Kassaavdelningen

Kassatid: kl. 9—16,30, lördagar kl. 10—15.

Kassör (17 äldre stat)

Persius, Frans Emil, f. 95; (30) 34.

En *förste kontorist* (A 6) och ett *första skrivbiträde* (Eo 1).

Uppbörds-kassan

Förste kammarskrivare (A 10)

Ragnér, Georg Lindegard, f. 89; (28) 40.

Ett *första kontorsbiträde* (Eo 3) och två *skrivbiträden* (Ex D).

Bokföringsavdelningen

Huvudbokförare (A 12)

Holm, Anders Simon, f. 98; 40.

En *kontorsskrivare* (A 7), en *förste kontorist* (A 6) och ett *första kontorsbiträde* (A 4).

Personalavdelningen

Personalavdelningschef (A 13)

Jagarz, Carl Jonatan, f. 90; (34) 40.

En *kontorsskrivare* (A 7), en *bokhållare* (8 äldre stat), två *förste kontorister* (A 6), två *kontorister* (Eo 4) och ett *första skrivbiträde* (Eo 1).

Abbonentavdelningen

Abbonentchef (A 15)

Dahlén, Lars Filip Georg, f. 86; 38.

Inspektör (A 11)

Lundmark, Reinhold Bertil Fredrik, f. 11; 44.

Förste kammarskrivare (A 10)

Gustavson, Johan Oscar, f. 88; 44.

Två *förste kontorsskrivare* (A 8), två *bokhållare* (8 äldre stat), ett *inspektörsbiträde* (A 8), en *kontorsskrivare* (A 7), tre *förste avläsare* (A 7), 13 *inkassare* (A 6), 30 *avläsare* (A 6), två *förste kontorister* (A 6), tre *kontorister* (A 5), två *första kontorsbiträden* (A 4), två *kontorsbiträden* (A 3), ett *kontorsbiträde* (3 äldre stat), sju *avläsare* (Eo 5), fyra *avläsareaspiranter* (varav 3 Eo 4 och 1 å koll.-avt.), fem *kontorister* (3 Eo 4, 2 Ex 4), sex *kontorsbiträden* (Eo 2), tre *skrivbiträden* (Eo D) och ett *adressografbiträde* (Eo D).

Dessutom å kamerala avdelningen en *vaktmästare* (A 4), en *telefonist* (A 2) och en *extra telefonist* (Ex D).

Gasverket

Den engelske ingenjören James Malam erhöll år 1845 koncession å anläggning och drift av ett gasverk för offentlig och enskild belysning i Göteborg. Koncessionen övertogs av ett i Hamburg bildat bolag, »The Gothenburg Gas Company», som anlade det första gasverket vid den s. k. Masthuggsvägen, nuvarande Rosenlund. Gasverket igångsattes år 1846 och samtidigt tändes 122 gaslampor för belysning av stadens gator och allmänna platser. År 1850 övergick gasverket till ett nytt bolag, »Göteborgs Gas Aktiebolag». Förstaden Majorna erhöll år 1865 eget gasverk, anlagt av ingenjören Henry Beatley, vilket nedlades år 1879, då belysningen i Majorna övertogs av »Göteborgs Gas Aktiebolag». Detta bolag drev sedan gasverksrörelsen till den 1 juli 1888, då gasverket avträdades till staden.

Innan staden övertog gasverksrörelsen, hade stadsfullmäktige år 1887 fattat beslut om anläggandet av ett nytt gasverk å Gullbergsvass. Detta igångsattes den 19 december 1889 och har, sedan det äldre gasverket 1894 nedlagts, ensamt ombesörjt gastillverkningen. Verket var från början försett med Münchener horisontalugnar och dåtida gasreningsapparater.

Arbetet inom verket utfördes för hand. Ugnarnas antal ökades så småningom till 18 stycken. År 1902 tillkom en anläggning för karburerad vattengas och år 1908 infördes maskindrift för gastillverkningen. Gasverksanläggningen har sedermera till avsevärd del ombyggt och moderniserats och driften allt mer mekaniserats. År 1914 igångsattes 4 vertikaltretortugnar med kontinuerlig drift och åren 1920—21 ytterligare 5 dylika ugnar. Fyra diskontinuerliga vertikalkamrarugnar tillkommo år 1927 och ytterligare tre av en större typ jämte två centralgeneratorer år 1934. Av denna typ byggdes ytterligare två ugnar 1943. Horisontalugnarna nedrevos år 1922. År 1933 togs en ny torr-gasklocka för 100.000 m³ gas i drift. Jämsides med ugsnanläggningens utbyggnad har även reningsapparaterna och transportanordningarna utökats och moderniserats. Under år 1944 utserverades 42.875.000 kubikmeter gas. Anläggningskostnaden beräknades den 1 januari 1945 till 28.003.181 kr. och det bokförda värdet utgjorde 5.804.332 kr.

Gasen distribuerades ursprungligen genom ett lågtrycksnät, som vid behov utökades och omlades till större dimensioner. Numera matas lågtrycksnätet genom ett flertal regulatorstationer från högtrycksledningar, som utlagts från gasverket till bl. a. Majorna, Utbynäs och Lundby med förgreningar till flera av stadens utkanter. Dessutom har högtrycksnätet utsträckts utom staden till Lillhagens sjukhus och Sävedalens municipalsamhälle.

Gasen användes numera huvudsakligen till värmeändamål, under det att användningen till belysning är obetydlig. Gatubelysningen med gas upphörde år 1926.

Enligt stadskollegiets beslut av den 24 september 1941, som godkänts av stadsfullmäktige den 2 oktober 1941, beräknas priset för gas, levererad från Göteborgs stads gasverk, enligt endera av följande valfria taxor. I: 18 öre pr m³, II: 36 kr. pr år jämte 14 öre pr m³, III: 120 kr. pr år jämte 10 öre pr m³.

Stat för år 1945: Utgifter 16.678.313 kr., därav förräntning och avskrivningar 1.143.000 kr., driftsutgifter 14.230.629 kr., kapitalutgifter för amorteringslån 409.484 kr. och för utvidgningar 895.200 kr., inkomster (exkl. lånemedel) 16.702.300 kr., därav inkomst på rörelse etc. 15.792.300 kr. och kapitalinkomster (avskrivningar) 910.000 kr. Inleverans till stads-kassan 23.987 kr. Anslag å låne- och fondstat 200 kr.

Instruktion för entreprenörer för utförande av gasledningar, fastställd av styrelsen den 13 december 1933 och den 20 mars 1935.

Litteratur: Mebius, C. A., Göteborgs belysning, Historik, Gbg 1897. Bodman, A. G., Göteborgs Stads Gasverk 1888—1938. Diverse uppsatser i svenska gasverksföreningens årsbok. Litteratur i övrigt, se under kap. I.

Överingenjör (B 2)

Mottagningstid kl. 10—11.

Dahlman, Bengt Wilhelm, f. 94; 40.

En kontorsskrivare (Eo 2).

Biproduktsförsäljningen

Försäljningschef (A 17)

Brockman, Thorsten Gillis Wilhelm, f. 86; (25) 40.

En kontorsskrivare (A 7).

Kokskonsulent (A 11)

Stockhaus, Harald Edvard Hjalmar, f. 97; (33) 43.

Försäljningsexpeditionen för biprodukterna

Kungsgatan 4. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14. Rt »gasverkets kok» eller 171730.

Föreståndare för kokskontoret (A 11)

Danielson, Tholw Anders Martin, f. 82; (27) 40.

Kammarsskrivare (A 9)

Hemdal, Arvid Ossian, f. 86; (31) 40.

Två förste kontorsskrivare (A 8), en kontorsskrivare (A 7) och en bokhållare (8 äldre stat). En förste kontorist (A 6), tre skrivbiträden (Eo D) och en kontorist (Ex 4).

Driftsavdelningen

Gullbergs Strandg. Expeditionstid kl. 9—16,30
lördagar kl. 9—14. Rt (växel) 1701 95.

Förste driftsingenjör (A 20)

Mottagningstid kl. 13—14.

Blomstedt, Carl Reinhold, f. 07; (38) 40.

Ugnsingenjör (A 16)

Robertsson, Gustaf Eugen, f. 87; 19.

Förste gasmästare (A 13)

Lundgren, Gustaf Alfred, f. 98; 37.

Gasmästare (A 11)

Olsson, Magnus Herman, f. 97; 37.

Friberg, Knut Adolf Valfrid, f. 87; 37.

Brandt, Georg Helge, f. 97; 37.

Wallin, Karl Albin, f. 02; 37.

Dubois, Gustaf Thure, f. 98; (37) 40.

Ingenjör (A 16)

Svensson, Hjalmar Sigfrid, f. 83; (19) 40.

Kemist (A 12)

Ekblad, David Emanuel, f. 89; 19.

Byråingenjör (A 18)

Samzelius, Sigurd, f. 83; 37.

Byggnadsingenjör (A 17)

Backlin, Alexander, f. 90; 35.

Ingenjör (A 16)

Vakant.

Uderingenjör (A 11)

Carlsson, Erik Gustaf Valdemar, f. 13; 41.

Förste verkfmästare (A 11)

Mattsson, Karl Gustaf Valdemar, f. 85;
(19) 40.

Inspektör (A 10)

Wallin, Ernst Rudolf Valdemar, f. 88;
(19) 44.

Materialförvaltare (11 äldre stat)

Norén, Bo Arthur Fritiof, f. 80; 15.

Korrespondent (A 9)

Liljeqvist, Carl Erik, f. 90; 35.

Två verkstadsförmän (A 8), sex maskinister (A 8), ett laboratoriebiträde (A 8), ett förrådsföreståndare (A 7), tre förmän (A 7), en hokskontrollant (A 6), tre journalskrivare (A 6) och en kontorist (A 5).

En ingenjör (Eo 14), ett laboratoriebiträde (Eo 6), två portvakter (Eo 4), två skrivbiträden

(Eo D), en ingenjör (Ex 15), två laboratoriebiträden (Ex 6), ett ritbiträde (Ex 4) och ett skrivbiträde (Ex D).

Dessutom vid driften cirka 250 arbetare.

Distributionsavdelningen

Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14.

Rt »gas- och elverken» eller 17 12 60.

Förste ingenjör (A 19)

Mottagningstid kl. 13—14.

Eriksson, Josef Tobias, f. 85; 38.

Ingenjör (A 15)

Mattsson, Erik Gustaf, f. 01; (39) 40.

Uderingenjör (A 11)

Andersson, Fredrik Ossian, f. 92; (38) 40.

Förste inspektörer (A 10)

Andersson, Carl Wilhelm, f. 82; (19) 40.

Alexandersson, Hans Reinhold, f. 91; (19) 40.

Två ritare I (A 8) och en bitr. inspektör (A 7).

En ingenjör (äldre stat), en ritare (Eo 7), en rörledningsinspektör (Eo 8), fyra sifon-skötare (Eo 4) och två ritbiträden (Ex 1).

Förrådskontoret

Förrådsförvaltare (A 11)

Hallberg, Olof, f. 88; (19) 40.

Kammarskrivare (A 9)

Christell, Evald, f. 95; (28) 40.

En bokhållare (8 äldre stat), en förste kontorist (A 6).

En förrådsförman (Eo 6), en förrådsvakt (Eo 4) och ett kontorsbiträde (Eo 2).

Dessutom vid distributionsavdelningen cirka 60 arbetare.

Installationsavdelningen

Kungsgatan 1. Expeditionstid kl. 9—16,30,
lördagar kl. 9—14. Rt »gas- och elverken» eller
17 12 60.

Förste ingenjör (A 19)

Mottagningstid kl. 13—14.

Dahlquist, Torsten Eugen, f. 01; 38.

Byråingenjör (A 16)

Forsberg, Folke Hjalmar, f. 15; 45.

Verkstadsingenjör (A 14)

Enslöv, Erik, f. 91; (39) 40.

En förste kontorskrivare (A 8), en ritare I (A 8), en verkstadsförman (A 7), en förste mätareprovare (A 6) och en kontorist (A 5).

En ritare (Eo 7), en hemkonsulent (Eo 6), en förste kontorist (Eo 5).

Förste verkmästare (A 10)

Skarin, Lars-Erik, f. 11; 41.

En verkstadsförman (Eo 6), ett biträde för tillsyn och skötsel av konsumenternas gasapparater (4 äldre stat) och två portvakter (Eo 3).

Dessutom vid installationsavdelningen cirka 45 arbetare.

Utställningen

Kungsgatan 5. Expeditionstid kl. 9—18, lördagar kl. 9—17. Rt 13 14 20.

Utställningsföreståndare (A 9)

Paepke, Josef Wilhelm, f. 86; (28) 40.
En förste kontorist (Eo 5).

Elektricitetsverket

Det första elektricitetsverket i Göteborg, avsett att distribuera elektrisk energi för allmänhetens behov, anlades av privat företag år 1884 i stadens centrum. Sedermera bildades för samma ändamål bland andra Göteborgs Elektriska Aktiebolag år 1886 och Aktiebolaget Elektron år 1888.

Frågan om kommunens övertagande av distributionen behandlades i stadsfullmäktige första gången år 1904, och år 1906 beslöts att godkänna det då framlagda förslaget om fullständig nybyggnad av ett kommunalt elektricitetsverk. Den 1 juli 1908 igångsattes ångcentralen vid Stora Badhusgatan, en utbyggnad av den år 1902 anlagda kommunala ångcentralen för spårvägsdrift, samt verkets första understation vid Västgötagatan, vilken station erhöll sin primära energi i form av 3-fasig växelström, 25 perioder, från ångcentralen. Distributionssystemet för tillgodoseendet av det borgerliga behovet av elektrisk energi fastställdes till 2×120 volt likström.

I slutet av år 1907 slöts kontrakt med Trollhätte kanal- och vattenverk om leverans av erforderlig vattenkraftsenergi för stadens behov, och leverantörens kraftanläggning i Trollhättan, linjebyggnad ned till Göteborg samt dess transformatorstation å Marieholm blevo färdiga för energileverans den 18 april 1910. Från och med denna dag erhåller således elektricitetsverket sitt huvudsakliga behov av elektrisk energi från statens vattenfallsverk.

Efter hand tillkommo ytterligare understationer, en i Bagaregården år 1914, en i Majorna 1926 och en i Landala 1927.

Distributionen inom Örgryte, Gårda och Krokslätt handhades intill utgången av år 1926 av Yngeredsfors Kraft Aktiebolag, varefter elektricitetsverket, efter därom träffad överenskommelse, successivt under åren 1927—30 övertog rörelsen i sin helhet. Från och med den 1 januari 1945, då Västra Frölunda socken införlivades med Göteborg, övertog elektricitetsverket jämväl den distribution, som tidigare handhåfts av Älvsborgs municipalsamhälles elektricitetsverk. Inom västra delen av förutvarande Älvsborgs municipalsamhälle skötes distributionen fortfarande av Längedrag AB och i övriga delen av Västra Frölunda av Yngeredsfors Kraft AB.

Genom särskilt avtal med kungl. vattenfallsstyrelsen år 1925 tillförsäkrades elektricitetsverket leverans av 50-periodig energi vid sidan om huvudavtalet om 25-periodig. Till följd av detta avtal kunde elektricitetsverket frångå sin tidigare intagna ståndpunkt, att all distribution av elektrisk energi för enskilt behov skulle ske medelst likström. Numera distribueras således även 50-periodig växelström vid 220/127 volt.

Storindustrien förses med elektrisk energi i form av 3-fasig växelström, antingen vid 25 per. pr sek. och 3×6.000 volt eller 50 per. och 3×10.000 volt. År 1943 träffades överenskommelse med Vattenfallsstyrelsen om omläggning av de 25-periodiga anläggningarna inom staden till 50 perioder. Arbetet med denna omläggning har påbörjats och skall enligt överenskommelse vara slutfört den 31 december 1949. Gatubelysningen är helt elektrifierad samt manövreras och kontrolleras från verkets stationer.

Under år 1944 utserverades 152,1 mill. kWh till storindustrier, 21,4 mill. kWh till spårvägar och hamnkranar och 81,4 mill kWh till täckande av det borgerliga behovet och gatubelysningen. Anläggningskapitalet utgjorde den 1 januari 1945 48.533.848 kr. och det bokförda värdet 13.471.949 kr.

Nuvarande taxor för elektrisk energi fastställdes av stadsfullmäktige den 16 december 1937. Huvudtaxan för bostäder utgöres av en fast avgift av 5 kr. per rum och år samt en energavgift av 10 öre per kWh. Alternativt tillämpas en ren kWh-taxa, varvid priset är 25 öre per kWh. För belysning i andra lokaler än bostäder är priset även 25 öre per kWh och för motordrift 6 kr. i abonnemangsavgift jämte 12 öre per kWh med vissa rabatter vid större förbrukningar. Dessutom tillämpas specialtaxor för belysning i affärs- och yrkeslokaler med lång belysningstid samt för vissa hushållsändamål m. m.

Stat för år 1945: Utgifter 13.857.254 kr., därav förräntning och avskrivningar 2.166.200 kr., driftsutgifter 9.646.333 kr. samt kapitalutgifter av skattemedel 1.744.721 kr. och av låne-medel 300.000 kr.; inkomster exkl. lånemedel, 17.762.000 kr., därav inkomst på rörelse etc. 16.135.000 kr. och kapitalinkomster (avskrivning) 1.627.000 kr.; inleverans till stadskassan 4.204.746 kr.

Författningar. Bestämmelser om entreprenörsrättigheter och instruktion för antagna entreprenörer, utfärdade av styrelsen den 16 maj 1940, fastställda av Kungl. Kommerskollegium den 15 juni 1940; bestämmelser om utförandet av lågspänningsanläggningar, lysöransläggningar och högspänningsanläggningar för högst 600 V systemspanning, fastställda av styrelsen den 10 oktober 1940.

Litteratur: Grauers, G. H. och Schüler, E. d. v., Berättelse över elektrifieringen av gatubelysningen i Göteborg 1922—1926, Gbg 1926. Lamm, Fr. U., Elektroteknikens 50-åriga utveckling i Göteborg och dess omgivning. Tekniska Samfundets i Göteborg Minnesskrift år 1932. Litteratur i övrigt, se under kap. I.

Överingenjör (B 2)

Mottagningstid kl. 11—12.

Bjerström, Nils Ivar, f. 00; (36) 43.

Byråingenjör (A 19)

Lorentzon, Karl David Johannes, f. 03; (41) 44.

Laboratorium

Bitr. ingenjör (A 14)

Johansson, Ivar Mauritz, f. 90; 43.

Förste kontrollant (A 12)

Bergqvist, Anders Torkel, f. 10; 43.

Fyra montörer (A 6), ett tekniskt biträde (Eo 5), två maskinskötare (A 5) och två verkstadsarbetare.

Driftsavdelningen

Förste driftsingenjör (A 20)

Mottagningstid kl. 11—12.

Carlsson, Tor Fredrik, f. 84; (17) 40.

Driftsingenjörer (A 17)

Björnson, Arne, f. 93; (21) 40.

Ekström, John Sigurd Teofil, f. 91; 41.

Två underingenjörer (A 11) en tekniker (A 10) och tre ritare (2 Eo 7, 1 Ex 4).

Driftsmästare (A 13)

Engholm, Hans Vitus, f. 84; 39.

En verkmästare (A 9) och en kontorsskrivare (Eo 4).

Ångcentralen, Stora Badhusgatan 17

Förste maskinmästare (A 14)

Hultqvist, Ernst August Helge, f. 84; 23.

Stationsmästare (A 10)

Svensson, Gunnar Nils Martin f. 88; (37) 40.

Andersson, Knut Birger, f. 85; (37) 40.

Kronold, Thure Baltzar, f. 95; (37) 40.

Bengtsson, Fredrik Ossian Holger, f. 00; (37) 40.

Lindh, Ragnar Gustav, f. 04; 41.

En stationsmästare (Eo 9) och en extra stationsmästare (Ex 13).

Förste verkmästare (A 10)

Nettström, Eric Hjalmar Sigvard, f. 07; 43.

Sex förste reparatörer (A 7), en kontorsskrivare (A 7), en förste kontorist (A 6), en maskinskötare (A 5) och en verkmästare (Eo 9).

Understationen, Västgötagatan 2*Rt 161318.**Stationsmästare (A 10)***Carlsson, Victor Emanuel**, f. 93; (38) 40.
En *maskinist* (A8) och tre *maskinskötare* (A5).**Understationen, Svangatan 19***Rt 151321.**Stationsmästare (A 10)***Wällstedt, John Anhilm**, f. 90; (33) 40.
En *maskinist* (A 8), tre *maskinskötare* (A 5),
därav en vakant.**Understationen, Gröna gatan 28***Rt 143114.**Stationsmästare (A 10)***Odenhem, Arvid Julius**, f. 90; (37) 40.
En *maskinist* (A8), tre *maskinskötare* (A5).**Understationen, Gibraltargatan 3***Rt 111409.**Stationsmästare (A 10)***Andersson, Karl Sigfrid**, f. 82; (26) 40.
En *maskinist* (A8), en *maskinskötare* (A5).
Dessutom för driften två *maskinister* (Eo 7)
och cirka 60 *arbetare*.**Distributionsavdelningen***Förste ingenjör (A 19)**Mottagningstid kl. 11—12.***Romell, Helge Einar**, f. 96; (39) 43.*Ingenjör (A 15)***Holst, Sven Gunnar**, f. 11; 44.*Bitr. ingenjör (A 15)***Larsson, Gustaf Elis**, f. 97; (39) 43.*Underingenjör (A 11)***Eberhardt, Helge Teodor Anders**, f. 97;
(24) 45.*Förste verkmästare (A 11)***Svensson, Svante Harry Julius**, f. 00; (39) 40.*Förste inspektörer (A 10)***Johansson, Carl Johan**, f. 94; (23) 40.**Olsson, Johan Rudolf**, f. 90; (36) 40.**Andersson, Ture Sigfrid**, f. 92; (18) 44.*Verkmästare (A 9)***Lumsden, Stig Robert**, f. 09; (39) 40.En *tekniker* (A 10), en *ritare I* (A 8) och
två *förste montörer* (A 7), fyra *ritare* (2 Eo 7,
1 Eo 4, 1 Ex 7), fem *rißbiträden* (1 Eo 3,
1 Ex 4, 1 Ex 3, 2 Ex D).Dessutom för distributionen cirka 30
arbetare.**Gatubelysningsavdelningen***Gatubelysningsingenjör (A 17)**Mottagningstid kl. 11—12.***Stahre, Nils Gustaf**, f. 02; (31) 35.*Ingenjör (Eo 14)***Nord, Arne Douglas Vilhelm**, f. 12; 42.*Förste verkmästare (A 12)***Johansson, Knut Robert**, f. 86; (23) 40.En *tekniker* (A 10), en *förste montör* (A 7),
en *bilförman* (Eo 7) och en *förste kontorist*
(A 6). Fem *ritare* (1 Eo 9, 2 Eo 7, 1 Eo 6,
1 Ex 4).Dessutom för gatubelysningen cirka 30
arbetare.**Installationsavdelningen***Förste ingenjör (A 19)**Mottagningstid kl. 10—11.***Nilsson, Malte Wiktor**, f. 83; (20) 40.*Ingenjör (A 16)***Töcksberg, Per Folke Oscar**, f. 16; 44.*Byråingenjör (Eo 14)***Bergström, Karl Bertil**, f. 06; 40.En *förste kontorist* (A 6).*Mätareinspektör (A 11)***Eriksson, Johan Albin**, f. 84; (19) 43.Tre *mätarekontrollanter* (A 7) och en *bitr.*
mätareinspektör (Eo 6).*Verkmästare (A 9)***Andersson, Erik Vilhelm**, f. 87; 20.Ett *verkmästarebiträde* (A 7).Dessutom för avdelningen cirka 25 *arbetare*.**Statistiska avdelningen**En *förste kontorsskrivare* (A 8), en *bok-*
hållare (8 äldre stat), en *kontorsskrivare* (Eo 4)
och ett *skrißbiträde* (Eo D).**Mätareverkstaden, Gröna gatan 28***Rt 141948.**Förste verkmästare (A 10)***Molin, Oscar Walter**, f. 81; (19) 40.Dessutom en *förste reparatör* (A 7), åtta
mätarereparatörer (A 6) och två *mätarerepa-*
ratörer (Eo 5).**Utställningen, Södra Hamngatan 37***Expeditionstid kl. 10—18, lördagar kl. 10—17.**Rt 139985.**Utställningsföreståndare (A 8)***Svensson, Karl Albert**, f. 88; (19) 42.En *hemkonsulent* (Eo 4).

Förrådskontoret

Förrådsförvaltare (A 12)

Danieli, Ernst Daniel, f. 87; (19) 40.En *kammarskrivare* (A 9), två *kontorsskrivare* (A 7). En *kontorsskrivare* (Eo 4), två *förrådsförmän* (1 Eo 6, 1 Eo 5), en *mätare-utlämnare* (Eo 4) och två *skrivbiträden* (Ex D).**Husbyggnadsavdelningen**

Byggnadsingenjör (A 14)

Nelander, Per Anders Yngve, f. 00; 38.En *tekniker* (A 10), en *ritare* (Eo 7) och fem *arbetare*.**Styrelsen över Göteborgs spårvägar***Alströmergatan 4. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt »spårvägen» eller 17 18 90.*

Frågan om införande av spårvägar i Göteborg väcktes redan år 1873, då en enskild person ingick till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd att anlägga och trafikera spårvägar i staden. Frågan remitterades för yttrande till stadsfullmäktige, som emellertid avstyrkte bifall till ansökningen under motivering, att staden genom en dylik anläggning ej kunde fritt få disponera över de gator och öppna platser, där spårvägar anlades. Kungl. Maj:t avslög ansökningen år 1874. Genom motion i stadsfullmäktige i september 1875 hemställdes emellertid, att åtgärder måtte vidtagas till befrämjande av en spårvägsanläggning för beredande åt samhället av därmed förenade fördelar. En beredning tillsattes för frågans utredning, och i juni 1877 förelade denna ett förslag till koncessionsbestämmelser för *hästspårvägar* i Göteborg. Stadsfullmäktige godkände förslaget, och den 18 oktober 1877 erhöll danske undersåten, kaptenen C. C. Juel koncession under 40 år å anläggning och trafikering av hästspårvägar i Göteborg. Koncessionen överläts på ett engelskt bolag The Gothenburg Tramways Company Ltd i London, vilket bolag anlade hästspårvägarna och påbörjade trafiken den 24 september 1879 samt bedrev densamma till 1899 års utgång, då staden enligt tidigare beslut att i och för elektrifiering inköpa bolagets egendom och koncession själv övertog driften fr. o. m. den 1 januari 1900. Köpesumman uppgick till 1.282.400 kr. Elektrifieringen av Göteborgs spårvägar var i sin helhet genomförd på hösten 1902 och omfattade förutom elektrisk ångkraftstation på den gamla gasverkstomten i Pustervik linjerna Majorna—Redbergslid, Majorna—Getebersäng, Redbergslid—Getebersäng och Ringlinjen, anordnad i åttaformig utsträckning mellan Lilla Bommen och Slottsskogen med medelpunkten i Viktoriagatan. Slutligen omfattade anläggningen vagnhallar och reparationsverkstäder vid Stampgatan samt en mindre vagnhall i Majorna och ett vagnskjul vid Järntorget. Dessa anläggningar belöpte sig till sammanlagt 3.260.000 kr. Tillsammans med köpeskillingen för hästspårvägarna uppgick således kostnaden för den till elektrisk drift ombyggda och utvidgade spårvägen till omkring 4.540.000 kr. Det i spårvägen nedlagda kapitalet utgjorde vid 1944 års slut 33.513.281 kr. och det bokförda värdet 9.622.855 kr.

Spårvägens angelägenheter handhas av en av stadsfullmäktige för tre år i sänder tillsatt styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter. Revisorer utses jämväl av stadsfullmäktige för ett år i sänder till ett antal av tre jämte lika många suppleanter.

Senaste val avse perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Stat för år 1945: Utgifter 16.609.145 kr., därav driftsutgifter 14.470.193 kr., avskrivning 860.400 kr. och förräntning 402.900 kr. samt kapitalutgifter av skattestat 875.652 kr.; inkomster 17.508.400 kr., därav inkomst av rörelse 16.648.000 kr. samt kapitalinkomster av skattestat 860.400 kr.; att inlevereras till stadskassan 899.255 kr.

Författningar. Ordningsstadga för trafiken med Göteborgs stads elektriska spårvägar, fastställd av K. B. den 24 april 1903. Ordningsstadga för trafiken med spårvägen mellan Göteborg och Mölndal, fastställd av K. B. den 15 januari 1907 och trafik- och tjänstgöringsreglemente för järnvägen mellan Göteborgs stad och Saltholmen, fastställt av K. B. den

19 september 1907 med därefter vidtagna smärre ändringar. Reglemente för styrelsen över Göteborgs spårvägar, antaget av stadsfullmäktige den 27 september 1900 med däri sedermera gjorda ändringar. Taxa för persontrafiken å Göteborgs stads spårvägar och bussar, fastställd av K. B. den 31 december 1940 och den 31 december 1941.

Spårvägstrafiken

Vid 1944 års slut funnos följande linjer: Linje 1 och 2 Ringlinjen, linje 3 Härlanda-Stadsgränsen, linje 4 Elisedal-Sannaplan, linje 5 Källtorp-Örgryte, linje 6 Linnéplatsen-Sahlgrenska sjukhuset, linje 7 Sahlgrenska sjukhuset-Kviberg, linje 8 Lundby egna hem-Mölnadal, linje 9 Järntorget-Saltholmen, linje 10 Brämaregården-Högsbogatan samt hjälplinjerna 11 Majorna-Örgryte och 12 Sannaplan-Vasagatan-Korsvägen, vilka endast trafikeras vid behov. Linjen Järntorget-Saltholmen (Längedraglinjen) är mellan stadsgränsen och Saltholmen koncessionerad som järnväg. Spårvägslinjernas sammanlagda längd (exklusive hjälplinjerna) uppgår till 73,34 km.

Dagtrafiktaxan utgår med 20 öre för vuxen person och 10 öre för barn under 14 år för enkel resa inom eller utom staden och resp. 35 och 20 öre å linjerna till Saltholmen och Mölnadal för resor, som överskrida taxegränsen, med fri övergång mellan de olika spårvägslinjerna och till busslinjer inom stadsområdet.

Nattrafiktaxan utgör 50 öre pr person å linjer inom eller utom staden och en krona till Saltholmen och Mölnadal för inom staden påbörjad resa.

Under 1944 befordrades 81.746.492 passagerare.

Busstrafiken

I skrivelse den 14 juli 1921 gjorde styrelsen över stadens spårvägar framställning till stadsfullmäktige om anordnande av busstrafik från Falutorget till Lundby gamla kyrka samt återkallande av de av stadsfullmäktige fattade besluten den 13 juni 1918 och den 13 november 1919 rörande förslag till spårvägsanläggning inom Lundby samt till Hultmans holme. Sedan en för ändamålet tillsatt beredning yttrat sig och samfällda drätselkammaren tillstyrkt denna hemställan, beslöt stadsfullmäktige den 18 maj 1922 i huvudsak enligt spårvägsstyrelsens förslag. Sedan poliskammaren den 25 oktober s. å. meddelat styrelsen tillstånd att utöva yrkesmässig busstrafik, öppnades den 28 mars 1923 busstrafiken mellan Trollhättogatan och Lilla Bommen till Lundby gamla kyrka. Denna linje var den första kommunala busslinjen i vårt land.

Den 2 oktober 1940 påbörjades trafiken på den första trådbusslinjen i Sverige, nämligen på trådbusslinjen M från Järntorget över Masthugget och Majorna till Jägersdorffsplatsen, trafiklängd 3,9 km., samt den 25 april 1941 trafiken å Göteborgs andra trådbusslinje, linje F, från Lilla Torget till August Kobbsgatan i Masthuggets höjdområde, trafiklängd 3,15 km.

Vid 1944 års slut trafikerades busslinjerna i övrigt på följande sätt, med gengasdrivna bussar, nämligen:

A. Brämaregården-Åbogården 2,73 km, B. Bräcke-Lundby egna hem 2,67 km, D. Brämaregården-Tolered 3,38 km, E. Linnéplatsen-Änggården 1,39 km, F. Järntorget-Aug. Kobbsgatan 2,18 km, H. Drottningtorget-Oljehamnen 4,13 km, J. Lunden-Fräntorp 4,64 km, K. Kviberg-Fjällbo 2,30 km, L. Brunnsparken-Fredriksdal 3,85 km, M. Järntorget-Jägersdorffsplatsen 3,90 km., N. Brämaregården-Lilleby 12,43 km, P. S:t Sigfridsplan-Skårsgatan, 0,85 km. S:a 44,45 km.

Taxan å busslinjerna är 20 öre för vuxen person och 10 öre för barn under 14 år med fri övergång till spårvagn och annan busslinje. Busslinjen Tolered—Lilleby är uppdelad i fyra delsträckor. Taxan för varje sådan delsträcka utgör 15 öre för vuxen person och 10 öre för barn under 14 år. Nattrafik upprätthålles i viss utsträckning mellan Drottningtorget och Lundby. Taxan är 50 öre pr person. Under år 1944 befordrades 11.995.655 passagerare.

Ordförande

Fagerberg, John Artur, Förrådsföreståndare, Stadsf., f. 98; suppl. 33, led. 34—46, Ordf. 45—.

Vice ordförande

Lagerberg, Per Gustaf Pontus, Kapten, Trafikdirektör, f. 78; suppl. 29, led. 38—46, v. Ordf. 40—.

Övriga ledamöter

Siewert, Sven Harald, Distriktschef, Stadsf., f. 82; led. 39—45, *Kassaf.* 45—.

Berggren, Arne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07; (40) 44—45.

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; (27—30) 33, 45—47.

Suppleanter

Mattsson, Erik Amundus, Ombudsman, Stadsf., f. 95; 44—.

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; 38—.

Hedlund, Bengt Nils Roland, Metallarbetare, f. 16; 45—.

Revisorer

Gustavson, Arvid Viktor, Cementarbetare, f. 93; 40—.

Larsson, Gustaf Adrian Wisser, Kontorist, f. 01; 44—.

Wastenson, Åke Waste Maximilian, Direktör, f. 97; 44—.

Suppleanter

Peterson, Axel Hilding, Syssloman, f. 91; 42—.

Göthberg, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; 44—.

Nilsson, Nils Bertil Roland, Målarmästare, f. 09; 44—.

Sekreterare (arvode)

Gardler, Fredrik, J. K., Byråchef, f. 88; 27.

Direktör (B 6)

Mottagningstid kl. 10—11.

Vidlund, Johan Thure, Civilingenjör, f. 86; 43.

Trafikchef (A 22)

Hjelm, Axel Valter, f. 07; 40.

Baningenjör (A 19)

Bellander, Bror Hjalmar, Civilingenjör, f. 91; 30.

Verkstadsingenjör (A 19)

Christensson, Carl Arthur, Civilingenjör, f. 82; 20.

Byråingenjör (A 19)

Enell, Oskar Georg, Civilingenjör, f. 98; (30) 32.

Driftsingenjörer (A 17)

Wallström, Holger Olov, Civilingenjör, f. 05; (30) 42.

Norstedt, Gösta, Civilingenjör, f. 07; (38) 42.

Kamrer (A 16)

Svensson, Johan Alfred, f. 80; 24.

Byggnadsingenjör (A 16)

Dufvenberg, Gösta Bertil, f. 95; (24) 37

Kassör (A 12)

Wilck, Tor Oskar Julius, f. 97; 24.

Förrådsförvaltare (16 äldre stat)

Bredelius, Gustaf Emil, f. 81; 18.

Trafikinspektör (A 12)

Johansson, John Erik, f. 92; (39) 40.

Underingenjörer (A 11)

Hedström, Per Olof Evald, f. 89; (38) 42.

Bogdal, Eric Johan Gottfrid, f. 92; (38) 42.

Banmästare (A 11)

Detterberg, Gustaf Herman, f. 86; 37.

Förste verkmästare (A 11)

Andersson, Karl Johan, f. 91; (38) 40.

Nilsson, Nils Isak, f. 98; 44.

Tekniker (A 10)

Tellander, Harald, f. 92; 42.

Förste trafikmästare (A 10)

Andersson, Karl David Emanuel, f. 89; (39) 40.

Övrig personal

Dessutom äro anställda å ordinarie stat: nio trafikmästare (A 9), en ledningsmästare (A 9), tre hallmästare (A 9), två garagemästare (A 9), en andre banmästare (A 9), sju kammar skrivare (A 9), två förrådsföreståndare (A 8), fem förste kontorsskrivare (A 8), tretton verkstadsförmän (A 8), en garageförman (A 8), 18 trafikförmän (A 8), fyra linjeförmän (A 8), en ledningsförman (A 8), ett kassabitråde (A 7), en förste kontorist (A 6), 15 kontorister (A 5), ett första skrivitråde (A 2); å extra ordinarie stat: en verkstadstekniker (Eo 9), en sjukbesökare (Eo 7), ett kontorsbitråde (Eo 2), två första skriviträden (Eo 1), fem skriviträden (Eo D), en telefonist (Eo D); å extra stat: en trafikchefsassistent (Ex 17), två ritare (Ex 7, Ex 6), tre kontorister (Ex 4), ett första skrivitråde (Ex 1), ett skrivitråde (Ex D). Antalet arbetare, vilkas anställnings- och avlöningsvillkor regleras av löne- och tjänstenämnden, utgör 1.245 trafikpersonal, 208 vagnhallspersonal, 163 verkstads- och förrådspersonal och 107 linje- och ledningspersonal.

3. Styrelser och institutioner för sjukvård och sanitära förhållanden

Göteborgs stads hälsövardsnämnd och i samband därmed stående institutioner

Gustaf Adolfs torg 4. Expeditionstider, lokaler och telefon, se nedan.

Stadens hälsövardsfrågor handhades sedan gammalt av magistraten, som för detta ändamål utfärdade förordningar och cirkulär, i regel ineffattande förbud i ett eller annat avseende.

Den första *sundhetsnämnden* upprättades ej förr än år 1831, då till åttlydno av kungl. kungörelsen av samma år om »hvad i hänseende till kolerafarsoten iakttagas bör» en sådan nämnd utsågs. Sundhetsnämnden upplöstes 1836, och en ny sådan utsågs ej förrän år 1847, då koleran på nytt börjat utbreda sig över Europa. Denna nämnd utövade sin verksamhet huvudsakligen under koleraåret 1850 och under en kort därpå utbrytande koppepidemi. År 1853 konstituerades åter en ny nämnd, som var i verksamhet till 1858 under de olika koleraepidemierna på 1850-talet. Redan ett par tiotal år tidigare hade sockennämnders inrättande på landsbygden föreskrivits, och i december 1857 utfärdades en kungl. förordning, att även i städerna permanenta sundhetsnämnder skulle inrättas för handhavande av den allmänna hälsövarden, och skulle ledamöter i dessa nämnder utses till det antal, som med hänsyn till stadens folk-mängd och andra förhållanden prövades nödigt. Såsom rådgivande till dessa nämnder skulle polismästaren (där sådan funnes), en av magistratens ledamöter och stadsläkaren eller, där sådan ej fanns, annan läkare tjänstgöra. Enligt denna förordning utsågs en *sundhetsnämnd* i Göteborg år 1858, bestående utom ordföranden av 12 ledamöter, av vilka 8 blevo uppsynings-män inom var sitt distrikt. Till socken- och sundhetsnämndernas tjänst utgav Kungl. Sundhetskollegiet en handbok, innehållande förhållningsregler för hindrande eller hämmande av farsoter, bland vilka ingingo torrläggning av marken, ordentlig renhållning, kontrollering av luftväxling i bostäderna och besiktning av födoämnen m. m.

Olika förslag väcktes snart om omorganisation av denna sundhetsnämnd, gående ut på en utvidgning av dess verksamhet, då den gällande förordningen närmast syftade på åtgärder för de smittosamma sjukdomarnas hejdande eller hämmande. I september 1874 utfärdades också av Kungl. Maj:t en ny förordning, en hälsövardsstadga, innehållande en reglering av nämndens (nu kallad *hälsövardsnämnd*) verksamhet på olika områden av hygienien, samt i mars 1875 en förordning angående åtgärder mot smittosamma sjukdomars införande och utbredning samt hälsövardsnämndens befattning härmed. Hälsövardsnämnden var därmed en fast institution med ett vittomfattande uppdrag och stor befogenhet, som än ytterligare utvidgades genom den nya hälsövardsstadga, som utfärdades i juni 1919.

Städernas hälsövardsnämnder, som enligt stadgan av 1874 ej handhade någon del av sjukvården förutom epidemivården, fingo enligt den nya stadgan rätt att förvalta hela den allmänna sjukvård, som av stad anordnades, om stadsfullmäktige så funne lämpligt. Detta uppdrag hade för Göteborgs vidkommande redan från ingången av 1917 fullgjorts av nämnden i enlighet med en lokal stadga, fastställd av Kungl. Maj:t i juli 1916. Däri bestämdes, att den centrala förvaltningen av stadens sjukvård skulle övertagas av stadens hälsövardsnämnd samt utövas av en särskild avdelning av nämnden såsom styrelse för stadens sjukvårdsanstalter, i sammanhang varmed de fungerande styrelserna för stadens olika sjukhus upphörde, vidare

att för tillsyn och kontroll över den ekonomiska förvaltningen av sjukvårdsanstalterna hos hälsövardsnämndens sjukvårdsavdelning (2:dra avd.) skulle anställas en ekonomidirektör.

I enlighet härmed var hälsövardsnämndens verksamhet fördelad på två avdelningar. Första avdelningen behandlade ärenden, som författningsenligt ålagts hälsövardsnämnd i stad och ej tillhörde andra avdelningen eller båda avdelningarna gemensamt. Andra avdelningen utgjorde styrelse för stadens sjukvårdsanstalter och därtill hörande inrättningar. Ärenden gemensamma för båda avdelningarna hänskötos till gemensamma nämnden, som dessutom bl. a. ägde att fördela ärendena mellan avdelningarna.

För vart och ett av de under andra avdelningens förvaltning stående sjukhusen fanns därjämte ett förvaltningsråd, som närmaste styrelse.

Från och med den 1 juli 1933 inträdde emellertid en ny organisationsform för förvaltningen av de stadens sjukhus, som hade karaktär av lasarett. I kungl. brev av den 16 september 1932 hade nämligen reglemente fastställts för sagda sjukhus. Härigenom upphävdes nu gällande reglementen för hälsövardsnämnden och under hälsövardsnämnden sorterande sjukhus samt övriga mot reglementet stridande föreskrifter.

Detta innebar, att vad som stadgas i lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus och i sjukhusstadgan av den 22 juni 1928 skulle i tillämpliga delar gälla för ovasagda sjukhus, i den mån ej annat följde av ovannämnda reglemente av den 16 september 1932. Härigenom överflyttades sjukhusens förvaltning på den nyinrättade sjukhusdirektionen. Hälsövardsnämndens verksamhetsområde, inskränktes sålunda att omfatta de uppgifter, som enligt nu eller framdeles gällande lag och förordning tillkomma hälsövardsnämnd. Intill utgången av första kvartalet 1943 sorterade jämväl epidemisjukhuset och sommarsanatoriet å Sandarna under hälsövardsnämnden. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 11 februari 1943 skall emellertid fr. o. m. den 1 april 1943 även dessa sjukhus höra under sjukhusdirektionen. Hud- och könspoliklinikerna förvaltas numera jämväl av sjukhusdirektionen enligt beslut av stadsfullmäktige den 26 augusti 1943.

Genom stadsfullmäktigebeslut den 15 juni 1933 uppdrogs åt hälsövardsnämnden att, utöver sagda uppgifter handhåva förvaltningen av desinfektionsanstalten och karantänsanstalten för husdjur samt dispensärcentralen ävensom att vidare handlägga ärenden i fråga om stadsdistriktsläkarna, barnmorskorna och kommunalsköterskorna, barnsanatoriet Rävlanda samt bidrag och ersättningar åt s. k. främmande inrättningar för hälsovård och sådan sjukvård, vilken kunde anses såsom närmast jämförlig med sjukvårdande verksamhet. Numera handlägger emellertid sjukhusdirektionen ärenden dels rörande barnmorskorna och kommunalsköterskorna (distriktssköterskorna) jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 11 februari 1943 — varvid beträffande barnmorskorna Kungl. Maj:t genom beslut den 8 juli 1943 medgivit, att barnmorskestyrelsen i Göteborg tillsvidare får utgöras av sjukhusdirektionen — och dels rörande barnsanatoriet Rävlanda, vars förvaltning från och med utgången av år 1943 helt övergått till sjukhusdirektionen enligt beslut av stadsfullmäktige den 16 september 1943.

Hälsövardsnämnden består numera av sju ledamöter och fem suppleanter, varav två ledamöter, nämligen polismästaren och förste stadsläkaren, äro självskrivna. De övriga fem ledamöterna jämte suppleanterna utses av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Fem revisorer och lika många suppleanter utses dessutom årligen av stadsfullmäktige.

Stat för år 1945: Utgifter 1.049.111 kr., inkomster 18.250 kr., erforderligt anslag 1.030.861 kr.

Författningar m. m. Hälsövardsstadgan den 19 juni 1919. Epidemilagen den 19 juni 1919. Kungl. Maj:ts karantänkungörelse den 4 maj 1934. Kungl. Maj:ts kungörelse om rättutrotning å fartyg den 4 maj 1934. Kungl. kungörelse den 31 augusti 1938 om sanitär kontroll över luftfarten. Lagen om skyddskoppsympning den 2 juni 1916. Lagen den 20

juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar. Tuberkulosförordningen den 31 mars 1939.

Hälsovårdsnämnden

Ordförande

Boman, John Artur, Ombudsman, Stadsf., f. 97; led. 36—47, Ordf. 44—.

Vice ordförande

Bladini, Lennart Erik Oskar, M. L., Förste stadsläkare, f. 90; självskrivnen led. 44—, v. Ordf. 44—.

Övriga ledamöter

Fontell, Ernst, J. K., Polismästare, f. 90; självskrivnen led. 32—.

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; suppl. 29, led. 35—47, Kassaf. 35—.

Nordlund, Håkan, M. D., Prakt. läkare, f. 85; 35—47.

Fredriksson, Sven Adolf, Assistent å arbetsförmedl., Stadsf., f. 05; (34) 35—45.

Johansson, Karl Josef, Ombudsman, f. 87; 43—45.

Suppleanter

Berntsson, Stellan Isidor, Förman, f. 98; 43—47.

Kjellgren, Gustaf Viktor Wilhelm, Grosshandlande, f. 81; suppl. 32—47, Suppl. f. kassaf. 35—.

Lundh, Ingrid Hanna Alina, Fru, f. 86; 40—47.

Henrikson, Carl Torsten, Redaktör, Stadsf., f. 06; 43—45.

Jönsson, Anna Desideria, Fru, Stadsf., f. 92; 41—45.

Revisorer

Rosenqvist, Axel Teodor, Metallarbetare, f. 93; 40—.

Wilck, Tor Oskar Julius, Kassör, f. 97; 42—.

Fransson, Erik Janne, Ombudsman, f. 91; 43—.

Johansson, Sven Lars Arnold, Metallarbetare, f. 14; 44—.

Olsson, Knut Arvid, Metallarbetare, f. 12; 45—.

Suppleanter

Carlsson, Bror Alarik, Bankvaktmästare, f. 02; 40—.

Karlsson, Per Gösta, Kontorist, f. 16; 43—.

Arnoldsson, Allan Ivar, Bankkamrer, f. 95; 43—.

Levinsson, John Torsten, Kassör, f. 97; 44—.

Bodin, Bror Johan, Svetsare, f. 05; 45—.

Hälsovårdsnämndens byrå och expedition

Gustaf Adolfs torg 4. Expeditionstid kl. 9—14. Rt 11 19 09.

Förste stadsläkare (B 4)

Mottagningstid kl. 13—14.

Rt 13 97 84.

Bladini, Lennart Erik Oskar, M. L., f. 90; 44.

Sekreterare och ombudsman

Rt 13 24 93.

Früis, Hans Ludvig Eugen, J. K., f. 87; 22.

Förste kontorist (A 6)

Liljeqvist, Karin Elisabeth, f. 97; 20.

Kassörska (A 6)

Nordström, Ruth Astrid, f. 00; 29.

Kontorist (A 5)

Carlson, Olga Andréa, f. 91; 20.

Dessutom ett skrivbiträde (Eo D) och ett skrivbiträde (Ex D).

Vaktmästare (A 4)

Rt 11 01 72.

Vakant.

Dispensärcentralen

Stampgatan 1.

Mottagningstid kl. 9—12, barn vardagar utom lördagar kl. 14—16. Rt 15 15 91.

Hälsovårdsnämndens tuberkulosbyrå eller dispensär började sin verksamhet 1910. Genom tuberkulosförordningen av år 1939 ha dispensärerna fått en mera officiell ställning än tidigare, men någon ändring i Göteborgs dispensärcentralens arbetssätt har därmed ej skett, då den redan förut arbetade efter nu fastslagna linjer.

Dispensären är det centrala organet i samhällets kamp mot tuberkulosen. Dit skall anmälan göras om varje nyupptäckt fall av tuberkulos, om varje utskrivning av smittsamt tuberkulos person från anstalt och om varje dödsfall av med tuberkulos behäftad person.

Dispensären har att söka uppspara smittkällorna och sanera tuberkulösa miljöer. Den har att uppmärksamt följa allt som kan förorsaka tuberkulosens spridning och att söka befrämja och genomföra förebyggande åtgärder. Den skall bistå de av tuberkulos drabbade hemmen med råd och hjälp, framför allt med tanke på barnen.

Bland under senare år tillkomna verksamhetsgrenar må nämnas Calmette-vaccinationer och massundersökningar av personalgrupper.

Dispensärläkare (A 23)

Anderson, Hjalmar David, M. L., f. 86; 29.

Bitr. dispensärläkare (arvode)

Belfrage, Rolf Harald, M. L., f. 94; 30.

Extra läkare (arvode)

Johanson, Erik Bertil, M. L., f. 00; 37.

Sysselman

Wilck, Carl Johan Robert, f. 90; 35 (tillika sysselman å epidemisjukhuset och sommarsanatoriet å Sandarna.

Dispensärsköterskor (A 5)

Lindberg, Anna Hedvig Elisabeth, f. 89; 26.

Svensson, Linda Elvira, f. 92; (29) 32.

Karlsson, Ada Charlotta (Ada-Charlotte), f. 93; 33.

Lindberg, Dagmar Teresia, f. 95; (38) 39.

Isberg, Thorborg Ellida, f. 01; 39.

Bågenholme, Rut Aina, f. 08; 43.

Olsson, Gerda, f. 11; 44.

Lundberg, Elsa Maria, f. 91; 45.

Röntgensköterska (A 5)

Axelsson, Doris Eleonora, f. 00; 36.

Laboratorie- och byråsköterska (A 5)

Agrell, Maria Lovisa, f. 96; 35.

Dessutom en *sköterska* (A 4) och sju *skrivbiträden* (1 A 1, 3 Eo D, 3 Ex D).

Bostadsinspektionen

Gustaf Adolfs torg 4. Mottagningstid kl. 13—14. Rt bostadsinspektörerna
130759, 130750.

Bostadsinspektionen inrättades 1910. Dess arbete omfattar huvudsakligen slutbesiktning av nybyggda lägenheter före deras ibrukttagande, upptagande av klagomål över förment osunda bostäder och systematisk besiktning av de bredare befolkningslagrens bostäder. Det bostadshygieniska arbetet ledes av sundhetsinspektören, som är läkare, och under honom arbeta tre bostadsinspektriser.

Författningar. Hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 och instruktion för sundhetsinspektören, antagen av stadsfullmäktige den 28 oktober 1909.

Sundhetsinspektör (B 1)

Mottagningstid kl. 13—14. Rt 130758.

Spaak, Ragnar, M. L., f. 07; 45.

Bostadsinspektriser (A 5)

Samuelsson, Ingrid Hilma, f. 87; 21.

Borgstedt, Eddy Valborg, f. 86; 23.

Ekman, Kerstin Hilma, f. 16; 43.

En vakant.

Göteborgs stads hälsovårdsinspektion

Gustaf Adolfs torg 4.

Mottagningstid: Allmänhygieniska ärenden kl. 14—15. Rt 11 68 37 och 11 66 14. Matvaruhygieniska ärenden kl. 10—14. Rt 13 25 95.

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden vad hälsovården angår. Hälsovårdsinspektionens chefer närmast förste stadsläkaren äro sundhetsinspektören, som skall vara en i allmän hälsovård kunnig läkare, och stadsveterinären, vilka båda antagas av hälsovårdsnämnden. Närmaste förmanskapet över tillsyningsmännen utövas av sundhetskommisarien, vilken, biträdd av tre förste tillsyningsmän, leder tillsyningsmännens arbeten samt övervakar, att hälsovårdsnämndens uppmaningar angående avhjälpandet av sanitära olägenheter efterkommas. Antalet tillsynings-

mannabefattningar utgör 21. Avdelningarna för allmänhygien och matvarukontroll äro sedan år 1942 samordnade i fråga om arbetets utförande, och staden är efter Västra Frölundas införlivning härvid delad i nio distrikt. Inom första t. o. m. fjärde distriktet övertakar en förste tillsyningsman arbetet, vilken jämväl har mjölklaboratoriet på sin lott. Inom femte t. o. m. nionde distriktet övertakar en annan förste tillsyningsman arbetet och har därjämte att kontrollera desinfektörernas arbete. Den tredje av förste tillsyningsmännen fullgör med biträde vad som åligger staden med avseende å lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och utövar därjämte kontroll av hotell och natthärbärgen samt rak- och frisersalonger m. m. Av tillsyningsmännen tjänstgöra åtta såsom distriktsföreståndare samt tre vid mjölkhygieniska laboratoriet, tre såsom desinfektörer och två vid den kommunala yrkesinspektionen. Vidare har en tillsyningsman sig anförtrodd hamnhygienisk tillsyn, varjämte en handhar tillsyn och kontroll i fråga om avloppsledning, reningsanläggningar m. m.

Omförmälda åtta distrikt omfatta *1:sta distriktet*: Kristine och Domkyrko församlingar, *2:dra distriktet*: Gamlestads församling utom stadsdelen Källtorp, *3:dje distriktet*: stadsdelen Källtorp och Örgryte församling utom stadsdelen Krokslätt, *4:de distriktet*: Vasa och Johannebergs församlingar samt stadsdelen Krokslätt, *5:te distriktet*: Haga och Annedals församlingar, *6:te distriktet*: Oscar Fredriks och Masthuggs församlingar, *7:de distriktet*: Carl Johans församling, *8:de distriktet*: Lundby församling samt *9:de distriktet* Västra Frölunda församling.

Uppkomsten av den offentliga matvarukontrollen kan sägas härleda sig ända från 1860-talet. Då gjordes nämligen upptäckten av trikinsjukdom hos människan, förorsakad av trikinöst svinkött, och denna sjukdoms stora utbredning i vissa trakter väckte hälsövärdmyndigheternas uppmärksamhet på behovet av en offentlig kontroll över kött handeln, särskilt över handeln med svinkött. År 1865 inrättades här för första gången *en byrå för trikinundersökning* av fläsk, men då undersökningen var frivillig och allmänheten underskattade dess betydelse blev byrån föga anlitad, varför den efter två års verksamhet indrogs. Resultaten av trikinundersökningen i andra städer framtvingade emellertid år 1881 återinförandet av besiktningen i Göteborg, denna gång som obligatorisk för allt i staden salubjudet fläsk. Som föreståndare för den nya trikinbyrån antogs en veterinär, och som biträden åt honom skulle vid behov anlitas den av tre sundhetskonstaplar bestående hälsopolisen. Därmed var första grunden lagd till födoämneskontroll i Göteborg. Redan 1 oktober 1882 blev trikinbyråns föreståndare anställd hos hälsövärdsnämnden som stadsveterinär och skulle som sådan icke blott handhava fläskbesiktningen utan även leda den kontroll över till salu hållna kött- och andra matvaror, vars utövande anförtroddes åt hälsopolisen.

Efter införandet av obligatorisk köttbesiktning blev hälsopolisens arbete inom matvarukontrollen till väsentlig del omlagt. Dittills hade uppsökandet av till staden infört kött och besiktningen därav krävt största intresset. Numera kunde även tillbörlig uppmärksamhet ägnas åt övriga grenar av födoämneskontrollen. Med stöd av ny matvarustadga, som trädde i kraft 1909, åstadkoms en avsevärd förbättring av matvarulokalerna i allmänhet. Kött- och mjölklokaler måste enligt de nya föreskrifterna vara av hälsövärdsnämnden avsynade och godkända, innan de togos i bruk, och i viss utsträckning tillämpades detta även i fråga om förutvarande lokaler.

Även beträffande matvaruhandeln i övrigt skärptes fordringarna. Sålunda fastställdes bl. a. särskilda villkor för försäljning av pasteuriserad mjölk samt kontrollerad tuberkelfri mjölk. Med inrättandet av hälsövärdsnämndens *mjölklaboratorium* år 1910 kunde systematiska undersökningar av mjölken företagas.

På grund av den nya hälsövärdsstadgan, som trädde i kraft den 1 januari 1920, har särskilt kontroll över matvarulokalerna måst väsentligt utökas. Sålunda tillkommer det hälsövärd-

nämnden förutom att hålla tillsyn över alla i staden till salu hållna födoämnen och dryckesvaror att övervaka, att endast enligt lagen angående köttbesiktning å slakthus besiktigat och stämplat färskt kött hålles till salu och att handhåva undersökning och stämpling av till staden från utrikes ort införda köttvaror och djurfett. Vidare åligger det hälsövärdsnämnden att övervaka, att allmänna saluplatser och lägenheter för födoämnes förvaring, beredning, försäljning och servering med till samma lägenheter hörande upplagsrum äro så inredda och underhållna, att de motsvara bestämmelserna i hälsövärdsstadgan och för staden gällande hälsövärdsföreskrifter.

Författningar: Hälsövärdsstadgan den 19 juni 1919. Epidemilagen den 19 juni 1919 och tuberkulosförordningen den 31 mars 1939. Lagen den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus. Kungl. Maj:ts kungörelse om besiktning och stämpling av kött m. m. den 30 november 1934. Kungl. förordningen den 29 juni 1917 angående förbud i vissa fall mot användande av vilseledande varubeteckningar vid handel med födoämnen. Kungl. förordningen den 30 september 1921 angående kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett. Matvarustadga för Göteborgs stad, fastställd av K. B. den 10 april 1923. Särskilda föreskrifter rörande kontrolladugårdar, antagna av hälsövärdsnämnden i mars 1909. Instruktion för läkare och veterinärer, vilka antagits i och för kontrollerandet av ladugårdar, antagen av hälsövärdsnämnden i mars 1909. Lagen om djurskydd den 19 maj 1944. Kungl. Maj:ts förordning den 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. med ändring den 22 maj 1942. Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 maj 1942 med föreskrifter rörande förfarandet vid pasteurisering av till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. Kungl. Maj:ts kungörelse den 18 november 1938 med vissa bestämmelser angående kringföringshandel med kött och charkuterivaror. Butikstängningslagen den 18 juli 1942. Lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd. Lagen den 16 maj 1930 om arbetstidens begränsning. Lagen den 16 maj 1930 om vissa inskränkningar beträffande tiden för förläggande av bageri- och konditoriarbete. Vattenlagen den 28 juni 1918. Lagen den 20 juni 1941 om tillsyn över vattendrag, sjöar och andra vattenområden. Renhållningsstadga för Göteborgs stad, fastställd av K.B. den 24 november 1926. Ordningsstadga för rak- och friserstugor i Göteborg, fastställd av K.B. den 30 oktober 1919. Ordningsstadga för natthärbärgen i Göteborg, fastställd av K.B. den 17 mars 1917. Ordningsstadgan den 24 mars 1868 för rikets städer. Särskilda ordningsföreskrifter för Göteborgs stad. Byggnadsordning för Göteborgs stad, fastställd av K.B. den 19 juli 1938. Kungl. Maj:ts förordning om handel med preventivmedel den 9 september 1938 och Kungl. Maj:ts kungörelse med vissa föreskrifter i anledning av förordningen om handel med preventivmedel. Instruktion för sundhetsinspektören i Göteborg den 28 oktober 1909. Instruktion för stadsveterinären den 13 oktober 1908. Instruktion för sundhetskommissarien den 16 oktober 1895.

Sundhetsinspektör

Se bostadsinspektionen.

Stadsveterinär (A 21)

Mottagningstid kl. 12—13. Rt 13 38 12.

Gullbrandsson, Ernst Ragnar, f. 02; 45.

Sanitetsingenjör (Eo 15)

Mottagningstid kl. 13—14. Rt 11 01 72.

Holmquist, Ernst Rudolf Magnus, f. 00; 44.

Sundhetskommissarie (A 12)

Mottagningstid kl. 12—13. Rt 13 25 95 och kl. 14—15. Rt 13 80 72.

Nilsson, Anders Vilhelm, f. 88; 29.

Förste tillsyningsmän (A 9)

Ekevik, Carl Albin, f. 90; 40, 5:te—9:de distriktet.

Segeber, Axel Konrad, f. 88; 40, kommunalt tillsynsorgan.

Karlsson, John Adolf, f. 95; 42, 1:sta—4:de distriktet.

Tillsyningsmän (A 7)

Sandin, Gustaf Edvin, f. 89; 13, mjölk-laboratoriet.

Andersson, Fritz Konstantin, f. 85; 15, 9:de distriktet.

Falck, John Erik, f. 87; 17, 7:de distriktet.

Hermansson, Tolle Vilhelm, f. 93; 19, 6:te distriktet.

Andersson, Ernst Vilhelm, f. 95; 19, mjölk-laboratoriet.

Magnusson, Alfred, f. 90; 20, 1:sta distriktet.

Rogård, Johan Emil, f. 93; 20, 5:te distriktet.

Selwers, Johan Selmer, f. 98; 20, 3:de distriktet.

Björnram, Bror Verner, f. 94; 21, 4:de distriktet.

Christianson, Gunnar Ivan Osborn, f. 99; 23, 2:dra distriktet. Arnewid, Oscar Arvid, f. 03; (26) 36, kommunalt tillsynsorgan. Petersson, Oscar Emanuel, f. 02; 36, mjölklaboratoriet. Norder, Frank Holger Roland, f. 09; 36, 8:de distriktet. Berggrén, Johan Knut Gotthard, f. 07; 37, hamnhygien.	Gustafsson, Torsten Vilhelm, f. 05; 38, desinfektör. Hammarfors, Per Axel Uno, f. 12; 38, speciella uppdrag. Klintbäck, Karl Åke Fritiof, f. 11; 39, desinfektör. Andersson, Johan Reimert Natanael, f. 90; 45, 9:de distriktet.

Karantäns- och desinfektionsväsendet

Hamnhygieniska avdelningen. Mottagningstid kl. 13—15 efter hänvändelse till hälsövärdnsnämnden Rt 11 66 14.

Sedan Kungl. Maj:t år 1885 utfärdat kungörelse angående karantänsåtgärder mot kreatursjukdomar, inrättades en anstalt för verkställande härav för Göteborg vid Kastellgården intill Kungälv. Då denna anstalt emellertid snart såsom följd av ny lagstiftning måste nedläggas, hemställde handels- och sjöfartsnämnden i Göteborg hos stadsfullmäktige om inrättande av en karantänsanstalt inom staden, och beslöto stadsfullmäktige med anledning härav år 1902 att i gamla torkkian vid Vädersågen inrätta en sådan anstalt. Förvaltningen av densamma uppdrogs åt hamnstyrelsen men övertogs 1918 av hälsövärdnsnämnden. År 1919 utvidgades anstalten att omfatta jämväl en avdelning för avlusning. Anstalten har emellertid numera jämlikt beslut av stadsfullmäktige den 10 juni 1943 överlämnats till hamnstyrelsen att förvaltas av denna, varvid anstaltens funktion såsom karantäns- och avlusningsanstalt upphört. Såsom ersättare härför har såsom provisorisk avlusningsanstalt förhyrts för befintlig lokal för avlusning inom hotellaktiebolaget Hembygden tillhöriga fastigheten, Packhusplatsen nr 4, Strand Hotell, samt såsom karantän för djur stallutrymme inom staden tillhöriga fastigheten Älvsborgs Kungsladugård.

Författningar. Kungl. Maj:ts karantänkungörelse den 4 maj 1934. Kungl. Maj:ts kungörelse om rättutrotning å fartyg den 4 maj 1934. Ordningsföreskrifter för desinfektionsanstalten vid hamnen, antagen av stadsfullmäktige den 17 juni 1920. Ordningsföreskrifter för begagnande av karantänsanstalten i Göteborg för sjöledes från utrikes ort införda djur, antagen av stadsfullmäktige den 17 juni 1920.

Tillsyningsman (A 7)

Berggrén, Johan Knut Gotthard, f. 07; 37.

Stads- och distriktsläkare

Förste stadsläkaren tillsättes av en valnämnd, bestående av landshövdingen i Göteborgs och Bohus län, sex av stadsfullmäktige inom sig utsedda ledamöter samt hälsövärdnsnämndens ledamöter utom förste stadsläkaren eller den som i hans ställe tjänstgör i hälsövärdnsnämnden. Medicinalstyrelsen meddelar utlåtande över sökandenas kompetens, och fullmakt å befatningen utfärdas av magistraten.

Förste stadsläkaren, som är självskriven ledamot av hälsövärdnsnämnden, åligger i främsta rummet att ägna sorgfällig uppmärksamhet åt den allmänna hälso- och sjukvården inom staden och dess område och att oavlatligt vaka över iakttagandet av de härom meddelade stadganden, att utöva hygienisk tillsyn över stadens epidemisjukhus och ägna noggrann uppmärksamhet däråt, att bostad, där sjukdom visat sig, varder behörigen desinficerad, att, där till hans vetskap kommer, att i staden bedrivs olaga försäljning med läkemedel

eller att kvacksalveri med menliga följder idkas, därom göra anmälan till magistraten, att hava närmare uppsikt över apoteken i staden och ägna uppmärksamhet åt därifrån utlämnade läkemedels beskaffenhet och taxering m. m. Förste stadsläkaren är chef för hälsovårdsinspektionen och förman för andre stadsläkaren och distriktsläkarna samt har inseende över i staden praktiserande barnmorskor, tandläkare och sjukgymnaster. Såsom ledamot av hälsovårdsnämnden åligger honom att bereda och inför nämnden föredraga alla ärenden, som angå stadens hälso- och sjukvård, samt att på anmodan av nämnden avgiva utlåtanden i sanitära frågor och deltaga i beslutade besiktningar. Minst en timma varje söckendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, skall han vara för allmänheten att träffa å nämndens byrå.

Andre stadsläkaren, vars befattning f. n. är på övergångsstat, åligger bl. a. att på förordnande av konungens befallningshavande, rådhusrätten eller poliskammaren verkställa besiktning å levande person eller undersökning av död människas kropp enligt gällande föreskrifter, att genom undersökning fastställa dödsorsaken vid dödsfall av sjukdom, under vilken läkartillsyn ej åtnjutits, och att efter anmodan från poliskommissarie eller vakthavande överkonstapel undersöka och i första hand ägna vård åt personer, vilka antingen blivit som sjuka införda till polisstation eller där insjuknat.

Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro att inom sitt distrikt lämna kostnadsfri läkarvård såväl åt fattiga sjuka, som åtnjuta understöd av stadens fattigvård, som ock åt andra medellösa personer, vilkas behov av fri sådan vård är vederbörligen styrkt, ävensom åt poliskåren, hälsovårdsinspektionens tjänstemän, brandkarlar och vid stadens arbeten anställda personer, att utfärda betyg för sjuka personer, som söka intagning å sjukvårdsinrättning, och för sådana fattiga, som till följd av sjukdom söka understöd hos fattigvårdsstyrelsen, att i enlighet med gällande föreskrifter, tillse, huruvida behörig vård ägnas åt inom distriktet befintliga å anstalter icke intagna sinnessjuka, att till förekommande av venerisk smittas spridning söka utröna, huru smittan tillkommit, samt på lämpligt sätt verka för den sjukens intagande till vård å sjukhus och att f. ö. tillhandagå hälsovårdsnämnden med nödiga upplysningar och sakkunnigt biträde samt ägna noggrann uppmärksamhet å sådana förhållanden inom distriktet, vilka kunna menligt inverka på det allmänna hälsotillståndet, att medelst råd och föreställningar i detta hänseende söka åstadkomma förbättring och att hos hälsovårdsnämnden anmäla olägenheter, för vilkas avhjälpande kraftigare åtgärder erfordras.

Författningar m. m. Allmänna läkarinstruktionen den 19 december 1930. Kungl. brev den 28 september 1900 angående ändring i gällande bestämmelser i fråga om dels tillsättande av stadsläkare i Göteborg och dels kompetensvillkoren för förste stadsläkaren därstädes. Instruktion för den kommunala sjuksköterskeverksamheten, antagen av hälsovårdsnämnden den 10 juli 1923.

Förste stadsläkare (B 4)

*Mottagnings*tid kl. 13—14. Rt 13 97 84.

Bladini, Lennart Erik Oskar, M. L., f. 90; 44.

Andre stadsläkare

Vakant, tf. **Fällström**, Carl Peter Sten, M. L., f. 98; 36.

Distriktsläkare (A 9)

1:sta distriktet

omfattar stadsdelarna Olskroken, Gamle-
staden, Kviberg, Bagaregården, Källtorp
och Lunden samt införlivade delar av
Angered och Partille (Utbynäs).

Rubenson, Albert, M. D., f. 86; 25.
Mottagnings: *Änäsavägen* 2, vardagar kl.
9—10. Rt 15 02 57.

Norrby, Gunnar, M. L., f. 01; 36. *Mot-*
tagning: *Artillerigatan* 12, vardagar kl.
9—10,30. Rt 15 62 88.

2:dra och 3:dje distriktet

omfattar stadsdelarna Stampen, Gullbergss-
vass, Nordstaden, Inom Vallgraven, stads-
delen Heden, utom den del, som ligger
söder om Engelbrektsgratan och den väg,
som förbinder Engelbrektsgratan med gång-
bron över Mölndalsån, den del av stadsdelen

Lorensberg, som ligger norr om Engelbrekts-gatan, samt den del av stadsdelen Gårda, som ligger norr om Tomtegatan samt väster om Ranbergen och Södra Kustbanegatan.

Carlström, Claes Leonard, M. L., f. 83;
18. *Mottagning: Kungssportsplatsen 2, vardagar kl. 8,30—9,30. Rt 13 44 84.*

4:de distriktet

omfattar stadsdelarna Landala, Johanneberg, den del av stadsdelen Lorensberg, som ligger söder om Engelbrektsgatan, samt den del av stadsdelen Vasastaden, som ligger söder om Engelbrektsgatan och öster om Viktoriegatan.

Wällgren, Carl Axel, M. L., f. 89; 24.
Mottagning: Geijersgatan 7B, vardagar kl. 9,30—10,30. Rt 16 18 55.

5:te och 6:te distriktet

omfattar stadsdelarna Annedal, Änggården, Pustervik, Haga och Kommandantsängen samt den del av stadsdelen Vasastaden, som ligger norr om Engelbrektsgatan och väster om Viktoriegatan.

Zachrisson, Axel Wilhelm, M. L., f. 84; 24.
Mottagning: Vasaplatsen 2, vardagar kl. 9—10,30. Rt 13 12 16.

7:de distriktet

omfattar den del av stadsdelen Masthugget, som ligger öster om Värmlandsgatan, samt den del av stadsdelen Olivedal, som ligger öster om Jungmansgatan och Lilla Vegagatan, samt Slottsskogen.

Eldh, Sven Magnus, M. L., f. 98; 38.
Mottagning: Prinsgatan 7, vardagar kl. 11—12. Rt 14 06 11.

8:de distriktet

omfattar den del av stadsdelen Masthugget, som ligger väster om Värmlandsgatan, och den del av stadsdelen Olivedal, som ligger väster om Jungmansgatan och Lilla Vegagatan, samt den del av stadsdelen Stigberget, som ligger väster om den gamla gränsen mellan Masthuggsbergen och Majorna.

Årén, Ture, M. L., f. 81; 26.
Mottagning: Amerikahuset, vardagar kl. 10,30—11,30. Rt 14 47 32.

9:de distriktet

omfattar den del av stadsdelen Stigberget, som ligger öster om den gamla gränsen mellan förra stadsdelarna Masthuggsbergen och Majorna, ävensom Majornas 3:dje och 4:de rotar samt den del av Majornas 2:dra rote, som ligger öster om Betzensgatan.

Landau, Albin, M. L., f. 99; 33.
Mottagning: Djursgårdsgatan 11, vardagar kl. 9—10. Rt 14 20 75.

10:de distriktet

omfattar Majornas 1:sta rote, stadsdelarna Kungsladugård och Sandarne samt den del av Majornas 2:dra rote, som ligger väster om Betzensgatan.

Johannsen, Nicolaus (Nicolai) Josef, M. L., f. 91; 24.
Mottagning: Timmermansgatan 8, vardagar kl. 9—10. Rt 16 16 96.

11:te distriktet

omfattar Lundby, öster om en gräns gående från Viktoriefärjans brygga — Lundby Hamngata till Ceresgatan — Ceresgatan och dess fortsättning väster ut över järnvägsspåren — den nya vägen upp till Regulugatan — Regulugatan till Volvofabriken — öster om denna till kröken på Björlandavägen till Räddningsinstitutet — Björlandavägen till Tuve sockens gräns.

Larsson, Axel Julius, M. L., f. 02; 42.
Mottagning: Herkulesgatan 7, vardagar kl. 13,30—14,30, lördagar kl. 10—11. Rt 22 37 71.

12:te distriktet

omfattar Lundby, väster om en gräns gående från Viktoriefärjans brygga — Lundby Hamngata till Ceresgatan — Ceresgatan och dess fortsättning väster ut över järnvägsspåren — den nya vägen upp till Regulugatan — Regulugatan till Volvofabriken — väster om denna till kröken på Björlandavägen till Räddningsinstitutet — Björlandavägen till Tuve sockens gräns.

af Ekenstam, Karl Gustaf Helge, M. L., f. 01; 40.
Mottagning: Stålhandkegatan 16, vardagar kl. 13,30—15, lördagar kl. 10—11. Rt 11 87 04.

13:de distriktet

omfattar stadsdelarna Krokslätt, Skår, Kallebäck, Bö, Torp, Delsjön, Sävenäs, den del av Gårda, som ej tillhör 2:dra och 3:dje distriktet, samt den del av stadsdelen Heden, som ligger söder om Engelbrektsgatan och den väg, som förbinder Engelbrektsgatan med gångbron över Mölndalsån.

Johanson, Erik Bertil, M. L., f. 00; 36.
Mottagning: Södra vägen 32, vardagar kl. 9—10. Rt 16 78 43.

14:de distriktet

omfattar Västra Frölunda församling.

Regné, Sven Lorentz Johannes, M. L., f. 05; 45.
Mottagning: Banehaggsgatan 29, vardagar kl. 13—14. Rt 17 11 90.

Göteborgs stads delegation för barnhygien

Genom beslut av stadsfullmäktige den 17 juni 1937 inrättades en befattning såsom barnhygieniker hos staden, varvid samtidigt en delegation tillsattes, under vilken barnhygienikern skulle sortera, och vilken delegation skulle utgöras av sex personer, nämligen två utav envar av ledamöterna i hälsovårdsnämnden, barnvårdsnämnden och allmänna folkskolestyrelsen och utsedda av respektive nämnder och styrelse. Delegationen åligger, förutom att antaga och entlediga barnhygienikern, att för honom utfärda särskild instruktion ävensom att träffa avgöranden i frågor rörande hans expedition, dess förläggning och förseende med erforderlig arbetskraft som ock med inventarier och skrivmaterial. Barnhygienikerns avlöning ävensom de kostnader, som äro att hänföra till dennes expedition, upptagas till hälften å folkskolestyrelsens stat samt med en fjärdedel å vardera av hälsovårdsnämndens och barnvårdsnämndens stater.

Innehavaren av befattningen såsom barnhygieniker, som tillika fungerar som chef för folkskolornas hälsoväsen, har att närmast under hälsovårdsnämnden, barnvårdsnämnden och allmänna folkskolestyrelsen utöva ledningen och tillsynen över den socialhygieniska ungdoms- och barnvården i staden.

Ordförande

Wängfelt, Karl V i k t o r, Verkst. direktör, f. 87; led. 42—, Ordf. 43— (vald av folkskolestyrelsen).

Vice ordförande

Vakant.

Övriga ledamöter

Johansson, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; 37— (vald av folkskolestyrelsen).

Ahlberg, Karl August, Prost. f. 75; 38—, (vald av barnvårdsnämnden).

Boman, John A r t u r, Ombudsman, Stadsf., f. 97; 43— (vald av hälsovårdsnämnden).

Bladini, Lennart Erik Oskar, M. L., Förste stadsläkare, f. 90; 44 (vald av hälsovårdsnämnden).

En vakant (utes av barnvårdsnämnden).

Sekreterare

Friis, Hans Ludvig Eugen, J. K., Ombudsman o. sekr. h. hälsovårdsn., f. 87; 37.

Barnhygieniker och skolöverläkare

(0 äldre stat)
(20.004 kr.).

Mottagning: *Landalaskolan kl. 13—14.*
Rt 18 20 41.

Gedda, Sven E r i k Emanuel, M. L., f. 96; 38.

Ett *skrivbiträde* (A 3).

Göteborgs stadskemist

Laboratorium Postgatan 6. Expeditionstid kl. 9—17. Rt 13 33 12.

Stadskemistbefattningen inrättades år 1885 av Göteborgs stadsfullmäktige med bestämmelser för innehavaren att enligt fastställd taxa tillhandagå i främsta rummet stadens myndigheter och därjämte, i den mån han sådant medhinner, allmänheten med utförande av kemiska undersökningar.

Stadskemist

Almström, Gustav Karl, F. D., f. 86; 26.

Tre assistenter, en *städerska*.

Gemensamma direktionen för Göteborgs stads sjukhus och i samband därmed stående institutioner

Polhemsplatsen 5. Expeditionstider, lokaler och telefon, se nedan.

Göteborgs stads sjukhus hade ursprungligen, som delvis under hälsovårdsnämnden framhållits, vart för sig sin särskilda styrelse eller direktion. I motion den 23 mars 1910 i stadsfullmäktige av dåvarande förste stadsläkaren K. J. Gezelius framhöll denne behovet av en central myndighet för stadens sjukvård med bibehållande av de särskilda sjukhusstyrelserna. Sedan två olika beredningar framlagt förslag i ärendet, beslutade stadsfullmäktige den 7 januari 1915 att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan att en särskild avdelning av hälsovårdsnämnden skulle omhänderhava förvaltningen av stadens sjukhus, i den mån stadsfullmäktige så funne av behovet påkallat. Sedan Kungl. Maj:t den 3 juli 1916 med vissa ändringar fastställt stadsfullmäktiges anhållan, beslutade stadsfullmäktige, att omnämnda avdelning av hälsovårdsnämnden skulle omhänderhava förvaltningen av stadens sjukhus.

Intill den 1 juli 1933 utgjorde hälsovårdsnämndens andra avdelning styrelse för stadens sjukvårdsanstalter. Från och med nyssnämnda tid trädde en ny organisationsform i funktion för förvaltningen av de stadens sjukhus, som hava karaktären av lasarett. I kungl. brev av den 16 september 1932, den 6 december 1935 och den 20 december 1940 fastställdes reglemente för sagda sjukhus. Härigenom upphävdes reglementet för hälsovårdsnämnden och under hälsovårdsnämnden lydande sjukhus samt övriga mot reglementet stridande föreskrifter.

Detta innebar, att vad som stadgades i lagen den 22 juni 1928 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus och i sjukhusstadgan av den 22 juni 1928 skulle i tillämpliga delar gälla för ovsagda sjukhus, i den mån ej annat följer av ovannämnda reglemente av den 16 september 1932.

Samtliga stadens sjukhus lyda under sjukhusdirektionen sedan den 1 april 1943, då epidemisjukhuset överfördes från hälsovårdsnämnden. Den 11 februari samma år hade stadsfullmäktige beslutat, att direktionen i dess egenskap av sjukvårdsberedning jämväl skulle vara epideminämnd för staden. Från den 1 januari 1945 har Västra Frölunda kommun införlivats med Göteborgs stad. I samband därmed har dess fattigvårdsanstalt å Flatås övertagits av sjukhusdirektionen och ändrats till ett hem för kroniskt sjuka anslutet till Vasa sjukhus (Vasa sjukhem). Anstalten har erhållit namnet Frölundahemmet.

Sjukhusdirektionen är även förvaltande organ för stadens polikliniker. Under direktionen lyda jämväl Göteborgs sjuksköterskeskola, Göteborgs sjuksköterskebyrå och Göteborgs stads laboratorium, sjuktransportväsendet, distriktssköterskorna samt distriktsbarnmorskorna.

Efter beslut av stadsfullmäktige den 11 februari 1943 medgav Kungl. Maj:t den 8 juli samma år, att sjukhusdirektionen skulle utgöra barnmorskestyrelse för staden. I samband därmed överflyttades förvaltningen av den öppna förlossningsvården från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Gemensamma direktionen, som enligt sjukhuslagen skall utgöras av minst tre ledamöter, består f. n. av sju ledamöter jämte tre suppleanter för dem, samtliga valda av stadsfullmäktige. Ordförande i direktionen utses av stadsfullmäktige, vice ordförande av direktionen. Direktionens nuvarande ledamöter äro valda för tiden till och med utgången av år 1945. Då sjukhusdirektionen fungerar såsom epideminämnd, skall förste stadsläkaren, jämlikt § 19 i epidemilagen, inträda såsom ledamot av direktionen. Förste stadsläkaren äger därjämte deltaga i direktionens överläggningar i övrigt med rätt att få sin mening antecknad till protokollet.

Sjukhusdirektören, som är föredragande i direktionen och dess verkställande tjänsteman, skall, såvitt på honom ankommer, söka befordra sjukhusens ändamålsenliga skötsel och ut-

veckling. Han äger deltaga i direktionens överläggningar med rätt att i direktionen väcka förslag och att få sin mening antecknad till protokollet.

Den 24 augusti 1934 tillsatte sjukhusdirektionen en särskild byggnadskommitté för handhavande av de av stadsfullmäktige i maj 1933 beslutade om- och tillbyggnaderna av stadens kroppssjukhus m. m. med sjukhusdirektören och styresmannen för Sahlgrenska sjukhuset som självskrivna ledamöter.

Sjukhusen förvaltas numera av en gemensam direktion, som av stadsfullmäktige den 15 maj 1941 erhållit i uppdrag att jämlikt sjukhuslagen den 20 december 1940 fullgöra den verksamhet, som åligger sjukvårdsberedning.

Under direktionens förvaltning stå donationsfonder till ett belopp av cirka 2 mill. kr.

Stat för år 1945: Verkliga utgifter 23.316.825 kr., kapitalutgifter 286.015 kr., verkliga inkomster 11.953.716 kr., därav statsbidrag 2.697.610 kr., kapitalinkomster 399.513 kr.; inleverans till stadskassan från tandpoliklinikerna, värme- och kraftverket, centralvattinnätningen, laboratoriet samt sjuksköterskebyrån 212.596 kr.; anslag av skattemedel 11.249.611 kr.

Författningar. Sjukhuslagen den 20 december 1940. Sjukhusstadgan den 20 december 1940. Sinnessjuklagen den 19 september 1929. Sinnessjukstadgan den 19 september 1929. Kungl. Maj:ts reglemente för Göteborgs stads sjukhus den 20 december 1940 och Kungl. brev den 6 december 1935 angående särbestämmelser för Stockholms, Göteborgs och Malmö städers sinnessjukhus. Kungl. Maj:ts stadga den 13 maj 1938 för barnmorskeundervisningen. Kungl. förordningen den 30 juni 1943 om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. Kungl. Maj:ts reglemente den 31 december 1943 om barnmorskestyrelserna i riket. Kungl. kungörelse den 31 december 1943 med vissa bestämmelser om tillsättande av distriktsbarnmorsketjänster m. m. Epidemilagen den 19 juni 1919. Lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könsjukdomar.

Ordförande

Frankenberg, John Evert Konrad, Inspektör, Stadsf., f. 00; led. 40—45, Ordf. 42—.

Vice ordförande

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; led. 33—45, v. ordf. 41—.

Övriga ledamöter

Ahlström, Blenda Hilda Nathalia, Fru, f. 77; 33—45.

Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Ombudsman, Stadsf., f. 94; 33—45.

Faxén, Nils, M. D., Överläkare, f. 97; led. 36—45.

Pettersson, Per Adolf, Mättningsman, f. 96; suppl. 36, led. 42—45, Kassakontr. 42—.

Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör, Stadsf., f. 97; (38) 42—45.

Suppleanter

Henriksson, Elof Henning, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 05; suppl. 40—45, *Suppl. f. kassakontr.* 42—.

Berntsson, Stellan Isidor, Förman, f. 98; 43—45.

Gulin, Sven Martin, Köpman, Stadsf., f. 00; 43—45.

Revisorer

Wilck, Tor Oskar Julius, Kassör, f. 97; 41—.

Rosenqvist, Axel Teodor, Metallarbetare, f. 93; 43—.

Fransson, Erik Janne, Ombudsman, f. 91; 43—.

Johansson, Sven Lars Arnold, Metallarbetare, f. 14; 44—.

Olsson, Knut Arvid, Metallarbetare, f. 12; 45—.

Suppleanter

Karlsson, Per Gösta, Kontorist, f. 16; 43—.

Arnoldsson, Allan Ivar, Bankkamrer, f. 95; 43—.

Levinsson, John Torsten, Kassör, f. 97; 43—.

Carlson, Arvid Ambrosius, Lokförare, f. 85; 44—.

Bodin, Bror Johan, Svetsare, f. 05; 45—.

Sjukhusdirektionens byrå

Polhemsplatsen 5. Expeditionstid kl. 9—16,30,
lördagar kl. 8,45—15. Rt direktionsrum
15 54 83, inköpskontoret 15 54 93, kassakon-
toret 15 54 96.

Sjukhusdirektör (B 3)

Mottagningstid kl 10—11. Rt 15 54 91.

Höglund, Hjalmar Hugo, Stadsf., f. 89; 33.

Sekreterare (A 19)

Rt 15 54 92.

Grapengiesser, Bengt, J. K., f. 98; 39.

Kamrerare (A 18)

Rt 15 54 95.

Bunne, Bror Evert Göte, f. 01; 35.

Inköpschef (A 16)

Rt 15 54 94.

Svenning, Hans Gösta Engelbrekt, f. 97;
(20) 35.

Förste byråassistent (A 15)

Rt 15 54 81.

Ranäng, Folke Erik Valdemar, f. 13; 40.

Byråassistent (A 12)

Rt 15 54 97.

Vakant, tf. **Sjödahl**, Birgit Hulda, F. K.,
Pol. M., Statistiker (se nedan) 44.

Revisor (A 12)

Rt 15 78 95.

Skog, Simon Göthe Bernhard, f. 02; 40.

Huvudbokförare (A 11)

Rt 15 54 95.

Svensson, Rune Oscar Hildebrand, f. 08;
41.

Förste kammarskrivare (A 10)

(Syssloman för fristående polikliniker,
tandpolikliniker och distriktsvård, se fristående polikliniker).

Rt 15 00 60.

Lind, Einar Alexius, Stadsf., f. 98; 42.

Statistiker (Eo 8)

Rt 15 78 91.

Sjödahl, Birgit Hulda, F. K., Pol. M.,
f. 08; 40, tf. Byråassistent (se ovan).

Förste kontorsskrivare (Eo 7)

Rt 15 78 92.

Hammarvik, Sven Olof, f. 12; 40.

Rt 15 54 93.

Gustafson, Gunnar Holger, f. 11; 43.

Kontorsskrivare (Eo 6)

Rt 15 54 96.

Nordström, Bengt Robert Göran, f. 10;
40.

Rt 15 78 95.

Edqvist, Karl-Erik, f. 12; 44.

Kassör (A 7)

Rt 15 54 96.

Hökegård, Gurli Ingeborg, f. 03; (22) 35.

Byggnadskontrollant (arvode)

Rt 18 30 37.

Hanson, Henning Algot, Ingenjör, f. 93;
(24) 34.

Dessutom en förste kontorist (Eo 5), ett
första kontorsbiträde (A 4), sex kontors-
biträden (3 A 3, 3 Eo 2), ett första skriv-
biträde (Eo 1), ett skrivbiträde (Ex D) samt
en vaktmästare (A 4).

Sjukhusdirektionens byggnadskommitté

Sjukhusdirektionens byrå. Rt 15 81 65.

15 78 94.

Frankenberg, John Evert Konrad, In-
spektör, Stadsf. (se ovan), *Ordf.*

Leandersson, John Iwar, Kamrerare,
Stadsf. (se ovan) *v. Ordf.*

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirek-
tör, Stadsf., se ovan, självskriven led.,
Verkställande led.

Odin, Martin Odin, M. D., Professor,
Överläkare, Styresman vid Sahlgrenska
sjukh., f. 90; självskriven led.

Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör, Stadsf.,
(se ovan).

Westergren, Bror Hugo Wilhelm, Om-
budsman, Stadsf. (se ovan).

Sekreterare

Beyer, Henning, J. K., Konsul, f. 84.

Sahlgrenska sjukhuset

Mottagningstid för inträdessökande: vardagar kl. 12—13 (kliniken för ögonsjukdomar kl. 10,30—11,30, kliniken för öronsjukdomar och Konung Gustaf V:s jubileumsklinik kl. 11—12, kliniken för psykiskt sjuka kl. 13—14, kvinnokliniken efter telefonöverenskommelse), massage-polikliniken kl. 10—14. Övriga poliklinikers mottagningstider finnas angivna under resp. avdelning. Besökstid å allmänt rum kl. 14—15 (kvinnokliniken söndag, måndag, onsdag och fredag kl. 13—14 samt för mannen även varje vardag kl. 18,30—19), å halvskilt rum kl. 10—11,30 och 16—17,30 samt å helenskilt rum kl. 10—13 och 16—18 (å kvinnokliniken hel- och halvskilda rum alla dagar kl. 11,30—13,30 samt för mannen även varje vardag kl. 18—19). Förfrågningstid pr telefon angående sjuka kl. 11—12 och 16—18 (kliniken för psykiskt sjuka endast kl. 16—18). Rt »Sahlgrenska sjukhuset» eller 17 20 80, medicinska kliniken 11: vårdavdelningarna och överläkaren (växel) 17 46 40, polikliniksöterskan 11 03 73, kontoret 11 08 37, övriga nr se telefonkatalogen.

Direktören i Ostindiska kompaniet *Nicolas Sahlgren* förordnade i testamente december 1772, att hans i Halland belägna strögods skulle tillfalla någon nyttig inrättning i Göteborg, och uppdrog han åt sina mågar August och Clas Alströmer att efter gottfinnande föranstalta om användningen av gåvan.

En offentlig tävlan om bästa sättet härför gav till resultat, att det av politieborgmästaren i Göteborg *Daniel Pettersson* framlagda förslaget om inrättande av ett lasarett antogs, varom magistraten i skrivelse år 1779 underrättades. Tomt inköptes vid dåvarande Sillgatan (nu Postgatan) mellan fortifikationshuset och Masthamnen, och ett hus uppfördes av korsvirke och tegel, vilket i mars 1782 var färdigt att mottaga sjuka. Sjukhuset gav plats för 24 sängar, av vilka 10 voro friplatser, därav två för barnaföderskor, och 14 sängar avsedda för betalande. Sjukhuset, som var inrättat och drevs såsom en fullständigt privat inrättning, fick år 1784 bidrag av staten i den form, att tillstånd gavs att kollekt, som vid barndop och begravingar i Göteborg insamlades och som skulle gå till ett blivande länslasarett, i stället finge gå till Sahlgrenska sjukhuset, på villkor att sjukhuset toge hand om stadens sjuka.

Sjukhuset, som genom ökat förtroende och folkmängdens tillväxt snart visade sig vara otillräckligt, överflyttades 1823 till den för ändamålet av grosshandlaren *Aron Oterdahl* donerade fastigheten i hörnet av Östra Hamngatan och Spannmålgatan (n. v. polishuset). Sjukhuset var vid vanlig beläggning avsett för 60 sjuka.

För fattigvårdsfrågans lösande hade emellertid utredning igångsatts om anordnande av en arbetsinrättning. Till plats för denna arbetsinrättning föreslogs den till fattigförsörjningen hörande s. k. Holtermanska baracken, där försörjningsinrättningens sjuka vårdades. Åt dessa behöfve därför en ny anstalt anskaffas, och då under tiden även den Oterdahlska fastigheten blivit för trång och på grund av sitt läge ej kunde utvidgas, framlades ett förslag om att de båda sjukvårdsinrättningarna skulle sammanslås till ett *Allmänt och Sahlgrenskt sjukhus* med plats för 230 patienter antingen på bastionen *Carolus Dux* (det nuvarande Gamla Sahlgrenska sjukhusets läge) eller ravelinen *Prinsessan Hedvig* (n. v. Hvitfeldtsplatsen). På allmän rådstuga i september 1846 beslöts i enlighet med detta förslag och uppläts bastionen *Carolus Dux* för ändamålet kostnadsfritt. Magistraten godkände det beslut, som fattats å allmänna rådstugan. Den gjorda ansökan beviljades genom kungl. brev oktober 1847, och en kommitté tillsattes med uppdrag att utföra byggnadsarbetet. Först år 1857 kunde denna kommitté anmäla, att den utfört sitt uppdrag, och kostnaderna, som beräknats till 120,000 rdr bco, gingo till över 290,000 rdr bco, och ändå var endast hälften av det beräknade sjukhuset färdigt med ca 170 sängar.

Redan år 1867 fick frågan om anskaffande av utrymme för de sjuka återupptagas, och efter långa utredningar angående fullföljande eller uppgivande av den ursprungliga planen om en ringformig byggnad av sjukhuset på Carolus Dux, där endast den södra hälften var fullbordad, beslöt stadsfullmäktige år 1870, att ingen sådan tillbyggnad skulle ske, men att, för anskaffande av utrymme för patienterna, till en början barnbördsavdelningen borde utflyttas från sjukhuset. Sedan ny barnbördsinrättning byggts och tagits i bruk år 1875, fick Sahlgrenska sjukhuset tillfälle att taga de av barnbördsanstalten upptagna lokalerna i användning för eget bruk. Tillskottet av platser blev dock ej större än att frågan om anskaffandet av ytterligare utrymme måste återupptagas. Efter flera utredningar och förslag såväl från sjukhusdirektionen som från stadsfullmäktige enade man sig om uppförandet av ett nytt sjukhus vid Änggården i tillräcklig storlek för att ersätta det gamla. Detta blev även stadsfullmäktiges beslut, och uppgjordes i enlighet härmed ett förslag om byggandet av ett sjukhus avsett för 350 sängar men med administrations- och ekonomihus samt nödiga maskinerier beräknade för sjukhusets utökande till 600 sängar. Sedan förslaget godkänts i maj år 1896, uppfördes byggnaderna i enlighet härmed och öppnades sjukhuset i maj 1900.

Redan år 1902 inkom emellertid styrelsen för sjukhuset med förslag att på grund av överbeläggning av sjukhuset få ytterligare lokaler och föreslog för detta ändamål att få använda Göteborgs sjukhems byggnad vid Sprängkullsgatan, som blivit ledig genom sjukhemmets nybyggnad, till konvalescentavdelning för sjukhuset med plats för 60 patienter. Förslaget godkändes av stadsfullmäktige, och lokalerna tillträdde av sjukhuset den 1 juni 1903.

Nästa utvidgning av sjukhuset tog sin början år 1907, då det beslöts, att tre nya paviljonger skulle uppföras, en avsedd för tuberkulösa patienter, en för kirurgiska fall och en för konvalescenter, den sista såsom ersättning för konvalescentavdelningen vid Sprängkullsgatan, som skulle indragas. De nya tillbyggnaderna voro färdiga att tagas i bruk år 1911, och hade då fastställts, att inom de nya kirurgiska och konvalescentavdelningarna vissa utrymmen skulle användas såsom specialkliniker för öron- och ögonsjukdomar. I december 1910 inrättades en särskild röntgenavdelning, och år 1914 gjordes en omändring av polikliniklokalerna.

I maj 1914 upptogs frågan om sjukhusets modernisering, och inkom styrelsen med förslag därom år 1916. Med anledning av denna framställning beslöt stadsfullmäktige år 1921 att uppföra en laboratoriebyggnad med obduktionslokaler och bårhus, en tillbyggnad av köksavdelningen samt likaledes av bad- och röntgenavdelningarna. En plan för sjukhusets vidare utveckling är utarbetad för att så småningom kunna genomföras.

I enlighet med denna beslöt stadsfullmäktige den 19 juni 1930 att vid sjukhuset inom förra tuberkulospaviljongen inreda en provisorisk radiumterapeutisk klinik om 25 vårdplatser med tillhörande behandlings- och polikliniklokaler samt att förena den förut fristående paviljongen med sjukhuskomplexet medelst en förbindelsegång under förutsättning att Konung Gustaf V:s jubileumsfond till stadens förfogande ställde en radiumkvantitet av minst 1,5 gram samt bidrog till vissa kostnader. Inom avdelningen mottogs, förutom från staden, ett visst antal patienter från västra Sverige i övrigt. Den radiumterapeutiska (radiologiska) kliniken upphörde med sin verksamhet den 3 juli 1943 i samband med att Konung Gustaf V:s jubileumsklinik togs i bruk (se nedan). Därför beslöt stadsfullmäktige att låta uppföra en röntgendiagnostisk paviljong med filmarkiv, sköterske- och elevpaviljong, ävensom en ny pannanläggning.

Vidare beslöt stadsfullmäktige, med upphävande av sitt ovannämnda beslut av den 19 juni 1930 i vad det avsåg uppförandet av en röntgendiagnostisk paviljong med filmarkiv samt anläggandet av en ny pannanläggning, vid sammanträde den 18 maj 1933, att följande arbeten skulle utföras: nybyggnad för öron- och ögonklinikerna jämte förbindelsegång,

anordnande av centrallaboratorium, nybyggnad av kök och matsalar m. m., bostadshus för läkare och assistenter (genom stadsf:s beslut den 2 juni 1938 ändrat till bostadshus för huvudsakligen sjuksköterskor), ny entré m. m., utvidgning av röntgendiagnostiska avdelningen inom nuvarande ekonomiavdelning, uppförande av för sjukhuset och en del övriga sjukhus gemensamt värme- och elektricitetsverk, centraltvättinrättning samt ny kvinnoklinik (den 16 juni 1938 beslöt stadsfullmäktige en utbyggnad av den sistnämnda). Därjämte beslöt stadsfullmäktige den 1 februari 1934 att uppföra en ny operationsbyggnad och verkställa ombyggnad av förutvarande operationsavdelningen. Den 23 februari 1939 beslöt stadsfullmäktige att vid Sahlgrenska sjukhuset låta uppföra en centralanstalt för radioterapi vid kräfta, benämnd Konung Gustaf V:s jubileumsklinik i Göteborg. Slutligen beslöt stadsfullmäktige den 20 april 1939 att verkställa ombyggnad av centrallaboratoriet vid Sahlgrenska sjukhuset.

Med upphävande av sitt beslut den 24 april 1930 angående uppförande vid Lillhagens sjukhus av en paviljong för psykiskt sjuka, uppdrog stadsfullmäktige den 21 maj 1931 åt hälsovårdsnämnden att låta upprätta ritningar och kostnadsförslag till ett vårdhem, avsett för tidigare former av sinnessjukdomar med cirka 90 vårdplatser, att förläggas i omedelbar anslutning till sjukhuset. Det upprättade förslaget i frågan blev av stadsfullmäktige den 18 maj 1933 avslaget. Sedan nytt förslag i ärendet utarbetats hava stadsfullmäktige den 14 juni 1934 beslutat att inom sjukhusets område låta uppföra en anstalt, avsedd för tidigare stadier av sinnessjukdomar, med 80 vårdplatser och numera benämnd Sahlgrenska sjukhusets avdelning för psykiskt sjuka.

Av de av stadsfullmäktige beslutade om- och tillbyggnaderna av sjukhuset fullbordades elevhemmet år 1936, nya operationsavdelningen, ombyggnaden av förutvarande operationsavdelningen samt värme- och kraftverket år 1937, psykiatriska avdelningen samt ögon- och öronklinikerna år 1938, centraltvättinrättningen och kvinnokliniken år 1939, centrallaboratoriet och bostadshuset för huvudsakligen sköterskor år 1940 samt Konung Gustaf V:s jubileumsklinik år 1943.

Samtidigt som kvinnokliniken började sin verksamhet, nedlades Göteborgs barnbördshus, som därefter delvis användes som bostadshus för kvinnoklinikens personal. Kvinnokliniken inrymmer 267 vårdplatser. I början av år 1945 har f. d. Barnbördshuset åter tagits i bruk såsom kvinnoklinik med tre vårdavdelningar om tillsammans 86 vårdplatser.

Genom beslut den 9 april 1936 medgav Kungl. Maj:t uppdelning av de medicinska och kirurgiska klinikerna på vardera två avdelningar. Denna uppdelning verkställdes beträffande medicinska kliniken på det sättet, att inom f. d. sjuk- och vårdhemmet Gibraltar inrättades dels en medicinsk vårdavdelning, omfattande 116 sängar, dels ett röntgendiagnostiskt laboratorium, dels ock en medicinsk poliklinik.

Sjukhuset disponerar f. n. 1.235 vårdplatser inkl. Konung Gustaf V:s jubileumsklinik.

Med Konung Gustaf V:s jubileumsklinik, som invigdes av H. Maj:t Konungen den 3 juli 1943 och togs i bruk samma dag, har den tredje av de planerade tre centralanstalterna för radioterapi vid kräfta i landet fullbordats. De andra två äro förlagda till Stockholm respektive Lund.

Samtliga tre anstalter hava H. Maj:t Konungen att tacka för sin tillkomst. Konungen anslog nämligen hela den genom nationalinsamlingen år 1928 till högtidlighållandet av Konungens 70-årsdag åstadkomna penninggåvan — något över 5 milj. kronor — till kräftsjukdomarnas bekämpande. Medlen överlämnades till en för ändamålet bildad fond, Konung Gustaf V:s jubileumsfond, och enligt de av Konungen för fondens verksamhet stadfästa riktlinjerna skulle medlen användas dels i form av engångsanslag såsom bidrag till uppförande av tre central-

anstalter för sluten och öppen vård av kräftsjuka, dels i form av understöd åt vetenskaplig forskning rörande kräftsjukdomarnas art och behandling.

Till göteborgsanstalten, som är avsedd för de västsvenska sjukvårdsdistrikten, har jubileumsfonden tillskjutit 600.000 kronor samt utlånat sammanlagt 2.448 milligram radium. Staten har till anstaltens uppförande bidragit med sammanlagt 512.345 kronor. Resten har anvisats av Göteborgs stad samt landstingen inom Göteborgs och Bohus, Älvsborgs, Skaraborgs, Värmlands och Hallands län. Fullt färdig har anstalten betingat en kostnad av c:a 2,7 milj. kronor.

Centralanstalten rymmer 63 vårdplatser, vilket antal vid behov och utan större förändringsarbeten genom att taga i anspråk en i byggnaden anordnad provisorisk bostadsvåning kan ökas till 89 platser. Inom anstalten rymmes härutöver en stor röntgenterapiavdelning, avdelningar för radium- och ljusbehandling m. m.

Samtidigt som Konung Gustaf V:s jubileumsklinik togs i bruk, upphörde den radiologiska avdelningen med sin verksamhet. Dess lokaler disponeras nu för andra sjukvårdsändamål, nämligen i källarvåningen ljusavdelning, i poliklinikvåningen en vårdavdelning om 24 platser för kirurgiska konvalescenter samt i förutvarande vårdavdelningen en avdelning om 27 platser likaledes för kirurgiska konvalescenter.

De lokaler, som förut disponerats av ljusavdelningen, ha i början av år 1945 tagits i bruk av röntgendiagnostiska avdelningen I.

Sedan den 14 februari 1947 utövar styrelsen för Sahlgrenska sjukhuset högsta värden och uppsikten över konvalescenthemmet Meryt i Onsala socken.

Utgifter och inkomster samt erforderligt anslag å skattestat, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat, beräknas för 1945 uppgå till:

	Utgifter	Inkomster	Erforderligt anslag å skattestat
Sahlgrenska sjukhuset	kr. 8.385.116	¹⁾ 3.339.733	5.045.383
f. d. Barnbördshuset	» 147.188	60.478	86.710
Värme- och kraftverket	» 1.043.279	1.160.776	²⁾ 117.497
Centraltvättinrättningen	» 646.888	987.969	²⁾ 41.081

Till överläkarna utgår utom i lönestaten upptagna lönebelopp extra lönetillägg enligt vissa bestämmelser.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Medicinska kliniken I

Överläkare (A 23)

*Mottagningstid i tjänsten vardagar
kl. 12,30—13.*

Vakant, tf. **Ewert**, B o Axel Vilhelm, M. D.,
f. 01; 43.

Underläkare (arvode)

Ewert, B o Axel Vilhelm, M. D., f. 01; 36,
tf. Överläkare (se ovan).

Lindqvist, Johan Torsten, M. D., f. 06; 39.

Fänge, Gunnar Joel, M. L., f. 09; 43.

Näslund, Erik Valfrid, M. L., f. 10; 44.
En vakant.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*
öppen vardagar kl. 10—12.

Sedan den 1 januari 1940 finnes vid klini-
ken en *blodgivarecentral* för undersökning
och registrering av blodgivare.

Medicinska kliniken II

Gibraltargatan 1 C. Rt (växel) 1746 40.

Överläkare tillika styresman (A 23)

*Mottagningstid i tjänsten vardagar
kl. 13,30—14.*

Odin, Martin Odin, M. D., Professor,
f. 90; 36.

Underläkare (arvode)

Ericsson, Eric Theodor, M. L., f. 02; 36.

Welin, Nils Gunnar Helgo, M. L., f. 08;
41.

Arnoldsson, Hans Fritiof, M. L., f. 09;
43.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*,
öppen vardagar kl. 12—13.

¹⁾ Därav statsbidrag 349.423 kr. ²⁾ Att levereras till stadskassan.

Kirurgiska kliniken I*Överläkare (A 23)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar utom lördagar kl. 13,30—14, lördagar kl. 12—12,30.

Johansson, Sven Christian, M. D., Professor, f. 80; 26.

Underläkare (arvode)

Sahlström, Tor Gunnar, M. L., f. 03; 41.

Moberg, Erik Axelsson, M. D., f. 05; 42.

Odén, Karl Gunnar, M. L., f. 08; 43.
En vakant.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 11—13.

Kirurgiska kliniken II*Överläkare (A 23)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 13,30—14 (onsdag och lördagar kl. 12,30—13).

Westerborn, Anders, M. D., f. 88; 39.

Underläkare (arvode)

Olovson, Ragnar, M. L., f. 02; 44.

Lauritzen, Gunnar Kjeldgaard, M. L., f. 06; 44.

Ramström, Sven, M. L., f. 11; 44.

Norinder, Egon Ottar Valdemar, M. D., f. 03; 45.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 11—13.

Kliniken för öron-, näs- och hals-sjukdomar*Överläkare (A 23)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 10—10,30.

Knutson, Knut Erik, M. L., f. 82; 15.

Underläkare (arvode)

Lindwall, Folke Gösta, M. L., f. 12; 43.

Björkman, Allan, M. L., f. 11; 43.

Täckttö, Karl Lars Holger, M. L., f. 09; 44.

Wahlbom, Elvir Hugo, M. L., f. 07; 44.

Extra läkare (arvode)

Wessling, Gösta Fredrik, M. L., f. 10; 44.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 11—12.

Kliniken för ögonsjukdomar*Överläkare (A 23)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 10,30—11.

Rosengren, Bengt Johan Henrik, M. D., f. 99; 33.

Underläkare (arvode)

Ahrnberg, Anton Björner, M. L., f. 11; 44.

Malmqvist, Folke Lennart, M. L., f. 12; 44.

Åberg, Brita Matilda, M. L., f. 08; 45.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 10,30—11,30.

Konung Gustaf V:s jubileumsklinik*Överläkare (A 23)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 11—11,30.

Strandqvist, Magnus Tor Peter, M. D., f. 04; (43) 44.

Bitr. överläkare (A 23)

Leissner, Sven Herman, M. L., f. 04; (43) 44.

Förste läkare (A 23)

Söderberg, Edward Alexander, M. L., f. 03; 44.

Underläkare (Eo 19)

Julius, Astrid, M. L., f. 10; 44.

Underläkare (Eo 16)

Artberg, Hans Gustav, M. L., f. 14; 44.

Till kliniken finnas knutna två *polikliniker*, öppna vardagar kl. 11—12.

Röntgendiagnostiska avdelningen I*Överläkare (B 1)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 10—11.

Runström, Karl Gustaf (Gösta) Adolf, M. D., f. 92; 31.

Underläkare (arvode)

Hansson, Carl-Johan, M. L., f. 04; 41.

Turesson, Dag, M. L., f. 11; 42.

Sjögren, Sven Erik Gustaf, M. L., f. 13; 43.

Nordmark, Bengt Gunnar, f. 14; 43.

Till avdelningen finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 12—13.

Röntgendiagnostiska avdelningen II*Överläkare (B 1)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 10,30—11,30.

Vakant, tf. **Hansson**, Carl-Johan, M. L., f. 04; 44.

Till avdelningen finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 9,30—11,30.

Kliniken för psykiskt sjuka*Överläkare (B 1)*

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 12,30—13.

Sjögren, Karl Gustaf Torsten, M. D., f. 96; 35.

Bitr. överläkare (A 23)

Lindberg, Bengt Jacob, M. D., Docent, f. 04; (40) 42.

Förste läkare (A 20)

Tessing-Ericsson, Greta, M. L., f. 00; (40) 42.

Rosell, Enar Anton, M. L., f. 04; 42.

Underläkare (arvode)

Hegnelius, Torsten, M. L., f. 11; 44.

Cronholm, Lars Börje, M. L., f. 13; 44.

Thyssel, Ernst Torsten, M. L., f. 06; 45.

Avdelningsföreståndarinna (A 6)

Holmgren, Elina Ingeborg, f. 00; (38) 40.

Förste kurator (A 7)

Vakant.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar kl. 13—14.

Kvinnokliniken*Överläkare*

(avl. av staten jämte extra lönetillägg av staden)

Mottagningstid i tjänsten vardagar

kl. 10,30—11.

Jerlov, Emil Jonathan, M. D., Professor, f. 91; 35.

Bitr. läkare

(avl. av staten jämte extra lönetillägg av staden)

Benckert, Henric August, M. L., f. 84; 18.

Förste underläkare (arvode)

Svantesson, Frans Gunnar Evert, M. L., f. 02; 44.

Underläkare (arvode)

Swanberg, Herbert Magnus Walter, M. L., f. 07; 41.

Kjessler, Hans Åke Berndt, M. L., f. 07; 44.

Ernerot, Josef Erik, M. L., f. 06; 44.

Lidman, Björn Viktor Eugen, M. L., f. 08; 44.

Extra läkare (arvode)

Fürstenberg, Nils Wilhelm Ottosson, M. L., f. 07; 44.

Föreståndarinna och överbarnmorska (4 äldre stat)

Jönsson, Anna, f. 93; 23.

Bitr. föreståndarinna och instruktionsbarnmorska (3 äldre stat)

Bernin, Hanna Elisabet, f. 01; 31.

Till kliniken finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar efter överenskommelse per telefon kl. 8—11, en *modersmjölkcentral* för uppsamling och distribution av bröstmjölk samt tre *modravnärscentraler*, en å

kvinnokliniken, öppen tisdagar och onsdagar kl. 17—18 samt fredagar kl. 9—10, en å kirurgiska polikliniken i Lundby, öppen måndagar kl. 14—15 och fredagar kl. 18—19 samt en å kirurgiska polikliniken i Redbergslid, öppen måndagar och onsdagar kl. 18—19.

Centrallaboratoriet*Föreståndare (B 6)*

Lehmann, Jörgen Erik, M. D., Professor, f. 98; 38.

Personalföreståndarinna (A 9)

Mottagningstid vardagar kl. 8,30—9,30 och kl. 14—15.

Hallendorff, Anna Gunilla Maria, f. 00; 42.

Husmoder (A 4)

Vakant.

En *bitr. husmoder (A 5)*, fyra *första operationssköterskor (A 5)*, tio *narkos- och operationssköterskor (A 4)*, en *första laboratoriesköterska (A 5)*, sex *laboratoriesköterskor (A 4)*, en *första laboratorieassistent (Eo 2)*, en *första radiumsköterska (A 5)*, en *radiumsköterska (A 4)*, två *första röntgen-sköterskor (A 5)* fem *röntgen-sköterskor (A 4)*, 45 *avdelningssköterskor (A 4)*, tre *första poliklinisk-sköterskor (A 5)*, 19 *poliklinik-, natt-, ljusbehandlings- och avlösningssköterskor (A 4)*, en *sköterska vid modersmjölkcentralen (A 4)*, 134 *bitr. sköterskor (A 2)*, 20 *assistent-sköterskor (Eo 1)*, en *kurator för cancersjuka (A 7)*, en *första kurator (A 7)*, två *bitr. kuratorer (A 5)*, tio *barnmorskor (A 4)*, 15 *assistentbarnmorskor (Eo 1)*, en *första sjukgymnast (A 9)*, sex *sjukgymnaster (A 4)*, tre *sjukgymnaster (Eo 3)*, två *fotografer (A 4)*, fem *röntgenassistenter (A 2)*, två *röntgenassistenter (Eo 1)*, 26 *barnsköterskor å kvinnokliniken*, 277 *sjuksköterskeelever*, 132 *barnmorskeelever*, fem *sjukvårds- eller fem elever från barnsjukhuset*, sex *ljusbehandlingsbiträden*, en *första baderska*, 10 *baderskor* och 150 *sjukvårdsbiträden*.

Predikanter (arvode)

Elmgren-Warberg, Olof, Komminister, f. 91; 23.

Österström, Karl Adolf Mauritz, Komminister, f. 02; 30.

Sysloman (A 18)

Mottagningstid kl. 11—12.

Ström, Gösta Harald, f. 98; 31.

Bitr. sysloman (A 13)

Nilsson, Fritz Olof Georg, f. 06; (37) 42.

Kontorsskrivare (A 7)

Stendahl, Frans Rudolf Lasse, f. 99; 41.

En *kassör* (A 7), tre *förste kontorister* (A 6), en *kontorist* (A 5), två *expeditionsföreståndarinnor* (A 5), sex *första kontorsbiträden* (5 A 4, 1 Eo 3), två *kontorsbiträden* (A 3), en *in-skrivningsassistent* (A 3), åtta *första skrivbiträden* (4 A 2, 4 Eo 1), ett *expeditionsbiträde* (Eo 1), 19 *skriv- och expeditiionsbiträden* (1 A 1, 12 Eo D, 6 Ex D), 12 *poliklinik-kassörskor* (8 A 2, 4 Eo 1) samt en *kontorspojke*.

Förste maskinmästare (A 13)

Lorentzen, Carl Johan, f. 86; 32.

Trädgårdsmästare (A 8)

Nyström, Klas Gustav Gabriel, f. 07; 42.

Förrådsföreståndarinna (A 5)

Kastman, Ingeborg Kristina, f. 01; (33) 43.

Första köksföreståndarinna (A 7)

Andersson, Ingrid Teresia, f. 95; (30) 40.

Uppsyningsman (A 6)

Andersson, Arvid Teodor, f. 89; 44.

En *förste maskinist* (A 8), 15 *reparatörer* (varav en vid f. d. B.B.), tre *diversearbetare*.

Ett *trädgårdsbiträde*, tre *trädgårdsarbetare*, två *trädgårdselever*, fyra *renhållningsarbetare*, en *chaufför*, en *diversearbetare* (djurskötare), en *springpojke*.

En *bitr. förrådsföreståndarinna* (Eo 3), sju *förrådsbiträden*.

Tre *bitr. köksföreståndarinnor* (2 A 4, 1 Eo 3), 14 *kökerskor*, två *första serveringsbiträden*, 33 *köks- och serveringsbiträden*, två *kökslever*.

13 *vaktmästare* (12 A 5, 1 Eo 4), fem *portvakter* (2 A 5, 1 Eo 4, 2 Ex D), tre *diversearbetare*.

En *snickareförman* (Eo 6), tre *snickare*.

Två *tapetsörer*, 80 *sjukhusbiträden* (varav nio vid f. d. B.B.), fem *första telefonister* (A3), en *telefonist* (Eo 1), en *väverska* samt två *garderobiärer*.

Värme- och kraftverket

Förste maskinmästare (A 14)

Hansson, Karl Harald, f. 85; 37.

Fyra *förste maskinister* (A 8), tre *reparatörer*, fyra *eldare* och två *diversearbetare*.

Centraltvättinrättningen

Tvättföreståndare (A 13)

Jönsson, Rudolf William, f. 96; 39.

En *kontorist* (Eo 4), två *tvättföreståndarinnor* (A 3, Eo 2) tre *manl. maskintvättare*, 52 *tvättbiträden*, tre *strykerskor*, en *sysalsföreståndarinna* (Eo 3), nio *sömmerskor* och två *chaufförer*.

Göteborgs sjuksköterskeskola

Sahlgrenska sjukhuset. Rt »Sahlgrenska sjukhuset» eller 17 20 80.

Utbildning av sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset har ägt rum sedan 1870-talet. Den nuvarande sjuksköterskeskolan är av staten godkänd sedan år 1923.

Skolans ledning utövas av en styrelse, bestående av sex personer, valda för tre år i sänder av sjukhusdirektionen. Av medlemmarna är skolans föreståndarinna självskrivnen ledamot i styrelsen.

Utgifterna för skolan, som äro uppförda på sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 till 118.922 kr., inkomsterna till 60.640 kr. och erforderligt anslag till 58.282 kr.

Styrelse

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89; led. 40—45, *Ordf.* 42—.

Odin, Martin Odin, M. D., Professor, Överläkare, f. 90; led. 45, v. *Ordf.* 45—.

Larsson, Ingrid Margareta, F. M., Rektor, f. 92; 40—45.

Andersson, Anna Vendla Maria, Sjuksköterska, f. 89; 40—45.

Ahlström, Blenda Hilda Nathalia, Fru, f. 77; 42—45.

Föreståndarinnan för skolan, se nedan, självskrivnen led.

Sekreterare

Ström, Gösta Harald, Syssloman, f. 98; 35.

Föreståndarinna (A 9)

Mottagningstid vardagar kl. 8,30—9,30 och kl. 14—15.

Westerberg, Grete a Siri Arvida, Sjuksköterska, f. 98; 37.

Två *instruktionssköterskor* (A 6) och en *skolhemssköterska* (A 4).

Göteborgs sjuksköterskebyrå

Sahlgrenska sjukhuset. Rt »Sahlgrenska sjukhuset» eller 17 20 80.

Den 1 januari 1940 övertog sjuksköterskebyrån Fredrika-Bremer-Förbundets härvarande byrå. Sjuksköterskebyrån stiftades den 15 november 1904 av Göteborgs läkareförening men övergick från och med 1908 till Fredrika-Bremer-Förbundet. Byrån har till huvudsaklig

uppgift att förmedla arbete åt sjuksköterskor och att i samråd med distriktsläkarna genom distriktsköterskorna ombesörja sjukvård i hemmen för obemedlade eller mindre bemedlade (se sid. 146).

Byråns ledning utövas av en styrelse, bestående av fyra personer, valda av sjukhusdirektionen för tre år i sänder. Sjuksköterskeskolans föreståndarinna är självskriven ledamot av styrelsen.

Utgifterna för byrån, som äro uppförda å sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 till 18.545 kr., inkomsterna till 19.000 kr., inleverans till stadskassan 455 kr.

Styrelse

Faxén, Nils, M. D., Överläkare, f. 97; led. 40—45, *Ordf.* 40—

Ström, Gösta Harald, Syssloman, f. 98; 40—45.

Envall, Walborg Karola, Sjuksköterska, f. 05; 40—45.

Föreståndarinnan för sjuksköterskeskolan, se ovan, självskriven led.

Föreståndarinna (A 7)

Mottagningstid vardagar kl. 12,30—14,30.

Aurell, Irène Cecilia, Sjuksköterska, f. 05; 42. En *expeditionssköterska* (Eo 3) och två *politiksköterskor* (A 4, Eo 4).

Göteborgs stads laboratorium

Sahlgrenska sjukhuset. Rt »Sahlgrenska sjukhuset» eller 17 20 80.

Laboratoriet började sin verksamhet 1925 och arbetar på två avdelningar, en patologisk-anatomisk, som förestås av en prosektor, och en bakteriologisk-serologisk, vilken förestås av en bakteriolog.

Utgifterna för laboratoriet, vilka äro uppförda på sjukhusdirektionens stat, beräknas för 1945 uppgå till 268.224 kr., inkomsterna till 291.440 kr. och inleverans till stadskassan 23.216 kr.

Reglemente för Göteborgs stads laboratorium, antaget av stadsfullmäktige den 2 juli 1925.

Prosektor (0 äldre stat)

(20.004 kr.)

Forselius, Carl Olof, M. L., f. 80; 10.

Bitr. prosektor (A 22)

Vejlens, Gert Erik, M. D., f. 00; 39.

Preparator (A 6)

Svedberg, Sven Artur, f. 93; 41.

Ett *obduktionsbiträde* (A 5), fyra *laboratorieassistenter* (2 A 3, 1 Eo 2, 1 Ex 2) och en *städerska*.

Bakteriolog (24 äldre stat)

Wassén, Anders Lambert, M. D., f. 90; 24.

Underläkare (Eo 19)

Vakant.

Dessutom en *preparator* (A 6), fem *första laboratorieassistenter* (A 4), två *laboratorieassistenter* (Eo 2), ett *skrivbiträde* (Eo D), ett *sjukvårdsbiträde*, två *sjukhusbiträden*, en *diversearbetare* och en *springpojke*.

Tre *första laboratorieassistenter* (A 4), en *vaktmästare* (A 5) och en *städerska*.

Thamstorps vilo- och centralhem

Telefonförfrågning hos Sahlgrenska sjukhuset. Rt »Sahlgrenska sjukhuset» eller 17 20 80.

Thamstorps slott jämte tillhörande park och trädgård, beläget i Trökörna socken av Skaraborgs län på ett avstånd av cirka 10 mil från Göteborg, inköptes år 1928, och efter en del mindre omändringsarbeten stod det från och med ingången av år 1929 färdigt att tagas i bruk för vård av psykiskt sjuka. Den 10 januari 1929 öppnades vilohemmet, samtidigt avsett att vara ett centralhem för i familjevård utackorderade sjuka. Hemmet erbjuder plats för 33 patienter. Å själva vilohemmet mottagas endast kvinnliga patienter med lindrigare former av psykisk sjukdom.

Den 15 juni 1929 öppnades familjevården, som innefattar utackordering av psykiskt sjuka för vård i enskilda hem, belägna inom Gråstorps köping samt Tengene, Trökörna, Främmedstad, Bärebergs, Sals, Flo och Ås socknar i Skaraborgs län.

Utgifterna för Thamstorps vilo- och centralhem, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens

stat, beräknas för 1945 uppgå till 306.970 kr., inkomsterna till 120.324 kr. och erforderligt anslag till 186.646 kr.

Författningar. Kungl. brev den 1 februari 1929 och den 30 juni 1930.

Läkare

Sjögren, Karl Gustaf Torsten, M. D.,
Överläkare, f. 96; 35.
Lindberg, Bengt Jacob, M. D., Docent,
Bitr. överläkare, f. 04; 42.

Receivingspektis (A 6)

Petersson, Jenny Alfrida, f. 92; (28) 40.

Föreståndarinnan för vilohemmet (A 4)
Dalén, Karin Adèle Frideborg, f. 01; 30.
Föreståndarinnan för familjevården (A 4)
Edén, Doris Regina, f. 15; 44.
Dessutom en *sjuksköterska* (A 3), en *köksföreståndarinnan* (A 2), ett *skrivbiträde* (Ex D), två *undersköterskor*, två *köksbiträden* samt en *chaufför*, tillika *trädgårdsmästare* (A 2).

Holtermanska sjukhuset

Mottagningstid: för inträdessökande å manliga avdelningen, vardagar kl. 12—13, å kvinnliga avdelningen, vardagar kl. 13—14. Besökstid: Manliga och kvinnliga avdelningarna för hudsjukdomar, alla dagar kl. 14—15. Kliniken för veneriskt sjuka, måndagar och torsdagar kl. 14—15 å manliga avdelningen, onsdagar och fredagar kl. 14—15 å kvinnliga avdelningen. Förfrågningstid pr telefon angående patienter: Manliga hudavdelningen kl. 12—13. Rt 11 15 52; Kvinnliga hudavdelningen kl. 12—13. Rt 11 15 53.

Rt sysslomanskontoret 13 90 45, portvakten 13 05 53.

I Göteborg hade redan år 1728 ett sjukhus för veneriskt sjuka för stadens räkning inrättats. Det var förlagt »avsidet» till Ekelundsgatan på plats strax norr om engelska kyrkan och disponerade där 12 platser. År 1797 påbyggdes huset, så att fyra nya rum erhöles, och 1800 skedde en ytterligare utvidgning. Denna tillkom för att få en avdelning för obotligt sjuka. Huruvida detta sjukhus ursprungligen var avsett för veneriskt sjuka synes dock osäkert. Visst är emellertid att enligt magistratens protokoll år 1804, ifrågasvarande sjukhus, som nedbrann vid den stora eldsvåda, som sistnämnda år ödelade denna del av staden, kallades »stadens kurhus.» De sjuka fingo då inhysas i tillfälliga lokaler till 1815, då de överflyttades till det staden tillhöriga gamla »Cattuns Tryckeriet» i Örgryte socken (liggande ungefär där Kanolds fabrikskomplex nu är beläget). Men då detta befanns vara olämpligt, inköptes en fastighet vid Lilla Bommens hamn, som togs i bruk år 1835 och omfattade 30 sängplatser. Redan i början av 1840-talet uppstod fråga om utvidgning, närmast med tanke på att utom de veneriskt sjuka kunna emottaga även personer med andra smittosamma sjukdomar. Den tillbyggnad, som på grund härav vidtogs, utökade sjukvårdsplatserna till dubbla antalet.

Vid mitten av 1860-talet hade olägenheterna av att vårda personer med olika smittosamma sjukdomar på samma anstalt föranlett upptagande av frågan om ett nytt sjukhus. Kostnaderna för ett nytt sjukhus, vartill förslag framlades år 1869, ansågos emellertid för stora och ökat utrymme måste därför beredas genom utnyttjande av lägenheter i den med det gamla kurhuset sammanbyggda f. d. slöjdskolan, varigenom platsantalet ökades till 100. Behovet var därmed någorlunda tillfredsställt till fram på 1880-talet, då frågan om nybyggnad återupptogs. Man enade sig om ett förslag till nybyggnad å tomt i 14 kvarteret av Landala, där ett nytt sjukhus uppfördes, det nuvarande Holtermanska sjukhuset, som togs i bruk år 1894 med plats för 98 sängar. Sjukhuset fick namn efter direktör J. P. Holterman, som år 1793 donerat ett kapital för veneriska sjukdomars bekämpande, varav 80.000 kr. användes för uppförande av ifrågasvarande sjukvårdsanstalt. Sedan vissa utvidgningsarbeten verkställts, omfattar sjukhuset f. n. på kliniken för veneriskt sjuka 51 platser och på kliniken för hudsjukdomar 82 platser.

Tidigare handhade hälsovårdsnämnden administrationen av den till sjukhuset förlagda

polikliniken för könsjukdomar, men sedan den 1 september 1943 sorterar denna poliklinik under sjukhusdirektionen.

Utgifterna för sjukhuset, vilka äro upptagna i sjukhusdirektionens stat, beräknas för 1945 uppgå till 397.917 kr., inkomsterna till 126.034 kr. och erforderligt anslag till 271.883 kr.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Överläkare tillika styresman (A 23)

(jämte extra lönetillägg)

Mottagningstid i tjänsten vardagar

kl. 12—12,30. Rt 1757 46.

Fex, Johan William, M. D., f. 87; 24.

Underläkare (arvode)

Linnros, Börje Gustav, M. L., f. 13; 44.

Extra läkare (arvode)

Löfmarck, Per Wilhelm, M. L., f. 08; 44.

Poliklinikkäkare (arvode)

Edén, Ragnar Gustaf, M. L., f. 88; 20.

10 *sköterskor* (A 4), en *baderska* samt 14 *sjukvårdsbiträden*.

Predikant (arvode)

Nordlund, Olof Ewert, Kyrkoadjunkt, f. 01; 31.

Sysselman (A 16)

Anderberg, Sven Erik, f. 07; 39 (tillika sysselman å Vasa sjukhus).

Kammarskrivare (A 9)

Myrén, Sven-Arne, f. 09; 40.

En *vaktmästare* (A 5), en *poliklinikkassörskå* (Eo 1), två *kvinnliga portvakter*, två *reparatörer* och två *serveringsbiträden*.

Till sjukhuset finnes knuten en *poliklinik* för hud- och könsjukdomar jämte röntgen- och ljusavdelning, den förra öppen för manliga patienter vardagar kl. 12—13 samt onsdagar och fredagar dessutom kl. 18,30—19; för kvinnliga patienter vardagar kl. 13—14 samt onsdagar och fredagar dessutom kl. 19—19,30 och den senare vardagar kl. 12—13. Angående mottagnings- och besökstid i övrigt, se ovan.

Göteborgs barnsjukhus

Mottagningstid för inträdessökande: medicinska kliniken vardagar kl. 12,30—13, kirurgiska kliniken vardagar kl. 11—11,30. Besökstid onsdagar kl. 11—12 och söndagar kl. 13—14, spädbarnsavdelningarna onsdagar kl. 12—13 och söndagar kl. 13—14. Förfrågningstid angående sjuka pr telefon kl. 13—14. Rt (växel) 17 26 00.

I Göteborg hade ett barnhus inrättats år 1748, och år 1757 inrättades genom frimurarorden ett barn- och koppypningshus, där barn intogos för genomgående av koppypning, (variolisering d. v. s. inympning av verkliga smittkoppor).

År 1857 donerade David Carnegie 50.000 riksdaler till grundfond för ett särskilt barnsjukhus, och påföljande år lämnades tvenne lika stora donationer, den ena av okänd genom doktor Ch. Dickson och den andra av Ch. P. Dickson. Då sjukhus ej omedelbart kunde uppföras, förhyrdes ett hus i hörnet av Östra Hamn- och Spannmålsgatorna för inrättande av ett provisoriskt barnsjukhus med 12 sängplatser, och öppnades detsamma år 1859. I denna byggnad var sjukhuset inrymt till slutet av år 1865, då ett nytt barnsjukhus, beläget vid Södra Allégatan, togs i anspråk med plats för 16 sängplatser. År 1867 utökades platsantalet till 24 och under 1880-talet till 40, allt inom samma byggnad. Allt fortfarande var sjukhuset en privat anstalt, men sedan under 1890-talet dess verksamhet betydligt ökat genom större omsättning och ökad poliklinisk verksamhet, sökte och erhöill sjukhuset från år 1898 ett årligt anslag av staden. Den ständigt ökade tillströmningen till sjukhuset gjorde emellertid, att frågan om utvidgning eller nybyggnad måste på allvar upptagas redan omkring år 1900. Efter omfattande utredningar och sedan genom enskilda donationer en byggnadsfond på 540.000 kr. insamlats, framlades ett förslag på nybyggnad med begäran om fri tomt av staden. Sedan sådan beviljats på den plats, där sjukhuset nu är beläget, igångsattes uppförandet av sjukhuset, som kunde tagas i bruk i april 1909, bestående av en sjukpaviljong avsedd för 134 patienter och en administrationsbyggnad, där en spädbarnsavdelning på 18 sängplatser anordnats. Trots denna stora utvidgning visade sig snart att utrymmet var otillräckligt, i synnerhet sedan en delning av sjukhuset år 1913 ägt rum i en medicinsk och en

kirurgisk klinik, varför framställning om anslag för tillbyggnad redan 1916 framlades och av stadsfullmäktige påföljande år godkändes. Den tillbyggnad, som därmed gjordes, ökade platsantalet från 152 till 240, därav en medicinsk klinik på 111 sängplatser, varav 29 äro avsedda för barn under ett års ålder, och en kirurgisk klinik på 116 sängplatser, därav sju för späda barn, samt därjämte en gemensam isoleringsavdelning. Sjukhuset disponerar f. n. över 233 vårdplatser.

Redan på ett tidigt stadium av sin verksamhet hade sjukhuset (från 1882) förhyrt ett sommarhem för ett 20-tal barn, varmed fortsattes år efter år. Sedan genom upprepade donationer av grosshandlanden Axel H. Ågren en summa av 48.000 kr. samlats för uppförande av en egen konvalescentavdelning i skärgården, inköptes år 1911 Lilla Amundön och anlades där en anstalt, som numera ger plats för 47 patienter. Genom fortsatta gåvor har samme donator befrämjat fortbeståndet av anstalten.

Utgifterna för Göteborgs barnsjukhus, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat, uppgå för 1945 till 1.196.941 kr., inkomsterna till 348.934 kr., därav statsbidrag 41.000 kr. och erforderligt anslag till 848.007 kr.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Medicinska kliniken

Overläkare (B 1)

(jämte extra lönetillägg)

Mottagningstid i tjänsten vardagar

kl. 12—12,30.

Åkerrén, Olof Yngve Carl, M. D., f. 95; 44.

Underläkare (Eo 14)

En vakant.

Underläkare (Eo 12)

Holmdahl, Svante Kurt Daniel, M. L., f. 09; 44.

En vakant.

Kirurgiska kliniken

Overläkare (B 1)

(jämte extra lönetillägg)

Mottagningstid i tjänsten vardagar

kl. 11—11,30.

Pettersson, Gustaf Alfred, M. D., f. 01; (43) 44.

Underläkare (Eo 14)

Nordström, Pehr-Axel, M. L., f. 09; 43.

Underläkare (Eo 12)

En vakant.

Husmoder (A 6)

Sandberg, Sigrid Harriet Birgit Charlotta, f. 95; 35.

En första sköterska å Ågrenska konvalescenthemmet (A 5), två första sköterskor (A 5), 15 sköterskor (A 4), sju bitr. sjuksköterskor (A 2), en sköterskeassistent (A 2), fyra sköterskeassistenter (Eo 1), ett röntgenbiträde (Eo D), 35 sköterskebiträden, 44 elever, ett fotografibiträde (A 1), en sjukgymnast, 17 sjukvårdsbiträden samt en kurator vid rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor (A 6).

Syssloman (17 äldre stat)

Gedda, Carl, f. 87; (19) 35.

Ett kontorsbiträde (A 3) ett första skrivbiträde (Eo 1), en poliklinikassistent (Eo 1) och ett skrivbiträde (Ex D).

Fyra reparatörer, två snickare, tre väktmästare (A 5), en diversearbetare, sex sjukhusbiträden, en förrådsföreståndarinna (A 2), en köksföreståndarinna (A 5), fyra kökerskor, 12 köks- och serveringsbiträden, en sömmerska samt tre telefonister (A 2).

Till sjukhuset finnas knutna en kirurgisk och en medicinsk poliklinik, den förra öppen vardagar kl. 11—11,30 och den senare vardagar kl. 12,30—13 och en rådgivningsbyrå för uppfostringsfrågor öppen onsdagar och fredagar kl. 16—17.

Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor

Läkare

Mottagningstid onsdagar o. fredagar kl. 16—17.

von Friesen, Otto Bertil, M. L., Prakt. läkare, Riksdagsman, f. 01; 40.

Kurator

Mottagningstid vardagar kl. 10—11.

Thorén, Karin Viola Sofia, F. K., D. S. I., f. 04; 35.

Styrelsen för grosshandlanden Axel H. Ågrens donationsfond.

Ledamöter

Ågren, Axel Hugo, Grosshandlande, f. 55; led. 08—, Ordf. 08—, Donator.

Overläkarna vid barnsjukhuset (se ovan).

Suppleant

(vald av stadsf. enl. beslut 16 jan. 1936)

Ågren, Per Gustaf, Kapten, Köpman, f. 98; 36—.

Renströmska sjukhuset

Mottagningstid för inträdessökande kl. 10—12. Besökstid torsdagar kl. 10,30—12, söndagar kl. 14—16. Förfrågningstid angående patienter kl. 11—14. Telefonsamtal med patienterna kl. 9,15—10,15, 13,15—13,45, 16,15—17,15. Rt (växel) 19 26 50.

År 1903 föreslog dåvarande förste stadsläkaren, att ett lungtosstomatium skulle inrättas och kort tid därefter beslöto stadsfullmäktige, att av Renströmska fonden 300.000 kr. skulle anslås för ändamålet. Därvid bestämdes bl. a. att anstalten skulle bära Sven Renströms namn. Tomt utsågs å stadens egendom Källtorp i Örgryte socken, men anstaltens uppförande fördröjdes, då enligt testamentet denna skulle ligga inom staden. Då annat lämpligt område ej kunde uppdrivas, beslöto stadsfullmäktige att söka införliva området, som också genom kungl. brev 1908 införlivades med staden. Under tiden hade stadsfullmäktige till hufvudstade av konung Oscar II:s och drottning Sophias guldbryllöp ställt till hälsovårdsnämndens förfogande 200.000 kr. att användas för bekämpande av tuberkulos inom Göteborg. Detta anslag fick användas för uppförande av särskilda paviljonger i samband med det föreslagna lungtosstomatiumet. Nämnden inkom med förslag till byggnadsritningar till hela anläggningen, som av stadsfullmäktige godkändes 1909. Arbetet blev färdigt år 1913. Antalet vårdplatser utgjorde 190. Den 16 juni 1927 beslöto stadsfullmäktige, att inom anstaltens område skulle uppföras en för vuxna tuberkulösa personer avsedd paviljong jämte liggterrasser. Ifrågavarande tillbyggnader med tillsammans 72 vårdplatser togos i bruk år 1929. Sjukhusets vårdplatsantal utgör sålunda 262.

Utgifterna för Renströmska sjukhuset å Källtorp, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat, beräknas för 1945 uppgå till 1.065.816 kr., inkomsterna till 395.460 kr., därav statsbidrag 155.000 kr. och erforderligt anslag å skattestat till 670.356 kr.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Överläkare tillika styresman (B 1)

Mottagningstid i tjänsten kl. 9—9,30.

Valentin, Nils G y l f e Elias, M. L., f. 86; 31.

Underläkare (arvode)

Råman, Carl Johan Ingvar, M. L., f. 09; 42.

Blecher, Leopold Lazarus, M. L., f. 09; 44.

En vakant.

Husmoder (A 6)

Nordström, E b b a Viktoria, f. 95; 33.

En första röntgensköterska (A 5), 14 sköterskor (A 4), fem bitr. sköterskor (A 2), 49 sjukvårdsbiträden, ett första skrivbiträde å läkarexp. (A 2), ett ljusbehandlingsbiträde, ett laboratoriebiträde och två baderskor.

Predikant (arvode)

Holmqvist, B e r t i l Ivan Daniel, f. 07; 40.

Sysselman (A 13)

Ström, Anders Johan T a g e, f. 01; (34) 35.

Ett kontorsbiträde (A 3), ett skrivbiträde (Eo D).

Förste maskinist (A 9)

Petersson, A l g o t Matteus, f. 88; (19) 40.

En elektr. reparatör, en mek. reparatör, två eldare, en trädgårdsmästare (A 6), fem vaktmästare (4 A 5, 1 Eo 4), en snickare, en köksföreståndarinnan (A 5), fyra kökerskor, 14 köks- och serveringsbiträden, sex sjukhusbiträden, två telefonister (Eo D) samt två trädgårdsarbetare och en trädgårdselev.

Romanäs sanatorium

Romanäs, Rt Tranås 20 46.

Den 6 mars 1941 beslöto stadsfullmäktige att av aktieföretaget Sanatorievård inköpa Romanäs sanatorium i Säby socken av Jönköpings län med tillträde den 10 mars 1941. Sanatoriets platsantal utgör 102. Samtidigt med beslut om inköp av Romanäs sanatorium beslöto stadsfullmäktige att nedlägga tuberkulosavdelningen vid dispensärcentralens sjukhus.

I köpet av Romanäs sanatorium ingick den egendom, Romanäs gård, på vars mark sanatoriet är beläget. Gården omfattar sammanlagt 120 har, varav 25 har åker, 1½ har trädgård, 2½ har äng och 91 har skog.

Utgifterna för Romanäs sanatorium, som äro uppförda på sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 uppgå till 415.315 kr., inkomsterna till 191.628 kr., därav statsbidrag 63.000 kr. och erforderligt anslag å skattestat till 223.687 kr.

Författningar: Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Överläkare

(14.000 kr. samt familjebostad)

Beskow, Hans Axel Allan, M. L., f. 01; (37) 41.

Underläkare (arvode)

Alquist-Wijkström, Anna Sylvia Ingerd, M. L., f. 06; 42.

Husmoder

(2.280 kr. samt fritt vivre)

Bendz, A m e l i e, f. 83; (19) 41.

En röntgensköterska, tre avdelningssköterskor, en nattsköterska, 12 sjukvårdsbiträden, en baderska.

Sysselman

(3.210 kr. samt familjebostad)

Gunnhagen, S v e n, f. 10; (38) 41.

Ett kontorsbiträde, en maskinist, en trädgårdsmästare, en vaktmästare, en eldare, en diversearbetare, en nattvakt, en chaufför, en köksföreståndarinna, två kokerskor, en kallskänka, en bagerska, fem köksbiträden, sex serveringsbiträden, tre städerskor, en strykerska, två telefonister.

Jordbruket: Två jordbruksarbetare, två kreatursskötare, en fördräng, ett trädgårdsbiträde, en hushållerska, ett hembiträde.

Barnsanatoriet Rävlanda

Rävlanda. Rt 21, läkaren 6.

Barnsanatoriet Rävlanda tillkom genom initiativ av Föreningen för upprättandet av en vårdanstalt för tuberkulösa barn från medellösa hem i Göteborg, vilken stiftades på enskilt initiativ år 1910. (Föreningens namn ändrades sedermera till Föreningen Barnsanatoriet Rävlanda). I samband med föreningens upplösning övergick sanatoriet genom stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1943 fr. o. m. den 1 januari 1944 i stadens ägo och förvaltas av sjukhusdirektionen. I förvärvet ingick även jordbruksfastigheten Rävlanda Östergård i Björketorps socken av Älvsborgs län, där sanatoriet är beläget. Platsantalet är 112. Platserna äro inrymda i två byggnader, tillkomna åren 1916 och 1929.

Utgifterna för Barnsanatoriet Rävlanda, som äro uppförda på sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 uppgå till 327.889 kr., inkomsterna till 177.765 kr., därav statsbidrag 60.000 kr. och erforderligt anslag å skattestat till 150.124 kr.

Författningar: Se under gemensamma direktionen för Göteborgs stads sjukhus sid. 126.

Läkare (arvode)

Vakant, tf. **Häger**, Å k e Simon, M. L., f. 97; (38) 44.

Föreståndarinna och husmoder

Larsson, K a r i n Agnes Linnéa, f. 05; (38) 44.

Ett kontorsbiträde, fyra sjuksköterskor, en köksföreståndarinna, en tvättföreståndarinna, en vaktmästare, ett vaktmästarebiträde, två eldare, tre barnsköterskor, 15 sjukvårdsbiträden, nio köks- och serveringsbiträden, två tvättbiträden, en städerska och en sömmerska.

Sommarsanatoriet å Sandarna

Rt 29 01 38.

Idén till sommarsanatorier utvecklades första gången vid den internationella tuberkulosekongressen i Berlin år 1899 och avsåg att skaffa medellösa lungsjuka, som antingen voro i rekonescentstadium eller som väntade på plats på sanatorium, tillfälle att åtminstone under sommarmånadernas varma dagar få del av en fullt genomförd dietisk hygienisk behandling, under det de tillbringade nätterna i sina hem.

Här i staden förverkligades idén av dåvarande förste stadsläkaren Karl Joh. Gezelius och praktiserande läkaren H. Allard, vilka med hjälp av enskilda bidragsgivare, främst Göteborgs maltdrycksbolag, den 25 juni 1903 startade verksamheten. Sanatoriet förlades till en

skogbeklädd höjd invid Stadsgränsen, där det fortfarande är beläget. Första sommaren kunde 40 patienter beredas plats. För närvarande kan sanatoriet samtidigt vårda c:a 120 patienter, numera uteslutande rekonvalescenter och kroniska fall, som genom sanatoriet erhålla möjlighet till stärkande vård under somrarna.

Den första bebyggelsen bestod av tvenne smärre sjukvårdsbaracker. År 1914 uppfördes en »köksbarack». I april månad 1915 ansåg sig den dåvarande ledningen nödsakad att, emedan »den enskilda offervilligheten här som annorstädes blivit mindre», begära bistånd av staden för sanatoriets bedrivande. Den 27 maj 1915 beviljade stadsfullmäktige begärt anslag och uppdrog samtidigt åt hälsovårdsnämnden att övertaga anstaltens ledning och förvaltning. Sedan dess har sanatoriets verksamhet utvidgats och flera nya byggnader tillkommit.

Till sanatoriet är sedan år 1928 ansluten en barnkrubba. Byggnaden uppfördes av enskild donator, vilken även under de första tre åren bekostade krubbans verksamhet. Hälsovårdsnämnden har därefter av stadsfullmäktige erhållit anslag för verksamheten. Krubban omhändertager småbarn, tillhörande mödrar, som vistas å sanatoriet. Plats finnes för 30 barn.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 11 februari 1943 handhaves förvaltningen av sommarsanatoriet från och med den 1 april 1943 av sjukhusdirektionen.

Utgifterna för Sommarsanatoriet, som äro uppförda å sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 uppgå till 24.249 kr.

Läkare (arvode)

Anderson, Hjalmar David, M. L., Dispensärläkare, f. 86; 29.

Sysselman (A 14)

Wilck, Carl Johan Robert, f. 90; 35 (tillika sysselman å epidemisjukhuset och dispensärcentralen).

Vid sanatoriet:

En föreståndarinna, en *kokerska*, två matsalsbiträden, fyra *köksbiträden* och en *vaktmästare*

Vid barnkrubban:

En föreståndarinna, en *kokerska* o. ett biträde. (Anställas tillfälligt under sommaren).

Oscar och Maria Ekmans sjukhus

Mottagningstid å polikliniken samt för inträdessökande vardagar utom lördagar kl. 11—12, lördagar kl. 9,30—10,30. Besökstid å allmänt rum kl. 14—15, å halvenskilt rum kl. 10—11,30 och 16—17,30 samt å helenskilt rum kl. 10—13 och 16—18. Förfrågningstid per telefon angående sjuka kl. 11—12 och 16—18. Rt (linjeväljare) 18 39 06.

I enlighet med testamentariskt förordnande av konsul Oscar Ekman om en gåva av ett tidsenligt sjukhus till Örgryte kommun uppfördes av hans arvingar å egendomen Stora Torp efter donators död 1907 omförmälda sjukhus. I december 1910 överlämnades detsamma till kommunalfullmäktige, som förbundo sig att för all framtid underhålla sjukhuset och sjukvården inom detsamma. Efter Örgryte församlings införlivning med Göteborg den 1 januari 1922 till tiden för sjukhusdirektionens tillkomst förvaltades sjukhuset liksom stadens övriga sjukhus av stadens hälsovårdsnämnd. Antalet vårdplatser, ursprungligen 50, uppgår f. n. till 54.

I samband med fastställandet av generalplan för stadens sjukhus hava stadsfullmäktige den 18 maj 1933 beslutat att företaga utvidgning av sjukhuset så, att platsantalet kommer att uppgå till 89.

Utgifterna för Oscar och Maria Ekmans sjukhus, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat, beräknas för 1945 uppgå till 415.563 kr., inkomsterna till 121.415 kr. och erforderligt anslag till 294.148 kr.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Överläkare tillika styresman (A 23)

(jämfte extra lönetillägg)

Mottagningstid i tjänsten vardagar kl. 11—12, lördagar kl. 9,30—10,30. Rt 16 06 60.

Vakant, tf. **Ferman, Bertil** Oskar, M. L., f. 01; 43.

Underläkare (arvode)

Rt 18 39 00.

Vakant.

Köksföreståndarinnan och husmoder (A 5)

Linde, Sara, f. 90; (20) 40.

En *första operationssköterska (A 5)*, en *poliklinisksköterska (A 4)*, två *avdelningssköterskor (A 4)*, en *ambulerande sköterska (A 4)*, en *nattsköterska (A 4)*, tre *bitr. sköterskor (A 2)*, två *undersköterskor, 10 sjukv.-bitr. samt åtta elever.*

Predikant (arvode)

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; 11.

Syssloman (A 10)

Rt 18 39 06.

Larsson, Bror Helgë, f. 04; 36.

Maskinist (A 8)

Åkerberg, Gustaf Fredrik Bernhard, f. 05; 34.

Två *vaktmästare (A 5)*, en *poliklinikkassörskasörskas* (Eo 1), två *eldare*, två *kokerskor*, sex *köksbiträden* och ett *sjukhusbiträde*.

Till sjukhuset finnes knuten en *poliklinik*, öppen vardagar utom lördagar kl. 11—12, lördagar kl. 9,30—10,30. *Rt 18 39 04.*

Vasa sjukhus

Ingång från Aschebergsgatan (mitt för Vinkelgatan). Sysslomanskontorets expeditionstid kl. 9—16 (kassatid kl. 9—15,30), lördagar kl. 9—14 (kassatid kl. 9—13,30). Besökstid å allmän sjukklirik alla dagar kl. 14—15, tuberkuloskliniken sön- och helgdagar, tisdagar och torsdagar kl. 14—15,30. Förfrågningstid pr telefon angående sjuka kl. 11—12,30 och 16,30—17,30. Rt (växel) 17 46 40.

Den 18 februari 1932 beslöto stadsfullmäktige, att sjuk- och vårdhemmet Gibraltar, som lydde under fattigvårdsstyrelsen, i samband med sinnessjukvårdens utflyttande därifrån, skulle omorganiseras till ett under sjukhusdirektionen sorterande sjukhus, huvudsakligen för kroniskt sjuka. Sjuk- och vårdhemmet Gibraltar uppfördes efter beslut av stadsfullmäktige den 26 april 1883 på en tomt, bestående av delar av lägenheterna Gibraltar, Götaberg och Landa och inflyttningen ägde rum 1888. Platsantalet var då 1075, varav 222 platser på avdelningarna för kropp- och sinnessjuka och återstoden på avdelningarna för »arbets- och försörjningsshjon». En ständig stegring av patientantalet på sjukavdelningarna framtvingade emellertid upprepade utvidgningar av dessa, så att desamma slutligen under år 1933 omfattade 640 vårdplatser för sinnessjuka och 585 platser för kroppssjuka, av vilka platser 503 tillhörde en allmän sjukavdelning och 82 en tuberkulosavdelning. Antalet platser på arbets- och försörjningsavdelningarna utgjorde 438 och anstaltens hela platsantal uppgick alltså till 1663.

I samband med sitt ovanberörda beslut den 18 februari 1932 uppdrogo stadsfullmäktige åt sjukhusdirektionen att uppgöra förslag till de omändringsarbeten, som på grund av omorganisationen till ett under sjukhusdirektionen sorterande sjukhus borde komma till utförande, samt åt fattigvårdsstyrelsen att inkomma med förslag till de åtgärder, som för fattigvårdens del vore behöfliga i samband med omorganisationen.

Sedan fattigvårdsstyrelsen i enlighet med förenämnda uppdrag föreslagit uppförande av försörjningsinrättningar å Fjällbo och i Kungsladugård och stadsfullmäktige den 18 juni 1936 beslutat i enlighet därmed, hava dessa inrättningar blivit uppförda och tagna i bruk. Därefter övertog sjukhusdirektionen fr. o. m. den 16 november 1939 Gibraltarfastigheterna med kvarvarande sjukavdelningar ävensom viss personal. Dessa kliniker omfatta 610 platser, fördelade på en allmän och kronisk klinik om 583 och en tuberkulosklinik om 27 platser.

Härtill kommer Frölundahemmet, som övertagits av sjukhusdirektionen fr. o. m. den 1 januari 1945 i samband med inkorporeringen av Västra Frölunda kommun. Sagda hem inrymmer 38 vårdplatser, varigenom hela platsantalet på Vasa sjukhem utgör 589.

Genom beslut den 28 augusti 1928 har kungl. medicinalstyrelsen till erhållande av stats-

bidrag enligt kungl. kungörelse den 27 juni 1927 godkänt en i andra våningen av östra paviljongen inrättad avdelning för 118 kroniskt sjuka patienter. Sedermera har medicinalstyrelsen genom beslut den 15 juli 1941 godkänt ytterligare en avdelning för 22 kroniskt sjuka patienter, belägen i den östra av f. d. tbc.-paviljongerna. Genom beslut den 2 juni 1943 och den 29 januari 1944 ha ytterligare två resp. tre vårdplatser godkänts i samma paviljong, varför hela analet nu utgör 145 vårdplatser.

Den 5 december 1938 beslöt sjukhusdirektionen, att sjukhusets namn skulle vara Vasa sjukhus.

I samband med införlivningen av Västra Frölunda kommun med Göteborgs stad den 1 januari 1945 och i enlighet med stadsfullmäktiges beslut av den 26 oktober 1944 övertog sjukhusdirektionen sjuk- och vårdhemmet å Flatås från och med den 1 januari 1945. Å vårdhemmet intagna försörjningstagare överfördes vid årsskiftet till vårdhemmet Fjällbo, medan sjukavdelningen, omfattande 9 manliga och 9 kvinnliga vårdplatser, som drives i samma omfattning som före införlivningen, anknutits som underavdelning till Vasa sjukhus. Enligt sjukhusdirektionens beslut den 3 januari 1945 skall vårdhemmet benämnas *Frölundahemmet* och beläggas med personer, som lida av kronisk sjukdom i lindrigare och lättsköttare former, varvid företrädare skall lämnas inom Västra Frölunda boende.

Utgifterna för Vasa sjukhus, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 till 2.303.538 kr., inkomsterna till 681.937 kr., därav statsbidrag 47.700 kr. och erforderligt anslag till 1.621.601 kr.

Utgifterna för Frölundahemmet bestridas under år 1945 av å sjukhusdirektionens stat upptaget anslag för merkostnader för sjukvård åt innevånare i det införlivade området.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Överläkare (B 1)

Mottagningstid vardagar kl. 9—10.

Eckerström, Sten Gustav Emil, M. L., f. 03; 41.

Bitr. överläkare (arvode)

Mottagningstid vardagar kl. 8,30—9.

Ären, Ture, M. L., f. 81; (20) 39.

Underläkare (Eo 19)

Werner, Erik, M. L., f. 11; 44.

Ljung, Carl Richard Georg, M. L., f. 08; 44.

Lange-Ljunggren, Brita, M. L., f. 10; 44.

Husmoder (A 6)

Sundblad, Margit Vilhelmina, f. 96; (36) 39.

Dessutom 15 *avdelningssköterskor* (A 4), en *apotekssköterska* (A 4), en *behandlings-sköterska* (A 4), en *laboratoriesköterska* (A 4), fyra *nattsköterskor* (A 4), 13 *bitr. sköterskor* (A 2), en *ambulerande avdelningssköterska* (A 4), två *sjukgymnaster* (A 4, Eo 3), en *diakon* (Eo 5), en *social kurator* (A 6), ett *laboratoriebiträde*, 135 *sjukvårdsbiträden* och fem *badbiträden*.

Predikant (arvode)

Holmqvist, Bertil Ivan Daniel, f. 07; 39.

Sysselman (A 15)

Anderberg, Sven Erik, f. 07; 39 (tillika sysselman å Holtermanska sjukhuset).

Sysslomansassistent (A 10)

Larsson, Sven Gunnar, f. 10; 40.

Dessutom en *kontorsskrivare* (A 7), en *kassör* (A 5), ett *kontorsbiträde* (A 3), en *kontorist* (Eo 4), ett *kontorsbiträde* (Eo 2), ett *första skrivbiträde* (Eo 1) och ett *skrivbiträde* (Eo D).

Maskinmästare (A 11)

Anderszon, Gustav Robert, f. 88; 40.

Köksföreståndarinna (A 6)

Hagberg, Carin Maria, f. 05; (31) 40.

En *maskinist* (A 7), en *bitr. köksföreståndarinna* (A 3), en *förrådsföreståndarinna* (A 5), en *uppsyningsman* (A 6), fyra *vaktmästare* (A 5), en *vaktmästare* (Eo 4), tre *kvinnl. portvakter* (Eo D), två *telefonister* (A 2, Eo D), sju *sjukhusbiträden*, två *förrådsbiträden*, fyra *eldare*, fyra *reparatörer*, två *manl. köksbiträden*, nio *diversearbetare*, en *tapetsör*, fem *kokerskor*, ett *första serveringsbiträde*, två *serveringsbiträden*, 14 *köksbiträden*, två *snickare*, en *trädgårdsarbetare* och en *renhållningsarbetare*.

Frölundahemmet

Föreståndarinna (A 5)

Lundgren, Ingeborg Tekla, f. 03; 45.

Fyra *sjukvårdsbiträden*, en *kokerska*, ett *köksbiträde* och en *gårdskarl*.

Epidemisjukhuset

Besökstid: söndagar, tisdagar och fredagar kl. 12—12,30. Förfrågningstid kl. 8,30—9,30 och 17—18. Rt »epidemisjukhuset» eller 171875.

Detta sjukhus, vilket stod färdigt i november 1886 och var landets första moderna epidemisjukhus, bestod då av två större och en mindre sjukhuspaviljong samt därjämte administrationsbyggnad och ekonomihus. De större sjukhuspaviljongerna hyste vardera två sjukavdelningar med 15 sängplatser i varje, alltså inalles 60 sängplatser, den mindre, som var avsedd som observationsavdelning, var likaledes delad i två avdelningar med vardera fyra smårum för en säng. Redan följande år flyttades till den nya tomten två, förut på Möllerska plantaget stående träbaracker, vardera rymmande 28 sängplatser. Sjukhuset rymde alltså inalles 124 sängplatser.

Då den för observation av misstänkta sjukdomsfall avsedda paviljongen ej medgav betryggande isoleringsmöjligheter, uppfördes år 1896 en observationspaviljong, som innehöll åtta från varandra fullt isolerade sjukrum, vardera med två sängplatser.

Stadens snabba utveckling, delvis även den ökade frekvensen av smittosamma sjukdomar, nödvändiggjorde snart såväl utvidgning som modernisering av sjukhuset. En sådan kom till stånd år 1908. Då uppfördes i trä två större sjukpaviljonger samt en bostadspaviljong för sköterskor. Den lilla stenpaviljongen, som sedan 1896 huvudsakligen använts för privata patienter, påbyggdes med en våning innehållande två större och fyra mindre sjukrum med resp. två och en sängplats i varje rum, och en ny observationsavdelning, avsedd för fall av ovanligare och farligare smittosam sjukdom såsom t. ex. kolera och smittkoppor, erhöles genom tillbyggnad av en av de gamla träbarackerna.

Trots den betydande utvidgning sjukhuset år 1908 genomgått, var det redan under de närmast följande åren ständigt överbelagt. Det oundgängliga behovet av ökat utrymme fylldes dels genom anskaffande av reservlokaler på annat håll i staden, dels genom nybyggnader å den gamla tomten. En ny bostadspaviljong för sköterskor rymmande 16 enkelrum tillkom år 1916.

År 1920 tillkom en större sjukpaviljong, rymmande dels tre sjukavdelningar, dels en modern badavdelning för sköterskepersonalen samt dessutom en del bostadsrum. Av sjukavdelningarna var en avsedd för observation av scharlakanssjuka, de två övriga för deras vård. Den förra innehåller fem sjukrum för två å tre patienter med badrum till varje rum samt därjämte ett operationsrum med tillhörande sterilisationsrum. De båda senare innehålla sammanlagt 30 sängplatser i sex olika salar.

Under år 1921 uppfördes ett bostadshus för personal, rymmande 5 lägenheter och 23 enkelrum. Infartsvägen till sjukhuset, förut förlagd vid Haraldsgatan, flyttades år 1927 till Seminariegatan (hörnet av den del av Haga Kyrkogata, som numera benämnes Carl Grimbergsgatan), varvid en portvaktsbyggnad, rymmande vaktrum, två bostadsrum och en lägenhet uppfördes.

I sitt nuvarande skick omfattar sjukhuset alltså 18 byggnader, av vilka 9 sjukpaviljonger. Dessa paviljonger rymma inalles omkring 252 sängplatser, vartill komma 108 platser förlagda till en särskild paviljong inom Sahlgrenska sjukhusets område. Vidare förfogar sjukhuset över en reservpaviljong, belägen vid Framnäs-gatan och rymmande 55 vårdplatser.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 11 februari 1943 lyder epidemisjukhuset under sjukhusdirektionen fr. o. m. den 1 april 1943.

Utgifterna för epidemisjukhuset, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat beräknas för 1945 till 818.218 kr., inkomsterna till 209.419 kr., därav statsbidrag 105.000 kr. och erforderligt anslag å skattestat till 608.799 kr.

Författningar. Epidemilagen den 19 juni 1919.

Överläkare (B 1)**Faxén**, Nils, M. D., f. 97; 36.**Bitr. läkare (arvode)****Hellström**, Per Enar Lambert, M. L., f. 05; 45.**Sandeström**, Harald Josef, M. L., f. 10; 45.**Öronläkare (arvode)****Nordlund**, Håkan, M. D., f. 85; 32.**Husmoder (A 6)****Stadler**, Stina Marta Benedikta, f. 05; 43.11 *sköterskor* (A 4), fem *assistentköterskor* (A 2), ett *tekniskt biträde* (Eo 2), ett *förrådsbiträde*, 30 *sjukvårdsbiträden* och fyra *sjukhusbiträden*.**Syssloman (A 14)****Wilck**, Carl Johan Robert, f. 90; 35 (tillika syssloman å sommarsanatoriet Sandarna samt dispensärcentralen).En *kontorist* (A 5), ett *kontorsbiträde* (Eo 3) och ett *skrivbiträde* (A 1).**Maskinist (A 7)****Fredén**, Bror I van Teodor, f. 89; 12.Två *eldare* (reparatörer), tre *diversearbetare*, en *vaktmästare* och *portvakt* (A 5), en *desinfektör* (A 5), två *vaktmästare* (A 5), en *köksföreståndarinna* (A 5), fyra *kokerskor*, åtta *köksbiträden*, ett *förrådsbiträde* (Eo 2) och tre *telefonister* (Eo 1).**Fristående polikliniker****(ej knutna till sjukvårdsinrättning)**

Polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, vid vilka behandling meddelas åt sjuka, som ej behöva sluten anstaltsvård, hava sedan lång tid tillbaka varit anordnade i Göteborg.

Utgifterna för de fristående poliklinikerna, vilka äro upptagna å sjukhusdirektionens stat, beräknas för år 1945 uppgå till 304.428 kr., inkomsterna till 216.555 kr. och erforderligt anslag till 87.873 kr.

Författningar m. m. Instruktion för läkarna vid stadens polikliniker.**Polikliniken för kvinnsjukdomar***Sociala huset.**Mottagningstid: tisdagar och torsdagar kl. 18—19 samt lördagar kl. 9—10. Rt 13 40 46.***Läkare (arvode)****Lindahl**, Jarl Axel Hjalmar Svantesson, M. L., f. 03; 44.Dessutom som gemensam personal för denna poliklinik samt öron-, näs- och halspolikliniken och ögonpolikliniken i Sociala huset två *sköterskor* (A 4) och ett *sjukvårdsbiträde*.**Polikliniken för öron-, näs- och hals-sjukdomar***Sociala huset.**Mottagningstid: vid allmänna polikliniken vardagar kl. 12,30—13,30; vid polikliniken för folkskolebarn, tisdagar och fredagar kl. 11—12 under läsåret. Rt 13 40 46.***Läkare (arvode)****Nordlund**, Håkan, M. D., f. 85; 34.**Polikliniken för öron-, näs- och hals-sjukdomar i Majorna***Djurgårdsgatan 11 B**Mottagningstid: vardagar kl. 14—15.**Rt 14 95 63.***Läkare (arvode)****Philipson**, John Fredric, M. D., f. 02; 44.En *sköterska* (A 4), en *kassörskå* (Eo 1) och ett *sjukvårdsbiträde*.**Polikliniken för öron-, näs- och hals-sjukdomar i Redbergslid***Änåsvägen 27**Mottagningstid: vardagar kl. 14—15**Rt 15 73 15.***Läkare (arvode)****Billkvist**, Tore Elias Albrekt, M. L., f. 05; 44.En *sköterska* (A 4), en *kassörskå* (Eo 1) och ett *sjukvårdsbiträde*.**Polikliniken för ögonsjukdomar***Sociala huset.**Mottagningstid: vid allmänna polikliniken, måndagar, tisdagar och torsdagar kl. 16,30—17,30 samt onsdagar och fredagar kl. 14,30—15,30; vid polikliniken för folkskolebarn måndagar och torsdagar kl. 12—13 samt onsdagar och fredagar kl. 17—18 under läsåret. Rt 11 82 73.***Läkare (arvode)****Tengroth**, Sten, M. L., f. 98; 38.**Foniatriska polikliniken**

(Poliklinik för tal- och röstrubbningar)

*Sociala huset.**Mottagningstid: måndagar kl. 18,30—19, tisdagar och fredagar kl. 12—13. Rt 13 06 86.***Läkare (arvode)****Bratt**, Jan Gustaf, M. L., f. 03; 43.Dessutom en *sköterska* (A 4).

Polikliniken för hud- o. könssjukdomar
Sociala huset.

Mottagningstid: För män måndagar och fredagar kl. 18—19, onsdagar kl. 16—17 samt tisdagar, torsdagar och lördagar kl. 13—14. — För kvinnor måndagar, onsdagar och fredagar kl. 13—14, tisdagar och torsdagar kl. 18—19 samt lördagar kl. 14—15. Rt 11 54 01.

Läkare (arvode)

Norström-Lind, Signe Allona, M. L., f. 85; 19.

Kaiser, Erik, M. L., f. 92; 33.

En sköterska (A 4) och ett poliklinikbiträde.

Polikliniken för profylaktisk behandling
av personer, som utsatt sig för venerisk smittorisk (**Nattpolikliniken**)
Sociala husets uthuslänga.

Mottagningstid: varje natt mellan kl. 22 och 5. Rt 11 43 55.

Läkare (arvode)

Edén, Gustaf Ragnar, M. L., f. 88; 44.
Dessutom en sjukvårdare.

Polikliniken för sjukgymnastik och massage

Kungsporsavenyen 35.

Anmälningstid: vardagar kl. 12—13. Öppen måndagar, onsdagar och fredagar kl. 8,45—20,15, tisdagar och torsdagar kl. 8,45—17 samt lördagar kl. 8,45—15. Rt 16 55 20.

Läkare (arvode)

Mobeck, Nils Fredrik, M. L., f. 01; 41.

En förste sjukgymnast (A 9), sju sjukgymnaster (3 A 4, 4 Eo 3), en sjukgymnast (arvode) en kassörskå (A 2) samt två poliklinikbiträden.

Kirurgiska polikliniken vid Stigberget
Djurgårdsgatan 11 B.

Mottagningstid: vardagar kl. 10—12. Olycksfall även andra tider på dagen mellan kl. 9—17. Rt 14 95 63.

Läkare tillika styresman för fristående poliklinikerna (arvode)

Lundberg, Sven Ivar, M. D., f. 91; 33.
En sköterska (A 4), en kassörskå (Eo 1) och ett sjukvårdsbiträde.

Kirurgiska polikliniken i Lundby
Gothia, Lundby Hamngata.

Mottagningstid: vardagar kl. 10—12. Olycksfall även andra tider på dagen mellan kl. 9—17. Rt 22 08 48.

Läkare (arvode)

Vakant.

En sköterska (A 4), en kassörskå (Eo 1) och ett sjukvårdsbiträde.

Kirurgiska polikliniken i Redbergslid
Ånävägen 27.

Mottagningstid: vardagar kl. 10—12. Olycksfall även andra tider på dagen mellan kl. 9—17. Rt 15 73 15.

Läkare (arvode)

Johansson, Ivar Leonard, M. L., f. 97; 37.
En sköterska (A 4), en kassörskå (Eo 1) och ett sjukvårdsbiträde.

Förste kammarskrivare (A 10)

(Syssloman för fristående polikliniker, tandpolikliniker, mödravårdscentraler och distriktsvård).

Rt 15 00 60.

Lind, Einar Alexius, Stadsf., f. 98; 42.
Dessutom ett skrivbiträde (Eo 1).

Distriktssköterskor

Fattiga sjuka, som icke kunna själva bekosta läkemedel, erhålla dylika på kommunens bekostnad. För att med sjukvård i hemmet tillhandagå obemedlade och mindre bemedlade sjuka i staden äro anställda 12 distriktssköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade, varemot mindre bemedlade erläggas viss avgift allt efter råd och lägenhet. Vård genom distriktssköterska förmedlas av sköterskebyrån.

Distriktssköterskorna, som från och med den 1 april 1943 sortera under sjukhusdirektionen, äro fördelade å 14 distrikt, vilkas omfattning i stort sett sammanfaller med stadsdistriktsläkarnas å sid. 121 angivna verksamhetsområden.

Sedan Västra Frölunda den 1 januari 1945 införlivats med Göteborg, bildar detta område 14:de distriktet.

Utgifterna för denna distriktsvård beräknas för 1945 uppgå till 69.664 kr., inkomsterna till 6.000 kr. och erforderligt anslag till 63.664 kr.

Distriktssköterskor (A 5)

1:sta distriktet

Ohlson, Irma Linnea Maria, f. 03; (37) 40.

Andréasson, Stella Andréa Oktavia, f. 06; (33) 40.

2:dra och 3:dje distriktet

Lindberg, Ruth, f. 93; (21) 40.
Larsson, Tekla, f. 95; (32) 40.

4:de distriktet

Wästberg, Hanna Lucia, f. 89; (20) 40.

5:te och 6:te distriktet

Andersson, Anna-Johanna, f. 96; (27) 40.

7:de och 8:de distriktet

Wingren, Ingrid, f. 99; (32) 40.

9:de och 10:de distriktet

Johansson, Ruth Ingeborg, f. 95; (26) 40.

11:te och 12:te distriktet

Wendt-Falk, Elsa Linnéa Sofia, f. 04; 40.

13:de distriktet

Magnusson, Ruth Karin Josefina, f. 95; (26) 40.

Andréasson, Stella Andréa Oktavia, f. 06; (33) 40.

14:de distriktet

Nilsson, Hedvig Amanda, f. 98; 45.

Bengtsson, Annie, f. 98; 45.

Den öppna förlossningsvården

För ombesörjandet av den öppna förlossningsvården hava intill 1938 två barnmorskor varit anställda för Örgryte församling och för stadens vidkommande i övrigt avtal varit ingångna med ett antal i staden praktiserande barnmorskor, varigenom dessa mot visst bidrag från staden förbundit sig att enligt fastställd taxa betjäna barnaföderskor.

Från och med den 1 januari 1938 gälla av riksdagen antagna nya grunder rörande den öppna förlossningsvården, innebärande i princip, att vården såsom sådan skall vara kostnadsfri för varje barnaföderska och bestridas av kommun och stat gemensamt. Bestämmelserna härom återfinnas numera i förordningen den 30 juni 1943 om anställande av distriktsbarnmorskor m. m. I enlighet med nämnda författning finnas anställda fyra distriktsbarnmorskor med åliggande att icke blott biträda vid förlossning i hemmen utan även lämna förvård åt blivande mödrar och eftervård åt kvinnor, som förlöst i hemmen, samt att i mån av tid biträda vid mottagningarna å stadens mödravårdscentraler. Dessa barnmorskor hava anvisats var sitt tjänstgöringsområde inom staden men äro likväl skyldiga att i mån av behov tjänstgöra utom sitt område. Verksamheten regleras genom en av kungl. medicinalstyrelsen den 14 december 1943 godkänd plan för förlossningsvården under åren 1944—47.

Den 11 februari 1943 beslöt stadsfullmäktige, under förutsättning av Kungl. Maj:ts medgivande, att sjukhusdirektionen skulle utgöra barnmorskestyrelse för staden. Sedan Kungl. Maj:t den 8 juli 1943 bifallit en därom gjord framställning, förvaltar sjukhusdirektionen den öppna förlossningsvården i staden.

Sedan Västra Frölunda den 1 januari 1945 införlivats med Göteborg, ombesörjes den öppna förlossningsvården även i detta område av nämnda fyra distriktsbarnmorskor.

I staten för år 1945 har upptagits ett nettobelopp å 8.391 kr. för bestridande av de med den öppna förlossningsvården förenade kostnaderna.

Distriktsbarnmorskor

Janvid, Dagmar Linnéa, f. 06; 38. Carl Johans och Masthuggs församlingar. Mottagning: Styrmansgatan 26. Rt 14 71 44.

Peterson, Johanna (Hanna) Maria, f. 90; 38. Oscar Fredriks, Annedals, Haga, Vasa och Johannebergs församlingar. Mottagning: Gibraltargatan 19A. Rt 16 91 89.

Olofsson, Agda Maria, f. 02; 43. Örgryte och Gamlestads församlingar. Mottagning t. v.: Kirurgiska polikliniken, Änäsåvägen 27. Rt 15 73 15, bost. 12 81 33.

Fredrickson, Karolina Elisabeth (Lissa), f. 91; 38. Lundby, Kristine och Tyska samt Domkyrko församlingar. Mottagning: Vindragaregatan 13. Rt 22 41 05.

Fristående mödravårdscentraler (ej knutna till sjukvårdsinrättning)

Den 10 september 1938 respektive den 11 december 1941 godkände kungl. medicinalstyrelsen sjukhusdirektionens framställningar om inrättande av mödravårdscentralerna i Lundby och Redbergslid, vilka öppnades den 1 november 1938 och den 30 september 1942.

Sedan den 1 januari 1945 sorterar även mödravårdsstationen i Västra Frölunda under sjukhusdirektionen. Denna station kommer att drivas tills en planerad mödravårdscentral i Majorna öppnas.

Mödravårdscentralerna meddela avgiftsfri vård åt blivande mödrar samt åt nyförlösta kvinnor under 2—3 veckor efter förlösningsen. Dessutom tillhandahålles enligt kungl. medicinalstyrelsens bestämmelser recept å vissa skyddsläkemedel, vilka kostnadsfritt erhållas å apotek.

I staten för år 1945 har upptagits ett nettobelopp å 5.940 kr. för bestridande av ovan nämnda verksamhet.

Mödravårdscentralen i Lundby

Gothia, Lundby Hamngata.

Mottagningstid: måndagar kl. 14—15 och fredagar kl. 18—19. Rt 22 08 48.

Läkare (arvode)

Lindahl, J a r l Axel Hjalmar, M. L., f. 03; 44.

Dessutom en *barnmorska* och ett *poliklinikbiträde*.

Mödravårdscentralen i Redbergslid

Ånåsvägen 27.

Mottagningstid: måndagar och onsdagar kl. 18—19. Rt 15 73 15.

Läkare (arvode)

Lindahl, J a r l Axel Hjalmar, M. L., f. 03; 44.

Dessutom en *barnmorska*, två *poliklinikbiträden* och ett *skrivbiträde*.

Mödravårdsstationen i Västra Frölunda (t. v.)

Grimmeredsvägen 19 a

Mottagningstid: andra och fjärde onsdagen i månaden kl. 14—15. Rt 29 01 40.

Läkare (arvode)

Vakant.

Dessutom en *barnmorska*.

Göteborgs kommunala tandpolikliniker

Den 21 juni 1928 beslöto stadsfullmäktige med anledning av därom den 23 september 1926 väckt motion att upprätta och hålla tillgänglig en tandpoliklinik för beredande av billig tandvård. Denna poliklinik, vilken är belägen vid Järntorget, öppnades den 20 november 1929. Sedan det visat sig, att polikliniken varit otillräcklig för fyllandet av det behov av tandvård, för vilken den inrättats, beslöto stadsfullmäktige den 14 januari 1932 på förnyad framställning av hälsovårdsnämnden att under året inom östra delen av staden upprätta och hålla tillgänglig en tandpoliklinik avsedd att i huvudsak anordnas och drivas som nuvarande tandpolikliniken vid Järntorget. Den nya polikliniken, belägen vid Drottningtorget, Stampgatan 2, öppnades den 19 juni 1932.

Utgifterna för tandpoliklinikverksamheten täckas f. n. helt av inkommande avgifter om avgifterna från medellösa medräknas.

Polikliniken vid Järntorget

Järntorget 6.

Rådfrågningstid måndagar, onsdagar och fredagar kl. 17,30—18 samt tisdagar, torsdagar och lördagar kl. 10—11. Öppen vardagar utom lördagar kl. 8,30—19, lördagar och dag före helgdag kl. 8,30—16 samt sön- och helgdagar kl. 10—11. Rt 14 78 80.

Chefstandläkare (A 19)

Vakant.

Tandläkare (A 17)

Christiansson, S i g n e Ingeborg, f. 04; 36.

Nordqvist, Mattias (M a t s) Emanuel, M. K., f. 99; 38.

Sjöberg, Karl U n o, f. 04; 41.

Amylon, N i l s, f. 05; 44.

Bäckström-Henning, Stina H j ö r d i s Ingegerd, f. 10; 44.

*Tandläkare (Eo 16)***Wattsgård**, G ö t e Evert August, f. 15; 43.**Sällström**, G u n v o r Elisabeth, f. 15; 44.**Lando**, S o n j a Rosa, f. 17; 44.

Dessutom tre tandläkare (Ex 16), en *förste tandtekniker* (A 9), en *tandtekniker* (Eo 7), en *kassörska* (A 3), en *första tandsköterska* (A 3), 13 *tandsköterskor* (6 A 2, 4 Eo 1, 3 Ex 1), ett *poliklinikbiträde* och ett *skrivbiträde* (Eo D).

Polikliniken vid Drottningtorget*Stampgatan 2.*

Rådfrågingstid *måndagar, onsdagar och fredagar kl. 17,30—18 samt tisdagar, torsdagar och lördagar kl. 10—11. Öppen vardagar utom lördagar kl. 8,30—13 och 16—19, lördagar och dag före helgdag kl. 8,30—16.*

*Rt 15 50 63, 19 03 22 (växel).**Chefstandläkare (A 19)***Osvald**, O l o f Konrad, Leg. tandläkare, f. 03; 32.*Tandläkare (A 17)***Melchersson**, N i l s I n g e m a r, f. 10; 36.**Jurell**, J u n i s Karola, f. 07; 39.**Wistrand**, R a g n a r Lorentz Mikael, f. 10; 39.**Ottander-Falk**, E v a, f. 10; 40.**Löfgren**, Å k e Bernhard, f. 08; 41.*Tandläkare (Eo 16)***Svensson-Ekström**, M a r g i t Lydia, f. 07; 38.**Krull**, H a n s Göte, f. 09; 41.**Axelsson**, B o Allan, f. 07; 44.**Rödjer-Hammarskjöld**, E d i t h, f. 13; 44.

Dessutom två tandläkare (Ex 16), en *förste tandtekniker* (A 9), en *tandtekniker* (Eo 7), en *polikliniksköterska* (A 4), en *kassörska* (A 3), 14 *tandsköterskor* (6 A 2, 4 Eo 1, 4 Ex 1) två *poliklinikbiträden* och ett *skrivbiträde* (Eo D).

Lillhagens sjukhus

Hökälla i Säve socken. Besökstid kl. 12,30—13,30. Förfrågingstid pr telefon angående sjuka kl. 12,30—13,30. Rt (växel) 22 22 00.

Vården av psykiskt sjuka är i vårt land i första hand en statens angelägenhet. Den rådande bristen på vårdplatser för dessa sjuka å de statliga anstalterna tvingade dock redan tidigt kommunerna, framför allt de större städerna, att anordna särskilda avdelningar för vård av denna art å sina försörjningsinrättningar. Sådana avdelningar funnos såväl i den äldre fattigvårdsanstalten vid Drottningtorget som å Gibraltar (nuvarande Vasa sjukhus). Det allt större antalet vårdbehövande tvingade efter hand fattigvårdsstyrelsen att vidtaga anordningar, vilka icke voro förenliga med vården av de psykiskt sjuka. Sedan inspektören för rikets sinnessjukvård upprepade gånger framhållit vissa missförhållanden, ingick fattigvårdsstyrelsen den 27 september 1900 med en skrivelse till stadsfullmäktige med anhållan, att vården av de psykiskt sjuka skulle skiljas från fattigvården och i stället inordnas under hälsovårdsnämnden.

Frågan underkastades en omfattande utredning av tvenne olika av stadsfullmäktige efter varandra tillsatta beredningar. Sedan olika betänkanden i ärendet avgivits, beslöto stadsfullmäktige den 30 november 1905, sedan överenskommelse därom träffats med staten, att vid dess hospital på Hisingen, nuvarande S:t Jörgens sjukhus, låta uppföra en *upptagningsanstalt för vård av akut sinnessjuka* för i Göteborg hemortsberättigade personer, som enligt läkarintyg voro i trängande behov av hospitalsvård. Anstalten, som togs i bruk år 1909, var avsedd för 75 patienter. Läkarvården å densamma utövades av hospitalets läkare. Anstalten nedlades den 1 januari 1934.

Genom tillkomsten av denna anstalt avsåg man att vinna möjlighet att bereda vård åt akut sinnessjuka från staden i avvaktan på deras intagning å något statens hospital. Då emellertid på grund av platsbrist å statens hospital detta ej blev fallet, ingick fattigvårdsstyrelsen den 30 november 1917 med förnyad framställning till stadsfullmäktige om att sinnessjukvården skulle skiljas från fattigvårdsstyrelsen samt att en särskild anstalt för stadens behov skulle uppföras. Efter infortrade yttranden häröver beslöto stadsfullmäktige den 22 maj 1919 att bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan samt att tillsätta en beredning att uppgöra kostnadsförslag och ritningar för en sådan anstalt.

I enlighet med ett mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena sidan, samt Göteborgs stad, å andra sidan, i december 1925 träffat avtal angående stadens övertagande av all dess sjuksjukvård kom denna vård att bli en uteslutande stadens angelägenhet. Detta avtal föranledde stadsfullmäktige att, sedan förutnämnda beredning inkommit med betänkande i ärendet, den 16 juni 1927 besluta uppförande av ett sjukhus för psykiskt sjuka å stadens egendom Hökälla i Säve socken. Ett område av 65,69 har ställdes därvid till sjukhusets förfogande. Av detta område utgjordes 18,54 har av åker, 6,1 har av tomtmark och trädgård, 40,05 har av skogsmark m. m. och återstoden av betesmark och vatten. Av området disponeras för närvarande omkring 15,5 har som kultiverad park, 29 har som vildpark och 4 har som ekonomiträdgård. Enligt förslaget skulle å stadens sinnessjukhus, benämnt *Lillhagens sjukhus för psykiskt sjuka*, kunna beredas plats för 900 patienter (420 män och 480 kvinnor) av allmän klass och med ekonomiavdeltningar tillräckliga för en ökning av platsantalet med 25 %. Som komplement till detta centralsjukhus beslöt stadsfullmäktige den 24 april 1930 att låta uppföra en upp-tagningsanstalt med plats för 100 patienter. Sedan stadsfullmäktige emellertid den 21 maj 1931 beslutat, att en dylik upp-tagningsanstalt icke skulle uppföras vid Lillhagen, beslöt av samma myndighet den 17 december 1931, att vid nämnda sjukhus skulle uppföras tvenne intagningspaviljonger med 15 platser vardera. Enär ytterligare behov av vårdplatser i synnerhet för kvinnor förelegat, hava stadsfullmäktige den 28 januari 1932 fattat beslut om inredande av ytterligare 33 platser för halvoraliga kvinnliga patienter ävensom den 9 mars 1933 beviljat ett anslag av 112.000 kronor för uppförandet av en paviljong för frigående kvinnor. Vidare beviljade stadsfullmäktige den 14 juni 1934 ett anslag å 398.800 kr. för uppförande av ännu en paviljong, inrymmande tvenne vårdavdelningar för tillhoppa 62 lugna kvinnor jämte arbetsalår för kvinnoavdelningarna ävensom lokaler för laboratorier, ljus- och massagebehandling samt tandbehandling. Vid sjukhuset har en betydande överbeläggning varit rådande under de senaste åren. Under år 1938 vidtogs därför åtgärder för avhjälpande av den mest besvärande platsbristen. På framställning av sjukhusdirektionen beviljade stadsfullmäktige den 16 juni 1938 anslag på respektive 94.200 kr. och 33.600 kr. för anordnande av två nya vårdavdelningar. Den ena avdelningen med 49 platser anordnades i reservutrymmen uti blockbyggnaden för lugna och halvoraliga män å Lillhagens sjukhus, och den andra, avsedd för 41 kvinnliga patienter, inrymdes i stora manbyggnaden å Lärjeholm, vilken byggnad av drätselkammaren upplåtits till sjukhusdirektionen. Ifrågavarande avdelningar hava tagits i bruk den 28 februari 1939. Den 20 september 1940 godkände Kungl. Maj:t ytterligare en vårdplats i avdelningen för oroliga kvinnor och den 15 maj 1942 sju vårdplatser, varav fem i avdelningen för halvoraliga kvinnor, en i paviljongen för frigående kvinnor och en i intagningspaviljongen för kvinnliga patienter. Den 12 februari 1943 godkände Kungl. Maj:t ytterligare 21 platser, varav sex i avdelningen för halvoraliga kvinnor, fyra i blockbyggnaden för lugna och halvoraliga män, tio i avdelningen för oroliga män och en i intagningspaviljongen för manliga patienter. Platsantalet vid Lillhagens sjukhus är nu 591 för män samt 576 för kvinnor eller tillhoppa 1.167.

Lillhagens sjukhus öppnades för partiell beläggning den 18 november 1932, i det att då påbörjades successiv överflyttning av manliga, i staden hemortsberättigade patienter från såväl statens sinnessjukhus som från sinnessjukavdelningen å dåvarande vårdhemmet Gibraltar. Under år 1933 fortsatte överflyttningen av patienter, så långt tillgång på platser vid sjukhuset medgav. Alla i Göteborg hemortsberättigade personer, vilka vårdats å statens sinnessjukhus och enligt avtalet skulle hemtagas, hade vid utgången av år 1933 överflyttats till Lillhagens sjukhus. Samtliga de å Gibraltar vårdade sinnessjuka hava sedermera överflyttats till sjukhuset.

Vid årsskiftet 1944—45 var Lillhagens sjukhus belagt med 564 män och 531 kvinnor eller tillhoppa 1.095 patienter.

Utgifterna för Lillhagens sjukhus, vilka upptagas i sjukhusdirektionens stat, beräknas för 1945 uppgå till 3.868.027 kr. och inkomsterna till 3.397.273 kr., varav 1.865.000 kr. utgöra statsbidrag. Erforderligt anslag å skattestat uppgår sålunda till 470.754 kr.

Beträffande åtgärder för vården av sjuka, lidande av sinnessjukdom i tidigare stadier, se under Sahlgrenska sjukhuset samt beträffande vården av sjuka, behäftade med sinnessjukdom i lindrigare former, se under Thamstorps vilo- och centralhem.

Författningar. Se under gemensamma direktionen för stadens sjukhus, sid. 126.

Överläkare tillika styresman (B 2 a)
Mottagningstid kl. 12,30—13,30.

Hedenberg, S ven Johannes, M. D., f. 88; (33) 39.

Överläkare (B 2 a)
Mottagningstid kl. 12,30—13,30.

Sjögren, Per Vilhelm H a k o n, M. L., f. 98; 40.

Förste läkare (A 22)

Regné, E l i s Gustaf, M. L., f. 02; 37.
Ahldin, G ö s t a Harald, M. L., f. 03; 41.

Andre läkare (A 20)

Læstadius, T o r s t e n, M. L., f. 03; 40.
En vakant.

Underläkare (arvode)

Wahlström, L a r s A r n e Alexius, M. L., f. 10; 41.

Mjönes, K a r l A r o n H e n r y, M. L., f. 10; 44.

Avdelningsföreståndarinnor (A 7)
Mottagningstid kl. 12,30—13,30.

Larsson, G u n n i Sara Katarina, f. 97; 32.
Schillström, I n g e b o r g (I n g a) Matilda Axelina, f. 94; 33.

Bitr. avdelningsföreståndarinnor (A 5)

Böös, G e r t r u d, f. 03; 32.
Westerlund, K a r i n Brita Elisabeth, f. 02; 32.
Johannesson, A n n a M a r i a (A n n - M a r i e), f. 06; 37.

Petterson, A n n a Matilda, f. 08; (42) 44.

Apoteksföreståndarinna (A 6)

Wasell, A s t r i d Valborg, f. 07; (33) 40.

Bitr. apoteksföreståndarinna (A 5)

Olausson, N o r a, f. 06; (37) 40.

Dessutom en *kurator* (A 6), 26 *avdelnings-sköterskor* (A 4), 171 *sköterskor*, 22 *kvinnliga elever*, 77 *sjukvårdare*, en *manlig elev* och 13 *sjukvårdsbiträden*.

Syssloman (A 16)

Mottagningstid kl. 12,30—13,30.

Lindblom, M a n n e Robert, f. 94; 36.

Sysslomansassistent (A 10)

Funk, G u s t a f H i l d i n g, f. 05; 32.

En *förste kontorist* (A 6), en *kassörskå* (A 5), en *sekreterare* (A 4), en *kontorist* (Eo 4) och fyra *skrivbiträden*, varav två å kontoret (Ex D), ett å läkarexpeditionen (Eo D) och ett i förrådet (Ex D).

Predikant (arvode)

Levén, G u n n a r Edvard, Komminister, f. 01; 43.

Organist (arvode)

Sörenson, T o r s t e n Napoleon, Musikdirektör, f. 08; 34.

Förste maskinmästare (A 12)

Kvarnström, B r o r Gabriel, f. 99; 40.

Tre *förste maskinister* (A 8), sju *eldare*, fem *reparatörer* och en *kollämpare*.

En *förrådsföreståndarinna* (A 5), ett *förrådsbiträde*.

En *köksföreståndarinna* (A 6), två *bitr. köksföreståndarinnor* (A 3, Eo 3), fyra *kokerskor*, två *manliga köksbiträden*, 11 *kvinnliga köksbiträden*, två *kökslever*, ett *första serveringsbiträde*, fyra *serveringsbiträden*.

En *tvättföreståndare* (A 6), en *maskintvättare*, en *strykerska*, 11 *kvinnl. tvättbiträden*.

En *trädgårdsmästare* (A 8), ett *trädgårdsbiträde*, två *trädgårdsarbetare*, två *trädgårdslever*.

En *skräddare* (A 6), en *snickareförman* (A 7), tre *snickare*, en *skomakare* (A 5), två *tapetsörer* (A 5), en *handarbetsföreståndarinna* (A 6), två *väverskor*, fyra *sömmerskor*.

Två *chaufförer*, en *chaufför tillika postbud*, fyra *transportarbetare*, en *renhållningsarbetare*, en *yttre nattvakt*, en *yttre portvakt* (arvode), två *telefonister* (Eo D), fem *sjukhusbiträden*.

Renströmska badanstalterna

Badanstalterna äro öppna vardagar kl. 10—19,30. Kamrerarekontoret Haga Östergata 6. Kontorstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—15. Rt 13 81 82.

Det första offentliga varmbadhuset i Göteborg uppfördes, så vitt det är känt, år 1802 å Surbrunnssområdet, nedanför nuvarande Kungsgatans västra del och bastionen Carolus Rex, men nedlades år 1835. År 1825 inrättades ytterligare ett varmbadhus i Örgryte (nedlagt 1839) och år 1830 ett vid Skeppsbron (nedlagt 1856). År 1858 öppnades en badhusavdelning i brunns huset i Brunnsparken. Denna byggnad nedrevs år 1879. Ungefär samtidigt med sistnämnda badhus fanns ock ett å S:t Eriks torg, vars drift nedlades år 1874.

Vid första utdelningen ur Renströmska fonden år 1871 anslogo stadsfullmäktige medel till uppförande av en offentlig tvätt- och badanstalt i Västra Haga, som jämväl uppfördes och togs i bruk år 1876. År 1903 ödelades tvätt- och badinrättningen av en eldsvåda. Efter utredning beslöto stadsfullmäktige i maj 1904 att på förutvarande tomten låta uppföra en ny badanstalt inrymmande förutom förut befintliga badformer även simbad. Samtidigt beslöts att icke återuppföra den förutvarande allmänna tvättinrättningen, vilken förut drivits gemensamt med badanstalten. Badanstalten har sedermera upprepade gånger utvidgats och moderniserats, senast i samband med beslut av stadsfullmäktige år 1931 och 1932. De efter hand uppkommande överskotten från denna badanstalt, vilka hela tiden förvaltats för sig, ha möjliggjort uppförandet av filialbadinrättningar i olika stadsdelar. Sådana öppnades år 1892 i Majorna, år 1910 i Olskroken och år 1915 i Lundby. Tidvis ha emellertid även efter de Renströmska badanstalternas tillkomst privata sådana företag förekommit.

Under år 1936 hava stadsfullmäktige beviljat ett lån på 2.040.000 kr. för ombyggnad av Renströmska badanstalten i Haga. Med ändring av förenämnda beslut hava stadsfullmäktige år 1939 bestämt att för en beräknad kostnad av högst 3.460.000 kr. låta uppföra en ny badanstalt i stadsdelen Haga.

Styrelsen för Renströmska badanstalterna består av sex ledamöter, vilka av stadsfullmäktige för två år i sänder utses sålunda, att varje år hälften av ledamöterna avgå och ett lika antal inväljas. Stadsfullmäktige utse därjämte två revisorer med suppleanter.

Reglemente för styrelsen för Renströmska badanstalterna, antaget av stadsfullmäktige den 16 februari 1911 med ändring den 11 januari 1923.

Styrelse

Johansson, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; suppl. 25, led. 29—46, *Ordf.* 35—.

Magnusson, Nils Albin, Skatteexekutor, f. 83; suppl. 23, led. 35—45, *v. Ordf.* 44—.

Börjeson, Filip Isidor, Tryckeriföreståndare, f. 94; suppl. 28, led. 32—45, *Kassaf.* 34—.

Engström, Algot Edvin, Typograf, f. 90; (35) 36—46.

Grönvall, Nils Johan, Brandchef, f. 97; 42—46.

Henrikson, Carl Torsten, Redaktör, Stadsf., f. 06; 44—45.

Suppleanter

Olson, Eric Gustav, Ombudsman, f. 83; 36—.

Nilvall, Sten Eskil, Förste badmästare, f. 13; 40—.

Wallén, Nils Erik Gustav, F. D., Rektor, f. 91; 44—.

Revisorer

Wedlin, Gullvar Elis, Assuranstjänsteman, f. 14; 44—.

Gustavson, Arvid Viktor, Cementarbetare, f. 93; 45—.

Suppleanter

Lund, Lars Åke, Redaktör, f. 09; 44—.

Svensson, Bernhard Harry, Expeditör, f. 99; 45—.

Sekreterare

Frick, Erik, J. K., Advokat, f. 04; 33.

Kamrer (A 17)*Rt 13 81 82.***Hermanson, Sten Hugo**, f. 91; 34.*Assistent**Rt 13 73 47.***Allguren, Paul Edvard Anthony**, f. 03; 44.En *kassörskå*, ett *skrivbiträde*.*Förrådsföreståndarinna*

Vakant.

Maskinist (A 8)**Blomster, Axel Gunnar**, f. 98; 33.

Dessutom äro anställda åtta *biljettförsäljerskor*, tre *eldare*, en *snickare* och *reparatör*, ett *förrådsbiträde*, åtta *tvätterskor*, fem *städerskor*, två *gårdskarlar* samt *badpersonal* (33 manliga och 24 kvinnliga). Hela personalen vid badanstalterna, såväl ordinarie som extra, uppgår till 91 personer.

Göteborgs stads renhållningsverk

Huvudkontor: Östra Hamngatan 18. Expeditionstid kl. 9—16,30 kassa kl. 9—15, uppbörd av renhållningsavgifter kl. 10—14, lördagar öppet kl. 9—14. 1:sta halvårets avgifter erläggas under januari, 2:dra halvårets under juli månad. Rt (växel) 17 04 70.

Renhållningsverkets arbete omfattar dels fastighetsrenhållning, vari ingår avträdesrenhållning, sophämtning och brunnrensning, dels gaturenhållning och dels vinterväghållning inkl. körbanesandning.

I äldre tider var *fastighetsrenhållningen* fastighetsägarens privatsak och här i Göteborg gjorde man sig kvitt avfallet genom att på tomten gräva en grop, i vilken uppsamlades latrin, sopor o. dyl. Sådan nedgrävning lär i förstäderna ha förekommit så sent som på 1860-talet. År 1864 bildades Göteborgs Pudrettberednings Aktiebolag, vilket åtog sig att hämta latrin och övriga avskräden ur husen. Av latrinen bereddades medelst tillsättande av släckt kalk kalkpudrett. En ordningsstadga, som innehöll bestämmelser beträffande renhållning, antogs av stadsfullmäktige 1866 och fastställdes av konungens befallningshavande 1870. Sedan hälsovårdsstadgan för rikets städer tillkommit 1874, tillsattes 1882 en renhållningsstyrelse. Två år senare antogs av stadsfullmäktige renhållningsstadga och reglemente. Stadgan fastställdes av konungens befallningshavande 1884, och följande år började styrelsen sin praktiska verksamhet.

Renhållningsverket övertog mot särskild avgift fastighetsrenhållningen i alla de fastigheter, vilkas ägare därom anhållit. Det renhållningssystem, som från 1885 utvecklade sig, bestod däri att latrinen uppsamlades på gårdarna i ovan jorden stående träkistor. Av latrinen bereddades kalk- och torvpudrett. Stadsfullmäktige antogo 1912 ny renhållningsstadga och taxa, vilka fastställdes av konungens befallningshavande 1913. Reformen bestod i att renhållningsbestyren skulle obligatoriskt överflyttas på renhållningsverket samt i matavfallets skiljande från övrigt avfall, anläggandet av kommunal svingård, införandet av kärssystem för latrinhämtning och utbytandet av natthämtning mot daghämtning vid fastighetsrenhållningen. Latrinen skulle behandlas enligt den s. k. nitrammonmetoden. Ny hälsovårdsstadga för riket stadfästes 1919, varför renhållningsstadgan måste omarbetas. Den nya stadgan antogs av stadsfullmäktige 1926 och fastställdes av konungens befallningshavande samma år. Samtidigt antogs och fastställdes ny renhållningstaxa. Enligt stadsfullmäktigebeslut av 1927 upphörde den separata matavfallsuppsamlingen med 1927 års utgång och samtidigt nedlades svingården. Renhållningstaxan ändrades 1928, 1929, 1934 och 1941. Ändringen 1928 innebar höjning av avgifterna för avträdesrenhållningen, ändringen 1929 avsåg endast viss omredigering, ändringen 1934 innebar höjning av avgifterna för såväl avträdesrenhållning som för sophämtning och brunnrensning och ändringen 1941 avsåg höjning endast av avgifterna

för sophämtning och brunnrensning. Taxeändringarna fastställdes av konungens befallningshavande samma år de antagits av stadsfullmäktige.

År 1929 ändrades reglemente och stadga. Stadgeändringen fastställdes av konungens befallningshavande samma år. Den viktigaste ändringen i stadgan innebar, att renhållningsstyrelsen mot avgift skulle tillhandahålla sopkärl.

Under 1700- och början på 1800-talet utfärdades mer eller mindre noggranna förordningar rörande *gaturenhållningen*. Först år 1868 beslöts att gator, torg och andra allmänna platser skulle sopas och rengöras samt orenlighet bortföras minst två gånger i veckan. År 1892 blev daglig sopning av alla stensatta gator o. dyl. påbjuden. Fr. o. m. den 1 juli 1940 är denna bestämmelse uppmjukad bl. a. så att inom villaområden o. dyl. rengöring två gånger i veckan är föreskriven.

Renhållning av gator, torg och allmänna platser och därtill hörande gångbanor och rännenstenar ombesörjes för varje fastighet av dess ägare. Gaturenhållningsskyldighet omfattar för egendom vid gata halva gatans bredd utmed egendomen, med viss inskränkning för breda gator, och för egendom vid torg eller allmän plats den del, som ligger tio meter närmast egendomen utmed densamma.

Renhållningsverket har att fullgöra *stadens* renhållningsskyldighet i avseende på gator, torg och allmänna platser. Dessutom ombesörjer renhållningsverket mot avgift enligt av styrelsen bestämd taxa gaturenhållning utanför de fastigheter, vilkas ägare därom uppgjort avtal med verket och vilka äro så belägna, att gaturenhållningen av dessa kan ske i samband med verkets allmänna gaturenhållning.

Förvaltningen av renhållningsverket tillkommer en av stadsfullmäktige tillsatt styrelse, bestående av fem ledamöter, valda för fyra år, och två suppleanter, för två år i sänder. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—46 och 1945—48, suppleanterna för 1945—46.

För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige tre revisorer jämte suppleanter.

Stat för år 1945: Utgifter 4.148.640 kr., därav verkliga utgifter 3.921.640 kr., varav ränta och avskrivningar 345.000 kr., kapitalutgifter 227.000 kr.; inkomster 4.428.000 kr., därav verkliga inkomster 4.163.000 kr. och kapitalinkomster (avskrivning) 265.000 kr.; överskott att levereras till stadskassan 279.360 kr.

Författningar. Reglemente för renhållningsstyrelsen, fastställt av stadsfullmäktige den 23 september 1926 med däri sedermera företagna ändringar. Renhållningsstadga och taxa å renhållningsavgifter, fastställda av K. B. den 24 november 1926 med däri enligt K. B:s kungörelser sedermera vidtagna ändringar. Magistratens kungörelse av den 19 juni 1940 rörande gaturenhållning m. m. samt särskilda ordningsföreskrifter för Göteborgs stad (§§ 5 och 10).

Litteratur: Anderberg, Anton, Renhållningsstyrelsen i Göteborg 1882—1932. Renhållningens rationalisering i Göteborg, Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 8, 1934.

Ordförande

Berg, Otto Vendel, Kanslichef, f. 88; suppl. 29, led. 33—46, Ordf. 36—.

Vice ordförande

Lönnermark, Karl Helge Gillis, Tillsyningslärare, f. 04; suppl. 42, led. 45—48, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Andersson, Fritz Leonard, Ombudsman, f. 88; suppl. 24, led. 25—48, Kassaf. 38—.

Berglund, Axel Johan Viktor, Järnvägs-konduktör, f. 89; (33) 37—48.

Tobiason, Oscar Albert, Byggmästare, f. 84; suppl. 36, led. 38—46, Suppl. f. kassaf. 38—.

Suppleanter

Petersson, Knut Morgan, Reparatör, f. 90; 37—46.

Bremmer, Karl Erik, Byggnadsingenjör, f. 85; 45—46.

Revisorer

- Timoteusson**, Carl Evert, Förbundskassör, f. 05; 42—.
- Karlsson**, Erik Gustav Verner, Revisor, f. 03; 41—.
- Dolfe**, Gustav Adolf, Kapten i reserven, Direktör, f. 90; 45—.

Suppleanter

- Högman**, Karl Folke, Posttjänsteman, f. 10; 42—.
- Persson**, Claes Olof, Förman, f. 97; 45—.
- Lindgren**, Josef Elias, Bankdirektör, f. 94; 45—.

Sekreterare (arvode)

- Larsson**, Gunnar Einar, J. K., Direktör, f. 07; 40.

*Direktör (B 2)**Mottagningstid kl. 10—11.*

- Anderberg**, Nils Johan Anton, Civilingenjör, f. 82; 25.

Tekniska avdelningen*Driftsingenjör (A 19)*

- Cederlöf**, Erik Axel Gustaf, f. 89; (37) 40.

Driftsingenjör (A 17)

- Berggren**, Erik Ragnar, f. 05; (37) 40.

Driftsverkmästare (A 11)

- Boklund**, Albin Ossian, f. 95; 40.

Distriktsföreståndare (A 11)

- Rundqvist**, Johan Ernst, f. 82; 25.
En vakant.

Inspektorer (A 10)

- Cronsell**, Lars Vilhelm Malm, f. 80; (22) 40.
- Eriksson**, Evald Karl, f. 00; (35) 40.

Verkmästare (A 10)

- Andersson**, Theodor Johan, f. 86; (22) 40.
- Ering**, Gustaf Robert, f. 89; 40.

Tekniker (A 10)

- Hellberg**, Carl Ewert, f. 09; 40.

Kamerala avdelningen*Kamrer (A 15)*

- Hartwig**, Tore Magnus, f. 97; 37.

Kammarsskrivare (A 9)

- Lundebj**, Gert Edvard, f. 97; (37) 40.

Kontorsskrivare (A 7)

- Rubenson**, Rudolf Wilhelm, f. 99; (37) 40.
- Waller**, Harald Ragnar, f. 00; (37) 40.

Inköpsassistent (A 5)

- Hellström**, Margit Anna, f. 07; 42.

Kassörskå

- Pehrson**, Greta, f. 08; 40.

Dessutom tre *tekniker* (Eo 8), en *bogserbåtsbefälhavare* (Eo 8), en *stallmästare* (6 äldre stat), sju *tillsyningsmän* (A 7), en *bogserbåtsmaskinist* (Eo 6), fyra *stationsförmän* (Eo 5), en *förste kontorsskrivare* (6 äldre stat), två *kontorsskrivare* (Eo 4), två *kontorister* (Ex 4), en *kartriterska* (Ex 3), en *maskinbokföreska* (Eo 1) en *telefonist* (Ex D) samt 407 arbetare (vid 1945 års början).

Göteborgs stads offentliga slakthus, torg och saluhallar*Huvudkontor: Slakthuset. Kontorstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14.**Rt 150668.*

Göteborgs stads offentliga slakthus och Göteborgs torg och saluhallar förvaltas enligt stadsfullmäktiges beslut av den 17 december 1936 av en för båda institutionerna gemensam styrelse, benämnd torg- och slakthusstyrelsen. Enligt det då fastställda reglementet består styrelsen av fem ledamöter, av vilka fyra utses av stadsfullmäktige och en av Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap. De av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna väljas för tre år i sänder. Därjämte utse stadsfullmäktige för ett år i sänder fyra suppleanter i styrelsen och tre revisorer med tre suppleanter. Nuvarande styrelseledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Torg- och slakthusstyrelsen i Göteborg har att vårda och förvalta stadens saluhallar och platser för torghandel, stadens slakthus med tillhörande marknadsplats för kreaturshandel samt till köttbesiktningen hörande lokaler.

Författningar m. m. Reglemente för torg- och slakthusstyrelsen i Göteborg, fastställt av stadsfullmäktige den 17 december 1936. Instruktion för direktören, fastställt av torg- och slakthusstyrelsen den 15 juni 1937.

Ordförande

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; suppl. 34, led. 37—46, Ordf. 37—.

Vice ordförande

Johansson, Johan Anton, Ombudsman, f. 04; led. 43—45, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Edsand, Evald Amandus, Hallförmän, f. 96; suppl. 32, led. (34—36) 37—47, Suppl. f. *kassaf.* 43—.

Kristofferson, Karl, Lantbrukare, Säve, f. 78; led. (35—36) 37— (utsedd av hushållningssällskapet).

Svenson, Anders Gunnar, Köpman, f. 98; suppl. 43, led. 45—46, *Kassaf.* 45—.

Suppleanter

Berg, Viktor Emanuel, Tullmästare, f. 82; (led. 35—36), suppl. (34) 37—.

Magnusson, Elsa Kornelia, Fru, f. 84; (35—36) 37—.

Eriksson, Johan, Fabrikschef, f. 83; (led. 29—34) suppl. (35—36) 37—.

Larsson, Karl Helge, Handlande, f. 88; 45—.

Revisorer

Persson, Carl Viktor, Bokbindare, f. 91; 42—.

Palm, Eric Artur Daniel, Handlande, f. 89; 42—.

Doshé, Roland Axel Valdemar, Slakteri-arbetare, f. 07; 43—.

Suppleanter

Johansson, Knut Evald, Handlande, f. 97; 42—.

Petersson, Knut Morgan, Reparatör, f. 90; 42—.

Berntsson, Stellan Isidor, Förman, f. 98; 43—.

Sekreterare (arvode)

Dunberger, Eric Gustaf Gillis, J. K., Sekr. h. stadskollegiet, f. 95; 37.

För slakthuset samt torg och saluhallar gemensam personal

Direktör (A 23)

Mottagningsstid: å slakthuset kl. 13—14, Rt 15 06 82; å saluhallskontoret onsdagar och lördagar kl. 11—12. Rt 13 30 91.

Johansson, Henry Bernhard, Riksdagsman, f. 89; 37.

Kamrerare (A 14)

Sandesjö, Per Gunnar Johan, f. 09; 39.

Slakthuset med tillhörande inrättningar

Expeditionstider: kamrerarekontoret kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14, Rt 15 06 68; kassakontoret kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14, Rt 15 80 49; kylhuset, förkylrummen kl. 7—16,30, lördagar kl. 7—13, kylhallen kl. 7—15, lördagar kl. 7—13; slakthallarna kl. 8—15, lördagar kl. 7,30—11,30; marknaden kl. 7,30—16,30, lördagar kl. 7—13; köttbesiktningbyrån alla helgfria dagar kl. 10—11.

Göteborgs stads offentliga slakthus uppfördes under åren 1902—1905 jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 30 maj 1901 och öppnades för allmänt begagnande den 15 november 1905. Slakthuset är beläget i stadens östra del, Gamlestaden, och omfattar en areal av ca 89.000 kvm., vilken till ungefär tre fjärdedelar är upptagen av byggnader, gator och järnvägsspår.

För Göteborg gäller slakthus- och köttbesiktningstvång jämlikt lag den 11 maj 1934 angående köttbesiktning och slakthus. Slakthustvång innefattar förbud att inom stadens område slakta nötkreatur, får, get, svin eller häst annorledes än i stadens offentliga slakthus. Undantag härifrån utgör dock s. k. nödslakt, slakt, som föranledes av hastigt inträffad sjukdom eller olyckshändelse, varjämte det är tillåtet för person, bosatt inom staden men utanför dess planlagda område, att för förbrukning i eget hushåll slakta honom tillhöriga djur

även utom det offentliga slakthuset. Vid nödslakt skall emellertid köttet, om det är avsett att användas till människoföda, genast efter djurets nedslaktning ostyckat jämte alla därtill hörande inälvor utom tarmar föras till det offentliga slakthuset för att där besiktigas. Köttbesiktningstväng innefattar förbud att inom stadens område till salu hålla eller utbjuda till människoföda avsett färskt, rätt kött av ovannämnda djurslag eller använda dylikt kött vid beredning av föda för utspisning å offentligt spisningsställe eller av vara, avsedd för försäljning till människoföda, eller förvara sådant kött å allmän saluplats, i salubod med därmed i omedelbart samband varande lagerrum, å offentligt spisningsställe eller i lokal för tillverkning till avsalu av matvaror, därest köttet icke är besiktigat och stämplat enligt bestämmelserna i sagda lag. Besiktningssalokalen för kött, som slaktas utom stadens område, är belägen å slakthuset.

Med slakthuset är förenad kreatursmarknad för handel med dels slaktdjur alla söcken dagar och dels livdjur å andra onsdagen i varje månad.

För begagnande av kreatursmarknaden och slakthuset samt för besiktning å köttbesiktningssalokalen erläggas avgifter enligt av Kungl. Maj:t fastställd taxa. Avgifter för förvaring av kött i det med slakthuset förenade kylhuset och vissa vågavgifter bestämmas av stadsfullmäktige.

Tillförseln sker järnvägs- och landsvägsledes. Lossning verkställs, om så önskas, av slakthusets personal enligt taxa, fastställd av Kungl. Maj:t, foder till djuren tillhandahålles av slakthuset, och priset å fodret bestämmas av styrelsen.

Stat för år 1945: Utgifter 719.879 kr., därav driftsutgifter 543.893 kr. samt ränta och avskrivningar 175.986 kr.; inkomster 598.879 kr., därav verkliga inkomster 589.260 kr. och kapitalinkomster (avskrivning) 9.619 kr.; erforderligt anslag å skattestat 121.000 kr.

Författningar m. m. Lag den 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus. Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 november 1934 om besiktning och stämpling av kött m. m. Taxa å avgifter för begagnande av Göteborgs stads offentliga slakthus samt för köttbesiktningen m. m. att gälla under år 1945, fastställd av Kungl. Maj:t den 13 oktober 1944. Taxa å vågavgifter för kött, kylhusavgifter m. m., fastställd av stadsfullmäktige den 15 maj 1941, 3 september 1942 och 15 april 1943. Ordningsstadga för slakthuset, antagen den 23 augusti 1939. Ordningsföreskrifter för marknadsplatsen vid slakthuset, meddelade av poliskammaren den 28 november 1939. Ordningsstadga för köttbesiktningssalokalen, antagen den 23 augusti 1939. Instruktioner för överveterinären och assistentveterinärerna, fastställda av torg- och slakthusstyrelsen den 15 juni 1937.

Överveterinär (A 21)

Mottagningstid kl. 12—13. Rt 15 18 30.

Engbom, Johan Georg, f. 80; (12) 37.

Förste besiktningssalokalen (A 18)

Hegnell, Nils Justus, f. 00; (39) 40.

Andre besiktningssalokalen (A 17)

Nilsson, Erik Tore, f. 08; (39) 40.

Extra besiktningssalokalen (Eo 16)

Vakant.

Kassörskan (A 5)

Andersson, Astrid Viktoria, f. 08; 39.

Dessutom två *uppbördskassörskor* (A 3) samt två *mikroskopister* (A 1).

Driftsmästare (A 12)

Mottagningstid säkrast kl. 9—10.

Rt 15 10 50.

Hansson, Arnold Conrad, f. 06; 44.

Dessutom tre *maskinister* (A 8) samt sju *eldare* och *smörjare*.

Å slakthuset och kreatursmarknaden äro dessutom anställda fyra *hallförmän*, två *sanitetslaktare*, en *kylhusförmän* samt 24 *arbetare* (vid 1945 års början).

Torg och saluhallar

Saluhallskontoret, Basaren å Kungstorget. Expeditionstid kl. 9—14. Rt 138170.

Göteborgs stads saluhallar äro följande:

Saluhallen å Kungstorget (stora saluhallen) med 166 salubodar, saluhallen å Rantorget med 14 salubodar, därav tre större bodar, basaren å Masthuggstorget med 13 salubodar, samtliga avsedda för handel med livsmedel, samt basaren å Kungstorget, vilkens norra sida inrymmer 37 salubodar för handel med livsmedel och södra sida 37 salubodar för handel med manufakturvaror och skodon. Sistnämnda byggnad innehåller dessutom lokaler för saluhallskontor.

Saluhallen å Kungstorget består av en källarvåning under gatunivån och bottenvåning med ingångar från torget, Korsgatan, Södra Larmgatan och Kungsportsplatsen. Källaren innehåller förvaringskällare jämte kyl- och frysrum med tillhörande maskineri. Bottenvåningen upptages endast av fasta, inredda salustånd till ett antal av 142. Genom senare tillbyggnad å norra och södra långsidorna har hallen utökats med ytterligare 24 salubodar. Saluhallen å Rantorget samt basarerna å Kungs- och Masthuggstorget bestå av bottenvåningar.

Förutom ovannämnda saluhallar och basarer står även Göteborgs stads fiskhall vid Fisktorget under torg- och slakthusstyrelsens överinseende och förvaltning. Fiskhallen, som består av bottenvåning och innehåller plats för 42 fiskförsäljningsbord ävensom 13 kylrum, har tillkommit genom donationsmedel ur Renströmska fonden.

För försäljningsplatser å *salutorgen* uppbär styrelsen avgifter i enlighet med av stadsfullmäktige antagen, av Kungl. Maj:t fastställd taxa. I enlighet med magistratens kungörelse den 25 november 1939 och senare utfärdade kungörelser äro följande torg och andra öppna platser i Göteborg upplåtna för handel, nämligen *Kungstorget* för detaljförsäljning av livsförnödenheter utom fisk; *Grönsakstorget* för detaljförsäljning av grönsaker, rotfrukter och trädgårdsalster; *Rosenlundsplatsen* för detaljförsäljning av frukt och grönsaker; *Fisktorget* för försäljning av fisk; *Stigbergstorget*, *Timmermansplatsen* och *Masthuggstorget* för detaljförsäljning av livsförnödenheter; *Skänstorget* för detaljförsäljning av livsförnödenheter samt västra delen av detsamma för försäljning av laggkärl, stegar, årämnen, flaggstänger och stängselstolpar; *Olskrokstorget*, *Kapellplatsen*, *Kvilletorget*, *Holländareplatsen*, *Rantorget* och *Lindholmstorget* för detaljförsäljning av livsförnödenheter. Handeln å torgen börjar kl. 8. — För partihandel med frukt och grönsaker är partitorg anordnat å Exercisheden, vilken handel får äga rum mellan klockan 6 och klockan 11.

Stat för år 1945: Utgifter 205.100 kr., därav beräknad ränta å fastigheters bokförda värde 37.720 kr.; inkomster 242.100 kr.; inleverans till stadskassan 37.000 kr.

Författningar m. m. Ordningsregler för Göteborgs saluhallar, antagna av torg- och saluhallstyrelsen den 27 mars 1922 med däri vidtagna ändringar. Taxa för uthyrning av torgplatser, antagen av stadsfullmäktige den 16 februari 1933 och den 3 juni 1937, fastställd av Kungl. Maj:t den 21 april 1933 och den 10 september 1937. Ordningsföreskrifter rörande handeln å allmänna saluplatser i Göteborg, utfärdade av poliskammaren den 28 november 1939. Magistratens kungörelse den 25 november 1939 angående de varor, som få saluföras å stadens allmänna försäljningsplatser. Instruktion för inspektören, fastställd av torg- och slakthusstyrelsen den 15 juni 1937.

Inspektör (A 11)

Mottagningstid kl. 11—13. Rt 133091.

Hallberg, Carl Sigurd Robert, f. 82; 21.

Kassörskå (A 4)

Karlsson, Ingrid Maria, f. 11; (30) 40.

Tillsyningsmän (A 5)

Carlsson, Axel, f. 83; 10.

Lövstrand, Per Lennart, f. 12; 39.

Lindblom, Bror Adolf, f. 06; 43.

Dessutom ett *skrivbiträde (A 1)*, en *tillsyningsman (Eo 4)*, tre *vaktmästare (Eo 4)* och en *toiletvakt (arvode)*.

4. Styrelser och institutioner för undervisning, allmän kulturell verksamhet och fysisk fostran

Folkskoleväsendet

Sedan folkundervisningen i Göteborg i över 200 år frivilligt, ehuru mycket ojämnt, betjänats av enskilda skolinrättningar och filantropiska stiftelser, såsom Tyska skolan (upprättad 1625), Barnhusets skola (1737) och Willinska fattigfriskolan (1767), blev det genom folkskolestadgan av år 1842 föreskrivet, *dels* att i varje församling borde finnas minst *en* folkskola med vederbörligen godkänd lärare, *dels* att alla i skolåldern varande barn skulle »i skolan sig inställa». Det ålades skolrådet (skolestyrelsen) att vaka däröver, att alla skolpliktiga barn komme i åtnjutande av undervisning antingen i folkskola eller på annat sätt

Göteborgs stads första lagstadgade folkskolor inrymdes i redan befintliga, ehuru ej i stadens ägo varande skolhus. Ett av dessa var t. ex. det år 1817 uppförda, vid Skolgatan nr 22 i Östra Haga belägna annexet till Willinska skolan. Det äges och brukas ännu — ehuru tillbyggt och förändrat — av stadens folkskoleväsen.

De första folkskolorna efter 1842 voro *församlingsškolor*. Men några bestämda territoriella församlingsgränser funnos icke härstädes före 1883. Därigenom försvarades i hög grad en effektiv kontroll över skolgången. Av detta och andra skäl samlade sig snart folkundervisningens vänner med stor enhällighet kring önskemålet att folkskoleväsendet borde bli en *kommunens gemensamma angelägenhet*, oberoende av den kyrkliga församlingsindelningen. Församlingarna själva gjorde framställning hos Kungl. Maj:t i detta syfte.

Genom kungl. brev av den 11 december 1857 överläts åt en stadens allmänna folkskolestyrelse »att över stadens folkskoleväsende hava högsta uppsikten och därpå utöva all den makt, som gällande författningar giva församling och dess skolstyrelse». Det blev därigenom allmänna rådstugan och snart stadsfullmäktige i stället för de olika församlingarnas kyrkostämmor, som fingo beslutanderätt, särskilt över folkskolans budget.

Stadens allmänna folkskolestyrelse, som började sin verksamhet 1858, skulle enligt nämnda kungl. brev bestå av »stadens pastorer» (kyrkoherdarna eller deras ställföreträdare) såsom *självskrivna* och därjämte av minst sju på allmän rådstuga (sedermera av stadsfullmäktige), efter förslag av allmänna folkskolestyrelsen, för ett år i sänder *valda* medlemmar. Nämnda föreskrift fortfor att gälla intill utgången av 1910. På huvudsaklig tillstyrkan av folkskolestyrelsen och efter beslut av stadsfullmäktige blev för Göteborgs folkskoleväsen från och med 1911 lagen av den 25 juni 1909 (sedermera ersatt med lag den 6 juni 1930) angående skolväsendet i vissa städer gällande. Denna lag bygger i väsentliga delar på samma grundprincip som det kungl. brevet av 1857 rörande folkskoleväsendet som en »gemensam angelägenhet, vilken staden som kommun har att vårda». Från stadgandena i denna lag gjordes emellertid för Göteborgs vidkommande vissa avvikelser i fråga om *folkskolestyrelsens sammansättning*. På framställning av stadsfullmäktige förordnade Kungl. Maj:t den 21 oktober 1910, att folkskolestyrelsen i Göteborg skall utgöras av tre av stadens kyrkoherdar (med två suppleanter), valda av domkapitlet, samt av ett jämnt antal ledamöter, minst fjorton och högst tjugo, utsedda av stadsfullmäktige bland stadens vid stadsfullmäktigeval röstberättigade invånare. Stadsfullmäktige bestämde den 8 december 1920, att antalet valda medlemmar tillsvidare skulle utgöra 20, valda för fyra år i sänder. Jämlikt lag om skol-

styrelse i vissa kommuner den 6 juni 1930, enligt vilken samtliga ledamöter skola utses av stadsfullmäktige, med rätt för domkapitlet att utse en representant att delta i överläggningarna, här stadsfullmäktige den 8 januari 1931 fastställt antalet ledamöter i folkskolestyrelsen till 21. Nuvarande ledamöter äro valda för perioden 1944—1947. Av stadsfullmäktige utses därjämte årligen fem revisorer med fem suppleanter för granskning av folkskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning.

Genom kungl. kungörelsen av den 17 november 1905 är stadgat, att lärarkåren vid folkskolorna äger utse en representant (jämte en suppleant för denne) att närvara vid folkskolestyrelsens sammanträden med rätt att enligt folkskolestadgan delta i styrelsens överläggningar men ej i besluten. Sedan fortsättningsskolan på senare åren organiserats, äger även denna skolas lärarekår att utse representant i folkskolestyrelsen.

Ända från 1858 har styrelsens olika arbetsuppgifter, åtminstone förberedelsevis, behandlats av särskilda avdelningar, numera kallade *nämnder*, vilkas huvudsakliga arbetsområde framgår av namnet. *Undervisningsnämnden*, förut kallad pedagogiska avdelningen, *förvaltningsnämnden*, förut benämnd ekonomiska avdelningen, samt *hälso- och sjukvårdsnämnden* (den sistnämnda inrättad 1917) bestå *uteslutande* av ledamöter i folkskolestyrelsen och ha sina befogenheter bestämda i förenämnda lag av den 6 juni 1930. *Fortsättningsskolenämnden*, som tillkom 1920, väljes även, liksom de tre förut uppräknade nämnderna, av folkskolestyrelsen.

De s. k. *skolnämnderna*, som organiserades 1892 i samband med överlärareinstitutionen, ha sitt verksamhetsområde förlagt till det överläraredistrikt, för vilket de av folkskolestyrelsen utsetts, bl. a. för övervakande av skolgången samt prövning av ansökningar om fri skolmaterieell och fri tandvård åt skolbarn. Av medlemmarna skall minst *en* (ordföranden) vara medlem av allmänna folkskolestyrelsen. Skolnämnderna, f. n. 12, en för varje *överläraredistrikt* samt en för hjälpskolan, utgöra liksom överlärarebefattningarna organ för decentralisationen inom skolans förvaltning.

I förenämnda kungl. brev av den 11 december 1857 ingår som en av dess nio huvudpunkter antagandet av en *kommunal folkskolinspektör* med uppdrag att närmast under folkskolestyrelsen utöva ledningen och tillsynen över stadens folkskolor. Detta hans huvudåliggande ingår fortfarande i hans instruktion. Folkskolinspektören förordnas i stadgad ordning av folkskolestyrelsen för fem år i sänder. Stadens folkskolor hava tidigare varit underkastade inspektion även genom *statens* folkskolinspektör. På grund av kungl. kungörelsen den 9 oktober 1914 angående inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagar i landsting, befriades genom Kungl. Maj:ts beslut av den 22 januari 1915 Göteborgs folkskolor tillsviðare från sådan inspektion. Statens folkskolinspektör har dock att granska och vitsorda skolstyrelsens ansökningar om statsbidrag och äger i övrigt allt efter behov taga kännedom om de läroanstalter, som denna hans verksamhet avser.

Den sedan år 1937 försöksvis inrättade amanuensbefattningen har genom beslut av stadsfullmäktige fr. o. m. den 1 juli 1943 förvandlats till en kommunalt avlönad heltidstjänst under benämningen *amanuens hos folkskolestyrelsen*. Genom omregleringen torde arbetsuppgifterna, fränsett inspektionsskyldighet, motsvara en andre folkskolinspektörs åligganden, vartill emellertid kommer att med tjänsten förenats uppdraget att vara sekreterare hos styrelsen.

Vid sidan av stadens folkskolinspektör äro för speciella grenar av undervisningsarbetet särskilda ledare och rådgivare anställda, nämligen en *gymnastikrådgivare*, en *slöjkrådgivare* (för gosslöjd), en *handarbetsrådgivare* (för flickslöjd) och en *skolköksrådgivare*, dessutom en *överlärare för hjälpskolan* (för efterblivna barn) som tillika är *föreståndare för labiologi- och artikulationsklasserna* (för lomhörda och med talfel behäftade). *Skolträdgårdarna* ha särskilda föreståndare. I spetsen för skolbiblioteken och som föreståndare för folkskolornas centralbib-

liotek står en på viss tid förordnad *biblioteks-konsulent* vilken, liksom övriga ovan nämnda föreståndare och konsulenter, tillika är lärare med bestämd undervisningskyldighet i folkskolan.

Som ovan nämnts är staden uppdelad i 11 överläraresdistrikt. Ökningen mot föregående år sammanhänger med införlivningen av Västra Frölunda, vilken stadsdel bildar eget överläraresdistrikt, benämnt Frölundadistriktet. I spetsen för vart och ett står en *överlärare*, förordnad av folkskolestyrelsen för tre år i sänder. Överläraren har enligt sin instruktion att utöva den närmaste ledningen av skolorna inom det distrikt, vid vilket han är anställd. Om, såsom vanligt är, flera skolhus finnas inom ett överläraresdistrikt, utses för tre år i sänder *tillsyningslärare* och vid vissa smärre skolor *jourhavande lärare* för skolhus, där ej överlärare är stationerad. Tillsyningslärare övervakar bl. a. den yttre ordningen, värden om fastighet, inventarier och skolmateriel i sitt skolhus. Överlärare och tillsyningslärare tjänstgöra tillika som lärare.

För folkskolans hälsovård hava sedan 1895 varit anställda *skolläkare*, nu 11 till antalet, för egentliga folkskolan. Göteborgs stads barnhygieniker (se sid. 124) är tillika *skolöverläkare*. I varje överläraresdistrikt är anställd en *skolsköterska* som skolläkarens biträde. Fr. o. m. 1938 äro dessutom anställda tvenne *undersökningsläkare* för öron-, näs- och halssjukdomar. Sedan 1908 äro inrättade *specialklinik*er för ögon-, öron-, näs- och halssjukdomar (klinikerna förlagda till Sociala huset) samt sedan 1921 en ortopedisk klinik (i Nordhemsskolan). Under år 1938 upprättades dessutom en talfelsklinik, som står under ledning av en läkare med för denna speciella uppgift erforderliga kvalifikationer.

Fr. o. m. läsåret 1936—37 är vid folkskolan upprättad en *skola för bildbara sinnesslöa barn* (externat). Folkskolestyrelsen fungerar som lokalstyrelse för densamma. Skolan sorterar under medicinalstyrelsen. Hjälpkolans överlärare är skolans föreståndare. Vid externatet finnes anställd särskild skolläkare. Barnantalet är f. n. 55. Dessa barn äro uppdelade på fyra avdelningar med var sin lärarinna. I anslutning till skolan är anordnad en arbetsstuga för äldre f. d. elever.

Folkskolornas tandpoliklinik började förberedas 1903 och räknar som sitt egentliga begynnelseår 1908. Successivt utvidgad har kliniken, som ända till 1926 var förlagd uteslutande till Sociala huset, sistnämnda är öppnat filialer i Lindholmsskolan för barnen i Lundby och i Ånäs-skolan för barnen i Redbergets överläraresdistrikt, år 1931 i Nordhemsskolan för barnen i Nordhems- och Oscar Fredriksdistrikten, år 1932 i Kungsladugårdsskolan för barnen i Carl Johans- och Kungsladugårdsdistriktet, år 1939 i Böskolan för barnen i Örgrytedistriktet, år 1941 i Nylöseskolan för barn i Nylösedistriktet samt år 1945 i Dalaskolan för barn i Frölundadistriktet. Klinikerna ledas av en föreståndare, *chefstandläkaren*, med en *förste skoltandläkare* som chefs närmaste man. Vid klinikerna äro därjämte anställda skoltandläkare och biträden, alla med full tjänstgöring.

Understödsverksamheten enligt § 49 i folkskolestadgan handhaves sedan år 1937 av en av folkskolestyrelsen tillsatt *delegation* (se sid. 164). Understöd utgår endast i form av bekläd-nadshjälp. Anslag härtill för år 1945 utgör 100.000 kr.

Barnbespisningen vid Göteborgs folkskolor, som tidigare ombesörjts av föreningen för barnbespisning och skollovskolonier, har fr. o. m. den 1 januari 1942 övertagits av folkskolestyrelsen, som för verksamhetens bedrivande utsett ett arbetsutskott (se sid. 164).

Folkskolestyrelsens *centrala expedition* handhaves av styrelsens *kamrerarekontor*, som förestås av kamreraren.

Under folkskolestyrelsens förvaltning stå donationer till ett sammanlagt belopp av cirka 601.000 kr.

Stat för år 1945: Skattestat: Utgifter för folkskolorna 13.896.200 kr., därav bokförd för-rättning av byggnader m. m. 943.500 kr.; inkomster 7.026.000 kr., därav statsbidrag 5.810.465 kr.; erforderligt anslag 6.870.200 kr. Utgifter å låne- och fondstat 100.779 kr.

Författningar m. m. Folkskolestadgan av den 26 september 1921 med däri sedermera vidtagna ändringar. Försättningskolestadgan av den 16 september 1918 med däri sedermera vidtagna ändringar. Lag om skolstyrelse i vissa kommuner den 6 juni 1930. Kungl. brev den 22 december 1939 angående inspektionen av folkskoleväsendet i Göteborg. Instruktioner fastställda av kungl. skolöverstyrelsen för folkskoleinspektören och överlärarna den 31 maj 1922. Av allmänna folkskolestyrelsens fastställda instruktioner för amanuensen den 26 oktober 1942, för slöjd-, gymnastik-, handarbets- och skolläkarskonsulenterna den 19 april 1926, för tillsyningslärarna den 21 juni 1921 samt för skolläkarna och befattningshavarna vid Göteborgs folkskolors tandklinik den 21 juni 1921 och för bibliotekskonsulenten den 15 september 1930. Undervisningsplaner för folkskolan och dess högre avdelning, fastställda av kungl. skolöverstyrelsen i senaste lydelse den 10 augusti 1936. Reglemente för Göteborgs stads skoldistrikt, fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 9 juli 1940. Reglemente för fortsättningskolorna fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 10 augusti 1936. Ordningsstadga för Göteborgs stads skoldistrikt, fastställt av allmänna folkskolestyrelsen den 21 juni 1921. Ordningsregler för Göteborgs folkskolebibliotek, fastställda av allmänna folkskolestyrelsen den 21 juni 1920. Arbetsordning för Göteborgs allmänna folkskolestyrelse, fastställd av folkskolestyrelsen den 23 februari 1931.

Folkskolestyrelsens ledamöter

Ordförande

*Mottagningstid i tjänsterummet Vingabolaget
Östra Hamngatan 30, efter hänvändelse per
Rt 13 43 46.*

Wängfelt, Karl Viktor, Verkst. direktör, f. 87; led. 23—47, Ordf. 36—.

Vice ordförande

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; led. 35—47, Kassaf. 38—, v. Ordf. 43—.

Övriga ledamöter

Westelius, Signe, Rektor, f. 80; 23—47.

Johansson, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukk. f. 82; led. 26—47, *Suppl. f. kassaf.* 29—.

Sjöström, Hulda Elvira, Fru, f. 83; 31—47.

Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; 31—47.

Friberg, Herbert Vilhelm, Verkmästare, f. 98; 33—47.

Lindström, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; 34—47.

Kihlman, Herman Axel Constantin, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90; 35—47.

Larsson, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98; 35—47.

Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör, Stadsf., f. 97; 36—47.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 36—47.

Gustafsson, Albert Natanael, Tulluppsyningsman, f. 99; 36—47.

Olsson, Carl Elis, Ingenjör, f. 94; 38—47.

Odesjö, John Evald, Slöjdlärare, f. 99; 40—47.

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 40—47.

Tholin, Carl Bertil, Spärvägsman, f. 10; 42—47.

Allberg, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, Stadsf., f. 01; 44—47.

Ericson, Obadja Olof, Tullkontorist, f. 85; 44—47.

Christiansson, Bertil Joar, Metallarbetare, Stadsf., f. 01; 44—47.

Henrikson, Carl Torsten, Redaktör, Stadsf., f. 06; 44—47.

Domkapitlets representant

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 36—47.

Suppleant

Malmeström, Elis Axel Christian, T. D., Domprost, f. 95; 44—47.

Lärarkårens vid folkskolorna representant

Olsson, Olof Emanuel, Folkskollärare, f. 92; 40—45.

Suppleant

Rydellius, Edit Viktoria, Småskollärarinna, f. 03; 42—45.

Lärarkårens vid fortsättningskolorna representant

Lybeck, John Eskil, Folkskollärare, f. 02; 45.

Suppleant

Åkesson, Ingegerd, Skolkökslärarinna, f. 01; 44—45.

Revisorer

Göthberg, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; 41—.

Magnér, Karl Helge Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; 44—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 44—.

Samuelson, Erik Mauritz, Verkstadsarbetare, f. 04; 44—.

Graf, Rune, Svetsare, f. 07; 45—.

Suppleanter

- Larsson**, Lars Arne, Beklädnadsarbetare, f. 10; 44—.
- Pihl**, Gösta Alexius, Metallarbetare, f. 94; 44—.
- Steen**, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 44—.
- Persson**, Gustaf Ebbe Göthe, Rederitjänsteman, f. 17; 44—.
- Löfvenius**, Ludvig Ivan, Konditor, f. 03; 45—.

Sekreterare

- Torbjär**, Thorsten Pontus Valfrid, Amanuens, f. 93; 43.

Folkskolestyrelsens nämnder
Undervisningsnämnden

Ledamöter

- Söderberg**, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; *Ordf.*
- Lindström**, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; *v. Ordf.*
- Westelius**, Signe, Rektor, f. 80.
- Kihlman**, Herman Axel Constantin, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90.
- Larsson**, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98.
- Odesjö**, John Evald, Slöjdläroare, f. 99.
- Andersson**, Rosa, Fru, f. 11.
- Borén**, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98.
- Wängfelt**, Karl Viktor, Verkst. direktör, f. 87.

Sekreterare

- Torbjär**, Thorsten Pontus Valfrid, Amanuens, f. 93.

Förvaltningsnämnden*Ledamöter*

- Wängfelt**, Karl Viktor, Verkst. direktör, f. 87; *Ordf.*
- Borén**, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; *v. Ordf.*
- Johansson**, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82;
- Söderberg**, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81.
- Friberg**, Herbert Vilhelm, Verkmästare, f. 98.
- Larsson**, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98.
- Kogge**, Fritiof Olof, Civilingenjör, Stadsf., f. 97.
- Tholin**, Carl Bertil, Spårvägsman, f. 10.
- Allberg**, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, Stadsf., f. 01.

Sekreterare

- Steier**, Elof Magnus, Kamrerare, f. 82.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden*Ledamöter*

- Johansson**, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; *Ordf.*
- Lindström**, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; *v. Ordf.*
- Sjöström**, Hulda Elvira, Fru, f. 83.
- Wikander-Brunander**, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76.
- Tholin**, Carl Bertil, Spårvägsman, f. 10.
- Andersson**, Rosa, Fru, f. 11.
- Henrikson**, Carl Torsten, Redaktör, Stadsf., f. 06.

Sekreterare

- Jonsson**, Eric Isidor, Förste kammarskriver, f. 99.

Fortsättningskolenämnden*Ledamöter*

- Kihlman**, Herman Axel Constantin, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90; *Ordf.*
- Olsson**, Carl Elis, Ingenjör, f. 94; *v. Ordf.*
- Sjöström**, Hulda Elvira, Fru, f. 83.
- Friberg**, Herbert Vilhelm, Verkmästare, f. 98.
- Westelius**, Signe, Rektor, f. 80.

Sekreterare

- Ivarsson**, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97.

Inspektionen över folkskolorna
 (Folkskolestyrelsens expedition, Hvitfeldtsplatsen 6)

Folkskolinspektör (A 23)

- Mottagningstid: måndagar, tisdagar, onsdagar och fredagar kl. 14—15, torsdagar kl. 15—16 samt lördagar kl. 13—14. Rt 137612.*
- Lundgren**, Vilhelm Bruno, T. L., f. 85; 21—45.

Amanuens (A 17)

- Mottagningstid: måndagar—fredagar kl. 14—15, lördagar kl. 13—14. Rt 134071.*
- Torbjär**, Thorsten Pontus Valfrid, f. 93; 43.

Slöjdiskonsulent

- Mottagningstid: måndagar, onsdagar kl. 14—15 och fredagar kl. 15—16. Rt 131339.*
- Agård**, Sven Botvid, f. 92; 26—44.

Gymnastikkonsulent

- Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar kl. 14—15. Rt 112754.*
- Eriksson**, Ernst, f. 96; 32—44.

Handarbetskonsulent

- Mottagningstid: måndagar och fredagar kl. 15—16 samt onsdagar kl. 14—15. Rt 113988.*
- Strömwall**, Anna-Lisa Debora, f. 09; 43—46.

Skolkökskonsulent

Mottagningstid: måndagar kl. 15—16 samt
onsdagar och fredagar kl. 14—15.
Rt 11 45 68.

Johnson, Elsie, f. 94; 28—46.

Bibliotekskonsulent (arvode)

Mottagning i Landalaskolan tisdagar och
torsdagar kl. 15—16. Rt 18 10 00.

Norbeck, Karl Axel Georg, Folkskollä-
rare, f. 91; 29—46.

Biblioteksbiträde (A 2)

Anderson, Lilly Maria, Fru, f. 10; 28.

**Föreståndare för labiologi- och artikula-
tionsklasserna**

Mottagning i Annedalsskolan läsdagar kl.
13—14,30. Rt 13 36 96.

Ohlander, Sten M a n n e Johannes, F. L.,
Överlärare f. hjälpskolan, f. 94; (37) 38—46.

Folkskolestyrelsens expedition

Hvitfeldtsplatsen 6. Expeditionstid kl. 9—16,
lördagar kl. 9—14.

Rt kassa och expedition 13 92 83.

Kamrerarekontoret**Kamrerare (A 18)**

Mottagningstid kl. 14—15. Rt 13 09 79.

Steier, Elof Magnus, f. 82; 14.

Kassör (A 14)

Anerup, Ernst Bertil, f. 95; 19.

Byråassistent (A 13)

Esbjörnsson, Fredrik Georg Herman,
f. 01; 42.

Förste kammarskrivare (A 10)

Jonsson, Eric Isidor, f. 99; 45.

Kammarskrivare (A 9)

Nilson, Johan Bertil Ludvig, f. 10; 42.

Förste väktmästare (A 5)

Hedlund, Knut Ivar Vilhelm, f. 13; (36) 40.

Dessutom fyra kontorsbiträden (A 3), ett
första skrivbiträde (A 2) och sju skrivbiträden
(2 Eo 2, 2 Eo 1, 1 Eo D, 2 Ex D).

Byggnadsavdelningen**Byggmästare (A 18)**

Mottagningstid kl. 13—14. Rt 11 40 54.

Strömblad, Ernst Hjalmar, f. 01; (41) 43.

Byggnadsingenjör (A 14)

Mottagningstid kl. 13—14. Rt 13 88 06.

Olsson, Nils Hugo, f. 07; 45.

Byggnadsritare (A 9)

Schroeder, Sigfrid Theodor, f. 83; 31

Verkmästare (Eo 9)

Friberg, Herbert Vilhelm, f. 98; 38.

Trädgårdsmästare (A 7)

Hjern, Folke William, f. 90; 31.

Dessutom ett skrivbiträde (Eo D).

Understödsdelegationen

Göteborgsskolan. Expeditionstid kl. 9—16.

Rt 18 52 66. Sekreterarens mottagningstid
läsdagar kl. 13—14,30. Rt 18 52 66, 18 16 95.

Ledamöter

Larsson, Nils Gustav Malte, Redaktör,
f. 98; led. 38—, Ord.. 38—.

Lindström, Erik Yngve, Ombudsman,
f. 97; led. 41—, v. Ord. 41—.

Sjöström, H u l d a Elvira, Fru, f. 83; 38—.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt.
läkare, Fru, Stadsf. f. 76; 40—.

Tholin, Carl Bertil, Spårvägsman, f. 10;
42—.

Sekreterare

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare,
f. 97; 41.

Barnbespisningens arbetsutskott

Larsson, August Hjalmar, Överlärare,
f. 89; led. 42—, Ord. 42—.

Johnson, Elsie, Skolkökskonsulent, f. 94;
42—.

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barn-
hygieniker o. skolöverläkare, f. 96; 42—.

Föreståndarinna

Mottagningstid varje dag i bostaden, Margrete-
lundsgatan 4, kl. 8—9 samt å expeditionen i

Landalaskolans bostadshus varje dag utom
lördag kl. 13—14,30. Rt 16 01 33, bostaden
16 60 77.

Smedberg, Ebba Anna Carolina, Fru,
f. 01; 42.

Göteborgs stads folkskolor**Göteborgsdistriktet**

omfattar området mellan Vallgraven, Gamla
Allén, Örgrytevägen, Mölndalsån, Gete-
bergsled, Södra Vägen, Trycks-, Gyllen-
krooks- och Ekländagatorna, det område
av Annedals församling, som ligger öster
om Sahlgrenska sjukhuset och rundradio-

stationen, Besvärsgatan, Föreningsgatan,
Västergatan, Haga Kyrkogatan, Södra Allé-
gatan samt Sprängkullsgatan.

Skolnämnd

Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör,
Stadsf., f. 97; Ord.

Gillberg, Georg Albert, Bagare, f. 96.

- Andersson**, Nanna Sofia, Fru, f. 91.
Höglund, Erik Georg, Boktryckare, f. 94.
Hellberg, Dagmar Eleonora Vilhelmina, Fru, f. 88.
Carlsson, Gunnar Oskar Vilhelm, Byggnadsarbetare, f. 06.
Janson, Erik Esaias, Läroverksadjunkt, f. 78.

Sekreterare

- Ivarsson**, Frans Reinhold, Överlärare (se nedan).

Överlärare

- Mottagning i Götabergsskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 181695.*
Ivarsson, Frans Reinhold, f. 97; 44—45.

Götabergsskolan
(Molinsgatan 6)*Materieförvaltare*

- Mossberg**, Nils Albin, Folkskollärare, f. 04; 43—46.

Skolbibliotekarie

- Rosell**, Paul Ferdinand, Folkskollärare, f. 96; 29—47.

Tillsyningsvahtmästare (A 5)

- Andersson**, Olof Leopold, f. 85; 26.

Landalaskolan
(Aschebergsgatan 42)*Tillsyningslärare*

- Karlsson**, Karl Albin Jonatan, f. 89; 36—45.

Tillsyningsvahtmästare (A 5)

- Andersson**, Olof Leopold, f. 85; 26.

Odinsdistriktet

omfattar Kristine församling samt Domkyrkoförsamlingen norr om Vallgraven och Rosenlundskanalen, stadsdelarna Pustervik, Heden och Gårda, undantaget dels 40:e kvarteret av stadsdelen Heden och dels, av stadsdelen Gårda, området mellan Kobbarnas väg, Lagerströmsplatsen och Norra Gubberogatan samt bebyggelsen utmed Norra Gubberogatan östra sida mellan Redbergsvägen och Lagerströmsplatsen.

Skolnämnd

- Borén**, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; *Ordf.*
Dahlöf, Carl Ernst, Förste kontorist, f. 83.
Janson, Robert, Kontraktspastor, f. 74.
Andersson, Alma Olivia, Fru, f. 88.
Kjerrman, Ernst Gustaf, Poliskonstapel, f. 95.
Magnusson, Eric Paul, Lagerarbetare, f. 13.
Ekberg, Bror Kristian, Handelsarbetare, f. 94.

Sekreterare

- Dahlkvist**, Anders Ragnar Torgny, Överlärare (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Odinsskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 156694.

- Dahlkvist**, Anders Ragnar Torgny, Överlärare, f. 01; 44—46.

Odinsskolan

(Odinsgatan 15—17)

Materieförvaltare

- Hollender**, Helge Mauritz Jonatan, Folkskollärare, f. 99; 42—45.

Skolbibliotekarie

- Ljungdahl**, Erik Mauritz, Folkskollärare, f. 91; 27—45.

Tillsyningsvahtmästare (A 5)

- Ottosson**, Johan Alfred, f. 90; 38.

Kvarnbergsskolan

(Kvarnbergsgatan 1)

Vahtmästare (A 4)

- Flood**, Anders Gustav Konrad, f. 04; 42.

Otterhälleskolan

(Västra Liden)

Tillsyningslärare

- Svantesson**, Frans Artur, f. 93; 42—45.

Skolbibliotekarie

- Ekeberg**, Gustav Manfred, Folkskollärare, f. 92; 31—46.

Vahtmästare (A 4)

- Hagman**, Gunnar, f. 97; 44.

Gamla Gårdaskolan

(Drakegatan 7)

Tillsyningslärare

- Nordberg**, Sven Hilding, f. 92; 38—47.

Nya Gårdaskolan

(Södra Kustbanegatan 29)

Tillsyningslärare

- Mattsson**, August, F. K., f. 96; 38—47.

Skolbibliotekarie

- Källén**, Ture Arnold, Folkskollärare, f. 01; 38—47.

Vahtmästare (A 4)

- Persson**, Sven Daniel, f. 86; 22.

Redbergsdistriktet

omfattar stadsdelarna Olskroken, Bagaregården och Källtorp samt den del av stadsdelen Gårda, som begränsas av Kobbarnas väg, Lagerströmsplatsen och Norra Gubbero-

gatan ävensom bebyggelsen utmed Norra Gubberogatans östra sida mellan Redbergsvägen och Lagerströmsplatsen.

Skolnämnd

Lindström, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; *Ordf.*

Johnsson, John Gunnar, Assistent h. fattigv., f. 93.

Jönsson, Blenda, Fru, f. 87.

Johansson, Karl Ivar, Vagnförman, f. 88.

Larsson, Bror Isak, Överkonstapel, f. 93.

Karlsson, John Adolf, Förste hälsovårdstillsyningsman, f. 95.

Ytterdahl, Karl Johan, Järnhandlande, f. 86.

Sekreterare

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Änässkolan varje läsdag kl. 13—14.30. Rt 150614.

Jansson, Gustaf Waldemar, f. 95; (38) 39—45.

Änässkolan (Falkgatan)

Materieförvaltare

Walerius, Ernst Josef Alarik, Folkskol-lärare, f. 92; 38.

Skolbibliotekarie

Engström, Werner, Folkskollärare, f. 04; 41—46.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Abrahamsson, Karl Richard Robert, f. 83; 22.

Redbergsskolan (Örngatan 6)

Tillsyningslärare

Brolén, Lars, f. 90; 37—47.

Vaktmästare (A 4)

Johansson, Sven Anatolius, f. 95; 37.

Bagaregårdsskolan (Bagaregårdsgatan)

Tillsyningslärare

Lönnermark, Karl Helge Gillis, f. 04; 42—45.

Vaktmästare (A 4)

Gunberg, Klas Albert, f. 88; 19.

Källtorpsskolan (Intagsgatan)

Tillsyningslärare

Ahlén, John, f. 97; (34) 43—45.

Skolbibliotekarie

Ljungberg, Gustav Kurt, Folkskollärare, f. 00; 43—45.

Vaktmästare

Lennstrand, Karl Oskar, f. 11; (36) 42.

Lödösedistriktet

omfattar stadsdelarna Gamlestaden, Utby och Sävenäs (Fräntorp).

Skolnämnd

Olsson, Carl Elis, Ingenjör, f. 94; *Ordf.*

Bodin, Arvid, Cementarbetare, f. 97.

Karlsson, Anna Theresia, Fru, f. 97.

Skoglund, Anders Johan, Förrädsförman, f. 87.

Alderstam, Karola Teresia Jane, Fru, f. 05.

Sandén, Einar Axel, Civilingenjör, f. 98.

Olofsson, Gerhard Gottfrid, Järnsvarvare, f. 99.

Sekreterare

Hulthén, Ture, Överlärare, Stadsf. (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Nylöseskolan varje läsdag kl. 13—14.30. Rt 151678.

Hulthén, Ture, Stadsf., f. 94; (38) 39—45.

Nylöseskolan

(Lars Kaggsgatan)

Materieförvaltare

Edqvist, Sven Fritjof, Folkskollärare, f. 04; 41—47.

Skolbibliotekarie

Nilsson, Margot Linnéa Fredrika, Folkskollärarinna, f. 06; 41—47.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Johannison, Knut Eskil, f. 06; 41.

Lödöseskolan

(Harald Stakegatan)

Tillsyningslärare

Palm, Martin Nathanael (N a t h a n), Folkskollärare, f. 92; 28—47.

Skolbibliotekarie

Sundvall, Anders Robert, Folkskollärare, f. 03; 43—46.

Vaktmästare (A 4)

Olsson, Ernst Severin, f. 85; 22.

Utbynässkolan

folkskolan: Utby Nedergård, småskolan: Utby Stora Sörgård

Tillsyningslärare

Engström, Märta Martina, Fru, f. 95; 26—46.

Vaktmästare (arvode)

Nordström, Anna Margareta (Anna-Greta), Fru, f. 10; 42, för folkskolan.

Petterson, Svea Maria, Fru, f. 02; 43, för småskolan.

Gamla och Nya Torpaskolan samt skolan å Vidkärr

(Torpa, Sävenäs, Vidkärr)

Tillsyningslärare

Jansson, Fredrik Vilhelm Sigfrid, f. 90; 38—46.

Vaktmästare (arvode)

Andersson, Ellen Elisabeth, Fröken, f. 83; 34, för *Torpaskolan*.

Anderson, Agda Maria, Fru, f. 95; 39, för *skolan å Vidkärr*.

Nordhemsdistriktet

omfattar Haga och Annedals församlingar samt Oscar Fredriks församling undantaget dels det område av Annedals församling, som begränsas i väster av Sahlgrenska sjukhuset och rundradiostationen och i öster av Egna-hems- och Skjutbanegatorna samt dels hela Fjällgatan, Jungmansgatan nr 1—24 och det område, som begränsas av sistnämnda gata och Paradisgatan.

Skolnämnd

Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; *Ordf.*

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87.

Svensson, Karl Johan, Kassör, f. 88.

Jarlén, Johan Jonatan Assaf, Arkitekt, f. 80.

Danielsson, Serafia Bernhardina, Fru, f. 94.

Krantz, Joel Erik Emanuel, Ombudsman, f. 08.

Andreasson, John Vilhelm, Kommunalarbetare, f. 99.

Sekreterare

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stadsf: ordf. (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Nordhemsskolan varje lördag kl. 13—14.30. Rt 14 49 53.

Jungen, Ernst Birger, Stadsf: ordf., f. 90; 33—45.

Nordhemsskolan

(Nordhemsgatan 51—61)

Materieförvaltare

Blomqvist, Carl Edvin, Folkskollärare, f. 92; 28.

Skolbibliotekarie

Andreasson, Carl Gustaf Ragnar, Folkskollärare, f. 03; 38—47.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Hagman, Alf Valdemar, f. 96; 27.

Viktoriskolan

(Nordhemsgatan 34—42)

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Hedlund, John Bertil, f. 20; (39) 42.

Annedalsskolan

(Folkskolegatan 4)

Tillsyningslärare

Ohlander, Manne Sten Johannes, F. L., Överlärare, f. 94; 38—46.

Materieförvaltare

Olsson, Olof Emanuel, Folkskollärare, f. 92; 25.

Skolbibliotekarie

Wessman, Karl Folke, Folkskollärare, f. 96; 28—47.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Carlsson, Gustav Adolf, f. 92; 34.

Östra Hagaskolan

(Skolgatan 22)

Jourhavande lärare

Ljunggren, Greta Elsa Helena, f. 03; 44—47.

Skolbibliotekarie

Åhström, John Berthold Ossian, Folkskollärare, f. 93; 28—46.

Vaktmästare (A 4)

Svensson, Nils Gottfrid, f. 91; 34.

Västra Hagaskolan

(Östra Skansgatan 13)

Jourhavande lärare

Ljunggren, Greta Elsa Helena, f. 03; 44—45.

Vaktmästare (A 4)

Svensson, Nils Gottfrid, f. 91; 34.

Oscar Fredriksdistriktet

omfattar Masthuggsförsamling, utom Maj:s 4:e rote, samt av Oscar Fredriks församling, hela Fjällgatan, Jungmansgatan nr 1—24 och det område, som begränsas av sistnämnda gata och Paradisgatan.

Skolnämnd

- Larsson**, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98; *Ordf.*
Rundberg, Georg Natanael, Kontorist, f. 94.
Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86.
Elmgren-Warberg, Olof, Komminister, f. 91.
Hagman, Carl Mikael, Postmästare, f. 80.
Johansson, Sigvard Gunnar, Chaufför, f. 08.
Jonsson, Hugo Vilhelm, Konditor, f. 09.

Sekreterare

- Hagnell**, Axel Linus, Överlärare (se nedan).

Överlärare

- Mottagning i Oscar Fredriksskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 144697.*
Hagnell, Axel Linus, f. 89; 27—47.

Oscar Fredriksskolan
 (Fjällgatan 1)

Materieförvaltare

- Morgan**, Björn Morgan, Folkskollärare, f. 03; 37—46.

Skolbibliotekarie

- Wessman**, Ivar Laurent, Folkskollärare, f. 95; 30—45.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

- Andersson**, Erik Paul, f. 00; 28.

Fjällskolan
 (Fjällgatan 40)

Tillsyningslärare

- Agård**, Frans Ludvig, f. 88; 30—47.

Skolbibliotekarie

- Olander**, Gunnar Fritiof, Folkskollärare, f. 00; 41—47.

Vaktmästare (A 4)

- Johansson**, Erik Vilhelm, f. 88; 14.

- Barnavårdsnämndens skolhem**
 (4:de Långgatan 7, se närmare barnavårdsnämnden)

Föreståndare och tillsyningslärare

Mottagning varje skoldag utom lördag kl. 13,30—14,30. Rt 144967.

- Hallin**, John Richard, f. 87; 32—45.

Carl Johansdistriktet

omfattar de delar av Carl Johans församling, som ligger väster om Bangatan—Bagaregatan och öster om Slottsskogsgatan samt en linje i Slottsskogsgatans förlängning ut till hamnen

Skolnämnd

- Andersson**, Rosa, Fru, f. 11; *Ordf.*
Karlén, Otto, f. d. Spåravningsföreståndare, f. 77.
Lindau, Frans Hilmer Isidor, Förste postiljon, f. 85.
Lundqvist, Ester Vilhelmina, Fru, f. 96.
Gustavson, Arvid Viktor, Cementarbetare, f. 93.
Gunne, Sigbritt Anna Elisabet, Fru, f. 12.
Wahlberg, Sixten Sigfrid, Tulluppsyningsman, f. 93.

Sekreterare

- Lindälv**, Elof Alexius, Överlärare (se nedan).

Överlärare

- Mottagning i Carl Johansskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 141698.*
Lindälv, Elof Alexius, f. 87; 32—47.

Carl Johansskolan
 (Koopmansgatan 18)

Materieförvaltare

- Kolbjörn**, Gustaf Edgar, Folkskollärare, f. 98; 43—45.

Skolbibliotekarie

- Glanzelius**, Max, Folkskollärare, f. 94; 31—46.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

- Odén**, Axel Åke, f. 04; 32.

Djurgårdsskolan
 (Djurgårdsgatan 29)

Tillsyningslärare

- Wilske**, Gustaf Harald Valentin, f. 98; 43—45.

Vaktmästare (arvode)

- Eriksson**, Julia Alinde, Fru, f. 95; (31) 41.

Gråbergsskolan
 (Gråbergsgatan 30)

Tillsyningslärare

- Falk**, Karl Gotfrid, f. 90; 34—46.

Vaktmästare (A 4)

- Gustafsson**, Carl Johan, f. 79; (07) 41.

Kungsladugårdsdistriktet

omfattar de delar av Carl Johans församling, som ligger väster om Slottsskogsgatan och en linje i Slottsskogsgatans förlängning ut till hamnen jämte Nya Varvet

Skolnämnd

- Sjöström**, Hulda Elvira, Fru, f. 83; *Ordf.*
Åkerström, Eric Vilhelm, Ingenjör, f. 90.

Andersson, David Wilhelm, Buntmakare, f. 89.

Johansson, Hedvig Linnéa, Fru, f. 02.

Larsson, Signe Beatrice, Fru, f. 96.

Oswald, Uddo Valfrid, Avdelningschef, f. 98.

Lindgren, Johan Malkus Artur, Metallarbetare, f. 03.

Sekreterare

Engkvist, Henning Erhard, Överlärare, (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Kungsladugårdsskolan varje läsdag kl. 13—14,30. Rt 14 24 49.

Engkvist, Henning Erhard, f. 94; 41—46.

Kungsladugårdsskolan

(Birger Jarlgatan)

Materieförvaltare

Ekström, Nils Bertil, Folkskollärare, f. 04; 42—45.

Skolbibliotekarie

Hersle, Arvid Conrad, F. M., Folkskollärare, f. 04; 37—46.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Fredriksson, Hjalmar, f. 96; (32) 36.

Sannaskolan

(Jordhyttegatan)

Tillsyningslärare

Lizell, Ernst Wilhelm, f. 94; (32) 41—47.

Skolbibliotekarie

Carlén, Otto Isidor, Folkskollärare, f. 88; (32) 41—47.

Vaktmästare

Johansson, Sven Osborn, f. 04; (26) 41.

Lundbydistriktet

omfattar Lundby församling

Skolnämnd

Kihlman, Herman Axel Constantin, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90; *Ord.*

Fredman, Anders Gustaf, Poliskonstapel, f. 90.

Persson, Hilde Ansgarius, Järnsvarvare, f. 85.

Rydström, Agda Mathilda, Fru, f. 91.

Andersson, Karl Natanael, Polisöverkonstapel, f. 89.

Banck, Greta Maria Gustava, Fröken, f. 96.

Hansson, Otto Viktor, Stationskarl, f. 92.

Sekreterare

Sandström, Gustav Vilhelm Leonard, F. L., Överlärare (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Rambergsskolan varje läsdag kl. 13—14,30. Rt 22 33 03.

Sandström, Gustav Vilhelm Leonard, F. L., f. 84; 26—45.

Rambergsskolan

(Övra Hallegatan 1)

Materieförvaltare

Dahlström, Birger, Folkskollärare, f. 96; 31.

Skolbibliotekarie

Appelgren, Knut Reinhold, Folkskollärare, f. 96; 30—45.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Holmström, Ruben Fridolf, f. 95; 25.

Gamla Lindholmsskolan

(Lindholmsvägen nr 29 A och B)

Nya Lindholmsskolan

(Verkmästaregatan nr 35 B)

Nya Lindholmsskolans annex

(Verkmästaregatan nr 35 B)

Tillsyningslärare

Österlind, Oscar Fredrik, f. 90; 43—46.

Skolbibliotekarie

Olsson, Karl-Eric, Folkskollärare, f. 08; 39—45.

Vaktmästare (A 4)

Jonasson, Olof, f. 15; 44.

Kyrkbyskolan

(folkskolan: Prästgården, Lundby; småskolan: Andersgården, Lundby)

Tillsyningslärare

Larsson, Johan Martin, f. 91; 37—46.

Vaktmästare (A 4)

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, f. 92; 25.

Hisingstadsskolan

(Pumpgatan, 7 kv. 5 roten, Hisingstad)

Tillsyningslärare

Svensson, Sven Algot, f. 94; (37) 38—47.

Vaktmästare (A 4)

Schræder, Rudolf Sigfrid, f. 05; 36.

Kvillebäcksskolan

(Herkulesgatan, Litt. I bz—I bö kv. B. Bråmargård)

Tillsyningslärare

Hallén, Olof Rikard, f. 97; 31—46.

Vaktmästare (A 4)

Nyberg, Torsten Gunnar, f. 94; 26.

Ivarsbergsskolan

(Färjenäs, Ivarsberg, Lundby)

*Tillsyningslärare***Düring**, Per Gunnar, f. 04; 33—45.*Vaktmästare* (arvode)**Fredriksson**, Ida Linnéa, f. 87; 27.**Härödsskolan**

(Häröd Norgård)

Vaktmästare (arvode)**Andersson**, Astrid Karola, Fru, f. 11; 30.**Toleredsskolan**

(Björlandavägen)

*Tillsyningslärare***Andréasson**, Anders Karsten, f. 92; 41—47.*Vaktmästare* (arvode)**Laurén**, Signe Augusta Niontina, Fru, f. 02; (33) 41.**Örgrytedistriktet**

omfattar Örgryte församling utom stadsdelarna Gårda och Sävenäs (Fräntorp).

*Skolnämnd***Tholin**, Carl Bertil, Spärvägsman, f. 10; *Ordf.***Björck**, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87.**Hallberg**, Bror Vilhelm, Stationskarl, f. 01.**Jähnke**, Gunhild Astrea Elvira, Fru, f. 11.**Söderlund**, Iris, Fru, f. 01.**Palmgren**, Gösta Mauritz, Vaktmästare, f. 10.**Allberg**, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, Stadsf., f. 01.*Sekreterare***Larsson**, August Hjalm ar, Överlärare, (se nedan).*Överlärare**Mottagning i Lundensskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 15 19 72.***Larsson**, August Hjalm ar, f. 89; (38) 39—45.**Lundensskolan**

(Lunden)

*Materieförvaltare***Kristensson**, Fred Olof Valter, Folkskol-lärare, f. 05; 39—45.*Skolbibliotekarie***Wennberg**, James Fredrik, Folkskollärare, f. 93; 42—45.*Tillsyningsvaktmästare* (A 5)**Berndtsson**, John Fritz Gunnar, f. 06; 38.**Böskolan**

(Danska vägen)

*Tillsyningslärare***Ridell**, Gustaf Ferdinand, f. 86; 32—47.*Vaktmästare* (A 4)**Andersson**, Axel Ruben Bertram, f. 91; (21) 33.**Framnässkolan**

(Såpebruksgatan)

*Tillsyningslärare***Neuman**, Fritz Georg Konrad, f. 91; 29—47.*Vaktmästare* (A 4)**Fredriksson**, Karl Gottfrid, f. 99; 33.**Kallebäcksskolan**

(Kallebäck)

*Tillsyningslärare***Neuman**, Fritz Georg Konrad, f. 91; 29—47.*Vaktmästare* (arvode)**Andersson**, Elsa Fredrika, Fru, f. 93; 41.**Burässkolan**

(Framnäs-gatan)

*Tillsyningslärare***Digerfeldt**, John Valfrid, f. 99; 41—47.*Skolbibliotekarie***Borgeson**, Georg Thomas Bernhard, Folkskollärare, f. 98; 41—47.*Vaktmästare* (A 4)**Svensson**, Carl Johan, f. 97; 27.**Frölundadistriktet**

omfattar den med Göteborgs stad den 1 januari 1945 inkorporerade Västra Frölunda kommun.

*Skolnämnd***Henrikson**, Carl Torsten, Redaktör, Stadsf., f. 06; *Ordf.***Östberg**, Amanda Cecilia, Fru, f. 90.**Nilsson**, Emil, Tulluppsyningsman, f. 84.**Svedgren**, John Erik, Byggnadsarbetare, f. 00.**Larsson**, Gunnar Levin, Handlande, f. 01.**Twedmark**, Hans Adolf, Flaggjunkare, f. 93.**Svensson**, Kurt Morgan, Förman, f. 15.*Sekreterare***Jungnell**, Fridolf Robert, Överlärare, (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Nya Dalaskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 29 02 01.

Jungnell, Fridolf Robert, f. 85; 45.

Nya Dalaskolan

(Grimmeredsvägen 10, Nya Varvet)

Materieförvaltare

Holgén, Karl William Alrik, Folkskollärare, f. 99; 45.

Skolbibliotekarie

Lindberg, Hugo Fridtjuv, Folkskollärare, f. 01; 45.

Tillsyningsvaktmästare (A 5)

Himmelmann, Carl Adolf, f. 91.

Gamla Dalaskolan*Materieförvaltare*

Holgén, Karl William Alrik, Folkskollärare, f. 99.

Vaktmästare (arvode)

Rosén, Axel Gunder, f. 88.

Hagensskolan

(Hagens kapellväg 1)

Jourhavande lärare

Ellegård, Karl Algot, f. 93.

Vaktmästare (arvode)

Lärk, Aron Gottfrid, f. 01.

Pävelundsskolan

(Traneredsvägen 33, Långedrag)

Tillsyningslärare

Wallin, Klas Birger Ivar, f. 91.

Skolbibliotekarie

Wallin, Klas Birger Ivar, Folkskollärare, f. 91.

Vaktmästare (A 4)

Ekelöf, Simon Filip, f. 98.

Långedragsskolan

(Eckragatan 36, Långedrag)

Jourhavande lärare

Svensson, Hildegard Sofia, f. 95.

Vaktmästare (A 4)

Carlsson, Gustaf Hjalmar Fredrik, f. 98.

Högensskolan

(Näset)

Jourhavande lärare

Järning, Gustav Arvid, f. 88.

Vaktmästare (A 4)

Karlsson, Erik Henry, f. 02.

Åkerredsskolan

(Näset)

Jourhavande lärare

Eriksson, Erland Gustaf, f. 89.

Skolbibliotekarie

Eriksson, Erland Gustaf, Folkskollärare, f. 89.

Vaktmästare (arvode)

Aastradsen, Peter James Andreas, f. 80.

Järnbrottskolan

(Järnbrott)

Jourhavande lärare

Söderström, Else, f. 96.

Vaktmästare

Öberg, Eric Valfrid, f. 00.

Hjälpskolan*Skolnämnd*

Westelius, Signe, Rektor, f. 80; *Ordf.*

Sundberg, Abel Gotthard Leopold, Stationskarl, Riksdagsman, f. 93.

Ärzén, Johan Bernhard, Förste lokreparatör, f. 91.

Österholm, John Axel Wilhelm, Stuveriarbetare, f. 79.

Reuterskiöld, Sonja Emilia Frideborg, Fru, f. 05.

Pettersson, Westa Maria, Fru, f. 84.

Blomstrand, Gustaf Wilhelm, J. K., Stiftsnotarie, f. 99.

Sekreterare

Ohlander, Sten Manne Johannes, F. L., Överlärare (se nedan).

Överlärare

Mottagning i Annedalsskolan varje lördag kl. 13—14,30. Rt 13 36 96.

Ohlander, Sten Manne Johannes, F. L., f. 94; 38—46.

Lärarpersonal¹⁾

Förutom förenämnda 12 överlärare finnes följande lärarpersonal: 248 folkskollärare, tre *eo folkskollärare*, åtta på vakanta platser *vik. folkskollärare*, 232 folkskollärarynnor, 11 på vakanta platser *vik. folkskollärarynnor*, 267 småskollärarynnor, 28 *eo småskollärarynnor*, tre på vakanta platser *vik. småskollärarynnor*, 54 slöjdlärare, fyra *eo slöjdlärare*, två slöjdlärare med timtjänstgöring, 67 handarbetslärarynnor, tre *eo handarbets-*

lärarynnor, två *ständ. vik. handarbetslärarynnor*, tre handarbetslärarynnor med timtjänstgöring, tre sånglärare, fyra sånglärarynnor, en *eo sånglärarynna*, sex sånglärare och två sånglärarynnor med timtjänstgöring, två gymnastiklärare, sex gymnastiklärarynnor, en på vakant plats *vik. gymnastiklärare* och fem på vakanta platser *vik. gymnastiklärarynnor*, en gymnastiklärarynna med timtjänstgöring, 32 skolkökslärarynnor, sex *eo* och *ständ. vik. skolkökslärarynnor* samt två skolkökslärarynnor med timtjänstgöring.

Fortsättnings- och repetitionsskolorna

I enlighet med av stadsfullmäktige den 10 juli 1919 fattat beslut äro från och med höstterminen 1920 obligatoriska fortsättningsskolor upprättade. Skyldig att deltaga i fortsättningsskolans undervisning är envar, som med fullständigt avgångsbetyg enligt § 47 av gällande folkskolestadga genomgått den egentliga folkskolan eller på annat sätt förvärvat sig motsvarande kunskaper och ej åtnjuter annan undervisning.

Skolplikten omfattar 264 undervisningstimmar och fullgöres på ett läsår under 33 veckor med åtta timmar pr vecka. I allmänhet är lästiden förlagd till *en dag* i veckan.

Skolorna äro yrkesbetonade, d. v. s. undervisningen avser att giva en förberedande yrkesutbildning. Den praktiska utbildningen erhålles i särskilda för ändamålet inrättade skolverkstäder. F. n. finnas följande skoltyper:

För gossar: 1) järnindustri, 2) snickeriyrket, 3) elektroteknik, 4) handel och 5) sjöfart och navigering; för flickor: 1) husligt arbete, 2) behlädnadsyrken och 3) handel.

Vårterminen 1945 äro i skolorna inskrivna 1.102 elever, fördelade på 44 avdelningar.

För de från folkskolan avgångna elever, vilka ej kunnat inhämta hela folkskolekursen (§ 48 av folkskolestadgan) äro ersättningsskolor, *repetitionsskolor*, från ovan sagda tid upprättade. Samma bestämmelser i fråga om skolplikt och undervisningstid pr läsår och vecka som för fortsättningsskolan äro gällande. I repetitionsskolorna undervisas vårterminen 1945 83 elever i sex avdelningar.

Undervisningen är förlagd till lokaler i två skolhus nämligen Viktoriaskolan (45 avd.) och Änässkolan (5 avd.).

Enligt gällande reglemente skall folkskolinspektören även vara inspektör för fortsättningsskolorna. Som styrelse fungerar allmänna folkskolestyrelsen. För övrigt handhaves ledningen av en för tre år i sänder av fortsättningsskolestyrelsen utsedd överlärare.

Ståt för år 1945: Utgifter 222.100 kr., inkomster 47.718 kr., varav statsbidrag 47.178 kr.

Författningar m. m. Reglemente för fortsättningsskolorna, fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 10 augusti 1936. Instruktion för överlärare vid Göteborgs fortsättnings- och ersättningsskolor, fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 9 september 1927. Kursplan för fortsättningsskolorna, fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 10 augusti 1936.

Överlärare

Mottagning i Götabergsskolan varje läsdag kl. 13—14.30. Rt 18 16 95.

Ivarsson, Frans Reinhold, f. 97; 41—46.

Jourhavande lärare

Mottagning i Viktoriaskolan varje läsdag kl. 13—13.40. Rt 14 05 34.

Bengtsson, Johan William, f. 87; 44—45.

Tillsyningsvaikmästare (A 5)

Hedlund, John Bertil, f. 20; (39) 42.

Lärarpersonal

Vid skolorna äro anställda med hela eller större delen av tjänstgöringen förlagd till fortsättningsskolan sju folkskollärare, tre folkskollärarynnor, sex slöjdlärare, två handarbetslärarynnor och fyra skolkökslärarynnor. Den övriga undervisningen handhaves av timlärare.

¹⁾ Angående lärarpersonalens löner se tablån i slutet av boken.

Göteborgs praktiska mellanskolor

Vid sidan om statsläroverken, kommunala mellanskolan, folkskolans högre avdelning och forsetningsskolan finnas i Göteborg tre typer av praktiska mellanskolor, nämligen med handelsundervisning, med teknisk undervisning samt med huslig undervisning. Skolornas område har samma omfattning som Göteborgs stads skoldistrikt. Stadsfullmäktige i Göteborg ansvara för skolornas bestånd och besluta om deras ekonomiska förhållanden.

Skolorna äro följande:

Göteborgs praktiska mellanskola med handelsundervisning för gossar,
 » » » » » » flickor,
 » » » » teknisk undervisning,
 » » » » huslig undervisning.

Alla skolorna äro fyraåriga. Nu gällande reglemente är stadfäst av Kungl. Maj:t den 22 mars 1935 med smärre tillägg den 23 oktober 1936, den 12 mars 1937 och den 29 december 1944.

Den närmare vården och ledningen av skolorna utövas numera av en gemensam styrelse. Till 1925 (15 oktober) hade varje skola sin särskilda styrelse och var sin rektor. Styrelsen, som sedan 1939 väljes av stadsfullmäktige, skall bestå av, förutom skolornas tjänstgörande rektor, nio ledamöter och fem suppleanter. Dessutom utse stadsfullmäktige två revisorer och två suppleanter att granska styrelsens räkenskaper och förvaltning. Ledamöterna och suppleanterna, vilka väljas för en tid av fyra år, utses bland stadens för nit om skolväsendet kända och vid stadsfullmäktigeval röstberättigade invånare, varvid skall tillses, att minst två ledamöter och en suppleant skola vara sakkunniga i fråga om handel, att minst två ledamöter och en suppleant skola vara sakkunniga i fråga om industri eller hantverk samt att minst två ledamöter och en suppleant skola vara kvinnor med insikt och erfarenhet på det husliga arbetets område. Stadens folkskolinspektör äger övervara styrelsens sammanträden och deltaga i överläggningarna men ej i besluten med rätt för honom att få sin mening antecknad till protokollet. Folkskolestyrelsens kassaförvaltare är även kassaförvaltare för praktiska mellanskolorna.

Praktiska mellanskolorna med handelsundervisning började såsom högre folkskolor höstterminen 1917 efter att förut under två läsår hava utgjort en försöksavdelning inom folkskolans högre avdelning. Fr. o. m. höstterminen 1936 äro dessa skolor praktiska mellanskolor med rätt att vid slutet av vårterminen anställa praktisk realexamen.

Handelsskolorna meddela undervisning i realskolans ämnen samt i handelskorrespondens (även på främmande språk), handelsräkning, bokföring, kontorsarbete, maskinskrivning, steno-
 nografi, textning och reklamteckning; därjämte för flickorna i musik, slöjd och hushållsöromål.

Skolorna omfattade vid senaste höstterminens början 20 avdelningar, därav sju för gossar med 178 elever och 13 för flickor med 381 elever.

Praktiska mellanskolan med teknisk undervisning började såsom yrkesbestämd högre folkskola vårterminen 1923. Den hade dock förut under tre och ett halvt år arbetat som en teknisk linje av folkskolans högre avdelning. Fr. o. m. höstterminen 1936 är den praktisk mellanskola med rätt att anställa praktisk realexamen.

Denna skola meddelar undervisning i realskolans ämnen men med huvudvikten lagd på de ämnen, som förbereda för praktiskt yrkesarbete: matematik, fysik och kemi; därjämte få eleverna utbildning i ritteknik, maskin- och byggnadslära samt verkstadsarbete.

Skolan omfattade vid höstterminens början 14 avdelningar med inalles 383 elever.

Praktiska mellanskolan med huslig undervisning startade såsom allmän högre folkskola höstterminen 1920 och blev av Kungl. Maj:t förklarad för yrkesbestämd högre folkskola

från och med höstterminen 1921. Fr. o. m. höstterminen 1937 är den av Kungl. Maj: erkänd praktisk mellanskola.

Skolan meddelar undervisning i realskolans ämnen men lägger huvudvikt vid praktisk kvinnlig utbildning i handarbete, enkel vävning, hushållsgöromål, hemvård och hemsjukvård samt barnavård.

Skolan omfattade vid senaste höstterminens början åtta avdelningar med 244 elever.

Stat för år 1945: Utgifter 1.039.365 kr., inkomster 599.140 kr., därav statsbidrag 544.650 kr.

Författningar m. m. Kungl. stadga angående högre folkskolor den 7 juni 1934 med ändring den 17 mars 1939. Reglemente för Göteborgs högre folkskolor, fastställt av Kungl. Maj: den 22 mars 1935 med tillägg den 23 oktober 1936 och den 12 mars 1937. Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för lärare vid praktiska mellanskolor den 11 november 1938 och den 30 juni 1943. Tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Kungl. Maj:ts kungörelse med föreskrifter rörande tillämpning av tjänste- och familjepensionsreglementena för de högre kommunala skolorna den 5 november 1943.

Inspektör

Gabrielsson, Assar Thorvald Natanael, Direktör, f. 91; 38.

Ordförande

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; led. 25—47, Ordf. 35—.

Vice ordförande

Ohlön, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., f. 88; led. 28—47, v. Ordf. 35—.

Övriga ledamöter

Skoglund, Anders Johan, Förrädsförman, f. 87; 25—47.

Dahlström, Alma Charlotta, Fru, f. 84; 25—47.

Sjöström, Hulda Elvira, Fru, f. 83; 32—47.

Rosén, Arvid, F. M., Rektor, se nedan, självskriven led. 33—, *Sekr.* 33—.

Kalén, Herbert Johannes, F. D., Rektor, f. 93; (34) 36—47.

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurangföreståndare, f. 87; (28) 40—47.

Bourghardt, Josua, J. K., Konsul, Direktör, f. 93; 40—47.

Stenhård, Karl Marcus, Metallarbetare, f. 09; 44—47.

Kassaf. se folkskolestyrelsen.

Suppleanter

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95; 25—47.

Levisson, Astri, Fru, f. 85; 40—47.

Larsson, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98; 36—47.

Lesslie, Hildur Annie Beatrice, Fru, f. 90; 40—47.

Lundell, Nils Gustav, Butiksföreståndare, f. 96; 44—47.

Lärarkårens representant

Särnquist, Karl Orvar, F. K., Ämneslärare, f. 98; 38—45.

Suppleant

Centerwall, Märta, Skolkökslärarinna, f. 97; 35—45.

Revisorer

Göthberg, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; 41—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 45—.

Suppleanter

Magnér Karl Helge Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; 44—.

Steen, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 45—.

Rektor

(förordnad av kungl. skolöverstyrelsen)

Mottagningstid varje läsdag kl. 11—11,30 å Hvitfeldtsskolan. Rt 11 0243.

Rosén, Arvid, F. M., f. 95; 33.

Vaktmästare

Olsson, Frans Oscar, f. 84; (22) 40.

Lärarpersonal

18 ämneslärare, 14 ämneslärarinnor, åtta eo ämneslärare, sju eo ämneslärarinnor, två lärare och åtta lärarinnor i yrkes- o. övningsämnen, tre extra lärare i läsämnen, en timlärare i läsämnen, nio timlärare i yrkes- och övningsämnen, en gymnastiklärare, två gymnastiklärarinnor, en eo gymnastiklärare, en timlärare i gymnastik samt en eo lärare och en timlärare i sång och musik.

Dessutom finnes ett *skrivbiträde* (Eo D) på rektorsexpeditionen.

Göteborgs kommunala mellanskola*Skånegatan 20. Expeditionstid kl. 11,30—12. Rt 16 98 51.*

Göteborgs kommunala mellanskola har växt fram ur den »allmänna linje», som år 1920 inrättades vid Göteborgs folkskolor. De första två åren omfattade denna linje endast flickor, men läsåret 1922—23 upprättades även en avdelning för gossar. Realskolexamen avlades första gången av skolans elever (som privatister) den 3 juni 1924.

Den 11 december 1924 beslöt stadsfullmäktige att organisera skolan som kommunal mellanskola, och genom Kungl. Maj:ts beslut av den 29 maj 1925 erkändes den som sådan från och med den 1 juli 1925, i vilken egenskap skolan åtnjuter statsbidrag samt har rätt att anordna realexamen.

Skolan, som har en linje för gossar och en linje för flickor, utgör en självständigt organiserad överbyggnad på folkskolan, utgående från dennas sjätte årsklass, och ger samma utbildning som statens 4-klassiga realskolor. Lärokursen är fyraårig och avslutas med realexamen.

Undervisningen är avgiftsfri. Undervisningsmateriel, läroböcker m. m. erhållas till nedsatt pris som i folkskolan. Medellösa lärjungar erhålla fria läroböcker. Till fattiga begåvade lärjungar utdelas stipendier.

Ledningen av skolan utövas av en särskild styrelse. Denna består av, förutom tjänstgörande rektor, minst sex ledamöter, varav minst en skall vara kvinna, med tre suppleanter, valda för en tid av fyra år av stadsfullmäktige. Folkskolestyrelsens kassaförvaltare är även kassaförvaltare för kommunala mellanskolan. Inspektor för skolan förordnas av kungl. skolöverstyrelsen. För den närmaste ledningen av skolan förordnar skolöverstyrelsen en bland de tjänstgörande lärarna som rektor. Därjämte förordnar skolstyrelsen en av lärarinnorna som tillsynslärare.

Skolan omfattar f. n. 34 avdelningar, därav 10 gossavdelningar, 19 flickavdelningar och fem samklasser. Antalet lärjungar vid höstterminens början 1944 var 1.066 (391 gossar och 675 flickor).

Skolan, som var färdigbyggd till höstterminen 1938, har uppförts efter ritningar av arkitekt Sigfrid Eriksson.

Stat för år 1945: Utgifter 898.837 kr., inkomster 496.850 kr., därav statsbidrag 424.690 kr.

Författningar. Kungl. stadgan angående kommunala mellanskolor den 2 juni 1933 med ändring den 17 mars 1939, den 3 maj 1940 och den 30 juni 1943. Reglemente för kommunala mellanskolan i Göteborg, fastställt av Kungl. Maj:t den 21 maj 1937. Kungl. Maj:ts avlösningsreglemente för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor den 11 november 1938. Avlösningsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943 med tillägg den 30 juni 1943. Kungl. kungörelse angående statsbidrag till avlöning av lärare vid kommunala mellanskolor den 9 december 1938, med ändring den 3 maj 1940 och den 30 juni 1942. Tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Kungl. Maj:ts kungörelse med föreskrifter rörande tillämpning av tjänste- och familjepensionsreglementena för de högre kommunala skolorna den 5 november 1943.

Inspektor

Johansson, S v e n Christian, M. D., Professor, Överläkare, f. 80; 38, (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Ordförande

Sjödahl, H a k o n Lauritz E d g a r, Lektor, Riksdagsman, f. 87; led. 25—47, Ordf. 25—.

Vice ordförande

Carlbring, C a r l Gustaf E i n a r, Disponent, f. 80; led. 25—47, v. Ordf. 25—.

Övriga ledamöter

Lilie, E i n a r Teodor, F. D., Rektor, se nedan, självskriven led. 26—, Sekr. 26—.

Sandström, G u s t a v Vilhelm Leonard, F. L., Överlärare, f. 84; (25) 30—47.

Janson, Erik Esaias, Läroverksadjunkt, f. 78; (26) 30—47.

Hellers, Hedvig Aurora Josefina, Fru, f. 91; (25) 31—47.

Hansson, Gertrud Otilia Elisabet, Fru, f. 95; (39) 40—47.

Kassaf. se folkskolestyrelsen.

Suppleanter

Bengtsson, Johan William, Folkskollärare, f. 87; 40—47.

Linderoth, Martha Elisabeth (Lisa), Folkskollärarinna, Fru, Stadsf., f. 99; 38—47.

Sefve, Sven Ivar, F. D., Rektor, Riksdagsman, f. 86; 38—47.

Revisorer

Göthberg, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; 44—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 45—.

Suppleanter

Magnér, Karl Helge Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; 44—.

Steen, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 45—.

Rektor

Mottagningstid varje läsdag kl. 11,30—12. Rt 16 98 51.

Lilie, Einar Teodor, F. D., f. 90; 26.

Tillsynslärare

Matell, Greta Boel Augusta, F. M., f. 92; (27) 39.

Vaktmästare (A 5, A 4)

Nordlund, Carl Ivan, f. 89; 25.

Schmidt, Harald Robert Valdemar, f. 12; 38.

Lärarpersonal

13 ämneslärare, 18 ämneslärarinnor, fyra eo ämneslärare, fyra eo ämneslärarinnor, en extra lärare, en titmlärare i läroämnen, fyra övningslärare, sex eo övningslärare, fem timlärare i övningsämnen.

Dessutom en skolsköterska och en kontorist (Eo D).

Majornas kommunala flickskola

Carl Johansgatan 16. Expeditionstid kl. 11,30—12. Rt 1444 63.

Majornas kommunala flickskola har uppstått genom att Göteborgs stad enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 mars 1936 övertagit Majornas elementarläroverk för flickor, vilket började sin verksamhet år 1866. Efter tillstånd av Kungl. Maj:t den 22 maj 1936 ombildades skolan fr. o. m. höstterminen samma år i enlighet med Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor till en kommunal flickskola med enbart teoretisk linje och förenade sju- och sexåriga lärokurser.

Ledningen av skolan utövas av en styrelse, som enligt skolans reglemente består av sex ledamöter, varav minst två skola vara kvinnor, med fyra suppleanter, varav minst en kvinnlig samt skolans rektor såsom självskrivna ledamot. Styrelsen väljes av stadsfullmäktige för fyra år. Inspektor och rektor förordnas av kungl. skolöverstyrelsen.

Terminsavgiften är 40 kr. Mindre bemedlade och medellösa lärjungar erhålla nedsättning i, resp. befrielse från terminsavgift. Denna fråga avgöres av terminsavgiftsnämnden, bestående av inspektor, rektor och en av stadsfullmäktige vald ledamot.

Skolan omfattar f. n. 14 avdelningar, och elevantalet uppgick under höstterminen 1944 till 387.

Stat för år 1945: Utgifter 327.655 kr.; inkomster 179.410 kr., varav i statsbidrag 148.870 kr.

Författningar m. m. Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor den 24 september 1928. Reglemente för Majornas kommunala flickskola, fastställt av Kungl. Maj:t den 22 maj 1936. Kungl. Maj:ts avlösningsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Kungl. Maj:ts kungörelse med föreskrifter rörande tillämpning av tjänste- och familjepensionsreglementena för de högre kommunala skolorna den 5 november 1943.

Inspektor

Elmgren, John Kristian Gustaf, F. D., Professor, f. 04; 39 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Ordförande

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; led. (31) 37—47, led. i terminsavgiftsnämnd 38—, Ordf. 38—.

Vice ordförande

Hedström, Lydia Elisabeth (E l s i e) Sofia, Fru, f. 93; led. (36) 37—47, v. Ordf. 42—.

Övriga ledamöter

Jönsson, Blenda, Fru, f. 87; led. (36) 37—47.

Larsson, Ingrid Margareta, F. M., Rektor, se nedan, självskrivnen led. (31) 37—, Sekr. (31) 37—.

Carlsson, John Gottfrid, Spårvagnsförare, f. 87; (37) 38—47.

Gustavson, Alma Sofia, Fru, f. 86; (37) 44—47.

Lindström, Nanny Angelika, Bankkasörska, f. 80; (37) 44—47.

Suppleanter

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; 38—47.

Wastenson, Åke Waste Maximilian, Direktör, f. 97; 42—47.

Kärrberg, Klara Viola, Fru, f. 01; 44—47.

Hedin, Greta, F. D., Docent, Lektor, f. 89; 44—47.

Terminsavgiftsnämnd

Elmgren, John Kristian Gustaf, F. D., Professor, se ovan, självskrivnen led. 39—.

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare (se ovan) 38—47.

Larsson, Ingrid Margareta, F. M., Rektor, se nedan, självskrivnen led. 37—.

Revisorer

Göthberg, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; 44—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 45—.

Suppleanter

Magnér, Karl Helge Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; 44—.

Steen, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 45—.

Rektor

*Mottagningstid varje lösdag kl. 11,45—12,15.
Rt 14 44 63.*

Larsson, Ingrid Margareta, F. M., f. 92; (31) 36.

Vaktmästare (A 4)

Thorbjörnsson, Knut August, f. 98; 32.

Lärarpersonal

10 ämneslärarinnor, fyra övningslärarinnor, tre eo ämneslärarinnor, tre kvinnliga och en manlig timplärare i läsämnen, fem timplärarinnor i övningsämnen.

Vasa kommunala flickskola

Karl Gustafsgatan 10. Expeditionstid: kl. 12—12,45. Rt 13 29 88. Chalmersgatan 7. Expeditionstid: kl. 12—12,30 (måndagar, onsdagar och fredagar). Rt 13 44 53.

Vasa kommunala flickskola har uppstått därigenom att Fruntimmersföreningens flickskola, stiftad 1815, Mathilda Halls skola, grundad 1857, Göteborgs Lyceum för flickor, som började sin verksamhet 1917, och Vasa flickskola, vars verksamhet började 1914, enligt beslut av stadsfullmäktige den 3 februari 1938, övertogs av staden och sammanslogos till en kommunal flickskola. Efter Kungl. Maj:ts tillstånd den 29 juli 1938 började skolan sin verksamhet med höstterminen samma år. Den är organiserad i enlighet med Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor med enbart teoretisk linje och förenade sju- och sexåriga lärokurser.

Skolans ledning utövas av en styrelse, bestående av sju ledamöter, varav minst två skola vara kvinnor, med fyra suppleanter, varav minst en kvinnlig, samt skolans rektor som självskrivnen ledamot. Styrelsen väljes av stadsfullmäktige för fyra år. Inspektor och rektor förordnas av kungl. skolöverstyrelsen.

Terminsavgiften är 40 kr. Mindre bemedlade och medellösa lärjungar erhålla nedsättning i resp. befrielse från terminsavgift. Terminsavgiftsnämnden består av inspektor, rektor och en av stadsfullmäktige vald ledamot.

Skolan omfattar för närvarande 22 klassavdelningar, därav 15 förlagda till Karl Gustafsgatan 10 och sju förlagda till Chalmersgatan 7. Antalet elever var under höstterminen 1944 631.

Stat för år 1945: Utgifter 491.629 kr.; inkomster 319.148 kr., varav i statsbidrag 254.300 kr.

Författningar m. m.: Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor den 24 september 1928 och den 17 mars 1939 med ändring den 17 mars 1939, den 30 juni 1943 och den 2 november 1944. Reglemente för Vasa kommunala flickskola, fastställt av Kungl. Maj:t den 29

juli 1938. Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Kungl. Maj:ts kungörelse med föreskrifter rörande tillämpning av tjänste- och familjepensionsreglementena för de högre kommunala skolorna den 5 november 1943.

Inspektör

Lindroth, Hjalmar Axel, F. D., Professor, f. 78; 38 (förordnad av kungl. skolöverstyrelsen).

Ordförande

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95; led. 38—47, led. i *terminsavgiftsnämnd* 40—47, Ordf. 40—.

Vice ordförande

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; led. 38—47, v. Ordf. 38—.

Övriga ledamöter

Hedström, Lydia Elisabeth (Elsie) Sofia, Fru, f. 93; 38—47.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 38—47.

Persson, Ebbamaria, Rektor, se nedan, självskriven led. 38—, *Sekr.* 38—.

Kihlman, Herman Axel Constantin, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90; (38) 40—47.

Welin, Hilma Elsa Ottilia, Fru, f. 97; (38) 44—47.

Engblad, Augusta Vincentia, Fru, f. 93; (38) 45—47.

Suppleanter

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85; 38—47.

Anzén, Sven Hjalmar, Trafikförman, f. 02; 40—47.

Linde, Ebbe, F. L., f. 97; 44—47.

Christiansson, Bertil Joar, Metallarbetare, Stadsf., f. 01; 45—47.

Terminsavgiftsnämnd

Lindroth, Hjalmar Axel, F. D., Professor, se ovan, självskriven led. 38—.

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, (se ovan) 40—47.

Persson, Ebbamaria, Rektor, se nedan, självskriven led. 38—.

Revisorer

Göthberg, Yngve Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; 44—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 45—.

Suppleanter

Magnér, Karl Helge Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; 44—.

Steen, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 45—.

Rektor

Mottagningstid varje läsdag kl. 12—12,45.

Karl Gustafsgatan 10. Rt 13 29 88.

Persson, Ebbamaria, f. 83; 38.

Biträdande rektor

Mottagningstid måndagar, onsdagar och lördagar kl. 12—12,30. Chalmersgatan 7.

Rt 13 44 53.

Hedin, Edit Josefina, f. 92; 38.

Vaktmästare (A 4)

Lindqvist, Anders Gottfrid, f. 07; 38. *Karl Gustafsgatan 10.*

Pihl, Bertha Vilhelmina, f. 01; 41. *Chalmersgatan 7.*

Lärarpersonal

19 ämneslärarinnor, åtta övningslärarinnor, två eo ämneslärarinnor, två eo övningslärarinnor, två extra lärare i läsämnen, en timlärare i läsämnen och fem timlärarinnor i övningsämnen.

Kjellbergsska kommunala flickskolan

Södra vägen 23. Expeditionstid kl. 12,15—12,45. Rt 16 14 81.

Stiftelsen Kjellbergsska flickskolan tillkom genom donation av grosshandlanden Jonas Kjellberg, då han 1826 upprättade sitt testamente till förmån för ett blivande »Fruentimmersseminarium». År 1835 började Kjellbergsska skolan sin verksamhet med 15 elever. Skolan skulle vara en friskola för »så kallade bättre mans döttrar» och meddela en god allmänbildning på kristlig grund. År från år har skolan utvecklats, är nu sjukklassig och har sedan år 1910 s. k. normalskolekompetens. År 1908 ersattes skolans förutvarande överbyggnad för utbildning av lärarinnor av ett med skolan förenat högre lärarinneseminarium, vars avgångsbetyg medförde samma rättigheter och förmåner som avgångsbetyg från kungl. högre lärarinneseminarier. Seminariet har fr. o. m. läsåret 1932—33 nedlagt sin verksamhet.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 maj 1943 övertogs skolan av Göteborgs stad under

namn av Kjellbergsska kommunala flickskolan. Den 8 juli 1943 erkände Kungl. Maj:ts skolan såsom kommunal, varefter verksamheten tog sin början med höstterminen samma år. Skolan är organiserad i enlighet med Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor med enbart teoretisk linje och förenade sju- och sexåriga lärokurser.

Skolans styrelse består av sju på fyra år valda ledamöter, varav minst två kvinnliga, samt fyra suppleanter, varav minst en kvinnlig. Rektor är självskriven ledamot av styrelsen. De sju förstnämnda ledamöterna och suppleanterna väljas av stadsfullmäktige, ävensom två revisorer och två revisorssuppleanter. Inspektor och rektor förordnas av kungl. skolöverstyrelsen.

Terminsavgiften är 40 kr. Mindre bemedlade och medellösa lärjungar erhålla nedsättning i, resp. befrielse från terminsavgiften. Terminsavgiftsnämnden består av inspektor, rektor och en av stadsfullmäktige vald ledamot.

Skolan omfattar för närvarande 10 klassavdelningar. Antalet elever var under höstterminen 1944 285.

Stat för år 1945: Utgifter 199.270 kr., inkomster 128.880 kr., varav i statsbidrag 100.080 kr.

Författningar m. m.: Kungl. Maj:ts stadga för kommunala flickskolor den 24 september 1928 och den 17 mars 1939 samt avlöningsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Tjänstepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Familjepensionsreglemente för de högre kommunala skolorna den 30 juni 1943. Kungl. Maj:ts kungörelse med föreskrifter rörande tillämpning av tjänste- och familjepensionsreglementena för de högre kommunala skolorna den 5 november 1943.

Inspektor

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; 43 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Ordförande

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; led. (35) 44—47. Ordf. 45—.

Vice ordförande

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95; led. 44—47, led. i *terminsavgiftsnämnd* 44—47, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Kjellberg, Carl Ossian, Konsul, Direktör, f. 75; led. (02) 44—47.

Thalén, Birgit Ingegärd, Fru, f. 11; 44—47.

Andersson, Einar Bertil, Reparatör, f. 97; 44—47.

Dahlberg, Anders Oskar, Folkskollärare, f. 92; 44—47.

Strid, Axel Fridolf Felix, Chaufför, f. 09; (44) 45—47.

Nilsson, Elsa, Rektor, se nedan, självskriven led. 45—.

Suppleanter

Stenhård, Karl Marcus, Metallarbetare, f. 09; 44—47.

Düring, Hans Ingeemar, F. D., Docent, Lektor, f. 03; 44—47.

Jawette, Iris, Kontorist, f. 19; 44—47.

Ericson, Obadja Olof, Tullkontorist, f. 85; 45—47.

Terminsavgiftsnämnd

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, se ovan, självskriven led., 44—.

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, se ovan, 44—47 (vald av stadsf.).

Nilsson, Elsa, Rektor, se nedan, självskriven led. 45—.

Revisorer

Magnér, Karl Helge, Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; 43—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 43—.

Suppleanter

Samuelson, Erik Mauritz, Verkstadsarbetare, f. 04; 43—.

Steen, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 45—.

Rektor

*Mottagningstid varje läsdag kl. 12,15—12,45.
Södra Vägen 23. Rt 16 14 81.*

Nilsson, Elsa, f. 93; 45.

Sekreterare

Levisson, Astri, Fru, f. 85; 43.

Vaktmästare

Jernqvist, Johan Marcus, f. 82; 43.

Lärarypersonaler

Ätta ämneslärarinnor (varav en vakant), tre övningslärarinnor en eo ämneslärarinna, sex kvinnliga och en manlig timplärare i läsämnen, fem timplärarinnor i övningsämnen.

Skolläkare

Mottagningstider, se nedan. Samtliga folkskolans skolläkare hava utom å nedan angivna mottagningstider i brådskande fall även mottagning vid privatmottagningen efter överenskommelse.

Folkskolan

- Lind, Gunnar Olof, M. L.**, Prakt. läkare, f. 85; 29, *Götabergrdistriktet*. Mottagning i Landalaskolans bostadshus varje fredag kl. 8.
- Belfrage, Rolf Harald, M. L.**, Prakt. läkare, f. 94; 29, *Odinsdistriktet*. Mottagning i Odinsskolan varje onsdag kl. 12,30.
- Uddenberg, Inez Helena Gustava, M. L.**, Prakt. läkare, f. 91; 44, *Redbergsdistriktet*. Mottagning: Första onsdagen varje månad i Källtorpsskolan kl. 11,45—12,15, övriga onsdagar i Änässkolan kl. 11—11,30.
- Herner, Alfred, M. L.**, Provinsialläkare, f. 81; 29, *Oscar Fredriksdistriktet*. Mottagningar i Oscar Fredriksskolan varje torsdag kl. 17.
- Landorf, Nils Theodor, M. L.**, Prakt. läkare, f. 98; 38, *Nordhemsdistriktet*. Mottagning i Annedalsskolan kl. 8 första tisdagen i varje månad och i Nordhems-skolan andra och följande onsdagar kl. 12,30.
- Faxén, Nils, M. D.**, Överläkare, f. 97; 38, *Carl Johansdistriktet*. Mottagning i Carl Johansskolan varje torsdag kl. 14.
- Wikander-Brunander, Siri, M. L.**, Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 14, *Kungsladugårdsdistriktet*. Mottagning i Kungsladugårdsskolan varje tisdag kl. 12—13.
- Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L.**, Barnhygieniker och skolöverläkare, f. 96; 38, *Lundbydistriktet*. Mottagning i Rambergsskolan tisdagar kl. 14,30—15,30. *Tjänstl.*, tf. **Blume-Westerberg, Gerd Elisabeth, M. L.**, f. 06; 44. Mottagning i Rambergsskolan tisdagar kl. 14,30—15,30.
- Brodin, Carl Olof Torsten, M. L.**, Prakt. läkare, f. 93; 36, *Lödösedistriktet*. Mottagning varje onsdag kl. 12—12,30 i Nylöseskolan.
- von Sydow, Gert Danielsson, M. L.**, Prakt. läkare, f. 04; 41, *Örgrytedistriktet*. Mottagning första måndagen i varje månad i Burässkolan, sista måndagen i varje månad i Böskolan, övriga måndagar i Lundenskolan kl. 14.
- Vilén, Artur Fritiof, M. L.**, Prakt. läkare, f. 00; 43, *Frölundadistriktet*. Mottagning första och tredje fredagen i varje månad kl. 9 i Dalaskolan, andra och fjärde fredagen kl. 9 i någon av distriktets övriga skolor.

Specialläkare för öron-, näs- och hals-sjukdomar

- Nielsen, Nels Yngvar, M. L.**, f. 92; 38. *Götabergrs-, Odins-, Nordhems-, Carl Johans- och Örgrytedistriktet*. Mottagning för klassundersökningar på tider enligt överenskommelse i Sociala huset samt för andra undersökningar i privatmottagningen, Södra Vägen 2. Rt 16 48 02, fredagar kl. 15—15,30.
- Karlander, Rolf Lennart Sigurd Osborn, M. L.**, f. 02; 38. *Redbergs-, Oscar Fredriks-, Lödöse-, Kungsladugårds- och Lundbydistriktet*. Mottagning för klassundersökningar på tider enligt överenskommelse i Sociala huset samt för andra undersökningar Kungsporsavenyen 30, Rt 16 85 54, tisdagar kl. 15—15,30.

Praktiska mellanskolorna

- Landau, Albin, M. L.**, Distriktsläkare, f. 99; 34. Mottagning för gossar Hvitfeldtsplatsen 9 A onsdagar kl. 8,30 samt efter överenskommelse i bostaden, Viktor Rydbergsgatan 1 A å allmän mottagnings-tid.
- Johnsson, Vera, M. L.**, Prakt. läkare, f. 96; 37. Mottagning för flickor Hvitfeldtsplatsen 9 A torsdagar kl. 8,15 samt efter överenskommelse i bostaden, Kungspors-avenyen 18, å allmän mottagningstid.

Skolsköterska (Eo 2)

- Bernvik, Agda Kristina, f. 02; 38.**

Kommunala mellanskolan

- Lind, Gunnar Olof, M. L.**, Prakt. läkare, f. 85; 26. Mottagning för gossar i skolan tisdagar kl. 8,15—8,45.
- Lagergren, Elsa Matilda, M. L.**, Prakt. läkare, f. 90; 36. Mottagning för flickor i skolan måndagar kl. 10,30—11.

Skolsköterska (Eo 2)

- Eriksson, Agnes Gunvor, f. 12; 39.**

Majornas kommunala flickskola

- Lagergren, Elsa Matilda, M. L.**, Prakt. läkare, f. 90; 36. Mottagning i skolan tisdagar kl. 11—11,30.

Vasa kommunala flickskola

Wikander-Brunander, Siri, M. L. Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 38. Mottagning i skolan fredagar kl. 10,15—11.

Kjellbergska kommunala flickskolan

Blume-Westerberg, Gerd Elisabeth, M. L., Prakt. läkare, f. 06; 43. Mottagning skoldagar kl. 10—11, Vasagatan 46.

Skolsköterskor (A 3)

Öhlund, Annie, f. 90; 26, Nordhemsdistriktet.

Isberg, Alma, f. 97; 29, Oscar Fredriksdistriktet.

Rundberg, Bergliot Filippa, f. 97; (29) 30, Odinsdistriktet.

Ryberg, Rosa Gertrud Davida, f. 99; 31, Örgrytedistriktet.

Skolsköterskor (Eo2)

Magnusson, Karin Theresia, f. 05; 38, Carl Johansdistriktet.

Öhrström, Lilly Augusta Kristina, f. 02; 37, Götabergsdistriktet.

Thorén, Ingegerd Maria, f. 02; 38, Redbergsdistriktet.

Bergqvist, Judith Kristina (Stina), f. 04; 38, Kungsladugårdsdistriktet.

Öhrström, Karin Fredrika, f. 01; 38, Lundbydistriktet.

Lödösedistriktet, vakant.
Frölundadistriktet, vakant.

Bitr. skolsköterskor (Eo 2)

Andreasson, Esther Josefina, f. 15; 44, Lundbydistriktet.

Redbergs-, Nordhems- och Örgrytedistrikten, vakant.

Polikliniker**Ortopediska polikliniken**

Rt 17 57 53.

Föreståndare

Vakant.

Assistent

Täcklind-Lindström, Marta Carolina, Gymnastikdirektör, f. 99; 26. Förämälan till ortopediska polikliniken måndagar kl. 9,15—10. Rt 17 57 53.

Polikliniken för öron-, näs- och hals-sjukdomar

Rt 13 40 46.

Föreståndare

Nordlund, Håkan, M. D., Prakt. läkare, f. 85; 38. Mottagning i Sociala huset tisdagar och fredagar kl. 11—12.

Polikliniken för ögonsjukdomar

Rt 11 82 73.

Föreståndare

Dymling, Nils Otto, M. L., Prakt. läkare, f. 93; 33. Mottagning i Sociala huset måndagar och torsdagar kl. 12—13, onsdagar och fredagar kl. 17—18.

Talfelspolikliniken

Rt 16 00 18.

Bratt, Jan Gustaf, M. L., f. 12; 43. Mottagning kl. 15—17 i Annedalsskolan första, Rambergsskolan andra, Annedals-skolan tredje och Ivarsbergsskolan fjärde måndagen i varje månad samt Änäs-skolan första, Carl Johansskolan andra, Landalaskolan (bostadshuset) tredje och Kungsladugårdsskolan fjärde fredagen i varje månad.

Medicinsk rådgivning i uppfostringsfrågor

Rt 17 57 53.

Föreståndare

Nordal, Gideon Vigilius, M. o. F. L., Lektor, f. 86; 33. Mottagning i Annedals-skolan torsdagar kl. 17—19.

Assistenter

Wessman, Karl Folke, Folkskollärare, f. 96; 33.

Olsson, Elin Eleonora, Övningslärarinna, f. 88; 37.

Folkskolans tandpolikliniker

Rådfrågnings- och mottagningstider för akuta fall: å centralpolikliniken i Sociala huset vardagar kl. 8,30—9 och 12,30—13, Rt 13 51 38, 11 12 12; å övriga polikliniker kl. 8,30—9 och 12,15—12,45. Änåspolikliniken (för Redbergsdistriktet) Rt 15 33 59; Lindholmopolikliniken (för Lundbydistriktet) Rt 22 14 47; Nordhempolikliniken (för Nordhems- och Oscar Fredriksdistrikten) Rt 14 10 42; Kungsladugårdspolikliniken (för Carl Johans- och Kungsladugårdsdistrikten) Rt 14 05 97; Böpolitikliniken Rt 18 18 23; Nylösekläniken (Lödösedistriktet) Rt 15 78 86.

Den 17 september 1908 beviljade stadsfullmäktige medel till upprättande av en poliklinik för vård av folkskolebarns tänder. Polikliniken, som till en början var en försökspoliklinik, omfattande 1:sta överlärare distriktet, trädde i verksamhet redan den 23 september samma år. Den 23 mars 1911 beslutade stadsfullmäktige, att tandvården vid folkskolorna från höstterminen 1911 skulle utsträckas till 2:dra, 3:dje och 4:de distrikten samt från höstterminen 1913 till samtliga distrikt. Efter successivt genomförande i de olika årsklasserna omfattade behandlingen år 1919 folkskolans samtliga sex klasser. Med Örgryte kommuns införlivning utsträcktes skoltandvården även till Örgryte överlärare distrikt med början läsåret 1923—24. Den 16 juni 1927 beslutade stadsfullmäktige en utvidgning av tandvården till 7:de och 8:de årsklasserna inom den egentliga folkskolans samtliga överbyggnader. År 1935 inordnades de kommunala mellanskolorna i folkskolans tandvård. Fr. o. m. vårterminen 1944 knöts även de kommunala flickskolorna, Majornas och Vasa kommunala flickskolor, till denna verksamhet samt fr. o. m. vårterminen 1945 även Kjellbergsska kommunala flickskolan.

Institutionen avser enligt nuvarande arbetsordning att meddela en systematisk och fullständig tandvård åt eleverna i den egentliga folkskolan samt i de två första årsklasserna inom dennas samtliga överbyggnader med en successiv sanering av barnens munnar.

En årlig avgift av två kronor upptages av de i tandvården deltagande barnen. Elever med fri skolmateriell erhålla avgiftsfri behandling.

Jämsides med denna förtjäpnade utsträckning av tandvården till allt flera distrikt och årsklasser har gått en successiv utökning av personal och lokaler. För närvarande disponerar institutionen en centralpoliklinik i Sociala huset avsedd för 12 tandläkare samt sju mindre polikliniker i Lindholms-, Änäs-, Nordhems-, Kungsladugårds-, Bö-, Nylöse- och Dalskolorna. Nordhemspolikliniken är avsedd för fem och de övriga för tre tandläkare.

Nettoutgifterna för folkskolans tandvård, vilka ingå i folkskolans utgifter i övrigt, beräknas för 1945 uppgå till c:a 460.000 kr.

Instruktion för befattningshavare vid Göteborgs folkskolans tandklinik, fastställd av allmänna folkskolestyrelsen den 21 juni 1921.

Föreståndare (A 23)

Mottagningstid å centralpolikliniken
kl. 2—3. Rt 135138.

Siberg, Alf Engelbert, f. 97; 44.

Förste skoltandläkare (A 16)

Ohlsson, Åke Anders Georg, f. 04; 44.

Skoltandläkare (A 16)

Centralpolikliniken

Karsberg, Anna Katarina Isabella (Nita), f. 87; 12.

van der Heeg-Long, Linnéa Karin, F. M., f. 87; 21.

Hommerberg, Kerstin (Stina) Ingeborg Sigrid, f. 98; 23.

Palmer, Erik Gustav, f. 99; 24.

von Sneidern, Eva Maria, f. 88; 27.

Florath, Svea Elisabeth, f. 01; 27.

Ohlsson, Åke Anders Georg, f. 04; 31.
Förste skoltandläkare.

Ehrby, Knut Oskar, f. 00; (29) 30.

Änåspolikliniken

Jerlov, Karin Maria, f. 95; (29) 30.

Lunderqvist, Ingeborg Lucia Margaretha, f. 96; (35) 44.

En vakant.

Lindholmspolikliniken

En vakant.

Nordhemspolikliniken

Kärnberg, Aina Maria, f. 04; 31.

Kärnberg, Jonas Bertil, f. 04; 39.

Werner, Signe Margareta (Greta), f. 04; (33) 43.

Ramstedt, Annie, f. 07; (39) 43.

Böpolikliniken

Siberg, Stina Margit, f. 00; 27.

Atterfelt, Ester Fanny, f. 01; 29.

Rönn, Elof William, f. 01; 43.

Nylösepolikliniken

Florén, Inga Birgitta, f. 03; 27.

En vakant.

Kungsladugårdspolikliniken

Lindberger, Grace Elisabeth, f. 01; 41.

Melkersson, Margareta Karin Katharina, f. 05; 43.

En vakant.

Dalapolikliniken

En vakant.

Skoltandläkare (Eo 15)

- Osvald**, Hanny Gunny, f. 04; (35) 43, Centralpolikliniken.
Wikman, Kerstin Augusta, f. 12; (39) 43, Centralpolikliniken.
Lindgren, Margit Eyvor Louise, f. 13; 44, Centralpolikliniken.
Forsell, Greta, f. 08; 44, Lindholmspolikliniken.

- Härnulf**, Berit Sigurdsdotter, f. 15; 44, Lindholmspolikliniken.
Löfmarck, Ellen Anna Sofia, f. 07; (39) 43, Nordhemspolikliniken.
Torell, Astrid Helena, f. 14; (39) 43, Nylösepolikliniken.

Första tandsköterska (A 3)

- Olsson**, Carin, f. 98; (13) 40.
 Dessutom 24 *tandsköterskor* och åtta *ständerkor*.

Göteborgs skolköksseminarium

Göteborgsskolan. Rt 181358.

Ungefär 25 år efter det två av folkskolestyrelsens manliga ledamöter tagit initiativet till Praktiska hushållsskolan för flickor, som *avslutat* folkskolekursen, väckte samma styrelses första kvinnliga ledamot, Eva Rodhe, år 1890 motion om att *inom själva folkskolan* »bereda varje flicka en på förnuftiga och hygieniska grunder byggd undervisning i matlagning». Förslaget vann så livlig tillslutning, att folkskolestyrelsen redan den 8 maj följande år kunde öppna sitt första skolkök i det åldriga Hagaskolhuset vid Skolgatan. Samtidigt härmed planerades för utbildning av lärarinnor i det nya skolämnet, och man började 1893, om ock i liten skala, sätta denna tanke i verket i samband med skolkökskurserna. Från 1897 statsunderstödd, är kursen sedan år 1921 tvåårig och räknar för närvarande 16 elever från olika delar av landet. Från seminariets tillkomst ha utexaminerats 348 skolkökslärarinnor.

Seminariet, som sedan 1906 har sina lokaler i Göteborgsskolan, står under överinseende av kungl. skolöverstyrelsen, som utser inspektör över läroanstalten. Seminariets angelägenheter handhavas närmast av en styrelse, bestående av fem ledamöter och två suppleanter, valda av allmänna folkskolestyrelsen, och en föreståndarinna, ävenledes utsedd av folkskolestyrelsen. Uppsikten över skolan utövas i övrigt av en av kungl. skolöverstyrelsen förordnad inspektör.

Stat för år 1945: Skolköksseminariets utgifter, elevavgifter och statsbidrag, vilka äro upp-tagna å folkskolestyrelsens stat, uppgå till resp. 19.615, 4.000 och 5.400 kr.

Reglemente för Göteborgs skolköksseminarium, fastställt av allmänna folkskolestyrelsen den 14 mars 1921 med ändring den 1 juli 1930.

Inspektör

- Block**, Anna Karolina Elisabet, Biskop-inna, f. 78; 34 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Ordförande

- Lundgren**, Vilhelm Bruno, T. L., Folk-skolinspektör, f. 85; led. 21—, Ordf. 21—.

Övriga ledamöter

- Rodhe**, Sigrid, Fru, f. 83; 22—.
Werner, Ida Gustava, f. d. Rektor, f. 77; 22—.
Kihlman, Herman Axel Constantin, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90; 36—.
Jungen, Signe Charlotta, Fru, f. 93; (40) 45—.

Suppleanter

- Johnson**, Elsie, Skolkökskonsulent, f. 94; 40—.
Mosesson, Ester Kristina, Föreståndarinna, f. 91; 45—.

Sekreterare

Föreståndarinnan, se nedan.

Föreståndarinna (A 7)

Mottagningstid tisdagar kl. 9—10, onsdagar kl. 15,30—16,30. Rt 181358.

- Kylberg**, Märta Paulina, Fru, f. 02; 37.
 Undervisningen handhaves, utom av föreståndarinnan, av fem *lärare* och tre *lärarinnor*.

Göteborgs förskoleseminarium

Carl Johansgatan 31. Rt 12 03 44.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juni 1944 gjorde arbetsutskottet för centralrådet för halvöppen barnavård framställning angående anslag för inrättande av ett seminarium i Göteborg för småbarnsfostrarinnor m. m. Efter hörande av drätselkammarens första avdelning, som i ärendet infordrat yttrande från barnavårdsnämnden, beslöt stadsfullmäktige den 15 juni s. å. i enlighet med stadskollegiets hemställan bl. a. att uppdraga åt drätselkammaren att i samråd med barnavårdsnämnden inrätta ett seminarium i Göteborg för småbarnsfostrarinnor. För ändamålet beviljades erforderligt anslag för anskaffande av inventarier samt för driftskostnaderna för arbetsåret 1944—45 för seminariet ävensom till en lekskoleavdelning i anslutning till ifrågasvarande seminarium. Åt drätselkammaren uppdrogs att snarast möjligt förelägga stadsfullmäktige förslag till stadgar för seminariet.

Reglemente för Göteborgs förskoleseminarium fastställdes av stadsfullmäktige den 5 oktober 1944. Seminariet har till ändamål att meddela undervisning för utbildning av ledarinnor för barn i förskoleåldern. Ledningen av seminariet utövas av en styrelse, bestående av sju ledamöter, som väljas för två år i sänder. Av styrelsens ledamöter väljas två av drätselkammarens första avdelning, två av Göteborgs centralråd för halvöppen barnavård, en av lärarrådet vid Göteborgs högskola, en av styrelsen för sällskapet för bildande av småbarnsskolor i Göteborg samt en av styrelsen för Göteborgs bostadsföretag, stiftelse. Vid styrelsens sammansättning skall tillses, att den pedagogiska och barnpsykologiska sakkunskapen blir representerad. Styrelsen utser inom sig för ett år i sänder ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare. En av styrelsens ledamöter skall tjänstgöra som seminariets inspektor.

Rätt att som lärjunge inträda vid seminariet äger den, som befinnes äga tillräcklig underbyggnad och mogenhet för att kunna tillgodogöra sig undervisning. Vid urvalet av lärjungar bör hänsyn tagas icke blott till boklig bildning utan även praktisk erfarenhet. Uttagning av elever sker genom en av styrelsen utsedd särskild delegation och skall godkännas av styrelsen. Läsåret vid seminariet pågår under sammanlagt 35 veckor.

Styrelsens förvaltning granskas årligen av två revisorer jämte två suppleanter, varav en revisor och en suppleant utses av drätselkammarens första avdelning och en revisor och en suppleant av barnavårdsnämnden.

Anslag av staden för arbetsåret 1944—45 utgör sammanlagt 11.600 kr., varav för anskaffande av inventarier till seminariet 2.000 kr. och för samma ändamål till lekskoleavdelningen 1.000 kr.

Stadgar för Göteborgs förskoleseminarium, fastställda av stadsfullmäktige den 5 oktober 1944.

Inspektor

Elmgren, John Kristian Gustaf, F. D., Professor, f. 04; 44.

Ordförande

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; 44—46 (vald av Gbgs bostadsföretag).

Vice ordförande

Walli, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor, (se nedan) led. 44—46, v. Ordf. 44— (vald av styr. f. småbarnsskol.).

Övriga ledamöter

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; led. 44—46, Kassaf. 44—, (vald av drkn).

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; 44—46 (vald av drkn.).

Elmgren, John Kristian Gustaf, F. D., Professor (se ovan) 44—46 (vald av högskolans lärarråd).

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 44—46, (vald av centr. f. barnavård).

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare, f. 96; 44—46, (vald av centr. f. barnavård).

Revisorer

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; 44— (vald av drkn).

Lindgren, Stina Maria (Mia), Folkskollärarinna, f. 03; 44— (vald av btn.).

Suppleanter

Lindström, Gustav Enoch Devart, Stenarbetare, Stadsf., f. 91; 44— (vald av drkn).
Hilmersson, Karin Astrid, Handarbetslärarinna, f. 05; 44— (vald av btn.).

Sekreterare

Föreståndarinnan för seminariet, se nedan.

Studierektor

Walli, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor, f. 77; 44.

Föreståndarinna

Mottagnings tid kl. 12—13.

Vakant, tf. **Berner**, Lisa Vilhelmina, f. 00; 44.

Undervisningen handhaves av 12 lärare i olika ämnen.

Sällskapet för bildande av småbarnsskolor

Rt sekreteraren 26 09 54.

Sällskapet för bildande av småbarnsskolor i Göteborg konstituerade sig den 26 juli 1839 och började sin verksamhet med inrättandet av en småbarnsskola, som öppnades den 4 oktober samma år i en hyrd lokal, som kunde rymma 60 barn. Fem år senare erhöll skolan en rymlig tomt vid Rosenlundsplatsen, där ett större skolhus uppfördes, som togs i bruk 1847 och användes till hösten 1881. Sedan år 1904 äger sällskapet fem småbarnsskolor och skolhus, av vilka två äro uppförda på tomter med full äganderätt, två på av Göteborgs stad upplättna tomter och ett skolhus med tomt, som donerats av konsul Oskar Ekman. Även till denna tomt har sällskapet numera full äganderätt, sedan den av Ekmans arvingar överlämnats såsom gåva. År 1932 öppnades en ny småbarnsskola i Lundby i förhyrd fastighet. Sällskapet har alltså under sin direkta ledning f. n. sex småbarnsskolor, varjämte jämlikt stadsfullmäktiges beslut sällskapet genom sin styrelse utövar tillsyn över sex på enskilt initiativ upprättade småbarnsskolor.

Sällskapets ändamål är att i möjligaste mån ersätta bristande föräldravård i hemmen. Barn mottagas i småbarnsskolorna i förskoleåldern och få stanna kvar till omkring sju år, då de övergå till folkskolan. Psykiskt svaga och sent utvecklade barn kunna dock undantagsvis få stanna något längre.

Barnen sysselsätts med handarbeten, teckning, modellering, lekar, undervisande samtal med de äldre barnen samt sång. Bispisningen består av två måltider för heldagsbarnen samt en måltid för de andra.

Sällskapets styrelse består av minst 18 personer, av vilka stadsfullmäktige — med beaktande av behov av representation för såväl allmänna folkskolestyrelsen som barnavårdsnämnden — utse åtta och sällskapet de övriga. De av stadsfullmäktige utsedda representanterna i styrelsen väljas för ett år i sänder. Övriga ledamöter väljas för två år i sänder så, att årligen hälften avgår. Avgående styrelseledamot kan återväljas. Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare, varjämte styrelsen inom sig utser minst två personer för varje av sällskapets skolor att i enlighet med styrelsens föreskrift utöva den närmare tillsynen över skolornas verksamhet. Dessutom utser styrelsen årligen fem av sina ledamöter, varibland alltid ordföranden, vice ordföranden och kassaförvaltaren att tillsammans med de av stadsfullmäktige valda ledamöterna bilda en *direktion*, som inom sig utser sekreterare. Direktionen handlägger och avgör frågor angående planen för skolornas verksamhet, förbereder frågor om underhåll av sällskapets fastigheter och byggnader samt anställer personalen till skolorna och bestämmer det högsta antal barn, som vid varje skola får mottagas. Kassaförvaltaren åligger bl. a. att årligen, så länge sällskapet uppbär bidrag av staden, uppgöra och underställa direktionen förslag till inkomst- och utgiftsstat, som denna inom föreskriven tid har att inlämna till stadsfullmäktige. Styrelsens räkenskaper granskas av två av stadsfullmäktige och en eller två av sällskapets ledamöter utsedda revisorer, vilka jämte suppleanter årligen väljas. De för varje skola tillsatta personerna utse inom

sig ordförande, på vars kallelse de i skolan hålla sammanträde minst en gång varje termin. Sällskapets fastigheter voro vid 1944 års slut bokförda till ett värde av 312.800 kr. samt övriga tillgångar (utom stadens anslag), huvudsakligen placerade i räntebärande obligationer, till 140.578 kr.

Stadens anslag utgår för år 1945 med 192.600 kr. förutom ett tilläggsanslag för år 1944 på 17.300 kr.

Stadgar och instruktioner: Instruktion för lärarinnorna, fastställd av styrelsen år 1865. Stadgar antagna av stadsfullmäktige den 13 februari 1930. Instruktion för föreståndarinnorna, fastställd av direktionen den 29 mars 1933. Instruktion för lokalstyrelserna, fastställd av direktionen den 6 mars 1934.

Ordförande

Walli, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor, f. 77; led. 35—44, Ordf. 38—.

Vice ordförande

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88; led. 31—, v. Ordf. 38—, (vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Valda av sällskapet

- Mellgren, Magda,** Fru, f. 71; 98—45.
Ambrosius, Märta Elisabet Biz, Fröken, f. 79; 16—46, led. av dir.
Wærn, Arne Colbiörnsen, Grosshandlande, f. 83; 19—45, led. av dir.
Wærn, Aina Hilda Margareta, Fru, f. 93; 19—46.
Ekman, Signhild, Gymnastikdirektör, f. 87; 27—46.
Hedlund, Sigrid Augusta, Fru, f. 87; 28—45.
von Koch, Ester Eva Maria, Fru, f. 86; 31—45.
Ling, Carl Johan, f. d. Kriminalkommisarie, f. 83; 35—46.
Sjöholm, Lorentz Gottfrid, Seminarie-lärare, f. 77; led. 39—46, Kassaf. 40—.
Frändberg, Daniel (D a n), Ingenjör, f. 91; led. 40—45, tf. Kassaf. 44—.
Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; 40—45.
Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; 40—45.
Koch, Agathe Annie Marianne, Fröken, f. 76; 41—46.
Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; 41—46.
Ingemansson, Margit Ingeborg Elisabeth, Fru, f. 08; 44—45.
 Valda av stadsfullmäktige
Peterson, Ellen Charlotta, Fru, f. 92; 31—.
Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; 38—.
Eklund, Ester Alfrida, Fru, f. 98; 39—.
Lönnermark, Karl Helge Gillis, Till-syningslärare, f. 04; 39—.
Svensson, Anna Charlotta, Fru, f. 82; 40—.

Karlsson, Anna Theresia, Fru, f. 97; 41—.
Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 42—.

Revisorer

- Neander, Gustaf Emil,** Rektor, f. 77; 38— (vald av sällskapet).
Bengtsson, Margot Viktoria, Fru, f. 06; 44— (vald av stadsf.).
Thurén, Sven Otto Ivan, Direktör, f. 97; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Lundgren, Axel Bertil,** Direktör, f. 04; 38— (vald av sällskapet).
Jawette, Iris, Kontorist, f. 19; 44— (vald av stadsf.).
Lindblad, Gunnar, F. M., Seminarie-lärare, f. 04; 45— (vald av stadsf.).

Sekreterare (arvode)

Nyberg, Karl Erik, f. d. Skolföreståndare, f. 70; 31.

Småbarnsskolorna

Inspektör

Nyberg, Karl Erik, f. d. Skolföreståndare, (se ovan) 31.

Föreståndarinnor

- Norlin, Dagmar Lydia Ingeborg,** f. 02; 33, *Annedal. Rt 13 29 64.*
Birger, Aina, f. 05; 41, *Landala. Rt 13 14 37.*
Anderberg, Anne-Marie, tf. Föreståndarinna i Majorna, f. 12; 44, tjänstl., tf. **Grill, Anna Paulina,** f. 12; 44.
Berner, Lisa Vilhelmina, tf. Föreståndarinna vid förskoleseminariet, f. 00; 36, tjänstl., tf. **Anderberg, Anne-Marie,** (se ovan) 44, *Majorna. Rt 14 11 66.*
Heljesson, Helga Viktoria, f. 84; 22, *Masthugget. Rt 14 11 61.*
Carlsson, Anna Sofia, f. 89; 36, *Redbergs-lid. Rt 15 06 77.*
 Dessutom 30 lärarinnor.
Förskolan för dövstumma barn
Västra Skansgatan 1 B. Rt 12 09 20.
 Föreståndarinna
Abrahamsson, Alma Sofia, f. 06; 40.
 Dessutom två bitr. lärarinnor.

Styrelsen för förvaltning av apotekaren Fredrik Mossbergs donation

Västra Bodarne i Hemsjö socken av Älvsborgs län. Rt sekreteraren 130768.

Apotekaren Fredrik Mossbergs donation grundar sig på ett den 16 augusti 1910 upprättat testamente, varigenom apotekaren Mossberg förordnat, att sedan vissa legat utgått, hans återstående kvarlåtenskap, häri inberäknad egendomen Sommarro i Västra Bodarne, Hemsjö socken av Älvsborgs län, skulle tillfalla Göteborgs stad. Förvaltningen skulle anförtros åt en av stadsfullmäktige utsedd styrelse, och donationen användas för upprättande av barnkolonier, barnhem, sjukhem för barn, konvalescenthem m. fl. dylika anstalter för det unga släktets behov och utveckling i såväl lekamligt som sunt andligt hänseende under iakttagande, *dels* att koloni av vanföra eller hem för vanartiga icke finge upprättas, *dels* att räntan å de kontanta medlen, vilkas belopp icke finge rubbas, skulle till tre fjärdedelar användas till egendomens underhåll och förbättring samt för ovannämnda syftens realiserande, under det att återstående fjärdedel skulle läggas till kapitalet, som sålunda under årens lopp borde bereda allt bättre tillgångar till förverkligandet av nya önskemål i antydd riktning, och *dels* att egendomen Sommarro skulle lämnas ostyckad, på det att den allt framgent skulle bliva till den nytta och välsignelse, donator tänkt sig.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 5 mars 1925 har å egendomen Sommarro upprättats en *friluftsskola*, avsedd att mottaga cirka 50 i Göteborg hemortsberättigade, i fysiskt avseende svaga barn, som genom en skolgång under hygieniskt synnerligen goda förhållanden kunde beräknas återfå fulla krafter. Skolbyggnaden har kostat något över 130.000 kr. och blev färdig att tagas i anspråk för sitt ändamål i augusti 1927. Av nyssnämnda kostnad har Göteborgs stad bestridit 65.810 kr., under det att återstoden täckts med behållen avkastning av donationen. Invid friluftsskolan uppfördes år 1930 ett bostadshus avsett för skolans föreståndare.

Stadsfullmäktige hava jämväl föreskrivit, att de delar av egendomen Sommarro, som ej behövde tagas i anspråk för friluftsskolan, skulle under tiden till 1954 års utgång få utarrenderas för en tid av högst 50 år. I enlighet härmed hava tomtområden upplåtits å Sommarro, vid slutet av år 1944 till ett antal av 28.

Den 31 december 1943 belöpte sig donationens kapitalbehållning jämte ränta till 330.261 kr. Taxeringsvärdet utgör för egendomen Sommarro 133.800 kr. Härtill kommer värdet av friluftsskolan, som jämte lärarebostad uppskattats till 138.000 kr.

Donationen, inberäknat friluftsskolan, förvaltas av en av stadsfullmäktige utsedd styrelse om fem ledamöter, därav högst en kvinna, jämte två suppleanter, vilka samtliga väljas för tre år i sänder. Nuvarande ledamöter äro valda för tiden 1944—46. Styrelsens verksamhet granskas årligen av två revisorer, som jämte två suppleanter väljas av stadsfullmäktige.

Stat för år 1945: Utgifter 75.289 kr., inkomster 26.190 kr., anslag 49.099 kr.

Reglemente för förvaltningen av donationen har antagits av stadsfullmäktige den 16 april 1925.

Ordförande

Jacobsson, M a l t e Ferdinand, F. D.,
Landshövding, f. 85; led. 25—46, Ordf. 25—.

Vice ordförande

Göthlin, Gustaf (G ö s t a) Valdemar, M. L.,
f. d. Förste stadsläkare, f. 77; led. 25—46,
v. Ordf. 25—.

Övriga ledamöter

Johnsson, John O l o f, J. K., Kanslichef,
f. 86; led. 25—46, Sekr. 25—.

Mellander, Carl E i n a r, Nathanael, J. K.,
Advokat, f. 87; led. 38—46, Kassaf. 38—.

Waldén, John Gustav, Faktor, f. 96;
(29) 42—46.

Suppleanter

Dahlström, Birger, Folkskollärare, f. 96;
suppl. 25—46, Suppl. f. kassaf. 29—.

Gustafsson, Teresia (T h e r e s e) Johanna
Margareta, Fru, f. 93; 42—46.

Revisorer

Linde, Hanna *Linné* a Margareta, F. M.,
Fru, f. 13; 40—.

Dahlqvist, Karl *Yngve*, Kassör, f. 08;
44—.

Suppleanter

Hellquist, Dagmar *Ingegärd*, Kamrerare,
f. 07; 43—.

Andersson, Alfhild Beata, Fru f. 05;
45—.

Husmoder

Nilsson, Thea, f. 96; 32.

Lärarpersonal

Ohlsson, Wanda *Gunilla*, f. 86; 27.

Åkesson, Greta *Sofia*, Fru, f. 04; 32.

Göteborgs stads yrkesskolor

*Första Långgatan 1—7. Expeditionstid: kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt 14 98 28,
14 98 27, 14 28 55, 14 98 25, 14 97 87.*

År 1916 beslöto stadsfullmäktige att inrätta s. k. kompletterande lärlingsskolor, vilka började sin verksamhet i januari 1919. Dessa skolor sorterade till en början under folk-skolestyrelsen. Sedan yrkesskolestadgan av år 1918 trätt i kraft och kungl. skolöverstyrelsen år 1920 fastställt reglemente för skolorna, blevo de under namn av lärlings- och yrkesskolor ställda under en särskild styrelse, som väljes av stadsfullmäktige. År 1922 inrättades även verkstadsskolor, och kungl. skolöverstyrelsen fastställde nytt reglemente, varvid namnet ändrades till Göteborgs stads anstalter för yrkesundervisning. I okt. 1932 fastställde kungl. skolöverstyrelsen ånyo nytt reglemente för skolorna under namn av *Göteborgs stads skolor för yrkesundervisning*.

Styrelsen har till uppgift att handhåva vården om den kommunala yrkesundervisningen och handlägga därmed sammanhängande ärenden. Styrelsen består av åtta av stadsfullmäktige för två år i sänder utsedda ledamöter samt rektor för skolorna, som även är styrelsens sekreterare. Dessutom väljas av stadsfullmäktige två revisorer och två revisorssuppleanter. Styrelsen utser för varje år inom sig ordförande och vice ordförande samt inom eller utom styrelsen kassaförvaltare. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46. Den närmaste ledningen av skolorna utövas under styrelsens inseende av rektor, som på förslag av styrelsen förordnas av kungl. skolöverstyrelsen.

I enlighet med yrkesskolstadgans föreskrifter må styrelsen härjämte, om så finnes erforderligt, för varje yrkesavdelning eller grupp av yrkesavdelningar tillsätta en särskild nämnd, bestående av tre för fyra år valda personer, varvid minst två av ledamöterna skola tillhöra det yrke eller verksamhetsområde för vilket ifrågavarande undervisning är avsedd.

Under år 1941 inflyttade yrkesskolorna i den byggnad, som för ändamålet uppförts vid Första Långgatan.

Uppsikt över skolorna utövas av en av kungl. skolöverstyrelsen förordnad inspektör. Höstterminen 1944 utgjorde antalet lärare 84 och elevantalet uppgick till 2.055.

För närvarande finnas följande skolor:

1. *Verkstadsskolan för mekaniker. Rt 14 28 60.*
2. *Verkstadsskolan för snickare. Rt 14 67 13.*
3. *Verkstadsskolan för murare, Saggatan 8. Rt 14 93 03.*
4. *Verkstadsskolan för plåtarbete med svetsning. Rt 14 97 01.*
5. *Verkstadsskolan för elektriker. Rt 14 98 12.*
6. *Verkstadsskolan för bilmekaniker. Rt 14 97 01.*
7. *Verkstadsskolan för målare. Rt 14 97 01.*
8. *Verkstadsskolan för flygmekaniker, Allmänna vägen 18—20.*
9. *Verkstadsskolan för skeppsskoçar. Rt 14 98 14.*
10. *Verkstadsskolan för sömmerskor, Vasagatan 21. Rt 13 85 29.*
11. *Verkstadsskolan för tvättbiträden (Centraltvättnrättningen, Sahlgrenska sjukhuset). Rt 17 20 80.*

12. Lärlingskurs för kemisk-tekniska biträden. Rt 14 98 12.
13. Lärlingskurs för detaljhandel. Rt 14 98 12.
14. Skolan för herrfrisörer (även vårdhemmet Fjällbo). Rt 17 27 20.
15. Skolan för damfrisörer. Rt 14 98 17.
16. Lärlings- och yrkeskurser för mekaniker.
17. Lärlings- och yrkeskurser för snickare.
18. Lärlingskurs i plåtarbete med svetsning.
19. Lärlings- och yrkeskurser för elektriker.
20. Lärlingskurs för bilmekaniker.
21. Kurs för inträdessökande till tekniska gymnasiet (Chalmers fastighet, Vasagatan 50).
22. Lärlingskurs för trädgårdsbiträden (även Trädgårdsföreningen).
23. Lärlingskurs för blomsterbindare (även blomsterhandeln Iris).
24. Lärlings- och yrkeskurser för detaljhandelsbiträden.
25. Lärlingskurs för herrfrisörer.
26. Lärlingskurs för damfrisörer.
27. Yrkeskurs för storkökspersonal. Rt 14 98 14.
28. Yrkeskurs för hembiträden. Rt 14 98 14.
29. Yrkeskurs för hemsömmerskor.
30. Lärlingskurser i husligt arbete. Rt 14 98 50 (även Sociala huset, Rt 13 46 26 och kommunalhuset i Lundby, Rt 22 18 11).
31. Lärlings- och yrkeskurser i hushållsgöromål och sömnad (även Sociala huset, kommunalhuset i Lundby samt upplåtna lokaler i olika folkskolor).

Donationer. Lektor A. B. Öbergs premiefond (8.000 kr.); ur grosshandlanden Wilhelm Röhs's utdelningsfond 130.000 kr., ur Otto och Anna Platins fond 43.000 kr. Donationerna förvaltas av drätselkammaren.

Stat för år 1945: Utgifter 937.570 kr., varav 163.780 kr. till undervisningsmateriel samt ränta och avskrivning m. m. för skolans byggnad, inkomster 439.403 kr., därav statsbidrag 172.630 kr., vartill kommer statsstipendier åt elever med 82.000 kr.

Författningar. Kungl. Maj:ts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen den 4 november 1921. Kungl. kungörelse angående statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning av den 4 november 1921 med ändringar den 13 oktober 1922, den 20 juni 1924 och den 9 juni 1933. Reglemente för Göteborgs stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 4 oktober 1932 med sedermera vidtagna ändringar.

Inspektor

Larsson, Joel, Direktör, f. 83; 44 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Ordförande

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stadsf. ordf., f. 90; led. 38—45, Ordf. 38—.

Vice ordförande

Kogge, Fritiof Olof, Civilingenjör, Stadsf., f. 97; led. 37—45, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; led. 22—, Kassaf. 22—.

Melander, Gösta Louis, Ingenjör, Rektor, se nedan, självskriven led. 32—, Sekr. 32—.

Calderon, Olof Harald, Ombudsman, Stadsf., f. 08; 40—45.

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 41—46.

Nyberg, Karl Helge, Yrkeslärare, Stadsf., f. 99; 41—46.

Nolmark, Carl Mauritz, Mättningsman, f. 06; 44—45.

Segerson, Bengt Holger, Byggnadsarbetare, Stadsf., f. 14; 45—46.

Revisorer

Gulin, Sven Martin, Köpman, Stadsf., f. 00; 43—.

Karlsson, Knut Anders Olof, Metallarbetare, f. 14; 45—.

Suppleanter

Carlsson, Charlotta (Lotta) Maria, Fru, f. 90; 43—.

Lang, Karl Gerald, Elektriker, f. 06; 45—.

Rektor (A 15)

Mottagningstid kl. 13—14, onsdagar även kl. 16,30—17,30. Rt 14 98 25.

Melander, Gösta Louis, Ingenjör, f. 92; 32.

Avdelningsföreståndarinnan för husligt arbete (A 8)

Mottagningstid tisdagar—lördagar kl. 13—14, torsdagar även kl. 17,30—18,30. Rt 14 98 28.

Mosesson, Ester Kristina, Skolkökslärrinna, f. 91; 31.

Avdelningsföreståndarinnan för verkstads-skolan för sömmerskor (A 8)

Mottagningstid kl. 14—15. Rt 13 85 29.

Augustsson, Asta Viola, Sömnadslärrinna, f. 04; 40.

Kamrerare (A 14)

Rt 14 28 55.

Larsson, John Harry, f. 99; 41.

Kassörskå (A 5)

Dahlin, Rut Ingeborg Victoria, f. 12; (34) 44.

Förste vaktmästare (A 5)

Andréasson, Eric, f. 03; 41.

Dessutom en eldare (A 6) en vaktmästare A 4, ett kontorsbiträde (A 3) två skrivbiträden (Eo D) och ett extra skrivbiträde.

Slöjdföreningens skola

Kristinelundsgatan 6—8. Expeditionstid kl. 11—12 och 17—19. Rt 16 05 17, 18 23 37, 18 53 17.

Den år 1846 bildade slöjdföreningen i Göteborg hade enligt då antagna stadgar bl. a. till uppgift att åt arbetarna inom de slöjdidkande klasserna bereda en bättre bildning samt att inrätta eller understödja härtill lämpliga läroanstalter. Två år efter föreningens tillkomst öppnades en undervisningsanstalt, vilken redan från början erhöll namnet Slöjdföreningens skola. Dess verksamhetsområde har sedermera i huvudsak kommit att omfatta de tekniska och konstnärliga yrkena, inom vilka yrkesgrenar skolan småningom utvecklats till en i det praktiska livets tjänst arbetande lärlings- och yrkesskola i detta ords moderna betydelse.

Styrelsen består av nio ledamöter, varav sex utses av stadsfullmäktige och två av slöjdföreningen för två år i sänder, varjämte skolans rektor är självskriven ledamot av styrelsen. Nuvarande styrelseledamöter äro utsedda för tiden 1944—45 och 1945—46. Därjämte utse stadsfullmäktige årligen en revisor och suppleant för granskning av styrelsens räkenskaper. Uppsikten över skolan utövas i övrigt av en av kungl. skolöverstyrelsen förordnad inspektör.

Kostnaderna för undervisningen bestridas dels genom avkastningen av de fonder, som tid efter annan donerats i detta syfte och f. n. uppgående till ett sammanlagt belopp av cirka 375.000 kr., dels genom det betydande statsbidrag, som efter 1907 årligen lämnats, samt dels och framför allt genom anslag från Göteborgs stad.

Stat för år 1945: Utgifter 310.416 kr.; inkomster 93.504 kr., därav statsbidrag 33.000 kr. och räntor å fonder 12.600 kr.; anslag å skattestat 216.912 kr.

Författningar m. m. Stadgar för Göteborgs slöjdförening, godkända av stadsfullmäktige den 31 maj 1906 med ändring den 27 augusti 1931 och den 29 augusti 1935. Reglemente för slöjdföreningens skola, utfärdat av kungl. skolöverstyrelsen den 21 september 1921 med ändring den 5 november 1926. Undervisningsplaner för skolans olika kurser, godkända av kungl. skolöverstyrelsen den 21 september, 6 oktober, 15 december 1921, 23 mars 1925, 19 november 1937, 30 maj 1938 och 8 september 1939 samt 24 november 1942.

Enligt nu gällande reglemente och undervisningsplaner består slöjdföreningens skola av följande avdelningar:

Dagskolor

1. *Högre konsthantverksskolan:* yrkesskola med avdelningar för dekorativ skulptur, möbelsnickeri och interiörkonst, konstsmide och emaljering, textil konst, dekorativ målning och grafisk konst;

2. *Lägre konsthantverksskolan:* verkstadsskola med heminrednings- och vävkurs.

Aftonskolor

1. *Skolan för bokindustri* med lärlings- och yrkeskurser för sättare, tryckare, bokbindare, litografer, litografiska tryckare och kemigrafer;
2. *Aftonskolans tekniska afdelning* med lärlings- och yrkeskurser för mekaniska yrken, skeppsbyggeri, elektriska yrken, husbyggnads- och betongarbetare;
3. *Aftonskolans konstyrkesavdelning* med lärlingskurser för mönsterritare, grafiska tecknare och litografer, dekorationsmålare, yrkesmålare, konstsmeder, ciselörer, träsnidare, bildhuggare och modellörer samt möbelsnickare;
4. *Fotografiskolan*, verkstadsskola;
5. *Guldsmedsskolan*, verkstadsskola.

Inspektör

Schalin, Hilding, Ingenjör, f. 73; 26, (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Ordförande

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; led. 34—45, Ordf. 39— (vald av stadsf.).

Vice ordförande

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; led. 09—44, v. Ordf. 39—.

Övriga ledamöter

Ericson, Sigfrid, Arkitekt, Rektor, se nedan, självskrivnen led. 12—.

Agård, Sven Botvid, Slöjdkonsulent, f. 92; led. 25—46, Kassaf. 34— (vald av stadsf.).

Börjeson, Filip Isidor, Tryckeriföreståndare, f. 94; 33—46 (vald av stadsf.).

Linderoth, Martha Elisabeth (Lisa), Folk-skolläroarinna, Fru, Stadsf., f. 99; 39—46, (vald av stadsf.).

Skarin, Lars-Erik, Förste verkmästare, f. 11; 40—45 (vald av stadsf.).

Isacson, Anders Wilgot (Wigge), Boktryckare, f. 00; 43—45.

Ullman, Sigfrid, Konstnär, f. 86; 43—45, (vald av stadsf.).

Revisorer

Hedlund, Björner, Arkitekt, f. 82; 37—.

Wahlström, Martin Einar, Mättningsman, f. 98; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Langlet, Alexander (Alex), Konstnär, f. 70; 37—.

Nordin, Folke Anton Emil, Revisor, f. 03; 44— (vald av stadsf.).

Rektor

Ericson, Sigfrid, Arkitekt, f. 79; 13.

Lärarpersonal

21 ord. lärare, sju ord. lärarinnor, 16 lärare samt fem lärarinnor förordnade för arbetsåret.

Vaktmästare (A 4)

Axer, Axel Valfrid, f. 02; 38.

Nyman, Gunnar Valfrid, f. 06; 39.

De kommunala arkiven

Landsarkivet. Rt 16 34 81.

Genom överenskommelse mellan Göteborgs stad och kronan den 13 juni 1908 berättigades staden att för all framtid till landsarkivet överlämna bl. a. protokoll och handlingar från magistraten, stadsfullmäktige och dem underlydande nämnder eller styrelser, poliskammare och polisdomstol ävensom från församlingarna samt kyrkofullmäktige med dem underlydande nämnder och styrelser, dock att stadens rätt att överlämna ifrågavarande arkivalier inskränktes till att gälla endast sådana, som äro äldre än 30 år.

Den 6 mars 1930 väcktes av herr Jacobsson m. fl. motion i stadsfullmäktige om uppdrag åt kansliutskottet att hava överinseende över de kommunala arkiven, vilket dittills utan enhetlig kontroll eller sovring ombesörjts av resp. verk. Med anledning härav beslöto stadsfullmäktige den 22 maj s. å. att uppdraga åt kansliutskottet att utöva tillsyn över arkivbildningen samt att tillse, att planer för utgallring av arkivalier upprättades. Därjämte beslöts, att utskottet skulle äga att härför anlita sakkunnigt biträde.

Sedan landsarkivarien Clemensson, som av kansliutskottet fått i uppdrag att utreda frågan, till utskottet inkommit med förslag i ämnet, beslöt utskottet den 17 december 1930 att uppdraga åt landsarkivarien att såsom utskottets arkivsakkunniga biträde i samråd med vederbörande stadens styrelser och verk föranstalta, att stadens arkiv skulle ordnas och förteckningar över dem upprättas, varvid även förslag skulle uppgöras till såväl retroaktivt som framtida gallring. Om detta beslut underrättades genom en samma dag utfärdad cirkulärskrivelse samtliga stadens verk och myndigheter, varjämte dessa uppmanades att icke utan trängande fall till landsarkivet överlämna arkivalier av yngre datum än år 1900 samt att vid planläggning och inredning av arkivrum inhämta råd och anvisningar från utskottets arkivsakkunniga biträde. Sedermera har stadskollegiet, som övertagit kansliutskottets uppgifter med avseende på de kommunala arkiven, den 5 september 1934 utfärdat följande föreskrift:

»Förslag till utgallring av till kommunalt arkiv hörande handlingar upprättas av stadskollegiets arkivsakkunniga biträde i samråd med vederbörande stadens styrelser och verk och fastställas av stadskollegiet. Utgallring av arkivhandlingar i annan ordning är icke tillåten.»

Stadskollegiets arkivsakkunniga biträde

Clemensson, Gustaf Gerhard, F. D., Landsarkivarie, f. 84; 30.

Göteborgs stadsbibliotek

Biblioteket hålles öppet vardagar kl. 9,30—20, lördagar kl. 9,30—18; tiden 16 juni—24 augusti alla vardagar endast kl. 9,30—16,15; rekvisitioner, som inlämnas efter kl. 15,30 (lördagar kl. 14) expedieras först påföljande dag. Rt 13 05 10.

Göteborgs stadsbibliotek bildades år 1890 genom sammanslagning av Göteborgs musei och Göteborgs högskolas bibliotek. Av dessa samlingar var museets den mest betydande och hade redan i viss mån karaktären av ett stadsbibliotek. Museibiblioteket tillkom i samband med stiftandet av själva museet år 1861. Grundstommen utgjordes av den kungl. vetenskaps- och vitterhetssamhället tillhöriga naturhistoriska museets boksamling, vartill nämnda samfund fogade sitt eget bibliotek, dock utan att frånträda äganderätten till detsamma. Vetenskaps- och vitterhetssamhället har alltsedan i museibiblioteket resp. stadsbiblioteket deponerat sina värdefulla bokförvärv, vilka huvudsakligen tillkomma genom byte med samhällets egna publikationer. Högskolan har under årens lopp bidragit till stadsbiblioteket dels genom årliga och tillfälliga anslag, vilka tidigare uppgingo till betydande belopp men numera upphört, dels genom bytesmaterial (årsskrifter, doktorsavhandlingar etc.).

Bland penningdonationerna intages främsta rummet av Gabriel Heymans donation av år 1915. Den bestod dels av en av drätselkammaren förvaltd fond å 500.000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bokinköp och inbindning, dels av s. k. överskottsmedel, omkring 185.000 kr., vilka styrelsen erhöi rätt att efter gottfinnande använda för olika biblioteket gagnande ändamål. År 1894 beviljade stadsfullmäktige av de Renströmska utdelningsmedlen 100.000 kr., som nu utgöra en av drätselkammaren förvaltd biblioteksfond. Några mindre av enskilda personer skänkta fonder förvaltas av styrelsen.

De mest betydande bokgåvor biblioteket erhållit äro riksdagsmannen Lars Månssons i Tranemåla samling, skänkt år 1898 av Aug. Röhss, Carl Snoilskys efterlämnade bibliotek, skänkt 1903 av Oscar Ekman m. fl. samt tullkontrollören J. A. Hallbergs samling, erhållen genom testamente år 1937. Bland övriga gåvor må framhållas justitieborgmästare E. Tranas egyptologiska bibliotek, donerat år 1930, en Holbergssamling, skänkt år 1935 av apotekare G. Bernström samt professor Vilh. Lundströms bibliotek i klassisk filologi och fornkunskap

m. m., erhållet genom testamente år 1940. Fr. o. m. 1921 erhåller biblioteket i princip med vissa undantag de exemplar av varje i Sverige tryckt skrift, som enligt tryckfrihetsförordningen för granskning överlämnas till justitieministern eller hans ombud i landsorten.

Förutom vetenskaps- och vitterhetssamhällets bibliotek äro i stadsbiblioteket deponerade åtskilliga större och mindre samlingar, bland vilka Göteborgs läkaresällskaps bibliotek är den viktigaste.

Institutionen har den dubbla uppgiften att vara dels ett vetenskapligt bibliotek, tillgodo-seende högskolans, museernas och andra vetenskapliga inrättningsars och undervisnings-anstalters behov, dels ett allmänt kommunalt bibliotek för studier, information och bildande läsning. Bokbeståndet har — närmast till följd av högskolans humanistiska karaktär — fått en humanistisk betoning. Även andra fack än de humanistiska tillgodoses emellertid i den mån behov föreligga och bibliotekets ekonomi det tillåter. Bland specialsamlingar förtjänar särskilt nämnas samlingen av kinesisk och japansk litteratur, för vilken särskilt donerade medel ställts till förfogande. Bokbeståndet omfattar omkring 500.000 band och 350.000 smärre skrifter, upptagande en hyllängd av 16.400 meter.

Sedan 1900 är biblioteket inrymt i en särskild byggnad, som uppförts för medel ur Renströmska fonden. En 1926 fullbordad tillbyggnad bekostades dels av nämnda fond, dels av skattemedel. År 1936 beviljade stadsfullmäktige 225.000 kr. ur Olof och Caroline Wijks utdelningsfond såsom bidrag till en blivande ny tillbyggnad och till partiell ominredning. Numera planeras en helt ny byggnad. Stadsfullmäktige anslog 1942 ytterligare 250.000 kr. ur Renströmska utdelningsfonden till lösandet av byggnadsfrågan.

Bibliotekets verksamhet är organiserad på tre huvudavdelningar, låneexpeditionen, svenska avdelningen och utländska avdelningen. Dessutom finnes en särskild avdelning för handskrifter.

Förutom stora läsesalen med dess referensbibliotek (uppslags- och handböcker, lexika m. m.) finnes en mindre s. k. forskarsal med åtta arbetsplatser, avsedda för personer som bedriva ihållande studier eller verklig forskning. Bibliotekets samlingar äro med vissa undantag tillgängliga för var och en såväl för begagnande på stället som för hemlån. För hemlån kräves borgen, utfärdad av vederhäftig, helst i Göteborg bosatt person. Vissa i bibliotekets ordningsstadga angivna kategorier av böcker äro undantagna från hemlåning, exempelvis sällsynta och dyrbara arbeten, mycket använda kurs- och handböcker, all vitterhet på svenska språket samt tidningar.

På senare åren har biblioteket alltmera anlitats av mindre bibliotek utanför Göteborg, särskilt stads- och läroverksbibliotek, och fungerar som vetenskapligt centralbibliotek för västra Sverige. Med kungl. biblioteket, universitetsbiblioteken i Uppsala och Lund samt andra vetenskapliga bibliotek inom och utom landet står stadsbiblioteket i nära förbindelse. Med Chalmers tekniska högskolas bibliotek och andra specialbibliotek i Göteborg har överens-kommelse träffats om arbetsfördelning.

Samlingarna äro förtecknade i två huvudkataloger å lösa blad: nominalkatalogen, som är genomgående alfabetisk, och realkatalogen, som i huvudsak följer den systematiska upp-ställningen å hyllorna. De utländska nyförvärven förtecknas i den årliga av kungl. biblio-tekets utgivna »Accessionskatalog», som är gemensam för 45 större och mindre vetenskapliga bibliotek i landet.

Biblioteket står under förvaltning av en styrelse med tio ledamöter, av vilka sex utses av stadsfullmäktige, två av högskolans styrelse, en av Göteborgs museum och en av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamhället. Ledamöterna utses för två kalenderår. Styrelsen utser inom sig ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare. Nuvarande styrelseledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46.

Frågor rörande bibliotekets reglemente avgöras av stadsfullmäktige. Nu gällande reglemente, innehållande genomgripande förändringar i många avseenden, antogs av stadsfullmäktige den 21 mars 1929 och tillämpas från och med den 1 januari 1930. Nu gällande ordningsstadga fastställdes av styrelsen den 7 januari 1901; viktiga tillägg och ändringar ha senare tillkommit.

Utgifts- och inkomststat för varje år fastställs av stadsfullmäktige. Styrelsens räkenskaper och förvaltning granskas av två revisorer, vilka jämte två suppleanter utses av stadsfullmäktige, som besluta om ansvarsfrihet.

Stat för år 1945: Utgifter 347.590 kr., inkomster (huvudsakligen av fonder) 24.900 kr., anslag av staden 322.690 kr.

Litteratur: Wählin, L., Göteborgs stadsbibliotek 1890—1915. — Göteborgs stadsbibliotek 1891—1941. Minnesskrift.

Ordförande

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; led. 38—45, Ordf. 43—, (vald av styr. f. Gbgs högskola).

Vice ordförande

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stadsf.: ordf., f. 90; led. 26—45, v. Ordf. 31—, (vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Bernström, Nils Gustaf, Apotekare, f. 77; led. 28—45, Kassaf. 31— (vald av stadsf.).

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; led. 31—46, v. Kassaf. 41— (vald av stadsf.).

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95; 37—46 (vald av stadsf.).

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; 40—46 (utsedd av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamh.).

Anzén, Sven Hjalmar, Trafikförman, f. 02; 42—45 (vald av stadsf.).

Aspelin, Gunnar, F. D., Professor, f. 98; 43—46 (vald av styr. f. Gbgs högskola).

Roth, Stig Adolf, F. D., Intendent, f. 00; 43—46 (vald av styr. f. Gbgs museum).

Ericson, Obadja Olof, Tullkontorist, f. 85; 45—46 (vald av stadsf.).

Revisorer

Janson, Fredrik Oswald, Ombudsman, f. 98; 43—.

Holmberg, Nils Hjalmar, F. D., Andre arkivarie, f. 04; 44—.

Suppleanter

Stenhård, Karl Marcus, Metallarbetare, f. 09; 43—.

Hesslén, Gunnar August, F. D., Docent, Lektor, f. 94; 44—.

Sekreterare

Överbibliotekarien (se nedan).

Överbibliotekarie (A 23)

Rt 13 03 96.

Hallberg, Seth Severin, F. D., f. 86; 27.

Förste bibliotekarier (A 19)

Johansson, Johan Viktor, F. D., f. 88; 30, *Föreståndare för handskriftsavdelningen*. Rt 11 48 78.

Molin, Nils Rikard, F. D., f. 92; 40, *Föreståndare för läneexpeditionen*. Rt 11 48 53.

En vakant. *Föreståndare för utländska avd.* Rt 11 48 59.

Andre bibliotekarier (A 15)

Marklund, Erik, F. L., f. 93; 31, *Föreståndare för svenska avd.* Rt 11 48 59.

Peterson, John Vilhelm, F. L., f. 03; 44.

Ström, Folke, F. D., f. 07; 45.

Amanuenser (A 13)

Thörnqvist, Clara Eleonora, F. L., f. 96; (17) 40.

Dahl, Karl Folke, F. L., f. 05; 41.

Söderström, Karl-Axel, F. L., f. 18; 44.

Amanuens (äldre stat)

(5.160 kr.)

Randner, Werna Signe, F. M., f. 90; (16) 19.

Förste assistent (A 6)

Jarlöv, Nils Rikard, f. 00; 23.

Dessutom sex assistenter (A 5), fyra biblioteksbiträden (A 4), en assistent (Eo 4) och ett kontorsbiträde (Eo 2).

Förste väktmästare (A 5)

Ekelund, Einar Wilhelm, f. 98; (30) 40.

Andre väktmästare (A 4)

Wahlquist, Per Erik Gunnar, f. 99; 44.

Tamburvaht (arvode)

Dahlöf, Knut Albin, f. 72; 28.

Göteborgs stads folkbibliotek

Göteborgs stads folkbibliotek är den gemensamma benämningen på Dicksonska folkbiblioteket (se nedan) och de folkbibliotek, kallade de mindre folkbiblioteken (se nedan), som Göteborgs stad efter Dicksonska bibliotekets exempel successivt låtit inrätta och vilkas förvaltning — liksom också förvaltningen av Göteborgs stads läsrum (se nedan) — blivit av staden anförtrodd åt styrelsen för Robert Dicksons stiftelse. Denna styrelses organ för den närmare förvaltningen av biblioteken, sedermera också läsrummen, är en biblioteks-nämnd om fem ledamöter, av vilka minst tre skola vara medlemmar i stiftelsens styrelse. Sekreterare hos biblioteksnämnden är chefsbibliotekarien vid Göteborgs stads folkbibliotek, vilken befattning inrättades å Dicksonska folkbibliotekets stat år 1932.

Reglemente för Robert Dicksons stiftelse, fastställt av Kungl. Maj:t den 22 december 1898 med däri gjorda ändringar den 24 januari 1912 och den 12 februari 1932.

Instruktion för biblioteksnämnden, fastställd av stadsfullmäktige den 25 mars 1902 med ändring den 18 juni 1936.

Biblioteksnämnd

Lagerholm, Gustaf Emil, f. d. Skatteexekutor, f. 76; led. 24—31, 32—, *Ordfr.* 39—.

Sefve, Sven Ivar, F. D., Rektor, Riksdagsman, f. 86; led. 38—, v. *Ordfr.* 39—.

Hallberg, Seth Severin, F. D., Överbibliotekarie, f. 86; 32—.

Norbeck, Karl Axel Georg, Folkskollärare, f. 91; 32—.

Ryberg, Alma Josefina, Föreståndarinna, f. 00; 40—.

Chefsbibliotekarie (A 18)

Mottagningstid säkrast kl. 11—12. Rt 11 6204.

Genell, Nils, F. M., f. 98; 32, *Sekr.* 32—.

Huvudbibliotek:

Avdelningar

Dicksonska folkbiblioteket, centralbibliotek för Göteborgs och Bohus län, S. Allégatan 4.

Filialer:

Redbergslids folkbibliotek, Gamla Bagaregården, vid Härlandavägen.

Majornas folkbibliotek, Carl Johansgatan 25.

Landala folkbibliotek, Karl Gustafsgatan 47.

Lundby folkbibliotek, Herkulesgatan 36.

Getebergsängs folkbibliotek, Mölndalsvägen 37.

Västra Frölunda folkbibliotek, Dala skola, Grimmeredsvägen.

Besökstider

<i>Vuxna:</i>	$\frac{1}{6}$ — $\frac{22}{8}$	$\frac{25}{6}$ — $\frac{16}{8}$	$\frac{16}{8}$ — $\frac{31}{8}$	$\frac{1}{9}$ — $\frac{31}{5}$
måndagar—fredagar	11—2, 4—8	11—2, 4—8	11—2, 4—8	11—2, 4—8
lördagar	11—4	11—4	11—4	11—5

Barn och ungdom:

måndagar—fredagar	11—2, 4—8	4—8	11—2, 4—8	11—2, 4—8
lördagar	11—4	11—4	11—4	11—5

dock gälla för Västra Frölunda folkbibliotek följande besökstider (såväl för vuxna som för barn): måndagar—fredagar kl. 5—8; lördagar kl. 3—5 ($\frac{1}{6}$ — $\frac{31}{8}$ kl. 2—4).

Dicksonska folkbiblioteket

Södra Allégatan 4. Rt expeditionen 13 39 17, katalogavd. 13 17 64.

Biblioteket, som invigdes nyårsafton 1861 och började sin verksamhet den 2 januari följande år i en hos Robert Dicksons stiftelse förhyrd lokal, är en skapelse av brukspatron James Robertson Dickson, som organiserade det med hjälp av löjtnanten H. A. Reuterskiöld och underhöll det till sin död år 1873. Genom sitt testamente hade han sört för dess fortbestånd. Däri förordnades nämligen att ett belopp av 100.000 kronor skulle ställas under förvaltning av styrelsen för Robert Dicksons stiftelse, den förut nämnda, av donators fader

stiftade fonden för arbetarbostäder, och att av detta belopp två tredjedelar skulle avsättas till en byggnadsfond för biblioteket och en tredjedel till underhåll av den blivande biblioteksbyggnaden och till förkovran av biblioteket, vilket med tillhörande kapital skulle vara Robert Dicksons stiftelses egendom. — År 1888 upptogs för första gången frågan om byggnad för biblioteket, 1896 påbörjades byggnaden efter ritningar av arkitekten Hans Hedlund och stod följande år färdig. Som ett bidrag till täckandet av byggnadskostnaderna erhöles en anonym gåva av 15.000 kronor. — Ännu en donation ägde rum år 1911, då fru Emily Wijk, född Dickson, överlämnade 25.000 kronor till fonden för bibliotekets underhåll att förvaltas under hennes namn. — För övrigt hava anslag från Robert Dicksons stiftelse (ur den s. k. 10%-fonden) under årens lopp spelat en icke ringa roll för bibliotekets underhåll. Givetvis äro emellertid de kommunala anslagen sedan länge av avgörande betydelse för biblioteket, såväl de årliga som engångsanslagen, främst att nämna det byggnadsanslag, som beviljades 1933 och möjliggjorde den ombyggnad och utvidgning av biblioteket, som företogs 1934 under ledning av arkitekt Björner Hedlund. — Sedan år 1931 är Dicksonska folkbiblioteket delaktigt av de årliga statliga bidragen till kommunala och med dem likställda bibliotek; sedan år 1932 är det tillika centralbibliotek för Göteborgs och Bohus län med särskilt årligt statsanslag, 10.000 kr., och med uppgift att i överensstämmelse med särskilda föreskrifter tillhandahålla litteratur, vare sig enstaka lån eller större sändningar, vandringsbibliotek, åt såväl bibliotek och studieorganisationer som enskilda inom länet samt att ge anvisningar och hjälp av teknisk natur åt länets statsunderstödda bibliotek, vilka även i viss utsträckning äro underkastade inspektion av centralbibliotekarien. Landstingsanslag, som centralbiblioteken i landet nästan undantagslöst erhålla årligen, har Dicksonska biblioteket erhållit för första gången år 1936 med 1.000 kr. samt åren 1937—1940 och år 1942 med 2.000 kr. pr år. För år 1944 har ånyo 2.000 kr. beviljats och likaså för 1945. Åren 1939, 1940, 1942 och 1944 har dessutom från landstinget erhållits pr år 500 kr. till ett särskilt slags vandringsbiblioteksverksamhet, F. A. B. (folkskolornas ambulerande bredvidläsningslitteratur), påbörjad år 1938 genom en anonym donation av 1.000 kr. För år 1945 återkommer landstingsanslag med 500 kr. Fr.o.m. år 1938 har Dicksonska folkbiblioteket även hand om sjukhusbiblioteksverksamheten vid flertalet av stadens sjukvårdsinrättningar.

Bokbeståndet utgjorde vid 1944 års slut 72.719 volymer (inklusive ett vandringsbiblioteksbestånd av 13.430 volymer), vartill kommer å vissa sjukhusbibliotek tillhopa 16.218 volymer. Antalet direkta hemlån uppgick under 1944 till 294.771 (varav till låntagare utom kommunen 9.744 volymer). Dessutom utlånades å de nyssnämnda sjukhusbiblioteken under 1944 sammanlagt 88.788 volymer. Antalet besök på läsesalarna uppgick under 1944 till 80.060; härvid bör ihågkommas att tidningsalen under året varit stängd och fungerat som offentligt skyddsrum. Vidare utsändes under året 374 vandringsbibliotek och sammanlagt 11.883 volymer och återkommo 373 med sammanlagt 11.756 volymer. De återsända vandringsbiblioteken redovisade en utlåning av sammanlagt 27.562 volymer. Utlåningen till folkskolorna i länet av ambulerande bredvidläsningslitteratur (F. A. B.) har under året omfattat 75 boksatser med sammanlagt 1.310 volymer.

Stat för år 1945: Utgifter 193.861 kr., inkomster 38.136 kr., anslag 155.725 kr.

Chef

Se under Göteborgs stads folkbibliotek.

Förste bibliotekarie (A 9)

Bredal, S v e a, f. 95; (25) 35.

Vaktmästare (A 4)

Berglund, E r i k Valdemar, f. 99; 31.

Dessutom äro anställda en *sjukhusbibliotekarie* (A 6), två *förste assistenter* (A 5), fem *andre assistenter* (A 4), en *assistent* (Eo 3), tre *assistenter* (Ex 3) samt, i den mån medel därtill finnas tillgängliga, extra arbetskraft.

De mindre folkbiblioteken (filialerna)

Den 24 oktober 1901 beslöt stadsfullmäktige, att två mindre folkbibliotek skulle av staden upprättas, ett i Majorna och ett i stadens dåvarande 16:de eller 18:de rote, samt uppdrogo åt styrelsen för Robert Dicksons stiftelse att ombesörja organisationen ävensom tillsvidare förvaltningen av de nya folkbiblioteken, för vilka skulle föras särskilda räkenskaper. Kostnaderna för bibliotekens första uppsättning skulle till en del få bestridas av medel från nämnda stiftelse.

Med anledning härav upprättade den år 1902 inom styrelsen för Robert Dicksons stiftelse tillsatta biblioteksnämnden redan samma år två kommunala bibliotek, ett i Redbergslid och ett i Majorna. År 1913 följde ytterligare två, i Landala och Lundby, och år 1927 upprättades biblioteket i Getebergsäng. Vid inkorporeringen den 1 januari 1945 av Västra Frölunda med Göteborg övertogs Västra Frölundas folkbibliotek av Göteborgs stads folkbibliotek såsom filial, den sjätte i ordningen.

Lundby folkbibliotek erhöll år 1932 nya lokaler, Majornas folkbibliotek har i lokalhänseende undergått upprepade utvidgningar och förbättringar, den senaste år 1933, och Redbergslids folkbibliotek flyttades hösten 1934 till nya lokaler i stadens fastighet Gamla Bagaregården 3.

Fr. o. m. år 1928 åtnjuter Göteborgs stads folkbibliotek avkastningen av en fond om c:a 40.000 kr., donerad av fru Ingegärd Almqvist, född Ekman, och avsedd att främja barnbiblioteksarbetet. Fondens avkastning brukas till förkovran av barnavdelningen i Majornas bibliotek.

De mindre folkbibliotekens bokbestånd utgjordes vid 1944 års slut av 83.608 volymer. Antalet hemlån under året var 446.366, antalet besök på läsesalar och tidningsrum 118.066, varav på de båda tidningsrummen (å Redbergslids och Majornas folkbibliotek) 13.929.

Stat för år 1945: Utgifter 191.390 kr., inkomster 4.700 kr., anslag 186.690 kr.

Redbergslids folkbibliotek

*Bagaregårdens landeri, Härlandavägen
Rt 15 16 72.*

Andre bibliotekarie (A 6)

Björklund, Issy A i n a, f. 09; (36) 44.

Dessutom en *andre assistent (A 4)* och en *assistent (Eo 3)*.

Majornas folkbibliotek

Carl Johansgatan 25. Rt 14 16 71.

Andre bibliotekarie (A 6)

Larsson, E l s a Natalia, F. M., f. 97; 35.

Två andre assistenter (A 4).

Landala folkbibliotek

Karl Gustafsgatan 47. Rt 13 89 64.

Andre bibliotekarie (A 6)

Bruhn-Lund, Anna Brynhilda I n g e b o r g, f. 83; 13.

En andre assistent (A 4).

Lundby folkbibliotek

Herkulesgatan 36. Rt 22 41 80.

Andre bibliotekarie (A 6)

Danielsson, E m y Anna Ulrika, f. 96; 27.

En andre assistent (A 4).

Getebergsängs folkbibliotek

Möldalsvägen 37. Rt 16 22 59.

Andre bibliotekarie (A 6)

Spångberg, Agda Maria (M a j a), F. M., f. 05; 39.

En assistent (Ex 3).

Göteborgs stads läsrum

Läsrummen hållas öppna vardagar kl. 9—13 och 15—19, under tiden 1 juni—31 augusti kl. 9—13 och 15—18. Läsrummet nr 2 hålles dessutom öppet sön- och helgdagar kl. 9—18, med undantag för månaderna maj, juni, juli och augusti.

Läsrummen stå i likhet med folkbiblioteken under tillsyn av biblioteksnämnden inom Robert Dicksons stiftelse (se ovan). Institutionens verksamhet började år 1882, då fyra läs- och väntrum för arbetare inrättades av Göteborgs utskänkningsaktiebolag, numera Aktiebolaget Göteborgssystemet, som då av stadsfullmäktige beviljades tillstånd att av staden tillkommande

andel av bolagets vinst använda 10.000 kr. för upprättandet av fyra läsrum. Utom tidningar skulle varje läsrum innehålla en liten boksamling, och föreståndaren skulle tillhandahålla kaffe, te och andra varma drycker. Denna servering indrogs, då läsrummen år 1915 övertogs av Robert Dicksons stiftelse.

Robert Dicksons stiftelse för läs- och väntrumsanordningen, som den till en början brukade benämnningen löd, omfattade tidigare sju lokaler, men i det de vid vissa biblioteksavdelningar inrättade tidningsrummen bildat en ersättning, ha efter hand fyra av Göteborgs läsrum indragits.

Antal besök i läsrummen uppgick år 1944 till 181.557.

Stat för år 1945: Utgifter och anslag 32.245 kr.

Styrelse

Biblioteks nämnden hos Robert Dicksons stiftelse, se under Göteborgs stads folkbibliotek.

Läsrum nr 2, Bryggaregatan 3.

Föreståndarinna

Hansson, Karin Mathilda, f. 93; 25.

Läsrum nr 3, Barlastgatan (Amerikahuset).

Föreståndarinna

Hansson, Elin Margareta (G r e t a), f. 98; 38.

Läsrum nr 7, Spannmålgatan 4.

Föreståndarinna

Strömkvist, Elsa Gunhild, f. 87; 15.

Röhsska konstslöjdmuseet

Vasagatan 37—39. Samlingarna äro avgiftsfritt tillgängliga för allmänheten vardagar kl. 12—15 och söndagar kl. 13—16; biblioteket är öppet lördagar kl. 10—15, övriga vardagar kl. 10—16 samt under månaderna september—maj även kl. 18—20. Rt kansliet 18 22 30.

Museet grundades av Göteborgs stad på grundval av en donation den 10 januari 1901, då sterbhusdelägarna efter f. d. konsult Carl Wilhelm Röhss i skrivelse till stadsfullmäktige överlämnade en summa av 250.000 kr., att i enlighet med den avlidnes önskan användas till uppförande och inredande av lämplig byggnad för ett konstindustrimuseum i Göteborg. I december 1901 överlämnade grosshandlanden August Röhss till stadsfullmäktige 900 aktier i Bergslagens järnvägsaktiebolag med ett nominellt värde av 180.000 kr. under föreskrift att av aktierna skulle bildas en fond, att 4 % av avkastningen skulle läggas till fonden, och att återstoden skulle ställas till konstslöjdmuseets styrelsens förfogande att efter behov användas till inköp för ökande av museets konstindustriella samlingar och andra museets ändamål.

Museets första stadgar fastställdes av stadsfullmäktige den 3 november 1904 och en styrelse konstituerades samma år. Efter förberedande tävlingar uppdrog styrelsen åt arkitekten Carl Westman att uppgöra ritningar för museet. Byggnaden stod färdig i november 1914, varefter samlingarna ordnades under ledning av museets förste intendent doktor Axel Nilsson. Museet öppnades för allmänheten den 15 september 1916.

Museets uppgift är att visa och väcka förståelse för det, som i fråga om gången och närvarande tids bostadskultur och bruksföremål är sunt, formriktigt och efterföljansvärt samt präglat av konstnärlig känsla och smak.

Styrelsen består av nio ledamöter, av vilka sex ledamöter utses av stadsfullmäktige, en ledamot av styrelsen för Göteborgs slöjdförening, en ledamot av styrelsen för Göteborgs museum samt en ledamot av styrelsen för Chalmers tekniska högskola. Ledamöterna väljas för två år i sänder. De nuvarande ledamöterna äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen två revisorer med två suppleanter.

Museets fonder utgjorde den 1 januari 1944 421.749 kr.

Stat för år 1945: Utgifter 139.196 kr., inkomster 18.980 kr., anslag 120.216 kr.

Stadgar för Röhsska konstslöjdmuseet, antagna av stadsfullmäktige den 3 november 1904 med ändringar den 19 december 1929.

Ordförande

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 05—45, Kassaf. 05—, Ord. 13— (vald av stadsf.).

Vice ordförande

Nilsson, Ludvig Ernfrid, Tapetserare-mästare, f. 86; suppl. 23, led. 30—46, v. Ord. 33—, Suppl. f. kassaf. 33— (vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; (11) 14—45 (vald av stadsf.).

Wernstedt, Carl Melchior, Professor, f. 86; 25—46 (vald av Chalmers tekniska högskola).

Ericson, Sigfrid, Arkitekt, Rektor, f. 79; 13—46 (vald av slöjdföreningen).

Söderlund, John Elis Hamlet, Bokbindare, f. 97; 30—45 (vald av stadsf.).

Agård, Sven Botvid, Slöjdkonsulent, f. 92; 33—46 (vald av stadsf.).

Simon, Falk, Direktör, f. 74; 35—46, (vald av styr. f. Gbgs museum).

Hellström, Elsa Augusta, Fru, f. 86; 41—46 (vald av stadsf.).

Revisorer

Bromander, Sven Erik Reinhold, Direktör, f. 86; 43—.

Akerström, Knut Lauritz, Slöjdlärare, f. 94; 44—.

Suppleanter

Anerup, Ernst Bertil, Kassör, f. 95; 43—.

Lang, Karl Gerald, Elektriker, f. 06; 44—.

Intendent (A 19)

Mottagningstid kl. 13—15. Rt 18 22 28.

Munthe, Gustaf Lorentz, F. L., f. 96; 24, tjänstl., tf. **Anjou, Sten Gustav Anton**, F. D., Arkitekt (se nedan) 43.

Förste amanuens (A 14)

Anjou, Sten Gustav Anton, F. D., Arkitekt, f. 95; (23) 40, tf. *Intendent*.

Andre amanuens (A 11)

Posse, Arvid Fredriksson, Greve, f. 85; 38.

Föreståndarinna f. textilavdelningen (A 6)

Selander, Eva, f. 11; 41.

Kontorsbiträde (A 3)

Polheimer, Gerd Marianne, Fru, f. 11; 38.

Förste vaktmästare (A 5)

Dahnberg, Bror Wilhelm, f. 84; 26.

Andre vaktmästare (A 4)

Johansson, Hilding, f. 05; 28.

Göteborgs museum

De vid instiftandet av Göteborgs museum år 1861 antagna stadgarna angiva som museets uppgift samlingar från vetenskapens, konstens och industriens områden samt utställning av industri- och hantverksalster m. m. Genom sammanslagning av Göteborgs kungl. vetenskaps- och vittershets-samhälles naturhistoriska museum, grundat 1833, med Göteborgs konstförenings tavelmålning samt genom föremål från 1860 års utställning i staden fick Göteborgs museum en god grund för sin senare utveckling. Från början hade museet dispositionsrätt endast till stadens hälft av f. d. Ostindiska kompaniets hus. Sedermera uppläts för ändamålet även den kronan tillhöriga hälften i samma byggnad.

Efter utbrytning under 1870-talet av industriavdelningen har museet kommit att huvudsakligen omfatta samlingar från vetenskapens och konstens områden, vilka inom den nämnda museibyggnaden intill år 1923 varit ordnade på olika avdelningar, nämligen historiska avdelningen med myntkabinett, arkeologiska, etnografiska och konstavdelningarna samt zoologiska, botaniska och mineralogiska avdelningarna. År 1904 bildades det till historiska avdelningen hörande militärmuseet och inrymdes i Skansen Kronan. År 1907 överlätos samlingarna till Göteborgs museum. Särskilda nybyggnader hava tagits i anspråk för naturhistoriska samlingarna liksom för konstsamlingarna åren 1923 resp. 1925.

Samlingarnas värde uppskattas för Göteborgs museum i sin helhet till omkr. 14 mill. kr.

Styrelsen för Göteborgs museum består av 11 ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse sju, kungl. vetenskaps- och vitterhetssamhället två samt styrelsen själv återstående två, samtliga för tre år i sänder. Nuvarande ledamöter äro valda för 1943—45, 1944—46 och 1945—47. För var och en av de tre museibygnaderna har en särskild nämnd till uppdrag att handha vissa förvaltningsuppgifter. Nämnd består av tre ledamöter förutom vederbörande intendent. Styrelsen och nämnderna hava gemensam sekreterare. Styrelsens räkenskaper granskas av två av stadsfullmäktige och en av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamhället utsedda revisorer, vilka jämte suppleanter årligen väljas.

Varje avdelning förestås av en intendent. Dessutom tjänstgöra vid de olika avdelningarna en eller flera amanuenser, konservatorer eller museibiträden; vaktmästare och vakter svara för bevakning m. m. Inom varje museibygnad har en intendent särskilt uppdrag såsom vice värd. Det gemensamma kansliet med kassaexpedition inrymmer i kulturhistoriska museet vid Norra Hamngatan och är öppet dagligen kl. 11,30—14,30.

Donationsfonder (i avrundade belopp enligt senaste bokslut): Bengt Erland Dahlgrens och hans frus, Anna Lisa Dahlgren, f. Geijer, donation 268.000 kr., August Röhss' donation 200.000 kr., Robert E. Dicksons donation 25.000 kr., Carl Wijks donation 50.000 kr., Otto och Charlotte Mannheimers fond 12.000 kr., D. T. Ahrenbergs fond 25.000 kr., Läsekabinnettets fond 10.000 kr., Carl Olsons donation 5.000 kr.

Stat för år 1945: Utgifter 519.411 kr., inkomster 27.140 kr., anslag från staden 492.271 kr.

Stadgar för Göteborgs musei styrelse, fastställda av stadsfullmäktige den 11 november 1897 med ändring i viss del den 25 augusti 1927. Särskilda stadganden därutöver ävensom instruktioner för befattningshavarna, beslutade av styrelsen den 29 september 1922.

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; led. 23—45, Ordf. 35— (vald av stadsf.).

Vice ordförande

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; led. 38—47, v. Ordf. 45—, (vald av styr.).

Övriga ledamöter

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 11—46, *Kassaf.* 23— (vald av stadsf.).

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; 24—45 (vald av stadsf.).

Skottsberg, Carl Johan Fredrik, F. D., Professor, f. 80; 28—47 (utsedd av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamh.).

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, Stadsf., f. 84; led. 33—46, v. *Kassaf.* 34— (vald av stadsf.).

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurantföreståndare, f. 87; 38—47 (vald av stadsf.).

Peterson, Axel Hilding, Syssloman, f. 91; 41—47 (vald av stadsf.).

Clemensson, Gustaf Gerhard, F. D., Landsarkivarie, f. 84; 42—47 (utsedd av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamh.).

Jonsson, Axel, Konsul, Direktör, f. 88; 45—47 (vald av styr.).

Gottowt, Nils, Redaktör, f. 04; 45—47, (vald av stadsf.).

Revisorer

Bendz, Ernst Paulus, F. D., Lektor, f. 80; 45— (utsedd av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamh.).

Carlander, Bertil Christoffer, Försäljningschef, f. 00; 44— (vald av stadsf.).

Bengtsson, Johan William, Folkskollärare, f. 87; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Hallberg, Seth Severin, F. D., Överbibliotekarie, f. 86; 45— (utsedd av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamh.).

Johansson, Stig Erik Holger, Handlande, f. 11; 44— (vald av stadsf.).

Olsson, Holger Severin, Metallarbetare, f. 18; 45— (vald av stadsf.).

Sekreterare

Elfving, Folke Rolf August, J. K., Taxeringsintendent, f. 03; 36.

Kassör (A 10)

Ericson, Ester Teresia, Fru, f. 81; (09) 23.

Kulturhistoriska museet

f. d. Ostindiska kompaniets byggnad, Norra Hamngatan 12. Samlingarna äro tillgängliga för allmänheten: måndagar kl. 12—15, tisdagar och fredagar kl. 11—15. Avgift 50 öre för vuxna, 25 öre för barn och skolgång. Onsdagar, torsdagar och lördagar kl. 11—15 samt sön- och helgdagar kl. 12—15 utan avgift. Juni, juli och augusti vardagar kl. 11—15 mot avgift. Söndagar kl. 12—15 utan avgift. Kansli, kassa och allm. förfrågningar Rt 11 04 54.

Historiska avelningen (Rt 13 28 09, 13 86 12) med interiörer och samlingar av möbler, husgeråd, dräkter m. m. huvudsakligen från Göteborg och dess uppland fr. o. m. 1500-talet, svenska allmogesamlingar, musikhistoriska, Göteborgshistoriska samt hantverkshistoriska samlingar; myntkabinett med mynt- och medaljsamling, medeltids- och kyrksamlingar.

Arkeologiska avelningen (Rt 13 28 08) med fornsakssamlingar, huvudsakligen från Västra Sverige, och jämförande samlingar från utlandet. I denna avelning ingå bl. a. de mycket omfattande arkeologiska samlingar, som gjordes till jubileumsställningen.

Etnografiska avelningen (Rt 13 48 37) med samlingar från lapparna och utomeuropeiska icke till den vita rasen hörande folk. De sydamerikanska kulturerna äro särskilt väl representerade.

Militärmuseet i Skansen Kronan (Rt 14 50 00) inrymmer de till historiska avelningen hörande samlingarna av uniformer och militära vapen. Museet är öppet onsdagar kl. 19—21, lördagar och söndagar kl. 13—15. Avgift 50 öre för vuxna, 25 öre för barn och skolgång. Militär i uniform fritt.

Industrihistoriska samlingarna, Ekmansgatan, sortera under historiska avelningen.

Kulturhistoriska museets nämnd

Ericson, Sigfrid, Arkitekt, Rektor, f. 79; 17—.

Niklasson, Nils Herman, Dr. phil., Docent, Intendent (se nedan) 29—.

Roth, Stig Adolf, F. D., Intendent (se nedan) 35—.

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor (se ovan) 38—.

Izikowitz, Karl Gustaf, F. D., Docent, Intendent (se nedan) 44—.

En vakant.

Suppleant

Holmberg, John Erik, F. D., Docent, Rektor, f. 07; 44—.

Intendenter (A 19)

Niklasson, Nils Herman, Dr. phil., Docent, f. 90; 29, *arkeologiska avd.*

Roth, Stig Adolf, F. D., f. 00; 35, *historiska avd.*

Izikowitz, Karl Gustaf, F. D., Docent, f. 03; 44, *etnografiska avd.*

Förste amanuenser (A 14)

Thulin, Otto Bernhard, F. K., f. 86; (36) 40, *historiska avd.*

Hasslöf, Olof Paul Herman, F. L., f. 01; (34) 40, *historiska avd.*

Rydén, Stig Arthur, F. D., f. 08; 45, *etnografiska avd.*

Andre amanuens (A 12)

Wassén, Sven Henry, F. L., f. 08; (30) 40, *etnografiska avd.*

Förste vaktmästare (A 5)

Westberg, John Albert, f. 00; 35.

Andre vaktmästare och eldare (A 4)

Johansson, Gustaf Emil, f. 92; 26.

Dessutom ett *museibitråde* vid kansliet (A2), två *museibiträden* vid *arkeologiska avd.* (A 2, Eo D), tre *konservatorbiträden* (A 4), tre *vakter* (A 3), sex *vakter* (Eo 2), en *vakt* (arvode) och en *springosse*.

Militärmuseet**Amanuens (arvode)**

Bolander, Gustaf (Gösta) Theodor, Ryttmästare, f. 91; 44.

Dessutom två timavlönade *vakter*.

Naturhistoriska museet

Slottsskogen. Samlingarna hållas tillgängliga för allmänheten å samma tider som kulturhistoriska museet (se ovan). Rt 14 56 09.

Samlingarna utgöras dels av en *zoologisk avelning* (grundad som museum 1833), innehållande rika och under årens lopp starkt ökade samlingar av djur, dels *mineralogiska* och

geologiska samlingar. Museets *botaniska samlingar* äro numera överlämnade till botaniska trädgården.

Naturhistoriska museets nämnd

Wijk, Hjalmar, Handlande (se ovan)
Ordf. 23—.

Nybelin, Orvar, F. D., Intendent (se nedan) 37—.

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; 23—.

Skottsberg, Carl Johan Fredrik, F. D., Professor (se ovan) (27) 37—.

Suppleant

Branzell, Sten Gunnar, Stadsarkitekt, f. 93; 37—.

Intendent (A 19)

Nybelin, Orvar, F. D., f. 92; 37.

Förste amanuens (A 14)

Henrici, Paul Christian Herman, f. 87; (19) 40.

Andre amanuens (A 12)

Lohmander, Hans Gustaf, F. L., f. 96; (32) 40.

Förste konservator (A 11)

Sjöländer, Johan David, f. 86; (27) 40.

Andre konservator (A 9)

Swärd, Sune Evert Hugo, tf. Föreståndare för turistbyrån i Göteborg, f. 01; (38) 40, tjänstl. år 1945.

Förste vaktmästare (A 5)

Gustafsson, Karl Einar, f. 80; 19.

Andre vaktmästare och eldare (A 4)

Andersson, Nils Harald, f. 02; 41.
Dessutom ett *museibiträde (A 2)*, två *vakter (A 3)*, två timavlönade *vakter* och en *springosse*.

Konstmuseet

Götaplatsen. Museet hålles tillgängligt för allmänheten å samma tider som *kulturhistoriska museet (se ovan)*. *Rt intendenten 16 22 91, expeditionen 18 13 41.*

Museet omfattar samlingar av måleri, skulptur, handteckningar och grafik samt bibliotek med litteratur rörande huvudsakligen de tvenne sistnämnda grupperna.

I samlingarna ingå även två privatsamlingar: de till museet år 1902 donerade Fürstenbergskas konstsamlingarna, omfattande företrädesvis svensk konst från 1800-talets sista decennier samt den år 1918 grundade Werner Lundqvists samling av svenskt 1700-tals måleri och fransk 1800-tals konst m. m.

Konstmuseets nämnd

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, Stadsf., (se ovan) *Ordf.* 42—.

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, (se nedan) 06—.

Kjellberg, Carl Ossi, Konsul, Direktör, f. 75; 23—.

Friberger, Erik Georg, Länsarkitekt, f. 89; 44—.

Suppleant

Pineus, Kaj Ludvig Arbo, J. K., Dispasschör, f. 05; 44—.

Intendent (A 14)

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; 06.

Förste amanuens (A 14)

Westholm, Daniel Alfred, F. D., Do-cent, f. 04; 45.

Förste vaktmästare (A 5)

Karlsson, Hugo Ludvig Alexius, f. 90; 23.

Andre vaktmästare och eldare (A 4)

Halldin, Sven Gustav Ragnar, f. 08; 38.

Dessutom en *biljettförsäljerska (Eo D)*, två *vakter (A 3)*, två timavlönade *vakter* och en *springosse*.

Kommittén för konstköp

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, (se ovan) led. 23—, *Ordf.* 23—.

Wijk, Hjalmar, Handlande (se ovan) 23—.

Bjurström, Tor Sigurd, Konstnär, f. 88; 23—.

Ericson, Sigfrid, Arkitekt, Rektor (se ovan) 23—.

Bäckström, Sven Birger, F. L., Redaktör, f. 78; 29—.

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, Stadsf., (se ovan) 45—.

Rit- och målarskolan

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, (se ovan) led. 10—, *Ordf.* 10—.

Pineus, Conrad Martin, J. K., f. d. Dispasschör, f. 72; 20—.

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; 31—.

Lärare

Nilsson, Nils, Konstnär, f. 01; 38.

Sjöfartsmuseet

Gamla varvsparken. Museet jämte akvariet öppet för allmänheten vardagar kl. 10—15, söndagar kl. 11—16. Sjömanstornet samma tider, under vintermånaderna dock endast sön- och måndagar. Rt 14 75 60, 14 52 71.

Museet, som invigdes den 14 juli 1933, grundar sig på en under namn av Broströmska donationen den 12 september 1918 av ångfartygsaktiebolaget Tirfing till Göteborgs stad överlämnad gåva å en miljon kronor och är enligt donationsbrevet tillkommet för allmännyttigt, sjöfarten eller med sjöfarten sammanhängande näringsgrenar berörande ändamål, för vars fullföljande donator avsett, att i museet skola inrymmas samlingar, avseende såväl sjöfart och skeppsbyggeri som fiske och vetenskapliga havsundersökningar.

Av fonden skall ett belopp å 300.000 kr. bilda en underhållsfond, vars avkastning skall användas till museibygnadens underhåll och upprätthållande av museets verksamhet.

Till museet hör ytterligare en av skeppsredaren Dan Broströms sterbhus den 1 februari 1930 till Göteborgs stad överlämnad gåva å 100.000 kr. att under namn av »Dan Broströms minnesfond för sjöfartsteknisk forskning» användas på sätt donationsbrevet närmare innehåller.

Dessutom äger museet tillgodonjuta avkastning av följande utav Göteborgs stad genom dess drätselkammare förvaltade fonder, nämligen en fond å 300.000 kr., grundad genom gåva av skeppsredaren Dan Broström och benämnd »Dan Broströms donation vid stadens 300-årsjubileum», samt en fond å 100.000 kr., grundad genom gåva av skeppsredaren Werner Lundqvist år 1917 och numera benämnd »Werner Lundqvists fond till Sjöfartsmuseet».

Till museet hava överlämnats samlingar från sjöfarts- och fiskeriavdelningarna vid Göteborgs stads jubileumsutställning 1923 ävensom samlingar, hopbragta av föreningen Göteborgs sjöfartsmuseum, bildad år 1917 i ändamål att verka för ett sjöfartsmuseum i Göteborg.

Akvariet äger ett rikhaltigt djurbestand av såväl högre som lägre arter och omfattar tre avdelningar, nordisk havsfauna, nordisk insjöfauna och tropisk fauna.

Sjömanstornet har uppförts av nationalfonden för sjökrigets offer såsom ett monument, helgat åt minnet av de svenska sjömän, vilka offrat livet under utövande av sin gärning de farofyllda åren 1914—1925.

Enligt av stadsfullmäktige fastställt reglemente skall museet i överensstämmelse med gåvobrevet förvaltas av en styrelse, bestående av sju personer, av vilka fyra utses av stadsfullmäktige samt en ledamot av en var av styrelserna för Göteborgs museum, Göteborgs högskola och föreningen Göteborgs sjöfartsmuseum, samtliga för fyra kalenderår. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer med suppleanter. Museets tillgångar utgjorde vid 1943 års slut 513.943 kr., byggnaden jämte inventarier och samlingar däri ej inräknade.

Staten för år 1945 balanserar på 115.560 kr.

Stadgar m. m. Styrelsens för Ångfartygsaktiebolaget Tirfing gåvobrev av den 12 september 1918. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 1 juni 1933, då fullmäktige tillika bestämde, att styrelsen för Broströmska donationen skulle benämnas styrelsen för sjöfartsmuseet.

Hedersordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D.,
Landshövding, f. 85; 38.

Ordförande

Jacobsson, Herbert Volrath Michael,
Major, f. 78; led. 25—48, Ord. 25—,
Kassaf. 25— (vald av stadsf.).

Vice ordförande

Hammar, Hugo Gilius Eugen, Dr. Ing., f. 64; led. 28—47, v. Ordf. 34— (vald av fören. Gbgs sjöfartsmuseum).

Ledamöter

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82; 23—48 (vald av stadsf.).

Pettersson, Hans, F. D., Professor, f. 88; 32—47 (vald av styr. f. Gbgs högskola).

Broström, Tor Erland J:son, Konsul, Skeppsredare, f. 95; led. 36—48, *Suppl. f. kassaf.* 42— (vald av stadsf.).

Sörman, Rolf Martin Johannes, Civilingenjör, Skeppsredare, f. 90; 43— (vald av styr. f. Gbgs museum).

Nordström, Hugo Fredrik, F. L., Tekn. D., Professor, f. 88; 43—48 (vald av stadsf.).

Revisorer

Holmberg, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90; 43—.

Karlsson, Erik Gustav Verner, Revisor, f. 03; 44—.

Suppleanter

Fallenius, Carl Albert, Konsul, Direktör, f. 05; 43—.

Jonson, Sven Vilhelm, Elektriker, f. 11; 45—.

Sekreterare

Lindberg, Harry Mauritz Emanuel, J. K., Rådman, f. 94; 26.

Styresman

Traung, Sven Olof Teodor, Sjökapten, f. 88; (17) 33.

Akvarieintendent

Nybelin, Orvar, F. D., f. 92; 37.

Kassörska

Eckerbom, Margit Rosa Iréne, f. 06; (24) 33.

Dessutom två *tillsyningsmän*, tre *vaktmästare*, en *textare* och en *biljettförsäljerska*.

Keillers park

Rt sekreteraren (växel) 17 11 05.

Genom gåvbrev den 28 november 1906 överlämnade direktören James Keiller såsom gåva till Göteborgs stad den del av ett fjärdedels mantal Hallen i Lundby, som utgjordes av Ramberget, under villkor bl. a. att området skulle av staden ordnas till en allmän park samt för all framtid underhållas och vårdas såsom sådan under benämningen Keillers park. Parken har sedermera utvidgats med områden, som dels skänkts till staden och dels av staden inköpts.

Parken förvaltas av en av stadsfullmäktige utsedd styrelse, bestående av tre ledamöter och två suppleanter, varav ledamöterna väljas för en tid av tre år och suppleanterna för ett år. Styrelsen väljer inom sig ordförande och kassaförvaltare. Styrelsen skall över sin förvaltning föra fullständiga räkenskaper, vilka för varje kalenderår skola avslutas och före den 1 mars nästföljande år tillställas drätselkammaren för att gemensamt med övriga stadens räkenskaper granskas av två revisorer, vilka jämte suppleanter årligen väljas av stadsfullmäktige. Nuvarande styrelseledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Under åren 1932—1941 ombesörjde styrelsen även förvaltningen av S. A. Hedlunds park vid Bjurslätt, Hisingen. Fr. o. m. den 1 januari 1942 har denna övertagits av gatu- och vägförvaltningen.

Stat för år 1945: Utgifter 25.076 kr., inkomster 159 kr. och anslag 24.917 kr.

Reglemente angående förvaltningen av Keillers park, antaget av stadsfullmäktige den 14 februari 1907 med ändring den 30 augusti 1934.

Ordförande

Keiller, James, Kabinettsskamarherre, f. 67; led. 07—46, Ordf. 07—.

Övriga ledamöter

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92; suppl. 28, led. 34—45, *Kassaf.* 36—.

Sjöström, Algot Natanael, Konditor,
f. 79; (34) 36—47.

Suppleanter

Eduards, Albert Julius, Civilingenjör,
f. 75; 11—.

Gustafsson, John Ivar Paridon, Kommunalarbetare, f. 99; 36—.

Revisorer

Andersson, Carl Gunnar, Poliskonstapel,
f. 92; 44—.

Jonsson, Nils Anders Vilhelm, Förman,
f. 06; 44—.

Suppleanter

Frändberg, Anna Greta, Kassörska, f. 15;
44—.

Pettersson, Erik Bertil, Förman, f. 09;
44—.

Sekreterare (arvode)

Thorburn, Alvar Robert Martin, J. K.,
Stadsnotarie, f. 94; (39) 41.

Göteborgs botaniska trädgård

Stora Änggården. Ingång från Frölundagatan. Öppen för allmänheten hela året från kl. 8 till mörkrets inbrott, den tillhörande naturparken endast omkring 15 april—omkring 15 oktober, växthuset söndagar kl. 13—15 under tiden omkring 16 oktober—omkring 14 april. Institutionen med bibliotek och herbarium tillgänglig för studerande vardagar kl. 9—16,30. Expeditionstid kl. 10—16, dag före helgdag kl. 10—13. Rt 11 20 85.

Trädgården har väsentligen tillkommit genom anslag ur Charles Felix Lindbergs donationsfond såsom ett särskilt minnesmärke över donator. Marken har i huvudsak jämte vissa gamla byggnader upplåtits av staden, varförutom betydande områden tillagts trädgården genom donationer av enskilda personer och anslag ur Charles Felix Lindbergs donationsfond. Anläggandet har till största delen bekostats med anslag ur Charles Felix Lindbergs donationsfond, till någon del dock utförts såsom nödhjälpsarbete. Institutionsbyggnaden har uppförts för medel, som lämnats av enskilda donatorer; den år 1936 färdiga herbarieflygeln har bekostats av nämnda fond samt av statsmedel.

Stadsfullmäktige fattade beslut om anläggandet av trädgården den 10 juni 1915, arbetena påbörjades år 1916, naturparken öppnades för allmänheten år 1919 och kulturområdena år 1923.

Trädgårdens uppgift är att verka för väckande och underhållande inom samhället av intresset för växtvärlden samt för botanisk forskning och hortikultur. För detta ändamål skall trädgården vara en anstalt, där vetenskaplig verksamhet bedrivs, samt låta sig angeläget vara att i största möjliga utsträckning göra resultaten av den botaniska forskningen och den vid trädgården bedrivna verksamheten tillgängliga för allmänheten och den studerande ungdomen, särskilt vid stadens läroanstalter.

Trädgården omfattar kulturområden och naturpark samt en botanisk institution. På kulturområdena odlas företrädesvis på kalljord härdiga växter, grupperade med hänsyn till läroanstalternas intressen. Fjällväxtavdelningen är den största och rikhaltigaste i Skandinavien. I herbariet ingår även den samling, som tidigare tillhört Göteborgs museum. Sedan höstterminen 1936 meddelas därstädes akademisk undervisning i botanik av Göteborgs högskola. På enskild bekostnad utgivas från trädgården genom prefekten »Meddelanden från Göteborgs Botaniska Trädgård».

Styrelsen för trädgården består av sju ledamöter, varav stadsfullmäktige utse fem samt styrelsen för Göteborgs högskola och Göteborgs Kungl. Vetenskaps- och Vitterhetssamhälle vardera en ledamot. Ledamöterna väljas för fyra år. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—46 och 1945—48. Stadsfullmäktige utse årligen två revisorer jämte suppleanter.

Den omedelbara ledningen av trädgården med därtill hörande inrättningar utövas av en prefekt, vilken f. n. tillika är professor i botanik vid Göteborgs högskola. Under prefekten finnes för arbetsledningen och den närmaste förvaltningen en överträdgårdsmästare.

Stat för år 1945: Utgifter 168.783 kr., inkomster 6.340 kr., anslag av staden 162.443 kr.

Författningar m. m. Reglemente för förvaltningen av trädgården, antaget av stadsfullmäktige den 14 november 1918. Instruktion för prefekten, antagen av styrelsen den 23 april 1919. Instruktion för trädgårdsdirektören, antagen av styrelsen den 17 september 1920.

Ordförande

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 19—46, Ordf. 19— (vald av stadsf.).

Vice ordförande

Bernström, Nils Gustaf, Apotekare, f. 77; led. 42—48, v. Ordf. 45— (utsedd av kungl. vetenskaps- och vitterhetssamh.).

Övriga ledamöter

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; 19—48 (vald av stadsf.).

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; 36—46 (vald av styr. f. Gbg's högskola).

Gustafsson, John Ivar Paridon, Kommunalarbetare, f. 99; 39—46 (vald av stadsf.).

Larsson, Anna-Lisa, Fröken, f. 21; 45—48, (vald av stadsf.).

Hulthén, Ture, Överlärare, Stadsf., f. 94; 45—48 (vald av stadsf.).

Revisorer

Högberg, Karl Axel Fredrik, Banktjänsteman, f. 12; 43—.

Gustafson, Carl Gustaf Alfred, Trädgårdsmästare, f. 99; 44—.

Suppleanter

Ideforss, Hjalmar Emanuel, F. D., Rektor, f. 91; 43—.

Warenius, Harry Viktor Emanuel, Metallarbetare, f. 95; 45—.

Sekreterare (arvode)

Beyer, Henning, J. K., Konsul, f. 84; 15.

Prefekt (A 23)

Rt 11 67 91.

Skottsberg, Carl Johan Fredrik, F. D., Professor, f. 80; 19.

Överträdgårdsmästare (A 13)

Nathorst-Windahl, Tore Eilert, f. 86; (16) 37.

Amanuens (A 11)

Blom, Carl Hilding, f. 85; (26) 37.

Trädgårdsmästare (A 8)

Holmberg, Gustaf Herman, f. 85; (17) 37.

Dessutom en *bitr. trädgårdsmästare* (A 6), en *vaktmästare* (A 4), en *kusk* (A 4), ett *kvinnligt skrioviträde* (A 2) samt under sommaren två *parkvakter*. En *laborator* avlönas av Göteborgs högskola.

Göteborgs stads idrottsplatser

Styrelsens och arbetschefens expedition Burggrevegatan 35. Rt 15 69 65, 15 68 65 (se även nedan under resp. idrottsplatser).

Styrelsen för Göteborgs stads idrottsplatser, som jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 30 augusti 1934 tillkommit dels genom sammanslagning av styrelsen för Slottsskogsvallen och styrelsen för Göteborgs stads gymnastik- och exercishus och dels genom övertagande från sällskapet för friluftsspel av dess handhavande av stadens verksamhet för lek och idrott även som utövande av förvaltningen av de kommunala lek- och idrottsfälten, har jämlikt nämnda stadsfullmäktigebeslut trätt i verksamhet från och med ingången av år 1935.

Slottsskogsvallen (Rt 11 60 69) är upptagen såsom ett centralt lek- och idrottsfält uti ett av byggnadsnämnden uppgjort förslag, som av stadsfullmäktige godkändes den 1 juni 1911. Initiativet till lek- och idrottsfältets utbyggande till större konstnärlighet togs vid 1912 års utdelning ur Lindbergska fonden av föreningen för Göteborgs förskönande i syfte bl. a., att anläggningen i framtiden även skulle komma till användande vid folkfester i stor stil såsom valborgsmässfirandet, Barnens Dag o. d. Första steget till iordningställandet av området togs sedermera genom stadsfullmäktiges bifall i mars 1914 till en motionsvis framförd fram-

ställning från sällskapet för friluftsspel. Till 1915 års utdelning ur Lindbergska fonden framkom kommittén med ett av professor L. I. Wahlman uppgjort förslag.

Anläggningen, som delvis bekostats av medel från Lindbergska och Renströmska fonderna, är uppdelad i dels ett modernt friluftsstadion med platser för cirka 20.000 åskådare, fotbollsplan, löparebanor jämte banor för hopp och kast, dels flera smärre lekfält för ungdom samt plaskdamms för småtingar. Å området utanför stadionanläggningen finnes en tennisbana.

Ullevi idrottsplats (Rt 16 09 27) övertogs av Göteborgs stad från Göteborgs idrottsförbunds förlagsaktiebolag enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1924 och inordnades under styrelsen för Slotsskogsvallen. Villkoren för övertagandet voro bl. a., att staden så länge Ullevi användes till idrottsplats, dock minst under 10 år, erlade ett årligt belopp av 4.500 kr.

Anläggningen rymmer förutom fotbolls- och träningsplaner med täckta åskådareläktare för 7.400 personer och öppna åskådareplatser för 10.200 personer även tennishall, isbanor jämte paviljong inrymmande föreståndarebostad och expeditjonslokal. Under år 1935 invigdes en ny sittplatsläktare med plats för 6.700 åskådare genom vars färdigställande idrottsplatsen, inklusive 4.800 nya ståplatser framför läktaren kan mottaga 29.700 åskådare.

Rambergsvallen i Lundby (Rt 13 39 74), anlagd i anledning av motion i stadsfullmäktige och utförd såsom statskommunalt reservarbete, invigdes den 18 augusti 1935. Idrottsplatsen innehåller fotbollsplan samt löparbanor och andra anordningar för allmän idrott ävensom omklädningsbyggnad. Anläggningen upptager endast ståplatser utan takskydd och kan på en gång emottaga cirka 5.000 åskådare.

Överåsvallen i Lunden (Rt 15 74 25), innehåller såväl banor för allmän idrott som fotbollsplan jämte omklädningsrum. Anläggningen, vilken utförts såsom statskommunalt reservarbete, invigdes den 12 september 1937.

Gibraltarvallen (Rt 11 93 81) iordningställdes under medverkan av Södra Sveriges Statsarbeten under år 1922. Anläggningen, som är inhägnad, upptager fotbollsplan och löparbana. Inom området finnas två tennisbanor.

Gamlestadsvallen, som omfattar inhägnad idrottsplats med fotbollsplan och löparbanor ävensom särskild träningsplan, invigdes den 24 augusti 1941. Anläggningen har utförts med bidrag av s. k. tipsmedel.

Bland övriga idrottsfält märkas *Carl Johans torg* och *Gröna Vallan*, sandplaner iordningställda som fotbollsplaner.

Skidbackarna (Rt 18 07 64) i terrängen öster om Delsjökolonien äro till antalet två och uppfördes under år 1937 såsom statskommunalt reservarbete.

Gymnastik- och exercishuset (Rt 11 01 51) uppfördes av grosshandlanden Julius Lindström, som överlämnade detsamma till Göteborgs stad genom gåvobrev av den 29 december 1865. Byggnaden upplåtes mot särskild avgift till skolor och fristående föreningar för gymnastik och idrottsövningar ävensom till tennisspel.

Genom den nya organisationen har styrelsen från sällskapet för friluftsspel övertagit ledningen och förvaltningen över lek- och idrottsverksamheten å stadens allmänna lek- och idrottsplatser samt de inhägnade lekplatserna för småbarn ävensom anordnandet av de kommunala skridsko- och kalkbackarna. Centraldepån för lek- och idrottsmaterieell är förlagd i Slotsskogen (Rt 13 07 87). Därjämte åligger det styrelsen att handhåva förvaltningen av stadens för bad avsedda anläggningar i den mån desamma icke enligt gällande författningar eller särskilda beslut av stadsfullmäktige tillhöra annan myndighets eller styrelses förvaltning.

Styrelsen består av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, av vilka stadsfullmäktige utse

fem ledamöter med två suppleanter för två år i sänder, styrelsen för Göteborgs distrikts idrottsförbund och styrelsen för Göteborgs fotbollsförbund vardera årligen en ledamot jämte en suppleant. Nuvarande av stadsfullmäktige utsedda ledamöter och suppleanter äro valda för perioden 1945—46. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen två revisorer och två suppleanter.

Den omedelbara skötseln av de under styrelsen stående anläggningarna handhaves beträffande Slottsskogsvallen och Ullevi av två föreståndare samt vad angår lek- och idrottsplatser, isbanor och skidbackar samt lekplatserna för småbarn av en arbetschef med biträde av tillsyningsmän och vakter, varjämte vid exercishuset finnes anställd en särskild vaktmästare. Styrelsen har i sin tjänst särskild sekreterare. Styrelsens bokföring och kassarörelse handhaves från och med år 1936 av drätselkammaren.

Stat för år 1945. Skattestat: Utgifter 599.124 kr.; inkomster 134.135 kr.; erforderligt anslag 464.989 kr.

Reglemente för styrelsen för Göteborgs stads idrottsplatser, antaget av stadsfullmäktige den 30 augusti 1934.

Ordförande

Hagvall, Thure Wilhelm, Ordningsman, f. 86; suppl. 34, led. 39—46, Ordf. 41—, (vald av stadsf.).

Vice ordförande

Frankenberg, John Evert Konrad, Inspektör, Stadsf., f. 00; suppl. 39, led. 41—46, v. Ordf. 44— (vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Gustavsson, John Leonard, Ombudsman, f. 89; led. 34—, Kassaf. 44— (vald av stadsf.).

Berntson, Axel Henry, Ombudsman, Stadsf., f. 04; 39—46 (vald av stadsf.).

Lindström, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; 44—46 (vald av stadsf.).

Holmqvist, Otto Georg, Major, f. 90; 34— (vald av idrottsförb.).

Dahlqvist, Harry Emanuel Konstantin, Verkstadsarbetare, f. 93; 42— (vald av fotbollsförb.).

Suppleanter

Ericson, Knut Arvid Leonard, Kommunalarbetare, f. 03; 41—46 (vald av stadsf.).

Särnqvist, Karl Orvar, F. K., Ämneslärare, f. 98; 35—46 (vald av stadsf.).

Hoonk, Karl Bertil Harald, Bokhållare, f. 97; suppl. 34—, Suppl. f. kassaf. 41—, (vald av idrottsförb.).

Johanson, Herbert Leopold, Avdelningschef, f. 88; 44— (vald av fotbollsförb.).

Revisorer

Holmqvist, Bror Richard, Spårreparatör, f. 87; 41—.

Bergström, Anders Gunnar, Assurans-tjänsteman, f. 00; 43—.

Suppleanter

Stenberg, Märta Lydia, Kassörska, f. 13; 41—.

Olson, Eric Gustav, Ombudsman, f. 83; 41—.

Arbetsutskott

Hagvall, Thure Wilhelm, Ordningsman, (se ovan) led. 39—, Ordf. 41—.

Frankenberg, John Evert Konrad, Inspektör, Stadsf. (se ovan) 41—.

Gustavsson, John Leonard, Ombudsman, (se ovan) 44—.

Suppleanter

Hoonk, Karl Bertil Harald, Bokhållare, (se ovan) 44—.

Dahlqvist, Harry Emanuel Konstantin, Verkstadsarbetare (se ovan) 45—.

Sekreterare (arvode)

Dunberger, Eric Gustaf Gillis, J. K., Sekr. h. stadskollegiet, f. 95; 34.

Arbetschef (A 15)

Johansson, John Sigfrid, f. 95; (34) 41.

Föreståndare (A 8)

Gunnarsson, Oscar, f. 83; (22) 41, Slottsskogsvallen.

Kristensson, John Edvin, f. 82; (24) 41, Ullevi.

Vaktmästare (A 5)

Sjöstedt, Frans Julius Valfrid, f. 93; (23) 41, Exercishuset.

Persson, Hilding Alvar, f. 95; (23) 41, Slottsskogsvallen.

Johansson, August Leonard, f. 95; (24) 41, Ullevi.

Johansson, Sven Gottfrid, f. 03; 40, Lek- och idrottsfältet.

Ordningsvakter, materialutlämnare, arbetare m. fl.

5. Styrelser och nämnder för sociala ändamål

Göteborgs fattigvård

Fattigvårdsstyrelsens centrala expedition, fattigvårdsbyrån, är inrymd i Sociala huset (f. d. Sahlgrenska sjukhuset). Expeditionstider, lokaler och telefon, se nedan.

I stadens privilegium av år 1621 fanns föreskrivet, att stadens borgmästare och råd skulle uppbygga hospital för fattiga, sjuka personer och eljest förskaffa de husfattiga gott underhåll.

År 1627 invigdes ett förut befintligt hospital, som ombyggt, till ett stadens hospital. Detta rymde 80 platser och förvaltades av magistraten. Sedan detsamma genom stadens tillväxt blivit otillräckligt, tillkom år 1726 Göteborgs stads fattighus, vars beläggningsiffra under tiden till 1800-talets början steg till inemot 200. Dessutom upprättades trenne barnhem omkring mitten av 1700-talet, grundade på frivilliga gåvor. Den öppna fattigvården var ända till 1700-talets slut av ringa omfattning. För de husfattiga erhöles medel genom kollekt och andra insamlingar samt från avgifter vid bouppteckningar, bötesandelar etc.

Sedan administrationen av det förut nämnda hospitalet överflyttats till statsmyndighet, fastställde Kungl. Maj:t år 1799 på framställning av magistraten »Reglemente till arbetshus och fattigförsörjningsanstaltens förbättrande», varigenom stadens fattigvård fick en rationellt ordnad organisation. Enligt detta reglemente handhades fattigvården av en direktion, bestående av femton ledamöter, och indelades staden i fattigrotar. År 1846 fastställdes ett nytt reglemente, varigenom staden för den yttre fattigvårdens handhavande indelades i fem distrikt, vart och ett omfattande ett visst antal rotar. Ett tredje reglemente tillkom år 1861, varvid benämningen direktion utbyttes mot fattigvårdsstyrelse. Under tiden hade å tomter vid nuvarande Drottningtorget uppförts ett stort fattigförsörjnings- och arbetshus, vilket togs i bruk år 1855. Med anledning av tillkomsten av 1871 års fattigvårdsförordning antogs av stadsfullmäktige år 1872 ett nytt reglemente för fattigvården, genom vilket staden i avseende å den yttre fattigvården indelades i tio fattigvårdsdistrikt, vart och ett förestått av en tremannakommitté med befogenhet att å fattigvårdsstyrelsens vägnar besluta i understödsfrågor.

Då den nämnda försörjningsinrättningen vid Drottningtorget visade sig alltmera otidsenlig och otillräcklig, beslöt stadsfullmäktige år 1883 att å en tomt, bestående av delar av lägenheterna Gibraltar, Götberg och Landala, uppföra en ny fattigvårdsanstalt med 1.075 vårdplatser, därav 222 för kropps- och sinnessjuka och de övriga för arbets- och försörjningstagare. Anstalten, som sedermera benämndes sjuk- och vårdhemmet Gibraltar, stod färdig år 1888. En ständig stegring av patientantalet å sjukavdelningarna framtvingade emellertid upprepade utvidgningar av dessa, så att Gibraltar slutligen år 1933 inrymde tillhoppa 1.663 platser, varav 640 å sinnessjukavdelningen, 585 å avdelningarna för kroppssjuka och 438 å arbets- och försörjningsavdelningarna. Under åren 1932—35 överflyttades de sinnessjuka till Lillhagens sjukhus, och i samband därmed ökades antalet platser å försörjningsavdelningarna till 522. Under hösten 1939 överflyttades försörjningsavdelningarna till det nyuppförda vårdhemmet Fjällbo, och Gibraltar övertogs av sjukhusdirektionen.

Det nu gällande reglementet för fattigvården antogs av stadsfullmäktige den 11 december 1919 och fastställdes av länsstyrelsen den 21 januari 1920. Enligt detta reglemente utövas den staden jämlikt lagen om fattigvården åliggande understödsverksamheten av fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen består av 14 ledamöter, vilka jämte 10 suppleanter väljas av stadsfullmäktige för fyra år. Minst två ledamöter och en suppleant skola vara kvinnor. Stads-

fullmäktige utse bland styrelsens ledamöter ordförande och vice ordförande. Förste stadsläkaren och polismästaren äga närvara vid och deltaga i styrelsens förhandlingar. Ordinarie sammanträde hålles sista helgfria måndagen i varje månad. För granskning av fattigvårdens räkenskaper och förvaltning välja stadsfullmäktige årligen fyra revisorer jämte suppleanter.

Fattigvård meddelas i allmänhet genom understöd i hemmet, genom utackordering i enskilt hem eller genom vård å anstalt. Medellösa, som äro i behov av sjukhusvård, omhändertagas dock även av sjukhusdirektionen. Minderåriga barn (under sexton år), som behöva understöd, erhålla sådant genom fattigvårdsstyrelsen i de fall, då barnen vistas i föräldrahemmet. Ärenden rörande minderåriga barn, som behöva vård eller understöd utom föräldrahemmet, handhavas av barnavårdsnämnden. Genom fattigvårdsstyrelsen utdelas även understöd utan fattigvårds karaktär enligt lagen av den 18 juni 1937 om kommunala pensionstillskott m. m.

För ernående av större enhetlighet beträffande den *yttre fattigvården* tillsätter fattigvårdsstyrelsen en särskild nämnd, *nämnden för den yttre fattigvården*, bestående av ordförandena i *distriktsstyrelserna*, vilka utöva den närmaste uppsikten över fattigvården inom de resp. distrikten. Distriktens antal och omfattning bestämmas av stadsfullmäktige efter förslag av fattigvårdsstyrelsen. Den *inre fattigvården* handhavas likaledes av en särskild nämnd, *nämnden för den inre fattigvården*, bestående av fem inom eller utom styrelsen för ett år valda personer.

Nuvarande ledamöter och suppleanter i fattigvårdsstyrelsen äro valda för perioderna 1942—45 och 1944—47.

Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning stå donationer till ett sammanlagt belopp av cirka 215.000 kr.

Stat för år 1945: Utgifter 9.625.356 kr., inkomster 2.005.750 kr., därav ersättning för vård och understöd 1.471.000 kr.; erforderligt anslag å skattestat 7.619.606 kr.

Författningar m. m. Lag den 14 juni 1918 om fattigvården. Lag den 18 juni 1937 om kommunala pensionstillskott m. m. Reglemente för fattigvården i Göteborg, antaget av stadsfullmäktige den 11 december 1919 och fastställt av länsstyrelsen i Göteborg den 21 januari 1920, med ändringar, som fastställts av länsstyrelsen den 30 november 1921, den 1 november 1934, den 18 maj 1935 och den 12 november 1936.

Fattigvårdsstyrelsen

Ordförande

Pettersson, Sven Algot, Kontorist, Stadsf., f. 88; suppl. 34, led. 40—47, Ordf. 44—.

Vice ordförande

Lidén, Karl Gustaf, Byråchef, f. 90; led. 35—47, v. Ordf. 40—.

Övriga ledamöter

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82; 24—47.

Bergman, Claes Anton, f. d. Stationskarl, f. 81; 26—45.

Lundström, Karl Gustav Bernhard, Målare, f. 83; led. 26—47, *Suppl. f. kassaf.* 40—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 30—45.

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92; 30—45.

Johansson, Gustav Adolf, Linoleumarbetare, f. 79; (26) 34—45.

Ekberg, Ove Johan, Kursföreståndare, f. 96; 39—45.

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85; (26) 40—47.

Kihlman, Karin, F. M., Ämneslärarinna, Fru, Stadsf., f. 90; (40) 42—45.

Frändberg, Carl Henrik Rudolf, Handlande, f. 91; suppl. 42, led. 42—47, *Kassaf.* 44—.

Lind, Einar Alexius, Förste kammarskrivare, Stadsf., f. 98; 44—47.

Gunne, Stig Elof, Kontorsskrivare, Stadsf., f. 12; 44—47.

Suppleanter

Jönsson, Blanda, Fru, f. 87; 34—45.

Olsson, Reinhold Fritiof, Linoleumarbetare, f. 03; 40—45.

Engblad, Carl Torsten Sigurd Einar, Fabrikör, f. 95; 38—45.
Hansson, Ture Valdemar, Kommunalarbetare, f. 95; 40—45.
Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, Stadsf., f. 09; 42—45.
Skoglund, Olga Victoria (Tora), Fru, f. 88; 31—47.
Gustavsson, Johanna (Hanna) Gustava, Sjukvårdsbiträde, f. 95; 32—47.
Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 40—47.
Lind, Greta Adelaide Maria, Fru, f. 92; 42—47.
Wastenson, Åke Waste Maximilian, Direktör, f. 97; 44—47.

Tremannanämnden

(Med uppgift att avgöra vissa ärenden jämlikt § 38 mom. 2 i lagen om fattigvården)

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, se ovan (utsedd av fattigvårdsstyrelsen) 34—.

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; (utsedd av barnavårdsnämnden) 34—.
Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, se ovan, (självskriven såsom ledamot av såväl fattigvårdsstyrelsen som barnavårdsnämnden) 40—.

Revisorer

Liljeröth, Sven Harald, Kammarsskrivare, f. 94; 41—.

Isacson, Anders Wilgot (Wigge), Boktryckare, f. 00; 41—.

Aronsson, Gustaf Amandus, Reparatör, f. 99; 43—.

Nilsson, Nils Bertil Roland, Målare-mästare, f. 09; 43—.

Suppleanter

Nyberg, Erik Åke Ingemar, Kamrer, f. 07; 43—.

Andersson, Gösta Natanael, Kassör, f. 05; 41—.

Öberg, Anna, Fru, f. 87; 42—.

Pettersson, Axel August, Folkskollärare, f. 00; 43—.

Fattigvårdsbyrån

Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14. Rt direktörsexp. 13 9233, ombudsmannaexp. 13 19 20, 13 19 30, kassakontoret 13 73 02, registeravd. 11 48 75, 17 58 79, 13 28 31, 13 89 75.

Fattigvårdsbyrån, som varit i verksamhet sedan början av år 1906, är fattigvårdsstyrelsens centrala expedition. Dess chef är *fattigvårdsdirektören*, som närmast under fattigvårdsstyrelsen utövar ledningen av stadens fattigvård. Han skall ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården inom samhället, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, hos fattigvårdsstyrelsen och hos de under densamma lydande nämnder och styrelser göra de framställningar, vartill omständigheterna föranleda, samt bringa fattade beslut till verkställighet, där ej detta tillkommer annan. Han skall närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden samt, då han tillkallas eller så anser nödigt, jämväl vid de under densamma lydande nämnders och styrelser sammanträden. Han har att avgiva utlåtande i alla frågor, som till honom av fattigvårdsstyrelsen hänskjutas, samt att i övrigt bereda förekommande ärenden till föredragning hos styrelsen. Mellan styrelsens sammanträden skall han ombesörja sådana ärenden, vilka icke omedelbart erfordra styrelsens särskilda beslut. Han har att tillse, att fattigvårdens befattningshavare fullgöra sina åligganden. Honom åligger och att förmedla samarbete mellan fattigvården och den enskilda välgörenheten samt att på begäran lämna stadens enskilda välgörenhetsinrättningar upplysningar och råd.

Å fattigvårdsbyråns *ombudsmannaexpedition* handläggas mål och ärenden rörande ersättning för beviljad fattigvård. Å byråns *registeravdelning* föres ett centralregister, *Göteborgs stads socialregister*, över hjälpverksamheten inom kommunen i enlighet med föreskrifterna i lagen den 20 mars 1936 om socialregister.

Stat för år 1945: Utgifter 348.034 kr.

Författningar m. m. Allmänna bestämmelser för fattigvårdens befattningshavare, antagna av fattigvårdsstyrelsen den 23 januari 1906 med ändringar den 27 december 1910 och den 27 februari 1922. Fattigvårdsstyrelsens instruktioner för fattigvårdsdirektören den 22 de-

cember 1905 med ändringar den 21 december 1909 och den 27 februari 1922, för ombudsmannen och sekreteraren den 23 juli 1917 med ändring den 27 februari 1922 samt för kamreraren, kassören och registratören den 25 april 1921.

Fattigvårdsdirektör (B 1)
Mottagningstid kl. 10—12. Rt 13 71 49.
Nyman, Georg Adrian, J. o. F. K.,
f. 84; 28.

Sekreterare och ombudsman (A 19)
Rt 11 05 90.
Hoff, Gösta Teodor, J. K., f. 05; 38.

Kamrerare (A 15)
Rt 13 43 50.
Larsson, Ossian Fridolf, f. 85; 10.

Kassör (A 11)
Rt 13 73 02.
Gran, Karl Gustaf, f. 98; 26.

Registrator (A 13)
Rt 13 73 93.
Persson, Douglas Viktor Heribert, f. 99;
42.

Förste kammarskrivare (A 10)
Rt 17 55 98.
Runge, Olof Richard T a g e, f. 10; (34) 40.

Assistent (A 8)
Rt 11 50 02.
Svedberg, Karl Gunnar, f. 11; 39.

Förste vaktmästare (A 5)
Dahlström, Helge Karl Werner, f. 05;
(33) 40.

Dessutom en *förste kontorist* (A 6), ett *första kontorsbiträde* (A 4), fyra *kontorsbiträden* (A 3), nio *första skrivbiträden* (A 2), ett *skrivbiträde* (A 1), tre *assistenter* (1 E o 7, 2 E x 7), en *extra kontorskrivare* (äldre stat) och 11 *skrivbiträden* (4 E o D och 7 E x D).

Den yttre fattigvården

För ernående av större enhetlighet beträffande den yttre fattigvården tillsätter, såsom ovan nämnts, fattigvårdsstyrelsen en särskild nämnd, *nämnden för den yttre fattigvården*, bestående av ordförandena i distriktsstyrelserna. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande och sammanträder minst en gång i månaden. Nämnden åligger bl. a. att för varje månad granska de från distrikten inkomna diariéer och rapporter rörande beviljade understöd och därvid hos distriktsstyrelserna eller, om så anses nödigt, hos fattigvårdsstyrelsen göra de erinringar, som rapporterna eller distriktsstyrelsernas beslut föranleda, att besluta i ärenden rörande ansökningar om erhållande av kommunala pensionstillskott samt i allmänhet hava tillsyn över efterlevandet av de för den yttre fattigvården utfärdade instruktioner och övriga för den yttre fattigvården gällande bestämmelser. Från och med 1934 handlägger nämnden för yttre fattigvården även ärenden rörande understöd till arbetslösa, som förut handhäfts av en särskild delegation.

För handhavande av den yttre fattigvården är staden indelad i sju distrikt, omfattande en eller flera av stadens territoriella församlingar. Närmaste uppsikten över fattigvården inom varje distrikt tillkommer en *distriktsstyrelse*, bestående av en ordförande och det antal ledamöter, som fattigvårdsstyrelsen bestämmer. Ordförande och ledamöter i distriktsstyrelsen utses av fattigvårdsstyrelsen för en tid av fyra år. Ordföranden skall utses bland fattigvårdsstyrelsens ledamöter. Vid distriktsstyrelsernas sammanträden äger en var av stadens kyrkoherdar att närvara och deltaga i förhandlingarna men icke i besluten rörande frågor, som avse vederbörandes församling. Distriktsstyrelserna äga beslutanderätt i fråga om egentliga fattigvårdsunderstöd vid den yttre fattigvården och sammanträda en gång i månaden på tid, som fattigvårdsstyrelsen bestämmer.

Distriktsstyrelserna biträdas av för ärendenas rätta handläggning ansvariga tjänstemän, *distriktsföreståndare*, vilka hava till huvudsaklig uppgift att emottaga ansökningar om fattigvård, att vid trängande behov bevilja tillfällig sådan och att i övrigt till distriktsstyrelserna avgiva förslag rörande understöds utgående samt verkställa utdelning av beviljad hjälp.

Till biträde åt distriktsföreståndarna för utredningar angående fattigvårdsbehov och för kontroll över de utdelade medlens användande och tillräcklighet äro anställda *assistenter*.

Stat för år 1945: Utgifter 6.757.753 kr., därav för fattigvårdsunderstöd i penningar och in natura 5.565.000 kr. och för kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag 720.000 kr.

Författningar m. m. Fattigvårdsstyrelsens instruktion för nämnden för den yttre fattigvården den 23 mars 1909. Bestämmelser angående kommunala pensionstillskott i Göteborg, antagna av fattigvårdsstyrelsen den 18 december 1918. Fattigvårdsstyrelsens instruktioner för distriktsstyrelserna den 22 december 1905 med ändring den 2 januari 1920, för assistenterna (distriktsföreståndarna) den 2 januari 1920 och för fattigfogdarna (assistenterna) den 22 december 1905 med ändring den 27 februari 1922.

Nämnden för den yttre fattigvården

Ordförande

Johansson, John Abraham, Föreståndare, (se ovan) 35—.

Vice ordförande

Lundström, Karl Gustav Bernhard, Målare (se ovan) 35—.

Övriga ledamöter

Bergman, Claes Anton, f. d. Stationskarl (se ovan) 28—.

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare (se ovan) 30—.

Lidén, Karl Gustaf, Byråchef (se ovan) 35—.

Ekbj, Ove Johan, Kursföreståndare (se ovan) 39—.

Johansson, Gustav Adolf, Linoleumarbetare (se ovan) 42—.

Första distriktet

omfattar Gamlestads församling; distriktsstyrelsen sammanträder sista helgfria tisdagen i varje månad kl. 18.

Ledamöter

Lundström, Karl Gustav Bernhard, Målare (se ovan) led. 24—45, *Ordf.* 26—45.

Stjernlund, Elsa Leontina, Folkskollärarinna, f. 91; led. 35—47, *v. Ordf.* 42—.

Kihl, Karl Johan, f. d. Vagnmästare, f. 75; 33—45.

Karlsson, John Adolf, Förste hälsovårdstillsyningsman, f. 95; 42—45.

Skoglund, Olga Victoria (Tora), Fru (se ovan) (32) 44—47.

Suppleanter

Isaksson, Wilhelm Olaus, Metallarbetare, f. 90; 33—45.

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, Stadsf. (se ovan) 44—47.

Distriktsexpedition

Falkgatan 7—9.

Expeditionstid kl. 9—13. Rt föreståndaren 15 09 57, exp. 15 18 75.

Distriktsföreståndare (A 12)

Gran, Erik Robert, f. 98; 28.

Assistenter (A 8)

Lindborg, Karl Georg, f. 91; 29.

Skogsberg, Karl Sture, f. 07; 38.

Willsjö, Arne Walter Ragnar, f. 06; 43.

Andra distriktet

omfattar Domkyrko, Kristine, Haga och Västra Frölunda församlingar; distriktsstyrelsen sammanträder fjärde helgfria fredagen i varje månad kl. 18, 15.

Ledamöter

Bergman, Claes Anton, f. d. Stationskarl, (se ovan) led. 28—47, *Ordf.* 28—47.

Lange, Johannes (Jonas) Wictor, Domkyrkoklockare, f. 78; led. 20—47, *v. Ordf.* 33—.

Sundberg, Abel Gotthard Leopold, Stationskarl, Riksdagsman, f. 93; 28—45.

Dahlbom, Knut Emil, Sliparemästare, f. 84; 34—45.

Kihlman, Karin, F. M., Ämneslärarinna, Fru, Stadsf. (se ovan) 42—47.

Suppleanter

Andersson, Alma Olivia, Fru, f. 88; 34—45.

Strömberg, Märta Ragnhild Linnéa, Diakonissa, f. 02; 41—47.

Distriktsexpedition

för Domkyrko, Kristine och Haga församlingar.

Sociala huset. Expeditionstid kl. 9—13.

Rt föreståndaren 13 59 79, exp. 17 60 79.

Distriktsföreståndare (A 12)

Slättberg, Eric Evald, f. 01; (25) 31.

Assistenter (A 8)

Maxson, Karl Emil, f. 94; 34, *Domkyrko och Kristine församl.*

Brusewitz, Signe Anita, f. 98; 36, *Haga församl.*

Torge, Karl Ernst, f. 95; 38, *Kristine församl.*

Larsson, Joel Arne, f. 06; 38, *Haga församl.*

Distriktsexpedition

för Västra Frölunda församling.
Älvsborgsvägen 70. Expeditionstid kl. 9—12.
Rt 29 14 11.

Assistent (arvode)

Demark, Carl, f. 99; 45.

Tredje distriktet

omfattar Vasa, Johannebergs och Annedals församlingar; distriktsstyrelsen sammanträder fjärde helgfria onsdagen i varje månad kl. 17,30.

Ledamöter

Lidén, Karl Gustaf, Byråchef (se ovan) led. 35—45, *Ordf.* 35—45.

Lundström, Axel Wilhelm, Expeditions-vakt, f. 81; led. 24—45, *v. Ordf.* 35—.

Gillberg, Georg Albert, Bagare, f. 96; 34—47.

Årzén, Johan Bernhard, Förste lokrepa-ratör, f. 91; 36—47.

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf. (se ovan) 36—47.

Suppleanter

Holber, Janne Alexius (Alexis), Reklam-tjänsteman, f. 90; 36—47.

Henriksson, Axel Gottfrid, Målare, f. 91; 36—45.

Distriktsexpedition

*Sociala huset. Expeditionstid kl. 9—13.
Rt föreståndaren 13 20 79, exp. 13 78 79.*

Distriktsföreståndare (A 12)

Peterson, Arnold William, f. 87; (33) 36.

Assistenter (A 8)

Lidell, Henry William, f. 98; 33, *Anne-dals församl.*

Olsson, Agda Ulrika Eleonora, f. 98; 37, *Annedals församl.*

Anderberg, Anders Folke, f. 05; 40, *Vasa och Johannebergs församl.*

Fjärde distriktet

omfattar Oscar Fredriks och Masthuggs församlingar; distriktsstyrelsen sammanträder sista helgfria tisdagen i varje månad kl. 18.

Ledamöter

Ekberg, Ove Johan, Kursföreståndare (se ovan) led. 39—45, *Ordf.* 39—45.

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Över-lärare, f. 77; led. 20—47, *v. Ordf.* 20—.

Karlsson, Edith Josefina, Fru, f. 89; 28—47.

Samuelsson, Carl Severin, Gjuteriför-man, f. 80; 23—45.

Ahlström, Blenda Hilda Nathalia, Fru, f. 77; 30—47.

Suppleanter

Kjellgren, Gustaf Viktor Wilhelm, Gross-händlande, f. 81; 30—45.

Hansson, Ture Valdemar, Kommunalar-betare (se ovan) 39—47.

Distriktsexpedition

*Fjällgatan 3. Expeditionstid kl. 9—13.
Rt föreståndaren 14 91 11, exp. 14 91 12.*

Distriktsföreståndare (A 12)

Dahlström, Axel Henry, f. 05; (32) 33.

Assistenter (A 8)

Andrén, Allan Skoglar, f. 03; 34, *Oscar Fredriks församl.*

Schedin, Thorsten Fritiof, f. 99; 39, *Masthuggs församl.*

Mentzer, Sven Börje Roland, f. 09; 44, *Masthuggs församl.*

En vakant.

Femte distriktet

omfattar Carl Johans församling; distrikts-styrelsen sammanträder fjärde helgfria onsdagen i varje månad kl. 15.

Ledamöter

Johansson, John Abraham, Förestån-dare (se ovan) led. 35—47, *Ordf.* 35—47.

Hultén, Martin Julius, Agent, f. 78; led. 28—47, *v. Ordf.* 44—.

Ahlström, Maria Kristina, f. d. Små-skollärarinna, f. 73; 35—45.

Berg, Alma Kristina, Småskollärarinna, f. 92; 38—45.

Sjöström, Algot Natanael, Konditor, f. 79; (33) 44—47.

Suppleanter

Hansson, Gertrud Ottilia Elisabet, Fru, f. 95; 35—47.

Forslund, Sveve Elof, Metallarbetare, f. 12; 44—45.

Distriktsexpedition

*Carl Johansgatan 90. Expeditionstid kl. 9—13.
Rt föreståndaren 14 45 77, exp. 14 28 57.*

Distriktsföreståndare (A 12)

Gustavsson, Frans Olof Magnus, f. 90; 32.

Assistenter (A 8)

Wahlgren, Leander Waldemar, f. 92; 34.

Palmqvist, Ragnar Bertil, f. 04; 38.

Andersson, Harry Olof Verner, f. 03; 39.

Svensson, Karl-Erik, f. 11; 39.

Sandell, John Fredrik (Fred), f. 04; 43.

En vakant.

Sjätte distriktet

omfattar Lundby församling; distriktsstyrelsen sammanträder fjärde helgfria torsdagen i varje månad kl. 17.

Ledamöter

- Lorentsson**, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare (se ovan) led. 29—45, *Ordf.* 30—45.
Persson, Hilde Ansgarius, Järnsvarvare, f. 85; led. 30—45, *v. Ordf.* 36—.
Nilsson, Ellen, Fru, f. 81; 32—45.
Rydström, Agda Mathilda, Fru, f. 91; 36—47.
Synnerby, Sven Alf Holger, Arkivarie, f. 05; 40—47.

Suppleanter

- Samuelsson**, Karl Wiktor, Metallarbetare, f. 90; 36—47.
Andersson, Karl Natanael, Polisöverkonstapel, f. 89; 36—45.

Distriktsexpedition

Myntgatan 18. Expeditionstid kl. 9—13. Rt föreståndaren 22 02 01, exp. 22 44 90.

Distriktsföreståndare (A 12)

Karlfeldt, Karl Alexander, f. 08; 44.

Assistenter (A 8)

- Strömberg**, Carl Algot, f. 89; 22.
Claesson, Mats-Olof Alarik, f. 09; 37.
Björkman, Nils Stellan, f. 11; 41.
Hermansson, Oswald Frithiof, f. 06; 42.
Ebring, Lars Olof Valter, f. 07; 40.

Sjunde distriktet

omfattar Örgryte församling; distriktsstyrelsen sammanträder fjärde helgfria tisdagen i varje månad kl. 18.

Ledamöter

- Johansson**, Gustav Adolf, Linoleumarbetare (se ovan) led. 30—45, *Ordf.* 42—45.
Olsson, Reinhold Fritiof, Linoleumarbetare (se ovan) led. 37—47, *v. Ordf.* 42—.
Lindgren, Hilda Elisabet, Fru, f. 79; 22—45.
Jansson, John Adolf Harald, Handlande, f. 02; 41—47.
Sjöding, Emma Maria (Maj) Adèle, F. M., Fru, f. 98; 42—45.

Suppleanter

- Sahlstén**, Alma Ingegärd, Fru, f. 78; 32—47.
Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; 41—45.

Distriktsexpedition

Örgrytevägen 11. Expeditionstid kl. 9—13. Rt föreståndaren 16 45 72, exp. 16 22 57.

Distriktsföreståndare (A 12)

Wennberg, Nils Erik, f. 07; (36) 43.

Assistenter (A 8)

- Carlsson**, Oscar Jonatan, f. 90; 33.
Sandoff, Sven Gunnar, f. 04; 38.
Johnsson, John Gunnar, f. 93; 40.
 Dessutom sju första skrivbiträden (A 2), fyra skrivbiträden (A 1), fyra assistenter (3 Eo 7, 1 Ex 7) och fyra skrivbiträden (2 Eo D, 2 Ex D).

Den inre fattigvården

Den inre fattigvården handhaves av en särskild nämnd, nämnden för den inre fattigvården, bestående av fem inom eller utom styrelsen för ett år valda personer. Nämnden väljer själv ordförande bland de ledamöter, som även tillhöra fattigvårdsstyrelsen, och sammanträder tisdagen närmast före sista helgfria måndagen i varje månad. Nämnden tillkommer uppsikt och omvårdnad av försörjningshemmen samt har en allmän befogenhet att fatta beslut i alla ärenden rörande den inre fattigvården, som ej äro av större betydelse. Den handhar fattigvårdens upphandlingar samt tillsätter till det antal och på de villkor, som fattigvårdsstyrelsen bestämt, tjänstebefattningar vid försörjningshemmen med undantag för sådana befattningar, som tillhöra stadens lönestat, vilka tillsätts av fattigvårdsstyrelsen.

Nämnden biträdes närmast av en *syssloman*, vilken är föreståndare för samtliga anstalter och har sin expedition förlagd till det för alla anstalterna gemensamma sysslomanskontoret å den centrala anstalten, vårdhemmet Fjällbo. Sysslomannen skall sorgfälligt vaka däröver, att anstalternas rätt och bästa iakttagas, att ordning, snygghet och sedlighet därstädes upprätthållas samt att underlydande fullgöra sina åligganden. Han äger att över de å anstalterna intagna försörjningstagarna utöva den tillsyn, som enligt gällande fattigvårdslag tillkommer fattigvårdsstyrelsen. Han skall närvara vid nämndens för den inre fat-

tigvården sammanträden samt därvid göra de framställningar, vartill omständigheterna föranleda. En *biträdande syssloman* är honom närmast behjälplig vid fullgörandet av åliggandena. Denne biträdande syssloman har tillika såsom särskilt uppdrag att vara förvaltare vid fattigvårdens huvudförråd å vårdhemmet Fjällbo.

Instruktioner: Fattigvårdsstyrelsens instruktioner för nämnden för den inre fattigvården den 22 december 1905, för sysslomannen den 23 januari 1906 med ändring den 27 februari 1922 samt för biträdande sysslomannen och förrådsförvaltaren den 29 januari 1945.

Nämnden för den inre fattigvården

Ordförande

Pettersson, Sven Algot, Kontorist, Stadsf., f. 88; led. 44—, Ordf. 44—.

Vice ordförande

Lidén, Karl Gustaf, Byråchef, f. 90; led. 40—, v. Ordf. 40—.

Övriga ledamöter

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 30—.

Gustavsson, Johanna (Hanna) Gustava, Sjukvårdsbiträde, f. 95; 33—.

Selander, Folke Gunnar Lennart, M. L., Prakt. läkare, f. 01; 37—.

Suppleanter

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85; 30—.

Johansson, Gustav Adolf, Linoleumarbetare, f. 79; 34—.

Syssloman (A 18)

Norin, Carl Folke, f. 96; 32.

Bitr. syssloman och förrådsförvaltare

(A 11)

Olsson, Allan Albert, f. 10; 45.

Vårdhemmet Fjällbo

Sysslomanskontorets expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—14; angående särskilda avdelningar, se nedan. Rt (växel) 26 20 20.

Frågan om den framtida användningen av det förut omfördälda sjuk- och vårdhemmet Gibraltar efter sinnessjukvårdens utflyttning därifrån var under åren 1927—35 föremål för undersökning av en särskild stadsfullmäktiges beredning. På hemställan av denna beredning beslöt stadsfullmäktige år 1932, att Gibraltar skulle omorganiseras till ett från fattigvården skilt, under sjukhusdirektionen sorterande sjukhus huvudsakligen för kroniskt sjuka. Därjämte uppdrogo stadsfullmäktige åt fattigvårdsstyrelsen att inkomma med förslag till de åtgärder, som för fattigvårdens del vore behövliga i samband med denna omorganisation. Med anledning härav föreslog fattigvårdsstyrelsen uppförande å den staden tillhöriga egendomen Fjällbo av en ny centralanstalt för fattigvården, avsedd för enbart försörjningstagare. Sedan stadsfullmäktige den 18 juni 1936 godkänt förslaget och länsstyrelsen i resolution den 10 februari 1937 lämnat sitt godkännande åt byggnadsplanen, påbörjades arbetet med den nya centralanstaltens uppförande i april 1938. Den 10 december 1939 stod vårdhemmet färdigt att invigas.

Vårdhemmet Fjällbo består av sammanlagt 17 byggnader, därav åtta bostadspaviljonger för vårdtagare och de övriga administrations-, ekonomi- och personalbyggnader, samt inrymmer 563 vårdplatser, varav 410 för män och 153 för kvinnor. Då fattigvården även efter avskiljandet av de kropps- och de sinnessjuka har att taga vård om ett klientel av mycket olikartad sammansättning, har en strävan varit att nå största möjliga differentiering av klientelet, vilken lett till att vårdhemmet uppförts enligt paviljongsystemet. Vårdplatserna äro fördelade å 88 rum med fyra platser, 75 rum med två platser och 61 rum med en plats. Därutöver finnes en sjukavdelning om 20 platser för tillfälligt sjuka. Vårdhemmet Fjällbo har kostat 4.236.700 kronor.

Under vårdhemmet Fjällbo sorterar det s. k. gamla Fjällbohemmet, ett försörjningshem för män med 60 vårdplatser. Detta hem, som är inrymt i Fjällbo egendoms f. d. statbyggnad,

togs i bruk av fattigvården år 1922. Sedan nämnda år arrenderar fattigvården Fjällbo egendom av drätselkammaren. Till egendomen hör cirka 60 hektar öppen jord, som brukas av fattigvården. Egendomens ladugård har inretts till stall för fattigvårdens svinbesättning. Å egendomens mark är jämväl fattigvårdens vedgård belägen.

Stat för år 1945: För vårdhemmet 857.821 kr., för verkstäderna 78.871 kr., för jordbruket 61.856 kr. samt för bageri, tvättinrättning och vedgård 198.457 kr. Inkomsterna av arbeten och för sålda varor m. m. från verkstäderna, jordbruket och förenämnda inrättningar beräknas till 377.000 kr.

Vårdavdelningarna

Besökstid tisdagar, torsdagar och sön- och helgdagar kl. 14—16. *Rt* (växel) 26 20 20.

Läkare (arvode)

Mottagningstid kl. 8—10.

af Ekenstam, Helge, M. L., Prakt. läkare, f. 01; 39.

Övrig personal

Sjukavdelningen: en *sjuksköterska* (A 5) en *bitr. sjuksköterska* (A 4) och tre *biträden*.

Försörjningsavdelningarna: två *tillsyningsmän* (A 5), en *föreståndarinna* (A 3) och 23 *biträden*.

Verkstäderna: en *arbetsföreståndare* (A9), en *verkstadsförmän* (A 7), en *kontorsskrivare* (A 5), ett *skrivbiträde* (A 1) samt en *skräddare* (Eo 5), en *målare*, två *snickare* och en *diversearbetare*.

Jordbruket: en *inspektör* (A 10), tre *chaufförer*, en *fördräng*, fyra *drängar* och en *nattvakt*.

Bageriet: en *bageriföreståndare* (A 7) och två *bagare* (Eo 4).

Tvättinrättningen: en *tvättföreståndarinna* (A 4) och sju *biträden*.

Vedgården: en *tillsyningsman* (A 7), två *fast anställda* och ett *flertal extra arbetare*.

Gemensam personal: en *förrådsassistent* (A 6), en *första kontorist* (A 6), två *första kontorsbiträden* (A 4) tre *kontorsbiträden* (A 3), ett *första skrivbiträde* (A 2), ett *skrivbiträde* (A 1), en *husmoder* (A 7), en *uppsyningsman* (A 6), två *portvakter* (A 5), tre *vaktmästare* (A 5), en *maskinmästare* (A 12), en *köksföreståndarinna* (A 5), en *bitr. köksföreståndarinna* (Eo 2), en *predikant*, en *organist*, en *frisör*, ett *skrivbiträde* (Eo D) en *vaktmästare* (Eo 3), en *förste reparatör* (Eo 6), sju *eldare* och *reparatörer*, två *kokerskor*, 12 *köksbiträden*, en *baderska* (Eo D), ett *biträde i linneförrådet*, en *tillskärerska* (Eo 2) och tre *städerskor*.

Sprängkullshemmet

Sprängkullsgatan 8. Besökstid varje dag kl. 14—16. Rt 13 75 58.

Hemmets byggnad, som år 1910 uppläts åt fattigvården, inrymde dessförinnan ett konvalescenthem och har uppförts år 1876. Hemmet är avsett för åldriga kvinnor och rymmer 102 platser.

Stat för år 1945: Utgifter 84.787 kr.

Föreståndarinna (A 5)

Anderson, Sigrid Matilda Elisabet, f. 91; 35.

En *läkare*, en *predikant*, en *organist* och sju *biträden*.

Ivarsbergshemmet

Färjestaden, Lundby. Besökstid varje dag kl. 12—14. Rt inspektör 22 02 32, föreståndarinna 22 04 52.

Vid Lundby kommuns införlivning med staden år 1906 övertogs dess fattigvårdsinrättning av stadens fattigvård och blev sedan efter en grundlig restaurering under namn av Ivarsbergshemmet använt såsom hem för åldriga män. År 1908 fick hemmet, som förut rymde ett 60-tal platser, ett tillskott genom anslutning av den intilliggande f. epidemistugan. Hemmet rymmer för närvarande 78 platser. Till hemmet hör ca 5 hektar åkerjord.

Stat för år 1945: Utgifter 84.224 kr.

Inspektör (A 7)

Dahlqvist, Karl Sigfrid, f. 89; 23.

Föreståndarinna (A 5)

Nilsson, Annie Marianne, f. 90; 27.

En *läkare*, en *organist*, en *nattvakt*, en *kokerska* och fyra *biträden*.

Örgrytehemmet

Elisedal. Besökstid varje dag kl. 12—14. Rt inspektor 18 21 99, föreståndarinna 16 02 18.

Då Örgryte kommun med början av år 1922 införlivades med staden, uppläts åt stadens fattigvård kommunens förutvarande försörjningshem jämte vidliggande epidemisjukhus. Denna anstalt, benämnd Örgrytehemmet och använd såsom hem för åldriga män och äkta makar, inrymde 152 platser, därav 132 platser för ensamma män och 10 rum för äkta makar. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 21 mars 1931 har vid hemmet uppförts en nybyggnad, innehållande bl. a. 20 rum avsedda för fyra pensionärer i varje rum, 18 rum avsedda för två pensionärer i varje rum och 18 rum avsedda vardera för en pensionär. Rummen för två pensionärer äro avsedda även för äkta makar och ersätta de förutvarande rummen för detta ändamål i den gamla byggnaden. Sedan nybyggnaden under hösten 1932 tagits i bruk och epidemisjukhuset i samband därmed upphört att användas av fattigvården, utgör hela antalet platser å Örgrytehemmet 204. Till hemmet hör c:a 6 hektar öppen jord.

Stat för år 1945: Utgifter 221.376 kr.

Inspektor (A 7)

Karlsson, Oskar Fredrik, f. 81; 22.

Föreståndarinna (A 6)

Nordén, Olga Ingeborg Alida, Fru, f. 00;
(37) 38.

En bitr. föreståndarinna (Eo 3), en läkare, en predikant, en organist, en kokerska, 16 biträden samt två trädgårdsarbetare.

Kungsladugårdshemmet

Slottsskogsgatan 92. Besökstid varje dag kl. 14—16. Rt 12 78 80.

Kungsladugårdshemmet har uppförts såsom ett led i den plan till anstaltens modernisering, som bl. a. föranletts av de krav, vilka i fattigvårdslagen uppställas för fattigvårdsanstalters godkännande. Ett anslag av 328.000 kr. för byggnadens uppförande beviljades av stadsfullmäktige den 18 juni 1936. På grund av stegrade material- och arbetspriser beviljade stadsfullmäktige den 2 december 1937 ett tilläggsanslag av 79.000 kr. Hemmet, som rymmer 84 platser, är avsett för åldriga kvinnor.

Stat för år 1945: Utgifter 94.639 kr.

Föreståndarinna (A 5)

Ryberg, Alma Josefina, f. 00; 38.

En läkare, en predikant, en organist, en kokerska och sju biträden.

Hemmen för änkor

Änkehemmet vid Rygatan, Rygatan 16. Rt 13 94 70. Änkehemmet vid Bagaregården,

Uddevallagatan 16. Rt 15 16 33.

Hemmen för änkor hava tillkommit såsom led i fattigvårdsstyrelsens strävan att bereda olika kategorier av oförskyllt nödställda en understödsform, som är på samma gång human och effektiv. De i hemmen befintliga lägenheterna upplätas åt änkor med flera minderåriga barn. Familjen erhåller en god och billig bostad, och modern har möjlighet att på dagen, då barnen äro i hemmets barnkrubba, själv skaffa sig inkomst genom arbete. I krubban få barnen kost, vård och tillsyn mot billig ersättning. När mödrarna äro hemma, hava de själva hand om sina barn. Det första hemmet tillkom år 1908 i ett av staden då inköpt landshövdingehus vid Rygatan. Det andra öppnades år 1916 i en för ändamålet nyuppförd byggnad vid Uddevallagatan. Hemmen stå under ledning av fattigvårdsdirektören, varjämte fattigvårdsstyrelsen bland sina kvinnliga ledamöter utser en inspektris, som har tillsyn över hemmen. Änkehemmet vid Rygatan inrymmer jämte personalbostäder och barnkrubba 11 för änkor

avsedda lägenheter med rum och kök samt *Änkehemmet vid Bagaregården* 13 för änkor avsedda lägenheter med rum och kök eller kokvrå förutom personalbostäder och barnkrubba.

Inspektris för änkehemmen

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 40.

Änkehemmet vid Rygatan

Stat för år 1945: Utgifter 26.588 kr.

Föreståndarinna (A 4)

Petersson, Ingelöf Maria (Maja), f. 95; (31) 32.

En läkare, en *kokerska*, två *biträden* och en *gårdskarl*.

Änkehemmet vid Bagaregården

Stat för år 1945: Utgifter 30.050 kr.

Föreståndarinna (A 4)

Jacobsson, Dagmar Elvira Aurora, f. 97; 39.

En läkare, en *barntrådgårdslärlarinna*, en *kokerska*, två *biträden* och en *gårdskarl*.

Hemmet för änkemän

Jungmansgatan 37. Rt 14 22 03.

Hemmet för änkemän avser att fylla ett behov, motsvarande det för vilket hemmen för änkor äro tillkomna. Hemmet, som är inrymt i fastigheten Jungmansgatan 37, har kommit till stånd år 1912 genom donation av fru Caroline Wijk. Det förvaltas av en av fattigvårdsstyrelsen för varje år vald nämnd, bestående av tre ledamöter med två suppleanter, och har, förutom personalbostäder och barnkrubba, 22 lägenheter, avsedda för uthyrning till änkemän med minderåriga barn. Utgifterna för hemmet utöver inkomsterna täckas av donationsmedlen.

Bruttoutgifter för hemmet under år 1944: 22.725 kr., inkomster 11.857 kr., därav hyror 11.130 kr. Stadens anslag 10.500 kr.

Nämnden för änkemanshemmet

Ordförande

Nyman, Georg Adrian, J. o. F. K., Fattigvårdsdirektör, f. 84; led. 28—, Ordf. 35—.

Övriga ledamöter

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82; 35—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; (32) 40—.

Suppleanter

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85; 35—.

Kihlman, Karin, F. M., Ämneslärlarinna, Fru, Stadsf., f. 90; 40—.

Föreståndarinna

Persson, Ellen Maria, f. 85; 20.

En läkare, en *kokerska*, en *barnsköterska*, ett *biträde*, en *städerska* och en *gårdskarl*.

Arbetshem

Genom föreskrift i § 33 i 1918 års fattigvårdslag hava landsting och städer, som ej deltaga i landsting, ålagts att upprätta särskilda arbetshem för omhändertagande av dels i någon mån arbetsföra behövande, vilka äro i behov av anstaltsvård, men ej lämpligen kunna emottagas eller behållas å ålderdomshem, försörjningshem eller vårdhem, dels ock försörjningspliktiga, vilka jämlikt § 71 i fattigvårdslagen förelagts arbete. Män och kvinnor må ej intagas i samma arbetshem, såvida ej för dem finnas fullständigt skilda avdelningar. Arbetshem skall stå under ledning av en styrelse, som har att besluta om intagning i hemmet, samt vara försett med av Konungen fastställt reglemente.

Efter fattigvårdslagens ikraftträdande med början av år 1919 användes till en början en avdelning av vårdhemmet Gibraltar såsom provisoriskt arbetshem för män.

År 1925 träffade emellertid fattigvårdsstyrelsen efter bemyndigande av stadsfullmäktige ett avtal med direktionen för Västergötlands, Bohusläns och Dalslands arbetshemsförbund, vilket äger *Västergårdens arbetshem för män* i Erikstads socken i Dalsland, varigenom direktionen ställde 20 platser å arbetshemmet till stadens förfogande. Enligt avtalet skulle en grundavgift utgå av 547,50 kr. pr år och plats och en dagavgift därutöver av 1,25 kr. pr

dag och belagd plats. Fr. o. m. den 1 januari 1943 hava nämnda avgifter efter stadsfullmäktiges bemyndigande höjts, och tillsvidare utgår en grundavgift av kr. 1,75 pr dag och plats och en dagavgift därutöver av 2 kr. pr dag och belagd plats. Avtalet gällde till en början från och med den 1 januari 1926 till och med den 31 december 1935, med rätt likväl för staden att, därest staden under denna tid nödgades upprätta eget arbetshem för män, frånträda avtalet vid utgången av det kalenderår, varunder sagda arbetshem trädde i verksamhet. För tiden efter den 31 december 1935 gäller avtalet tillsvidare, dock med rätt för vardera kontrahenten att frånträda avtalet vid nytt kalenderårs inträde, såvida uppsägning skett tre år förut. Härefter har staden genom beslut av Kungl. Maj:t den 31 december 1925 befriats tillsvidare intill den 1 januari 1936 från skyldigheten att upprätta arbetshem för män, och sedermera erhållit fortsatt sådan befrielse senast genom beslut av Kungl. Maj:t den 26 januari 1940 tillsvidare intill utgången av år 1944. Stadsfullmäktige hava den 14 december 1944 beslutat att hos Kungl. Maj:t hemställa om befrielse jämväl därefter från dylik skyldighet.

Ett avtal, motsvarande det nämnda, har år 1926 träffats mellan staden å ena och Älvsborgs läns landsting å andra sidan, varigenom landstinget till stadens förfogande ställt åtta platser å det av landstinget planerade *arbetshemmet för kvinnor i Herrljunga* mot en grundavgift av 365 kr. pr år och plats och en dagavgift därutöver av 1,50 kr. pr dag och belagd plats. Avtalet gällde till en början från och med den 1 juli 1926 till och med den 30 juni 1936, med rätt likväl för staden att, därest staden under denna tid nödgades upprätta eget arbetshem för kvinnor, frånträda avtalet vid utgången av det avtalsår, varunder sagda arbetshem trädde i verksamhet. För tiden efter den 30 juni 1936 gäller avtalet tillsvidare, dock med rätt för vardera kontrahenten att frånträda avtalet vid nytt avtalsårs inträde, såvida uppsägning skett tre år förut. Härefter har staden av Kungl. Maj:t genom beslut den 3 februari 1928 befriats tillsvidare intill den 1 juli 1936 från skyldigheten att upprätta arbetshem för kvinnor och sedermera erhållit fortsatt sådan befrielse, senast genom beslut av Kungl. Maj:t den 26 januari 1940 tillsvidare intill utgången av år 1944. Stadsfullmäktige hava den 14 december 1944 beslutat att hos Kungl. Maj:t anhålla om befrielse för staden jämväl därefter från dylik skyldighet. De åtta upplåtna platserna å arbetshemmet, vilket börjat sin verksamhet först under år 1928, hava fördelats med tre närmast för barnavårdsnämndens räkning och de återstående fem närmast för fattigvårdsstyrelsens räkning. Göteborgs stad äger enligt avtalet utse en revisor jämte en suppleant att tillsammans med av Älvsborgs läns landsting utsedda revisorer delta i granskningen av arbetshemmets räkenskaper och förvaltning.

Arbetshemmet för kvinnor i Herrljunga

Revisor

Zachrisson, P e t r a Maria, Fru, f. 97; 45—.

Suppleant

Ewert-Kjellgren, Greta Georgina, Fru, f. 09; 45—.

Göteborgs stads hemhjälpnämnd

Jämlikt Kungl. kungörelsen den 31 december 1943 om statsbidrag till social hemhjälpverksamhet skall statsunderstödd kommunal hemhjälpverksamhet hava till ändamål att i hem, där på grund av sjukdom, barnsbörd eller därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde med hemmets skötsel, genom särskild hemvårdarinna lämna sådant biträde under kortare tid. Hemhjälp må tillhandahållas såväl åt den, som är mindre bemedlad, som ock åt den, som är bemedlad men saknar möjlighet att på annat sätt erhålla lejd arbetskraft. Hemhjälp till mindre bemedlad skall lämnas kostnadsfritt, under det att bemedlad skall hava att erlægga ersättning enligt särskild taxa. Ledningen av statsunderstödd kommunal hemhjälpverksamhet skall handhas av kommunal hemhjälpnämnd och till-

syn över dylik verksamhet skall utövas av kungl. socialstyrelsen. Kommun kan antingen inrätta särskild hemhjälpnämnd eller ock uppdraga åt annan redan befintlig kommunal myndighet att vara hemhjälpnämnd. Hemhjälpnämnden äger, där kommunen sådant medgivit, att uppdraga åt enskild organisation att under nämndens inseeende handhava hemhjälpverksamheten.

I syfte att tillvarata den genom nämnda kungörelse öppnade möjligheten att i fortsättningen erhålla statsbidrag till den huvudsakligen genom anslag av staden bekostade och under fattigvårdsstyrelsens tillsyn av föreningen Vita bandet härstädes sedan år 1936 bedrivna hemhjälpverksamheten, beslöto stadsfullmäktige den 23 mars 1944 *dels* att uppdraga åt *fattigvårdsstyrelsen* (sid. 210) att tills vidare vara stadens hemhjälpnämnd *och dels* att medgiva, att fattigvårdsstyrelsen såsom hemhjälpnämnd uppdroge åt föreningen Vita bandet att under nämndens inseeende handhava den hemhjälpverksamhet, vartill staden lämnat kostnadsbidrag. Denna verksamhet hade dittills bedrivits och bedrivs alltjämt i huvudsak enligt de grunder, som i kungörelsen angivits såsom villkor för erhållande av statsbidrag. Något statsbidrag har emellertid hittills icke beviljats staden för ifrågavarande ändamål, beroende på att enligt statsbidragskungörelsen landskommun skall äga företrädesrätt till statsbidrag framför stad och det av statsmakterna för ändamålet beviljade anslaget hittills varit för ringa för att förslå till bidrag jämväl åt städerna.

Den 21 augusti 1944 beslöto stadsfullmäktige i anledning av därom väckt motion att tillsätta en särskild beredning för utredning av frågan om lämpligaste sättet för handhavandet i fortsättningen av den sociala hemhjälpverksamheten.

Stadens anslag för år 1945: 101.500 kr. förutom extra anslag för år 1944 med 10.600 kr.

Se vidare under rubriken *Föreningen Vita bandets hemsysterbyrå* kap. XI:6.

Göteborgs barnavårdsnämnd

*Expeditioner: Östra Hamngatan 28: direktörsexpedition, sekreterarexpedition, avd. för skydds-
uppfostran, samhällsvård och förebyggande verksamhet, registratorsexpedition, kamerala avd.;
Södra Vägen 1 B: avd. för inspektion av fosterbarn och omhändertagna barn, avd. för krav-
och bidragsförskottsärenden, avd. för barnavårdsmanåändren och mödrahjälp. Expeditions-
tider, se nedan. Rt (växel 17 09 70).*

Den 1 januari 1926 trädde lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdoms-
skydd i kraft, vilket betydde en genomgripande förändring i barnavårdsverksamheten. Barn-
vårdsnämnden, som tidigare varit en avdelning inom folkskolestyrelsen och haft att hand-
lägga ärenden rörande vanartade och i sedligt avseende försummade barn samt fr. o. m.
den 1 januari 1918 ärenden angående barnavårdsmanåskap enligt lagen den 14 juni 1917
om barn utom äktenskap, blev nu en särskild institution med ett högst betydligt utvidgat
verksamhetsområde. Den nya barnavårdsnämnden övertog icke blott den verksamhet, som
bedrivits av den gamla barnavårdsnämnden, utan även vissa uppgifter, som dittills påvilat
hälsovårdsnämnden och fattigvårdsstyrelsen; från hälsovårdsnämnden övertogs dess inspektion
av fosterbarn och från fattigvårdsstyrelsen det arbete, som utförts av dess barnavårdsavdel-
ning. Barnavårdslagen av den 6 juni 1924 har sedermera undergått ändringar och tillägg
ett flertal gånger, delvis föranledda av tillkomsten av nya lagar och förordningar beträffande
områden, som stå i nära samband med barnavårdsverksamheten. Som en av de viktigaste
må nämnas lagen av den 31 maj 1934. Genom denna lag, som innebar ändring av ett flertal
paragrafer i barnavårdslagen, utsträcktes densamma att avse åtgärder för tillrättaförande
genom skyddsuppfostran och förebyggande åtgärder av personer i åldern 18—21 år. Samtidigt
erhöll lagens rubrik sin nuvarande lydelse.

Enligt bestämmelserna i lagen om samhällets barnavård och ungdomsskydd har barnavårdsnämnden att med uppmärksamhet följa de inom kommunen rådande förhållandena i avseende å barns vård och uppfostran samt noggrant tillse att barn, vilka *vistas* inom kommunen och äro i den belägenhet, att det enligt barnavårdslagen ankommer på nämnden att ingripa, bliva föremål för dess åtgärder. Särskilt åligger det nämnden *att* taga befattning med misshandlade, vanvårdade eller för annan fara till sin kroppsliga eller själsliga hälsa utsatta barn samt barn, som äro vanartade eller i fara att bliva vanartade, ävensom ungdom, som befinnes föra ett oordentligt, lättjefullt eller sedeslöst liv eller eljest visat svår oart (skyddsuppfostran), *att* omhändertaga nödställda, sjuka och värnlösa barn (sambhällsvård) samt *att* öva kontroll över fosterbarnsvården.

Barnavårdslagen innehåller icke alla de lagbestämmelser, vilka i vidsträckt mening omfatta hela den samhälleliga verksamhet, som kan innefattas i begreppet samhällets barnavård och ungdomsskydd. Vid sidan av barnavårdslagen gälla ett flertal andra lagar och författningar rörande barn och ungdom, vilka reglera barnavårdsnämndens verksamhet. Bland betydelsefulla sådana må följande nämnas: Lag om äktenskaplig börd; lag om barn i äktenskap; lag om barn utom äktenskap; lag om adoption; lag om förmynderskap och vissa därmed sammanhängande författningar; lag om arv, som bl. a. innehåller bestämmelser om utomäktenskapliga barns arvsrätt; lag angående blodundersökning i mål om barn utom äktenskap; lag om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskott), enligt vilken barn, vars fader icke fullgör fastställd underhållsskyldighet, äger under vissa förutsättningar av allmänna medel erhålla förskott å underhållsbidraget. Sådant förskott beviljas av barnavårdsnämnden. Lag om barnbidrag, enligt vilken bidrag av allmänna medel under vissa förutsättningar utgår till uppehälle och uppfostran av barn. Denna lag kan betraktas som ett komplement till den allmänna folkpensioneringen och har trätt i stället för de pensionstillägg, som enligt äldre bestämmelser utgingo för barn. Genom Kungl. Maj:ts förordning om mödrahjälp har beretts möjlighet för kvinna, som i anledning av havandeskap eller barnsbörd är i behov av understöd, att erhålla mödrahjälp av statsmedel.

För handhavandet av nämnden påvilande uppgifter har nämnden fördelat arbetet på tvenne utskott. Det ena har att förbereda och i vissa fall handlägga ärenden av förutnämnda slag och det andra att omhänderhava förvaltningen av nämndens barnhem och öva uppsikt över arbetet inom desamma. Undantag härifrån utgör dock Hemmet Fredrique Wohlfahrts stiftelse, för vilket särskild styrelse finnes utsedd. Dessutom har barnavårdsnämnden uppdragit åt den s. k. arbetsstugestyrelsen att handhava vissa uppgifter av förebyggande art.

Nämnden består av nio ledamöter och sju suppleanter valda av stadsfullmäktige för fyra år i sänder. Utav ledamöterna skall *en* vara ledamot av stadens fattigvårdsstyrelse, *en* vara i församlingstjänst inom kommunen anställd ordinarie präst, *en* vara vid kommunens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller för kommunen anställd särskild folkskolinspektör, *en* läkare och *fem* för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända män och kvinnor. Minst en ledamot skall vara kvinna. Juridisk sakkunskap bör jämväl vara företrädd inom nämnden. För de obligatoriska ledamöterna utses suppleanter i motsvarande ställning. Stadsfullmäktige utse därjämte ordförande och vice ordförande bland de valda ledamöterna för den tid valet avser samt tre revisorer och suppleanter för dem.

Barnavårdsnämnden sammanträder i regel varje fredag kl. 18 å barnavårdsnämndens byrå. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1942—45 och 1944—47.

Kompetenskonflikter emellan fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden avgöras av en fremmannanämnd, bestående av den gemensamma ledamoten i fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden samt ytterligare en ledamot från vardera myndigheten.

Under barnavårdsnämnden sorterar nämndens byrå och de under nämnden ställda anstalterna. Barnavårdsdirektören är chef för byrån och anstalterna. Dessa anstalter utgöras av fyra barnhem och ett inackorderingshem. Barnhemmen äro *Gullbergsbrohemmet*, spädbarnshem, *Vidkärrs barnhem*, för barn i åldern 1—16 år, *Barnavårdsnämndens skolhem*, delvis internatskola, den sistnämnda för gossar, huvudsakligen omhändertagna för skyddsuffostran samt *Hemmet Fredrique Wohlfahrts stiftelse*, för flickor omhändertagna för skyddsuffostran.

Barnavårdsnämndens arbetsstugor omfatta omkring 50 avdelningar och äro förlagda till olika folkskolor. I samverkan med Göteborgs bostadsföretag, stiftelse, anordnar barnavårdsnämnden därjämte arbetsstugor i stiftelsens fastigheter. Även denna verksamhet omfattar ett 50-tal avdelningar. Undervisning meddelas i trä-, papp- och järnslöjd, varjämte syaftnar och skolköckskurser m. m. anordnas. Till arbetsstugorna samt barn- och ungdomsråden, vilka sammanfattas under rubriken förebyggande verksamhet, har för innevarande år anvisats ett anslag av 215.204 kr.

Staden är indelad i kretsar omfattande en eller två församlingar. För varje dylikt område finnes tillsatt ett barn- och ungdomsråd, bestående av sju (eller åtta) ledamöter, med huvudsaklig uppgift att var inom sitt område utöva en allmänare uppsikt över och med uppmärksamhet följa sådana förhållanden, som hava avseende på barns fostran och vård samt till barnavårdsnämnden inkomma med de förslag, vartill verksamheten kan giva anledning. För barn- och ungdomsråden finnes en centralkommitté, där en ledamot utses av vardera barnavårdsnämnden, arbetsstugestyrelsen och föreningen Vi alla unga. Övriga ledamöter utses av barn- och ungdomsråden.

År 1942 tillsattes två kuratorer för hjälpskolebarn, en kvinnlig för flickorna och en manlig för pojkarna. Kuratorsverksamheten utökades år 1944, då kuratorer tillsattes även för barn i folkskolan. En kurator är förordnad i varje överlärare distrikt.

Beträffande den barnavårdsverksamhet, som barnavårdscentralerna utöva, d. v. s. rådgivning och övervakning av de späda barnens vård och uppfödning samt inspektion av inom staden vårdade fosterbarn till uppnådd tre års ålder är staden indelad i 17 distrikt.

Av dessa handhaves verksamheten endast i ett distrikt av barnavårdsnämnden under det att de övriga 16 distrikten ombesörjas av föreningen Mjölkdroppen, vilken i samarbete och överenskommelse med barnavårdsnämnden således till allra största delen utövar nämnda verksamhet i Göteborg. Barnavårdscentralerna stå under en läkares ledning och ha som föreständarinnor utbildade sköterskor. Barnavårdsnämndens central startade sin verksamhet den 1 januari 1926.

Genom beslut av stadsfullmäktige den 17 juni 1937 inrättades en befattning såsom barnhygieniker hos staden, varvid samtidigt en delegation tillsattes, under vilken barnhygienikern skulle sortera. Delegationen, som utgöres av sex personer, utsedda bland ledamöterna i hälsovårdsnämnden, barnavårdsnämnden och allmänna folkskolestyrelsen, två från vardera, och valda av respektive nämnder och styrelse, återfinnes å sid. 124.

Sedan stadsfullmäktige den 6 mars 1941 uppdragit åt barnavårdsnämnden att bilda ett *centralråd* för de sammanslutningar, som driva institutioner, där halvöppen barnavård lämnas åt barn i förskoleåldern, har ett dylikt råd den 1 oktober 1941 bildats.

Centralrådet är avsett att utgöra en gemensam representation för inom Göteborg verkamma sammanslutningar och stiftelser, som driva institutioner, där halvöppen barnavård lämnas åt barn i förskoleåldern. Rådet har till uppgift att verka för en ytterligare utveckling av denna barnavårdande verksamhet samt tillse, att den bedrivs rationellt och med viss

likformighet vid olika institutioner. För dessa ändamål åligger det centralrådet: att bedriva upplysningsverksamhet såväl inom de olika institutionerna som bland allmänheten; att övervaka verksamheten vid de olika institutionerna samt meddela råd och anvisningar vid bildandet av nya eller utvidgning av befintliga institutioner bl. a. för ernående av en lämplig fördelning av institutionerna inom stadsområdet; att yttra sig i frågor rörande anställande eller entledigande av personal samt i lönefrågor; att föreslå lämplig fördelning av statliga och kommunala anslag mellan de olika sammanslutningarna och stiftelserna samt att i övrigt söka bereda de i centralrådet representerade sammanslutningarna och stiftelserna ekonomiskt stöd, där så erfordras.

Centralrådet bildas efter följande grunder. Var och en av de sammanslutningar och stiftelser av ovannämnda slag, vilka önska bli representerade i centralrådet, insätter en av densamma vald representant i centralrådet, dock att sammanslutningar, vilka driva minst fem institutioner skola äga utse två representanter. Stadsfullmäktige och barnavårdsnämnden utse vardera två representanter i centralrådet. Vart och ett av stadens barn- och ungdomsråd insätter en representant i centralrådet. Samtliga ledamöter utses för 2 år. Stadens barnhygieniker är självskriven ledamot av centralrådet.

För bestridande av centralrådets omkostnader under år 1945 ha stadsfullmäktige beviljat ett anslag på 2.000 kr.

Stat för år 1945: Utgifter 3.123.491 kr., inkomster 943.770 kr., därav statsbidrag till bidragsförskott 211.000 kr. samt bidrag av staten, andra kommuner och enskilda för vård m. m. 624.000 kr., anslag å skattestat 2.179.721 kr.

Författningar m. m. Lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd med senare vidtagna ändringar. Lagen den 14 juni 1917 om äktenskaplig börd. Lagen den 14 juni 1917 om adoption. Lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap. Lagen den 14 juni 1917 om förbud för vissa underhållsskyldiga att avflytta från riket. Kungl. Maj:ts kungörelse den 23 november 1917 angående föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därå. Lagen den 19 juni 1919 om fri rättegång. Lagen den 11 juni 1920 om barn i äktenskap. Lagen den 6 juni 1924 innefattande bestämmelser om förfarandet i brottmål rörande vissa minderåriga. Lagen den 27 juni 1924 om förmynderskap och vissa därmed sammanhängande författningar. Kungl. Maj:ts kungörelse den 25 november 1927 om efterlysning av vissa underhållsskyldiga. Lagen den 8 juni 1928 om arv. Lagen den 26 maj 1933 angående blodundersökning i mål om barn utom äktenskap. Lagen den 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn. Lagen den 18 juni 1937 om barnbidrag. Kungl. Maj:ts förordning den 11 juni 1937 om mödrahjälp. Lagen den 22 juni 1939 om villkorlig dom. Lagen den 22 juni 1939 om särskild förundersökning i brottmål. Lagen den 19 maj 1944 om eftergift av åtal mot vissa underåriga. Dessutom finnas ett flertal andra lagar och författningar, vilka beröra barnavårdsnämndens verksamhet.

Ordförande

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; led. 26—45, Ordf. 26—.

Vice ordförande

Fredman, Anders Gustaf, Poliiskonstapel, f. 90; suppl. 30, led. 33—45, v. Ordf. 38—, Kassaf. 44—.

Övriga ledamöter

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; (27) 38—45.

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; (38) 43—45.

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; (26) 32—47.

Fredriksson, Viktor Adolf, Folkskolinspektör, f. 92; 40—47.

Wallén, Nils Erik Gustav, F. D., Rektor, f. 91; led. 44—45, Suppl. f. kassaf. 44—. Två vakanta.

Suppleanter

Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 42—45.

Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde, f. 86; 42—45.

Lindgren, Stina Maria (Mia), Folkskollärarinna, f. 03; 43—45.

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare, f. 96; 43—45.

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 32—45.

Hilmersson, Karin Astrid, Handarbetslärarinna, f. 05; 38—47.

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; 42—45.

Revisorer

Nilson, Hildegard Sofia, Kassörska, Fru, f. 88; 44—.

Larsson, Otto Agaton, Tulluppsyningsman, f. 98; 45—.

Frändberg, Elin Maria, Kontorist, f. 16; 45—.

Suppleanter

Larsson, Bror Isak, Overkonstapel, f. 93; 45—.

Hansson, Anna Elin Thyra, Sjukvårdsbiträde, f. 00; 45—.

Lindah, Allan Robert, Kassör, f. 02; 45—.

Sekreterare (A16)

Carlsson, Ernst Alexius, Föreståndare, f. 82; (21) 41.

Barnavårdsnämndens arbetsfördelning

Första utskottet

Ledamöter

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; led. 26—, *Ordf.* 26—.

Fredman, Anders Gustaf, Polis Konstapel, f. 90; led. 39—, *v. Ordf.* 40—.

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; 33—.

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; 43—.

En vakant.

Suppleanter

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 32—.

Hilmersson, Karin Astrid, Handarbetslärarinna, f. 05; 38—.

Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde, f. 86; 41—.

Lindgren, Stina Maria (Mia), Folkskollärarinna, f. 03; 43—.

Andra utskottet

Ledamöter

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; led. 32—, *Ordf.* 43—.

Fredriksson, Viktor Adolf, Folkskolinpektör, f. 92; 40—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 42—.

Wallén, Nils Erik Gustav, F. D., Rektor, f. 91; 44—.

En vakant.

Suppleanter

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; 42—.

Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 42—.

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare, f. 96; 43—.

Tremannanämnden

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; 34— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92; 34— (utsedd av fattigvårdsstyrelsen).

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 40—, (självskriven såsom ledamot av såväl barnavårdsnämnden som fattigvårdsstyrelsen).

Arbetsstugestyrelsen

Fredman, Anders Gustaf, Polis Konstapel, f. 90; led. 35—, *Ordf.* 38—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; led. 38—, *v. Ordf.* 38—.

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; 39—.

En vakant.

Suppleant

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; 42—.

Barn- och ungdomsråden

Centralkommittén

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; led. 40—, *Ordf.* 40—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; led. 40—, *v. Ordf.* 40—.

Fredman, Anders Gustaf, Polis Konstapel, f. 90; 40—.

Lundgren, Sigrid Amalia, Fröken, f. 88; 40—.

Bengtsson, Maurits Andreas Henry, Slöjdlärare, f. 89; 40—.

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; 40—.

Åberg, Märta Henrietta, Folkskollärarinna, Fru, f. 06; 40—.

Carlsson, Oscar Jonatan, Assistent h. fattigv., f. 90; 40—.

Gustafsson, Anders Henrik, Montör, f. 92; 40—.

Levin, Sven Nils Isak, Folkskollärare, f. 98; 42—.

Johansson, Astrid Margareta, Småskollärarinna, f. 99; 44—.

Suppleanter

Johnsson, Vera, M. L., Prakt. läkare, f. 96; 40—.

Agård, Frans Ludvig, Tillsyningslärare, f. 88; 40—.

Wallén, Karl Henry Edvard, Folkskollärare, f. 05; 40—.

Ljungkvist, Bror Arne Gillis, Vaktmästare, f. 10; 40—.

Eriksson, Anna Josefina, Fru, f. 94; 42—.

Enander, John Arthur, Komminister, f. 06; 43—.

Lind, Willy Mathias, Sekreterare, f. 04; 44—.

Hedlund, Knut Ivar Vilhelm, Tillsyningsvaktmästare, f. 13; 44—.

Wijk, Karl Bertil, Folkskollärare, f. 15; 44—.

Ericsson, Sten Egon Vilhelm, Folkskollärare, f. 06; 44—.

Sekreterare

Rydberg, Karin Gertrud Cecilia, J. K., Assistent h. barnavårdsn., Fru, f. 06; 42.

Domkyrko och Kristine församlingar

Fredriksson, Viktor Adolf, Folkskolinpektör, f. 92; led. 42—, *Ordf.* 43—.

Lundgren, Sigrid Amalia, Fröken, f. 88; led. 31—, *v. Ordf.* 38—.

Hedström, Lydia Elisabeth (Elsie) Sofia, Fru, f. 93; 31—.

Wretfeldt, Åke Bertil, Folkskollärare, f. 08; led. 38—, *Kassaf.* 38—.

Lind, Willy Mathias, Sekreterare, f. 04; 40—.

Bergman, Per Ragnar, Metallarbetare, f. 15; 42—.

Spetz, Linus, Folkskollärare, f. 94; 44—.

Johannesson, Sven Erik Reinhold, Folkskollärare, f. 03; led. 44—, *Sekr.* 44—.

Vasa och Johannebergs församlingar

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; led. 38—, *Ordf.* 38—.

Bengtsson, Maurits Andreas Henry, Slöjdlärare, f. 89; led. 38—, *v. Ordf.* 38—.

Svala, Sara, Fru, f. 90; led. 35—, *Kassaf.* 44—.

Johnsson, Vera, M. L., Prakt. Läkare, f. 96; 38—.

Andersson, Rut Ingeborg, Fru, f. 05; 38—.

Jähne, Gunhild Astrea Elvira, Fru, f. 11; 42—.

Zackrisson, Allan Zacharias, Chaufför, f. 07; 42—.

Karlberg, Gunnar Fingal, Folkskollärare, f. 87; led. 44—, *Sekr.* 31—.

*Burås ungdomsgård
Framnäs-gatan. Rt 18 36 45.*

Föreståndarinnan

Grönberg, Karin Inga Katarina, f. 14; 41.

Haga och Annedals församlingar

Sjöström-Bengtsson, Anna Maria, Lärarinna, Fru, Riksdagsled., f. 89; led. 38—, *Ordf.* 38—.

Johansson, Astrid Margareta, Småskollärarinna, f. 99; led. 38—, *v. Ordf.* 38—.

Andersson, Sven Gustaf, Kontorist, f. 17; 38—.

Hedlund, Knut Ivar Vilhelm, Tillsyningsvaktmästare, f. 13; led. 38—, *Kassaf.* 38—.

Björklund, Hådar Emanuel Robert, Mättningsman, f. 82; 38—.

Pettersson, Westa Maria, Fru, f. 84; 38—.

Gustafson, Alice Anna Kristina, Lärarinna, f. 04; 40—.

Norén, Bror Axel Simon, Folkskollärare, f. 06; led. 43—, *Sekr.* 44—.

Oscar Fredriks och Masthuggs församlingar

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; led. 31—, *Ordf.* 38—.

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; led. 31—, *v. Ordf.* 44—.

Jeppsson, Dagny Elvira, Fru, f. 86; 37—.

Norborg, Knut Teodor Johannes, Komminister, f. 97; 38—.

Sundling, Karl Weimar Valentin, Folkskollärare, f. 08; led. 39—, *Kassaf.* 44—.

Pettersson, Carl Oskar, Lagerbiträde, f. 03; 42—.

Agård, Frans Ludvig, Tillsyningslärare, f. 88; led. 44—, *Sekr.* 31—.

Johansson, Karl Vilhelm, Folkskollärare, f. 00; 44—.

Carl Johans församling

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmödl., Fru, f. 95; led. 31—, *Ordf.* 38—.

Sjöström, Hulda Elvira, Fru, f. 83; led. 31—, *v. Ordf.* 36—.

Wallén, Karl Henry Edvard, Folkskollärare, f. 05; 36—.

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 38—.

Olsson, Stina Viola, Fru, f. 18; led. 40—, *Kassaf.* 44—.

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; led. 44—, *Sekr.* 32—.

Skoglund, Artur Gösta, Folkskollärare, f. 04; 44—.

Svensson, Agnes Lovisa, Fru, f. 04; 44—.

Majornas ungdomsgård
Carl Johansgatan 90. Rt 14 99 90.

Föreståndarinna

Tinnberg, Kerstin Margareta, f. 02; (42) 44.

Gamlestads församlings norra distrikt
(Lödöse, Torpa och Fräntorp)

Levin, Sven Nils Isak, Folkskollärare, f. 98; led. 41—, *Ordf.* 41—, *Kassaf.* 44—.

Nilsson, Margot Linnéa Fredrika, Folkskollärarinna, f. 06; led. 43—, v. *Ordf.* 43—.

Olsson, Holger Severin, Metallarbetare, f. 18; 41—.

Eriksson, Anna Josefina, Fru, f. 94; 41—.

Johannesson, Rosa Linnéa, Kontorist, Fru, f. 20; 41—.

Rydberg, Karin Gertrud Cecilia, J. K., Assistent h. barnavårdsn., Fru, f. 06; led. 42—, *Sekr.* 44—.

Strandberg, Gottfrid Theodor, Byggnadssnickare, f. 87; 42—.

Palm, Martin Nathanael (Nathan), Tillsyningslärare, f. 92; 44—.

Gamlestads församlings södra distrikt
(Redbergslid och Källtorp).

Åberg, Märta Henrietta, Folkskollärarinna, Fru, f. 06; led. 35—, *Ordf.* 42—.

Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; led. 42—, v. *Ordf.* 42—.

Kolbjörn, Gustaf Edgar, Folkskollärare, f. 04; 36—.

Andén, Rut Ingrid, D. S. I., Andre assistent h. barnavårdsn., Fru, f. 12; led. 39—, *Kassaf.* 42—.

Ljungkvist, Bror Arne Gillis, Vaktmästare, f. 10; 39—.

Mueller, Gunnar Fredrik, Civilingenjör, f. 12; 40—.

Enander, John Arthur, Komminister, f. 06; 42—.

Pettersson, Axel August, Folkskollärare, f. 00; led. 44—, *Sekr.* 44—.

Gamlestadens ungdomsgård
Bagaregårdens herrgård. Rt 15 50 66.

Föreståndarinna

Holmgren, Hilda Ella Elisabet (Ellalisa), D. E. I., f. 17; 40.

Källtorps ungdomsgård

Källtorps herrgård. Rt 19 34 32.

Föreståndare

Oscarsson, Bror Rune, Yrkeslärare, f. 16; 44.

Lundby församling

Fredman, Anders Gustaf, Poliskonstapel, f. 90; led. 31—, *Ordf.* 33—.

Lundeby, Ebba Ingeborg, Folkskollärarinna, f. 88; led. 31—, v. *Ordf.* 31—, *Kassaf.* 38—.

Gillberg, Nanna-Brita Margit, D. S. I., Reseinspektör, f. 03; 31—.

Andersson, Tage Alfred, Inspektör, f. 05; 31—.

Andersson, Fritz Arvid, Handelsföreståndare, f. 89; led. 36—, *Sekr.* 44—.

Svensson, Ruth Valborg, Fröken, f. 15; 38—.

Högmark, Hanna Elisabet (Ella), D. S. I., Assistent h. barnavårdsn., f. 05; 42—.

Wijk, Karl Bertil, Folkskollärare, f. 15; 44—.

Lundby ungdomsgård
Myntgatan 18. Rt 22 25 26.

Föreståndarinna

Bergquist, Alice Kristina Maria, f. 08; 37.

Rambergsgården
Andersgårdsgatan 11. Rt 22 14 63.

Föreståndarinna

Rosén, Werna Linnéa, f. 13; 42.

Örgryle församling

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; led. 31—, *Ordf.* 31—.

Carlsson, Oscar Jonatan, Assistent h. fattigv., f. 90; led. 38—, v. *Ordf.* 44—.

Wennberg, Nils Erik, Distriktsföreståndare, f. 07; led. 38—, *Kassaf.* 44—.

Hellers, Hedvig Aurora Josefina, Fru, f. 91; led. 38—, *Sekr.* 44—.

Nordberg, Sven Hilding, Tillsyningslärare, f. 92; 41—.

Ericsson, Sten Egon Vilhelm, Folkskollärare, f. 06; 44—.

Lindgren, Stina Maria (Mia), Folkskollärarinna, f. 03; 44—.

Helgeson, Ingegerd Maria, Sekreterare, f. 12; 44—.

Örgryle ungdomsgård
Villa Fredriksro, Kobbarnas väg. Rt 15 47 69.

Föreståndarinna

Nilson, Greta Maria, f. 01; 42.

Barnavårdscentral nr 1

Annedal, Haga och Lاندala höjdområde.
Mottagning å barnsjukhuset varje torsdag
kl. 9—10. Rt (växel) 17 26 00.

Läkare

Vakant, tf. **von Sydow**, Gert Danielsson, M. L., Prakt. läkare, f. 04; 43.

Föreståndarinna

Ahlström, Gerda Maria, Barnkonsulent, f. 01; 26.

Beträffande barnavårdscentralerna nr 2—16, se kap. XI:4 föreningen Mjölkdroppen.

Göteborgs stads delegation för barnhygien

(se närmare sid. 124).

Barnhygieniker

(20.004 kr.).

*Mottagning: Landalaskolan kl. 13—14.
Rt 18 20 41.*

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Skolöverläkare, f. 96; 38.

Ett *skrivbiträde* (Eo D).

Göteborgs centralråd för halvöppen barnavård

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare, f. 96; 41—, (självskriven led).

Hulthén, Ture, Överlärare, Stadsf., f. 94; 41—46 (vald av stadsf.).

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; 41— (utsedd av barnvårdsnämnden).

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 41—, (utsedd av barnvårdsnämnden och barn- o. ungdomsråd C. J.).

Walli, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor, f. 77; 41— (sällsk. f. bild. av småbarnssk.).

Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; 41— (sällsk. f. bild. av småbarnssk.).

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; 41— (Gbgs bostadsföretags stift.).

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; 41— (Gbgs bostadsföretags stift.).

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 41— (daghem f. småbarn).

Hultin, Maja, Fru, f. 91; 41— (Lundby barnkr.).

Burman-Andersson, Bertha, Fru, f. 70; 41— (prakt. hushållssk. f. flickor).

Wijkander, Klara Severina, Fru, f. 88; 41— (Barnavårn.).

Lange, Johannes (Jonas) Wictor, Domkyrkoklockare, f. 78; 41— (Annedals barnabo).

Eliasson, Martin Enoch, Förman, f. 87; 41— (Vasa o. Johannebergs barnhem).

Digerfeldt, John Valfrid, Tillsyningslärare, f. 99; 41— (St Pauli o. Lödöse barnhem).

Björck, Elsa Johanna, Fru, f. 91; 41—, (Gårdabo barnträdgård).

Hedin, Edith Josefina, bitr. Rektor, f. 92; 41— (N. Allég:s barnträdgård).

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; 41— (O. F:s församl. småbarnssk.).

Nordberg, Sven Hilding, Tillsyningslärare, f. 92; 41— (Gårda skolbarnshem).

Wilck, Carl Johan Robert, Syssloman, f. 90; 41— (Ögrg. barnavårdssällsk.).

Rydberg, Karin Gertrud Cecilia, J. K., Assistent h. barnvårdsn., Fru, f. 06; 41—, (barn- o. ungdomsråd G. N.).

Åberg, Märta Henrietta, Folkskollärarinna, Fru, f. 06; 41— (G:s ungdomsgård).

Lundgren, Sigrid Amalia, Fröken, f. 88; 41— (barn- o. ungdomsråd D. o. K.).

Johansson, Astrid Margareta, Småskollärarinna, f. 99; 41— (barn- o. ungdomsråd H. o. A.).

Carlsson, Oscar Jonatan, Assistent h. fattigv., f. 90; 41— (barn- o. ungdomsråd Ö.).

Fredman, Anders Gustaf, Poliskonstapel, f. 90; 41— (barn- o. ungdomsråd L.).

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; 41— (barn- o. ungdomsråd M. o. O. F.).

Ekman, Brita, Fru, f. 96; 42— (lilla dagh.).

Törnkvist, Nils Gustaf, Ombudsman, Stadsf., f. 02; 43—46 (vald av stadsf.).

Ingemansson, Margit Ingeborg Elisabeth, Fru, f. 08; 43— (Bräcke barnträdgård).

Johnsson, Vera, M. L., Prakt. läkare, f. 96; 43— (barn- o. ungdomsråd V. o. J.).

Sandström, Karl Anders Bernhard, Direktör, f. 88; 44— (Kungsladugårds barnträdgård).

Arbetsutskött

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör (se ovan) led. 41—, *Ordf.* 41—.

Andersson, Rosa, Fru (se ovan) led. 41—, *v. Ordf.* 41—.

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare (se ovan) led. 41—, *Sekr.* 41—.

Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare (se ovan) 41—.

Wijkander, Klara Severina, Fru (se ovan) 41—.

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; *Adjung.* led. 41—.

Hulthén, Ture, Överlärare, Stadsf. (se ovan) 43—.

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, (se ovan) 44—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru (se ovan), 44—.

Revisor

Carlson, Gunnar Ivar Henry, Bokförelse, f. 06; 43— (vald av stadsf.).

Suppleant

Tuneld, Brita Gudrun, Fru, f. 04; 44—, (vald av stadsf.).

Konsulent (arvode)
Berner, Lisa Vilhelmina, Föreståndarinnna, f. 00; 42.

Sekreterare (arvode)
Gustafsson, Karl Gustaf, Kammar-skrivare, f. 07; 42.

Barnavårdsnämndens byrå

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Barnavårdsnämndens byrå fungerar som nämndens utredande och verkställande organ. Den är uppdelad på följande avdelningar, nämligen direktörsexpeditionen, sekreterarexpeditionen, avdelningen för skyddsuppfostran, samhällsvård och förebyggande verksamhet, avdelningen för inspektion av fosterbarn och omhändertagna barn, registratorsexpeditionen, avdelningen för krav- och bidragsförskottsärenden, avdelningen för barnavårdsmanåändanden och mödrahjälps och kamerala avdelningen.

Stat för år 1945: Byråns samtliga utgifter för utackorderingen, fosterbarns- och spädbarnskontrollen, uppgå till 1.183.917 kr.

Direktörsexpeditionen
Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Barnavårdsdirektör (A 23)

Mottagningstid kl. 10—12.

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., f. 01; 39.

Första kontorsbiträde (A 4)

Levinsson, Majken Eleonora, Fru, f. 14; (39) 43.

Sekreterarexpeditionen

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Sekreterare (A 16)

Carlsson, Ernst Alexius, Föreståndare, f. 82; (21) 41.

Ett skrivbiträde (Eo D).

Avdelningen för skyddsuppfostran, samhällsvård och förebyggande verksamhet

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Denna avdelning ombesörjer de åligganden och utredningar, som enligt föreskrifterna i barnavårdslagen påvilat barnavårdsnämnden beträffande dels misshandlade, vanvårdade eller för annan fara till sin kroppsliga eller själsliga hälsa utsatta barn samt barn, som äro vanartade eller i fara att bli vanartade, ävensom ungdom, som befinnes föra ett oordentligt, lättjefullt eller sedeslöst liv eller eljest visat svår oart (skyddsuppfostran) dels ock nödställda, sjuka och värlösa barn (samhällsvård). Övervägande antalet övervakningar, varom barnavårdsnämnden beslutat, handhavas av denna avdelnings tjänstemän. Bland andra viktigare göromål å denna avdelning må nämnas; utredning av anmälningsärenden jämlikt 17 § barnavårdslagen; utredningar i hem- och äktenskapsskillnadsärenden angående vårdnaden av barn; utredningar jämlikt lagen om villkorlig dom, lagen om särskild förundersökning i brottmål samt lagen om eftergift av åtal mot vissa underåriga. Under denna avdelning sorterar jämväl kuratorsverksamheten vid folkskolorna.

Första assistent (A 10)

Kihlman, Nae mi Maria, J. K., f. 04; 43.

Assistent (A 8)

Rydberg, Karin Gertrud Cecilia, J. K., Fru, f. 06; 40.

Andre assistenter (A 7)

Jönsson, Arne Elvir, D. S. I., f. 15; 43.
Gillner, Margit Elsa, D. S. I., f. 08; 44.

Andén, Rut Ingrid, D. S. I., Fru, f. 12; 44.

Högmark, Hanna Elisabet (Ella), D. S. I., f. 05; 44.

Assistenter (Eo 6)

Olsson, Hervor Brita Maria, D. S. I., Fru, f. 12; (39) 40.

Persson, Erik Bertil, f. 13; 43.

Ett första skrivbiträde (A 2) och ett skrivbiträde (Eo D)

Avdelningen för inspektion av fosterbarn och omhändertagna barn

Södra Vägen 1 B. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Avdelningen utövar inspektion av fosterbarn, varmed avses såväl de av barnavårdsnämnden till enskilda barnhem eller fosterhem överlämnade barnen, vilka omhändertagits för samhällsvård eller skyddsuppfostran, som de barn, som jämlikt 49 § barnavårdslagen 1 mom. vistas hos annan än föräldrarna eller särskilt förordnad förmyndare, vilken har vårdnaden om barnet.

Därjämte åligger det avdelningen att föra anteckningar angående de barn och ungdomar, som efter barnavårdsnämndens omhändertagande överlämnats till nämndens egna upptagningshem eller till vissa enskilda barnhem. Beträffande dessa barn och ungdomar har avdelningen att noga tillse, om och när en förändring i de omhändertagnas vård bör äga rum. Avdelningen mottager och handlägger förfrågningar från anstalter, då fråga är om vårdens upphörande av därstädes intagna. Vid anskaffandet och utväljandet av lämpliga fosterhem för barn, som skola utackorderas, åligger det avdelningen att inhämta noggranna och tillförlitliga uppgifter om det föreslagna fosterhemmets beskaffenhet och fosterföräldrarnas kvalifikationer för den ifrågasatta uppgiften.

Till avdelningen hör även den konsulentverksamhet, som utövas vid barnavårdsnämndens barnavårdscentral.

Förste inspektör (A 10)

Ullman, Harald Leonard, f. 92; (22) 31.

Reseinspektörer (A 6)

Ekelin, Ester Axelina, f. 97; 28.

Gillberg, Nanna-Brita Margit, D. S. I., f. 03; 33.

Fosterbarnsinspektörer (A 5)

Hultén, Elin, f. 85; 26.

Winther, Hilda Amalia, f. 91; 26.

Österling, Brita Kristina, f. 14; 44.

Barnkonsulent (A 5)

Rt kl. 9—10 (växel) 17 26 00.

Ahlström, Gerda Maria, f. 01; 28.

Ett *skrivbiträde* (Eo D).

Registratorsexpeditionen

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Som namnet anger är registreringen av barnavårdsnämndens ärenden underställd avdelningen. Avdelningen handhar uppläggning av registerhandlingar, utreder de omhändertagnas hemorts rätt och för anteckningar över de omhändertagna barnen och deras föräldrar med uppgifter i varje särskilt fall om förhållandena och den vård, som lämnas samt kostnaderna härför. Avdelningen granskar och attesterar inkommande räkningar för anstaltsvård. Dessutom utföres på avdelningen erforderligt statistiskt arbete såväl beträffande de uppgifter, som socialstyrelsen inforrdar, som uppgifterna för nämndens årsredogörelse och stadens statistik.

Förste kammarskrivare (A 10)

Blidsten, Nils Erik, f. 95; (25) 44.

Första kontorsbiträde (A 4)

Vakant.

Ett *första skrivbiträde* (A 2), ett *skrivbiträde* (A 1) och två *skrivbiträden* (Eo D).

Avdelningen för krav och bidragsförskottsärenden

Södra Vägen 1 B. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Avdelningen har att av enskilda försörjningspliktiga söka utfä ersättning för kostnader, som nämnden fått vidkännas för lämnad vård och utgivna bidragsförskott. I detta syfte skall avdelningen, där så erfordras, träffa avtal med underhållsskyldig om ersättningsbelopp.

Om särskilda åtgärder såsom införsel, utmätning, arbetsföreläggande, visa sig nödvändiga för bidragets indrivande, skall avdelningen vidtaga dylika åtgärder. Därjämte har avdelningen att ingiva ansökning till statsverket om gottgörelse för utgivna bidragsförskott.

Avdelningen handlägger även ärenden jämlikt lagen den 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn (bidragsförskottslag).

Förste kammarskrivare (A 10)

Hägemark, Mårten, f. 95; (38) 44.

Förste kontorsskrivare (A 8)

Torkilson, Folke Lennart, f. 11; 43.

Första kontorsbiträde (A 4)

Ekman, Karin Elisabet, Fru, f. 06; 43.

En *kontorsskrivare* (Eo 6), en *förste kontorist* (Eo 5), en *kontorist* (Eo 4), ett *skrivbiträde* (Eo D) och två *skrivbiträden* (Ex D).

Avdelningen för barnavårdsmanåärenden och mödråhjälp

Södra Vägen 1 B. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Denna avdelning tillkommer det närmare handhavandet av de uppgifter, som innefattas i lagen om barn utom äktenskap den 14 juni 1917 och kungl. kungörelsen angående föreskrifter om barnavårdsmans verksamhet och tillsynen därå den 23 november 1917 samt i lagen den 19 maj 1939 om förordnande i vissa fall av barnavårdsman för barn i äktenskap och adoptivbarn, vilken lag trädde i kraft den 1 januari 1940. Under denna avdelning sorterar jämväl de arbetsuppgifter, som det tillkommer barnavårdsnämnden att handlägga enligt förordningen om mödråhjälp av den 11 juni 1937.

Avdelningschef (A 12)

Mottagningsstid kl. 10—13, fredagar även kl. 17—18.

Nilsson, Eric, f. 88; (33) 36.

Kontorist (A 5)

Bonge, Nancy Linnéa, f. 96; (27) 40.

Barnavårdsmän (A 6)

Österberg, Anna Frida, f. 85; 39.

Dunér, Margit Valborg, f. 11; 39.

Augzell, Hildur Maria, f. 91; 39.

Fridén, Karin Valborg, f. 03; 39.

Berg, Lilli Ingeborg, f. 97; 39.

Kraus, Irma, D. S. I., f. 12; (40) 41.

Källman, Joseph Roland Gustaf, Kapten, f. 07; (38) 41.

Hultstrand, Barbro Gertrud Elizabeth, D. S. I., f. 11; (38) 41.

Borssén, Gudrun Helena, f. 97; 43.

Två vakanta.

E. o. barnavårdsmän (Eo 5)

Hultgren, Elsa Albertina, D. S. I., f. 07; 40.

Engström, Sigrid Ingeborg, Fru, Stadsf., f. 97; 40.

Gillberg, Karin Ester Maria, D. S. I., Fru, f. 01; 41.

Stenström, Alba Berna Marie-Louise, f. 07; 41.

Cronander, Margit, D. S. I., Fru, f. 12; 43.

Extra barnavårdsmän (Ex 5)

Två vakanta.

Nio *barnavårdsmän* (arvode).

Avdelningsföreståndarinna för mödråhjälpåärenden (A 8)

Wickloff, Hilda Elfrida, f. 84; 45.

Ett *kassåbiträde* (A 3), ett *första skrivbiträde* (A 2), tre *assistenter* (Eo 4), ett *skrivbiträde* (Eo 1) och tre *skrivbiträden* (Eo D).

Kamerala avdelningen

Östra Hamngatan 28. Expeditionstid kl. 9—14. Rt (växel) 17 09 70.

Kamerala avdelningen handlägger ekonomiska angelägenheter angående nämnden och densamma underlydande anstalter och handhar nämndens kassaverksamhet och bokföring samt verkställer inköp. Avdelningen emottager och utbetalar avtalat underhållsbidrag för barn. Vidare handläggas där personalårenden. Dessutom ombesörjer avdelningen utkrävande av

ersättningar från staten och främmande kommuner samt verkställer utredningar rörande krav på vårdersättningar, som inkomma från andra kommuner.

Kontorschef (A 12)
Pehrsson, Gustaf Harry, f. 02; (34) 36.

Kammarsskrivare (A 9)
Gustafsson, Karl Gustaf, f. 07; (38) 44.

Kontorsskrivare (A 7)
Bonge, Göta Selma Lovisa, f. 02; 43.

Förste kontorsskrivare (Eo 7)
Björkroth, Bengt Bertil Magnus, f. 14; 39.

Kassör (A 5)
Ljungqvist, Eleonore (Ella) Magdalena, f. 98; (28) 40.

Kontorist (A 5)
Vakant.
En *förste kontorist* (Eo 5), tre *första skrivbiträden* (Eo 1) och ett *skrivbiträde* (Ex D).

Vaktmästare (A 4)
Carlsson, Axel Bruno, f. 10; (38) 40.
Ett *vaktmästarebiträde* (Eo D) och en *telefonist* (Eo D).

Barnhemmen

Gullbergsbrohemmet, som är ett hem för späda barn, öppnades år 1910 och sorterade under fattigvårdsstyrelsen t. o. m. år 1925. Å hemmet finnas 24 platser för späda barn med mödrar och 52 platser för fosterbarn.

Stat för år 1945: Bruttoutgifter 156.585 kr.

Vidkärrs barnhem. Då de barnhem — Majornas barnhem och Adolfsbergs barnhem — som barnavårdsnämnden för sin verksamhet förfogade över, visat sig vara både otidsenliga och otillräckliga, vidtog nämnden år 1927 förberedande åtgärder för att få till stånd ett nytt, fullt tidsenligt och rymligt upptagningshem för barn. Sedan en beredning utarbetat förslag till nytt barnhem, överlämnade barnavårdsnämnden frågan till stadsfullmäktige. I enlighet härmed beslöt stadsfullmäktige att å Vidkärr uppföra ett nytt tidsenligt barnhem för barn i åldern ett till 16 år med 176 platser förutom en isoleringsavdelning med 24 platser. Barnhemmet är uppfört enligt paviljongsystem med inalles 10 paviljonger, varav en för administration, en för ekonomi och en för isolering. Sedan hemmet den 19 november 1935 invigts, överflyttades barnen från Majornas och Adolfsbergs barnhem till det nya hemmet.

Stat för år 1945: Bruttoutgifterna för hemmet uppgå till 403.018 kr., vartill kommer ränta å byggnaders och inventariers bokförda värde.

Gullbergsbrohemmet
Föreståndarinnan (A 4)
Rt 150570.
Larsson, Inez Dagmar, f. 95; 34.
Avdelningssköterska (A 4)
Andersson, Magda, f. 88; (34) 40.

Läkare
Vakant, tf. **Faxén, Nils, M. D.**, Överläkare, f. 97; 42.

Tillsyningsman (A 4)
Johansson, Carl Algot, f. 86; 13.
Dessutom en *köksföreståndarinnan* (A 3), två *första barnsköterskor*, åtta *barnsköterskor*, en *tvättförestånderska*, en *kokerska*, fem *biträden* och 10 *elever*.

Vidkärrs barnhem
Föreståndarinnan (A 7)
Rt 156105.
Liberg, Anna Ulrika, f. 85; 09.

Avdelningsföreståndarinnan (A 4)
Nilsson, Ingeborg Margareta (Greta), f. 89; 25.

Avdelningssköterska (A 4)
Edelman, Judith Kornelia, f. 89; (19) 40.

Läkare
Johannsen, Nicolaus (Nicolaï) Josef, M. L., Distriktsläkare, f. 91; (24) 35.

Tillsyningsman (A 4)
Johansson, Victor Albin, f. 81; 08.

Dessutom en *andre maskinist* (A 6), en *eldare*, en *vaktmästare* (Eo 3), sju *första barnsköterskor*, 23 *barnsköterskor*, en *köksföreståndarinnan* (A 3), två *kokerskor*, en *sömmerska*, en *maskintvätterska*, 17 *biträden* och 10 *elever*.

Barnavårdsnämndens skolhem

4:de Långgatan 7. Rt 1449 67.

I april 1869 öppnades här i staden en skola, som benämndes avsöndringsskolan och som förblivit den enda i sitt slag i landet. Den avsåg att emottaga barn, som ej ville arta sig väl i folkskolorna. År 1893 inrättades ett internatrum för emottagande av de oroligaste eleverna. Plats kunde å detta beredas för tre å fyra barn och internatstiden uppgick till högst två veckor ; följd. Denna karaktär behöll skolan till år 1903.

Lagen av den 13 juni 1902 angående uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn nödvändiggjorde, att den myndighet — barnavårdsnämnden — som hade att utöva tillämpningen av nämnda lag, förfogade över möjlighet att bereda barn, som skulle omhändertagas, vård å barnhem till dess vård under annan form kunde ordnas. Till följd härav inrättades vid skolan en barnhemsavdelning, benämnd Göteborgs folkskolors barnhem. I skolan och barnhemmet emottagas barn, som genom folkskoleinspektörens förordnande eller barnavårdsnämndens beslut där skulle placeras.

Efter ikraftträdande av lagen av den 6 juni 1924 om samhällets barnavård den 1 januari 1926, övergick fastigheten från folkskolestyrelsens till barnavårdsnämndens förvaltning med rätt för den förstnämnda att därstädes hyresfritt disponera erforderliga skollokaler, men med skyldighet att därstädes fortfarande leda och omhändervärd undervisningen. Från sistnämnda tidpunkt ändrades skolans och hemmets namn till *Barnavårdsnämndens skolhem*. Någon förändring i den folkskoleinspektören tidigare tillkommande befogenheten att förordna om barns placering i detta skolhem, har givetvis icke skett genom förvaltningens överflyttande. Skolhemmet inrymmer 15 platser.

Under år 1929 företogs en ombyggnad vid skolhemmet i avsikt att giva nämnden möjlighet bereda bostäder åt ett antal ynglingar, som äro i saknad av föräldrahem eller vilkas föräldrahem äro av den beskaffenhet, att de lämpligen icke kunna vistas därstädes. Företrädesvis har detta avseende på ynglingar, som tidigare omhändertagits av nämnden, och vilka å *skolhemmets lärlingsavdelning* erhålla bostad och kost medan de utbilda sig i något yrke eller innehava någon anställning.

För den förmån, som härigenom beredes dem, få de erlägga en viss avgift, avvägd efter deras inkomster och tillsviðare fixerad till högst kr. 1,25 pr dag.

Denna avdelning, som öppnades den 4 november 1929, inrymmer 10 platser.

Stat för år 1945: Bruttoutgifter 63.624 kr.

Skolföreståndare

Hallin, J o h n Rickard, f. 87; 32.

Läkare

Johannsen, Nicolaus (N i c o l a i) Josef,
M. L., Distriktsläkare, f. 91; 35.

Husmoder (A 3)

Johansson, M a j a Berta Mathilda, f. 13; 43.

Dessutom två *vaktmästare* (Eo 4), en *kokerska*, två *biträden* och en *städerska*.

Barnavårdsnämndens inackorderingshem för pojkar

Kusttorget 30. Rt 14 24 10.

Hemmet öppnades den 27 november 1944. Platsantalet är 12. Ändamålet med denna inackorderingsverksamhet skall vara att hjälpa sådana pojkar, företrädesvis i åldern omkring

15—18 år, som äga förmåga att deltaga i förvärvsarbete och som även i övrigt synas kunna anpassa sig efter samhällets krav, men vilkas utveckling i god riktning försvaras genom t. ex. mindre goda hemförhållanden eller otillräckligt stöd från föräldrar och anförvanter. I den mån pojkarna icke redan ha förvärvsarbete skola de förhjälpas till sådant och under vistelsen i hemmet fostras till goda vanor genom ett rätt användande av fritid och arbetsförtjänst. Inackorderingsavgiften är fastställd till 75 kronor för månad. I förhållande till arbetsförtjänstens storlek skola pojkarna själva bidra till sin inackorderingskostnad.

Stat för år 1945: Utgifter 21.640 kr., inkomster 13.340 kr. Erforderligt anslag 8.300 kr.

Föreståndare (arvode)

Persson, Erik Bertil, Assistent, f. 13; 44.

Husmoder (arvode)

Persson, Maj-Britt, Fru, f. 17; 44.
Dessutom en *kokerska* och ett *biträde*.

Hemmet Fredrique Wohlfahrts stiftelse

Lilla Torp, Örgryte. Rt 165594.

I skrivelse av den 3 oktober 1930 hemställde barnvårdsnämnden hos stadsfullmäktige att i stadens fastighet Lilla Torp i Örgryte få inrätta ett hem för flickor med benämning Fredrique Wohlfahrts stiftelse och att för driften av detta hem få använda $\frac{9}{10}$ av den för donationen Fredrique Wohlfahrts stiftelse behållna årliga ränteavkastningen. Sedan drätselkammaren tillstyrkt framställningen, beslöto stadsfullmäktige den 4 juni 1931 bifalla densamma.

Hemmet är i första hand avsett att vara ett observations- och upptagningshem för sådana flickor, som omhändertagits för skyddsuppfostran och vilka antingen på grund av bristande utrymme i skyddshemmen eller på grund av behov av läkarevård måste vänta på att bli intagna i skyddshem. Men även i andra fall är hemmet avsett att lämna vård, då barnvårdsnämnden ser sig nödsakad att skilja en flicka från hennes hem utan att hon därför med nödvändighet behöver överlämnas till skyddshem.

Sedan fastigheten efter en del reparations- och omändringsarbeten iordningställdts för sitt ändamål, öppnades hemmet den 1 november 1931. Redan dessförinnan hade emellertid hemmet provisoriskt börjat sin verksamhet. Styrelsen utses av barnvårdsnämnden.

I hemmet finnas 15 platser.

Stat för år 1945: Bruttoutgifter 39.344 kr.

Styrelse

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; led. 32—, *Ord.* 32—.

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; 35—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 39—.

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 43—.

En vakant.

Föreståndarinna

Löfmark, Anna Viktoria, Fru, f. 85; 30.

Dessutom en *kokerska*, en *handarbetslärrinna* och ett *extra biträde*.

Stiftelsen hemmet Olivia Jacobsons minne

Kobbarnas väg 96. Rt 16 20 68.

Stiftelsen, som grundar sig på ett av författaren Harald Jacobson den 29 juni 1909 upprättat testamente, har till ändamål att i enlighet med de riktlinjer, som finnas angivna i ett av en stadsfullmäktiges beredning den 30 maj 1927 avgivet betänkande, bereda hemvård för ogifta, Göteborg tillhörande och därstädes födda mödrar och deras barn.

I avseende på förvaltningen och användningen av donationen skola de av författaren Harald Jacobson i ovannämnda testamente meddelade föreskrifter efterlevas så ock de särskilda bestämmelser, som av stadsfullmäktige äro eller varda i överensstämmelse med testamentet meddelade.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse om fem personer, som utses av barnavårdsnämnden för ett kalenderår i sänder. Styrelsens verksamhet granskas av två revisorer, som jämte en suppleant för dem likaledes väljas av barnavårdsnämnden.

I enlighet med stadsfullmäktiges bestämmelser öppnades officiellt den 14 december 1927 under benämningen Hemmet Olivia Jacobsons minne i förhyrd lägenhet uti huset nr 6 vid Järntorget ett hem för ogifta unga mödrar och deras barn. Hemmet, som f. n. har plats åt 15 mödrar med barn, flyttade i maj 1929 till Kungssportsavenyen 33 samt i oktober 1935 till Adolfsbergs barnhem, Kobbarnas väg 96, där det fortfarande har sina lokaler. Stadsfullmäktige bevilja genom barnavårdsnämnden medel till hemmets drift.

Den 2 oktober 1941 beslöto stadsfullmäktige bl. a. dels att det till donationen Olivia Jacobsons minne hörande kapitalbeloppet skulle för tiden fr. o. m. den 1 januari 1941 tillsvidare utgöra 130.000 kr., dels att uppdraga åt drätselkammaren att till fattigvårdsstyrelsen efter dennas rekvisition årligen utbetala nästföregående års avkastning å donationen att av fattigvårdsstyrelsen, sedan barnavårdsnämnden och arbetslöshetskommittén lämnats tillfälle att avgiva förslag, utdelas i enlighet med donationsbestämmelserna, dels att uppdraga åt barnavårdsnämnden att till stadsfullmäktige inkomma med det förslag rörande den framtida förvaltningen av nuvarande hemmet Olivia Jacobsons minne, som kunde föränledas av förestående beslut. Till följd härav pågår sedan oktober 1942 inom en av drätselkammarens första avdelning och barnavårdsnämnden gemensamt tillsatt beredning utredning rörande den framtida förvaltningen av hemmet jämte åtgärder för anskaffande av bostadslägenheter för ensamma mödrar.

Stat för år 1945: Styrelsen har för år 1945 beräknat utgifterna för hemmet till 13.040 kr.

Reglemente för Hemmet Olivia Jacobsons minne, antaget av stadsfullmäktige den 6 februari 1936.

Styrelse

Lindgren, Stina Maria (Mia), Folkskollärarinna, f. 03; led. 44—, *Ordf. o. kassaf.* 44—.

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 27—.

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88; 27—.

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 32—.

En vakant.

Sekreterare

Nyberg, Karl Erik, f. d. Skolföreståndare, f. 70; 27.

Föreståndarinna

Franck, Hedvig Maria (Maja) Vilhelmina, f. 04; 38.

Dessutom en *kokerska* och två *barnsköterskor*.

Stiftelsen inackorderingshemmet för flickor

Piplåsaregatan 5. Rt 16 49 47.

På initiativ av barn- och ungdomsråden i Göteborg bildades den 21 mars 1935 en stiftelse benämnd stiftelsen inackorderingshemmet för flickor, vilken skall ha till uppgift att i av stiftelsen inrättat hem i förebyggande syfte till inackordering mottaga flickor, företrädesvis i åldern 15—20 år. Vid 1935 års utdelning ur allmänna arvsfonden beviljade Kungl. Maj:t stiftelsen ett anslag på 8.000 kr. för hemmets utrustning. Barnavårdsnämnden skall utöva tillsyn över hemmet och, i den mån plats finnes ledig, skall hemmet intaga flickor, som anvisats av barnavårdsnämnden. Ändamålet med denna inackorderingsverksamhet skall vara att hjälpa sådana flickor, som äga förmåga att delta i förvärsarbete, och som även i övrigt synas kunna anpassa sig efter samhällets krav, men vilkas utveckling i god riktning försvåras genom t. ex. mindre goda hemförhållanden eller otillräckligt stöd från föräldrar och anförvanter. I den mån flickorna icke redan ha förvärsarbete skola de förhjälpas till sådant och under vistelsen i hemmet fostras till goda vanor genom ett rätt användande av fritid och arbetsförtjänst. I förhållande till arbetsförtjänstens storlek skola flickorna själva bidra till sin inackordering. Hemmet har i sitt nuvarande skick möjlighet att emottaga 10 flickor.

Styrelsen består av sju ledamöter och tre suppleanter. För granskning av stiftelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige en revisor jämte suppleant.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 6.600 kr.

Styrelse

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; led. 35—, *Ordf.* 35—.

Lindroth, Hilda Cecilia Kristina (Stina), Fru, f. 82; led. 38—, *v. Ordf.* 38—.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 35—.

Olsson, Hildegard, Folkskollärarinna, f. 89; 35—.

von Koch, Ester Eva Maria, Fru, f. 86; 35—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 35—.

von Koch, Nils Ragnar, Häradsförordning, f. 81; 40—.

Suppleanter

Gillberg, Nanna-Brita Margit, D. S. I., Reseinspektör, f. 03; 37—.

Fredman, Anders Gustaf, Poliskonstapel, f. 90; 40—.

Engerbeck, Francis Viktoria, Folkskollärarinna, Fru, f. 97; 42—.

Revisorer

Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; 35—.

Anderén, Elsa Andréa, Folkskollärarinna, f. 90; 37—.

Nilson, Hildegard Sofia, Kassörska, Fru, f. 88; 43— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Agård, Frans Ludvig, Tillsyningslärare, f. 88; 35—.

Grafström, Helga Elisabeth, Folkskollärarinna, Fru, f. 90; 43— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

Skoog, Edla Kristina, f. 96; 36.

Göteborgs stads skolhem och hemskola (för flickor)

Lingatan i Bro socken (postadress Hallinden). Rt Sämstad 35.

Lagen om samhällets barnavård den 6 juni 1924 föreskriver, att för Göteborgs stad skall finnas skyddshem för beredande av skyddsuppfostran åt varnartade barn. Å skyddshem

intagas barn i åldern upptill aderton år. Med utskrivning kan i undantagsfall anstå, högst till dess vederbörande fyller tjugoot år.

På av allmänna folkskolestyrelsen gjord framställning beslöto stadsfullmäktige redan den 17 juni 1920 att för skyddshemsändamål inköpa egendomen ett mantal Lingatan i Bro socken av Göteborgs och Bohus län, och den 22 maj 1922 fattades beslut om att å Lingatan upprätta ett stadens skyddshem för flickor. Skyddshemmet är beläget fyra kilometer från Hallindens station (vid järnvägen Lysekil-Munkedal), och hemmanets areal upptager ungefär 65 hektar, varav icke fullt en tredjedel utgöres av öppen jord.

Skyddshemmet erhöll sitt första av Kungl. Maj:t fastställda reglemente den 5 oktober 1922. Den 22 november samma år mottog hemmet sina första skyddslingar, då från det genom enskilt initiativ upprättade skyddshemmet vid Kragenäs överflyttades sju elever. För skyddshemmets verksamhet gäller numera skyddshemsstadgan av den 24 september 1937 jämte av Kungl. Maj:t fastställt avtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Göteborgs stad.

Det högsta antal elever, som för närvarande kan intagas i hemmet, är 34. Av de 31 elever, som vid 1944 års slut kvarstå i hemmet, voro 20 hemmahörande i Göteborg. Villkorligt utskrivna voro 27 elever, därav 13 från Göteborg.

Uppfostringsarbetet inom skyddshemmet ledes efter de grundsatser, som böra följas i ett gott enskilt hem, så att eleverna fostras och utbildas i syfte att bliva rättrådiga och dugliga medlemmar i samhället. Åt sundhetsförhållandena i skyddshemmet och elevernas hälsovård ägnas sorgfällig uppmärksamhet. Samtliga elever undersökas och vårdas dels av ortens provinsialläkare och dels av psykiatriskt skolad läkare, varjämte ordnad tandvård beredes dem. Den skolundervisning, som meddelas i skyddshemmet, lämpas efter elevernas ålder och utveckling, varvid gällande författningar för folk- och fortsättningsskola iakttagas. Synnerlig uppmärksamhet ägnas åt elevernas uppfostran till arbetsduglighet och yrkesskicklighet. Utbildning meddelas i husligt arbete, sömnad, husdjurs- och trädgårdsskötsel m. m.

Ledningen av skyddshemmets angelägenheter utövas av en styrelse, bestående av ordförande och sex andra ledamöter jämte tre suppleanter för dem. Ordförande och suppleant för honom utses av Kungl. Maj:t och övriga ledamöter jämte två suppleanter av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skall vara kvinna. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro valda för tiden 1943—47. Därjämte utse stadsfullmäktige årligen två revisorer jämte suppleanter.

Stat för år 1945: Utgifter 116.082 kr., inkomster 83.490 kr., därav statsbidrag 44.140 kr. samt från barnvårdsnämnder 12.000 kr., anslag 32.092 kr.

Författningar m. m. Lag om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag) den 6 juni 1924. Kungl. Maj:ts stadga för skyddshemmen den 24 september 1937. Kungl. brev angående fastställelse av avtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Göteborgs stad för åren 1943—44.

Ordförande

Sjödahl, Hakon Lauritz Edg ar, Lektor, Riksdagsman, f. 87; led. 22—45, Ordf. 24—45 (förordnad av Kungl. Maj:t fr. $\frac{1}{7}$ 38). *Verkställande led.* 22—32, 43—.

Suppl. för ordföranden

Carlbring, Carl Gustaf E i n a r, Disponent, f. 80; led. 22—38, *Kassaf.* 22—, suppl. f. Ordf. 24—45 (förordnad av Kungl. Maj:t fr. $\frac{1}{7}$ 38). *Suppl. för verkställande led.* 43—.

Övriga ledamöter

Dahlström, A l m a Charlotta, Fru, f. 84; (22) 24—47.

Lindgren, Ida Margareta (G r e t a), Folk-skolläroarinna, f. 94; (27) 27—47.

Skoglund, Olga Victoria (T o r a), Fru, f. 88; (32) 38—47.

Rietz, A i n a Cecilia, Sjuksköterska, f. 85; 38—47.

Engkvist, Henning Erhard, Överlärare, f. 94; led. 41—47, *Sekr.* 44—.

Öberg, Märta, Kassörska v. kom. tandpolikl., Riksdagsled., f. 95; (35) 43—47.

Suppleanter

Stranne, Signe Elvira, f. d. Polissyster, f. 79; led. 22—³⁰/₆ 38, suppl. ¹/₇ 38—47.

Fransson, Laurin Evald, Folkskollärare, f. 07; suppl. 43—47, v. *Sekr.* 44—.

Revisorer

Larsson, Kerstin Irene, Fröken, f. 17; 44—.

Andersson, Rolf Evert, Tullvaktmästare, f. 15; 45—.

Suppleanter

Claesson, Sven Georg Fritjof, Ingenjör, f. 16; 44—.

Hansson, Gertrud Ottilia Elisabet, Fru, f. 95; 45—.

Rektor (A 11)

Karlberg, Märta Josefina, f. 87; 26.

Därjämte finnas vid hemmet fyra *facklära-*
rinnor (A 8).

För jordbrukets skötsel finnas *rättare*
och en *jordbruksarbetare*.

Göteborgs stads skol- och yrkeshem (för gossar)

Fagared i Lindome socken (postadress Lindome). Rt Lindome 73.

År 1844 upprättades räddningsinstitutet på Hisingen. Dess ändamål var att i ett eller flera skyddshem till kristlig uppfostran och vård mottaga varnartade gossar från Göteborgs stad. År 1910 förlades skyddshemmet till egendomen Vrångsholmen, Tanums socken, då samtidigt namnet ändrades till räddningsinstitutet i Göteborg. Vid sammanträde den 2 november 1937 beslutade styrelsen för räddningsinstitutet att från den 1 juli 1938 upphöra med skyddshemsverksamheten och överlåta all institutets egendom på Göteborgs stad. Härmed upprättades avtal mellan Göteborgs stad och räddningsinstitutet i Göteborg, vilket den 30 juni 1938 godkännt av Kungl. Maj:t.

Skyddshemmet flyttades till Fagared i Lindome socken i mars 1941.

Skyddshemmet erhöll sitt första av Kungl. Maj:t fastställda reglemente den 12 november 1915. För skyddshemmets verksamhet gäller numera skyddshemsstadgan av den 24 september 1937 jämte av Kungl. Maj:t fastställt avtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Göteborgs stad.

Det högsta antalet elever, som för närvarande kan intagas i hemmet, är 70, därav 46 i yrkeshemmet och 24 i skolhemmet. Vid 1944 års slut vistades 53 elever i hemmet, därav 39 i yrkeshemmet och 14 i skolhemmet. 36 elever voro hemmahörande i Göteborg. 56 elever stodo under hemmets uppsikt såsom villkorligt utskrivna.

Uppfostringsarbetet inom hemmet ledes efter de grundsatser, som böra följas i ett gott enskilt hem, så att eleverna fostras och utbildas i syfte att bliva rättrådiga och dugliga medlemmar i samhället. Åt sundhetsförhållandena i hemmet och elevernas hälsovård ägnas sorgfälligt uppmärksamhet. Samtliga elever undersökas och vårdas av psykiatriskt skolad läkare eller annan läkare, varjämte ordnad tandvård beredes dem. Den skolundervisning, som meddelas i hemmet, lämpas efter elevernas ålder och utveckling, varvid gällande författningar för folk- och fortsättningsskola iakttagas. Synnerlig uppmärksamhet ägnas åt elevernas uppfostran till arbetsduglighet och yrkesskicklighet. Såväl teoretisk som praktisk yrkesutbildning meddelas i jordbruk med ladugårds- och trädgårdsskötsel samt i snickeri och mekaniskt verkstadsarbete.

Ledningen av hemmets angelägenheter utövas av en styrelse, bestående av sju personer jämte tre suppleanter för dem. Ordföranden och suppleant för honom utses av Kungl. Maj:t och övriga ledamöter jämte två suppleanter av stadsfullmäktige. En av ledamöterna skall vara kvinna. Nuvarande ledamöter äro valda för tiden 1943—47. Därjämte välja stadsfullmäktige årligen två revisorer jämte suppleanter.

Stat för 1945: Utgifter 244.660 kr., inkomster 171.522 kr., därav statsbidrag 91.840 kr. samt från barnavårdsnämnder 19.000 kr., anslag å skattestat 73.138 kr.

Författningar m. m. Lag om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdsdrag) den 6 juni 1924 med senare ändringar. Kungl. Maj:ts stadga för skyddshemmen av den 24 september 1937. Kungl. brev angående fastställande av avtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan samt Göteborgs stad. Kungl. socialdepartementets skrivelse angående godkännande av avtal rörande stadens övertagande av räddningsinstitutets i Göteborg verksamhet m. m. av den 30 juni 1938.

Ordförande

Sjödahl, Hakon Lauritz Edgar, Lektor, Riksdagsman, f. 87; led. 38—45, Ordf. 38—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).
Verkställande led. 38—.

Suppleant för ordföranden

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; 38—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Övriga ledamöter

Fredman, Anders Gustaf, Poliskonstapel, f. 90; 38—47.

Ekborg, Ove Johan, Kursföreståndare, f. 96; led. 38—47, *Suppl. f. verkställande led.* 39—.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 38—47.

Engkvist, Henning Erhard, Overlärare, f. 94; led. 38—47, *Suppl. f. kassaf.* 39—.

Engstrand, Rolf Johan, J. K., f. 05; led. 38—47, *Kassaf.* 38—.

Petersson, Tekla Arvida, Fru, f. 87; 38—47.

Suppleanter

Rietz, Aina Cecilia, Sjuksköterska, f. 85; 38—47.

Öberg, Knut Erik, Ingenjör, f. 96; 44—47.

Revisorer

Tollén, Karl Ivar, Förste brandmästare, f. 97; 42—.

Strandell, Rune Edvard Wilhelm, Bokhandelsbiträde, f. 12; 45—.

Suppleanter

Krook, Annie Mathilda, Fru, f. 97; 42—.

Bergendahl, Märtha, Fru, f. 03; 45—.

Rektor (A 15)

Hellidal, Olof Eric, f. 01; 33, *Sekr.* 38—.

Därjämte finnas vid hemmet en *assistent* (A 11), en *folkskollärare* (A 11), två *yrkeslärare* (A 9), två *husmodrar* (A 4, A 2), två *vaktmästare*, en *kökerska* och fyra *hembiträden*.

För jordbrukets skötsel är anställd en *rättare* samt för trädgården en *trädgårdsmästare*.

Mödrahjälsnämnden i Göteborg

Rt sekreteraren kl. 10—12 170970.

Genom Kungl. Maj:ts förordning om mödrahjälp den 11 juni 1937, som trädde i kraft den 1 januari 1938, beredes möjlighet för kvinna, som i anledning av havandeskap eller barns-börd är i behov av understöd, att erhålla mödrahjälp av statsmedel. Mödrahjälp lämnas i den form, som för varje särskilt fall finnes lämpligast, i en eller flera poster, till ett sammanlagt värde av högst fyrahundra eller vid flerbörd högst femhundra kronor. Då anledning därtill finnes, må mödrahjälp helt eller delvis lämnas såsom räntefritt lån.

Mödrahjälp är att betrakta såsom ett slags komplettering till moderskapspenningen. Man har visserligen beaktat, att en moderskapspenning å 75 kronor måste anses vara en mycket god hjälp i de flesta fall, men ansett, att man likväl icke borde underlåta att vidtaga särskilda åtgärder för att i ännu större utsträckning kunna hjälpa mödrarna. Avsikten med mödrahjälp är att göra fattigvården såsom hjälpform överflödigt, då det gäller att tillgodose de särskilda hjälpbehov, som föranledas av havandeskap och barns-börd. Mödrahjälp avser även att öppna möjlighet för att i dylika situationer kunna bereda kvinnorna hjälp i större

utsträckning än fattigvården och under mindre stränga förutsättningar än som vanligen kräves för att erhålla fattigvård.

Ansökan om mödrahjälp skall ingivas till *barnavårdsnämnden* i den kommun, där kvinnan vistas. Det åligger barnavårdsnämnden att snarast möjligt till mödrahjälpsnämnden avgiva yttrande över ansökningsen. Sedan handlingarna inkommit till mödrahjälpsnämnden, beslutar nämnden i ärendet. Beslut, varigenom mödrahjälp beviljats, skall av mödrahjälpsnämnden delgivas länsstyrelsen, som har att till barnavårdsnämnden, vilken skall verkställa beslutet, utannonsera det belopp, vartill kostnaderna för hjälpen enligt beslutet högst må uppgå.

För behandling av frågor rörande mödrahjälp skall i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagar i landsting, finnas en mödrahjälpsnämnd, bestående av en ordförande och två ledamöter.

Ordföranden jämte suppleant för honom samt en ledamot jämte suppleant för denne förordnas av Kungl. Maj:t. En ledamot jämte en suppleant för honom utses för två år i sänder av landstinget eller, vad beträffar stad, som ej deltagar i landsting, av stadsfullmäktige.

Nämnden sammanträder tredje måndagen i varje månad. Sammanträde kan jämväl hållas utom sammanträdesordningen.

Jämlikt av Kungl. Maj:t utfärdad instruktion för mödrahjälpsnämnden åligger nämnden: a) att fullgöra de uppgifter, som enligt förordningen om mödrahjälp eller av Kungl. Maj:t eljest meddelade föreskrifter ankomma på mödrahjälpsnämnd, b) att utföra och bevaka kronans talan i mål och ärenden rörande mödrahjälp, som lämnats i form av lån, c) att lämna barnavårdsnämnderna råd och anvisningar i avseende å spörsmål, som sammanhånga med mödrahjälpsverksamheten, d) att bidra till spridande av kännedom om förordningens bestämmelser samt e) att i övrigt inom nämndens verksamhetsområde övervaka efterlevnaden av nyssnämnda förordning.

Mödrahjälpsnämnden äger att hos vederbörande myndigheter påkalla erforderliga upplysningar samt laga biträde och handräckning.

Genom beslut av 1940 års riksdag har kungl. socialstyrelsen bemyndigats att såsom tillsynsmyndighet över mödrahjälpsverksamheten lämna råd och anvisningar till mödrahjälpsnämnder och barnavårdsnämnder.

Antalet beviljade ansökningar om mödrahjälp uppgick under år 1944 till 2.440, och den beviljade summan till 517.095 kr.

Författningar. Kungl. Maj:ts förordning den 11 juni 1937 om mödrahjälp. Kungl. Maj:ts instruktion den 22 oktober 1937 för mödrahjälpsnämnderna. Kungl. Maj:ts kungörelse den 22 oktober 1937 med tillämpningsföreskrifter till förordningen om mödrahjälp.

Ordförande

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82; 43— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Suppleant för ordföranden

Faxén, Nils, M. D., Överläkare, f. 97; 43— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Övriga ledamöter

Cardell, Edit Katarina (Karin), Småskollärarinna, f. 95; 38— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 38—45 (vald av stadsf.).

Suppleanter

Peterson, Johanna (Hanna) Maria, Fru, f. 90; 45— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Jungen, Signe Charlotta, Fru, f. 93; 43—45 (vald av stadsf.).

Sekreterare

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; 38.

Betr. tjänstemän se under *barnavårdsnämnden*, avd. för barnavårdsmannaärenden och mödrahjälp, sid. 231.

Göteborgs stads nykterhetsnämnd

Polhemsplatsen 5. Expeditionstid kl. 10—12, tisdagar även kl. 18—19. Rt (växel) 170610.

Redan i den första moderna alkoholistlagen i vårt land, lag om behandling av alkoholister den 30 juni 1913, stadgades, att i varje kommun skall finnas en nykterhetsnämnd. I den nu gällande lagstiftningen, lag om behandling av alkoholister den 12 juni 1931, med däri senare gjorda ändringar, har ifrågavarande stadgande följande lydelse: »I varje kommun skall finnas en kommunal nykterhetsnämnd och i varje län en länsnykterhetsnämnd».

Kommunal nykterhetsnämnd och länsnykterhetsnämnd ha till uppgift, var inom sitt verksamhetsområde, att övervaka nykterhetstillståndet samt att i enlighet med vad i alkoholistlagen sägs eller eljest finnes stadgat vidtaga för dess höjande erforderliga åtgärder. Nykterhetsnämnden skall, om särskild sådan nämnd icke finnes tillsatt, utgöras av kommunens fattigvårdsstyrelse. Särskild nykterhetsnämnd må tillsättas, i fall så prövas lämpligt, och tillsättandet tillkommer i stad stadsfullmäktige. Den 9 december 1915 väcktes i stadsfullmäktige av dess ledamot K. Ahlberg motion om utredning rörande en blivande nykterhetsnämnds i Göteborg verksamhet och organisation. Sedan fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren avgivit yttrande i ärendet och förslag till reglemente, beslöto stadsfullmäktige den 6 april 1916, att för Göteborgs stad skulle tillsättas en särskild nykterhetsnämnd.

Av de arbetsuppgifter, som åvila nykterhetsnämnden, är alkoholistvårdsverksamheten den mest omfattande. Praktiskt taget alla grupper av samhällsskadliga alkoholister kunna numera bliva föremål för ingripande från nämndens sida. Det heter därom i alkoholistlagens första paragraf:

»Är någon hemfallen åt alkoholmissbruk och finnes han i följd därav vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja, för nöd eller uppenbar vanvård eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan person, eller ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt; då skola i enlighet med vad nedan är stadgat åtgärder vidtagas för hans återförande till ett nyktert och ordentligt liv.

Lag samma vare, där någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit under de två senast förflutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för fylleri eller för ett kringflackande liv.»

Har nämnden fått grundad anledning antaga, att någon, som vistas inom kommunen eller där äger hemortsrätt, är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i ovannämnda paragraf sägs, skall nämnden föranstalta om undersökning. Framgår det av denna undersökning, att första paragrafen är tillämplig på den, om vilken är fråga, skall nämnden, där ej uppenbarligen utsikt saknas att utan tvång återföra honom till ett nyktert och ordentligt liv, vidtaga för hans rättelse lämpade hjälpåtgärder. Så bör nämnden exempelvis söka bibringa honom insikt om vådan av alkoholmissbruk samt klargöra för honom de påföljder, vilka kunna inträda enligt alkoholistlagen om rättelse ej vinnes. Vidare bör han förmås, när det prövas vara till gagn, att ingå i nykterhetsförening eller, när anledning därtill föreligger, att rådfråga läkare. Då omständigheterna därtill föranleda, må nämnden ställa honom under övervakning. Kan han ej genom hjälpåtgärder återföras till ett nyktert liv, och vill han ej frivilligt söka vård å alkoholistanstalt, må han, sedan konungens befallningshavande i länet, i den ordning lagen föreskriver, förordnat därom, intagas å allmän anstalt för vård av alkoholister (interneras).

Ansökan om internering kan i vissa fall göras av polismyndighet men göres i regel av nykterhetsnämnden.

Allmän anstalt för vård av alkoholister är antingen av staten för sådant ändamål upprättad eller av kommun, förening, stiftelse eller annan anordnad, av konungen såsom allmän erkänd anstalt. Vad Göteborg beträffar, beslöto stadsfullmäktige den 8 juni 1916 att anordna en alkoholistanstalt å stadens egendom Lärjeholm, vilken anstalt av Kungl. Maj:t erkänts såsom allmän.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 14 mars 1935 har emellertid alkoholistanstalten å Lärjeholm nedlagts den 1 juli 1937. Verksamheten har samma dag övertagits av en för ändamålet bildad stiftelse, vilken, med ekonomiskt stöd från bland andra Göteborgs stad, inköpt egendomen Brännared i Öxnevala socken, Älvsborgs län, där en av Kungl. Maj:t erkänd allmän alkoholistanstalt, Västkusthemmet, anordnats. Å denna anstalt äger staden företrädesrätt till 25 vårdplatser, varjämte stadsfullmäktige äga utse två ledamöter och en suppleant i anstaltens styrelse jämte en revisor för anstalten.

Men nämnden har även andra arbetsuppgifter än den egentliga alkoholistvården.

Som nämnts åligger det sålunda nykterhetsnämnden att övervaka nykterhetstillståndet inom kommunen. Nämnden har därvid särskilt att söka förebygga och motverka onykterhet och dryckenskap genom upplysningar, råd och anvisningar till systembolag och andra försäljare av alkoholhaltiga drycker eller ersättningsmedel därför, samt genom åtgärder mot olaglig försäljning av sådana drycker eller ersättningsmedel; att verka för nykterhetsfrämjande åtgärder genom framställningar och yttranden till vederbörande myndigheter; samt att tillhandagå enskilda personer med de råd och upplysningar, som äga samband med nämndens uppgifter. Nämnden skall vidare till länsnykterhetsnämnden samt stadsfullmäktige avgiva årlig berättelse över nykterhetstillståndet inom kommunen samt över nämndens verksamhet i övrigt. I kommunal nykterhetsnämnd, vare sig denna är särskilt tillsatt eller utgöres av fattigvårdsstyrelsen, skall länsnykterhetsnämnden (från och med år 1939) utse ett ombud.

Utöver de arbetsuppgifter, som enligt alkoholistlagen åligga nykterhetsnämnden, må här blott nämnas, att nämnden skall höras över ansökan om årsutskänkning av spritdrycker och vin, samt över varje ansökan om tillfällig sådan utskänkning, som är avsedd att äga rum inom staden. Vidare skall nämnden genom ett ombud deltaga i besiktning av lokaler, vilka skola användas för detaljhandel med spritdrycker, vin eller pilsnerdricka samt alkoholfria drycker.

Dessutom skall nämnden enligt motorfordonsförordningen höras över körkortssökandes nykterhetsförhållanden, innan nykterhetsintyg för erhållande av körkort utfärdas av polismyndigheten.

I den mån det finnes erforderligt, må nämnden till sitt biträde utse därtill skickade män och kvinnor. Sålunda har Föreningen Skyddsvärnet Göteborg (se denna institution), som med utgången av år 1919 övertagit Föreningens för alkoholistvård i Göteborg verksamhet, enligt med nämnden träffad överenskommelse t. o. m. den 15 april 1931 genom sin byråpersonal verkställt förundersökningar och övervakning beträffande personer, som voro hemfallna åt dryckenskap. Dessutom anställde nämnden den 1 november 1919, sedan stadsfullmäktige på framställning av nämnden beviljat erforderligt anslag, en särskild tjänsteman benämnd nykterhetsinspektör, för att biträda nämnden beträffande övervakandet av vissa utskänkningsställen med mera. Sedan den av stadsfullmäktige på förslag av nykterhetsnämnden den 11 december 1930 beslutade byrån (se nedan) inrättats och trätt i verksamhet den 16 april 1931, har nämnden till sitt förfogande ett eget verkställande organ, »Göteborgs stads nykterhetsnämnds byrå», för fullgörande av sina arbetsuppgifter.

Nykterhetsnämnden består av sju ledamöter och fyra suppleanter, vilka utses av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Av ledamöterna skall minst en vara kvinna och bör en vara

läkare. Minst en av suppleanterna skall vara kvinna. Stadsfullmäktige utse bland nämndens ledamöter ordförande och vice ordförande att tjänstgöra för den tid de äro valda till ledamöter. Nämnden utser inom sig för varje år en kassaförvaltare jämte en suppleant för denne och skola dessa val genom nämndens försorg underställas stadsfullmäktiges godkännande. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—46 och 1945—48. För granskning av nämndens räkenskaper och förvaltning välja stadsfullmäktige årligen för kommande år två revisorer jämte suppleanter.

Stat för år 1945: Utgifter 142.232 kr., inkomster 2.950 kr., anslag 139.282 kr.

Författningar m. m. Lag om behandling av alkoholister den 12 juni 1931. Kungl. förordningen den 18 juni 1937 angående försäljning av rusdrycker. Kungl. förordningen den 1 juli 1918 ang. handel med skattefri sprit. Kungl. förordningen den 1 juli 1918 ang. vissa alkoholhaltiga preparat. Kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka, med senare vidtagna ändringar. Kungl. förordningen den 8 maj 1925 angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker. Kungl. Maj:ts motorfordonsförordning den 20 juni 1930. Reglemente för Göteborgs stads nykterhetsnämnd, antaget av stadsfullmäktige den 19 maj 1932.

Ordförande

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; led. 26—46, Ordf. 39—46.

Vice ordförande

Thulin, Frans Edward, M. L., Prakt. läkare, f. 94; led. 40—46, v. Ordf. 45—46.

Övriga ledamöter

Rosendahl, Karl Helmer, Inspektor, f. 88; led. 25—46, *Suppl. f. kassaf.* 45—.

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88; suppl. 32, led. 39—48, *Kassaf.* 41—.

Cardell, Edit Katarina (Karin), Småskollärarynna, f. 95; 40—48.

Pettersson, Erna Maria, Fru, Stadsf., f. 09; (39) 44—48.

Gustafsson, Albert Natanael, Tulluppsyningsman, f. 99; 45—48.

Suppleanter

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, Stadsf., f. 09; 41—46.

Frändberg, Carl Henrik Rudolf, Handlande, f. 91; 41—48.

Hellman, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pastor, f. 88; 43—46.

Strömberg, Caspara Gunilla, Fru, f. 91; 44—48.

Revisorer

Carlsson, Nils Henry, Stationskarl, f. 05; 43—.

Lundin, Axel Wilhelm (Wille), Bokhållare, f. 98; 44—.

Suppleanter

Karlsson, Märta Ingeborg, Fru, f. 12; 43—.

Engstrand, Rolf Johan, J. K., f. 05; 44—.

Sekreterare

Byråföreståndaren (se nedan) 32.

Nykterhetsnämndens byrå

Polhemsplatsen 5. Expeditionstid kl. 10—12, tisdagar även kl. 18—19. Rt (växel) 1706 10.

Byrån, som öppnades den 16 april 1931, är nykterhetsnämndens verkställande organ och har närmast under nämnden hand om alkoholistvården och övervakningen av nykterhetstillståndet inom staden, ävensom de övriga arbetsuppgifter, som äligga nykterhetsnämnden. Byråns chef benämnes föreståndare.

Byråföreståndare (A 16)

Mottagningstid kl. 10—12. Rt 15 46 17.

Hedvall, Jakob Julius, f. 86; (31) 33.

Assistenter (A 8)

Lindö, Fritz Gustav, f. 95; (31) 33.

Croner, Carl Waldemar, f. 99; (31) 35.

Gesser, Anders Georg, f. 00; (34) 35.

Olsson, Oskar Herbert, f. 03; (35) 36.

Hanson, John Arvid Rune, f. 12; (39) 45.

Assistent (A 7)

Löwe, Märta Elisabeth, f. 95; (31) 38.

Assistent (Eo 7)

Svensson, Dan Olof, f. 17; 44.

En vakant.

Assistent i byråtjänst (Eo 7)

Sävenvik, Axel Lennart, f. 20; 44.

Desutom ett första kontorsbiträde (Eo 3), ett första skrivbiträde (A 2) och ett skrivbiträde (Eo D).

Göteborgs stads natthärbärgen

Natthärbärgen vid Skanstorget. Rt 11 55 81. Ungkarlshotellet Labor, Mellangatan 9. Rt 11 12 08.

Den 4 april 1918 beslöt stadsfullmäktige upprätta ett kommunalt natthärbärke uti fastigheten nr 27 i östra Haga, natthärbärgen vid Skanstorget, för beredande av tillfälligt nattlogi åt husvilla personer i enlighet med bestämmelser som styrelsen för natthärbärgen ägde meddela. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1920 bedrivs därjämte hotellverksamhet i de från aktiebolaget Labor av staden inköpta fastigheterna nr 34 och 35 i västra Haga, ungarshotellet Labor. Natthärbärgen rymmer 98 personer och Labor 160 personer.

Stadsfullmäktige beslöt den 24 februari 1938 tillsätta en beredning för anskaffande av nya utrymmen för natthärbärgena m. m. se kap. X.

Logiavgiften utgör f. n. på natthärbärgen 75 öre pr natt, för sju nätter i följd 4,50 kr.; på Labor pr dygn 1,50 kr., för sju dygn 7—9 kr., för 15 dygn 13—16 kr. och för 31 dygn 25—30 kr. Årligen utdelas genom allmänna hjälpföreningen visst antal biljetter till medellösa husvilla, som i ersättning för logi få utföra arbete, som allmänna hjälpföreningen anvisar.

Förvaltningen ombesörjes av en styrelse av fem ledamöter, vilka väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46. Styrelsens verksamhet granskas av två revisorer, vilka jämte suppleanter årligen väljas av stadsfullmäktige.

Stat för år 1945: Utgifter 128.015 kr., inkomster 70.515 kr., anslag 57.500 kr.

Reglemente för styrelsen för Göteborgs stads natthärbärke, fastställt av stadsfullmäktige den 4 april 1918.

Ordförande

Ekberg, Ove Johan, Kursföreståndare, f. 96; led. 31—46, Ordf. 41—.

Vice ordförande

Holmberg, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90; led. 33—45, v. Ordf. 34—.

Övriga ledamöter

Abrahamsson, Johan Oscar Konstantin, Målare, f. 89; led. 27—45, Kassaf. 32—.

Hellman, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pastor, f. 88; 33—46.

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; 41—45.

Revisorer

Hansson, Anna Elin Thyra, Sjukvårdsbiträde, f. 00; 43—.

Mattsson, August, F. K., Tillsyningslärare, f. 96; 45—.

Suppleanter

Karlsson, Knut Anders Olof, Metallarbetare, f. 14; 43—.

Elmén, Brita Dagmar, Distriktsinspektis, f. 00; 45—.

Sekreterare (arvode)

Claesson, Erik Ragnar, J. K., f. d. Andre stadsfogde, f. 79; 18.

Sysselman (A 10)

Rt 1331 48.

Peterson, Axel Hilding, f. 91; 41.

Dessutom sju vaktmästare (Eo 4), sex städerskor och tre extra städerskor.

Göteborgs stads rättshjälpsanstalt

Postgatan 4. Expeditionstid kl. 10—16, lördagar kl. 10—14 samt dessutom tisdagar och torsdagar kl. 18—19. Mottagningstider för anstaltens jurister kl. 11—14 samt dessutom tisdagar och torsdagar kl. 18—19. Rt (växel) 1706 80.

Den 5 september 1872 väcktes i stadsfullmäktige av dess ledamot S. A. Hedlund motion om anställande av fattigsakförare. Sedan motionen behandlats av en för ändamålet särskilt tillsatt beredning och på enskild väg anskaffats det för ett år erforderliga beloppet, beslöt

stadsfullmäktige den 2 januari 1873 att tillsätta en förlikningsnämnd med uppdrag att anställa en eller flera juridiskt utbildade personer, som kostnadsfritt eller mot billigt arvode skulle biträda mindre bemedlade med råd och hjälp, därvid, så vitt ske kunde, onödiga rättegångar borde avböjas eller förlikning åstadkommas.

Förenämnda institution fungerade i stort sett i oförändrad form under c:a 50 års tid. I en av lektor Edgar Sjö Dahl den 27 januari 1921 väckt motion yrkades, att stadsfullmäktige måtte tillsätta en beredning av fem personer för att till stadsfullmäktige inkomma med förslag till organisation, reglemente och stat för en offentlig rättshjälpsanstalt i enlighet med principerna i den vid 1919 års riksdag genomförda rättskyddsreformen.

Den 27 augusti 1925 beslöt stadsfullmäktige att inrätta en offentlig rättshjälpsanstalt i Göteborg, och sedan Kungl. Maj:t den 16 oktober samma år fastställt reglemente för anstalten, trädde densamma i verksamhet den 1 januari 1926, vid vilken tidpunkt förlikningsnämndens verksamhet upphörde.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom Göteborg i rättsliga angelägenheter tillhandagå mindre bemedlade och i sådant avseende bl. a. lämna råd och upplysningar samt hjälp med upprättande av handlingar, så ock biträda vid twisters biläggande genom förlikning samt vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde. Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan sökande av vad honom genom anstaltens bistånd tillvinnes förpliktas lämna ersättning för erhållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen bör komma till stånd. Framställning om rättegång, som befinnes vara uppenbart ogrundad eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står under ledning av en styrelse, bestående av ordförande och fyra ledamöter. Ordföranden och suppleant för honom förordnas av konungens befallningshavande för fyra år i sänder. Övriga ledamöter jämte två suppleanter för dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två år. Nuvarande ordföranden är utsedd för perioden 1942—45 och övriga ledamöter valda för perioden 1944—45. Anstaltens årliga räkenskaper och förvaltning granskas av två revisorer, av vilka en jämte suppleant utses av konungens befallningshavande och en jämte suppleant av stadsfullmäktige, samtliga för en tid av två år (1944—45).

Anstaltens verksamhet utövas under styrelsens överinseende genom en föreståndare med biträde av erforderlig personal. Föreståndaren, som skall hava avlagt de för utövande av domareämbetet föreskrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig praktisk erfarenhet genom verksamhet vid underdomstol eller å advokatkontor, må icke innehava eller utöva annan avlönad allmän eller enskild tjänst eller idka enskild advokatverksamhet. Ej heller må ärende, som inkommit till anstalten, av något dess biträde övertagas som enskilt uppdrag.

Stat för år 1945: Utgifter 95.431 kr., inkomster 41.800 kr. (därav statsbidrag 7.550 kr. och ersättning av allmänna medel i fria rättegångar 24.000 kr.), anslag 53.631 kr.

Författningar m. m. Kungl. kungörelse angående understöd av statsmedel till offentliga rättshjälpsanstalter den 12 september 1919. Reglemente för Göteborgs stads rättshjälpsanstalt, fastställt av Kungl. Maj:t den 16 oktober 1925 jämte tillägg den 2 november 1934.

Ordförande

Wijkander, Anders Emil Theodor,
J. o. F. K., Assuransdirektör, f. 80; 26—45,
(förordnad av K. B.).

Suppleant för ordföranden

Bäärnhjelm, Gösta, J. K., Borgmästare,
f. 90; 37—45 (förordnad av K. B.).

Övriga ledamöter

(valda av stadsfullmäktige)

Johnsson, John Olof, J. K., Kanslichef,
f. 86; 26—45.

Durzenberg, Karl Erik, Ömbudsman,
f. 85; (31) 33—45.

Svensson, Viktor Harald, Ömbudsman,
f. 88; (33) 34—45.

Mellander, Carl Einar Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; (30) 38—45.

Suppleanter

Öberg, Knut Erik, Ingenjör, f. 96; 34—45.
Gustavson, Alma Sofia, Fru, f. 86; 42—45.

Revisorer

Hammarberg, Karl Olof, e. o. Länsbokhållare, f. 96; 44—45 (förordnad av K. B.).
Mannheimer, Lové, J. K., Advokat, f. 04; 44—45 (vald av stadsf.).

Suppleanter

Bende, Thule James Oskar, Landskontorist, f. 13; 44—45 (förordnad av K. B.).
Olsson, Ernst Ragnar, Målare, f. 06; 44—45 (vald av stadsf.).

Sekreterare

Hanse, John Eric Einar, J. K., Advokat, (se nedan) 26, *Kassaf.* 26—.

Föreståndare (B 1)

Hanse, John Eric Einar, J. K., Advokat, f. 91; 26.

Förste jurist (A 20)

Kihlman, Urban Natanael, J. K., Advokat, f. 98; (29) 35.

Andre jurist (A 19)

Schenholm, Karl Torsten Reinhard, J. K., Advokat, f. 91; 26.

Tredje jurist (Eo 18)

Vakant.

Kammarskrivare (A 9)

Ergin, Ragnar Sigvard Edvin, f. 08; (35) 40.

Dessutom två kontorister (A 5), en kassör (A 5), ett skrivbiträde (Eo 1) samt ett kontorsbud.

Göteborgs ålderdomshem

Göteborgs ålderdomshem eller, såsom det före 1896 — innan hemmets nuvarande byggnader vid Slottsskogen togos i bruk — kallades, Göteborgs Stads Fattighus, leder sitt ursprung från 1725, då några gamla byggnader å »Stampen» inköptes i avsikt att där inrätta en fristad för behövande särskilt i anledning av det då svårt grasserande tiggeriet, beroende på nöden och fattigdomen efter Karl XII:s krig. För inrättningens bestående begärdes och erhöles Konungens stadfästelse genom ett kungl. privilegiebrev av den 8 november 1726, från vilken dag inrättningen räknar sin egentliga tillvaro.

Enligt detta privilegiebrev tillförsäkrades inrättningen vissa inkomster av till riket inkommande och från detsamma utgående varor, s. k. tolagsmedel. Dessa medel jämte en årlig kollekt i stadens kyrkor och en del arrendemedel från av staden överlåtet markområde utgjorde i början inrättningens egentliga inkomster. Visserligen ökades tolagsmedlen genom en kungl. resolution av den 22 januari 1799, men inrättningen skulle ej ha varit i stånd att fortsätta sin verksamhet i den utsträckning som behövdes, om densamma ej erhållit både många och stora donationer. Dessa jämte inbesparade medel uppgingo vid senaste bokslut till sammanlagt 2.051.630 kr. Ränthemden av dessa äro nu hemmets förnämsta inkomst.

Ursprungligen handhades inrättningens angelägenheter av magistraten och tre av densamma i samråd med borgerskapets äldste utsedda föreståndare. Den 7 maj 1728 utfärdade magistraten en »Förordning» för inrättningen och denna förordning var gällande till den 27 februari 1818, då magistraten antog ett reglemente, varigenom föreståndarnes antal ökades till fyra. Detta reglemente ersattes den 18 mars 1844 med ett nytt. Sedan stadsfullmäktigeinstitutionen införts i Göteborg, antogo stadsfullmäktige den 3 maj 1866 ett nytt reglemente, vari bestämdes, att inrättningens angelägenheter skulle handhavas av en av dem utsedd styrelse, bestående av fyra personer (föreståndare). Nya reglementen hava sedermera av stadsfullmäktige antagits den 21 januari 1897 och den 21 augusti 1924. Genom stadsfullmäktiges beslut den 13 november 1924 ökades styrelseledamöternas antal till fem, därav minst en kvinna, av vilka kassaförvaltaren utses för ett år och de övriga ledamöterna för fyra år. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1942—45, 1943—46, 1944—47 och 1945—48.

För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer jämte suppleanter.

Intagning av försörjningstagare i inrättningen beviljades av magistraten på förslag av förestandarne ända till 1866, då denna angelägenhet övergick till den av stadsfullmäktige utsedda styrelsen.

Vid inrättningens början erhöles så många fattiga som möjligt utan åtskillnad, även yngre personer, fri bostad, ett mål mat om dagen samt läkarevård, men sedan den s. k. Allmänna Fattigförsörjningsinrättningen 1799 tillkommit, minskades antalet försörjningstagare och rikligare underhåll gavs åt de fattiga, och småningom övergick man till att vid intagningar i hemmet invälja behövande, som sett bättre dagar (*pauvres honteux*). Enligt nu gällande reglemente antagas till helförsörjning i hemmet, bland behövande, från längre tid tillbaka här i staden hemortsberättigade personer, sådana, som med avseende på sina föregående levnadsförhållanden må anses böra komma i åtnjutande av större förmåner än dem, som stadens allmänna fattigförsörjningsinrättning har att erbjuda, samt sådana, som en längre tid troget och nitiskt tjänat ett och samma husbondefolk; dock bör den person, som söker helförsörjning, vara känd för en nykter och ordentlig levnad, för flit och arbetsamhet samt dessutom styrka sig vara välfredad och icke behäftad med smittosam eller för omgivningen störande sjukdom.

Stat för år 1945: Utgifter 210.983 kr., därav bokförd ränta å anläggningar 17.878 kr., inkomster 193.105 kr., driftunderskott förenämnda belopp 17.878 kr.

Reglemente för Göteborgs ålderdomshem, antaget av stadsfullmäktige den 21 augusti 1924 med däri vidtagen ändring den 13 november s. å.

Ordförande

Ahlström, Blenda Hilda Nathalia, Fru, f. 77; led. 25—48, Ordf. 39—.

Vice ordförande

Krüger, Harry Ludvig, Direktör, f. 93; led. 39—47, v. Ordf. 39—.

Övriga ledamöter

Durzenberg, Karl Erik, Ombudsman, f. 85; 29—46.

Lundgren, Vilhelm Bruno, T. L., Folk-skolinspektör, f. 85; (22) 31—45.

Ivarsson, Frans Reinhold, Överlärare, f. 97; suppl. 29, led. 39—, *Kassaf.* 39—.

Suppleanter

Ström, Anders Johan Tage, Syssloman, f. 01; suppl. 44—, *Suppl. f. kassaf.* 44—.

Wessel, Vera Honorien, Fru, f. 03; 45—.

Revisorer

Hansson, Gerda Sofia, Fru, f. 87; 43—.

Åberg, Jean Konstantin, Prokurist, f. 86; 44—.

Suppleanter

Jonson, Oskar Hugo, Assuranstjänsteman, f. 03; 43—.

Berggren, Anders Napoleon, Kontorskrivare, f. 00; 45—.

Sekreterare

Sysslomannen (se nedan) 31.

Syssloman

Träffas säkrast kl. 10—12. Rt 14 44 33.

Björklund, Per Gunnar, f. 83; 31.

Predikant

Freeman, Carl Ernst Theodor, F. K., Komminister, f. 93; 40.

Läkare

Fällström, Carl Peter Sten, M. L., tf. Andre stadsläkare, f. 98; 37.

Husmoder

Vakant.

Sjuksköterska

Vakant.

Dessutom en *kokerska*, sex *sköterskebiträden*, fem *städerskor*, fyra *köksbiträden*, två *tvätterskor*, två *vaktmästare* samt en *organist*.

Göteborgs stads pensionärshem

I anledning av motion den 17 oktober 1916 av kamrer H. Lindholm om åtgärder för uppförande av bostäder för folkpensionärer beslöt stadsfullmäktige den 1 mars 1917 att hänskjuta ärendet till en beredning av fem personer. Sedan denna beredning inkommit med utredning och förslag i ämnet, beslöt stadsfullmäktige den 13 juni 1918 att uppföra tvenne hem för folkpensionärer samt att ingå till kungl. pensionstyrelsen med framställning om lån för gäldande av hemmens byggnadskostnader. Därjämte beslöt stadsfullmäktige att med anledning av H. M. Konungens sextioårsdag den 16 juni 1918 anhålla om nådigt tillstånd att vid dessa hem få fästa H. M. Konungens namn.

Hemmen blevo färdiga i slutet av år 1921 och hava kostat sammanlagt omkring 618.000 kr., som tillhandahållits staden av kungl. pensionsstyrelsen i form av lån.

Pensionärshemmen hava till uppgift att bereda bostäder åt i Göteborg bosatta aktningvärda åldringar, vilka genom den förmån av bostad, som i pensionärshemmen kan beredas, hava utsikt att i fortsättningen kunna reda sig utan hjälp av fattigvården. Bland nyssnämnda åldringar hava sådana personer, som åtnjuta understöd ur folkpensioneringsfonden, företrädesrätt till erhållandet av bostäder i ifrågavarande hem.

Av de först uppförda pensionärshemmen är det ena beläget i Kungsladugård vid Fågelångaregatan och det andra i Bagaregården i hörnet av Falk- och Uddevallagatorna. Hemmet i Kungsladugård är avsett för 43 gifta par. I hemmet i Bagaregården finnes plats för 23 gifta par och 36 ensamstående män jämte föreståndarinna. Inom båda hemmen kunna sålunda 168 pensionärer erhålla bostäder. Enligt särskilt beslut av stadsfullmäktige har styrelsen för hemmen berättigats att tills vidare låta änkor efter män, som varit boende i pensionärshemmen, kvarbo därstädes även efter männens frånfälle.

Den 5 juni 1930 beslöt stadsfullmäktige i anledning av motion av fru Bertha Burman-Andersson m. fl. att vid Ståthållaregatan i Kungsladugård uppföra ett pensionärshem för änkor och andra ensamstående äldre kvinnor. Detta hem, som benämnes »Göteborgs stads pensionärshem till minne av stadens 300-årsjubileum» och som blev färdigt sommaren 1931, innehåller 18 enkelrum och 24 dubbelrum med plats för tillhoppa 66 pensionärer. Till hemmets uppförande beviljade stadsfullmäktige ett anslag av 175.000-kr., upplånade hos kungl. pensionsstyrelsen.

I anledning av motion av överförmyndare Axel Dahlström beslöt stadsfullmäktige den 7 oktober 1937 att i stadsdelarna Vasastaden, Landala, Olskroken och Kungsladugård uppföra fyra nya hem för folkpensionärer för en beräknad sammanlagd kostnad av 1.034.500 kr.

Dessutom hava stadsfullmäktige den 16 juni 1938 beslutat uppföra ytterligare sju pensionärshem i stadsdelarna Gamlestaden, Källtorp, Olskroken, Rambergsstaden, Kungsladugård och Sannegården för en sammanlagd beräknad kostnad av 1.750.000 kr.

Vidare hava stadsfullmäktige den 29 februari 1940 beslutat uppföra ytterligare två pensionärshem i stadsdelarna Brämregården och Bagaregården för en beräknad kostnad av sammanlagt 1.686.000 kr. samt den 19 november 1942 beslutat uppföra nya pensionärshem i stadsdelen Källtorp för en beräknad kostnad av 820.000 kr.

Ytterligare hava stadsfullmäktige den 28 oktober 1943 beslutat uppföra nya pensionärshem i 15 kv. Stockrosen stadsdelen Änggården för en beräknad kostnad av 1.329.000 kr. Slutligen hava stadsfullmäktige den 4 maj 1944 beslutat uppföra ytterligare pensionärshem i 14 kv. Törnrosen i sistnämnda stadsdel för en beräknad kostnad av 1.401.000 kr.

Sammanlagda antalet färdiga pensionärshem utgör f. n. 17 med 962 lägenheter.

Förvaltningen av hemmen ombesörjes av en av stadsfullmäktige för två år i sänder utsedd styrelse, bestående av sju ledamöter. Styrelsens verksamhet granskas årligen av två revi-

sorer, vilka jämte två suppleanter väljas av stadsfullmäktige. Nuvarande ledamöter äro valda för åren 1945—46.

Stat för år 1944: Utgifter 1.597.631 kr., därav kapitalutgifter för ny- och ombyggnader 980.700 kr., inkomster 245.300 kr., anslag av staden å skattestat 371.631 kr.

Reglemente för stadens pensionärshem har antagits av stadsfullmäktige den 16 juni 1938.

Ordförande

Sjöström, Algot Natanael, Konditor, f. 79; led. 29—46, Ordf. 29—, *Verkställande led.* 39—.

Vice ordförande

Blomberg, Johan Fredrik, Förman, f. 85; led. 26—46, v. Ordf. 29—, *Suppl. f. kassaf.* 44—.

Övriga ledamöter

Pettersson, Tekla Arvida, Fru, f. 87; 37—46.

Linderoth, Martha Elisabeth (L i s a), Folk-skollärlarinna, Fru, Stadsf., f. 99; 41—46.

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; led. 41—46, *Kassaf.* 44—.

Boo, Anders Wilhelm, Speditionsarbetare, f. 93; 43—46.

Andersson, Karl Eric, Redaktör, f. 01; 44—46.

Revisorer

Sjöding, Emma Maria (M a j) Adèle, F. M., Fru, f. 98; 41—.

Lundkvist, Carl, Overkonstapel, f. 81; 45—.

Suppleanter

Bremmer, Karl Erik, Byggnadsingenjör, f. 85; 41—.

Johannesson, Erik Ruben, Kontorist, f. 17; 45—.

Sekreterare (arvode)

Johnsson, John Olof, J. K., Kanslichef, f. 86; 18.

Föreståndarinna

Wallerius, Klara Sofia, f. 83; 24 (hemmet å Bagaregården). *Rt 15 18 41.*

Bostadsinspektris

Larsson-Ankarberg, Hanna, Kurator, f. 99; 39.

Styrelsen för Göteborgshem

Rt verkställande led. 19 11 01 (exp. kl. 10—12), tillsyningsmännen: för Stiernsköldsgatan 1—9 Rt 14 82 07, för Kobbarnas väg 22—28 Rt 15 64 77, för Sulitelmagatan 3 och 4 Rt 19 11 82, för Frödingsgatan 3 och 6 Rt 15 89 18, för Stavhopparegatan 2—6 Rt 15 87 12. Expedition: kl. 10—12 Stavhopparegatan 6 C, Rt 19 11 01.

Den 13 juni 1935 beslöt stadsfullmäktige uppdraga åt drätselkammarens första avdelning att låta uppföra tvenne bostadshus, innehållande huvudsakligen lägenheter om ett rum och kokvrå eller ett rum och kök, avsedda att möjliggöra förbud för utdömningsbara lägenheters fortsatta användande för bostadsändamål.

De sålunda beslutade ersättningshusen blevo färdiga hösten 1936 och hava kostat sammanlagt cirka 1.030.000 kronor, varav ett belopp av 500.000 kronor täckts genom uttaxerad medel och omedelbart avskrivits.

I fastigheterna, vilka äro belägna den ena vid Stiernsköldsgatan i Kungsladugård och den andra vid Kobbarnas väg i Gårda, skola beredas bostäder i första hand åt personer, vilka bebo lägenheter, som av hälsovårdsnämnden befunnits utdömningsbara, i andra hand åt personer, som bebo lägenheter, vilka ehuru ej direkt utdömningsbara dock äro behäftade med sanitära olägenheter, som allvarligt besvära hyresgästen eller hans familj, och i övrigt till sådana personer, vilka enligt av stadsfullmäktige för verksamheten uppdragna huvudsakliga riktlinjer kunna ifrågakomma. Till hyresgäster få icke antagas andra än de, vilka äro kända som skötsamma och aktningvärda personer, därvid företräde skall lämnas sådana personer, vilka på grund av bristande ekonomiska tillgångar sakna möjlighet att själva anskaffa sig lämplig, sund bostad.

Hemmet i Kungsladugård rymmer 83 lägenheter och i Gårda 98 lägenheter, varjämte i varje fastighet finnes lägenhet för en tillsyningsman.

Förvaltningen av fastigheterna omhänderhaves av en styrelse, bestående av sju leda-

möter, vilka utses för en tid av fyra år och väljas två av vardera hälsovårdsnämnden, fattigvårdsstyrelsen och drätselkammarens första avdelning samt en av drätselkammarens andra avdelning. Styrelsens verksamhet granskas årligen av två revisorer, vilka jämte två suppleanter väljas av stadsfullmäktige. Nuvarande ledamöter äro valda för åren 1944—47.

Den 29 februari 1940 beslöt stadsfullmäktige uppdraga åt styrelsen för 1936 års ersättningshus att omhänderhava uthyrningen och förvaltningen jämväl av de bostadshus för dels änkor och andra ensamstående personer och dels mindre bemedlade familjer med mindre än tre minderåriga barn, beträffande vilkas uppförande för en beräknad kostnad av tillhoppa 4.634.000 kr. stadsfullmäktige samma dag fattat beslut. I enlighet med stadsfullmäktiges sistnämnda beslut hava sålunda uppförts dels för änkor och andra ensamstående personer två byggnader belägna vid Stavhopparegatan i Lunden, inrymmande tillsammans 127 lägenheter, och dels för mindre bemedlade familjer med mindre än tre minderåriga barn fem byggnader, inrymmande tillsammans 144 lägenheter, av vilka byggnader två äro belägna vid Frödingsgatan, två vid Sulitelmagatan och en vid Tomtebacksgatan, samtliga i Bagaregården.

Sedan ersättningshusstyrelsens verksamhet utökats att omfatta uthyrning och förvaltning av jämväl andra bostadshus än ersättningshusen, hava stadsfullmäktige den 10 juni 1943 godkänt vissa ändringar i och tillägg till det för styrelsen gällande, av fullmäktige den 28 oktober 1937 antagna reglementet, och i enlighet härmed har styrelsen numera erhållit benämningen styrelsen för Göteborgshem.

Stat för år 1945: Utgifter 340.089 kr., inkomster 296.859 kr., anslag å skattestat 43.230 kr.

Reglemente för styrelsen för 1936 års ersättningshus har antagits av stadsfullmäktige den 28 oktober 1937 med ändringar och tillägg den 10 juni 1943.

Ordförande

Boman, John Artur, Ombudsman, Stadsf., f. 97; led. 43—47, Ordf. 43— (utsedd av hälsovårdsnämnden).

Vice ordförande

Bladini, Lennart Erik Oskar, M. L., Förste stadsläkare, f. 90; led. 36—47, v. Ordf. 38— (utsedd av hälsovårdsnämnden).

Övriga ledamöter

Lundström, Karl Gustav Bernhard, Mälare, f. 83; *Verkst. led. o. kassaf.* 36—47, (utsedd av fattigvårdsstyr.).

Johnsson, John Gunnar, Assistent h. fattigv., f. 93; 38—47 (utsedd av fattigvårdsstyr.).

Strömberg, Carl Olof Harry, Fångvårdsman, Stadsf., f. 92; 40—47 (utsedd av drätselkammarens andra avd.).

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; 42—47 (utsedd av drätselkammarens första avd.).

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; 42—47 (utsedd av drätselkammarens första avd.).

Revisorer

Nyberg, Erik Åke Ingemar, Kamrer, f. 07; 43—.

Karlsson, Per Gösta, Kontorist, f. 16; 42—.

Suppleanter

Svensson, Linnea Margareta (Greta) Henrietta, Rikstelefonist, f. 99; 45—.

Hansson, Karl Oskar Lennart, Kontorsskrivare, f. 15; 42—.

Sekreterare

Wahlström, George Filip Seaton, J. K., Stadsnotarie, f. 05; 42.

Fem *tillsyningsmän* för fastigheterna.

Folkpensioneringen

Enligt lagen om folkpensionering den 28 juni 1935 är folkpensioneringen en obligatorisk, hela folket omfattande invaliditets- och ålderdomspensionering.

Folkpensionen uppdelas i två delar nämligen: a) grundpension, utgående på grund av erlagda avgifter och utan behovsprövning samt b) tilläggs pension, utgående av allmänna medel efter behovsprövning.

Förutsättning för folkpension är i övrigt: uppnådd ålder av 67 år eller dessförinnan inträdande varaktig oförmåga till arbete. Pensionsavgift skall erläggas av i riket mantalsskriven svensk medborgare från och med det år han fyller 18 till och med det år han fyller 65 år.

Beloppet av den pensionsavgift, som skall av envar avgiftspliktig årligen erläggas, utgör sex kr., eller, om han enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt för året har taxerat belopp överstigande 600 kr., en procent av det taxerade beloppet. Om avgiftspliktig är gift med annan avgiftspliktig och mantalsskriven såsom tillhörande samma hushåll som sin make, skola de för makarna så beräknade avgiftsbeloppen sammanläggas och skall vardera makens pensionsavgift utgöra hälften av det sammanlagda beloppet. Högsta pensionsavgift är 20 kr. Undantagna från avgiftsplikt äro i huvudsak den som åtnjuter folkpension eller blindhetsersättning och den som är omhändertagen av allmänna fattigvården för varaktig försörjning. Statstjänstemän med flera, som hittills varit befriade från avgiftsplikt, äro sålunda nu skyldiga erlägga pensionsavgifter.

På grund av erlagda avgifter utgår en årlig grundpension med dels ett fast belopp om 70 kr., dels ock ett efter vars och ens erlagda pensionsavgifter växlande belopp, utgörande en tiondel av avgifterna. För att hela det fasta beloppet å 70 kr. skall utgå erfordras, att vederbörande påförts minst sju avgifter, därav minst en enligt 1935 års lag; är antalet avgifter mindre än sju minskas nämligen det fasta beloppet med 10 kr. för varje sådan avgift. För att komma i åtnjutande av hela det fasta beloppet obeskuret erfordras vidare, att samtliga påförda avgifter erlagts. Om så icke skett, reduceras det fasta beloppet till den bråkdel, som summan av de erlagda avgifterna utgör av det sammanlagda påförda avgiftsbeloppet.

Tillägspensionen är graderad efter dyrt. Beloppet är lika för man och kvinna. För Göteborg, som tillhör ortsgrupp III, gälla följande bestämmelser i fråga om tillägspensionens belopp. Högsta tillägspension är 450 kr. Har den pensionsberättigade inkomst, minskas tillägspensionen med fem tiondelar av det belopp, varmed årsinkomsten överstiger 200 kr. Vid en inkomst av 1.100 kr. kan tillägspension ej utgå. Vissa inkomster — intill ett sammanlagt belopp av 400 kr. — äro privilegierade och få avdragas vid fastställande av sökandens årsinkomst. Dessa äro pension eller understöd, som utgå på grund av gåva eller testamente, på grund av försäkring, som icke är i lag föreskriven, eller på grund av egen eller anhörigs förutvarande arbetsanställning men utan samband med olycksfall i arbete.

För den, som efter fyllda 16 år blir till arbete varaktigt oförmögen, men för vilken pensionsavgifter icke blivit erlagda, liksom för den, vilken vid 16 år redan är varaktigt oförmögen till arbete, kan invalidunderstöd erhållas efter i stort sett samma bestämmelser som gälla för tillägspension.

Ansökan om grundpension, tillägspension eller invalidunderstöd ingives till vederbörande pensionsnämndsordförande eller till pensionsnämndernas expedition. Sådan ansökan bör åtföljas av prästbetyg samt vid invaliditet före 67 års ålder av läkarintyg, allt enligt fastställt formulär.

Kostnaderna för tillägspensionerna och invalidunderstöden bestridas med tre tiondelar av staden, varjämte staden skall bestrida ytterligare en sextondel av kostnaderna för tillägspensioner och invalidunderstöd åt pensionstagare, som beviljats pensionstillägg enligt en äldre lag. Pensionskostnaderna i övrigt täckas av stats- och fondmedel.

Till den, som saknar synförmåga eller vars synförmåga är så nedsatt, att han saknar ledsyn, kan under vissa förutsättningar utgå blindhetsersättning med ett belopp av 500 kr. per år.

Från och med år 1938 har införts en ny hjälpform nämligen barnbidrag, som utgår till föräldralösa barn, barn vilkas fader avlidit, samt barn till vissa invalider. Även barn som adopererats kunna under vissa villkor erhålla barnbidrag.

Bidraget, som är graderat efter dyrort i likhet med folkpensionerna, utgår med högst följande årliga belopp för Göteborg:

1) För föräldralösa barn med 420 kr. för varje barn.

2) För övriga grupper barn: för ett barn 360 kr., för två barn 630 kr., för tre barn 900 kr. och för varje barn däröver ytterligare 180 kr.

Överstiger beträffande sistberörda grupper barn moderns eller den arbetsoförmögnes årsinkomst 1.250 kr. eller har den arbetsoförmögne, därest han är gift, tillsammans med sin hustru en årsinkomst överstigande 1.500 kr., minskas barnbidraget med sex tiondelar av årsinkomsten, i vad den överstiger sagda belopp.

För tiden till och med den månad, under vilken barnet fyller två år, ökas barnbidraget med ett årligt belopp av 60 kr.

Har föräldralöst barn inkomst, som ej härrör från dess eget arbete och som helt eller i mera väsentlig mån kan anses täcka kostnaden för dess uppehälle och uppfostran, skall barnbidrag till sådant barn ej utgå eller ock nedsättas. Har faderlöst barn och barn till arbetsoförmögen försörjare inkomst, som ej härrör från dess eget arbete, skall den på barnet belöpande andelen av barnbidraget minskas med nämnda inkomst.

Kostnaderna för barnbidrag bestridas av staten och kommunen. Göteborgs stads andel i dessa kostnader utgör tre tiondelar.

Genom kommunala pensions tillskott kunna, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1918, mindre bemedlade genom fattigvårdsstyrelsens försorg men utan fattigvårdspåföljd få sina pensionsvillkor förbättrade.

Pensionsstyrelsens sjukvårdande verksamhet avser att bereda vård och behandling å sjukvårdsanstalt, yrkesutbildning m. m. åt den, som kan väntas bliva berättigad till tilläggspension eller redan erhållit sådan, men beträffande vilken utsikt finnes att genom dylik åtgärd återställa eller väsentligt höja arbetsförmågan. Framställning om sjukvårdande åtgärder ingives till vederbörande pensionsnämnds ordförande eller till pensionsnämndernas expedition.

Genom erläggande av frivilliga pensionsavgifter, vilka inbetalas å närmaste postanstalt, kan envar svensk man eller kvinna förbättra sina pensionsvillkor. Även arbetsgivare kunna på förmånligt sätt trygga sina anställdas ålderdomsförsörjning.

Folkpensioneringens expeditions- och förvaltningsorgan utgöres dels av ett centralt statens ämbetsverk, kungl. pensionsstyrelsen, dels av kommunala pensionsnämnder, i Göteborg till antalet 15. Inom varje pensionsnämnd utses ordförande och dennes suppleant av konungens befallningshavande för en tidrymd av fyra år (f. n. 1942—45). Ledamöterna, till antalet högst sex jämte lika många suppleanter, utses av stadsfullmäktige likaledes för fyra år (hälften avgår vartannat år). Perioderna äro för dessa ledamöter och suppleanter 1942—45 och 1944—47. Suppleant inträder vid förfall för viss ordinarie ledamot (vilket här nedan anges genom att suppleanterna uppräknas i samma ordningsföljd som de ledamöter, vilkas resp. ställföreträdare de äro).

Pensionsnämnd tillkommer att i första hand pröva i pensionsansökningarna lämnade upplysningar och besluta, huruvida sökande äga rätt till pension samt bestämma storleken av den årsinkomst, som skall läggas till grund för eventuell tilläggspension. Själva pensionsbeloppens storlek fastställas av kungl. pensionsstyrelsen, som utfärdar pensionsbrev. Pensionsnämndernas beslut tillkännagivas å särskild anslagstavla utanför pensionsnämndernas expedition. Pensionsbeloppen utbetalas genom postverkets försorg. Pensionsnämnds beslut kan inom fjorton dagar överklagas hos kungl. pensionsstyrelsen. Även av kungl. pensionsstyrelsen fattat beslut kan efter framställning hos justitiekanslern och efter dennes med-

givande överklagas hos Konungen (socialdepartementet) av pensionsstyrelsens ombud, av Göteborgs stad eller av pensionsnämndens ordförande.

Stat för år 1945: Folkpensioneringen, som är uppförd på drätselkammarens stat, utvisar en utgiftssumma av 3.926.052 kr., därav stadens bidrag till tilläggspension och understöd 3.862.000 kr. samt till utgifter för pensionsnämndernas verksamhet m. m. 64.052 kr.

Författningar m. m. rörande folkpensionering, barnbidrag och blindhetersättning. Lag den 14 juni 1918 om fattigvården. Kungl. brev den 31 december 1920 angående användning av medel, anvisade för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet. Lag den 6 juni 1924 om samhällets barnavård och ungdomsskydd (barnavårdslag). Kungl. förordning den 20 april 1934 om blindhetersättning. Kungl. kungörelsen den 30 juni 1934 angående sättet och tiden för utbetalning av blindhetersättning. Lag om folkpensionering den 28 juni 1935 med ändringar den 29 januari och 23 april 1937, den 21 mars 1940 och den 30 juni 1942, lag den 18 juni 1937 angående upphävande av 43 § lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering. Kungl. förordningen den 28 juni 1935 om invalidunderstöd. Kungl. kungörelsen den 6 december 1935 angående anordnande av pensionsstyrelsens på frivilliga avgifter grundade försäkring. Lag den 20 mars 1936 om socialregister med ändring den 18 juni 1937. Kungl. kungörelsen den 29 januari 1937 angående påföring, debitering, uppbörd och redovisning av pensionsavgifter enligt lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering ändrad den 5 juni 1942 och den 30 september 1944. Kungl. pensionsstyrelsens instruktion den 30 mars 1938 för de av styrelsen jämlikt 27 § lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering förordnade ombud. Kungl. Maj:ts instruktion för pensionsnämnderna den 13 mars 1937 med ändringar den 5 november 1937 och den 21 mars 1940. Lag den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar. Lag den 18 juni 1937 om barnbidrag med ändringar den 7 mars 1941 och den 30 juni 1942. Lag den 11 juni 1943 om förskottering av underhållsbidrag till barn. Lag den 18 juni 1937 om kommunala pensionstillskott m. m. Kungl. socialstyrelsens kungörelse den 28 juni 1937 angående indelning i ortsgupper av samtliga orter i riket jämlikt lagen om folkpensionering. Kungl. brev den 30 juni 1937 till pensionsstyrelsen angående fastställande av regler för uppskattning enligt lagen om folkpensionering av naturaförmåner. Kungl. kungörelsen den 5 november 1937 angående inbetalning av landstingens och kommunernas andelar i tilläggspensioner enligt lagen den 28 juni 1935 om folkpensionering m. m. Kungl. pensionsstyrelsens kungörelse den 30 december 1937 angående utfärdande av vissa tariffer för styrelsens på frivilliga avgifter grundade försäkring. Kungl. brev den 30 december 1937 angående försäkringstekniska grunder för pensionsstyrelsens på frivilliga avgifter grundade försäkring m. m. Kungl. kungörelsen den 8 april 1938 om utbetalning till kommun av ersättning av statsmedel för höjning av tilläggspension, invalidunderstöd och barnbidrag. Kungl. kungörelsen den 30 december 1940 angående sättet för utbetalning av pension på grund av frivilliga avgifter enligt 35 § folkpensioneringslagen. Lag den 19 maj 1944 angående förlängd giltighet av gällande indelning i ortsgupper jämlikt lagen om folkpensionering. Kungl. kungörelserna, den 25 september 1942 angående sättet och tiden för utbetalning av folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag. Lag den 1 december 1944 om provisoriska förstärkningar av tilläggspensioner och invalidunderstöd.

Pensionsnämndernas expedition

Kaserntorget 6. Expeditionstid kl. 9—14. Rt. 13 63 36, registeravd. 13 63 37, 11 25 94.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1914 grundades den centrala institution, som trädde i verksamhet den 1 april 1914. Denna har till uppgift att tillhandagå såväl allmänna verk som allmänheten med alla upplysningar rörande folkpensioneringen, hjälpa pensionssökande med handlingarnas uppsättande, biträda pensionsnämnderna i deras verksamhet, underhålla nödigt samarbete med fattigvård, sjukvårdsanstalter och organ för stadens understödsverksamhet, lämna behövliga statistiska uppgifter samt genom ett hela staden omfattande kortregister ständigt kunna lämna de uppgifter och utredningar, som erfordras.

Byråföreståndare (A 15)**Nystrom**, Torsten Elof, f. 78; (36) 40.Dessutom ett *kontorsbiträde* (A 3), ett *första skrivbiträde* (A 2), ett *skrivbiträde* (A 1) och tre *skrivbiträden* (Eo D).*Kungl. pensionsstyrelsens ombud*
*Mottagning: Pensionsnämndernas expedition.***Wessman**, Karl Petter, J. K., Assessor, f. 98; 36.**Pensionsnämnderna**(anslagstavla för samtliga nämnder *Kaserntorget* 6).**Första pensionsdistriktet**

(Domkyrkoförsamlingen)

*Mottagning: Pensionsnämndernas exp. första helgfria onsdagen i varje månad kl. 11—12.**Ordförande***Lange**, Johannes (Jonas) Wictor, Domkyrkoklockare, f. 78; (26) 34—45.*Suppleant för ordföranden***Fast**, Carl Gustaf Magnus, Handlande, f. 93; 34—45.*Ledamöter***Olsson**, Karl Rudolf Kristian, Stationskarl, f. 00; (28) 28—47.**Andersson**, John Adolf, Tillskärare, f. 82; (37) 42—47.**Magnusson**, Elsa Kornelia, Fru, f. 84; 40—47.**Dahlöf**, Carl Ernst, Förste kontorist, f. 83; (23) 44—45.**Johansson**, Wilhelm Victor, Skorstensfejaremästare, f. 92; (34) 42—45.**Nilsson**, Maj, Fru, f. 17; 44—45.*Suppleanter***Odeling**, Karl Emil, Sjömanshusnotarie, f. 92; 42—47.**Lundh**, Lars Åke, Redaktör, f. 09; 42—47.**Andersson**, Carl Axel, Bankvaktmästare, f. 04; 40—47.**Hedlund**, Knut Ivar Vilhelm, Tillsyningsvaktmästare, f. 13; 44—45.**Persson**, Karl Evald, Urmakare, f. 92; 42—45.**Rydberg**, Sven Erik Bernhard, Direktör, f. 99; 40—45.**Andra pensionsdistriktet**

(Vasa församling)

*Mottagning: Pensionsnämndernas expedition, första helgfria tisdagen i varje månad kl. 10—11.**Ordförande***Waller**, Sven, Skeppsredare, f. 78; 14—45.*Suppleant för ordföranden***Magnusson**, Albin Dag Ingemar, J. K., Advokat, f. 09; 38—45.*Ledamöter***Bengtsson**, Alfred Robert, Stationsförman, f. 91; (32) 34—47.**Andersson**, Nils Einar Oliver, Verkstadsarbetare, f. 01; (33) 39—47.**Andersson**, Karl Eric, Redaktör, f. 01; 42—47.**Lundström**, Axel Wilhelm, Expeditions-vakt, f. 81; (26) 26—45.**Carlsson**, Anna Sofia, Fröken, f. 87; (39) 40—45.**Bengtsson**, Carl Henrik, Kontorschef, f. 85; (36) 38—45.*Suppleanter***Zachrisson**, Petra Maria, Fru, f. 97; 40—47.**Ridderstad**, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85; 38—47.**Rosén**, Nils Walfrid, F. D., Fiskerintendent, f. 82; 42—47.**Fredriksson**, Otto, Stationskarl, f. 95; 38—45.**Andersson**, Rut Ingeborg, Fru, f. 05; 42—45.**Johannesson**, Sven Erik Reinhold, Folk-skollärare, f. 03; 38—45.**Tredje pensionsdistriktet**

(Johannebergs församling)

*Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria torsdagen i varje månad kl. 18—19.**Ordförande***Tistrand**, Johan August Emanuel (Manne), Tullkontrollör, f. 82; (26) 33—45.*Suppleant för ordföranden***Nordberg**, Sven Hilding, Tillsyningslärare, f. 92; 37—45.*Ledamöter***Carlsson**, Gunnar Oskar Vilhelm, Byggnadsarbetare, f. 06; (39) 43—47.**Hulthén**, Ellen Elise Amalia, Fru, f. 96; 37—47.**Kejbel**, Carl Arvid, Kommunalarbetare, f. 06; (37) 39—47.**Svensson**, Anna Charlotta, Fru, f. 82; (35) 37—45.**Sjöding**, Emma Maria (Maj) Adèle, F. M., Fru, f. 98; 34—45.**Eldén**, Eskil Ferdinand, Typograf, f. 94; 41—45.

Suppleanter

- Fagerström**, Viola Alfrida, Fru, f. 03; 44—47.
Svalander, John Emil Gunnar, Köpman, f. 81; 20—47.
Holmén, Astrid Margareta (Greta), Fru, f. 00; 43—47.
Bergman, Olof Gustaf (Gösta), Kontorschef, f. 94; 32—45.
Karlson, Karl Tage, Köpman, f. 88; 34—45.
Janson, Fredrik Oswald, Ombudsman, f. 98; 41—45.

Fjärde pensionsdistriktet

(Kristine församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria måndagen i varje månad kl. 9—10.

Ordförande

- Palmér**, Walter, Kamrer, f. 84; (19) 33—45.

Suppleant för ordföranden

- Björild**, Sten Douglas, Redaktör, f. 90; (37) 42—45.

Ledamöter

- Pettersson**, Åke Harald, Sjukkassexpedi-
tör, f. 09; (41) 42—47.
Ekberg, Bror Kristian, Handelsarbetare,
f. 94; (32) 35—47.
Palm, Martin Nathanael (Nathan), Till-
syningslärare, f. 92; (31) 41—47.
Mollstedt, Rickard Efraim, f. d. Polis-
konstapel, f. 73; (14) 14—45.
Stenström, Frans Erik Rune, Packkarl,
f. 14; (38) 42—45.
Neptun, Jarl Robert Gunnar, Kontorist,
f. 91; (27) 30—45.

Suppleanter

- Pettersson**, Linnéa Elisabet, Fru, f. 94;
41—47.
Andersson, Alma Olivia, Fru, f. 88; (35)
39—47.
Johanson, Fritz Ivar, Handlande, f. 93;
41—47.
Lundin, Axel Wilhelm (Wille), Bokhål-
lare, f. 98; 35—45.
Magnusson, Eric Manfred, Snickare, f. 87;
42—45.
Franzén, Karl Torsten Mikael, Lager-
biträde, f. 87; 28—45.

Femte pensionsdistriktet

(Gamlestads församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 9—10.

Ordförande

- Engström**, Carl Mårten, Kapten, Assu-
ranstjänsteman, f. 94; (28) 42—45.

Suppleant för ordföranden

- Lind**, Einar Alexius, Förste kammarskri-
vare, Stadsf., f. 98; 42—45.

Ledamöter

- Lind**, Einar Alexius, Förste kammarskri-
vare, Stadsf. (se ovan) 40—47.
Olsson, Knut Olof Gustaf, Kontorist,
f. 87; (35) 42—47.
Nilsson, Anders Vilhelm, Sundhets-
kommisarie, f. 88; (34) 42—47.
Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru,
f. 01; (34) 42—45.
Carlsson, Viktor Axel Konrad, Fastig-
hetsskötare, f. 93; (27) 33—45.
Hulthén, Nils M:son, f. d. Tillsynings-
lärare, f. 76; (32) 34—45.

Suppleanter

- Nordh**, Maria (Maja) Wilhelmina, Fru,
f. 95; 37—47.
Larsson, Gustaf Algot, Verkstadsarbe-
tare, f. 97; 42—47.
Mattsson, August, F. K., Tillsynings-
lärare, f. 96; 42—47.
Ytterdahl, Karl Johan, Järnhandlande,
f. 86; 41—45.
Magnusson, Dagmar Stina, Fru, f. 11;
42—45.
Carlson, Otto Hugo, Slöjdlärare, f. 88;
30—45.

Sjätte pensionsdistriktet

(Haga församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria måndagen i varje månad kl. 10—11.

Ordförande

- Wenne**, Oscar Carl August, Kamrer, f. 95;
(33) 38—45.

Suppleant för ordföranden

- Bergström**, Johan Adolf, Ingenjör, f. 79;
30—45.

Ledamöter

- Andersson**, Fritz Albert, Nattvakt, f. 79;
19—47.
Andersson, Ida Kristina, Fru, f. 88;
31—47.
Persson, John Valfrid, f. d. Tillsyningslärare,
f. 84; (28) 30—47.
Bergström, Johan Adolf, Ingenjör (se
ovan) 14—45.
Österholm, John Axel Wilhelm, Stuveri-
arbetare, f. 79; (27) 28—45.
Dalén, Carl Fritz Oskarsson, Pitprops-
arbetare, f. 86; (27) 36—45.

Suppleanter

- Larsson**, Carl Johan, Lagerarbetare, f. 96; 36—47.
Lindberg, Erik Alfred, Skorstensfejare-mästare, f. 98; 32—47.
Svensson, Ethel Wilhelmina, Fru, f. 03; 44—47.
Anderson, John Albin, Mantalsassistent, f. 98; 35—45.
Andersson, Jöns, Skräddare, f. 82; 35—45.
Johansson, Anna Josefina, Fru, f. 79; 38—45.

Sjunde pensionsdistriktet

(Annedals församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 10—11.

Ordförande

- Carlson**, Carl Gustaf, Bankkamrer, f. 88; 14—45.

Suppleant för ordföranden

- Ebeling**, Carl Herman Teodor, Ingenjör, f. 07; (35) 42—45.

Ledamöter

- Ärzén**, Johan Bernhard, Förste lokrepator, f. 91; 25—47.
Wastenson, Åke Waste Maximilian, Direktör, f. 97; (36) 44—47.
Stenberg, Johan Fredrik, Underingenjör h. stadsing.-kont., f. 90; 42—47.
Dahlbom, Knut Emil, Sliparemästare, f. 84; 26—45.
Johansson, Annie Karola, Sjukvårdsbiträde, f. 05; (44) 45.
Pettersson, Westa Maria, Fru, f. 84; 38—45.

Suppleanter

- Lundberg**, Alice Natalia, Fru, f. 98; 36—47.
Svensson, Sven Emanuel, Kontorist, f. 04; 36—47.
Hermansson, Elin Charlotta Sofia, Fru, f. 87; 45—47.
Sundberg, Abel Gotthard Leopold, Stationskarl, Riksdagsman, f. 93; 29—45.
Berglin, Karl Yngve, f. d. Kamrer, f. 74; 20—45.
Svensson, Frans Emil, Bokbindare-mästare, f. 84; 38—45.

Åttonde pensionsdistriktet

(Del av Oscar Fredriks församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition måndagar kl. 10—11.

Ordförande

- Larsson**, Joel, Direktör, f. 83; 14—45.

Suppleant för ordföranden

- Ekeberg**, Gustav Manfred, Folkskollärare, f. 92; 38—45.

Ledamöter

- Andreasson**, John Vilhelm, Kommunalarbetare, f. 99; (40) 44—47.
Elmgren-Warberg, Yrsa Ingun Maria, Fru, f. 08; (42) 42—47.
Svensson, Carl Johan, Kassör, f. 88; (27) 32—47.
Ekeberg, Gustav Manfred, Folkskollärare (se ovan) 34—45.
Sjöström, Algot Natanael, Konditor, f. 79; (14) 35—45.
Nilsson, Elsa Wilhelmina, Fru, f. 90; (35) 38—45.

Suppleanter

- Hermansson**, Alf Harry Johannes, Kontorsskrivare, f. 04; 36—47.
Lundgren, Karl Fabian Arne, Ingenjör, f. 11; 42—47.
Jacobson, Anna Elvira, Fru, f. 03; 44—47.
Asker, Dagmar Johanna, Fru, f. 90; 42—45.
Karlsson, Edith Josefina, Fru, f. 89; 32—45.
Dahlgren, Bror Gunnar Leopold, Metallarbetare, Riksdagsman, f. 03; 38—45.

Nionde pensionsdistriktet

(Del av Oscar Fredriks församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 9—10.

Ordförande

- Fredriksson**, Sven Adolf, Assistent å arbetsförmödl., Stadsf., f. 05; (34) 42—45.

Suppleant för ordföranden

- Dahlström**, Axel Henry, Distriktsföreståndare, f. 05; 42—45.

Ledamöter

- Kjellgren**, Gustaf Viktor Wilhelm, Grosshandlande, f. 81; 14—47.
Stiller, Johan Emil Theodor, f. d. Polis-konstapel, f. 76; 14—47.
Welinder, Anna Kristina, Fru, f. 88; (27) 36—47.
Grankvist, Karl Adolf, Posttjänsteman, f. 84; (30) 30—45.
Ling, Anna Ottelia, Fru, f. 87; (30) 34—45.
Johansson, Knut Filip, Snörmakare, f. 96; (34) 38—45.

Suppleanter

- Johansson**, Sigvard Gunnar, Chaufför, f. 08; 40—47.

- Blomstrand**, Sten Konstantin, Metallarbetare, f. 05; 40—47.
Larsson, Petra Birgitta, Fru, f. 90; 36—47.
Johansson, Elin Maria, Fru, f. 98; 29—45.
Brolén, Lars, Tillsyningslärare, f. 90; 35—45.
Olsen, Albert Magnus Natanael, Bageriarbetare, f. 04; 38—45.

Tionde pensionsdistriktet
 (Masthuggs församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 12—13.

Ordförande

- Ling**, Carl Johan, f. d. Kriminalkommisarie, f. 83; (14) 30—45.

Suppleant för ordföranden

- Hagman**, Carl Mikael, Postmästare, f. 80; 30—45.

Ledamöter

- Nilsson**, Johan Martin Natanael, Skräddare, f. 91; (35) 40—47.
Magnér, Karl Helge Valdemar, Telefonreparatör, f. 97; (40) 42—47.
Stenson, Elin Cecilia, Fru, f. 81; (31) 33—47.
Hagman, Carl Mikael, Postmästare (se ovan) 18—45.
Larsson, Karl August, Reparatör, f. 92; (29) 32—45.
Johanson, Hulda Josefina, Sömmerska, f. 78; 30—45.

Suppleanter

- Westerberg**, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 33—47.
Lundkvist, Carl Thorvald, Bagare, f. 98; 42—47.
Särnblom, John Erik, Urmakare, f. 83; 32—47.
Nordman, Claes Theodor, Kontorist, f. 79; 18—45.
Gustafsson, Albert Natanael, Tulluppsyningsman, f. 99; 45.
Svensson, Carl August, Korkarbetare, f. 75; 26—45.

Elfte pensionsdistriktet
 (Carl Johans församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition lördagar kl. 14.30—15.

Ordförande

- Nyström**, Torsten Elof, Byråföreståndare, f. 78; (39) 42—45.

Suppleant för ordföranden

- Jansson**, Oscar Julius, Spårvagnsförare, f. 97; 42—45.

Ledamöter

- Jansson**, Oscar Julius, Spårvagnsförare, se ovan (30) 36—47.
Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; 44—47.
Johansson, Sigrid Lovisa, Fru, f. 94; 44—47.
Ahlström, Maria Kristina, f. d. Småskollärarinna, f. 73; 14—45.
Andersson, Axel Filip, Maltmästare, f. 76; 14—45.
Kempe, James Napoleon, Reparatör, f. 99; (38) 39—45.

Suppleanter

- Larsson**, Signe Beatrice, Fru, f. 96; 44—47.
Lydell, Erik Vilhelm, Verkmästare, f. 90; 44—47.
Emanuelsson, Ida Amalia (A my), Fru, f. 88; 44—47.
Gustavson, Alma Sofia, Fru, f. 86; 39—45.
Andreasson, Johannes Algot, Handlande, f. 87; 14—45.
Schüler, Eric Gustaf Fredrik, Spårvägsman, f. 03; 36—45.

Tolfta pensionsdistriktet

(Lundby församling)

Mottagning: Pensionsnämndernas expedition fjärde helgfria måndagen i varje månad kl. 10—11.

Ordförande

- Magnusson**, Nils Albin, Skatteexekutor, f. 83; (22) 30—45.

Suppleant för ordföranden

- Hultin**, Torsten, Överingenjör, f. 85; 30—45.

Ledamöter

- Johansson**, Axel Leonard, Kyrkovaktmästare, f. 79; 14—47.
Ahrenberg, Carl Gustaf, Metallarbetare, f. 93; (32) 35—47.
Hermanson, Hans Sigfrid, Kontorist, f. 93; (35) 36—47.
Andersson, Karl Natanael, Polisöverkonstapel, f. 89; (37) 42—45.
Persson, Hilde Ansgarius, Järnsvarvare, f. 85; (22) 37—45.
Rydström, Agda Mathilda, Fru, f. 91; (35) 38—45.

Suppleanter

- Synerby**, Sven Alf Holger, Arkivarie, f. 05; 32—47.
Pettersson, Karl Adolf, Sägverksarbetare, f. 86; 38—47.
Hansson, Gerda Sofia, Fru, f. 87; 36—47.
Synerby, Kerstin Alice, Fru, f. 08; 42—45.
Berntsson, Stellan Isidor, Förman, f. 98; 37—45.
Svanberg, Emilie Caroline, Fru, f. 73; 21—45.

Trettonde pensionsdistriktet

(Del av Örgryte församling)

*Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 10—11.**Ordförande*

- Hultgren**, Karl Mattias (Mattis), Kapten, f. 84; 20—25, 27—45.

Suppleant för ordföranden

- Jonsson**, Josef Oscar Albert, Folkskollärare, f. 98; 38—45.

Ledamöter

- Hellers**, Hedvig Aurora Josefina, Fru, f. 91; (32) 38—45.
Jonsson, Josef Oscar Albert, Folkskollärare (se ovan) 34—45.
Segeberg, Maria Malvina, Fru, f. 87; (37) 38—45.
Johansson, Nils Emil Folke, Ackvisitör, f. 07; (40) 43—47.
Johansson, Gustav Adolf, Linoleumarbetare, f. 79; (28) 32—47.
Engstrand, Dagmar Henrietta, Fru, f. 09; 39—47.

Suppleanter

- Lund**, Hugo Wilhelm, Exekutor, f. 83; 22—45.
Forsell, Gustaf Herbert Gregori, Riksbankskassör, f. 85; 34—45.
Holm, Erik Adalbert, Metallarbetare, f. 86; 38—45.
Wahlström, Esther Charlotta, Fru, f. 00; 43—47.
Lönnermark, Ellen Ragnhild, Folkskollärlarinna, Fru, f. 07; 38—47.
Skåringer-Larson, Elsa Kristina, Folkskollärlarinna, f. 00; 36—47.

Fjortonde pensionsdistriktet

(Del av Örgryte församling)

*Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 14—15.**Ordförande*

- Andersson**, Axel Vilhelm, Sjukkontrollant, f. 80; (20) 42—45.

Suppleant för ordföranden

- Bodin**, Sven Johannes Vilhelm, Postmästare, f. 84; 42—45.

Ledamöter

- Bodin**, Sven Johannes Vilhelm, Postmästare, se ovan (30) 34—45.
Lindgren, Hilda Elisabet, Fru, f. 79; 22—45.
Tessman, Herman, Bryggeriarbetare, f. 79; (25) 26—45.
Persson, Signe Helena, Fru, f. 87; 38—43, 45—47.
Redebergh, Oscar Walfrid, Handlande, f. 79; (34) 38—47.
Johansson, Gunnar Bertil, Textilarbetare, f. 08; (42) 44—47.

Suppleanter

- Larsson**, Johan Viktor, f. d. Posttjänsteman, f. 82; 23—45.
Olsson, Reinhold Fritiof, Linoleumarbetare, f. 03; 38—45.
Karlsson, Ivar Gustav, Maskinist, f. 91; 30—45.
Tingström, Ellen Linnéa, Bryggeriarbetska, f. 02; 36—47.
Lönnermark, Karl Helge Gillis, Tillsyningslärare, f. 04; 34—47.
Johansson, Johan Hilmer, Kvarnarbetare, f. 97; 44—47.

Femtonde pensionsdistriktet

(Västra Frölunda församling)

*Mottagning: Pensionsnämndernas expedition första helgfria tisdagen i varje månad kl. 10—11.**Ordförande*

- Johansson**, Ernst Gustaf, Kamrer, f. 87; 45.

Suppleant för ordföranden

- Demark**, Carl, Assistent h. fattigv., f. 99; 45.

Ledamöter

- Eriksson**, Erik Olin, Chaufför, f. 88; 45—47.
Johansson, Carl Mauritz, Speditionsförmän, f. 85; 45—47.
Lind, Axel Sigfrid, Verkmästare, f. 81; 45—47.
Andersson, John Oskar, f. d. Detektivkonstapel, f. 86; 45.
Andersson, Ture Sigfrid, Förste inspektor, f. 92; 45.
Svensson, Kurt Morgan, Förman, f. 15; 45.

Suppleanter

Svensson, Axel Emil Fridolf, Trädgårdsmästare, f. 99; 45—47.
Johannesson, Sven Helge Georg, Livsmedelsarbetare, f. 13; 45—47.
Gustavsson, Erik Valfrid, Avläsare, f. 96; 45—47.

Lindahl, Carin Ingeborg, Folkskollärarinna, f. 05; 45.

Larsson, Gunnar Levin, Handlande, f. 01; 45.

Johansson, Knut Gottfrid, Byggnads-snickare, f. 18; 45.

Arbetslöshetsnämnden

Byrån, Sociala Huset. Expeditionstid kl. 9—16,30, lördagar kl. 9—15 (för inskrivning och stämpling kl. 9—13). Rt kassa-kontoret 13 86 59, kontrollavd. 11 85 63, register över beredskaps- och skogsarbetare 13 17 83, förfrågningar, register och arkivarbete 13 86 59; 13 29 47, kvinnliga avd. 13 02 17, uttagnig och hänvisning av arbetskraft 11 69 83, undersökningsavd. 11 65 51, 13 86 20, i övrigt se nedan. Verkstadsskolan, Tuvevägen. Rt 22 15 27 (expedition) 22 44 88.

I syfte att få åtgärder vidtagna, som till någon del kunde neutralisera verkningarna av den arbetslöshet, man befarade följa med den ekonomiska kris världskriget framkallade, lämnades genom kungl. brev av 18 augusti 1914 vissa direktiv, enligt vilka kommunerna bl. a. i sådant syfte ålades att tillsätta kommunala arbetslöshets- och hjälpkommittéer, avsedda, »att ena och sammanhålla alla de strävanden för arbetslöshetens bekämpande och nödens avhjälpande, vilka å varje ort kunna ifrågakomma». Stadsfullmäktige beslöt den 3 september 1914 tillsätta en sådan kommitté.

Den 10 september 1914 fastställde Kungl. Maj:t »instruktioner för kommunala hjälpkommittéer och länsjälpkommittéer».

Kungl. Maj:t har sedermera vid skilda tillfällen utfärdat bestämmelser rörande arbetslöshetskommittéernas verksamhet och senast i kungörelse av 7 juli 1922 »angående statsbidrag till arbetslöshets hjälp», vilken förordning slutligen genom Kungl. Maj:ts kungörelse av 22 juni 1928 i vissa detaljer givits »ändrad lydelse».

Jämlikt nämnda kungörelse av 7 juli 1922 skall arbetslöshetskommitté bestå av — förutom ordföranden — minst fyra och högst tio ledamöter. För ordföranden och minst halva antalet ledamöter skola finnas suppleanter. Ordföranden och dennes suppleant förordnas för ett år i sänder av konungens befallningshavande efter förslag av stadsfullmäktige. Ledamöterna och deras suppleanter väljas årligen av stadsfullmäktige.

Senare utfärdade bestämmelser angående den statliga och statsunderstödda hjälpverksamheten vid arbetslöshet framgår av Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1934 (nr 434), med ändringar jämlikt kungl. kungörelserna den 28 juni 1935 (nr 426), den 30 juni 1936 (nr 464) och den 30 juni 1937 (nr 545).

Enligt lag den 30 juni 1944 skall arbetslöshetskommitté fr. o. m. den 1 juli 1944 benämnas arbetslöshetsnämnd. Jämlikt kungl. kungörelsen den 30 juni 1944 (nr 476) om arbetslöshetsnämnd stadgas därjämte, att ordföranden jämte suppleant för denne och ledamöter jämte suppleanter för dessa samt representanter och revisorer jämte suppleanter för samma, i likhet med vad som för arbetslöshetskommittén varit föreskrivet även är för arbetslöshetsnämnden gällande.

Arbetslöshetsnämnden inrymmer representanter dels för de kommunala myndigheter, vilka äga särskild sakkunskap å ifrågavarande område, dels för den frivilliga hjälpverksamheten i orten, dels ock för arbetsgivarnas och arbetarnas intressen. Nämndens verksamhet granskas av tre revisorer, varav en är förordnad av konungens befallningshavande och två äro valda av stadsfullmäktige.

För arbetslöshetskommitténs verksamhet, tiden september 1914—juni 1924, juli 1925—december 1934 och åren 1935—40, äro särskilda berättelser avlämnade till stadsfullmäktige. (Stadsfullmäktiges tryckta handlingar 1924 nr 509 och 1937 nr 41 och 1943 nr 101).

Utgifterna för arbetslöshetsnämnden beräknas för 1945 uppgå till 2.228.628 kr., inkomsterna till 644.907 kr., varav statsbidrag 638.100 kr., erforderligt anslag 1.583.721 kr.

Ordförande

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; suppl. 40, led. 42—, Ord. f. 45— (förordnad av K. B.).

Suppleant för ordföranden

Holmquist, Jarl Leopold, J. K., Magistratssekreterare, f. 87; 42— (förordnad av K. B.).

Övriga ledamöter

Hultman, Nils Arthur, Civilingenjör, Gatu chef, f. 79; 27—.

Fernberg, Egon Isidor, Trafikförförman, f. 97; led. 30—, *Kassaf.* 34—.

Nyman, Georg Adrian, J. o. F. K., Fattigvårdsdirektör, f. 84; (28) 31—.

Åkerman, Anders Harald, Kommunalarbetareförförman, f. 83; (33) 35—.

Wallin, Johan Oscar, Förste inspektör, f. 83; suppl. 26, led. 35—, *Suppl. f. Kassaf.* 43—.

Petersson, Erna Maria, Fru, Stadsf., f. 09; 39—.

Åkerman, Johan Gustaf, J. D., Professor, f. 88; (35) 41—.

Andersson, Ernst Gottfrid, Ombudsman, f. 91; 42—.

Karlsson, Arne Hugo, Ombudsman, f. 11; (42) 43—.

Andersson, Sven Olof Morgan, Ombudsman, f. 10; (42) 45—.

Suppleanter

Juhlin, Johan Algot, Kamrer, f. 85; suppl. 26—, *Sekr.* 28—.

Petersson, Elfrida Potentia, Fru, f. 95; 43—.

Lindström, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; 44—.

Karlsson, Birger Ferdinand, Bageriarbetare, f. 95; 45—.

Johnsson, Gustaf Oskar Bertil, Kontorist, f. 94; 41—.

Andersson, Ernst Gustav, Expeditor, Stadsf., f. 00; 45—.

Arbetsutskott

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf. (se ovan) *Ord.*

Nyman, Georg Adrian, J. o. F. K., Fattigvårdsdirektör (se ovan) *v. Ord.*

Fernberg, Egon Isidor, Trafikförförman (se ovan).

Suppleanter

Åkerman, Anders Harald, Kommunalarbetareförförman (se ovan).

Åkerman, Johan Gustaf, J. D., Professor, (se ovan).

Revisorer

Dahlström, Anders Ivar, Revisor, f. 91; 38— (förordnad av K. B.).

Frändberg, Carl Henrik Rudolf, Handlande, f. 91; 42— (vald av stadsf.).

Lindgren, Johan Malkus Artur, Metallarbetare, f. 03; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Lundén, Adolf Ivar Werner, f. d. Rådman, f. 79; 45— (förordnad av K. B.).

Kihlberg, Nils Gustaf Ture, Banktjänsteman, f. 91; 42— (vald av stadsf.).

Larsson, Gunnar Valfrid, Metallarbetare, f. 02; 45— (vald av stadsf.).

Byråchef (Eo 16)

Mottagningstid kl. 10—11. Rt 13 23 99.

Lidén, Karl Gustaf, f. 90; (40) 41.

Föreståndare (Eo 12)

Mottagningstid kl. 9—11. Rt 11 82 39.

Johansson, John Abraham, f. 82; 31.

Kursföreståndare (Eo 10 + arvode)

Mottagningstid kl. 10—11. Rt 22 15 27.

Ekberg, Ove Johan, f. 96; (33) 35.

Revisor (Eo 10)

Rt 11 85 63.

Thorén, Erik Oswald, f. 95; (31) 33.

Kassör (Eo 9)

Rt 13 86 59.

Jonsson, Olof Hilmer, f. 92; (31) 40.

Dessutom två *förste kontorsskrivare* (Eo 7), två *kontorsskrivare* (Eo 6), en *förste kontorist* (Ex 5), fem *undersökare* (Eo 6), fyra *första kontorstråden* (Eo 3), tre *kontorsbiträden* (Eo 2), två *första skrivbiträden* (Eo 1), sju *skrivbiträden* (5 Eo D, 2 Ex D), en *tillsyningsman* (Eo 4) och en *yrkeslärare* (Eo 10).

Göteborgs offentliga arbetsförmedling

Länsarbetsnämnden

Huvudkontoret: Sociala huset: Expeditionstid manliga avd. kl. 7—16, kvinnliga avd. kl. 9—16, (avd. för hemhjälp öppnas kl. 8), lördagar kl. 9—14. Avdelningskontoret för däck-, maskin- och intendenturpersonal: Första Långgatan 32. Expeditionstid: kl. 10—17, lördagar kl. 10—15. Rt 14 02 29, 14 52 12, 14 02 12. Tjänstemannaförmedlingen (i vilken inrymmes fackavd. för intellektuellt utbildade): Östra Hamngatan 45. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14. Artist- och musikerförmedlingen: Västra Hamngatan 13. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14. Hamn-, stuveri- och diversearbetare: Torggatan 21. Expeditionstid kl. 7—16, lördagar kl. 7—14. Hemhjälpcentralen: Kyrkogatan 20. Expeditionstid kl. 9—16 (avd. för tillfällig hemhjälp öppnas kl. 8), lördagar kl. 9—14. Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningsbyrån: Södra Hamngatan 67—Stora Nygatan 1. Expeditionstid kl. 9—16 (avd. för pojkar öppnas kl. 8), lördagar kl. 9—14. Hotell-, restaurang- och kafépersonal: Södra Hamngatan 67. Expeditionstid kl. 9—16, lördagar kl. 9—14. Socialkurator: Kyrkogatan 20. Expeditionstid kl. 9—11.

Rt »arbetsförmedlingen» eller 17 21 70.

Den 12 september 1901 väcktes en motion i stadsfullmäktige av handlanden K. G. Karlsson och direktören Ernst Andréé om vidtagande av nödiga åtgärder för inrättandet av en kommunal arbetsförmedlingsanstalt. Motionen remitterades till en särskild beredning, vilken föreslog, att en arbetsförmedling skulle upprättas under benämningen Göteborgs arbetsförmedlingsanstalt, vilket även beslöts av stadsfullmäktige den 10 april 1902. Arbetsförmedlingsanstalten öppnades den 11 november 1902.

Arbetsförmedlingen, som omfattar såväl män som kvinnor, står under kontroll av statens arbetsmarknadskommission och har till uppgift att till arbetsgivares och arbetares tjänst förmedla allt slags arbete. Härvid åligger arbetsförmedlingen, att i främsta rummet söka skaffa arbetsgivaren bästa möjliga arbetskraft och arbetaren det arbete, vartill han bäst lämpar sig.

All arbetsförmedling sker i regel avgiftsfritt. Arbetsförmedlingen förtgår oberoende av arbetsinställelser (strejker eller lockouter). Inkommer från någon av de stridande parterna skriftligt meddelande om dylik arbetsinställelse, skall sådant tillkännagivas genom anslag i väntrummen, såvida någon av parterna så önskar.

Arbetsförmedlingen upprättar för varje månad en statistisk rapport över sin verksamhet. Överenskommelse har träffats om att Göteborgs offentliga arbetsförmedling skall fungera såsom distriktskontor för arbetsförmedlingsanstalterna i Göteborgs och Bohus län, Hallands, Älvsborgs och Skaraborgs län. Distriktet omfattar fyra huvudkontor och 29 avdelningskontor, varjämte finnas 87 fasta ortsombud. Med ledning av från länsanstalternas huvudkontor inkommande uppgifter har distriktskontoret att sammanställa och expediera en för distriktet gemensam veckorapport, s. k. distriktslista, över sådana arbetssökande och lediga platser, som kunna lämna sig för interlokal förmedling. Dessa veckorapporter utväxlas med veckorapporterna från andra distriktskontor, varav inom landet finnas sju, och insändas till statens arbetsmarknadskommission, där de inarbetas i »riksvakanslistan».

Kungl. Maj:t har den 26 april 1940 (nr 269) med riksdagens samtycke förordnat, att 2 kap. lagen den 30 december 1939 (nr 934) om tjänsteplikt skall äga tillämpning. Detta innebär, att den offentliga arbetsförmedlingens ledning och organisation undergå vissa förändringar. Från och med den 20 maj 1940 och tills vidare stå sålunda arbetsförmedlingsanstalterna inom länet, vilka anordnats enligt lagen den 15 juni 1934 om offentlig arbetsförmedling, under ledning av en länsarbetsnämnd. I länsarbetsnämnden förordnar Kungl. Maj:t ord-

föranden och en ledamot i nämnden, tillika vice ordförande. Av nämndens ledamöter föreslås en av Göteborgs stadskollegium, en av landstinget, en av hushållningssällskapet, en av svenska arbetsgivareföreningen, en av landsorganisationen och en av tjänstemännens centralorganisation, varefter Kungl. Maj:t förordnar ledamöterna. Suppleanterna utses på samma sätt.

Enligt av statens arbetsmarknadskommision, som är riksarbetsstyrelse, lämnade direktiv skall länsarbetsnämnden tills vidare äga besluta om arbetsförmedlingens organisation och verksamhet samt förfoga över dess personal, lokaler och materiel. Kostnaderna för arbetsförmedlingens verksamhet skola under samma tid helt bestridas av statsmedel.

Ifråga om arbetsförmedlingens organisation äro särskilda delegationer knutna till följande avdelningar.

Avdelningen för ungdom i åldern under 18 år står under ledning av 10 delegerade, utsedda av länsarbetsnämnden, allmänna folkskolestyrelsen, styrelserna för kommunala mellanskolan, praktiska mellanskolorna, Göteborgs stads yrkesskolor jämte hantverks- och industri-föreningen, Göteborgs husmodersförening Hus och hem samt göteborgskretsen av S. S. U.

Sjöfartsdelegationen har beslutanderätt i ärenden rörande sjömansförmedlingens verksamhet i fråga om förhyrning. I övriga frågor fungerar delegationen såsom rådgivande organ. Delegationen består av en opartisk ordförande och fyra ledamöter jämte suppleanter för dessa. Sveriges redareförening och svenska sjöfolksförbundet utse vardera tvenne representanter jämte suppleanter för dem. Ordförande och suppleant för honom utses av statens arbetsmarknadskommision efter förslag av länsarbetsnämnden.

Fackavdelningen för intellektuellt utbildade står under överinseende av en delegation, bestående av tre ledamöter, däribland ordföranden, jämte en suppleant, utsedda av länsarbetsnämnden, tre ledamöter jämte en suppleant utsedda av högskolans studentkår, tre ledamöter utsedda av handelshögskolans studentkår, tre ledamöter jämte en suppleant utsedda av Chalmers studentkår och tre ledamöter jämte tre suppleanter utsedda av resp. grupporganisationer inom lärarkåren.

Länsarbetsnämnden

Sociala huset, Rt »arbetsförmedlingen» eller 17 21 70 kl. 8,30—16,30, dag före sön- och helgdag kl. 9—14.

Ordförande

Brännberg, Carl Magnus L:son, Sjuk-kassedirektör, Mölndal, f. 84; led. 40—, Ordf. 40— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Vice ordförande

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89; led. 45—, v. Ordf. 45—, (förordnad av Kungl. Maj:t).

Övriga ledamöter

(samtliga förordnade av Kungl. Maj:t)

Mattsson, Håkan Linneus, Stenhuggare, Näsinge, f. 00; 45— (repr. f. landstingets förvaltn.-utskott.)

Olsson, Axel Gunnar, Lantbrukare, Bro-dalen, f. 86; 45— (repr. f. hushållnings-sällsk:s förvaltn.-utskott).

Hedenskoug, Sigfrid Hilding, Ingenjör, f. 88; 40— (repr. f. sv. arbetsgivarefö.).

Mattsson, Erik Amandus, Ombudsman, Stadsf., f. 95; 40— (repr. f. landsorg. i Sverige).

Öberg, Knut Erik, Ingenjör, f. 96; 45—, (repr. f. tjänstemännens centralorg.).

Suppleanter

Ring, Oskar Alvin, Landstingsman, Hisingbacka, f. 90; 45— (repr. f. landstingets förvaltn.-utskott).

Hermansson, Herbert Eugén, Lantbrukare, Hovgården, f. 06; 45— (repr. f. hushållningssällsk:s förvaltn.-utskott).

Thulin, Folke Gabriel, Civilingenjör, f. 97; 40— (repr. f. sv. arbetsgivarefö.).

Flodén, Carl Evald Ragnar, Ombudsman, Stadsf., f. 05; 41— (repr. f. landsorg. i Sverige).

Linnér, Gustaf Harald Alfred, Skydds-inspektör, f. 90; 45— (repr. f. tjänstemännens centralorg.).

Delegerade för fackarbetsförmedlingen för sjöfolk

Osvald, Gunnar Sixten, Hamndirektör, f. 01; led. 44—, Ordf. 44— (utsedd av arbetsmarknadskomm.).

Carman, Fritz Jonathan, Inspektör, f. 85; (32) 44— (vald av sv. redarefören.).

- Torstenson**, Be le Ralph, Avdelningschef, f. 96; 44— (vald av sv. redarefören.).
Larsson, K ar l Josef, Uppbördsman, f. 91; (41) 44— (vald av sv. sjöfolksförb.).
Eliason, Frank Rickard Wallentin, Uppbördsman, f. 92; 44— (vald av sv. sjöfolksförb.).

Suppleanter

- Lundmark**, S ven Einar Justus, Hamnkaptän, f. 91; suppl. 44—, v. *Ordf.* 44—, (utsedd av arbetsmarknadskomm.).
Wikström, K ar l O lo f, Sjökapten, f. 08; 44— (vald av sv. redarefören.).
Winqvist, M ar tin Birger, Trafikchef, f. 86; 44— (vald av sv. redarefören.).
Lundqvist, H ar ry Anshelm, Uppbördsman, f. 04; 44— (vald av sv. sjöfolksförb.).
Berggren, E rn st William, Uppbördsman, f. 00; 44— (vald av sv. sjöfolksförb.).

Delegerade för ungdomsavdelningen

- Brännberg**, C ar l Magnus L:son, Sjuk-kassedirektör, Mölndal (se ovan) 40—.
Swensson, K ar l, Skräddaremästare, f. 83; 34—.
Melander, G ö s ta Louis, Ingenjör, Rektor, f. 92; 35—.
Dreyer, S ven Georg, Länsarbetsdirektör, (se nedan) 37—.
Nylander, K ar l Gustaf Petrus, F. M., Ämneslärare, f. 96; 39—.
Centerwall, M är ta, Skolkökslärarinna, f. 97; 39—.
Mosesson, E ster Kristina, Föreståndarinna, f. 91; 39—.
Segrén, T ure William Fredrik, Avsyningsman, f. 13; 40—.
Ivarsson, F rans Reinhold, Överlärare, f. 97; 43—.
Lindgren, S tina Maria (M ia), Folkskollärarinna, f. 03; 43—.

Delegerade för intellektuellt utbildade

- Brännberg**, C ar l Magnus L:son, Sjuk-kassedirektör, Mölndal (se ovan) 40—.
Palmers, C laes O s car Samuel, Direktör, f. 89; 38—.
Dreyer, S ven Georg, Länsarbetsdirektör, (se nedan) 38—.
Lundh, H ans Lennart, F. M., f. 17, 45—.
Lindstam, C ar l Sigfrid, F. K., f. 19; 44—.
Djurberg, Å ke Lennart, Fil. stud., f. 20; 45—.
Ahlström, B engt Arvid, Ekon. stud., f. 14; 45—.
Cervin, K n ut Andreas, Ekon. stud., f. 20; 45—.

- Ljungqvist**, B o Alf Elof, Teknolog, f. 20; 45—.
Klang, P er-O lo f, Teknolog, f. 20; 45—.
Mattson, J ohn Martin, Folkskollärare, f. 11; 44—.
Lindgren, S tina Maria (M ia), Folkskollärarinna, f. 03; 42—.
Rydélius, E b ba Linnéa, Småskollärarinna, f. 07; 42—.

Suppleanter

- Johansson**, J ohn A b ra h a m, Föreståndare, f. 82; 38—.
Berggren, E ric Axel Anders, F. M., f. 11; 44—.
Nilholm, K ar l-E rik Folke, Teknolog, f. 21; 45—.
Åkerström, K n ut Lauritz, Slöjdlärare, f. 94; 38—.
Kjellberg, A nna H ar r i e t Malvina, Handarbetslärarinna, f. 95; 40—.
Kylberg, M är ta Paulina, Föreståndarinna f. skolköksseminariet, Fru, f. 02; 38—.

Länsarbetsdirektör (A 16)

Mottagningstid kl. 10—12.

- Dreyer**, S ven Georg, f. 94; 37.

Inspektörer

- Frankenberg**, J ohn E vert Konrad, Stadsf., f. 00; 42.
Aulin, S ven Å ke Henrik Vilhelm L:son, f. 10; 43.

Kontorschef

- Gundberg**, O sborne Hugo Gunnar, f. 03; 43.

Redogörare

- Andersson**, I n e z Erene Margareta, f. 20; 44.

Huvudkontoret

Förste assistent (A 10)

- Åberg**, C ar l G un nar Hilding, f. 84; 39.

Assistenter å manl. avd. (A 8)

- Olofsson**, A r vid Alexis, f. 89; 17.
Lundgren, K ar l O s car Adolf, f. 94; 29.
Malmberg, A lf Thorvald, f. 00; 35.
Bergstedt, H el ge Fredrik, f. 05; 36.
Fredriksson, S ven Adolf, Stadsf., f. 05; 37.

Assistenter

- Ohlin**, C ar l H ar ald, f. 06; 39.
Nilsson, N ils E rik, f. 02; 41.
Bengtsson, F r ank Arvid, f. 14; 41.
Dahlberg, S t ig Arne Georg, f. 12; 41.
Svensson, N ils Å ke, f. 14; 41.

Hallbäck, Tore Gösta, f. 15; 41.
Dahlgren, Tore Bertil, f. 10; 42.
Bodin, Axel Johan Verner, f. 02; 42.
Lager, Sven Axel Gunnar, f. 15; 43.
Thiberg, Bror Claes Herman, f. 15; 43.
Grundell, Nils Thomas, f. 98; 44.
Gustafsson, Karl-Erik, f. 17; 44.
Larsson, Folke Gustaf Valdemar, f. 12; 44.
Möllerström, Bengt Åke, f. 15; 44.
Olsson, Rolf Otto Bertil, f. 22; 44.
Staafl, Verner Cristian, f. 13; 44.

Assistenter å kvinnl. avd. (A 7)

Elliot, Ruth Elly Linnéa, f. 92; 29.
Johanson, Eva Sofia, f. 90; 36.
Olson, Elsa Marie-Louise, f. 01; 40.
Carling, Märta Ingeborg, f. 02; 41.

Assistenter

Wollter, Valborg, f. 12; 41.
Neuman, Kerstin Barbro Åkesdotter, F. K., f. 12; 41.
Brodin, Birgitta Wilhelmina, f. 13; 41.
Kuhlin, Bertha Susanna, f. 91; 44.
Rindby, Karin Margareta, f. 09; 44.
Andersson, Gunvor Anne-Marie, f. 21; 44.
Berggren, Majken Kristina, f. 19; 44.
Carlberg, Britt Gunvor, f. 21; 44.
Forsberg, Karin Ingeborg (Inga), f. 06; 44.
Låftman, Hulda Margareta, f. 12; 44.
Wästgerd, Anna-Rosa, f. 14; 44.
 Dessutom två *expeditionsbiträden*, två *tillsyningsmän*, fem *kontorsbiträden*, fem *skrivbiträden* samt ett *vaktmästarebiträde*.

Avdelningskontoret för däck-, maskin- och intendenturpersonal

Föreståndare (A 10)

Wästgerd, Per Charles, Sjökapten, f. 95; 31.

Assistent (A 8)

Thorén, Anders, f. 98; 35.

Assistenter

Blomqvist, Ewert Osborn Torvald, f. 99; 41.

Einarson, Eric Tyko, f. 07; 41.

Dessutom en *tillsyningsman* och ett *skrivbiträde*.

Tjänstemannaförmedlingen

(med fackavd. för intellektuellt utbildade)

Inspektör

Bergman, Per Sven, F. K., f. 09; 42.

Förste assistent

Broberger, Hjalmar Teodor, Ingenjör, f. 00; 44.

Yrkesvägledningsbyrån

(med ungdomsförmedling)

Föreståndare

Ståludd, Björn Erik, F. K., f. 12; 43.

Förste assistent

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, f. 95; 44.

Socialkurator

Axelsson, Gull Vige, f. 11; 45.

Ackvisitör

Järup, Lars Erik Arne, f. 09; 44.

Kristidsnämnden för Göteborgs stad

Expeditionstid kl. 10—17, lördagar kl. 10—14. Rt växel 17 45 00.

Södra Vägen 1 A. Ordföranden kl. 15,30—16 (ej lördagar), byråchefen kl. 12—13.

Kortförråd, Kronhusgatan 18.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 8 september 1939 skall enligt lagen om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter kommunerna i riket tillsätta kristidsnämnder.

Nämndens arbetsuppgifter äro huvudsakligen följande:

att övervaka föreskriven inventering av förråd av varor och förnödenheter samt att lämna allmänheten nödigt biträde med avseende å inventeringen,

att tillse, att förnödenheter, som äro lagda under beslag eller eljest skola avlämnas till det allmänna, noggrant vårdas och i föreskriven myckenhet komma det allmänna till godo,

att utdela ransoneringskort och av myndigheter i övrigt utfärdade inköpstillstånd till de personer, som äro berättigade att erhålla dem, samt för sådant ändamål upprätta, föreskrivna

förteckningar över befolkningen ävensom övervaka, att föreskrifter i konsumtionsreglerande syfte noggrant efterlevas och överträdelse beivras,

att sprida upplysning angående de krav tiden ställer på land och folk och om medlen att undvika eller hindra rådande svårigheter samt

att vidtaga andra åtgärder, som befinnas ägnade att hindra kristidens verkningar.

Nämnden väljes årligen och består av sju ledamöter, varav en utses av kristidsstyrelsen och sex av stadsfullmäktige, som därjämte välja tre suppleanter.

Kostnaderna för kristidsnämnden, vilka äro uppförda på drätselkammarens stat, beräknas för år 1945 till 626.500 kr., varav tilläggsanslag för år 1944 med 83.000 kr., anslag för vedinköp med 40.000 kr. samt anslag till inköp av material för insamling av matavfall för svinuppfödning 6.500 kr.

Ordförande

Andersson, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; led. 39—, Ordf. 43— (utsedd av kristidsstyr.).

Vice ordförande

Johanson, Karl Oscar (Oscar K.), Handlande, f. 88; led. 39—, v. Ordf. 43—.

Övriga ledamöter

Karlsson, Anna Theresia, Fru, f. 97; 39—.

Åhsman, Karl Thorstén Fridolf, Handlande, f. 00; (39) 41—.

Ryberg Alma Josefina, Föreståndarinna, f. 00; (39) 43—.

Johansson, Algot Magnus, Direktör, f. 01; 43—.

Nilsson, Karl Vilgot, Färgeriarbetare, f. 08; (41) 43—.

Suppleanter

Ekman, Håkan, Direktör, f. 89; 39—.

Törnkvist, Nils Gustaf, Ombudsman, Stadsf., f. 02; 43—.

Segrén, Ture William Fredrik, Avsyningsman, f. 13; 44—.

Revisorer

Forslund, Sven Elov, Metallarbetare, f. 12; 44—.

Ryberg, Sven Erik Bernhard, Direktör, f. 99; 45—.

Johansson, Gunnar Edvin, Konduktör, f. 94; 45—.

Suppleanter

Gustafsson, Carl Petter, Aukt. revisor, f. 88; 44—.

Wahlström, Martin Einar, Mättningsman, f. 98; 45—.

Boman, Karl Henry, Grovarbetare, f. 10; 45—.

Sekreterare

Båth, Rohl, J. K., Stadsombudsman, f. 03; 44.

Byråchef

Mottagningstid kl. 12—13.

Nordberg, Gustaf (Gösta) Adolf, Mantalskommissarie, f. 90; 39.

Dessutom en *byråassistent* (arvode), 10 *avdelningsföreståndare* (3 Eo 10, 7 Ex 10), en *kvinnlig kontrollant* (Eo 3), ett *kanslibiträde* (Eo 3), en *förste kontorist* (Eo 5), nio *kontorsskrivare* (3 Ex 6, 6 Ex 5), 20 *kontorister* (Ex 4), 47 *skrivbiträden* (23 Eo D, 2 Eo 2, 1 Eo 1, 21 Ex D), en *telefonist* (Ex D), två *vaktmästare* och två *vaktmästarebiträden*.

Familjebidragsnämnden

Vasa sjukhus, Aschebergsgatan. Expeditionstid kl. 10—14.

Rt (växel) 17 48 00.

I enlighet med krigsfamiljebidragsförordningen den 17 april 1940 tillsatte stadsfullmäktige den 25 april 1940 en familjebidragsnämnd för Göteborgs stad, bestående av fem ledamöter och fem suppleanter.

Familjebidragsnämndens uppgift är att under tid, då krigsavlöningsreglementet enligt förordnande av Konungen gäller, till de inkallade, deras familjer eller vissa andra dem närstående personer utbetala familjepening, bostadsbidrag, näringsbidrag, sjukbidrag, begravningsbidrag och hemortslön, ävensom att avgiva yttrande över ansökningar om värnpliktslån och anstånd med skattebetalning.

Därjämte ställas av staten vissa medel till nämndens förfogande för att utbetalas i sådana särskilt ömmande fall, då familjebidrag icke kan utgå eller är otillräckligt.

Stadens kostnader för familjebidragsnämndens verksamhet under år 1945 hava beräknats till 1.567.000 kronor.

Författningar: Krigsfamiljebidragsförordningen den 30 juni 1942 och krigsfamiljebidragskungörelsen den 3 maj 1942, ändrad den 31 december 1942.

Ordförande

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89; led. 40—48, Ordf. 41—.

Vice ordförande

Linderoth, Martha Elisabeth (Lisa), Folk-skollärarinna, Fru, Stadsf., f. 99; led. 40—48, v. Ordf. 41—.

Övriga ledamöter

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82; 40—48.

Lind, Einar Alexius, Förste kammarskriver, Stadsf., f. 98; 40—48.

Eriksson, David Andreas, Kommunalarbetare, f. 06; 45—48.

Suppleanter

Svensson, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; 41—48.

Tholin, Carl Bertil, Spårvägsman, f. 10; 41—48.

Gulin, Sven Martin, Köpman, Stadsf., f. 00; 41—48.

Jönsson, Anna Desideria, Fru, Stadsf., f. 92; 42—48.

Bodin, Bror Johan, Svetsare, f. 05; 45—.

Revisorer

Dahlström, Anders Ivar, Revisor, f. 91; 40— (förordnad av K. B.).

Högberg, Karl Axel Fredrik, Banktjänsteman, f. 12; 41—.

Persson, Pontus Sigfrid, Renhållningsarbetare, f. 93; 41—.

Suppleanter

Larsson, Gustaf Adrian Wisser, Kontorist, f. 01; 41—.

Bruce, Ingalill, Korrespondent, f. 11; 41—.

Sekreterare

Grapengiesser, Bengt, J. K., Sekr. h. sjukhusdir., f. 98; 40.

Byråföreståndare

Alander, Gustaf Alvar, f. 99; 45.

Dessutom en byråassistent (Eo 14), en huvudbokförare (Eo 10), en kontrollör (Eo 10), en förste assistent (Eo 9), sju assistenter (Eo 7), en bokförare (Eo 7), en manlig hembesökare (Eo 6), en assistent (Ex 6), en kassörskå (Eo 5), 13 andre assistenter (Ex 5), två kontorister (Ex 4), fyra första kontorsbiträden (Ex 3), en kvinnlig hembesökare (Eo 1), 18 första skrivbiträden (Ex 1), 72 skrivbiträden (Eo D och Ex D), en telefonist (Ex D), en kontorsvaktmästare (Ex 3) och ett vaktmästarebiträde (Ex D).

Hyresnämnden

Torggatan 12. Expeditionstid kl. 11—14. Rt (växel) 17 25 80. Ordföranden måndagar kl. 13,30—14, byråföreståndaren vardagar kl. 11—14.

Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om hyresreglering valde stadsfullmäktige den 11 juni 1942 två ledamöter med fyra suppleanter för dem att utgöra kommunens representanter i hyresnämnden för Göteborg. Hyresnämnd skall bestå av ordförande och två ledamöter. Ordföranden, som bör vara lagfaren person, förordnas jämte två suppleanter för honom av Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer. De två ledamöterna väljas i Göteborg av stadsfullmäktige. Den ene skall äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. Den andre, som ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skall hava kännedom om de mindre bemedlades bostadsförhållanden. För ordförande och var ledamot i nämnden utses minst en suppleant. F. n. utses för varje ledamot två suppleanter. Därjämte utse stadsfullmäktige två revisorer jämte två revisorssuppleanter.

Ordförande

(förordnad av Kungl. Maj:t)

Bergvist, Gustaf Adolf, J. K., Rådman, f. 88; Ordf. 42—.

Suppleanter

Mattsson, Anders Venzel, J. K., Rådman, f. 91; *Suppl. f. ordf.* 42—.

Bengtsson, Nils Emanuel, J. K., Förste stadsfogde, f. 92; *Suppl. f. ordf.* 42—.

Övriga ledamöter

(valda av stadsfullmäktige)

Magnusson, Nils Albin, Skatteexekutor, f. 83; 42—.**Johansson**, Karl Josef, Ombudsman, f. 87; 42—.*Revisorer***Larsson**, Helge Alfred Valdemar, Kon-torsskrivare, f. 98; 42—.**Lidhén**, Tage Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; 43—.*Byråföreståndare***Thelén**, Gunnar Ernest, J. K., f. 12; 44.*Suppleanter***Spencer**, John Walter, Direktör, f. 95; 42—.**Bremmer**, Karl Erik, Byggnadsingenjör, f. 85; 44—.**Andersson**, Ragnar, Ombudsman, f. 90; 42—.**Anderson**, Axel Theodor, Handlande, f. 92; 42—.*Revisorssuppleanter***Stenberg**, Harald Vilhelm, Faktor, f. 93; 42—.**Osvald**, Uddo Valfrid, Avdelningschef, f. 98; 43—.Dessutom två *skrivbiträden* samt *extra biträden* i mån av behov.**Civilförsvarsnämnden**

Jämlikt civilförsvarslagen den 15 juli 1944, vilken trätt i kraft från och med den 1 december samma år, skola i varje kommun de kommunen med avseende å civilförsvaret åvilande uppgifterna handhas av en civilförsvarsnämnd. Denna har därjämte att ombesörja de övriga uppgifter, som enligt lag eller författning skola ankomma på sådan nämnd. Särskild civilförsvarsnämnd, vilken utses av dem, som i allmänhet utöva kommunens beslutanderätt, för en tid av fyra år, skall bestå av tre eller fem ledamöter, av vilka minst en skall vara kvinna. För varje ledamot skall utses en ersättare. Nämnden utser inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder. Endera av ordf. och vice ordf. skall vara icke krigstjänstskyldig person.

Å sammanträde den 16 november 1944 bestämde stadsfullmäktige antalet ledamöter i civilförsvarsnämnden till fem med lika många suppleanter samt utsågo tillika ledamöter och suppleanter för tiden den 1 december 1944—48.

Civilförsvarsnämnden utövar sin verksamhet i intim kontakt med civilförsvarschefen inom Göteborgs civilförsvarsområde samt den honom underlydande civilförsvarsbyrån.

Efter tillkomsten av den nya civilförsvarsnämnden har stadskollegiets luftskyddskommitté från och med den 1 december 1944 upphört med sin verksamhet.

Stat för år 1945: Under rubriken »luftskyddsavdelningen» har i staten upptagits ett erforderligt anslag å 386.623 kr. samt för »andra kostnader för luftskyddet» 778.753 kr.

*Ordförande***Dahlström**, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. Ordf., f. 80; led. 44—48, Ordf. 44—.*Vice ordförande***Hansson**, Gustaf Henry, Civilingenjör, Stadsf:s förste v. Ordf., f. 94; led. 44—48, v. Ordf. 44—.*Övriga ledamöter***Fagerberg**, John Artur, Förrädsföreståndare, Stadsf., f. 98; 44—48.**Andersson**, Ernst Gustav, Expeditor, Stadsf., f. 00; 44—48.**Engström**, Sigrid Ingeborg, e. o. Barnavårdsman, Fru, Stadsf., f. 97; 44—48.*Suppleanter***Westergren**, Bror Hugo Wilhelm, Ombudsman, Stadsf., f. 94; 44—48.**Hulthén**, Ture, Överlärare, Stadsf., f. 94; 44—48.**Ström**, Anders Johan Tage, Syssloman, f. 01; 44—48.**Segerson**, Bengt Holger, Byggnadsarbetare, Stadsf., f. 14; 44—48.**Hansson**, Gertrud Otilia Elisabet, Fru, f. 95; 44—48.*Sekreterare***Dunberger**, Eric Gustaf Gillis, J. K., Sekr. h. stadskollegiet, f. 95; 44.

Civilförsvarets organisation

Varje stad och varje landsfiskalsdistrikt utgör i regel ett civilförvarsområde med en av länsstyrelsen förordnad civilförvarschef. Denne utövar den omedelbara ledningen av civilförsvaret inom området. För civilförvarschefen skall finnas en eller flera ställföreträdare. Göteborgs civilförvarsområde omfattar, förutom Göteborgs stad, jämväl Backa kommun i Hisingrs landsfiskalsdistrikt.

För verkställande av de uppgifter, som enligt luftskyddslagen av den 11 juni 1937 ankommo på luftskyddschefen, inrättades den 1 juli s. å. en luftskyddsavdelning, vilken efter civilförvarslagens ikraftträdande den 1 december 1944 benämnes civilförvarsbyrån. Byrån har att biträda civilförvarschefen vid planläggning av civilförsvaret, vars uppgift är att utöva sådan verksamhet för rikets försvar, som icke åvilar krigsmakten, så ock annan i samband därmed stående verksamhet.

Särskilda tjänstegrenar inom civilförsvaret äro ordningstjänst, observations- och förbindelse-tjänst, brandtjänst, teknisk tjänst, gasskyddstjänst, sjukvårdstjänst, utrymnings- och social-tjänst samt undanförel- och förstöringstjänst. För de olika tjänstegrenarna inom civilförsvaret finnas särskilda av länsstyrelsen förordnade tjänstegrenschefer.

För den förutvarande luftskyddsavdelningens verksamhet inrättades år 1938 en luftskyddskommissarie-, en distriktsöverkonstapels- och två distriktskonstapelstjänster. Med hänsyn till de starkt ökade arbetsuppgifterna omorganiserades avdelningen under år 1941. Genom beslut av stadsfullmäktige den 2 oktober 1941 inrättades en biträdande luftskyddskommissarie- och fem luftskyddsassistentsbefattningar samt en tjänst som föreståndare för luftskyddets förråd, i samband varmed distriktsöverkonstapels- och distriktskonstapelsbefattningarna indrogos.

Författningar m. m. Civilförvarslagen den 15 juli 1944. Civilförvarskungörelsen den 14 september 1944. Kungl. Maj:ts brev den 30 september 1944 angående omfattningen av Göteborgs civilförvarsområde.

Civilförvarschef

Fontell, Ernst, J. K., Polismästare, f. 90; (38) 44.

Ställföreträdande civilförvarschefer

Hernroth, Uno Natanael, J. K., Förste polisintendent, f. 05; (41) 44, Förste ställföreträdare.

Haggren, Karl Erik, Civilförvarskommissarie (se nedan) 44, Andre ställföreträdare.

Civilförvarsbyrån

Ostra Hamngatan 5. Expeditionstid kl. 10—15. Rt »polisen» eller 172260.

Civilförvarskommissarie
Mottagningstid kl. 11—12.

Haggren, Karl Erik, f. 03; 41.

Bitr. civilförvarskommissarie (A 15)

Brinkhoff, Folke Ragnvald, f. 07; 41,
Tjänstegrenschefer för utrymnings- och social-tjänsterna.

Civilförvarsassistenter (A 11)

Bragnell, Bengt Johan, f. 08; 41.

Stenroos, Karl Armas Georg, f. 12; 41,
Tjänstegrenschefer för observations- och förbindelse-tjänsten.

Lindberg, Nils Robert, f. 10; 41, *Tjänstegrenschefer för undanförel- och förstöringstjänsten.*

Blomsterwall, Nils Karl Herman, f. 14; 41.

Broberg, Karl-Gustaf, f. 14; 41.

Förrådsföreståndare (A 8)

Jansson, Per Henry, f. 92; 41.

Dessutom ett *skriboitråde* (A 1), nio *biträden* (1 Eo 7, 1 Eo 4, 1 Eo 2, 4 Eo D, 2 Ex D), sex *skyddsrumskontrollanter* (arvode) samt fyra *tillfälligt anställda personer*.

Tjänstegrenschefer

Ordningstjänsten

Björkman, Klas Johan Her man, Kapten i reserven, Andre polisintendent, f. 88; 41.

Observations- och förbindelsetjänsten

Radiotjänsten

Jönsson, Bertil John Allan, Radiotekniker, f. 11; 44.

Ordonnanstjänsten

Andersson, Elis, F. L., Redaktör, f. 88; 42.

Transporttjänsten

Peterzéns, Nils Hilder, Köpman, f. 90; 43.

Brandtjänsten

Grönvall, Nils Johan, Brandchef, f. 97; 41.

Teknisk tjänst

Hultin, Torsten, Civilingenjör, Hamnöveringenjör, f. 85; 43.

Röjningstjänsten

Huggert, Erik Walter, Civilingenjör, Byråingenjör vid gatu- och vägförvaltningen, f. 86; 42.

Projekt-röjningstjänsten

Ahnfelt, Arvid Emanuel, Civilingenjör, Ingenjör h. gatu- och vägförvaltningen, f. 95; 44.

Byggnadstjänsten

Karlsteen, Karl Oskar Arvid Henrik, Stadsbyggnadschef, f. 90; 43.

Skyddsrumstjänsten

Eliasson, John Alexius, Arkitekt, SAR, f. 99; 39.

Reparationstjänsten

Elverket

Romell, Helge Einar, Förste ingenjör vid elverkets distributionsavdelning, f. 96; 43.

Gasverket

Eriksson, Josef Tobias, Förste ingenjör vid gasverkets distributionsavdelning, f. 85; 42.

Vattenverket

Swahn, Carl Henrik, Civilingenjör, Förste ingenjör vid vattenverkets distributionsavdelning, f. 96; (42) 43.

Spårvägen

Bellander, Bror Hjalmar, Civilingenjör, Banningenjör vid Göteborgs spårvägar, f. 91; (39) 43.

Hamnen

Lundmark Sven Einar Justus, Hamnkaptan, f. 91; 43.

Gasskyddstjänsten

Cederlöf, Erik Axel Gustav, Civilingenjör, Driftsingenjör vid renhållningsverket, f. 89; (42) 44.

Sjukvårdstjänsten

Permanent sjukvårdsanläggningar

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89; (39) 44.

Sjukvårdstjänsten i övrigt

Lidman, Björn Viktor Eugén, M. L., Underläkare å Sahlgrenska sjukhuset, f. 09; 43.

Gravtjänsten

Juhlin, Algot Johan, Kyrkogårdskamrer, f. 85; 44.

Verkskydds- och hemskyddsinspektörer

Verkskyddet

Axelsson, Carl Axel Önnert, Vice brandchef, f. 95; 44.

Hemskyddet

Grönvall, Nils Johan, Brandchef, f. 97; (41) 44.

Desutom skrivbiträden och skyddsrumskontrollanter m. fl. i mån av behov.

X. Stadsfullmäktiges kommittéer och beredningar

Enligt stadsfullmäktiges arbetsordning utse fullmäktige årligen en *valkommitté*. Tidigare utsågo stadsfullmäktige även årligen kansliutskott och budgetsberedning, men deras åligganden hava efter stadskollegiets inrättande överflyttats på detta. Under de senare åren hava stadsfullmäktige därjämte årligen utsett en beredning för ärenden angående ansökningar om tillstånd till utskänkning eller utminuterung av pilsnerdricka, den s. k. permanenta *pilsnerdricksberedningen* samt en *kommitté för studiekurser och resestipendier för stadens befattningshavare*. För dessa, så att säga, mera permanenta kommittéer och beredningar redogöras i avd. I här nedan. Till denna avdelning har även förts beredningen för naturskydd. För *taxeringsnämnderna* och *beredningar för avkortning och avskrivning av kommunalutskylder och pensionsavgifter*, vilka likaledes årligen av stadsfullmäktige tillsättas, hava redogörelser redan lämnats i kap. IV samt för *pensionsnämnderna* och *arbetslöshetsnämnden* i kap. IX:5.

För utredning av ärende eller verkställighet av uppdrag kunna stadsfullmäktige även tillsätta särskild beredning, kommitté eller utskott. Val till ledamöter i sådana beredningar däruti jämväl andra personer än fullmäktige kunna ingå, verkställas i överensstämmelse med det beslut, som av stadsfullmäktige vid varje särskilt tillfälle fattas. Sedan valet förrättats, bör sekreteraren, så fort ske kan, till den av beredningens ledamöter, som blivit utsedd att första gången sammankalla beredningen, överlämna utdrag av stadsfullmäktiges protokoll jämte till ärendet hörande handlingar, varefter bemälda ledamot ofördröjligen sammankallar beredningens övriga ledamöter för val av ordförande.

Till särskild beredning äger envar stadsfullmäktig, även om han ej tillhör beredningen att ingiva skriftligt anförande rörande de ärenden, vilka ankomma på beredningens handläggning. Fullmäktiges ordförande samt förste och andre vice ordförande äro berättigade, även om de icke äro ledamöter av beredning, att övervara densammas förhandlingar samt att taga del uti dess överläggningar men icke i besluten. Fullmäktig är ej skyldig att samtidigt vara ledamot uti mera än en beredning.

För erhållande av upplysningar eller handlingar från offentlig myndighet äger beredning att, om så behöves, hänvända sig till stadsfullmäktige eller dess ordförande. Utan sådan åtgärd äger beredning att ej blott från de under stadsfullmäktige lydande styrelserna och tjänstemännen infordra handlingar, yttranden och upplysningar, utan även till beredningens sammanträden kalla personer utom beredningen.

Beredningen äger ej att inlåta sig uti behandling av eller avgiva förslag om andra ämnen än dem, som blivit till densamma överlämnade, dock må beredning, där den finner lämpligt, hos stadsfullmäktige begära förstärkning av sina ledamöters antal. Därest ett ärende för ytterligare utredning återförvisas till en beredning, är beredningen skyldig att skyndsamt ånyo handlägga frågan samt att inkomma med nytt utlåtande, men därefter må förnyad återförvisning ej äga rum, dock kan ärendet hänskjutas till ny utredning av andra personer.

Varje beredning, som för fullgörande av sitt uppdrag måste vidkännas utgifter, äger tillsvidare rätt att, mot redovisningskyldighet till stadsfullmäktige, i stadskassan lyfta erforderliga medel, dock icke sammanlagt mera än 2.000 kr. Skulle sålunda till förfogande ställda medel vara otillräckliga för fullgörande av beredningens uppdrag, äger stadskollegiet på därom

gjord framställning bevilja ytterligare anslag med högst 3.000 kr. Utan stadsfullmäktiges särskilda medgivande må beredning ej binda sig för utgifter, överstigande 5.000 kr.

Beredning utser själv sin sekreterare samt äger att härtill anlitade stadsfullmäktiges sekreterare, i mån hans övriga tjänstegöromål det medgiva.

Har av stadsfullmäktige tillsatt beredning icke fullgjort sitt uppdrag inom tre år efter den dag, beredningen tillsattes, skall nytt val av ledamöter i beredningen av stadsfullmäktige verkställas i februari månad året efter det, varunder sagda treårsperiod gått till ända. Det åligger stadskollegiet att, efter inhämtande från vederbörande beredningar av redogörelser för deras verksamhet, med bifogande av dessa redogörelser årligen under december månad till stadsfullmäktige inkomma med uppgift å dels de beredningar, som här ovan äro avsedda, dels ock de personer, som äro ledamöter i varje sådan beredning.

1. Permanenta kommittéer och beredningar

Stadsfullmäktiges valkommitté

Enligt arbetsordningens föreskrift utse stadsfullmäktige varje år vid sitt första sammanträde en valkommitté, bestående av nio ledamöter med högst fem suppleanter, vilka samtliga skola tillhöra stadsfullmäktige.

Kommittén upprättar och avgiver förslag till alla hos stadsfullmäktige förekommande val med undantag för val till fullmäktiges ordförande, vice ordförande och valkommitté, riksdagsmän och rådmän samt sådana val, där proportionell valmetod skall tillämpas.

Ordförande

Söderberg, Johan E d v i n, Posttjänsteman, f. 81; suppl. 33, led. 34—, Ordf. 40—.

Vice ordförande

Gulin, S v e n Martin, Köpman, f. 00; led. 44—, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Linderoth, Martha Elisabeth (L i s a), Folk-skollärarynna, Fru, f. 99; 40—.

Burge, John B e r t i l, Förste montör, f. 99; 42—.

Berntson, Axel H e n r y, Ombudsman, f. 04; 43—.

Engström, S i g r i d Ingeborg, e. o. Barnavårdsman, Fru, f. 97; 43—.

Leandersson, John I w a r, Kamrerare, f. 90; 44—.

Strömberg, Carl O l o f Harry, Fångvårdsman, f. 92; 44—.

Flodén, Carl Evald R a g n a r, Ombudsman, f. 05; 45—.

Suppleanter

Nyberg, Karl H e l g e, Yrkeslärare, f. 99; 45—.

Henrikson, Carl T o r s t e n, Redaktör, f. 06; 45—.

Gunne, S t i g Elof, Kontorsskrivare, f. 12; 45—.

Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verkmästare, f. 86; 44—.

Löfvenius, Karl Valdemar, Journalist, f. 04; 43—.

Sekreterare

Dunberger, Eric Gustaf Gillis, J. K., Sekr. h. stadskollegiet, f. 95.

Beredning för ärenden angående ansökningar om tillstånd till utskänkning eller utminutering av pilsnerdricka

Under de senare åren hava stadsfullmäktige vid sitt andra sammanträde brukat för varje år utse en beredning av fem personer med uppdrag att till stadsfullmäktige avgiva yttranden i ärenden angående ansökningar om tillstånd till utskänkning eller utminutering av pilsnerdricka ävensom flyttning av rättigheter till sådan utskänkning eller utminutering. Den 25 oktober 1928 utvidgade stadsfullmäktige beredningens befogenhet genom att uppdraga

åt beredningen att å stadsfullmäktiges vägnar avgiva yttranden över alla ansökningar om tillstånd till utminuterung av pilsnerdricka samt om tillstånd till flyttning av rättigheter till dylik utminuterung, som kunde komma att remitteras till stadsfullmäktige för utlåtande, med rätt för två ledamöter av beredningen att efter därom framställt yrkande få ärende hänskjutet till direkt yttrande av stadsfullmäktige. I samband härmed hava stadsfullmäktige även beslutat, att två suppleanter skola utses för beredningens ledamöter.

Ordförande

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, Stadsf., f. 09; suppl. 40—, led. 41—, Ordf. 41—.

Vice ordförande

Holmberg, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90; led. 45—, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Pettersson, Erna Maria, Fru, Stadsf., f. 09; (39) 40—.

Lindström, Gustav Enock Devart, Stenarbetare, Stadsf., f. 91; 43—.

Fredriksson, Sven Adolf, Assistent å arbetsförmedl., Stadsf., f. 05; 44—.

Suppleanter

Allberg, Carl Ragnar Frithiof, Handlande, Stadsf., f. 01; 43—.

Nyberg, Karl Helge, Yrkeslärare, Stadsf., f. 99; 44—.

Sekreterare

Johnsson, John Olof, J. K., Kanslichef, f. 86.

Kommittén för studiekurser och resestipendier för stadens befattningshavare

Med anledning av motion av herrar Malte Jacobsson m. fl. beslöto stadsfullmäktige den 28 juni 1923 att för tiden till utgången av år 1924 tillsätta en kommitté av sju personer med uppdrag att anordna studiekurser och utdela resestipendier för de kommunala befattningshavarna. Genom förnyade beslut har sedermera årligen tillsatts en kommitté med enahanda uppdrag.

Enligt stadsfullmäktiges beslut skall kommittén för arbetare och befattningshavare i stadens tjänst *dels* anordna föreläsningar och studiekurser, som huvudsakligen borde vara förlagda till fritid för kursdeltagarna och i övrigt så planlagda, att kurserna inom ramen för den kommunala verksamheten bibringa deltagarna möjligast mångsidig teoretisk och praktisk utbildning att till bättnad för kommunen fylla sina arbetsuppgifter, *dels* utdela resestipendier åt dem, som önska genom resa i Sverige eller utlandet förvärva ytterligare insikter och erfarenheter i och för resp. tjänster samt kunde antagas hava nödiga förutsättningar att tillgodogöra sig ifrågasvarande stipendier. Stipendierna, som i regel icke må överstiga 1.000 kr., skola på lämpligt sätt kungöras till ansökan lediga, och har sökande att förete plan och kostnadsförslag för tillämnad studieresa jämte de intyg han vill åberopa. Studieresorna skola om möjligt företagas under resp. stipendiaters semestertid, och äger stipendiat, som ej åtnjuter semester, då studieresa måste eller lämpligen borde äga rum, eller som ej är berättigad till semester under hela den tid, som erfordras för studieresan, rätt att erhålla tjänstledighet under tiden med åtnjutande av full avlöning.

Anslag för år 1945 utgår med 1.575 kr.

Ordförande

Magnusson, Nils Albin, Skatteexekutor, f. 83; led. 29—, *Kursledare* 36—, Ordf. 38—.

Vice ordförande

Anzén, Sven Hjalmar, Trafikförman, f. 02; led. 36—, v. Ordf. 39—.

Övriga ledamöter

Jern, Hjalmar Fridolf, Folkskollärare, f. 82; 31—.

Olsson, Karl Rudolf Kristian, Stationskarl, f. 00; 39—.

Högman, Karl Folke, Posttjänsteman, f. 10; 42—.

Stenberg, Johan Fredrik, Underingenjör h. stadsing.-kont., f. 90; 44—.

Burge, John Bertil, Förste montör, Stadsf., f. 99; 45—.

Beredning för naturskydd

I anledning av till stadsfullmäktige från herrar Gustaf Ekman, L. A. Jägerskiöld, Axel Liljedahl, Emil Bäcklin, Otto Nordenskiöld och C. J. Gardell ingiven skrivelse, vilken skrivelse herr Hjalmar Wijk upptog som egen motion, beslöto stadsfullmäktige den 25 oktober 1917 efter tillstyrkan av drätselkammarens andra avdelning och byggnadsnämnden att tillsätta en beredning av sju personer med uppdrag att undersöka dels vilka platser inom stadens nuvarande gränser och å de egendommar staden ägde därutom, som borde för framtiden få bibehålla sin natur och således ej bliva föremål för utnyttjande varken till byggnadstomter eller gator, dels ock vad som kunde göras för att skona enstaka naturföremål eller lämningar av gammal egendomlig kultur, som voro värda att bevaras. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1940 väljas ledamöterna för fyra år i sänder.

Ordförande

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 17—48, Ordf. 17—, Kassaf. 45.

Vice ordförande

Andersson, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; led. 45—48, v. Ordf. 45.

Övriga ledamöter

Böös, Ernst Georg, F. D., Lektor, f. 82; 31—48.

Roth, Stig Adolf, F. D., Intendent, f. 00; led. 35—48, *Suppl. f. kassaf.* 45.

Holmström, Carl Anders Torsten, Redaktör, f. 84; 35—48.

Wigelius, Mats Alfred, Jägmästare, Direktör, f. 82; 40—48.

Hjern, Karl Anders Harald, Redaktör, f. 02; 45—48.

Sekreterare

Beyer, Henning, J. K., Konsul, f. 84.

2. Beredningar för administrativa m. fl. ändamål

Beredning för centralisering av kommunalförvaltningen i Göteborg

Den 20 maj 1937 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en beredning på nio personer med uppdrag att verkställa utredning rörande omorganisation av den centrala kommunalförvaltningen i staden. Sedan beredningen avlämnat sitt betänkande, beslöto stadsfullmäktige den 30 november 1939 enligt motion av herr Höglund att tillsätta en ny beredning på nio personer för utredande av fråga om möjligheterna att åstadkomma en mera centraliserad och effektiv kommunal förvaltning.

Ordförande

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stadsf. ordf., f. 90.

Övriga ledamöter

Forselius, Carl Olof, M. L., Prosektor, f. 80.

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. ordf., f. 80.

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89.

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90.

Fagerberg, John Artur, Förrädsföreståndare, Stadsf., f. 98.

Ericson, Sven Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf., f. 00.

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, Stadsf., f. 84.

En vakant.

Sekreterare

Stenström, Yngve Romanus, J. K., Stadsombudsman, f. 91.

Gatuberedningen för Lundby och Örgryte

Med anledning av promemoria från fastighetsdirektören ingick drätselkammarens andra avdelning till stadsfullmäktige med hemställan om tillsättande av en beredning av sju personer med uppdrag att undersöka, huruvida, i vilken omfattning samt i vilken ordning gator jämte ledningar för avlopp, vatten, gas och elektricitet böra av staden anordnas inom de bebyggda områdena i Lundby och Örgryte, och gävo stadsfullmäktige den 20 april 1922 härtill sitt bifall.

Ledamöter

Eduards, Albert Julius, Civilingenjör, f. 75.
Hultman, Nils Arthur, Civilingenjör, Gatu-
 chef, f. 79.
Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verk-
 mästare, Stadsf., f. 86.
Fredriksson, Sven Adolf, Assistent å ar-
 betsförmedl., Stadsf., f. 05.

Persson, Frans Ludvig, Civilingenjör,
 Fastighetsdirektör, f. 01.
Nilsson, Karl Vilgot, Färgeriarbetare, f. 08.
Larsson, Astolf Ragnar Adolf, Metall-
 arbetare, f. 09.

Sekreterare

Thorburn, Alvar Robert Martin, J. K.,
 Stadsnotarie, f. 94.

Beredning för nybyggnad till Vasa kommunala flickskola

Den 26 oktober 1939 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en beredning på fem personer med uppdrag att verkställa utredning rörande uppförande av en nybyggnad för Vasa kommunala flickskola eller eventuellt beredande av erforderliga utrymmen för nämnda skola på annat sätt samt att till stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

Ordförande

Wängfelt, Karl Viktor, Verkst. direktör,
 f. 87.

Övriga ledamöter

Pettersson, Per Adolf, Mättningsman, f. 96.
Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare,
 f. 95.

Ekeberg, Gustav Manfred, Folkskollä-
 rare, f. 92.

Stenberg, Johan Fredrik, Underingenjör
 h. stadsing.-kont., f. 90.

Sekreterare

Båth, Rohl, J. K., Stadsombudsman, f. 03.

Beredning för byggnader åt småindustrier och hantverk

Den 3 februari 1938 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en beredning av sju personer med uppdrag att verkställa utredning om lämpligheten av att uppföra byggnader i Göteborg, avsedda att upplåtas för småindustri- och hantverksändamål.

Ordförande

Nilsson, Ludvig Ernfrid, Tapetserare-
 mästare, f. 86.

Övriga ledamöter

Glimstedt, Viktor Einar, J. K., Direktör,
 f. 87.
Engelbretsson, Anton Algot, Mättnings-
 man, f. 92.

Sahlström, Gustaf Hilding Teodor,
 Metallarbetare, f. 98.

Olsson, Carl Elis, Ingenjör, f. 94.

Persson, Karl Evald, Urmakare, f. 92.

Fogelström, Oskar Valdemar, Verkstads-
 arbetare, f. 10.

Sekreterare

Tuneld, Björn Willy, J. K., Sekr. h. löne-
 o. tjänstenämnden, f. 04.

3. Beredningar för sociala ändamål

Beredning för vänthem åt ensamstående blivande mödrar

Den 20 januari 1943 beslöto stadsfullmäktige på motion av fru Engström m. fl. att tillsätta en beredning av sju personer med uppdrag att skyndsamt verkställa utredning av fråga om upprättande av ett vänthem i Göteborg för ensamstående blivande mödrar.

Ordförande

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. Ordf., f. 80.

Övriga ledamöter

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76.

Rönn-Christiansson, Solveig Adina Olena, Fru, Stadsf., Riksdagsled., f. 02.

Engström, Sigrid Ingeborg, e. o. Barnavårdsman, Fru, Stadsf., f. 97.

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88.

Peterson, Johanna (Hanna) Maria, Fru, f. 90.

Öberg, Anna, Fru, f. 87.

Sekreterare

Wahlström, George Filip Seaton, J. K., Stadsnotarie, f. 05.

Beredning för anskaffande av nya natthärbärgen m. m.

Den 24 februari 1938 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en beredning av nio personer med uppdrag att verkställa utredning av fråga dels om anskaffande å annan plats av nya utrymmen för stadens natthärbärgen och dels om behovet av anordnande av natthärbärke för kvinnor.

Ordförande

Peterson, Axel Hilding, Syssloman, f. 91.

Övriga ledamöter

Ekberg, Ove Johan, Kursföreståndare f. 96.

Lidén, Karl Gustaf, Byråchef, f. 90.

Nyman, Georg Adrian, J. o. F. K., Fattigvårdsdirektör, f. 84.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95.

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92.

Andersson, Gustav Johannes, Fastighets-skötare, f. 00.

Olsson, Nicklas, Förbundssekreterare, f. 89.

Sandström, Karl Anders Bernhard, Direktör, f. 88.

Sekreterare

Dunberger, Eric Gustaf Gillis, J. K., Sekr. h. stadskollegiet, f. 95.

Beredning för segelsportens främjande

Den 6 maj 1943 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en beredning om sju personer med uppdrag att verkställa utredning av fråga om åtgärder från stadens sida för underlättande av segelsportens utövande för stadens invånare.

Ordförande

Strömberg, Carl Olof Harry, Fångvårdsman, Stadsf., f. 92.

Övriga ledamöter

Andersson, Sven David, Andre brandmästare, Stadsf., f. 95.

Berntson, Axel Henry, Ombudsman, Stadsf., f. 04.

Christiansson, Bertil Joar, Metallarbetare, Stadsf., f. 01.

Holmberg, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90.

Hanson, Nernst Justus, Arkitekt, f. 95.

Larsson, Erik Moritz, Metallarbetare, f. 95.

Sekreterare

Larsson, Gunnar Einar, J. K., Direktör, f. 07.

Beredning för friluft- och bastubad

Med anledning av motion av herr Henrikson m. fl. den 25 februari 1943 beslöto stadsfullmäktige den 10 juni s. å. att tillsätta en beredning, bestående av sju personer med uppdrag att utreda frågan om behovet av ytterligare friluft- och bastubad inom staden.

Ordförande

Henrikson, Carl Torsten, Redaktör, Stadsf., f. 06.

Övriga ledamöter

Thorsson, Carl Ludvig Arnold, Verk-mästare, Stadsf., f. 86.

Jönsson, Anna Desideria, Fru, Stadsf., f. 92.

Löfvenius, Karl Valdemar, Journalist, Stadsf., f. 04.

Holmberg, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90.

Börjeson, Filip Isidor, Tryckeriföre-ståndare, f. 94.

Johansson, John Sigfrid, Arbetschef, f. 95.

Sekreterare

Åkesson, Åke, J. K., Notarie h. drätselk., f. 13.

Beredning för vård och utkomst för partiellt arbetsföra

Den 26 augusti 1943 väckte herr Lind m. fl. motion om tillsättande av en beredning för utredning av fråga om förbättrade vård- och utkomstmöjligheter för partiellt arbetsföra. Den 7 oktober s. å. beslöto stadsfullmäktige tillsätta denna beredning, bestående av nio personer, med uppdrag att utreda och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till åstadkommande av förbättrade vård- och inkomstmöjligheter för de partiellt arbetsföra.

Ordförande

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89.

Övriga ledamöter

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98.

Andersson, Ernst Gustav, Expeditor, Stadsf., f. 00.

Lind, Einar Alexius, Förste kammarskri-vare, Stadsf., f. 98.

Öberg, Carl Einar, Metallarbetare, Stadsf., f. 03.

Engström, Sigrid Ingeborg, e. o. Barna-vårdsman, Fru, Stadsf., f. 97.

Zetterlund, Rudolf Werner, Ombuds-man, f. 02.

Swensson, Karl, Skräddaremästare, f. 83.

Arvidius, Åke Helmer, Disponent, f. 96.

Sekreterare

Grapengiesser, Bengt, J. K., Sekr. h. sjukhusdir., f. 98.

Kommitté för semesterhem åt husmödrar

Stadsfullmäktige beslöto den 2 mars 1944 att tillsätta en kommitté på sju personer med uppdrag att i huvudsaklig överensstämmelse med de förslag, som framlagts av en av stadsfullmäktige tillsatt särskild beredning, iordningställa ett semester- och rekreationshem i Hindås för obemedlade eller mindre bemedlade husmödrar med hemortsrätt i Göteborg samt upprätta förslag rörande den form, under vilken driften av nämnda hem lämpligen borde ombesörjas.

Ordförande

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör, Stadsf., f. 89.

Övriga ledamöter

Nilsson, Bror Arthur, Metallarbetare, Stadsf., f. 89.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76.

Gustafsson, Gustaf Albert, Byggnads-ingenjör, Stadsf., f. 91.

Rönn-Christiansson, Solveig Adina Olena, Fru, Stadsf., Riksdagsled., f. 02.

Engström, Sigrid Ingeborg, e. o. Barna-vårdsman, Fru, Stadsf., f. 97.

Sjöström-Bengtsson, Anna Maria, Lära-rinna, Fru, Riksdagsled., f. 89.

Sekreterare

Thorburn, Alvar Robert Martin, J. K., Stadsnotarie, f. 94.

Hamnarbetsberedningen

Den 13 april 1944 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en beredning av nio personer att utreda hamn- och stuveriarbetarnas arbets- och inkomstförhållanden med därtill hörande spørsmål.

Ordförande

Frankenberg, John Evert Konrad, Inspektör, Stadsf., f. 00.

Övriga ledamöter

Senander, Knut Erik Waldemar, Tulluppsyningsman, Stadsf., Riksdagsman, f. 89.

Fredriksson, Sven Adolf, Assistent å arbetsförmedl., Stadsf., f. 05.

Holmberg, Carl (Cay) Jacob, Sjökapten, Direktör, Stadsf., f. 90.

Flodén, Carl Evald Ragnar, Ombudsman, Stadsf., f. 05.

Nilsson, Carl Olof, Trafikförman, f. 96.

Sandström, Karl Anders Bernhard, Direktör, f. 88.

Pettersson, Nils Algot Konstantin, Ombudsman, f. 05.

Nordborg, Fritjof, J. K., Notarie, f. 14.

Sekreterare

Hoff, Gösta Teodor, J. K., Sekr. o. ombudsman h. fattigv., f. 05.

Beredning för social hemhjälpverksamhet

Med anledning av motion den 25 maj av fru Kihlman m. fl. beslöto stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 att tillsätta en beredning, bestående av sju personer, för att söka utreda lämpligaste sättet för handhavande av den sociala hemhjälpverksamheten.

Ordförande

Lind, Einar Alexius, Förste kammarskriver, Stadsf., f. 98.

Övriga ledamöter

Jönsson, Anna Desideria, Fru, Stadsf., f. 92.

Öberg, Carl Einar, Metallarbetare, Stadsf., f. 03.

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85.

Kihlman, Karin, F. M., Ämneslärarinna, Fru, Stadsf., f. 90.

Peterson, Johanna (Hanna) Maria, Fru, f. 90.

Andersson, Inga Teresia (Terese), Fru, f. 08.

Sekreterare

Hoff, Gösta Teodor, J. K., Sekr. o. ombudsman h. fattigv., f. 05.

Beredning för sommarkolonier för småbarn

Med anledning av motion av fru Engström m. fl. beslöto stadsfullmäktige den 15 juni 1944 att tillsätta en beredning om nio personer med uppdrag att verkställa skyndsamt utredning för anordnande av sommarkolonier för småbarn.

Ordförande

Engström, Sigrid Ingeborg, e. o. Barnavårdsman, Fru, Stadsf., f. 97.

Övriga ledamöter

Pettersson, Erna Maria, Fru, Stadsf., f. 09.

Rönn-Christiansson, Solveig Adina Olena, Fru, Stadsf., Riksdagsled., f. 02.

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85.

Törnkvist, Nils Gustaf, Ombudsman, Stadsf., f. 02.

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93.

Palm, Martin Nathanael (Nathan), Tillsyningslärare, f. 92.

Wenzel, Dagny, Småskollärarinna, f. 86.

Andersson, Rosa, Fru, f. 11.

Sekreterare

Åkesson, Åke, J. K., Notarie h. drätselk., f. 13.

XI. Institutioner, i vilka stadsfullmäktige äga att utse ledamöter eller revisorer, ävensom sådana, som av staden understödjas eller eljest äro av större kommunalt intresse

1. Inrättningar för kommunala ändamål samt på allmänna författningar grundade institutioner

Svenska stadsförbundet

Förbundet konstituerades 1908 och har till ändamål att tillvarata städernas, köpingarnas och municipalsamhällenas gemensamma intressen, främja samverkan dem emellan och sprida kunskap i kommunalpolitiska ämnen. Berättigade till inträde äro alla städer, köpingar och municipalsamhällen.

För främjande av förbundets syften har upprättats en byrå, som förestås av förbundets direktör och har till uppgift att följa den kommunala utvecklingen i Sverige och utlandet, att samla för studier i kommunala ämnen behöfligt material, att besvara till byrån inkomna förfrågningar och sköta förbundets löpande ärenden. För granskning av låneansökningar tillsattes år 1918 *svenska stadsförbundets finansråd*. Svenska stadsförbundets *sjukvårdsdelegation*, tillkommen under år 1942, har till ändamål främst att vara ett organ för samarbetet i sjukvårdshänseende mellan städer utanför landsting. År 1943 tillsattes svenska stadsförbundets *lönedlegation* för samarbete mellan städerna i lönefrågor och för dryftande av mera principiella sådana frågor. För att söka åvägabringa ett målmedvetet, vetenskapligt forskningsarbete med svensk stadshistoria som föremål grundades år 1919 *svenska stadshistoriska institutet*, vilket närmast förvaltas av en stadshistorisk nämnd, som utsett ett särskilt arbetsutskott. I samarbete med svenska landskommunernas förbund öppnade stadsförbundet 1937 en *kommunal revisionsbyrå* för förmedling av kommunala revisioner genom yrkesrevisorer. Fr. o. m. den 1 juli 1940 upphörde detta samarbete. För stadssamhällena ombesörjes revisionen genom förbundets revisionsavdelning.

Förbundet utger »Svenska stadsförbundets tidskrift», som utkommer med tio nummer årligen, innehållande uppsatser i kommunala rätts- och förvaltningsfrågor, redogörelser för kommunal praxis m. m. Av förbundet utgives »Svenska stadsförbundets skriftserie», i vilken ingå ett flertal utredningar rörande olika kommunala spørsmål (beskattningsfrågor, förvaltningsorganisation, inkorporering m. m.).

Förbundets angelägenheter handhas av en styrelse bestående av nio ledamöter med fyra suppleanter. Förbundet sammanträder vart tredje år till ordinarie kongress; däremellan kan i vissa fall inkallas extra kongress. Styrelsen väljes av kongressen för tiden intill dess nästa ordinarie kongress avslutats. Nuvarande styrelseledamöter äro valda för tiden från 1942 års kongress t. o. m. 1945 års kongress. Vid 1945 års ingång voro till förbundet anslutna 123 städer samt 54 köpingar och 75 municipalsamhällen.

Göteborgs stad erlägger *årsavgift* för år 1945 med 26.136 kr.

Författningar m. m. Stadgar för svenska stadsförbundet den 12 september 1908 med ändringar den 31 augusti 1911, 3 september 1915, 7 september 1918, 2 september 1921, 28 augusti 1924 och 27 augusti 1930. Reglemente för finansrådet den 1 juni 1918 med ändring den 2 september 1921. Reglemente för stadshistoriska institutet den 7 juni 1919. Stadgar för sjukvårdsdelegationen den 4 januari 1943.

Styrelse

- Larsson**, O s c a r Edvin, Borgarråd, Stadsf., Stockholm, f. 80; led. 42—, *Ordf.* 42—.
- Nylander**, Karl Axel Salomon, Civilingenjör, Stadsf., Borås, f. 88; led. 33—, *v. Ordf.* 36—.
- Dahlström**, Axel, Överförmyndare, Stadsf:s andre v. ordf., Göteborg, f. 80; 27—.
- Olsson**, E m i l, Direktör, Stadsf:s ordf., Malmö, f. 83; 27—.
- Jung**, Erik Samuel, Överlantmätare, Stadsf., Härnösand, f. 83; 39—.
- Persson**, N i l s Anton, F. K., Folkskoleinspektör, Stadsf:s ordf., Simrishamn, f. 84; 39—.
- Höglund**, Carl Z e t h Konstantin, Borgarråd, Stadsf., Stockholm, f. 84; 42—.
- Larsson**, Y n g v e Gustaf Richard, F. D., Borgarråd, Stadsf., Stockholm, f. 81; 42—.
- Hellström**, David B e r n h a r d, Mälarmästare, Stadsf:s ordf., Eskilstuna, f. 91; 42—.

Suppleanter

- Höglund**, Hjalmar H u g o, Sjukhusdirektör, Stadsf., Göteborg, f. 89; 42—.
- Hernqvist**, E r i k, F. D., Rektor, Stadsf:s ordf., Halmstad, f. 86; 39—.
- Två vakanta.

Direktör

- Vakant, *tf.* **Humble**, Erik Arnold S i x t e n, F. L., Sekreterare (se nedan) 44.

Sekreterare

- Humble**, Erik Arnold S i x t e n, F. L., *tf.* Direktör (se ovan) Stockholm, f. 95; 27, *tf.* **Törngren**, Carl E r i c G:son, J. K., Andre sekreterare (se nedan) 44.

Finansrådet

- Larsson**, Y n g v e Gustaf Richard, F. D., Borgarråd, Stadsf. (se ovan) *Ordf.* 38—.
- Fristedt**, J o h n Vilhelm, Bankir, Stadsf:s ordf., Norrköping, f. 75; led. 27—, *v. Ordf.* 39—.
- Höglund**, Carl Z e t h Konstantin, Borgarråd, Stadsf., Stockholm, f. 84; 39—.
- Jungen**, E r n s t Birger, Överlärare, Stadsf:s ordf., Göteborg, f. 90; 39—.

Suppleanter

- Olsson**, E m i l, Direktör, Stadsf:s ordf., Malmö (se ovan) 30—.
- Frisell**, Ernst Gustaf (G ö s t a) Major, Direktör, Stadsf:s ordf., Falun, f. 85; 39—.

- Gabler**, E l i s, Förman, Kommunalf:s ordf., Nynäshamn, f. 87; 42—.

- Fant**, Gunnar Michael F:son, Borgmästare, Stockholm, f. 79; led. 18—39, *Föredragande* 20—.

Sjukvårdsdelegationen

- Öman**, I v a r, Borgarråd, Stadsf., Stockholm, f. 00; led. 42—, *Ordf.* 42—.
- Berling**, E d w i n Bernhard, Riksdagsman, Stadsf:s ordf., Hälsingborg, f. 87; 42—.
- Dahlberg**, A d o l f Fredrik Wilhelm, Polismästare, Gävle, f. 87; 43—.
- Höglund**, Hjalmar H u g o, Sjukhusdirektör, Stadsf., Göteborg, f. 89; 42—.
- Ljungdahl**, M a l t e Johan Julius, Professor, Malmö, f. 82; 42—.
- Ringens**, S v e n Teodor, Rektor, Stadsf., Norrköping, f. 92; 42—.
- Nylander**, Karl Axel Salomon, Civilingenjör, Stadsf., Borås, f. 88; 42— (utsedd av stadsförbundets styr.).

Suppleanter

- Andersson**, K n u t Hjalmar, Tjänsteman, Stadsf., Stockholm, f. 86; 42—.
- Eriksson**, J o h n Oskar Fredrik, Ombudsman, Stadsf., Norrköping, f. 89; 42—.
- Frankenberg**, J o h n E v e r t Konrad, Inspektör, Stadsf., Göteborg, f. 00; 42—.
- Fredholm**, E i n a r August Leonard, Direktör, Stadsf., Norrköping, f. 87; 42—.
- Hansson**, N i l s Harry, Sjukhusdirektör, Stockholm, f. 88; 42—.
- Larsson**, J o h a n, Direktör, Hälsingborg, f. 79; 42—.
- Leandersson**, J o h n I v a r, Kamrerare, Stadsf., Göteborg, f. 90; 42—.
- Magnusson**, A u g u s t, Expeditör, Stadsf., Malmö, f. 79; 42—.
- Stenström**, T h o r August Frithiof, Överläkare, Hälsingborg, f. 83; 42—.
- Hellström**, David B e r n h a r d, Mälarmästare, Stadsf:s ordf., Eskilstuna, f. 91; 44— (utsedd av stadsförbundets styr.).
- En vakant.

Lönedelegationen

- Ericsson**, Carl H e r m a n, Riksdagsman, Stadsf., Malmö, f. 91; led. 43—, *Ordf.* 43—.
- Andersson**, Gustaf I v a r, Riksdagsman, Stadsf., Arboga, f. 83; 43—.

- Ericson**, Sven Hjalmar Emanuel, Verkmästare, Stadsf., Göteborg, f. 00; 43—.
- Johansson**, Gösta Sture, Drätseldirektör, Örebro, f. 94; 43—.
- Malmros**, Nils, Tjänstedirektör, Stockholm, f. 83; 43—.
- Mattsson**, Victor, Motorförare, Kommunalnämndens ordf., Saltsjöbaden, f. 86; 43—.
- Nordkvist**, Erik Olof Nikolaus, Grosshandlande, Stadsf., Falun, f. 87; 43—.

Stadshistoriska institutets arbetsutskott

- Larsson**, Oscar Edvin, Borgarråd, Stadsf., (se ovan) led. 43—, *Ordf.* 43—.
- Humble**, Erik Arnold Sixten, F. L., tf. Direktör, f. 95; 44—.
- Larsson**, Yngve Gustaf Richard, F. D., Borgarråd, Stadsf. (se ovan) 26—.
- Lindeberg**, Otto, Direktör, f. 63; 31—.
- Lindberg**, Folke Adolf, F. D., Docent, f. 03; *Institutets föreståndare o. arbetsutskottets sek.* 35—.
- En vakant.

Förbundsbyrån

Gustaf Adolfs torg 14, 3 tr. Stockholm. Expeditionstid kl. 9,30—16,30. Rt 23 34 60.

Direktör

Vakant, tf. **Humble**, Erik Arnold Sixten, F. L., Sekreterare (se nedan) 44.

Sekreterare

Humble, Erik Arnold Sixten, F. L., tf. Direktör (se ovan) 27, tf. **Törngren**, Carl Eric G:son, J. K., Andre sekreterare (se nedan) 44.

Andre sekreterare

Lindh, Karl Ejnar, f. 83; 19.

Törngren, Carl Eric G:son, J. K., f. 06; 37, tf. *Sekreterare* (se ovan).

Bokföringskonsulent och föreståndare för revisionsavdelningen

Löfgren, Bror Hilding Yngve, f. 01; 37.

En *assistent*, en *kassör*, tre *amanuenser*, två *biblioteksbiträden*, två *maskinskriverskor*, en *vaktmästare*, en *extra andre sekreterare*, en *extra assistent*, ett *extra biblioteksbiträde*, en *extra maskinskriverska* och två *extra kontorsbud*.

Svenska hamnförbundet

Gustaf Adolfs torg 14, Stockholm. Expeditionstid kl. 9,30—16,30. Rt 23 34 60.

Svenska hamnförbundet har bildats för att tillvarata svenska hamnars gemensamma intressen och främja samverkan mellan hamnarna. Varje av svensk kommun ägd hamn är berättigad till medlemsskap i förbundet, men även andra hamnar kunna efter förbundsstyrelsens prövning vinna inträde. Vid 1945 års ingång voro 45 hamnförvaltningar anslutna till förbundet.

Vid ordinarie förbundsmöte, som äger rum vart annat år och med en representant från varje hamn, bestämmes årsavgiften och utses styrelse om nio ledamöter och fem suppleanter. Styrelsen, som inom sig utser ordförande och vice ordförande, har att bevaka förbundets angelägenheter och att taga initiativ till åtgärder, som främja förbundets syften. Ett inom styrelsen utsett arbetsutskott bereder och handlägger vissa ärenden mellan sammanträdena. *Hamnförbundets byrå* samlar förbundets arbetsmaterial och besvarar inkommande förfrågningar. Förbundets kassa och räkenskaper handhavas av svenska stadsförbundet. Förbundet disponerar en särskild avdelning i stadsförbundets tidskrift.

Årsavgift, varierande efter hamnavgiftsintäkts storlek f. n. mellan 650 och 75 kr., erlades för år 1944 av Göteborgs stad med 650 kr.

Stadgar antagna vid förbundsmötet i Malmö den 11 juni 1929.

Styrelse

- Åkerman**, Gustaf Richard Joachim, Generallöjtnant, Stockholm, f. 68; led. 23—, *Ordf.* 23—.
- Frick**, Ernst Otto Manfred, J. K., f. d. Rådman, Göteborg, f. 72; led. 37—, v. *Ordf.* 37—.
- Lindström**, Vilhelm, Trafikchef, Halmstad, f. 70; 33—.
- Eliasson**, Oscar Wilhelm, Föreståndare, Hälsingborg, f. 73; 37—.

- Hermansson**, Janne Wilhelm, Lagerchef, Malmö, f. 76; 37—.
- Öhman**, Oskar Hugo, Lagerföreståndare, Norrköping, f. 83; 37—.
- Göransson**, Knut Harald, Borgarråd, Stockholm, f. 91; 41—.
- Hellström**, Carl Johan, Stuveriförman, Västerås, f. 85; 43—.
- Norenberg**, Carl Wilhelm, v. Konsul, Gävle, f. 81; 43—.

Suppleanter

Flink, Axel Theodor, Kassör, Kalmar, f. 81; 39—.
Carlsson, Trued Thure, v. Konsul, Sölvesborg, f. 67; 41—.
Geijer, Herman Wilhelm, v. Konsul, Karlstad, f. 74; 43—.

Salén, Birger, Bankdirektör, Härnösand, f. 90; 43—.
Dahlin, Gustaf Adolf Verner, f. d. Direktör, Göteborg, f. 84; 43—.

Sekreterare

Råberg, Folke Rikard, J. K., F. M., Amanuens, f. 00; 39.

Svenska städernas förhandlingsorganisation

Kansli Gustaf Adolfs torg 14. Stockholm. Expeditionstid kl. 9,30—16,30. Rt 20 35 52 och 20 30 09.

Svenska städernas förhandlingsorganisation, som på initiativ av svenska stadsförbundet bildades år 1920, har till ändamål att tillvarata städernas, köpingarnas och municipalsamhällenas intressen i frågor, om vilka förhandlas med hos dem anställda arbetare, och verka för likformighet i fråga om arbets- och lönevillkor för kommunernas arbetare genom att samla erfarenhet från detta verksamhetsfält samt genom åstadkommandet av en hela landet omfattande ordning i avtalen mellan städerna och deras arbetare, uppbyggd på grundval av en gemensam förhandlingsordning och vissa huvudbestämmelser i avtalen. Berättigade till inträde i organisationen äro svenska städer, köpingar och municipalsamhällen. Organisationen företrädes av ombudsmöte, styrelse och förhandlingsdelegation. Vid *ombudsmöte* företrädes varje medlem av ett ombud, vilket utses av för avtals- och lönefrågor särskilt tillsatt nämnd eller, där sådan icke finnes, av drätselkammare, kommunal- eller municipalnämnd. Ordinarie ombudsmöte äger rum vart tredje år. Vid omröstning å ombudsmöte tillkommer ombud olika antal röster efter folkmängden i den stad, ombudet företräder. *Styrelsen*, som består av sju ledamöter med sju suppleanter, väljes vid ordinarie ombudsmöte för tiden intill dess nästa ombudsmöte avslutats och åligger att handhåva organisationens ekonomiska och administrativa angelägenheter samt att i övrigt bevaka dess intressen. *Förhandlingsdelegationen* består av sju ledamöter med en suppleant för varje. Självskrivna äro styrelsens ordförande (vid förfall för honom vice ordföranden) samt ombuden för Stockholm, Göteborg och Malmö. Delegationens icke självskrivna ledamöter utses vid ordinarie ombudsmöte för samma tid som styrelsen. Organisationens medlemmar erlägga årligen dels en grundavgift på 300 kr., dels en storleksavgift med högst tre kr. för varje fullt 100-tal invånare.

Organisationens *kansli* har till huvudsaklig uppgift att lämna medlemmarna biträde vid förhandlingar angående hos dem anställda arbetare, att insamla och bearbeta material rörande kommunalarbetarnas löne- och arbetsförhållanden, att jämväl i övrigt följa utvecklingen i arbetarfrågor samt att besvara till kansliet inkomna förfrågningar.

Göteborgs stads avlöningsnämnd, som tidigare vid avtalsförhandlingar med kommunalarbetareförbundet samverkat med Stockholms stads löneavtalsnämnd samt Malmö stads avlöningsnämnd, bemyndigades av stadsfullmäktige den 16 mars 1922 att å stadens vägnar ingå i förhandlingsorganisationen.

Med svenska kommunalarbetareförbundet har organisationen den 24 februari 1936 ingått avtal rörande »Regler vid förhandlingar mellan till Svenska städernas förhandlingsorganisation anslutna kommuner och Svenska kommunalarbetareförbundet angående uppkomna meningskiljaktigheter och tolkning av gällande avtal». Enligt dessa förhandlingsregler skola uppkomna rättstvister, som icke kunna biläggas genom förhandlingar mellan parterna, avgöras av arbetsdomstolen. För fakultativt skiljenämnds-förfarande i intressetvister tillsättes en särskild skiljenämnd, bestående av fem ledamöter, av vilka de båda huvudorganisationerna vardera utser en ledamot och socialstyrelsen de återstående tre. Förhandlingsreglerna gällde

t. o. m. år 1944 med 6 månaders uppsägning. Därjämte har överenskommelse den 25 januari 1940 träffats mellan organisationerna angående »Allmänna bestämmelser i kommunala kollektivavtal», vilka i vad på huvudorganisationernas styrelser ankommer skola införas i lokala avtal, å vilka de hava avseende, som träffats mellan till förhandlingsorganisationen anslutna kommuner och kommunalarbetsareförbundet. Denna överenskommelse gällde till utgången av år 1944 med sex månaders uppsägning. Slutligen ha organisationerna den 5 mars 1943 träffat överenskommelse om »Allmänna regler för den totala säkerhetstjänstens organisation» i anslutning till den överenskommelse härom, som träffats mellan svenska arbetsgivareföreningen och landsorganisationen i Sverige.

Författningar. Stadga för svenska städernas förhandlingsorganisation, antagen vid det konstituerande ombudsmötet den 10 april 1920, med ändring den 29 oktober 1921, den 3 juni 1939 och den 27 augusti 1942.

Styrelse

Ordf., vakant.

Jung, Erik Samuel, Överlantmätare, Stadsf., Härnösand, f. 83; *v. Ordf.*

Berg, Otto Vendel, Kanslichef, Göteborg, f. 88.

Ericsson, Carl Herman, Stationskarl, Riksdagsman, Malmö, f. 91.

Lindgren, Wilhelm Teodor, Konsul, Disponent, Sundsvall, f. 82.

Johansson, Gösta Sture, J. K., Drätsel-direktör, Örebro, f. 94.

En vakant.

Suppleanter

Persson, Anders, Kassör, Hälsingborg, f. 83.

Norbeck, Nils Olof Axel, Löjtnant, Sparbanksdirektör, Djursholm, f. 96.

Graab, Anders Leander, Direktör, Jönköping, f. 95.

Schmidt, Folke, J. D., Docent, Lund, f. 09.

Spjuth, Karl Hjalmars, Ombudsman, Borås, f. 96.

Flinck, Yngve Fredrik, Konsul, Väster-vik, f. 01.

En vakant.

Förhandlingsdelegation

Ordf., vakant.

Jung, Erik Samuel, Överlantmätare, Stadsf., Härnösand (se ovan). *v. Ordf.*

Lindgren, Wilhelm Teodor, Konsul, Disponent, Sundsvall (se ovan).

Johansson, Gösta Sture, J. K., Drätsel-direktör, Örebro (se ovan).

Berg, Otto Vendel, Kanslichef, Göteborg, (se ovan).

Ericsson, Carl Herman, Stationskarl, Riksdagsman, Malmö (se ovan).

En vakant.

Suppleanter

Persson, Anders, Kassör, Hälsingborg, f. 83.

Johansson, Oskar Mauritz, Drätselkamma-rens verkst. led., Eskilstuna, f. 86.

Johansson, Carl Gustav, Arbetsförmed-lingsföreståndare, Söderhamn, f. 82.

Styrman, Georg August, J. K., Direktör, Stockholm, f. 83.

Carlbring, Carl Gustaf Einar, Dispo-ment, Göteborg, f. 80.

Linander, Otto Lorenz, Direktör, Malmö, f. 80.

Kansli

Norrthon, Gustaf Emil Fredrik, J. K., Di-rektör, f. 11.

Wallin, Karl Harry Andreas, Sekreterare, f. 95.

Engellau, Einar Ivar, J. K., Andre sekre-terare, f. 15.

Medlare i tvister mellan äkta makar

Den 25 augusti 1938 beslöt stadsfullmäktige att jämlikt 14 kap. § 37 i giftermålsbalken två medlare, en man och en kvinna, skulle utses att medla i tvister mellan äkta makar i Göte-borg. Medlarna utses av magistraten för två år.

Fredriksson, Carl Fritz, f. d. Överlärare, f. 71; 38—45.

Brammer, Gertrud Elfrida Elisabet, Fru, f. 89; 40—45.

Statens förlikningsmän i arbetstvister

För vart och ett av de distrikt, i vilka riket för sådant ändamål av Konungen indelas, förordnar Konungen en förlikningsman med uppgift att medla i tvister mellan arbetsgivare och arbetare. Riket har för detta ändamål indelats i sju distrikt.

Författningar. Lag om medling i arbetstvister den 28 maj 1920 med senare ändringar.

Förlikningsman för västra distriktet
(Hallands, Göteborgs och Bohus, Älvsborgs
samt Skaraborgs län)
Lindström, Erik Lechard, F. D., Lektor,
Uddevalla, f. 91; 35.

Särskild skiljedomare i arbetstvister
Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K., Råd-
man, f. 88; 37.

Länsnykterhetsnämnden

Enligt av Kungl. Maj:t utfärdad lag den 3 juni 1938, som trädde i kraft den 1 januari 1939, skall i varje län finnas en länsnykterhetsnämnd med uppgift att övervaka nykterhetstillståndet inom länet. Nämnden, som står under tillsyn av socialstyrelsen, skall tillika hålla sig underordnad om de kommunala nykterhetsnämndernas verksamhet och tillse, att dessa fullgöra dem tillkommande uppgifter samt lämna dem vägledning och bistånd.

Av ledamöterna, som utses för två år i sänder, utses en, som tillika skall vara ordförande, av socialstyrelsen, en som tillika skall vara läkare, av socialstyrelsen i samråd med medicinalstyrelsen, en av länsstyrelsen, en av landstinget och en av stadsfullmäktige. För varje ledamot utses på samma sätt en suppleant.

Ledamot

Hedvall, Jakob Julius, Byråföreståndare,
f. 86; 39—46 (vald av stadsf.).

Suppleant

Björck, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polis-
domare, f. 87; 39—46 (vald av stadsf.).

Änke- och pupillkassan för Göteborgs stads befattningshavare

Redan under år 1894 hade förslag väckts om åstadkommande av en änke- och pupillkassa för stadens ämbets- och tjänstemän samt betjänte. Sedan i ärendet en sjuannaberedning inkommit med yttrande, antogo stadsfullmäktige den 29 december 1898 ett av beredningen utarbetat förslag till reglemente och ingingo med ansökning till Kungl. Maj:t om fastställelse av detta förslag. Genom kungl. resolution den 10 november 1899 fastställdes reglemente för änke- och pupillkassan för Göteborgs stads ämbets- och tjänstemän samt betjänte. I samband med vissa ändringar i reglementet genom kungl. resolution den 4 november 1927 ändrades kassans namn till änke- och pupillkassan för Göteborgs stads befattningshavare.

Förpliknad till delaktighet i kassan är en var ordinarie innehavare av befattning, med vars innehavande följer rätt till pension å stadens stat. Innehavare av befattning, för vilken pensionsrätt stadgats först efter delägarens utnämning till befattningen, vare icke skyldig att inträda i kassan, men kan, efter prövning av kassans styrelse och på de av styrelsen bestämda särskilda villkor, förklaras berättigad till sådant inträde, dock icke efter fyllda 60 år. Från rätt till delaktighet är kvinna undantagen. Befattningshavare, som är lagligen skyldig att vara delägare i annan offentlig för statens eller kommunens befattningshavare avsedd änke- och pupillkassa, är ej förpliknad att ingå i kassan men kan vinna inträde om han därom hos styrelsen gör ansökan inom ett år efter antagandet till befattningen.

Delaktighet i kassan åtnjutes av varje delägare för beloppet av den pension, som enligt gällande pensionsstat tillkommer innehavare av delägarrens befattning efter uppnåendet av det antal levnads- och tjänsteår, som för full pensions åtnjutande finnes för befattningen föreskrivet. Härvid gälla emellertid följande bestämmelser: a) att delaktighet i kassan icke åtnjutes för högre belopp än 6.000 kr., b) att om pensionsbeloppet icke slutar å jämnt hundratals kronor, delaktighetsbeloppet höjes till närmast högre jämna hundratals, c) att innehavare av flera befattningar endast må vara delägare för befattningen med det högsta delaktighetsbeloppet, d) att delägare, som övergår till befattning med lägre delaktighetsbelopp, kvarstår vid det förutvarande beloppet och e) att delägare, som uppnått 60 levnadsår och befordras till befattning med högre delaktighetsbelopp, kvarstår vid sin förutvarande delaktighet.

Delaktighet i kassan räknas fr. o. m. den månad, varunder han tillträtt befattningen, vilket även gäller beträffande förhöjning av delaktighetsbelopp. Delaktighet i kassan fortfar även efter det delägaren erhållit avsked med pension av stadens medel.

Staden erlägger till kassan vid varje första utnämning av delägare till tjänst, som medför delaktighet i kassan, 25 % av delaktighetsbeloppet och vid varje förhöjning av detta belopp 25 % av den vunna förhöjningen, dock att, om till polispersonalen hörande delägare avgår eller entledigas ur stadens tjänst, för i den avgångne delägarrens ställe inträdande ny delägare icke erlägges ovan sagda 25 % av delaktighetsbeloppet. Härförutom inbetalar staden till kassan ett årligt belopp av 7.544 kr.

Delägaravgifterna äro inträdes- och tilläggsavgifter, årsavgift och åldersskilnadsavgift. *Inträdesavgift* utgår fyra promille av delaktighetsbeloppet för varje fullt år, varmed delägarrens ålder vid inträdet, räknat till nästa födelsedag, överskrider 25 år, och *tilläggsavgift* efter samma grunder vid varje sedermera inträdande förhöjning av delaktigheten. *Årsavgiften* utgår med så många promille av delaktighetsbeloppet, som antalet delägarrens levnadsår vid nästa födelsedag. Vid förhöjning av delaktighetsbeloppet ökas avgiften med så många promille av denna förhöjning, som delägaren vid nästa födelsedag efter förhöjningens inträdande räknar åldersår. För delägarrens hustru, som är mera än 10 år yngre än mannen, erlägges, om äktenskapet ingår före 60 år, en *åldersskilnadsavgift* enligt en särskild tabell. Alla dessa avgifter skola vid utbetalning av avlöning eller pension av vederbörande styrelse med proportionerlig andel innehållas och inbetalas till drätselkammaren.

Pension utgår fr. o. m. år 1933 med 28 % av mannens delaktighet vid dödsfallet. Efterlämnar delägare både änka och barn, tage änkan halva pensionen och barnen den andra hälften; efterlämnas endast änka eller då barnens pensionsrätt upphör, äger änkan uppbära hela pensionen, vilken, om endast barn äro pensionsberättigade, i sin helhet samfällt tillfaller dessa, dock att om endast ett barn finnes, detta åtnjuter blott halva pensionen. Pensionsrätt tillkommer icke delägarrens lagligen fränskilda hustru och kan icke grundas på giftermål, trolovning eller adoption, som kommit till stånd bl. a. efter det delägare fyllt 60 år. Pension upphör för änka, då hon ingår nytt äktenskap, och för barn, då det uppnått 21 års ålder eller dessförinnan inträtt i äktenskap. Pension får icke för gäld utmätas eller med kvarstad beläggas.

All *penningförvaltning* för kassan ombesörjes av drätselkammaren. I övrigt handhaves kassans angelägenheter av en *styrelse* av sju personer, av vilka stadskamreraren är självskriven ledamot. Av övriga ledamöter väljas av stadsfullmäktige fyra och av delägarne två, varje gång för två år. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46. Stadsfullmäktige välja två och delägarne en styrelsesuppleant för ett år i sänder. För granskning av styrelsens och drätselkammarens förvaltning välja stadsfullmäktige två revisorer med en suppleant och delägarne en revisor med suppleant, alltid för nästkommande kalenderår.

Delägarna hava ordinarie sammanträde i december för val, men kunna av styrelsen eller då minst 10 delägare därom göra skriftlig framställning till styrelsen kallas till extra sammanträde.

Författningar m. m. Reglemente den 10 november 1899 jämte däri genom kungl. resolutioner den 4 september 1908, den 18 juni 1910, den 24 oktober 1913, den 14 september 1923, den 3 juli 1925, den 4 november 1927 samt den 1 januari 1933 företagna ändringar.

Styrelse

Lagerholm, Gustaf Emil, f. d. Skatte-
exekutor, f. 76; led. 23—46, *Ordf.* 40—,
(vald av stadsf.).

Leandersson, John Iwar, Kamrerare,
Stadsf., f. 90; led. 29—46, *v. Ordf.* 40—,
(vald av delägarna).

Bengtsson, Nils Emanuel, J. K., Förste
stadsfogde, f. 92; 33—45 (vald av stadsf.).

Strömberg, Carl Algot, Assistent h.
fattigv., f. 89; 35—46 (vald av stadsf.).

Carlsson, Ernst Alexius, Sekr. h. barna-
vårdsn., f. 82; 40—45 (vald av delägarna).

Löfman, Axel Birger, Reparator, f. 96;
44—45 (vald av stadsf.).

En vakant.

Suppleanter

Ling, Carl Johan, f. d. Kriminalkommis-
sarie, f. 83; 28— (vald av stadsf.).

Gredin, John Vilhelm, Förrädsförvaltare,
f. 88; 36— (vald av delägarna).

Gustavson, Johan Oscar, Förste kam-
marskrivare, f. 88; 44— (vald av stadsf.).

Revisorer

Dahlgren, Carl Inge, J. K., Stadsassessor,
f. 05; 44— (vald av delägarna).

Hedlund, Knut Ivar Vilhelm, Tillsynings-
vaktmästare, f. 13; 44— (vald av stadsf.).

Andrén, Allan Skoglar, Assistent h. fattigv.,
f. 03; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Isaksson, Erik Natanael, Tillsyningsman,
f. 96; 44— (vald av delägarna).

Hansson, Karl Oskar Lenart, Kontors-
skrivare, f. 15; 45— (vald av stadsf.).

Sekreterare

Stenström, Yngve Romanus, J. K.,
Stadsombudsman, f. 91; 30.

Personer, valbara till ledamöter i expropriationsnämnd

Enligt § 23 i lagen den 12 maj 1917 om expropriation skall, sedan den förberedande handläggningen av expropriationsmål avslutats, och därest parterna ej överenskommit om expropriationsersättningen, tillsättas en särskild expropriationsnämnd. Om dennas sammansättning och befogenhet stadgas i §§ 23—27 av förenämnda lag.

Till ordförande i dylika nämnder utser konungens befallningshavande för en tid av tre år en i praktiska värv väl förfaren person jämte en ersättare. Ledamöterna utses i varje särskilt fall av parterna bland vissa personer. De valbara äro inom länet till antalet 71, av vilka 35 utses av konungens befallningshavande, 12 väljas av stadsfullmäktige i Göteborg samt 24 av landstinget, samtliga för en tid av tre år.

Ordförande

Brunbäck, Sten Torgny, Hjäradsskrivare,
f. 81; 40—47.

Ersättare för ordföranden

Ahlberg, Erik Gunnar Folke, Överlant-
mätare, f. 98; 40—47.

Valbara personer¹⁾

Utsedda av stadsfullmäktige i Göteborg

Ahsman, Karl Thorsten Fridolf, Hand-
lande, f. 00; 35—46.

Holm, Julius, Överförmyndare, f. 80;
36—47.

Aberg, Albin, Droskchaufför, f. 95;
36—46.

Hedman, Karl Hjalmar, f. d. Lok-
mästare, f. 76; 37—45.

Johanson, Karl Oscar (Oscar K.), Hand-
lande, f. 88; 39—47.

Wängfelt, Karl Viktor, Verkst. direktör,
f. 87; 39—47.

Pauli, Nils Wilhelm Nikolaus, Reparator,
f. 91; 39—46.

Sjövård, Carl Ernst Nicolaus, Träd-
gårdsmästare, f. 74; 40—46.

¹⁾ I alfabetiska förteckningen hava endast medtagits inom Göteborg mantalsskrivna personer.

- Carlbring**, Carl Gustaf Einar, Disponent, f. 80; 42—45.
- Hasslöf**, Olof Paul Herman, Amanuens, f. 01; 42—45.
- Torstenson**, Nils Wilhelm, f. d. Landstingsdirektör, f. 76; 44—47.
- Andersson**, Carl Oscar Leonard, Bankdirektör, f. 87; 44—45.

Utsedda av länsstyrelsen i Göteborg

- Göransson**, Werner, F. L., Byråchef, Göteborg, f. 88; 42—45.
- Steen**, Sven Oskar, Arkitekt, Göteborg, f. 77; 32—45.
- Norén**, Johan Valdemar, Kassör, Göteborg, f. 91; 40—45.
- Söderlund**, Carl Erik, Godsägare, Ljungkile, f. 96; 33—45.
- Hansson**, Karl Severin, Arkitekt, Göteborg, f. 84; 41—45.
- Finstad**, Einar Nicolay, Godsägare, Strömstad, f. 80; 34—45.
- Ahlberg**, Erik Gunnar Folke, Överlantmätare (se ovan) 44—45.
- Petersson**, Bror Pontus, Lantbrukare, Mölnlycke, f. 95; 43—45.
- Källén**, Karl Axel, Gjutare, Lysekil, f. 90; 38—45.
- Ljungqvist**, Nils Gustav, Verkstadsförman, Strömstad, f. 88; 40—45.
- Wikström**, Alfred Herman, Trädgårdskonsult, Uddevalla, f. 87; 40—45.
- Hård af Segerstad**, Jacob Carl Gustaf, J. K., Löjtnant, e. o. Länsassessor, Göteborg, f. 85; 40—45.
- Mattsson**, Sven Alexius, Lantbrukare, Hunnebostrand, f. 81; 38—47.
- Rosén**, Nils Walfrid, F. D., Fiskeriintendent, Göteborg, f. 82; 32—47.
- Carlsson**, Axel Marenus, Fiskare, Tjärnö, f. 80; 17—47.
- Blomgren**, Karl Jerker, Landsfiskal, Kungälv, f. 90; 25—47.
- Nyblom**, Gunnar Daniel, Landsfiskal, Lysekil, f. 90; 41—47.
- Millén**, Ernst Julius, Vägdirektör, Major i K. V. o. V. K., Göteborg, f. 89; 38—47.
- Mellin**, Gustaf Ragnar, Agronom, Resteröd, f. 03; 35—47.
- Laurell**, Johan Laurens, Lantbrukare, Skredsvik, f. 88; 37—47.

- Samuelsson**, Zackarias James Eugén, Lantbrukare, Hönö, f. 96; 38—47.
- Ferm**, Herman, Förvaltare, Hovenäset, f. 79; 41—47.
- Karlén**, Karl, Fattigvårdsföreståndare, Ängebacken, f. 00; 39—47.
- Toreld**, Erik Torger, Lantbrukare, Rabalshede, f. 91; 42—47.

- Waller**, Sven, Skeppsredare, Göteborg, f. 78; 20—46.
- Kristofersson**, Karl, Lantbrukare, Säve, f. 78; 31—46.
- Bergqvist**, Gustaf Adolf, J. K., Rådman, Göteborg, f. 88; 32—46.
- Henriques**, Einar Wilhelm, Handlande, Göteborg, f. 89; 20—46.
- Jonasson**, Gustaf Folke, Egnahemsdirektör, Uddevalla, f. 85; 25—46.
- Sköldén**, Karl Ivar, Lantbrukare, Ucklum, f. 80; 39—46.
- Olsson**, Axel Olof Mikael, Lantbrukare, Lyse, f. 78; 41—46.
- Spetz**, Gunnar, Lantbrukare, Spekeröd, f. 91; 37—46.
- Ros**, Gustaf Axel Wilhelm, J. K., Direktör, Göteborg, f. 01; 41—46.
- Nilsson**, Nils Sverker, Civilingenjör, extra Lantbruksingenjör, Göteborg, f. 04; 44—46.
- Andersson**, Anders Olof Bertil, Kommunalnämndsordförande, Hjalteby, f. 08; 44—46.
- Person**, Herbert Emanuel, Jordbrukskonsult, Uddevalla, f. 96; 45—46.

Utsedda av länets landsting

- Karlsson**, Anders Viktor, Lantbrukare, Brastad, f. 88; 37—45.
- Borg**, Carl Albert, Kommunalnämndsordförande, Lyse, f. 79; 17—45.
- Andersson**, Johan August, Stenhuggeriförman, Gravarne, f. 85; 29—45.
- Olsson**, Mårten Richard, Lantbrukare, Lur, f. 85; 43—45.
- Skoglund**, Albert, Ingenjör, Göteborg, f. 82; 38—45.
- Persson**, Johan Adolf, Lantbrukare, Jäger, f. 78; 42—45.
- Hansson**, Karl Oskar, Lantbrukare, Bullaren, f. 93; 43—45.

Olsson, Axel Gunnar, Lantbrukare, Brodalen, f. 86; 36—47.

Johansson, Ivar Natanael, Lantbrukare, Gilleby, f. 91; 36—47.

Abrahamsson, Julius, Lantbrukare, Gilleby, f. 86; 35—47.

Karlsson, Karl Oskar, Stenhuggare, Krokstrand, f. 89; 33—47.

Johansson, Carl Edvin, Lantbrukare, Nösund, f. 00; 41—47.

Hermansson, Herbert Eugen, Lantbrukare, Hovgården, f. 06; 45—47.

Molander, Arvid Ragnar, F. D., Förste assistent, Lysekil, f. 86; 35—47.

Svensson, Gustav Patrik, Nämndeman, Mölndal, f. 84; 45—47.

Carlander, Rolf, Lantbrukare, Munke-dal, f. 87; 41—46.

Christianson, Olof Amandus, Lantbrukare, Ytterby, f. 80; 20—46.

Larsson, Anders Vilhelm, Lantbrukare, Fjällbacka, f. 77; 35—46.

Sanne, Gunnar Teodor, Godsägare, Morlanda, f. 79; 25—46.

Olsson, Gustaf Julius, Trädgårdsmästare, Svenshögen, f. 96; 23—46.

Andersson, Gustaf Allan, Lantbrukare, Hoga, f. 97; 41—46.

Englund, Torsten Fritiof, Rättare, Källered, f. 99; 41—46.

Björnström, Johan Olof Nykander, Fiskare, Gravarne, f. 92; 41—46.

Gode män vid laga skifte

Enligt kap. 6 § 4 av lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad skall inom varje stad finnas ett erforderligt antal, dock minst två gode män, vilka skola biträda vid förrättande av laga skifte. De väljas av stadsfullmäktige för en tid av sex år.

Sista valet gäller för perioden 1942—47.

Svensson, Nils August, Civilingenjör, Major i K. V. o. V. K., f. 79; 18—47.

Svensson, Sven Adiel (Adrian), f. d. Kontorist, f. 74; 30—47.

Gustafsson, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; 36—47.

Hall, Axel Rudolf, Arkitekt, f. 04; 37—47.

Vattenrättsnämndeman för Göteborgs stad

Enligt kungl. kungörelsen av den 17 oktober 1941 skall stadsfullmäktige i stad, som ej lyder under landsrätt välja en vattenrättsnämndeman efter samma bestämmelser som gälla val till nämndeman i häradsrätt. Valet gäller för en tid av sex år. Vattenrättsnämndemannen för Göteborg skall vara ledamot av Västerbygdens vattendomstol, som består av en vattenrättsdomare såsom ordförande samt som övriga ledamöter två vattenrättsingenjörer och två vattensrättsnämndemän.

Öberg, Knut Erik, Ingenjör, f. 96; 42—47.

Järnvägsrådet

Enligt föreskrifter i kungl. brev den 1 november 1907 har inrättats ett *järnvägsråd*. Detta sammanträder på särskild kallelse av Kungl. Maj:t och äger att avgiva yttranden i frågor, som av Kungl. Maj:t hänskjutas till detsamma, ävensom att framställa förslag i ärenden angående förhållanden mellan statens järnvägar och trafikanterna.

I kungl. brev till järnvägsstyrelsen den 30 juni 1932 har antalet ledamöter i järnvägsrådet bestämts till 25. Av dessa utses tre av Kungl. Maj:t, en väljes av stadsfullmäktige i var och en av städerna Stockholm, Göteborg och Malmö och de övriga av olika närings-korporationer, samtliga fr. o. m. 1935 för tre år i sänder.

Ledamot

(vald av stadsfullmäktige i Göteborg)

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullm:s andre v. ordf., f. 80; 36—46.Representerade näringskorporationer äro:
ombud för hushållningssällskapen 3, han-

delskammarmötet eller dess kommitté 4, Sveriges köpmannaförbund 1, allm. exportföreningen 1, allm. sjöfartsföreningen och redareföreningen 1 tillsammans, fullmäktige i järnkontoret 2, trävaruexportföreningen 1, trämasse- och cellulosa-föreningarna 1 tillsammans, industriförbundet 3 samt Sveriges hantverksorganisation 1.

Vägsynenämnden

Enligt lag om allmänna vägar den 30 juni 1943, som trädde i kraft den 1 januari 1944, skall för Göteborgs stad utses en vägsynenämnd bestående av ordförande och två ledamöter, av vilka ordföranden och en ledamot jämte suppleanter för dem förordnas av länsstyrelsen och en ledamot jämte suppleant utses av stadsfullmäktige. Nämnden utses för fyra år i sänder. Kunskap och erfarenhet om väghållning, jordbruk och skogsskötsel böra vara företrädda inom nämnden.

Vägsynenämnden skall föreskriva fastighetsägare att borttaga eller ändra upplag, stängsel eller annat, som kan skydda vägbanan eller innebära fara för trafiksäkerhet m. m.

*Ordförande***Brunbäck**, Sten Torgny, Hjäradsskrivare, f. 81; 44—47 (utsedd av K. B.).*Suppl. f. ordföranden***Hirsch**, Adolf, Stadsingenjör, Mölndal, f. 90; 44—47 (utsedd av K. B.).*Övriga ledamöter***Nilsson**, Nils Sverker, Civilingenjör, extra Lantbruksingenjör, f. 04; 44—47, (utsedd av K. B.).**Persson**, Frans Ludvig, Civilingenjör, Fastighetsdirektör, f. 01; 44—47 (vald av stadsf.).*Suppleanter***Karlsson**, Oskar Wilhelm, Förtroendemän, f. 84; 45—47 (utsedd av K. B.).**Hultman**, Nils Arthur, Civilingenjör, Gatuchef, f. 79; 44—47 (vald av stadsf.).**Hästuttagningsnämnden**

Enligt kungl. förordning av den 9 oktober 1942, som trädde i kraft den 1 januari 1943, skall i varje kommun finnas en hästuttagningsnämnd med uppgift att ifråga om uttagning av hästar och hästfordon för krigsmaktens behov tillvarata näringslivets intressen. Ledamöterna, till antalet tre, om ej länsstyrelsen på förslag av kommunen annorlunda förordnat, skola vara boende inom kommunen eller äga jordbruksfastighet inom densamma samt äga ingående kännedom om näringslivet och hästbeståndet därstädes. Nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för fyra år i sänder.

*Ledamöter***Hartmann**, Ernst Frans Johan, Disponent, f. 98; 43—46.**Andersson**, Sven Albin, Lantbrukare, f. 89; 43—46.**Andrén**, Johan Alfred, Tillsyningsman, f. 91; 43—46.*Suppleanter***Johansson**, Sigvard Gunnar, Chaufför, f. 08; 43—46.**Svanlund**, Gustav Alfred, Ombudsman, f. 76; 43—46.**Åberg**, Albin, Droskchaufför, f. 95; 43—46.**Inskrivningsnämnd för Västgöta—Bohus inskrivningsområde nr 17**

Enligt gällande värnpliktslag av den 30 december 1941 samt kungl. förordningen av samma dag angående rikets indelning i inskrivningsområden samt val av ledamöter i inskrivnings-

nämnder skall för varje inskrivningsområde finnas en inskrivningschef och en inskrivningsnämnd. Konungen har dock rätt att förordna, att för varje inskrivningsområde skall finnas två eller flera inskrivningsnämnder, var och en för viss del av området. Västgöta-Bohus inskrivningsområde nr 17 har sålunda två inskrivningsnämnder, den ena för göteborgsdelen, den andra för bohusedelen. Göteborgsdelen omfattar Göteborgs stad samt Fässbergs och Askims landsfiskalsdistrikt.

Inskrivningsnämnden för göteborgsdelen består av en av Konungen förordnad ordförande samt tre icke militära ledamöter, varav två väljas av stadsfullmäktige och en av Göteborgs och Bohus läns landsting. I fråga om valbarhet till icke militär ledamot eller suppleant i inskrivningsnämnd samt obehörighet att utöva rätt att avsäga sig sådant uppdrag skall vad som är stadgat om valbarhet, obehörighet och rätt till avsägelse beträffande stadsfullmäktige äga motsvarande tillämpning. Hinder för valbarhet till ledamot eller suppleant i inskrivningsnämnd föreligger dock ej beträffande den som på grund av viss tjänsteställning icke kan vara stadsfullmäktig.

Ordförande

Lundgren, Richard Birger Elias, Överstelöjtnant, Uddevalla, f. 89; 43—46 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Ledamöter

Blomgren, Erik Johan, Ombudsman, f. 92; (24) 43—46 (vald av stadsf.).

Carlsson, John Gottfrid, Spårvagnsförare, f. 87; (37) 45—46 (vald av stadsf.).

Svensson, Gustav Patrik, Agent, Mölnadal, f. 84; 43—46 (vald av landstinget).

Suppleanter

Carlsson, Anders Bernhard, Kassör, f. 88; (28) 43—46 (vald av stadsf.).

Ek, Arthur Georg, Metallarbetare, f. 03; 45—46 (vald av stadsf.).

Johnsson, Gustav Emil, Socialvårdsassistent, Mölnadal, f. 85; 43—46 (vald av landstinget).

Värderingsnämnder enligt rekvisitionslagen

För handläggning av ärenden rörande ersättning enligt rekvisitionslagen den 30 juni 1942 samt ärenden, som äga samband därmed, skola tillsättas dels en värderingsnämnd för hela riket (riksvärderingsnämnden) dels ock lokala värderingsnämnder, nämligen hästvärderings-, bilvärderings- och allmänna lokala värderingsnämnder inom länen samt fartygsvärderingsnämnder inom marindistriktet. Antalet lokala värderingsnämnder bestämmas i den ordning Konungen föreskriver.

Lokal värderingsnämnd skall bestå av tre ledamöter. Av ledamöterna i hästvärderingsnämnd, bilvärderingsnämnd och allmän lokal värderingsnämnd utses två, därav den ene tillika ordförande, av länsstyrelsen samt den tredje ledamoten av militär myndighet. Av ledamöter i fartygsvärderingsnämnd utses två, därav den ene tillika ordförande, efter förslag av kommerskollegium av länsstyrelsen i det län, där chefen för marindistriktet har sitt säte, samt den tredje ledamoten av militär myndighet. För varje ledamot i lokal värderingsnämnd utses två suppleanter, i övriga nämnder en för varje ledamot.

Beträffande uppgifter rörande ledamöter och suppleanter i förenämnda nämnder hänvisas till länskungörelserna för Göteborgs och Bohus län, då såväl ordförande som samtliga ledamöter och suppleanter numera utses av statliga myndigheter.

Val av stadens ombud jämte ersättare vid den allmänna lokala värderingsnämndens för Göteborgs stad sammanträden för handläggning av frågor om ersättning jämlikt 81 och 82 §§ i civilförsvarslagen den 15 juli 1944, verkställdes av stadsfullmäktige den 30 november samma år.

Ombud

Holm, Julius, Överförmyndare, f. 80; 44.

Ersättare

Akesson, Åke, J. K., Notarie h. drätselkammaren, f. 13; 44.

2. Institutioner för handel och annan ekonomisk verksamhet

Handelskammaren i Göteborg

Östra Hamng. 28. Expeditionstid kl. 9,30—16,30, juni—augusti kl. 9,30—16. Kansli Rt linjeväljare 13 47 01, 13 40 58, 13 11 78.

Handelsföreningens fullmäktige i Göteborg, vilka sedan den 1 januari 1906 även utgöra handelskammaren i Göteborg, är den direkta fortsättningen av det den 22 februari 1661 bildade handelsgillet i Göteborg. Detta, som tillkom på begäran av samtliga »kiöp- och handelsmän», organiserades i likhet med den tidens övriga gillen och skrän samt avsåg att i främsta rummet tillgodose sina medlemmars intressen. År 1734 rekonstruerades handelsgillet samtidigt som namnet ändrades till handels societeten. Med införandet av näringsfriheten 1846 omorganiserades än en gång den gamla köpmannasammanslutningen och erhöll det ännu brukade namnet handelsföreningen i Göteborg med av denna valda fullmäktige som beslutande och verkställande organ. När fråga uppstod om inrättandet av handelskamrar inom riket, beslöt fullmäktige att från och med den 1 januari 1906 övertaga de uppgifter, som tillkomma en handelskammare, samtidigt som de fortfarande fungerade såsom fullmäktige för handelsföreningen. I anledning härav antogs namnet handelskammaren i Göteborg vid sidan av det alljämt brukade handelsföreningens fullmäktige. Sedan kungl. förordning utfärdats angående auktoriserandet av handelskamrar, erhöll handelskammaren i Göteborg Kungl. Maj:ts auktorisation den 2 november 1917 och ändrade sina stadgar till överensstämmelse med föreskrifterna i nämnda förordning.

Handelskammaren har bl. a. till uppgift

att med uppmärksamhet följa handelsns och näringarnas ställning samt föreslå och verkställa utredningar rörande de åtgärder, som böra vidtagas för främjande av landets och särskilt Göteborgs handel, sjöfart, industri och kommunikationsväsende;

att samlas och bearbeta statistiska och andra uppgifter rörande handel och näringar;

att i sådana näringsfrågor, som av stats- eller kommunala myndigheter hänskjutas till handelskammaren, avgiva yttranden eller tillhandahålla upplysningar, ävensom att fullgöra sådana funktioner, som enligt lag eller särskild föreskrift äro eller varda handelskammaren ålagda eller som av kommunala myndigheter kunna påfordras;

att hos vederbörande statsmyndigheter i näringsfrågor göra de framställningar, vartill den må finna anledning;

att på begäran, då handelskammaren finner så lämpligt, mot ersättning eller avgiftsfritt, lämna bemedling för biläggande av tvister rörande affärsavtal, leveranser o. dyl. samt yttra sig rörande handelsbruk;

att utfärda intyg angående varors ursprung och andra med näringslivet sammanhörande förhållanden; samt

att meddela auktorisation åt revisorer och godkännande av granskningsmän.

Utom dessa mera allmänna uppgifter hava genom särskilda förordningar åt handelskammarna uppdragits vissa funktioner såsom att avgiva yttrande över ansökningar om tullrestitution m. fl. dylika. Handelskammaren utser två ledamöter och två suppleanter i Göteborgs hamnstyrelse, tre ledamöter i styrelsen för handelshögskolan i Göteborg samt tre ledamöter i styrelsen för Göteborgs handelsinstitut. Handelskammaren förvaltar även handelshögskolans och handelsinstitutets fonder. För biläggandet av tvister har handelskammaren tillsatt en skiljedomsstol, som består av fem ledamöter och tre suppleanter, valda inom handelskammaren.

Handelskammaren består av 32 medlemmar, vilka väljas för fyra år av och inom handelsföreningen. Därjämte finnas fem suppleanter, vilka väljas för ett år i sänder. Av medlem-

marna skola minst 10 representera grosshandeln, 10 industrien och fyra sjöfarten. Medlemmarna av handelsföreningen äro de enskilda personer eller bolag och ekonomiska föreningar, vilka inom Göteborg och dess omgivningar såsom yrke idka handel, industri, sjöfart eller annan därmed jämförlig näringsverksamhet och som upptagits i föreningen. Ingen välkänd näringsidkare inom distriktet må utestängas från att vinna medlemskap i föreningen. I granskningen av handelskammarens räkenskaper och förvaltning äger en av stadsfullmäktige utsedd revisor deltaga, sedan handelskammaren år 1911 för sin verksamhet erhållit visst anslag ur Wilh. Röhss' utdelningsfond.

Fullmäktige i handelsföreningen tillkomma bl. a. att inom sig utse börsdirektionen i Göteborg, att yttra sig angående tillsättandet av vägare och mätare samt att förvalta betydande för välgörande ändamål donerade fonder.

Stadgar m. m. Arbetsordning för handelsföreningens fullmäktige i Göteborg 1918. Stadgar för handelskammaren i Göteborg, fastställda av Kungl. Maj:t den 2 november 1917 med senare vidtagna ändringar. Stadgar för handelskammarens i Göteborg skiljenämnd 1910. Stadga angående av Handelskammaren i Göteborg auktoriserade revisorer och godkända granskningsmän.

Skrifter: Göteborgs Handelsgille — Handels societet — Handelsförening. Handelskammaren 1661—1911. Minnesskrift av H. Fröding, Gbg 1911. Ärlig redogörelse för handelskammarens verksamhet. Meddelanden från Handelskammaren i Göteborg (sex häften per år).

Ordförande

Wijkander, Anders Emil Theodor, J. o. F. K., Assuransdirektör, f. 80; led. 25—46, Ordf. 38—.

Vice ordförande

Leffler, Hakon, F. K., Civilingenjör, f. 87; led. 25—48, v. Ordf. 35—.

Söderberg, Torsten Olof, J. K., Generalkonsul, Direktör, f. 94; led. 35—46, v. Ordf. 38—, *Kassaf.* 38—.

Olson, Frans Erik Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, Riksdagsman, f. 86; led. 39—46, v. Ordf. 40—.

Övriga ledamöter

Alpen, Heinrich Peter Theodor, Konsul, Handlande, f. 67; 06—46.

Hamberg, Ragnar, Direktör, f. 73; 09—46.

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; 18—45.

Carlsson, Gunnar Fredrik, Generalkonsul, Skeppsredare, f. 87; 18—45.

Berlin, Otto Richard, Direktör, f. 80; 23—45.

Waller, Per, Skeppsredare, f. 88; 26—48.

Belfrage, Nils Åke, Bankdirektör, f. 80; 32—47.

Clemedtsen, Emil, Kapten, Direktör, f. 88; 33—48.

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; 35—48.

Odqvist, Karl Torsten, Direktör, f. 83; 36—47.

Pettersson, Sven Arvid, Direktör, f. 86; 38—45.

Wennerström, Harry, Direktör, f. 87; 38—45.

Dahlén, Mårten Ferdinand, Direktör, f. 79; 39—48.

Wendt, Ivar Otto, Civilingenjör, Disponent, f. 80; 39—45.

Swensson, Karl, Skräddaremästare, f. 83; 39—47.

Simonsson, Yngve Albert, Civilingenjör, Direktör, f. 89; 39—47.

Svensson, Adolf Simon Carl, Direktör, f. 89; 39—48.

Edström, Walter Simon, Konsul, Direktör, f. 91; 39—46.

Gabrielsson, Assar Thorvald Natanael, Direktör, f. 91; 39—45.

Hanson, Olof Henrik Adolf, Direktör, f. 80; 40—47.

Arnulf-Olsson, Edvin, Direktör, f. 81; 40—48.

Rydbeck, Patrik Samuel, Överingenjör, f. 83; 40—47.

Wetter, Sten Erik, Konteramiral, Skeppsredare, f. 89; 40—47.

Borglund, Ernst Alfred, Direktör, f. 92; 40—47.

Bökman, Karl Rudolf, Direktör, f. 95; 40—46.

Thulin, Folke Gabriel, Direktör, f. 97; 42—45.

Cewers, Albert, Konsul, Disponent, f. 87; 42—48.

Suppleanter

Ekman, Claes Emil Persival, Konsul, f. 98; 40—.

Hill-Lindquist, L a r s Axel, Direktör, f. 01; 40—.

Trapp, H a r r y Carl Adolf Oscar Rudolf, Konsul, Skeppsredare, f. 93; 40—.

Åhlund, N i l s Jonas, Direktör, f. 97; 42—.

Thorburn, B e r t i l William, Direktör, f. 07; 44—.

Revisorer

Karlgren, A n t o n N i l s Richard, Aukt. revisor, f. 99; 31— (vald av handelsföreningen).

Dolfe, G u s t a v Adolf, Kapten i reserven, Direktör, f. 90; 39— (vald av handelsföreningen).

Lind, G u n n a r Artur William, Direktör, f. 00; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Kronberg, K a r l E r i k Isidor, Aukt. revisor, f. 08; 39— (vald av handelsföreningen).

Larsson, A x e l S i g u r d, Direktör, f. 81; 42— (vald av handelsföreningen).

Dahlquist, G u s t a f I v a r Selim, Snickare, f. 82; 44— (vald av stadsf.).

Sekreterare

Mottagningstid kl. 9,30—16,30.

Uddenberg, R a g n a r, J. K., f. 10; (39) 43.

Amanuens

Segge, Å k e, D. H. S., f. 13; 38.

Kanslist

Ekström, O l o f E r l a n d, f. 98; (31) 38.

Av handelskammaren auktoriserade revisorer

Karlgren, A n t o n N i l s Richard, Revisor, f. 99; 29.

Stenberg, J o h a n E d v a r d, Kapten, Revisor, f. 93; 29.

Hagman, K a r l O t t o Bernhard, Revisor, f. 92; 32.

Holmqvist, H a r r y Filip, Kapten, Revisor, f. 87; 32.

Bredberg, P e r L e o Waldemar, Revisor, f. 87; 33.

Kåreby, A x e l Edvin Herbert, Revisor, f. 09; 36.

Jacobsson, R o l f Theodor, Revisor, f. 96; 36.

Carlström, R a g n a r Vilhelm, Revisor, f. 09; 38.

Nordelöf, I v a r Oskar Konstantin, Revisor, f. 10; 38.

Odham, K a r l I v a r Helge, Revisor, f. 07; 38.

ter Vehn, A l b e r t Hans, Professor, f. 00; 38.

Kellgren, M a l t e S u n e Emanuel, Lektor, f. 06; 39.

Zetterholm, N i l s Olof, F. L., Revisor, f. 02; 39.

Wik, K n u t Simon, Revisor, f. 01; (33) 40.

Bernalt, K a r l F i l i p Ruben, Revisor, f. 12 40.

Ferm, S t e n A n k e r Alexander, Revisor, f. 12; 40.

Nordenham, O l o f Bernhard Fredrik, Revisor, f. 05; (38) 41.

Lundberg, E r i k, Revisor, f. 14; 42.

Brolin, F o l k e Alexander, Revisor, f. 05; 42.

Gustafsson, C a r l P e t t e r, Revisor, f. 88; 43.

Fryklund, Å k e Ingemar, Revisor, f. 13; 43.

Levander, B i r g e r Gottfrid, Revisor, f. 15; 44.

Ahrén, C l a e s Erik, Revisor, f. 15; 44.

Danielson, S t i g, Revisor, f. 18; 44.

Av handelskammaren godkända granskningmän

Carlbohm, J o h n G u s t a v Jeanot, Avdelningschef, f. 00; 32.

Forsmark, S i g f r i d, Revisor, f. 86; 32.

Lange, A l g o t, Revisor, f. 88; 32.

Mörner, K a r l H j a l m a r Stella; Bankkamrer, f. 85; 32.

Neander, G u s t a f Emil, Revisor, f. 77; 32.

Rejner, N i l s J o h a n, Bankkamrer, f. 85; 32.

Thorén, C a r l Waldemar, Bankkamrer, f. 88; 32.

Westberg, G e o r g W i l l i a m, Revisor, f. 88; 32.

Orvik, E i n a r Fredrik, Revisor, f. 98; 36.

Jakobson, K a r l Jakob, Revisor, f. 88; 36.

Ahlqvist, O s c a r Alexius, Bankkamrer, f. 78; 36.

Claësson, C a r l Algot, Revisor, f. 87; 38.

Elfström, G u s t a f Alfred, Kamrer, f. 94; 38.

Pahlby, T u r e, Avdelningschef, f. 92; 38.

Peterson, A x e l B e r n e r, Banktjänsteman, f. 91; 38.

Dahlström, A n d e r s I v a r, Revisor, f. 91; 39.

Littke, T i m o t e u s (T i m) Domenicus, Förste kamrerare, f. 92; 39.

Ingemansson, J o h n D a v i d I n g e m u n d, Ämneslärare, f. 02; (34) 39.

Sontag, C h r i s t i a n H e n r i, Bankdirektör, f. 89; (33) 39.

Andrén, S v e n Oskar, Revisor, f. 01; 40.

Rahm, E r n s t S i g f r i d, Revisor, f. 94; 40.

Svensson, Å k e E i n a r, Kamrer, f. 11; 40.

Blomqvist, V i o l a, Fröken, f. 03; 42.

Nordin, F o l k e A n t o n Emil, Revisor, f. 03; 42.

Andersson, G ö s t a Eugen, Revisor, f. 00; (41) 43.

Gröndahl, K a r l E r i k, Banktjänsteman, f. 09; 43.

Ahlström, B e r t i l Albert, Revisor, f. 13; 44.

Jönsson, S v e n A r v i d Kristian, f. 16; 44.

Svenska mässan, stiftelse

Kommissariat: Örgrytevägen. Rt verkst. direktören 18 20 60, exp. och kassa 18 20 61.

Utställningslokaler. Mässhallarna, Örgrytevägen. Rt kortbyrå 16 29 59.

Redan så tidigt som 1804 framfördes i göteborgspressen förslag om anordnandet av en varumässa, som syntes motsvara, vad man numera förstår med en mässa. Först år 1918 realiserades emellertid i Sverige tanken på en modern nationell varumässa, i det att handelskammaren i Göteborg då genom en av denna särskilt tillsatt styrelse under åtnjutande av statligt och kommunalt anslag anordnade svenska mässan i Göteborg, som av Konungen invigdes den 8 juli och pågick till den 14 i samma månad. Mässan, som på grund av de rådande konjunkturen vann en storartad anslutning, har sedan årligen upprepats, och har sedan år 1925 ägt rum under nio dagar oftast i maj månad.

De första fem åren hölls mässan i handelsinstitutet, latinläroverket och övriga närliggande skolbyggnader under juli eller augusti månader och varade sju dagar. År 1923 anordnades den i samband med jubileumsutställningen och i dess lokaler. Följande år iordninggjorde staden och uthyrde till mässtyrelsen de från utställningen kvarstående exporthallarna, i vilka mässorna sedermera hölls. Under år 1938 påbörjades uppförandet av nya hallar för mässan avsedda att användas jämväl som utställnings- och samlingslokaler samt för sport- och idrottsändamål. De nya lokalerna stodo färdiga till 1939 års mässa. Medel till byggnadsföretaget, för vilket kostnaderna uppgått till över 1.500.000 kr., har erhållits ur Wilh. Röhs' donationsfond, av lotteri- och s. k. tipsmedel, samt genom privata donationer, givna av försäkringsverksamheten intresserade varjämte återstoden av erforderligt kapital erhållits som räntebärande lån av Göteborgs stad, som också med tomträtt upplåtit mark för byggnaden.

Efter det att från början handelskammaren i Göteborg ensam utsett ledamöter i mässans styrelse, har successivt en omorganisation kommit till stånd, i det att styrelsen utsetts förutom av handelskammaren jämväl av stadsfullmäktige och vissa sammanslutningar inom näringslivet i och utom Göteborg, varförutom de sålunda utsedda ägt att själva komplettera styrelsen genom att välja ett antal av intill 15 ledamöter.

Fr. o. m. ingången av år 1936 bedriver mässan sin verksamhet såsom en stiftelse, i samband varmed stiftelseurkund den 31 december 1935 utfärdats med tillhörande stadgar för stiftelsen.

Enligt stadgarne är stiftelsens ändamål att befördra industriens, hantverkets och handelns intresse genom att anordna riksvaramässor i Göteborg samt driva annan verksamhet, som kan vara förenlig med stiftelsens ovan angivna syfte eller betingas av förvaltningen av den fasta egendom, som av stiftelsen förvärfvas eller vartill nyttjanderätt blivit åt stiftelsen upplåten.

Jämlikt stiftelsens stadgar får antalet ledamöter i styrelsen icke överstiga 50.

Rätt att utse ledamöter i styrelsen tillkommer förutom Göteborgs stadsfullmäktige, handelskammaren i Göteborg och Göteborgs hantverks- och industriförening, sådan myndighet, institution eller sammanslutning inom det svenska näringslivet, vars verksamhet är förenlig med stiftelsens ändamål och som av stiftelsens styrelse anmodas att utse ledamot i styrelsen.

Göteborgs stadsfullmäktige och handelskammaren i Göteborg må utse vardera tre ledamöter i styrelsen och Göteborgs hantverks- och industriförening två ledamöter. Övriga väljarekorporationer utse en ledamot vardera.

De ledamöter i styrelsen, som valts av de institutioner eller sammanslutningar, vilka enligt stadgarna dylik rätt tillkommer eller därtill anmodats, skola äga att komplettera styrelsen genom att till ledamöter i densamma utse personer, som kunna vara ägnade att befrämja stiftelsens verksamhet. Antalet på dylikt sätt utsedda ledamöter må icke överstiga 15.

Räkenskaperna granskas av revisorer utsedda av stadsfullmäktige och handelskammaren.

Svenska mässan har tidigare från staden erhållit anslag, vilket efter att de närmaste åren

därförut hava uppgått till 25.000 kr. årligen, åren 1928, 1929 och 1930 kunnat sänkas till 10.000 kr. samt för år 1931 till 5.000 kr. med återbetalningsskyldighet för vad som ej utnyttjats. Sedan år 1931 har mässan icke begärt något anslag av staden.

Svenska mässans utställare- och besökareantal har växlat med konjunkturerna men har under de senare åren varit i nästan ständigt stigande. Sålunda uppgick år 1944 antalet utställare till 760, representerande cirka 1.500 svenska industriföretag och besökarna till 140.147, varav, trots kriget, 389 från främmande länder. De direkta försäljningarna på mässan uppgingo under år 1944 till cirka 5,4 mill. kr., oberäknat de försäljningar, som inlett men ej slutförts på mässan, och sådana som uppstått genom å mässan knutna förbindelser. Endast svenska varor få utställas. Mässan har egen varuförmedlingsbyrå, som fungerar hela året och lämnar upplysningar om tillverkare av svenska produkter.

Beskyddare

H. K. H. Kronprins Gustaf Adolf

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; *Hedersordf.* 37—43, led. 44—, *Ordf.* 44— (vald av sv. mässans styr.).

Vice ordförande

Vakant. *Förste v. ordf.* (väljes av sv. mässans styr.).

Berlin, Otto Richard, Direktör, f. 80; led. 33—, *Andre v. ordf.* 42—, *Ordf. i verkst. nämnden* 44— (vald av Gbgs minut-handelsför.).

Övriga ledamöter

Persson, Carl Wilhelm, Direktör, f. 68; led. 18—, *led. av verkst. nämnden* 18—, (vald av Sv. hantverks- o. småindustriorganisation).

Fallenius, Ivar Konstantin Engelbrekt, Konsul, Direktör, f. 66; led. 23—, *Ordf.* 33—43, *Ordf. i verkst. nämnden* 23—43, *Hedersled.* 44 (vald av handelskammaren).

Kähr, Janne Gustaf Alfred, Direktör, Nybro, f. 87; 28— (vald av sv. mässans styr.).

Munthe, Gustaf Lorentz, F. L., Museiintendent, f. 96; 28— (vald av sv. mässans styr.).

Bondesson, Karl Ivar Alexius, Handlande, f. 88; 29— (vald av speceriminut-handlareför. i Gbg).

Zachrisson, Bruno, Disponent, f. 90; led. 32—, *led. av verkst. nämnden* 32—, (vald av sv. mässans styr.).

Bourghardt, Josua, J. K., Konsul, Direktör, f. 93; 32— (vald av handelskammaren).

Larsson, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98; led. 32—, *led. av verkst. nämnden* 37— (vald av stadsf.).

Olson, Frans Erik Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, Riksdagsman, f. 86; 35— (vald av sv. mässans styr.).

Stavenow, Åke Ludvig, F. D., Direktör, Stockholm, f. 98; 35— (vald av sv. slöjdföreningen).

Hultén, Gustaf August, Civilingenjör, Stockholm, f. 79; 36— (vald av sv. smides- o. mek. verkstadsidkares riksförbund).

Arnulf-Olsson, Osvald, Direktör, Stadsf., f. 84; 37—, *v. Ordf. i verkst. nämnden* 44—, (vald av stadsf.).

Carlsson, Knut Sigfrid, Juvelerare, f. 94; 37— (vald av Gbgs hantverks- o. industriför.).

Hedenberg, Gustaf Einar, Direktör, f. 92; 38— (vald av Gbgs köpmannaförb.).

Rydbeck, Patrik Samuel, Överingenjör, f. 83; led. 39—, *v. Ordf.* 39—41 (vald av sv. mässans styr.).

Andersson, Sven Olof Morgan, Ombudsman, f. 10; 39—, *led. av verkst. nämnden* 39— (vald av stadsf.).

Thulin, Folke Gabriel, Direktör, f. 97; 41— (vald av handelskammaren).

Köster, Walter Theodor, Direktör, f. 91; 41—, *led. av verkst. nämnden* 44— (vald av sv. mässans styr.).

Johanson, Karl Oscar (Oscar K.), Handlande, f. 88; 41— (vald av Sv. köpmannaförbund).

Söderberg, Torsten Olof, J. K., Generalkonsul, Direktör, f. 94; 42— (vald av sv. mässans styr.).

Andell, Johan Albin, Fabrikör, f. 84; 43—, (vald av sv. mässans styr.).

Asklund, David Emanuel, Direktör, f. 90; 43— (vald av Gbgs hantverks- o. industriför.).

Österdahl, Georg Napoleon, Kapten, f. 90; 44— (vald av Sveriges grossistförb.).
Juhlin, Elis Gunnar Julius, Direktör, f. 98; 45—, led. av verkst. nämnden 45— (vald av sv. mässans styr.).

Revisorer

Hamberg, Ragnar, Direktör, f. 73; 23—, (vald av handelskammaren).

Elofsson, Carl Alfred, Järnhandlande, f. 98; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Kjellberg, Carl Ossian, Konsul, Direktör, f. 75; 36— (vald av handelskammaren).

Pettersson, Erik Bertil, Ombudsman, f. 12; 45— (vald av stadsf.).

Kontrollant

Jacobsson, Rolf Theodor, Aukt. revisor, f. 96; 44.

Verkst. direktör

Bergendahl, Erik, Ingenjör, f. 85; (24) 42.

Sekreterare

Gneib, Gunnar Robert, J. K., Advokat, f. 90; 18.

Göteborgs och Bohusläns turisttrafikförening och turistbyrå i Göteborg

Den 14 januari 1913 stiftades Göteborgs turisttrafikförening. Föreningens ändamål var att genom sammanslagning av firmor, bolag, korporationer och enskilda personer verka för höjandet av den in- och utländska turisttrafiken till Göteborg med omnejd och att därvid tillvarataga såväl stadens som den resande främlingens intressen.

Föreningens angelägenheter handhades alltsedan föreningens bildande av en styrelse, bestående av 15 av föreningens medlemmar. Den 10 oktober 1927 ändrades stadgarna så, att även fem styrelsesuppleanter skulle utses. Styrelsen utsåg även inom sig ett verkställande utskott av fem à sju personer.

Föreningens verksamhet har huvudsakligen omfattat: utgivande av broschyrer och affischer över Göteborg på olika språk; införande i in- och utländska tidningar och tidskrifter samt resehandböcker av artiklar om och bilder från Göteborg; anordnande av illustrerade föredrag, särskilt i grannländerna, om Göteborg; deltagande i turistutställningar i in- och utlandet; knytande av förbindelser med turist- och reseorganisationer i in- och utlandet; omhändertagande av journalister och författare m. fl., som i studiesyfte vistas i Göteborg samt i övrigt lämnande av råd och upplysningar till främlingar rörande vistelsen härstädes m. m.

Fr. o. m. 1937 har Göteborgs turisttrafikförening sammanslagits med Bohusläns turisttrafikförening till Göteborgs och Bohusläns turisttrafikförening, med säte i Göteborg och med i stort sett samma organisation och stadgar som göteborgsföreningens ovan nämnda samt ett till Göteborg och hela Bohuslän utvidgat verksamhetsområde.

Föreningens medlemmar utgöras dels av huvudmän, vilka erlägga en årsavgift av minst 50 kr., dels av ledamöter, som erlägga en avgift av minst 15 kr. pr år (smärre firmor o. d.) eller 5 kr. pr år (enskilda personer).

Den nya föreningens styrelse utgjordes t. o. m. 1942 av 20 ledamöter med åtta suppleanter. Fr. o. m. 1943 består den av ordförande och vice ordförande samt högst 30 övriga ledamöter, av vilka 10 från Bohuslän, och högst 15 suppleanter, av vilka fem från Bohuslän. För såväl Göteborg som Bohuslän skola minst två ledamöter eller suppleanter representera resp. trafikföretag, turistvärdar, affärslivet samt rese- och turistbyråer eller lokala turistorganisationer, för Göteborg dessutom minst en de kulturella institutionerna. Svenska trafikförbundet äger dessutom rätt att utse en ledamot.

Två ordinarie allmänna sammanträden hållas årligen, ett i mars, då bl. a. styrelsens förvaltningsberättelse och revisionsberättelsen föreligger, samt ett i november, då bl. a. ledamöter och suppleanter i styrelsen samt revisorer och suppleanter för dessa väljas.

Verkställande utskottet består av högst 10 ledamöter, varav två från Bohuslän, och fyra suppleanter, varav två från Bohuslän.

Åren 1939—1944 har föreningen tillsammans med Svenska turistföreningen innehaft en byrå, Turistbyrån i Göteborg, vilken fungerat som verkställande organ för föreningens verksamhet och samtidigt såsom upplysningsbyrå. Från den 1 januari 1945 är Turistbyrån i Göteborg föreningens egen byrå, helt skild från Svenska turistföreningens.

Anslag av staden har utgått för åren 1936 och 1937 med tillsammans 4.000 kr., för år 1939 med 15.000 kr., för år 1940 med 12.000 kr., för åren 1941, 1942 och 1943 med 10.000 kr. samt för åren 1944 och 1945 med 12.000 kr. För åren 1944 och 1945 utgår även från landstinget ett anslag med 2.000 kr.

Hedersordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D.,
Landshövding, f. 85; led. 36—, Ordf.
36—44, Hedersordf. 45—.

Ordförande

Lindblad, Johan Emanuel (Manne),
Distriktschef, f. 83; led. 38—, Ordf. 45—.

Vice ordförande

Thorburn, Bertil William, Direktör,
f. 07; led. 43—, v. Ordf. 45—.

Styrelsen består dessutom av 30 ledamöter jämte 15 suppleanter representerande trafikföretag i Göteborg och Bohuslän, rese- och turistbyråer, turistorganisationer, turistvärdar, kulturella institutioner, affärslivet m. m.

Verkställande utskött

Andersson, Ture Vilhelm, Avdelnings-
chef, f. 93; led. 43—, Ordf. 45—.

von Essen, Göran Ture Hans, Direktörs-
assistent, f. 11; 45—.

Hagelin, Wladimir (Wolodja) Iwan
Laurentius, Konsul, Avdelningschef, f. 97;
45—.

Kamph, Sven Ludvig, Byråchef, f. 99;
45—.

von Heijne, David Harald, Direktör,
f. 01; led. 45—, *Kassaf.* 45—.

Olsson, Axel Folke Wilhelm, Kapten,
Turistintendent, f. 08; 43—.

Karlander, Einar Julius Brynolf, Direk-
tör, f. 92; 43—.

Mellin, Arvid, Direktör, Fiskebäckskil,
f. 90; 37—.

Suppleanter

Thorburn, Thomas William, Direktör,
Uddevala, f. 13; 42—.

Persson, Ragnar, Källarmästare, f. 13;
42—.

Janson, Orvar Ludvig, Direktör, f. 02;
43—.

Revisorer

Ahrenberg, Ossian Theodor, Skeppsre-
dare, f. 77; 40—.

Forsberg, Gösta Victor, Disponent, f. 01;
43—.

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman,
Stadsf., f. 09; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Ström, Erik Alvar Johannes, Direktör,
f. 02; 40—.

Törnsten, Orvar Axel Henning, Köp-
man, f. 05; 43—.

Lind, Per-Gösta, Kontorist, f. 18; 45—,
(vald av stadsf.).

Sekreterare

Turistbyråns föreståndare (se nedan) 45.

Turistbyrån i Göteborg

Hotellplatsen 2. Rt 11 27 23.

Föreståndare

Rt 11 27 24.

Swärd, Sune Evert Hugo, f. 01; 45.

Aktiebolaget Göteborgs skeppsdockor

Bolaget, som började sin verksamhet år 1914, har till ändamål att för förläggning i eller vid Göteborgs hamn anskaffa en eller flera dockor samt att idka dockningsrörelse själv eller genom annan, till vilken dockan eller dockorna uthyras. Bolagets aktiekapital uppgår f. n. till 1.700.000 kr. i aktier à nom. 1.000 kr. Förutom nämnda kapital och erhållet statsbidrag har bolaget tillförts medel genom upptagande av ett lån, vilket den 31 december 1943 uppgick

till 391.000 kr., för vilket Göteborgs stad tecknat borgen. Bolagets styrelse utgöres av tre ledamöter med två suppleanter, vilka samtliga väljas för ett år. En styrelseledamot och en suppleant utses av stadsfullmäktige.

Styrelse

Hammar, H u g o Gilius Eugen, Dr. Ing., f. 64; led. 27—, *Ordf.* 36—.
Heyman, M a x H u g o, Civilingenjör, Direktör, f. 81; 36—, *Verkst. direktör.*
Ahrenberg, C a r l G u s t a f, Metallarbetare, f. 93; 41— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Mellander, C a r l E i n a r Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; 34— (vald av stadsf.).
Jacobson, K a r l E r i k, Direktör, f. 93; 38—.

Revisorer

Kragh, C h a r l e s E l o f, Bankkamrer, f. 85; 36—.
Öberg, C a r l E i n a r, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Medelius, O s c a r Theodor, Ingenjör, f. 63; 33—.
Kärrberg, C h a r l e s V i k t o r, Metallarbetare, f. 92; 45— (vald av stadsf.).

Huvudmän i sparbanker

Enligt lagen om sparbanker den 29 juni 1923 skola sparbanks angelägenheter omhändervas dels av huvudmän, vilka skola såsom representanter för insättarna övervaka sparbankens förvaltning, dels av en styrelse utsedd av huvudmännen, som skall handhava den omedelbara ledningen av sparbankens verksamhet.

Av huvudmännen, som skola vara minst 20 och högst 50, skall minst en tredjedel utses av kommunalstämma, kommunalfullmäktige, allmän rådstuga, stadsfullmäktige, municipalsstämma, municipalfullmäktige, landsting, häradsrätt eller hushållningssällskap. Huvudman skall utses för viss tid, högst fem år. Huvudman må ej vara tjänsteman i sparbanken och ej heller ledamot av styrelse för eller tjänsteman i annan sparbank. Huvudman må icke i denna sin egenskap åtnjuta arvode. Sparbankens huvudmän skola vara bosatta inom sparbankens verksamhetsområde, så vida ej konungens befallningshavande på grund av särskilda förhållanden finner skäl medgiva undantag härifrån.

Göteborgs sparbank

Med anledning av den nya sparbankslagen fastställde konungens befallningshavande i Göteborgs och Bohus län den 10 juli 1924 nytt reglemente för Göteborgs sparbank vari stadgas, att huvudmännen skola vara 36 till antalet, samt att av dessa 12 skola utses av stadsfullmäktige i Göteborg. Övriga 24 huvudmän utses av de förutvarande huvudmännen. Samtliga utses för en tid av fyra kalenderår.

Nuvarande av *stadsfullmäktige* utsedda huvudmän äro valda för perioderna 1942—45, 1943—46, 1944—47 och 1945—48.

Wijk, H j a l m a r, Handlande, f. 77; 25—45.

Ekman, C a r l J o s e f, Direktör, f. 70; 25—46.

Larsson, H u g o G o t t f r i d Leonard, f. d. Kassör, f. 74; 25—47.

Olson, F r a n s E r i k Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, Riksdagsman, f. 86; 30—45.

Mellander, C a r l E i n a r Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; 31—47.

Börjeson, F i l i p I s i d o r, Tryckeriföreståndare, f. 94; 33—48.

Strömberg, C a r l O l o f Harry, Fångvärdsmän, Stadsf., f. 92; 36—47.

Johansson, O s c a r A r v i d, Spårvägsarbetare, f. 87; 37—45.

Olsson, F r i t z G u n n a r, Avläsare, f. 94; 38—48.

Broström, T o r E r l a n d J : s o n, Konsul, Skeppsredare, f. 95; 41—46.

Engberg, K a r l G u n n a r, Civilingenjör, Direktör, f. 84; 41—48.

Forslund, S v e n E l o f, Metallarbetare, f. 12; 43—46.

Fastighetsägarnes sparbank

Enligt det av konungens befallningshavande i Göteborgs och Bohus län den 27 september 1924 fastställda reglementet hava stadsfullmäktige att utse åtta av bankens 24 huvudmän. Huvudmännen utses för en tidsperiod av fyra förvaltningsår. De nuvarande av stadsfullmäktige utsedda huvudmännen äro valda för åren 1941—45.

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; 25—45.

Eduards, Albert Julius, Civilingenjör, f. 75; 25—45.

Carlsson, John Gottfrid, Spårvagnsförare, f. 87; 33—45.

Ohlson, Aron, Handlande, f. 73; 33—45.

Hedlund, Anton, Metallarbetare, f. 01; 37—45.

Allberg, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, Stadsf., f. 01; 37—45.

Hedlund, Carl Bertil, Köpman, f. 05; 38—45.

Svensson, Ernst Rudolf, Ombudsman, f. 00; 44—45.

Aktiebolaget Göteborgs tomträttskassa

Kyrkogatan 22. Rt 13 07 61.

Aktiebolaget Göteborgs tomträttskassa bildades den 20 december 1912. Bolagets ändamål var från början att uteslutande mot säkerhet av inteckning i tomträtter men sedermera även mot säkerhet av inteckningar i fastigheter utlåna penningar för att befrämja uppförandet av bostäder på Göteborgs stad tillhörig mark. För nämnda ändamål äger bolaget rätt att mot obligationer upplåna erforderliga medel intill högst tjugo gånger det inbetalade aktiekapitalets storlek. Aktiekapitalet har alltså sedan bolagets bildande uppgått till 500.000 kr., varav större delen eller 496.900 kr. äges av Göteborgs stad. Göteborgs stad har iklätt sig garanti för kassans obligationer. Till säkerhet för bolagets obligationslån ligga inteckningar i tomträtter med tillhörande färdiga byggnader eller inteckningar i bebyggda fastigheter eller inteckningar av båda dessa slag, vilka inteckningar ej må överstiga 80 % av byggnadernas värden bestämda i den ordning Göteborgs stad föreskriver, eller ock räntebärande depositionsbevis, som av staden godkännas.

Jämlikt § 9 i den för bolaget gällande bolagsordningen äga stadsfullmäktige i Göteborg att, så länge stadens garanti för bolagets obligationer varar, utse en ordinarie styrelseledamot och en suppleant för honom och jämlikt bolagsordningens § 10 en revisor och en suppleant för honom. Så länge stadens garanti för bolagets obligationer varar, erfordras stadsfullmäktiges godkännande för giltigheten av beslut om ändring av innehållet uti en del av bolagsordningens bestämmelser.

Styrelse

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullmäktiges andre v. ordf., f. 80; led. 42—, *Ordf.* 42— (vald av stadsf.).

Gustafsson, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; led. 42—, v. *Ordf.* 42—.

Andersson, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; 42—.

Fagerberg, John Artur, Förrädsföreståndare, Stadsf., f. 98; 42—.

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; 42—.

Suppleanter

Frankenberg, John Evert Konrad, Inspektör, Stadsf., f. 00; 40— (vald av stadsf.).

Berggren, Arne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07; 42—.

Persson, Frans Ludvig, Civilingenjör, Fastighetsdirektör, f. 01; 42—.

Revisorer

Boman, John Artur, Ombudsman, Stadsf., f. 97; 42—.

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; 42—.

Nilsson, Bror Arthur, Metallarbetare, Stadsf., f. 89; 43— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94; 42— (vald av stadsf.).

Mattsson, Erik Amandus, Ombudsman, Stadsf., f. 95; 43—.

Verkst. direktör

Henriques, Mårten Ragnar, J. K., Advokat, f. 86; Sekr. 14—38, Verkst. direktör 38.

Aktiebolaget Göteborgssystemet

*Stora Nygatan 7—9. Expeditionstid: Motboksexp. kl. 9—14; räkenskapsavd. kl. 9—15.
Utminuteringsställena öppna: kl. 9—15. Rt »Göteborgssystemet» eller 17 16 10.*

Göteborgssystemet grundades den 28 juni 1865 med namnet Göteborgs Utskänkningsaktiebolag, vilket år 1903 ändrades till Aktiebolaget Göteborgssystemet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förordning angående försäljning av rusdrycker av år 1937 trädde bolaget i likvidation den 30 september 1938, varvid verksamheten övertogs av det den 22 september 1937 bildade nya systemaktiebolaget i Göteborg, vars firmanamn sedermera åter ändrades till Aktiebolaget Göteborgssystemet.

Bolagets styrelse består av sex ledamöter utsedda för ett år i sänder. Av dessa utser kontrollstyrelsen två ledamöter samt bolagsstämman, länsstyrelsen, landstinget och stadsfullmäktige vardera en ledamot. De av kontrollstyrelsen utsedda ledamöterna skola tillika vara resp. ordförande och vice ordförande. För varje ledamot utses på samma sätt en suppleant.

Styrelse

- Holmgren, Gustaf Fredrik**, Advokat, f. 80; led. 35, *Ordf.* 38— (utsedd av kontrollstyr.).
- Ysander, Bengt Daniel**, Kyrkoherde, Stadsf.s ordf., Kungsbacka, f. 90; v. *Ordf.* 43— (utsedd av kontrollstyr.).
- Bodén, Georg Vilhelm, J. K.**, Direktör, (se nedan) 43— (vald av bolagsstämman).
- Oljelund, Truls Stefan**, Redaktör, f. 93; 45— (utsedd av K. B.).
- Carlsson, Carl Richard**, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; (35) 38— (vald av stadsf.).
- Gustavson, John Aron**, Lantbrukare, Riksdagsman, Kode, f. 90; 39— (vald av landstinget).

Suppleanter

- Berg, Gunnar Teodor**, Civilingenjör, Disponent, Floda, f. 92; 38— (utsedd av kontrollstyr.).
- Holmquist, Jarl Leopold, J. K.**, Magistratssekreterare, f. 87; 43— (utsedd av kontrollstyr.).
- Westergren, Bror Hugo Vilhelm**, Ombudsman, Stadsf., f. 94; (37) 38— (utsedd av K. B.).
- Ekman, Leif**, Direktör, f. 93; 43— (vald av bolagsstämman).
- Bergqvist, Carl Bertil Knut**, Ombudsman, f. 96; 45— (vald av stadsf.).
- Utult, Carl Birger**, Affärsföreståndare, Öckerö, f. 84; 45— (vald av landstinget).

Revisorer

- Edén, Claës Adolf**, Revisor, f. 08; 41—, (utsedd av kontrollstyr.).
- Sontag, Christian Henri**, Bankdirektör, f. 89; 44— (vald av bolagsstämman).

Suppleant

- Wennqvist, Thore Gustaf Brynolf**, Postdirektör, f. 81; 44— (vald av bolagsstämman.)

Direktör

- Bodén, Georg Vilhelm, J. K.**, f. 87; 38.

Kamrer

- Deutgen, Tore Vilhelm**, f. 03; 38.

Avdelningschefer

- Nilsson, Tore Yngve Gustaf**, f. 01; 38, motboksavd.
- Egrell, Gustav (Gösta) Emanuel**, f. 84; 38, *intendent*, utminuteringsavd.
- Spång, Torsten Stellan**, f. 01; 31, ordningsvaktkären.

Föreståndare å minuthandelsställena

- Carlström, Adolf Valdemar**, f. 98; 39. *Nr 1, Carl Johansgatan 23—25.*
- Svensson, Albert Valfrid**, f. 94; 42. *Nr 2, Hälsingegatan 6.*
- Frederiksen, Rolf**, f. 92; 31. *Nr 3, Plantagegatan 4.*
- Perströmer, Carl Petrus**, f. 91; 26. *Nr 4, Storgatan 23.*
- Torson, Gustav Adolf**, f. 84; 18. *Nr 5, Drottninggatan 77.*
- Almroth, Bror Gustaf Henrik**, f. 90; 18. *Nr 6, Magasinsgatan 3.*
- Janzon, Eric Gunnar**, f. 93; 18. *Nr 8, Torggatan 24.*
- Luther, Carl August**, f. 85; 31. *Nr 10, Svangatan 17.*
- Olofsson, Adrian Valerius**, f. 98; 30. *Nr 11, Landsväggsgatan 38.*
- Sandin, Helge Gustaf Adolf Ossian**, f. 98; 35. *Nr 12, Karl Gustafsgatan 1 A.*
- Hoonk, Sten Gustav Henning**, f. 95; 29. *Nr 13, Korsvägen.*

Wetterstrand, Henning Elof, f. 94; 32. Nr 14, *Gradmansplatsen* 2.

Bergquist, Gustaf Ivar, f. 89; 34. Nr 15, *Jägersdorffsplatsen* 4.

Rydén, Tore Roland, f. 10; 34. Nr 16, *Stora Nygatan* 7—9 B.

Föreståndare vid filialen i Alingsås

Brodin, John Emil Vilhelm, f. 05; 38.

Föreståndare vid filialen i Kungsbacka
Olsson, Gustaf, f. 81; 32.

Föreståndare vid filialen i Kungälv
Bärtzner, Olof, f. 96; 38.

Föreståndare vid filialen i Marstrand
Sjöman, Sven Olof, f. 95; 17.

Föreståndare vid filialen i Mölndal
Rönqvist, Nils Birger, f. 86; 19.

Vinga kaféaktiebolag

Ostra Hamngatan 30, Expeditionstid kl. 9—17, lördagar kl. 9—13. Rt 13 43 46.

Kaféer: Vågen, Kungstorget 7; Viken, Järntorgsgatan 4; Skansen, Skanstorget 3; Nabben, Kusttorget 24; Briggen, Bäckevik; Barken, Postgatan 34; Slakthusrestauranten, Slakthuset; Mäsen, Magasinsgatan 8; Japan, Kaponniergatan 4 A; Bommen, Torggatan 1; Tärnan, Husargatan 6—8; Tua, Ostra Hamngatan 30—32; Öster Tull, Olskrokgatan 5; Fyren, Andra Långgatan 8; Druvan, Kronhusgatan 5; Söder Tull, Mölndalsvägen 39; Sjömanshemmens restaurant, Första Långgatan 32; Ejdern, Folkungagatan 11.

Den 20 februari 1931 konstituerades Vinga kaféaktiebolag, som har till uppgift att på ett ur ordnings- och nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt samt med tillgodoseende av allmänhetens intresse ifråga om prisbillighet idka försäljning av pilsnerdricka och driva annan i samband därmed stående verksamhet. På bolagets aktiekapital får utdelas högst 6 % ränta. Sedan betryggande avskrivningar gjorts och för bolagets verksamhet behövliga fonderingar företagits, skall återstoden av vinstmedlen erbjudas Göteborgs stads drätselkammare, som äger disponera medlen till allmännyttiga sociala eller kulturella ändamål, vilka icke äro av beskaffenhet att desamma ovillkorligen böra tillgodoses av staden.

Bolagets styrelse, som väljes för ett år i sänder, består av fem ledamöter och lika många suppleanter. Jämlikt Kungl. Maj:ts resolution den 21 mars 1931 utse stadsfullmäktige två ledamöter och suppleanter för dessa, varjämte stadsfullmäktige i enlighet med bolagsordningen äga att utse en revisor med suppleant att delta i granskningen av bolagets räkenskaper och förvaltning.

Styrelse

Andersson, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; led. 35—, *Ordf.* 38—.

Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrerare, Stadsf., f. 98; led. 33—, *v. Ordf.* 38—, (vald av stadsf.).

Wångfelt, Karl Viktor, Verkst. direktör, f. 87; 31—.

Bergqvist, Carl Bertil Knut, Ombudsman, f. 96; 34— (vald av stadsf.).

Johansson, Karl Josef, Ombudsman, f. 87; 44—.

Suppleanter

Nilsson, Bror Arthur, Metallarbetare, Stadsf., f. 89; 31— (vald av stadsf.).

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; 38—.

Hjern, Karl Anders Harald, Redaktör, f. 02; 44—.

Calderon, Olof Harald, Ombudsman, Stadsf., f. 08; 44—.

Allberg, Carl Ragnar Fritiof, Handlande, Stadsf., f. 01; 45— (vald av stadsf.).

Revisorer

Söderberg, Johan Edvin, Posttjänsteman, Stadsf., f. 81; 34— (vald av stadsf.).

Larsson, Hugo Gottfrid Leonard, f. d. Kassör, f. 74; 39—.

Suppleanter

Hellberg, Arvid, J. K., Assuransdirektör, f. 90; 40—.

Risberg, Bo Hjalmar, Disponent, f. 12; 44— (vald av stadsf.).

Verkst. direktör

Rt 13 43 46.

Wångfelt, Karl Viktor, f. 87; 38.

3. Undervisning, allmän kulturell verksamhet och fysisk fostran

Göteborgs högskola

Vasaparken. Rt rektor 18 27 54, expedition 18 13 44.

Frågan om en högskola i Göteborg, som länge diskuterats, blev ånyo aktuell på 1880-talet genom ett par större donationer (av F. Lundgren och E. Magnus). En del, bland dem S. A. Hedlund, ivrade för en »fri högskola», andra för en handelshögskola med humanistisk utbyggnad, men båda parterna fingo vika, då vid en ny donation å 500.000 kr. av D. Carnegie det villkoret var fäst, att en fakultet av samma art som universitetens skulle upprättas, ett villkor, som inspirerats av Carnegies kompanjon Oscar Ekman och Sigfrid Wieselgren. Stadsfullmäktige beslöt i enlighet härmed den 10 november 1887, och statuterna, enligt vilka högskolans uppgift är »att meddela vetenskaplig undervisning och befordra vetenskaplig forskning», stadfästes av Kungl. Maj:t den 5 april 1889. Efter en donation av Oscar Ekman på 200.000 kr. kunde Göteborgs högskola öppnas den 15 september 1891. Bland donationer i övrigt märkas sådana av Oscar Ekman, som bl. a. skänkt högskolans byggnad, vilken invigdes 1907, Olof och Caroline Wijk, August Röhss, Andrew och James Carnegie, fru Maria Ekman, friherrinnan Louise Falkenberg, f. Ekman, friherre K. Langenskiöld och hans maka f. Ekman, Oscar Ekman d. y., Erik och Emily Wijk, Ivar Wærn, Gustaf Ekman, Johan Ekman, Adolf och Gertrud Bratt, Dan och Ann-Ida Broström, Gustaf Werner, Hjalmar Wijk, H. Mannheimer, N. Hammarström, Knut J:son Mark, Anna Ahrenberg, Sixten Heyman, C. J. Meijerberg, Axel Carlander, Carl och Thecla Lamberg, Victor Lidell, Gustaf Adolf Bratt, Johan Vising m. fl. Stipendiefonder ha skänkts av H. Ahrenberg, D. och J. Carnegie, G. Heyman, Oscar Ekman, J. Paulson, Susen Rydberg, Ada Clase, Anna Forsberg, Otto och Anna Platin samt Ludvig och Elin Stavenow. Högskolans fonder, som till största delen förvaltas av drätselkammaren, uppgå f. n. till 9.749.479 kr.

Högskolans styrelse består av en av Kungl. Maj:t förordnad ordförande, fyra ledamöter valda av stadsfullmäktige, en av Kungl. vetenskaps- och vitterhetssamhället i Göteborg, en av styrelsen för Göteborgs museum, en av Hvitfeldtska och Vasa högre allmänna läroverks förenade kollegier samt högskolans rektor. Valperioden omfattar tre kalenderår. Styrelsen utser inom sig en vice ordförande och en för qmhänderhavda medel ansvarig kassaförvaltare. Sistnämnda val underställes stadsfullmäktiges prövning och godkännande. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47. För granskning av räkenskaper och förvaltning utses årligen en revisor med suppleant av Kungl. Maj:t samt två revisorer och en suppleant av stadsfullmäktige.

Högskolan står under överinseende av universitetskanslern; professorernas utnämning stadfästes av Kungl. Maj:t. Examensrätt beviljades för fem år av Kungl. Maj:t 1893 och har sedermera förnyats, senast 1938 för tio år. Den första doktorspromotionen kunde anställas 1903.

Professurerna, vid högskolans öppnande sju, äro sedan 1931 19 och omfatta samtliga en humanistisk fakultets vanliga ämnen och därtill nationalekonomi och sociologi, geografi, botanik samt oceanografi. Följande ämnen ha tidtals varit och äro delvis nu representerade: allmän och jämförande etnografi, ryska språket, byzantinsk filologi, nordisk arkeologi, folkminnesforskning samt svensk kyrkohistoria. Högskolans bibliotek ingår i Göteborgs stadsbibliotek; därjämte finnas seminariebibliotek samt institutioner för psykologi, geografi,

oceanografi och konsthistoria. Sedan 1895 utgives Göteborgs Högskolas årskrift med vetenskapliga avhandlingar. Särskilda föreningar ha upprättats för de flesta fack av delvis rent vetenskaplig, delvis mer populär karaktär.

Offentliga populärvetenskapliga föreläsningar hållas dels av högskolans professorer, dels av främmande vetenskapsmän. Av de förra föreläsningarna ha 46 band i en äldre och nio band i en nyare serie utgivits; de senare bekostas av en till S. A. Hedlunds minne stiftad fond. Sommarkurser ha alltsedan 1902 anordnats av högskolan i växling med universitetet. Studenternas antal, första läsåret ett 30-tal, överskred 1906 100-talet och uppgick höstterminen 1944 till 533, därav 159 kvinnliga. En mera privat studentförening konstituerades 1907 såsom officiell studentkår; inom denna ha bildats föreningar för sång, sport m. m.

Sedan 1918 ha stadsfullmäktige till dyrtidstillägg m. m. årligen beviljat anslag, vilket för år 1945 beräknats till 146.333 kr.

Författningar m. m. Statuter för Göteborgs högskola, fastställda av Kungl. Maj: den 5 april 1889, med däri sedermera vidtagna ändringar. Ordningsstadga för Göteborgs högskola, fastställd av styrelsen den 1 april 1916 med däri sedermera vidtagna ändringar.

Litteratur: Sylwan, O., Översikt av Göteborgs Högskolas uppkomst och dess utveckling 1891—1916. Gbg 1916. Weibull, C., Göteborgs Högskola. Dess förhistoria och uppkomst. Gbg 1941. Johansson, J. V., Göteborgs högskolas fonder. Gbg 1939. Wählin, L. och Johansson, J. V., Göteborgs Högskolas matrikel 1891—1916. Gbg 1916. Hallberg, S., Göteborgs högskolas matrikel 1916—1941. Gbg 1942. Långström, E. och Stern, G., Göteborgs Högskolas studenter 1891—1916. Biografisk matrikel. Gbg 1916. Göteborgs Högskolas studentkår (porträttalbum för tiden 1901—1931, utg. 1912, 1922 och 1932). Årsredogörelser m. m. fr. o. m. 1891.

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; 35—49 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Vice ordförande

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stadsf.:s ordf., f. 90; led. 36—45, v. Ordf. 45—, (vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 12—45, *Kassaf.* 30— (vald av styr. för Gbgs museum).

Sjödahl, Hakon Lauritz Edgar, Lektor, Riksdagsman, f. 87; 26—46 (vald av stadsf.).

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., f. 88; 34—45 (vald av Hvitfeldtska och Vasa högre allmänna läroverks förnede kollegier).

Forselius, Carl Olof, M. L., Prosektor, f. 80; 37—47 (vald av stadsf.).

Johansson, Sven Christian, M. D., Professor, Överläkare, f. 80; 40—44 (utsedd av vetenskaps- o. vitterhetssamh.).

Ekman, Håkan, Direktör, f. 89; led. 45, v. *Kassaf.* 45— (vald av stadsf.).

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor (se nedan) 36—, *Högskolans rektor*.

Revisorer

Kalén, Herbert Johannes, F. D., Rektor, f. 93; 42— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Larsson, Ingrid Margareta, F. M., Rektor, f. 92; 44— (vald av stadsf.).

Jansson, Augusta Margareta, Sömmerska, f. 13; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Kellgren, Malte Sune Emanuel, Lektor, f. 06; 40— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Holmberg, Nils Hjalmar, F. D., Andre arkivarie, f. 04; 45— (vald av stadsf.).

Rektor

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; 36—45.

Prorektor

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; 35—45.

Högskolans sekreterare

Johansson, Johan Viktor, F. D., Förste bibliotekarie, f. 88; 22.

Lärarerådets sekreterare

Karling, Sten Ingvar, F. D., Docent, f. 06; 45.

Lärarpersonal

18 professorer, en t. f. professor och 24 docenter.

Dessutom en bibliotekarie och ett kansli-biträde.

Vaktmästare

Rönn, Tage Volrat, Förste vaktmästare, f. 06; 41.

Lundberg, Karl Helge Thorvald, Andre vaktmästare, f. 14; 41.

Handelshögskolan i Göteborg

Läroverksgatan 6. Rt rektor och expedition 13 80 81.

Frågan om ordnande av högre handelsundervisning i Göteborg hade varit föremål för diskussion alltsedan tiden för Göteborgs högskolas tillkomst. År 1906 tillsatte handelskammaren i Göteborg en särskild kommitté för frågans närmare utredning. För inrättande av s. k. handelshögskolekurser skänkte konsul Johan Ekman år 1914 en summa av 40.000 kr. Kurserna togo sin början år 1915. Den stora anslutningen till dessa kurser stimulerade intresset för bildande av en verklig handelshögskola. År 1918 donerade konsul C. A. Kjellberg på vissa villkor för ändamålet 135.000 kr. Avgörande för frågan blevo en gåva år 1919 på 500.000 kr. från konsul Johan Ekman och hans arvingar samt ett av stadsfullmäktige i Göteborg samma år ur Wilh. Röhss' donationsfond lämnat bidrag å 500.000 kr. jämte upplupna räntor. Betydande donationer hava även — fränsett stipendiefonder — lämnats av brand- och livförsäkrings A.-B. Svea (25.000 kr.), A.-B. Göteborgs Bank (50.000 kr.), generalkonsul Adolf Bratt (100.000 kr.), generalkonsul och fru K. Lithman (50.000 kr.), grosshandlande Axel Carlander (50.000 kr.) samt handlanden Victor Lidell (75.000 kr.).

Sedan en kommitté utarbetat förslag till stadgar för en handelshögskola i Göteborg, stadfästes dessa stadgar av Kungl. Maj:t den 15 oktober 1920. Häre angives skolans uppgift vara att genom vetenskaplig undervisning och forskning främja vårt lands handel och näringsliv.

Handelshögskolans i enlighet med stadgarna tillsatta första styrelse konstituerades den 3 februari 1921. Den 11 september 1922 beslöt styrelsen förklara professorerna i nationalökonomi och handelsteknik lediga. Sedan den 4 juni 1923 professorer i dessa ämnen blivit utnämnda och utnämningarna fastställda av Kungl. Maj:t samt rektor blivit utsedd och vissa lärare för kortare tid förordnats, öppnades handelshögskolan den 1 oktober 1923. En professur i rättsvetenskap har tillkommit fr. o. m. ingången av år 1929 och en professur i ekonomisk geografi (med råproduktlära) fr. o. m. den 1 juli 1939. Till en för handelshögskolan och Göteborgs högskola gemensam *geografisk institution* hava stadsfullmäktige år 1929 anslagit 32.000 kr. ur Wilh. Röhss' utdelningsfond år 1926.

Studenternas antal, första läsåret 11, överskred 1932 100-talet och uppgick höstterminen 1944 till 356, därav 14 kvinnliga.

Styrelsen består av nio ledamöter, nämligen en ordförande, förordnad av Kungl. Maj:t, tre ledamöter utsedda av handelskammaren i Göteborg, två av stadsfullmäktige, en av Göteborgs högskolas styrelse, en av styrelsen för Göteborgs handelsinstitut samt handelshögskolans rektor. Förutom ordföranden utses ledamöterna för tre år i sänder. Styrelsen utser inom sig en vice ordförande och en för omhänderhavda medel ensam ansvarig skattmästare. Sistnämnda val underställes stadsfullmäktiges och handelskammarens i Göteborg prövning och godkännande. Nuvarande ledamöter äro valda för perioden 1945—47.

Handelshögskolans räkenskaper och förvaltning granskas årligen av tre revisorer, utsedda en av Kungl. Maj:t, en av stadsfullmäktige och en av handelsföreningen i Göteborg.

Handelshögskolans fonder uppgå f. n. till över 2 mill. kr., exkl. till högskolan donerade stipendiefonder.

Staden upplåter kostnadsfritt de av handelshögskolan disponerade lokalerna, i staten för år 1945 upptagna till ett hyresvärde av 27.890 kr. Fr. o. m. läsåret 1937—38 åtnjuter handelshögskolan statsbidrag, under innevarande läsår utgående med 30.000 kr. Vid bidraget är fogat villkoret, att för beredande av friplatser åt elever eller nedsättning i undervisningsavgifter skall av statsbidraget användas ett belopp av minst 9.600 kr.

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; 35— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Vice ordförande

Wijkander, Anders Emil Theodor, J. o. F. K., Assuransdirektör, f. 80; led. 36—47, v. Ordf. 37— (vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Ekman, Carl Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; led. 21—47, *Kassaf.* 21—, (vald av handelskammaren).

Berglund, Hadar Erik, J. D., Professor, (se nedan) 31—, *Handelshögskolans rektor.*

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; 36—47 (vald av högskolan).

Olson, Frans Erik Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, Riksdagsman, f. 86; led. 37—47, *Suppl. f. kassaf.* 37— (vald av stadsf.).

Adler, Axel Ivar Bonde, D. H. G., Agonom, Direktör, f. 78; 39—47 (vald av handelskammaren).

Kalén, Herbert Johannes, F. D., Rektor, f. 93; 42—47 (vald av handelsinstitutet).

Gabrielsson, Assar Thorvald Natanael, D. H. S., Direktör, f. 91; 44—47 (vald av handelskammaren).

Revisorer

Bratt, Gustaf Adolf, Generalkonsul, Ryttmästare, f. 94; 33— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Jacobsson, Rolf Theodor, D. H. G., Aukt. revisor, f. 96; 40— (vald av handelsföreningen).

Jarlöv, Gunnar Vilhelm, Bankkamrerare, f. 01; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Thorburn, Bertil William, Direktör, f. 07; 40— (vald av handelsföreningen).

Redlund, Eskil Ludvig, Byggnadsarbetare, f. 04; 45— (vald av stadsf.).

Rektor

Berglund, Hadar Erik, J. D., Professor, f. 91; (31) 33.

Sekreterare

Schiller, Torsten Einar Mats Jakob, J. K., e. o. Notarie h. rådhusrätten, f. 07; 44.

Bibliotekarie

Vallin, Tyra Elisabet, D. H. G., f. 11; 42. Fyra professorer, fem övriga lärare med *examinationsuppdrag* och nio *bitr. lärare*.

Göteborgs handelsinstitut

(Göteborgs handelsgymnasium)

Viktor Rydbergsgatan 9. Expeditionstid läsdagar utom lördagar kl. 11,30—12.

Rt 18 17 27, 18 01 30, 18 17 88.

Handelssocietetens d. v. ordförande And. Gev. Levgren och dess ledamot G. F. Hennig togo år 1825 initiativet till upprättandet av ett handelsinstitut i Göteborg. Det nödiga kapitalet åstadkoms genom bidrag, tecknade av personer såväl inom som utom handelssocieteten, varjämte Levgren personligen bestred en större del av anläggningskostnaderna. Den 9 september 1825 valdes styrelse och beslöts, att läroanstalten omedelbart skulle träda i verksamhet, vilket emellertid icke kunde ske förrän den 30 januari 1826.

År 1830 erhöll institutet sitt första offentliga erkännande genom ett anslag å 2.000 rdr bco ur staden tillkommande tolagsmedel, vilket under ändrad rubrik ännu utgår. År 1878 beviljade stadsfullmäktige ur Renströmska fonden ett belopp av 125.000 kr. för uppförande av en egen byggnad åt institutet. Först år 1893 lämnade staten understöd åt handelsundervisningen. De dåvarande handelsinstituterna i Göteborg och Stockholm erhöilo då ett gemensamt anslag å 15.000 kr., vilket sedan så småningom ökades. År 1918 överflyttades de högre statsunderstödda handelsinstituterna från finans- till ecklesiastikdepartementet och erhöilo officiellt benämningen *handelsgymnasier*. Göteborgs handelsinstitut uppbar f. n. i egenskap av statsunderstött handelsgymnasium ordinarie och extra statsbidrag till ett belopp av 94.000 kr., varjämte det åligger kommunen att »själv eller genom enskilda donatorer» bidraga med ett belopp, motsvarande en tredjedel av statsanslaget.

Det ständigt ökade relevantalet fördrade alltmera ökat utrymme och år 1914 kunde institutet inflytta i en ny, rymlig och tidsenligt utrustad byggnad, till vars uppförande stadsfullmäktige bidragit med ett anslag av 245.000 kr. ur Wilh. Röhss' donationsfond.

Göteborgs handelsinstitut består numera av en *tvåårig gymnasialkurs* och en *ettårig fackkurs för studenter*. Den förra hade höstterminen 1944 i nio avdelningar 266 elever, därav 70 kvinnliga, den senare i tre avdelningar 112 elever, därav 31 kvinnliga.

Institutets angelägenheter handhas av en styrelse bestående av rektor samt fem för en tid av tre år valda ledamöter, av vilka två utses av stadsfullmäktige och tre av handelsföreningens fullmäktige. Dessutom utse stadsfullmäktige och handelsföreningens fullmäktige likaledes för tre år en suppleant vardera. Dessa korporationer utse jämväl var för sig en revisor med en suppleant för granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper. Nuvarande styrelseledamöter äro valda för perioderna 1943—45 och 1944—46.

Anslag från staden för läsåret 1944—45 utgår med 29.100 kr. Dessutom utgår anslag för byggnadens underhåll med 4.500 kr.

Stadgar för Göteborgs handelsinstitut, antagna av handelsföreningens fullmäktige den 8 november 1906 och av stadsfullmäktige den 14 februari 1907 med däri senare beslutade ändringar.

Ordförande

Hellberg, Arvid, J. K., Assuransdirektör, f. 90; led. 34—46, Ordf. 37—(vald av stadsf.).

Vice ordförande

Nilsson, Carl Olof, Trafikförman, Riksdagsman, f. 96; led. 29—37, 38—46, v. Ordf. 43—(vald av stadsf.).

Övriga ledamöter

Waller, Per, Skeppsredare, f. 88; 34—45, (vald av handelsf:s fullm.).

Berlin, Otto Richard, Direktör, f. 80; 37—45 (vald av handelsf:s fullm.).

Pettersson, Sven Arvid, Direktör, f. 86; led. 42—45, *Kassaf.* 41—(vald av handelsf:s fullm.).

Kalén, Herbert Johannes, F. D., Rektor, se nedan, självskriven led. 41—.

Suppleanter

Hanson, Olof Henrik Adolf, Direktör, f. 80; 43—45 (vald av handelsf:s fullm.).

Persson, Gustaf Ebbe Göthe, Rederitjänsteman, f. 17; 44—46 (vald av stadsf.).

Revisorer

Kåreby, Axel Edwin Herbert, Aukt. revisor, f. 09; 39—(vald av handelsf:s fullm.).

Krook, Knut Sigurd, Kontorist, f. 94; 44—(vald av stadsf.).

Suppleanter

Wennerberg, Agne, F. L., f. 01; 38—, (vald av handelsf:s fullm.).

Rahmn, Arne Otto, Kontorschef, f. 11; 44—(vald av stadsf.).

Rektor

Kalén, Herbert Johannes, F. D., f. 93; 41, *Sekr.* 41—.

Sex *lektorer*, en *övningslärare*, 18 *extralärare*

Göteborgs navigationsskola

Kvarnberget. Expeditionstid kl. 11,30—12. Rt 13 01 65.

Om någon sjömansundervisning i Göteborg förekommit före år 1752, då sjömanshuset härstädes upprättades, är ej bekant. Denna institution fick bl. a. även taga hand om utbildning och examinering av blivande skeppare och styrmän i handelsflottan. Denna av sjömanshuset inrättade och bekostade skola upphörde med sin verksamhet den 1 oktober 1841, då en helt och hållet av staten bekostad navigationsskola inrättades, sedan staden upplåtit erforderliga hus och byggnader. Tillsynen över Göteborgs navigationsskola utövades av stadens sjömanshusdirektion tills år 1866, då särskild direktion för navigationsskolan tillsattes.

Den första byggnaden, vari navigationsskolan inrymdes år 1842, var belägen vid Rosenlund, men elevantalet ökades under de följande 20 åren, så att nya byggnader ansågos erforderliga. Skoldirektionens ordförande, brukspatronen James Dickson, erbjöd sig att bekosta det tillämnade nybygget, och uppfördes en byggnad på Kvarnberget, som togs i bruk den 1 oktober 1862 av navigationsskolan och där denna fortfarande är inrymd.

Till följd av det nya reglementet för rikets navigationsskolor av den 29 mars 1912 beslöto stadsfullmäktige 5 juni 1913 en vidlyftig om- och tillbyggnad av den Dicksonska skolbyggnaden. De nya lokalerna blevo färdiga till inflyttning den 1 juli 1916.

Navigationsskolans ändamål enligt stadgan för navigationsskolorna i riket av den 19 juni 1931 är »att meddela undervisning för utbildande av fartygs- och maskinbefäl å svenska handelsfartyg». Skolan omfattar två utbildningslinjer, en nautisk och en maskinteknisk linje, den förstnämnda för utbildande av sjökaptener, styrmän och skeppare av första klass och den senare för utbildande av övermaskinister, andre och tredje maskinister. Antalet elever läsåret 1943—44 utgjorde 207, varav å nautiska linjen 91 och å maskintekniska linjen 116. Lärarpersonalen utgöres av nio ordinarie och 12 extra lärare (timlärare).

Lärokursen i sjökaptens- och styrmansklass, övermaskinist- och andra maskinistklass samt tredje maskinistklass, därest kursen är aftonkurs, omfattar för vardera klassen ett läsår, som fördelas i hösttermin och vårtermin. Lärokurserna taga sin början i sjökaptens-, styrmans-, andre maskinist- och tredje maskinistklass (aftonkurs) den 15 augusti, i övermaskinistklass den 12 september samt i skepparklass och tredje maskinistklass (dagkurs) den 8 januari. Vårterminen börjar den 8 januari och fortgår till tiden för examen. Läsåret skall, oberäknat tiden för inträdesprövningar och julferierna, omfatta i sjökaptensklass 33 veckor, i styrmansklass 37 veckor, i övermaskinistklass 33 veckor, i andra maskinistklass 37 veckor samt i tredje maskinistklass, aftonkurs, omkring 38 veckor. Lärokursen i skepparklass och tredje maskinistklass, dagkurs, omfattar en tid av 13 veckor.

Enligt § 116 i ovannämnda stadga skall vid varje navigationsskola finnas en direktion, bestående av, förutom skolans rektor, fyra eller, om Kungl. Maj:t så prövar lämpligt, sex ledamöter, av vilka halva antalet, däribland ordföranden, utses av Kungl. Maj:t samt den andra hälften av stadsfullmäktige i den stad, där skolan är belägen, bland skeppsredare, sjökaptener, maskintekniker eller andra för insikt och erfarenhet å det nautiska eller maskintekniska området kända personer.

Uppdraget att vara direktionsledamot skall omfatta tidsperioder av fyra år i sänder.

Nuvarande ledamöter äro valda för tiden 1944—47.

Stadens *anslag* för navigationsskolan, inberäknat påförd hyra och underhåll av fastighet, beräknas för 1945 uppgå till 48.600 kr.

Ordförande

Reuterskiöld, Carl Lennart, Direktör, f. 82; led. 32—47, Ordf. 45— (förordn. av Kungl. Maj:t).

Vice ordförande

Sörman, Rolf Martin Johannes, Civilingenjör, Skeppsredare, f. 90; led. 45—47, v. Ordf. 45—.

Övriga ledamöter

Lundmark, Sven Einar Justus, Hamnkapten, f. 91; 37—47 (förordn. av Kungl. Maj:t).

Christiansson, Eric Theodor, Civilingenjör, Direktör, f. 00; led. 45—47, *Kassaf.* 45— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Blomgren, Erik Johan, Ombudsman, f. 92; 26—47.

Olsson, Nicklas, Förbundssekreterare, f. 89; 30—47.

Blomgren, Axel Sigfrid, Sjökaptan, Rektor, se nedan, självskriven led. 32—.

Rektor

Blomgren, Axel Sigfrid, Sjökaptan, f. 79; 31.

Socialinstitutet i Göteborg

Karl Gustafsgatan 13. Rt 11 22 66.

Då utbildningsmöjligheterna för blivande tjänstemän inom de sociala och kommunalkamerala områdena vid socialinstitutet i Stockholm visat sig ej kunna motsvara den starka tillströmningen av studerande, väcktes förslag om inrättande av ett socialinstitut i Göteborg. En interimsstyrelse bildades våren 1944 under landshövding Malte Jacobssons ordförandeskap, och denna ingick till Kungl. Maj:t med begäran om statsunderstöd. Samtidigt begärdes även understöd från stadsfullmäktige i Göteborg och från landstingen i Göteborgs och Bohus län,

Älvsborgs län och Hallands län. Såväl riksdagen som de nämnda kommunala representationerna anslogo medel för ett socialinstitut i Göteborg, och detta kunde den 6 september 1944 börja sitt första läsår.

Institutets stadgar äro stadfästa av Kungl. Maj:t den 26 maj 1944.

Institutet är organiserat på tre linjer: den sociala-kommunala, den sociala och samhälls-linjen. De två förstnämnda äro tvååriga och den senare beräknas kräva ett år och tre månader. Inträde som elev kan vinnas av män och kvinnor, vilka finnas äga tillräcklig underbyggnad och mogenhet för att kunna tillgodogöra sig undervisningen. Vid urvalet av lärjungar bör hänsyn tagas till såväl boklig bildning som praktisk erfarenhet.»

Elevernas antal är höstterminen 1944 53, varav sju på samhällslinjen.

Styrelsen består av ordföranden, som förordnas av Kungl. Maj:t, samt 14 av olika korporationer valda medlemmar jämte institutets föreståndare. De valda ledamöternas mandattid omfattar perioden 1944—48.

Socialinstitutets räkenskaper granskas årligen av två revisorer, utsedda, en av Kungl. Maj:t och en av Göteborgs stadsfullmäktige.

Stadens anslag till institutet för läsåret 1944—45 uppgår till 10.000 kr., från staten erhålles 20.000 kr. och från vardera av Göteborgs och Bohus läns landsting och Älvsborgs läns landsting 3.000 kr. samt från Hallands läns landsting 2.000 kr.

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; led. 44—, Ordf. 44—, (förordnad av Kungl. Maj:t).

Övriga ledamöter

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; 44— (vald av högskolans styr.).

Andrén, Georg, F. D., Professor, f. 90; 44— (vald av högskolans styr.).

Palander, Tord F. son, F. D., Civilingenjör, Professor, f. 02; 44— (vald av styr. f. handelshögskolan).

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, Stadsf.: ordf., f. 90; 44—48 (vald av stadsf.).

Hedin, Greta, F. D., Docent, Lektor, f. 89; 44—48 (vald av stadsf.).

Linderoth, Martha Elisabeth (L i s a), Folk-skollärarinna, Fru, Stadsf., f. 99; 44—48, (vald av stadsf.).

Brännberg, Carl Magnus L. son, Sjuk-kassedirektör, Mölndal, f. 84; 44— (vald av Gbgs och Bohus läns landsting).

Härde, Henry Alexander, Landstings-direktör, Vänersborg, f. 96; 44— (vald av Älvsborgs läns landsting).

Andersson, Ernst Reinhold, Överlärare, Stadsf.s v. ordf., Halmstad, f. 89; 44—, (vald av Hallands läns landsting).

Berggren, Arne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07; 44— (vald av samverkande bildningsförb.).

Jönsson, Assar, Ombudsman, f. 94; 44—, (vald av fackl. centralorg.).

Öberg, Knut Erik, Ingenjör, f. 96; led. 44—, Kassaf. 44— (vald av tjänstemännens centralorg.).

Larsson, S i x t e n, Förbundsdirektör, Stockholm, f. 05; 44— (vald av styr. f. sv. landskommunernas förb.).

Ruist, John Thure, Civilingenjör, Direktörsassistent, f. 95; 44— (vald av sv. arbets-givareför.).

Hesslén, Gunnar August, F. D., Docent, Lektor, Institutets föreståndare, se nedan, självskriven led. 44—.

Suppleanter

Aspelin, Gunnar, F. D., Professor, f. 98; 44— (vald av högskolans styr.).

Molander, Arvid Ragnar, F. D., Förste assistent, Stadsf.s v. ordf., Lysekil, f. 86; 44— (vald av Gbgs och Bohus läns landsting).

Revisorer

En vakant (förordnas av Kungl. Maj:t).

Wistrand, Claes, Kontorist, f. 17; 44—, (vald av stadsf.).

Suppleant

Rahmn, Arne Otto, Kontorschef, f. 11; 44— (vald av stadsf.).

Föreståndare

Hesslén, Gunnar August, F. D., Docent, Lektor, f. 94; 44.

Föreståndare för praktiska kursen

Andersson, Karl Arne Herbert, Pol. mag. D. S. I., f. 13; 44.

Allmänna läroverken

Enligt 1878 års läroverksstadga fingo de då i landet befintliga elementarläroverken namnet allmänna läroverk. Av sådana elementarläroverk funnos vid denna tid i Göteborg tre, nämligen Göteborgs elementarläroverk (n. v. Hvitfeldtska högre allmänna läroverket), det därur utbrutna treklassiga elementarläroverket med reallinje (sedermera kompletterat till n. v. Vasa högre allmänna läroverk) och Majornas femklassiga elementarläroverk (n. v. Majornas högre allmänna läroverk). År 1905 blev det östra femklassiga läroverket (n. v. Östra realskolan) färdigbildat. Den sistnämnda skolan erhöll sitt nya namn, Östra realskolan, i samband med 1905 års läroverksstadga. Enligt den nya läroverksreformen av år 1928 upprättades ett högre allmänt läroverk för flickor fr. o. m. läsåret 1929—30. Läroverket i Majorna har fr. o. m. höstterminen 1938 ombildats till högre allmänt läroverk med gymnasium.

Vid samtliga Göteborgs allmänna läroverk är biskopen i Göteborgs stift självskriven eforus och äger i denna egenskap att utse inspektör för de läroverk, där han ej själv fungerar såsom eforus.

Enligt § 207 i kungl. stadgan för rikets allmänna läroverk den 17 mars 1933 skall vid varje allmänt läroverk finnas en *lokalstyrelse*, bestående av läroverkets rektor och första lärarinna, där sådan finnes anställd, eljest en ledamot som kollegiet för fyra år inom sig utser samt tre andra ledamöter. Av dessa utses, likaledes för fyra år, en av länsstyrelsen och två av stadsfullmäktige. För de valda ledamöterna utses därjämte suppleanter.

Lokalstyrelserna, som började sin verksamhet den 1 juli 1929, sakna alla som helst befogenheter beträffande lärarepersonalen och ha i främsta rummet att handlägga sådana ärenden, som sammanhånga med kommunens ekonomiska åtaganden gentemot läroverken, och skola därvid tillvarata såväl läroverkens som kommunens intressen. Lokalstyrelserna skola sålunda fullgöra de funktioner, som förut fullgjorts av de av stadsfullmäktige särskilt utsedda delegerade för läroverkens byggnadsfonder, ledamöter i terminsavgiftsnämnderna samt examensvittnen vid realexamen. Ledamöterna i lokalstyrelserna skola närvara vid realexamen, utse vittnen vid studentexamen och vara närvarande vid årsavslutningen samt utöva den förvaltande verksamhet, som tillkommer dem. Stadsfullmäktige ha dessutom att utse två revisorer med suppleanter för att granska förvaltningen av resp. läroverks byggnadsfonder. De nuvarande lokalstyrelseledamöterna jämte revisorer äro utsedda för tiden t. o. m. den 30 juni 1945.

Stadens *anslag* för samtliga allmänna läroverk, häri inberäknat påförda hyror samt ombyggnader och reparationer av fastigheter, hyresersättningar till rektorer samt övriga kostnader, beräknas för 1945 uppgå till 670,391 kr.

Eforus

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; (självskriven).

Hvitfeldtska högre allmänna läroverket

Rektorsgatan 2. Rektor träffas å expeditionen alla läsdagar utom onsdagar kl. 12—12.30, Rt 13 01 93.

Hvitfeldtska högre allmänna läroverket är den äldsta av inrättningarna för den högre undervisningen i Göteborg. Redan år 1624 hade nämligen General-Stads-Rådet, som magistraten då benämndes, av Kungl. Maj:t erinrats om att upprätta en s. k. trivialskola. Emellertid vidtogos inga åtgärder härför förrän år 1630, då en viss andel av uppbördens vid stora sjötullen av Konungen skänktes till en trivialskolas underhåll och uppbyggande av ett skolhus. År 1640 anhöllo stadens fullmäktige, att ett gymnasium härstädes måtte inrättas. Ett sådant kom ock så småningom till stånd genom överbyggnad på trivialskolan, men först år 1648

räknas såsom det egentliga stiftelseåret för Göteborgs Kongl. Gymnasium, då skolan s. å. fått »sina fullkomliga Gymnasii friheter och Privilegier». Undervisningen fortgick vid detta gymnasium under 200 år, till dess det år 1850 sammanslogs med de båda »nederklasserna» till ett gemensamt läroverk, varvid namnet ändrades till Göteborgs elementarläroverk, som bibehölls till år 1878, då det enligt läroverksstadgan s. å. utbyttes mot högre allmänt läroverk. Fr. o. m. år 1882 erhöll läroverket benämningen Göteborgs latinläroverk, då läroverkets reallinje borttogs och förlades till ett särskilt realläroverk. Sedan läroverket den 1 juli 1939 åter fick reallinje omändrades namnet till Lorensbergs högre allmänna läroverk, vilket namn jämlikt Kungl. brev av den 8 mars 1940 ändrades till Hvitfeldtska högre allmänna läroverket.

Läroverket hade sina första lokaler i en träbyggnad, belägen på domkyrkoplanen i hörnet av Västra Hamn- och Kungsgatorna. Den ersattes med ett på samma tomt uppfört tvåvåningshus av sten, där undervisningen meddelades i över 150 år. Gymnasiet flyttade år 1826 in i andra lokaler vid Västra Hamngatan, som snart visade sig vara otillräckliga, varför ett nytt läroverkshus (den nuvarande Hvitfeldtsskolan) uppfördes och invigdes år 1862. Även denna byggnad blev otillräcklig, och efter många och långa överläggningar anslogo stadsfullmäktige den 5 juni 1913 nödiga medel för en ny byggnad, vari läroverket i början av år 1919 kunde inflytta. Den nya byggnaden har därefter underkastats vissa förändringar, första gången år 1931 och andra gången år 1941. Sålunda har, främst genom tillbyggnad sistnämnda år, tillkommit fem nya klassrum, varjämte läroverket försetts med utvidgade lokaler för biologi, kemi och slöjd, mera tidsenliga frukosttrum samt nya rum för läkare och lärjungebibliotek.

Läroverket består f. n. dels av fyraårigt och treårigt latinalgymnasium samt fyraårigt realgymnasium, dels av femårig realskola, dels av en sexårig s. k. klassisk linje, som med utgångspunkt från den femåriga realskolans andra klass direkt leder fram till studentexamen å latinlinjen. Sistnämnda studielinje, som närmast har försökskaraktär, inrättades höstterminen 1935. Höstterminen 1944 utgjorde elevantalet 961, varav 115 å det fyraåriga och 66 å det treåriga latinalgymnasiet, 207 å realgymnasiet, 543 i realskolan och 30 på klassiska linjen. Antalet klassavdelningar utgjorde då 35, varav 15 i gymnasiet, 18 i realskolan samt två i den klassiska linjen. Lärarpersonalen utgöres av rektor och 10 lektorer, 27 adjunkter, fem eo adjunkter, en extra adjunkt, sex timlärare och sex övningslärare, varav två eo och en extra.

Till stipendier och understöd åt behövande lärjungar ha under tidernas lopp många stiftelser inrättats. Särskilt är att nämna Hvitfeldtska stipendiestiftelsen, varigenom fru Margrete Huitfeldt år 1664 testamenterade sina i Bohuslän belägna egendomar till »Hans Kongl. Maj:ts Academie eller Gymnasio udi Gottenborg». De flesta av dessa egendomar ha under de senaste åren försålts och försäljningsmedlen fonderats. Donationernas årliga avkastning utgår dels till stipendier åt lärjungar å gymnasierna vid Göteborgs läroverk m. fl., dels till universitets- och högskolestudenter, utgångna från dessa läroverk, dels till andra ändamål.

Staden bidrager till ljus- och vedkassan vid detta läroverk årligen med ett belopp, som sedan gammalt utgör 275 kr.

Lokalstyrelse

Ohlon, S v e n Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., se nedan, självskrivnen led. 33—, *Ordf.* 33—.

Bernström, N i l s G u s t a f, Apotekare, f. 77; led. 33—45, *v. Ordf.* 33— (vald av stadsf.).

Johansson, A n d e r s Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; 29—45 (vald av stadsf.).

Böös, E r n s t G e o r g, F. D., Lektor, f. 82; 30—45 (utsedd av kollegiet).

Hammar, G u d m u n d Johan, J. K., Rådman, f. 77; 33—45 (utsett av K. B.).

Suppleanter

Pettersson, P e r Adolf, Mättningsman, f. 96; 33—45 (vald av stadsf.).

Björck, C a r l G u s t a f Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; 33—45 (utsedd av K. B.).

Sjöberg, Gustaf Ragnar, F. M., Läroverksadjunkt, f. 88; 38—45 (utsedd av kollegiet).

Freeman, Carl Ernst Theodor, F. K., Komminister, f. 93; 39—45 (vald av stadsf.).

Revisorer för byggnadsfonden
(valda av stadsfullmäktige)

Nyberg, Erik Åke Ingemar, Kamrer, f. 07; 42—.

Boman, Karl Henry, Grovarbetare, f. 10; 44—.

Suppleanter

Skäringer-Larson, Elsa Kristina, Folkskollärarinna, f. 00; 42—.

Kempe, James Napoleon, Reparatör, f. 99; 44—.

Rektor

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Stadsf., f. 88; 33.

Vasa högre allmänna läroverk

Vasagatan 19. Rektorsexpedition läsdagar kl. 12—12,30. Rt 13 26 59.

År 1862 avskildes reallinjen vid Göteborgs elementarläroverk (se Hvitfeldtska högre allmänna läroverket) nästan helt och hållet från latinlinjen, så att läroverket egentligen utgjorde två fullständiga läroverk. Förslag hos stadsfullmäktige om inrättandet av ett nytt realläroverk väcktes år 1863, som dock först 20 år senare kom till fullbordan. En början till ett dylikt läroverk var det år 1868 inrättade treklassiga läroverk, som fr. o. m. läsåret 1880—81 successivt erhöill den ena klassen efter den andra, så att mogenhetsexamen första gången år 1886 där kunde avläggas. Därmed var Göteborgs högre realläroverk färdigbildat. Från och med läsåret 1939—40 upprättades även en latinlinje vid läroverket, vars namn i samband härmed ändrades till Vasa högre allmänna läroverk i Göteborg.

Ovannämnda treklassiga läroverk inrymdes till att börja med i f. d. navigationsskolan vid Rosenlund, men år 1879 blev det nödvändigt att förhyra nya skollokaler, som erhöillos i manbyggnaden å Kristinelund. Under två läsår fortgick undervisningen på dessa tvenne skilda platser. Efter att år 1881 ha förflyttat sin undervisning till en byggnad i hörnet av Kristinelunds- och Lorensbergsgatorna och efter år 1883 som annex till denna använt sig av en provisorisk envånings träbyggnad utmed Södra vägen, inflyttade läroverket år 1886 i sin nuvarande byggnad vid Vasagatan mellan Karl Gustafs- och Erik Dahlbergsgatorna. År 1913 blev detta nya hus utvidgat genom en betydlig till- och påbyggnad, och år 1942 utökades genom ombyggnad antalet lärosalar, varjämte nya utrymmen togos i anspråk för frukosttrum, bibliotek samt de geografiska och biologiska institutionerna.

Läroverket består av realgymnasium med såväl fyraårig som treårig linje, latinalgymnasium med fyraårig linje samt realskola med femårig linje. Elevantalet utgjorde höstterminen 1944 767, varav i det fyraåriga latinalgymnasiet 71, i det fyraåriga realgymnasiet 254, i det treåriga realgymnasiet 82 och i den femåriga realskolan 360. Antalet klassavdelningar utgjorde vid samma tid i det fyraåriga latinalgymnasiet fyra, i det fyraåriga realgymnasiet 11, i det treåriga realgymnasiet tre och i den femåriga realskolan 12. Undervisningen handhaves förutom av rektor av nio lektorer, 23 adjunkter, två eo adjunkter, fyra extra adjunkter och sex övningslärare.

Lokalstyrelse

Sefve, Sven Ivar, F. D., Rektor, Riksdagsman, se nedan, självskrivnen led. 28—, *Ordf.* 37—.

Hammar, Adolf Martin, J. K., Rådman, f. 96; led. 33—45, v. *Ordf.* 37— (utsedd av K. B.).

Bengtsson, Algot Julius Valfrid, Snickare, f. 84; 35—45 (vald av stadsf.).

Tobiason, Oscar Albert, Byggmästare, f. 84; 37—45 (vald av stadsf.).

Benzow, Bengt Johan Kristoffer, Lektor, f. 83; 43—47 (utsedd av kollegiet).

Suppleanter

Petersson, Knut Morgan, Reparatör, f. 90; 35—45 (vald av stadsf.).

Parkfelt, Nils, J. K., e.o. Rådman, f. 93; 37—45 (utsedd av K. B.).

Hansson, Karl Severin, Arkitekt, f. 84; 37—45 (vald av stadsf.).

Sjödin, Einar Reinhold, Läroverksadjunkt, f. 94; 43—47 (utsedd av kollegiet).

Revisorer för byggnadsfonden

(valda av stadsfullmäktige)

Nilsson, Erik Emanuel, Platsförsäljare, f. 89; 41—.**Fransson**, Laurin Evald, Folkskollärare, f. 07; 44—.*Suppleanter***Anderson**, John Albin, Mantalsassistent, f. 98; 41—.**Bergqvist**, Nils August, Spårvagnskonduktör, f. 00; 44—.*Rektor***Sefve**, Sven Ivar, F. D., Riksdagsman, f. 86; 28.**Högre allmänna läroverket i Majorna i Göteborg***Allmänna vägen 36. Rektorexpedition läsdagar kl. 11,45—12,15. Rt 14 48 89.*

Skolan började sin verksamhet år 1862 med två klasser och 75 lärjungar. För varje år ökades elevantalet, och år 1866 blev läroverket femklassigt. Efter att enligt läroverksstadgan av år 1905 hava övergått till sexklassig realskola med namnet Västra realskolan blev skolan i och med läroverksstadgan av år 1928 åter femklassig. Sedan 1931 finnes även en fyraårig realskolelinje. Enligt beslut av 1937 års riksdag har läroverket fr. o. m. läsåret 1938—39 omvandlats till högre allmänt läroverk, varvid namnet ändrades till *Högre allmänna läroverket i Majorna i Göteborg*. Läroverket omfattar nu 5-årig och 4-årig realskola samt 4-årigt latingymnasium och 3-årigt realgymnasium.

Fr. o. m. läsåret 1942—1943 äga kvinnliga lärjungar tillträde till gymnasiet.

Under de första åren använde sig skolan av förhyrda lokaler men fick år 1865 eget hem å tomten nr litt. A i Majornas tredje rote. Trots flera utvidgningar ävensom nybyggnader blevo skollokalerna otillräckliga, varför stadsfullmäktige beslöt inköpa ny skoltomt. Nybyggnaden på denna tomt, som utgöres av det kvarter, som begränsas av Allmänna vägen, Lotsgatan, Carl Johans torg och Styrmanngatan, invigdes år 1895. Under läsåren 1938—41 har läroverksbyggnaden genomgått en omfattande till- och ombyggnad.

Elementalet utgjorde höstterminen 1944 774, varav i realskolan 611 och i gymnasiet 163. Antalet gossar var 712 och flickor 62. Antalet klassavdelningar var då 28, varav 21 i realskolan och sju i gymnasiet.

Undervisningen handhaves av rektor, sex lektorer, 20 adjunkter, tre eo adjunkter, två extra adjunkter, tre övningslärare, tre eo övningslärare samt en extra lärare i övningsämnen.

Lokalstyrelse**Idefors**, Hjalmar Emanuel, F. D., Rektor, se nedan, självskriven led. 39—, *Ordf.* 39—.**Henriques**, Mårten Ragnar, J. K., Advokat, f. 86; led. 29—45, v. *Ordf.* 35—, (vald av stadsf.).**Johansson**, John Abraham, Föreståndare, f. 82; 29—45 (vald av stadsf.).**Holmquist**, Jarl Leopold, J. K., Magistratssekreterare, f. 87; 35—45 (utsedd av K. B.).**Lundh**, Atle Nils Fredrik, T. K., Läroverksadjunkt, f. 81; 36—46 (utsedd av kollegiet).*Suppleanter***Grankvist**, Karl Adolf, Posttjänsteman, f. 84; 33—45 (vald av stadsf.).**Carlsson**, Johan Magnus Thorwald, Byggmästare, f. 88; 33—45 (vald av stadsf.).**Mellander**, Carl Einar Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; 35—45 (utsedd av K. B.).**Wistrand**, Erik Karl Hilding, F. D., Docent, Lektor, f. 07; 40—46 (utsedd av kollegiet).*Revisorer för byggnadsfonden*

(valda av stadsfullmäktige)

Abrahamsson, Johan Oscar Konstantin, Mälare, f. 89; 41—.**Ekeberg**, Gustav Manfred, Folkskollärare, f. 92; 42—.*Suppleanter***Andersson**, Arthur Georg, Servitör, f. 01; 41—.**Magnusson**, Gösta Arne, Skeppsfurnerare, f. 04; 42—.*Rektor***Idefors**, Hjalmar Emanuel, F. D., f. 91; 39.

Högre allmänna läroverket för flickor

Lindbergsgatan 1. Rektorsexpedition läsdagar kl. 11,40—12,10. Rt 16 56 07.

I samband med omorganisationen av det högre skolväsendet 1927 beslöt riksdagen, att i Göteborg skulle upprättas ett högre allmänt läroverk för flickor, omfattande en fyrklassig realskola och ett treårigt real- och latinynasium, under villkor att kommunen åtog sig att tillhandahålla erforderliga undervisningslokaler jämte inredning och möbelutrustning ävensom bostad eller hyresersättning åt rektor. Sedan en av stadsfullmäktige tillsatt beredning utrett frågan, beslöt stadsfullmäktige den 14 juni 1928 att i infortrat yttrande till konungens befallningshavande förklara staden beredd att uppfylla dessa villkor, varefter läroverkets verksamhet började med höstterminen 1929. Läroverkets lokaler voro under de första läsåren förlagda dels till Arbetareinstitutet (Magasinsgatan 23), dels till Sociala huset (två salar från och med höstterminen 1930), f. d. Lundénska privatskolans lokaler (sju rum fr. o. m. höstterminen 1931) och Sigrid Rudebecks skola (fyra rum m. m.). Fr. o. m. höstterminen 1934 förhyrdes också i K. F. U. M.s hus åtskilliga lokaler.

Den 13 november 1930 beslöt stadsfullmäktige att inom sjätte kvarteret Blåmesen i Johanneberg för en beräknad utgift av 910.000 kr. låta uppföra byggnad för läroverket, enligt ritning av arkitekten R. O. Swensson. Emellertid befanns den planerade byggnaden otillräcklig för att fylla de behov, som uppstått genom inrättandet av ytterligare både en parallellinje på realskolan och en på gymnasiet. Efter förnyad utredning beslöt därför stadsfullmäktige den 15 september 1932 (med upphävande av sitt tidigare beslut) att inom 24 kvarteret Tullgarn i stadsdelen Lorensberg för en beräknad kostnad av 1.170.000 kr. låta uppföra byggnad för läroverket enligt nya ritningar av arkitekten R. O. Swensson. Höstterminen 1935 inflyttade läroverket i denna nybyggnad, som invigdes den 14 november samma år.

F. n. består läroverket av fyraårig realskola, treårigt gymnasium med latin- och reallinje samt fyraårigt latinynasium. Efter framställning från stadsfullmäktige ha inrättats två parallellavdelningar av klass 1—4. Det treåriga latinygymnasiet har likaledes haft två parallellavdelningar, av vilka dock den ena successivt ersatts av den fyraåriga linjen. Antalet klassavdelningar är nu åtta i realskolan och 10 på gymnasiet eller inalles 18.

Lärjungeantalet utgjorde höstterminen 1944 522, varav 259 lärjungar tillhöra realskolan och 263 gymnasiet. Undervisningen handhaves av rektor, sex lektorer, 11 adjunkter, två eo adjunkter, två ämneslärarinnor, en eo ämneslärarinna samt fyra övningslärare.

Lokalstyrelse

Wallén, Nils Erik Gustav, F. D., Rektor, se nedan, självskrivnen led. 42—, *Ordf.* 42—.

Norberg, Erik, F. L., Läroverksadjunkt, f. 94; led. 35—45, *Sekr.* 35— (utsedd av kollegiet).

Hellers, Hedvig Aurora Josefina, Fru, f. 91; 38—45 (vald av stadsf.).

Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K., Rådman, f. 88; 39—45 (utsedd av K. B.).

Engkvist, Henning Erhard, Överlärare, f. 94; 41—45 (vald av stadsf.).

Suppleanter

Norrman, Esther Gustava, Ämneslärarinna, f. 82; 35—45 (utsedd av kollegiet).

Teiffel, Henning Walentin, Spårvagnsförare, f. 88; 38—45 (vald av stadsf.).

Kylberg, Märta Paulina, Föreståndarinna f. skolköksseminariet, Fru, f. 02; 39—45 (utsedd av K. B.).

Jensen, Signe Kristina (Stina), Fru, f. 96; 41—45 (vald av stadsf.).

Revisorer för byggnadsfonden
(valda av stadsfullmäktige)

Bruce, Ingalill, Korrespondent, f. 11; 42—.

Carlsson, Torsten Napoleon, Musikdirektör, f. 96; 44—.

Suppleanter

Bremmer, Karl Erik, Byggnadsingenjör, f. 85; 42—.

Öberg, Gustaf Adolf, Nitare, f. 98; 44—.

Rektor

Wallén, Nils Erik Gustav, F. D., f. 91; (34) 42.

Östra realskolan

Stampgatan 13. Rektorsexpedition läsdagar kl. 12—12,30. Rt 15 12 86.

Då på 1890-talet ofta ett stort antal barn, som godkänts vid inträdesprövningarna, av brist på utrymme ej kunnat vinna inträde vid stadens allmänna läroverk, beslöto stadsfullmäktige att hos Kungl. Maj:t anhålla om upprättande av ett nytt i stadens östra del förlagt läroverk. Först år 1902 antogs av riksdagen den med anledning härav avlämnade kungl. propositionen, och i kungl. brev av den 9 maj s. å. anbefalldes upprättande av ett nytt femklassigt läroverk, som ock började sin verksamhet höstterminen 1902 med de tre lägsta klasserna. Efter hand tillkommo de två övriga klasserna och läsåret 1904—05 var Östra femklassiga läroverket fullständigt färdigt. År 1905 utkom den nya läroverksstadgan och enligt denna övergick läroverket att bli en sexklassig realskola med namnet Göteborgs östra realskola. Enligt 1928 års läroverksstadga har läroverket tre fem-åriga och två fyra-åriga realskolelinjer.

Läroverkets första lokaler voro inredda i stadens f. d. försörjningshus vid Drottningtorget (där posthuset nu ligger), men sedan stadsfullmäktige bestämt tomt och anslagit medel till ny skolbyggnad, påbörjades arbetet härmed 1904, och på hösten 1905 inflyttade läroverket i sitt nya hem, som upptager kvarteret mellan Alingsås-, Bält-, Stamp- och Norra Ågatorna.

Lärjungeantalet höstterminen 1944 utgjorde 624 och antalet klassavdelningar 21. Undervisningen handhaves av rektor, 19 adjunkter, fyra extra lärare och sju övningslärare.

Inspektör

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; 33 (utsedd av eforus).

Lokalstyrelse

Hennix, Gunnar Noak, T. o. F. K., Rektor, se nedan, självskrivnen led. 38—, *Ordf.* 38—.

Hedfors, Axel Emanuel, F. L., f. d. Överlärare, f. 82; led. 29—45, v. *Ordf.* 36—, (vald av stadsf.).

Fernberg, Egon Isidor, Trafikförman, f. 97; 37—45 (vald av stadsf.).

Tännérus, Thure Ragnar, F. M., Läroverksadjunkt, f. 90; 41—45 (utsedd av kollegiet).

Ljungblom, Johan Oskar, Målaremästare, f. 89; 41—45 (utsedd av K. B.).

Suppleanter

Brunnander, Nils, Ingenjör, f. 86; 33—45 (vald av stadsf.).

Nordh, Maria (Maja) Wilhelmina, Fru, f. 95; 37—45 (vald av stadsf.).

Larsson, Einar Walentin, F. M., Läroverksadjunkt, f. 91; 41—45 (utsedd av kollegiet).

Karlström, Adolf Rupert Magnus, Civilingenjör, f. 89; 41—45 (utsedd av K. B.).

Revisorer för byggnadsfonden

(valda av stadsfullmäktige)

Lundin, Axel Wilhelm (Wille), Bokhållare, f. 98; 42—.

Petersson, Axel August, Folkskollärare, f. 00; 43—.

Suppleanter

Frostenson, Pontus Robert Manasse, Lokförare, f. 92; 43—.

Larsson, Anna Margareta, e. o. Kontorsbiträde, f. 18; 44—.

Rektor

Hennix, Gunnar Noak, T. o. F. K., f. 87; (35) 38.

Högre flickskolor

Ätgärder för högre undervisning för gossar i Göteborg vidtogos redan vid tiden för stadens grundläggning, medan först på 1830-talet omtalas verkliga skolor för kvinnlig ungdom i vårt land. Dock funnos i Göteborg långt tidigare ett par flickskolor upprättade. Sålunda grundades redan år 1787 den s. k. Societetsskolan, Evangeliska brödräfsamlingens skola, och år 1815 bildades en »fruntimmersförening» med ändamål att anordna en friskola för flickor. Ekonomiska svårigheter hindrade länge den kvinnliga undervisningens utveckling, vartill

snart krävdes såväl statens som kommunens medverkan. Statsunderstödet har på den senare tiden alltmera ökat och i sammanhang därmed har även kommunen lämnat avsevärda bidrag. I samtliga statsunderstödda flickskolor äger biskopen i egenskap av eforus att övervaka kristendomsundervisningen. Inspektor förordnas av kungl. skolöverstyrelsen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut utgå å drätselkammarens stat anslag för läsåret 1944—45 till nedanstående högre flickskolor och Göteborgs högre samskola med 92.110 kr., varav 25.110 kr. fördelas på Sigrud Rudebecks skola och Göteborgs nya elementarläroverk för flickor dels såsom ordinarie anslag, dels som bidrag till undervisning i huslig ekonomi och dels som andel i lärarpersonalens ålderstillägg och pensionsavgifter, 30.500 kr. utgå som förslagsanslag för beredande av dyrtidstillägg åt lärarpersonalen i klasserna över de förberedande och 21.600 kr. som anslag till flickskolorna utgörande viss procent av statens tillfälliga löneförbättring till dessa skolors lärarpersonal samt 14.900 kr. till Sigrud Rudebecks skola och högre samskolan för beredande av kommunalt kristillägg åt lärarpersonalen.

Eforus

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; (självskriven).

Sigrud Rudebecks skola

Bellmansgatan 8. Expeditionstid kl. 11,30—12,30. Rt 13 79 97. Gymnasiet: Erik Dahlbergsgatan 1. Expeditionstid kl. 11,30—12 (utom lördagar). Rt 13 88 49.

Skolan grundades år 1869 av fröken Sigrud Rudebeck, som under många år var skolans föreståndarinna och efter vilken skolan har sitt namn. Skolan torde ha varit den första i vårt land, som bland läroämnena upptagit huslig ekonomi och kvinnlig träslöjd, vari praktisk undervisning meddelas sedan år 1887. Sedan år 1875 har skolan varit förlagd i sina nuvarande lokaler vid Bellmansgatan, vilka under årens lopp betydligt utvidgats genom ombyggnader och inköp av närliggande hus.

Skolan omfattar en förberedande fyraårig avdelning (läsåret 1944—45 klass 4) för såväl gossar som flickor, en sjuårig flickskola med normalskolekompetens samt en realskollinje med examensrätt, bestående av tre klasser (läsåret 1944—45 av två klasser) och byggande på tredje klassen av sjuårig flickskola. Dessutom är med skolan förenat *Göteborgs gymnasium för flickor* (latin- och realgymnasium), som är treårigt och byggt på flickskolans näst högsta klass eller realexamen. Sedan 1907 har detta gymnasium rätt att anställa studentexamen.

Skolans verksamhet och fastigheter hava sedan år 1904 övertagits av ett aktiebolag, som vid ordinarie bolagsstämma utser ledamöter i den för skolans ledning tillsatta bolagsstyrelsen, som består av fem ledamöter och två suppleanter. Stadsfullmäktige äga att utse en revisor med suppleant för granskning av räkenskaperna.

Eleventalet under höstterminen 1944 utgjorde 602, varav 20 i den förberedande skolan, 446 i högre flickskolan och realskolan samt 136 i gymnasiet. Antalet klassavdelningar utgjorde då 23, varav i förberedande skolan en, i högre flickskolan och realskolan 16 samt i gymnasiet sex. Lärarpersonalen under samma tid uppgick till 65.

Anslag från staden för läsåret 1943—44 utgjorde 51.231 kr.

Inspektor

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 89; 35 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Bolagsstyrelse

Walli, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor, f. 77; led. 30—, *Ord.* 31—.

Eklund, Fredrik, f. d. Förste telegrafkontrollör, f. 68; 31—.

Lindqvist, Axel Martin, F. D., Professor, f. 82; 39—.

Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K., Advokat, f. 85; 43—.

Frändberg, Daniel (Dan), Ingenjör, f. 91; 43—.

Suppleanter

Martin, Knut Conrad, Direktör, f. 77; 26—.
Ehrnberg, Hulda, Rektor (se nedan)
 suppl. 30—, *Sekr.* 30—.

Skolstyrelse

Walli, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor,
 (se ovan) led. 31—, *Ordf.* 31—.
Ehrnberg, Hulda, Rektor (se nedan) led.
 31—, v. *Ordf.* 31—, *Sekr.* 31—.
Sundblad, Gurli Wilhelmina, Ämneslä-
 rarinna, f. 93; 31—.
Bergmann, Olga Lovisa, F. L., Adjunkt,
 (se nedan) 35—.
Lindqvist, Axel Martin, F. D., Professor,
 (se ovan) 39—.
Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K.,
 Advokat (se ovan) 43—.

Suppleanter

Borgström, Anna Maria, f. d. Rektor,
 f. 64; 31—.
Wählén, Sigrid Maria, Ämneslärarinna,
 f. 89; 31—.
Hedin, Greta, F. D., Docent, Lektor,
 f. 89; 35—.

Revisorer

Andrup, Nils Emil Andreas, F. M., Läro-
 verksadjunkt, f. 87; 42— (utsedd av kungl.
 skolöverstyr.).
Petrén, Thorborg, Fru, f. 79; 08—
Hallgrén, Eric Alexander, f. d. Rektor,
 f. 62; 20—.
Linde, Hanna Linneá Margareta, F. M.,
 Fru, f. 13; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Helgesson, Otto Eskil, Direktör, f. 89; 31—,
Andreasson, Oskar Walfrid, Kommunal-
 arbetare, f. 10; 44— (vald av stadsf.).

Studierektor

Bergmann, Olga Lovisa, F. L., Adjunkt,
 f. 85; 35.

Rektor

Ehrnberg, Hulda, f. 85; 29.

Kassaförvaltare

Rinman, Knut Hjalmar, Kamrer, f. 85;
 42.

Läkare

Wikander-Brunander, Siri, M. L.,
 Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 22.

Stiftelsen Göteborgs nya elementarläroverk för flickor

Viktorigatan 28—30. Expeditionstid kl. 12,15—13. Rt 13 85 10.

Nya elementarläroverket började sin verksamhet den 15 januari 1867 med 57 inskrivna elever. Efter några år inköptes villaegendomen nr 96 vid Nya Allén för skolans räkning. Då emellertid denna vid Nya Alléns reglering år 1888 skulle återgå till staden, försålde stadsfullmäktige till skolan en tomplats vid Viktorigatan för uppförande av en ny skolbyggnad, som var färdig att tagas i bruk år 1890 och vari skolan fortfarande är inrymd.

Stiftelsens styrelse består f. n. av sju ledamöter med en suppleant, av vilka stadsfullmäktige enligt förbehåll vid ovannämnda tomtförsäljning äga att utse två ledamöter. De övriga utses av stiftelsens principaler. Dessutom utse stadsfullmäktige en revisor med suppleant att deltaga i granskningen av styrelsens räkenskaper och förvaltning.

Stiftelsen håller två skolor, en förberedande skola med fyra klasser och en högre sjukklassig flickskola med teoretisk och praktisk linje. Elevantalet under höstterminen 1944 utgjorde 514, varav 99 i den förberedande skolan och 415 i högre flickskolan. Antalet klassavdelningar var i förberedande skolan fyra och i högre flickskolan 14. Lärarpersonalen utgjorde under samma tid inkl. timlärare 38.

Anslag från staden till högre flickskolan för läsåret 1943—44 utgjorde 20.335 kr.

Inspektör

Werner, Ida Gustava, f. d. Rektor, f. 77;
 37 (förordn. av kungl. skolöverstyr.).

Styrelse

Hellberg, Arvid, J. K., Assuransdirektör,
 f. 90; led. 37—46, *Ordf.* 40— (vald av stadsf.).

Vinge, Karl Axel, J. K., Advokat,
 f. 91; led. 38—, *Kassaf.* 38—, v. *Ordf.* 40—.

Fröding, Maria Elisabeth, Rektor (se
 nedan) 37—.

Wällgren, Carl Axel Gunnar, M. L.,
 Prakt. läkare, f. 89; 40—.

Hellström, Elsa Augusta, Fru, f. 86; 41—46 (vald av stadsf.).

Schéle, Ragnar Olof, Ryttmästare, f. 97; led. 42—, v. Kassaf. 39—.

Bergendahl, Märtha, Fru, f. 03; 43—.

Suppleant

Sjöberg, Gustaf Ragnar, F. M., Läroverksadjunkt, f. 88; 38—.

Revisorer

Sjögren, Ragnar August, Förste länsbokhållare, f. 91; 25— (utsedd av kungl. skolöverstyr.).

Lundberg, John Åke Olaus, Läroverksadjunkt, f. 84; 33— (utsedd av domkapitlet).

Janson, Erik Esaias, Läroverksadjunkt, f. 78; 31— (vald av principalerna).

Holmqvist, Harry Filip, Kapten, Rektor, f. 87; 33— (vald av principalerna).

Lundin, John Edvin, Beklädnadsarbetare, f. 04; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Widell, Simon Gunnar Valfrid, F. M., Läroverksadjunkt, f. 87; 37— (utsedd av domkapitlet).

Forsblad, Olof Wilhelm, Konsul, Handlande, f. 82; 31— (vald av principalerna).

Engstrand, Dagmar Henrietta, Fru, f. 09; 45— (vald av stadsf.).

Rektor

Fröding, Maria Elisabeth, f. 01; 37.

Läkare

Uddenberg, Inez Helena Gustava, M. L., Prakt. läkare, f. 91; 42.

Göteborgs högre samskola

Vasagatan 1 samt förberedande skolan Föreningsgatan 12. Expeditionstid kl. 11,45—12,15.

Rt 11 2743, 13 50 06.

Göteborgs högre samskola bildades år 1901 på initiativ av dåvarande lektorn P. G. Laurin med syfte att inom skolundervisningens och barnuppfostrans värld söka utföra ett som nödigt ansett reformarbete. Den skulle således bli en provskola för nyare pedagogiska idéer på undervisningens olika områden, framför allt religionsundervisningens, men även vid det praktiska arbetet skulle läggas särskilt stor vikt.

Skolan äges av ett aktiebolag, som utser styrelse för vården om skolans angelägenheter, bestående av åtta ledamöter samt två suppleanter. Dessutom utse stadsfullmäktige en revisor med suppleant för granskning av styrelsens räkenskaper.

Samskolans organisation är f. n. följande: en småbarnsavdelning, förberedande avdelning med fyra årsklasser, femklassig mellanskola, sjätte och sjunde klass för flickor, fyraårigt gymnasium med såväl latin- som reallinje. Avgångsbetyg från skolans sjunde klass medför normalskolekompetens från och med år 1910. Gymnasiet har dimissionsrätt; studentexamen avlades där första gången vårterminen 1905. Inspektör förordnas av kungl. skolöverstyrelsen.

Elementalet under höstterminen 1944 utgjorde sammanlagt 502, varav i småbarnsavdelningen och förberedande avdelningen 125 (50 gossar och 75 flickor) fördelade på fem avdelningar, i mellanskolan 196 (105 gossar och 91 flickor) fördelade på nio avdelningar, i sjätte och sjunde klass 21 flickor och i gymnasiet 160 (90 gossar och 70 flickor) fördelade på åtta avdelningar. Lärarpersonalen under samma tid uppgick till 62.

Anslag från staden för läsåret 1943—44 utgjorde 19.338 kr.

Inspektör

Boëthius, Carl Axel, F. D., Professor, f. 89; 35 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Styrelse

Söderhjelm, Lars Henning, F. D., Re-daktör, f. 88; led. 38—, *Ordf.* 44—.

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; 05—.

Edberg, Ada, Fru, f. 85; 29—.

Leman, Bror Erik, J. K., Advokat, f. 75; 31—.

Sjöding, Allan Edvard, F. D., Lektor, f. 98; 35—.

Schmidt, Elsa, Fru, f. 88; 37—.

Holmberg, John Erik, F. D., Docent, Rektor (se nedan), led. 41—, *Sekr.* 41—.
Boström, Brita, F. M., bitr. Föreståndarinna, f. 02; 41—.
Lundberg, Hans Viktor E b b e, Bankdirektör, f. 91; 44—.
Mellgren, Ellen Gunhild (Gull), Fru, f. 05; 44—.

Suppleanter

Mannheimer, Henrik, Direktör, f. 96; 44—.
Blume-Westerberg, Gerd Elisabeth, M. L., Prakt., läkare, f. 06; 44—.

Revisorer

Lidberg, Karl Pontus Sven, J. K., e. o. Länsassessor, f. 01; 42— (utsedd av kungl. skolöverstyr.).

Ekman, Håkan, Direktör, f. 89; 37—.
Rondolph, Carl-Axel Eduard, Bokbindare, f. 11; 43— (vald av stadsf.).
Pineus, Kaj Ludvig Arbo, J. K., Dispasschör, f. 05; 44—.

Suppleanter

Mannheimer, Love, J. K., Advokat, f. 04; 44—.
Gunne, Erik Ragnar, Ombudsman, f. 18; 43— (vald av stadsf.).

Rektor

Holmberg, John Erik, F. D., Docent, f. 07; 41.

Läkare

Faxén, Nils, M. D., Överläkare, f. 97; 37.

Göteborgs arbetarinstitut

Huvudlokal Magasinsgatan 23. Föreståndaren träffas föreläsningkvällar kl. 20—21. Rt 11 26 78. Filialer Kungsladugårdsskolan vid Birger Jarlsgatan, Redbergsskolan vid Örngatan, högre allmänna läroverket i Majorna vid Carl Johans torg och Källtorpskolan vid Intagsgatan.

Göteborgs arbetarinstitut stiftades år 1883 av skomakaren Nils Fryckholm, ingenjören James Keiller, grosshandlanden Julius Lindström, målaren A. J. Lundström, smedmästaren O. Pettersson, tullvaktmästaren J. F. Sandbäck, fil. doktorn, sedermera professorn Karl Warburg, professorn Aug. Wijkander och löjtnanten E. O. Wawrinsky.

Institutet har till syfte att »bereda tillfälle till inhämtande av allmännyttiga kunskaper och avser närmast att bibringa kroppsarbetarna kännedom om naturens och andens företeelser och deras lagar». Egentlig yrkesundervisning faller utom dess verksamhet. Undervisning meddelas genom föreläsningkurser av den art, att de kunna uppfattas av åhörare med vanlig folkskolebildning. Jämte dessa kurser hållas även enstaka allmänfattliga föredrag och elementarkurser i olika ämnen. Verksamheten pågår under september—april med några veckors uppehåll under julen. Föreläsningar och kurser äga rum om kvällarna, de förra alla veckodagar utom fredagar och lördagar, i filialerna blott söndagar.

Förvaltningen omhänderhaves av en styrelse av nio ledamöter, vilka samtliga fr. o. m. 1932 årligen utses av stadsfullmäktige. Därjämte utse stadsfullmäktige två revisorer och två suppleanter.

Institutets fonder uppgingo i december 1943 till 59.827 kr.

Anslag av staden för arbetsåret 1944—45 utgår med 45.959 kr., varav 9.000 kr. av styrelsen anvisats till folkkonserter (se nedan). För år 1944 utgick anslag av staten med 800 kr.

Inspektör

Hellberg, Arvid, J. K., Assuransdirektör, f. 90; 41— (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Styrelse

Wängfelt, Karl Viktor, Verkst. direktör, f. 87; led. 23—, *Ordf.* 35—.
Boëthius, Carl Axel, F. D., Professor, f. 89; led. 36—, *v. Ordf.* 39—.

Ullman, Jonas Einar, Direktör, f. 95; 35—.

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95; 35—.

Sefve, Sven Ivar, F. D., Rektor, Riksdagsman, f. 86; 37—.

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, Stadsf., f. 09; 40—.

Pineus, Kaj Ludvig Arbo, J. K., Dispasschör, f. 05; led. 40—, *Kassaf.* 40—.

Johnsson, Vera, M. L., Prakt. läkare, f. 96; 41—.

Bergman, Per Ragnar, Metallarbetare, f. 15; 42—.

Revisorer

Rondolph, Carl-Axel Eduard, Bokbindare, f. 11; 44—.

Sylvan, Birger Andreas, Köpman, f. 16; 45—.

Suppleanter

Ranch, Karl Ture, Inspektör, f. 18; 45—.

Mattsson, Lennart Richard, Spårvägsmän, f. 09; 44—.

Föreståndare och sekreterare
Sjögren, Carl Sten, Redaktör, f. 92; 39.

Bildföreläsare

Claësson, Robert Emanuel, Stereotypör, f. 80; 96.

Eriksson, Gustaf Hilmer, Elektriker, f. 90; 36.

Vaktmästare

Ström, Karl Elof Mauritz, f. 94; 32, *Huvudlokalen.*

Fredrikson, Fritz Hjalmar, f. 96; 36, *Kungsladugårdsskolan.*

Johansson, Sven Anatolius, f. 95; 37, *Redbergsgården.*

Folkkonserterna

Ordföranden, professor Aug. Wijkander och övriga ledamöter i Göteborgs arbetarinstituts styrelse togo år 1894 initiativ till Göteborgs arbetarinstituts *folkkonserter* genom ett upprop till arbetarevänner och musikvänner i Göteborg att bilda en musikfond, av vilken ränteavkastningen skulle användas för anordnande av s. k. folkkonserter. Bidragen till följd av detta upprop voro så betydande, att styrelsen beslöt att under våren 1895 anordna fem folkkonserter. För musikafnarnas anordnande tillsattes av styrelsen en kommitté, och en sådan fungerar alltjämt.

Folkkonserternas antal uppgår december 1944 till 1.151. I medeltal hava 20 konserter givits årligen. De anordnas numera i kommunala mellanskolan, i konserthuset och i högre allmänna läroverket i Majorna. Inträdesavgiften, som från början var bestämd till högst 25 öre, utgör f. n. 60 öre per person och konsert med rätt för styrelsen att i särskilda fall höja avgiften, dock icke över en krona. Vid anordnande av konsert med musikfilm får dessutom särskild filmavgift upptagas med 25 öre per person.

Anslag av staden gemensamt med Göteborgs arbetarinstitut (se ovan).

Ledamöter

Boëthius, Carl Axel, F. D., Professor (se ovan) led. 39—, *Ordf.* 39—.

Sjögren, Carl Sten, Redaktör, f. 92; led. 26—, *Schr.* 39—.

Bergman, Arvid Mauritz Gösta, Inkasserare, f. 86; 32—.

Ahlberg, Torsten Vincent, Tonsättare, f. 00; 34—.

Höglund, Erik Georg, Boktryckare, f. 94; 36—.

Gyllencreutz-Fermæus, Sigrid Adele Aimée, Pianist, Fru, f. 86; 38—.

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, (se ovan) 39—.

Pineus, Kaj Ludvig Arbo, J. K., Dispa-schör (se ovan) led. 40—, *Kassaf.* 40—.

Nystroem, Gösta, Kompositör, f. 90; 43—.

Arbetarnes bildningsförbunds lokalavdelning i Göteborg

Studiehem Pusterviksgatan 15. Öppet kl. 10—14 och 17—20. Rt 11 74 85, 13 48 18.

År 1912 bildades arbetarnes bildningsförbund (A. B. F.), som har till syfte att organisera biblioteks-, föreläsnings- och studiecirkelverksamhet, att förmedla statens anslag till bokinköp och föreläsningverksamhet samt att över huvud taget skapa ett organisatoriskt underlag för det frivilliga studiearbetet inom arbetareorganisationerna i vårt land.

Till A. B. F. äro anslutna fackliga, politiska, kooperativa och kulturella riksorganisationer

inom svensk arbetarrörelse jämte nykterhetsorden Verdandi med tillsammans cirka 2.538.200 medlemmar. Verksamheten ledes av ett representantskap på 20 medlemmar, valda av de anslutna organisationerna. Centralbyrån är förlagd till Stockholm.

A. B. F:s lokalavdelning i Göteborg är en sammanslutning av sådana organisationer, vilkas huvudorganisationer äro anslutna till arbetarnes bildningsförbund. Under arbetsåret 1943—44 voro anslutna 123 föreningar med sammanlagt 70.043 medlemmar. Var och en av de anslutna organisationerna betalar från och med 1937 ett årligt bidrag av 35 öre för hel- och 25 öre för halvbetalande medlem.

Lokalavdelningens verksamhet handhaves av en styrelse på sju personer jämte tre suppleanter, vilka väljas av ombud från anslutna organisationer. Styrelsen har i uppdrag att förvalta Göteborgs arbetarebibliotek (*A. B. F:s bibliotek nr 24*), att handhava föreläsningssamheten att organisera kurser och studiecirklar samt att stödja även övriga grenar av frivilligt studiearbete och annan kulturell verksamhet. *Biblioteket* omfattade vid slutet av arbetsåret 1943—44 11.514 band, i stor utsträckning bestående av social, ekonomisk och facklig litteratur.

Föreläsningssamheten organiseras i samarbete med föreningen *Göteborgs arbetares folkhögskola*, vilken bildades år 1920 på initiativ av lokalavdelningen, som även utser två medlemmar i folkhögskolans styrelse. Lokalavdelningens styrelse förmedlar emellertid själv föreläsningar i direkt anslutning till cirkulans arbetsuppgifter, varjämte den anordnar *studieledarekurser* och s. k. *föreläsningcirklar*. Fr. o. m. vårterminen 1928 ha även anordnats *universitetcirklar* i samarbete med Göteborgs högskola och Göteborgs arbetarinstitut samt med en av högskolans eller handelshögskolans professorer som ledare. Under arbetsåret 1943—44 funnos inom lokalavdelningen 361 *studiecirklar* med tillsammans 6.758 deltagare.

År 1926 upprättades *A. B. F:s studiehem* vid Pusterviksgatan 15 med lokaler för bibliotek och expedition samt med 11 studiecirkelslokaler. Dessutom disponeras en del skollokaler, vilka allmänna folkskolestyrelsen ställt till förfogande för cirkulans sammanträden. Stadsfullmäktige utse en revisor jämte suppleant.

Anslag: För arbetsåret 1919—20 fick lokalavdelningen sitt första anslag från stadsfullmäktige på 3.000 kr. För arbetsåret 1944—45 utgår stadsfullmäktiges anslag med 22.850 kr.

Styrelse

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare, f. 95, led. 30—, *Ordf.* 42—.

Ekström, Erik Julius, Byggnadssnickare, f. 97, led. 37—, *v. Sekr.* 37—, *v. Ordf.* 42—.

Lundstedt, Gunnar Hugo, Murare (se nedan) 20—.

Tobiasson-Thorén, Nils, Spårvagnskonduktör, f. 85; led. 30—, *Kassaf.* 30—.

Anzén, Sven Hjalmar, Trafikförmän, f. 02; led. 40—, *Sekr.* 42—.

Ryberg, Alma Josefina, Föreståndarinna, f. 00; 42—.

Larsson, Gunnar, Fil. stud., f. 17; 42—.

Suppleanter

Svensson, Harry Bernhard, Ombudsman, f. 99; 37—.

Hagvall, Henry Ture Bruno, Förman, Stadsf., f. 09; 37—.

Hellers, Hedvig Aurora Josefina, Fru, f. 91; 43—.

Revisorer

Olsson, Karl Rudolf Kristian, Stationskarl, f. 00; 38— (utsedd av lokalavd.)

Agerström, Elof Rupert, Kontorist, f. 86; 40— (utsedd av lokalavd.)

Svensson, Tage, Bilreparatör, f. 05; 43—, (vald av stadsf.).

Suppleant

Ranch, Karl Ture, Inspektör, f. 18; 43—, (vald av stadsf.).

Instruktör för cirkularna

Berggren, Arne Timar, Stadsf., f. 07; (35) 38.

Bibliotekarie

Lundstedt, Gunnar Hugo, Murare, f. 87; 21.

Nykterhetsfolkets centralförsamling

Nykterhetsfolkets centralförsamling är en sammanslutning av representanter för inom staden verksamma nykterhetsorganisationer med uppgift att genom ideellt och kulturellt upplysningsarbete fostra medlemmarna, vilka iakttaga absolut avhållsamhet från rusdrycker och genom sina organisationer arbeta för ett allmänt rusdrycksförbud, till socialt ansvars-kännande och samhällsnyttiga medlemmar.

Centralförsamlingen anordnar såväl av egna medel som stats- och stadsanslag offentliga föredrag och föreläsningar i alkoholfrågan samt därmed sammanhängande hygieniska och sociala spörsmål och söker dessutom inför resp. nämnder och kommittéer hävda de synpunkter, som för samhället kunna anses nykterhetsfrämjande och gagneliga.

Varje till centralförsamlingen ansluten förening äger rätt invälja en representant för varje påbörjat 100-tal medlemmar. Församlingen representeras f. n. av 55 föreningar med 61 ombud för c:a 3.900 medlemmar.

Styrelsen består av nio ledamöter. För granskning av räkenskaperna utses tre revisorer och en suppleant, varav en revisor jämte suppleanten utses av stadsfullmäktige.

Staden beviljar årligen ett hyresanslag av 5.000 kr.

Styrelse

Andersson, Einar Teodor, Bankvaktmästare, f. 02; led. 44—, *Ordf.* 44— (N. T. O.).

Hansson, Henrik Bergenholtz, Disponent, f. 81; led. 19—, *v. Ordf.* 29—, (I. O. G. T.).

Levin, Oscar, Föreståndare f. stadens höväg, f. 77; led. 20—33, 35— (N. O. V.).

Andersson, Anders, Snickaremästare, f. 84; led. 30—, *Kassaf.* 30— (B. B. F.).

Ahlén, John, Folkskollärare, f. 97; 32—, (Lär:s N. F.).

Teiffel, Henning Wallentin, Spårvagnsforare, f. 88; led. 33—, *Sekr.* 33— (Spårv:s N. F.).

Andersson, Fritz Arvid, Köpman, f. 89; led. 39—, *v. Sekr.* 39— (I. O. G. T.).

Holm, Nils Gunnar, Inspektor, f. 81; 40— (M. H. F.).

Andersson, Paul Walter, Lagerbiträde, f. 07; 40— (B. B. F.).

Revisorer

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94; 38— (I. O. G. T.).

Börjesson, Oscar Hjalmar, Affärsbiträde, f. 90; 40— (I. O. G. T.).

Steneborg, Alf Edor Gunnar, Kontorskrivare, f. 06; 44— (vald av stadsf.).

Suppleant

Olsson, Agda Ulrika Eleonora, Assistent h. fattigv., f. 98; 44— (vald av stadsf.).

Nykterhetsordnarnas studiecirklar

Studiecirkklarna inom Goodtemplarorden (I. O. G. T.), Nationaltemplarorden (N. T. O.) och Västra Sveriges blåbandsförbund (B. B. F.) åtnjuta årligen vardera ett anslag av 25 kr., dock sammanlagt högst 400 kr., från Göteborgs stad. Under år 1939 erhöll Goodtemplarorden anslag av staden på 2.000 kronor för iordningställande av ett studiehem i Göteborg. Studiecirkklarna hava i huvudsak till ändamål att genom planmässigt bedrivit studiearbete verka för sina medlemmars utbildning till kunskapsrika och intresserade nykterhetsvänner.

Goodtemplarorden (22 studiecirklar och ett studiehem i Göteborg)

Distriktsstudieledare

Carlson, Hulda, Konsulent, f. 97; 44.

Bitr. studieledare

Falk, Yngve, Elektriker, f. 24; 44.

Nationaltemplarorden (13 studiecirklar med 11 bibliotek)

Distriktsstudieledare

Hallin, Karl Waldemar, F. M., Mölnlycke, f. 88; 36.

Västra Sveriges blåbandsförbund

(Göteborgs distrikt, en studiecirkel med ett bibliotek)

Studieledare

Abrahamsson, Uno Valentin Napoleon, Posttjänsteman, f. 10; (28) 33.

Revisor

(*för samtliga studiecirklar*)

Andersson, Axel Reinhold, Arbetsförman, f. 09; 43— (vald av stadsf.).

Suppleant

Franzén, Erik Gottfrid, Folkskollärare, f. 09; 43— (vald av stadsf.).

Annan studieverksamhet

Som villkor för erhållande av statsunderstöd till biblioteksverksamhet i samband med studiecirklarbetet har kungl. skolöverstyrelsen bl. a. föreskrivit, att stadsfullmäktige skola deltaga i granskningen av räkenskaperna för denna verksamhet. På därom i varje särskilt fall gjord framställning hava stadsfullmäktige beslutat, att för en var av nedanstående samman slutningar tillvidare utse en revisor jämte suppleant för deltagande i granskningen av räkenskaperna för ifrågakvarande studieverksamhet.

Annedals kyrkliga ungdomsförbund

Revisor

Fredriksson, Alice Konstantia, Fru, f. 89; 45—.

Suppleant

Sandin, Knut Anders Stefanus, Assistent, f. 99; 45—.

Kristliga föreningen av unga kvinnor

Revisor

Vendel, Rosa Maria Linnéa, Första kon torsbiträde, f. 92; 44—.

Suppleant

Krook, Annie Mathilda, Fru, f. 97; 44—.

Emanuelskyrkans ungdomsförening

Revisor

Hedberg, Judit Emilia, Folkskollärrarinna, f. 95; 43—.

Suppleant

Krook, Annie Mathilda, Fru, f. 97; 43—.

Tjänstemännens bildningsverksamhet, lokalkommittén i Göteborg

Revisor

Svensson, Tage, Bilreparatör, f. 05; 44—.

Suppleant

Ranch, Karl Ture, Inspektör, f. 18; 44—.

Göteborgs studiedistrikt av studieförbundet medborgarskolan

Revisor

Svensson, Tage, Bilreparatör, f. 05; 44—.

Suppleant

Olovson, Sigurd, Lagerchef, f. 04; 45—.

Göteborgsstudenternas kursverksamhet

Revisor

Wistrand, Claes, Kontorist, f. 17; 45—.

Suppleant

Wallerius, Bengt Adolf Theodor, Fil. stud., f. 19; 45—.

Studiehernet Nordgården

S:t Eriksgatan 4. Rt 11 1251.

Studiehernet Nordgårdens verksamhet började 1919 under ledning av fröken Märta André och övertogs 1922 av en stiftelse, som utser styrelse. Ändamålet med studiehernet verksamhet är att giva studieintresserad ungdom ökade bildningsmöjligheter samt att i gemensamma bildningsintressen sammanföra personer av olika slag och i hemlivets former skänka studiearbetet den glädje och trevnad som de vanliga bildningsinstitutionerna i allmänhet ej kunna giva.

Arbetet bedrivs huvudsakligen genom studiecirklar, praktiska kurser, föredrag o. dyl. Jämte det egentliga studiearbetet har på senare år Nordgården tillsammans med Domkyrko

och Kristine barn- och ungdomsråd ordnat med fritidssysselsättning av olika slag för barn och ungdom, företrädesvis från Nordstaden och angränsande stadsdelar. För arbetslösa anordnas kurser i träslöjd m. m. En avdelning inom Nordgården, Göteborgs stugförening, har till uppgift att i sin sommarstuga i Odsmål bereda god och billig semestervila åt arbetande kvinnor. Medlemsantalet uppgår f. n. till omkring 600.

Stadsfullmäktige utse en revisor jämte suppleant.

Stadens bidrag år 1945 utgör 3.800 kr.

Styrelse

- Walli**, Gustaf Pontus, T. L., f. d. Rektor, f. 77; led. 31—, *Ordf.* 31—.
- Oterdahl**, Jeanna Louise, Författarinna, f. 79; led. 22—, v. *Ordf.* 29—.
- Björck**, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; led. 22—, *Sekr.* 22—.
- Lundgren**, Sigrid Amalia, Föreståndarinna (se nedan) led. 23—.
- Tunbäck**, Titus Georg Julius O:son, T. K., F. M., Läroverksadjunkt, f. 89; 27—.
- Gard**, Erik Gunnar Folke, Chaufför, f. 94; 31—.
- Thulin**, Ernst Gunnar, Förman, f. 95; 39—.
- Weibull**, Märta Maria (Mary) Sofia, Fru, f. 97; 41—.

Ståhlgren, Anna Lisa Lillemor, Fru, Biblioteksassistent, f. 07; led. 44—, *Kassaf.* 44—.

Revisorer

- Torstenson**, Torgny Magnus Göte, Assuranstjänsteman, f. 04; 35—.
- Peterson**, Kerstin Maria Henrietta, Kontorist, f. 07; 39—.
- Mellquist**, Kristina Elisabet (Elsa), Fröken, f. 77; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Anderson**, Ebba Kristina, Lärarinna, f. 77; 39—.
- Emanuelsson**, Ida Amalia (Amy), Fru, f. 88; 44— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

- Lundgren**, Sigrid Amalia, f. 88; 23.

Föreningen för befrämjande av handelskunskaper

Föreningen bildades år 1886 och föreningens syfte angavs i inbjudan vara att »bereda yngre kontorsbiträden härstädes tillfälle att på lediga stunder vinna en grundligare och allmän merkantil bildning». För detta ändamål har föreningen alltsedan nämnda år anordnat aftonkurser i språk, bokföring etc. Till föreningen äro anslutna ett antal industri- och handelsfirmor jämte andra för saken intresserade personer, antingen som ständiga medlemmar (avgift 100 kr.) eller som årligt betalande (avgift 10 kr.). Föreningen åtnjuter räntekomster dels å den av drätselkammaren förvaltade »Sven Renströms fond till befrämjande av handelskunskaper» (kapital 37.826 kr.), dels å Aug. Röhss' donationsfond (kapital 15.000 kr.) och dels å föreningens egen kapitalbehållning (f. n. cirka 24.000 kr.).

Föreningen meddelar f. n. undervisning i svenska språket, tyska språket (4 årskurser), engelska språket (4 årskurser), franska språket (2 årskurser), bokföring (2 årskurser), handelsräkning, svensk och utländsk stenografi (nybörjare- och repetitionskurser) samt välskrivning.

Antalet deltagare i föreningens kurser har de senare åren utgjort cirka 600 pr termin.

Stadsfullmäktige äga att utse en revisor jämte suppleant.

Styrelse

- Waller**, Sven, Handlande, f. 78; led. 17—, *Ordf.* 20—.
- Arby**, Arthur, Direktör, f. 74; led. 38—, v. *Ordf.* 43—, *Kassaf.* 44—.
- Collin**, Erik, Grosshandlande, f. 89; led. 35—, *Sekr.* 43—.
- Petersson**, Sven Arvid, Direktör, f. 86; led. 43—, v. *Kassaf.* 43—.
- Ros**, Gustaf Axel Wilhelm, J. K., Direktör, f. 01; 44—.

Suppleanter

- Carlström**, Ragnar Vilhelm, Aukt. revisor, f. 09; 43—.
- Lindelöf**, Eric Gerhard Ludvig, Köpman, f. 08; 44—.

Revisorer

- Harling**, Ragnar Filip, Köpman, f. 94; 40—.
- Rondolph**, Carl-Axel Eduard, Bokbindare, f. 11; 43— (vald av stadsf.).
- Lindberg**, Iva n Bernhard, Köpman, f. 97; 44—.

Suppleanter

Gneib, Gunnar Robert, J. K., Advokat,
f. 90; 37—
Ranch, Karl Ture, Inspektör, f. 18; 43— (vald
av stadsf.).

Wallström, Oskar Arvid, Kontorschef,
f. 95; 44—.

Föreståndare

von Schéele, Kjell Herman Robert,
F. K., f. d. Rektor, f. 72; 22.

Göteborgs kontoristförenings resestipendiefond

Göteborgs kontoristförenings resestipendiefond, som står under förvaltning av drätselkammaren, härleder sig från stadsfullmäktiges beslut den 20 december 1894 att ur Renströmska utdelningsfonden anslå 20.000 kr. till styrelsen för Göteborgs kontoristförening med föreskrift, att den årliga avkastningen skall användas till resestipendier åt en eller flera av föreningens medlemmar för fullständigandet av deras kommersiella utbildning.

Resestipendierna sökas och utdelas genom styrelsen för Göteborgs kontoristförening. För att komma i åtnjutande av sådant stipendium erfordras att vara aktiv medlem av förenämnda förening sedan minst ett år, att icke hava överskridit en ålder av 30 år samt att i Göteborg vara anställd å kontor inom handeln, sjöfarten, fabriks-, bank- eller assurancesväsendet och att under sammanlagt minst två år hava innehaft sådan anställning.

Styrelsens förvaltning av fondens avkastning skall granskas av kontoristföreningens revisorer. Härjämte äga stadsfullmäktige att välja en revisor jämte suppleant för deltagande i granskningen. Stadsfullmäktige äga att bestämma om ansvarsfrihet för styrelsens ifrågavarande förvaltning.

Fondens kapital den 31 december 1944 utgjorde 25.505 kr.

Av stadsfullmäktige utsedd revisör

Osvald, Uddo Valfrid, Avdelningschef,
f. 98; 45—.

Suppleant

Eriksson, Erland Adolf, Metallarbetare,
f. 08; 45—.

Göteborgs skrädderiskola

Trädgårdsgatan 6. Rt 13 08 06.

Göteborgs skrädderiskola äges och står under förvaltning av Göteborgs skrädderiidkareförening sedan den 1 oktober 1898. Å skolan undervisas 16 elever. Kursen är fyraårig, och varje år intagas fyra elever, varvid företräde lämnas åt i staden bosatta sökande. Undervisningen handhaves av tvenne yrkesmän, som erhållit kungl. skolöverstyrelsens behörighet samt genomgått yrkespedagogisk kurs för utbildning av yrkeslärare.

Flertalet elever har vid avgången från skolan erhållit förutom gesällbrev även premier och medaljer från härvarande hantverks- och industriförening.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut om årsanslag till skolan utse stadsfullmäktige årligen en revisor med suppleant för deltagande i granskningen av skolans räkenskaper och förvaltning.

Stadens anslag, som utgått sedan 1907, utgår med 2.500 kr. för år 1945, med villkor att anslag från staten utgår med minst 5.000 kr.

Inspektör

Hedström, Leonard, Skräddaremästare,
f. 68; 18 (förordn. av kungl. skolöverstyry.).

Styrelse

Rosén, Carl Johan, Skräddaremästare (se nedan) led. 17—, *Ord.* 29—.

Swensson, Karl, Skräddaremästare, f. 83;
led. 23—, *v. Ord.* 43—.

Berlin, Otto Richard, Direktör, f. 80;
led. 21—, *Kassaf.* 21—.

Larsson, Wiktor Reinhold, Skräddaremästare, f. 83; led. 29—, *Sekr.* 43—.

Gustafsson, Karl Alfred, Skräddaremästare, f. 80; 35—.

Svanhill, Hjalmar, Handlande, f. 90;
led. 41—, *v. Sekr.* 43—.

Törnsten, Axel Henning Orvar, Skrädderiidkare, f. 05; 44—.

Hedström, Dollan Frans Leon, Skräddaremästare, f. 05; 44—.

Revisorer

Berlin, S t e n, Handlande, f. 09; 36—.
Svenblad, H e r m a n, Skräddaremästare,
 f. 77; 38—.
Andersson, J o h n Adolf, Tillskärare, f. 82;
 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Stehr, J o h n Albert D a n i e l, Skräddare-
 mästare, f. 96; 38—.

Ström, E r i k A l v a r Johannes, Direktör,
 f. 02; 40—.

Pettersson, E l f r i d a Potentia, Fru, f. 95;
 44— (vald av stadsf.).

Föreståndare

Rosén, C a r l Johan, Skräddaremästare,
 f. 77; 40 (förordnad av kungl. skolöver-
 styr.).

Överskottsmedel från 1891 års industrilotteri

Överskottsmedlen från 1891 års industriutställnings lotteri, som utgjorde 20.868 kr. och stå under drätselkammarens förvaltning, skola enligt stadsfullmäktiges beslut den 12 oktober 1893 användas sålunda att ena hälften av räntan utbetalas till tekniska samfundets nämnd och andra hälften till hantverks- och industriföreningens styrelse att användas till resestipendier åt tekniker och yrkesidkare.

Granskningen av drätselkammarens räkenskaper samt tekniska samfundets nämnds och hantverks- och industriföreningens styrelses redovisningar verkställas av tre revisorer, av vilka konungens befallningshavande utser en och stadsfullmäktige två jämte en suppleant.

Överskottsmedlen utgjorde den 31 december 1944 21.925 kr. och den under året till ovannämnda nämnd och styrelse utbetalda räntan 900 kr.

Revisorer

Ranch, K a r l Ture, Inspektör, f. 18; 43—.
Jacobson, A n d e r s H a r a l d, Kranförare,
 f. 00; 45—.
 En vakant (utses av K. B.).

Suppleant

Johansson, S t i g E r i k H o l g e r, Hand-
 lande, f. 11; 45—.

Charles Felix Lindbergs donationsfond

Sekreteraren, Västra Hamngatan 2. Expeditionstid kl. 10—13. Rt 11 50 49.

I testamente förordnade handlanden Charles Felix Lindberg, att all hans kvarlätenskap skulle tillfalla Göteborgs stad för bildande av en fond, som i stadens räkenskaper skulle bokföras under benämningen Charles Felix Lindbergs donationsfond. Sedan testator den 5 augusti 1909 avlidit, överlämnade boutredningsmännen till stadskassan 2.088.568 kr. En tiondedel av fondens avkastning skall årligen tilläggas kapitalet, tills detta uppgår till 3.000.000 kr. Den övriga avkastningen skall vart tredje år utdelas till av stadsfullmäktige bestämda ändamål för stadens prydande och förskönande, och har testator såsom sådana särskilt angivit anläggning av nya samt utvidgning av redan befintliga parker, planteringar, alléer och öppna platser, inköp av till dessa till äventyrs erforderlig fast egendom, inköp och uppresande av statyer och andra konstverk, anordnande av delar av planteringar och parker till botaniska eller zoologiska trädgårdar med alla de anläggningar och anstalter, vilka med sådana trädgårdar kunna stå i samband. I övrigt har testator icke bundit stadsfullmäktige vid särskilda bestämmelser, »då uppfattningen om beskaffenheten av de ändamål, för vilka avkastningen av donationsfonden må tagas i anspråk under tidernas lopp kan växla».

Stadsfullmäktige fastställde den 23 maj 1912 stadgar för en kommitté för uppgörande av förslag till donationsmedlens användande samt verkställande av stadsfullmäktiges beslut härom. Kommittén åligger att efter förutgången utredning till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag rörande användning av avkastningen av donationsfonden samt att, i mån och på sätt stadsfullmäktige bestämmer, verkställa stadsfullmäktiges beslut härom. Motioner i stadsfullmäktige om utdelningsmedlens användning skola vara väckta senast

vid stadsfullmäktiges första sammanträde i februari det år utdelning skall äga rum. Kommittén äger jämväl att själv väcka förslag hos stadsfullmäktige och efter prövning till stadsfullmäktige framföra hos kommittén av enskilda samhällsmedlemmar väckta förslag.

Kommittén utgöres av sju av stadsfullmäktige för tre år i sänder valda ledamöter. För granskning av kommitténs räkenskaper utse jämväl stadsfullmäktige två revisorer jämte en suppleant. Hos kommittén finnes anställd en sekreterare, vilken har att ombesörja på kommitténs ankommande utrednings- och verkställighetsåtgärder.

Utdelning ur fonden ägde första gången rum år 1912 och den senaste år 1942. Fondens kapital uppgick den 31 december 1944 till 2.810.021 kr.

Författningar m. m. Charles Felix Lindbergs testamente den 21 mars 1908. Stadgar för kommittén, antagna av stadsfullmäktige den 23 maj 1912 med däri sedermera vidtagna ändringar.

Ordförande

Jungen, E r n s t Birger, Överlärare, Stadsf:s ordf., f. 90; led. 37—45, Ordf. 37—.

Vice ordförande

Romdahl, A x e l Ludvig, F. D., Professor, f. 80; suppl. 12, led. 13—45, v. Ordf. 31—.

Övriga ledamöter

Wijk, H j a l m a r, Handlande, f. 77; led. 12—45, *Kassaf.* 15—.

Hagnell, A x e l Linus, Överlärare, f. 89; 30—45.

Steen, S v e n Oskar, Arkitekt, f. 77; led. 31—45, *Suppl. f. kassaf.* 31—.

Swensson, R a g n a r Ossian, Arkitekt, f. 82; 37—45.

Hjerner, K a r l Anders Harald, Redaktör, f. 02; 40—45.

Revisorer

Dahlström, A x e l H e n r y, Distriktsföreståndare, f. 05; 43—.

Bremmer, K a r l E r i k, Byggnadsingenjör, f. 85; 45—.

Suppleant

Fihn, E r i k Wendel, Metallarbetare, f. 19; 45—.

Sekreterare

Beyer, H e n n i n g, J. K., Konsul, f. 84; 12.

Renströmska fonden

Grosshandlanden Sven Renström, som avled den 26 juni 1869, förordnade i sitt testamente, att efter hans bortgång ett belopp av 1.500.000 riksdaler riksmünt skulle tillfalla Göteborgs stad, varav 1.000.000 skulle utgöra en huvudfond, som skulle förvaltas under benämningen Renströmska fonden och varav ränteavkastningen av stadsfullmäktige skulle disponeras för allmännyttiga ändamål inom staden, så ofta berörda avkastning uppgår till 500.000 riksdaler riksmünt. Övriga 500.000 ägde stadsfullmäktige att omedelbart disponera till de allmännyttiga ändamål, som i donators testamente angivits. I enlighet härmed skola bidrag utgå till allmänna inrättningar för handels befördran, välgörenhetsinrättningar av alla slag, mera kostsamma anstalter för befördran av snyggheten, sundheten och hälsovården, undervisningsanstalter av alla slag, anläggande av allmänna platser, uppförande av byggnader för speciella men allmänna behov, såsom kyrkor, museer och föreläsningssalar, ordnande av allmänna inrättningar för trafiken samt försköning av sådana platser, som för allmänt begagnande äro eller bliva upplätta.

Den av stadsfullmäktige valda styrelsen består av tre ledamöter, jämte två suppleanter, de förra utsedda för tre år i sänder, av vilka en årligen väljes. Dessutom utse stadsfullmäktige årligen två revisorer med en suppleant.

Första utdelningen ur Renströmska fonden ägde rum år 1871 och den senaste år 1941. Fondens kapital uppgick den 31 december 1944 till 1.187.418 kr. Utdelningsfonden uppgick den 1 januari 1945 till 87.084 kr.

Författningar m. m. Sven Renströms testamente den 27 maj 1867 med tillägg den 29 maj 1868. Reglemente för styrelsen för Renströmska fonden, fastställt av stadsfullmäktige den 2 december 1869 med däri sedermera företagna ändringar.

Ordförande

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 29—46, *Ordf.* 36—.

Övriga ledamöter

Sjöström, Algot Natanael, Konditor, f. 79; 35—45.

Hansson, Gustaf Orvar, Bankdirektör, f. 00; led. 42—47, *Kassaf.* 42—.

Suppleanter

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94; 34—.

Gardtman, Gustaf Verner Fritiof, Elektriker, f. 06; 44—.

Revisorer

Ågren, Per Gustaf, Kapten, Köpman, f. 98; 44—.

Jonsson, Hugo Vilhelm, Konditor, f. 09; 45—.

Suppleant

Möllerström, Torsten Olof Henrik, Avdelningschef, f. 95; 45—.

Sekreterare

Lundqvist, Nils Henning, Bankkamrer, f. 90; 36.

Wilh. Röhss' donationsfond

Då grosshandlanden Wilh. Röhss, som avled den 10 januari 1900, i livstiden uttalat den önskan att av behållningen i boet efter honom till befordrande av Göteborgs stads handel, industri och kommunikationer ävensom till välgörande ändamål skulle anslås 1.500.000 kr., och sedan sterbhusdelägarna i särskilda donationer förfogat över 500.000 kr., överlämnade dessa till stadsfullmäktige som gäva 1.000.000 kr. att förvaltas enligt i bifogat gåvobrev angivna villkor och bestämmelser.

Enligt omnämnda gåvobrev skall av gåvan bildas en fond, benämnd Wilh. Röhss' donationsfond, varav ränteavkastningen, efter årlig avsättning av fyra procent och när den vuxit till 500.000 kr., må av stadsfullmäktige disponeras till »befordrande av Göteborgs handel, industri och kommunikationer» med iakttagande av att fonden icke må användas för utgifter, vilka tillkomma stat eller kommun.

Donationsfonden förvaltas av en styrelse, som väljes av stadsfullmäktige och består av tre ledamöter med två suppleanter. Ledamöterna, av vilka en årligen väljes, utses för tre år i sänder. Stadsfullmäktige utse ävenledes två revisorer med en suppleant.

Första utdelningen från fonden ägde rum år 1911 och den senaste år 1935. Fondens kapital utgjorde den 31 december 1944 1.559.770 kr. Utdelningsfonden uppgick den 1 januari 1945 till 370.662 kr.

Författningar m. m. Sterbhusdelägarnas efter Wilh. Röhss gåvobrev den 10 januari 1901. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 3 april 1901 med ändring den 12 november 1914.

Ordförande

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77, led. 29—45, *Ordf.* 36—.

Ledamöter

Sjöström, Algot Natanael, Konditor, f. 79; 35—46.

Hansson, Gustaf Orvar, Bankdirektör, f. 00; led. 42—47, *Kassaf.* 42—.

Suppleanter

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94; 34—.

Björklund, Ernst Frithiof, Direktör, f. 86; 35—.

Revisorer

Ågren, Per Gustaf, Kapten, Köpman, f. 98; 44—.

Jonsson, Hugo Vilhelm, Konditor, f. 09; 45—.

Suppleant

Möllerström, Torsten Olof Henrik, Avdelningschef, f. 95; 45—.

Sekreterare

Lundqvist, Nils Henning, Bankkamrer, f. 90; 36.

Olof och Caroline Wijks fond

Fru Caroline Wijk, f. Dickson, som avled den 28 februari 1918, förordnade genom testamente att vid hennes frånfälle ett belopp av 1.700.000 kr. skulle tillfalla Göteborgs stad att utgöra en under stadens förvaltning stående fond, benämnd Olof och Caroline Wijks fond. Donationsmedlen skulle uppdelas i två huvudfonder å resp. 1.000.000 och 700.000 kr. Avkastningen av den förra och återstående ränteavkastningen av den senare delen skola.

sedan vissa livräntor utgått och en tiondedel årligen tillagts kapitalet intill detsamma uppgår till 2.500.000 kr., avsätts till en utdelningsfond, som varje gång den uppnått 500.000 kr. må av stadsfullmäktige användas till förmån för Göteborgs samhälle till allmännyttiga, kulturella eller välgörande ändamål. Såsom sådana framhåller donator särskilt »åtgärder för åstadkommande av goda och sunda bostäder till skälig hyra för mindre bemedlade personer, hjälp för beredande åt obemedlade av tillfälle att vistas å landet för åtnjutande av vila och vederkvickelse, understödjande av redan befintliga inrättningar av allmännyttig, kulturell eller välgörande natur, vilka kunna vara därav i behov för upprätthållande eller utvidgning av sin verksamhet». Avkastning av fonden får icke användas till sådant ändamål, som staden har skyldighet att bestrida med skattemedel.

Fonden förvaltas av en av stadsfullmäktige vald styrelse bestående av tre ledamöter med två suppleanter, av vilka de förra utses för tre år i sänder. Dessutom utse stadsfullmäktige två revisorer med en suppleant.

Utdelning från fonden har ägt rum åren 1925, 1930, 1935 och 1944.

Huvudfondernas kapital uppgick den 1 januari 1945 till 1.931.591 kr. och utdelningsfonden till 84.145 kr.

Stadgar. Caroline Wijks testamente den 20 oktober 1916. Reglemente för styrelsen för Olof och Caroline Wijks fond, fastställt av stadsfullmäktige den 14 november 1918.

Ordförande

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 19—45, *Kassaf.* 19—, Ordf. 19—.

Vice ordförande

Wijk, Bertil, J. D., f. 68; led. 19—46, v. Ordf. 19—.

Ledamot

Kjellberg, Carl Ossian, Konsul, Direktör, f. 75; led. 19—47, *Suppl. f. kassaf.* 44—.

Suppleanter

Ekman, Carl Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; 19—.

Leffler, Håkon, F. K., Civilingenjör, f. 87; 30—.

Revisorer

Steen, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; 43—.

Nordström, Isidor Konstantin, Charakuteriarbetare, f. 92; 45—.

Suppleant

Elwien, Folke Manfred, Kriminalkonstapel, f. 14; 45—.

Wilhelm och Martina Lundgrens vetenskapsfond

Fru Martina Lundgren förordnade genom testamente den 13 februari 1942 att två tredjedelar av hennes kvarlätenskap sedan vissa legat utgått skulle tillfalla en stiftelse benämnd Wilhelm och Martina Lundgrens vetenskapsfond. Fonden har till ändamål att dels främja vetenskaplig forskning och undervisning, dels främja barns och ungdoms vård och fostran eller utbildning samt dels främja vård av behövande ålderstigna sjuka eller lytta.

Fonden förvaltas av en styrelse bestående av fem ledamöter, som utses för tre år i sänder, en av Konungens befallningshavande i Göteborgs och Bohus län, en av lärarrådet vid Göteborgs högskola, en av lärarkollegiet vid Chalmers tekniska högskola, en av Göteborgs läkarsällskap samt en av styrelsen för Skandinaviska banken. För varje ledamot utses på samma sätt en suppleant.

Till granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen två revisorer jämtsuppleanter.

Fonden kapital utgjorde enligt senaste bokslut 3.585.000 kr. Utdelningsfonden uppgick till 178.792 kr.

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; led. 43—45, Ordf. 43— (förordnad av K. B.).

Vice ordförande

Leman, Bror Erik, J. K., Advokat, f. 75; led. 43—45, v. Ordf. 43—, *Sekr.* 43—, *Kassaf.* 44— (utsedd av styr. f. Skand. banken).

Övriga ledamöter

Weibull, Curt Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; 43—45 (utsedd av lärarrådet v. Gbgs högskola).

Hössjer, Karl Gustav Natanael, F. D., Professor, f. 97; 43—45 (utsedd av lärarkoll. v. Ch. tekn. högskola).

Odin, Martin Odin, M. D., Överläkare, f. 90; 43—45 (utsedd av Gbgs läkaresällsk.).

Suppleanter

Björkman, Nils Karl Otto, Landssekreterare, f. 84; 43—45 (förordnad av K. B.).

Aspelin, Gunnar, F. D., Professor, f. 98; 43—45 (utsedd av lärarrådet v. Gbgs högskola).

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; 43—45 (utsedd av lärarkoll. v. Ch. tekn. högskola).

Rosengren, Bengt Johan Henrik, M. D., Överläkare, f. 99; 43—45 (utsedd av Gbgs läkaresällsk.).

Belfrage, Nils Åke, Bankdirektör, f. 80; 43—45 (utsedd av styr. f. Skand. banken).

Revisorer

Thulin, Gustaf Adolf, Brandman, f. 00; 43—.

Olegård, Johan Alban, Folkskollärare, f. 86; 44—.

Suppleanter

Larsson, Ture Gotthard, Anläggningsarbetare, f. 02; 43—.

Nordborg, Fritjof, J. K., Notarie, f. 14; 44—.

Wilhelm och Martina Lundgrens understödsfond

Genom testamente av den 1 februari 1942 förordnade fru Martina Lundgren att en tredjedel av hennes kvarlåtenskap sedan legat utgått skulle tillfalla en stiftelse benämnd Wilhelm och Martina Lundgrens understödsfond. Fondens uppgift är att främja religiösa, välgörande, sociala, konstnärliga eller andra därmed jämförliga kulturella ändamål samt landets näringsliv.

Förvaltningen av fonden handhaves av en styrelse — utsedd för tre år i sänder — bestående av fem ledamöter, som utses en av konungens befallningshavande i Göteborgs och Bohus län, en av Göteborgs kungl. vetenskaps- och vitterhetssamhälle, en av Göteborgs läkaresällskap, en av handelskammaren i Göteborg och en av A.-B. Skandinaviska banken. För varje ledamot utses på samma sätt en suppleant. För granskning av fondens förvaltning och räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen två revisorer och två suppleanter.

Fondens kapital utgjorde enligt senaste bokslut 1.280.000 kr. och utdelningsfonden uppgick till 59.134 kr.

Ordförande

Jacobsson, Malte Ferdinand, F. D., Landshövding, f. 85; led. 43—45, Ordf. 43— (förordnad av K. B.).

Vice ordförande

Leman, Bror Erik, J. K., Advokat, f. 75; led. 43—45, v. Ordf. 43—, *Sekr.* 43—, *Kassaf.* 44— (utsedd av styr. f. Skand. banken).

Övriga ledamöter

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; 43—45 (utsedd av kungl. vetenskaps- o. vitterhetssamh.).

Lundberg, Svein Ivar, M. D., Prakt. läkare, f. 91; 43—45 (utsedd av Gbgs läkaresällsk.).

Sörman, Rolf Martin Johannes, Civilingenjör, Skeppsredare, f. 90; 43—45 (utsedd av handelskammaren).

Suppleanter

Björkman, Nils Karl Otto, Landssekreterare, f. 84; 43—45 (förordnad av K. B.).

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; 43—45 (utsedd av kungl. vetenskaps- o. vitterhetssamh.).

Eckerström, Sten Gustaf Emil, M. L., Överläkare, f. 03; 43—45 (utsedd av Gbgs läkaresällsk.).

Belfrage, Nils Åke, Bankdirektör, f. 80; 43—45 (utsedd av styr. f. Skand. banken).

Wijkander, Anders Emil Theodor, J. o. F. K., Assuransdirektör, f. 80; 43—45, (utsedd av handelskammaren).

Revisorer

Thulin, Gustaf Adolf, Brandman, f. 00; 43—.
Olegård, Johan Alban, Folkskollärare, f. 86; 45—.

Suppleanter

Larsson, Ture Gotthard, Anläggningsarbetare, f. 02; 43—.
Nordborg, Fritjof, J. K., Notarie, f. 14; 45—.

Eduard Magnus' musikfond

Doktor Pontus Fürstenberg och hans maka Göthilda Fürstenberg, f. Magnus, förordnade i testamente, att efter deras bortgång ett belopp av 1.200.000 kr. skulle tillfalla Göteborgs stad samt allmännyttiga och sociala institutioner. Enligt testamentet skulle den makarna tillhöriga fastigheten nr 2 i stadens femte rote tillfalla staden och därvid åsättas ett värde av 275.000 kr. med rätt för staden att försälja densamma. Efter fastighetens eventuella försäljning skulle därvid två tredjedelar av försäljningssumman jämte lika stor del av återstående kontanta belopp, sedan donationer till allmännyttiga och sociala institutioner enligt testamentet fullgjorts, överlämnas till Göteborgs stad för bildande av en donationsfond vid namn Eduard Magnus' musikfond, förvaltd av en av stadsfullmäktige utsedd styrelse. De förhållanden, som, enligt kungl. förordning den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad, utestänga från valbarhet till stadsfullmäktige, gälla även i fråga om ledamot eller suppleant i styrelsen.

Styrelsen består av fem ledamöter, vilka väljas för tre kalenderår. Stadsfullmäktige välja dessutom årligen två suppleanter för styrelsens ledamöter samt två revisorer med en suppleant. Styrelsen åligger att med ränteavkastningen å fonden, som förvaltas av drätselkammaren, verka för bildande, så vitt möjligt är, av ett musikkapell, med ändamål ej endast att giva självständiga konserter utan även att, mot eller utan ersättning, med orkestermusik bidraga vid teater och andra allmänna föreställningar samt vid konserter.

Fondens kapital uppgick den 31 december 1944 till 394.059 kr.

Författningar m. m. Pontus och Göthilda Fürstenbergs testamente den 29 juni 1898. Reglemente för förvaltningen av Eduard Magnus' musikfond, fastställt av stadsfullmäktige den 28 maj 1903.

Styrelse

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; led. 31—47, *Ordf. o. kassaf.* 36—.

Ahrenberg, Ossian Theodor, Skeppsredare, f. 77; led. 36—45, *v. Ordf.* 36—.

Hirvonen, Simo Jussi, M. L., Prakt. läkare, f. 86; 33—47.

Höglund, Erik Georg, Boktryckare, f. 94; 36—46.

Mattsson, Lennart Richard, Spårvägsman, f. 09; 37—46.

Suppleanter

Lundgren, Vilhelm Bruno, T. L., Folkskolinspektör, f. 85; 36—.

Mannheimer, Bertil Magnus, Handlande, f. 01; 36—.

Revisorer

Andrén, Allan Skoglar, Assistent h. fattigv., f. 03; 44—.

Samuelsson, Svea Alice, Fru, f. 98; 45—.

Suppleant

Andersson, Hulda Josefina, Första kontorsbiträde, f. 94; 45—.

Göteborgs orkesterförening

Göteborgs orkesterförening har enligt sina 1905 antagna, den 4 juni 1908, den 11 och 13 september samt den 9 oktober 1930 kompletterade och av stadsfullmäktige godkända stadgar till ändamål att underhålla en stående orkester i Göteborg och att i samband därmed utöva konsertverksamhet. Denna är i huvudsak inriktad på att göra god konst tillgänglig för de breda lagren av Göteborgs stads befolkning utan tillgodoseende av enskilda

ekonomiska intressen. Därvid skall huvudvikten läggas vid upprätthållandet av en hög konstnärlig nivå samt vid musikens popularisering genom talrika konserter med billiga biljettpriiser.

Sedan föreningen började sin verksamhet den 1 oktober 1905 hava under varje spelår — förutom de stora abonnemangskonserterna — givits: å lördagar eventuellt söndagar s. k. populära konserter med i allmänhet något lättare program; å torsdagar s. k. symfonikonserter med något tyngre program; och ett antal s. k. skolungdomskonserter. Abonnemang för symfonikonserterna för hela arbetsåret, avsedda för lägre inkomsttagare, finnes ävensom biljetter till reducerade priser för skolungdom.

Föreningen består av stiftare och medlemmar. Stiftare erlägger en årlig avgift av 150 kr., vilket berättigar till inträde till samtliga konserter. Medlem för visst år blir den, som löser inträdesbiljett till samtliga abonnemangskonserter.

Föreningens orkester skall avgiftsfritt stå till stadens förfogande vid av samhället anordnade festligheter och andra tillfällen, då dess medverkan anses böra ifrågakomma.

Föreningens angelägenheter handhas av dels fullmäktige, dels en styrelse. Fullmäktige utgöra femton till antalet och väljas för tre år i sänder av föreningens stiftare och medlemmar samt styrelserna för Eduard Magnus' musikfond och Göteborgs orkesterkassa, så länge anslag från de båda sistnämnda utgå till föreningen.

Styrelsen består av sju ordinarie ledamöter, tre suppleanter, tre revisorer och två revisors-suppleanter, samtliga valda för ett år i sänder, varav stadsfullmäktige, så länge anslag från staden utgår, äga utse två styrelseledamöter, en suppleant, en revisor och en revisors-suppleant. Övriga utses av föreningens fullmäktige.

Revisorerna för granskning av Göteborgs orkesterförenings räkenskaper reviderar styrelsens förvaltning jämväl i fråga om användningen av medel ur *Ernst och Henriette Magnus' kamarmusikfond* av år 1919, vilken fond förvaltas av drätselkammaren.

Anslag av staden för arbetsåret 1945—46 uppgår till 45.000 kr., vartill kommer hittills berijlat tilläggsanslag för spelåret 1944—1945 med 7.172 kr.

Styrelse

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; led. 32—, *Ordf.* 35—.

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 31—, *v. Ordf.* 35— (vald av stadsf.).

Ahrenberg, Ossian Theodor, Skeppsredare, f. 77; 09—.

Höglund, Erik Georg, Boktryckare, f. 94; 34— (vald av stadsf.).

Berlin, Otto Richard, Direktör, f. 80; led. 35—, *Kassaf.* 35—.

Ahlfort, Per David Martin, Musiker, f. 01; 41—.

Broman, Karl Natanael, Musikchef, f. 87; 42—.

Suppleanter

Palmgren, Peter Erik Wilhelm, J. K., Polissekreterare, f. 81; 22—.

Mannheimer, Bertil Magnus, Handlande, f. 01; 32—.

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurantföreståndare, f. 87; 43— (vald av stadsf.).

Revisorer

Hultén, Knut Felix, Disponent, f. 70; 23—.

Karlgren, Anton Nils Rickard, Aukt. revisor, f. 99; 35—.

Björck, Arvid Oskar, Spårvägsman, f. 88; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Berg, Nils, Bankkamrer, f. 91; 32—.

Grafström-Fagring, Inga-Brita, Musikdirektör, Fru, f. 12; 44— (vald av stadsf.).

Kapellmästare

Vakant.

Intendent

Svenning, Yngve Ragnar Torbjörn, f. 03; 42.

Sekreterare

Hanson, Emil, Musiker, f. 82; 28.

Kassörskå

Ericson, Anna-Greta, f. 04; 23.

En korrespondent och två vaktmästare.

Göteborgs konserthus

Götaplatsen. Rt kansli 16 70 02, intendent 16 70 03, biljettkontor 16 70 00, 16 70 01.

År 1916 överlämnade fru Caroline Wijk till stadsfullmäktige en donation på 700.000 kr. för byggande och inredande av ett permanent konserthus under förutsättning att staden överlämnade fri tomt och bestredde kostnaderna för planeringsarbetet omkring detsamma. Då det år 1905 provisoriskt uppförda konserthuset den 13 januari 1928 nedbrunnit till grunden, beslöt stadsfullmäktige den 4 juni 1931 att upplåta 31 kv. Årnäs vid Götaplatsen för uppförande av konserthus, som invigdes den 4 oktober 1935.

Förvaltningen av det nya konserthuset utövas i enlighet med donationsbrevet och av stadsfullmäktige fastställt reglemente och handhaves av en av stadsfullmäktige vald styrelse om fem ledamöter, av vilka tre ledamöter skola tillhöra styrelsen för Göteborgs orkesterförening. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer och en suppleant.

Författningar m. m. Fru Caroline Wijks donationsbrev den 11 maj 1916. Reglemente fastställt av stadsfullmäktige den 7 april 1932.

Styrelse

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 33—46, *Ordf.* 33—.

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; led. 36—48, *v. Ordf. o. kassaf.* 36—.

Ahrenberg, Ossian Theodor, Skeppsredare, f. 77; led. 33—46, *Suppl. f. kassaf.* 35—.

Höglund, Erik Georg, Boktryckare, f. 94; 33—48.

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurantföreståndare, f. 87; 39—46.

Revisorer

Holmström, Sven Anders Gunnar, Handlande, f. 03; 44—.

Eliasson, Tor Hjalmar Valentin, Typograf, f. 18; 45—.

Suppleant

Lindberg, Kurt Yngve, Ingenjör, f. 15; 45—.

Göteborgs stads teaterfond

I en till stadsfullmäktige ställd skrivelse den 14 oktober 1916 med därvid fogad donationshandling förbundo sig dels styrelsemedlemmarna i dåvarande teaterförening härstädes, stadsmäklaren Willgodt Kullgren, arkitekten Ernst Krüger och dispasschören Conrad M. Pineus, dels fru Mathilda Broström, handlandena Gösta Fraenkel och Wilhelm Henriques, fru Anna Johansson, bankdirektören Herman Mannheimer samt handlandena Gustaf Werner och Hjalmar Wijk att under angivna villkor och bestämmelser till Göteborgs stadskassa inbetala ett belopp av 100.000 kr. vardera eller tillsammans 1.000.000 kr. för bildande av en fond benämnd *Göteborgs stads teaterfond* för understödjande av eller drivande av teaterverksamhet i Göteborg. Fonden uppgick vid senaste bokslut till 2.167.169 kr.

Styrelsen för fonden, som bl. a. har till uppgift att förvalta stadens teaterbyggnad, består av fem ledamöter jämte fem suppleanter, varav stadsfullmäktige utse två ledamöter och två suppleanter, donatorerna en ledamot med en suppleant, styrelsen för Göteborgs högskola en ledamot med en suppleant och styrelsen för Eduard Magnus' musikfond en ledamot med suppleant. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer jämte en suppleant.

Styrelse

Weibull, Curt Hugo Johannes, F.D., Professor, f. 86; led. 44—46, *Ordf.* 45— (utsedd av styr. f. Gbgs högskola).

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; led. 31—46, *v. Ordf.* 45— (utsedd av styr. f. E. Magnus' musikfond).

Carlbring, Carl Gustaf Einar, Disponent, f. 80; 31—46 (vald av stadsf.).

Gelander, Knut Anders Ragnar, Tulluppsyningsman, f. 04; 44—46 (vald av stadsf.).

Henriques, Mårten Ragnar, J. K., Advokat, f. 86; led. 44—46, *Sekr.* 44— (utsedd av donatorerna).

Suppleanter

Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; 44—46 (utsedd av styr. f. Gbgs högskola).

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., f. 88; 31—46 (vald av stadsf.).

Mannheimer, Bertil Magnus, Handlande, f. 01; 31—46 (utsedd av styr. f. E. Magnus' musikfond).

Bergman, Per Ragnar, Metallarbetare, f. 15; 44—46 (vald av stadsf.).

Kullgren, Alf Birger, Fondkommissionär, f. 08; 44—46 (vald av donatorerna).

Revisorer

Johansson, Karl Josef, Ombudsman, f. 87; 42—.

Nyström, Bror Gustaf, Folkskollärare, f. 88; 45—.

Suppleant

Sjöberg, Åke Lennart, Servitör, f. 10; 45—.

Aktiebolaget Göteborgs teater

(Stadsteatern)

Götaplatsen. Kansli Rt 16 40 03, 16 40 10. Biljettkontor 16 44 00.

Aktiebolaget Göteborgs teater bildades på grund av ett i december 1917 utfärdat upprop, vari bolagets syfte angavs vara att vårda och trygga den dramatiska konsten, intill dess denna kunde inflytta i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1917 beslutade nya stadsteatern. Verksamheten började med spelåret 1918—19 i den av bolaget förhyrda Lorensbergsteatern, varifrån verksamheten fr. o. m. hösten 1934 överflyttat till stadsteatern. Bolaget erhöll under de första åren av sin tillvaro betydande understöd från enskilda för den dramatiska konsten intresserade samhällsmedlemmar, i allt mera än 700.000 kr., bokförda som bidrag från »Lorensbergsteaterns intressenter» att användas i mån av behov för rörelsens bedrivande, och verksamheten har därefter uppehållits med tillhjälp av anslag från stadsfullmäktige samt av Kungl. Maj:t beviljade anslag av lotterimedel. Stadsteatern, som uppfördes efter ritningar av professor C. G. Bergsten, invigdes den 29 september 1934.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut av den 25 oktober 1917 disponeras teaterbyggnaden av *Göteborgs stads teaterfond* i enlighet med donationshandlingen av den 14 oktober 1916, som bl. a. stadgar, att donationsfondens styrelse skall disponera stadsteaterbyggnaden »mot en gottgörelse, som ej finge överstiga stadens utgifter för belysning och uppvärmning av byggnaden». — Donationsstyrelsen har i sin ordning på aldeles samma villkor till aktiebolaget Göteborgs teater upplåtit stadsteaterbyggnaden, vars belysning och uppvärmning skötes och bekostas ej av staden utan direkt av aktiebolaget Göteborgs teater. *Stiftelsen Göteborgs stadsteater* (vars styrelse ännu ej konstituerat sig) har tillkommit för att säkerställa den dramatiska teaterverksamheten och har till ändamål att äga och förvalta aktier i aktiebolaget Göteborgs teater.

I styrelsen för stadsteatern utse stadsfullmäktige f. n. en ledamot och en suppleant, i stiftelsen Göteborgs stadsteater två ledamöter samt för stadsteatern en revisor med suppleant.

Anslag: ordinarie kommunalt anslag för spelåret 1944—45 45.000 kr., vartill kommer bokförd ränta å stadens kontanta utlägg m. m., 98.800 kr. Bidrag från statens penninglotterier till teaterverksamheten 137.800 kr., till personalens pensionering 25.000 kr. samt från teaterdonationens räntor 30.000 kr.

Styrelse

Pineus, Conrad Martin, J. K., f. d. Dis-
paschör, f. 72; led. 18—, *Ord.* 35.—

Ageberg, Gustav Ossian Hjalmar, Läro-
verksadjunkt, f. 76; led. 38—, v. *Ord.*
41—.

Ahrenberg, Ossian Theodor, Skepps-
redare, f. 77; 21—.

Carlbring, Carl Gustaf Einar, Dispo-
nent, f. 80; 25— (vald av stadsf., tillika av
stadsf. vald led. i stift. Gbgs stadsteater).

Jacobsson, Herbert Volrath Michael,
Major, f. 78; 32—.

Henriques, Mårten Ragnar, J. K.,
Advokat, f. 86; led. 35—, *Skr.* 18—.

Höglund, Hjalmar Hugo, Sjukhusdirektör,
Stadsf., f. 89; 44— (tillika av stadsf. vald
led. i stift. Gbgs stadsteater).

Suppleanter

Wikander-Brunander, Siri, M. L.,
Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 38—.

Munthe, Gustaf Lorentz, F. L., Musei-
intendent, f. 96; 41—.

Stenhammar, Ove, Direktör, f. 01; 41—.
Bergman, Per Ragnar, Metallarbetare,
f. 15; 44— (vald av stadsf.).

Revisorer

von Bahr, Per Gustaf Otto, f. d. Förste ma-
skiningenjör, f. 76; 25—.

Lindström, Nanny Angelika, Bankkas-
sörska, f. 80; 41— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Gyllenhammar, Pehr Gustaf Victor,
J. K., Försäkringsdirektör, f. 01; 39—.

Peterson, Axel Hilding, Syssloman,
f. 91; 41— (vald av stadsf.).

Teaterchef

Hammarén, Carl Torsten, f. 84; 26.

Regissörer

Ström, Knut Egron, f. 87; 19.

Wahlgren, Helge Rickard, f. 83; 37.

Kamrer

Lindahl, Albin Theodor, f. 82; 26.

Aktiebolaget Göteborgs lyriska teater
(Stora teatern)

Kansli: expeditionstid kl. 12—14. Rt 11 88 95 och 13 49 00. Biljettkontor 13 13 00.

Stora teatern i Göteborg hade 1917 förvärvats av aktiebolaget Cosmorama, som upp-
gjort ritningar för ombyggnad av teatern till biograf. Bankdirektör A. Fromell ställde sig
emellertid då i spetsen för ett konsortium och lyckades återförvärva teatern för sitt ursprung-
liga ändamål. Ägare blev då aktiebolaget Stora teatern.

När direktör Ranft, som hyrde teatern under tiden 1917—20, icke önskade fortsätta verk-
samheten, bildades år 1920 aktiebolaget Göteborgs lyriska teater med ändamål att bjuda
allmänheten god lyrisk konst i form av operor och operetter.

Under sitt första verksamhetsår erhöll icke bolaget något understöd från staden eller staten.
Sedermera hava dock bidrag av lotterimedel åtnjutits till skiftande belopp. För säsongen
1944—45 utgör detta belopp 240.000 kr.

Göteborgs stad har tidigare lämnat hyresbidrag. Sedan staden år 1938 förvärvade fastig-
heten, ha teaterns lokaler i densamma hyresfritt ställts till disposition. Staden har även be-
viljat restitution av uppuren nöjesskatt sedan september 1937.

I styrelsen utse stadsfullmäktige en ledamot jämte en suppleant samt för granskning av
räkenskaperna en revisor med suppleant för resp. räkenskapsår.

Stadens bidrag för innevarande år beräknas för påford hyra till 84.400 kr., var till kommer
restitution av nöjesskatt beräknad till 38.000 kr.

Styrelse

Österdahl, Georg Napoleon, Kapten,
led. 38—, *Ord.* 38—.

Forselius, Carl Olof, M. L., Prosektor,
f. 80; led. 38—, v. *Ord.* 38—.

Ericsson, Sven Hjalmar Emanuel, Verk-
mästare, Stadsf., f. 00; 36—.

Lewerth, Karl Gunnar, J. K., Advokat,
f. 92; 40—.

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurantföre-
ståndare, f. 87; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Hedström**, Lydia Elisabeth (Elsie) Sofia, Fru, f. 93; 35—.
- Schéel**, Paul Fritz Henrik, Redaktör, f. 78; led. 38—39, suppl. 40—.
- Linde**, Ebbe, F. L., f. 97; 45— (vald av stadsf.).

Revisorer

- Holmqvist**, Harry Filip, Kapten, Rektor, f. 87; 36—.
- Skarin**, Lars-Erik, Förste verkställare, f. 11; 42— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Brodén**, Carl Bengt Hilding. J. K., Advokat, f. 91; 34—.

Lindström, Erik Yngve, Ombudsman, f. 97; 42— (vald av stadsf.).

Verkställande direktör och teaterchef

EGGE, Lars Hjalmar Bernhard, f. 94; 38.

Regissörer

- EGGE**, Lars Hjalmar Bernhard, Teaterchef, (se ovan) 38.
- Johannisson**, Nils Adolf, f. 86; 41.

Teknisk ledare

Hjorth, Einar Svante, f. 99; 36.

Kapellmästare

- Lindedal**, Styrbjörn, f. 04; 30.
- Wahlberg**, Rune Anders, f. 10; 33.

Liseberg

Örgrytvägen. Expedition Rt linjeväljare 16 58 78.

Till jubileumsutställningen 1923 anlades utställningens nöjesfält å Lisebergs egendom vid Örgrytvägen. Egendomen, som sedan år 1908 varit i stadens ägo, har en areal av 139.088 kvm.

Kostnaden för anläggningen av nöjesfältet med inhägnader, planering, dammanläggningar, byggnader och omfattande nöjesanordningar uppgick till omkring två och en halv milj. kr. Även året efter utställningen drevs nöjesetablissemnet för utställningens räkning av dess nöjesutskott, men övertogs fr. o. m. år 1925 av Lisebergs A.-B. Bolaget övertog anläggningen för en milj. kr., vilken summa likvideras med ett 30-årigt amorteringslån, för vilket staden iklätt sig borgen. Av bolagets aktiekapital kr. 200.700 äges 200.000 kr. av Göteborgs stad.

Under år 1936 uppfördes inom etablissemnet även ett friluftsbad.

Antalet dagsbesökare uppgick år 1944 till 1.395.920.

Styrelse

- Carlsson**, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; led. 32—, *Ordf.* 43—.
- Arnulf-Olsson**, Osvald, Direktör, Stadsf., f. 84; led. 25—, *v. Ordf.* 31—.
- Bergendahl**, Erik, Ingenjör, Direktör, f. 85; 27—.
- Engström**, Algot Edvin, Typograf, f. 90; 35—.
- Rabe**, Johan Julius, Programchef, f. 90; 37—.
- Berggren**, Arne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07; 44—.
- Calderon**, Olof Harald, Ombudsman, Stadsf., f. 08; 44—.

Suppleanter

- Ström**, Knut Egon, Regissör, f. 87; 37—.
- Englund**, Carl Gustaf Oskar, Intendent, f. 00; 37—.

Revisorer

- Carlbring**, Carl Gustaf Einar, Disponent, f. 80; 25—.
- Hjörne**, Harry, Redaktör, f. 93; 28—.
- Nilsson**, Bror Arthur, Metallarbetare, Stadsf., f. 89; 43—.

Suppleant

Wängfelt, Karl Viktor, Verkst. direktör, f. 87; 32—.

Sekreterare och ombudsman

Bodén, Georg Vilhelm, J. K., Direktör, f. 87; 26.

Direktör

Ekström, Karl Einar, f. 99; 42.

Kassör
Linder, Ragnar, f. 00; 41.
Inspektör
Johansson, Carl Hardy Eugen, f. 94; 28.

Intendenter
Larsson, Hugo Bennö, f. 06; 24.
Englund, Carl Gustaf Oskar, f. 00; 39.

Lingförbundet

Expedition: Järntorget 2. Expeditionstid kl. 17—19. Rt 14 64 64.

Lingförbundet bildades år 1912 med uppgift att arbeta för den frivilliga gymnastikens utbredning i Göteborg med omnejd enligt mottot: »Gymnastik åt alla». Genom propaganda på många olika sätt vill förbundet söka intressera allt fler av Göteborgs invånare för att genom deltagande i motionsgymnastikens sunda och allsidiga kroppsövningar stärka sin hälsa och öka sin arbetsförmåga. Lingförbundet har under senare år växt ut till att bli Sveriges största lokala gymnastikorganisation omfattande över 200 gymnastikavdelningar.

Förbundet erbjuder allmänheten tillfälle till motionsgymnastik i allmänna eller enskilda gymnastikavdelningar. De allmänna avdelningarna för ungdom och vuxna stå öppna för var och en som anmäler sig för deltagande och betalar fastställd terminsavgift. De enskilda avdelningarna uppställas åt varje klubb eller sammanslutning, som anmäler minst 28 gymnaster och för dessa erlägga stadgade avgifter. I ungdomsavdelningarna söker förbundet intressera ungdomarna för deltagande i gymnastik under de sista skolåren och efter slutad skolgång.

I styrelsen, som utgöres av nio ledamöter, valda för en tid av två år så att vartannat år fyra och vartannat år fem ledamöter avgå, utse stadsfullmäktige fem samt för granskning av räkenskaperna en revisor med suppleant.

Anslag för år 1945 av staden utgår med 25.500 kr., vartill kommer 16.800 kr. i beräknad hyra för lokaler i stadens fastigheter.

Styrelse

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare, f. 96; led. 42—46, *Ordf.* 42—.

Karling, Karin, Gymnastikdirektör, f. 83; led. 16—45, *v. Ordf.* 38—.

Lindberg, Olof Oscar Erland, Assurans-tjänsteman (se nedan), led. 24—, *Kassaf.* 32—.

Kjellén, Lars Eric, Major, f. 86; 32—45, (vald av stadsf.).

Larsson, Gustaf Adrian Wisser, Kontorist, f. 01; 35—46 (vald av stadsf.).

Hoonk, Karl Bertil Harald, Bokhållare, f. 97; 35—46.

Andersson, Sven David, Andre brandmästare, Stadsf., f. 95; 36—45 (vald av stadsf.).

Hermansson, Alf Harry Johannes, Kontorsskrivare, f. 04; 38—45 (vald av stadsf.).

Löfvenius, Karl Valdemar, Journalist, Stadsf., f. 04; 45—46 (vald av stadsf.).

Revisorer

Hellén, Bertil Hjalmar, Avdelningschef, f. 10; 40—.

Almhult, Johan Rubin, Banktjänsteman, f. 94; 41—.

Schüler, Eric Gustaf Fredrik, Spårvägsman, f. 03; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Glanzelius, Nils, Kontorschef, f. 97; 40—.

Johansson, Nils Johannes, Polisöverkonstapel, f. 00; 41—.

Lind, Per Gösta, Kontorist, f. 18; 44—, (vald av stadsf.).

Sekreterare och inspektör

Häggeström, Gustaf Emil, Gymnastikdirektör, f. 04; 44.

Kvinnlig inspektis

Sundell, Svea Axelina, Gymnastikdirektör, f. 02; 42.

Expeditionssekreterare

Berghman, Klara Wiola Undine, Kontorsbiträde, f. 03; 40.

40 manliga och 42 kvinnliga *gymnastikinstruktörer*.

Skid- och friluftsförbundets Göteborgsavdelning

*Expedition: Centrumhuset, Kungsgatan 61—67. Expeditionstid
kl. 10—17,30. Rt 11 01 81—11 60 81.*

År 1932 bildades Skidförbundets Göteborgskommitté, som efter stadgeändring 1944 är en lokalavdelning av skid- och friluftsförbundet.

Föreningens mål är att verka för förbundet av skidloppning samt friluftsliv även i andra former och därigenom bidra till ökad folkhälsa och sund livsgladje.

I detta syfte bedriver föreningen upplysnings- och propagandaverksamhet genom sina publikationer samt genom film och föredrag; utbildar fjälledare och instruktörer för handledning i skidloppning och friluftsliv, vilka i sin tur stå allmänheten till tjänst under weekendturer och semesterresor;

biträder vid ordnandet av skolornas friluftsliv, skidresor samt vid anskaffande av skidor för skolungdom.

Under år 1942 uppfördes Härskogens friluftsgård, belägen å näset mellan Stora och Lilla Härsjön 28 km från Göteborg. Märkta skid- och vandringsleder finnas från närmast liggande järnvägsstationer. Friluftsgården förfogar över 22 bäddar i tvåmans- och 33 bäddar i tremanshytter samt dagrum för skolungdom. Centralvärme, rinnande varmt och kallt vatten samt duschar. I omedelbar närhet finnas teknik- och slalombackar. Friluftsgården står under förvaltning av en särskild styrelse.

Lokalavdelningens verksamhet är i övrigt uppdelad på olika utskott.

Styrelse

Dellborg, Johannes Georg, J. K., Advokat, f. 97; led. 44—, *Ordf.* 44—.

Schilling, Per Edvin, Ingenjör, f. 05; led. 44—, *v. Ordf.* 44—.

Andersson, Adolf Gunnar Erik, Ingenjör, f. 08; 43—.

Eriksson, Karl-Erik, Gymnastikdirektör, f. 08; 44—.

Sjöberger, Carolus Johan, Banktjänsteman, f. 96; 44—.

Lavér, Karl Jonas Vilhelm, Avdelningschef, f. 02; 44—.

Lennqvist, Bo Viktorsson, Kapten, f. 05; 43—.

Trolle, Erik Thure, Köpman, f. 08; 44—.

Åström, Johan Ragnar, Tulltjänsteman, f. 03; 44—.

Franklin, Sigurd, Bankkamrer, f. 90; 44—.

Sekreterare

Ekeberg, Gustav Manfred, Folkskol-lärare, f. 92; 44.

Göteborgs idrottsförbund

Förbundet, bildat den 16 november 1900 genom sammanslagning av Göteborgs velocipedklubb, idrottssällskapet L. S. och skridskosällskapet Norden, har till ändamål att befärja och utöva idrott och friluftsliv samt uppdelas med avseende å de idrottsgrenar, dessamma utövar, i avdelningar under särskilda styrelser. Dess beslutanderätt utövas och dess angelägenheter skötas av en styrelse, som utses för arbetsår samt består av ledamöter till antal, som för varje år bestämmas, ävensom två av stadsfullmäktige valda ledamöter. Revision verkställs av två revisorer jämte suppleant.

Numera har förbundets huvudsakliga idrottsutövande verksamhet inskränkts till vinteridrott och handhaves genom avdelningarna Göteborgs skidklubb, Hindås skidklubb och Göteborgs skridskoklubb samt Hindås kanot- och friluftsklubb, vilka förvaltas enligt särskilda stadgar av styrelsen, en var bestående av en av förbundets styrelse vald ordförande jämte nio ledamöter, valda för tre år med en tredjedel av ledamotsantalet varje år.

Förbundet äger den i Bollebygds socken anlagda »Idrottsgården vid Hindås», huvudsak-

ligen avsedd för vinteridrott, samt har i Slottsskogsparken fått anlägga Bragebacken för backlöpning å skidor, varjämte förbundet genom avtal med stadsfullmäktige vintertiden disponerar skridskobanan å Ullevi.

Enligt avtal vid överlåtet till staden av anläggningarna å Ullevi har förbundet, så länge platsen användes för idrottsändamål, att av staden årligen uppbära 4.500 kr.

Styrelse

Holmqvist, Otto Georg, Major, f. 90; led. 37—, *Ordf.* 43—.

Björkman, Klas Johan Herman, Kapten i reserven, Andre polisintendent, f. 88; led. 30—, *v. Ordf.* 36—.

Gustavsson, John Leonard, Ombudsman, f. 89; 28— (vald av stadsf.).

Dellborg, Johannes Georg, J. K., Advokat, f. 97; led. 32—, *Sekr.* 32—.

Waller, Erik Gustaf Herman, Kamrer, f. 94; 37—.

Kjellén, Lars Eric, Major, f. 86; 39—, (vald av stadsf.).

Särnqvist, Karl Orvar, F. K., Ämneslärare, f. 98; led. 41—, *Kassaf.* 41—.

Malmgren, Olof, Grosshandlande, f. 94; led. 41—, *Fastighetsinspektör* 43—.

Orre, Nils Thorsten Viking, Major, f. 89; 42—.

Åström, Johan Ragnar, Tulltjänsteman, f. 03; led. 43—, *Backchef* 43—.

Rydén, Stig, F. D., Amanuens, f. 08; 43—.

Svensson, Leif Erling, Kammarskrivare, f. 96; 43—.

Fernholm, Tor, F. L., f. 04; 44—.

Revisorer

Franzén, Seth Hjalmar, Avdelningschef, f. 00; 37—.

Eliasson, Gösta, Banktjänsteman, f. 08; 43—.

Suppleant

Broberg, Carl Gustaf Gideon (Gidde), Byggnadsingenjör, f. 85; 43—.

Göteborgs distrikts idrottsförbund

Expedition: Östra Hamngatan 52. Rt 13 77 07.

Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund, som bildades 1903, är en samslutning av inom landet arbetande föreningar för idrott och gymnastik med undantag av sådana för häst- och motorsport, segling och skytte. Med avseende på verksamhetsområde äro föreningarna sammanförda läns- eller distriktsvis i 23 distriktsförbund, under det att de rörande de idrottsgrenar, som de utöva, äga ansluta sig till motsvarande specialförbund.

För granskning av räkenskaper utse stadsfullmäktige en revisor med suppleant.

Anslag av staden för verksamhetsåret 1945—46 utgör 4.000 kr. samt dessutom villkorligt 1.000 kr. för verksamheten och 2.500 kr. för anställande av en instruktör för fotbollsspel.

Styrelse

Holmqvist, Otto Georg, Major, f. 90; led. 24—, *Ordf.* 24—.

Severinsson, Fridolf Robert, Linjerare, f. 87; led. 24—, *v. Ordf.* 36—.

Hoon, Karl Bertil Harald, Bokhållare, f. 97; led. 20—, *Sekr.* 24—.

Warberg, Axel Georg, Rederitjänsteman, f. 88; led. 25—, *Skattmästare* 28—.

Linde, Carl Vilhelm Fredrik, Redaktör, f. 90; 34—.

Dellborg, Johannes Georg, J. K., Advokat, f. 97; 36—.

Rosén, Gösta, Redaktör, f. 04; 36—.

Sundvall, Anders Robert, Folkskol-lärare, f. 03; led. 37—, *Intendent* 37—.

Stålros, Nils Åke, Kontorist, f. 11; led. 38—, *v. Sekr.* 44—.

Waller, Erik Gustaf Herman, Kamrer, f. 96; 38—.

Andersson, Erik Konrad, Boktryckare, f. 91; 39—.

Waller, Ragnar Harald, Kontorsskrivare, f. 00; 39—.

Lindberg, Olof Oscar Erland, Assurans-tjänsteman, f. 01; 40—.

Larsson, Karl Ewert, Banktjänsteman, f. 01; 40—.

Elleräs, Elis Kristoffer, Kontorist, f. 09; 42—.

Svensson, Leif Erling, Kammarskrivare, f. 96; 43—.

Fridén, Kurt Ragnar Agaton, Handelsbiträde, f. 15; 44—.

Revisor

Gregorsson, Johan Erik Wilhelm, Korrespondent, f. 97; 43— (vald av stadsf.).

Suppleant

Pettersson, Carl Oskar, Lagerbiträde, f. 03; 43— (vald av stadsf.).

4. Barnavård och ungdomsskydd

Föreningen Mjölkdroppen

Föreningen Mjölkdroppen, stiftad 1903, avser att i likhet med Göteborgs barnavårdscentral och efter överenskommelse med barnavårdsnämnden i hemmen biträda och råda mödrarna vid de späda barnens uppfödning och vård och övervaka barnens utveckling. Detta övervakande handhaves av 16 för ändamålet särskilt utbildade sköterskor, vilka stå i kommunikation med de läkare, som en gång i veckan resp. var fjortonde dag vid de av föreningen upprättade 16 barnavårdscentralerna närvara vid barnens vägning och vid behov närmare undersöka dem.

Föreningens angelägenheter handhaves av en styrelse, bestående av åtta ledamöter jämte två suppleanter, varav en ledamot och en suppleant utses av Göteborgs barnavårdsnämnd. Styrelsen väljer inom sig ordförande, sekreterare och kassaförvaltare. För granskning av föreningens räkenskaper utse föreningen och stadsfullmäktige var sin revisor ävensom var sin suppleant.

Föreningen förfogar över fonder till ett belopp av 125.681 kr. och tillgångar i övrigt till 33.012 kr.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 68.500 kr. till föreningens barnavårdscentralverksamhet.

Styrelse

Lind, Gunnar Olof, M. L., Prakt. läkare, f. 85; led. 25—, *Ordf.* 43—.

Belfrage, Rolf Harald, M. L., Prakt. läkare, f. 94; 30—.

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88; led. 34—, *Sekr.* 34—.

Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; 38—.

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; led. 39—, *Kassaf.* 40—.

von Friesen, Ruth (Gulli), Fru, f. 04; 42—.

Berger, Per Johan Gerhard, Bankdirektör, f. 87; 43—.

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare, f. 96; 43—, (utsedd av barnavårdsnämnden).

Suppleanter

Johannsen, Nicolaus (Nicolai) Josef, M. L., Distriktsläkare, f. 91; 36—.

Ahlström, Gerda Maria, Barnkonsulent, f. 01; 42— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

Pehrsson, Gustaf Harry, Kontorschef, f. 02; 42—.

Bjerkhagen, Aina Elisabeth, Fru, f. 11; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Gustafsson, Karl Gustaf, Kammar-skrivare, f. 07; 42—.

Eliasson, Karin Gunborg, Sömmerska, f. 15; 44— (vald av stadsf.).

Barnavårdscentral nr 2¹⁾

Johanneberg, nedre Landala och Fredriksdal. Mottagning Eklandagatan 62, onsdagar kl.

13—14. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 16 74 26.

Läkare

Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; 30.

Föreståndarinnan

Olsson, Elisabeth (Lisa), f. 94; 31.

Barnavårdscentral nr 3

Källtorp och Fråntorp. Mottagning Bagaregårdens herrgård, måndagar kl. 13—14.

Rt föreståndarinnan kl. 9—10 19 27 13.

Läkare

Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; 30.

Föreståndarinnan

Olsson, Ingrid, f. 11; 39.

Barnavårdscentral nr 4

Kungsladugård och Skytteskogen. Mottagning i ungdomsgården, Timmermansplatsen 2 A, tisdagar kl. 12,30—13,30. Rt föreståndarinnan

kl. 9—10 14 21 69.

Läkare

Belfrage, Rolf Harald, M. L., Prakt. läkare, f. 94; 27.

Föreståndarinnan

Enqvist, Hildur Amalia, f. 90; 26.

¹⁾ Beträffande barnavårdscentral nr 1, se barnavårdsnämnden.

Barnavårdscentral nr 5

Masthugget och del av Oscar Fredrik. Mottagning Församlingshyddan, Masthugget, onsdagar kl. 12—13 samt varannan tisdag kl. 14,30—15,30. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 14 42 18.

Läkare

Lind, Gunnar Olof, M. L., Prakt. läkare, f. 85; 21.

Föreståndarinnan

Kärrberg, Berit Alida, f. 09; 42—.

Barnavårdscentral nr 6

Brämaregården och Tolered. Mottagning Brämaregårdens kapell, torsdagar kl. 12—13. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 22 05 12.

Läkare

Landorf, Nils Theodor, M. L., Prakt. läkare, f. 98; 37.

Föreståndarinnan

Widén, Lydia, f. 91; 21.

Barnavårdscentral nr 7

Lindholmen, Kyrkbyn och Bräcke. Mottagning Församlingshemmet, Lundby kyrkby, tisdagar kl. 14—15. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 22 24 96.

Läkare

Rooswall, Arne Torgny Josef, M. L., Prakt. läkare, f. 07; 45.

Föreståndarinnan

Waller, Birgit, f. 15; 43.

Barnavårdscentral nr 8

Gamlestaden och Utbynäs. Mottagning Lödöskolan onsdagar kl. 17—18. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 14 81 71.

Läkare

von Sydow, Gert Danielsson, M. L., Prakt. läkare, f. 04; 43.

Föreståndarinnan

Melin, Maria (Maj) Sylvia, f. 19; 45.

Barnavårdscentral nr 9

Jakobsdal och Bö. Mottagning Eklandagatan 62, torsdagar kl. 12—13 samt Böskolan varannan fredag kl. 12—13. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 15 58 30.

Läkare

Lind, Gunnar Olof, M. L., Prakt. läkare, f. 85; 21.

Föreståndarinnan

Horney, Elsa Maria Charlotta, f. 03; 28.

Barnavårdscentral nr 10

Lunden och Kärralund. Mottagning Bagaregårdens herrgård, torsdagar kl. 15,30—16,30 samt första onsdagen i månaden samma tid. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 15 93 65.

Läkare

Holmdahl, Svante Kurt Daniel, M. L., Prakt. läkare, f. 09; 45.

Föreståndarinnan

Ryberg, Eja Ingeborg Linnéa, f. 13; 39.

Barnavårdscentral nr 11

Majorna. Mottagning Polikliniken Djurgårdsgatan 11 B, torsdagar kl. 18—19. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 Partille 29.

Läkare

Johannsen, Nicolaus (Nicolaï) Josef, M. L., Distriktsläkare, f. 91; 35.

Föreståndarinnan

Rosengren, Dorid Margareta, Fru, f. 11; 37.

Barnavårdscentral nr 12

Olskroken och Bagaregården. Mottagning Bagaregårdens herrgård onsdagar kl. 11—12. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 15 85 66.

Läkare

Lagergren, Elsa Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; 38.

Föreståndarinnan

Hallerström, Anna Amalia, f. 09; 40.

Barnavårdscentral nr 13

Gårda, Heden och Stampen. Mottagning Sociala huset onsdagar kl. 14—15 samt första fredagen i månaden kl. 13,30—14,30. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 18 58 65.

Läkare

Landau, Albin, M. L., Prakt. läkare, f. 99; 34.

Föreståndarinnan

Johannesson, Elin Linnéa, f. 14; 43.

Barnavårdscentral nr 14

Sandarne. Mottagning i ungdomsgården, Timmermansplatsen 2 A, torsdagar kl. 11,30—12,30. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 19 11 15.

Läkare

Vilén, Arthur Fritiof, M. L., Prakt. läkare, f. 00; 43.

Föreståndarinnan

Strandqvist, Rut Lilly Margareta, f. 07; 43.

Barnvårdscentral nr 15

Haga och de centrala stadsdelarna. Mottagning Sociala huset måndagar kl. 14—15 samt första och tredje torsdagen i månaden kl. 15—16. Rt föreståndarinnan kl. 9—10 14 91 80.

Läkare

Faxén, Nils, M. D., Överläkare, f. 97; 39.

Föreståndarinnan

Samuelsson, Brita Kristina, f. 13; 44.

Barnvårdscentral nr 16

A. Rambergsstaden och Lundby egna hem. Mottagning Rambergsskolan andra och fjärde onsdagen i månaden kl. 15—16.

B. Hultmans holme och Nordstaden. Mottagning Sociala huset första och tredje tisdagen i månaden kl. 11—12.

Rt föreståndarinnan kl. 9—10 18 13 65.

Läkare

Uddenberg, Inez Helena Gustava, M. L., Prakt. läkare, f. 91; 43.

Föreståndarinnan

Josefsson, Inga-Lisa, f. 18; 45.

Barnvårdscentral nr 17

Västra Frölunda. Mottagning Grimmeredsvägen 19 onsdagar kl. 16.30—17.30.

Rt föreståndarinnan kl. 9—10 13 72 78.

Läkare

Thysell, Ernst Torsten, M. L., Prakt. läkare, f. 06; 45.

Föreståndarinnan

Hallberg, Ingeborg (Inga) Hedvig Margareta, f. 19; 45.

Föreningen Daghem för småbarn

Föreningen, som bildades den 20 september 1938, har övertagit föreningen Spädbarnskrubbornas tillgångar och bedriver sedan den 1 oktober 1938 liknande verksamhet. Föreningen mottager sålunda i sina daghem småbarn i Göteborg, vilkas mödrar på grund av förvärsarbete äro förhindrade att under dagen själva taga hand om sina barn och ej på annat sätt kunna för dem anordna lämplig vård.

Föreningens styrelse består av fem ledamöter samt två suppleanter. Av dessa utses en ledamot samt en suppleant för denne av barnvårdsnämnden. Övriga fyra ledamöter samt en suppleant väljas av föreningen för två år i sänder. Utom föreningens revisor och suppleant utse stadsfullmäktige en revisor jämte en suppleant.

Föreningen har under sistförflutna år åtnjutit utdelning från Scharfenbergska fonden med 1.000 kr., från Barnens dag med 1.000 kr. samt från J. C. E. Nollerorhs donationsfond med 1.200 kr. Övriga enskilda bidrag uppgingo till 524 kr.

Stadens anslag för år 1945 utgör 32.200 kr., varav till bespising 60 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn, dock högst 9.000 kr., samt till övriga omkostnader 23.200 kr. Statsbidrag har för året utgått med 1.595 kr.

Styrelse

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnvårdsdirektör, f. 01; led. 40—, *Ordf.* 40—.

Belfrage, Rolf Harald, M. L., Prakt. läkare, f. 94; led. 40—, *v. Ordf.* 40—.

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnvårdsn., f. 88; led. 38—, *Kassaf.* 38—, (utsedd av barnvårdsnämnden).

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 38—.

Andén, Rut Ingrid, D. S. I., Andre assistent h. barnvårdsn., Fru, f. 12; led. 42—, *Suppl. f. kassaf.* 42—, *Sekr.* 44—.

Suppleanter

von Friesen, Ruth (Gulli), Fru, f. 04; 38—.

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 40— (utsedd av barnvårdsnämnden).

Revisorer

Wilck, Carl Johan Robert, Syssloman, f. 90; 38—.

Fredriksson, Alice Konstantia, Fru, f. 89; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Svenning, Hans Gösta Engelbrekt, Intendent, f. 97; 38—.

Rosén, Ester Alice, Fru, f. 97; 44—, (vald av stadsf.).

Läkare

Belfrage, Rolf Harald, M. L., Prakt. läkare, f. 94; 30.

Daghem I

Linnégatan 32 A. Rt 14 81 41.

*Föreståndarinna***Pettersson**, Ellen Hedvig Emerentia
(E m m y), f. 86; 15.**Daghem II**

Bläsgatan 4. Rt 14 22 05.

*Föreståndarinna***Johansson**, Berta Gudiva, f. 89; 29.**Föreningen Lundby barnkrubba**

Hallegatan 7. Rt 22 10 78.

Föreningen Lundby barnkrubba bildades den 1 december 1915, sedan styrelsen för Barnens dag för ändamålet beviljat ett belopp av 5.000 kr.

Verksamheten, som började den 15 april 1916 i förhyrda lokaler i fastigheten Grundsten vid Brämregatan, avser att under vardagarna emottaga fattiga mödrars barn till vård och därigenom bereda dessa mödrar tillfälle till förvärsarbete. Sedan den 1 april 1933 fortgår verksamheten i en för ändamålet inköpt villafastighet, Solhagen vid Hallegatan nr 7.

Föreningen hade efter hand erhållit en fond av 30.000 kr., tillkommen huvudsakligen genom donationer av maskinisten Edvard Strömberg och ingenjören O. W. Ekström. Dessa medel gjorde det möjligt för föreningen att förvärva den nämnda välbelägna fastigheten och där anordna synnerligen lämpliga lokaler för krubbans verksamhet.

Styrelsen består av sju för tre år i sänder valda ledamöter jämte två suppleanter, varav en ledamot och en suppleant utses av barnvårdsnämnden. Revision verkställs årligen av tre revisorer, av vilka två väljas av föreningen och en av stadsfullmäktige. Dessutom utses två revisorssuppleanter, av vilka stadsfullmäktige utse en.

Stadsanslag för år 1945 utgår med 60 öre pr dag för varje i Göteborg hemortsberättigat barn, dock högst 2.700 kr. och dels ett anslag av 3.600 kr. Dessutom erhålles utdelning ur Anton Petterssons donationsfond, vilken utdelning för år 1945 beräknas till 1.875 kr.

*Styrelse***Darell**, Johan Edvin, Komminister,
f. 85; led. 27—47, *Ordf.* 45—.**Lundegard**, Elfrida Kristina (Kerstin),
Fru, f. 90; led. 39—47, *v. Ordf.* 45—.**Hultin**, Maja, Fru (se nedan) 27—29, 33—47.**Ahlberg**, Anny Emilia, Fru, f. 78; 29—,
(utsedd av barnvårdsnämnden).**Ljungman**, Hilda Wilhelmina Elisabet,
Fru, f. 84; 36—47.**Finnborg**, Ernst Simeon, Musikdirektör,
f. 90; led. 42—47, *Kassaf. o. sek.* 42—.**Lindén**, Erik Rickard William, Affärs-
föreståndare, f. 05; 45—47.*Suppleanter***Rydström**, Agda Mathilda, Fru, f. 91;
44— (utsedd av barnvårdsnämnden).**Darell**, Lydia Margareta (Greta), Fröken,
f. 18; 45—47.**Olofsson**, Alf Gösta Olof, Pastor, f. 07;
45—47.*Revisorer***Hultin**, Torsten, Överingenjör, f. 85; 24—.**Bancq**, Greta Maria Gustava, Fröken,
f. 96; 43—.**Synerby**, Kerstin Alice, Fru, f. 08;
44— (vald av stadsf.).*Suppleanter***Block**, Märta, Fru, f. 99; 44—.**Prytz**, Dalia Elisabet, Fru, f. 04; 44—,
(vald av stadsf.).*Inspektris***Hultin**, Maja, Fru, f. 91; 33.*Föreståndarinna***Willborg**, Rosa Hillevi, f. 04; 33.*Läkare***Landorf**, Nils Theodor, M. L., Prakt.
läkare, f. 98; 37.**Föreningen Lilla daghemmet**

Vegagatan 4. Rt 14 41 13.

Föreningen Lilla daghemmet bildades år 1904 under benämning Lilla barnkrubban med ändamål att om dagarna omhändertaga barn i åldern 2—7 år, vilkas mödrar ha förvärs-

arbete utom hemmet. Under sommarmånaderna är daghemmet förlagt till landet såsom barnkoloni. Antalet barn är f. n. 26, alla hemortsberättigade i Göteborg.

Styrelsen består av åtta ledamöter med fyra suppleanter, varav en ledamot och en suppleant utses av barnavårdsnämnden. För granskning av förvaltningen utses två revisorer med två suppleanter, av vilka föreningen och stadsfullmäktige vardera välja en revisor och en suppleant.

Föreningens tillgångar utöver skulder uppgå till 38.768 kr.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 60 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshän-
seende hemortsberättigat barn, dock högst 3.720 kr. Dessutom tillkommer anslag å
4.240 kr.

Styrelse

Ekman, Brita, Fru, f. 96; led. 21—,
Ordf. 42—.

Edström, Sigrid Augusta, Fru, f. 83;
04—.

Broström, Anna Ida (Ann-Ida) Sofia,
Fru, f. 82; 06—.

Koch, Edla Karin Louise, Fru, f. 85;
06—.

Hedlund, Sigrid Augusta, Fru, f. 87;
08—.

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste
assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 30—,
(utsedd av barnavårdsnämnden).

Beyer, Sigrid, Fru, f. 95; led. 39—,
Kassaf. o. sekf. 42—.

Wijk, Kerstin, Fru, f. 07; 42—.

Suppleanter

Malmsten, Aina Amalia Mathilda, Frö-
ken, f. 87; 29—.

Andersson, Ida Kristina, Fru, f. 88; 30—,
(utsedd av barnavårdsnämnden).

Tham, Vera Elisabeth, Fru, f. 95; 42—.

Cullberg, Alma, Fru, f. 88; 44—.

Revisorer

Hermanson, Sten Hugo, Kamrer, f. 91;
36—.

Gustafson, Julia Kristina, Skolkökslära-
rinna, f. 90; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Gustafsson, Karl Gustaf, Kammar-
skrivare, f. 07; 39—.

Bengtsson, Margot Viktoria, Fru, f. 06;
45— (vald av stadsf.).

Praktiska hushållsskolan för flickor

Haga Kyrkogatan 3. Rt 13 07 70, föreståndarinnan 13 15 65.

Praktiska hushållsskolan för flickor grundades år 1865 på initiativ av redaktören S. A. Hedlund och handlanden E. G. Lindström. Skolan, som var den första läroanstalten av denna typ i vårt land, avser att bereda tillfälle för unga kvinnor, företrädesvis från Göteborgs stad, att förvärva kunskaper och färdigheter, som krävas för vården av ett hem (matlagning, konservering, tvätt, strykning, Sömnad, barnavård, bostadsvård m. m.).

Skolans undervisning är numera fördelad på två olika slags kurser, nämligen

En ettårig kurs (internat), då eleverna, minst 16 år gamla, bo på skolan och åtnjuta helt underhåll. För undervisningen erlägges 50 kr. pr läsår och för inackorderingen betala eleverna 660 kr. pr år jämte 50 kr. i dyrtidstillägg. Obemedlade och mindre bemedlade elever kunna erhålla statsstipendier å 15—45 kr. pr månad. I kursen deltaga f. n. 12 elever från Göteborgs stad och 15 från andra kommuner, tillsammans 27.

En tre månaders husmoderskurs, tillgänglig för sökande som fyllt 18 år eller, ifall sökanden blott fyllt 17 år, i minst två år ägnat sig åt husligt arbete. Eleverna, 14 samtidigt, bo utom skolan och erlägga en månadsavgift av 75 kr. jämte avgift för mat till självkostnadspris.

Skolans verksamhet uppbäres dels av statsanslag och dels genom avkastningen av skolans fonder, som f. n. uppgå till cirka 202.570 kr. Skolan äger därjämte den fastighet, vari den inrymmes, och som är värderad till cirka 112.000 kr.

I förbindelse med skolan står en *barnkrubba*, lydande under hushållsskolans styrelse men med från skolan skild ekonomi. Barnkrubban upprättades år 1870 av donationsmedel. Dess fonder uppgå till omkring 29.500 kr.

Hushållsskolans styrelse består av 12 för fyra år i sänder valda ledamöter, av vilka länsstyrelsen utser åtta, folkskolestyrelsen tre och barnavårdsnämnden en. Av styrelseledamöterna skola minst två tredjedelar vara kvinnor. Länsstyrelsen utser jämväl två revisorer med en suppleant, varjämte stadsfullmäktige utse en revisor med en suppleant att deltaga i granskning av barnkrubbans räkenskaper.

Skolan står under överinseende av kungl. skolöverstyrelsen och har sedan år 1922 jämväl en lokal inspektör.

Stadens anslag för år 1945 till barnkrubban utgår med högst 4.080 kr. efter 60 öre pr dag för varje å hushållsskolans barnkrubba intaget barn samt ett fast anslag på 4.280 kr.

Reglemente, fastställt av kungl. skolöverstyrelsen den 10 december 1930.

Inspektör

Kullgren, Thyra Hedera Martina, f. d. Skolförståndarinna, f. 70; 22 (förordnad av kungl. skolöverstyr.).

Styrelse

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; led. 32—, *Ordf.* 41— (utsedd av folkskolestyr.).

Ekman, Håkan, Direktör, f. 89; led. 41—46, *v. Ordf.* 43— (utsedd av K. B.).

Boman, Elina, Fru, f. 77; 16—46 (utsedd av K. B.).

Jacobsson, Maria Katarina (Karin), Fru, f. 78; 22—46 (utsedd av K. B.).

Jacobsson, Emma Charlotte, Dr. phil., Landshövdinga, f. 83; 35—46 (utsedd av K. B.).

Johnson, Elsie, Skolkökskonsulent, f. 94; 35—46 (utsedd av K. B.).

Kylberg, Märta Paulina, Föreståndarinna f. skolköksseminariet, Fru, f. 02; 39—46 (utsedd av K. B.).

Burman-Andersson, Bertha, Fru, f. 70; 30—46 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Andersson, Alfhild Beata, Fru, f. 05; 41— (utsedd av folkskolestyr.).

Uddenberg, Inez Helena Gustava, M. L., Prakt. läkare, f. 91; 43—46 (utsedd av K. B.).

Christenson, Åke Theodor, Kamrerare, f. 85; led. 44—46, *Kassaf.* 44— (utsedd av K. B.).

Rosén, Ester Alice, Fru, f. 97; 44— (utsedd av folkskolestyr.).

Suppleant

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; 38—46 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; 27— (utsedd av K. B.).

Stenberg, Johan Edvard, Kapten, Aukt. revisor, f. 93; 30— (utsedd av K. B.).

Engstrand, Dagmar Henrietta, Fru, f. 09; 43— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Gustafson, Julia Kristina, Skolkökslärrarinna, f. 90; 38— (utsedd av K. B.).

Sandström, Anna Sofia, Fru, f. 90; 43—, (vald av stadsf.).

Sekreterare (arvode)

Fredriksson, Carl Fritz, f. d. Överlärare, f. 71; 33.

Föreståndarinna

Nihlmark, Ebba Teresia, f. 03; 37. Dessutom sju *lärarinnor*.

Föreningen Barnavärn

Föreningen Barnavärn stiftades på privat initiativ år 1903 med ändamål att bereda en tillflyktsort för späda barn i de fall, då de på grund av faders eller moders frånfalle eller sjukdom, särskilt vid fall av tuberkulos, icke kunna vårdas i hemmet och då den kommunala fattigvården ej har skyldighet att ingripa. Senare har tillkommit en avdelning för ogifta mödrar och deras barn.

Styrelsen, som inom sig utser ordförande, kassaförvaltare och sekreterare, består av sju ledamöter, varav två ledamöter jämte en suppleant utses av barnavårdsnämnden. Vid styrelseledamots avgång väljer styrelsen i övrigt själv ledamot i den avgångnes ställe. Föreningen och stadsfullmäktige utse vardera en revisor jämte suppleant för granskning av styrelsens förvaltning.

Verksamheten finansierades från början i väsentlig mån av medel skänkta av bankdirektör och fru A. Andrén, som 1916 även skänkte medel till uppförande av föreningens fastighet

vid Uddevallagatan (se nedan). I övrigt bedrivs verksamheten genom avkastningen av vissa till föreningen skänkta fonder, varjämte föreningen årligen åtnjuter räntor från flera av stadens fonder, samt bidrag från Barnens dag.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 1,80 kr. pr barn och dag ifråga om den å Barnavärn I bedrivna verksamheten (högst 29.700 kr.), 60 öre pr barn och dag ifråga om verksamheten å Barnavärn II (högst 2.940 kr.) och 60 öre pr barn och dag beträffande verksamheten å Barnavärn III (högst 6.600 kr.) samt till bestridande av övriga omkostnader å Barnavärn I 33.500 kr., Barnavärn II 6.980 kr. och å Barnavärn III 14.900 kr. eller i allt 94.620 kr. Dessutom har för år 1944 beviljats ett tilläggsanslag på sammanlagt 10.231 kr. Intagna eller vårdade mödrar och barn skola i fattigvårdshänsenande ha hemortsrätt i Göteborg.

Styrelse

Wijkander, Klara Severina, Fru, f. 88; led. 12—, *Ordf.* 34—.

Kragh, Charles Elof, Bankkamrer, f. 85; led. 33—, *Kassaf.* 33—.

Uddenberg, Eva Fredrique Gunilla, J. K., Fru, f. 12; led. 42—, *Sekr.* 42—.

Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 43— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Genell, Hedvig Karin Hillevi, F. M., Fru, f. 08; 43—.

Två vakanta, varav en utses av barnavårdsnämnden.

Suppleant

Peterson, Ellen Charlotta, Fru, f. 92; 29— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisor

Osbeck, Sven Emil, Banktjänsteman, f. 93; 37—.

Skäringer-Larson, Elsa Kristina, Folkskollärarinna, f. 00; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Mannheimer, Nils, J. K., Ombudsman, f. 99; 37—.

Svahn, Alma Serafia, Fru, f. 92; 45—, (vald av stadsf.).

Barnavärn I

Uddevallplatsen 14. Rt 15 54 66.

Den första avdelningen av Barnavärn upprättades år 1903. I medeltal vårdas där 55 barn. I vissa fall får modern medfölja. Vid hemmet utbildas även barnsköterskor, vilka där genomgå en sex månaders kurs i spädbarnsvård.

Föreståndarinna

Dovertie, Karin Maria, Sjuksköterska, f. 04; 33.

Läkare

Lind, Gunnar Olof, M. L., Prakt. läkare, f. 85; 21.

Barnavärn II

Änåsvägen 36. Rt 15 12 64.

Detta hem, som upprättades år 1906, hade till uppgift att mottaga ogifta unga mödrar, företrädesvis förstföderskor, samt deras barn, men har under 1932 ombildats till spädbarnskrubba med en medelbeläggning av 15 barn.

Föreståndarinna

Billing, Huld a Karolina, f. 00; 35.

Läkare

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 17.

Barnavärn III

Carl Johansgatan 90. Rt 14 07 42.

Barnavärn III upprättades år 1910, då föreningen av stadsfullmäktige erbjöds ett anslag ur J. Conrad Jacobsons fond av 3.500 kr. om året med villkor att öppna en barnkrubba. Sommaren 1937 flyttades denna krubba till en rymligare lokal och mottager nu i medeltal 35 barn.

Föreståndarinna

Carlsson, Emilia Kristina (Kerstin), f. 89; 16.

Läkare

Johannsen, Nicolaus (Nicolai) Josef, M. L., Distriktsläkare, f. 91; 24.

Annedals Barnabo och Barnabo-Furuhöjd*Annedals Barnabo, Muraregatan 9—11. Rt 13 23 58.*

I oktober 1908 tillkom på enskilt initiativ en barnkrubba och arbetsstuga inom Annedals församling, vars verksamhet år 1910 övertogs av den då bildade stiftelsen *Annedals Barnabo*. I december s. å. inköptes fastigheterna nr 9 och 11 vid Muraregatan i Annedal och verksamheten förlades dit samt utvidgades till att omfatta skolbarnshem, arbetsstuga, barnkrubba och spädbarnskrubba. Denna sistnämnda gren av verksamheten måste under kristiden nedläggas men har, sedan medel numera ställts till styrelsens förfogande, återupprättats under år 1929. År 1911 utbröts arbetsstugan ur Annedals Barnabos verksamhet och står sedan dess under särskild förvaltning. Under år 1944 vårdades vid skolbarnshemmet och barnkrubban 48 barn samt vid spädbarnskrubban 33 spädbarn.

Anslag från staden för år 1945 utgår med 7.918 kr. såsom bidrag till ovannämnda spädbarnskrubba och högst 6.000 kr., utgörande anslag av 60 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn samt ett anslag å 4.500 kr. till reparationer.

Barnabo-Furuhöjd, beläget vid Alingsås, har till ändamål att bereda lantvistelse åt klena göteborgsbarn, särskild från tuberkulös omgivning.

Verksamheten tog sin början år 1910, då diakonissan Ebba Nisbeth till den av henne ägda lägenheten Furuhöjd vid Alingsås under sommaren utsände några särskilt klena och behövande barn från Annedals Barnabo. År 1911 bildades stiftelsen Barnabo-Furuhöjd, som övertog och utvidgade verksamheten. År 1922 inköptes lägenheten Furuhöjd och har sedan genom tillbyggnader och förbättringar verksamheten utvidgats att omfatta hälsohem under hela året samt särskilda sommarhem. Under 1944 vårdades 111 barn.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 70 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn, dock högst 7.000 kr.

I vardera styrelsen, som består av minst fem, f. n. åtta ledamöter, böra prästerskapet, diakonissan och folkskolan representeras. Göteborgs barnavårdsnämnd och hälsovårdsnämnd use vardera en ledamot och suppleant. Vid uppkommande ledighet kompletterar styrelsen i övrigt sig själv. Årligen utses tre revisorer med två suppleanter, av vilka stadsfullmäktige use en revisor med en suppleant att delta i granskningen av förvaltning och räkenskaper.

Styrelserna för Annedals Barnabo och Barnabo-Furuhöjd

Ivarsson, Johannes, Kyrkoadjunkt, f. 07; led. 44—, *Ordf.* 44—.

Lange, Johannes (Jonas) Wictor, Domkyrkoklockare, f. 78; led. 24—, *Kassaf.* f. *Annedals Barnabo* 24—.

Gustafsson, Anders, Orgelbyggare, f. 75; 26—.

Almberger, Agaton (Agge), Hamnkamrerare, f. 82; 34—.

Olsson, Hjalmar Agaton, Handlande, f. 92; led. 36—, *Sekr.* 36—.

Nordman, Claes Theodor, Kontorist, f. 79; 36—.

Christenson, Ingrid Helena, f. d. Folkskollärarinna, f. 77; 41—.

Anderfelt, Anselm Harald Benjamin, Kamrerare, f. 86; led. 41—, *Kassaf.* f. *Barnabo-Furuhöjd* 43—.

Av Göteborgs barnavårdsnämnd utsedd medlem i Annedals Barnabo styrelse
Vakant.

Suppleant

Westerberg, Jenny Bernhardina, Fru, f. 86; 29—.

Av Göteborgs hälsovårdsnämnd utsedd medlem i Barnabo-Furuhöjds styrelse

Anderson, Hjalmar David, M. L. Dispensläkare, f. 86; 29—.

Suppleant

Belfrage, Rolf Harald, M. L.; Prakt läkare, f. 94; 29—.

Revisorer

Carlsson, Carl, Kamrer, f. 88; 38—.
Nordfelt, Carl Wiktor, Kamrer, f. 73; 41—.
Johansson, Karin Linnéa, Fru, f. 99;
 43— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Molind, Karl Molin, Klockare, f. 95; 40—.
Frändberg, Anna Greta, Kassörska, f. 15;
 43— (vald av stadsf.).

Ekedalens barnhem

Kabelgatan. Rt 14 18 93.

Barnhemmet, som är stiftat år 1890, har till ändamål »att till nyttiga och arbetsdugliga medlemmar av samhället dana sådana företrädesvis till Göteborgs samhälle hörande barn, som sakna nödig uppfostran och vård eller i övrigt befinna sig i synnerligen ömmande omständigheter».

Styrelsen består f. n. av nio ledamöter jämte en suppleant, varav en ledamot och suppleanten årligen utses av barnavårdsnämnden. Till granskning av styrelsens förvaltning utses tre revisorer med två suppleanter, av vilka stadsfullmäktige utse en revisor och en suppleant.

Barnhemmets donationer utgjorde enligt senaste bokslut 235.550 kr.

Stadens anslag för år 1945 utgår dels med högst 3.700 kr. efter 60 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn dels med ett anslag av 6.300 kr.

Styrelse

Pehrsson, Per, T. D., Prost, f. 67; led.
 08—46, *Ordf.* 09—.
Hanson, Olof Henrik Adolf, Direktör,
 f. 80; led. 18—46, *v. Ordf.* 42—.
Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn.,
 f. 88; 29— (utsedd av barnavårdsnämnden).
Nystrand, Algot Felix, f. d. Slöjdläroare,
 f. 63; 31—45.
Parkfelt, Nils, J. K., e. o. Rådman, f. 93;
 led. 33—45, *Kassaf.* 35—.
Ekman, Signhild, Gymnastikdirektör,
 f. 88; 40—46.
Holm, Fredrik, Direktör, f. 10; 44—45.
Ehrby, Anna, Fru, f. 99; 44—45.
Strömberg, Tora Carolina, f. d. Rektor,
 f. 79; 44—45.

Suppleant

Nilsson, Hedvig Natalia, Fru, f. 90; 29—,
 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

Helgesson, Gunnar Alfred, Direktör,
 f. 86; 18—.
Kjellgren, Gustaf Viktor Wilhelm, Grosshandlande,
 f. 81; 26—.
Grafström, Helga Elisabeth, Folkskolläroarinna,
 Fru, f. 90; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Lysell, Johan Oskar Antonius, Direktör,
 f. 74; 43—.
Andersson, Lovisa (Lova) Karolina, Fru,
 f. 92; 45— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

Bergmark, Greta Josefina, f. 88; 33.

Vasa och Johannebergs barnhem

Karl Gustafsgatan 47. Rt 11 25 46.

Hemmet, som upprättades år 1911 såsom ett skolbarnshem för skydd och fostran under dagens lopp åt sådana barn i skolåldern inom Vasa församling, som saknade föräldravård och tillsyn i hemmet, utvidgades år 1914 med en barnkrubba. I skolbarnshemmet finnes plats för omkring 25 och i barnkrubban för omkring 15 barn. Dessutom utsändes varje år till landet en sommarkoloni med cirka 35 barn.

Styrelsen består av minst fem, f. n. tio ledamöter och en suppleant, varav en ledamot samt suppleanten utses av Göteborgs barnavårdsnämnd. Kyrkoherdarna i Vasa och Johannebergs församlingar äro efter tjänsteår självskrivna ordförande resp. vice ordförande. För revision utses två revisorer jämte en suppleant, därjämte äga stadsfullmäktige att utse en revisor med suppleant att deltaga i granskningen av barnhemmets räkenskaper.

Stadens anslag för år 1945 utgår med högst 5.200 kr. efter 50 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn.

Styrelse

- Wedlin**, Thor Oscar, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 86; led. 30—, *Ordf.* 43—.
- Rexius**, Gerhard Natanael, Kyrkoherde, f. 98; led. 43—, *v. Ordf.* 43—.
- Carlander**, Hedvig Elisabet, Fru, f. 75; 11—.
- Ullman**, Tyra, Fru, f. 66; 11—.
- Asklund**, Maria Lovisa (Marie-Louise), Fru, f. 72; 17—.
- Eliasson**, Martin Enoch, Förman, f. 87; led. 35—, *Kassaf.* 35—.
- Hansson**, Anna Maria (Marianne), Fru, f. 86; 36—.
- Brunbäck**, Sten Torgny, Häradsskrivare, f. 81; 36—.
- Lindberg**, Gertrud Anna Josefina, Fröken, f. 84; 36—.
- Christenson**, Alfrida, Folkskollärarinna, Fru, f. 84; 38— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Suppleant

- Svala**, Sara, Fru, f. 90; 42— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

- Mattson**, Ernst Valdemar, Klockare, f. 98; 39—.
- Törnqvist**, Bertil Daniel, Komminister, f. 07; 40—.
- Kärrberg**, Klara Viola, Fru, f. 01; 45—, (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Holmquist**, Alfred, Kyrkovaktmästare, f. 03; 40—.
- Asker**, Dagmar Johanna, Fru, f. 90; 45— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

- Hultgren**, Helga Elisabet, f. 85; 20.

S:t Pauli och Lödöse barnhem

S:t Pauli barnhem, Falkgatan 5. Rt 15 01 92.

S:t Pauli barnhem, grundat år 1909, har till ändamål att vara ett hem under dagens lopp för sådana barn, som sakna föräldravård och tillsyn i hemmet. Verksamheten vid Lödöse barnhem är sedan hösten 1942 tillsvidare nedlagd.

Styrelsen, som första gången valdes av hemmets bidragsgivare, består av 11 ledamöter jämte en suppleant, varav en ledamot och suppleanten utses av Göteborgs barnavårdsnämnd. I övrigt kompletterar sig styrelsen själv vid ledamots avgång. Styrelsen och stadsfullmäktige utse vardera en revisor med suppleant för revision av barnhemmets räkenskaper.

Stadens anslag för år 1945 utgår dels med högst 4.400 kr. efter 60 öre per dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn samt dels med 2.515 kr.

Styrelse

- Andersson**, Enoch Ferdinand, f. d. Överlärare, f. 78; led. 09—, *Ordf.* 38—.
- Södergren**, Viktor, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 78; led. 36—, *v. Ordf.* 38—.
- Elfvin**, Anders Eric, Handlande, f. 87; 20—.
- Olofsson**, Andreas (Anders) Julius, Förman, f. 62; 21—.
- Hellman**, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pastor, f. 88; 21—.
- Kristenson**, Signe Oktavia, Fru, f. 78; 37—.
- Digerfeldt**, John Valfrid, Tillsyningslärare, f. 99; led. 37—, *Sekr.* 37—.
- Palm**, Martin Nathanael (Nathan), Tillsyningslärare, f. 92; 43—.
- Ryman**, Axel Georg, Folkskollärare, f. 05; led. 43—, *Kassaf.* 43—.

- Carlsson**, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 44— (utsedd av barnavårdsnämnden).
- Andersson**, Ebba Valborg Maria, Diakonissa, f. 10; 44—.

Suppleant

- Andersson**, Rosa, Fru, f. 11; 38— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

- Kristenson**, Carl, Handlande, f. 71; 23—.
- Magnusson**, Elsa Kornelia, Fru, f. 84; 43— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Johansson**, Gerda, Lärarinna, f. 76; 24—.
- Wikstrand**, Vendela Lillo, Sjukgymnast, Fru, f. 11; 43— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

- Lewin**, Ester Vilhelmina, f. 95; 21.

Frälsningsarméns barnhärbarge Morgonsol*Poppelgatan 11, Nya Varvet. Rt 29 10 29.*

Barnhärbarget Morgonsol öppnades år 1897 och var då förlagt i stadsdelen Redbergslid i därstädes förhyrd lokal. År 1909 flyttade hemmet till Långedrag och år 1930 till Nya Varvet, där en villa inköpts för ändamålet.

Hemmet har till uppgift att mottaga barn i åldern 2—6 år på längre eller kortare tid och har plats för 25—30 barn. Avgiften är 45—60 kr. pr månad, i ömmande fall ingen avgift.

Verksamheten uppbäres genom frivilliga bidrag. Dessutom åtnjuter anstalten årliga anslag av Barnens dag, år 1941 med 625 kr. Stadsfullmäktige äga att utse en revisor med suppleant att delta i granskningen av hemmets räkenskaper.

Stadens anslag för år 1945 utgör högst 3.125 kr. efter 50 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn.

Revisor

Holgén, Karl Alrik Vilhelm, Folkskollärare, f. 99; 44—.

Suppleant

Fredén, Ingar Anna Sofia, Fru, f. 98; 44—.

Barnavårdsnämndens ombud

Hilmersson, Karin Astrid, Handarbetslärarinna, f. 05; 40—.

Suppleant

Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde, f. 86; 41—.

Föreståndarinna

Simonson, Ellen, f. 98; 43.

Gårdabo barntädgård*Blekeallén 8.*

Våren 1930 hänvände sig styrelsen för Gårdabo barntädgård till barnavårdsnämnden och erbjöd sig att upprätta en barntädgård å Gårdabo och att ställa lokaler, ljus och värme till förfogande, om barnavårdsnämnden ville ekonomiskt stödja denna barntädgård.

Barnavårdsnämnden beviljade styrelsen ett anslag å 1.000 kr. för höstterminen 1930, och barntädgården började sitt arbete den 1 september 1930 med 20 barn.

Barnavårdsnämnden utövar kontroll över den understödda verksamheten. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen två revisorer jämte en suppleant.

Anslag: Under rubriken *Gårdabo småbarnsskola* har till barntädgården för år 1945 av staden anslagits dels 60 öre pr dag och barn, sammanlagt högst 5.700 kr. och dels ett anslag på 3.260 kr.

Styrelse

Björck, Elsa Johanna, Fru, f. 91; led. 40—, *Ordfr.* 40—.

Holmblad, Ingrid Wilhelmina, Ämneslärarinna, f. 83; led. 27—, *Sekr.* 27—.

Alkström, Ellen A:son, Affärsinnehavare, f. 95; led. 32—, *Kassaf.* 36—.

Björck, Ingeborg Olivia Elisabeth, Fru, f. 79; 32—.

Brodin, Karl Olof Torsten, M. L., Prakt. läkare, f. 93; 37—.

Suppleanter

Kullgren, Thyra Hedera Martina, f. d. Skolföreståndarinna, f. 70; 37—.

Laurell, Ragni, Fru, f. 02; 40—.

Revisorer

(valda av stadsfullmäktige)

Rydélius, Edit Viktoria, Småskollärarinna, f. 03; 44—.

Lindkvist, Oskar, Metallarbetare, f. 96; 45—.

Suppleant

Anderson, Anna Margareta (Greta), Kassörska, f. 09; 45—.

Föreståndarinna för barntädgården

Lindegren, Hedvig Naimi Signhild, f. 99; 30.

Bitr. ledarinna

Kristenson, Mariana, f. 14; 38.

Norra Allégatans barnträdgård

Norra Allégatan 8.

Barnträdgården tillkom hösten 1934 på initiativ av Göteborgs kristliga förening av unga kvinnor och står under ledning av en styrelse, bestående av sju personer, utsedda av K. F. U. K:s styrelse. Verksamhetens syfte är att under en del av dagen omhändertaga barn i åldern 3—6 år, varvid barn från Domkyrko och Kristine församlingar äga företräde.

För att bereda plats för så många barn som möjligt har fr. o. m. hösten 1942 dubbla avdelningar införts. För varje avdelning är en tid av tre timmars vistelse i barnträdgården anslagen. Lokaler och inredning tillhandahållas av K. F. U. K.

Sällskapet för bildande av småbarnsskolor utövar genom ett av nämnden utsett ombud kontroll över den av staden understödda verksamheten.

Stadsfullmäktige utse två revisorer med en suppleant för deltagande i granskningen av inrättningens räkenskaper och förvaltning.

Anslag: Under rubriken *Norra Allégatans småbarnsskola* har för år 1945 beviljats dels högst 6.600 kr. efter 60 öre per barn och dag, dels ett fast anslag å 1.400 kr.

Inspektor

Nyberg, Karl Erik, f. d. Skolföreståndare, f. 70; 34— (vald av sällskapet f. bildande av småbarnsskolor).

Styrelse

Hedin, Edit Josefina, bitr. Rektor, f. 92; led. 34—, *Ordf.* 34—.

Lindgren, Hedvig Naim i Signild, Barnträdgårdslärarinna, f. 99; led. 34—, *Sekr.* 34—.

Ek, Karin Linnéa, Småskollärlarinna, f. 00; 34—.

Wærn, Aina Hilda Margareta, Fru, f. 93; 41—.

Edmark, Brita Maria, f. 18; 41—.

Olsson, Ester Andrea, Kassaf. i K.F.U.K., f. 86; led. 43—, *Kassaf.* 43—.

Rinman, Ulla Marianne, Småskollärlarinna, f. 13; 43—.

Revisorer

(valda av stadsfullmäktige)

Enggren, Gunvor Maria Christina, Fröken, f. 16; 44—.

Reuter, Saga Ingegärd, Kassörska, f. 14; 45—.

Suppleant

Widlund, Army Severina Katarina, Fru, f. 00; 45—.

Föreståndarinna

Andersson, Sigrid Eleonora, f. 08; 38.

Föreningen Bräcke barnträdgård

Hökegården, Gamla Lundbygatan. Rt 22 17 11.

Föreningen Bräcke barnträdgård började sin verksamhet den 5 oktober 1942 med 30 barn. Under år 1944 utgjorde barnantalet 55. Sällskapet för bildande av småbarnsskolor utövar kontroll över den understödda verksamheten. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer med en suppleant.

Stadens anslag utgår för år 1945 dels med 60 öre per barn och dag dock högst 5.700 kr. och dels ett anslag å 4.000 kr.

Styrelse

Ingemansson, Margit Ingeborg Elisabeth, Fru, f. 08; led. 42—, *Ordf.* 42—.

Löfqvist, Asta Matilda Christina, Fru, f. 09; led. 42—, v. *Ordf.* 42—.

Ingemansson, John David Ingemund, Ämneslärare, f. 02; led. 42—, *Kassaf. o. Sekr.* 42—.

Karrin, Karin Emilia, Fru, f. 07; 42—.

Anderberg, Anne-Marie, Skolföreståndarinna, f. 12; 44—.

Revisorer

Bergman, Eilly Linnéa, Fröken, f. 12; 42—, (vald av stadsf.).

Berglund, Elsa Linnéa Cecilia, Fru, f. 06; 42—.

Lange, Ida Dorothea Elsa, Direktör, f. 90; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Welinder, Anna Kristina, Fru, f. 88; 42—, (vald av stadsf.).

Loong, Göta Augusta, Fru, f. 05; 42—.

Föreståndarinna

Österdahl, Emma-Karin, f. 20; 44.

Ledarinna

Lundberg, Astrid Tora, f. 15; 42.

Föreningen Kungsladugårds barnträdgård*Slottsskogsgatan 60 E, Rt 12 8854.*

Våren 1943 anhöll styrelsen för föreningen Kungsladugårds barnträdgård hos stadsfullmäktige om anslag för arbetsåret 1943—44. Barnträdgården hade dessförinnan, sedan 1 november 1940 bedrivits med helt privata medel. Sedan stadsfullmäktige beviljat styrelsen anslag började barnträdgården h.t. 1943 med två tretimmarsavdelningar om 18 barn inskrivna i vardera, varav ständigt 14 barn beräknas vara närvarande i varje avdelning per dag, vilket är det högsta tillåtna barnantalet för lokalerna.

Sällskapet för bildande av småbarnsskolor utövar kontroll över verksamheten. Av stadsfullmäktige utses två revisorer jämte en suppleant att granska räkenskaperna.

Anslag av staden utgår för år 1945 med dels 60 öre per barn och dag dock högst 3.000 kr. och dels med 2.250 kr., varav 400 kr. för inköp av inventarier.

Styrelse

Sandström, Bernhard Karl Anders, Direktör, f. 88; led. 43—, *Ordf.* 43—.

Lagergren, Elsa Matilda, Prakt. läkare, f. 90; led. 43—, *v. Ordf.* 43—.

Efraimsson, Sture Rolf Wilhelm, Polis-konstapel, f. 16; led. 43—, *Kassaf. o. Sekr.* 43—.

Löwenadler, Ingrid, Fru, f. 11; 43.

Hansson, Viola Eugenia, Fru, f. 02; 44.

Revisorer

Andersson, Ernst Henry, Svetsare, f. 95; 43— (vald av stadsf.).

Grafström, Helga Elisabeth, Folkskollärarinna, Fru, f. 90; 43— (vald av stadsf.).

Zimdahl, Gunvor Margareta, Fru, f. 14; 43—.

Suppleant

Andersson, Lovisa (Lova) Karolina, Fru, f. 92; 43— (vald av stadsf.).

Föreståndarinnan

Lodin, Signhild Kerstin, f. 17; 40.

Föreningen Utbynäs barnträdgård

Föreningen bildades i juni 1944. Barnträdgården har sina lokaler i Villa Ekorrbo, Utbynäsvägen 1. Verksamheten omfattar dels en heldagsavdelning om 18 barn, dels en lekavdelning om 25 barn.

Barnavårdsnämnden utövar kontroll över verksamheten genom av sällskapet för bildande av småbarnsskolor utsett ombud. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer med en suppleant.

Anslag av staden utgår för år 1945 dels med 60 öre pr dag och barn, dock högst 6.200 kr. och dels med 7.500 kr.

Styrelse

Ingemansson, Margit Ingeborg Elisabeth, Fru, f. 08; led. 44—, *Ordf.* 44—.

Gellerstam, Knut Arvid, Komminister, f. 95; led. 44—, *v. Ordf.* 44—.

Gellerstam, Elisabeth Marie, Fru, f. 98; 44—.

Sandén, Johan Olof, Rederitjänsteman, f. 02; led. 44—, *Sekr. o. kassaf.* 44—.

Ingemansson, John David Ingemund, Ämneslärare, f. 02; led. 44—.

Revisorer

Landén, Ada Jutonia, Fru, f. 92; 44—.

Alderstam, Carola Teresia Jane, Fru, f. 05; 44.

Suppleant

Victorsson, Elin Henrietta, Fru, f. 98; 44.

Föreståndarinnor

Anås, Birgit Hjördis, f. 15; 44.

Hartwig, Britta-Anna, f. 17; 45.

Oscar Fredriks församlings småbarnsskola*Olivedalsgatan 22 A. Rt 14 94 67.*

Oscar Fredriks församlings småbarnsskola upprättades år 1932 på initiativ av kyrkoherde Oscar Cullberg. Till en början inrymdes skolan i Oscar Fredriks församlingssal, Värmlands-gatan 28, men flyttade hösten 1933 till en lokal i huset Olivedalsgatan 22 A. Skolan har ut-

rymme för 80 barn. Den har till ändamål att mottaga under skolåldern varande barn, boende företrädesvis inom Oscar Fredriks församling och att giva dem lämplig sysselsättning. Barnen erhålla mjölk till medhavda smörgåsar samt frukt.

Skolans styrelse består av minst fem ledamöter. Sällskapet för bildande av småbarnskolor i Göteborg utövar genom ett utsett ombud kontroll över skolans verksamhet. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer och en revisorssuppleant.

Stadens anslag till småbarnsskolan för år 1945 utgår efter 60 öre pr dag för varje i skolan intaget barn dock högst 6.400 kr. jämte 2.500 kr. i hyresbidrag.

Styrelse

- Cullberg**, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; led. 32—, *Ord.* 32—.
Nyberg, Karl Erik, f. d. Skolföreståndare, f. 70; led. 32—, *Sekr.* 32— (vald av sällskapet f. bildande av småbarnsskolor).
Davidsson, Sitten Magnus Emanuel, Slöjdlärare, f. 00; 35—.
Hermanson, Sten Hugo, Kamrer, f. 91; led. 35—, *Kassaf.* 35—.
Leissner, Sven Herman, M. L., Överläkare, f. 04; 45—.

Revisorer

- Strandberg**, Nanny Lilian Maria, Fru, f. 08; 44—.
Hedberg, J u d i t Emilia, Folkskollärarinna, f. 95; 45—.

Suppleant

- Berndtsson**, Ingeborg Melida Augusta Matilda, Fru, f. 88; 45—.

Föreståndarinna

- Appelberg**, Louise, f. 10; 33.

Lärarinna

- Johansson**, Gertrud Maria, f. 18; 40.

Föreningen för Göteborgs parkbarn

Föreningen har till uppgift att bereda klena och fattiga barn med hemortsrätt i Göteborg rekreation i stadens parker och har därvid inriktat sig särskilt på de barn, som icke kunnat omhändertagas vid av andra hjälporganisationer anordnade sommarkolonier eller utflykter i skärgården.

Parkbarnsverksamheten startades av Göteborgs-Posten år 1916. De för ändamålet erforderliga penningmedlen insamlades på frivillighetens väg, men därjämte lämnades många bidrag in natura i form av mjölk och bröd. Teaterdirektör Axel Engdahl donerade en fond på 10.000 kr., benämnd Mor Emmas minne, varav räntan årligen får tagas i anspråk. Efter ett par år blev föreningen för Göteborgs parkbarn konstituerad. I händelse av föreningens upplösning tillfalla dess tillgångar Frimurarebarnhuset.

Under år 1944 bedrevs verksamheten vid två grupper i Slottsskogen, en i Sägparken samt en i Källtorpsskogen. Sammanlagda barnantalet var 929, därav 473 under och 456 i skolåldern. Utom stadens bidrag och ränteavkastningen på fonden Mor Emmas minne disponerar föreningen numera årligen över anslag från Barnens dag. För granskning av föreningens räkenskaper äga stadsfullmäktige att utse en revisor jämte suppleant.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 30 öre per dag och barn dock högst 2.500 kr. under villkor att minst 450 barn i åldern 2—6 år uttagas genom barnavårdsnämndens försorg och minst 350 i åldern 7—12 år genom allmänna folkskolestyrelsen.

Styrelse

- Cullberg**, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; led. 36—, *Ord.* 36—.
Lindh, Selma, Föreståndarinna, f. 86; led. 36—, *v. Ord.* 45—.
Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; led. 32—, *Sekr.* 32—, *Kassaf.* 41—.
Ericsson, Sten Egon Vilhelm, Folkskollärare, f. 06; 41—.
Hermanson, Sten Hugo, Kamrer, f. 91; 45—.

Revisorer

- Karlander**, Axel Torsten Fridolf Konrad, Hotelldirektör, f. 99; 26—.
Cronö, Axel Helge, Kassör, f. 95; 31—.
Krook, Annie Mathilda, Fru, f. 97; 43—, (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Ellertz**, Emil, Redaktör, f. 82; 31—.
Tuneld, Brita Gudrun, Fru, f. 04; 43—, (vald av stadsf.).

Majornas skolbarnshem

Andrewsgatan 2. Rt 14 49 26.

Majornas skolbarnshem upprättades år 1910 på initiativ av komministern, numera prosten Karl Ahlberg. Till en början inrymdes hemmet i Carl Johans församlingshem men flyttade år 1913 in i en av staden förhyrd lägenhet om fyra rum och kök i övre våningen av huset Andrewsgatan 2. Numera disponeras hela huset för hemmets räkning. Hemmet har utrymme för etr 30-tal barn.

Hemmet har till ändamål att åt folkskolebarn, som sakna tillsyn och ett verkligt hems förmåner, under deras fritid bereda en tillflyktsort, som i någon mån kan fylla denna brist. Barnen erhålla såväl middags- som kvällsmål och sysselsätts med läxläsning, arbete och nyttig förströelse. Barnen erhålla därjämte i regel full beklädnad och såvitt möjligt är beredas de sommarvistelse på landet.

Styrelsen består av minst fem ledamöter, varibland prästerskapet och folkskolan böra vara representerade. Göteborgs barnavårdsnämnd utser en ledamot och en suppleant. Stadsfullmäktige äga att av revisorerna utse en jämte suppleant för denne. Styrelsen utser en inspektris, som har att vaka över att för hemmet avsedda ändamål i möjligaste mån uppfyllas.

Stadens anslag till skolbarnshemmet för år 1945 utgår med högst 1.500 kr. att användas till i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigade barn.

Styrelse

Carlson, Henrik Edvard, Komminister, f. 93; led. 28—, *Ordf. o. kassaf.* 28—.

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; led. 14—, *v. Ordf.* 14—.

Lindqvist, Johan Gottfrid, f. d. Tillsyningslärare, f. 69; led. 14—, *Sekr.* 14—.

Hanson, Agnes Perfenia, Fru, f. 82; 19—.

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 30—, (utsedd av barnavårdsnämnden).

Suppleant

Sjöström-Bengtsson, Anna Maria, Lärarinna, Fru, Riksdagsled., f. 89; 42— (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

Svensson, Axel Leonard, Handlande, f. 77; 41— (vald av bidragsgivarna).

Sundström, Carl Eric, Diakon, f. 96; 41— (vald av bidragsgivarna).

Lindgren, Ida Margareta (*Greta*), Folk-skollärrinna, f. 94; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Qwarnström, Ewald Olof Daniel, Ingenjör, f. 91; 41— (vald av bidragsgivarna).

Holmberg, Sigrid Viola Gudivia, Fröken, f. 08; 45— (vald av stadsf.).

Inspektris

Ahlström, Maria Kristina, Fröken, f. 73; 39.

Föreståndarinna

Lindholm, Elin Olivia, f. 84; 28.

Gårda skolbarnshem

Blekeallén 12. Rt 16 88 01.

Skolbarnshemmet är en på initiativ av diakonissan Elin Helgesson och numera prosten fil. d:r C. G. Setterwall i början av år 1912 tillkommen institution. De tre första åren stod verksamheten, vars upptagande möjliggjordes genom en gåva av 1.000 kr. av grosshandlanden Josef Eriksson, under ledning av förstnämnda personer och underhölls genom ytterligare bidrag från intresserade.

År 1915 valde bidragsgivarna styrelse, som f. n. består av högst sex ledamöter, av vilka fem jämte två suppleanter väljas av delägarna för två år i sänder. Göteborgs barnavårdsnämnd utser en ledamot och en suppleant. För granskning av styrelsens förvaltning äga stadsfullmäktige att utse en revisor med suppleant utöver de av styrelsen valda.

Hemmet har till uppgift att under läsarets arbetsdagar för bespisning och tillsyn mottaga skolbarn från Örgryte, företrädesvis änklings och änkors barn, vilka av en eller

annan anledning ej i hemmet erhålla nödig fostran och omvårdnad. I medeltal mottogos under år 1944 17 barn pr dag. Antalet underhållsdagar uppgick samma år till 3.580.

Stadens anslag för år 1945 utgår med högst 1.800 kr. efter 50 öre pr dag för varje i Göteborg hemortsberättigat barn.

Styrelse

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; led. 15—46, *Ordf.* 15—.

Johansson, Anton, Byggmästare, f. 70; 17—46.

Ridell, Gustaf Ferdinand, Tillsyningslärare, f. 86; 21—46.

Fredriksson, Viktor Adolf, Folkskolinpektör, f. 92; 40—46 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Nordberg, Sven Hilding, Tillsyningslärare, f. 92; led. 41—46, *Sekr. o. kassaf.* 41—.

Svensson, Syster Agnes, Diakonissa, f. 96; 43—46.

Suppleanter

Hansson, Maria Ottilia, Småskollärarinna, f. 82; 25—46.

Svensson, Augusta Maria Charlotta, Handelsidkerska, f. 93; 27—46.

Lindgren, Stina Maria (Mia), Folkskollärarinna, f. 03; 44—46 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Revisorer

Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; 15—.

Andersson, Knut Hjalmar, Fastighetsägare, f. 77; 35—.

Nilsson, Maj, Fru, f. 17; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Johansson, Gustav (Gösta) Harald, Kon-torist, f. 98; 36—.

Landhage, John Alfred, Faktor, f. 03; 44— (vald av stadsf.).

Inspektris

Svensson, Syster Agnes, Diakonissa, f. 96; 42.

Föreståndarinna

Skoglund, Märta Karolina Antoinetta, f. 97; 33.

Örgryte barnavårdssällskap

Borrsvängsgatan 2. Rt 16 57 15.

Sällskapet är en på frivillighetens väg år 1917 tillkommen sammanslutning för vård av Örgrytebarn, som behöva omhändertagas. Verksamheten har intill hösten 1942 varit förlagd till förhyrd lägenhet i Robertsberg 2, Mölndalsvägen 39. Den har därefter överflyttats till en under år 1942 förvärvad fristående byggnad med omgivande trädgård, Borrsvängsgatan 2. Här har sällskapet efter genomgripande omdaningsarbeten erhållit ändamålsenliga och trivsamma lokaler för sitt daghem, i vilket både skolbarn, småbarn och spädbarn mottagas. Antalet barn uppgick år 1944 i medeltal till fyra skolbarn, 20 småbarn och 11 spädbarn per dag. Hela antalet underhållsdagar under 1944 utgjorde 9.546 (för skolbarn 988, för småbarn 5.549 och för spädbarn 3.009).

Styrelsen består av högst 10 ledamöter, av vilka nio jämte fyra suppleanter väljas av sällskapet för två år i sänder. Göteborgs barnavårdsnämnd utser en ledamot och en suppleant. Att delta i granskningen av förvaltningen utse stadsfullmäktige en revisor och en suppleant samt folkskolestyrelsen en revisor utöver de av sällskapet valda.

Stadens anslag till driften för år 1945 utgår med högst 6.298 kr. efter 60 öre pr dag för varje i Göteborg i fattigvårdshänseende hemortsberättigat barn.

Styrelse

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; led. 17—46, *Ordf.* 17—.

Lundqvist, Anna Carolina, Fru, f. 78; led. 17—46, *v. Ordf.* 17—24, 27—.

Wallin, Lida Maria, Fru, f. 79; 17—46.

Lindgren, Hilda Elisabet, Fru, f. 79; 35—46.

Pettersson, Irma Margot Viola, Småskollärarinna, f. 95; 35—46.

Persson, Signe Eugenia, Fru, f. 88; 35—46.

Pettersson, Erna Maria, Fru, Stadsf., f. 09; 38—45 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Wilck, Carl Johan Robert, Sysloman, f. 90; led. 41—46, *Sekr. o. kassaf.* 41—.

Jansson, John Adolf Harald, Handlande, f. 02; 41—46.

Jessing, Brita Maria, Diakonissa (se nedan) 43—46.

Suppleanter

Schmid-Wahlgren, Edit Ingeborg,
Fru, f. 76; 17—46.

Johansson, Annie, Fru, f. 92; 21—46.

Johansson, Agnes Viktoria, Fru, f. 83;
35—45 (utsedd av barnavårdsnämnden).

Agren, Jane Lisbet, Fru, f. 99; 41—46.

Josefsson, Karin Amalia, Mönsterriterska,
f. 96; 41—46.

Revisorer

Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81;
18—.

Jonsson, David Oscar, Smedmästare,
f. 74; 29—.

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare,
f. 95; 44— (utsedd av folkskolestyr.).

Nilsson, Maj, Fru, f. 17; 44— (vald av
stadsf.).

Suppleanter

Andersson, Knut Hjalmar, Fastighets-
ägare, f. 77; 29—.

Landhage, John Alfred, Faktor, f. 03;
44— (vald av stadsf.).

Inspektis

Jessing, Brita Maria, Diakonissa, f. 15; 42.

Föreståndarinna

Ordqvist, Elin Lotten Albina, f. 88; 17.

Föreningen för barnbespisning och skollovskolonier i Göteborg

År 1885 bildades på initiativ av folkskolläraren A. F. Liljeholm och folkskollärarynna Helena Lundqvist en kommitté för anordnande av skollovskolonier. Denna kommitté, inom vilken redaktören Henrik Hedlund blev den ledande, föranstaltade en insamling, som inbragte något över 3.000 kr. Större delen härav förbrukades till underhåll och utrustning av tre kolonier med 58 barn. Återstoden jämte inköpta inventarier överlämnade kommittén till Göteborgs Kvinnoförening, som år 1886 erhållit frivilliga bidrag till en bespisning av omkring 1.000 barn. Kvinnoföreningen utsåg en kommitté för anordnande av barnbespisning och skollovskolonier, varefter verksamheten handhades av denna till den 2 oktober 1890, då den övertogs av föreningen för barnbespisning och skollovskolonier i Göteborg.

Föreningen har till ändamål att för fattiga folkskolebarn inom Göteborgs samhälle anordna skollovskolonier under somrarna, varjämte föreningen jämväl må på annat sätt verka för dylika barns sommarvistelse.

Föreningen avslutade sin barnbespisningsverksamhet vid Göteborgs folkskolor med utgången av år 1941, då densamma övertogs av folkskolestyrelsen.

Styrelsen består av 11 ledamöter, varav åtta ledamöter utses av föreningen och tre ledamöter jämte en suppleant för dessa av folkskolestyrelsen. Av de förstnämnda väljas årligen halva antalet för två år i sänder. Dess räkenskaper och förvaltning granskas årligen av två revisorer, för vilka jämväl utses en suppleant. Stadsfullmäktige äga dessutom utse en revisor med en suppleant.

Under styrelsens förvaltning stående fonder uppgå till nära 415.000 kr.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 90.000 kr.

Styrelse

Johannsen, Nicolaus (Nicola) Josef, M. L.,
Distriktsläkare, f. 91; led. 32—45, *Ordf.* 32—.

Andréen, Valborg, Fru, f. 78; led.
24—45, *v. Ordf.* 32—.

Andersson, Carl Oscar Leonard, Bank-
direktör, f. 87; led. 24—46, *Kassaf.* 24—.

Wentzel, Dagny, Småskollärarynna, f. 86;
led. 28—46, *Sehr.* 32—.

Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barn-
hygieniker och skolöverläkare, f. 96; 38—,
(utsedd av folkskolestyr.).

Larsson, August Hjalmar, Överlärare,
f. 89; 38—46.

Johnson, Elsie, Skolkökskonsulent, f. 94;
40— (utsedd av folkskolestyr.).

Wijkander, Klara Severina, Fru, f. 88;
40—46.

Bratt, Maja, Skolkökslärarynna, f. 02;
42—46.

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 44— (vald
av folkskolestyr.).

Sjögren, Gösta Olof, J. K., f. 13; 45—.

Suppleanter

Jansson, Gustaf Waldemar, Överlärare,
f. 95; 40— (utsedd av folkskolestyr.).

Bäckström, Signe Heldina, Fru, f. 88;
(38) 40—.

Carlson, Josef Mathias, Direktör, f. 82; 44—.

Revisorer

Olegård, Johan Alban, Folkskollärare, f. 86; 34—.

Nerdrum, Claus Oscar Einar, Kamrerare, f. 08; 43— (vald av stadsf.).

Gustafsson, Carl Petter, Aukt. revisor, f. 88; 44—.

Suppleanter

Lundqvist, Folke Wilhelm Bernhard, Posttjänsteman, f. 06; 43— (vald av stadsf.).

Karlsson, Karl Arvid, Folkskollärare, f. 99; 44—.

Hjälpkolans sommarkolonier

Vid Göteborgs folkskolor undervisas i särskilda avdelningar s. k. hjälpklasser psykiskt efterblivna barn. Många av dessa barn äro tillika kroppsligen klena, blodfattiga eller undernärda, och de allra flesta stamma från ekonomiskt vanlottade hem. Då vid redan förefintliga kolonier plats för dessa barn ej kunde beredas i nödig utsträckning, startades år 1927 hjälpkolans koloniverksamhet.

Verksamheten handhaves av en styrelse på åtta ledamöter, vilka väljas av hjälpkollektivet vid dess vårsammanträde. Dessutom äger samarbete rum med styrelsen i föreningen för barnbespising och skollovskolonier i Göteborg.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 60 öre per barn och dag, dock högst 2.736 kr., för i Göteborg hemortsberrättigade barns kolonivistelse.

Styrelse

Ohlander, Sten Måne Johannes, F. L., Överlärare f. hjälpkolorna, f. 94; led. 31—, *Ordf.* 31—.

Tobin, Inez Aurora Martina, Hjälpkollektör, Fru, f. 94; led. 27—, *Sekr.* 27—.

Isberg, Anna Kristina, Hjälpkollektör, f. 86; led. 27—, *Kassaf.* 27—.

Johansson, Ada Matilda, Hjälpkollektör, f. 80; 27—.

Wessman, Karl Folke, Hjälpkollektör, f. 96; 33—.

Sjöström-Bengtsson, Anna Maria, Hjälpkollektör, Fru, Riksdagsled., f. 89; 42—.

Börjeson, Gull Helga Charlotta, Hjälpkollektör, f. 10; 44—.
En vakant.

Suppleanter

Cardell, Edit Katarina (Karin), Hjälpkollektör, f. 95; 34—.

Norén, Bror Axel Simon, Folkskollärare, Kurator f. hjälpkolan, f. 06; 44—.

Revisorer

Sandvall, Rosa Margareta, Hjälpkollektör, f. 01; 34—.

Johansson, Astrid Margareta, Hjälpkollektör, f. 99; 42—.

Suppleant

Nolby, Harry Stellan Valter, Hjälpkollektör, f. 12; 44—.

Göteborgs skolförenings sommarbarnskommitté

Göteborgs skolförening beslöt år 1917 på initiativ av folkskolläraren Ludvig Rydberg att på grund av det då rådande nödtillståndet göra försök med utsändande av feriebarn. En vädjan riktades till lantmännen att under sommaren i sina hem mottaga de mest behövande bland stadens fattiga folkskolebarn. Även efter den egentliga kristidens slut har verksamheten visat sig nödvändig.

Under åren 1917—44 ha 15.800 barn, därav 704 år 1944, fått tillbringa sina sommarferier i goda lanthem. Barnen mottagas i regel kostnadsfritt av lantmännen, men för barn under 11 år betalas dock till de hem, som så önska, 25 kr. för nio veckors sommarvistelse.

Medel för verksamheten lämnades första året av livsmedelsnämnden och fr. o. m. år 1918 av stadsfullmäktige. Samarbete äger rum mellan kommittén och barnavårdsnämnden samt föreningen för barnbespising och skollovskolonier.

Verksamheten handhaves av en kommitté på nio personer, varav åtta äro valda av föreningen och en av allmänna folkskolestyrelsen. Stadsfullmäktige äga att jämte föreningens revisorer utse en revisor med en suppleant.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 13.500 kr. att användas till beredande av lantvistelse åt i staden hemortsberättigade barn.

Ledamöter

Blomqvist, Carl Edvin, Folkskollärare, f. 92; led. 17—, *Ordf. o. förste sek.* 26—.

Blomqvist, Elsa Charlotta Margareta, Småskollärarynna, Fru, f. 02; 29—.

Palmlad, Sven Vilhelm Christian Eugén, Folkskollärare, f. 07; led. 33—, *Andre sek.* 40—.

Grönvall, Lilly Gerda Kristina, Folkskollärarynna, Fru, f. 04; 33—.

Larsson, Nils Gustav Malte, Redaktör, f. 98; 35— (utsedd av folkskolestyr.).

Ericsson, Sten Egon Wilhelm, Folkskollärare, f. 06; 40—.

Vidhall, Gunhild Kristina, Småskollärarynna, f. 07; 42—.

Edénholm, Hulda Karin, Folkskollärarynna, f. 05; 42—.

Leffler, Knut Erik, Folkskollärare, f. 11; led. 42—, *Kassaf.* 45—.

Revisorer

Gustafsson, Julia, Skolköklärarynna, f. 90; 43—.

Jänke, Gunhild Astrea Elvira, Fru, f. 11; 45— (vald av stadsf.).

Löwendahl, Signe, Småskollärarynna, f. 91; 45—.

Suppleanter

Särnqvist, Aina Maria, Fru, f. 00; 45—, (vald av stadsf.).

Nehlmark, Ivar, Folkskollärare, f. 01; 45—.

Hyresgästernas havsbadsförenings u. p. a. barnkoloni å Stora Höga

Hyresgästföreningarna i Göteborg bildade i april 1930 Hyresgästernas havsbadsförening u. p. a. Föreningens ändamål är att bereda barn tillhörande hyresgäströrelsen i Göteborg tillfälle till närande och stärkande sommarvistelse.

Föreningen är ägare till ett markområde på 7,825 hektar med en c:a 160 meter lång badstrand vid Stora Höga, Jörlanda socken. På detta område har uppförts fem byggnader med plats för 115 barn. Dessutom finnes en sjukstuga och ett vaktmästareboställe. Byggnaderna innehålla sovplatser för barnen jämte matsal, en större lekhall, personalrum, kök, förrådsrum m. m. Föreningen har under åren 1930—44 berett sommarvistelse för 2.893 barn.

Föreningens ekonomi har ordnats dels genom hyresgästföreningarnas andelsteckning till ett belopp av 11.238 kr., dels genom lotterimedel och gåvor från fackföreningar och andra organisationer. Dessutom har föreningen för år 1945 av Göteborgs stad erhållit ett anslag av högst 3.750 kr. att utgå med 60 öre pr barn och dag under barnens vistelse å kolonien.

Barnavårdsnämnden utövar tillsyn över föreningens verksamhet. För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige årligen en revisor jämte suppleant.

Styrelse

Andersson, Ragnar, Ombudsman, f. 90; led. 30—, *Ordf.* 42—.

Abrahamsson, Johan Oscar Konstantin, Målare, f. 89; 30, 33—.

Bergh, Ernst Mauritz, Fastighetsskötare, f. 87; 39—.

Ling, Anna Ottelia, Fru, f. 87; 40—.

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; 43— (utsedd av H. C. F.).

Revisor

Samuelsson, Karl Wiktor, Metallarbetare, f. 90; 45— (vald av stadsf.).

Suppleant

Lindskog, Bert Karl Daniel, Kontorist, f. 13; 45— (vald av stadsf.).

Läkare

Lindahl, Fritz Sigfrid Thomas, M. L., Provinsiälläkare, Jörlanda, f. 90; 36, *för kolonivistelsen.*

Kassör

Larsson, John Conrad, f. 88; 30.

Nationaltemplarordens (N. T. O.) i Göteborg barnkoloni

Barnkolonien började sin verksamhet år 1908 och har till uppgift att utsända behövande barn i Göteborg till vistelse på landet i sex veckor. Under år 1943 bereddes 30 barn lantvistelse på Allmag, *Stillingsön*, där kolonien disponerar N. T. O:s fastighet.

Styrelsen består av fem ledamöter, vilka väljas för år vid d-logens marsmöte. För granskning av räkenskaper utses tre revisorer jämte två suppleanter.

Medel för verksamheten erhåller kolonien från föreningen och enskilda ordensmedlemmar, ävensom från Osbeckska fonden och Barnens dag.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 800 kr. till kostnader för i Göteborg hemortsberättigade barns lantvistelse.

Styrelse

Rehn, Carl Artur, Verkmästare, f. 78; led. 35—, *Ordf.* 38—.

Gustafsson, Anders Henrik, Elektriker, f. 92; led. 39—, *v. Ordf.* 39—.

Schoultz, Knut Valdemar, Fiskhamnstjänsteman, f. 85; led. 22—, *Kassaf.* 22—.

Wennergren, Signe Helena, Fru, f. 12; led. 38—, *Sekr.* 39—.

Svensson, Alma Josefina, Fru, f. 77; 39—.

Suppleanter

Hagald, Tyra Cecilia, Fru, f. 97; 39—.

Johansson, Helga, Fru, f. 87; 39—.

Revisorer

Andersson, Einar Theodor, Bankverkmästare, f. 02; 38—.

Nordling, Carl Norwin, Förman, f. 97; 40—.

Nilsson, Harald, Speditionschef, f. 89; 42—.

Suppleanter

Karlsson, Thure Fridolf, f. d. Förste kontorist, f. 64; 39—.

Lindal, Gustaf Evald, Förman, f. 97; 41—.

Nilsson, Eric Werner, Kamrer, f. 10; 41—.

Stiftelsens domprosten Rexius' minne sommarkoloniverksamhet

Till domprosten N. J. Rexius skänktes på hans 60-årsdag en fond på 10.000 kr., som sedermera även genom gåvor vuxit till 97.002 kr. Genom denna skulle inom domkyrkoförsamlingen byggas ett barnhem, som dock på grund av flera omständigheter ej kommit till stånd. År 1943 bildades, för att på detta sätt realisera en del av tanken på ett domkyrkans eget barnhem, Stiftelsen domprosten Rexius' minne, med uppgift att uppföra och driva ett sommarhem för barn från mindre bemedlade familjer, huvudsakligen från domkyrkoförsamlingen. Sedan kontraktsprosten Robert Janson och hans maka för ändamålet skänkt ett område, avstyckat från Måsen 3 i Onsala socken i Hallands län, har sommarhemmet ifråga byggts där under år 1944 och samma år tagits i bruk. Avsikten är att 30 barn skola beredas sommarvistelse under åtta veckor. Barnen uttagas genom diakonissorna.

Stiftelsens angelägenheter handhas av en styrelse på åtta ledamöter med säte i Göteborg. Domprosten i Göteborg skall vara självskriven ledamot av styrelsen och dess ordförande. När ledamot avgår, kompletterar styrelsen sig själv. Ett arbetsutskott verkställer styrelsens beslut. Räkenskaper och förvaltning granskas årligen av två revisorer, som utses av domkyrkorådet, liksom av en av staden utsedd revisor.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 60 öre pr barn och dag, dock högst 1.100 kr., för i Göteborg hemortsberättigade barns kolonivistelse.

Styrelse

Malmeström, Elis Axel Christian, T. D., Domprost, f. 95; led. 43—, självskriven *Ordf.* 43—.

Janson, Robert, Domkyrkokomminister, Kontraktsprost, f. 74; 43—.

Lindvall, Anna Elisabet, Fru, f. 84; 43—.

Rexius, Gerhard Natanael, Kyrkoherde, f. 98; 43—.

Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K., Advokat, f. 85; led. 43—, *Sekr.* 43—.

Thiberg, Anders Gustaf Mauritz, Handlande, t. 75; led. 43—, *Kassaf.* 43—.

Törnqvist, Carl Jonatan, Domkyrkokomminister, f. 92; 43—.

En vakant.

Revisorer

Johanson, Wilhelm Victor, Skorstensfejaremästare, f. 92; 43—.

Sterning, Harald Valdemar, F. M., Ämneslärare, f. 88; 43—.

Janson, Edith Helga Viola, Fru, f. 99; 44— (vald av stadsf.).

Suppleant

Enander, John Arthur, Komminister, f. 06; 44— (vald av stadsf.).

5. Sjukvård och sanitära förhållanden

Göteborgs sjukhem

Änggården. Besöks tid kl. 15—18. Rt 13 17 02.

Initiativet till bildandet av hemmet togs på våren 1862, då stadens damer under medverkan av d. v. landshövdingenskan Fähræus anordnade en auktion å handarbeten m. m. för åstadkommande av en grundplåt till ett sjukhus för obotligt sjuka här i staden. Omedelbart efter auktionen bildades en direktion för att omhändertaga de vid auktionen influtna medlen och vidtaga för ändamålet erforderliga åtgärder. Direktionen höll sitt första sammanträde den 18 november 1862, därvid ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare utsågos.

Hemmets första lokaler voro inrymda i det inköpta huset nr 42 vid Husargatan och upplätos i mitten av december 1862 för sina blivande pensionärer, vilkas antal till en början bestämdes till sex. År 1866 flyttades hemmet till nya lokaler i huset nr 7 vid Götgatan, vilket för sådant ändamål inköpts. Patientantalet i de nya lokalerna uppgick emellertid redan efter några år till det med hänsyn till utrymmet högsta möjliga, 17 stycken. Sedan stadsfullmäktige för ny byggnad för hemmet upplätit tomterna 71—73 och 80—82 å den s. k. Löndalaängen i Östra Haga uppfördes därstädes en ny anstalt, rymmande 50 sängplatser. I de nya lokalerna inflyttade sjukhemmet år 1876. Då alltjämt behov av ökat utrymme förelåg och hemmets tillgångar genom donationer och gåvor snabbt tillväxte, upplätos stadsfullmäktige år 1899 ett område av 7.920 kvm, av stadens egendom Änggården för en ny och större byggnad. Härå uppfördes hemmets nuvarande byggnad, rymmande 90—100 sängplatser. Den nya byggnaden överlämnades till hemmet i slutet av år 1902.

Sjukhemmets ändamål är att, i den mån utrymme och tillgångar det medgiva, lämna kostnadsfri vård åt obemedlade, kroniskt sjuka, med företrädesrätt för sådana, tillhörande Göteborgs kommun.

Antalet å hemmet intagna patienter utgjorde vid 1945 års ingång 95, varav 58 voro fripatienter och 37 betalande patienter.

Sjukhemmets tillgångar uppgå enligt senaste revisionsberättelsen (för år 1943) till — inkl. byggnader till ett värde av 426.825 kr. — 2.429.044 kr., vilka så gott som uteslutande utgöras av donerade medel. Sjukhemmet åtnjuter ej anslag av staden.

Styrelsen består av fem ledamöter, vilka utses av stadsfullmäktige, kassaförvaltaren för ett år samt övriga ledamöter för två år sålunda, att årligen två avgå och två inväljas. Stadsfullmäktige välja jämväl årligen tre suppleanter, varav en för kassaförvaltaren, samt två revisorer med en suppleant. Styrelsen utser inom sig en ekonomidirektör. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46, kassaförvaltaren för år 1945.

Författningar m. m. Reglemente för Göteborgs sjukhem, antaget av stadsfullmäktige den 11 november 1897. Ordningsregler för Göteborgs sjukhem, antagna av styrelsen den 10 september 1897. Instruktion för läkaren vid Göteborgs sjukhem, antagen av styrelsen den 10 september 1897. Instruktion för husmodern vid Göteborgs sjukhem, antagen av styrelsen den 10 september 1897.

Styrelse

Nilsson, Eric, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88; led. 34—45, *Ordf.* 41—.

Lindström, Nanny Angelika, Bankkassörska, f. 80, led. 34—45, *v. Ordf.* 41—.

Torstenson, Nils Wilhelm, f. d. Landstingsdirektör, f. 76; led. 31,— *Kassaf.* 31—, *Ekonomidirektör* 41—.

Jönsson, B l e n d a, Fru, f. 87; (34) 40—46.

Ahlund, Nils Jonas, Direktör, f. 97; 43—46.

Suppleanter

Ekman, Håkan, Direktör, f. 89; suppl. 35—, *Suppl. f. kassaf.* 35—.

Peterson, Johanna (Hanna) Maria, Fru, f. 90; 40—.

Osvald, Olof Konrad, Chefstandläkare, f. 03; 41—.

Revisorer

Rydberg, Sven Erik Bernhard, Direktör, f. 99; 42—.

Blomstrand, Sten Konstantin, Metallarbetare, f. 05; 45—.

Suppleant

Anderson, Anna Margareta (Greta), Kassörska, f. 09; 45—.

Sekreterare

Hegardt, Carl, J. K., Rådman, f. 96; 28.

Läkare

Tilander, Nils Filip, M. L., Prakt. läkare, f. 84; 43.

Husmoder

Amberntsson, Helga, Diakonissa, f. 88; 28. Dessutom fyra *diakonissor* för sjukvården.

Carlanderska sjukhemmet

Carlandersplatsen. Rt (växel) 17 12 45.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 april 1916 erinrade grosshandlandena Chr. Carlander och Axel Carlander, att det, enligt vad de erfarit, sågades synnerligen önskvärt, att här i samhället åstadkommes en sjukvårdsanstalt, huvudsakligen avsedd för betalande patienter, av samma art som den anstalt, Sophiahemmet, som under en längre tid i huvudstaden utövat en välsignelsebringande verksamhet. Såsom förutsättning för en anstalt av ifrågasvarande slag torde böra uppställas, att den erhöles ett sådant kapital eller grundfond, att densamma utan tillskott av kommunala medel kunde för framtiden själv bestrida sina driftskostnader och avsätta medel för framtida förbättringar och utvidgningar.

Till förverkligande av ovannämnda önskemål överlämnade grosshandlanden Chr. Carlander ett belopp av 600.000 kr. att bokföras under benämningen Isabella och Chr. Carlanders donation samt grosshandlanden Axel Carlander ett belopp av 150.000 kr. att bokföras under benämning Hedvig och Axel Carlanders donation.

Enligt det av stadsfullmäktige fastställda reglementet skall hemmet förvaltas av en särskild styrelse om sex ledamöter, vilka utses av stadsfullmäktige för nästkommande tre kalenderår. Dessutom väljas stadsfullmäktige årligen minst två suppleanter för styrelsens ledamöter. Styrelsens verksamhet granskas årligen av två revisorer, som jämte en suppleant för dem väljas av stadsfullmäktige för nästkommande kalenderår. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Till tomt för sjukhemmet uppläto stadsfullmäktige den 25 januari 1917 ett område av förra landeriet Carlsberg, där sjukhemmet numera blivit uppfört. Sjukhemmet började sin verksamhet den 10 mars 1927.

Från familjerna Chr. och Axel Carlander och dem närstående har sjukhemmet sedermera vid olika tillfällen erhållit ytterligare donationer, så att donationerna (inkl. byggnaderna) för närvarande uppgå till omkring 4.500.000 kr.

Reglemente för Carlanderska sjukhemmet, fastställt av stadsfullmäktige den 19 oktober 1916.

Styrelse

Johansson, Sven Christian, M. D., Professor, Överläkare, f. 80; led. 16—45, *Ordf.* 39—.

Carlander, Bertil Christoffer, Försäljningschef, f. 00; led. 39—46, *v. Ordf.* 39—.

Leffler, Hakon, F. K., Civilingenjör, f. 87; led. 16—47, *Kassaf.* 16—.

Steen, Sven Oskar, Arkitekt, f. 77; 35—46.

Carlander, Hedvig Elisabeth, Fru, f. 75; 36—47.

Wällgren, Carl Axel Gunnar, M. L., Prakt. läkare, f. 89; 40—45.

Suppleanter

Carlander, Olof Andrew, Godsägare, Källtorp, Skara, f. 74; 26—.

Ekman, Carl Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; suppl. 18—, *Suppl. f. kassaf.* 30—.

Wetter, Maja, Fru, f. 04; 39—.

Revisorer

Larsson, J o h n Conrad, Kassör, f. 88; 42—.
Norberg, N i l s Gustaf Bernhard, Kamrerare, f. 95; 43—.

Suppleant

Uppström, K n u t Roland, Byggnadsarbetare, f. 08; 43—.

Sekreterare

Mannheimer, N i l s, J. K., Ombudsman, f. 99; 40.

Läkare

Lundqvist, G ö s t a Salomon Johannes Emanuel, M. L., Prakt. läkare, f. 09; 45.

Föreståndarinna

Björkman, Å s l ö g, f. 89; 34.

Privatsanatoriet Haralds minne*Alingsås.*

Privatsanatoriet Haralds minne grundades i Göteborg år 1887 av fru Adolfine Quensel, som dessutom donerade medel till sjukhusets drift. Senare tillkommo ytterligare donationer av godsägaren Robert Dickson och hans maka, Emily Dickson, f. Quensel. År 1903 flyttades sanatoriet till Alingsås, där en större skogstomt inköptes.

Efter fru Emily Dicksons död år 1920 skänktes sanatoriet enligt testamentet till Göteborgs stad men åtnjuter intet bidrag av staden, då avkastningen av fonderna är tillräcklig för sjukhemmets drift. Sjukhemmet har under år 1929 genomgått en omfattande ombyggnad och modernisering, så att den i sitt nuvarande skick kan sägas tillfredsställa alla krav på ett förstklassigt sjukhem.

Vid sanatoriet vårdas 15 kvinnliga patienter i tidigt stadium av tuberkulos. Avgiften anpassas efter patientens ekonomiska förhållanden men överstiger i intet fall 2 kr. pr dag.

Styrelsen består av fem ledamöter, av vilka stadsfullmäktige äga att utse en. Vid ledamots avgång kompletteras sig styrelsen i övrigt själv. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två revisorer med en suppleant.

Stadgar för Privatsanatoriet Haralds minne, antagna av stadsfullmäktige den 25 november 1920.

Styrelse

Dickson, J a m e s R o b e r t Emil, Grosshandlande, f. 72; led. 20—, *Ordf.* 20—.

Dickson, N a n c y Ellen Maria, Fru, f. 80; led. 20—, *v. Ordf.* 25—.

Rinman, U l l a Elisabeth, Fru, f. 76; led. 20—, *Sekr. o. kassaf.* 20—.

Vallentin, N i l s G y l f e Elias, M. L., Överläkare, f. 86; 40— (vald av stadsf.).

Dickson, P e t e r Anker, Direktör, f. 06, 43—.

Revisorer

Berntsson, S t e l l a n Isidor, Förman, f. 98; 43—.

Hermanson, S i g n e Gunborg Teresia, Fröken, f. 13; 44—.

Suppleant

Johansson, H e l g e Richard, Bryggeriarbetare, f. 08; 44—.

Läkare

Vakant.

Föreståndarinna

Räsby, G u n b o r g, f. 01; 40.

Föreningen De lungsjukes vänner

Föreningen bildades den 4 november 1916 med ändamål att, när kommunen och det offentliga sakna skyldighet att träda emellan, på lämpligt sätt i mån av tillgångar understödja tuberkulösa och av tuberkulos hotade personer, varvid den förebyggande verksamheten särskilt inriktas på barnen.

Föreningens verksamhet är f. n. huvudsakligen uppdelad å två avdelningar, badbarnsverksamhet vid Askim och sommarkoloniverksamhet.

Styrelsen består av fem för ett år i sänder valda ledamöter, varav en ledamot jämte suppleant för denne utses av folkskolestyrelsen. Stadsfullmäktige utse en revisor med suppleant att med föreningens revisorer granska förvaltningen.

Donation: År 1918 av d:r H. Allard 4.000 kr., varav räntan, sedan en tiondedel lagts till kapitalet, skall användas till underhåll, helst på landet, åt barn i skolåldern tillhörande hem, där någon av föräldrarna behöver vårdas å tuberkulosanstalt och där ej kommunens fattigvård äger skyldighet ingripa.

Anslag från staden för år 1945 utgår för badbarnsverksamhet (att gälla för minst 2.250 barn under en tid av cirka 10 veckor) med 34.500 kr., varav högst 7.500 kr. få användas till inköp av spårvagnspolletter för barnens resor samt med 4.800 kr. för koloniverksamhet.

Utdelning ur Hugo Scharfenbergs fond till badbarnsverksamheten beräknas till 2.600 kr.

Styrelse

von Friesen, Otto Bertil, M. L., Prakt. läkare, Riksdagsman, f. 01; led. 33—, *Ordf.* 33—.

Göthlin, Gustaf (Gösta) Valdemar, M. L., f. d. Förste stadsläkare, f. 77; led. 16—, *Sekr.* 19—.

Wilck, Carl Johan Robert, Syssloman, f. 90; led. 25—, *Kassaf.* 25—.

Anderson, Ruth, Fru, f. 84; 41—.

Anderson, Hjalmar David, M. L., Dispensärläkare, f. 86; 41— (utsedd av folkskolestyr.).

Suppleant

Andersson, Rosa, Fru, f. 11; 41— (utsedd av folkskolestyr.).

Revisorer

Friis, Hans Ludvig Eugen, J. K., Sekr. o. ombudsman h. hälsovårdsn., f. 87; 37—.

Svensson, Linda Elvira, Dispensärsköterska, f. 92; 41—.

Mellquist, Kristina Elisabet (Elsa), Fröken, f. 77; 45— (vald av stadsf.).

Suppleant

Engström, Evald, Rörarbetare, f. 14; 45— (vald av stadsf.).

Örgryte förening mot tuberkulos

Föreningen bildades hösten 1908. Dess verksamhet avsåg ursprungligen att i hemmen meddela upplysning om tuberkulosens smittofarlighet och skyddsmedlen mot densamma samt att genom råd och föreskrifter söka uppfostra befolkningen till iakttagande av bättre hälsovård. Dessutom lämnade föreningen, så långt dess tillgångar medgävo, understöd i olika former, såsom hyresbidrag för beredande av sundare bostäder och bidrag till lantvistelse o. s. v. Jämte senare upptagen koloniverksamhet fortgick denna dispensärverksamhet till år 1922, då densamma övertogs av *Göteborgs dispensär* på grund av Örgrytes införlivning med staden. Efter nämnda år har föreningen uteslutande ägnat sig åt koloniverksamhet, som avser att bereda lantvistelse åt barn från tuberkulosmittade familjer.

Styrelsen består av nio ledamöter med fyra suppleanter, varav en ledamot och en suppleant utses av hälsovårdsnämnden. För granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses tre revisorer med två suppleanter, av vilka stadsfullmäktige utse en revisor med suppleant.

Donationer: Adolf Halls donation enligt testamentariska bestämmelser den 25 april 1925, fastigheten Karlagatan 3 i Göteborg efter försäljning motsvarande ett kapital av 65.000 kr, James Carnegies donationsfond, överlämnad den 30 juni 1926, utgörande ett kapital av 20.000 kr. samt den 15 september 1934 friherrinnan Louise Falkenbergs donation 3.000 kr.

Anslag från staden utgår för år 1945 med 1.200 kr.

Styrelse

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; led. 15—47, *Ordf.* 36—.

Anderson, Hjalmar David, M. L., Dispensärläkare, f. 86; led. 30—45, v. *Ordf.* 31— (utsedd av hälsovårdsn. o. fören.).

Ridell, Gustaf Ferdinand, Tillsyningslärare, f. 86; led. 21—47, *Kassaf.* 23—, *Sekr.* 33—.

Ahlström, Ester Cordelia, Fru, f. 83; led. 32—46, v. *Sekr.* 33—.

Wahlström, Hanna Ingeborg, Fru, f. 98; 34—45.

Johanson, Erik Bertil, M. L., Prakt. läkare, f. 00; 36—46.

Persson, Signe Eugenia, Fru, f. 88; 39—47.

Wedenmark, S v e n Elam, Arkitekt, f. 96; 39—45.

Lindberg, Anna H e d v i g Elisabeth, Dispensärsköterska, f. 89; 41—46.

Suppleanter

Belfrage, Rolf H a r a l d, M. L., Prakt. läkare, f. 94; 30—46 (utsedd av hälsovårdsnämnden o. fören.).

Bladini, F r i d a Aurora Amalia, Fru, f. 90; 38—45.

Lindh, S e l m a Matilda, Sjuksköterska, f. 86; 39—46.

Helgesson, J o h n Henning Konrad, Byggmästare, f. 95; 42—45.

Revisorer

Palm, Sten Julius, Kontorschef, f. 82; 18—.

Tyrén, A l f r e d, f. d. Folkskollärare, f. 81; 27—.

Ohlsson, C a r l Gunnar, Rederitjänsteman, f. 16; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Johansson, Gustaf (G ö s t a) Harald, Kontorist, f. 98; 29—.

Andersson, J ö n s, Skräddare, f. 82; 45—, (vald av stadsf.).

Styrso kustsanatorium

Styrso. Rt 27, överläkaren kl. 11—12. Rt 15 och 484.

Föreningen *Styrso kustsanatorium* har enligt stadgarna till ändamål att å Styrso vid Göteborg upprätthålla en tuberkulosjukvårdsanstalt, Styrso kustsanatorium, avsedd för sjuka, lidande av ben-, led- och körteltuberkulos (s. k. kirurgisk tuberkulos). Anstalten grundades år 1890 genom gåvor och donationer av göteborgare. Vårdsökande från hela landet mottagas, men de med hemortsrätt i Göteborg skola hava företräde till intagning å anstalten. Anstalten har möjlighet att mottaga 141 patienter under hela året. Personalen utgöres av överläkare och underläkare samt uppgår i övrigt till 60 personer.

Föreningens angelägenheter handhavas av en styrelse, som har sitt säte i Göteborg. Styrelsen består av sex ledamöter, vilka utses för en tid av fyra kalenderår, varav tre ledamöter jämte suppleanter utses av Kungl. Maj:t efter förslag från föreningen, en ledamot jämte suppleant av stadsfullmäktige i Göteborg, en ledamot jämte suppleant av Göteborgs och Bohus läns landsting samt en ledamot jämte suppleant av föreningen. Bland styrelsens ledamöter utser Kungl. Maj:t en att vara föreningens ordförande. Föreningens styrelse utgör direktion för sanatoriet. För granskning av sanatoriets räkenskaper utser föreningen årligen minst en revisor jämte suppleant. Härjämte äger Kungl. Maj:t utse en revisor samt stadsfullmäktige i Göteborg och Göteborgs och Bohus läns landsting vardera en revisor jämte suppleant.

Totalkostnaden för sjukhusanläggningen i det skick, vari den f. n. befinner sig, uppgår till 946.000 kr., vilket gör cirka 6.000 kr. per vårdplats. Staten har till byggnads- och övriga arbeten bidragit med sammanlagt 436.113 kr. eller 2.714 kr. för varje säng. Donationerna uppgå till 360.000 kr.

Anslag från staden för år 1945 utgår med en kr. per dag för varje i Göteborg hemortsberättigad medellös patient, förslagsvis beräknat till 2.000 kr. Fr. o. m. den 1 juli 1937 utgår anslag från staten med kr. 3,25 per vård dag.

Styrelse

Johansson, S v e n Christian, M. D., Professor, Överläkare, f. 80; led. 16—45, *Ordf.* 34—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Leandersson, J o h n I w a r, Kamrerare, Stadsf., f. 90; led. 31—45, *v. Ordf.* 34—45. *Kassaf.* 42— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Ekman, H å k a n, Direktör, f. 89; 27—45, (vald av fören.).

Ridderstad, H i l d u r, Fru, Stadsf., f. 85; led. 34—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Corneliusson, Konstantin Mårten S a m u e l, Ombudsman, Öckerö, f. 86; 38—45 (vald av landstinget).

Gustavson, A l m a Sofia, Fru, f. 86; 42—45, (vald av stadsf.).

Suppleanter

Björklund, P e r G u n n a r, Syssloman, f. 83; 34—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Lundgren, Vilhelm Bruno, T. L., Folk-skolinspektör, f. 85; 34—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Eckert, Knut Henrik, Köpman, f. 79; 42—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Waller, Erik, Direktör, f. 87; 34—45 (vald av fören.).

Hanson, Frans Einar, Fiskare, Riksdagsman, Hönö, f. 90; 38—45 (vald av landstinget).

Ranäng, Folke Erik Valdemar, Förste byråassistent, f. 13; 42—45 (vald av stadsf.).

Revisorer

Holmqvist, Harry Filip, Kapten, Rektor, f. 87; 17— (vald av fören.).

Stenberg, Johan Edvard, Kapten, Aukt. revisor, f. 93; 27— (förordnad av K. B.).

Eriksson, Erik Andreas, Bitr. kamrerare h. kungl. medicinalstyr, Stockholm, f. 91; 40— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Fast, Carl Gustaf Magnus, Handlande, f. 93; 37— (vald av fören.).

Johnsson, Gustav Emil, Socialvårds-assistent, Mölndal, f. 85; 35— (vald av landstinget).

Arnoldsson, Allan Ivar, Bankkamrer, f. 95; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Johansson, Erik Joel, Riksdagsman, Öckerö, f. 91; 38— (vald av landstinget).

Lundell, Nils Gustav, Butiksföreståndare, f. 96; 44— (vald av stadsf.).

Överläkare

Brolin, John Axel Hugo, M. L., f. 00; (36)37.

Underläkare

Vakant.

Sysselman

Österlind, Johan Pontus, f. 88; 31. *Sekr.* 34—.

Broströmska sjukhemmet för barn

Kärralund, Örgryte. Rt 15 10 89.

Stiftelsen Broströmska sjukhemmet för barn är arvtagare till stiftelsen Göteborgs Welanderhem, som bildades 1919. Då Welanderhemmets verksamhet upphörde den 30 juni 1941, till följd av den starka minskningen av antalet medfött syfilitiska barn i landet under senare år, övertogs dess fastigheter och fonder av den nya stiftelsen, som den 21 augusti 1941 öppnade Broströmska sjukhemmet i den gamla, restaurerade byggnaden.

Stiftelsen har till ändamål att bereda vård åt huvudsakligen barn lidande av reumatisk sjukdom. Driften av sjukhemmet bekostas av kungl. pensionsstyrelsen, som också ombesörjer beläggningen av hemmet. Hemmet är öppet för barn från hela landet. Då de flesta äro i skolåldern, har Göteborgs folkskolestyrelse inrättat en skolavdelning på hemmet. Antalet vårdplatser uppgår till 25.

Styrelsen består av sex ledamöter, valda för fyra år. Av dessa utser Kungl. Maj:t ordföranden jämte två ledamöter och en suppleant för dessa, och stadsfullmäktige tre ledamöter och en suppleant.

Stiftelsens räkenskaper och styrelsens förvaltning granskas årligen av två revisorer, vilka jämte en suppleant utses av stadsfullmäktige. Därjämte utser Kungl. Maj:t en revisor jämte en suppleant att deltaga i granskningen.

Stiftelsens donationsfonder uppgå f. n. till sammanlagt omkring 400.000 kr., varav 250.000 kr. äro placerade i fastigheten, där hemmet inrymmes.

Stadgar för stiftelsen Broströmska sjukhemmet för barn, fastställda av Kungl. Maj:t den 1 juli 1941.

Styrelse

Johannsen, Nicolaus (Nicolaï) Josef, M. L., Prakt. läkare, f. 91; led. 43—48, *Ordf.* 43— (förordnad av Kungl. Maj:t),

Broström, Anna Ida (Ann-Ida) Sofia, Fru, f. 82; led. 41—48, *v. Ordf.* 41—, (vald av stadsf.).

Johnsson, John Gunnar, Assistent h. fat-tigv., f. 93; led. 41—48, *Kassaf.* 41— (vald av stadsf.).

Abrahamsson, Alda Teresia, Fru, f. 99; 41—48 (vald av stadsf.).

Borssén, Bertil, J. K., Sekr. o. ombudsman h. byggnadsnämnden, f. 03; 42—48, (förordnad av Kungl. Maj:t).

Belfrage, Rolf Harald, M. L., Prakt. läkare, f. 94; 45—48 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Suppleanter

Andersson, Lovisa (L o v a) Karolina, Fru, f. 92; 41— (vald av stadsf.).

Lind, Hildegard Elisabet (L i s a), Fru, f. 10; 45—48 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Revisorer

Landahl, Mauritz Wilhelm, Stadsrevisor, f. 91; 43— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Magner, Nils Robert, Avdelningschef, f. 03; 44— (vald av stadsf.).

Fagerström, Viola Alfrida, Fru, f. 03; 45—.

Suppleanter

Hedqvist, Gustaf Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; 43—, (förordnad av Kungl. Maj:t).

Frimann-Claussen, Björn George, Civilekonom, f. 19; 45— (vald av stadsf.).

Läkare

von Sydow, Gert, M. L., Prakt. läkare, f. 04; 41.

Föreståndarinna

Lindh, Selma Matilda, Sjuksköterska, f. 86; 41.

Vanförestalten i Göteborg

*Änggården. Mottagningstid alla helgfria vardagar utom onsdagar kl. 11,30—13.
Rt (växel) 1746 30.*

Föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg stiftades år 1885 på initiativ av d:r Olof Carlander. Föreningens uppgift är att bistå kroppsligt vanföra men psykiskt normala personer i syfte att på bästa sätt söka lindra vanförheten och dess följder.

Föreningens arbetsskola för vanföra öppnades samma år i en liten lokal vid Södra Allégatan. År 1899 tillkom en poliklinik, vars förste chef var professor J. Borelius. Fem år senare flyttades verksamheten till egen fastighet vid Pusterviksgatan, en gåva av änkefru Christina Lundgren i form av donation bärande namnet Gabriel Lundgrens minne.

Till följd av ökat utrymmesbehov byggdes år 1912 en större anstaltsbyggnad å Änggården, där tomt kostnadsfritt upplåtits av Göteborgs stad. Kostnaderna i övrigt bestredos av gåvomedel jämte statsbidrag. Anstalten omfattade då poliklinik, klinik (56 sängar), yrkesskolor och elevhem (46 platser). År 1916 tillkom inom därför särskilt uppförd intilliggande byggnad ett skol- och uppfostringshem för 30 vanföra barn i skolåldern, vilka på grund av sin vanförhet ej kunna erhålla skolundervisning i hemtrakten. Efter bemyndigande av Kungl. Maj:t nedlades skolhemmet den 30 juni 1941 och dess lokaler togos i bruk för yrkesskolornas undervisning.

Då antalet inträdesökande till anstalten alltmera stegrades, beslöts ånyo en utvidgning och uppfördes under åren 1926—28 en nybyggnad å samma tomt, avsedd uteslutande för sjukvårdande verksamhet. Byggnaden kunde tagas i bruk under sommaren 1928. Den inrymmer plats för 97 patienter jämte modern fysikalisk avdelning, operationsavdelning m. m. Genom den nya klinikbyggnadens tillkomst utvanns bl. a. betydligt ökat utrymme för yrkesskolorna inom den gamla anstalten, som numera uteslutande brukas härtill så att nu platser finnas till utbildning av ca 150 elever.

Styrelsen består av sex ledamöter jämte lika många suppleanter av vilka minst halva antalet, däribland ordföranden, jämte lika många suppleanter utses av Kungl. Maj:t och återstående antalet ledamöter jämte suppleanter av föreningen. För granskning av föreningens räkenskaper och styrelsens förvaltning utser föreningen årligen minst en revisor jämte suppleant. Kungl. Maj:t äger utse en revisor med suppleant och stadsfullmäktige två revisorer och en suppleant att deltaga i revisionen.

Föreningen åtnjuter statsbidrag enligt kungl. brev den 23 april 1937. På polikliniken däremot erhålles fri behandling vid företeende av intyg att vederbörande är mindre bemedlad eller medellös.

Stadgar för föreningen för bistånd åt vanföra i Göteborg, fastställda av Kungl. Maj:t den 18 juni 1937.

Styrelse

Tuneld, Alf Gunnar, Bankdirektör, f. 07; led. 42—, *Ordf.* 42— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Hanson, Olof Henrik Adolf, Direktör, f. 80; led. 31—, *v. Ordf.* 41—.

Parelius, Karin von Friesen, Fröken, f. 83; 24— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Hannar, Ida Charlotta (Cys sie), Fru, f. 87; 41— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Norborg, Knut Teodor Johannes, Kommunnister, f. 97; 44—.

Sande, Carl Eric, Ombudsman, f. 94; led. 44—, *Kassaf.* 45—.

Suppleanter

von Hofsten, Sten Erland Christoffer, J. K., Landstingsdirektör, Mariestad, f. 04; 37— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Johansson, Sven Christian, M. D., Professor, Överläkare, f. 80; 41— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Brännberg, Carl Magnus L:son, Sjuk-kassedirektör, Mölndal, f. 84; 45— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Henriques, Mårten Ragnar, J. K., Advokat, f. 86; led. 25—, suppl. 45—, *Suppl. f. kassaf.* 45—.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 41—.

Gisslén, Erik, Civilingenjör, f. 94; 45—.

Revisorer

Eriksson, Erik Andreas, Bitr. kamrerare h. kungl. medicinalstyr., Stockholm, f. 91; 40— (förordnad av Kungl. Maj:t).

Hüttner, Julius, Generalkonsul, Direktör, f. 81; 23—.

Lundgren, James Douglas, Direktör, f. 00; 27—.

Stengårdh, Gustaf Napoleon, Posttjänsteman, f. 01; 43— (vald av stadsf.).

Kihlström, Karl-Edvin, Folkskollärare, f. 83; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Arvidsson, Carl Einar Paulus, Inspektör, f. 89; 38—.

Akerström, Knut Lauritz, Slöjdlärare, f. 94; 41—.

Gustafsson, Karl Oskar Allan, Metallarbetare, f. 08; 44— (vald av stadsf.).

Direktör

Måre, Arnold Olof Hjalmar, f. 05; 37.

Överläkare

Camitz, Helge Georg Botvid, M. D., Prakt. läkare, f. 83; 20.

Underläkare

Windahl, Karl-Ewert Valdemar, M. L., f. 08; 42.

Kamrerare

Waller, Erik Gustaf Herman, f. 96; 30.

Kurator

Axelsson, Gull Vide, f. 11; 42.

James F. Dicksons minnesfond

I enlighet med bestämmelserna i fru Blanche Dicksons testamente den 15 mars 1906 överlämnades till staden ett belopp av 1.000.000 kr., som skall förvaltats under benämningen James F. Dicksons minnesfond och varav avkastningen, efter avdrag av vissa livräntor, skall användas till upprättande av konvalescenthem för obemedlade män och kvinnor, företrädesvis ur arbetsklassen och i främsta rummet för Göteborgs stads invånare. För närvarande finnes ett sådant hem, konvalescenthemmet Meryt i Onsala socken. Högsta värden och uppsikten över hemmet utövas enligt testamentets föreskrift av styrelsen för Sahlgrenska sjukhuset.

Förvaltningen av minnesfonden handhaves av en av stadsfullmäktige utsedd styrelse bestående av tre ledamöter och två suppleanter. Styrelsens förvaltning granskas av två revisorer jämte en revisorssuppleant, jämväl utsedda av stadsfullmäktige.

Styrelsen förvaltar utom minnesfonden dels den s. k. *Tjölöholmsfonden*, vars avkastning bl. a. användes till underhåll av byggnader m. m. å Tjölöholm i Fjärås socken, dels ock den

genom överskott å minnesfondens avkastning bildade särskilda *fonden för nya konvalescenthem*. Minnesfonden och den särskilda fondens sammanlagda kapital uppgick enligt senaste bokslut till 2.376.297 kr. och det beräknade överskottet till 52.000 kr.

Författningar m. m. Fru Blanche Dicksons testamente av den 15 mars 1906. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 14 februari 1907.

Styrelse

Johansson, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; led. 29—47, *Ordf.* 31—.

Hultin, Sven, Professor, Stadsf., f. 89; led. 34—45, *v. Ordf.* 35—.

Anderson, Primus, Bankdirektör, f. 78; led. 21—46, *Kassaf.* 21—.

Suppleanter

Andersson, Carl Oscar Leonard, Bankdirektör, f. 87; suppl. 21—, *Suppl. f. kassaf.* 21—.

Henriksson, Elof Henning, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 05; 34—.

Revisorer

Atterfelt, Knut Albert, Tandläkare, f. 01; 41—.

Jensen, Signe Kristina (Stina), Fru, f. 96; 45—.

Suppleant

Jonasson, John Alfred Emanuel, Metallarbetare, f. 99; 45—.

Sekreterare

Losman, Osborne Johan Alexander, J. o. F. K., Advokat, f. 96; 28.

Husmoder

Sjöström, Hanna Elvira, f. 80; 37.

Louise Ekmans donationsfond till behövande sjuka

Donationsfonden bildades genom en donation av konsul Oscar Ekman den 22 september 1862, vartill senare åtskilliga andra donationer fogats. Fonden har till ändamål »att genom understöd bereda behövande och välkända personer, vilka lida av plågsam sjukdom och vårdas i deras hem, den lekamliga lindring, som de eljest, i följd av medellöshet skulle vara förhindrade att skaffa sig».

Donationsfonden förvaltas av en styrelse, som består av fem av stadsfullmäktige valda ledamöter, däribland en läkare. Ledamöterna utom kassaförvaltaren, som utses för ett år i sänder, väljas för två år sålunda, att årligen två avgå och två inväljas; dock kan avgående ledamot omväljas. Stadsfullmäktige utse dessutom årligen två suppleanter för ledamöterna, varav en för kassaförvaltaren. Två revisorer med en suppleant utses jämväl av stadsfullmäktige.

Donationsfonden uppgick enligt senaste bokslut till 181.388 kr. och utdelade understöd till 7.475 kr.

Författningar m. m. Oscar Ekmans donationsbrev av den 22 september 1862. Stadgar för donationsfonden, godkända av stadsfullmäktige den 11 november 1897.

Styrelse

Ekman, Carl Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; led. 19—, *Kassaf.* 19—, *Ordf.* 36—.

Ahlström, Blenda Hilda Nathalia, Fru, f. 77; led. 31—45, *v. Ordf.* 31—.

Hedström, Lydia Elisabeth (Elsie) Sofia, Fru, f. 93; 35—46.

von Friesen, Otto Bertil, M. L., Prakt. läkare, Riksdagsman, f. 01; led. 36—45, *Sekr.* 36—.

Pettersson, Tekla Arvida, Fru, f. 87; 40—46.

Suppleanter

Pettersson, Åke Harald, Sjukkassexpedi-
tör, f. 09; 40—.

Palmer, Claes Oscar Samuel, Direktör,
f. 89; suppl. 44—. *Suppl. f. kassaf.* 45—.

Revisorer

Karlsson, John Adolf, Förste hälsovårds-
tillsyningsman, f. 95; 44—.

Johansson, John Werner, Kontorist, f. 07;
45—.

Suppleant

Hermansson, Kristina Lovisa (Lisä), Fru,
f. 11; 45—.

Dalheimers donation

Donationen grundar sig på ett av godsägaren Fritz Potens Dalheimer upprättat och den 2 juli 1922 bekräftat testamente, enligt vilket hans behållna kvarlätenskap, sedan vissa legat och livräntor utgått, skulle tillfalla hälften Stockholms stad och hälften Göteborgs stad. Ändamålet med de sålunda gjorda donationerna är »att bereda hem för blinda, vanföra eller eljest lytta människors vård företrädesvis från lärare- eller lägre tjänstemannaklassen».

Donationsbeloppen få emellertid enligt föreskrift i testamentet icke tagas i anspråk för avsett ändamål förrän 40 år förflytit efter donationernas tillkomst. Under tiden skola donationerna på bästa sätt göras räntebärande, och varje år i mars månad skall vederbörande stad lämna redogörelse för den till staden gjorda donationens ställning, vilken redogörelse skall införas i två i staden utkommande dagliga tidningar.

Det Göteborg tillfallna beloppet uppgår 31 december 1944 efter tillägg av räntor till 888.018 kr. och förvaltas av en styrelse, som enligt stadsfullmäktiges beslut den 23 augusti 1928 skall bestå av tre personer, varav två utses av stadsfullmäktige och en av magistraten. Två revisorer med en suppleant utses jämväl av stadsfullmäktige.

Författningar m. m. F. P. Dalheimers testamente av den 30 juni 1922.

Styrelse

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stadsfullmäktiges andre v. ordf., f. 80; led. 28—48, *Ordf.* 28— (vald av stadsf.).

Cervin, Andreas, J. K., Rådman, f. 88; led. 45—48, v. *Ordf.* 45— (utsedd av magistraten).

Olson, Frans Erik Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, Riksdagsman, f. 86; 35—48, (vald av stadsf.).

Revisorer

Akerström, Eric Wilhelm, Ingenjör, f. 90; 44—.

Henriksson, Erik Bertil, Sockerbruksarbetare, f. 08; 45—.

Suppleant

Tuneld, Björn Willy, J. K., Sekr. h. löne- o. tjänstenämnden, f. 04; 45—.

Sekreterare

Stenström, Yngve Romanus, J. K., Stadsombudsman, f. 91; 28.

Donationsfonder, vilkas utdelningar ombesörjas av Göteborgs läkaresällskap

Genom en inom Göteborgs läkaresällskap tillsatt kommitté utdelas årligen understöd till behövande sjuka utgörande ränteavkastningen från donationer tillhörande Göteborgs läkaresällskap eller överlämnade till staden för nämnda ändamål. Understöd sökas av behövande genom stadens läkare hos nämnda kommitté. Här nedan angivas de donationsfonder, för vilka stadsfullmäktige utse särskilda revisorer för granskning av utdelade understöd.

Revisorer

utsedda av stadsfullmäktige för granskning av de genom läkaresällskapets försorg verkställda utdelningarna från nedanstående fonder:

J. J. Dicksons och Eleonore Dicksons donationsfonder

Andersson, Oskar Georg, Byggnads-
snickare, f. 94; 44—.

Anderson, Anna Margareta (*Greta*),
Kassörska, f. 09; 44—.

Segrén, Tage Algot William, Metall-
arbetare, f. 18; *Suppl.* 45—.

Carolina Emilia Jungbergs samt Signe och Gustaf Bomans donationsfonder.

Andersson, Oskar Georg, Byggnads-
snickare, f. 94; 44—.

Anderson, Anna Margareta (*Greta*),
Kassörska, f. 09; 45—.

Segrén, Tage Algot William, Metall-
arbetare, f. 18; *Suppl.* 45—.

*Elise Rubensons och Agnes Philipsons dona-
tionsfonder.*

Werner, Anders Harry, Posttjänsteman,
f. 06; 42—.

Thulin, Frans Edward, M. L., Prakt.
läkare, f. 94; 43—.

J. J. Dicksons donationsfond, som är tillkommen genom förordnande av grosshandlanden J. J. Dickson enligt testamente av år 1884, uppgick enligt senaste bokslut till 52.655 kr. och utdelade understöd till 600 kr. Enligt testamentet skall ränteavkastningen utdelas såsom understöd till behövande sjuka i behov av bad- eller brunnskur. Donationen tillhör Göteborgs läkaresällskap.

Leonore Dicksons donationsfond, som utgöres av en gåva å 20.000 kr. till Göteborgs läkaresällskap från J. J. Dicksons maka, född Willerding, skall enligt förordnande utdelas såsom understöd enligt bestämmelserna för J. J. Dicksons donationsfond. Fonden uppgick enligt senaste bokslut till 21.062 kr. och utdelade understöd till 600 kr.

Carolina Emilia Jungbergs donation inrättades år 1895, då fröken Carolina Emilia Jungberg i testamente förordnade, att 10.000 kr. skulle tillfalla dåvarande konvalescenthemmet i Göteborg för beredande av vård för gynekologiska sjukdomar. Enär hemmet vid donators frånfälle upphört, förordnade stadsfullmäktige, som emottogo beloppet, att ränteavkastningen skulle utdelas såsom understöd till personer i behov av operativ gynekologisk sjukhusvård. Donationen uppgick vid senaste bokslut till 10.531 kr.

Signe och Gustaf Bomans donationsfond grundades den 28 mars 1921, då fabriksidkaren Gustaf Boman i skrivelse till stadsfullmäktige såsom gåva till staden överlämnade obligationer till ett nominieellt värde av 150.400 kr. Enligt av donator i samråd med Göteborgs läkaresällskap upprättat reglemente, vilket av stadsfullmäktige godkännts, skall ränteavkastningen av donationen utdelas såsom understöd till i staden mantalsskrivna personer i behov, företrädesvis efter akuta sjukdomar, av behövlig eller önskvärd rekonvalescentkur. Donationen uppgick enligt senaste bokslut till 115.126 kr. och utdelade understöd till 3.925 kr.

Elise Rubensons, född Jacobson, donationsfond grundades år 1883, då studeranden Carl Otto Rubenson vid uppnådd myndighetsålder till stadsfullmäktige överlämnade ett belopp av 50.000 kr. till minne av sin framlidna moder med förordnande, att ränteavkastningen skulle utdelas såsom understöd till mindre bemedlade i Göteborg i behov av vistelse vid bad-, brunns- eller annan kurort i landet. Fonden, som år 1902 ökades med 10.000 kr., uppgick enligt senaste bokslut till 63.186 kr. och utdelade understöd till 480 kr.

Agnes Philipsons, född Mannheimer, donationsfond tillkom år 1902, då handlanden Erik Philipson till Göteborgs läkaresällskap överlämnade 20.000 kr. till en fond med förutnämnda namn, vilken fond genom senare gåvor från donator och honom närstående personer utökats till 40.000 kr. Ränteavkastningen av fonden utdelas såsom understöd för vistelse vid bad-, brunns- eller annan kurort. Fonden uppgick vid senaste bokslut till 42.821 kr. och utdelade understöd till 488 kr.

Registrerade sjukkassor

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 april 1933 och 27 februari 1936 utgår under vissa villkor till vissa i staden befintliga sjukkassor tillsvidare ett årligt förvaltningsbidrag av 2 kr. för varje sådan avgiftspliktig i staden mantalsskriven medlem, som lokalsjukförsäkringskassorna resp. lokalavdelningarna haft den 31 december året närmast före det för vilket bidrag lämnas. Är dylik medlem beträffande s. k. fortsättningshjälp ansluten till Göteborgs stads erkända central-sjukförsäkring, utgår ett ytterligare bidrag av 2 kr. För ändamålet har å drätselkammarens stat för år 1944 uppförts ett anslag av 440.000 kr. Å drätselkammarens stat är därjämte upptaget ett anslag av 56.500 kr. för nedsättning i vårdavgifter å stadens sjukhus för medlemmar av sjukförsäkring. För Göteborgs stads erkända centralsjukförsäkring utse stadsfullmäktige en revisor jämte suppleant.

Revisor

Hedberg, Erik Anders G ö s t a, Exekutor,
f. 01; 45— (vald av stadsf.).

Suppleant

Björkman, Gustaf E l o f Hieronymus,
Kamrer, f. 92; 45— (vald av stadsf.).

6. Allmän social hjälp- och understödsverksamhet

Sociala centralbyrån

Västergatan 1 a. Expeditionstid kl. 9—16. Rt 11 14 13. Föreståndarinnan träffas säkrast kl. 10—11.

Sociala centralbyrån, som inrättades i mars 1925, har till uppgift »att inom Göteborg verka för ett ordnat samarbete mellan enskilda välgörande personer, välgörande stiftelser eller föreningar och andra välgörande sociala institutioner i samhället samt mellan dessa senare inbördes, i syfte att därigenom ordna och befrämja välgörenhetsarbetet inom samhället».

Centralbyrån hänvisar hjälpsökande efter förberedande undersökning till den institution, som äger de bästa förutsättningarna att bistå ifrågavarande person, för register över alla å byrån anmälda personer, lämnar på begäran råd och upplysningar rörande behövande personer ävensom förslag till fördelning av ekonomiskt understöd och håller förteckning över enskild hjälpverksamhet inom samhället.

Förvaltningen handhaves av en styrelse, bestående av fem för ett år i sänder valda ledamöter med tre suppleanter. Två revisorer med en suppleant väljas av stadsfullmäktige.

Centralbyråns register omfattar f. n. 54,541 kort. Antalet anslutna fonder, föreningar och institutioner uppgår till 113. 24 barnbegravningsföreningar ha sänt in uppgifter.

Stadens anslag för år 1945 utgör 4,000 kr.

Stadgar för Sociala centralbyrån, fastställda av stadsfullmäktige den 15 januari 1925.

Styrelse

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; led.

25—, Ordf. 25—.

Nordgrén, Johan Gustaf (G ö s t a), Kon-

sul, Direktör, f. 75; led. 39—, v. Ordf.

39—, Kassaf. 39—.

Dahlström, Axel, Överförmyndare, Stads-

fullm:s andre v. ordf., f. 80; 25—.

Henriques, Agnes, M. L., Prakt. läkare,

f. 93; 37—.

Ekman, Claes Emil Percival, Konsul,

Direktör, f. 98; 38—.

Suppleanter

Kullgren, Thyra Hedera Martina, f. d.

Skolföreståndarinnan, f. 70; 35—.

Lind, Greta Adelaide Maria, Fru, f. 92;

39—.

Hüttner, Julius, Generalkonsul, Direktör,

f. 81; 39—.

Revisorer

Kihlberg, Nils Gustaf Ture, Banktjänste-

man, f. 91; 43—.

Lundqvist, Ester Vilhelmina, Fru, f. 96;

44—.

Suppleant

Ohlsson, Carl Gunnar, Rederitjänsteman,

f. 16; 44—.

Sekreterare och föreståndarinna

Granfelt, Naemi Sara Karolina, F. M.,

f. 91; 25.

Assistent

Mellgren, Gun, Fru, f. 01; 43.

Allmänna hjälpföreningen

Västergatan 1 A. Ingång för hjälpsökande Lilla Bergsgatan 5. Kontorstid kl. 9—16,30 samt vintertid även kl. 19—21 (juni—september kl. 10—14). Rt 11 14 12, föreståndarinnan 11 14 11.

Allmänna hjälpföreningen, som på initiativ av framlidne biskop E. H. Rodhe stiftades år 1891, har till ändamål »att arbeta för en ordnad hjälpverksamhet i Göteborg, att bereda allmänheten och särskilt föreningens medlemmar tillfälle att lämna behövande de råd och den hjälp, som i varje särskilt fall efter prövning anses lämpligast, samt att motarbeta yrkes-tiggeriet».

Föreningens byrå mottager ansökningar av behövande, lämnar upplysning om hjälpsökande på begäran av föreningsmedlemmar, mottager gåvor såsom penningar, kläder, livsmedel m. m., vilka utdelas åt de hjälpsökande, som befinnas vara i behov av hjälp och förtjänta

därav, anordnar, i den mån förhållandena tillåta, arbetstillfällen bl. a. för utronande av hjälp-sökandes arbetsvillighet och för bekämpande av arbetslöshetens moraliska vådor. Byrån för fullständigt register över samtliga hjälpsökande samt förvarar alla handlingar rörande dessa.

Styrelsen består av högst 15 personer och utses av föreningens medlemmar. Revisorerna utses årligen dels av föreningsmedlemmarna, dels av stadsfullmäktige.

Stadens anslag för år 1945 utgår som hyresbidrag till lokal för förvaring och reparation av möbler o. dyl. med 2.080 kr. samt till arrende för insamlingscentral 855 kr.

Styrelse

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K.,
Biskop, Hovpredikant, f. 74; led. 29—,
Ordf. 32—.

Malmeström, Elis Axel Christian, T. D.,
Domprost, f. 95; led. 44—, v. Ordf. 44—.

Kragh, Charles E lof, Bankkamrer, f. 85;
led. 24—, Kassaf. 24—.

Rinman, Axel Engelbert, Assuransdirek-
tör, f. 73; 29—.

Jacobsson, Maria Katarina (K a r i n), Fru,
f. 78; 31—.

Nyman, Ge o r g Adrian, J. o. F. K., Fat-
tigvårdsdirektör, f. 84; 31—.

Olson, Frans E rik Wilhelm, Civilingenjör,
Direktör, Riksdagsman, f. 86; 32—.

Ekman, Cla es Emil Percival, Konsul,
Direktör, f. 98; 35—.

Henriques, Ag nes, M. L., Prakt. läkare,
f. 93; 35—.

Lind, Greta Adelaide Maria, Fru, f. 92; 37—.

Hanse, John Eric Einar, J. K., Advokat,
Förest. f. rättshjälpsanstalten, f. 91; 38—.

Beyer, Astrid, Fru, f. 84; 40—.

Philipson, John, M. D., Prakt. läkare, f. 02;
42—.

Arbetsutskott

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K.,
Biskop, Hovpredikant (se ovan) 32—.

Granfelt, Na ä m i Sara Karolina, F. M.,
(se nedan) 26—.

Kragh, Charles E lof, Bankkamrer (se
ovan) 26—.

Lind, Greta Adelaide Maria, Fru (se
ovan) 37—.

Henriques, Ag nes, M. L., Prakt. läkare,
(se ovan) 39—.

Beyer, Astrid, Fru (se ovan) 44—.

Hedersledamöter

de Maré, Jeanna Gö thilda, Fru, f. 79;
38.

Andréen, Valborg, Fru, f. 78; 44.

Revisorer

Krafft, P e t e r Philip, Grosshandlande,
f. 88; 24—.

Jonsson, Folke, Direktör, f. 86; 25—.

Larsson, John Conrad, Kassör, f. 88; 43—,
(vald av stadsf.).

Suppleanter

Arning, Kn ut, J. K., Advokat, f. 92; 26—.

Björklund, Os kar Wilhelm, Brevbärare,
f. 03; 43— (vald av stadsf.).

de Maré, Jeanna Gö thilda, Fru, f. 79;
44—.

Sekreterare och föreståndarinna

Granfelt, Na ä m i Sara Karolina, F. M.,
f. 91; 20.

Bokförare

Nordberg, Martin Gu n n a r, Banktjänste-
man, f. 94; 26.

Inkassörer

Sörvik, In ga Elisabeth, f. 81; 23.

Assistenter

Johansson, Signe Ty ra Karolina, f. 10; 40.

Lundqvist, St i n a Anna Margareta, f. 12;
38—40, 42.

Sällskapet De Fattiges Vänner

Sällskapet, som stiftades den 29 juni 1819, har till ändamål att, i mån av tillgångar och efter noggrann undersökning om behov och förhållanden, åt verkligt nödlidande bland vissa samhällsklasser inom Göteborgs samhälle under vintermånaderna utdela penningar samt, ifall särskilda donationsbestämmelser sådant föreskriva, lämna understöd på annat sätt, varvid bör fästas avseende på den hjälp, som andra välgörande sammanslutningar lämna den behövande.

Styrelsen, som består av nio ledamöter, utses för en tid av tre år och väljes av för-
eningen. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.
Enligt stadsfullmäktiges beslut den 17 september 1908 och senast den 25 februari 1943 om

anslag till sällskapet ur avkastningen av J. E. Leo's donationsfond utse stadsfullmäktige årligen, så länge anslaget utgår, en revisor jämte suppleant för granskning av användningen av sagda anslag samt anslag ur Henrika Barks minnes donationsfond.

Bidraget ur J. E. Leo's donationsfond för år 1944 utgjorde 700 kr. Ur Henrika Barks minnes donationsfond har sällskapet under året erhållit 1.300 kr.

Styrelse

Bengtsson, Johan Thorsten Israel, Bankdirektör, f. 93; led. 37—46, *Ordf.* 38—.

Smedmark, Carl Oscar, Fabriksdisponent, f. 67; led. 13—45, *Kassaf.* 13—, v. *Ordf.* 31—.

Lindelöf, Bernhard, Konsul, f. 71; 15—47.

Sundin, Ernst Thure, Köpman, f. 73; 26—46.

Bergvall, Ragnar Oskar Svante, Advokat, f. 80; 31—45.

Bergh, Johan Conrad Emanuel, f. d. Bankdirektör, f. 69; 35—45.

Nilsson, Frans Helmer, Direktör, f. 96; 37—46.

Welin, S i x t e n Efraim, Bankdirektör, f. 86; led. 37—47, *Sekr.* 40—.

Wieselgren, Knut Peter Einar, Kyrkoherde, f. 87; 40—47.

Revisorer

Bruce, Ingalill, Korrespondent, f. 11; 43— (vald av stadsf.).

Pettersson, Sven Arvid, Direktör, f. 86; 43—.

Gabrielsson, Axel Robert, Grosshandlande, f. 86; 44—.

Suppleanter

Lind, Hildegard Elisabet (L i s a), Fru, f. 10; 43— (vald av stadsf.).

Björkman, Gustaf E l o f, Kamrer, f. 92; 44—.

Föreningen Vita Bandets hemsysterbyrå

Erik Dahlbergsgatan 34. Expeditionstid vardagar kl. 9—12. Rt 13 56 44.

Föreningen Vita Bandet bildades år 1898 och tillhör världsföreningen av samma namn. Föreningens syftemål är att på kristendomens grundval verka för personlig helnykterhet och samhällets befrielse från rusdryckerna, att motarbeta bruket av narkotiska ämnen och verka för sedlighetens och den allmänna moralens höjande. Föreningen har under en följd av år anordnat barnavårdskurser, fester för fattiga gamla och har som nytt arbete i stället för de år 1934 nedlagda hushållskurserna, vilka pågingo i 25 år med anslag från staden och staten, öppnat en hemsysterbyrå. Denna, som började sin verksamhet i Göteborg den 1 oktober 1936, är numera anordnad i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts kungörelse 1943 om statsbidrag till social hemhjälpverksamhet och kungl. socialstyrelsens råd och anvisningar 1944. Social hemhjälpverksamhet har till ändamål att i hem, där på grund av sjukdom, barns börd eller därmed jämförbara omständigheter tillfälligt behov föreligger av biträde under kortare tid, tillhandahålla hemhjälp såväl åt den som är mindre bemedlad som åt den, vilken är bemedlad, men saknar möjlighet att på annat sätt erhålla lejd arbetskraft. Hemsystrar utbildas för detta ändamål i hemsysterskolorna i Uppsala (U. H.) och Göteborg (G. H.) samt i andra skolor. Hemvårdarinnor utbildas även genom socialstyrelsens kompletteringskurser. Under år 1944 inkom 1.065 ansökningar om hjälp, varav 831 kunde beviljas.

För hemhjälpverksamheten väljer föreningen Vita Bandet en styrelse, bestående av fem ledamöter och en suppleant. Till granskning av styrelsens förvaltning utse stadsfullmäktige en revisor med suppleant och föreningen likaledes en revisor med suppleant.

Ledningen av kommunal hemhjälpverksamhet skall fr. o. m. år 1944 handhas av kommunal hemhjälpnämnd. I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 23 mars 1944 är fattigvårdsstyrelsen (se sid. 210 och 220) tillsvidare hemhjälpnämnd för Göteborg. Tillsyn över hemhjälpverksamheten utövas av kungl. socialstyrelsen.

Stadens anslag för år 1945 utgör 101.500 kr., att utgå av uttaxerade medel för hemhjälpverksamhet samt i mån av behov förskottas av för drätselkammaren tillgängliga medel.

Vita Bandet bidrager med 1.000 kr. för samma tid. Statsbidrag har sökts för 23 heltids- och fem deltidanställda hemvårdarinnor samt till mera tillfälligt hjälp, vilket ej beviljats.

Styrelse

- Bolmstrand**, Hilma Charlotta, Fru (se nedan) led. 36—, *Ordf.* 36—.
Wahman, Greta Eglantine Elisabet, Fröken, f. 03; led. 45—, *v. Ordf.* 45—.
Hägstrand, Elin, Fru, f. 80; led. 36—, *Sekr.* 36—.
Wennergren, Annie Elvira, Fröken, f. 85; led. 36—, *Kassaf.* 36—.
Lindblad, Anna Georgina (Gina), Fröken, f. 80; led. 40—, *v. Kassaf.* 40—.

Suppleant

- Enhage**, Karin Teresia, Fröken, f. 86; 41—.

Revisorer

- Lind**, Hildegard Elisabet (Lis a), Fru, f. 10; 43— (vald av stadsf.).
Svensson, Annie Kristina, Fru, f. 01; 43—.

Suppleanter

- Forsman**, Kerstin Margareta, Fru, f. 00; 42—.
Borin, Karin Elisabet, Fru, f. 86; 43—, (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

- Bolmstrand**, Hilma Charlotta, Fru, f. 84; 36.

Hembesökare

- Alarp**, Dagmar Gertrud Elisabet, f. 01; 45.

Hemsystrar

- Gustafsson**, Svea Karolina, U. H., f. 00; 36.
Wennerberg, Mabel, U. H., f. 02; 36.
Eliasson, Anna Kristina, U. H., f. 08; 38.
Broberg, Elsa Fredrika, f. 94; 41.
Törnberg, Greta Mathilda, f. 03; 41.
Lindblad, Elsa Ingeborg, f. 13; 42.
Friberg, Astrid Edit Monica, f. 07; 43.
Johansson, Margit Ingeborg Viola, f. 15; 43.
Jonsson, Karin Margit, f. 15; 43.
Johansson, Inga Anna Elisabet, f. 17; 44.
Wingård, Eva Beata, f. 22; 44.
Jonsson, Elin Amanda, f. 03; 44.
Gerre, Ellen Birgitta, f. 00; 44.
Brandén, Maj Ingegärd Elvira, G. H., f. 13; 44.
Larsson, Märta Linnéa, G. H., f. 08; 44.
Karlsson, Hedvig Viola, f. 07; 44.
Persson, Astrid Hanna Wilhelmina, f. 14; 44.
Österberg, Anna-Greta, f. 18; 45.
Oscarsson, Märta Ingrid Margareta, f. 10; 45.
Eliasson, Emmy Ann-Mari, G. H., f. 23; 45, *Västra Frölunda*.
Svensson, Karin Maria, f. 10; 45, *Västra Frölunda*.
 Två vakanta.
 Dessutom fem deltidanställda hemvårdarinnor.

Frälsningsarméns slumverksamhet

Slumverksamheten har till huvudsaklig uppgift att hjälpa och stödja fattiga och sjuka i alla åldrar och uppehålls till största delen genom frivilliga bidrag.

Stadens anslag till slumverksamheten i staden utgår årligen med 3.000 kr., som fördelas lika mellan de tre slumstationerna. Dessutom erhåller verksamheten anslag från Barnens dag, som för senaste redovisningsåret uppgick till 1.500 kr., fördelat på enahanda sätt.

Slumstationen vid 1:a Långgatan 36
 (öppnades 1891). Rt 14 23 35.

Föreståndarinna

Widstedt, Märta, f. 94; 43.

Slumstationen vid Karl Gustafsgatan 45
 (öppnades 1895). Rt 13 91 76.

Föreståndarinna

Jonson, Kristina (Stina), f. 87; 41.

Slumstationen vid Borgaregatan 18
 (öppnades 1897). Rt 15 09 68.

Föreståndarinna

Johansson, Anna Maria, f. 94; 44—.

De arbetslösas understödsbyrå

Haga Östergata 4 A. Expeditionstid kl. 9—11 och 17—19. Rt 13 07 72.

År 1922 bildades de arbetslösas förening, som den 1 oktober 1930 omorganiserades och då fick namnet De arbetslösas understödsbyrå. Dess uppgift är att samla i staden hemmahörande arbetslösa och nödhjälpsarbetare i en organisation vid sidan av resp. fackorga-

nisationer för att söka främja medlemmarnas intressen. Rätt till medlemskap tillkommer varje i staden hemmahörande arbetsför, arbetslös man och kvinna i åldern 18—60 år. Efter styrelsens prövning kunna yngre och äldre arbetslösa även vinna inträde.

Organisationens angelägenheter handhas av Göteborgs fackliga centralorganisations styrelse. Att tillsammans med revisorerna för Göteborgs fackliga centralorganisation årligen granska räkenskaperna utse stadsfullmäktige en revisor jämte suppleant.

Stadens anslag till hyresbidrag för år 1945 utgår med högst 432 kr.

Revisor

Svensson, Bernhard Harry, Expeditor, f. 99; 45— (vald av stadsf.).

Suppleant

Reuterfeldt, Carl-Fredrik, Köpman, f. 16; 45— (vald av stadsf.).

Föreningen Skyddsvärnet Göteborg

Expedition i Sociala huset. Öppen vardagar kl. 10—12 och torsdagar dessutom kl. 18—19.

Under juni—augusti stängd onsdagar och lördagar. Rt 11 21 11, 13 03 76, 11 69 17, föreståndaren 11 23 23.

Föreningen Skyddsvärnet Göteborg, som stiftades år 1914, har till uppgift att föranstalta om förundersökning i fråga om personer, som kunna bli föremål för villkorlig straffdom, samt att verka för främjande av räddningsarbetet bland nödställda, särskilt frigivna, villkorligt dömda och alkoholister. Samarbete äger rum med kungl. fängvårdsstyrelsen, centralföreningen till stöd för frigivna, fattigvården, arbetsförmedlingen, arbetslöshetsnämnden, allmänna hjälpföreningen, nykterhetsnämnden m. fl. institutioner.

Föreningens angelägenheter handhas av en styrelse av sju personer, valda för tre år i sänder. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1942—45, 1943—46 och 1944—47. Stadsfullmäktige äga att utse en revisor med suppleant för deltagande i granskningen av räkenskaperna och förvaltningen.

Bidrag till verksamheten lämnas förutom av staden även av staten och centralföreningen till stöd för frigivna.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 2.200 kr. under villkor att medlemsavgifter och gåvor under året uppgått till minst 2.000 kr.

Styrelse

Baagøe, Herman Theodor, J. K., Rådman, f. 95; led. 30—45, *Ordf.* 42—.

Pehrsson, Per, T. D., Prost, f. 67; led. 14—46, *v. Ordf.* 14—.

Dahlin, Gustaf Adolf Verner, f. d. Direktör, f. 84; led. 29—47, *Kassaf.* 29—.

von Sneidern, Nancy Sofia Elisabet, Fru, f. 70; 30—46.

Henriques, Mårten Ragnar, J. K., Advokat, f. 86; 37—47.

de Fine Licht, Holger Fritz Oscar, J. K., Rådman, f. 94; led. 42—45, *Sekr.* 42—.

Zetterlund, Carl Gustaf, Kapten, Fängelsedirektör, f. 87; 42—45.

Revisorer

Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K., Rådman, f. 88; 25—.

Mattsson, Anders Venzel, J. K., Rådman, f. 91; 42—.

Neptun, Jarl Robert Gunnar, Kontorist, f. 91; 45— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Lampers, Sven Eskil, J. K., Assessor, f. 04; 42—.

Lindgren, Tor Erik August, J. K., Notarie, f. 16; 45— (vald av stadsf.).

Arbetsutskött

Baagøe, Herman Theodor, J. K., Rådman (se ovan).

Pehrsson, Per, T. D., Prost (se ovan).

de Fine Licht, Holger Fritz Oscar, J. K., Rådman (se ovan).

Dahlin, Gustaf Adolf Verner, f. d. Direktör (se ovan).

Föreståndare

Ekström, Ludvig Konrad, Diakon, f. 90; 21.

Assistenter

Albrektson, Alfred Botvid, f. 94; 21.
Lång, Carl Sander, Diakon, f. 88; 23.
Reuterswård, Gerhard Ulf Carlsson,
 Diakon, f. 96; 27.
Detterborg, Bengt Gösta Valdemar, f. 08;
 31.

Extra assistenter

Gillberg, Märta Elisabet, f. 10; 43.
Gustafson, Sven Evald Rune, f. 20; 44.
Fast, Bertil Ingemar, f. 17; 44.
Bernvik, Rolf Bernhard, f. 06; 44.
Nordell, Stig Folke, f. 20; 44.

Alkoholistanstalten Västkusthemmet*Brännared, Sundholmen.*

Den 7 maj 1914 uppdrogo stadsfullmäktige åt fattigvårdsstyrelsen att till stadsfullmäktige inkomma med utredning och förslag angående upprättande för Göteborg av en vårdanstalt för alkoholister enligt lagen av den 30 juni 1913 (se under Göteborgs stads nykterhetsnämnd). I enlighet med fattigvårdsstyrelsens förslag beslöt stadsfullmäktige den 8 juni 1916, att en alkoholistanstalt skulle anordnas å stadens egendom Lärjeholm i Angereds socken under förutsättning bl. a., att kungl. socialstyrelsen hos Kungl. Maj:t tillstyrkte anstaltens erkännande såsom allmän enligt § 2 i ovan omnämnda lag. Reglemente antogs av stadsfullmäktige den 11 januari 1917 och fastställdes av Kungl. Maj:t den 25 januari 1918. Samtidigt erkände Kungl. Maj:t alkoholistanstalten såsom allmän enligt omnämnda lagrum.

Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 14 mars 1935 nedlades alkoholistanstaltens å Lärjeholm verksamhet den 1 juli 1937. Verksamheten övertogs samma dag av en för ändamålet bildad stiftelse, som inköpt egendomen Brännared i Öxnevala socken, där en av Kungl. Maj:t erkänd alkoholistanstalt med namnet Västkusthemmet öppnats. Anstalten är avsedd för vård av manliga alkoholister med företrädesrätt till 25 av anstaltens vårdplatser för i Göteborg hemortsberättigade.

Anstaltens styrelse består av ordförande, fyra ledamöter och två suppleanter, varav ordföranden och två ledamöter jämte en suppleant förordnas av Kungl. Maj:t för en tid av fyra år. Två ledamöter och en suppleant väljas av stadsfullmäktige i Göteborg för samma tid. För granskning av styrelsens förvaltning och räkenskaper utses årligen två revisorer, en av kungl. socialstyrelsen och en jämte suppleant av stadsfullmäktige i Göteborg.

Till verksamheten utgår från staten ett fast bidrag med 2 kr. per vårdplats och kr. 2,75 per dag och vårdad person. Därtill kommer en vårdavgift av 50 öre per dag, som i vissa undantagsfall utgår av statsmedel eller betalas av den intagne själv men i övrigt erlägges av Göteborgs stad eller annan den vårdades hemkommun.

Författningar m. m. Lag den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister (alkoholistlag). Kungl. kungörelse den 27 maj 1932 med vissa närmare bestämmelser rörande alkoholistvården. Kungl. kungörelser den 27 maj 1932 om statsbidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter och om statsbidrag till driftskostnader vid vissa alkoholistanstalter m. m., allmänna föreskrifter rörande erkända alkoholistanstalter den 23 december 1932 med däri den 11 december 1942 fastställda ändringar. Skärskilda föreskrifter för erkända alkoholistanstalten Västkusthemmet, fastställda av Kungl. Maj:t den 20 december 1935.

Styrelse

Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K.,
 Advokat, f. 85; led. 18—45, *Ordf.* 18—45,
 (förordnad av Kungl. Maj:t).
Hedvall, Jakob Julius, Byråföreståndare,
 f. 86; 32—45 (förordnad av Kungl. Maj:t).
Dyrendahl, Anders, Godsägare, Sund-
 holmen, f. 81; 37—45 (förordnad av Kungl.
 Maj:t).

Fredman, Anders Gustaf, Polisiskonstapel,
 f. 90; 33—48 (vald av stadsf.).
Frändberg, Carl Henrik Rudolf, Hand-
 lande, f. 91; led. 45—48, *Kassaf.* 45—
 (vald av stadsf.).

Suppleanter

Samuelson, Carl Hartvig, Nämndeman,
 Sundholmen, f. 86; 37—45 (förordnad av
 Kungl. Maj:t).

Stenberg, Johan Fredrik, Underingenjör.
h. stadsing.-kont., f. 90; 41—48 (vald av stadsf.).

Revisorer

Hagård, Seth Anders Alarik, Lasarettssyssloman, Riksdagsman, Borås, f. 88; 45— (utsedd av kungl. socialstyr.).

Ström, Anders Johan Tage, Syssloman, f. 01; 44— (vald av stadsf.).

Suppleant

Olovson, Sigurd, Lagerchef, f. 04; 44—, (vald av stadsf.).

Räkenskapsförare

Larsson, Ossian Fridolf, Kamrerare, f. 85; (18) 37.

Föreståndare

Sjösten, Johan Enok Ture, Diakon, f. 89; (26) 37.

Läkare

Lindström, Sven Paul, M. L., Provinsialläkare, Horred, f. 03; 42.

Husmoder

Wessberg, Magda Linnéa, f. 88; (29) 37.
Dessutom *vårdare* och *jordbrukspersonal* samt *köksbetjäning*.

Pensionsinrättningen för älderstigna eller sjukliga tjänare

Denna inrättning, som uteslutande grundar sig på enskilda donationer, stiftades den 1 december 1849. Stiftelsens huvudändamål är att utdela pensionsunderstöd till personer, vilka viss längre tid varit anställda såsom tjänare i familj inom Göteborgs samhälle men av ålder eller sjuklighet blivit oförmögna att fullgöra en tjänares åligganden samt icke äga tillräckliga enskilda tillgångar för sin bärgning. Dessutom må en mindre del av stiftelsens tillgångar användas till premier åt personer, som ännu äro i tjänst.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse, bestående av en kassaförvaltare och fyra andra ledamöter, vilka utses av stadsfullmäktige, kassaförvaltaren för ett år samt de övriga ledamöterna för fyra år sålunda, att vartannat år två väljas. Stadsfullmäktige utse därjämte årligen två suppleanter, därav en för kassaförvaltaren. Granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning verkställs av två revisorer, som det jämväl åligger att närvara vid pensionsutdelningarna, och vilka jämte en suppleant årligen utses av stadsfullmäktige för det kommande året. Ledamöterna i styrelsen äro valda för perioderna 1943—46 och 1945—48.

Stiftelsens tillgångar uppgå enligt senaste bokslut till 1.060.454 kr.

Stadgar, fastställda av stadsfullmäktige den 16 mars 1916.

Styrelse

Ekman, Carl Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; led. 13—46, *Ordf.* 35—.

Nordgrén, Johan Gustaf (Gösta), Konsul, Direktör, f. 75; led. 22—, *Kassaf.* 22—.

Lagerholm, Gustaf Emil, f. d. Skatteexekutor, f. 76; 37—48.

Carlsson, Anna Sofia, Fröken, f. 87; 41—48.

Elmgren-Warberg, Yrsa Ingun Maria, Fru, f. 08; 43—46.

Suppleanter

Kindal, Carl-Eric Frans Magnus, Direktör, f. 02; suppl. 37—, *Suppl. f. kassaf.* 37—.

Andersson, Alfhild Beata, Fru, f. 05; 41—.

Revisorer

Johansson, Sigvard Gunnar, Chaufför, f. 08; 44—.

Öberg, Anna, Fru, f. 87; 45—.

Suppleant

Olsson, Signe Teresia Arvida, Fru, f. 03; 45—.

Sekreterare

Frick, Ernst Otto Manfred, J. K., f. d. Rådman, f. 72; 07.

Göteborgs sjuksköterskors pensions- och understödsfond

Fonden grundades år 1892 genom insamling på listor, som inbragte 25.921 kr. Ändamålet var att försöka skaffa understöd eller pension till gamla, orkeslösa sjuksköterskor, begynnande med tillfälliga och fortsättande med årliga bidrag.

Styrelsen, bestående av åtta ledamöter, varav fyra skola vara kvinnor, med två suppleanter, varav en skall vara kvinna, utses av stadsfullmäktige för en tid av fyra år i sänder. Av ledamöterna böra om möjligt två vara läkare. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två revisorer med en suppleant. Ledamöterna äro valda för perioderna 1942—45, 1943—45, 1944—47 och 1945—48.

Genom senare tillkomna donationer uppgår fonden f. n. till omkring 95.000 kr. Åt var och en av 26 pensionärer utdelas numera årligen 200 kr. jämte ett kristidstillägg å 25 kr. fr. o. m. år 1943.

Stadgar, fastställda av stadsfullmäktige den 30 augusti 1900 med däri sedermera vidtagna ändringar.

Styrelse

von Friesen, Otto Bertil, M. L., Prakt. läkare, Riksdagsman, f. 01; led. 36—47, *Ordf.* 38—.

Tengroth, Sten, M. L., Prakt. läkare, f. 98; led. 40—45, *v. Ordf.* 44—.

Peterson, Johanna (Hanna) Maria, Fru, f. 90; 40—48.

Engblad, Augusta Vincenia, Fru, f. 93; 40—47.

Henriksson, Elof Henning, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 05; led. 40—48, *Kassaf.* 41—.

Alander, Gustaf Alvar, Byråföreståndare, f. 99; led. 41—46, *Suppl. f. kassaf.* 41—.

Broström, Maria (Marie) Elisabeth J:son, Fru, f. 00; 42—46.

Aurell, Irène Cecilia, Föreståndarinna, f. 05; led. 42—45, *Sekr.* 42—.

Suppleanter

Ewergård, Ivar Adolf, Stationsskrivare, f. 97; 41—.

Kjellén, Emma Margareta (Greta) Elisabeth, Fru, f. 91; 40—.

Revisorer

Hansson, Anna Elin Thyra, Sjukvårdsbiträde, f. 00; 43—.

Öberg, Anna, Fru, f. 87; 43—.

Suppleant

Stor, Agnes Marie, Fru, f. 93; 44—.

De blindas förening Hoppet u. p. a.

Sprängkullsgatan 15. Rt 119308, 110757.

Föreningen, som stiftades år 1914, utgöres av omkring 180 blinda (aktiva) och ett 70-tal seende (passiva) understödjande medlemmar och har till ändamål att bereda medlemmarna tillfälle att rådgöra och överlägga med varandra om allt, som rör de blindas gemensamma intressen, att tillhandahålla arbetsmaterial till billigt pris åt föreningens blinda medlemmar och avsätta alstren för deras verksamhet, att på annat lämpligt sätt stödja de blinda i deras strävan till självförsörjning, att, i den mån föreningens ekonomi tillåter, med gåvor stödja blinda behövande medlemmar och bereda dem uppmuntran och förströelse genom sång, musik, föredrag, deklamation m. m.

Verksamhetsområde är Göteborgs och Bohus samt Hallands län. Föreningen upprätthåller borstbinderi- och korgmakeriverkstad, materialdepå, minutaffär och bibliotek. Dessutom finnes en länfond, ur vilken lämnas räntefria lån till blinda medlemmar; hyresbidrag lämnas till medlemmar, som ha egen verkstad eller utöva hemarbete. Begravningshjälp lämnas till medlemmar, som uppfylla bestämmelserna härom.

Styrelsen består av nio ledamöter, fyra seende och fem blinda, som väljas för en tid av två år i sänder varav föreningen väljer sju och stadsfullmäktige två. Att jämte föreningens två revisorer granska styrelsens förvaltning äga stadsfullmäktige att utse två revisorer med en suppleant.

Stadens anslag för år 1945 utgår med högst 3.000 kr. efter 300 kr. per år för varje i Göteborg hemortsberättigad och vid föreningens verkstad sysselsatt blind under villkor att medlemsavgifter och gåvor under året uppgått till minst 3.000 kr.

Blinda styrelseledamöter

- Swenson**, Sven-Erik, Föreståndare, f. 14; led. 39—45, *Ordf.* 39—.
Edman, Adolf, Korgmakare, f. 82; led. 37—45, *Sekr.* 42—.
Larson, Johan Oscar, Borstbindare, f. 92; 38—46.
Andersson, Sven Artur, Borstbindare, f. 04; 42—46.
Sjögren, Frithiof Amandus, f. 06; 44—46.

Seende styrelseledamöter

- Dahlin**, Gustaf Adolf Verner, f. d. Direktör, f. 84; led. 33—46, v. *Ordf.* 36— (vald av stadsf.).
Romdahl, Axel Ludvig, F. D., Professor, f. 80; 27—45.
Svedberg, Alfred, Köpman, f. 71; led. 30—46, *Kassaf.* 30—.
Ekstedt, Astrid Elisabeth Åkesson-, Folk-skollärarinna, Fru, f. 90; led. 30—46, v. *Sekr.* 38— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Wahman**, Edvard (E r h a r d) Arvid Natanael, f. d. Stadsträdgårdsmästare, f. 75; 29—.
Ordqvist, Oscar Alvin Zakarias, F. K., Ämneslärare, f. 85; 36—.
Liljegren, Gustav Adolf, Borstbindare, f. 93; 43—.
Svensson, Ruth Hildegard, Fru, f. 98; 44—.

Revisorer

- Norgren**, Carl Filip, Förste kontorist, f. 87; 37—.
Gustafsson, Carl Petter, Revisor, f. 88; 41—.
Engdahl, Anna, Fru, f. 95; 43— (vald av stadsf.).
Werlin, Albert Egon, Grovarbetare, f. 15; 44— (vald av stadsf.).

Suppleanter

- Andersson**, Anton Emanuel, Kontorist, f. 81; 41—.
Bergendahl, Märtha, Fru, f. 03; 44— (vald av stadsf.).

Dövstumföreningen i Göteborg

Dövstumföreningen, som stiftades den 27 maj 1912, är en sammanslutning av inom Göteborg och dess närmaste grannskap boende dövstamma över 16 år, och har till ändamål att i mån av tillgångar genom lån understödja behövande dövstamma medlemmar, genom passande bibliotek, föredrag och samkväm verka uppfostrande i sedligt och allmänbildande syfte och i övrigt på allt sätt vara de dövstamma till hjälp och råd.

Styrelsen består av sju ledamöter med två suppleanter. Av revisorer äga stadsfullmäktige utse en med en suppleant.

Föreningens fonder uppgå f. n. till omkring 16.000 kr.

Stadens anslag utgår årligen såsom hyresbidrag med 1.000 kr.

Styrelse

- Ericsson**, Kurt Bror Emanuel, Sadelmakare, f. 07; led. 32—, *Ordf.* 39—.
Andersson, Carl Daniel, Kontorist, f. 85; led. 12—, v. *Ordf.* 39—, *Hedersledamot.* föreningens stiftare.
Dahlqvist, Nils Gösta, Skräddare, f. 06; led. 31—, *Kassaf.* 39—.
Theander, Stig Emil, Byggnadssnickare, f. 09; led. 31—, *Sekr.* 39—.
Hansson, Sten, Skräddare, f. 09; 40—.
Svensson, Olof, Tobaksarbetare, f. 00; 40—.

- Afzelius**, Greta, Fröken, f. 88; 40—.

Suppleanter

- Claesson**, Gustaf, Metallarbetare, f. 11; 39—.
Olsson, Anders Johan, Skoarbetare, f. 81; 42—.

Revisor

- Lundqvist**, Folke Wilhelm Bernhard, Postjänsteman, f. 06; 45— (vald av stadsf.).

Suppleant

- Borin**, Karin Elisabet, Fru, f. 86; 45— (vald av stadsf.).

Stiftelsen skolhemmet för dövstamma småbarn

Västra Skansgatan 1 B. Expeditionstid kl. 13—15. Rt 17 59 20.

Skolhemmet för dövstamma småbarn har till ändamål att bereda vård åt sådana dövstamma småbarn, som mottagits till undervisning i förskolan för dövstamma och som ej äro bosatta i Göteborg. (Förskolan se sid. 186).

Da särskilda skäl föreligga, mottagas dock även barn från Göteborg.

Styrelsen består av minst fem ledamöter samt en suppleant. Minst två revisorer utses årligen av svenska föreningens för dövas väl lokalförening i Göteborg. Dessutom utse stadsfullmäktige en revisor med suppleant för granskning av styrelsens räkenskaper.

Anslag från staden utgår för år 1945 med 1.000 kr.

Styrelse

Henning, Esther Martha Brynhilda, M. D., Prakt. läkare, Hålsingborg, f. 81; led. 28—, Ord. 28—.

Koch, Agathe Annie Marianne, Skolföreståndarinna (se nedan) led. 28—, Sekr. o. kassaf. 28—.

Henriques, Agnes, M. L., Prakt. läkare, f. 93; 28—.

Abrahamsson, Alma Sofia, Fröken, f. 06; 40—.

Zandhers, Elisabeth, Fröken, f. 92; 42—.

Suppleant

Frändberg, Daniel (D a n), Ingenjör, f. 91; 43—.

Revisorer

Anderström, Ebbe I g o r Andreas, Direktör, f. 80; 28—.

Wikland, H j a l m a r, Kamrer, f. 77; 28—.

Johansson, Gerda Teresia, Fru, f. 99; 45— (vald av stadsf.).

Suppleant

Mattsson, Magni Sigrid Dagmar, Fröken, f. 13; 45— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

Koch, Agathe Annie Marianne, f. 76; 28.

Föreningen till förmån för dövstumma i fjärde distriktet

Västra Skansgatan 1 B. Rt 17 59 20.

Föreningen, som bildades 1906, omfattar Göteborgs och Bohus, Hallands, Älvsborgs samt Skaraborgs län. Föreningen har till uppgift att stödja de dövstumma inom området efter utträdet ur skolan i såväl andligt som materiellt avseende.

Styrelsen har sitt säte i Vänersborg. Stadsfullmäktige äga att utse en revisor med en suppleant att deltaga i granskningen av styrelsens förvaltning.

Stadens anslag utgår såsom hyresbidrag årligen med 360 kr.

Styrelsens ombud i Göteborg

Koch, Agathe Annie Marianne, Skolföreståndarinna, f. 76; 06.

Revisor

Magner, Nils Robert, Avdelningschef, f. 03; 43— (vald av stadsf.).

Suppleant

Dahlgård, Harry Alexius, Förste kon-
torsskrivare, f. 96; 43— (vald av stadsf.).

Skol- och vårdhemmet Stretered

Källered. Rt 88.

Anstalten startades år 1894 som privatanstalt å Nya Varvet. År 1895 flyttades den till sin nuvarande plats å Stretered's egendom i Källered's socken, och den 1 januari 1900 övertogs den av Göteborgs stad och Göteborgs och Bohus läns landsting. Anstalten, som började med en enda avdelning, har växt ut till att numera omfatta dels *skolhem*, delat på försöksavdelning, egentlig skolavdelning och arbetshem, med tillsammans 204 elevplatser, dels *asyl för obildbara sinnslöa* med 60 platser. Samtliga avdelningar äro för både manliga och kvinnliga elever. Elever mottagas endast från Göteborgs stad och övriga delar av länet.

Anstaltsdriften finansieras medelst dels årsavgifter, som erläggas för varje elev med belopp, f. n. varierande mellan 150 och 700 kr., dels statsbidrag, dels anslag från Göteborgs stad och landstinget.

Styrelsen består av sex personer, varav tre väljas av stadsfullmäktige och tre av landstinget så, att vardera huvudmannen varannan gång väljer två ledamöter och varannan en. Man-

dattiden är fyra år. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—46 och 1945—48. Därför väljas för fyra kalenderår två suppleanter, en av landstinget och en av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige och landstinget utse årligen vardera en revisor jämte suppleant för granskning av anstaltens räkenskaper och förvaltning.

För avgörande av frågor, som rör anstaltens ekonomi m. m., vari huvudmännen fatta olika beslut, är tillsatt en gemensam nämnd med fem ledamöter från vardera huvudmannen, valda för ett år.

Anslag för år 1945: Av staden 223.196 kr., av landstinget 187.168 kr.

Reglemente för anstalten fastställt att gälla fr. o. m. 1925, kompletterat år 1928.

Styrelse

Cewers, Albert Gotthard, Konsul, Disponent, Mölndal, f. 87; led. 33—48, *Ordf.* 40—, *Led. av arbetsutskottet* 40— (vald av landstinget).

(valda av stadsfullmäktige)

Nyberg, Karl Helge, Yrkeslärare, Stadsf., f. 99; led. 39—46, *v. Ordf.* 43—, *Led. av arbetsutskottet* 43—.

Sjöström-Bengtsson, Anna Maria, Lärarinna, Fru, Riksdagsled., f. 89; 37—46.

Anerup, Ernst Bertil, Kassör, f. 95; led. 40—48, *Kassakontrollant* 40—.

(valda av landstinget)

Svensson, Gustav Patrik, Agent, f. 84; 44—46.

Johnsson, Oscar Edvin, Lantbrukare, Mölndal, f. 95; 45—48.

Suppleanter

Olegård, Johan Alban, Folkskollärare, f. 86; 40—48 (vald av stadsf.).

Andersson, Gösta Ludvig, Pappersbruksarbetare, Riksdagsman, Mölndal, f. 04; 44—46 (vald av landstinget).

Revisorer

Krook, Torsten Roger, Disponent, f. 04; 44— (vald av stadsf.).

Östgård, Carl Adolf, Folkskollärare, Hovgården, f. 94; 45— (vald av landstinget).

Suppleanter

Johansson, Erik Gösta Evald, Brandman, f. 05; 44— (vald av stadsf.).

Eriksson, Gustaf Gunnar, Bankkamrer, Dingle, f. 03; 45— (vald av landstinget).

Sekreterare

Anstaltens föreståndare, se nedan.

Den gemensamma nämnden

Ordförande

Landshövdingen i Göteborgs och Bohus län.

Ledamöter

(valda av stadsfullmäktige)

Olson, Birger August Gotthard, Verkmästare, f. 85; 31—.

Ögård, Noak Anton, J. K., Advokat, f. 91; 33—.

Larsson, Signe Beatrice, Fru, f. 96; 39—.

Rietz, Aina Cecilia, Sjuksköterska, f. 85; 39—.

Kristiansson, Elin Paulina, Fru, f. 94; 41—.

(valda av landstinget)

Carlsten, Ernst Georg, Häradsarkivar, Uddevalla, f. 81; 37—.

Johnsson, Gustav Emil, Socialvårdsassistent, Mölndal, f. 85; 30—.

Hanson, Frans Einar, Fiskare, Riksdagsman, Hönö, f. 90; 36—.

Larsson, Axel Joel, Vävlagare, Mölnlycke, f. 82; 39—.

Dahlén, Lars Filip Georg, Abonnentchef, f. 86, 43—.

Föreståndare

Fridolf, Gustav Åke, f. 89; 37.

Läkare

Malmström, Eric T:son, M. L., Prakt. läkare, Mölndal, f. 97; 28.

Tandläkare

Palmer, Erik Gustav, f. 99; 30.

Husmoder

Carlsson, Anna-Maria (Ann-Mari), f. 86; 32.

För skol- och arbetshemmen äro därjämte anställda: sex lärarinnor i läsämnen, fyra lärarinnor i övningsämnena, fyra lärare, därav en i träslöjd, en i skomakeri, en i trädgårds-

skötsel och en i jordbruk, en *kassörskå*, två *avdelningsföreståndarinnor*, en *tillsyningsman*, 15 *vårdarinnor*, en *eldare*, en *vaktmästare*, en *gårdskar*, fem *sömmerskor*, en *tvättföreståndarinna*, en *kokerska*, en *bagerska* och 18 *köks-m. fl. biträden* samt en *trädgårdslärling*.

För *asylen* äro därjämte anställda: en *över-sköterska* tillika anstaltens sjuksköterska, nio *vårdarinnor*, tre *vårdarinnebiträden* och en *sömmerska*.

För *egendomen* äro jämväl anställda: två *jordbruksarbetare* och en *ladugårdsskötare*.

Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne

Skeppsbroplatsen 1. Rt 13 22 09.

De stormiga dagarna den 9 och 10 september 1903 och alla de tragiska skeppsbrott, som då inträffade vid västkusten, föranledde Sveriges allmänna sjöfartsförening att vid sitt årsmöte den 18 april 1904 föranstalta om åtgärder för räddning av skeppsbrutna utmed de svenska kusterna. En kommitté tillsattes omedelbart med uppdrag att verka för livräddningsväsendets befrämjande. För erhållande av medel härtill anskaffades s. k. livbåtssparbössor, som uppstattes på svenska rederi-, assurances- och skeppsmäklarekontor samt i kajutor och salonger på svenska fartyg. Genom bidrag, som sålunda inflöt, och särskilda gåvor upprättades samma år tre fullständiga livräddningsstationer.

Den 1 juni 1907 beslöts vid sammanträde i Stockholm att bilda ett större för Sveriges kuster verksamt livräddningssällskap, som erhöll namnet Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne. Sällskapet har hittills anlagt 19 livräddningsstationer för en kostnad av 796.000 kr. På bohuslänska kusten har sällskapet två större patrullerande motorlivbåtar. Dessa båtar gå ut, så snart storm eller osiktbart väder inträffar, för att söka avvärja skeppsbrott och — om detta ej lyckas — rädda nödställda. Därjämte bistå livbåtarna fiskare på olika sätt, när så behöves, samt transportera skärgårdsbor till läkare. Patrulleringen, som f. n. även inriktas på att observera och oskadliggöra minor, är under rådande förhållanden en beredskapsåtgärd av ännu större vikt än eljest och av stor betydelse för sjötrafiken till och från Göteborg.

Styrelsen består av 25 personer från olika delar av Sverige. Av styrelsens medlemmar, som väljas för fem år i sänder så att årligen fem ledamöter stå i tur att avgå, skola minst 12 vara bosatta i Göteborg, där styrelsen f. n. har sitt säte. En av styrelsen utsedd ombudsman ombesörjer verkställandet av fattade beslut. För granskning av sällskapets förvaltning utses två revisorer, varav den ene bör vara auktoriserad.

Till sällskapets verksamhet — som från början uppehölls helt genom frivilliga bidrag från enskilda och företag, fartygsbesättningar, sjöfolkets organisationer m. fl. — lämnas numera även bidrag från kommuner och landsting, därav från Göteborg sedan år 1940.

Anslag av staden utgår för år 1945 med 2.000 kr.

Styrelse

Jonsson, Axel, Konsul, Verkst. direktör, f. 88; led. 36—48, *Ordf.* 41—.

Lundmark, Sven Einar Justus, Hamnkapt. f. 91; led. 37—45, *v. Ordf.* 41—.

Johnson, Axel Axelsson, Generalkonsul, Skeppsredare, Stockholm, f. 76; led. 42—46, *v. Ordf.* 42—.

Hammar, Hugo Gilius Eugen, Dr. Ing., f. 64; 07—45.

Lyth, Paul Wilhelm, Civilingenjör, Stockholm, f. 65; 07—47.

Hylander, Sven Torsten, Konsul, Grosshandlande, f. 73; led. 07—45, *Kassaf.* 07—.

Engberg, Karl Gunnar, Civilingenjör, Direktör, f. 84; 17—45.

Schéel, Paul Fritz Henrik, Redaktör, f. 78; 19—48.

Carlsson, Gunnar Fredrik, Generalkonsul, Skeppsredare, f. 87; 25—48.

Anderberg, John Nils Gunnar, Sjökapten, f. 81; 28—46.

Ekebohm, Oscar Fredrik, Kapten, Stockholm, f. 84; 31—49.

Högberg, Petrus Emanuel, Skeppsredare, Stockholm, f. 91; 31—46.

Lovén, Olaus Trygve, J. K., Försäkringsdirektör, Stockholm, f. 92; 35—46.
Lundgren, Sven Johan, Förbundsordförande, f. 88; 37—46.
Hoogland, Herman, Skeppsredare, Stockholm, f. 87; 38—47.
Fris, Agne Albert, Hamnkaptén, Stockholm, f. 89; 38—47.
Osvald, Gunnar Sixten, Sjökapten, Hamndirektör, f. 01; 40—49.
Bratt, Gustaf Adolf, Generalkonsul, Ryttmästare, f. 94; 42—49.
Hillerström, Otto Hilding, v. Konsul, Skeppsredare, Hålsingborg, f. 82; 43—49.
Magnusson, Robert Emanuel, Assuransdirektör, f. 83; 43—48.
Salén, Sven Gustaf, Skeppsredare, Stockholm, f. 90; 43—47.

Bökman, Karl Rudolf, Direktör, f. 95; 43—48.
Reuterskiöld, Herbert Fabian, J. K., Verkst. direktör, f. 96; 43—45.
Böös, Gunnar Mac Erik, J. o. F. K., Kommerseråd, Stockholm, f. 94; 44—47.
 En vakant.

Revisorer

Karlgren, Anton Nils Richard, Aukt. revisor, f. 99; 31—
Käll, Jacob Henrik, Konsul, Skeppsmåklare, f. 77; 42—.

Ombudsman

Hansson, Hans Hugo, Sjökapten, f. 06; 37.

Sekreterare

Mellander, Carl Einar Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; 41—.

Söderborgska m. fl. stiftelser

Söderborgska m. fl. stiftelser ha till huvudsakligt ändamål att med ränteavkastningen av de olika donationerna bidraga till understöd åt dels inom staden bosatta personer tillhörande pauvres honteux, företrädesvis kvinnor, och dels änkor efter eller ogifta döttrar till hantverkare, borgare, ämbets- eller tjänstemän.

Styrelsen, som har att förvalta Theodor Ferdinand Lefflers donation och stiftelsen Carl Fredrik Ljunggrens minne, fondmedlen för Augusta Mathilda Hernqvists donation, J. F. och L. E. Petterssons fond, Josefina Albertina Wennerlöfs fond och Augusta Elisabet Grönbergs fond, räntemåden till övriga här nedan upptagna donationer, ävensom dem, som kunna varda av stadsfullmäktige till styrelsens förvaltning överlämnade, utgöres av fem personer, bland vilka minst en hantverkare, valda av stadsfullmäktige för tre kalenderår, så att vart tredje år en ledamot och vartdera av de två övriga åren två ledamöter avgå och lika många inväljas. Styrelsen utser årligen inom sig ordförande och kassaförvaltare och gör om dessa val anmälan till stadsfullmäktige. För granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning utse stadsfullmäktige årligen två revisorer med en suppleant.

Vid förvaltningen skola lända till efterrättelse de i de olika stiftelseurkunderna givna föreskrifter, så ock de särskilda bestämmelser, som av stadsfullmäktige äro eller bliva meddelade.

Stiftelsernas, till ett antal av 21, sammanlagda fonder uppgå enligt senaste bokslut till 974.672 kr.

Reglemente för Söderborgska m. fl. stiftelsers styrelse, antaget av stadsfullmäktige den 11 november 1897.

Styrelse

Carlbring, Carl Gustaf Einar, Disponent, f. 80; led. 43—45, *Ordf.* 43—.
Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; led. 26—46, v. *Ordf.* 44—.
Lagerholm, Gustaf Emil, f. d. Skatteexekutor, f. 76; led. 29—46, *Kassaf.* 29—.
Dahlbom, Knut Emil, Sliparemästare, f. 84; led. 40—45, *Sekr.* 41—.

Thorburn, Bertil William, Direktör, f. 07; 44—47.

Revisorer

Gustafson, Carl Gustaf Alfred, Trädgårdsmästare, f. 99; 43—.
Johnson, Karl Gustaf Gunnar, Prokurist, f. 04; 44—.

Suppleant

Wångersjö, Folke Lennart, Spårvägs-konduktör, f. 11; 44—.

Söderborgska donationen grundades år 1875, då båtåldermannen Johan Andreas Söderborg och hans maka Johanna Sofia Rex i testamente donerade 30.000 kr. till en fond bärande deras namn, varav ränteavkastningen skall lika fördelas mellan tolv ogifta kvinnor, döttrar till i staden boende hantverksmästare, vilka på grund av själs- eller kroppssvaghet ej kunna förskaffa sig nödig utkomst, med företräde för ättlingar till donators brorsbarn, om de befinna sig i medellös belägenhet. Donationen uppgick enligt senaste bokslut till 35.078 kr.

Carl Fredrik Ljunggrens minne utgör en gåva om 5.000 kr. av änkefru Augusta Wilhelmina Ljunggren från år 1896, varav ränteavkastningen vid vinterns annalkande skall fördelas mellan tre kvinnor av bättre stånd med företräde för ogifta. En av pensionärerna, vilka fru Ljunggren utsågo under sin livstid, fröken Hulda Billingsdahl, överlämnade 1915 2.000 kr. till fonden, varefter pensionärernas antal ökades till fyra. Donationen uppgick enligt senaste bokslut till 9.700 kr.

Sofia Wilhelmina Engblads donationsfond tillkom år 1892, då fröken Sofia Wilhelmina Engblad i sitt testamente förordnade, att hennes efterlämnade förmögenhet, sedan angivna dispositioner fullgjorts, skulle som en särskild fond, bärande donators namn, ställas under stadsfullmäktiges förvaltning, varav ränteavkastningen skulle utdelas såsom understöd till änkor tillhörande *pauvres honteux* med 200 kr. årligen. Donationen uppgick enligt senaste bokslut till 22.122 kr.

B. G. Gyllensténs tjänstemanna-, änke- och pupillfond har sitt ursprung från f. d. läroverksadjunkten fil. d:r Bengt Gomer Gyllenstén, som i sitt testamente av år 1887 med tillägg år 1890 förordnade att 40.000 kr. av hans kvarlätenskap skulle överlämnas till stadsfullmäktiges förvaltning för bildande av en pensionsfond, varav ränteavkastningen skulle utdelas till fyra behövande änkor med oförsörjda barn efter i staden bosatta och där i statens eller stadens tjänst anställda tjänstemän. Donator uttalade i sitt testamente önskvärdheten av att pensionärerna finge bibehålla utgående pensioner en följd av år, dock om ansökan från mera behövande inkommer, pension må tillfalla sådan behövande, utan hinder av förment anspråk från förutvarande pensionär. Pension utgår numera årligen med 600 kr. Pensionärer tillsättas årligen av stadsfullmäktige på förslag av styrelsen. Donationens kapital utgjorde enligt senaste bokslut 62.272 kr.

Syskonen Engblads donation inrättades år 1892, då fröken Sofia Wilhelmina Engblad i sitt testamente förordnade om avsättande av 50.000 kr. från hennes kvarlätenskap till en fond, benämnd Syskonen Engblads donation, varav ränteavkastningen skulle utdelas såsom understöd till obemedlade, äldre, ogifta döttrar efter högre ämbets- och tjänstemän eller borgare i staden med 200 kr. årligen till varje understödstagare. Som sökande efter testamentets bestämmelser sällan förekomma, anses dessa numera endast hava företräde till lediga pensionsrum. Donationen uppgick enligt senaste bokslut till 64.699 kr.

Augusta Mathilda Hernqvists donation tillkom år 1898, då änkefru Augusta Mathilda Hernqvist överlämnade ett belopp av 10.000 kr. till styrelsen med förordnande, att ränteavkastningen skulle halvårsvis utbetalas i lika andelar till fyra för arbetsamhet och hederlig vandel kända, i staden bosatta änkor tillhörande medelklassen och fyllda 50 år. Donationens kapital uppgick enligt senaste bokslut till 12.340 kr.

J. F. Petterssons och hans hustrus L. E. Pettersson, född Borgman, fond grundades år 1899, då av dessa makars sterbhus till styrelsen överlämnades enligt deras i livstiden uttalade önskan ett belopp av 3.000 kr., varav räntan skall utdelas till tre änkor eller döttrar till hantverkare, som äro i behov därav. Donationen uppgick enligt senaste bokslut till 4.260 kr.

Theodor Ferdinand Lefflers donation tillkom år 1884, då bagaremästaren Theodor Ferdinand Leffler i sitt testamente förordnade, att ett belopp av 10.000 kr. skulle tillfalla någon i staden befintlig styrelse för välgörenhetsinrättningar, varav ränteavkastningen skulle lika fördelas mellan två välkända, fattiga änkor, som fyllt 60 år, och fyra behövande, välartade, fader- och moderlösa barn, varav två gossar och två flickor. Understödstagarna skola vara födda i staden eller dess förstaders område med företräde för änkor och barn, som kunna styrka sin släktskap med donators farfader, mäklaren och skeppsklareraren Johan Hakon Leffler. Pensionerna till barnen utgå tills de fyllt 16 år. Donationens kapital uppgick enligt senaste bokslut till 13.266 kr.

Albertina Ringnér's donation har sitt namn efter fröken Albertina Ringnér, som i testamente av år 1885 förordnade, att ett belopp av 40.000 kr. av hennes kvarlåtenskap skulle avsättas till en fond, bärande hennes namn. På grund av klandertalan mot testamentet kom donationen endast att uppgå till en tredjedel av det testamenterade beloppet. Ränteavkastningen härå utdelas genom styrelsen för Söderborgska stiftelsen till ensamma, bättre, oförsörjda kvinnor i staden, dels som livstidspensioner uppgående till minst 200 kr. pr år och dels som tillfälliga understöd. Donationens kapital utgjorde enligt senaste bokslut 18.854 kr.

Martin Jakobssons pensionsfond tillkom genom att handlanden Carl Theodor Jakobsson i testamente av år 1898 förordnade, att sedan angivna dispositioner fullgjorts, boets övriga tillgångar skulle tillfalla Göteborgs stad för bildande av en fond med förutnämnda namn. Ränteavkastningen av fonden skall enligt testamentet utdelas som pensioner å 300 kr. vardera till i staden boende, till myndig ålder komna personer, som äro änkor eller döttrar till avlidna handlande eller hantverkare härstädes. Pensionärernas antal är för närvarande 27. Pensionsfonden uppgick enligt senaste bokslut till 178.271 kr.

Charlotta och Emilia Jungbergs fond grundades av fröken Carolina Emilia Jungberg, som i testamente år 1895 förordnade, att, sedan angivna dispositioner fullgjorts, boets övriga tillgångar skulle tillfalla en fond med förutnämnda namn. Ränteavkastningen av fonden skall enligt testamentet fördelas i två delar, av vilka den ena delen genom styrelsen för Söderborgska stiftelsen skall utdelas såsom understöd åt därav förtjänta, i staden boende personer, som tillhöra pauvres honteux, och den andra delen tillfalla styrelsen för sällskapet De fattiges vänner för sällskapets verksamhet. Fonden uppgick enligt senaste bokslut till 121.187 kr.

Johan Sjöholms nödhjälpsfond bär sitt namn efter direktören Johan Sjöholm, som på sin 60-årsdag överlämnade 5.000 kr. till Göteborgs stad med förordnande, att ränteavkastningen skulle utdelas såsom understöd åt arbetare vid Lindholmens mekaniska verkstad samt änkor och barn efter sådana arbetare, då yttersta behov därav föreligger. Understöd utdelas genom styrelsen för Söderborgska stiftelsen på förslag av styrelsen för verkstaden eller den tjänsteman, som därtill förordnas av verkstadens styrelse. Fondens kapital uppgick enligt senaste bokslut till 11.142 kr.

O. W. Hällströms donationsfond tillkom år 1904, då fröknarna Elisabeth Gregoria och Laura Henriette Hällström i gemensamt testamente förordnade, att deras kvarlåtenskap, sedan vissa dispositioner fullgjorts, skulle tillfalla Göteborgs stad för att som en särskild fond förvaltas under namn av O. W. Hällströms fond. Den årliga ränteavkastningen av fonden skall utdelas såsom understöd till sex å tio därav förtjänta, i Göteborg bosatta äldre personer tillhörande pauvres honteux med företräde för dem, som kunna åberopa

personlig vänskap eller förbindelse med donatorerna. Fonden uppgick enligt senaste bokslut till 92.069 kr.

Jaquette Virgins gåva är en fond, som tillkom år 1898 genom att fröken Jaquette Virgin i testamente förordnade, att ett belopp av 6.000 kr. skulle avsättas till en fond, varav årliga räntan skulle utdelas såsom pensioner åt äldre, fattiga sömmerskor. Kapitalet uppgick enligt senaste bokslut till 7.831 kr.

Bernhard Bengtssons understödsfond inrättades år 1908, då änkefru Amalia Bengtsson, f. Kjellgren, i testamente förordnade, att hennes kvarlätenskap, sedan vissa legat utgått, skulle tillfalla en fond med ovanstående namn, varav den årliga ränteavkastningen skulle utdelas till härstädes boende nyktra, ordentliga och behövande fabriksarbetare och fabriksarbeterskor, som sakna förmåga att förtjäna sin dagliga nödortf, med företrädare för vid I. Dahlander & C:s tapetfabrik anställda. Fonden uppgick enligt senaste bokslut till 39.076 kr.

Trägårdhska donationsfonden tillkom år 1918, då fröken Anna Trägårdh till stadsfullmäktige överlämnade ett belopp av 25.000 kr., varav ränteavkastningen skall utdelas till personer tillhörande pauvres honteux. Fonden uppgick enligt senaste bokslut till 27.060 kr.

Josefina Albertina Wennerlöfs fond grundades år 1903, i det att fröken Josefina Albertina Wennerlöf i sitt testamente förordnade, att hennes kvarlätenskap skulle tillfalla Göteborgs stad för bildande av en fond med ovannämnda namn, varav ränteavkastningen halvårsvis skulle utdelas till fyra i staden boende ogifta kvinnor, kända för arbetsamhet och hederlig vandel och tillhörande borgare- eller hantverksfamiljer samt fyllda 50 år. Fondens kapital utgjorde enligt senaste bokslut 32.022 kr.

Georg Bismarcks understödsfond tillkom år 1917, då direktören Fredrik Bismark i sitt testamente förordnade, att 150.000 kr. skulle vid hans död avsättas till en fond benämnd Georg Bismarcks understödsfond, varav årliga räntan skulle utdelas till personer som varit eller äro anställda hos firman A. J. G. Bismark & Co. eller efterföljare med årligt understöd av lägst 900 och högst 1.200 kr. Fonden, som år 1929 överlämnades till stadskassan, uppgick enligt senaste bokslut till 158.664 kr.

Bramstedtska donationen grundades år 1898, då änkefru Maria Christiana Bramstedt i sitt testamente förordnade, att hennes kvarlätenskap, sedan vissa förordnanden utgått, skulle tillfalla en fond med ovannämnda namn, varav årliga räntan med vissa inskränkningar skulle utdelas såsom understöd åt välkända, obemedlade, äldre ogifta döttrar efter ämbets- och tjänstemän eller köpmän i Göteborg med ett belopp av 200 kr. till varje understödstagare. Fonden, som år 1931 överlämnades till stadskassan, uppgick enligt senaste bokslut till 45.519 kr.

B. G. Gyllensténs fond för behövande f. d. tjänarinnor tillkom år 1887, med tillägg år 1894, då läroverksadjunkten doktor B. G. Gyllenstén i testamente förordnade, att hans tjänarinnor för sin återstående livstid skulle uppbära räntan av resp. 8.000 och 4.000 kr., varefter sammanlagda beloppet 12.000 kr. skulle bilda en pensionsfond för gamla kvinnliga tjänare på sådant sätt, att årliga räntan skulle givas som understöd åt en eller tvenne behövande f. d. tjänarinnor. Fondens kapital uppgick enligt senaste bokslut till 13.865 kr.

Augusta Elisabet Grönbergs fond inrättades då styrelsen för Söderborgska m. fl. stiftelser den 15 november 1940 från änkefru Augusta Elisabet Grönbergs, född Palm, stärbhus mottog ett belopp av 4.973 kr., varav räntan årligen skall utdelas till fattiga sömmerskor i Göteborg. Fonden uppgick enligt senaste bokslut till 5.375 kr.

Otto och Anna Platins fond

I testamente av den 21 januari 1910 förordnade Otto och Anna Platin att, sedan två fonder å vardera 100.000 kr. avsatts till »Carl G. Platins fond» och »August Krügers fond», återstoden av deras kvarlätenskap skulle tillfalla staden och förvaltas som en fond, benämnd Otto och Anna Platins fond. Den årliga avkastningen skulle användas för befrämjande av upplysning och uppfostran av ungdom, tillhörande de mindre bemedlade klasserna i Göteborg, t. ex. för upprättande eller stödjande av yrkesskolor, andra uppfostrings- och undervisningsanstalter i Göteborg eller av institutioner därstädes, avsedda för sådan ungdoms fysiska uppfostran och vård eller såsom understöd till välartade och begåvade yngre personer för att bereda dem tillfälle att vere sig här i landet eller i utlandet vinna utbildning i yrke eller näring eller vetenskaplig verksamhet.

Genom testamente den 26 maj 1937 förordnade Anna Platin med upphävande av vad hon för sin del bestämt i tidigare upprättade testamente samt för de delar av kvarlåtenskapen, varöver hennes avlidne man ej kunnat disponera, att återstoden av kvarlåtenskapen skulle avsättas till en av henne grundad stiftelse. Avkastningen därav skall utdelas till i Göteborg boende äldre personer, som äro att räkna till egentliga *pauvres honteux*. Understödsbeloppen skola utgöra 500 kr. per år och person, medan den del av avkastningen, som icke uppgår till 500 kr., reserveras till påföljande år. Understödstagares namn skall hemlighållas.

Fonden uppgick den 1 januari 1945 till 48.487 kr.

Styrelsen består av tre av stadsfullmäktige valda ledamöter med en suppleant och väljes för tre år i sänder. Dessutom utse stadsfullmäktige två revisorer och en suppleant att granska styrelsens räkenskaper.

Styrelse

Nolmark, Carl Mauritz, Mättningsman, f. 06; led. 45—46, *Ordf.* 45—.

Lesslie, Hildur Annie Beatrice, Fru, f. 90; led. 43—46, *v. Ordf.* 43—.

Ingvarsson, Johannes Julius, f. d. Överlärare, f. 77; led. 40—46, *Kassaf.* 40—.

Suppleant

Melander, Gösta Louis, Ingenjör, Rektor, f. 92; suppl. 40—46, *Sekr.* 41—.

Revisorer

Andersson, Oskar Georg, Byggnadssnikare, f. 94; 44—.

Düring, Nils Folke, Kassör, f. 01; 45—.

Suppleant

Karlsson, Knut Anders Olof, Metallarbetare, f. 14; 45—.

Makarna Lindeqvists donationsfonder

Genom testamente den 18 februari 1920 förordnade f. seminarieföreståndaren Tycho Lindeqvist och hans hustru, att av deras behållna kvarlätenskap, sedan vissa legat utgått, 200.000 kr. skulle utgöra en fond, vars avkastning skall användas till upprättande och underhållande av ett hem för fattiga barn med begåvning ej understigande den normala. Fonden, som ej får minskas, utan som istället, om möjligt, årligen ökas med fem procent av nästföregående års ränteavkastning, skall förvaltas av stadsfullmäktige i Göteborg. Barnhemmets upprättande och vård skall uppdragas åt en styrelse, bestående av minst fem och högst sju ledamöter, vilka alla väljas av stadsfullmäktige.

Återstoden av kvarlåtenskapen skall utgöra en fond, som ställes under Göteborgs stadsfullmäktiges vård och förvaltning. Denna fonds avkastning skall i enlighet med de närmare

bestämmelser, som av stadsfullmäktige meddelas, huvudsakligen användas till understöd åt aktningvärdas änkor, undantagsvis även änklingar, med ett eller flera försörjda barn, men må ock i särdeles ömmande fall kunna användas till utpensionering i goda och aktningvärdas hem av barn, som äro i saknad av god föräldravård. Förvaltningen av sistnämnda donation handhaves av samma styrelse som ovanstående fond för upprättande och underhållande av ett hem för fattiga barn med iakttagande av stadsfullmäktiges beslut av den 4 maj 1944. Detta beslut innefattar bl. a. uppdrag åt drätselkammaren, å första avdelningen, att fortfarande och tillsvidare under enahanda ansvar och redovisningsskyldighet som för stadskassans tillgångar förvalta och på bästa sätt förränta ifrågakvarande donationsmedel, därvid drätselkammaren har att efter rekvisition av fondernas styrelse till denna utbetala tillgänglig avkastning å fonderna.

För granskning av styrelsens räkenskaper utse stadsfullmäktige två revisorer och en suppleant.

Fonderna uppgingo den 1 januari 1945 till 304.875 kr. resp. 36.729 kr.

Styrelse

Oljelund, Truls S t e f a n, Redaktör, f. 93; led. 44—45, *Ordf.* 45—.

Grafström, H e l g a Elisabeth, Folkskol-lärlarinna, Fru, f. 90; led. 44—45, *v. Ordf.* 45—.

Hedqvist, G u s t a f Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; 44—45.

Olsson, S t i n a Viola, Fru, f. 18; led. 44—45, *Kassaf.* 45—.

Genell, Hedvig Karin H i l l e v i, Fru, f. 08; 44—45.

Revisorer

Björk, Knut G ö s t a Harald, Murare, f. 15; 45—.

Leffler, Elisabet (L i s a), Civilingenjör, f. 11; 45—.

Suppleant

Lundgren, D a g a, Fru, f. 99; 45—.

Sekreterare

Pehrsson, Gustaf H a r r y, Kontorschef, f. 02; 45.

Osbeckska fonden

Osbeckska fonden, stiftad av handlanden Pehr Osbeck och hans maka Mary Ann Osbeck, f. Glendinning, i testamente av år 1884, består av till staden donerade medel samt de medel, som genom testamentets bestämmelser tilläggas fonden.

Enligt bestämmelserna skall en tiondedel av årliga ränteavkastningen tilläggas kapitalet och återstående ränteavkastningen fördelas sålunda, att två tredjedelar utdelas i form av pensioner åt älderstigna, aktningvärdas och i behov av ekonomiskt understöd varande personer, tillhörande handels- eller hantverksklassen, vilka under åtminstone större delen av sitt liv varit boende i Göteborg, med rätt för fondens styrelse att av berörda räntemedel även lämna understöd, genom gåvor eller räntefria lån, till i staden mantalsskrivna hantverkare för beredande av förlagsmedel. Återstående tredjedel av ränteavkastningen utdelas såsom understöd till föreningar eller enskilda anstalter, vilkas ändamål är att åstadkomma förbättring av medellösa barns hälsa.

Osbeckska fonden förvaltas av en av stadsfullmäktige för ett år i sänder vald styrelse, bestående av fem ledamöter med två suppleanter. Därjämte utse stadsfullmäktige årligen två revisorer med en suppleant. Fondens kapital, som förvaltas av drätselkammaren, uppgick enligt senaste bokslut till 560.289 kr. och utdelade understöd 1944 till 15.577 kr.

Författningar m. m. Pehr och Mary Ann Osbecks testamente av den 17 mars 1884. Reglemente för användningen och förvaltningen av Osbeckska fonden, antaget av stadsfullmäktige den 8 december 1898.

Styrelse

Ahlström, Blenda Hilda Nathalia, Fru, f. 77; led. 24—, *Suppl. f. Kassaf.* 30—, *Ordf.* 45—.

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurantföreståndare, f. 87; led. 30—, *v. Ordf.* 45—.

Segeberg, Johan August, Boktryckare, f. 90; led. 34—, *Kassaf.* 42—.

Swensson, Karl, Skräddaremästare, f. 83; 42—.

Sjöström, Hilda Elvira, Fru, f. 83; 45—.

Suppleanter

Antonson, John Thorsten, Direktör, f. 89; 34—.

Larsson, Elin Charlotta, Fru, f. 00; 45—.

Revisorer

Nilsson, Nils Bertil Roland, Målaremästare, f. 09; 44—.

Olsson, Åke Henry, Verkstadsarbetare, f. 08; 45—.

Suppleant

Strandell, Rune Edvard Wilhelm, Bokhandelsbiträde, f. 12; 45—.

Sekreterare

Köhler, Alice Eugenia Teresia, Lärarinna, Fru, f. 93; 40—.

Ernst Hansons och Amelie Barks donationsfonder

Kontorschefen *Ernst Hanson* förordnade genom testamente år 1911, att, sedan vissa legat utgått, återstoden av hans förmögenhet skulle tillfalla Göteborgs stad att förvaltas som en särskild fond under en särskild styrelse, bestående av fem personer. Av styrelsemedlemmarna, vilka väljas för tre år, utses tre av stadsfullmäktige, en av frimuraresamhällets i Göteborg barnhusdirektion och en av direktionen för Göteborgs stads barnhus. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två revisorer med en suppleant. Av den årliga ränteavkastningen av donationsfonden skola, sedan livräntor utgått, tre fjärdedelar tilläggas kapitalet, till dess detta uppnått 500.000 kr., och därefter en tredjedel till dess kapitalet uppgår till 800.000 kr. Den övriga behållna ränteavkastningen skall användas till understöd åt fattiga, i staden hemortsberättigade barn av familjer tillhörande *pauvres honteux*. Understöd, som pr barn och år icke får överstiga 300 kr., utgår till dess barnet uppnått den ålder, att det bör kunna försörja sig självt. Antalet understödda barn är för närvarande 10.

Fonden uppgick vid senaste bokslut till 412.639 kr. och utdelade understöd uppgingo till 2.400 kr.

Fru *Amelie Bark* förordnade i testamente år 1913, förutom övriga donationer, att ett belopp av 10.000 kr. jämte en henne tillhörig villafastighet i Gottskär skulle ställas under styrelsen för Ernst Hansons donationsfond för beredande av vård åt ensamma, obemedlade kvinnor, tillhörande *pauvres honteux*. Sedan Kungl. Maj:t beviljat av stadsfullmäktige framställd hemställan att få försälja fastigheten, på villkor att en tiondedel av årliga ränteavkastningen å försäljningssumman tilläggas kapitalet, utdelas ränteavkastningen i övrigt enligt testamentets bestämmelser som bidrag till sommarvistelse å landet till cirka 15 personer.

Fonden uppgick vid senaste bokslut till 40.077 kr. och utbetalda understöd till 1.650 kr.

Stadgar m. m. Ernst Hansons testamente av den 12 oktober 1911. Amelie Barks testamente av den 20 januari 1913 med av Kungl. Maj:t föreskrivna särskilda villkor. Reglemente för Ernst Hansons donationsfond, godkänt av stadsfullmäktige den 11 december 1913.

Styrelse

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; led. 14—46, *Ordf.* 14— (vald av stadsf.).

Carlson, Claes Hjalmar, f. d. Prakt. tandläkare, f. 58; led. 14—, *v. Ordf.* 14—, (vald av frimuraresamh:s barnhusdir.).

Rejner, Nils Johan, Bankkamrer, f. 85; led. 32—47, *Kassaf.* 32— (vald av stadsf.).

Björck, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; 35— (vald av dir. f. Göteborgs stads barnhus).

Lundström, Karl Gustav Bernhard, Målare, f. 83; 35—45 (vald av stadsf.).

Revisorer

Karlsson, Karl Fredrik, Kontorist, f. 15; 44—.

Krantz, Sune, Livsmedelsarbetare, f. 09; 45—.

Suppleant

Nordin, Folke Anton Emil, Revisor, f. 03; 45—.

J. C. E. Nolleroths donationsfond och donationen Fredrique Wohlfahrts stiftelse

I testamente av år 1889 förordnade lantbrukaren *J. C. E. Nolleroth*, att ett belopp av 100.000 kr. av hans kvarlåtenskap skulle tillfalla Göteborgs stad, varav ränteavkastningen skulle användas till uppfostran och vård av späda barn, vilkas föräldrar äro döda eller på grund av fattigdom ej kunna bereda sina barn uppfostran och vård. Fondkapital 237.593 kr.

Fröken *Fredrique Wilhelmina Wohlfahrt* förordnade i testamente av år 1889, att hennes kvarlåtenskap, sedan vissa andra donationer och dispositioner verkställts, skulle tillfalla Göteborgs stad för grundläggande av ett hem för fader- och moderlösa barn samt även sådana barn, vilka äro i avsaknad av omvårdnad. Nuvarande fondkapital 123.812 kr.

Den disponibla avkastningen går företrädesvis till sällskapet *Myrorna* samt till driften av stiftelsens hem för flickor i fastigheten *Lilla Torp* (se sid. 234).

Enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas de båda donationerna av en gemensam av stadsfullmäktige utsedd styrelse bestående av tre personer med en suppleant, vilka årligen väljas. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två revisorer med en suppleant.

Reglemente för styrelsen för *J. C. E. Nolleroths donationsfond* och donationen *Fredrique Wohlfahrts stiftelse*, antaget av stadsfullmäktige den 15 mars 1900 med ändring den 1 mars 1928.

Styrelse

Ahlberg, *Karl August*, Prost, f. 75; led. 27—, *Ordf.* 27—.

Nilsson, *Eric*, Avdelningschef h. barnavårdsn., f. 88; led. 27—, *Kassaf.* 27—.

Björklund, *Ernst Frithiof*, Direktör, f. 86; 42—.

Suppleant

Hedén, *Ingrid Alvide Elise (Tullan)*, Fru, f. 84; 42—.

Revisorer

Samuelsson, *Elsa Ingeborg*, Folkskollärarinna, f. 99; 44—.

Pettersson, *Bengt Erik*, Tulltjänsteman, f. 14; 45—.

Suppleant

Larsson, *Astrid Margareta*, Fröken, f. 15; 45—.

Sekreterare (arvode)

Claesson, *Erik Ragnar, J. K.*, f. d. Andre stadsfogde, f. 79; 14.

Clasefonden

Fonden grundades enligt bestämmelserna i handlanden *Carl A. Clases* testamente av den 15 april 1911. Ur denna fond utdelas årligen sedan år 1926 pensioner om 300 kr. till i Göteborg bosatta ogifta, medellösa kvinnor över 60 år, vilka »levat ett anständigt och strävsamt liv och själva försörjt sig». Den 31 december 1944 var antalet pensionärer 23.

Fonden förvaltas av en styrelse av tre ledamöter, som väljas av stadsfullmäktige för en tid av tre år i sänder. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två suppleanter för styrelsens ledamöter och för revision två revisorer med en suppleant. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Fonden uppgår f. n. till omkring 265.000 kr.

Författningar m. m. *Carl A. Clases* testamente av den 15 april 1911. Reglemente för Clasefonden, antaget av stadsfullmäktige den 4 januari 1912.

Styrelse

Holmgren, *Gustaf Fredrik*, Advokat, f. 80; led. 12—46, *Kassaf.* 12—, *Ordf.* 18—.

Ekstedt, *Astrid Elisabeth Åkesson*, Folkskollärarinna, Fru, f. 90; 42—47.

Hellers, *Hedvig Aurora Josefina*, Fru, f. 91; 43—45.

Suppleanter

Fridén, *Johannes Reinhold*, Handlande, f. 77; 25—.

Nyborg, *Tua Linnéa*, Fru, f. 10; 44—.

Revisorer

Bergström, *Olof Herbert*, Modellsnickare, f. 01; 45—.

Svensson, *Arne Bertil*, Kontorist, f. 08; 45—.

Suppleant

Norrlin, *Nils Yngve Lorentz*, Försäljare, f. 19; 45—.

Sekreterare

Brådfors, *Helge Ossian Valentin*, Kamrer, f. 01; 31.

C. G. Cederskogs donationsfonder

Dessa donationsfonder, grundade på tunnbindaremästaren Carl Gustaf Cederskogs testamente av den 11 maj 1906 och från vilka utdelningen av understöd tog sin början den 4 februari 1911, utgöras av hantverksfonden och barnafonden.

Hantverksfonden med ett kapital av cirka 25.500 kr., varav räntan utdelas enligt testamentets bestämmelser med ett årligt understöd av 100 kr. till två hantverksmästare, två hantverksmästareänkor eller ogifta döttrar efter hantverksmästare, två hantverksgesäller och två tjänarinnor eller f. d. tjänarinnor. För att komma i åtnjutande av understöd ur denna fond fordras att vara bosatt i Göteborg, hava fyllt minst femtiofem år eller vara av sjukdom oförmögen att försörja sig samt i behov av understöd. Äro två eller flera av sökandena lika kvalificerade, äger den företräde, som är född i Göteborg. Den som erhållit understöd ur denna fond behåller understödet under sin livstid, såvida han eller hon är därav i behov. Överskjutande ränteavkastning utdelas som extra understöd å 50 kr. årligen till personer av ovan nämnda slag.

Barnafonden med ett kapital av närmare 14.000 kr. utdelar årligen 100 kr. i uppfostringsbidrag till fem föräldralösa och fattiga barn. Dessa understöd få utgå så länge de användas på ändamålsenligt sätt intill slutet av det år, varunder barnet fyllt sexton år.

Styrelsen består av tre ledamöter, vilka skola vara hantverksmästare och utses av stadsfullmäktige för tre kalenderår. Suppleant för ledamöterna jämte två revisorer med en suppleant utses jämväl av stadsfullmäktige.

Stadgar m. m. Carl Gustaf Cederskogs testamente av den 11 maj 1906. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 16 maj 1907.

Styrelse

Person, Olof Albert, Målaremästare, f. 77; led. 37—45, *Ord.* 45—.

Gustafsson, Olof Bernhard, Skräddaremästare, f. 77; led. 45—47, *v. Ord.* 45—.

Erikson, Birger Kristian, Juvelerare, f. 90; led. 44—46, *Kassaf.* 44—.

Suppleant

Dahlbom, Knut Emil, Sliparemästare, f. 84; suppl. 39—46, *Suppl. f. Kassaf.* 44—.

Revisorer

Andersson, Anton, Handelsresande, f. 80; 41—46.

Sabel, Arnold Mauritz, Kammarkrivar, f. 10; 44—46.

Suppleant

Bruce, Ingalill, Korrespondent, f. 11; 44—46.

Ida Jonssons minne

Stiftelsen, som grundar sig på ett av Ida Adelaide Jonsson år 1905 upprättat testamente, har till ändamål att meddela årligt understöd åt fyra inom Göteborgs stad födda och boende obemedlade kvinnliga handelsbiträden, som genom sjukdom eller ålderdomssvaghets blivit urståndsatta att fortsätta med sin verksamhet. Fonden utgör f. n. omkring 20.000 kr.

Styrelsen, som består av tre personer, utses av stadsfullmäktige för tre kalenderår. Suppleanter för styrelseledamöterna ävensom två revisorer jämte en suppleant utses jämväl av stadsfullmäktige.

Stadgar m. m. Ida Jonssons testamente av den 26 september 1905. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 27 september 1906.

Styrelse

Gedda, Nils Ragnar, Handlande, f. 76; led. 37—45, *Ord.* 37—.

Landén, Ada Jutonia, Fru, f. 92; 39—47

Nilson, Hildegard Sofia, Kassörska, Fru, f. 88; 39—46.

*Suppleanter***Cardell**, Edit Katarina (Karin), Småskollärarinna, f. 95; 35—.**Anderson**, Rolf Gustaf, Ombudsman, f. 05; 39—.*Revisorer***Hermanson**, Signe Gunborg Teresia, Fröken, f. 13; 43—.**Carlsson**, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 44—.*Suppleant***Andersson**, Alice Ingegerd, Damfrisörska, Fru, f. 10; 44—.**Henrika Barks minne**

I testamente av den 20 januari 1913 förordnade fru Amelie Bark, att av hennes kvarlåtenskap 50.000 kr. skulle avsättas till en fond, benämnd Henrika Barks minne, varav årliga avkastningen skall användas sålunda, att räntan å 20.000 kr. överlämnas till kyrkorådet i Oscar Fredriks församling för att i poster å 25 kr. utdelas vid jul till behövande inom församlingen, samt räntan å 30.000 kr. överlämnas till styrelsen för sällskapet De fattiges vänner för att utdelas till behövande ensamma kvinnor eller änkor med ett eller flera barn inom pauvres honteux. Fonden utgjorde enligt senaste bokslut 50.971 kr.

För granskning av användningen av fondens avkastning tillsätta stadsfullmäktige en revisor jämte suppleant.

*Revisor***Palmqvist**, Nils, Metallarbetare, f. 01; 44—.*Suppleant***Hellström**, Asta Gunilla, Telefonist, f. 10; 44—.**Gustaf Malmgrens fond för behövande musici**

Musikdirektör Gustaf Malmgren och hans maka Fanny Malmgren, f. Schoug, förordnade i testamente år 1910, att efter deras död befintlig egendom, sedan personliga legat utdelats, skulle tillfalla en fond under benämningen Gustaf Malmgrens fond för behövande musici, stående under förvaltning av en särskild av stadsfullmäktige vald styrelse. Av räntan å donationen skall en sjättedel tilläggas kapitalet och återstoden utdelas till behövande musici enligt särskilda bestämmelser, och kan jämväl änka efter till understöd berättigad musiker erhålla understöd.

Styrelsen består av sju personer, varav minst halva antalet medlemmar skall utgöras av i Göteborg boende, i stadens eller statens tjänst anställda musici. Styrelsen samt två revisorer jämte en suppleant väljas av stadsfullmäktige.

Fondens kapital utgjorde enligt senaste bokslut 71.324 kr.

Stadgar m. m. Gustaf och Fanny Malmgrens testamente av den 9 juni 1910. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 10 januari 1924.

*Styrelse.***Höglund**, Erik Georg, Boktryckare, f. 94; led 32—, *Ordf.* 40—.**Carlsson**, Torsten Napoleon, Musikdirektör, f. 96; led. 37—, *v. Ordf.* 40—, *Sekr.* 40—.**Körling**, Sven Holger, Musikdirektör, f. 79; 23—.**Ahlberg**, Torsten Vincent, Tonsättare, f. 00; 39—.**Thalén**, Birgit Ingegärd, Fru, f. 11; 39—.**Holmsten**, Torsten Enar, Musikdirektör, f. 04; 40—.**Lundebj**, Svea Gabriella, Musikdirektör, f. 91; led. 40—, *Kassaf.* 40—.*Revisorer***Bergæus**, Karl Paul Napoleon Bergius, Gasverksarbetare, f. 16; 44—.**Brogren**, Carl Ludvig Harald, Kapten i reserven, Silversmed, f. 06; 44—.*Suppleant***Jansson**, Erik Torvald Douglas, Grovarbetare, f. 05; 45—.

7. Institutioner för beredande av bostäder och byggnadsverksamhetens befrämjande

Styrelsen för Robert Dicksons stiftelse

Kontor Haga Östergata 5. Rt 13 69 16.

Göteborgs stads arbetarebostäder, vilka utgjorde ursprunget till Robert Dicksons stiftelse tillkommo genom beslut å allmän rådstuga i Göteborg den 9 april 1847. De första av dessa arbetarebostäder uppfördes i Haga å de tomter, varest bl. a. Dicksonska folkbiblioteket nu ligger, och utgjordes av tio envånings trähus med vardera fyra enrumslägenheter. Byggnadskostnaderna till dessa fastigheter erhöles genom att enskilda personer tecknade ett 5 % obligationslån till staden å 75.000 riksdaler riksgäld, vilket lån från långivarnas sida var oupp-sägbart. På grund av det stora antal hyresansökningar till dessa lägenheter begärde arbetarebostädernas styrelse hos stadens dåvarande drätselkommission anvisning på tomter för upp-förande av flera hus och upplåt staden med anledning härav tomter vid Sprängkullsgatan, varest två större tvåvånings trähus med tillsammans 40 lägenheter uppfördes.

Den 22 februari 1856 voro stadens invånare kallade till allmän rådstuga för att höras med anledning av erbjudande av en donation för uppförande av arbetarebostäder på 100.000 riksdaler riksmünt från »en person, som ville vara okänd». Erbjudandet skedde genom d:r Charles Dickson till styrelsen för arbetarebostäder i Göteborg. Samtidigt hade samme donator till Carl Johans församling, då ännu ej införlivad med staden, överlämnat 50.000 riksdaler att förvaltas av en särskild styrelse, vilken i händelse av församlingens införlivning med staden skulle sammanslås med därvarande styrelse. I april 1856 överlät staden till arbetarebostädernas styrelse två kvarter mellan Nya Allén och Haga Nygata samt mellan Kaponnier- och Mellangatorna och uppfördes här år 1857 sex tvåvånings trähus å samma plats, där det nuvarande s. k. slottet i Haga är beläget. Av de till Carl Johans församling donerade medlen uppfördes fyra tvåvånings stenhus vid Amiralitetsgatan.

Genom skrivelse av den 28 januari 1859 förklarade herrar James, Edvard och Charles Dick-son, att de, för att uppfylla sin faders, grosshandlanden Robert Dickson, önskan, ville över-lämna 180.000 riksdaler riksmünt, varjämte de uttryckte den önskan, att man, då Robert Dicksons namn nu offentligen nämnts såsom den anonyme givaren av år 1856 och då dona-tionen nu uppginge till sammanlagt 330.000 riksdaler riksmünt skulle »såsom en gård till vår hädangångne faders minne» låta donationen få namn av *Robert Dicksons stiftelse*. På gemen-samt möte med styrelserna för arbetarebostäder i Göteborg och Carl Johans församling god-kändes förslag till en stiftelse med Robert Dicksons namn, vilket den 31 juli 1860 jämväl erhöil Kungl. Maj:ts godkännande.

Enligt reglementet har stiftelsen till ändamål att »bidraga till befordrandet av sedlighet och gudsfruktan hos arbetsklassen i Göteborg, för vilket ändamål stiftelsens tillgångar i första rummet böra användas till uppförande därtädes av sunda och väl försedda byggnader, som mot billiga villkor skola uthyras till bostäder åt välfrejdade, mindre bemedlade personer, företrädesvis gift arbetsfolk», varförutom sagda tillgångar även må »till någon del användas till sådana inrättningar, som i övrigt avse arbetsklassens förmån», och må för detta senare ändamål en tiondedel av behållna hyresavkastningen användas. Den övriga behållna hyres-avkastningen av stiftelsens byggnader är avsedd till byggnadsfond för sådana byggnader, som avses i donationen, så länge behov av sådana förefinnes.

Styrelsen för Robert Dicksons stiftelse, som i enlighet med ovannämnda beslut övertog förvaltningen av de genom donationen uppförda byggnaderna, övertog därjämte förvaltningen av de genom beslutet å allmän rådstuga år 1847 uppförda byggnaderna, ehuru dessa de första åren bokfördes särskilt. En fullständig införlivning med stiftelsen fingo de äldre byggnaderna först 1878, då byggnader och tomter överlämnades till stiftelsen emot en förbindelse från denna att betala det för bostädernas uppförande av staden lämnade lånet.

Stiftelsens styrelse påbörjade år 1859, samma år den trädde i funktion, uppförandet i Västra Haga av åtta tvåvånings stenhus med åtta enrumslägenheter i vardera. År 1870 uppfördes i Västra Brantdala fyra tvåvånings stenhus med ungefär samma inredning som de sist nämnda byggnaderna. Fem år senare inköptes flera tomter i Annedal, och byggdes här efter hand tio tvåvånings stenhus med dittills sedvanliga lägenhetstyper.

De äldsta arbetarebostäderna i Haga hava efter hand blivit rivna, och å tomterna äro uppförda år 1898 trenne tvåvånings stenhus och år 1904 åtta tvåvånings stenhus. De för stiftelsens räkning senast uppförda byggnaderna äro belägna i Majornas tredje rote och bestå numera av 13 sammanbyggda med moderna bekvämligheter inredda landshövdingehus, omfattande hela kvarteret Vagnborgen.

Stiftelsens byggnader uppgå f. n. till 51 med ett sammanlagt taxeringsvärde av 2,532,500 kr. Sammanlagda antalet lägenheter uppgår till 426, varav 231 lägenheter om ett rum och kök, 14 lägenheter om ett rum, kammare och kök, 177 lägenheter om två rum och kök samt fyra spisrum. Förbindelsen mellan stiftelsens styrelse och dess hyresgäster samt den närmare uppsikten över byggnaderna och ordningen inom desamma handhaves av en inom styrelsen utsedd fastighetsnämnd, för vilken särskild instruktion av styrelsen är fastställd. Nämnden biträdes av en av styrelsen utsedd vicevärd.

Stiftelsen förvaltas av en av stadsfullmäktige tillsatt styrelse bestående av nio ledamöter, varav en kassaförvaltare, vilka av stadsfullmäktige utses, kassaförvaltaren för ett år samt de övriga åtta ledamöterna för fyra år, sålunda, att årligen två avgå och två inväljas. Bland nämnda åtta ledamöter utse stadsfullmäktige årligen en att vara kassaförvaltarens suppleant. Styrelsen utser av sina ledamöter en fastighetsnämnd bestående av tre ledamöter och en suppleant. För granskning av styrelsens räkenskaper välja stadsfullmäktige årligen tre revisorer med suppleanter. Nuvarande ledamöter i styrelsen äro valda för perioderna 1942—45, 1943—46, 1944—47 och 1945—48.

Genom av styrelsen vald biblioteksnämnd, vilket val skall underställas stadsfullmäktiges prövning, förvaltar styrelsen det stiftelsen tillhöriga folkbiblioteket, Dicksonska folkbiblioteket, samt på uppdrag av stadsfullmäktige stadens folkbibliotek i olika stadsdelar. Biblioteksnämnden, för vilken särskild instruktion utfärdats, har genom uppdrag av stadsfullmäktige, såsom särskild styrelse, jämväl överinseendet av verksamheten vid stadens läs- och väntrum (se närmare under kap. IX).

Författningar m. m. Reglemente för Robert Dicksons stiftelse, fastställt av Kungl. Maj:t den 22 december 1898 med ändring den 24 januari 1902. Instruktioner för fastighetsnämnden och kamreraren vid Robert Dicksons stiftelse, antagna av styrelsen den 14 maj 1928.

Styrelse

Johansson, John Abraham, Föreståndare, f. 82; led. 24—47, *Ordf.* 39—.

Sefve, Sven Ivar, F. D., Rektor, Riksdagsman, f. 86; led. 38—45, v. *Ordf.* 39—.

Lagerholm, Gustaf Emil, f. d. Skatteexekutor, f. 76; led. 23—, *Kassaf.* 36—.

Pettersson, Algot Isidor, Murare, f. 86; 26—45.

Dickson, George Edward Herbert, Bankdirektör, f. 98; 32—38, 39—47.

Alderstam, Nils Olof, Ingenjör, f. 97; led. 38—46. *Suppl. f. kassaf.* 42—.

- Ryberg**, Alma Josefina, Föreståndarinna, f. 00; 40—48.
Pineus, Kaj Ludvig Arbo, J. K., Dispschör, f. 05; 42—48.
Nilsson, Bror Arthur, Metallarbetare, Stadsf., f. 89; 43—46.

Fastighetsnämnd

- Johansson**, John Abraham, Föreståndare (se ovan) led. 25—, *Ord.* 25—.
Alderstam, Nils Olof, Ingenjör (se ovan) 40—.
Pettersson, Algot Isidor, Murare (se ovan) 43—.

Suppleant

- Lagerholm**, Gustaf Emil, f. d. Skatteexekutor (se ovan) 43—.

Revisorer

- Thalén**, Birgit Ingegärd, Fru, f. 11; 42—.
Hanson, Nernst Justus, Arkitekt, f. 95; 44—.
Lidström, Sixten Vilhelm, Kranförare, f. 06; 45—.

Suppleanter

- Carlson**, Karl Hilding, Avdelningsföreståndare, f. 06; 42—.
Karlsson, Karl Fredrik, Kontorist, f. 15; 44—.
Olsén, Albert Magnus Natanael, Bageriarbetare, f. 04; 45—.

Sekreterare

- Torkeli**, Einar Edmund, J. o. F. K., Stadsassessor, f. 00; 41.

Vicevärd

- Olsson**, Oscar Alfred, 06; 43.

Broströmska stiftelsen

Kungsladugårdsgatan 25. Rt 14 40 42.

Broströmska stiftelsen har tillkommit genom en donation den 10 april 1920 å 2.000.000 kr. av skeppsredaren Dan Broström och fru Ann-Ida Broström, grosshandlanden J. Albert Janson och fru Elin M. Janson, f. Broström, samt major Herbert Jacobsson och fru Karin Jacobsson, f. Broström, till hufvudstämman av minnet av framlidne skeppsredaren Axel Broström och hans maka Mathilda Broström.

Stiftelsens ändamål är att efter uppförande av bostadshus uthyra bostadslägenheter till i Göteborg hemmahörande personer, som äro eller varit sjöfarande av befäls- eller manskapsklassen, eller deras änkor, eller som innehava eller innehaft anställning vid de mekaniska verkstäderna i Göteborg, vid Göteborgs hamn och dess förvaltning ävensom vid Göteborgs tullverk, järnvägar, post-, telegraf- och kommunalförvaltning och som på grund av ålder eller sjukdom ej längre kunna fullgöra sin tjänst eller utöva sitt yrke och till följd därav behöva samt genom företeende av goda vitsord eller eljest kunna anses vara förtjänta av fri bostad eller förmånen av billiga hyror. Av nyssnämnda personer skola enligt reglementet i främsta rummet änkor efter sjöfarande och bland dem särskilt de, som under makens livstid haft fri bostad uti sjömannasällskapet stiftelse, hava företrädesrätt till erhållande av lägenhet inom stiftelsen, varefter dylik företrädesrätt skall vid i övrigt lika behov och vitsord tillkomma dem, som innehava eller innehaft anställning vid de Broströmska rederierna eller därtill anslutna mekaniska verkstäder. Den sålunda stadgade företrädesrätten skall dock gälla allenast högst hälften av samtliga lägenheter. Av donationen har ett belopp av 250.000 kr. avsatts till en fond, benämnd Broströmska stiftelsens understödsfond, varå årliga räntan, minskad med en tiondedel, som tillföres fonden, skall utdelas till behövande personer, boende inom eller utom stiftelsen och tillhörande ovannämnda kategorier.

Donationen förvaltas av en styrelse om fem personer, vilka utses av stadsfullmäktige varje gång för en tid av två kalenderår. Nuvarande ledamöter äro valda för perioden 1945—46. Styrelsens ledamöter välja årligen en ordförande, en vice ordförande och en kassaförvaltare samt en suppleant för denne. Om dessa val gör styrelsen anmälan till stadsfullmäktige, som hava att pröva valen av kassaförvaltare och dennes suppleant. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två revisorer med en suppleant.

Författningar m. m. Arvingarnas efter fru Mathilda Broström donationsbrev av den 10 april 1920. Reglemente för Broströmska stiftelsen, antaget av stadsfullmäktige den 1 juli 1920.

Styrelse

- Ekman**, Carl Josef, Direktör, f. 70; led. 20—46, *Ordf.* 26—.
- Janson**, Elin Mathilda, Fru, f. 71; led. 26—46, *v. Ordf.* 26—, *Kassaf.* 26—.
- Broström**, Anna Ida (Anna-Ida) Sofia, Fru, f. 82; 25—46.
- Franklin**, Algot Mauritz, Hamnarbetare, f. 78; 34—46.
- Pettersson**, Tekla Arvida, Fru, f. 87; 40—46.

Revisorer

- Svantesson**, Oskar, Folkskollärare, f. 04; 43—.
- Christensson**, Erik Sigfrid, Tulluppsyningsman, f. 96; 44—.
- Suppleant*
- Andersson**, Bernt Fredrik Edmund, Försäljningschef, f. 91; 44—.
- Sekreterare*
- Mellander**, Carl Einar Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; 26.
- Kamrer*
- Olsson**, Nils Fredrik, f. 92; 25.

Olof och Caroline Wijks stiftelse

Ostindiegatan 17, 19 och 21. Rt 14 06 93.

Den 11 juni 1925 beslöt stadsfullmäktige, att första utdelningen ur Olof och Caroline Wijks fond, av 500.000 kr., skulle tilldelas en särskild stiftelse, benämnd Olof och Caroline Wijks stiftelse, med ändamål att »anskaffa och upplåta sunda och goda bostäder åt skötsamma mindre bemedlade familjer mot ett hyresbelopp, som med hänsyn till förhållandena i skilda fall kan sättas lägre än å bostadsmarknaden gällande hyror».

Med det belopp styrelsen för stiftelsen sålunda emottagit samt med upplånade medel har styrelsen låtit uppföra tre bostadshus i 14:de kvarteret Bolmörten å Kungsladugård, med adress Ostindiegatan 17, 19 och 21.

Stiftelsen förvaltas av en av stadsfullmäktige vald styrelse av fem ledamöter, utsedda för två kalenderår. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1944—45 och 1945—46. Stadsfullmäktige utse dessutom årligen två suppleanter för styrelsens ledamöter samt två revisorer och en suppleant.

Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 11 juni 1925.

Styrelse

- Wijk**, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 25—45, *Ordf.* 35—.
- Lindholm**, Nils Herman, Kamrer, f. 75; led. 25—45, *v. Ordf.* 39—.
- Pettersson**, Sven Algot, Kontorist v. spårv., Stadsf., f. 88; led. 35—46, *Suppl. f. Kassaf.* 35—.
- Englund**, Carl Gustaf Oskar, Intendent, f. 00; (39) 40—45.
- Trapp**, Harry Carl Adolf Oscar Rudolf, Konsul, Skeppsredare, f. 93; led. 43—46, *Kassaf.* 44—.
- Suppleanter*
- Johansson**, Erik Erling, Snickare, f. 08; 44—.

- Bremmer**, Karl Erik, Byggnadsingenjör, f. 85; 44—.

Revisorer

- Hanson**, Henning Algot, Byggnadsingenjör, f. 93; 43—.
- Carlson**, Erik Gustav Wilhelm, Posttjänsteman, f. 84; 44—.

Suppleant

- Anerup**, Ernst Bertil, Kassör, f. 95; 44—.

Sekreterare

- Johnsson**, John Olof, J. K., Kanslichef, f. 86; 25.

Ingeborg och Knut J:son Marks stiftelse

Kustroddaregatan 2 och 4.

Genom gåvobrev överlämnade grosshandlanden Knut J:son Mark år 1917 en summa av 300.000 kr. till stadsfullmäktige i form av 2.139 aktier i bostadsaktiebolaget Kungsladugård

å nominellt 213.900 kr. och kontant 86.100 kr. Sedan de kontant överlämnade medlen använts till uppförande av fastigheter med smålägenheter, skulle därefter och framgent den genom hyror och utdelning å aktierna inflytande avkastningen av stiftelsens medel användas till uppförande av sunda och goda bostäder, helst ej på mindre än två rum och kök, avsedda att uthyras till de klasser av samhället, som kunde anses mest i behov av att erhålla tillskott i för dem avsedda bostadslägenheter. Såsom ett önskemål uttalades, att i stadgarne måtte inflyta bestämmelse om, att å ena sidan hyrorna skulle hållas moderata, men att de å andra sidan skulle beräknas så pass höga, att medlen om möjligt lämnade en avkastning som motsvarade i allmänna lånemarknaden gällande ränta.

För stiftelsens medel hava hittills uppförts tvenne landshövdingehus, det ena å tomten nr 2 vid Kustroddaregatan och det andra å tomten nr 4 vid samma gata. Enligt senaste bokslut funnos tillgängliga obligationer till bokfört värde av 199.907 kr. och aktier till ett bokfört värde av 214.049 kr.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse om fem personer, vilka utses av stadsfullmäktige för tre kalenderår. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47. Dessutom välja stadsfullmäktige årligen två suppleanter för styrelsens ledamöter samt två revisorer och en suppleant.

Reglemente för Ingeborg och Knut J:son Marks stiftelse, antaget av stadsfullmäktige den 10 maj 1917.

Styrelse

Hamberg, Ragnar, Direktör, f. 73;

led. 17—46, *Ordf.* 20—.

Larsson, Axel Sigurd, Direktör, f. 81;

17—46.

Mark, Peter K:son, Handlande, f. 12;

led. 43—45, *Kassaf.* 37—.

Abrahamsson, Johan Oscar Konstantin,

Målare, f. 89; 44—47.

Levinsson, John Torsten, Kassör, f. 97;

44—47.

Suppleanter

Gulin, Sven Martin, Köpman, Stadsf.,

f. 00; 43—.

Wistrand, Claes, Kontorist, f. 17; 45—.

Revisorer

Skog, Axel Hugo Kjelland, Expeditör,

f. 98; 44—.

Gunne, Erik Ragnar, Ombudsman, f. 18;

45—.

Suppleant

Kristensson, Erik Walter, Metallar-

betare, f. 19; 45—.

Sekreterare

Frick, Erik, J. K., Advokat, f. 04; 32.

Emily Dicksons stiftelse

Gamlestadsvägen. Rt 15 19 09.

Stiftelsen har tillkommit genom en donation av fru Emily Dickson av den 29 november 1915. Anledningen till donationen uppgives i donationsbrevet vara att donator ville »medverka till lindring av de svåra olägenheter, som äro förbundna med den för närvarande i vår stad rådande bostadsbristen, särskilt i vad den berör mindre bemedlade, barnrika familjer».

Det donerade kapitalet utgjorde 200.000 kr., av vilket ett belopp om 150.000 kr. skulle användas för anskaffande av bostäder och 50.000 kr. utgöra en särskild fond, vars avkastning skulle användas för bestridande av kostnaderna för reparationer och underhåll. De hyror, som inflyta för de upplåtna bostäderna, skola, i den mån de ej behöva tillgripas för bestridande av utgifter, samlas och, då summan nått ett för ändamålet erforderligt belopp, användas till nybyggnader i ovannämnda syfte.

Genom gåvobrev av den 15 januari 1918 överlämnade fru Emily Dickson ytterligare ett belopp om 50.000 kr. att tilläggas byggnadsfonden. I gåvobrevet uttalade donator den önskan, att i stiftelsens reglemente bleve stadgat, att en av styrelsens ledamöter skulle vara kvinna, och vidtogs av stadsfullmäktige den ändring av reglementet, att däri blev lämnad föreskrift i enlighet med donators önskan.

Till stiftelsen har staden med tomträtt utan avgift upplåtit 17:de kvarteret Sarven och tomterna nr 1—7 och 9—11 i 20:de kvarteret Öringen i Gamlestaden. Å dessa har stiftelsen låtit uppföra 13 st. en å tvåfamiljsbyggnader, samt en byggnad för fyra familjer.

Stiftelsen förvaltas av en av stadsfullmäktige utsedd styrelse om fem ledamöter med två suppleanter. Dessutom utse stadsfullmäktige årligen två revisorer med en suppleant.

Stadgar m. m. Emily Dicksons gåvobrev av den 29 november 1915 och 15 januari 1918. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 20 januari 1916 med däri senare vidtagen ändring den 21 mars 1918.

Styrelse

Bengtsson, Nils Emanuel, J. K., Förste stadfogde, f. 92; led. 40—45, *Ordf.* 40—.

Skoglund, Olga Victoria (Tora), Fru, f. 88; led. 31—45, *v. Ordf.* 40—.

Jönsson, Blenda, Fru, f. 87; 39—47.

Mattsson, Erik Amandus, Ombudsman, Stadsf., f. 95; 39—47.

Heningsson, Karl-Åke, Komminister, f. 10; led. 44—46, *Kassaf.* 45—.

Suppleanter

Högberg, Karl Axel Fredrik, Banktjänsteman, f. 12; 44—.

Gustafsson, Olga Linnéa, Fru, f. 06; 44—.

Revisorer

Holmberg, Nils Hjalmar, F. D., Andre arkivarie, f. 04; 43—.

Blomstrand, Sten Konstantin, Metallarbetare, f. 05; 44—.

Suppleant

Gregorsson, Johan Erik Wilhelm, Korrespondent, f. 97; 44—.

Föreståndarinna

Sahlberg, Anna Kristina (Stina) Charlotta, Diakonissa, f. 99; 41.

Emily Wijks stiftelse

Erik Dahlbergsgatan 25. Rt 11 50 24.

Stiftelsen, som år 1913 grundades av fru Emily Wijk, f. Dickson, har till ändamål att bereda bostäder åt kvinnliga medlemmar av Göteborgs samhälle. Denna förmån får endast medgivas utom den s. k. arbetareklassen stående kvinnor, som äro i verkligt behov av sådant understöd, med företrädesrätt för dem, som söka genom arbete bidra till sitt uppehälle eller som tidigare försörjt sig själva men därtill blivit urståndsatta; tjänarinnor i enskilda hus äro icke uteslutna från att komma i åtnjutande av bostadsförmånen.

Till uppförande av en byggnad för ändamålet har fru Wijk till stadsfullmäktige överlämnat en summa av 300.000 kr. och till bestridande av kostnaderna för byggnadens underhåll en summa av 60.000 kr. Numera har fru Wijk till staden överlämnat ytterligare ett belopp av 20.000 kronor och därvid förordnat, att sistnämnda belopp jämte ovanberörda belopp av 60.000 kr. skall utgöra en fond, vars kapitalbelopp icke får tagas i anspråk, men vars avkastning skall användas till bestridande av kostnaderna för byggnadens underhåll och övriga nödiga utgifter.

För byggnaden har staden upplåtit tomterna nr 192 och 193 i dåvarande 13 roten. Sedan byggnaden uppförts, togs den under hösten 1916 i anspråk för sitt ändamål. I byggnaden finnas inrymda sex lägenheter på två rum och kök, 30 lägenheter på ett rum och kök samt sex lägenheter om ett rum.

Stiftelsens handhaves av en styrelse av tre ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige för tre år i sänder. Därjämte utse stadsfullmäktige årligen två suppleanter för styrelsens ledamöter ävensom två revisorer jämte en suppleant. Beträffande upplåtande av lägenheter inom stiftelsen skall bestämmanderätten vid upplåtelse för en lägenhet om 2 rum och kök samt fyra lägenheter om 1 rum och kök tillkomma fru E. Wijks dotter, fru Mary von Sydow, och efter fru von Sydows död den vid varje tid äldste av hennes bröstarvingar, såframt han eller hon är till myndig ålder kommen.

Stadgar m. m. Emily Wijks gåvobrev av den 13 november 1913 och den 7 april 1934. Reglemente, fastställt av stadsfullmäktige den 12 februari 1914, med ändring den 31 maj 1934.

Styrelse

Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K., Advokat, f. 85; led. 40—45, *Ord.* o. *kassaf.* 40—.

Wikander-Brunander, Siri, M. L., Prakt. läkare, Fru, Stadsf., f. 76; 44—46.

von Sydow, Mary Emily, f. Wijk, Fru, f. 84; 45.

Suppleanter

Hagvall, Thure Wilhelm, Ordningsman, f. 86; 21—.

Ericsson, Majken Irene, Fru, f. 19; 45—.

Revisorer

Johnson, Karl Georg, Ombudsman, f. 98; 43—.

Norberg, Nils Gustaf Bernhard, Kamrerare, f. 95; 44—.

Suppleant

Kvist, Anders Folke Wilhelm, Typograf, f. 03; 44—.

Föreståndarinna

Bondeson, Pauline, f. 77; 38.

Vaktmästare

Edeborn, Ivan Douglas, f. 00; 35.

Wahlqvist-Andahls stiftelse för medelklassen

Östra Larmgatan 14.

Stiftelsen grundar sig på av styckjunkaren Erik Wahlqvist och fru Christina Andahl den 12 januari 1888 upprättat gemensamt testamente med tillägg den 27 maj 1890. Stiftelsen har till ändamål att bereda lättnad i bemödandet att finna utkomst för obemedlade personer i det enskildas eller allmännas tjänst, vilka ej tillhöra den egentliga arbetarklassen, samt för handels- och näringsidkare ur medelklassen genom att åt dem mot billig hyra upplåta lägenheter i stiftelsens fastighet Östra Larmgatan 14.

Stiftelsen förvaltas av en av stadsfullmäktige vald styrelse om tre personer, valda för tre år i sänder, jämte två suppleanter. En av ledamöterna skall vara hantverksmästare. Stadsfullmäktige utse jämväl årligen två revisorer med en suppleant. Nuvarande ledamöter av styrelsen äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Stiftelsens tillgångar uppgingo enligt senaste bokslut, inklusive fastigheten, till 434.836 kr.

Reglemente, antaget av stadsfullmäktige den 22 mars 1906.

Styrelse

Hammar, Frans Gustaf, Fabrikör, f. 73; led. 14—45, *Ord.* 14—.

Grankvist, Karl Adolf, Posttjänsteman, f. 84; led. 33—47, *Kassaf.* 35—.

Hansson, Gerda Sofia, Fru, f. 87; 39—46.

Suppleanter

Bengtsson, Gustaf Wilhelm, Rörmon-tör, f. 99; 40—.

Askund, David Olof Arvid, Disponent, f. 16; 45—.

Revisorer

Rehnström, Arvid Rudolf, Kamrer, f. 01; 42—.

Svensson, Johan Albin, Beklädnadsarbetare, f. 93; 45—.

Suppleant

Hamdahl, Ivar Gustaf Verner, Direktör, f. 97; 45—.

J. J. Dicksons stiftelse

Danska vägen. Rt 15 17 06.

Stiftelsen har tillkommit genom testamenteriskt förordnande den 16 augusti 1884 av grosshandlanden J. J. Dickson å Överås med innehåll, att 150.000 kr. skulle av hans kvarlåtenskap utgå »till uppförande och underhåll av ett fattighus i Örgryte för vård och försörjning av inom socknen födde eller därstädes länge bosatte, välfrejdade, ålderstigne eller sjuklige behövande». Kapitalet har sedermera ökats genom ytterligare donationer. Av Örgryte kommunalfullmäktige upplätos år 1886 för ändamålet omkring två tunnland mark vid Danska vägen, varå uppfördes ett tvåvåningshus av tegel med plats för högst 22 pensionärer. De första pensionärerna mottogos år 1889.

Styrelsen utses numera av stadsfullmäktige och består av fem personer, valda för fyra år på sådant sätt, att vartannat år två resp. tre ledamöters mandat utgå. Tre suppleanter väljas

jämväl av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—46 och 1945—48. För granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning utses av stadsfullmäktige två revisorer med två suppleanter.

Stiftelsens tillgångar enligt senaste bokslut uppgingo förutom fastighet till 387.657 kr.

Styrelse

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; led. 15—46, *Ord.* 21—.

Lindgren, Hilda Elisabet, Fru, f. 79; led. 37—48, *v. Ord.* 41—.

Åberg, Judit Maria (Maja) Emilia, Bryggeriarbeterska, f. 96; 40—48.

Dickson, Peter Anker, Direktör, f. 06; led. 41—46, *Kassaf.* 42—.

Hallberg, Bror Vilhelm, Stationskarl, f. 01; 41—48.

Suppleanter

Augustinsson, Karl L a g e, Förste kontorist, f. 00; 41—46.

Akerström, K n u t Lauritz, Slöjdlärare, f. 94; 41—46.

Hanson, N e r n s t Justus, Arkitekt, f. 95; 43—46.

Revisorer

Victorsson, Elin Henrietta, Fru, f. 98; 43—.

Rehn, Karl A r t u r, Verkmästare, f. 78; 43—.

Suppleanter

Hagberg, E d i t h Gunhild, Fru, f. 99; 43—.

Pineus, E v a Hilda Cecilie, Fru, f. 05; 43—.

Kassaförvaltare och vicevärd

Larsson, Johan V i k t o r, f. d. Posttjänsteman, f. 82; 44—.

Föreståndarinna

Sanne, I n g r i d Vendela Margareta, f. 01; 40.

Hyresfonden för pauvres honteux

Hyresfonden bildades år 1912, då handlanden Erik Philipson överlämnade i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 oktober 200.000 kr. med anhållan att beloppet skulle förvaltas som en särskild fond benämnd Hyresfonden för pauvres honteux och stående under en särskild styrelse av fem personer, valda för tre år i sänder och av vilka stadsfullmäktige skulle äga rätt att utse tre ledamöter och två suppleanter samt handelsföreningens fullmäktige och styrelsen för stiftelsen Eduard Magnus' minne vardera en ledamot. Dessutom utse stadsfullmäktige årligen två revisorer med en suppleant.

Årliga ränteavkastningen skall utgå i form av bidrag till bostadshyra med minst 300 kr. vardera åt i Göteborg bosatta personer, tillhörande pauvres honteux, företrädesvis kvinnor, samt i allmänhet personer, som i mån av förmåga allvarligt sökt eller söka att själva arbeta för sitt uppehälle.

Genom ytterligare donationer av Henrik E. Ahrenberg, Adolf Bratt, Wilh. och Einar Henriques, Carl Fr. Sandén, Niels R. Parelius, fru Hildegard Hedström och fru Lily Philipson och tillagd del av ränteavkastningen uppgår fonden f. n. till cirka 475.000 kr.

Reglemente för styrelsen, antaget av stadsfullmäktige den 5 december 1912.

Styrelse

Leffler, H a k o n, F. K., Civilingenjör, f. 87; led. 39—45, *Ord.* 39—.

Rinman, A x e l Engelbert, Assuransdirektör, f. 73; led. 32—47, *v. Ord.* 42—.

Mannheimer, Carl Henrik, M. D., Prakt. läkare, f. 68; 14— (vald av styr. f. Eduard Magnus' minne).

Söderberg, T o r s t e n Olof, J. K., Generalkonsul, Direktör, f. 94; led. 40—45, *Kassaf.* 42— (vald av handelsförs. fullm.).

Lind, G r e t a Adelaide Maria, Fru, f. 92; 41—46.

Suppleanter

Parelius, Karin von Friesen, Fröken, f. 83; suppl. 30—, *Suppl. f. kassaf.* 39—.

Ohlon, S v e n Johan Emanuel, F. D., Rektor, Stadsf., f. 88; 32—.

Revisorer

Risberg, B o Hjalmar, Disponent, f. 12; 43—.

Sundvall, O s v a l d Fabian, Kommunalarbetare, f. 91; 45—.

Suppleant

Nordgrén, S v e n-G ö s t a, Ingenjör, f. 12; 45—.

Caroline Wijks sjuksköterskehem*Vasa Kyrkogata 5. Rt 11 93 09, 11 12 02.*

Sjuksköterskehemmet, stiftat av fru Caroline Wijk, f. Dickson, för att »bereda sjuksköterskor i Göteborg ett gott hem, där de under sin ansträngande och slitande yrkesutövning kunna komma i åtnjutande av väl behövt lugn och trevnad», öppnades den 28 februari 1919. För byggnadens underhåll har fru Wijk skänkt en fond av 100.000 kr.

I hemmet bo sjuksköterskor, som ha att ge tillfällig sjukvård: kommunalsköterskor, Caritas-systrar, poliklinik- och privatsköterskor m. fl.

Styrelsen består av fem ledamöter, av vilka tvenne jämte hemmets av styrelsen utsedda föreståndarinna äro självskrivna, en utses årligen av Fredrika Bremerförbundets härvarande avdelning och den femte för ett år i sänder av styrelsens nyssnämnda ledamöter. Stadsfullmäktige äga att årligen utse två revisorer med en suppleant.

Reglemente för stiftelsen Caroline Wijks sjuksköterskehem, godkänt av stadsfullmäktige den 11 december 1919.

Styrelse

Wijk, Hjalmar, Handlande, f. 77; led. 20—, *Ord. o. kassaf.* 20—.

Waldenström, Eleonore (Ella), Fru, f. Wijk, 80; 20—.

Johansson, Sven Christian, M. D., Professor, Överläkare, f. 80; 25— (utsedd av Fredrika Bremerförbundet).

Tallberg, Elsa Axelina Erika Viktoria, Sjuksköterska, f. 88; 45— (utsedd av styrelsen).

Henjer, Arla Wasti Helena, Föreståndarinna (se nedan) 43—.

Revisorer

Olsson, Magda Petrea, Fru, f. 92; 44—.

Ewerth-Kjellgren, Greta Georgina, Fru, f. 09; 45—.

Suppleant

Lind, Gerda Linnéa, Fru, f. 97; 45—.

Föreståndarinna

Henjer, Arla Wasti Helena, f. 09; 43.

Tjänarinnehemmet i Göteborg*Sprängkullsgatan 23 B. Rt 11 63 29.*

Tjänarinnehemmet är en genom enskilda donationer och gåvor grundad välgörenhetsanstalt, som har till ändamål att taga vård om orkeslösa, ogifta, ej obotligt sjuka trotjänarinnor, som med hemortsrätt i staden varit minst 10 år i följd i samma tjänst inom Göteborgs samhälle, för att bereda dem en fristad för deras återstående levnadsår.

Styrelsen består numera av fem av stadsfullmäktige valda ledamöter. Stadsfullmäktige äga jämväl att utse två revisorer med en suppleant för granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning.

Tjänarinnehemmets tillgångar uppgingo den 31 december 1944 till 341.741 kr., varav fastighet 85.000 kr.

Stadgar för Tjänarinnehemmet i Göteborg, antagna vid allmänt sammanträde den 14 februari 1911 och godkända av stadsfullmäktige den 18 maj 1911.

Styrelse

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 89; led. 31—46, *Sekr.* 31—, *Ord.* 31—.

Janson, Elin Mathilda, Fru, f. 71; 21—45.

Jansson, Gerda Kristina Larsdotter, Sömmerska, f. 77; 28—45.

Asklund, Karl Filip, Grosshandlande, f. 88; led. 32—46, *Kassaf.* 32—.

Lind, Greta Adelaide Maria, Fru, f. 92; 42—46.

Revisorer

Hamdahl, Ivar Gustaf Verner, Direktör, f. 97; 44—.

Hjelmqvist, Anna Margareta (Greta), Fru, f. 12; 45—.

Suppleant

Hellström, Asta Gunilla, Telefonist, f. 10; 45—.

Föreståndarinna

Lindberg, Hilda Otilia, f. 73; 33.

Föreningen Hospits för kvinnor

Föreningen Hospits för kvinnor bildades år 1936 på initiativ av Göteborgs socialdemokratiska kvinnodistrikt. Dess uppgift är att få till stånd billig bostad för ensamstående arbetsökande flickor och även för andra kvinnor, som särskilt äro i behov av billig bostad.

Föreningen består huvudsakligen av medlemmar från stadens olika kvinnoorganisationer, som insamlat medel till inventarier och inredning. År 1942 erhöll föreningen anslag av stadsfullmäktige till en del av utrustningen och till verksamheten och den 1 september 1942 öppnades Hospits för kvinnor i fastigheten Hvitfeldtsplatsen 4 med 16 platser.

Anslag av staden utgår för år 1945 med 7.250 kr. för verksamheten och 3.000 kr. för komplettering av inventarier m. m.

Styrelse

Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; led. 36—, *Ordf.* 41—.

Mosesson, Ester Kristina, Föreståndarinna, f. 91; led. 36—, *v. Ordf.* 41—.

Pettersson, Tekla Arvida, Fru, f. 87; led. 36—, *Kassaf.* 36—.

Hansson, Gertrud Ottilia Elisabet, Fru, f. 95; led. 36—, *Sekr.* 36—.

Pettersson, Erna Maria, Fru, Stadsf., f. 09; 41—.

Carlsson, Gerda Elise Ingeborg, Fru, f. 01; 41—.

Sjöström-Bengtsson, Anna Maria, Lärrinninna, Fru, Riksdagsled., f. 89; 41—.

Ridderstad, Hildur, Fru, Stadsf., f. 85; 42—.

Rydberg, Karin Gertrud Cecilia, J. K., Assistent h. barnavårdsn., Fru, f. 06; 42—.

Revisorer

Lundgren, Sigrid Amalia, Fröken, f. 88; 42—.

Andersson, Lovisa (Lovva) Karolina, Fru, f. 92; 42—.

Gustavson, Alma Sofia, Fru, f. 86; 44—, (vald av stadsf.).

Suppleant

Boldt-Christmas, Alice Lovisa, Fru, f. 90; 44— (vald av stadsf.).

Föreståndarinna

Höglund, Dana (Danita), f. 07; 42.

Eduard Magnus' minne

Viktoriagatan 13.

Stiftelsen, som är grundad av fröken Göthilda Magnus till minne av hennes fader, grosshandlanden Eduard Magnus, har till ändamål att lämna hyresfria bostäder åt obemedlade inom Göteborgs samhälle bosatta personer, vilka ej tillhöra den egentliga arbetsklassen. Donator lät för stiftelsen uppföra å tomterna nr 85 och 86 i stadens dåvarande 13:de rote en byggnad för ovannämnda syfte, sedan hon för tomternas inköpande och bebyggande samt för bestridande av stiftelsens blivande utgifter anslagit tillsammans 275.000 kr. enligt av henne utfärdat donationsbrev av den 28 maj 1880.

Styrelsen, bestående av tre ledamöter, utses av stadsfullmäktige för tre kalenderår. Suppleanter för ledamöterna och revisorer jämte suppleant utses jämväl av stadsfullmäktige. Nuvarande ledamöter äro valda för perioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47.

Reglemente för stiftelsen Eduard Magnus' minne, antaget av stadsfullmäktige den 12 oktober 1882 och 11 november 1897.

Anslag för år 1945 utgår från staden med 2.400 kr.

Styrelse

Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; led. 32—45, *Ordf.* 45—.

de Maré, Jeanna Göthilda, Fru, f. 79; 41—46.

Bothén, Carin Elisabet, Fru, f. 00; 45—47.

Suppleanter

Lundberg, Hans Viktor E b b e, Bankdirektör, f. 91; 32—.

Mannheimer, Nils, J. K., Ombudsman, f. 99; 45—.

Revisorer

Andersson, Anna Vendla Maria, Sjuksköterska, f. 89; 43—.

Åberg, Albin, Droskchaufför, f. 95; 44—.

Suppleant

Lindskog, Stellan Arne, Bokbindare, f. 13; 44—.

Julius Lindströms stiftelse

Kungsladugårdsgatan 113, Oxhagsgatan 54, 56, 58. Rt 12 79 10.

Stiftelsen, som grundades år 1876 av grosshandlanden Julius Lindström, har till ändamål att bereda fria bostäder »åt mindre bemedlade samhällsmedlemmar, förmåligast s. k. pauvres honteux». På av staden upplåten tomt, Haga Kyrkogata 1, lät donator uppföra tre byggnader för detta ändamål, vilka enligt testamente den 11 oktober 1904 överlämnades till staden jämte en fond på 30.000 kr., varav räntan skall användas till stiftelsens bästa. Den 1 december 1942 kunde stiftelsen inflytta i nybyggnad, som uppförts på av staden upplåten tomt i Kungsladugård.

I stiftelsens byggnader finnas 44 lägenheter för pensionärer på 1 rum, kokvrå och tambur. Företråde till bostad inom stiftelsen äga sökande, som äro födda i Göteborg. Särskilda byggnader finnas för föreståndarinna och vaktmästare.

Stiftelsens förvaltning handhaves av en styrelse av tre ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige för ett år i sänder. Stadsfullmäktige utse jämväl två suppleanter för styrelseledamöterna ävensom två revisorer jämte en suppleant.

Stadens anslag för år 1945 utgår med 5.800 kr.

Reglemente för stiftelsen, fastställt av stadsfullmäktige den 2 juni 1905.

Styrelse

Bromander, S ven Erik Reinhold, Direktör, f. 86; led. 38—, *Ordf. o. kassaf.* 38—.

Gustavson, Ar vid Viktor, Cementarbetare, f. 93; 38—.

Frankenberg, John E vert Konrad, Inspektör, Stadsf., f. 00; 38—.

Suppleanter

Hansson, T ure Valdemar, Kommunalarbetare, f. 95; 39—.

Hanson, N ernst Justus, Arkitekt, f. 95; 38—.

Revisorer

Pettersson, Carl Oskar, Lagerbiträde, f. 03; 44—.

Nordborg, F ritj of, J. K., Notarie, f. 14; 45—.

Suppleant

Lennvall, Eric Sture Reinhold, Typograf, f. 08; 45—.

Föreståndarinna

Bergendahl, Anna Elisabeth (L i s a), Fru, f. 73; 33.

Vaktmästare

Blad, G ustaf Algot, f. 94; 42.

Göteborgs stads sjömanshem

Masthuggstorget 5. Rt 14 05 54, 14 03 91.

För medel, insamlade i Göteborg med anledning av konung Oscar II:s och drottning Sophias silverbröllop, uppfördes på en av staden kostnadsfritt upplåten tomt vid Masthuggstorget en byggnad, som vid invigningen den 9 september 1886 av konung Oscar erhöi namnet »Sjömanshemmet till minne av konung Oscars II:s och drottning Sophias silverbröllop den 6 juni 1882». På därom av kommitterade för byggnadens uppförande framställd anhållan beslöto stadsfullmäktige den 20 maj 1886 att med äganderätt övertaga och förvalta densamma i enlighet med upprättat reglemente. Institutionens verksamhet bedrevs i denna byggnad till den 27 januari 1942, då hemmet stängdes för byggnadens rivning och ersattes med en ny byggnad, bättre motsvarande senare tiders krav på komfort och hygien. Denna nya byggnad stod färdig på hösten 1943 och invigdes den 16 november av kronprins Gustaf Adolf i närvaro av kronprinsessan Louise, varefter hemmet, som nu erhöi namnet Göteborgs stads sjömanshem, den 20 i samma månad öppnades för allmänheten. Under år 1944 inskrevos 4.784 gäster, därav 253 utlänningar. Antalet logi under året uppgick till 46.645.

Till det nya sjömanshemmet ha stadsfullmäktige hittills beviljat anslag med 1.032.000 kr. samt staten ur lotterimedel anvisat 250.000 kr. och såsom beredskapsarbete 213.000 kr., varjämte på enskild väg insamlats över 126.000 kr.

Hemmet förvaltas av en av stadsfullmäktige vald styrelse, bestående av fem ledamöter, valda för tre kalenderår. Nuvarande ledamöter äro valda för tidsperioderna 1943—45, 1944—46 och 1945—47. Stadsfullmäktige utse dessutom årligen tre suppleanter för styrelsens ledamöter samt två revisorer med två suppleanter för dem.

Staten för år 1945 balanserar på 169.415 kr.

Reglemente för sjömanshemmet till minne av konung Oscar II:s och drottning Sophias silverbröllop den 6 juni 1882, antaget av stadsfullmäktige den 20 maj 1886 med senare vidtagna ändringar.

Styrelse

Traug, Sven Olof Teodor, Sjökapten, f. 88; led. 30—45, *Ordf.* 44—.

Blomgren, Erik Johan, Ombudsman, f. 92; led. 25—47, *v. Ordf.* 30—.

Olsson, Nicklas, Förbundssekreterare, f. 89; led. 26—47, *Kassaf.* 28—.

Carlsson, Anders Bernhard, Kassör, f. 88; (27) 39—45.

Sandström, Karl Anders Bernhard, Direktör, f. 88; 44—46.

Suppleanter

Engström, Sigrid Ingeborg, e. o. Barnavårdsman, Fru, Stadsf., f. 97; 39—.

Berg, Viktor Emanuel, Tullmästare, f. 82; 31—.

Söderström, John Berthold, Sjökapten, f. 90; 44—.

Revisorer

Kihlberg, Nils Gustaf Ture, Banktjänsteman, f. 91; 43—.

Karlsson, Erik Gustav Verner, Revisor, f. 03; 44—.

Suppleanter

Magnusson, Gösta Arne, Skeppsfunnerare, f. 04; 43—.

Winqvist, Nils August Filip, Expeditor, f. 11; 44—.

Föreståndare

Sjögren, Eric, Sjökapten, f. 08; 43.

Husmor

Roslund, Karin Maria, f. 00; 43.

Stiftelsen Wilhelm Lundgrens minne

Kungsladugårdsgatan 109. Rt 14 29 38.

Stiftelsen har tillkommit genom donation av Fru Martina Lundgren till hugfästelse av minnet av hennes make, framlidne skeppsredaren Wilh. R. Lundgren. Stiftelsens ändamål är, att för billig hyra eller i särskilda fall hyresfritt, upplåta bostäder åt behövande äldre personer, som varit anställda såsom däck- eller maskinbefäl å fartyg hemmahörande i Göteborg samt åt änkor och ogifta döttrar efter dylika personer, med företrädesrätt under i övrigt enahanda förutsättningar åt dem, som haft förutnämnd anställning hos Rederi A.-B. Transatlantic samt åt änkor eller ogifta döttrar till dylika personer.

För en kostnad av omkring 1.750.000 kronor har under åren 1930—1931 å kvarteret Sältingen uppförts tre byggnader i tegelsten, i vilka inretts sammanlagt 68 lägenheter.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse om fem personer, varav tre, för perioder av tre år, vardera utses av resp. konungens befallningshavande i Göteborgs och Bohus län, handelskammaren i Göteborg samt styrelsen för sjömannasällskapets stiftelse i Göteborg. De två övriga ledamöterna väljas av styrelsen själv. Styrelsen utser för varje år inom sig ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare. Två revisorer med suppleanter väljas för tre år av resp. handelskammaren i Göteborg och styrelsen för sjömannasällskapets stiftelse.

Styrelse

Sörman, Rolf Martin Johannes, Civilingenjör, Skeppsredare, f. 90; led. 30—, *Ordf.* 43— (vald av styr.).

Waller, Per, Skeppsredare, f. 88; led. 30—, *v. Ordf.* 43— (vald av sjömannasällsk.).

Holmquist, Jarl Leopold, J. K., Magistratssekreterare, f. 87; 43— (utsedd av K. B.).

Loid, Karl David, Sjökapten, f. 84; 43—, (vald av styr.).

Bökman, Karl Rudolf, Direktör, f. 95; 44— (vald av handelskammaren).

Suppleanter

Parkfelt, Nils, J. K., e. o. Rådman, f. 93; 43— (utsedd av K. B.).

Heden, Elof Laurentius, Konsul, Direktör, f. 86; 44— (vald av handelskammaren).

*Revisorer***Wærn**, Arne Colbiörnsen, Grosshandlande, f. 83; 35— (vald av handelskammaren).**Ahrenberg**, Ossian Theodor, Skeppsredare, f. 77; 37— (vald av sjömannasällsk.).*Suppleanter***Lundmark**, Sven Einar Justus, Hamnkapt. f. 91; 37— (vald av sjömannasällsk.).**Carlsson**, Per Gunnar, J. K., Direktör, f. 12; 45— (vald av handelskammaren).*Kamrer***Zandén**, Bo Valfrid Jean Sörman, Löjtnant, Direktörsassistent, f. 13; 44.*Vicevärd***Levander**, H a d a r, Sjökapten, f. 80; 44.**Göteborgs bostadskreditförening***Stora Nygatan 17¹/₂. Rt 13 22 01.*

Svenska bostadskreditkassan har jämlikt Kungl. Maj:ts förordning av den 3 augusti 1929 till ändamål att lämna lån åt bostadskreditföreningar. Sedan Kungl. Maj:t genom beslut den 14 februari 1930 medgivit, att en bostadskreditförening med firma Göteborgs bostadskreditförening finge bildas med verksamhetsområde omfattande Göteborgs stad, trädde föreningen omedelbart i verksamhet.

Styrelsen består av fem ledamöter och tre suppleanter av vilka en ledamot och en suppleant utses av Svenska bostadskreditkassan, som har sitt säte i Stockholm, medan de övriga utses av ledamöterna i Göteborgs bostadskreditförening, som även har att utse två revisorer jämte suppleanter för granskning av räkenskaperna.

Bostadskreditföreningens omslutning utgjorde vid 1944 års slut 17.747.759 kr.

*Styrelse***Gillner**, Birger Vilhelm Felix, Landskamrerare, f. 92; led. 43—, *Ordf.* 43—.**Jansson**, Johan Birger, Handlande, f. 71; led. 30—, *v. Ordf.* 30—.**Steen**, Sven Oskar, Arkitekt, f. 77; 30—.**Skruf**, Gustaf, Verkmästare, f. 74; 38—.**Frankenberg**, John Evert Konrad, Inspektör, Stadsf., f. 00; 41—.*Suppleanter***Lindell**, Karl Fredrik, Direktör, f. 91; 34—.**Frändberg**, Daniel (D a n), Ingenjör, f. 91; 38—.**Nöjd**, Johan Arthur, Trafikförf., f. 96; 41—.*Revisorer***Stenberg**, Johan Edvard, Kapten, Aukt. revisor, f. 93; 30—.**Andersson**, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; 41—.*Suppleanter***Kåreby**, Axel Edvin Herbert, Aukt. revisor, f. 09; 37—.**Björck**, Arvid Oskar, Spårvägsman, f. 88; 41—.*Verkställande direktör***Cramér**, Lars Reinhold, Kapten, f. 97; 43.*Kamrer***Runstad**, Bengt Erik Vilner, f. 19; 43.*Kassör***Larsson**, Johan Fredrik, f. 86; 43.*Sekreterare***Johnsson**, John Olof, J. K., Kanslichef, f. 86; 30.**Bostadsföreningen Göteborg u. p. a.***Falkgatan 14. Rt 15 71 89.*

För mötande av befarad bostadsbrist beslöt stadsfullmäktige den 8 juni 1916 att till förening, som ville uppföra nya bostadshus med smålägenheter och vars stadgar voro i enlighet med drätselkammarens inlämnade förslag, dels ikläda sig borgen för lån och dels utlåna visst belopp, tillsammans intill 95 % av byggnadskostnaderna, sedan utgående subventioner från stat och kommun frånräknats. Tomt för bebyggande skulle upplåtas enligt lag om tomträtt.

I stadgar och tomträttskontrakt bestämmes bl. a. att tomten, varå husen uppföras, skall innehavas på grund av tomträtt under 50 år, att stadsfullmäktige äga rätt att tillsätta en revi-

sor för granskning av styrelsens förvaltning, att hyrorna ej få vara högre än de täcka fastighetens nödiga utgifter, att hyran för varje lägenhet bestämmes av drätselkammaren och är lika oavsett om lägenheten uthyres till medlem i föreningen eller icke medlem, att lägenhetsinnehavaren ej utan särskilt tillstånd får hava s. k. inneboende och, om detta medgives, han ej i någon form får därav göra sig förtjänst.

På grund av nämnda stadsfullmäktiges beslut inregistrerades samma år Bostadsföreningen Göteborg u. p. a., som under åren 1917—1918 uppförde trenne hus, två å Bagaregården och ett å Kungsladugård med tillsammans 96 lägenheter. Cirka en tredjedel av lägenheterna äro uthyrda till icke medlemmar.

Styrelsen består av fem ledamöter, valda för två år i sänder, jämte två suppleanter. Årligen väljes kassaförvaltaren och sekreteraren samt dessutom tre revisorer jämte tre suppleanter, av vilka en revisor med en suppleant utses av stadsfullmäktige.

Styrelse

Norén, Axel Teodor, Biljettförsäljare, f. 81; led. 37—, *Sekr.* 37—, *Ordf.* 42—.

Andersson, Hjalmar Gottfrid, Förman, f. 88; led. 38—42, *v. Ordf.* 42—.

Andersson, Carl Emil, f. d. Spårvagnsförare, f. 80; led. 36—, *Kassaf.* 36—.

Bodin, Erik, Spårvagnsförare, f. 84; led. 42—, *Sekr.* 42—.

Andersson, Johan Albin, Reparatör, f. 85; 42—.

Suppleanter

Larsson, Axel Herman, f. d. Reparatör, f. 76; 36—.

Johansson, Carl Theodor, Elektriker, f. 94; 42—.

Revisorer

Larsson, Per Olof Kamrer, f. 95; 23—.

Karlsson, Mauritz Bernhard, Spårvagnskonduktör, f. 87; 39—.

Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Banktjänsteman, f. 13; 43— (vald av stadsf.).

Suppleanter

Stengårdh, Gustaf Napoleon, Posttjänsteman, f. 01; 43— (vald av stadsf.).

Malmqvist, Oskar Adler Henning, Verkstadsarbetare f. 94; 44—.

Nordström, Carl Viktor f. d. Lokförare, f. 80; 44—.

Göteborgs bostadsföretag, stiftelse

Södra Hamngatan 45 (Hyresgästerna). Rt (växel) 17 25 40.

För att verkställa riksdagens beslut om bostadsförsörjning åt mindre bemedlade barnrika familjer bildades i Göteborg en stiftelse med namnet Solgårdarna, vilket sedan ändrats till Göteborgs bostadsföretag, stiftelse. Stiftelsen består av tre representanter för drätselkammarens första och andra avdelningar, tre representanter för hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Göteborg samt tre representanter för hyresgästernas centralförsamling i Göteborg. Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 6 februari 1936 att godkänna bildandet av stiftelsen samt stadgar för densamma. Enligt de bestämmelser, som ligga till grund för verksamheten, har staden att utan kostnad för stiftelsen ställa tomter till förfogande. Staten å sin sida bidrager med lån upptill 95 % av byggnadskostnaden. Därjämte lämnar staten ett hyresbidrag beräknat efter antalet barn, så att en familj med tre minderåriga barn erhåller 30 % nedsättning av hyran, en familj med fyra minderåriga barn 40 % och en familj med fem minderåriga barn 50 %, en familj med sex eller sju minderåriga barn 60 % samt en familj med åtta barn eller däröver 70 % nedsättning. Hyresbidraget går till bostadsföretaget, som därefter bestämmer hyrespriset för lägenheterna.

Som grundval för stiftelsen ligger en överenskommelse mellan Göteborgs stad och hyresgästernas sparkasse- och byggnadsföreningars riksförbund, enligt vilket detta förbund lämnar lån till täckande av de översta 5 % av byggnadskostnaden. Denna överenskommelse gäller för fastigheter uppförda t. o. m. 1940. För hus uppförda efter år 1940 har Göteborgs stad lämnat lån till täckande av de översta 5 % av byggnadskostnaderna.

Stiftelsen står under kontroll av statens byggnadslånebyrå, som utlämnar lån och hyresbidrag samt av drätselkammarens första avdelning, vilken tillika är förmedlingsorgan för stiftelsen och granskar dess förslag till byggnadsprogram, byggnadskostnader och hyrespriser.

År 1936 uppförde stiftelsen de första lägenheterna, inalles 329 lägenheter, varav 230 tvårumslägenheter och 99 trerumslägenheter, vilka togos i bruk den 1 oktober samma år. Intill den 1 november 1944 har stiftelsen uppfört 1.777 lägenheter, varav 1.196 tvårumslägenheter och 581 trerumslägenheter. Fastigheterna äro belägna i olika delar av staden.

Stiftelsens styrelse väljes av de tre organ, som bilda stiftelsen.

Anslag från staden till stiftelsens lekstugeverksamhet utgår för år 1945 med 74.190 kr. med villkor att stiftelsen från hyresgästernas sparkasse- och byggnadsföreningars riksförbund för verksamheten erhåller ett bidrag av 6.000 kr.

Styrelse

Oljelund, Truls Stefan, Redaktör, f. 93; led. 36—, *Ordf.* 36— (vald av H. C. F.).

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; led. 40—, *v. Ordf.* 40—, (vald av drkn).

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; led. 36—, *Sekr.* 36—, (vald av H. S. B.).

Ericson, Sven Hjalmar Emanuel, Verk-mästare, Stadsf., f. 00; 36— (vald av drkn).

Björck, Arvid Oskar, Spårvägsman, f. 88; 36— (vald av H. S. B.).

Johansson, Vilhelm Karl, Folkskol-lärare, f. 00; 37— (vald av H. C. F.).

Löfman, Axel Birger, Maskinist, f. 96; 39— (vald av H. C. F.).

Strömberg, Carl Olof Harry, Fångvårds-man, Stadsf., f. 92; 43— (vald av drkn).

Ekberg, Ove Johan, Kursföreståndare, f. 96; 43— (vald av H. S. B.).

Suppleanter

Johnsson, John Gunnar, Assistent h. fat-tigv., f. 93; 36— (vald av drkn).

Svensson, Viktor Harald, Ombudsman, f. 88; 43— (vald av H. C. F.).

Nöjd, Johan Arthur, Trafikförman, f. 96; 43— (vald av H. S. B.).

Revisorer

Nordqvist, Johannes Alexius, Stads-bokhållare, f. 94; 45— (vald av drkn).

Gottmark, Valter Herman, Yrkesrevi-sor, f. 12; 41—.

Silverberg, Arild Gunnar, Kontorist, f. 97; 41—.

Ombudsman

Janson, Fredrik Oswald, f. 98; 38.

Kamrer

Dahlstrand, Knut Olof Herbert, f. 06; 38.

Stiftelsen bostäder åt blinda

Fridhemsgatan 6.

Den 2 april 1936 beslöto stadsfullmäktige bl. a. att ur Olof och Caroline Wijks utdelningsfond av år 1935 ställa ett belopp av 100.000 kr. till drätselkammarens förfogande att förvaltas av drätselkammaren samt användas till uppförande och upplåtande mot billig hyra av bostäder för mindre bemedlade, i Göteborg hemortsberättigade blinda, sedan särskild stiftelse med av drätselkammaren godkända stadgar bildats för byggnadens uppförande.

Enligt av drätselkammarens första avdelning den 2 juni 1936 godkänt »Reglemente för Stiftelsen bostäder åt blinda» skall stiftelsen förvaltas av en styrelse bestående av fem personer, vilka väljas för en tid av två år och av vilka två utses av drätselkammarens första avdelning och tre av De blindas förening Hoppet u. p. a. i Göteborg varjämte resp. väljare för samma tid vardera utser en suppleant. Styrelsens verksamhet granskas årligen av tvenne av drätselkammarens första avdelning utsedda revisorer.

I enlighet med stadsfullmäktiges ovannämnda beslut av den 2 april 1936 uppfördes en byggnad belägen vid Fridhemsgatan härstädes, vilken byggnad var färdigställd för inflyttning i april månad 1938. Byggnaden inrymmer 24 lägenheter, av vilka sju omfatta två rum och kök och 17 ett rum och kök varav sex med s. k. minimikök.

Styrelse

- Dahlin**, Gustaf Adolf Verner, f. d. Direktör, f. 84; led. 36—46, *Ordf.* 36—.
- Gustafsson**, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; led. 41—46, v. *Ordf.* 44— (vald av drkn).
- Swenson**, Sven-Erik, Föreståndare, f. 14; led. 43—45, *Sekr.* 43—.
- Svensson**, Gustaf Harald, Metallarbetare, Stadsf., f. 03; led. 44—45, *Kassaf.* 44— (vald av drkn).

Bengtsson, Per Algot, f. d. Bryggeriarbetare, f. 87; 44—46.

Suppleanter

Tholin, Carl Bertil, Spårvägsman, f. 10; 44—45.

En vakant (väljes av drkn.)

Revisorer

Leandersson, John Iwar, Kamrerare, Stadsf., f. 90; 39—.

Berggren, Arne Timar, Studieinstruktör, Stadsf., f. 07; 39—.

Bostads A.-B. Framtiden

Den 7 januari 1915 biföllo stadsfullmäktige en framställning av dåvarande bostadsberedning, att staden måtte bidraga med att teckna aktier till ett belopp av 230.000 kr. för bildande av bostadsaktiebolaget Framtiden med uppgift att förvärva och huvudsakligen till mindre bemedlade familjer med talrika barn uthyra fastigheter. På initiativ av beredningens ordförande hade redan stiftelseurkund utfärdats och aktier tecknats av enskilda för över 100.000 kr. Vinstutdelningen på aktierna må ej överstiga 4½ % pr år. Bolaget har hittills uppfört 10 byggnader, därav fyra landshövdingehus nämligen två i Kungsladugård, ett i Olskroken och ett i Bagaregården samt sex trähus i Landala, med sammanlagt 128 lägenheter, därav 100 lägenheter om ett rum och kök och 28 lägenheter om två rum och kök. Fastigheterna äro taxerade för tillsammans 701.000 kr.

Under år 1938 har bolaget uppfört två fastigheter i Göteborg med tillhopa 96 lägenheter för barnrika familjer, som åtnjuta statligt hyresbidrag enligt kungl. kungörelse den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer.

Styrelse

- Englund**, Carl Gustaf Oskar, Intendent, f. 00; led. 39—, *Ordf.* 43—.
- Johnsson**, John Gunnar, Assistent h. fatigv., f. 93; led. 36—, v. *Ordf.* 36—.
- Pettersson**, Sven Algot, Kontorist v. spärv., Stadsf., f. 88; 39—.
- Olsson**, Carl Elis, Byggnadsingenjör, f. 94; 40—.
- Gustafsson**, Gustaf Albert, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; 41—.

Suppleanter

Andersson, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; led. 35—43, *Ordf.* 38—43, suppl. 43—.

Carlsson, Carl Richard, Spårvägsman, Stadsf., f. 81; 36—.

Revisorer

Landahl, Mauritz Wilhelm, Stadsrevisor, f. 91; 34—.

Peterson, Axel Hilding, Expeditor, f. 91; 36—.

Suppleant

Persson, Carl Viktor, Bokbindare, f. 91; 36—.

Sekreterare o. kassaförvaltare

Brådfors, Helge Ossian Valentin, Kamrer, f. 01; 42.

Bostads A.-B. Nutiden

Rt 14 29 49 kl. 9—11.

Under år 1917 bildades i filantropiskt syfte Bostads A.-B. Nutiden med ett till 200.000 kr. uppgående aktiekapital, varav enskilda tecknat 168.800 kr. och staden 31.200 kr. Ändamålet med bolagets verksamhet är att förvärva och uthyra fastigheter, huvudsakligen till mindre bemedlade familjer. Vinstutdelningen å bolagets aktier är begränsad till 4½ % årligen. De av bolaget uppförda byggnaderna äro samtliga landshövdingehus, belägna vid

Carl Johans torg och trakten däromkring samt vid Älvsborgsgatan och i Olskroken. För uppförande av dessa har bolaget erhållit kontanta bidrag utan återbetalningsskyldighet dels av staten med 410.086 kr. och dels av staden med 302.100 kr. Bolaget har hittills uppfört inalles 17 landshövdingehus med sammanlagt 444 bostadslägenheter huvudsakligen om ett och två rum och kök. Fastigheterna äro åsatta ett taxeringsvärde av tillsammans 2.829.000 kr. Enligt bestämmelse i bolagsordningen få fastigheterna icke avyttras utan samtycke av drätselkammaren i Göteborg.

Styrelse

- Arnulf-Olsson**, O s v a l d, Direktör, Stadsf., f. 84; led. 38—. *Ordf.* 40—.
- Lindholm**, N i l s H e r m a n, Kamrer, f. 75; led. 17—, v. *Ordf.* 17—.
- Tingström**, S v e n, Ingenjör, f. 87; led. 23—, *Kassaf.* 23—.
- Gustafsson**, G u s t a f A l b e r t, Byggnadsingenjör, Stadsf., f. 91; 41—.
- Svensson**, J o h a n W i l h e l m, Yrkeslärare, f. 82; 41—.

Revisorer

- Wilkens**, A r t h u r J o h a n, Major, f. 75; 32—.
- Dahlin**, G u s t a f A d o l f V e r n e r, f. d. Direktör, f. 84; 40—.

Suppleanter

- Aulin**, T u r e V a l f r i d, Fondchef, f. 95; 38—.
- Törnquist**, N i l s W i l h e l m, Ingenjör, f. 90; 40—.

Sekreterare

- Johnsson**, J o h n O l o f, J. K., Kanslichef, f. 86; 17.

Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Göteborg u. p. a.

Kontor Södra Hamngatan 45. Rt (växel) 17 25 40.

Föreningen, som bildades i mars 1925, har till syfte att tillgodose sina medlemmars behov av sunda, tidsenliga och billiga bostäder genom att bland medlemmarna uppsamla och förvalta sparmedel, upptaga lån för bostadsbyggande och att uppföra bostadshus.

Den 2 november 1925 påbörjades föreningens första bygge och till 1 oktober 1944 hade färdigbyggt 2.571 lägenheter om ett, två och tre rum med kök alla försedda med dusch- eller badrum, fördelade på 26 fastighetskomplex med ett sammanlagt bokföringsvärde av omkring 33 mill. kr.

Föreningen har för sin verksamhet erhållit lån från Göteborgs stad.

Styrelsen består av fem ledamöter, valda för två år i sänder, med tre suppleanter. Årligen utses två revisorer, varjämte föreningens fullmäktige uppdragit åt H. S. B:s riksförbunds aukt. revisionsbyrå att deltaga i revisionen samt åt aukt. revisorn Sten Ferm att utföra siffergranskningen.

Styrelse

- Andréasson**, A n d e r s K a r s t e n, Tillsyningslärare, f. 92; led. 33—45, *Ordf.* 33—.
- Andréasson**, F r i t z H i l m e r, Lokförare, f. 88; 33—45.
- Björck**, A r v i d O s k a r, Spårvägsman, f. 88; 34—45.
- Ekberg**, O v e J o h a n, Kursföreståndare, f. 96; 36—46.
- Nöjd**, J o h a n A r t h u r, Trafikförman, f. 96; 38—46.

Suppleanter

- Johnsson**, C a r l G e o r g, Ombudsman, f. 98; 41—.

- Sandell**, H a r r y E f r a i m, Brandman, f. 98; 41—.

- Svensson**, V i k t o r H a r a l d, Ombudsman, f. 88; 42—.

Revisorer

- Klarmark**, J o h n O s c a r, Kontorschef, f. 93; 35—.

- Silfverberg**, A r i l d G u n n a r, Kontorist, f. 97; 39—.

Byggnadschef

- Karlsson**, A x e l J u l i u s, f. 87; 25.

XII. DEN KYRKLIGA FÖRVALTNINGEN

Göteborgs stift

Vid tiden för Göteborgs grundläggning var det önskligt att samla de från stiftsstadens mest avlägsna församlingarna av Skara stift under en högre kyrklig myndighet på närmare håll. Redan år 1620 upprättades därför Göteborgs superintendentia, och till denna lades Askims, Sävedals, Kinds, Marks, Ale, Flundre, Vättle, Bollebygds, Mo och Östra Hisings härad, av vilka dock Mo härad efter kort tid återförenades med Skara stift. Denna superintendentia blev emellertid genom att till dess område fogades år 1646 hela Hallands län och 1658 större delen av Bohus län snart så betydande, att den år 1665, då ny superintendent skulle ha tillsatts, förvandlades till biskopsdöme. Det nya stiftet, som bland rikets stift blev det åttonde i ordningen, utökades slutligen 1693 med Norrviken i Bohus län, som förut tillhört Karlstads superintendentia, och omfattar sedan dess Göteborgs och Bohus län; Flundre, Ale, Vättle, Bollebygds, Marks och Kinds härad av Älvsborgs län; Hallands län samt Hishults sockendel av Kristianstads län.

Superintendentians högste styresman var superintendenten, som tillika var kyrkoherde i stadens svenska församling. Såsom framgår redan av fullmakten för den första superintendenten, utövade han likväl icke den kyrkliga styrelsen ensam utan biträdades av ett domkapitel eller, såsom det vid denna tid vanligen benämndes, konsistorium, vars första ledamöter sannolikt voro pastorerna i några närliggande församlingar och »rector scholæ». I pastorernas ställe inträdde emellertid efterhand lektorerna vid det år 1640 upprättade Göteborgs gymnasium, och då vid superintendentians förvandling till biskopsdöme år 1665 även tillsattes en domprost, kom domkapitlet att utgöras av biskop och domprost såsom preses resp. vice preses samt sju lektorer. Sedan även de båda pastorerna i Tyska församlingen genom kungl. kungörelse 1680 erhållit rätt att intaga säte och stämma i kapitlet; förblev dess sammansättning under längre tid oförändrad.

Samtidigt med att på detta sätt domkapitlet i Göteborg erhöll sin yttre organisation, utbildades så småningom inom hela riket genom praxis bestämda grundsatser för kapitelinstitutionens verksamhet, angående vilken varken 1571 års kyrkoordning eller det i praxis ofta anlitade kyrkolagsförslaget av 1619 givit några föreskrifter. Från att i början av 1600-talet hava deltagit i stiftsstyrelsen endast såsom biträde åt biskopen, så långt denne själv önskade, erhöll domkapitlet mot slutet av århundradet en allt självständigare ställning, och denna fixerades genom 1686 års kyrkolag och 1687 års kungl. förordning huru med rättgång uti domkapiteln skall förhållas. Härigenom erhöll domkapitlet i princip sin slutgiltiga karaktär, och den senare utvecklingen medförde större förändringar endast i dess ställning till undervisningsväsendet. Den långvariga strid om icke prästvigda lektorers rätt att tillhöra domkapitlet, vilken begynte på 1700-talet, medförde visserligen flera förordningar, vilka avsågo att tillförsäkra domkapitlet prästerlig majoritet, men de upphävdes, sedan lektoratens nyordning genomförts i enlighet med 1856 års läroverksstadga, och hithörande bestämmelser i kyrkolagen och 1687 års förordning blevo åter gällande.

Frågan om domkapitlens reformering har under mer än ett århundrade stått på dagordningen, och många förslag i ämnet hava tid efter annan framkommit vid riksdagar och kyrkomöten samt i kommittéers betänkanden. I domkapitelskommitténs betänkande och förslag rörande stiftsstyrelsernas organisation, avgivet den 18 december 1918, lämnas en översiktlig framställning av de mer anmärkningsvärda förslag i ämnet, som framkommit sedan 1800-talets början.

Det betänkande med förslag till lag om domkapitel, som avgavs den 25 juli 1935 av 1934

års domkapitelssakkunniga, kom slutligen att läggas till grund för proposition till 1936 års riksdag. Sedan riksdagen antagit förslaget blev detsamma jämväl godkänt av det kyrkomöte, som hölls på hösten 1936. Enligt lagen den 13 november 1936 består domkapitel i regel av följande sex ledamöter: biskopen såsom preses, domprosten såsom vice preses, en av stiftets präster vald präst, som innehar ordinarie prästerlig tjänst i stiftet, en av ombud för pastoraten i stiftet vald lekman, som ådagalagt nit och insikt i det kyrkliga församlinglivet, en av Konungen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnad, i allmänna värv förfaren lekman samt en likaledes av Konungen efter förslag av domkapitlet för sex år i sänder förordnad ledamot, som äger särskild sakkunskap på folkundervisningens område. För de icke självskrivna ledamöterna skola jämväl utses suppleanter. Vid handläggning av rättegångsmål inträder stiftssekreteraren såsom ledamot.

Det nya domkapitlet, som fr. o. m. den 1 januari 1937 efterträtt de gamla lektorskapiteln, är alltså till sin sammansättning grundat dels på självskrivnenhet, dels på utseende genom Kungl. Maj:t och dels på val. Dess befogenheter ha i 13 § av den nya lagen sammanfattats sålunda: »Domkapitel i stift åligger att taga noggrann kännedom om stiftets förhållanden samt verksamt beflita sig om det kyrkliga livets vård och förkovran. Det skall genom erforderliga åtgärder tillgodose församlingarnas behov samt befämja den kristna kärleksverksamheten och ungdomsvården inom stiftet. Vid fullgörande av dessa uppgifter bör domkapitlet jämväl låta sig angeläget vara att, där så lämpligen kan ske, samarbeta med frivilliga organisationer för främjande av kyrklig och religiös verksamhet. Domkapitlet tillkommer vidare att hålla hand däröver, att stadgad kyrklig ordning iakttages, att hava inseende över prästerskapets ämbetsförvaltning och leverne ävensom att i övrigt fullgöra de särskilda åligganden med avseende å stiftets kyrkliga angelägenheter, som enligt vad därom i lag eller eljest är stadgat ankomma på domkapitlet.» Denna allmänna formulering har närmast tillkommit i syfte att framhålla domkapitlet såsom den kyrkliga och religiösa övermyndigheten. De gamla lektorskapiteln hade i huvudsak begränsat sin verksamhet till en ämbetsmannamässig behandling av de frågor, som på ett eller annat sätt hänskjutits till deras bedömande. Man har ansett det vara av vikt, att kapiteln jämväl med uppmärksamhet och intresse följa den kyrkliga och religiösa utvecklingen och taga initiativ till sådant, som är ägnat att främja denna.

Till domkapitlets i lag stadgade befogenheter höra främst frågor om anställande av prästerliga krafter i kyrkans tjänst och anordnande av biskops- och prästval, övervakande av gudstjänstordningen samt uppehållande av kyrkotukten. Domkapitlet utövar även doms rätt i mål rörande prästers fel i tjänsten, är besvärsinstans i fråga om vissa beslut av kyrkostämman, kyrkoråd, skolråd och skolstyrelse m. m. samt handlägger i viss utsträckning ärenden rörande undervisningsväsendet. Därjämte tillkommer domkapitlet en icke obetydlig medelsförvaltning. Domkapitlet förvaltar sålunda ett stort antal fonder, emottager redovisning av kollektmedel m. m.

Biskopen tillsättes av Kungl. Maj:t, vars utnämningssätt dock sedan 1772 är begränsad till det förslag på tre personer, vilket uppgöres av domkapitlet efter av detta och stiftets prästmän företaget val. Biskopen är självskrivnen ledamot av kyrkomötet. Såsom stiftets högste styresman åligger det honom personligen att förrätta prästvigning, hava uppsikt över prästernas lära och leverne, årligen visitera »så många församlingar möjligt är», utse prostar, sammankalla och leda prästmöten, hava uppsikt över vissa undervisningsanstalter inom stiftet samt utan särskilda bestämmelser övervaka stiftets hela kyrkliga liv. I övrigt deltagar han i stiftsstyrelsen såsom preses i domkapitlet.

Författningar m. m. Kyrkolagen av år 1686. Kungl. förordning den 11 februari 1687 huru med rättegång uti domkapitlet skall förhållas. Kungl. förordning den 30 maj 1759 om biskopsval, ändrad enligt lag den 29 mars 1899. Stadga angående folkundervisningen i riket av den 26 september 1921 m. fl. Lagen om domkapitel den 13 november 1936.

Litteratur: Bexell, S. P. och J. G., Göteborgs stifts historia och herdaminne, Gbg 1835. Skarstedt, C. W., Göteborgs stifts herdaminne, Lund 1885. Holmquist, Hj., Domkapitlens historia i Sverige (i Betänkande med förslag till lag angående organisation av stiftsstyrelse m. m. 1907). Wetterberg, Gunnar, Handbok i kyrkolagfarenhet, Lund 1944. Stiftsstyrelsernas organisation bd 2 (Domkapitelskommitténs betänkande I 1919). Bruce, N. O., Den svenska folkskolan, Sthlm 1935. Wallin, Ragnar och Holmqvist, Harald, Folkskolestadgan och dithörande författningar, Sthlm 1944. Wetterberg, Gunnar, Folkskolestadgan med tillhörande författningar, Lund 1942. Wangson, Ruben, Wikström, Nils och Wirgin, Allan, Folkskolestadgan och andra författningar rörande folkundervisning och folkbildning, Sthlm 1940.

Biskop

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Hovpredikant, f. 74; 29.

Domprost

Malmeström, Elis Axel Christian, T. D., f. 95; 43.

Domkapitlet

Ordförande

Biskopen, se ovan (självskriften).

Vice ordförande

Domprosten, se ovan (självskriften).

Ledamöter

Ohlon, Sven Johan Emanuel, F. D., Rektor, f. 88; 19—48 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Helde, Carl Richard, Kontraktspastor, Tanum, f. 82; 37— (utsedd av stiftets präster).

Sjödahl, Hakon Lauritz Edgar, Lektor, f. 87; 37—48 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Staxäng, Ernst Valdemar, Lantbrukare, Brodalen, f. 98; 43— (vald av ombud f. pastoraten).

Suppleanter

Jungen, Ernst Birger, Överlärare, f. 90; 37—48 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Nordblom, Henrik, F. K., Kyrkoherde, Landvetter, f. 79; 37— (utsedd av stiftets präster).

Gunter, Josef Wilhelm, Överlärare, Jonsered, f. 90; 37—48 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Lampers, Sven Eskil, J. K., Assessor, f. 04; 43— (vald av ombud f. pastoraten).

Kansliet

*Vallgatan 11. Expeditionstid kl. 9—14.
Rt 13 19 93, 13 19 94, 13 40 24.*

Stiftssekreterare

Wildte, Per Fridolf, J. K., f. 96; (32) 33.

Stiftsnotarie

Blomstrand, Gustaf Wilhelm, J. K., f. 99; 37.

Amanuens

Hedfalk, Algot Harding, J. K., f. 04; 38.

Kansliskrivare

Eklind, Ellen Fredrika, f. 92; 28.

Expeditionsvakt

Eriksson, Gustaf Martin, f. 85; 13.
Dessutom tre skrivbiträden.

De ecklesiastika bostälernas förvaltning

Den 30 augusti 1932 utfärdade Kungl. Maj:t bestämmelser rörande ecklesiastik boställsordning att lända till efterträttelse fr. o. m. den 1 maj 1933. Enligt denna tillkommer förvaltningen av de ecklesiastika boställena i princip pastoraten. Där så finnes lämpligt äger pastorat uppdraga åt en särskild *boställsstyrelse* att i avseende å förvaltningen av prästgård och löneboställe fullgöra de åligganden, som eljest tillhöra kyrkorådet. Vad om val av ledamot och suppleant i kyrkoråd är stadgat skall äga motsvarande tillämpning i fråga om boställsstyrelse, dock må antalet ledamöter icke vara under tre eller över fem. Boställsstyrelse väljer inom sig för varje år ordförande och, där så finnes påkallat, vice ordförande.

Pastorats boställsförvaltning skall stå under uppsikt av boställsnämnd och stiftsnämnd. *Boställsnämnd* skall bestå av tre i orten boende, i lantbruks- och därmed sammanhängande affärsförhållanden kunniga män. Två ledamöter jämte lika antal ersättare utses för tre år åt gången, den ene, tillika ordförande, av länsstyrelsen samt den andre av stiftsnämnden. Såsom tredje ledamot i boställsnämnden inträder en av dem, vilka till ett antal av en för varje till tjänstgöringsområdet hörande pastorat jämte ersättare skola pastoratsvis, likaledes för tre år, utses för tjänstgöring i boställsnämnden. Enligt stadgandena i 60 § av ecklesiastik

boställsordning skola de i Göteborgs kyrkliga samfällighet ingående församlingarna i nu ifrågasvarande avseende anses utgöra ett pastorat.

I varje stift skall finnas en *stiftsnämnd*, bestående av fem ledamöter. Tre ledamöter jämte ersättare utses för tre år åt gången av Konungen. Två ledamöter jämte ersättare väljas av domkapitlet, likaledes för tre år åt gången. Av sistnämnda ledamöter skall en vara juridiskt bildad och tjänstgöra såsom sekreterare hos nämnden. Bland ledamöterna utser Konungen ordförande, medan nämnden inom sig väljer vice ordförande.

Hos stiftsnämnd skall såsom biträde åt nämnden finnas anställd en av Konungen efter förslag av nämnden utsedd stiftsjägmästare. Konungen bestämmer, huruvida och till vilket antal biträden åt stiftsjägmästare må av stiftsnämnden anställas.

Författningar. Ecklesiastik boställsordning av den 30 augusti 1932. Lag om kyrkofond den 30 augusti 1932, Kungl. Maj:ts instruktion för stiftsnämnd och stiftsjägmästare den 16 september 1932 jämte tillhörande författningar.

Litteratur: P r a w i t z, Gunnar, Ecklesiastik boställsordning, Sthlm 1944. W i l d t e, Fridolf, Prästgården i lag och byggnadstradition, Sthlm 1944.

<i>Ledamöter</i>	Stiftsnämnd	<i>Ersättare</i>
Block , Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; led. $\frac{1}{10}$ 32— $\frac{30}{9}$ 47, <i>Ordf.</i> 32— (som led. utsedd av domkapitlet).		Malmeström , Elis Axel Christian, T. D., Domprost, f. 95; $\frac{1}{9}$ 43— $\frac{30}{9}$ 47 (utsedd av domkapitlet).
Wigelius , Mats Alfred, Jägmästare, Direktör, f. 82; led. $\frac{1}{10}$ 32— $\frac{30}{9}$ 47, <i>v. Ordf.</i> 32— (som led. förordnad av Kungl. Maj:t).		Ahlberg , Erik Gunnar Folke, Överlantmätare, f. 98; $\frac{4}{10}$ 40— $\frac{30}{9}$ 47 (förordnad av Kungl. Maj:t).
Wildte , Per Fridolf, J. K., Stiftssekreterare, f. 96; led. $\frac{12}{4}$ 33— $\frac{30}{9}$ 47, <i>Sekr.</i> 33— (utsedd av domkapitlet).		Blomstrand , Gustaf Wilhelm, J. K., Stiftsnotarie, f. 99; $\frac{12}{4}$ 33— $\frac{30}{9}$ 47 (utsedd av domkapitlet).
Kristofferson , Karl, Lantbrukare, Öxnäs, f. 78; $\frac{1}{1}$ 37— $\frac{30}{9}$ 47 (förordnad av Kungl. Maj:t).		Algers , Knut, Rektor, Sätilla, f. 83; $\frac{1}{10}$ 44— $\frac{30}{9}$ 47 (förordnad av Kungl. Maj:t).
Mellström , Karl Gustaf (G ö s t a) Mauritz, Skogsmästare, Simlångsdalen, f. 88; $\frac{24}{5}$ 40— $\frac{30}{9}$ 47 (förordnad av Kungl. Maj:t).		Lilliehöök , Bertil Malcolm Fredrikson, Godsägare, Långås, f. 91; $\frac{24}{5}$ 40— $\frac{30}{9}$ 47, (förordnad av Kungl. Maj:t).

Stiftsjägmästare

Rt 13 40 24.

Ekberg, Nils, f. 96; (33) 44.

Ledamot i boställsnämnd

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; 42—45.

Ersättare

Lorentsson, Gunnar Vilhelm, Skolvaktmästare, f. 92; 42—45.

Göteborgs diakonissanstalt

Bräcke, Lundby. Rt anstalten 22 23 65, föreståndaren 22 23 33, husmodern 22 23 15.

Redan den 25 april 1919 hade några vid ett tidigare sammanträde på initiativ av biskop E. H. Rodhe utsedda personer konstituerat sig till en kommitté med uppgift »att söka finna och tillvarata de möjligheter och medel, som kunde vara att tillgå och som vore nödvändiga för grundandet av en diakonissanstalt i Göteborg». Följande år stiftades Göteborgs diakonissällskap, stadgar antogs och styrelse tillsattes för att handhava sällskapets angelägenheter.

Göteborgs diakonissällskap har till ändamål »att genom dess i Göteborg inrättade diakonissanstalt och till denna anstalt anslutna inrättningar till församlingens tjänst för sjukas, nödlidandes eller eljest hjälpbehövandes vård fostra och utbilda därtill lämpliga kvinnor av evangelisk-luthersk bekännelse». Sällskapets styrelse, som skall bestå av minst sju personer, kompletteras sig själv. Revisorer väljas av sällskapet vid dess ordinarie årsammankomst.

En revisor utses dessutom av domkapitlet. Diakonissanstaltens förståndare utses av sällskapets styrelse, men dess beslut härom skall underställas domkapitlet i Göteborg för fastställelse.

Göteborgs diakonissanstalt öppnades den 27 februari 1923 vid Örgrytevägen. År 1927 flyttades den till en större villabyggnad i Bräcke, Lundby, som donerats av arvingarna efter grosshandlande och fru Carl Leffler. Inom diakonissanstalten är inrymt ett mindre sjukhem för obotligt sjuka. Diakonissanstalten äger och driver jämväl Hårsjögårdens hemskola i Hyssna, Älvsborgs län. Verksamheten där ledes av en särskild styrelse med diakonissanstaltens föreståndare som självskrivnen ordförande.

Styrelse

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; led. 20—, *Ordf.* 31—.

Hultin, S ven, Professor, f. 89; led. 31—, *v. Ordf.* 43—.

Lindgren, Carl Wilhelm Joel, Grosshandlande, f. 66; led. 20—, *Kassaf.* 20—.

Bogren, Johan Aron, Kontraktsprost, Uddevalla, f. 73; 20—.

Nordblom, Judith Martina, Fru, Landvetter, f. 80; 20—.

Hellman, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pastor (se nedan) led. 25—, *Sekr.* 36—, *Diakonissanstaltens föreståndare.*

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 27—.

Sennegård, Martha, Diakonissa (se nedan) 27—, *Diakonissanstaltens husmoder.*

Block, Anna Karolina Elisabet, Biskopinna, f. 78; 30—.

Wedlin, Karin, Fru, f. 93; 42—.

Janson, Robert, Kontraktsprost, f. 74; 43—.

Revisorer

Blomstrand, Gustaf Wilhelm, J. K., Stiftsnotarie, f. 99; 44— (utsedd av domkapitlet).

Darell, Johan Edvin, Komminister, f. 85; 40—.

Lampers, S ven Eskil, J. K., Assessor, f. 04; 42—.

Föreståndare

Hellman, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pastor, f. 88; 24.

Husmoder

Sennegård, Martha, Diakonissa, f. 83; 23. Dessutom 62 *diakonissor*, 17 *provsysstrar*, sju *elever* och en *vaktmästare*.

Göteborgs stifts diakoniråd

Göteborgs stifts diakoniråd började sin verksamhet år 1923 och har till uppgift att inom stiftets församlingar, i samarbete med deras prästerskap verka för en rikare utveckling av den kyrkliga diakonien, särskilt bland fattiga, sjuka och förkomna.

Diakonirådet består av stiftets biskop såsom ordförande samt sex av inom stiftet boende prästmän. Ledamöterna jämte lika många suppleanter samt två revisorer med suppleanter för dem utses av stiftets prästerskap vid dess ordinarie prästmöte för tiden t. o. m. det år, då nästa prästmöte hålles.

Stadgar antagna av Göteborgs prästsällskap den 13 september 1922.

Ordförande

Block, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; (självskrivnen led.) 30—.

Ledamöter

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 23—45.

Setterwall, Carl Gustav, F. D., Prost, f. 72; 23—45.

Lüsch, Herman Fredrik (Fritz) Georg, F. K., Kontraktsprost, Lysekil, f. 64; 33—45.

Bogren, Johan Aron, Kontraktsprost, Uddevalla, f. 73; 39—45.

Cervin, Hjalmar, Kyrkoherde, Årstad, f. 90; 39—45.

Janson, Robert, Kontraktsprost, f. 74; led. 43—45, *Sekr. o. kassaf.* 42—.

Suppleanter

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 89; 39—45.

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; 39—45.

Ysander, Bengt Daniel, Kyrkoherde, Kungsbacka, f. 90; 39—45.

Levén, Alfred Edvard, Kyrkoherde, Horred, f. 65; 39—45.

Bengtsson, Anders Peter, Komminister, Halmstad, f. 95; 39—45.

Revisorer

Carlson, Henrik Edvard, Komminister, f. 93; 39—.

En vakant. *Suppleanter*

Rexius, Gerhard Natanael, Kyrkoherde, f. 98; 39—.

En vakant.

Göteborgs territoriella församlingar
(Efter 1939 gjorda ändringar ej införda.)

Göteborgs kyrkliga kommun

Allmän historik och församlingsindelning, församlingsstyrelse och tillsättning av prästerliga tjänster

Alltifrån de första åren av Göteborgs tillvaro funnos inom staden dels en svensk församling, föregångare till den nuvarande Domkyrkoförsamlingen eller Gustavi Domkyrkoförsamling, dels en tysk, benämnd *Christinæ församling*. Dessa församlingar omfattade emellertid icke bestämda stadsområden, utan envar av stadens invånare kunde utan hänsyn till bostad låta kyrkoskriva sig efter eget val inom den ena eller andra församlingen.

Utom dessa båda huvudförsamlingar funnos redan tidigt Kronohospitalsförsamlingen, Garnisons- eller Kronhusförsamlingen samt Ny-Elfsborgs slotts församling, och år 1726 tillkom Fattighusförsamlingen. Av dessa hörde Kronohospitalsförsamlingen först till Örgryte församling, vilken i sin tur en tid var annex till Domkyrkoförsamlingen, men förenades år 1712 såsom självständig församling med staden ehuru belägen å landsbygden men å jord, som donerats till Göteborgs stad. Garnisonsförsamlingen, där intill 1873 även civila personer kunde låta kyrkoskriva sig, höll till en början gudstjänst gemensamt med Gustavi församling men erhöll år 1675 egen gudstjänstlokal i Gymnastikhuset och därefter år 1680 i Kronhuset, tills regementet år 1895 förlades till Kviberg, då församlingen där erhöll särskild gudstjänstlokal. Ny-Elfsborgs slotts församling (straffängelset) förlades år 1868 från Göteborgs stad till landet och överfördes i samband därmed till Lundby församling.

Denna församlingsindelning, som enligt vad redan ovan framhållits icke var av territoriell natur, ägde bestånd ända till år 1883, då Göteborg fick sin första territoriella församlingsindelning. Carl Johans församling, varav en del Majorna, redan tidigare blivit ordnad som stadsdel, lades visserligen genom kungl. brev den 1 februari 1867 fr. o. m. 1868 års ingång under stadens jurisdiktion, men förblev i kyrkligt hänseende fortfarande skild från staden. Nya Varvet (f. d. Kungl. Flottans garnisonsförsamling) överflyttades samma år från Göteborgs stad till landet. Jämlikt kungl. brev den 5 maj 1876 skulle Nya Varvet, som enligt jordeboken för Askims härad omfattar 71/240 mtl Skår eller Pävälund för tillhörande Västra Frölunda socken, samt lägenheterna Kronovarvet, som förut tillhört Örgryte socken av Sävedals härad, utgöra en särskild församling och kommun (jfr nedan samt historiken över Carl Johans församling).

Den territoriella församlingsindelning, som Göteborg erhöll genom kungl. förordningen den 5 maj 1882, trädde i kraft den 1 maj 1883. I denna förordning stadgades, att Göteborgs stad med Carl Johans församling och de lägenheter, som genom kungl. breven den 1 februari 1867 och den 3 mars 1882 blivit med staden förenade, skulle utgöra sex territoriella församlingar nämligen Gustavi eller Domkyrko, Kristine, Gamlestads, Haga, Masthuggs och Carl Johans församlingar. Kronohospitalsförsamlingen och Fattighusförsamlingen upplöstes, och av de forna icke territoriella församlingarna bibehölls endast Garnisonsförsamlingen och Tyska församlingen, vilkas medlemmar befriades från skyldigheten att tillhöra territoriell församling. Den 1 oktober 1895 bildade Kungl. Andra Göta artilleriregemente särskild församling, men blev detta regementet 1898 förlagt från Göteborg till Jönköping. Den kvarvarande Garnisonsförsamlingen, som genom kungl. brev den 11 mars 1927 framtogs förenämnda privilegium, upphörde fr. o. m. den 1 maj samma år. Enligt kungl. brev den 23 maj 1930 är fr. o. m. 1 januari 1931 hela Nya Varvets socken införlivad med Göteborgs stad och i ecklesiastikt hänseende tillagd Carl Johans församling.

Jämlikt kungl. brev den 3 mars 1905 är fr. o. m. 1906 års ingång Lundby kommuns hela område i administrativt, kommunalt och judiciellt hänseende införlivat med Göteborgs stad, till vars folkskolestyrelse även förlagts Lundby folkskoleväsende, och enl. kungl. brev

den 18 mars 1932 tillhör jämväl Lundby församling fr. o. m. ingången av år 1935 den kyrkliga samfälligheten i Göteborg.

Örgryte kommun, varifrån åtskilliga delar redan tidigare avsöndrats och införlivats med staden, vilka områden i kyrkligt hänseende tillagts angränsande stadsförsamlingar (se härom under de särskilda församlingarna) blev slutligen genom kungl. brev den 19 augusti 1921 med därinom belägna tre municipalsamhällen, Gårda, Lunden och Krokslätt, i administrativt, kommunalt och judiciellt hänseende införlivad med Göteborgs stad, varvid dock folkskoleväsendet inom det införlivade området avskildes från den kyrkliga kommunen och förlades under stadsfullmäktige och stadens allmänna folkskolestyrels förvaltning i enlighet med de i sådant avseende för staden gällande stadganden, men skulle i fråga om de ecklesiastika förhållandena tills vidare ingen annan ändring äga rum. Från och med den 1 januari 1939 tillhör emellertid Örgryte församling Göteborgs kyrkliga samfällighet på grund av övergångsbestämmelserna till lagen den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg, vari stadgades, att Örgryte församling intill utgången av 1938 ej skulle ingå i Göteborgs kyrkliga samfällighet, därest ej Kungl. Maj:t efter framställning av församlingens annorlunda förordnade.

Genom kungl. brev den 27 april 1906 fastställdes ny församlingsindelning för staden att gälla fr. o. m. ingången av år 1908. Denna indelning, enligt vilken staden skulle omfatta nio territoriella församlingar (utom Lundby och Örgryte), gäller i huvudsak fortfarande dock med den ändringen, att förutvarande Vasa församling jämlikt kungl. brev den 8 juni 1928 fr. o. m. 1 januari 1929 uppdelats i två, nämligen Vasa och Johannebergs församlingar, samt att Lundby församling, såsom ovan nämnts, fr. o. m. år 1935 och Örgryte församling fr. o. m. år 1939 införlivats med den kyrkliga samfälligheten. Efter därom av domkapitlet 1938 gjord framställning pågår f. n. utredning angående reglering av den territoriella församlingsindelningen i Göteborg (se nedan). Beträffande de olika församlingarnas nuvarande storlek och gränser hänvisas till redogörelserna för de särskilda församlingarna.

Värden av de kyrkliga angelägenheterna var redan inom de äldsta församlingarna föremål för en viss självstyrelse, i det varje församling ägde rätt att utse kyrkoråd och föreståndare. Senare omnämnes i Kristine kyrkas privilegier föreståndare och sex kyrkans äldste, »så de kallas, de där hava kyrkans inkomster om händer och även annorlunda veta besked, huru de till kyrkans och församlingens bästa skola användas». Den »gemene hopens» befogenhet att deltaga i församlingsstyrelsen synes dock ha sträckt sig utöver rätten att välja dylika förtroendemän, ty ehuru 1619 års stadga om städernas administration icke meddelar några föreskrifter om socken- eller kyrkostämma, erkännes i 1650 och 1675 års prästprivilegier församlingens rätt att under kyrkoherdens ordförandeskap vid allmän stämma besluta om kyrkliga angelägenheter. För att därvid fattade beslut skulle vinna laga kraft, erfordrades emellertid magistratens bifall, och då dessutom kyrkoråden och föreståndarne skulle avgiva årsredovisning inför magistraten, kom denna att utöva en viktig verksamhet även som kyrkligt organ. Detta församlingsstyrelsens beroende av den borgerliga myndigheten upphörde icke förrän år 1845, då vad som i kyrkligt avseende förut tillhört magistratens befogenhet överflyttades till domkyrkorådet. Det för denna institution utfärdade reglementet fortfor sedan att tillämpas långt efter det 1862 års kyrkostämmoförordning meddelat föreskrifter om församlingarnas självstyrelse, och först 1900 avgjordes på grund av besvär, att ifrågavarande reglemente skulle hava upphört att gälla i och med att kyrkostämmoförordningen trätt i kraft. Kyrkostämmornas och kyrkorådens befogenhet i Göteborg var emellertid då redan inskränkt genom kungl. förordningen den 5 maj 1882 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg, enligt vilken stadens samtliga territoriella församlingar i ekonomiskt hänseende

skulle utgöra en enhet. 1862 års kyrkostämmoförordning och 1882 års förordning angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg hava fr. o. m. 1932 års ingång ersatts av lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse samt lagen den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg. Enligt sistnämnda lag skola samtliga stadens territoriella församlingar fortfarande utgöra en ekonomisk enhet och för sådant ändamål bilda en s. k. kyrklig samfällighet (se vidare under kyrkofullmäktige, kyrkonämnden och kyrkogårdsstyrelsen).

De kyrkliga angelägenheter, beträffande vilka beslutanderätt icke tillkommer den kyrkliga samfällighetens kyrkofullmäktige, skola handläggas å kyrkostämma med vederbörande församling samt avse huvudsakligen åtgärder till främjande av församlingvården, val av ledamöter i kyrkoråd, tillsättande och avskedande av organister, kyrkosångare och klockare samt införande och avskaffande av församlingskyrkofullmäktige och bestämmande av dessas antal. Ordförande och vice ordförande i kyrkostämman utses å kyrkostämma för en tid av fyra kalenderår bland de röstberättigade, som äro boende inom församlingen och uppnått 25 års ålder. De ärenden, som företagas till avgörande av kyrkostämma, skola förut vara beredda av kyrkorådet eller av en eller flera särskilt utsedda personer. Om församling beslutar tillsättande av kyrkofullmäktige skola dessa kyrkofullmäktige handlägga vissa av de frågor, som eljest tillkomma kyrkostämman; och skola i sådant fall kyrkofullmäktiges ordförande och vice ordförande fungera jämväl såsom ordförande och vice ordförande i församlingens kyrkostämma.

Kyrkorådet, i vilket kyrkoherden är självskriven ordförande, tillkommer, förutom beredandet av ärenden till kyrkostämma, huvudsakligen att vaka över efterlevnaden av gällande författningar rörande religionen och sedernas vård, tillsätta och avskeda andra kyrkobetjante än organister, kyrkosångare och klockare, omhänderhava de medel, som av samfällighetens kyrkofullmäktige ställas till kyrkorådets förfogande för bestridande av församlingens utgifter, och i övrigt verkställa de åtgärder rörande vilka sådant uppdrag lämnats kyrkorådet av samfällighetens kyrkofullmäktige eller kyrkonämnden, samt att i allmänhet ombesörja kyrkans angelägenheter. Kyrkorådet uppbär även församlingens tillfälliga inkomster samt avlämnar före den 15 februari till kyrkonämnden redovisning för de medel, kyrkorådet under nästföregående kalenderår omhänderhaft ävensom före den 1 oktober förslag till församlingens utgifts- och inkomststat för följande år.

Kyrkorådets ledamöter utses av församlingen å kyrkostämma eller, om församlingskyrkofullmäktige tillsatts, av dessa för en tid av fyra kalenderår. Antalet må, ordföranden inberäknat, icke understiga fem och icke överstiga elva. Kyrkovårdar väljas av kyrkorådet bland dess medlemmar för den tid, de blivit invalda i rådet.

Tillsättningen av prästerliga tjänster inom Göteborgs församlingar (utom Lundby och Örgryte) är av ålder förenad med privilegier. Ledig befattning kunde före 1921 sökas av prästmän från hela riket, varvid likväl särskilda lärdomsmeriter voro föreskrivna för att sökande skulle kunna komma ifråga för kyrkoherdebefattning. Församlingen ägde därjämte rätt att kalla en eller flera, och sedan samtliga fått avlägga prov, företogos val, varefter den, som därvid erhållit de flesta rösterna, utnämndes av Konungen resp. erhöll fullmakt av domkapitlet, beroende på om valet avsåg befattning som kyrkoherde eller som komminister. Sedan genom kungl. kungörelse den 10 december 1920 — numera ersatt av kungl. kungörelsen den 7 december 1934 — gemensamma bestämmelser utfärdats för rikets samtliga privilegierade församlingar, har emellertid såväl kravet på särskilda lärdomsmeriter som rätten att söka ledig kyrkoherdebefattning bortfallit. Församlingen äger i stället att till dylik befattning kalla prästmän från hela riket och av de tre, som efter företaget val uppsättas på förslag, utnämner Konungen en. Komministertjänst sökes som förut, varefter domkapitlet uppsätter tre sökande på förslag. Församlingen äger rätt att kalla fjärde provpredikant, och sedan

val företagits, utfärdar domkapitlet fullmakt för den, som därvid kommit i främsta rummet.

Rösträtt vid prästval tillkommer envar, som inom församlingen äger att deltaga i kyrkostämmans överläggningar och beslut. Varje röstande äger en röst, och rösträtt får utövas av den, som personligen infinner sig vid valtillfället.

I samtliga territoriella församlingar äro för diakoniverksamheten anställda diakonissor. Den första började år 1889 sin verksamhet i Gamlestads församling, och numera tjänstgöra 20 inom församlingsvården, varjämte fem tjänstgöra på Göteborgs sjukhem och fem på Vårdhemmet Fjällbo. En manlig diakon är anställd på Vasa sjukhem. Till en början var anslag till diakoniverksamheten upptaget på fattigvårdsstyrelsens stat, men fr. o. m. 1920 bestridas kostnaderna för församlingsdiakonissornas verksamhet av den kyrkliga institutionen.

Själavården vid stadens under sjukhusdirektionen lydande sjukhus samt vårdhemmet Fjällbo ombesörjes av präster, som förordnas av den borgerliga kommunen. Sålunda utses av sjukhusdirektionen predikanter vid stadens sjukhus och av fattigvårdsstyrelsen en predikant vid vårdhemmet Fjällbo. Till dessa befattningshavare utgå endast arvoden.

Författningar m. m. Kungl. brev den 5 maj 1882 angående indelning av Göteborgs stad i territoriella församlingar samt löneroglering för prästerskapet därstädes. Kungl. brev den 27 april 1906 angående ändring i staden Göteborgs indelning i territoriella församlingar jämte kungl. brev den 13 september 1907 angående vissa övergångsbestämmelser i anledning av den nya församlingsindelningen. Kungl. brev den 8 juni 1928 angående delning av Vasa församling i Göteborg. Lag den 9 december 1910 angående tillsättning av prästerliga tjänster med senare ändringar. Kungl. stadga den 9 december 1910 angående prästval. Kungl. kungörelse den 10 december 1920 angående särskild ordning vid tillsättning av vissa prästerliga tjänster. Lag den 7 december 1934 om tillsättning av prästerliga tjänster. Kungl. Maj:ts stadga den 7 december 1934 om särskild ordning vid tillsättning av vissa prästerliga tjänster. Lag den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse, lag den 6 juni 1930 om införande av lagen om församlingsstyrelse, kommunal vallag den 6 juni 1930, lag den 6 juni 1930 om proportionellt valsätt vid val inom lands- ting m. m. Lag den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg. Lag den 21 april 1933 om ändrad lydelse av 2 § i lagen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg. Lag den 30 augusti 1932 med senare vidtagna ändringar angående ecklesiastik boställsordning.

Litteratur: Göteborgs jubileumspublikationer, del XX, En översikt vid trehundraårsjubileet 1923 över stadens kommunala, kulturella och sociala förhållanden samt viktigaste näringsgrenar, Gbg 1923, särskilt artikeln »Kyrkliga och religiösa förhållanden» av C. H. Thölen. Förenämnda skriftserie, del VIII, Göteborgs befästningar och garnison, av V. Ljungberg, Gbg 1924. Pehrsson, Per, Majornas kyrkokronika, Sthlm 1926. Författningar och stadganden rörande den kyrkliga institutionen i Göteborg, Gbg 1913. Wetterberg, G., Handbok i kyrkolagfarenhet, Lund 1933. Se även litteraturförteckningen under Göteborgs stift.

Sakkunniga för reglering av den territoriella församlingsindelningen

Den 18 januari 1938 gjorde domkapitlet i Göteborg framställning till Kungl. Maj:t om utredning angående reglering av den territoriella församlingsindelningen i Göteborg, över vilken framställning kammarkollegiet den 30 mars samma år avgav utlåtande. Den 26 september 1941 uppdrogs denna utredning av Kungl. Maj:t åt kammarrådet Erik Schalling, som avgav ett den 27 augusti 1943 dagtecknat utlåtande med förslag i ämnet. Efter hörande av härvarande kyrkliga myndigheter och sedan kammarkollegiet yttrat sig i frågan och till Kungl. Maj:t inkommit med eget förslag i ämnet, tillkallade Kungl. Maj:t den 16 februari 1945 tre sakkunniga att överarbeta nämnda förslag.

Malmeström, Elis Axel Christian, T. D.,
Domprost, f. 95; *Ordf.*

Hjörne, Harry Edvin, Redaktör, f. 93.

Sjödahl, Hakon Lauritz Edgar, Lektor,
f. 87.

Sekreterare

Göransson, Werner, F. L., Byråchef, f. 88.

Kyrkofullmäktige

Jämlikt lagen den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg bildade samtliga stadens territoriella församlingar utom Lundby och Örgryte för vården av sina ekonomiska angelägenheter en s. k. kyrklig samfällighet. Enligt kungl. brev den 18 mars 1932 tillhör Lundby församling samfälligheten fr. o. m. 1935 och fr. o. m. 1939 tillhör även Örgryte församling densamma på grund av övergångsbestämmelserna till nyssnämnda lagen den 12 juni 1931. Såsom församlingarnas gemensamma angelägenheter behandlas frågor om prästerskapets och kyrkobetjäntes löneförmåner, kyrkomedels användande,ushållning med och vård om kyrkans egendom, byggnad och underhåll av kyrka, församlingshus och boställen för prästerskapet, avgifter till kyrka jämte dithörande anstalter, anskaffande och ordnande av begravningsplatser samt avgifter för gravplatser m. m.

Församlingarnas beslutanderätt i dessa ärenden utövas genom samfällighetens kyrkofullmäktige, som till ett antal av sextio väljas för en tid av fyra kalenderår. Intill utgången av år 1934 kvarstodo dock de kyrkofullmäktige, som utsågos år 1930, så att fullmäktiges antal utgjorde blott femtio. Val av kyrkofullmäktige förrättas efter proportionell metod av de å kyrkostämman röstberättigade inför magistraten före november månads utgång året närmast före den period, valet avser. Avgår ledamot under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, verkställs av magistraten ny röstsammanräkning för utseende av hans efterträdare, vilken tjänstgör under den tid, som för den avgångne återstår.

Antalet fullmäktige från de olika församlingarna bestämmas så, att sedan varje församling utsett en fullmäktig, de återstående platserna fördelas i förhållande till församlingarnas folkmängd.

Kyrkofullmäktige välja årligen inom sig ordförande och vice ordförande för nästkommande kalenderår. Vid kyrkofullmäktiges första sammanträde varje år utses en valkommitté, vari ordet föres av kyrkofullmäktiges ordförande och vars ledamöter väljas bland fullmäktige, en från var och en av stadens territoriella församlingar. Valkommittén åligger att avgiva förslag till alla på kyrkofullmäktige ankommande val, som ej omedelbart företagas.

Kyrkofullmäktige sammanträda på ordförandens kallelse eller då så av vissa därtill befogade myndigheter begäres, så ock när de flesta fullmäktige sådant äska. Vid sammanträdena äga kyrkonämndens ordförande samt två av kyrkoherdarna i församlingarna, vilka utses av domkapitlet, att vara närvarande med rätt att yttra sig och framställa förslag men ej deltaga i besluten. Sådan rätt tillkommer jämväl ordförande i församlings kyrkoråd vid behandling av fråga, som angår församlingen särskilt. Förhandlingarna skola vara offentliga, såvida ej för behandlingen av någon särskild fråga annorlunda beslutas.

Ärende, som företages till avgörande av kyrkofullmäktige, skall förut vara vederbörligen berett av kyrkonämnden eller vederbörande församlings kyrkoråd eller kyrkogårdsstyrelsen eller av för ärendets beredning särskilt utsedda personer. Har ärende beretts annorledes än av kyrkonämnden, skall nämnden lämnas tillfälle att avgiva yttrande däröver. Beslut av kyrkofullmäktige fattas genom acklamation, där ej omröstning begäres. Omröstning sker utom vid val öppet. För beslutförhet erfordras, att flera än hälften av kyrkofullmäktige äro tillstädes.

För granskning av kyrkonämndens räkenskaper och förvaltning samt kyrkorådets och kyrkogårdsstyrelsens förvaltning av donationsfonder utse kyrkofullmäktige årligen två eller flera (för år 1945 fem) revisorer och lika många suppleanter. De revisorer, som utsetts ett visst år, granska nästföljande års räkenskaper och förvaltning. Revisionsberättelsen skall avlämnas till kyrkofullmäktiges ordförande senast den 15 april året efter det, som granskningen avsett.

Protokollsföring och expedition ombesörjes av kyrkofullmäktiges sekreterare, vilken antages på sätt fullmäktige besluta.

Författningar m. m. Lag den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse. Lag den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg. Lag den 21 april 1933 angående ändrad lydelse av 2 § i lagen angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg. Kungl. brev den 18 mars 1932 angående Lundby församlings införlivande med Göteborg i ekle-siastikt avseende. Arbetsordning för kyrkofullmäktige i Göteborg, antagen den 7 december 1932. Kyrkofullmäktiges i Göteborg handlingar 1883—.

Kyrkofullmäktige valda för tiden t. o. m. år 1946

Ordförande

Jansson, Johan Birger, Handlande (se nedan Carl Johans församl.), led. 14, Ord. f. 23—.

Vice ordförande

Hagnell, Axel Linus, Överlärare (se nedan Örgryte församl.), led. 27, v. Ord. f. 31—.

Domkyrko församling

Andersson, Enoch Ferdinand, f. d. Överlärare, f. 78; 35.

Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K., Advokat, f. 85; 43.

Thiberg, Anders Gustaf Mauritz, Handlande, f. 75; 44.

Kristine församling

Lindblad, Ernst Aron Werner, Stenarbetare, f. 77; 27.

Béen, Isaac David, Kyrkoherde, tjug. e. o. Hovpredikant, f. 88; 35.

Andersson, Axel Enoch Nicanor, Handlande, f. 85; 43.

Gamlestads församling

Ceicer, Per Viktor, Trafikinspektör, f. 84; 27.

Isaksson, Wilhelm Olaus, Metallarbetare, f. 90; 28.

Andersson, Carl Arthur, Chaufför, f. 07; 39.

Brohed, Nils Natanael, Komminister, f. 01; 39.

Sandberg, Erik Alfred Andreas, Metallarbetare, f. 97; 39.

Welin, Hilma Elsa Otilia, Fru, f. 97; 39.

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94; 43.

Winberg, Nore Eugén, Metallarbetare, f. 04; 43.

Haga församling

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 89; 35.

Gran, Carl Emil, Handlande, f. 79; 39.

Oscar Fredriks församling

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; 22.

Nerdrum, Claus, Civilingenjör, Arkivarie, f. 78; 35.

Odesjö, John Evald, Slöjdlärare, f. 99; 39.

Skog, Axel Hugo Kjelland, Expeditör, f. 98; 39.

Christiansson, Bertil Joar, Metallarbetare, f. 01; 40.

Carl Johans församling

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; led. 14, Ord. f. 23—.

Carlson, Henrik Edvard, Komminister, f. 93; 22.

Levin, Oscar, Föreståndare f. stadens hövåg, f. 77; 27.

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; 28.

Jansson, Oscar Julius, Spårvagnsförare, f. 97; 31.

Pettersson, Algot Isidor, Murare, f. 86; 31.

Swenson, Karl, Skräddaremästare, f. 83; 35.

Andersson, Knut Erik, Metallarbetare, f. 89; 39.

Dahlgren, Bror Gunnar Leopold, Metallarbetare, f. 03; 43.

Vasa församling

Dahlgren, Thorsten Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92; 27.

Bengtsson, Carl Henrik, Kontorschef, f. 85; 35.

Hellman, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pastor, f. 88; 43.

Eliasson, Martin Enoch, Förman, f. 87; 43.

Annedals församling

Nilsson, Ludvig Ernfrid, Tapetseraremästare, f. 86; 26.

- Gustafsson, Anders**, Orgelbyggare, f. 75; 31.
Rexius, Gerhard Natanael, Kyrkoherde, f. 98; 35.
Fredriksson, Viktor Adolf, Folkskolinspektör, f. 92; 36.

Masthuggs församling

- Andersson, Bror** Erland Tage, Livsmedelsarbetare, f. 08; 43.
Norling, Anton, Metallarbetare, f. 89; 43.
Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde, f. 86; 43.

Johannebergs församling

- Brodén, Gunnar**, Bankkassör, f. 86; 31.
Johansson, Axel Ivar, Polis Konstapel, f. 90; 31.
Wedlin, Thor Oscar, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 86; 31.
Hedlund, Anton, Metallarbetare, f. 01; 39.
Andreasson, Hugo Isidor, Civilingenjör, f. 92; 39.

Lundby församling

- Ahlberg, Karl** August, Prost, f. 75; 35.
Forsgren, Gunnar Verner Daniel, Handlande, f. 01; 39.

- Larsson, Helge** Alfred Valdemar, Kontorskrivare, f. 98; 39.
Bodin, Bror Johan, Svetsare, f. 05; 43.
Holmström, Nanny Regina Viktoria, Fru, f. 98; 43.
Peterson, Gustaf Filip, Trafikbiträde, f. 95; 44.

Örgryte församling

- Hagnell, Axel** Linus, Överlärare, f. 89; led. 27, v. *Ordf.* 31—.
Hultin, Sven, Professor, f. 89; 35.
Björck, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; (31) 39.
Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare, f. 82; (31) 39.
Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; 39.
Melin, Erik Valentin, Verkstadsarbetare, f. 07; 42.
Skoglund, Olga Victoria (Tora), Fru, f. 88; 43.
Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; 43.

Av domkapitlet i stiftet för tiden intill utgången av år 1946 utsedda att närvara vid kyrkofullmäktiges sammanträden

- Wieselgren, Knut** Peter Einar, Kyrkoherde, f. 87; 39—46.

- Södergren, Viktor**, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 78; 40—46.

Alfabetisk förteckning över kyrkofullmäktige

- Ahlberg, Karl** August, Prost, f. 75; 35 (L).
Andersson, Enoch Ferdinand, f. d. Överlärare, f. 78; 35 (D).
Andersson, Axel Enoch Nicanor, Handlande, f. 85; 43 (K).
Andersson, Carl Arthur, Chaufför, f. 07; 39 (G).
Andersson, Knut Erik, Metallarbetare, f. 89; 39 (C J).
Andersson, Bror Erland Tage, Livsmedelsarbetare, f. 08; 43 (M).
Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; 28 (C J).
Andreasson, Hugo Isidor, Civilingenjör, f. 92; 39 (J).
Béen, Isaac David, Kyrkoherde, tje. e. o. Hovpredikant, f. 88; 35 (K).
Bengtsson, Carl Henrik, Kontorschef, f. 85; 35 (V).

- Björck, Carl** Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; (31) 39 (O).
Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 89; 35 (H).
Bodin, Bror Johan, Svetsare, f. 05; 43 (L).
Brodén, Gunnar, Bankkassör, f. 86; 31 (J).
Brohed, Nils Natanael, Komminister, f. 01; 39 (G).
Ceicer, Per Viktor, Trafikinspektör, f. 84; 27 (G).
Christiansson, Bertil Joar, Metallarbetare, f. 01; 40 (O F).
Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; 22 (O F).
Dahlgren, Bror Gunnar Leopold, Metallarbetare, f. 03; 43 (C J).
Dahlgren, Thorsten Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92; 27 (V).
Eliasson, Martin Enoch, Förman, f. 87; 43 (V).
Forsgren, Gunnar Verner Daniel, Handlande, f. 01; 39 (L).

Fredriksson, Viktor Adolf, Folkskolin-
spektör, f. 92; 36 (A).
Gran, Carl Emil, Handlande, f. 79; 39 (H).
Gustafsson, Anders, Orgelbyggare, f. 75;
31 (A).
Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89;
27 (O) v. *Ordf.*
Hedlund, Anton, Metallarbetare, f. 01;
39 (J).
Hellman, Axel Gunnar, T. o. F. K., Pas-
tor, f. 88; 43 (V).
Holmström, Nanny Regina Viktoria, Fru,
f. 98; 43 (L).
Hultin, Sven, Professor, f. 89; 35 (O).
Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare,
f. 82; (31) 39 (O).
Isaksson, Wilhelm Olaus, Metallarbe-
tare, f. 90; 28 (G).
Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71;
14 (C J) *Ordf.*
Jansson, Oscar Julius, Spårvagnsförare,
f. 97; 31 (C J).
Johansson, Axel Ivar, Poliskonstapel,
f. 90; 31 (J).
Carlson, Henrik Edvard, Komminister,
f. 93; 22 (C J).
Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kon-
torsskrivare, f. 98; 39 (L).
Levin, Oscar, Föreståndare f. stadens
höväg, f. 77; 27 (C J).
Lindblad, Ernst Aron Werner, Stenar-
betare, f. 77; 27 (K).
Melin, Erik Valentin, Verkstadsarbetare,
f. 07; 42 (O).
Nerdrum, Claus, Civilingenjör, Arki-
varie, f. 78; 35 (O F).

Nilsson, Ludvig Ernfrid, Tapetserare-
mästare, f. 86; 26 (A).
Norling, Anton, Metallarbetare, f. 89;
43 (M).
Odesjö, John Evald, Slöjdlärare, f. 99;
39 (O F).
Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94;
43 (G).
Pettersson, Algot Isidor, Murare, f. 86;
31 (C J).
Peterson, Gustaf Filip, Trafikbiträde,
f. 95; 44 (L).
Rexius, Gerhard Natanael, Kyrkoherde,
f. 98; 35 (A).
Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde,
f. 86; 43 (M).
Sandberg, Erik Alfred Andreas, Metall-
arbetare, f. 97; 39 (G).
Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost,
f. 72; 39 (O).
Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K.,
Advokat, f. 85; 43 (D).
Skog, Axel Hugo Kjelland, Expeditör,
f. 98; 39 (O F).
Skoglund, Olga Viktoria (Tora), Fru,
f. 88; 43 (O).
Swensson, Karl, Skräddaremästare, f. 83;
35 (C J).
Thiberg, Anders Gustaf Mauritz, Hand-
lande, f. 75; 44 (D).
Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81;
43 (O).
Wedlin, Thor Oscar, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde, f. 86; 31 (J).
Welin, Hilma Elsa Otilia, Fru, f. 97; 39 (G).
Winberg, Nore Eugén, Metallarbetare,
f. 04; 43 (G).

Kyrkofullmäktiges valkommitté

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71;
självskrivnen *Ordf.*
Andersson, Enoch Ferdinand, f. d. Över-
lärare, f. 78; 44, *Domkyrkoförsaml.*
Lindblad, Ernst Aron Werner, Stenar-
betare, f. 77; 43—, *Kristine församl.*
Andersson, Carl Arthur, Chaufför, f. 07;
43—, *Gamlestads församl.*
Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde, f. 89; 44, *Haga församl.*
Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde,
f. 87; 44, *Oscar Fredriks församl.*

Jansson, Oscar Julius, Spårvagnsförare,
f. 97; 44, *Carl Johans församl.*
Dahlgren, Thorsten Emanuel, Bygg-
nadsinspektör, f. 92; 41—, *Vasa församl.*
Gustafsson, Anders, Orgelbyggare, f. 75;
41—, *Annedals församl.*
Norling, Anton, Metallarbetare, f. 89;
43—, *Masthuggs församl.*
Johansson, Axel Ivar, Poliskonstapel, f. 90;
42—, *Johannebergs församl.*
Vakant, *Lundby församling.*
Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare,
f. 82; 42—, *Örgryte församl.*

Byggnadskommitté för uppförande av kyrka i Johannebergs församling

Tillsatt av kyrkofullmäktige den 21 mars 1935.

Wedlin, Thor Oscar, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde, f. 86; *Ordf.***Dahlgren**, Thorsten Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92.**Hultin**, Sven, Professor, f. 89.**Nilsson**, Malte Wiktor, Förste ingenjör,
f. 83.**Holm**, Julius, Överförmyndare, f. 80.**Brodén**, Gunnar, Bankkassör, f. 86.

En vakant.

Av kyrkofullmäktige utsedda revisorer**Hirell**, Lars Einar, Kamrer, f. 09; 39—.**Olsson**, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94;
39—.**Olsson**, Gustaf Olof, f. d. Överlärare,
f. 78; 41—.**Larsson**, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; 41—.**Hansson**, Ture Valdemar, Kommunalarbetare, f. 95; 44—.*Suppleanter***Fehn**, Ludvig, Disponent, f. 10; 39—.**Osvald**, Uddo Valfrid, Avdelningschef,
f. 98; 39—.**Linderås**, Elof Arnold Vilgot, Assurans-tjänsteman, f. 06; 41—.**Abrahamsson**, Johan Oscar Konstantin,
Målare, f. 89; 41—.**Nilsson**, Karl Vilgot, Färgeriarbetare,
f. 08; 44—.**Kyrkofullmäktiges tjänstemän***Sekreterare***Hammar**, Gudmund Johan, J. K.,
Rådman, f. 77; 16.*Vaktmästare***Henning**, Axel, Förste vaktmästare h.
stadskollegiet, f. 89; 16.**Kyrkonämnden**

Kyrkonämnden är den kyrkliga samfällighetens kyrkoråd. I sådan egenskap har kyrkonämnden att värda samfällighetens egendom och handhava dess medel samt även i övrigt ombesörja samfällighetens angelägenheter. Sälunda tillkommer nämnden att ombesörja verkställighet av kyrkofullmäktiges beslut, i den mån verkställigheten ej uppdragits åt särskild styrelse eller nämnd eller särskilt utsedda personer. Nämnden äger dock uppdraga verkställandet av beslut, som rör viss församling, åt församlingens kyrkoråd. Vidare skall nämnden hava överinseendet över för särskilda förvaltnings- eller verkställighetsbestyr utsedda styrelser, nämnder eller personers förvaltning, till kyrkofullmäktige göra de framställningar eller förslag, som av omständigheterna påkallas, verkställa beredning av ärenden, som skola förekomma till behandling hos kyrkofullmäktige, i alla frågor, som angå samfällighetens egendom eller eljest dess rätt, bevaka och utföra dess talan samt avgiva infordrade betänkan- den i samfällighetens angelägenhet. Slutligen åligger det kyrkonämnden att med ledning av de av de särskilda församlingarnas kyrkoråd och Kristine församlingars gemensamma nämnd samt kyrkogårdsstyrelsen avgivna specialförslag årligen före den 1 november upp- rätta och till kyrkofullmäktiges ordförande avlämna förslag till samfällighetens utgifts- och inkomststat för det nästföljande kalenderåret. Förslaget skall av kyrkofullmäktige granskas och fastställas före december månads utgång.

Kyrkofullmäktige välja till ledamöter i kyrkonämnden för fyra år för en var av de särskilda församlingarna en av ledamöterna i församlingens kyrkoråd samt utse dessutom likaledes för fyra år en suppleant för varje församling bland församlingens å kyrkostämma röstbe-

rättigade medlemmar, som äro boende inom församlingen och uppnått 25 års ålder. Bland kyrkonämndens ordinarie ledamöter utse kyrkofullmäktige för varje år en räkenskapsförare, som tillika är nämndens kassaförvaltare. Nuvarande ledamöter och suppleanter hava utsetts för tiden 1944—47. Ordförande och vice ordförande i nämnden utses av domkapitlet bland församlingarnas kyrkoherdar eller andra inom församlingarna tjänstgörande prästmän. Nämnden antager sekreterare med tjänstgöringsskyldighet enligt nämndens bestämmelser.

Kyrkonämnden sammanträder på ordförandens kallelse, så ofta han finner det nödigt eller då minst halva antalet ledamöter för uppgivet ärende gör framställning därom. Ärende må icke handläggas, såvida icke flera än hälften av ledamöterna, ordföranden inberäknad, äro tillstädes.

För medelsförvaltningen äro nämndens ledamöter gemensamt ansvariga, dock att räkenskapsföraren är ensam ansvarig för den egentliga kassarörelsen. Räkenskapsföraren skall föra räkenskaper över kyrkornas tillhörigheter samt samfällighetens inkomster och utgifter. Räkenskaperna avslutas med kalenderår och granskas av de av kyrkofullmäktige utsedda revisorerna, till vilka de skola avlämnas senast den 1 mars påföljande år.

Författningar m. m. Lag den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse. Lag den 12 juni 1931 angående kyrkofullmäktige och kyrkonämnd i Göteborg.

Ordförande

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, f. 87; Ordf. 35—46 (utsedd av domkapitlet).

Vice ordförande

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; v. Ordf. 35—46 (utsedd av domkapitlet).

Övriga ledamöter

Andersson, Enoch Ferdinand, f. d. Överlärare, f. 78; 44—47, *Domkyrkoförsaml.*

Lindblad, Ernst Aron Werner, Stenarbetare, f. 77; 32—47, *Kristine församl.*

Nordberg, Nils Ewald, Förman, f. 87; 44—47, *Gamlestads församl.*

Gran, Carl Emil, Handlande, f. 79; 44—47, *Haga församl.*

Nerdrum, Claus, Civilingenjör, Arkivarie, f. 78; 37—47, *Oscar Fredriks församl.*

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; led. 21—47, Ordf. 21—31, *Carl Johans församl.*

Bengtsson, Carl Henrik, Kontorschef, f. 85; led. 32—, *Räkenskapsförare och kassaf.* 33—, *Vasa församl.*

Nilsson, Ludvig Ernfriid, Tapetserarmästare, f. 86; 29—47, *Annedals församl.*

Andersson, Bror Erland Tage, Livsmedelsarbetare, f. 08; 44—47, *Masthuggs församl.*

Hedlund, Anton, Metallarbetare, f. 01; 33—47, *Johannebergs församl.*

Hultin, Torsten, Överingenjör, f. 85; 36—47, *Lundby församl.*

Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare, f. 82; 40—47, *Örgryte församl.*

Suppleanter

Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K., Advokat, f. 85; 44—47, *Domkyrko församl.*

Rundqvist, Johan Ernst, Distriktsföreståndare, f. 82; 41—47, *Kristine församl.*

Isaksson, Wilhelm Olaus, Metallarbetare, f. 90; 36—47, *Gamlestads församl.*

Asklund, Karl Filip, Grosshandlande, f. 88; 44—47, *Haga församl.*

Odesjö, John Ewald, Slöjdlärare, f. 99; 40—47, *Oscar Fredriks församl.*

Levin, Oscar, Föreståndare f. stadens hövåg, f. 77; 31—47, *Carl Johans församl.*

Dahlgren, Thorsten Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92; 40—47, *Vasa församl.*

Gustafsson, Anders, Orgelbyggare, f. 75; 29—47, *Annedals församl.*

Österholm, Sven August, Reparatör, f. 83; 28—47, *Masthuggs församl.*

Karlson, Karl Tage, Köpman, f. 88; 31—47, *Johannebergs församl.*

Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorskrivare, f. 98; 44—47, *Lundby församl.*

Hagnell, Axel Linus, Överlärare, f. 89; 28—47, *Örgryte församl.*

Sekreterare

Hammar, Gudmund Johan, J. K., Rådman, f. 77; 21.

Biträde åt kassaförvaltaren

Steier, Elof Magnus, Kamrerare h. folkskolestyrelsen, f. 82; 06.

Vaktmästare

Henning, Axel, Förste vaktmästare h. stadskollegiet, f. 89; 16.

Territoriella församlingar

Gustavi Domkyrkoförsamling

Pastorexpedition Kyrkogatan 28. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30. Juni, juli och augusti ingen expedition onsdagar och lördagar. Rt 13 04 79, klockarexpedition 17 54 79.

År 1619 bildades i Göteborg en svensk församling, vars förste kyrkoherde blev den från Skövde förflyttade magister Phrygius. Denne utnämndes följande år till superintendent men förenade liksom sina närmaste efterträdare med detta ämbete kyrkoherdebefattningen, och först då den fjärde superintendenten år 1665 upphöjdes till biskop, tillsattes i församlingen en domprost. Till församlingen hörde vid denna tid som annex Örgryte, som dock år 1712 avskildes till ett självständigt pastorat, fortfarande hänförligt till landsbygden.

Församlingen benämndes till en början endast Göteborgs svenska församling, men erhöll i samband med kyrkoinivigningen år 1633 benämningen Gustavi församling, varmed senare förenades benämningen Domkyrkoförsamlingen. Under 1700-talet förekommer på sina ställen även benämningen Gustaviska Domkyrkoförsamlingen omväxlande med *Gustavi Domkyrkoförsamling*. Detta senare namn bibehölls även, då Göteborg genom kungl. brevet den 5 maj 1882 erhöll sin första territoriella församlingsindelning, som trädde i kraft den 1 maj 1883. Redan dessförinnan hade jämlikt kungl. brev den 3 mars 1882 fr. o. m. 1883 års ingång med staden i allo införlivats vissa i Örgryte socken belägna områden, nämligen Landala och Gibraltar jämte en del till sistnämnda hemman hörande utmarker. Dessa nyinkorporerade områden kommo automatiskt att tillhöra Gustavi eller Domkyrkoförsamlingen, som från början omfattade området mellan Stora Hamnkanalen, Fattighusån, Mölndalsån, Örgryte församling och gränserna för 13:de roten, eller Haga Kyrkogata, Parkgatan till blivande Sprängkullsgatan, sistnämnda gata till Rosenlundsbron samt därefter Vallgraven och Göta älv. Den ändring i stadens indelning i territoriella församlingar, som grundar sig på kungl. brevet av den 27 april 1906, som jämlikt kungl. brev den 13 september 1907 trädde i kraft med ingången av år 1908, gäller fortfarande och innebär för Domkyrkoförsamlingens del huvudsakligen, att till församlingen överflyttades dels från den ursprungliga Masthuggsförsamlingen 10:de kvarteret (nuvarande stadsdelen Pustervik) jämte den inom samma församling belägna delen av Nya Allén, dels från Haga församling den s. k. Pusterviksplatsen och inom samma församling belägna delen av förenämnda allé. Gustavi eller Domkyrkoförsamlingen begränsas i enlighet därmed av Göta älv, Stora Hamnkanalen, Fattighusån, Vallgraven, Gamla Allén, Vasagatan, Haga Kyrkogata, Södra Allégatan, Järntorget, Järntorgsgatan och Rosenlundskanalen. Församlingsområdet motsvarar enligt de av magistraten den 15 juni 1923 fastställda benämningarna följande stadsdelar, nämligen hela stadsdelarna Inom Vallgraven och Pustervik, del av Vasastaden (1—9 kv.) samt del av Lorensberg. Övriga områden av Domkyrkoförsamlingen enligt 1883 års församlingsindelning tillhöra numera Vasa och Johannebergs församlingar.

Som gudstjänstlokal använde den äldsta församlingen först en liten brädkyrka, som skall hava legat vid nuvarande Kronhuset. År 1626 lades dock grunden till en stenkyrka, som invigdes 1633 och erhöll namnet Gustavi kyrka. Den förstördes av eld år 1721 men återuppbyggdes, varvid de gamla murarna kommo till användning. Dessa måste dock nedrivras, sedan kyrkan härjats av den stora eldsvådan år 1802, och därefter uppfördes på samma plats

den nuvarande domkyrkan efter ritningar av stadsarkitekt C. V. Carlberg. Denna togs i bruk år 1815 men var först 1825 färdig i sitt nuvarande yttre skick. Invändigt hava förändringar vidtagits upprepade gånger och senast år 1915.

Församlingens enskilda donationer till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 476.716 kr.

Litteratur: P r y t z, A. J., Gustavi kyrkios i Göteborg invygning. Sthlm 1634. Allegater till Gustaviska domkyrkoförsamlings privilegier. Vänersborg 1785. Kongl. Maj:ts nådiga reglemente för Gustavi domkyrkoförsamling etc. den 12 augusti 1856.

Kyrkostämmans ordförande

Malmeström, E l i s Axel Christian, T. D.,
Domprost (se nedan) 44—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Janson, R o b e r t, Kontraksprost (se nedan) 40—47.

Kyrkoråd

Malmeström, E l i s Axel Christian, T. D.,
Domprost, se nedan, självskriven *Ordf.*

Andersson, E n o c h Ferdinand, f. d. Överlärare, f. 78; 30—47, *Kyrkovård* 40—.

Thiberg, Anders G u s t a f Mauritz, Handlande, f. 75; led. 35—47, *Kassaf.* 44—.

Sjögren, F o l k e Olof Waldemar, J. K.,
Advokat, f. 85; 40—47.

Sterning, H a r a l d Valdemar, F. M., Ämneslärare, f. 88; 40—47.

Janson, R o b e r t, Kontraksprost (se nedan) 44—47.

Almér, S v e n E d v i n, Kamrer, f. 78; 44—47.

Johanson, Wilhelm Victor, Skorstensfejaremästare, f. 92; 44—47.

Andersson, J o h n Adolf, Tillskärare, f. 82; 44—47.

Domprost

Malmeström, E l i s Axel Christian, T. D.,
f. 95; 43.

Komministrar

Janson, R o b e r t, Kontraksprost, f. 74; 08.
Törnqvist, C a r l Jonatan, f. 92; 33.

Kyrkoadjunkt

Hulthén, T o r e Leonard Valter, f. 07; 33.

Klockare

Lange, Johannes (J o n a s) Wictor, f. 78; 24.

Organist-Kantor

Asplöf, H e r m a n Natanael, Musikdirektör, f. 81; 29.

Försångare

Karlsson, G u s t a f, Kantor, f. 93.

Diakonissa

Mottagning Luntantugatan 2, kl. 9—10.
Rt 13 61 18.

Holmqvist, A n n a Elvira, f. 98; 37.

Kyrkovaktmästare

Weiler, A l l a n Bruno, Diakon, f. 15; 43.
Dessutom fem *extra vaktmästare*.

Kristine församling

Pastorexpeditioner, expeditionstider och telefon, se nedan.

Den av Gustaf II Adolf år 1618 genom offentliga plakat utfärdade inbjudan till skickliga yrkesidkare i utlandet att bosätta sig i den nygrundade staden Göteborg, hörsammades som bekant av en stor mängd holländare och tyskar samt även av en del skottar.

Holländarna började omedelbart att upprätta en egen reformert-*arminiansk* församling. Men försöket stävjades av den lutherske superintendenten Phrygius. Då begärde och erhöilo tyskarna år 1623 kungl. tillstånd att bilda en egen luthersk församling. Den konstituerades redan samma år och tillväxte så hastigt, att redan år 1628 ytterligare en pastor måste tillsättas.

Församlingens första kyrka var ett gammalt trähus, som flyttades från Nylöse och uppfördes på den plats, där den nuvarande kyrkan är belägen. Den förflyttades dock redan år 1634, och på samma plats uppbyggdes en stenkyrka, vilken invigdes 1648 och erhöil följande år av drottning Kristina sina i de väsentliga delarna för Christinæ tyska församling ännu gällande kungl. privilegier. Sedan kyrkan härjats av eld åren 1669 och 1746, återuppbyggdes den och blev färdig 1780, varefter den i huvudsak haft sitt nuvarande utseende. Vid det sista återuppbyggandet återställdes även det Aschebergska gravkoret, som 1681 sammanbyggdes med kyrkan, i sitt ursprungliga skick.

Sedan under tidens lopp en stor del av de inflyttades efterkommande hade försvenskats

och även familjer, som till börd voro svenskar, hade anslutit sig till församlingen, visade det sig vara av behovet påkallat, att gudstjänst måtte hållas även på svenska språket. Därför förordnades i enlighet med en av församlingen uttalad önskan genom kungl. brev den 16 oktober 1773, att i framtiden den ene av församlingens pastorer skulle predika på svenska. Sedan dess hade församlingen en tysk och en svensk avdelning med gemensam församlingsstyrelse och kyrkobokföring.

En ändring inträdde år 1883 vid stadens indelning i territoriella församlingar. Då upplöstes den svenska avdelningen — dess medlemmar ingingo i de resp. territoriella församlingarna — och blott den tyska avdelningen av den ursprungliga gamla Christinæförsamlingen blev kvar som en icke territoriell (personell) församling. En territoriell församling, som även fick namnet Kristine församling, bildades av Nordstadens kvarter. Enligt kungl. brevet den 5 maj 1882 skulle denna församling omfatta området väster om Gullbergsån och Mölndalsån från Gullbergsbron till Fattighusån samt norr om Fattighusån och Stora Hamnkanalen till Göta älv. Enligt bestämmelserna i kungl. brevet den 27 april 1906 skulle dessa gränser för Kristine territoriella församling bibehållas även sedan den nya församlingsindelningen fr. o. m. 1908 års ingång trätt i kraft, vadan församlingen alltfört omfattar enligt de vid tidpunkten för fastställelsen gällande benämningarna följande stadsområden, nämligen stadens 5:te rote nr 53—slut, 6—10 rotarna, Magasinskvarteret, 12:te roten från nr 19 Lilla Olskroken till nr 67, 6:te kvarteret, 16:de och 17:de rotarna samt de jämlikt kungl. brev den 8 december 1881 från Backa socken avsöndrade och fr. o. m. den 1 nästföljande januari med staden införlivade del av den s. k. Tingstadsvassen, å vilken Göteborgs stad den 10 juli 1876 erhållit lagfart och det område av nämnda vass, som begränsas av Göta älv, med Kvillebäcksrännan och stadens andel i vassen samt de områden av Tingstad, stora Krokegård, vilka enligt kungl. brev av den 22 mars 1935 fr. o. m. den 1 januari 1936 införlivades med Göteborgs stad. Enligt de av magistraten den 15 juni 1923 fastställda benämningarna (med senare gjorda tillägg) omfattar alltså församlingen följande stadsdelar, nämligen Nordstaden, Stampen, Gullbergsvass samt Tingstadsvassen, utom västra delen av frihamnsområdet (vilken del räknas till Lundby församling).

Denna nya territoriella församling och den personella tyska församlingen ålades genom förenämnda kungl. brev den 5 maj 1882 att gemensamt förvalta de kassor och medel samt övriga angelägenheter, vilka hade varit gemensamma för den gamla Christinæförsamlingen. Avgörandet av dessa angelägenheter överlämnades till en gemensam nämnd, bestående av båda församlingarnas kyrkoråd samt fem av vardera församlingen å kyrkostämman utsedda fullmäktige. Samtidigt bestämdes, att Christinækyrkan skulle gemensamt begagnas av båda församlingarna, tills annorlunda ordnades.

Sedan Fattighusförsamlingen år 1883 upplöstes, användes Fattighuskyrkan (numera benämnd Mariakyrkan), som byggdes åren 1812—15 för att ersätta den äldre träkyrkan, av territoriella Kristineförsamlingen som dess annexkyrka.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgår enligt senaste bokslut till 62.498 kr.

Kristine svenska församling

Pastorexpedition Tyggårdsgatan 4. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30, torsdagar även kl. 20—20,30. Juni, juli och augusti: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 9,30—11,30. Rt 13 08 24, klockarexpedition 17 62 01.

Kyrkostämmans ordförande

Béen, I s a c David, Kyrkoherde, tjug. e. o. Hovpredikant (se nedan) 32—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Andersson, Axel E n o c h Nicanor, Handlande (se nedan) 41—47.

Kyrkoråd

- Béen, Isaac David**, Kyrkoherde, tjug. e. o. Hovpredikant, se nedan, självskrivnen *Ordf.*
Lindblad, Ernst Aron Werner, Stenarbeteare, f. 77; 31—47.
Arvidson, Carl Gösta, Banktjänsteman, f. 89; 33—47.
Andersson, Axel Enoch Nicanor, Handlande, f. 85; led. 36—47, *Kyrkovård* 40—47.
Ekberg, Bror Kristian, Handelsarbetare, f. 94; 40—47.
Rundqvist, Johan Ernst, Distriktsföreståndare, f. 82; 40—47.
Holmsten, Carl Johan, Köpman, f. 70; 41—47.

Suppleanter

- Magnusson, Eric** Manfred, Snickare, f. 87; 36—47.
Kjerrman, Ernst Gustaf, Polis Konstapel, f. 95; 40—47.
Herlin, Eric Olof, Banktjänsteman, f. 97; 40—47.
Carlsson, Bernhard, Chaufför, f. 93; 40—47.
Wetter, Sven Åke Bertil, Tandläkare, f. 10; 44—47.
Levén, Gunnar Edvard, Komminister, f. 01; 44—47.

Kyrkoherde

- Béen, Isaac David**, tjug. e. o. Hovpredikant, f. 88; 31.

Komminister

- Levén, Gunnar** Edvard, f. 01; 42.

Christinæ tyska församling

Pastorexpedition Köpmansgatan 16. Expeditionstid måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 9,30—10,30. Juni—augusti: tisdagar och fredagar kl. 12—13. Rt 13 61 93.

Kyrkoråd

- Kiesow, Hermann** Christian Gustav, Kyrkoherde, se nedan, självskrivnen *Ordf.*
Schramm, Günther Hugo, Direktör, f. 80; led. 25—47, *Kassaf.* i tyska förs. 25—, i svenska förs. 31—, *Kyrkovård* 35—.
Kiessling, Fritz Richard, F. D., Lektor, f. 89; 31—46.
Nauber, Kurt, Assuransdirektör, f. 81; 38—46.
Teetzen, Fritz Carl Albert, Direktör, f. 67; 39—47.
Souveau, Hans Edgar, Optiker, f. 99; 40—46.
Brinkmann, Friedrich Dietrich Hugo, Köpman, f. 90; 41—47.

Kyrkoherde

- Kiesow, Hermann** Christian Gustav, f. 07; 41.

Gemensamma nämnden

- Frick, Ernst** Otto Manfred, J. K., f. d. Rådman, f. 72; *Ordf.* 27—.
Hammar, Gudmund Johan, J. K., Rådman, f. 77; *Suppl. f. ordf.* 27—.
Bodén, Johan Albert, Inspektör, f. 66; 21—.
Hjörne, Harry Edvin, Redaktör, f. 93; 41—.
Neptun, Jarl Robert Gunnar, Kontorist, f. 91; 33—.
Herlin, Eric Olof, Banktjänsteman, f. 97; 41—.
Levén, Gunnar Edvard, Komminister, f. 01; 44—.
Arnold, Friedrich Berthold Ludwig, Löjtnant, Köpman, f. 79; 33—47.
Lindner, Torsten Martin, Direktör, f. 91; 38—47.
Köhn, Arthur Otto Johannes, Assurans-tjänsteman, f. 87; 39—47.
Schramm, Eduard Ernst Erich, Optiker, f. 96; 40—46.
Voigt, Theodor Otto Werner, Konditormästare, f. 98; 44—46.

Klockare

- Liljegren, David** Teodor, f. 90; 18.

Organist och kantor

- Körling, Sven** Holger, Musikdirektör, f. 79; 06.

Försångare

- Hellberg, Torsten** Edvard, Bankkassör, f. 88; 28.

Diakonissa

Mottagning Baldersgatan 1, vardagar utom lördagar kl. 9—10. Rt 15 07 81.

- Petersson, Anna** Calise, f. 94; 36.

Vaktmästare

- Johansson, Werner**, f. 97; 32.
 Dessutom tre extra vaktmästare.

Mariakyrkan*Organist*

- Nordstrand, Hulda** Rosa Viola, Fru, f. 02; 29.

Försångare

- Nordstrand, Carl** Oscar, Folkskollärare, f. 99; 34.

Vaktmästare

- Höljer, Johan**, f. 72; 12.
 Dessutom tre extra vaktmästare.

Gamlestads församling

Pastorsexpedition S:t Pauligården (f. d. S:t Pauli prästgård). Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30 samt onsdagar kl. 20—20,30. Juni, juli och augusti ingen expedition onsdag f. m. Rt 15 05 80. 15 18 73, klockarexpedition 15 07 38.

Församlingen bildades, då år 1883 den första territoriella församlingsindelningen genomfördes och fick — i likhet med Kristine församling — vid den nya församlingsindelning, som trädde i kraft fr. o. m. 1908 års ingång, behålla de gränser, som blivit bestämda genom kungl. brevet den 5 maj 1882. Enligt detta brev skulle Gamlestadsförsamlingen omfattas det dåvarande stadsområdet öster om Gullbergsån, d. v. s. enligt dåvarande benämningar stadens 12:te rote nr 1—19 Stora Olskroken samt 18—20 rotarna.

Detta område har emellertid senare utvidgats genom inkorporeringar. Sälunda hava följande områden från angränsande kommuner avskilt och i allo införlivats med Göteborgs stad och tillagts Gamlestadsförsamlingen, nämligen *dels* från Örgryte kommun fr. o. m. 1909 års ingång vissa delar av Källtorp m. m. jämlikt kungl. brev den 12 juni 1908, *dels* från Partille socken fr. o. m. 1928 års ingång vissa områden av Utby och Mellby byars skifteslag m. m. jämlikt kungl. brev den 18 juni 1926 samt *dels* slutligen från Angereds socken fr. o. m. 1930 års ingång vissa hemmanslotter m. m. jämlikt kungl. brev den 8 februari 1929. Enligt nu gällande stadsindelning tillhöra följande stadsdelar församlingen, nämligen Olskroken, Bagaregården med undantag av ett mindre område, Källtorp och mindre områden av stadsdelarna Torp och Lunden, Gamlestaden, Kviberg och Utby ävensom det från Angered införlivade området, som ännu icke hänförs till bestämd stadsdel.

Församlingskyrka är S:t Pauli kyrka, vilken byggdes efter ritningar av arkitekt Adrian Peterson för medel ur Renströmska fonden och invigdes år 1882. Utby kyrka kom i och med införlivningen av Utbynäs den 1 januari 1928 att tillhöra Gamlestads församling. Under år 1928 uppfördes Gamlestads kapell, vilket togs i bruk nyåret 1929.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 79.891 kr.

Kyrkostämmans ordförande

Södergren, Viktor, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde (se nedan) 36—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Gellerstam, Knut Arvid, Komminister,
(se nedan) 33—47.

Kyrkoråd

Södergren, Viktor, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde, se nedan, självskrivnen *Ordf.*

Nordberg, Nils Evald, Förman, f. 87;
led. 27—47, *Kyrkovård* 36—47.

Gellerstam, Knut Arvid, Komminister,
(se nedan) 40—47.

Ytterdahl, Karl Johan, Handlande, f. 86;
led. 44—47, *Kyrkovård* 44—47.

Olsson, Fritz Gunnar, Avläsare, f. 94;
44—47.

Ohlson, Johan Severin, Maskinist, f. 86;
44—47.

Strömberg, Caspara Gunilla, Fru, f. 91;
44—47.

Kyrkoherde

Södergren, Viktor, T. L. o. F. K., f. 78;
34.

Komministrar

Gellerstam, Knut Arvid, f. 95; 33.

Enander, John Arthur, f. 06; 35.

Brohed, Nils Natanael, f. 01; 36.

Kyrkoadjunkter

Lindman, Lars Daniel, f. 10; 37.

Nordblom, Ernst Erik Vilhelm, f. 13; 43.

Klockare

Blomberg, Hugo Robert Lage, f. 05; 42.

Organist och kantor

Lundborg, Gösta, Musikdirektör, f. 03;
30.

Försångare

Strandberg, Knut-Olof Hilding, Ope-
rasångare, f. 02; 40.

Diakonissor

*Mottagning S:t Pauli församlingshem, Stock-
holmsgatan 16, vardagar utom lördagar
kl. 9—10.*

Hansson, Emma Märta Linnéa, f. 09; 40,
Källtorp. Rt 15 18 80.

Andersson, Ebba, f. 10; 41, Bagaregården
och Olskroken. Rt 15 15 55.

Mottagning Banérsгатan 14, vardagar utom
lördagar kl. 9—10.

Lundqvist, Ellen Kristina, f. 09; 40,
Gamlestaden och Utby. Rt 15 07 31.

Vaktmästare

Bjurek, Henning Gillis, f. 00; 24.

Dessutom ett skrivbiträde och fyra extra
vaktmästare.

Utby kyrka

Organist

Wallerius, Annie Kristina (Stina) Mag-
dalena, f. 12; 40.

Försångare
Karlsson, Erik Osvald, f. 97; 28.

Vaktmästare
Grundén, Lars, f. 76; 28.

Gamlestads kapell

Organist

Nilsson, Sigrid Ingeborg, Fröken, f. 99;
28.

Vaktmästare

Gren, Gustav Vilhelm Salomon, f. 02;
28.

Haga församling

*Pastorexpedition Sprängkullsgatan 5. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30
samt torsdagar kl. 20—20,30. Juni, juli och augusti ingen expedition onsdagar samt torsdagar
kl. 20—20,30. Rt 13 05 76.*

Haga församling bildades redan vid den första territorialindelningen år 1883 och omfattade enligt kungl. brevet den 5 maj 1882 området mellan Vallgraven, Domkyrkoförsamlingens gräns, Örgryte församling, Slottsskogsparkens östra gräns, Husargatan till Bergsgatan, sistnämnda gata och Östra Skansgatan över Nya Allén och Pusterviksplatsen till Vallgraven. Av tillgängliga kartor att döma hänfördes även till Haga församling de genom kungl. brev den 3 november 1870 från Örgryte församling med staden fr. o. m. 1872 års ingång införlivade delarna av frälshegärdens Krokslätt Norgården ävensom de från samma församling fr. o. m. 1904 års ingång införlivade delarna av Stora och Lilla Änggården jämlikt kungl. brevet den 21 augusti 1903, vilka sistnämnda områden uttryckligen skulle tilläggas Haga församling, som sålunda från början omfattade en stor del av nuvarande Annedals församling (se nedan). Genom 1908 års församlingsindelning överflyttades därjämte till Domkyrkoförsamlingen Pusterviksplatsen och den inom församlingen belägna delen av Nya Allén. Å andra sidan överflyttades till Haga församling från den ursprungliga Masthuggsförsamlingen ett område, som begränsas av Skanstorget's södra del, en linje närmast söder om skansen Kronan, Risåsgatan till Linnégatan (mitt för Prinsgatan) fram till Järntorget och Södra Allégatan till församlingens förutvarande gräns vid Östra Skansgatan. Enligt kungl. brevet den 27 april 1906, som ligger till grund för 1908 års församlingsindelning, är Haga församling begränsad av Haga Kyrkogata, gränsen emellan å ena sidan Hagorna samt å andra sidan Annedal och Majornas sjunde rote, Linnégatan, Järntorget och Södra Allégatan samt består av dåvarande Västra, Östra och Nya Haga. Enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar församlingen stadsdelen Haga samt del av stadsdelen Annedal (2 kv. och norra delen av 1 kv.).

Hagakyrkan byggdes under åren 1856—59 efter ritningar av major Adolf Wilh. Edelsvärd såsom annexkyrka till Domkyrkan men blev, då församlingen bildades, dess moderkyrka.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 101.607 kr.

Kyrkostämmans ordförande

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde (se nedan) 32—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Eriksson, Sven Ragnar, Komminister,
(se nedan) 44—47.

Kyrkoråd

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K.,
Kyrkoherde, se nedan, självskreven *Ordf.*

Askund, Karl Filip, Grosshandlande, f. 88;
led. 31—47, *Kyrkovärd* 40—47, *Kassaf.* 40—.

Gran, Carl Emil, Handlande, f. 79; 33—47.

Tunbäck, Titus Georg Julius, F. M.,
Läroverksadjunkt, f. 89; 40—47.

Wedrup, Lars Otto Axel, J. K., Advokat,
f. 00; 41—47.

Eriksson, Sven Ragnar, Komminister,
(se nedan) 44—47.

Cornér, Johan Alfred, Handlande, f. 72;
44—47.

Kyrkoherde

Block, Anders Benjamin, T. L. o. F. K.,
f. 89; 32.

Komminister

Eriksson, Sven Ragnar, f. 06; 41.

Klockare

Mattsson, Olof Sten Lennart, f. 14; (37) 39.

Organist och kantor

Lundborg, Nils Folke, Musikdirektör,
f. 05; 29.

Försångare

Lindblom, Karl Torild, Redaktör, f. 07;
39.

Diakonissa

*Mottagning Pilgatan 23, vardagar utom lör-
dagar kl. 9—10. Rt 13 76 15.*

Strömberg, Märta Ragnhild Linnéa,
f. 02; 29.

Vaktmästare

Thorin, Anders Edvin, f. 94; 30.

Dessutom en ringkarl och två extra vakt-
mästare.

Masthuggs församling

*Pastorexpedition belägen vid kyrkan. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30
samt torsdagar kl. 19,45—20,15. Juni, juli och augusti måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar
kl. 9,30—11,30. Rt 14 09 43, klockarexpedition 14 98 34.*

Den ursprungliga Masthuggsförsamlingen erhöi vid den territoriella församlingsindelningen år 1883 följande gränser: Göta älv, Vallgraven, Pusterviksplatsen, därifrån över Nya Allén genom Östra Skansgatan, Bergsgatan, Husargatan och Övra Husargatan, Slottsskogsparkens östra gräns, gränsen mot tillstötande landsförsamlingar, västra gränserna för Slottsskogslägenheterna Margreteberg och Stubbehagen samt Dalen, därifrån Slottsskogsvägen, gränserna för Slottsskogsparken till den gata, som å den fastställda plankartan över förstaden Majorna m. fl. områden betecknades med bq, vidare samma gata, den å nämnda karta med p betecknade öppna plats, Bangatan, Stigbergstorget, Allmänna Vägen och gränsen emellan äldre stadsområdet och förstaden Majorna. Vid nyindelningen 1908 utbröts härur vissa områden samt tillades en mindre del från Carl Johans församling, så att den nya Masthuggsförsamlingen i enlighet med kungl. brevet den 27 april 1906 kom att omfatta området mellan Göta älv, Västra Sänkverksgratan, Masthuggstorget, Rangströmsliden, Klamparegatan, Paradisgatan, Slottsskogen, Bangatan, Stigbergstorget, Allmänna Vägen och Djurgårdsgatan rakt utdragen till älven eller stadens 11:te rote 12—16 kv. samt Majornas 4—5 rotar. Detta område fick behålla benämningen Masthuggsförsamlingen, medan huvuddelen av den gamla församlingen benämndes Oscar Fredriks församling. Av den ursprungliga Masthuggsförsamlingen i övrigt överflyttades ett område till Domkyrkoförsamlingen, ett annat till Haga samt ett tredje till den nybildade Annedalsförsamlingen (se närmare härom under resp. församlingar). Det område åter, som tillfördes den nya Masthuggsförsamlingen från Carl Johans församling, begränsades av Stigbergstorgets södra del, Allmänna Vägen, Djurgårdsgatan norrut till Göta älv. Enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar Masthuggsförsamlingen stadsdelarna Majornas 4:de rote, Stigberget utom stadsägorna nr 8252, 8157, av Masthugget 12, 13, 24—27 kv. jämte angränsande kaj- och hamnområden samt av stadsdelen Slottsskogen stadsägorna 8219 och 8220.

Församlingens kyrka är byggd efter ritningar av arkitekt Sigfrid Ericson och invigdes år 1914.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 100.009 kr.

Kyrkostämmans ordförande

Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde,
(se nedan) 39—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Österholm, Sven August, Reparatör (se
nedan) 40—47.

Kyrkoråd

Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde, se nedan, självskriven *Ordf.*

Österholm, Sven August, Reparatör, f. 83; led. 25—47, *Kyrkovård* 44—47, *Kassaf.* 44—.

Arnberg, Elin A:son, Fröken, f. 76; led. 35—47, *Kyrkovård* 44—47.

Nilsson, Elsa Wilhelmina, Fru, f. 90; 36—47.

Furberg, Karl Georg, Diakon, f. 94; 40—47.

Andersson, Bror Erland Tage, Livsmedelsarbetare, f. 08; 44—47.

Hagman, Carl Mikael, Postmästare, f. 80; 44—47.

Jonsson, Hugo Vilhelm, Konditor, f. 09; 44—47.

Pihlgren, Adolf Botvid, Skräddaremästare, f. 79; 44—47.

Kyrkoherde

Rosengren, Herder Albin, f. 86; 38.

Komminister

Norborg, Knut Teodor Johannes, f. 97; 38.

Klockare

Sylvén, Pehr John, f. 81; 08.

Organist och kantor

Carlsson, Torsten Napoleon, Musikdirektör, f. 96; 25.

Diakonissor

Mottagning församlingshemmet Repslagaregatan 5, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 9—10. Rt 14 17 00.

Johansson, Maria Alexia, f. 95; 28. *Församlingsdiakonissa.*

Andersson, Elsa Ingeborg, f. 14; 39. *Sjukvårdsdiakonissa.*

Vaktmästare

Vakant, tf. **Hermanson**, Olof Gösta, f. 09; 41.

Dessutom ett *skribiträde* och fyra *extra vaktmästare*.

Oscar Fredriks församling

Pastorsexpedition Fjärde Långgatan 15. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30 samt torsdagar kl. 20—20,30. Juni, juli och augusti ingen expedition onsdagar.

Rt 14 45 67, klockarexpedition 14 56 21.

Församlingen utgör huvuddelen av den år 1883 bildade Masthuggsförsamlingen och erhöi, då 1908 den nya Masthuggsförsamlingen bildades, följande gränser: Rosenlundskanalen, Järntorgsgatan, Järntorget, Linnégatan, Linnéplatsen, Karlsrogatan, stadens gräns mot landsbygden, västra gränsen för Slottsskogslägenheten Dalen och för Slottsskogsparken, Paradisgatan, Klamparegatan, Rangströmsliden, Masthuggstorget, Västra Sänkverksgratan och Göta älv. Denna gränsreglering innebär, att till församlingen även överflyttades de delar av Slottsskogen, som förut voro belägna inom Carl Johans församling. Enligt nuvarande stadsdelsindelning består Oscar Fredriks församling av följande stadsdelar: Olivedal jämte stadsägorna nr 8252, 8157 i stadsdelen Stigberget, större delen av stadsdelen Slottsskogen, Säröbanans stationsområde, stadsägan 8438 i stadsdelen Änggården, södra delen av 44 kv. i stadsdelen Kungsladugård, stadsdelen Masthugget utom 12, 13, 24—27 kv. samt angränsande kaj- och hamnområden.

Oscar Fredriks kyrka, som byggdes för den gamla Masthuggsförsamlingen och efter ritningar av Helgo Zettervall, invigdes år 1893.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 216.147 kr. Beträffande fonden Henrika Barks minne se sid. 390.

Kyrkostämmans ordförande

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde (se nedan) 32—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Elmgren-Warberg, Olof, Komminister, (se nedan) 40—47.

Kyrkoråd

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde, se nedan, självskriven *Ordf.*

Nerdrum, Cla us, Civilingenjör, Arkivarie, f. 78; led. 31—47, *Kyrkovård* 36—47.

Pettersson, Carl Johan, Lagerförman, f. 78; led. 31—47, *Kyrkovård* 37—47.

Elmgren-Warberg, Olof, Komminister, (se nedan) 36—47.
Johansson, Gustaf Oskar Bernhard, Handlande, f. 77; led. 38—47, *Kassaf.* 40—.
Skog, Axel Hugo Kjelland, Expeditör, f. 98; 40—47.
Dahlén, Einar Fridolf, T. K., Läroverksadjunkt, f. 96; 40—47.
Engman, Åke, Kontorist, f. 08; 44—47.
Anderson, Anna Linnéa, Bageriudkerska, f. 90; 41—47.
Odesjö, John Evald, Slöjdlärare, f. 99; 40—47.

Suppleanter

Armini, Harry, F. D., Docent, Lektor, f. 85; 44—47.
Samuelsson, John Gunnar Linus, Expeditör, f. 06; 40—47.
Svensson, Charles Richard, Chaufför, f. 02; 36—47.
Andreasson, John Vilhelm, Kommunalarbetare, f. 99; 40—47.
Wichman, Knut Adolf Reinhold, F. D., Lektor, f. 91; 44—47.
Jonason, John Olof, Målaremästare, f. 83; 43—47.
Karlsson, Wera Birgitta, Kontorist, f. 04; 44—47.
Johansson, Sigvard Gunnar, Chaufför, f. 08; 40—47.

Församlingshyddan i Oscar Fredriks församling

Församlingshyddan, belägen i hörnet av Paradis- och Fjällgatorna, äges av diakonikretsen i Oscar Fredriks församling och rymmer utom en kyrksal och en mindre samlingsal även diakonissbostad. Uppförd år 1898 på initiativ av kyrkoherde Edward Osterman och på bekostnad av en donator, invigdes den för gudstjänstbruk år 1902. Under diakonikretsens styrelses förvaltning stå fonder till ett belopp av 84.000 kr.

Styrelse

Cullberg, Carl Oscar Daniel, Kyrkoherde (se ovan) led. 19—, självskrivnen *Ordf.* 21—.
Elmgren-Warberg, Olof, Komminister, f. 91; led. 38—, *v. Ordf.* 38—.
Lundgren, Axel Josua, Direktör, f. 74; 29—.
Armini, Harry, F. D., Docent, Lektor, f. 85; 40—.

Kyrkoherde

Cullberg, Carl Oscar Daniel, f. 87; 21.

Komministrar

Elmgren-Warberg, Olof, f. 91; 31.
Henningson, Karl-Åke, f. 10; 44.

Kyrkoadjunkt

Andrén, Felix Valter Reinhold, f. 10; 44.

Klockare

Olsson, Oscar Wilhelm, f. 92; 27.

Organist och kantor

Anrep-Nordin, Birger, F. D., Musikdirektör, f. 88; 27.

Försångare

Kristensson, Karl-Ivar, f. d. Tillsyningslärare, f. 82; 23.

Diakonissor

Mottagning Församlingshyddan, Fjällgatan 15, kl. 9—10 utom lördagar. Rt 14 10 99.

Hawthorn, Anna Maria, f. 72; 00. *Församlingsdiakonissa.*

Almqvist, Klara Elisabet (Lisa), f. 91; 17. *Sjukvårdsdiakonissa.*

Vaktmästare

Prytz, Carl Erik, f. 12; 39.
 Dessutom ett *skrivbiträde* och en *ringkär.*

Carl Johans församling

Pastorsexpedition Timmermansgatan 8. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—12 samt onsdagar och fredagar kl. 20—21. Rt 14 45 94, 14 84 98, klockarexpedition 14 32 11.

Församlingen bildades genom sammanslagning av Mariebergs församling och Kongliga Amiralitets-Warvsförsamlingen genom beslut år 1820, som stadfästes år 1824. Den hette först Förenade Kustförsamlingen vid Göteborg, vilken 1828 fick namnet Carl Johans församling. Församlingen var annex till Örgryte till år 1883, då den som eget pastorat blev

Pastor vid Församlingshyddan

Vakant.

Diakonissor (se ovan)

ecklesiastikt förenad med Göteborg. Borgerligt hade området införlivats redan år 1868. Vid den nya församlingsindelningen år 1908 överflyttades i samband med den gamla Masthuggsförsamlingens uppdelning på olika församlingar vissa områden av Carl Johans församling till de nyreglerade Masthuggs och Oscar Fredriks församlingarna på sätt, som av redogörelserna för ifrågavarande församlingar framgår. Församlingens nuvarande gränser äro jämlikt kungl. brevet den 27 april 1906, varpå 1908 års församlingsindelning grundar sig, Djurgårdsgatan, rakt utdragen till Göta älv, Allmänna Vägen, Stigbergstorget, Bangatan, Slottsskogen, Slottsskogslägenheten Dalen; stadens gräns mot landsbygden och Göta älv, och skulle församlingen enligt dåvarande benämningar omfatta Majornas 1—3 rotar. Enligt nu gällande stadsdelsindelning och sedan Nya Varvets församling dit överförts, omfattar Carl Johans församling följande stadsdelar: Nya Varvet, Sandarna, Kungsladugård med undantag för södra delen av 44 kv. Majornas 1—3 rotar jämte en mindre del av stadsdelen Slottsskogen. Jämlikt kungl. brev den 23 maj 1930 är fr. o. m. den 1 januari 1931 hela Nya Varvets socken införlivad med församlingen.

Kyrkan, som uppförts efter ritningar av major F. Blom, invigdes år 1826. Birgittas kapell blev färdigt år 1857 och uppfördes under ledning av major Adolf Wilh. Edelsvärd för Carnegieka bruket, som det ännu tillhör. Det är sedan år 1920 ställt till församlingens tjänst.

Församlingens enskilda donationer till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 115.656 kr.

Kyrkostämmans ordförande

Pehrsson, Per, T. D., Prost (se nedan) 32—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Jansson, Johan Birger, Handlande (se nedan) 32—47.

Kyrkoråd

Pehrsson, Per, T. D., Prost, se nedan, självskriven *Ordf.*

Jansson, Johan Birger, Handlande, f. 71; led. 06—47, *Kyrkovärd* 17—47.

Andersson, Axel Filip, Maltmästare, f. 76; 18—47.

Karlberg, Gustaf Nicolaus, Handlande, f. 70; 21—47.

Levin, Oscar, Föreståndare f. stadens höväg, f. 77; 27—47.

Carlson, Henrik Edvard, Komminister, (se nedan) 29—47.

Andréasson, Anders Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; led. 36—47, *Kyrkovärd* 36—47.

Göransson, Klara Serafia, Fru, f. 90; 36—47.

Colliander, Bror Josua, Disponent, f. 81; led. 40—47, *Kassaf.* 40—.

Kyrkoherde

Pehrsson, Per, T. D., Prost, f. 67; 08.

Komministrar

Carlson, Henrik Edvard, f. 93; 21.

Svenungsson, Ernst Gunnar Sigfrid, f. 97; 33.

Lindholm, Arne Hjalmarson, f. 07; 42.

Kyrkoadjunkter

Fjellbacke, Karl Erik Arvid, f. 00; 41.

Frizell, Karl Åke, f. 09; 42.

Pastoratsadjunkt

Johansson, Evert Johannes, f. 13; 43.

Klockare

Sundström, Carl Eric, Diakon, f. 96; 23.

Organist och kantor

Törnvall, Kurt Robert, Musikdirektör, f. 09; 43.

Försångare

Carlén, Otto Isidor, Folkskollärare, f. 88; 18.

Diakonissor

Jonsson, Ruth Amalia, f. 10; 40. *Östra Majorna*, från Bangatan till Säggatan. *Mottagning Koopmansgatan 15, vardagar kl. 9—10. Rt 14 06 79.*

Lidvall, Ingrid Greta, f. 00; 42. *Mellersta Majorna*, från Säggatan till Slottsskogsgatan—Klippgatan. *Mottagning Kabelgatan 13, vardagar kl. 9—10. Rt 12 85 39.*

Andersson, Inez Maria Elisabet, f. 99; 32. *Västra Majorna*, från Slottsskogsgatan—Klippgatan till Stadsgränsen. *Mottagning Ostindiegatan 2, vardagar kl. 10—11. Rt 14 70 69.*

Kyrkovaktmästare

Henriksson, Sten Ragnar, f. 07; 32.

Dessutom ett *skribittråde* och fyra *extra vaktmästare*.

S:ta Birgittas kapell

Organist

Stefanson, Ester Stefania, f. 94; 20.*Vaktmästare***Johansson, Ernst Teodor**, f. 77; 20.Dessutom en *månadskarl* och tre *extra vaktmästare*.**Annedals församling***Pastorsexpedition Sveagatan 27 A. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30, torsdagar dessutom kl. 20—20,30. Rt 14 56 38, klockarexpedition 14 65 93.*

Församlingen bildades vid nydelningen 1908 dels genom att området mellan Husargatan, Skanstorget's södra del till Föreningsgatan och Haga församlings dåvarande gränser mot Domkyrkoförsamlingen, Örgryte, Fässbergs och Västra Frölunda socknar och den ursprungliga Masthuggsförsamlingen avskildes från dåvarande Haga församling och dels genom att till den nybildade Annedalsförsamlingen vissa områden överflyttades från den ursprungliga Masthuggsförsamlingen, nämligen området mellan Övra Husargatan, Linnéplatsen, Linnégatan (till mitt för Prinsgatan), Risåsgatan och en linje söder om Skansen Kronan, Skanstorget's södra del till dåvarande Haga församlings gräns till Husargatan. Församlingen omfattar sålunda enligt kungl. brevet den 27 april 1906, som ligger till grund för 1908 års församlingsindelning, området mellan å ena sidan Hagorna samt å andra sidan Majornas sjunde rote och Annedal, Förenings-, Besvärs- och Muraregatorna, Landala, stadens gräns mot landsbygden, Karlsrogatan, Linnéplatsen och Linnégatan eller enligt dåvarande benämningar Majornas sjunde rote och Annedal samt den del av egendomen Änggården i Örgryte socken, om vars införlivning med staden fr. o. m. ingången av år 1904 genom kungl. brev den 21 augusti 1903 förordnats. Till detta område lades ytterligare fr. o. m. 1918 års ingång vissa delar av hemmanet Änggården nr 1 i Örgryte socken ävensom vissa andra områden i enlighet med kungl. brev den 14 april 1917, vadan Annedals församling enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar följande stadsdelar, nämligen Kommendantsängan, Annedal utom 2 kv. och norra delen av 1 kv. Änggården utom Säröbanans stationsområde, av Landala 30 kv. och västra delen av 31 kv.

Församlingens kyrka, som är byggd efter ritningar av arkitekt T. Wählin, invigdes år 1910. Den restaurerades efter ritningar av arkitekt Axel Forssén år 1939.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 32.152 kr.

*Kyrkostämmans ordförande***Wieselgren, Knut Peter Einar**, Kyrkoherde (se nedan) 40—47.*Kyrkostämmans vice ordförande***Freeman, Carl Ernst Theodor, F. K.**, Komminister (se nedan) 44—47.*Kyrkoråd***Wieselgren, Knut Peter Einar**, Kyrkoherde, se nedan, självskrivnen *Ordf.***Gustafsson, Anders**, Orgelbyggare, f. 75; led. 23—47, *Kyrkovård* 33—47.**Nilsson, Ludvig Ernfrid**, Tapetserare-mästare, f. 86; 25—47.**Leandersson, John Iwar**, Kamrerare, f. 90; 36—47.**Jansson, Gustaf Waldemar**, Överlärare, f. 95; 29—47.**Armstedt, Curt Henry**, Disponent, f. 91; 36—47.**Olsson, Hjalmar Agaton**, Handlande, f. 92; led. 36—47, *Kyrkovård* 36—47, *Kassaf.* 36—.**Norrman, Esther Gustava**, Ämneslära-rinna, f. 82; 36—47.**Johansson, Anders Bed**, Snickare, f. 93; 40—47.**Freeman, Carl Ernst Theodor, F. K.**, Komminister, f. 93; 44—47.**Anderfeldt, Anselm Harald Benjamin**, Kamrerare, f. 86; 45—47.*Suppleanter***Boman, Sven Hjalmar**, Folkskollärare, f. 95; 36—47.**Hermansson, Elin Charlotta Sofia**, Fru, f. 87; 40—47.

Engdahl, August Herman, Folkskollärare, f. 93; 44—47.

Olausson, Heribert Adolf, Bageriarbetare, f. 90; 40—47.

Harald, Olof Harald, Handlande, f. 84; 40—47.

Andersson, Gustaf Fredrik, Köpman, f. 92; 45—47.

Olsson, Johan Edvard, Bokhållare, f. 83; 45—47.

Sundberg, Gustaf Augustinus, J. K., Advokat, f. 86; 44—47.

Pihl, Gösta Alexius, Metallarbetare, f. 94; 45—47.

Blomstrand, Gustaf Wilhelm, J. K., Stiftsnotarie, f. 99; 44—47.

Kyrkoherde

Wieselgren, Knut Peter Einar, f. 87; 36.

Komminister

Freeman, Carl Ernst Theodor, F. K., f. 93; 33. *Kyrkoadjunkt*

Ivarsson, Johannes, f. 07; 43.

Klockare

Molind, Karl Molin, f. 95; 39.

Organist och kantor

Erman, Knut Reinhold, Musikdirektör, f. 03; 31. *Försångare*

Hedén, Sigfrid Justus, Köpman, f. 84; 21.

Diakonissa

Mottagning Västergatan 27, vardagar kl. 9—10. Rt 11 66 93.

Backman, Magnhild Irene Linnéa, f. 01; 38. *Kyrkovaktmästare*

Ivarsson, Filip, f. 09; 41.

Dessutom tre extra vaktmästare

Vasa församling

Pastorexpedition Engelbrektsgatan 10. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30. Juni, juli och augusti måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 9,30—11,30 dessutom onsdagar kl. 20—20,30. Rt 13 19 97, klockareexpedition 11 65 20.

Församlingen bildades år 1908 vid omregleringen av församlingsindelningen genom uppdelning av Domkyrkoförsamlingen. Vasa församling begränsades enligt kungl. brevet den 27 april 1906 av Vasagatan, Gamla Allén, Vallgraven, Fattighusån, Mölndalsån, stadens gräns mot landsbygden, gränsen emellan Landala och Annedal samt Murare-, Besvärs-, Förenings- och Haga Kyrkogatorna samt bestod enligt dåvarande benämningar av stadens 15:de rote samt de delar av stadens 13—14 rotar, som ej tillhörde Domkyrkoförsamlingen ävensom förstaden Landala och Trädgårdsföreningen. Församlingen omfattade sålunda från början även de delar av staden, som nu tillhöra Johannebergs församling (se nedan). Efter församlingens delning i enlighet med kungl. brevet den 8 juni 1928 äro gränserna från den 1 januari 1929 följande: Vasagatan, Gamla Allén, Vallgraven, Fattighusån, Mölndalsån, samt en linje dragen från denna norr om koloniträdgårdarna vid Norra Burgården till Skånegatan och därifrån Skånegatan söderut samt i Berzelii-, Viktor Rydbergs-, Lärare-, Greve-, Karl Gustafs-, Hantverkare- och Landalagatorna, Landalatorget (numera Landalaplatsen), Malmstengatan, Viktoriagatan, Föreningsgatan och Haga Kyrkogata till Vasagatan. Enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar församlingen stadsdelen Vasastaden med undantag av vissa kvarter, vissa delar av stadsdelen Heden samt vissa delar av stadsdelen Lorensberg.

Vasakyrkan, som är byggd i senromansk stil efter ritningar av arkitekt Yngve Rasmussen, invigdes år 1909.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 107.270 kr.

Kyrkostämmans ordförande

Rexius, Gerhard Natanael, Kyrkoherde, (se nedan) 44—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Törnqvist, Bertil Daniel, Komminister, (se nedan) 43—47.

Kyrkoråd

Rexius, Gerhard Natanael, Kyrkoherde, se nedan, självskrivnen *Ordf.*

Karlsson, Johannes, Trädgårdsmästare, f. 67; 13—47.

Bengtsson, Carl Henrik, Kontorschef, f. 85; 29—47.

Eliasson, Martin Enoch, Förman, f. 87; led. 31—47, *Kyrkovård* 40—47.

Walthén, Josua Artur Fredrik, Handlande, f. 79; 36—47.

Törnqvist, Bertil Daniel, Komminister, (se nedan) 40—47.

Gangby, Harald Henry, Bokhandelsmedhjälpare, f. 04; 40—47.

Edgren, Gustaf Adolf, Handlande, f. 88; 42—47.

Kyrkoherde

Rexius, Gerhard Natanael, f. 98; 43.

Komminister

Törnqvist, Bertil Daniel, f. 07; 42.

Kyrkoadjunkt

Ådahl, Klas Yngve Andreas, f. 12; 42.

Klockare

Holmgren, Gustaf Edvard, f. 81; 08.

Organist och kantor

Holmsten, Torsten Enar, Musikdirektör, f. 04; 43.

Försångare

Nordberg, Sven Hilding, Organist o. kantor, f. 92; 17.

Diakonissa

Mottagning Erik Dahlbergs trappor 4, vardagar utom lördagar kl. 8,30—9,30. Rt 16 53 72.

Källström, Brita, f. 03; 38.

Vaktmästare

Holmquist, Alfred, f. 03; 29.

Dessutom ett *skrivbiträde* och fyra *extra vaktmästare*.

Johannebergs församling

Pastorsexpedition Teknologgatan 3. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30, onsdagar även kl. 20—20,30. Juni, juli och augusti måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar kl. 9,30—11,30. Rt 18 15 84, klockarexpedition 16 35 85.

Johannebergs församling avskildes från Vasa församling den 1 januari 1929 jämlikt kungbrev den 8 juni 1928 och begränsas norr ut av en linje dragen från Föreningsgatans början vid Besvärsgatan till korsningen av Förenings- och Viktoriagatorna. Därifrån går gränsen söder ut genom del av sistnämnda gata till Landalatorget (nu Landalaplatsen) och utmed dess norra sida, därifrån genom delar av Landala- och Hantverkaregatorna till korsningen av Karl Gustafsgatan, vidare sistnämnda gata söder ut till korsningen av Grevegatan och genom nämnda gata, Lärare-, Viktor Rydbergs- och Berzeliigatorna samt Norra Burgården norr om därvarande koloniträdgårdar till Möldalsån samt därefter i gränsen mot Örgryte församling samt stadsdelarna Gårda, Bö och Krokslätt ävensom gränsen mot Annedals församling. Enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar församlingen följande stadsdelar och delar därav: Johanneberg, vissa delar av Heden, vissa delar av Lorensberg, Landala med undantag för viss del av stadsöområdet nr 8429 samt slutligen en mindre del av Vasastaden, 11 kv.

Johannebergskyrkan har uppförts enligt Kungl. Maj:ts särskilda föreskrift den 1 februari 1935 och invigdes den 13 oktober 1940. Ritningarna till kyrkan äro uppgjorda av arkitekt Sigfrid Ericson.

Landalakapellet vid Vinkelgatan användes som annexkyrka.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad¹ av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 2.985 kr.

Kyrkostämmans ordförande

Wedlin, Thor Oscar, T. L. o. F. K., Kyrkoherde (se nedan) 32—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Nordlund, Olof Ewert Kyrkoadjunkt (se nedan) 44—47.

Kyrkoråd

Wedlin, Thor Oscar, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, se nedan, självskriven *Ordf.*

Brodén, Gunnar, Bankkassör, f. 86; led. 31—47, *Kassa*, f. 31—, *Kyrkovård* 44—47.

Karlson, Karl Tage, Köpman, f. 88; led. 33—47, *Kyrkovård* 42—47.

Liljedahl, Axel Leopold Julius, Apotekare, f. 75; 42—47.

Munther, Johan Albin, Disponent, f. 89; 44—47.

Lång, Carl Sander, Diakon, f. 88; 44—47.

Nordlund, Olof Ewert, Kyrkoadjunkt (se nedan) 44—47.

Hedlund, Anton, Metallarbetare, f. 01; 33—47.

Suppleanter

Andreasson, Hugo Isidor, Civilingenjör, f. 92; 40—47.

Cederberg, Elis Efraim, Handlande, f. 11; 44—47.

Källgren, Karl August Wallentin, Lagerchef, f. 90; 44—47.

Källman, Joseph Roland Gustaf, Kapten, f. 07; 44—47.

Lundblad, Carl Olof, Korrespondent, f. 84; 44—47.

Bengtson, Sven Algot, Korrespondent, f. 94; 44—47.

Engblad, Augusta Vincentia, Fru, f. 93; 36—47.

Kyrkoherde

Wedlin, Thor Oscar, T. L. o. F. K., f. 86; 29.

Komminister

Eklund, Uno Ragnar Emanuel, f. 06; 44.

Kyrkoadjunkt

Nordlund, Olof Ewert, f. 01; 33.

Klockare

Mattsson, Ernst Valdemar, f. 98; 29.

Organist och kantor

Hallnäs, Johan Hilding, Musikdirektör, f. 03; 33.

Försångare

Hjelming, Karl Albert, Organist och kantor, f. 11; 40.

Diakonissa

Mottagning Egnahemsvägen 6—8, vardagar utom lördagar kl. 8,30—9,30. Rt 11 09 62.
Josefsson, Greta Ingeborg Lovisa, f. 11; 44.

Vaktmästare

Berg, Gottfrid Vilhelm, f. 03; 40.
Dessutom en kyrkoskrivare och tre extra vaktmästare.

Lundby församling

Pastorsexpedition Lundby prästgård. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—11,30 samt onsdagar kl. 19—20. Rt 22 39 36. Klockarexpedition 22 39 36.

Lundby församlings historia sträcker sig tillbaka till slutet av medeltiden, men först från år 1630 finnas urkunder bevarade, vilka möjliggöra en uppfattning av sammanhanget i församlingens utveckling. Vid denna tid var Lundby annex till Tuve socken, som blev prebendepastorat först åt »rector scholæ» vid den år 1630 inrättade Göteborgs trivialskola och senare åt teologie lektorerna vid Göteborgs gymnasium (se vidare under Göteborgs stift). År 1639 erhöles enligt en gammal kyrkoboksanteckning tillstånd »at flytta presteborden» från Tuve kyrka till Lundby, vars prästgård sedan dess varit kyrkoherdeboställe, och därefter började man så småningom att betrakta Lundby som moderförsamling, ehuru pastoratet i officiella skrivelser fortfarande hette »Tuffue Sochn». Först år 1693, från vilken tidpunkt även de äldsta kyrkoböckerna härröra, förekommer i en skrivelse från domkapitlet benämningen Lundby pastorat. Fr. o. m. den 1 maj 1928 skildes Tuve från Lundby och utgör tillsammans med Backa ett pastorat.

Kyrkoherdarna under denna tid tvingades givetvis av sina övriga ämbetsplikter att mestadels uppehålla sig i Göteborg, och värden om församlingen kom därför att i stor utsträckning påvila komministerarna. Efter år 1775 omnämnes även vice pastor, och fr. o. m. 1810 blev det en stadigvarande institution, att vice pastor förordnades att bestrida pastoralvärden. År 1886 väcktes emellertid vid kyrkostämman förslag om att församlingen skulle upphöra att vara prebendepastorat, och i denna riktning beslöt år 1893 såväl riksdag som kyrkomöte.

Den därmed aktualiserade frågan, hur kyrkoherde inom församlingen skulle tillsättas, avgjordes likväl först år 1896, då Kungl. Maj:t förklarade, att pastoratet skulle vara konsistoriellt, och i detta avseende skedde ingen ändring, då församlingen år 1906 i borgerligt hänseende införlivades med Göteborgs stad. Enligt kungl. brev den 18 mars 1932 införlivades församlingen i kyrkligt hänseende med staden fr. o. m. 1935.

Enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar församlingen följande stadsdelar, nämligen Lundbyvassen, Lindholmen, Rambergstaden, Brämregården, Kvillebäcken, Tolered, Biskopgården, Kyrkbyn, Sannegården, Bräckö, Färjestaden, Rödjan, Arendal, och en liten del av Tingstadvassen (västra delen av frihamnsområdet).

Församlingens gamla kyrka, som torde kunna betraktas som en enhetlig gotisk byggnad, ursprungligen valvd, två- eller treskeppig, härstammar från slutet av 1300-talet eller möjligen 1400-talets början. Ändringar och tillbyggnader synas hava företagits vid olika tillfällen. Första tillbyggnaden, sakristian, altartavlan, predikstolen och klockstapeln med klocka, utfördes under 1500- och början av 1600-talen. Under den andra större byggnadsperioden, 1700-talets mitt, tillkom nya takmålningar samt läktaren och troligen den nuvarande bänkinredningen. En enkel vindflöjel på västra gaveln bär årtalet 1787, vilket kan vara tidpunkten för vapenhusets byggande. År 1818 invigdes lilla orgelverket.

Med växande folkmängd blev dock behovet av en ny kyrkobyggnad allt större, och från 1850-talet var denna fråga ständigt aktuell. Sedan olika nya förslag om tillbyggnad av den gamla kyrkan prövats och förkastats, beslöts slutligen år 1877 att bygga icke en utan två nya kyrkor, »den ena ofördröjligen, den andra framdeles vid den tid då och så snart som det visar sig vid befolkningens tillväxt vara av behovet påkallat att ny kyrka uppföres». Ritningar uppgjordes av arkitekten Adrian Peterson i Göteborg, och på hösten 1886 var den nya kyrkan färdig att invigas. Beslutet om den andra kyrkan har icke fullföljts. Som en ersättning för denna andra kyrka torde väl Brämregårdens kapell ha tillkommit, dock icke under återopande av beslutet år 1877. Kapellet, som uppförts efter ritningar av arkitekt Sigfrid Ericson, invigdes år 1925.

År 1928 tog nuvarande prosten Karl Ahlberg initiativet till en grundlig restaurering av den gamla kyrkan, vilken sedan år 1886 alltmera fått förfalla. Restaureringen genomfördes efter ritningar av arkitekt Axel Forssén år 1934. Härvid iordningställdes även klockstapeln och samtliga äldre inredningsföremål konserverades och återbördades till sina ursprungliga platser. Kyrkans inre ändrades till valvform, resterna av takmålningen från 1700-talet återuppsattes och kompletterades med målningar över orgelläktaren av konstnären Gunnar Ström.

Församlingens enskilda donationer för utdelning till församlingens fattiga, beklädnad av konfirmander m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 133.088 kr.

Litteratur: Rydholm, P., Anteckningar ur Lundby historia. Gbg 1926.

Kyrkostämmans ordförande

Ahlberg, Karl August, Prost (se nedan) 35—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Darell, Johan Edvin, Komminister (se nedan) 35—47.

Kyrkoråd

Ahlberg, Karl August, Prost, se nedan, självskriven *Ordf.*

Hultin, Torsten, Överingenjör, f. 85; led. 21—47, *Kyrkovärd* 29—47.

Darell, Johan Edvin, Komminister (se nedan) 27—47.

Abrahamsson, August, Filare, f. 81; 36—47.

Synnerby, Sven Alf Holger, Arkivarie, f. 05; led. 36—47, *Kyrkovärd* 42—47.

Prytz, Robert Vilhelm Julius, Montör, f. 00; 40—47.

Banck, Axel Fredrik Tobias, Handlande, f. 89; 42—47.

Gustavsson, Karl-Axel, Smidesarbetare, f. 09; 44—47.

Gullstrand, Nils Oskar, Kvarnarbetare, f. 11; 44—47.

Boställsstyrelse

Ahlberg, Karl August, Prost (se nedan) led. $\frac{1}{5}$ 33— $\frac{30}{4}$ 47, Ordf. 33—.

Berntsson, Stellan Isidor, Förman, f. 98; $\frac{1}{5}$ 33— $\frac{30}{4}$ 47.

Wessberg, Jakob Emil, Lantbrukare, f. 83; $\frac{1}{5}$ 33— $\frac{30}{4}$ 47.

Ahrenberg, Carl Gustaf, Metallarbetare, f. 93; $\frac{1}{5}$ 36— $\frac{30}{4}$ 47.

Larsson, Helge Alfred, Valdemar Kontorsskrivare, f. 98; $\frac{1}{5}$ 44— $\frac{30}{4}$ 47.

Kyrkoherde

Ahlberg, Karl August, Prost, f. 75; 28.

Komministrar

Darell, Johan Edvin, f. 85; 24.

Österström, Karl Adolf Mauritz, f. 02; 43.

Kyrkoadjunkt

Olofsson, Alf Gösta Olof, f. 07; 43.

Klockare och organist

Finnborg, Ernst Simeon, Musikdirektör, f. 90; 28.

Försångare

Mattsson, Ragnar, Verkstadsarbetare, f. 04; 45.

Kyrkokassör

Synnerby, Sven Alf Holger Arkivarie, f. 05; 41.

Diakonissor

Karlsson, Tekla Helfrida, f. 99; 38. *Mottagning i församlingshemmet kl. 9—10. Rt 11 58 90.*

Jonsson, Edith Johanna, f. 06; 32. *Mottagning Instituts-gatan 26 kl. 9—10. Rt 11 22 82.*

Bergh, Emma Margaretha (Gretth), f. 07; 38. *Mottagning Ullmansgatan 1 kl. 9—10. Rt 13 50 90.*

Kyrkovaktmästare

Johansson, Axel Leonard, f. 79; 18.

Dessutom tre extra vaktmästare.

Brämaregårdens kapell

Organist

Gustavsson, Anna Margareta (Greta), f. 14; 33.

Vaktmästare

Windt, Knut André, f. 00; 25.

Örgryte församling

Pastorexpedition belägen å kyrkoplanen vid Herrgårdsgatan. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 9,30—12 samt onsdagar och fredagar kl. 20—21, juni, juli och augusti vardagar utom onsdagar och lördagar kl. 9,30—12 samt onsdagar kl. 20—21. Rt 16 06 46, 16 00 96.

Örgryte socken är urgammal kulturbygd. Dess kyrkliga historia har av traditionen förknippats med S:t Sigfrids verksamhet. Större delen av Göteborgs stad ligger på mark, som en gång tillhört Örgryte församling. Denna har under tidernas lopp varit förenad med olika grannförsamlingar. Från Göteborgs grundläggning till år 1712 hörde den samman med Gustavi Domkyrkoförsamling. Nämnda år blev Örgryte självständigt. Dit hörde då även det område, som kallades Majorna. Sedan församlingsbildning här ägt rum (år 1786), utgjorde Mariebergs församling och Kongliga Amiralitets-Warvsförsamlingen samt därefter den genom deras sammanslagning uppkomna Förenade Kustförsamlingen, eller, såsom den snart kallades, Carl Johans församling, annex till Örgryte. Denna förbindelse räckte till år 1883, då Örgryte församling blev ett pastorat för sig.

Enligt nu gällande stadsdelsindelning omfattar församlingen följande stadsdelar, nämligen Lunden med undantag av ett mindre område, Gårda, Bö, Krokslätt, Kallebäck, Skår, Torp med undantag av ett mindre område, Delsjön, Sävenäs, en mindre del av Källtorp och en mindre del av Bagaregården.

Örgryte gamla kyrka, som med all sannolikhet föregåtts av en träkyrka (stavkyrka?), härör till sin grundstomme från 1200-talet, men den har under 1700- och 1800-talen utvidgats med kor, korsarmar och tornbyggnad. Kyrkan har undergått en grundlig och pietetsfull restaurering, fullbordad år 1926. Örgryte nya kyrka, som byggdes efter ritningar av arkitekt Adrian Peterson, invigdes år 1890. Den genomgick år 1937 en grundlig inre restaurering och erhöll år 1939 nytt orgelverk.

Församlingens donationer för utdelning till församlingens fattiga m. m. uppgick enligt senaste bokslut till 155.767 kr., varav Örgryte församlings diakonifond på 107.092 kr. tillkommit genom beslut av Örgryte kyrkofullmäktige den 31 maj 1938. Reglemente för denna fond fastställdes av Kungl. Maj:t den 17 maj 1940.

Kyrkostämmans ordförande

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost (se nedan) 40—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

Björck, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare (se nedan) 40—47.

Kyrkoråd

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, se nedan, självskrivnen *Ordf.*

Redebergh, Oscar Walfrid, Handlande, f. 79; led. 40—47, *Kyrkovärd* 41—47.

Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare, f. 82; 38—47.

Björck, Carl Gustaf Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; led. 40—47, *Kyrkovärd* 40—47.

Sahlstén, Alma Ingegärd, Fru, f. 78; 40—47.

Tyrén, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; led. 41—47, *Kassaf.* 40—.

Skoglund, Olga Victoria (Tora), Fru, f. 88; 44—47.

Johansson, Gustav (Gösta) Harald, Prokurist, f. 98; 38—47.

Zackrisson, Allan Zacharias, Chaufför, f. 07; 44—47.

Suppleanter

Sjöberg, Gustaf Ragnar, F. M., Läroverksadjunkt, f. 88; 40—47.

Töcksberg, Bengt Håkan Oscar, Kontorsskrivare, f. 11; 44—47.

Johansson, Johan Alfred, Vaktmästare, f. 98; 44—47.

Larsson, Knut Herbert, Metallarbetare, f. 03; 44—47.

Hellén, Johannes, Assuranstjänsteman, f. 03; 44—47.

Larsson, Martin Ejnar, Kommunalarbetare, f. 91; 44—47.

Christensson, Carl Axel, Köpman, f. 97; 44—47.

Lundberg, Kerstin Mathilda, Fröken, f. 04; 40—47.

Kyrkoherde

Setterwall, Carl Gustaf, F. D., Prost, f. 72; 29.

Komministrar

Kärby, Thorild Emanuel, f. 87; 29.

Aronius, Sven Gunnar, f. 93; 36.

Kyrkoadjunkter

Lindblom, Nils Reinhold, f. 02; 37.

Öhrvall, Sigvard John Albin, f. 09; 41.

Klockare och organist

Torbjörnson, Ernst Birger, Musikdirektör, f. 84; 07.

Kantor

Södergren, Gösta Herman, Folkskollärare, f. 87; 19.

Diakonissor

Svensson, Syster Agnes, f. 96; 30. *Mottagning församlingshemmet (Skogshyddan vid Danska vägen) vardagar utom lördagar kl. 9—10. Rt 15 15 73.*

Jessing, Brita Maria, f. 15; 41. *Mottagning Framnäsgratan 8 vardagar utom lördagar kl. 9—10. Rt 16 03 65.*

Kyrkoväktare

Johansson, Hans Magnus Rudolf, f. 91; 31.

Kyrkoväktmästare

Johansson, Nils Erik, f. 02; 38.

Dessutom en extra kyrkoväktmästare.

Västra Frölunda församling

(i kyrkligt hänseende ännu icke införlivad med staden)

Pastorsexpeditionen för Huvudområdet belägen i prästgården i Järnbrott, postadress Järnbrott. Expeditionstid tisdagar kl. 17—19, fredagar kl. 9,30—11,30. Rt 28 27 38. Pastorsexpeditionen för Älvsborgsområdet belägen i prästgården i Hagen, postadress Nya Varvet. Expeditionstid tisdagar och torsdagar kl. 9,30—11,30, fredagar kl. 17—19. Juni—augusti tisdagar kl. 9,30—11,30 och fredagar kl. 17—19. Rt 29 12 90.

Västra Frölunda jämte Askims socknar voro redan tidigt av stor betydelse för vårt land, då de voro de enda, som före 1658 nådde fram till Västerhavet. Sockenindelningen i dessa trakter omnämndes redan i den äldre västgötalagen och är således mycket gammal, av allt att döma gällande ända sedan den första kristna tiden. Under medeltiden utgjorde Västra Frölunda eget pastorat, men troligen i samband med reformationen kom församlingen att lyda under Fässbergs pastorat, där även moderkyrkan då var belägen. Till detta hörde föräven öarna i södra skärgården, vilka dock år 1709 avskildes för att bilda eget pastorat. Först 1872 skildes Västra Frölunda och Askim från Fässberg i samband med att Fässbergs prebendeskap för Göteborg upphörde och ombildades till eget pastorat. År 1876 blev Nya Varvet egen kommun och kyrkoförsamling, vilket ägde bestånd till områdets införlivning med Göteborgs stad fr. o. m. år 1931. — Församlingens nuvarande landgränser bildas av städerna Göteborg och Mölndal (företvarande Fässbergs kommun) samt Askims kommun.

Församlingens medeltida kyrka, som var belägen på den gamla kyrkogården, revs 1867, sedan den nuvarande året förut uppförts efter ritningar av arkitekten J. A. Westerberg. Hagens kapell i företvarande Älvsborgs municipalsamhälle, som byggdes 1917, härjades på följande år av eld, men återuppfördes redan 1919. Ritningarna till kapellet äro uppgjorda av arkitekt Yngve Rasmussen.

I enlighet med gällande författningar handhavas församlingens kyrkliga angelägenheter närmast av kyrkofullmäktige och kyrkoråd. De förra, som äro 30 till antalet, väljas för en tid av fyra kalenderår. Kyrkorådet består utom av ordföranden, som är självskriven, av åtta ledamöter och lika många suppleanter. Pastoratsstämman och pastoratskyrkorådet hava att handlägga ärenden rörande prästgård, pastorsexpedition, löneboställe o. dyl. Pastoratskyrkorådet består av åtta ledamöter, fem från Västra Frölunda församling och tre från Askims församling jämte lika många suppleanter.

Litteratur: Hörman, Ernst, Västra Frölunda och Askims krönika, Gbg 1932.

Kyrkofullmäktige valda för tiden t. o. m. år 1946*Ordförande*

Thorén, Georg Mikael, Kyrkoherde, f. 95; led. 32—38, Ordf. 38, 43—.

Vice ordförande

Törnqvist, Per Walfrid, Ombudsman, f. 79; led. 32—46, v. Ordf. 43—.

Ledamöter

Twedmark, Hans Adolf, Flaggjunkare, f. 93; 43—46.

Hultén, Gunnar Fritiof, Kamrer, f. 94; 35—46.

Johansson, Karl Mauritz, Speditionsförmän, f. 85; 32—46.

Svensson, Charles Oskar, Folkskollärare, f. 95; 35—46.

Burman, Ivar Valdemar, Arkitekt, f. 77; 32—46.

Therin, Axel Gero, Chaufför, f. 79; 32—46.

Olsson, Axel Birger, Glasmästare, f. 79; 35—46.

Samuelsson, Johan Paul, Hemmansägare, f. 80; 32—46.

- Larson**, Oscar Edvin, Målare, f. 91; 32—46.
- Lindahl**, Carin Ingeborg, Folkskollärarinna, f. 05; 39—46.
- Karlsson**, Karl Justus Leopold, Fiskhandlande, f. 90; 35—46.
- Petersson**, Artur Hjalmar, Snickare, f. 81; 32—46.
- Witting**, Elna Alice, Fru, f. 99; 43—46.
- Karlsson**, Klas Valfrid, Snickare, f. 98; 35—46.
- Johansson**, Albert Natanael, Elektr. installatör, f. 91; 35—46.
- Janson**, Hilmer Konstantin, Handlande, f. 79; 32—46.
- Kullgren**, Johan Fritiof, Kontorist, f. 92; 39—46.
- Anderson**, Johan Reimert Natanael, Hälsovårdsinspektör, f. 90; 32—46.
- Olsson**, Algot Edvin, Elektr. montör, f. 93; 32—46.
- Dahlöf**, Andreas Linné, Direktör, f. 68; 35—46.
- Svensson**, Axel Emil Fridolf, Trädgårdsmästare, f. 99; 39—46.
- Johnsson**, Anders Teodor, Vagnmakare, f. 91; 39—46.
- Andersson**, Alfred Evald, Lantbrukare, f. 06; 43—46.
- Johansson**, Anna Birgitta Sofia, Fru, f. 03; 39—46.
- Sennelöv**, Bror Henning, Revisor, f. 01; 35—46.
- Johansson**, Johan Halvar, Vagarbetare, f. 00; 39—46.
- Skoglund**, Albert, Ingenjör, f. 82; 32—34, 43—46.
- Hawborn**, Karl Johan Alexander Napoleon, Övermaskinist, f. 84; 43—46.
- Andersson**, John Verner, Orgelsnickare, f. 85; 43—46.

Kyrkostämmans ordförande

- Thorén**, Georg Mikael, Kyrkoherde (se nedan) 38—47.

Kyrkostämmans vice ordförande

- Törnqvist**, Per Walfrid, Ombudsman, f. 79; 33—47.

Kyrkoråd

- Thorén**, Georg Mikael, Kyrkoherde, se nedan, självskriven *Ordf.*
- Burman**, Ivar Valdemar, Arkitekt, f. 77; 33—47.
- Jungnell**, Fridolf Robert, Överlärare, f. 85; led. 19—47, *Kassaf.* 27—.
- Twedmark**, Hans Adolf, Flaggjunkare, f. 93; 44—47.
- Samuelsson**, Johan Paul, Hemmansägare, f. 80; 25—47.
- Nilsson**, Emil, Tulluppsyningsman, f. 84; 27—47.
- Petersson**, Artur Hjalmar, Snickare, f. 81; 19—47.
- Therín**, Axel Gero, Chaufför, f. 79; 33—47.
- Olsson**, Algot Edvin, Elektr. montör, f. 93; 29—47.

Suppleanter

- Janson**, Hilmer Konstantin, Handlande, f. 79; 19—47.
- Clausen**, Carl Axel Herman, Skorstensfejaremästare, f. 89; led. 31—32, suppl. 33—47.
- Andersson**, Alfred Evald, Lantbrukare, f. 06; 44—47.
- Håkansson**, Bror Gustaf Melcher, Komminister, f. 97; 40—47.
- Törnqvist**, Per Walfrid, Ombudsman, f. 79; 33—47.
- Johansson**, Karl Mauritz, Speditionsförmän, f. 85; 33—47.
- Svensson**, Axel Emil Fridolf, Trädgårdsmästare, f. 99; led. 42—43, suppl. 44—47.
- Malm**, Nils Johan Vilhelm, Kommunalarbetare, f. 90; 33—47.

Pastoratskyrkostämmans ordförande

- Thorén**, Georg Mikael, Kyrkoherde (se nedan) 38—47.

Pastoratskyrkostämmans vice ordförande

- Törnqvist**, Per Walfrid, Ombudsman, f. 79; 33—47.

Pastoratskyrkoråd

- Thorén**, Georg Mikael, Kyrkoherde, se nedan, självskriven *Ordf.*

Jungnell, Fridolf Robert, Överlärare, f. 85; 35—47.

Hultén, Gunnar Fritiof, Kamrer, f. 94; 44—47.

Nilsson, Emil, Tulluppsyningsman, f. 84; 35—47.

Therin, Axel Gero, Chaufför, f. 79; 35—47.

Burman, Ivar Valdemar, Arkitekt, f. 77; 35—47.

Sandberg, Carl Ivar, Hemmansägare, f. 70; 35—47.

Vallin, Sven Finneve, f. d. Kontorschef, f. 74; 35—47.

Olsson, Olof Evald, Hemmansägare, f. 04; 41—47.

Suppleanter

Svensson, Charles Oskar, Folkskollärare, f. 95; 35—47.

Hansson, Albert Isidor, Hemmansägare, f. 95; 35—47.

Törnqvist, Per Walfrid, Ombudsman, f. 79; 35—47.

Eriksson, John Axel Edvin, Chaufför, f. 83; 35—47.

Clausen, Carl Axel Herman, Skorstensfejaremästare, f. 89; 35—47.

Kent, Carl Henry, f. d. Stationsinspektör, f. 75; 35—47.

Peterson, Primus Edvin, Bokhållare, f. 93; 44—47.

Olsson, Axel, Hemmansägare, f. 71; 41—47.

Av kyrkofullmäktige utsedda revisorer

Sennelöv, Bror Henning, Revisor, f. 01; 32—.

Lindberg, Hugo Fridtjuf, Folkskollärare, f. 01; 38—.

Suppleanter

Jonason, Bror Isidor, Handelsresande, f. 95; 32—.

Kullgren, Johan Fritiof, Kontorist, f. 92; 32—.

Av pastoratsstämman utsedda revisorer

Sennelöv, Bror Henning, Revisor, f. 01; 34—.

Blackstadius, Tore, Kommunalkamrer, f. 04; 40—.

Suppleanter

Kullgren, Johan Fritiof, Kontorist, f. 92; 33—.

Johansson, John Olof, Hemmansägare, f. 94; 32—.

Ledamot av boställsnämnd

Olsson, Olof Evald, Hemmansägare, f. 04; 45—.

Ersättare

Therin, Axel Gero, Chaufför, f. 79; 45—.

Kyrkoherde

Thorén, Georg Mikael, f. 95; 38.

Komminister

Håkansson, Bror Gustaf Melcher, f. 97; 38.

Organist, kantor och klockare

Mellberg, Sven Laurentius, Musikdirektör, f. 08; 43.

Diakonissa

Olsson, Arny Ingalill, f. 14; 44.

Kyrkogårdsföreståndare

Hansson, Anders, f. d. Organist och Folkskollärare, f. 81; 38.

Kyrkovaktmästare

Öberg, Eric Valfrid, f. 00; 33.

Hagens kapell

Organist

Jungnell, Fridolf Robert, Överlärare, f. 85; 17.

Vaktmästare

Lärk, Aron Gottfrid, f. 01; 36.

Icke territoriella församlingar samt vissa därtill hörande institutioner.

Evangeliska brödräfsamlingen

Nikolaikyrkan, Kungsgatan 45. Rt 16 44 14.

Den evangeliska brödräfsamlingen i Göteborg började sin verksamhet på 1740-talet, då intresse för herrnhutismen vaknat inom vissa borgarkretsar. I början av 1750-talet organiserade sig de herrnhutiska vännerna och anordnade möten. År 1766 fick kretsen en ständig föreståndare, s. k. diasporaarbetare, som skulle utgöra förbindelselänk mellan göteborgskretsen och brödräfsamlingen i Herrnhut. Då medlemmarna tillhörde den burgnare borgarklassen och beskyddades av stadens biskop och domprost, fick »brödrasocieteten» ett stort inflytande i staden. Genom kungl. förordning den 11 oktober 1785 erhöll den sig så kallande evangeliska brödräfsamlingen i Göteborg tillstånd att bygga en egen samlingssal och där hålla sina gudstjänster och andaktsövningar. Tomten till denna sal skänktes av köpmannen Sven Lihult och utgör alltjämt platsen för brödräfsamlingens kyrka.

Sedan år 1928 står brödräfsamlingens egendom under förvaltning av en stiftelse, Lihultska stiftelsen, vars ordförande utses av Kungl. Maj:t. Den 4 december 1936 fastställde Kungl. Maj:t vissa delar av församlingens stadgar och medgav, att församlingens kyrka finge efter invigning tagas i bruk för offentlig gudstjänst med nattvardsgång och övriga kyrkliga förrättningar samt att där anställd prästman må åtnjuta rätt till prästerlig tjänsteårsberäkning.

Kyrkan, som intill 1912 var förlagd till fastighetens första våning, flyttades vid ombyggnaden detta år till andra våningen. Den genomgick fullständig restaurering 1934 och erhöll i samband med invigningen, som förrättades av biskop C. E. D. Block den 13 juni 1937, namnet Nikolaikyrkan efter herrnhutismens upphovsman greve Nikolaus von Zinzendorf.

Lihultska stiftelsens styrelse

Gidén, Karl Axel Edvin, J. K., Advokat, f. 88; *Ordf.* 34—44 (förordnad av Kungl. Maj:t).

Rudborg, Johan Gunnar, Pastor, se nedan, självskrivnen led.

Davidsson, Sixten Magnus, Slöjdlärare, f. 00; 28—.

Källgren, Karl August Valentin, Lagerchef, f. 90; 33—.

Andersson, Karl Victor, Snickare, f. 70; led. 34—, *Kassaf.* 34—.

Församlingens styrelse

Rudborg, Johan Gunnar, Pastor, se nedan, självskrivnen *Ordf.*

Källgren, Karl August Valentin, Lagerchef (se ovan) 20—.

Davidsson, Sixten Magnus, Slöjdlärare (se ovan) 24—.

Andersson, Karl Victor, Snickare (se ovan) 35—.

Bohlin, Johan August, Skomakaremästare, f. 67; 34—.

Pastor

Rudborg, Johan Gunnar, Regementspastor, f. 95; 33.

Organist

Sörenson, Torsten Napoleon, Musikdirektör, f. 08; 35.

S:t Johannes kyrka

(Göteborgs sjömanskyrka)

S:t Johanneskyrkan, invigd den 8 juli 1866 av domprosten P. Wieselgren, tillkom genom frivilliga gåvor för att bereda fria bänkplatser åt alla under en tid när i församlingskyrkorna ett stort antal platser plägade uthyras. Domprosten Wieselgren förband sig att under sin livstid draga försorg om upprätthållandet av gudstjänsterna. Genom kungl. brev av den 3 maj 1878 erhöll kyrkorådet rätt att till predikant i S:t Johanneskyrkan kalla »vederbörligen

ordinerad, väl vitsordad prästman av evangeliska lutherska bekännelsen och tillhörande svenska kyrkan — — — med äliggande att å sön- och helgdagar förrätta gudstjänst i kyrkan och att dessutom lämna själavård ej blott åt de främmande svenska, norska, danska och finska sjömän, som vilja sig därav begagna utan även åt andra, vilka önska att i denna kyrka få begå den heliga nattvarden».

Förvaltningen handhaves av ett kyrkoråd bestående av nio personer, som vid uppkommande ledighet kompletterar sig själv.

Kyrkoråd

Hansson, E l o f, Direktör, f. 69; led. 35—, *Ordf.* 35—.

Wieselgren, Knut Peter E i n a r, Kyrkoherde, f. 87; led. 28—, *v. Ordf.* 35—.

Janson, E l i n Mathilda, Fru, f. 71; led. 23—, *Kassaf.* 32—.

Berry, August William B e r r i e J:son, Grosshandlande, f. 79; 24—.

Odestam, Nils Herman, Pastor, f. 12; led. 44—, *Sekr.* 44—.

Mellander, R a g n a r, Ombudsman, f. 85; led. 40—, *Kyrkovård* 41—.

Benzow, Bengt Johan K r i s t o f f e r, Lektor, f. 83; 41—.

Sandström, Karl Anders B e r n h a r d, Direktör, f. 88; 43—.

Pastor

Odestam, Nils Herman, f. 12; 44.

Organist

Carlson, W e r t h e r, Musikdirektör, f. 85; 43.

Göteborgs kyrkliga sjömansvård

(Läsrum för sjömän)

Läsrummet är öppet vardagar kl. 9—14 och 16—21, söndagar kl. 14—21. Under juni—september kl. 16—21. Rt 14 03 88.

Göteborgs kyrkliga sjömansvård, läsrum för sjömän, började sin verksamhet år 1875 på initiativ av bl. a. domprosten P. Wieselgren. Dess uppgift är att bereda sjömännen »de förmåner och inflytelser ett gott hem giver» genom att anordna andaktsstunder, samkväm, föreläsningar och studiekurser, tillhandahålla in- och utländska tidningar och material för brevskrivning, verka för att sjömännens löneomedel bliva sparade och på ett betryggande sätt tillvaratagna, upprätta och utlämna skeppsbibliotek m. m.

Styrelsen utgöres av minst fem ledamöter. I densamma bör om möjligt pastorn vid S:t Johanneskyrkan och ombudsmannen vid Göteborgs sjömanshus vara ledamöter. Ledamöterna utses av svenska kyrkans diakonistyrelse på styrelsens förslag efter av inspektor däröver avgivet utlåtande.

Inspektor

Bloch, Carl Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; 29.

Styrelse

Eklund, U n o Ragnar Emanuel, Komminister, f. 06; led. 38—, *Ordf.* 38—.

Béen, I s a a c David, Kyrkoherde, t j g. e. o. Hovpredikant, f. 88; led. 20—, *Sekr.* 20—.

Janson, A x e l Georg Fredrik, Kassör, f. 82; led. 35—, *Kassaf.* 35—.

Broström, T o r Erland J:son, Konsul, Skeppsredare, f. 95; 27—.

Jacobsson, H e r b e r t Volrath Michael, Major, f. 78; 27—.

Pehrsson, P e r, T. D., Prost, f. 67; 08—.

Wieselgren, Knut Peter E i n a r, Kyrkoherde, f. 87; 27—.

Bäckström, Karl F o l k e, Sjökapten, Ombudsman, f. 94; 42—.

Sandström, Karl Anders B e r n h a r d, Direktör, f. 88; 42—.

Traung, S v e n Olof Teodor, Sjökapten, f. 88; 42—.

Föreståndare

Furberg, Carl G e o r g, Diakon, f. 94; 26.

Assistent

Beran, W a l t e r, f. 12; 43.

Engelska församlingen

Adress: Notariatsavdelningen, Göteborgs bank.

Enligt befintliga handlingar bildades i Göteborg år 1699, av därstädes bosatta brittiska undersåtar, en förening benämnd »British Factory», vilken förening hade till uppgift att

inbördes stödja varandra och utöva välgörenhet samt lämna bistånd åt landsmän, vilka av en eller annan orsak voro i behov av hjälp.

Under årens lopp har B. F:s verksamhet mer och mer inriktats på upprätthållandet av den engelska gudstjänsten och därmed sammanhängande, samt i samband härmed förvaltningen av de donationsfonder, vilka överlämnats till B. F. för berörda ändamål. Medlemmarna av B. F. kunna således anses utgöra församlingens kyrkoråd.

Engelska kyrkan härstades uppfördes under åren 1855—1857 efter ritningar av major Adolf Wilh. Edelsvärd, och bekostades byggnaden till hälften genom frivilliga bidrag från vissa församlingens medlemmar och till den andra hälften av engelska staten.

År 1926 antogs stadgar för »Engelska församlingen i Göteborg», vilka stadgar bl. a. fastställde det inbördes förhållandet mellan B. F. och församlingen.

Kostnaderna för upprätthållandet av gudstjänsten, underhåll m. m. av kyrkan bestrides dels genom avkastningen från ovanberörda fonder, dels genom frivilliga bidrag.

Kyrkoråd (British Factory)

Seaton, Arthur George, Grosshandlande, f. 81; led. 03—, *Ordf.* 44—.

Keiller, James, Kabinettskammarherre, f. 67; 95—.

Gibson, William, Kommendörkapten, f. 73; v. *Ordf.* 08—.

Barclay, George William, Rentier, f. 76; 00—.

Fidler, Harry Norman, Grosshandlande, f. 73; 21—.

Lyon, Clarence Hawks, Konsul, Köpman, f. 96; 26—.

Dickson, George Edward Herbert, Bankdirektör, f. 98; 26—.

Dickson, James Iwan Axel, Kammarherre, f. 99; 30—.

Keiller, James Douglas, Ingenjör, f. 06; 30—.

Calvert, Axel, Direktör, f. 82; 33—.

af Sandeberg, Gillis Verner David, Köpman, f. 73; 36—.

Townshend, Stanley, Överingenjör (se nedan) 41—.

Församlingens ordförande

Townshend, Stanley, Överingenjör, f. 89; 41—.

Församlingens vice ordförande

Christensen, Albert Edward, v. Konsul, f. 05; 43—.

Pastor

Vakant.

Klockare

Rt 11 27 47.

Edeborn, Ivar Douglas, Tillsyningsman, f. 00; 31.

Organist

Thorén, John Vilhelm, Folkskollärare, f. 72; 05.

Katolska församlingen

Expedition: Parkgatan 14. Rt 11 48 62.

Katolska församlingen i Göteborg bildades år 1863. Församlingen ägde alltifrån sin tillkomst intill 1883, då Göteborg i statskyrkligt avseende indelades i territoriella församlingar rätt till egen bokföring. Från och med sistnämnda år intill 1895 måste församlingens medlemmar låta bokföra sig i de territoriella församlingar, där de hade sin bostad. Genom kungl. resolution av den 25 januari 1895 gavs församlingen åter rätt till egen bokföring, en rätt som dock ånyo upphävdes, nämligen genom en kungl. resolution av den 23 december 1910. Pastor i församlingen för sedan dess blott födelse- och dopbok, vigselbok samt död- och begravningsbok.

Församlingens prästerskap har tillerkänts rätt att med laga kraft förätta vigsel.

Den första församlingskyrkan var den vid Spannmålgatan belägna S:t Josefs kyrka, som blev invigd den 11 juni 1865. Församlingen hade emellertid år 1928 av Göteborgs stad inköpt tomt i 16 kv. Diamanten i Heden vid Allén, där ny församlingskyrka och prästgård uppförts. Invigningen ägde rum den 2 oktober 1938. Kyrkan har namnet Kristus-Konungens kyrka.

Kyrkoråd

Meijerink, Villem, Kyrkoherde, se nedan, självskreven *Ordf.*

Törnell, Erik Gustav Edvard, Järnvägstjänsteman, f. 94; 24—.

Nilsson, Bertil Ernfrid Alexander Fredrik, Yrkeslärare, f. 12; 41—.

Ackerl, Carl Frans Heinrich, Tjänsteman, f. 90; 41—.

Högdahl, Erlan d Peter Fabian, Direktör, f. 99; 41—.

Simonsen, Vilhelm Ragnar, Skräddaremästare, f. 04; 41—.

Föreståndare

Müller, Johannes Erik, Biskop, f. 77; 23.

Kyrkoherde

Meijerink, Villem, f. 83; 41.

Kaplan

de Bie, Constant Joseph Jan Marie, f. 00; 41.

Organist

Zák, Frans Carl, f. 97; 32.

Mosaiska församlingen

Expedition: Östra Larmgatan 12. Expeditionstid vardagar utom lördagar kl. 12—14.

Rt 13 67 78 och 11 18 07.

Sedan enligt kommerskollegii reglemente den 27 maj 1782 judar erhållit rätt att inom riket bosätta sig i städerna Stockholm, Göteborg och Norrköping samt att där uppföra synagogor, bildades samma år den mosaiska församlingen i Göteborg. Jämlikt kommerskollegii cirkulär den 13 augusti 1838 och kungl. resolution den 26 januari 1883 har församlingens föreståndare uppdrag att föra egna kyrkoböcker, men hithörande bestämmelser gälla numera endast med samma inskränkning som för den katolska församlingen.

Medlem av mosaiska församlingen i Göteborg är envar till mosaiska läran hörande svensk undersåte, som är mantalsskriven i Göteborg eller på annan svensk ort, belägen närmare till Göteborg än till någon av de övriga orter i Sverige, där mosaisk församling finnes. (Sådana finnas förutom i Göteborg i Kalmar, Karlskrona, Malmö, Norrköping, Oskarshamn, Stockholm, Sundsvall och Växjö.)

Församlingens beslutanderätt utövas vid församlingsstämmor. Två ordinarie församlingsstämmor skola hållas årligen, den ena på våren före april månads utgång och den andra på hösten före den 10 november. I ärende angående gudstjänster och vad därmed äger sammanhang må församlingen icke fatta beslut förrän förslag eller yttrande i frågan avgivits av en för sådant ändamål inom församlingen utsedd nämnd, i vilken församlingens rabbin är självskreven ledamot.

Verkställighet och förvaltning tillkommer församlingens föreståndare, vilka skola till antalet vara minst tre och högst fem och av vid församlingsstämma utsedda elektorer väljas för en tjänstgöringstid av fyra år. Föreståndarne skola inom sig utse en ordförande, en synagogeföreståndare och en kassaförvaltare.

Nu gällande ordning för mosaiska församlingen i Göteborg är av Kungl. Maj:t fastställd den 26 januari 1883, med ändringar av den 5 mars 1915 och den 30 december 1941.

Församlingens första synagoga blev färdigbyggd 1802 men förstördes vid branden samma år. Efter att en tid ha hållit gudstjänst i provisorisk lokal erhöll församlingen 1855 sin nuvarande synagoga vid Stora Nygatan.

Föreståndare

Henriques, Mårten Ragnar, J. K., Advokat (se nedan) förest. 31—, *Ordf.* 45—.

Sterner, Ivar Herbert, Grosshandlande, f. 93; förest. 38—, *Kassaf.* 45—.

Garellick, Nachman, Direktör, f. 88; förest. 45—, *Synagogeföreståndare* 45—.

Rabbin

Mottagning å expeditionen måndagar och torsdagar kl. 13—14. Rt 11 18 07.

Löb, Hermann, F. D., f. 84; 19.

Kantor

Jonas, Albrecht Israel, f. 15; (39) 42.

Organist

Zachrisson, Torborg, Fru, f. 87; 09.

*Kassörska***Kameras, Sara Helena**, f. 00; 36.*Kyrkovaktmästare***Warvne, Knut Linus Verner**, f. 02; 36.*Kyrkogårdsvaktmästare***Svensson, Eric**, f. 03; 38 (gamla kyrkogården å Stampen).**Ekdahl, Arthur**, f. 84; 28 (nya kyrkogården i Källtorp).**Göteborgs kyrkogårdsstyrelse***Kyrkogårdskontoret: Norra Hamngatan 22. Expeditionstid kl. 9—15, lördagar och helgdagsaftnar kl. 9—13. Dessutom helgfria tisdagar och torsdagar kl. 18—19.**Rt 13 18 24, 13 18 23 och 13 18 26.*

I samband med territorialindelningen 1883 tillkom styrelsen för de allmänna begravningsplatserna. Genom beslut av kyrkofullmäktige den 26 februari 1930 blev nytt reglemente antaget, varvid namnet ändrades till Göteborgs kyrkogårdsstyrelse. Styrelsen, som består av sju ledamöter av vilka minst två vid början av näst på valet följande kalenderår skola tillhöra kyrkofullmäktige, väljas för fyra år av kyrkofullmäktige, men val förrättas vart annat år, varvid omväxlande tre och fyra ledamöter nyväljas. Inom styrelsen välja dess ledamöter årligen ordförande, v. ordförande och kassaförvaltare jämte suppleant för denne. Ärende får icke avgöras, såvida icke vid sammanträdet minst fyra ledamöter äro närvarande.

Det äligger styrelsen att hava inseende och vård om stadens begravningsplatser och att i detta hänseende sörja för underhåll och därtill hörande vägar, planteringar, hägnader och byggnader samt för vård av de familjegravar, som åt styrelsen överlämnats. Fr. o. m. 1935 har styrelsen även övertagit förvaltningen av kyrkogårdarna inom Lundby församling och fr. o. m. 1939 förvaltningen av kyrkogårdarna inom Örgryte församling. I övrigt skall styrelsen vidtaga de åtgärder, som med avseende på begravningsplatser tillkomma kyrkofullmäktige, men beträffande kostsammare anordningar, ändring av avgifter för gravplatser m. m. måste fullmäktiges beslut inhämtas. Årligen före den 1 oktober skall styrelsen till kyrkonämnden inlämna specialförslag å utgifter och inkomster för det följande året. Fullständiga räkenskaper föras av kassaförvaltaren. De avslutas vid kalenderår, varefter behörig redovisning för omhändertagna medel överlämnas till kyrkonämnden, vars revisorer granska räkenskaperna. Från och med år 1931 är styrelsens förvaltning centraliserad till kyrkogårdskontoret, som förestås av styrelsens kamrerare.

Författningar m. m. Reglemente för styrelsen för de allmänna begravningsplatserna i Göteborg, antaget av kyrkofullmäktige den 15 december 1897, ändrat enligt beslut den 20 december 1909. Reglemente för Göteborgs kyrkogårdsstyrelse, antaget av kyrkofullmäktige den 26 februari 1930. Instruktion för kamreraren, antagen av styrelsen den 24 sept. 1930.

*Styrelse***Hultin, Sven**, Professor, f. 89; led. 31—47, *Ördf.* 34—.**Andréasson, Anders** Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; led. 33—47, v. *Ördf.* 40—.**Lindblad, Ernst** Aron Werner, Stenarbetare, f. 77; led. 31—47, *Kassaf.* 33—.**Dahlgren, Thorsten** Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92; led. 33—45, *Suppl. f. kassaf.* 33—.**Hellman, Axel** Gunnar, T. o. F. K., Pastor, f. 88; 33—45.**Göthberg, Yngve** Ragnar Göte, Kom-munalarbetare, f. 02; 40—47.**Sjögren, Folke** Olof Waldemar, J. K., Advokat, f. 85 45.*Kyrkogårdskamrer**Mottagningstid kl. 10—12. Rt 13 18 24.***Juhlin, Johan** Algot, f. 85; 30, *Sekr.* 33—.*Inspektörer***Sidoff, Karl** Erik Vilhelm, f. 96; 45. *Västra begravningsplatsen och Lundby kyrkogårdar.***Hagman, Klas** Gustaf, f. 92; 32, *Östra begravningsplatsen, Kvibergskyrkogården och Örgryte kyrkogårdar.*

Förmän

Larsson, Axel Evald, f. 95; 32, *Östra kyrkogården*.
Johansson, Erik Harald, Trädgårdsmästare, f. 94; 27, *Östra kyrkogården*.
Nyström, Georg Oliver Daniel, f. 12; 41, *Kvibergskyrkogården*.

Berndtsson, Josef Richard, f. 97; 25, *Örgryte kyrkogård*.
Hermansson, John Herbert, f. 08; 35, *Västra kyrkogården*.
Andersson, Karl E l o f Herbert, f. 05; 45, *Lundby kyrkogård*.
 Dessutom på kyrkogårdskontoret fyra kvinnliga biträden.

Svenska eldbegängelseföreningens Göteborgsavdelning

Eldbegängelsebyrån: Gustaf Adolfs torg 4. Expeditionstid kl. 10—14. Rt 11 19 09.

Sedan svenska eldbegängelseföreningen bildats i Stockholm 1882 tillkom dess första avdelning i landet i Göteborg den 30 januari 1884. År 1886 ingick avdelningen till de kyrkliga myndigheterna med anhållan att få uppföra ett krematorium å östra begravningsplatsen. Denna framställning blev föremål för många strider och bifölls först genom beslut av Kungl. Maj:t den 14 december 1888. I december 1889 stod det av professor Hans Hedlund ritade krematoriet färdigt. Enligt bestämmelserna i upplåtelsevillkoren överlämnades krematoriet, genom skrivelse den 24 januari 1915, till staden utan avgift. Även detta ärende blev föremål för långvariga utredningar, och avgjordes först genom kyrkofullmäktiges beslut den 26 november 1917, varvid kyrkofullmäktige övertog äganderätten till krematoriet, men upplät driften av detsamma till avdelningen. Upplåtelsen skedde på 5 år, räknat från den 1 januari 1918, och sedan på ett år i sänder med ömsesidig uppsägningsrätt.

Med anledning av en motion i stadsfullmäktige av doktor C. O. Forselius den 6 mars 1924 överlämnade drätselkammaren i maj 1935 till stadsfullmäktige ett förslag om uppförande av ett kommunalt krematorium å begravningsplatsen vid Stampgatan enligt ritningar av arkitekt Erik Lundgren. Den 17 mars 1938 beslöt emellertid stadsfullmäktige att avskrika ärendet, enär *kyrkofullmäktige* den 20 december 1937 beslutat, att i huvudsaklig överensstämmelse med ett av professor E. G. Asplund, Stockholm, utarbetat förslag låta uppföra ett krematorium i anslutning till ett nytt jordfästningskapell å Kvibergskyrkogården för en kostnad av 435.000 kr.

Avdelningens styrelse utgöres av sju ledamöter, vilka utses å ordinarie årssammanträde i februari för tiden till och med näst därefter infallande ordinarie årssammanträde. Styrelsen, som inom sig utser ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare, är beslutför, när fyra ledamöter, eller om alla äro ense, tre ledamöter äro närvarande. Avdelningen utser vid ordinarie årssammanträdet två revisorer samt en suppleant för dem.

Författningar m. m. Svensk Författningssamling 1933 nr 659. Stadgar för svenska eldbegängelseföreningen av den 9 januari och 9 februari 1929. Stadgar för svenska eldbegängelseföreningens göteborgsavdelning av den 26 februari 1931.

Styrelse

Blidberg, Per Gustaf, Major, Vattenverkschef, f. 89; led. 20—, *Inspektör för krematoriet* 20—, *Ordf.* 36—.
Anderson, Hjalmar David, M. L., Dispensärläkare, f. 86; led. 32—, *v. Ordf.* 36—.
Nilsson, Malte Viktor, Ingenjör, f. 83; led. 28—, *Kassaf.* 40—.
Friis, Hans Ludvig Eugen, J. K., Sekr. o. ombudsman h. hälsovårdsn., f. 87; 36—.

Berg, Otto Vendel, Kanslichef, f. 88; 36—.
Henriksson, E l o f Henning, Verkst. tjänsteman i sjukk., f. 05; 39—.
Blomstedt, Carl Reinhold, Driftsingenjör, f. 07; led. 40—, *v. Inspektör* 40—.
Rosengren, Herder Albin, Kyrkoherde, f. 86; 44—.

Sekreterare

Svenning, Hans Gösta Engelbrekt, Intendent, f. 97; 30.

Alfabetisk

Förteckning över kommunala förtroendemän m. fl.

(Kyrkliga kommunens förtroendeuppdrag äro utmärkta medelst * samt uppdrag av annan officiell myndighet än stads- resp. kyrkofullmäktige medelst °).

I denna förteckning upptagas *samtliga* i kalendern införda personer, som erhållit sina förtroendeuppdrag genom allmänna val eller av stadsfullmäktige, kyrkofullmäktige, kyrkostämman eller annan officiell myndighet, statlig eller kommunal. I kommunala styrelser och nämnder upptagas, i likhet med vad förut varit fallet, samtliga förtroendemän. Uppdrag av tjänstemannanatur hava däremot ej medtagits. För personer, som innehava flera uppdrag, som sortera under en och samma av stadsfullmäktige helt eller delvis utsedd styrelse eller nämnd, har endast det i kalendern först förekommande uppdraget nominellt upptagits i förteckningen, medan beträffande övriga uppdrag endast hänvisning gjorts till de sidonummer, där de förekomma. Om en person har mer än ett uppdrag på en sida inom samma styrelse, anges detta medelst en mindre (not)siffra omedelbart efter sidonumret.

De i förteckningen sålunda upptagna förtroendemännen äro ordnade i alfabetisk följd efter tillnamnen med undantag av -sonnamn och en del andra likaljudande namn, vilka äro sammanförda gruppvis oavsett stavningssättet. Där flera personer finnas med samma tillnamn, äro dessa sinsemellan ordnade efter det förnamn, som vederbörande använder eller skriver sig för, vilket namn i förteckningen s p ä r a t s (sålunda ej såsom i statskalendern m. fl. uppslagsböcker efter första förnamnet).

Till grund för uppgifterna rörande yrke, befattning eller titel har i regel legat uppgifter från senast verkställda val enligt stadsfullmäktiges protokoll, vilka uppgifter dock i ett flertal fall jämförts med vederbörandes senaste mantalsuppgifter och i förekommande fall kompletterats med officiella titlar (vanligtvis enligt statskalendern, utom beträffande ordnar och andra utmärkelser, i vilket avseende hänvisas till sistnämnda publikation). För examina o. dyl. hava verdertagna förkortningar använts. Årtalet efter bokstaven f. betecknar givetvis födelseåret (med de två första siffrorna uteslutna). Adressuppgifterna, gata och husnummer, hänföra sig i regel till vederbörandes i handlingarna senast uppgivna bostadsadress och mera i undantagsfall — då vederbörande så önskat — till den plats, där vederbörande har sin verksamhet förlagd. Där utrymmet så tillåtit, har inom parentes efter bostadsadressen angivits (i förkortning) den församling, i vilken vederbörande är skriven. De likaledes i förteckningen införda telefonnumren hänföra sig genomgående till *bostadstelefon*. Siffrorna efter resp. uppdrag hänvisa till resp. sidonummer. I övrigt torde förkortningarna ej välla någon svårighet.

A.	Sid.	Abrahamsson, Johan O s c a r Kons-	Sid.
Abrahamsson, A l d a Teresia, Fru, f. 99; Flagg. 8 (O F). Rt 14 05 66.		tantin, Mälare, f. 89; Godhemsg. 12 (C J). Rt 14 57 93.	
Led. i styr. f. Broströmska sjukhemmet	364	Kassaf. i styr. f. natthärbärgena . . .	244
Abrahamsson, A u g u s t, Filare, f. 81;		Revisor f. Maj:s lärov. byggnadsf. . .	311
Lindh. 2 R nr 31 (L).		Led. i styr. f. I. o. K. Marks stift. . .	395
*Led. i Lundby kyrkoråd	438	*Rev.-suppl. f. kyrkonämnden m. m.	422

- Adolfsson, Johan Alfred**, Tillskärare, f. 88; Bergsg. 3 (H). Rt 11 41 23.
Rev.-suppl. f. vattenverket..... 96
- Agardt, Karl Sune** Justus, D. H. G., e. Taxeringsassistent, f. 17; Ålandsg. 1 (J). Rt 16 74 44.
°Kronoombud i 2:a tax.-distr..... 20
- Agård, Frans Ludvig**, Tillsyningslärare, f. 88; Linnégatan 29 (O F). Rt 14 79 02.
°Skr. i barn- o. ungdomsråd m. m. . . 226^a
°Rev.-suppl. f. inackorderingshemmet 236
- Agård, Sven** Botvid, Slöjdkonsulent, f. 92; Fr. Bremerg. 4 (O). Rt 16 03 61.
Suppl. i 47:e tax.-distr. 32
Kassaf. f. slöjdföreningens skola 191
Led. i styr. f. Röhska museet 199
- Ahlberg, Anny Emilia**, Fru, f. 78; Lundby prästgård (L). Rt 22 48 19.
°Led. i styr. f. Lundby barnkrubba... 341
- Ahlberg, Erik** Gunnar Folke, Överlantmätare, f. 98; Paskbergsg. 9 (O). Rt 16 56 36.
°Ers. f. ordf. i expropriationsn.m.m. 285, 286
°Ersättare i stiftsnämnden 411
- Ahlberg, Karl August**, Prost, f. 75; Lundby prästgård (L). Rt 22 48 19.
°Led. i deleg. f. barnhygien 124
°Domkapitlets repr. i folkskolestyr. 162
Ordf. i barnavårdsn. m. m. 224, 225, 234, 235
Led. i mödrahjälpnämnden 240
°Led. i styr. f. Maj:s skolbarnshem... 352
Ordf. i styr. f. Ernst Hansons don. . . 387
Ordf. i Nollerthos o. Wohlfahrts don. 388
*Kyrkofullmäktig 420
°v. Ordf. i kyrkonämnden 423
*Ordf. i kyrkostämman (L)..... 438
*Ordf. i boställsstyrelse 439
- Ahlberg, Ragnar Arnold Percy**, Mantalskommisarie, f. 95; Jättegrytg. 22 (O). Rt 16 55 00.
°Kronoombud i 16:e tax.-distr. 23
- Ahlberg, Torsten Vincent**, Ton-sättare, f. 00; Lundgrensg. 8 (J). Rt 16 34 52.
°Led. i kom. f. folkkonserter 318
Led. i styr. f. G. Malmgrens fond 390
- Ahlström, Bengt** Arvid, Ekon. stud., f. 14; Arsenalsg. 4 B (D). Rt 11 36 47.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade... 263
- Ahlström, Gerda** Maria, Barnkon-sulent, f. 01; Poppelmansg. 14 (G). Rt 15 61 90.
°Suppl. i styr. f. Mjölkdroppen 338
- Ahlström, Gustaf** Adolf, f. d. Bangårdsmästare, f. 81; Sten Stureg. 11 (V). Rt 16 17 32.
Suppl. i 13:e tax.-distr. 23
- Ahlström, Maria** Kristina, f. d. Småskollärarinna, f. 73; Timmermansg. 219 (C J). Rt 14 38 24.
°Led. i 5:e fattigvårdsdistr. 214
Led. i 11:e pens.-distr..... 257
- Ahlström, Blenda** Nathalia, Fru, f. 77; Johannebergsg. 34 (J). Rt 16 09 41.
Led. i sjukhusdirektionen m. m. 126, 134
°Led. i 4:e fattigvårdsdistr. 214
Ordf. i styr. f. ålderdomshemmet 247
v. Ordf. i styr. f. Louise Ekmans don. 366
Ordf. i styr. f. Osbeckska fonden ... 387
- Ahrenberg, Carl** Gustaf, Metallarbetare, f. 93; Lindholmsv. 28 A (L). Rt 22 35 99.
Suppl. i 21:a tax.-distr. 25
Suppl. i 4:e fastighetstax.-distr. 35
Led. i styr. f. vattenverket 96
Led. i 12:e pens.-distr. 257
Led. i styr. f. skeppsdockorna..... 297
*Led. i boställstyrelse 439
- Ahrenberg, Ossi** a n Theodor, Skeppsredare, f. 77; Johannebergsg. 30 (J). Rt 16 18 20.
v. Ordf. i E. Magnus' musikfond .. 329
Led. i styr. f. konserthuset 331
- Alander, Gustaf** Alvar, Byråföreståndare, f. 99; Ö. Husarg. 19 (A). Rt 13 23 43.
Suppl. i 32:a tax.-distr. 28
Led. i styr. f. sjuksk. pens.-fond... 376
- Albrechtson, Knut** Harald, Direktör, f. 86; Terrassg. 13 (J). Rt 16 72 70.
Suppl. i 11:e tax.-distr. 22
- Alderstam, Carola** Teresia Jane, Fru, f. 05; Anders Mattssonsg. 16 (G). Rt 26 10 10.
°Led. i skolnämnd 166
Revisor f. Utbynäs barnträdgård... 350
- Alderstam, Nils** Olof, Ingenjör, f. 97; And. Mattssonsg. 16 (G). Rt 26 10 10.
Suppl. i 25:e tax.-distr. 26
Led. i R. Dicksons stift. m. m. 392, 393
- Allberg, Carl** Ragnar Fritiof, Handlande, f. 01; Tandåsplatsen 6 (O). Rt 16 09 87.
Led. i 12:e tax.-distr. 22
°Led. i länsprövningsnämnden..... 34
Stadsfullmäktig 59
Led. i folkskolestyr. m. m. 162, 163, 170
Suppl. i pilsnerdricksberedningen .. 272
Huvudman i fastighetsäg. sparbank 298
Suppl. i styr. f. Vinga kaféaktiebolag.. 300
- Algiers, Knut**, Rektor, f. 83; Sätla.
°Ersättare i stiftsnämnden 411

- Almér**, Sven Edvin, Kamrer, f. 78; V. Hamng. 24—26 (D). Rt 11 73 41.
Överförmyndare 14
*Led. i domkyrkorådet 425
- Alpman**, Eric Algot, Stadstjänare, f. 89; Hvitfeldtsg. 10 (D). Rt 11 75 15.
Suppl. i 17:e tax.-distr. 24
- Ambrosius**, Märta Elisabet B:z, Fröken, f. 79; Linnég. 54 (A). Rt 14 24 14.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor 186
- Andén**, Rut Ingrid, D. S. I., Andre assistent h. barnavårdsn., Fru, f. 12; Vidblicksg. 5 (J). Rt 18 01 84.
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd. 227
- Anderén**, Elsa Andréa, Folkskollärarinna, f. 90; Kristinelundsg. 9 (V). Rt 18 17 43.
°Revisor f. inackorderingshemmet .. 236
- Anderfelt**, Anselm Harald Benjamin, Kamrerare, f. 86; Linnég. 60 (A). Rt 14 80 53.
*Led. i Annedals kyrkoråd 434
- Anderson, Andersson.**
- Andersson**, Sven Albin, Lantbrukare, f. 89; Kallebäck Sörgård (O). Rt 16 46 31.
Led. i hästuttagningsnämnd 288
- Andersson**, Alfhild Beata, Fru, f. 05; Godhemsg. 62 (C J). Rt 12 76 79.
Rev.-suppl. f. Mossbergerska don. 188
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan. 343
Suppl. i pens.-inr. f. äldre tjänare. . 375
- Andersson**, Alice Ingegerd, Damfrisörska, Fru, f. 10; V. Rydbergsg. 46 (J). Rt 18 35 37.
Rev.-suppl. f. I. Jonssons minne .. 390
- Andersson**, Alma Olivia, Fru, f. 88; S. Hamng. 61 (D).
Led. i 18:e tax.-distr. 24
°Led. i skolnämnd 165
°Suppl. i 2:a fattigvårdsdistr. 213
Suppl. i 4:e pens.-distr. 255
- Andersson**, Anna Vendla Maria, Sjuksköterska, f. 89; Sahlgrenska sjukhuset. Rt 17 20 80.
°Led. i styr. f. sjuksköterskeskolan 134
Revisor f. E. Magnus' minne 400
- Andersson**, Anton, Handelsresande, f. 80; Egnahemsp. 3 (J). Rt 11 03 64.
Revisor f. Cederskogs don. 389
- Andersson**, Arthur Georg, Servitör, f. 01; Orustg. 18 (C J).
Rev.-suppl. f. Maj:s lärov. byggnadsf. 311
- Andersson**, Arvid, Tågmästare, f. 89; Västgötsg. 1 (V). Rt 18 37 38.
Led. i 42:a tax.-distr. 30
- Andersson**, Axel Filip, Maltmästare, f. 76; Porterbruket, Klippg. (C J). Rt 14 65 63.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
Led. i 11:e pens.-distr. 257
*Led. i C. J:s kyrkoråd. 433
- Andersson**, Carl Axel, Bankvaktmästare, f. 04; Grönsakstorget 4 (D). Rt 13 30 16.
Suppl. i 1:a pens.-distr. 254
- Andersson**, Axel Reinhold, Arbetsförman, f. 09; Godhemsg. 62 (C J). Rt 12 76 79.
Suppl. i 34:e tax.-distr. 28
Revisor f. nykterhetsordn. studiecirkl. 321
- Anderson**, Axel Theodor, Handlande, f. 92; Hjorthagsg. 10 D (M). Rt 12 53 21.
Suppl. i hyresnämnden 267
- Andersson**, Axel Vilhelm, Sjukkontrollant, f. 80; Fridkullag. 11 (O). Rt 16 48 38.
°Ordf. i 14:e pens.-distr. 258
- Andersson**, David Wilhelm, Buntmakare, f. 89; Kjellestadsg. 4 (C J). Rt 14 73 35.
°Led. i skolnämnd 169
- Andersson**, Bernt Fredrik Edmund, Försäljningschef, f. 91; Linnépl. 3 (A). Rt 11 60 95.
°Led. i länsprövningsnämnden 34
Rev.-suppl. f. Broströmska stiftelsen 394
- Andersson**, Einar Bertil, Reparatör, f. 97; Birger Jarlsg. 12 (C J). Rt 12 53 35.
Led. i styr. f. Kjellbergerska skolan. 179
- Andersson**, Fritz Emil, Ombudsman, f. 90; Klampareg. 2 D (O F). Rt 14 32 23.
Suppl. i drätselkammarens II avd. ... 75
°Ordf. i kristidsnämnden 265
v. Ordf. i ber. f. naturskydd 273
- Andersson**, Axel Enoch Nicanor, Handlande, f. 85; Stampg. 66 (K). Rt 15 22 39.
Suppl. i 8:e tax.-distr. 21
*Kyrkofullmäktig 419
*v. Ordf. i kyrkostämman (K) 426
*Led. i Kristine kyrkoråd 427
- Andersson**, Enoch Ferdinand, f. d. Överlärare, f. 78; Karl Gustavsg. 7 (D). Rt 11 35 98.
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i kyrkof:s valkommitté. 421
*Led. i kyrkonämnden 423
*Led. i domkyrkorådet 425

- Andersson, Karl Eric**, Redaktör, f. 01; Tandåsg. 27 (O). Rt 16 50 10.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
Led. i styr. f. pensionärshemmen 249
Led. i 2:a pens.-distr. 254
- Andersson, Erik Paul**, Tillsyningsvaktmästare, f. 00; Fjällg. 1 (O F).
Suppl. i 29:e tax.-distr. 27
- Andersson, Ernst Gottfrid**, Ombudsman, f. 91; Sägg. 50 (C J).
Rt 14 68 55.
Led. i arbetslöshetsnämnden 260
- Andersson, Ernst Gustav**, Expeditör, f. 00; Eldareg. 12 (O F).
Stadsfullmäktig 59
Led. i stadskollegiet 64
Led. i lönenämnden 88
Suppl. i arbetslöshetsnämnden 260
Led. i civilförsvarsnämnden 267
Led. i ber. f. partiellt arbetsföra 276
- Andersson, Ernst Henry**, Svetsare, f. 95; Kustroddareg. 2 B (C J).
Rt 12 64 62.
Rev. f. Kungsladugårds barnträdgård 350
- Andersson, Ernst Reinhold**, Överlärare, f. 89; Halmstad.
Led. i styr. f. socialinstitutet 307
- Andersson, Alfred Evald**, Lantbrukare, f. 06; Lilla Önnered, Näset (V F).
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd 442
- Andersson, Fritz Albert**, Nattvakt, f. 79; Postg. 36 (K).
Led. i 6:e pens.-distr. 255
- Andersson, Fritz Arvid**, Handelsföreståndare, f. 89; Tunnbindareg. 21.
Sekr. i barn- o. ungdomsråd 227
- Andersson, Fritz Gustaf**, Ingenjör, f. 83; Drakenbergsg. 47 (O).
Rt 16 60 81.
Led. i 47:e tax.-distr. 32
- Andersson, Fritz Johan**, Kranförare, f. 87; Sannapl. 6 (C J). Rt 14 99 22.
Suppl. i 11:e tax.-distr. 22
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
- Andersson, Fritz Leonard**, Ombudsman, f. 88; Mintensg. 3 A (O).
Rt 15 30 61.
Led. i 49:e tax.-distr. 32
Kassaf. i renhållningsstyrelsen 154
- Anderson, Anna Margareta** (Greta), Kassörska, f. 09; Carl Johansg. 36 (C J).
Rev.-suppl. f. Gårdabo 348
Rev.-suppl. f. Gbg:s sjukhem 359
Revisor f. J. J. Dicksons m. fl. don. 367
Revisor f. Jungbergs o. Bomans don. 367
- Anderson, Johan Gunnar**, Förman, f. 91; Fjällg. 3 (O F). Rt 12 86 65.
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
- Anderson, Carl Gunnar**, Polis-konstapel, f. 92; Ullmansg. 10 (L).
Rt 22 12 84.
Revisor f. Keillers park 205
- Anderson, Gunnar Leopold**, Avläsare, f. 89; Engdahlsq. 4 C (J).
Rt 16 97 11.
Suppl. i 37:e tax.-distr. 29
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
- Anderson, Gustaf Fredrik**, Köpman, f. 92; Djupedalsg. 4 (A).
Rt 14 41 76.
*Suppl. i Annedals kyrkoråd 435
- Anderson, Gustav Johannes**, Fastighetsskötare, f. 00; Hantverkareg. 2 A (J). Rt 13 87 35.
Led. i ber. f. nya natthärbärgen 275
- Anderson, Gösta Ludvig**, Pappersbruksarbetare, Riksdagsman, f. 04; Mölndal. Rt 27 07 04.
Led. i styr. f. Stretered 379
- Anderson, Gösta Natanael**, Kassör, f. 05; Ekländag. 56 B (J).
Suppl. i 5:e tax.-distr. 20
Rev.-suppl. f. fattigvårdsstyrelsen 211
- Anderson, Hjalmar David**, M. L., Dispensläkare, f. 86; Vasag. 4 (D).
Rt 13 22 12.
Led. i Annedals barnabo 345
Led. i styr. f. De lungsjukas vänner 361
v. Ordf. i Ö. fören. mot tuberkulos. 361
- Anderson, Hulda Josefina**, Första kontorsbiträde, f. 94; Ö. Skansg. 3 D (H). Rt 11 63 22.
Rev.-suppl. f. Magnus' musikfond. 329
- Anderson, Ida Kristina**, Fru, f. 88; Amiralitetsg. 24 (C J). Rt 14 56 01.
Led. i 6:e pens.-distr. 255
Led. i Lilla daghemmet 342
- Anderson, John Adolf**, Tillskärare, f. 82; Chalmersg. 1 (D). Rt 13 95 61.
Led. i 1:a pens.-distr. 254
Revisor f. skrädderiskolan 324
*Led. i domkyrkorådet 425
- Anderson, John Albin**, Mantalsassistent, f. 98; Ö. Skansg. 3 D (H).
Rt 11 63 22.
Kronoombud i 24:e tax.-distr. 25
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
Suppl. i 6:e pens.-distr. 256
Rev.-suppl. f. Vasa lärovs byggnadsf. 311
- Anderson, John Sigvald**, Förste kontorsskrivare, f. 94; Englebretksq. 59 (D). Rt 16 72 62.
Revisor f. drätselkammaren 69

- Andersson, Jöns**, Skräddare, f. 82; Mölndalsv. 16 (O). Rt 16 68 54.
 Suppl. i 6:e pens.-distr. 256
 Rev.-suppl. i Ögr. för. mot tuberk. 362
- Andersson, Carl Arthur**, Chaufför, f. 07; Österlyckan 23 (G). Rt 26 14 80.
 *Kyrkofullmäktig 419
 *Led. i kyrkof:s valkommitté 421
- Andersson, Karl Gustaf**, Ombudsman, f. 80; Pusterviksg. 15 (D). Rt 11 97 99.
 Led. i 35:e tax.-distr. 28
- Andersson, Karl Natanael**, Polisöverkonstapel, f. 89; Ullmansg. 6 (L). Rt 22 39 05.
 °Led. i skolnämnd 169
 °Suppl. i 6:e fattigvårdsdistr. 215
 Led. i 12:e pens.-distr. 257
- Andersson, Klas**, Spårvägsreparatör, f. 84; Willingsg. 21 (O). Rt 15 49 69.
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 36
- Andersson, Knut Erik**, Metallarbetare, f. 89; Kaptensg. 22 (C J). Rt 14 03 19.
 *Kyrkofullmäktig 419
- Andersson, Anna Linéa**, Bageriidkerska, f. 90; Vegag. 58 (O F). Rt 14 29 54.
 *Led. i O. F:s kyrkoråd 432
- Andersson, Lovisa (L o v a)** Karolina, Fru, f. 92; Kungsladugårdsg. 15 (C J). Rt 14 55 95.
 Rev.-suppl. f. Ekedalens barnhem .. 346
 Rev.-suppl. f. Kungsladug. barnträdg. 350
 Suppl. i styr. f. Broströmska sjukh. ... 364
- Andersson, Nanna Sofia**, Fru, f. 91; Sägg. 50 (C J). Rt 14 68 55.
 °Led. i skolnämnd 165
- Andersson, Nils Einar Oliver**, Verkstadsarbetare, f. 01; Egnahemsv. 16 (J). Rt 17 58 81.
 Led. i 2:a pens.-distr. 254
- Andersson, Oskar Georg**, Byggnadsnickare, f. 94; Schéeleg. 6 (O). Rt 15 39 94.
 Revisor f. Dicksons m. fl. don. 367
 Revisor f. Jungbergs o. Bomans don. 367
 Revisor f. Platins fond. 385
- Andersson, John Oskar**, f. d. Detektivkonstapel, f. 86; Lindg. 14, Långedrag (V F). Rt 29 18 83.
 Led. i 15:e pens.-distr. 258
- Andersson, Carl Oscar Leonard**, Bankdirektör, f. 87; Terrassg. 11 (J). Rt 16 43 99.
 Valbart. expropriationsnämnd 286
 Suppl. f. kassaf. f. J. F. Dicksons f. 366
- Andersson, Primus**, Bankdirektör, f. 78; Viktor Rydbergsg. 33 (J). Rt 16 03 70.
 Kassaf. f. J. F. Dicksons minnesf... 366
- Andersson, Ragnar**, Ombudsman, f. 90; Hjorthagsg. 8 E (M). Rt 14 73 30.
 Suppl. i hyresnämnden 267
- Andersson, Johan Reimert Natanael**, Hälsovårdsinspektör, f. 90; Påvelundsg. 21, Långedrag (V F). Rt 29 01 07.
 *Kyrkofullmäktig i V F 442
- Andersson, Rolf Evert**, Tullvaktmästare; f. 15; Stiernsköldsg. 10 (C J). Revisor f. skolh. o. hemskolan 238
- Andersson, Rolf Gustaf**, Ombudsman, f. 05; Kompassg. 10 (O F). Rt 12 63 25.
 Revisor f. hamnstyrelsen 100
 Suppl. i styr. f. I. Jonssons minne.. 390
- Andersson, Rosa**, Fru, f. 11; Svanebäcksg. 14 (C J). Rt 12 66 52.
 Led. i folkskolestyr. m. m. 162, 163², 168
 °Led. i styr. f. förskoleseminariet.... 184
 Led. i styr. f. småbarnsskolorna 186
 Led. i styr. f. yrkesskolorna 189
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 226
 °Led. i centralrådet f. barnavård m. m. 228²
 Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277
 °Suppl. i styr. f. St Pauli barnhem.... 347
 °Led. i styr. f. skollovskolonierna 354
 °Suppl. f. De lungsjukes vänner 361
- Andersson, Rute Ingeborg**, Fru, f. 05; Karl Gustafsg. 57 (J).
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 226
 Suppl. i 2:a pens.-distr. 254
- Andersson, Sven David**, Andre brandmästare, f. 95; Bohusg. 2 (V). Rt 16 81 86.
 Stadsfullmäktig 60
 Led. i hamnstyrelsen 99
 Led. i ber. f. segelsportens främjande 275
 Led. i styr. f. Lingförbundet 335
- Andersson, Sven Gustaf**, Kontorist, f. 17; Pusterviksg. 15 (D). Rt 11 97 99.
 Suppl. i 18:e tax.-distr. 24
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 226
- Andersson, Sven Olof Morgan**, Ombudsman, f. 10; Svanebäcksg. 14 (C J). Rt 12 66 52.
 Led. i arbetslöshetsnämnden 260
 Led. i styr. f. svenska mässan..... 294
- Andersson, Bror Erland Tage**, Livsmedelsarbetare, f. 08; Fjällg. 42—44.
 Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
 *Kyrkofullmäktig 420
 *Led. i kyrkonämnden 423
 *Led. i Masthuggs kyrkoråd 431

- Andersson, T a g e** Alfred, Inspektör, f. 05; Knapseg. 10 (L). Rt 22 37 84.
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 227
- Andersson, Inga** Teresia (T e r e s e), Fru, f. 08; Eldareg. 12 (O F).
 Led. i ber. f. hemhjälpverksamhet.. 277
- Andersson, T u r e** Sigfrid, Förste inspektor, f. 92; Olympia Uppeg., Nya Varvet (V F).
 Suppl. i 51:a tax.-distr. 33
 Led. i 15:e pens.-distr. 258
- Andersson, J o h n** V e r n e r, Örgelsnickare, f. 85; Bolmörtsg. 11, Nya Varvet (V F).
 *Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Andreasson, J o h a n n e s** A l g o t, Handlande, f. 87; Godhemsg. 2 (C J).
 Suppl. i 11:e pens.-distr. 257
- Andreasson, A n d e r s** Karsten, Tillsyningslärare, f. 92; Älvsborgspl. 5 L. (C J). Rt 14 20 68.
 Ordf. i Maj:s komm. flicksk. m. m. 176, 177
 °Skr. i barn- och ungdomsråd..... 226
 °Led. i centralrådet f. barnavård 228
 *Kyrkofullmäktig 419
 *Led. i C. J:s kyrkoråd 433
 *v. Ordf. i kyrkogårdsstyrelsen..... 448
- Andreasson, B e r t i l** Oskar Adler, Kontorsskrivare, f. 12; V. Rydbergsg. 32 (J). Rt 16 99 03.
 °Kronoombud i 48:e tax.-distr. 32
- Andréasson, F r i t z** Hilmer, Lokförare, f. 88; Riddareg. 21 (G). Rt 15 29 73.
 Suppl. i 3:e tax.-distr. 20
- Andréasson, G u s t a v** Reinhold, Filare, f. 88; Fyrverkareg. 14 (J).
 Rt 11 47 39.
 Led. i 39:e tax.-distr. 30
- Andreasson, H u g o** Isidor, Civilingenjör, f. 92; Rosensköldsg. 1 A (J).
 Rt 16 01 52.
 *Kyrkofullmäktig 420
 *Suppl. i Johannebergs kyrkoråd 437
- Andreasson, J o h n** Vilhelm, Kommunalarbetare, f. 99; Vegag. 56 (O F).
 Suppl. i 28:e tax.-distr. 27
 °Led. i skolnämnd 167
 Led. i 8:e pens.-distr. 256
 *Suppl. i O. F:s kyrkoråd 432
- Andreasson, O s k a r** Walfrid, Kommunalarbetare, f. 10; Älvsborgsg. 15 F (C J). Rt 12 95 06.
 Suppl. i 35:e tax.-distr. 29
 Rev.-suppl. f. S. Rudebecks skola.. 315
- Andrén, A l l a n** Skoglar, Assistent h. fattigv., f. 03; Redbergsv. 9 B (O).
 Rt 15 63 33.
 Revisor f. änke- o. pupillkassan 285
 Revisor f. E. Magnus' musikkfond.. 329
- Andrén, J o h a n** Alfred, Tillsyningsman, f. 91; Björcksg. 64 B (G).
 Rt 15 75 87.
 Led. i hästuttagingsnämnd. 288
- Andrup, N i l s** E m i l Andreas, F. M., Läroverksadjunkt, f. 87; Älvsborgsg. 12 (C J). Rt 12 73 17.
 °Revisor f. S. Rudebecks skola 315
- Anerup, E r n s t** B e r t i l, Kassör, f. 95; Richertsg. 4 (J). Rt 16 82 70.
 Suppl. i 1:a fastighetstax.-distr. 34
 Rev.-suppl. f. Röhsska konstslöjdm. 199
 Kassakontr. i styr. f. Stretered 379
 Rev.-suppl. f. O. o. C. Wijks stiftelse 394
- Antonson, J o h n** T h o r s t e n, Direktör, f. 89; Frölundag. 12 (A).
 Rt 11 34 01.
 Led. i 43:e tax.-distr. 31
 Suppl. i styr. f. Osbeckska fonden.. 387
- Anzén, S v e n** Hjalmar, Trafikförman, f. 02; Älvsborgsg. 21 E (C J).
 Rt 14 71 17.
 Suppl. i Vasa kommunala flickskola .. 178
 Led. i styr. f. stadsbiblioteket 194
 v. Ordf. i kom. f. studiekurser m. m. 272
- Appelgren, K a r l**-I v a r, Disponent, f. 89; Teknologg. 5 (J). Rt 16 48 50.
 Suppl. i 37:e tax.-distr. 29
 Rev.-suppl. f. hamnstyrelsen..... 100
- Appeltofft, G u n n a r** Magnus, Kammarsskrivare, f. 06; Burggrevepl. 1 (K).
 Rt 15 19 11.
 Led. i 40:e tax.-distr. 30
- Armini, H a r r y**, F. D., Docent, Lektor, f. 85; Plantageg. 5 (O F).
 Rt 14 07 54.
 *Suppl. i O. F:s kyrkoråd..... 432
- Armstedt, C u r t** Henry, Disponent, f. 91; Askimsg. 9 (A). Rt 11 68 60.
 Led. i 5:e tax.-distr. 20
 Led. i handels- o. sjöfartsnämnden.. 91
 v. Ordf. i gatu- o. vägförvaltn. m. m. 93, 98
 *Led. i Annedals kyrkoråd 434
- Arnberg, E l i n** A s o n, Fröken, f. 76; Johannes Kyrkog. 17 (M). Rt 14 50 27.
 *Led. i Masthuggs kyrkoråd 431
- Arnold, F r i e d r i c h** Berthold Ludwig, Löjtnant, Köpman, f. 79; Aschebergsg. 24 (V). Rt 11 82 43.
 *Led. i Kristine gemens. nämnd.... 427
- Arnoldsson, A l l a n** Ivar, Bankkamrer, f. 95; Kålgårdsg. 6 (C J). Rt 12 58 07.
 Led. i 34:de tax.-distr. 28
 Rev.-suppl. f. hälsovårdsnämnden .. 117
 Rev.-suppl. f. sjukhusdirektionen.... 126
 Revisor f. Styrsö kustsanatorium .. 363
- Arnström, G e o r g** A r t u r, J. K., Assessor, f. 04; Skårsq. 45 (O). Rt 16 48 73.
 °Ordf. i 35:e tax.-distr. 28

- Arnulf-Olsson, E d v i n**, Direktör, f. 81; Götbergsg. 28 (V). Rt 16 17 66.
Suppl. f. bisittare i handelsmål 13
Ordf. i handels- o. sjöfartsnämnden.. 91
- Arnulf-Olsson, O s v a l d**, Direktör, f. 84; Kungsportsavenyen 12 (D). Rt 11 39 52.
Stadsfullmäktig 59
v. Ordf. i drätselkammarens II avd. 74
Led. i styr. f. Gbgs museum m.m. 200, 202²
Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvalt. 273
Led. i styr. f. svenska mässan 294
- Aronsson, G u s t a f Amandus**, Reparatör, f. 99; Birger Jarlsg. 12 (C J). Rt 12 83 66.
Revisor f. fattigvårdsstyrelsen 211
- Arvidius, Å k e Helmer**, Disponent, f. 96; Tändäsg. 18 (O). Rt 16 60 55.
Led. i ber. f. partiellt arbetsföra.... 276
- Arvidson, Carl G ö s t a**, Banktjänsteman, f. 98; Folkungag. 12 (K). Rt 15 56 62.
*Led. i Kristine kyrkoråd 427
- Asker, D a g m a r Johanna**, Fru, f. 90; S. Vågen 26 (J). Rt 18 18 68.
Suppl. i 8:e pens.-distr. 256
Rev.-suppl. f. Vasa barnhem 347
- Asklin, Claes E m i l**, Handlande, f. 77; Lindholmsv. (L). Rt 22 04 78.
Suppl. i 21:a tax.-distr..... 25
- Asklund, Karl F i l i p**, Grosshandlande, f. 88; Haga Nyg. 13 (H). Rt 11 55 06.
Kassaf. i styr. f. tjänarinnehemmet 399
*Suppl. i kyrkonämnden 423
*Kassaf. i Haga kyrkoråd..... 429
- Asklund, David O l o f Arvid**, Disponent, f. 16; Bildal. Rt 220.
Suppl. i styr. f. Wahlqvist-Andahls st. 397
- Aspelin, G u n n a r**, F. D., Professor, f. 98; Vasa Kyrkog. I (V). Rt 11 80 28.
°Led. i styr. f. stadsbiblioteket 194
- Atterfelt, Knut A l b e r t**, Tandläkare, f. 01; Torild Wulffsg. 44 (A). Rt 13 37 70.
Revisor f. Dicksons minnesfond.... 366
- Augustinsson, Karl L a g e**, Förste kontorist, f. 00; S:t Paulig. 37 (O).
Led. i 15:e tax.-distr. 23
Led. i 3:e fastighetstax.-distr. 34
Revisor f. vattenverket 96
Suppl. i styr. f. J. J. Dicksons stift... 398
- Aurell, G u n n a r Oscar**, Vilhelm, Kapten, Gymnastikdirektör, f. 83; Ånggårdspl. 7 (A). Rt 13 85 76.
Suppl. i 43:e tax.-distr..... 31
- Aurell, I r è n e Cecilia**, Föreståndarinna, f. 05; Sahlgrenska Sjukhuset (A). Rt 17 20 80.
Skr. i styr. f. sjuksk. pensionsfond.. 376
- Axelson, Nils E r i k Axel, J. K., e. o.** Länssnotarie, f. 04; Gyllenkrooksg. 9 A (O). Rt 16 74 45.
°Ordf. i 10:e tax.-distr..... 22
- B.**
- Bäckström, Sven B i r g e r**, F. L., Redaktör, f. 78; Laboratorieg. 27 (O). Rt 16 84 77.
°Led. i kom. f. konstinköp 202
- Banck, Axel Fredrik Tobias**, Handlande, f. 89; Madängsg. 19 (L). Rt 22 26 71.
Led. i 22:e tax.-distr. 25
Led. i 6:e fastighetstax.-distr. 35
*Led. i Lundby kyrkoråd..... 438
- Banck, G r e t a Maria Gustava**, Fröken, f. 96; Halleg. I (L). Rt 22 11 45.
°Led. i skolnämnd 169
- Béen, I s a a c David**, Kyrkoherde, tjug. e. o. Hovpredikant, f. 88; Köpmangsg. 16 (K). Rt 13 38 20.
*Kyrkofullmäktig 419
*Ordf. i kyrkostämman (K) 426
- Behre, James J o s e f**, Handlande, f. 98; Danska vägen 86 (O). Rt 15 32 00.
Led. i 11:e tax.-distr. 22
- Beillon, Oscar Y n g v e**, Sjökapten, Hamnlots, f. 95; Tegskiftesg. 5 (L). Rt 22 16 33.
Suppl. i 21:a tax.-distr..... 25
- Belfrage, Rolf H a r a l d, M. L., Prakt.** läkare, f. 94; Vasag. 38 (D). Rt 11 04 04.
°Suppl. i Annedals barnabo 345
°Suppl. i Ö. fören. mot tuberkulos.. 362
°Led. i styr. f. Broströmska sjukh. .. 364
- Bende, T h u l e James Oskar**, Landskontorist, f. 13; Spaldingsg. 3 (J). Rt 18 36 63.
°Rev.-suppl. f. rätts hjälpsanstalten .. 246
- Bendz, A n d e r s**, F. K., Ingenjör, f. 95; Nissensg. 7 (O). Rt 16 32 21.
Led. i 8:e fastighetstax.-distr. 35
Kassaf. i styr. f. vattenverket 96
- Bendz, E r n s t Paulus, F. D., Lektor**, f. 80; Kastellg. 18 (A). Rt 11 44 20.
°Revisor för Gbgs museum 200
- Bengtson, Bengtsson.**
- Bengtsson, Algot Julius Valfrid**, Snickare, f. 84; Rästensg. 52 (G). Rt 15 61 85.
Led. i lokalstyr. f. Vasa läroverk .. 310
- Bengtsson, G u s t a f Wilhelm**, Rörmontör, f. 99; Frölundag. 110 B (A).
Suppl. i styr. f. Wahlqvist-Andahls st. 397

- Bengtsson, Maurits Andreas Henry**, Slöjd lärare, f. 89; Mackliersg. 4 (J). Rt 16 83 63.
 °v. Ordf. i barn- o. ungdomsråd m. m. 225, 226
- Bengtsson, Carl Henrik**, Kontorschef, f. 85; Engelbrektsg. 12 (V). Rt 11 32 79.
 Led. i 2:a pens.-distr. 254
 *Kyrkofullmäktig 419
 *Kassaf. i kyrkonämnden 423
 *Led. i Vasa kyrkoråd 435
- Bengtsson, Margot Viktoria**, Fru, f. 06; Kobergsg. 8 (G).
 Revisor f. småbarnsskolorna 186
 Rev.-suppl. f. Lilla daghemmet 342
- Bengtsson, Nils Emanuel, J. K.**, Förste stadsfogde, f. 92; Jakobsdalsg. 52 (O). Rt 18 11 65.
 °Ordf. i 49:e tax.-distr. 32
 °Ordf. i 7:e fastighetstax.-distr. 35
 °Suppl. f. ordf. i hyresnämnden 266
 Led. i änke- och pupillkassan 285
 Ordf. i styr. f. E. Dicksons stiftelse ... 396
- Bengtsson, Alfred Robert**, Stationsförmän, f. 91; Ljungg. 4 E (J). Rt 11 76 04.
 Led. i 2:a pens.-distr. 254
- Bengtson, Sven Algot**, Korrespondent, f. 94; Tegnérsg. 15 (J). Rt 16 61 08.
 *Suppl. i Johannebergs kyrkoråd ... 437
- Bengtsson, Johan William**, Folk-skollärare, f. 87; Carnegieg. 17 (C J). Rt 14 54 44.
 Suppl. i styr. f. komm. mellanskolan 176
 Revisor f. Gbgs museum 200
- Benzow, Bengt Johan Kristoffer**, Lektor, f. 83; Kristinelundsg. 4 (V). Rt 16 55 41.
 °Led. i lokalstyr. f. Vasa läroverk .. 310
- Berg, Gustaf Algot**, Handlande, f. 90; Föreningsg. 26—28 (V). Rt 13 57 71.
 Suppl. i 5:e tax.-distr. 20
- Berg, Alma Kristina**, Småskollärarinna, f. 92; Kungsladugårdsg. 3 (C J). Rt 14 30 48.
 Led. i 5:e fattigvårdsdistr. 214
- Berg, Gunnar Teodor**, Civilingenjör, Disponent, f. 92; Höja, Tollered. Rt 17 40 58.
 °Suppl. i styr. f. Göteborgssystemet .. 299
- Berg, Olof Gabriel**, Kassör, f. 92; Kronhjärtsg. 6 (O). Rt 16 35 28.
 Suppl. i 48:e tax.-distr. 32
- Berg, Otto Vendel**, Kanslichef, f. 88; Tabergsstigen 5 (G). Rt 15 32 24.
 Ordf. i renhållningsstyrelsen 154
- Berg, Viktor Emanuel**, Tullmästare, f. 82; Kungshöjdsg. 2 (D). Rt 13 17 52.
 Suppl. i torg- o. slakthusstyrelsen .. 156
 Suppl. i styr. f. sjömanshemmet .. 402
- Bergbrant, Tore Karl Manfred**, D. H. G., e. Taxeringsassistent, f. 18; Lemansg. 4 (J).
 °Kronombud i 1:a tax.-distr. 19
- Bergæus, Carl Paul Napoleon Bergius**, Gasverksarbetare, f. 16; Nordhemsg. 43 (O F). Rt 14 75 11.
 Revisor f. G. Malmgrens fond ... 390
- Bergdahl, Tord Gunnar**, Civilingenjör, f. 88; Carlanderspl. 4 (J). Rt 16 13 35.
 Revisor f. gatu- o. vägförvaltningen 94
- Bergdahl, Märtha**, Fru, f. 03; Carlanderspl. 4 (J). Rt 16 13 35.
 Rev.-suppl. f. skol- o. yrkeshemmet .. 239
 Rev.-suppl. f. De blindas för. Hoppet 377
- Berggren, Anders Napoleon**, Kontorskrivare, f. 00; S. Vägen 3—5 (D).
 Rev.-suppl. f. ålderdomshemmet 247
- Berggren, Arne Timar**, Studiestruktör, f. 07; Underåsg. 9—11 (O). Rt 16 60 58.
 Stadsfullmäktig 59
 Led. i drätselkammars l avd. m. m. 69, 84
 Led. i spårvägsstyrelsen 114
 °Revisor f. stift. bostäder åt blinda .. 406
- Berggren, Eric Axel Anders**, F. M., f. 11; Studentkären, Götabergsg. 18 (V). Rt 16 86 87.
 °Suppl. f. deleg. f. intell. utbildade .. 263
- Berggren, Ernest William**, Uppbördsman, f. 00; Sjömansg. 16 (O F).
 °Suppl. f. deleg. f. fackarbetsförm... 263
- Berglin, Karl Yngve**, f. d. Kamrer, f. 74; Engelbrektsg. 12 (V). Rt 13 71 42.
 Suppl. i 7:e pens.-distr. 256
- Berglund, Axel Johan Viktor**, Järnvägskonduktör, f. 89; Uddevallag. 29 (G). Rt 15 57 61.
 Led. i renhållningsstyrelsen 154
- Bergman, Arvid Mauritz Gösta**, Inkassereare, f. 86; Majstångsg. 4 (C J). Rt 12 83 46.
 Suppl. i 31:a tax.-distr. 27
 °Led. i kom. f. folkkonserter 318
- Bergman, Eilij Linnéa**, Fröken, f. 12; Tunnbindareg. 14 (L).
 Revisor f. Bräcke barnträdgård 349
- Bergman, Olof Gustaf (Göst a)**, Kontorschef, f. 94; Lundgrensg. 8 (J). Rt 16 06 71.
 Suppl. i 3:e pens.-distr. 255
- Bergman, Claes Anton**, f. d. Stationskarl, f. 81; Plantageg. 6 (O F).
 Led. i fattigvårdsstyrelsen m. m. 210, 213^a

- Bergman, Per Ragnar**, Metallarbetare, f. 15; Storehöjds g. 9 (G).
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 226
 Led. i styr. f. arbetarinstitutet 318
 Suppl. i styr. f. teaterfonden 332
 Suppl. i styr. f. stadsteatern 333
- Bergqvist, Gustaf Adolf, J. K.**, Rådman, f. 88; Sten Stureg. 25 (J). Rt 16 06 99.
 °Ordf. i 5:e tax.-distr. 20
 °Ordf. i poliskollegiet 52
 °Ordf. i hyresnämnden 266
 °Valbar t. expropriationsnämnd 286
 °Led. i lokalstyr. f. flickläroverket 312
- Bergqvist, Carl Bertil Knut**, Ombudsman, f. 96; Hemgårdesv. 2 (O). Rt 26 09 30.
 °Suppl. i styr. f. Göteborgssystemet.. 299
 Led. i styr. f. Vinga kafeaktiebolag.. 300
- Bergqvist, Nils August**, Spårvagnskonduktör, f. 00; Ånkarg. 7 (C J). Rev.-suppl. f. Vasa lärovis byggn.-f. 311
- Bergström, Johan Adolf**, Ingenjör, f. 79; Ånggårdspl. 2 (A). Rt 11 04 55. Suppl. f. ordf. o. led. i 6:e pens.-distr. 255
- Bergström, Anders Gunnar**, Assuransstj., f. 00; Virginsg. 14 (G.). Revisor f. idrottsplatserna 208
- Bergström, Olof Herbert**, Modellsnickare, f. 01; Galateag. 11 (C J). Rt 12 76 65.
 Revisor f. Clasefonden 388
- Berndtsson, se Berndtsson.**
- Bernlöf, Ragnar, J. K.**, Förste magistratsnotarie, f. 92; Berzelieg. 26 (V). Rt 16 19 32.
 °Ordf. i 43:e tax.-distr. 31
- Bernström, Nils Gustaf**, Apotekare, f. 77; Götabergsg. 34 (V). Rt 16 14 55. Kassaf. i styr. f. stadsbiblioteket... 194
 °v. Ordf. i styr. f. botaniska trädgården v. Ordf. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket 309
- Berndtsson, Berntson, Berndtson.**
- Berntson, Axel Henry**, Ombudsman, f. 04; Rambergsv. 25 D (L). Rt 22 44 75.
 Suppl. i poliskollegiet 52
 Stadsfullmäktig 59
 Led. i löne- o. tjänstenämnden 88
 Led. i styr. f. idrottsplatserna 208
 Led. i valkommittén 271
 Led. i ber. f. segelsportens främjande 275
- Berndtsson, Ingeborg** Melida Augusta Matilda, Fru, f. 88; Västerg. 5 B (H). Rt 13 19 44.
 Rev.-suppl. f. O. F:s småbarnsskola 351
- Berntsson, Stellan** Isidor, Förman, f. 98; O. Halleg. 4 (L). Rt 22 32 71.
 Suppl. i 22:a tax.-distr. 25
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
 Suppl. i hälsovårdsnämnden 117
 Suppl. i sjukhusdirektionen 126
 Rev.-suppl. f. torg- o. slakthusstyr... 156
 Suppl. i 12:e pens.-distr. 258
 Revisor f. Haralds minne 360
 *Led. i boställsstyrelse 439
- Berndtsson, Karl Viktor**, Renhållningsarbetare, f. 88; Danska vägen 86 (O). Rt 15 49 90.
 Led. i 49:e tax.-distr. 32
- Bertilsson, Gustaf Robert**, Ingenjör, f. 88; Lerum. Rt 64.
 °Led. i 6:e fastighetstax.-distr. 35
- Bjerkhagen, Aina** Elisabeth, Fru, f. 11; Linnég. 32 (H). Rt 14 08 20.
 Revisor f. Mjölkdroppen 338
- Bjurström, Tor Sigurd**, Konstnär, f. 88; Lillgården Böö herrgård (O). Rt 16 25 07.
 °Led. i kom. f. konstinköp 202
- Björild, Sten Douglas**, Redaktör, f. 90; Teknologg. 5 (J). Rt 16 01 71.
 °Suppl. f. ordf. i 4:e pens.-distr. 255
- Björck, Björk.**
- Björck, Arvid Oskar**, Spårvägsman, f. 88; Munkebäcksg. 33 (G). Rt 15 36 86.
 Suppl. i 6:e tax.-distr. 21
 Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
 Revisor f. orkesterföreningen 330
- Björck, Elsa** Johanna, Fru, f. 91; Örgryte kyrkog. 9 (O). Rt 18 22 38.
 °Led. i centralrådet f. barnavård... 228
- Björk, Knut Gösta** Harald, Murare, f. 15; Nordhemsg. 48 (O F).
 Revisor f. Lindeqvists donationsfonder 386
- Björck, Carl Gustaf** Jonas, J. K., Polisdomare, f. 87; Örgryte kyrkog. 9 (O). Rt 18 22 38.
 °Led. i skolnämnd 170
 Suppl. i länsnykterhetsnämnden... 283
 °Suppl. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket *Kyrkofullmäktig 420
 *v. Ordf. i kyrkostänma (O) 440
 *Led. i Örgryte kyrkoråd 440
- Björkengren, Knut Verner**, Chaufför, f. 01; Ranängsg. 6 (K). Rt 15 29 37.
 Rev.-suppl. f. gatu- o. vägförvaltn... 94
- Björklund, Ernst** Frithiof, Direktör, f. 86; Karlfeldtsg. 2 (O). Rt 16 31 80.
 Led. i 17:e tax.-distr. 24
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
 Suppl. i styr. f. Wilh. Röhss' don... 326
 Led. i styr. f. Nollertho's don. 388

Björklund, Per Gunnar, Syssloman, f. 83; Vegag. 55 (O F). Rt 14 44 33.
 °Suppl. i styr. f. Styrösö kustsanatorium 362

Björklund, H a d a r Emanuel Robert, Mättningsman, f. 82; Olivedalsg. 3 (A).
 Suppl. i 44:e tax.-distr. 31
 °Led. i barn- o. ungdomsråd. 226

Björklund, O s k a r Wilhelm, Brevbärrare, f. 03; Eklandag. 52 (J).
 Rev.-suppl. f. allm. hjälpföreningen 370

Björkman, Gustaf E l o f Hieronymus, Kamrer, f. 92; Anneholmsg. 8 (O).
 Rt 16 76 30.
 Suppl. i 3:e tax.-distr. 20
 Rev.-suppl. f. centralsjukkassan 368

Björkman, Klas Johan Herman, Kapten i reserven, Andre polisintendent, f. 88; Alströmorg. 3 B (K).
 Rt 15 19 02.
 °Ordf. i 36:e tax.-distr. 29

Björkman, Nils Karl Otto, Landssekreterare, f. 84; Arkivg. 12 (V).
 Rt 18 22 20.
 °Suppl. i Lundgrens vetenskapsfond 328
 °Suppl. i Lundgrens understödsfond 328

Bladini, L e n n a r t Erik Oskar, M. L., Förste stadsläkare, f. 90; Santesonsg. 6 (O). Rt 16 45 43.
 °v. Ordf. i hälsovårdsnämnden 117
 °Led. i deleg. f. barnhygien 124
 °v. Ordf. i styr. f. Göteborgshem. 250

Blackstadius, T o r e, Kommunalkamrer, f. 04; Hovås (V F). Rt 28 21 01.
 *Revisor f. pastoratskyrkorådet 443

Block, A n d e r s Benjamin, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 89; Sprängkullsg. 5 (H). Rt 17 52 49.
 Ordf. i styr. f. tjänarinnehemmet .. 399
 *Kyrkofullmäktig 419
 *Led. i kyrkof:s valkommitté. 421
 *Ordf. i kyrkostämna (H) 429

Block, C a r l Elis Daniel, T. D., F. K., Biskop, Hovpredikant, f. 74; V. Hamng. 17 (D). Rt 13 17 71.
 °Led. i terminsavgiftsnämnd. 179
 °Ordf. i stiftsnämnden 411

Blomberg, E r n s t Birger, Mantalsassistent, f. 97; Kungsg. 9 A (D).
 Rt 17 53 19.
 °Kronoombud i 20:e tax.-distr. 24
 Led. i 2:a fastighetstax.-distr. 34

Blomberg, J o h a n Fredrik, Förman, f. 85; Kungsladugårdsg. 43 (C J).
 Rt 14 79 52.
 Led. i 33:e tax.-distr. 28
 Led. i gatu- o. vägförvalt. m. m. 93, 97
 v. Ordf. f. pensionärshemmen 249

Blomgren, E r i k Johan, Ombudsman, f. 92; 1:a Långg. 18 (O F). Rt 14 47 37.
 Led. i handels- o. sjöfartsnämnden .. 91
 Led. i inskrivningsnämnd. 289
 Led. i dir. f. navigationskolan 306
 v. Ordf. i styr. f. sjömanshemmet .. 402

Blomgren, G ö s t a Leopold, Mantalskommisarie, f. 93; Olof Skötkonungsg. 11 (O). Rt 16 26 86.
 °Kronoombud i 5:e tax.-distr. 20

Blomqvist, Blomquist.

Blomquist, Nils Albin, Kamrerare, f. 90; Skärsrg. 33 (O). Rt 16 47 16.
 Suppl. i 26:e tax.-distr. 26

Blomqvist, V a l t e r Fredrik Isidor, Kontorist, f. 14; Karlag. 32 (O).
 Rt. 15 65 21.
 Suppl. i 49:e tax.-distr. 32

Blomstrand, S t e n Konstantin, Metallarbetare, f. 05; Älghagsg. 4 B (M).
 Suppl. i 3:e fastighetstax.-distr. 34
 Suppl. i 9:e pens.-distr. 257
 Revisor f. Cbg:s sjukhem 359
 Revisor f. E. Dicksons stiftelse 396

Blomstrand, Gustaf W i l h e l m, J. K., Stiftsnotarie, f. 99; Linnég. 72—74 (A). Rt 13 75 44.
 °Ordf. i 19:e tax.-distr. 24
 °Led. i skolnämnd 171
 °Ersättare i stiftsnämnden 411
 °Revisor f. diakonissanstalten 412
 *Suppl. i Annedals kyrkoråd 435

Bodén, Johan Albert, Inspektör, f. 66; Torsg. 16 (K).
 *Led. i Kristine gemens. nämnd. 427

Bodin, A r v i d, Cementarbetare, f. 97; Lövsångarev. 3 (C). Rt 26 13 20.
 °Led. i skolnämnd 166

Bodin, B r o r Johan, Svetsare, f. 05; Rambergsv. 19 B (L).
 Rev.-suppl. f. hälsovårdsnämnden .. 117
 Rev.-suppl. f. sjukhusdirektionen .. 126
 Suppl. i familjebidragsnämnden 266
 *Kyrkofullmäktig 420

Bodin, S v e n Johannes Vilhelm, Postmästare, f. 84; S:t Sigfridsg. 52 (O).
 Rt 16 07 53.
 v. Ordf. o. led. i 14:e pens.-distr. 258

Boëthius, Carl A x e l, F. D., Professor, f. 89; Kungsporsav. 30 (V).
 Rt 16 02 96.
 v. Ordf. i styr. f. arbetarinst. m. m. 317, 318

Boldt-Christmas, A l i c e Lovisa, Fru, f. 90; Ängholmsg. 9 (V F). Rt 29 18 07.
 Rev.-suppl. f. Hospits f. kvinnor 400

- Boman, John Artur, Ombudsman,** f. 97; Bäckuddsg. 23 (L). Rt 22 03 28.
Stadsfullmäktig 60
Suppl. i byggnadsnämnden 79
Ordf. i hälsovårdsnämnden 117
°Led. i deleg. f. barnhygien 124
°Ordf. i styr. f. Göteborgshem 250
- Boman, Elin, Fru, f. 77; Tegnérsg.** 16 (J). Rt 16 91 45.
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan .. 343
- Boman, Karl Henry, Grovarbetare,** f. 10; Matrosg. 4 (M).
Rev.-suppl. f. kristidsnämnden 265
Revisor f. Hvitf. lärov. byggnadsfond 310
- Boman, Sven Hjalmar, Folkskollärare,** f. 95; Torild Wulffsg. 33 (A).
Rt 11 97 32.
*Suppl. i Annedals kyrkoråd 434
- Boo, Anders Wilhelm, Speditionsarbetare,** f. 93; Ankarg. 18 (C J).
Rt 14 20 46.
Led. i styr. f. pensionärshemmen.... 249
- Borén, Adolf Fredrik, Bankkamrere,** f. 98; Skåneg. 25 (J). Rt 18 30 68.
Led. i 32:a tax.-distr. 28
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i drätselkammarens I avd. .. 69
Suppl. i spårvägsstyrelsen 114
v. Ordf. i folkskolestyrelsen 162, 163^a, 165
°Led. i styr. f. förskoleseminariet.... 184
Led. i ber. f. partiellt arbetsföra.... 276
v. Ordf. i styr. f. Vinga kaféaktiebolag 300
- Borglund, Ernst Alfred, Direktör,** f. 92; Lilla Trädgårdsv., Sävedalen.
Rt 26 14 72.
Suppl. f. bisittare vid handelsmål 13
- Borin, Karin Elisabet, Fru, f. 86;** Pontus Wiknersg. 1 (V). Rt 16 12 23.
Rev.-suppl. f. hemsysterverksamheten 372
Rev.-suppl. f. dövtumsföreningen.. 377
- Borssén, Bertil, J. K., Sekr. o. ombudsman** h. byggnadsnämnden, f. 03; Pipblåsareg. 21 B (O). Rt 16 25 29.
°Ordf. i 6:e fastighetstax.-distr. 35
°Led. i styr. f. Broströmska sjukhem. 364
- Bothén, Carin Elisabet, Fru, f. 00;** Engelbrektsg. 34 (V). Rt 16 80 78.
Led. i styr. f. E. Magnus' minne.. 400
- Bourghardt, Josua, J. K., Konsul,** Direktör, f. 93; Linnépl. 1 (A).
Rt 14 01 34.
Led. i styr. f. prakt. mellanskolorna.. 174
- Brammer, Gertrud Elfrida Elisabet,** Fru, f. 89; Jakobsdalsg. 5 (O).
Rt 16 73 51.
°Medlare i äktenskapstvister 282
- Branzell, Sten Gunnar, Stadsarkitekt,** f. 93; Esbjörns väg 3 (O).
Rt 16 70 88.
°Suppl. i naturhist. museets nämnd .. 202
- Bratt, Gustaf Adolf, Generalkonul,** Ryttmästare, f. 94; Jonsered. Rt 17.
°Revisor f. handelshögskolan 304
- Bremmer, Karl Erik, Byggnadsingenjör,** f. 85; Richertsg. 10 (O).
Rt 16 45 50.
Suppl. i renhållningsstyrelsen 154
Rev.-suppl. f. pensionärshemmen .. 249
Rev.-suppl. f. hyresnämnden 267
Rev.-suppl. f. flicklärovs byggnadsf. 312
Revisor f. C. F. Lindbergs don. .. 325
Suppl. i styr. f. O. o. C. Wijks stiftelse 394
- Brinkmann, Friedrich Dietrich** Hugo, Köpman, f. 90; Ånggårdsg. 24 (A).
Rt 13 66 55.
*Led. i Christinæ kyrkoråd 427
- Brissman, Bror Hugo, J. K., e. Taxeringsinspektör,** f. 13; Gibraltarq. 38 (J).
Rt 16 87 80.
°Ordf. i 4:e tax.-distr. 20
- Brodén, Gunnar, Bankkassör,** f. 86; Furustigen 2 (J). Rt 11 50 28.
*Kyrkofullmäktig 420
*Led. i kom. f. kyrka i J:s församl. .. 422
*Kassaf. i Johannebergs kyrkoråd .. 436
- Brodin, Gustaf Mauritz, f. d. Förste** hälsovårdstillsyningsman, f. 76; Rangeltorpsg. 9 (O). Rt 16 11 37.
Suppl. i 42:a tax.-distr. 31
- Brodin, Knut Tyko, Verkstadsarbetare,** f. 01; Vadmansg. 6 (V).
Rt 16 56 85.
Suppl. i 42:a tax.-distr. 31
- Brogren, Carl Ludvig Harald, Kapten** i reserven, Silversmed, f. 06; S. Vägen 55 (J). Rt 16 00 68.
Revisor f. G. Malmgrens fond 390
- Brohed, Nils Natanael, Komminister,** f. 01; Uddevallag. 6 (G). Rt 15 55 30.
*Kyrkofullmäktig 419
- Brolén, Lars, Tillsyningslärare,** f. 90; S. Vägen 73 (J). Rt 16 73 35.
Suppl. i 9:e pens.-distr. 257
- Bromander, Sven Erik Reinhold,** Direktör, f. 86; Delsjövägen 17 (O).
Rt 18 20 58.
Revisor f. Röhsska museet 199
Ordf. o. kassaf. i styr. f. Lindströms stift. 401
- Broström, Anna Ida (Ann-Ida)** Sofia, Fru, f. 82; Skytteg. 1 (J).
Rt 16 12 34.
v. Ordf. i styr. f. Broströmska sjukh. 363
Led. i styr. f. Broströmska stiftelsen 394

Broström, Maria (M a r i e) Elisabeth J:son, Fru, f. 00; Ekmansg. 1 (J). Rt 16 04 10.
Led. i styr. f. sjuksk. pens.-fond .. 376

Broström, T o r Erland J:son, Konsul, Skeppsredare, f. 95; Ekmansg. 1 (J). Rt 16 04 10.
Led. i styr. f. sjöfartsmuseet 204
Huvudman i Gbgs sparbank 297

Bruce, I n g a lill, Korrespondent, f. 11; Sofiag. 85 (C). Rt 19 01 33.
Rev.-suppl. f. familjebidragdsnämnden 266
Revisor f. flicklärov:s byggnadsfond.. 312
Revisor f. De fattiges vänner 371
Rev.-suppl. f. Cederskogs don. 389

Brunbäck, S t e n Torgny, Härads-skri- vare, f. 81; Solbänks g. 41 (A). Rt 11 13 35.
°Ordf. i 8:e tax.-distr. 21
°Ordf. i 10:e fastighetstax.-distr. 36
°Ordf. i expropriationsnämnd 285
°Ordf. i vägsynenämnden 288

Brunnander, N i l s, Ingenjör, f. 86; Jättegrtsg. 2 A (O). Rt 16 60 74.
Suppl. i lokalstyr. f. ö. realskolan ... 313

Brännberg, C a r l Magnus L:son, Sjukkasseelektör, f. 84; Mölndal. Rt 27 07 60.
°Ordf. i länsarbetsnämnden m. m. 262, 263^a
°Led. i styr. f. socialinstitutet 307
°Suppl. i styr. f. vanförestalten... 365

Burge, J o h n Bertil, Förste montör, f. 99; Eklandag. 62 B. Rt 16 03 19.
Stadsfullmäktig 59
Led. i drätselkammarens II avd. .. 75
Led. i valkommittén 271
Led. i kom. f. studiekurser m. m. ... 272

Burman, I v a r Valdemar, Arkitekt, f. 77; Ösbergsg. 12, Långedrag (V F). Rt 29 19 56.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 441
*Led. i V. F:s kyrkoråd 442
*Led. i pastoratskyrkorådet 443

Burman-Andersson, B e r t h a, Fru, f. 70; Pontus Wiknersg. 1 (J). Rt 18 20 08.
°Led. i centralrådet f. barnavård 228
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan ... 343

Bäck, A x e l H e r m a n, f. d. Läroverks-adjunkt, f. 75; Friggag. 19 (K). Rt 15 54 34.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 37

Bäckström, G u s t a v Daniel, Ser- geant, f. 90; Hinsholmen, Långedrag. Suppl. i 50:e tax.-distr. 33

Se även **Bäckström**.

Bäärnhjelm, G ö s t a, J. K., Borg- mästare, f. 90; Kungälv. Rt 31.
°Suppl. f. ordf. i rätts hjälpsanstalten.. 245

Börjeson, F i l i p Isidor, Tryckeriföre- ståndare, f. 94; Friggag. 15 (K.). Rt 15 34 22.
Kassaf. f. Renströmska badanst. 152
Led. i styr. f. slöjdföreningens skola 191
Led. i ber. f. friluftss- o. bastubad.. 276
Huvudman i Gbgs sparbank 297

Böös, E r n s t G e o r g, F. D., Lektor, f. 82; Viktoriag. 11 (V). Rt 11 67 05.
Led. i ber. f. naturskydd 273
°Led. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket.. 309

C.

Calderon, O l o f Harald, Ombudsman, f. 08; Frölundag. 130B (A). Rt 11 19 78.
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i drätselkammaren I avd. 69
Led. i styr. f. yrkesskolorna 189

Callermo, P e r O s k a r, Lokförare, f. 92; Redbergsv. 4 (G). Rt 15 53 31.
Suppl. i 9:e tax.-distr. 22

Cardell, E d i t Katarina (K a r i n), Små- skollärarinna, f. 95; Rosensköldsg. 7 (J). Rt 16 66 31.
°Led. i mödrahjälpsnämnden 240
Led. i nykterhetsnämnden 243
Suppl. i styr. f. Ida Jonssons minne 390

Carlander, B e r t i l Christoffer, För- säljningschef, f. 00; Carlanderspl. 6 (J). Rt 16 61 55.
Revisor f. Gbgs museum 200
v. Ordf. i styr. f. Carlanderska sjukh. 359

Carlander, H e d v i g Elisabeth, Fru, f. 75; Lyckans väg 4 (J). Rt 16 10 10.
Led. i styr. f. Carlanderska sjukh... 359

Carlander, O l o f Andrew, Godsägare, f. 74; Källtorp, Skara, Rt 581 B.
Suppl. i styr. f. Carlanderska sjukh. 359

Carlbring, C a r l Gustaf E i n a r, Dis- ponent, f. 80; Götabergsg. 1 (D). Rt 11 68 74.
v. Ordf. i löne- och tjänstenämnden.. 88
v. Ordf. i styr. f. komm. mellanskolan 175
Suppl. f. ordf. i skoh. o. hemskolan 237
Valbar t. expropriationsnämnd. 286
Led. i styr. f. teaterfonden 332
Led. i styr. f. stadsteatern 333
Ordf. i styr. f. Söderborgska stiftelsen 381

Carlén, se Karlén.

Carlson, C a r l s s o n, se Karlsson.

Carlsten, E r n s t G e o r g, Härads-skri- vare, f. 81; Uddevalla. Rt 107 21.
°Led. i gemens. nämnden f. Stretered 379

Carman, F r i t z Jonathan, Inspektör, f. 85; Molinsg. 17 (V). Rt 11 09 54.
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 37
°Delegerad f. fackarbetsförmedling .. 262

- Cederberg, Elis Efraim**, Handlande, f. 11; Stomg. 103 (O). Rt 16 66 40.
*Suppl. i Johannebergs kyrkoråd.... 437
- Ceicer, Per Viktor**, Trafikinspektor, f. 84; Wærnsg. 1 (G). Rt 15 14 92.
*Kyrkofullmäktig..... 419
- Centerwall, Märta**, Skolkökslära-
rinna, f. 97; S. Vägen 34 (J).
Rt 16 20 70.
°Delegerad f. ungdomsavd. 263
- Cervin, Andreas, J. K.**, Rådman,
f. 88; Lerum. Rt 120.
°Ordf. i 42:a tax.-distr. 30
°v. Ordf. i styr. f. Dalheimers don... 367
- Cervin, Knut Andreas**, Ekon. stud.,
f. 20; Lerum. Rt. 120.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade.. 263
- Cewers, Albert Gotthard**, Konsul,
Disponent, f. 87; Mölndal.
Rt 18 20 56.
°Ordf. i styr. f. Stretered..... 379
- Se även **SeEVERS**.
- Christenson, Christensson.**
- Christenson, Alfrida**, Folkskol-
lärarinna, Fru, f. 84; Kolonig. 19 (J).
Rt 13 74 85.
°Led. i styr. f. Vasa barnhem 347
- Christensson, Carl Axel**, Köpman,
f. 97; Jättegrytsg. 1 A (O). Rt 16 15 93.
*Suppl. i Örgryte kyrkoråd 440
- Christensson, Erik Sigfrid**, Tullupp-
syningsman, f. 96; Björlandav. 89 (L).
Rt 22 24 47.
Revisor f. Broströmska stiftelsen 394
- Christenson, Åke Theodor**, Kamre-
rare, f. 85; Linnég. 52 (A). Rt 14 33 80.
°Kassaf. f. prakt. hushållssk. barnkr. 343
- Se även **Kristensson**.
- Christiansson, Bertil Joar**, Metall-
arbetare, f. 01; Matrosg. 6 (O F).
Rt 14 24 51.
Stadsfullmäktig 60
Led. i folkskolestyrelsen 162
Suppl. i Vasa kommunala flickskola 178
Led. i ber. f. segelsportens främjande 275
*Kyrkofullmäktig 419
- Christiansson, Eric Theodor**, Civil-
ingenjör, Direktör, f. 00; Carlanderspl.
4 (J). Rt 18 12 40.
°Kassaf. i dir. f. navigationsskolan.. 306
- Se även **Kristiansson**.
- Claesson, Erik Ragnar, J. K.**, f. d.
Andre stadsfogde, f. 79; Hindås. Rt 73.
°Ordf. i 27:e tax.-distr. 26
- Claesson, Sven Georg Fritiof**, In-
genjör, f. 16; Ö. Olskroksg. 9 (G).
Rt 15 54 22.
Rev.-suppl. f. skolh. o. hemskolan. . 238
- Clausen, Carl Axel Herman**, Skor-
stensfejaremästare, f. 89; Ångkärrsg. 5,
Längdrag (V F). Rt 29 10 22.
Led. i 50:e tax.-distr. 33
Suppl. i 10:e fastighetstax.-distr. . . 36
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd 442
*Suppl. i pastoratskyrkorådet..... 443
- Clemensson, Gustaf Gerhard, F. D.**,
Landsarkivarie, f. 84; Johannebergsg.
32 B (J). Rt 18 20 30.
°Led. i styr. f. Gbgs museum 200
- Cliff, Axel Wilhelm**, Köpman, f. 88;
Valäsg. 37 (O). Rt 15 30 60.
Led. i 16:e tax.-distr. 23
- Colliander, Bror Josua**, Disponent,
f. 81; Klippg. 22 (C J). Rt 14 55 31.
*Kassaf. i C. J:s kyrkoråd..... 433
- Collin, Erik**, Handlande, f. 89;
Geijersg. 4 (V). Rt 18 11 00.
Bisittare v. handelsmål 13
Led. i handels- o. sjöfartsnämnden. 91
- Corneliusson, Konstantin Märten Sa-
muel**, Ombudsman, f. 86; Öckerö.
Rt 28.
°Led. i styr. f. Styrösö kustsanatorium 362
- Cornér, Johan Alfred**, Handlande,
f. 72; H. Österg. 4 B (H).
Rt 13 40 50.
*Led. i Haga kyrkoråd 430
- Cullberg, Carl Oscar Daniel**, Kyr-
koherde, f. 87; Prinsg. 3 (O F).
Rt 14 02 59.
°Led. i skolnämnd 167
°Led. i styr. f. småbarnsskolorna.... 186
°Led. i centralrådet f. barnavård.... 228
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i kyrkof:s valkommitté 421
°Ordf. i kyrkonämnden 423
*Ordf. i kyrkostämman (O F) 431

D.

- Dahlberg, Fredrik (Fred) August**,
Löjtnant, f. 83; Alströmerg. 7 (K).
Rt 15 52 18.
Suppl. i 38:e tax.-distr..... 29
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 37
- Dahlberg, Axel Iwar**, Elektriker, f. 89;
Galateag. 1 (C J). Rt 12 67 20.
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
- Dahlberg, Anders Oskar**, Folkskol-
lärare, f. 92; Ånggårdsg. 17 (A).
Rt 17 57 80.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
Led. i styr. f. Kjellbergiska skolan .. 179

Dahlbom, Knut Emil, Sliparemästare, f. 84; Ingenjörsg. 5 (D).
Rt 13 79 67.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
°Led. i 2:a fattigvårdsdistr. 213
Led. i 7:e pens.-distr. 256
Sekr. i styr. f. Söderborgska stift. 381
Suppl. i styr. f. Cederskogs don.-fond. 389

Dahlén, Dalén.

Dahlén, Einar Fridolf, T. K., Läroverksadjunkt, f. 96; Roseng. 5 B (O F).
Rt 14 73 24.
*Led. i O. F:s kyrkoråd 432

Dahlén, Lars Filip Georg, Abonnentchef, f. 86; Snörepeg. 3, Nya Varvet. Rt 29 00 29.
°Led. i gem. nämnden f. Stretered . . . 379

Dalén, Carl Fritz Oskarsson, Pitpropsarbetare, f. 86; Mellang. 17 (H).
Led. i 6:e pens.-distr. 255

Dahlgren, Bror Gunnar Leopold, Metallarbetare, f. 03; Joh. Kyrkog. 18 (M).
Led. av riksdagens 2:a kammare 55
Suppl. i 8:e pens.-distr. 256
*Kyrkofullmäktig 419

Dahlgren, Thorsten Emanuel, Byggnadsinspektör, f. 92; Viktoriag. 19 (V). Rt 11 73 43.
°Led. i 1:a fastighetstax.-distr. 34
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i kyrkofullm:s valkommitté 421
*Led. i kom. ang. kyrka i Johanneberg 422
*Suppl. i kyrkonämnden 423
*Led. i kyrkogårdsstyrelsen 448

Dahlgård, Harry Alexius, Förste kontorskrivare, f. 96; Folkungag. 9 (K). Rt 19 04 30.
Rev.-suppl. f. fören. dövt. i 4 distr. . . 378

Dahlin, Gustaf Adolf Verner, f. d. Direktör, f. 84; Frölundag. 18 (A).
Rt 11 80 19.
Kassaf. i hamnstyrelsen 99
v. Ordf. i De blindas fören. Hoppet . . 377

Dahlquist, Dahlqvist.

Dahlqvist, Allan Sigvald, Snickare, f. 06; Stensprångareg. 7, Nya Varvet.
Rt 29 06 20.
Suppl. i 50:e tax.-distr. 33

Dahlqvist, Harry Emanuel Konstantin, Verkstadsarbetare, f. 93; Dalborg 1, Kallebäck (O). Rt 16 72 33.
°Led. i styr. f. idrottsplatserna m. m. 208²

Dahlquist, Gustaf Ivar Selim, Snickare, f. 82; Landerig. 6 (G).
Rt 15 54 51.
Rev.-suppl. f. handelskammaren 292

Dahlqvist, Karl Yngve, Kassör, f. 08; Bergav. 1 (L).
Led. i 5:e tax.-distr. 20
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
Revisor f. Mossbergiska don. 188

Dahllöf, se Dahlöf.

Dahlström, Alma Charlotta, Fru, f. 84; Kungsladugårdsg. 53 (C J).
Rt 14 29 79.
Led. i styr. f. prakt. mellanskolorna . . 174
Led. i styr. f. skolh. o. hemskolan. . . 237

Dahlström, Axel, Överförmyndare, f. 80; Kungsladugårdsg. 53 (C J).
Rt 14 29 79.
Överförmyndare 14
Stadsf:s andre v. ordf. 58
Ordf. i stadskollegiet 64
Ordf. i drätselk. I avd. m. m. 67, 69, 74
Ordf. i civilförvarsnämnden 267
Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvaltn. 273
Ordf. i ber. f. vänthem åt mödrar . . . 275
Led. i järnvägsrådet 288
Ordf. i styr. f. tomträttskassan 298
Ordf. i styr. f. Dalheimers don. 367

Dahlström, Birger, Folkskollärare, f. 96; Sofiag. 58 (G). Rt 15 18 34.
Suppl. f. kassaf. i Mossbergiska don. 187

Dahlström, Axel Henry, Distriktsföreståndare, f. 05; Sollidsg. 23 (C J).
Rt 14 93 64.
Suppl. i 1:a tax.-distr. 19
°Suppl. f. ordf. i 9:e pens.-distr. . . . 256
Revisor f. C. F. Lindbergs don. 325

Dahlström, Anders Ivar, Revisor, f. 91; Engelbrektsg. 65 (V).
Rt 16 25 32.
°Revisor f. arbetslöshetsnämnden . . . 260
°Revisor f. familjebidragsnämnden . . 266

Dahlöf, Dahlöf.

Dahlöf, Carl Ernst, Förste kontorist, f. 83; Hvitfeldtsg. 1 A (D).
Rt 11 73 63.
Led. i 18:e tax.-distr. 24
Led. i 1:a fastighetstax.-distr. 34
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . . 37
°Led. i skolnämnd 165
Led. i 1:a pens.-distr. 254

Dahlöf, Andréas Linne, Direktör, f. 68; Saltholmsg. 14, Längedrag (V F).
Rt 29 19 02.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442

Dahnér, Johan Daniel, Mantalskommisarie, f. 91; Olof Skötkonungsg. 80 (O). Rt 16 25 55.
°Kronoombud i 23:e tax.-distr. 25

Dalgård, se Dahlgård.

Dalén, se Dahlén.

- Danielsson, Karl Johan**, Materialförvaltare, f. 87; Viktor Rydbergsg. 37 (J). Rt 16 64 11.
Led. i 8:e tax.-distr. 31
- Danielsson, Serafia Bernhardina**, Fru, f. 94; Ekedalsg. 8 (C J).
Rt 14 03 85.
°Led. i skollnämnd 167
- Danné, Nicolaus August**, Löjtnant, f. 88; Örrebacksg. 11 (G). Rt 26 10 47.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 37
- Darell, Johan Edvin**, Komminister, f. 85; Halleg. 9 (L). Rt 22 13 51.
*v. Ordf. i kyrkostämman (L) 438
*Led. i Lundby kyrkoråd 438
- Davidson, Johan Einar**, Mantalsassistent, f. 00; S. Vägen 19 (V). Rt 16 16 16.
°Kronombud i 50:e tax.-distr. 33
- de Maré, Jeanna Göthilda**, Fru, f. 79; Viktoriag. 15 (V). Rt 11 56 51.
Led. i styr. f. E. Magnus' minne 400
- Demark, Carl**, Assistent h. fattigv., f. 99; Långedrag. 116 (V F). Rt 29 14 61.
°Suppl. f. Ordf. i 15:e pens.-distr. ... 258
- Dickson, George Edward Herbert**, Bankdirektör, f. 98; Pontus Wiknersg. 12 (J). Rt 16 52 13.
Led. i styr. f. R. Dicksons stift. ... 392
- Dickson, Peter Anker**, Direktör, f. 06; Danska vägen 13 (O). Rt 16 22 22.
Kassaf. i styr. f. J. J. Dicksons stift. 398
- Digerfeldt, John Valfrid**, Tillsyningslärare, f. 99; V. Rydbergsg. 42 (J). Rt 16 74 98.
°Led. i centralrådet f. barnavård. 228
- Djurberg, Åke Lennart**, Fil. stud., f. 20; Studentkåren, Göteborgsg. 18. (V). Rt 16 86 87.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade 263
- Dolfe, Gustav Adolf**, Kapten i reserven, Direktör, f. 90; Berzeliig. 16 (J). Rt 16 27 04.
Bisittare v. handelsmål 13
Suppl. i 7:e tax.-distr. 21
Revisor f. renhållningsstyrelsen 155
- Doshé, Roland Axel Valdemar**, Slakteriarbetare, f. 07; Björcksg. 42 (G). Rt 19 16 87.
Revisor f. torg- o. slakthusstyrelsen .. 156
- Dreyer, Sven Georg**, Länsarbedsriktör, f. 94; Vasapl. 7 (D). Rt 13 33 59.
Suppl. i 1:a tax.-distr. 19
°Delegerad f. ungdomsavd. m. m. 263²
- Durzenberg, Karl Erik**, Ombudsman, f. 85; Carl Johansg. 61 (C J). Rt 14 11 38.
Led. i styr. f. rättshjälpsanstalten .. 245
Led. i styr. f. älderdomshemmet. 247
- Dyrendahl, Anders**, Godsägare, f. 81; Sundholmen.
°Led. i styr. f. Västkusthemmet 374
- Düring, Nils Folke**, Kassör, f. 01; Hedlundsg. 7 (J). Rt 13 40 35.
Revisor f. Platins fond. 385
- Düring, Hans Ingemar, F. D.**, Docent, Lektor, f. 03; Berzeliig. 23 (J). Rt 16 66 67.
Suppl. i styr. f. Kjellbergsskolan. ... 179
- E.**
- Ebeling, Carl Herman Teodor**, Ingenjör, f. 07; Stuartsg. 8 (J). Rt 18 19 99.
Suppl. f. ordf. i 7:e pens.-distr. ... 256
- Eckert, Knut Henrik**, Köpman, f. 79; Uddevalla. *
°Suppl. i styr. f. Styrös kustsanatorium 363
- Edbäck, Göthe Karl Edvard Valter**, Tekniker, f. 10; Kristinehöjds. 13 (O). Rt 16 63 81.
Suppl. i 46:e tax.-distr. 32
- Edén, Claës Adolf**, Revisor, f. 08; Pontus Wiknersg. 12 (J). Rt 16 31 14.
°Revisor f. Göteborgssystemet 299
- Edgren, Gustaf Adolf**, Handlande, f. 88; Aschebergsg. 40 A (V). Rt 13 56 90.
*Led. i Vasa kyrkoråd 436
- Edsand, Evald Amandus**, Hallförmän, f. 96; Danska vägen 73 (O). Rt 15 53 27.
Led. i torg- o. slakthusstyrelsen ... 156
- Edström, Walter Simon**, Direktör, f. 91; V. Rydbergsg. 33 (J). Rt 16 48 43.
Kassaf. i styr. f. gas- o. elverken. 105
- Eduards, Albert Julius**, Civilingenjör, f. 75; Volrat Thamsg. 5 B (J). Rt 18 55 02.
Suppl. i styr. f. Keillers park. 205
Led. i gatuberedningen f. L. och Ö. 274
Huvudman i fast-äg. sparbank 298
- Ek, Artur Georg**, Metallarbetare, f. 03; Oljekvarnsg. 22. (C J).
Suppl. i inskrivningsnämnd 289
- Ekberg, Bror Kristian**, Handelsarbetare, f. 94; Märten Krakows. 14.
°Led. i skollnämnd 165
Led. i 4:e pens.-distr. 255
*Led. i Kristine kyrkoråd 427

- Ekberg, O v e** Johan, Kursföreståndare, f. 96; Amiralitetssg. 11 A (C J). Rt 14 36 77.
Led. i fattigvårdsstyr. m. m. 210, 213, 214
Led. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet. 239
Ordf. i styr. f. natthärbärgena 244
Led. i ber. f. nya natthärbärgen. 275
- Ekeberg, G u s t a v** Manfred, Folk-skollärare, f. 92; Hedåsg. 5 (V). Rt 18 08 76.
Led. i 28:e tax.-distr. 27
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
Suppl. f. ordf. o. led. i 8:e pens.-distr. 256
Led. i ber. f. nybyggn. t. Vasa flicksk. 274
Revisor f. Maj:s lärov. byggnadsfond 311
- Eklund, E s t e r** Alfrida, Fru, f. 98; Bräcke 6544 (L).
Led. i styr. f. småbarnsskolorna. 186
- Eklund, E r i k** H e n r y, Avdelningschef, f. 98; Skårgsg. 81 (O). Rt 16 62 00.
Led. i 16:e tax.-distr. 23
- Ekman, B r i t a**, Fru, f. 96; Dicksonsg. 10 (J). Rt 18 19 70.
°Led. i centralrådet f. barnavård. 228
- Ekman, H ä k a n**, Direktör, f. 89; Dicksonsg. 10 (J). Rt 18 19 70.
Suppl. i kristidsnämnden 265
Led. i styr. f. högskolan 302
°v. Ordf. i styr. f. prakt. hushållsskolan 343
Suppl. f. kassaf. i Gbg:s sjukhem. 359
- Ekman, C a r l** J o s e f, Direktör, f. 70; Aschebergsg. 27 (V). Rt 11 35 85.
Huvudman i Gbg:s sparbank. 297
Ordf. i styr. f. Broströmska stiftelsen 394
- Ekman, C a r l** Johan Jakob Emil, Konsul, Direktör, f. 83; Vasapl. 8 (D). Rt 11 03 03.
Suppl. f. bisittare vid dispasschmål. . . 13
Suppl. i O. o. C. Wijks fond. 327
Suppl. f. kassaf. f. Carlanderska sjukh. 359
Ordf. o. kassaf. f. Louise Ekman's don. 366
Ordf. i pens.-inr. f. äldr. tjänare . . . 375
- Ekman, C l a e s** Emil Percival, Konsul, Direktör, f. 98; Humlegårdsg. 8 (O). Rt 16 02 29.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål 13
- Ekman, S i g n** h i l d, Gymnastikdirektör, f. 87; Johannebergsg. 28 (J). Rt 16 51 87.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor 186
- Ekman, S v e n** Ragnar Daniel, Kontorsskrivare, f. 97; Haga Kyrkog. 8 (V). Rt 11 24 41.
°Kronoombud i 21:a tax.-distr. 25
- Ekstedt, A s t r i d** Elisabeth Åkesson-, Folkskollärarinna, Fru, f. 90; Kronhjärtsg. 4 (O). Rt 16 62 27.
Led. i De blindas fören. Hoppet 377
Led. i styr. f. Clasefonden 388
- Ekstrand, C a r l** Theodor, f. d. Hallmästare, f. 75; Sanatorieg. 10 D (G). Rt 15 00 90.
Led. i 26:e tax.-distr. 26
- Ekstrand, K n u t** Martin Julius, Guldsmed, f. 13; Jakobsdalsg. 3 (O). Suppl. i 48:e tax.-distr. 32
- Ekström, G u s t a f** H a r a l d, Landskanslist, f. 12; G. Varvsv. 3 (C J). Rt 14 12 27.
°Ordf. i 51:a tax.-distr. 33
°Ordf. i 9:e fastighetstax.-distr. 36
- Ekström, E r n s t** O l o f, J. K., Andre magistratsnotarie, f. 97; Topeliusg. 1 (O). Rt 18 34 06.
°Ordf. i 11:e tax.-distr. 22
°Ordf. i 5:e fastighetstax.-distr. 35
- Elander, E l i s** Hilding G ö s t a, J. K., e. o. Notarie h. rådhusrätten, f. 12; Burggrevepl. 1 (K). Rt 15 10 00.
°Kronoombud i 47:e tax.-distr. 32
- Eldén, E s k i l** Ferdinand, Typograf, f. 94; Mossg. 2 (J). Rt 11 29 89.
Led. i 3:e pens.-distr. 254
- Eliason, E l i a s s o n**.
- Eliasson, M a r t i n** E n o c h, Förman, f. 87; Engelbrektsg. 37 (V). Rt 18 13 77.
°Led. i centralrådet f. barnavård. 228
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i Vasa kyrkoråd 436
- Eliasson, E l i s** H j a l m a r A l a r i k, Metallarbetare, f. 96; Hagens stationsv. 32, Nya Varvet (V F). Rt 29 08 79.
Led. i 10:e fastighetstax.-distr. 36
- Eliasson, K a r i n** Gunborg, Sömmerska, f. 15; Landala Långg. 33 (J). Rt 13 58 46.
Rev.-suppl. f. Mjölkdroppen 338
- Eliasson, T o r** Hjalmar Valentin, Typograf, f. 18; Assmundsg. 5 (O). Rt 18 23 91.
Revisor f. konserthuset 331
- Eliason, F r a n k** Rickard W a l l e n t i n, Uppbördsman, f. 92; Assmundsg. 5 (O). Rt 18 23 91.
°Delegerad f. fackarbetsförmedling . . 263
- Elmén, B r i t a** Dagmar, Distriktsinspektis, f. 00; Lasarettsg. 5 (D). Rt 11 42 58.
Rev.-suppl. f. natthärbärgena 244
- Elmgren, J o h n** Kristian Gustaf, F. D., Professor, f. 04; Arsenalsg. 8 (D). Rt 13 11 91.
°Led. i terminsavgiftsnämnd 177
°Led. i styr. f. förskoleseminariet. . . . 184

- Elmgren-Warberg**, Olof, Komminister, f. 91; Prinsg. 3 (O F).
Rt 14 65 24.
°Led. i skolnämnd..... 168
*v. Ordf. i kyrkostämman (O. F.)..... 431
*Led. i O. F:s kyrkoråd..... 432
- Elmgren-Warberg**, Yrsa Ingun Maria, Fru, f. 08; Prinsg. 3 (O F).
Rt 14 65 24.
Led. i 8:e pens.-distr..... 256
Led. i pens.-inr. f. äldr. tjänare..... 375
- Elofsson**, Carl Alfred, Järnhandlande, f. 98; Slotsskogsg. 46 (C J).
Rt 14 62 36.
Revisor f. svenska mässan..... 295
- Elvhed**, Viktor Sigurd, Diakon, f. 97; Ekedalsg. 13 (C J). Rt 14 25 25.
Suppl. i 33:e tax.-distr. 28
- Elwien**, Folke Manfred, Kriminalkonstapel, f. 14; Redbergsv. 13 A (O).
Rt 15 81 82.
Suppl. i 46:e tax.-distr. 32
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 36
Rev.-suppl. f. O. o. C. Wijks fond. 327
- Emanuelsson**, Ida Amalia (A my), Fru, f. 88; Krukmakareg. 4 (C J).
Rt 14 63 18.
Suppl. i 11:e pens.-distr. 257
Rev.-suppl. f. Nordgården..... 322
- Enander**, John Arthur, Komminister, f. 06; Vidkärrsg. 34 (G).
Rt 15 44 20.
°Led. i barn- o. ungdomsråd .. 226, 227
Rev.-suppl. f. Rexius minnes barnkol. 357
- Enander**, Leonard Emanuel, Uppbördsinspektör, f. 83; E. Dahlbergsg. 46 (V). Rt 11 53 01.
°Kronoombud i 27:e tax.-distr..... 26
- Eneroth**, Tore, J. K., Assessor, f. 98; Paskbergsg. 9 (O). Rt 16 28 61.
°Ordf. i 38:e tax.-distr..... 29
- Engberg**, Karl Gunnar, Civilingenjör, Direktör, f. 84; V. Rydbergsg. 15 (J). Rt 18 51 93.
Huvudman i Gbg:s sparbank..... 297
- Engblad**, Augusta Vincentia, Fru, f. 93; Karl Gustafsg. 57 (J).
Rt 11 19 91.
Suppl. i 40:e tax.-distr. 30
Led. i Vasa kommunala flickskola.. 178
Led. i styr. f. sjuksk. pens.-fond.... 376
*Suppl. i Johannebergs kyrkoråd.... 437
- Engblad**, Carl Torsten Sigurd Einar, Fabrikör, f. 95; Dicksonsg. 2 (J).
Rt 16 09 17.
Suppl. i fattigvårdsstyrelsen..... 211
- Engdahl**, Anna, Fru, f. 95; Linnég. 62 (A). Rt 14 42 99.
Revisor f. De blindas för. Hoppet.... 377
- Engdahl**, August Herman, Folkskollärare, f. 93; Ånggårdsg. 25 (A).
Rt 11 58 48.
*Suppl. i Annedals kyrkoråd..... 435
- Engelbrektsson**, Anton Algot, Mättningsman, f. 92; Borgmästareg. 6 (G).
Rt 15 66 80.
Led. i ber. f. småindustrier m. m.... 274
- Engerbeck**, Francis Viktoria, Folkskollärrinna, Fru, f. 97; Olof Skötkonungsg. 41 (O). Rt 16 34 43.
°Suppl. i stift. inackorderingshemmet 236
- Enggren**, Gunvor Maria Christina, Fröken, f. 16; Karl Gustafsg. 38 (V).
Rt 13 34 99.
Revisor f. N. Allég:s barnträdgård.. 349
- Engkvist**, Henning Erhard, Överlärare, f. 94; Lillkulleg. 16 (O).
Rt 16 43 78.
Suppl. i 8:e fastighetstax.-distr. 34
Skr. i styr. f. skolh. o. hemskolan.. 237
Led. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet 239
Led. i lokalstyr. f. flickläroverket .. 312
- Englund**, Carl Gustaf Oskar, Intendent, f. 00; S:t Sigfridsg. 69 (O).
Rt 18 28 86.
Led. i drätselkammarens II avd. ... 75
Led. i styr. f. O. o. C. Wijks stiftelse.. 394
- Engman**, Åke, Kontorist, f. 08; Prinsg. 8 (O F). Rt 14 31 71.
*Led. i O. F:s kyrkoråd..... 432
- Engstrand**, Dagmar Henrietta, Fru, f. 09; V. Rydbergsg. 34 (J).
Rt 16 24 73.
Led. i 13:e pens.-distr. 258
Rev.-suppl. f. nya elementarlärov... 316
Revisor f. prakt. hushållssk:s barnkr. 343
- Engstrand**, Rolf Johan, J. K., f. 05; V. Rydbergsg. 34 (J). Rt 16 24 73.
°Ordf. i 16:e tax.-distr. 23
Suppl. i 1:a fastighetstax.-distr. 34
Kassaf. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet 239
Rev.-suppl. f. nykterhetsnämnden.. 243
- Engström**, Algot Edvin, Typograf, f. 90; 3:e Långgatan 35 (O F).
Rt 14 75 71.
Suppl. i polisnämnden..... 53
Led. i styr. f. Renströmska badanst. 152
- Engström**, Evald, Rörarbetare, f. 14; Klampareg. 31 (M).
Rev.-suppl. f. De lungsjukes vänner 361
- Engström**, Carl Mårten, Kapten, Assuranstjänsteman, f. 94; Folkungag. 6 B (K). Rt 15 97 25.
Ordf. i 5:e pens.-distr..... 255
- Engström**, Sigrid Ingeborg, e.o. Barnvårdsman, Fru, f. 97; Fjällg. 3 (O F). Rt 14 78 63.
Stadsfullmäktig..... 60

- Led. i civilförsvarsnämnden 267
 Led. i valkommittén 271
 Led. i ber. f. vänthem åt mödrar 275
 Led. i ber. f. partiellt arbetsföra 276
 Led. i kom. f. semesterherm åt husm. 276
 Ordf. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277
 Suppl. i styr. f. sjömanshemmet 402
- Envall, Walborg** Karola, Sjuksköterska, f. 05; Sahlgrenska sjukhuset. Rt 17 20 80.
 °Led. i styr. f. sjuksköterskebyrån .. 135
- Ericson, Ericsson, Erikson, Eriksson.**
- Eriksson, Anna** Josefina, Fru, f. 94; Partille.
 °Led. i barn- o. ungdomsråd .. 226, 227
- Eriksson, Johan August**, Avdelningsföreståndare, f. 75; Viktor Rydbergsg. 34 (J). Rt 18 55 40.
 Bisittare vid handelsmål 13
 v. Ordf. i handels- o. sjöfartsnämnden 91
- Erikson, Birger** Kristian, Juvelerare, f. 90; Stävhoppareg. 5A (O). Rt 19 15 58.
 Suppl. f. bisittare v. handelsmål 13
 Kassaf. i styr. f. Cederskogs don. . . 389
- Eriksson, David** Andreas, Kommunalarbetare, f. 06; Sjömansg. 8 (O F).
 Led. i familjebidragsnämnden 266
- Eriksson, John Axel Edvin**, Chaufför, f. 83; Fridhem 3, Längedrag (V F). Rt 29 18 12.
 *Suppl. i pastoratskyrkorådet 443
- Eriksson, Erik** Andreas, Bitr. kamrerare h. kungl. medicinalstyr., f. 91; Stockholm.
 °Revisor f. Styrös kustsanatorium 363
 °Revisor f. vanförestalten 365
- Ericsson, Carl Eric**, Direktör, f. 82; Stockholm.
 Led. av riksdagens I:a kammare 54
- Eriksson, Erik** Olin, Chaufför, f. 88; Hammarhöjd 2, Näset. Rt 28 28 23.
 Led. i 51:a tax.-distr. 33
 Led. i 9:e fastighetstax.-distr. 36
 Led. i 15:e pens.-distr. 258
- Eriksson, Erlend** Adolf, Metallarbetare, f. 08; Eldareg. 18 (O F). Rt 14 47 40.
 Rev.-suppl. f. kont.-f:s resestip.-fond 323
- Eriksson, Gustaf** Gunnar, Bankkamrer, f. 03; Dingle.
 °Rev.-suppl. f. Stretered 379
- Eriksson, Johan**, Fabrikschef, f. 83; Riddareg. 15 (G). Rt 15 30 89.
 Led. i 9:e tax.-distr. 21
 Suppl. i torg- o. slakthusstyrelsen .. 156
- Eriksson, Johannes**, Byggmästare, f. 86; Kärralundsg. 39 (O). Rt 19 32 43.
 Suppl. i 3:e fastighetstax.-distr. 34
- Ericson, Knut** Arvid Leonard, Kommunalarbetare, f. 03; Birger Jarlsg. 8 (C J). Rt 14 22 13.
 Suppl. i styr. f. idrottsplatserna 208
- Ericsson, Majken** Irene, Fru, f. 19; Hjorthagsg. 10 (M).
 Suppl. i styr. f. E. Wijks stiftelse .. 397
- Eriksson, Nils Einar**, Arkitekt, f. 99; Brödrag. 38 (O). Rt 16 55 40.
 Led. i byggnadsnämnden 79
- Ericsson, Obadja Olof**, Tullkontorist, f. 85; Standarg. 15 (C J). Rt 14 93 60.
 Led. i folkskolestyrelsen 162
 Suppl. i styr. f. Kjellbergskaflickskolan 179
 Led. i styr. f. stadsbiblioteket 194
- Eriksson, Sven** Ragnar, Kommunist, f. 06; Sprängkullsg. 5 (H). Rt 13 14 75.
 *v. Ordf. i kyrkostämman (H) 429
 *Led. i Haga kyrkoråd 430
- Ericsson, Sten Egon** Vilhelm, Folkskollärare, f. 06; Redbergsv. 5 (O). Rt 15 16 81.
 °Led. i barn- o. ungdomsråd m. m. 226, 227
- Ericson, Sigfrid**, Arkitekt, Rektor, f. 79; S. Vägen 36 (J). Rt 16 12 96.
 °Led. i styr. f. slöjdföreningens skola 191
 °Led. i styr. f. Röhsska museet 199
 °Led. i kult.-h. museets nämnd m. m. 201, 202
- Ericson, Sven** Hjalmar Emanuel, Verkmästare, f. 00; Älvsborgsplan 5, uppg. L (C J). Rt 14 32 14.
 Stadsfullmäktig 60
 Led. i stadskollegiet 64
 Led. i drätselkamm. I avd. m. m. 69, 74, 84
 °Ordf. i löne- och tjänstenämnden 88
 Ordf. i gatu- o. vägförvaltningen 93
 Led. i styr. f. vattenverket m. m. . . . 96, 97
 Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvalt. 273
 °Led. i styr. f. Gbgs bostadsföretag .. 405
- Essén, Jarl Åke** Gudmund, Mantalsassistent, f. 90; Topeliusg. 3 (O). Rt 16 28 58.
 °Kronoombud i 35:e tax.-distr. 28
- Ewergårdh, Ivar** Adolf, Stationskriver, f. 97; Kyrkåsg. 12 (G). Rt 15 63 90.
 Suppl. i 24:e tax.-distr. 26
 Suppl. i styr. f. sjuksk:s pens.-fond. . 376
- Ewerth-Kjellgren, Greta** Georgina, Fru, f. 09; Linnég. 11 (O F). Rt 12 02 31.
 Rev.-suppl. f. arbetshemmet i H. . . . 220
 Revisor f. sjuksköterskehmet 399

F.

- Fagerberg, John Artur**, Förrädsföreståndare, f. 98; Birger Jarlsg. 18 (C J).
Rt 14 91 57.
Stadsfullmäktig 59
Led. i stadskollegiet 64
Ordf. i drätselk. II avd. m. m. 67, 74, 77
Ordf. i spärvägsstyrelsen 114
Led. i civilförsvarsnämnden 267
Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvaltn. 273
- Fagerström, Viola Alfrida**, Fru, f. 03; Karl Gustafsg. 19 (V).
Rt 11 02 74.
Suppl. i 3:e pens.-distr. 255
Revisor f. Broströmska sjukhemmet. . 364
- Falck, Nils Christian Georg August**, f. d. Rådman, f. 74; Långdrag. Rt 29 11 78.
°Ordf. i byggnadsnämnden 79
- Fallenius, Carl Albert**, Konsul, Direktör, f. 05; Kungsporsav. 30 (V).
Rt 16 51 99.
Rev.-suppl. f. sjöfartsmuseet 204
- Fast, Carl Gustaf Magnus**, Handlande, f. 93; Danska vägen 44 (O).
Rt 16 92 02.
°Suppl. f. ordf. i 1:a pens.-distr. 254
- Faxén, Nils, M. D.**, Överläkare, f. 97; Viktoriag. 15 (V). Rt 13 59 55.
Led. i sjukhusdirektionen m. m. 126. 135
°v. Ordf. i mödrhjälpsnämnden 240
- Fehn, Ludvig**, Disponent, f. 10; Lerum. Rt 692.
*Rev.-suppl. f. kyrkonämnden m. m. . 422
- Fernberg, Egon Isidor**, Trafikförman, f. 97; Sofiag. 52 (G). Rt 15 09 39.
Led. i 9:e tax.-distr. 21
Kassaf. i arbetslöshetsnämnden m. m. 260^a
Led. i lokalstyr. f. ö. realskolan. 313
- Fihn, Erik Wendel**, Metallarbetare, f. 19; Tomteg. 8 (O).
Rev.-suppl. f. Lindbergs don. 325
- Floden, Carl Evald Ragnar**, Ombudsman, f. 05; Nordhemsg. 71 (O F).
Rt 14 74 06.
Stadsfullmäktig 59
Led. i löne- o. tjänstenämnden 88
Suppl. i hamnstyrelsen 99
°Suppl. i länsarbetsnämnden 262
Led. i valkommittén 271
Led. i hamnarbetsberedn. 277
- Fogelström, Oskar Valdemar**, Verkstadsarbetare, f. 10; Londong. 70 C.
Led. i ber. f. småindustrier m. m. . 274
- Fontell, Ernst, J. K.**, Polismästare, f. 90; Olof Wijksq. 1 (J). Rt »polisen» eller 17 22 60.
°Ordf. i styr. f. polisskolan 51
°Led. i hälsovårdsnämnden 117
- Fornander, Ernst Gustaf (Gösta)**, Hyresintendent, f. 87; Oxhagsg. 24 (C J). Rt 14 27 58.
Led. i 4:e tax.-distr. 20
- Forselius, Carl Olof, M. L.**, Prosektor, f. 80; Engelbrektsq. 41 (V).
Rt 18 23 42.
Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvaltn. 273
Led. i styr. f. högskolan 302
- Forsell, Gustaf Herbert Gregori**, Riksbankskassör, f. 85; Danska vägen 26 (O). Rt 18 23 85.
Suppl. i 13:e pens.-distr. 258
- Forsgren, Gunnar Verner Daniel**, Handlande, f. 01; Rambergsv. 27A (L).
Rt 22 32 82.
Revisor f. drätselkammaren 69
*Kyrkofullmäktig 420
- Forslund, Sven Elof**, Metallarbetare, f. 12; Carl Johansg. 58 (C J).
Rt 14 61 28.
°Suppl. i 5:e fattigvårdsdistr. 214
Revisor f. kristidsnämnden 265
Huvudman i Göteborgs sparbank. 297
- Forsenius, John Albert**, Byggnadsingenjör, f. 89; Carlanderspl. 6 (J).
Rt 16 25 45.
Suppl. i 2:a fastighetstax.-distr. 34
- Frankenberg, John Evert Konrad**, Inspektör, f. 00; Frölundag. 92 B (A).
Rt 11 94 47.
Stadsfullmäktig 59
Ordf. i sjukhusdirektionen m. m. 126, 127
v. Ordf. i styr. f. idrottsplatserna .. 208^a
Ordf. i hamnarbetsberedn. 277
Suppl. i styr. f. tomträttskassan. 298
Led. i styr. f. J. Lindströms stiftelse 401
- Franklin, Algot Mauritz**, Hamnarbetare, f. 78; Strandridareg. 12 (C J).
Rt 14 76 83.
Led. i hamnstyrelsen 99
Led. i styr. f. Broströmska stiftelsen 394
- Fransson, Erik Janne**, Ombudsman, f. 91; Sävenäsg. 1 A (G). Rt 15 50 47.
Revisor f. hälsovårdsnämnden 117
Revisor f. sjukhusdirektionen 126
- Fransson, Laurin Evald**, Folkskollärare, f. 07; Strandridareg. 18 (C J).
Rt 12 74 21.
v. Sekr. i styr. f. skolh. o. hemskolan 238
Revisor f. Vasa lärov:s byggnadsfond 311
- Franzén, Erik Gottfrid**, Folkskollärare, f. 09; Norströmshg. 6 (G).
Rt 15 25 05.
Rev.-suppl. f. nykterhetsordn. studiec. 321

- Franzén, Karl Torsten Mikael**, Lagerbiträde, f. 87; Stockholmsg. 40 (G).
Rt 15 65 94.
Led. i 19:e tax.-distr. 24
Suppl. i 4:e pens.-distr. 255
- Fredén, Ingar Anna Sofia**, Fru, f. 98; Daltorpsg. 16 (O). Rt 18 00 48.
Rev.-suppl. f. Morgonsol. 348
- Fredén, Johan Torsten Einar**, Bokhållare, f. 87; Eklandag. 10 (J).
Rt 16 75 53.
Led. i ber. f. avk. av pens.-avg. 39
- Fredman, Anders Gustaf**, Poliskonstapel, f. 90; Stavstigen 13 (L).
Rt 22 03 83.
Led. i 22:a tax.-distr. 25
°Led. i skolnämnd 169
v. Ordf. i barnav.-n. m. m. 224, 225^a, 227
°Led. i centralrådet f. barnavård 228
°Suppl. i stift. inackorderingshemmet
Led. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet .. 239
Led. i styr. f. Västkusthemmet 374
- Fredman, Knut Oscar**, Kriminalkonstapel, f. 93; Brämareg. 12 (L).
Rt 22 49 10.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. .. 38
- Fredriksson, Alice Konstantia**, Fru, f. 89; Frölundag. 4 (A). Rt 11 89 11.
Revisor f. Annedals studiecirkel.... 321
Revisor f. fören. Daghem. 340
- Fredriksson, Carl Fritz**, f. d. Överlärare, f. 71; Olivedalsg. 29 (O F).
Rt 14 14 31.
°Medlare i äktenskapstvister 282
- Fredriksson, Otto**, Stationskarl, f. 95; Västgöttag. 5 (V).
Suppl. i 2:a pens.-distr. 254
- Fredriksson, Sven Adolf**, Assistent å arbetsförmidl., f. 05; Londong. 68 A (L). Rt 22 02 54.
Stadsfullmäktig 59
Led. i hälsovårdsnämnden 117
Ordf. i 9:e pens.-distr. 256
Led. i perm. pilsnerdricksberedn. .. 272
Led. i gatuberedn. f. L. o. Ö. 274
Led. i hamnarbetsberedn. 277
- Fredriksson, Viktor Adolf**, Folkskolinspektör, f. 92; Frölundag. 4 (A).
Rt 11 89 11.
Led. i barnavårdsn. m. m. ... 224, 225, 226
°Led. i styr. f. Gårda skolbarnshem .. 353
*Kyrkofullmäktig 420
- Freeman, Carl Ernst Theodor**, F. K., Kommminister, f. 93; Linnég. 72—74 (A). Rt 11 27 44.
Suppl. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket 310
*v. Ordf. i kyrkostämman (A)..... 434
*Led. i Annedals kyrkoråd. 434
- Friberg, Herbert Vilhelm**, Verk-
mästare, f. 98; Körsbärsg. 16 (L).
Rt 22 04 06.
Suppl. i styr. f. vattenverket..... 96
Led. i folkskolestyrelsen m. m. 162, 163^a
- Friberger, Erik Georg**, Länsarkitekt,
f. 89; Daltorpsg. 19 (O). Rt 16 66 19.
°Led. i konstmuseets nämnd 202
- Frick, Ernst Otto Manfred**, J. K.,
f. d. Rådman, f. 72; Föreningsg. 34 (V). Rt 13 57 92.
*Ordf. i Kristine gemens. nämnd.... 427
- Fridén, Johannes Reinhold**, Hand-
lande, f. 77; Olof Skötkonungsg. 51 (O).
Rt 16 51 61.
Suppl. i 47:e tax.-distr. 32
Suppl. i styr. f. Clasefonden 388
- von Friesen, Otto Bertil**, M. L.,
Prakt. läkare, f. 01; Linnég. 62 (A).
Rt 14 43 53.
Led. av riksdagens 2:a kammare.... 55
Skr. i styr. f. L. Ekmans don. ... 366
Ordf. i styr. f. sjuksk. pens.-fond 376
- Frimann-Claussen, Björn George**,
Civilekonom, f. 19; Lemansg. 10 (J).
Rt 16 28 92.
Rev.-suppl. f. Broströmska sjukh... 364
- Frostenson, Pontus Robert** Manasse,
Lokförare, f. 92; Poppelmansg. 11 (G).
Rt 15 98 36.
Suppl. i 25:e tax.-distr. 26
Rev.-suppl. f. ö. realsk. byggnadsfond 313
- Frändberg, Daniel (D a n)**, Ingenjör,
f. 91; Torild Wulffsg. 43 (A).
Rt 11 37 14.
°Led. i 8:e fastighetstax.-distr. 35
°Led. i styr. f. småbarnsskolorna 186
- Frändberg, Anna Greta**, Kassörska,
f. 15; Gustafsg. 66 (G). Rt 15 38 21.
Rev.-suppl. f. Keillers park. 205
Rev.-suppl. f. Annedals barnabo 346
- Frändberg, Elin Maria**, Kontorist,
f. 16; Gustafsg. 66 (G). Rt 15 38 21.
Revisor f. barnavårdsnämnden 225
- Frändberg, Carl Henrik Rudolf**,
Handlande, f. 91; Gustavsg. 66 (G).
Rt 15 38 21.
Led. i 8:e tax.-distr. 21
Kassaf. i fattigvårdsstyrelsen 210
Suppl. i nykterhetsnämnden 243
Revisor f. arbetslöshetsnämnden.... 260
Kassaf. i styr. f. Västkusthemmet .. 374
- Furberg, Karl Georg**, Diakon, f. 94;
Stigbergsg. 1 (M). Rt 14 03 88.
*Led. i Masthuggs kyrkoråd 431.

G.

- Gabrielson, Karl Ivar, Lagerchef,** f. 89; Friggag. 25 A (K). Rt 19 28 21.
Led. i 13:e tax.-distr. 23
- Gangby, Harald Henry, Bokhandelsmedhjälpare, f. 04; Chalmersg. 22 (V).** Rt 18 54 60.
*Led. i Vasa kyrkoråd 436
- Gardler, Fredrik, J. K., Byråchef,** f. 88; Arkivg. 12 (V). Rt 16 26 74.
Ersättare f. överförmyndare 14
- Gardtman, Gustaf Verner Fritiof,** Elektriker, f. 06; Odinsg. 24 (K). Rt 15 12 83.
Suppl. i styr. f. Renströmska fonden.. 326
- Gedda, Sven Erik Emanuel, M. L., Barnhygieniker o. skolöverläkare,** f. 96; Skårgs. 19 (O). Rt 16 59 46.
°Led. i barnbespis arbetsutskott 164
°Led. i styr. f. förskoleseminariet 184
Suppl. i barnavårdsnämnden m. m. ... 225*
°Led. i centralrådet f. barnavård ... 228*
°Led. i styr. f. Mjölkdroppen 338
°Led. i styr. f. skollovskolonierna 354
- Gedda, Nils Ragnar, Handlande,** f. 76; Vasag. 46 (D). Rt 16 58 76.
Ordf. i styr. f. Ida Jonssons minne.... 389
- Gelander, Knut Anders Ragnar,** Tulluppsyningsman, f. 04; Solgårdsg. 4 C (O). Rt 16 89 32.
Revisor f. vattenverket 96
Led. i styr. f. teaterfonden 332
- Gellerstam, Knut Arvid, Kommunnister,** f. 95; Anders Mattssonsg. 35 (G). Rt 26 10 65.
*v. Ordf. i kyrkostämman (G) 428
*Led. i Gamlestads kyrkoråd 428
- Genberg, Karl Sigurd, Fabriksföreståndare,** f. 87; Färjenäs stadsäg. 533 (L). Rt 22 05 61.
Suppl. i 22:a tax.-distr. 25
- Genell, Hedvig Karin Hillevi, Fru,** f. 08; Kjellbergsg. 6 (J). Rt 16 82 91.
Led. i styr. f. Lindeqvists donationer 386
- Gillberg, Georg Albert, Bagare,** f. 96; Hantverkareg. 4 (J). Rt 11 43 59.
Led. i 12:e tax.-distr. 22
°Led. i skolnämnd 164
°Led. i 3:e fattigvårdsdistr. 214
- Gillberg, Nanna-Brita Margit, D. S. I., Reseinspektör,** f. 03; Föreningsg. 6 (V). Rt 13 43 13.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 227
°Suppl. i stift. inackorderingshemmet 236
- Glimstedt, Viktor Einar, J. K., Direktör,** f. 87; S. Vägen 59 (J). Rt 16 92 82.
Led. i ber. f. småindustrier m. fl. 274
- Gottowt, Nils, Redaktör,** f. 04; Barrskogsg. 8 (O). Rt 15 76 95.
Led. i styr. f. Gbgs museum 200
- Graf, Rune, Svetsare,** f. 07; Kastellg. 4.
Revisor f. drätselkammaren 69
Revisor f. folkskolestyrelsen 162
- Grafström, Helga Elisabeth, Folk-skollärarynna, Fru,** f. 90; Storg. 35 (D). Rt 11 66 47.
Rev.-suppl. f. inackorderingshemmet 236
Revisor f. Ekedalens barnhem 346
Rev. f. Kungsladugårds barnträdgård v. Ordf. i styr. f. Lindeqvists donation 386
- Grafström-Fagring, Inga-Brita,** Musikdirektör, Fru, f. 12; V. Rydbergsg. 34 (J). Rt 16 94 93.
Rev.-suppl. f. orkesterföreningen .. 330
- Gran, Carl Emil, Handlande,** f. 79; Haga Nyg. 8 (H). Rt 13 95 25.
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i kyrkonämnden 423
*Led. i Haga kyrkoråd 429
- Granath, Elmer Alfred, Kvarnarbetare,** f. 04; Ceresg. 29 (L). Rt 22 09 81.
Suppl. i 8:e tax.-distr. 21
- Granberg, Tage Oscar Emanuel,** Affärsbiträde, f. 85; Småstuguvägen 67 (O). Rt 26 05 48.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 39
- Grankvist, Karl Adolf, Posttjänsteman,** f. 84; Parmmätareg. 7 (L). Rt 22 46 12.
Led. i 9:e pens.-distr. 256
Suppl. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk ... 311
Kassaf. i Wahlqvist-Andahls stiftelse 397
- Grapengiesser, Bengt, J. K., Sekr. h. sjukhusdir.,** f. 98; Långasl. 15 (O). Rt 16 44 66.
°Kronoombud i 30:e tax.-distr. 27
- Gredin, John Vilhelm, Förrädsförvaltare,** f. 88; Kristinehöjdsg. 9 (O). Rt 16 84 51.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
- Gregorsson, Johan Erik Wilhelm,** Korrespondent, f. 97; Jakobsdalsg. 5 (O). Rt 16 23 31.
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
Revisor f. Gbgs dist. idrottsförbund 337
Rev.-suppl. f. E. Dicksons stiftelse ... 396
- Grönvall, Nils Johan, Brandchef,** f. 97; 4:e Långg. 5 (O F). Rt 14 30 55.
Suppl. i 30:e tax.-distr. 27
Led. i styr. f. Renströmska badanst... 152
- Gulin, Sven Martin, Köpman,** f. 00; Torild Wulffsg. 20 (A). Rt 11 10 91.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål.... 13
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i sjukhusdirektionen 126

- Revisor f. yrkesskolorna 189
 Suppl. i familjebidragsnämnden 266
 v. Ordf. i valkommittén 271
 Suppl. i styr. f. I. o. K. Marks stift. .. 395
- Gullstrand, Nils Oskar**, Kvarnarbetare, f. 11; Mariero 19, Färjest. (L).
 Rt 22 45 24.
 *Led. i Lundby kyrkoråd 439
- Gunne, Bengt Johannes**, Landskontorist, f. 90; Olivedalsg. 24 (O F).
 Rt 14 75 23.
 °Ordf. i 29:e tax.-distr. 27
- Gunne, Erik Ragnar**, Ombudsman, f. 18; Kommendörsg. 28 (C J).
 Rt 14 13 88.
 Rev.-suppl. f. samskolan 317
 Revisor f. I. o. K. Marks stiftelse .. 395
- Gunne, Sigbritt Anna Elisabet**, Fru, f. 12; Allm. vägen 34 (C J).
 Rt 14 61 61.
 °Led. i skolnämnd 168
- Gunne, Stig Elof**, Kontorsskrivare, f. 12; Allm. vägen 34 (C J).
 Rt 14 61 61.
 °Kronoombud i 37:e tax.-distr. 29
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
 Stadsfullmäktig 59
 Led. i fattigvårdsstyrelsen 210
 Suppl. i valkommittén 271
- Gunter, Josef Wilhelm**, Överlärare, f. 90; Jonsered. Rt 41.
 °Suppl. i domkapitlet 410
- Gustafson, Gustafsson, Gustavson, Gustavsson.**
- Gustafsson, Gustaf Albert**, Byggnadsingenjör, f. 91; Geijersg. 3 A (V).
 Rt 16 49 50.
 Stadsfullmäktig 59
 v. Ordf. i drätselk:s I avd. m. m. 69, 74, 84
 Led. i kom. f. semesterhem åt husm. 276
 God man vid laga skifte 287
 °v. Ordf. i stift. bostäder åt blinda .. 406
- Gustafsson, Albert Natanael**, Tulluppsyningsman, f. 99; Älghagsg. 3 (M). Rt 14 05 58.
 Led. i folkskolestyrelsen 162
 Led. i nykterhetsnämnden 243
 Suppl. i 10:e pens.-distr. 257
- Gustafson, Alice Anna Kristina**, Lärarinna, f. 04; Haga Kyrkog. 20 (V). Rt 11 04 26.
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 226
- Gustafsson, Karl Oskar Allan**, Metallarbetare, f. 08; O. Spannmålg. 2 C.
 Rt 11 82 05.
 Rev.-suppl. f. vanförestalten 365
- Gustavson, Alma Sofia**, Fru, f. 86; Vadmansg. 15 (V). Rt 18 02 43.
 Led. i Maj:s kommunala flickskola . 177
 Suppl. i styr. f. rättshjälpsanstalten 245
 Suppl. i 11:e pens.-distr. 257
 Led. i styr. f. Styr-sö kustsanatorium 362
 Revisor f. Hospits f. kvinnor 400
- Gustafsson, Anders**, Orgelbyggare, f. 75; Kastellg. 13 (A). Rt 11 44 07.
 *Kyrkofullmäktig 420
 *Led. i kyrkofullm:s valkommitté 421
 *Suppl. i kyrkonämnden 423
 *Led. i Annedals kyrkoråd 434
- Gustavson, Arvid Viktor**, Cementarbetare, f. 93; Ankarg. 18 (C J).
 Rt 14 52 08.
 Revisor f. spårvägsstyrelsen 114
 Revisor f. Renströmska badanst. 152
 °Led. i skolnämnd 168
 Led. i styr. f. J. Lindströms stiftelse 401
- Gustavsson, Erik Valfrid**, Avläsare, f. 96; Ekeback, Nya Varvet (V F).
 Suppl. i 15:e pens.-distr. 259
- Gustavsson, Johanna (Hanna) Gustava**, Sjukvårdsbiträde, f. 95; Vasa sjukhus (J). Rt 17 46 40.
 Suppl. i fattigvårdsstyr. m. m. .. 211, 216
- Gustafsson, Anders Henrik**, Montör, f. 92; Västerg. 5 B (V). Rt 11 25 45.
 °Led. i centralk. f. barn- o. ungdomsråd 225
- Gustafsson, Hugo Florentin Adolf**, Byggnadsarbetare, f. 05; Brusewitzg. 2 (O).
 Stadsfullmäktig 59
- Gustavson, John Aron**, Lantbrukare, Riksdagsman, f. 90; Kode. Rt Jäger 19.
 °Led. i styr. f. Göteborgssystemet. 299
- Gustafsson, John Ivar**, Paridon, Kommunalarbetare, f. 99; Ärlegat. 10 (C J). Rt 14 11 30.
 Suppl. i styr. f. Keillers park 205
 Led. i styr. f. botaniska trädgården .. 206
- Gustavsson, John Leonard**, Ombudsman, f. 89; Munkebacksg. 23—25 (G).
 Rt 15 31 84.
 Kassaf. i styr. f. idrottsplatserna .. 208^a
 Led. i styr. f. Gbgs idrottsförbund 337
- Gustafson, Julia Kristina**, Skolkökslärarinna, f. 90; Olivedalsg. 13 (O F).
 Rt 12 59 29.
 Revisor f. Lilla daghemmet 342
 °Rev.-suppl. f. prakt. hushållsskolan .. 343
- Gustavsson, Karl Axel**, Smidesarbetare, f. 09; Krokängsg. 3 (L).
 Rt 22 37 22.
 *Led. i Lundby kyrkoråd 439

- Gustafson, Carl Gustaf Alfred**, Trädgårdsmästare, f. 99; Råntmästareg. 28 C (O). Rt 15 70 16.
Revisor f. botaniska trädgården 206
Revisor f. Söderborgska stiftelsen . . . 381
- Gustafsson, Olga** a Linnéa, Fru, f. 06; Mariag. 8 (C J). Rt 12 07 61.
Suppl. i styr. f. E. Dicksons stift. . . 396
- Gustafsson, Olof** Bernhard, Skräddaremästare, f. 77; N. Gubberog. 5 (O). Rt 15 55 11.
v. Ordf. i styr. f. Cederskogs don. . . 389
- Gustavson, Johan** Oscar, Förste kammarskrivare, f. 88; Vadmansg. 15 (V). Rt 18 02 43.
Suppl. i styr. f. änke- o. pupillkassan 285
- Gustafsson, Carl** Petter, Aukt. revisor, f. 88; Kungsporsav. 29 (V). Rt 16 42 84.
Suppl. i 47:e tax.-distr. 32
Revisor f. gas- o. elverken 105
Rev.-suppl. i kristidsnämnden . . . 265
- Gustafsson, Gustaf** Ragnar, tf. Trafikförmän, f. 96; Risåsg. 24 (A). Rt 12 03 45.
Led. i 43:e tax.-distr. 31
- Gustafsson, Teresia** (Therese) Johanna Margareta, Fru, f. 93; Stockholmsg. 1 A (G).
Suppl. i styr. f. Mossbergska don. . . . 187
- Gyllencreutz-Fermåus, Sigrid** Adele Aimée, Pianist, Fru, f. 86; Storg. 4 (D). Rt 11 45 02.
°Led. i kom. f. folkkonserter 318
- Göransson, Klara** Serafia, Fru, f. 90; Mariebergsg. 12 (C J). Rt 14 83 84.
*Led. i C. J:s kyrkoråd. 433
- Göransson, Werner**, F. L., Byråchef, f. 88; Apelgången 7 (O). Rt 18 10 36.
°Ordf. i 6:e tax.-distr. 21
°Ordf. i 8:e fastighetstax.-distr. . . . 35
°Valbar t. expropriationsnämnd. . . . 386
°Sekr. h. församlingssakkunniga . . . 417
- Göthberg, Yngve** Ragnar Göte, Kommunalarbetare, f. 02; Paradisg. 25 H (M). Rt 14 34 43.
Led. i 14:e tax.-distr. 23
Revisor f. gatu- o. vägförvaltningen. . 94
Rev.-suppl. f. spårvägsstyrelsen . . . 114
Revisor f. folkskolestyrelsen 162
Revisor f. prakt. mellanskolorna . . . 174
Revisor f. komm. mellanskolan . . . 176
Revisor f. Maj:s komm. flickskola . . 177
Revisor f. Vasa komm. flickskola . . 178
*Led. i kyrkogårdsstyrelsen 448
- Göthensten, Ernst** Magnus, Mantalskomm.issarie, f. 91; Berzeliig. 18 (V). Rt 16 20 79.
°Kronoombud i 25:e tax.-distr. 26
- Göthlin, Gustaf** (Gösta) Valdemar, M. L., f. d. Förste stadsläkare, f. 77; Stora Gårda (O). Rt 16 20 00.
v. Ordf. i styr. f. Mossbergska don. 187

H.

- Hagberg, Edith** Gunhild, Fru, f. 99; Vilopl. 3 (G). Rt 15 66 96.
Rev.-suppl. f. J. J. Dicksons stiftelse 398
- Hagberg, Carl** Sidney, Tapetserare, f. 91; Mellang. 21 (H). Rt 11 13 38.
Suppl. i 27:e tax.-distr. 26
- Hagendahl, Karl** Oskar Harald, F. D., Professor, f. 89; Eklandag. 46 (J). Rt 16 28 66.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . 37
Stadsfullmäktig 59
- Hagman, Carl** Mikael, Postmästare, f. 80; Fyrmästarev. 3 (M). Rt 14 54 41.
Led. i 45:e tax.-distr. 31
°Led. i skolnämnd 168
Suppl. f. ordf. o. led. i 10:e pens.-distr. 257
*Led. i Masthuggs kyrkoråd 431
- Hagnell, Axel** Linus, Överlärare, f. 89; Storgårdsg. 3 (O). Rt 16 19 50.
Ordf. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
Ordf. i styr. f. slöjdföreningens skola 191
Led. i styr. f. stadsbiblioteket 194
Led. i styr. f. Gbg:s museum m. m. 200, 202
Led. i kom. f. Lindbergs don. 325
°Ordf. i styr. f. prakt. hushållsskolan 343
*Kyrkofullmäktiges v. ordf. 419
*Suppl. i kyrkonämnden 423
- Hagvall, Henry** Ture Bruno, Förman, f. 09; Femkampsg. 6 B (O). Rt 15 02 49.
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i fattigvårdsstyr. m. m. 211, 213
Suppl. i nykterhetsnämnden 243
Ordf. i perm. pilsnerdricksberedn. . . 272
Revisor f. turisttrafikföreningen . . . 296
Led. i styr. f. Gbg:s arbetarinstitut. . 317
- Hagvall, Thure** Wilhelm, Ordningsman, f. 86; Vävlagareg. 8 (O). Rt 15 55 61.
Led. i 9:e tax.-distr. 21
Led. i styr. f. gas- o. elverken 105
Ordf. i styr. f. idrottsplatserna . . . 208^a
Suppl. i styr. f. E. Wijks stiftelse. . . 397
- Hagård, Seth** Anders Alarik, Lasa-
rettsstyrelseman, Riksdagsman, f. 88; Borås.
°Revisor f. Västkusthemmet 375

- Hall, Axel Rudolf**, Arkitekt, f. 04; Teaterg. 19 (V). Rt 16 90 80.
 °Led. i 5:e fastighetstax.-distr. 34
 God man vid laga skifte. 287
- Hallberg, Bror Vilhelm**, Stationskarl, f. 01; Femkampsg. 6 B (O). Rt 15 95 86.
 Suppl. i 15:e tax.-distr. 23
 °Led. i skolnämnd 170
 Led. i styr. f. J. J. Dicksons stiftelse 398
- Hallberg, Carl Sigurd Robert**, Saluhallsinspektör, f. 82; Färgareg. 4 (K). Rt 15 92 69.
 Led. i 17:e tax.-distr. 24
- Hallberg, Seth Severin, F. D.**, Överbibliotekarie, f. 86; Drakenbergsg. 19 (O). Rt 16 55 36.
 °Led. i biblioteksnämnd 195
 °Rev.-suppl. f. Gbgs museum 200
- Hallin, John Rickard**, Skolföreståndare, f. 87; 4:e Långg. 7 (O F). Rt 14 49 67.
 Suppl. i 10:e tax.-distr. 22
- Halling, Gustaf Emanuel**, Konduktör, f. 86; 4:e Långg. 11 (O F).
 Led. i 30:e tax.-distr. 27
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . 38
- Hamberg, Ragnar**, Direktör, f. 73; Majornas 2 rote 31, Majviken (C J). Rt 14 12 96.
 Ordf. i I. o. K. Marks stiftelse 395
- Hamboldt, Karl Allan**, Ingenjör, f. 94; Eklandag. 44 (J). Rt 16 40 06.
 Suppl. i 6:e fastighetstax.-distr. 35
- Hamdahl, Ivar Gustaf Verner**, Direktör, f. 97; Storängsg. 14 (A). Rt 13 50 64.
 Rev.-suppl. f. Wahlqvist-Andahls st. 397
 Revisor f. tjänarinnehemmet 399
- Hammar, Ida Charlotta (Cyssie)**, Fru, f. 87; Föreningsg. 17 (J). Rt 13 05 52.
 °Led. i styr. f. vanförestalten. 365
- Hammar, Gudmund Johan, J. K.**, Rådman, f. 77; Ö. Husarg. 25 A (A). Rt 13 78 08.
 °Led. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket .. 309
 *Suppl. f. ordf. i Kr. gem. nämnd. . . 427
- Hammar, Frans Gustaf**, Fabrikör, f. 73; Arsenalsg. 4 (D). Rt 13 54 10.
 Ordf. i Wahlqvist-Andahls stiftelse. . 397
- Hammar, Hugo Gilius Eugen, Dr. Ing.**, f. 64; Föreningsg. 17 (J). Rt. 13 05 52.
 °v. Ordf. i styr. för sjöfartsmuseet .. 204
- Hammar, Adolf Martin, J. K.**, Rådman, f. 96; Drakenbergsg. 5 (O). Rt 16 29 13.
 °Ordf. i 48:e tax.-distr. 32
 °v. Ordf. i lokalstyr. f. Vasa läroverk. . 310
- Hammarberg, Karl Olof, e. O.** Länsbokhållare, f. 96; Lundgrens tr. 4 (J). Rt 16 91 78.
 °Ordf. i 25:e tax.-distr. 26
 °Revisor f. rättshjälpsanstalten 246
- Hanson, Hansson.**
- Hansson, Albert Isidor**, Hemmansägare, f. 95; Bräcka, Järnbrott (V F). Rt 28 25 17.
 *Suppl. i pastoratskyrkorådet 443
- Hanson, Henning Algot**, Byggnadsingenjör, f. 93; Överåsg. 19 (O). Rt 16 27 62.
 Suppl. i 4:e fastighetstax.-distr. 35
 Revisor f. O. o. C. Wijks stiftelse. . 394
- Hansson, Anna Elin Thyra**, Sjukvårdsbiträde, f. 00; Stenströmsg. 24 (G).
 Rev.-suppl. f. barnavårdsnämnden. . 225
 Revisor f. natthärbärgena 244
 Revisor f. sjukskötersks pens.-fond 376
- Hansson, Hans Elmer**, Typograf, f. 12; Bockhornsg. 11 C (M). Rt 14 97 91.
 Suppl. i 4:e tax.-distr. 20
- Hansson, Ernst Olof Torvald**, Bilreparatör, f. 90; Mariag. 25 (C J). Rt 14 01 30.
 Led. i 4:e tax.-distr. 20
 Led. i ber. för avk. av kom.-utsk. . . 39
- Hanson, Frans Einar**, Fiskare, Riksdagsman, f. 90; Hönö. Rt 23.
 °Suppl. i styr. f. Styrsö kustsanatorium 363
 °Led. i gemens. nämnden f. Stretered 379
- Hansson, Gerda Sofia**, Fru, f. 87; Ö. Halleg. 2 (L).
 Revisor f. ålderdomshemmet. 247
 Suppl. i 12:e pens.-distr. 258
 Led. i Wahlqvist-Andahls stiftelse .. 397
- Hansson, Gertrud Ottilia Elisabet**, Fru, f. 95; Mariag. 25 (C J). Rt 14 01 30.
 Led. i styr. f. komm. mellanskolan. . 176
 °Suppl. i 5:e fattigvårdsdistr. 214
 Rev.-suppl. f. skolh. o. hemsolan. . . 238
 Suppl. i civilförsvarsnämnden 267
- Hansson, Gustaf Henry**, Civilingenjör, f. 94; Giblaltarg. 14 (J). Rt 16 31 30.
 Stadsf:s förste v. ordf. 58
 v. Ordf. i stadskollegiet 64
 Suppl. i byggnadsnämnden 79
 v. Ordf. i civilförsvarsnämnden 267
- Hansson, Henrik Bergenholtz**, Disponent, f. 81; Stockholmsg. 21 (G). Rt 15 15 41.
 Led. i 23:e tax.-distr. 25

- Hansson, Karl Severin**, Arkitekt, f. 84; Viktoriag. 29 (V). Rt 13 09 25.
Led. i 1:a fastighetstax.-distr. 34
°Valbar t. expropriationsnämnd. 286
Suppl. i lokalstyr. f. Vasa läroverk 310
- Hansson, Karl Oskar Lennart**, Kontorsskrivare, f. 15; Härlandav. 48 (G).
Rev.-suppl. f. Göteborgshem 250
Rev.-suppl. f. änke- o. pupillkassan .. 285
- Hansson, Nernst Justus**, Arkitekt, f. 95; Viktoriag. 15 (V). Rt 13 83 22.
Led. i 6:e tax.-distr. 21
°Led. i 4:e fastighetstax.-distr. 35
Led. i ber. f. segelsportens främjande 275
Revisor f. R. Dicksons stiftelse 393
Suppl. i styr. f. J. J. Dicksons stiftelse 398
Suppl. i styr. f. J. Lindströms stiftelse 401
- Hansson, Olof Henrik Adolf**, Direktör, f. 80; Bög. 7 (O). Rt 16 30 40.
Bisittare vid handelsmål 13
- Hansson, Gustaf Orvar**, Bankdirektör, f. 00; Walleriusg. 2 (J).
Rt 16 50 98.
Kassaf. i styr. f. Renströmska fonden 326
Kassaf. i styr. f. W. Röhss' don.-fond 326
- Hansson, Ture Valdemar**, Kommunalarbetare, f. 95; Amiralitetsg. 11 A (C J). Rt 12 88 82.
Led. i 45:e tax.-distr. 31
Suppl. i fattigvårdsstyr. m. m. ... 211, 214
Suppl. i styr. f. J. Lindströms stiftelse 401
*Revisor f. kyrkonämnden m. m. ... 422
- Hansson, Otto Viktor**, Stationskarl, f. 92; Ö. Halleg. 2 (L).
Led. i 20:e tax.-distr. 24
°Led. i skollnämnd 169
- Harald, Olof Harald**, Handlande, f. 84; Nordenskiöldsg. 5 (A).
Rt 13 49 65.
*Suppl. i Annedals kyrkoråd 434
- Hartmann, Ernst Frans Johan**, Disponent, f. 98; Överåsg. 22 (O).
Rt 16 40 09.
Suppl. i länsprövningsnämnden 33
v. Ordf. i styr. f. vattenverket m. m. 96, 97
Led. i hästuttagningsnämnden 288
- Hasslöf, Olof Paul Herman**, Amanuens, f. 01; Jaktg. 3 (O). Rt 16 58 56.
Led. i 48:e tax.-distr. 32
Suppl. i 8:e fastighetstax.-distr. 35
Suppl. i byggnadsnämnden 79
Valbar t. expropriationsnämnd. 285
- Hawborn, Karl Johan Alexander**, Napoleon, Övermaskinist, f. 84; Långedragssv. 109, Nya Varvet (V F).
Rt 29 04 17.
Suppl. i 51:a tax.-distr. 33
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Hedberg, Erik Anders Gösta**, Exekutor, f. 01; Frölundag. 122 A (A).
Rt 13 35 21.
Rev.-suppl. f. gas- o. elverken 105
Revisor f. centralsjukkassan 368
- Hedberg, Judith Emilia**, Folkskollärarinna, f. 95; Alfhemsg. 5 (O F).
Rt 14 96 21.
Revisor f. Emanuelsks studiecirkel 321
Revisor f. O F:s småbarnsskola ... 351
- Hedberg, Knut Evald**, Mantalskommisarie, f. 88; Danska vägen 33 (O).
Rt 16 83 57.
°Kronoombud i 15:e tax.-distr. 23
- Hedén, Ingrid Alvide Elise (Tullana)**, Fru, f. 84; Dicksonsg. 6 (J). Rt 16 10 52.
Suppl. i styr. f. Nolleroths don. 388
- Hedenberg, Gustaf Einar**, Direktör, f. 92; Terrassg. 11 (J). Rt 16 51 20.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål 13
- Hendenskog, Hedenskog.**
- Hendenskog, Anders Ragnar**, Benedictus, Elektriker, f. 92; Kapellpl. 2 (V). Rt 11 38 05.
Suppl. i styr. f. gas- o. elverken 105
- Hedenskoug, Sigfrid Hilding**, Ingenjör, f. 88; Erik Dahlbergsg. 4 (V).
Rt 11 82 34.
°Led. i länsarbetsnämnden 262
- Hederstad, Erik Algot**, Apotekare, f. 99; Roseng. 15 (O F). Rt 14 67 23.
Suppl. i 24:e tax.-distr. 26
- Hedfalk, Algot Harding, J. K.**, Stiftsamanuens, f. 04; Daltorpssg. 27 (O). Rt 18 04 60.
°Ordf. i 26:e tax.-distr. 26
- Hedfors, Axel Emanuel, F. L.**, f. d. Överlärare, f. 82; Laboratorieg. 24 (O).
Rt 16 34 37.
v. Ordf. i lokalstyr. f. ö. realskolan.. 313
- Hedin, Edit Josefina**, bitr. Rektor, f. 92; Aschebergsg. 23 B (V).
Rt 13 37 27.
°Led. i centralrådet f. barnavård... 228
- Hedin, Greta, F. D.**, Docent, Lektor, f. 89; Eriks Dahlbergsg. 33 C (V).
Rt 11 52 63.
Suppl. i Maj:s kommunala flickskola. 177
Led. i styr. f. socialinstitutet 307
- Hedkvist, se Hedqvist.**
- Hedlund, Anton**, Metallarbetare, f. 01; Dammg. 2 (J).
Huvudman i fastighetsäg. sparbank... 298
*Kyrkofullmäktig 420
*Led. i kyrkonämnden 423
*Led. i Johannebergs kyrkoråd 437

1) Avled den 20 mars 1945.

- Hedlund, Bengt** Nils Roland, Metallarbetare, f. 16; Oljekvarnsg. 21 (C J).
Suppl. i spårvägsstyrelsen 114
- Hedlund, Carl Bertil**, Köpman, f. 05; Långsliden 42 (O). Rt 18 41 58.
Suppl. i 19:e tax.-distr. 24
Huvudman i fastighetss. sparbank.. 298
- Hedlund, Björner**, Arkitekt, f. 82; Engelbrektsg. 24 (V). Rt 16 86 81.
°Revisor f. slöjdföreningen 191
- Hedlund, Knut** Ivar Vilhelm, Tillsyningsvaktmästare, f. 13; Hvitfeldtspl. 6 (D). Rt 11 80 71.
Led. i 7:e tax.-distr. 21
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd m. m. 226²
Suppl. i 1:a pens.-distr. 254
Revisor f. änke- o. pupillkassan... 285
- Hedlund, Sigrid** Augusta, Fru, f. 87; Engelbrektsg. 24 (V). Rt 16 86 81.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor.... 186
- Hedman, Karl** Hjalmar, f. d. Lokmästare, f. 76; Poppelmansg. 42 (G).
Rt 15 30 82.
Valbar t. expropriationsnämnd 285
- Hedqvist, Gustaf** Erik Adolf Robert, J. K., Barnavårdsdirektör, f. 01; Kungshöjdsq. 11 (D). Rt 13 51 86.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor 186
°Adj. led. i centralrådets arbetsutsk... 228
°Rev.-suppl. f. Broströmska sjukh... 364
Led. i styr. f. Lindeqvists donationer 386
- Hedström, Lydia** Elisabeth (Elsie) Sofia, Fru, f. 93; Burggreveg. 23 (K).
Rt 15 27 81.
Led. i 19:e tax.-distr. 24
v. Ordf. i Maj:s kommunala flickskola 177
Led. i Vasa kommunala flickskola.. 178
°Led. i barn- o. ungdomsråd 226
Led. i styr. f. L. Ekmans don. 366
- Hedvall, Knut** Ivar, Reparatör, f. 88; Svang. 7 (G). Rt 19 09 27.
Suppl. i polisenämnden 53
- Hedvall, Jakob** Julius, Byråföreståndare, f. 86; Uddevallg. 24 (G).
Rt 15 03 09.
Suppl. i poliskollegiet 52
Led. i länsnykterhetsnämnden 283
°Led. i styr. f. Västkuhstemmet..... 374
- Hegardt, Carl**, J. K., Rådman, f. 96; Olof Skötkonungsg. 53 (O).
Rt 18 20 63.
°Ordf. i 33:e tax.-distr. 28
°Suppl. f. ordf. i poliskollegiet..... 52
- Helgeson, Hellgesson.**
- Helgeson, Ingegerd** Maria, Sekreterare, f. 12; Gökertorpsg. 5 (G).
Rt 19 36 36.
°Led. i barn- o. ungdomsråd..... 227
- Hellgesson, Sten** Ragnar Hilding, Handlande, f. 86; Klippg. 16 (C J).
Rt 14 47 59.
Led. i 31:a tax.-distr..... 27
Suppl. i 4:e fastighetstax.-distr. 35
- Hellberg, Arvid**, J. K., Assuransdirektör, f. 90; Vasa Kyrkog. 1 (V).
Rt 11 86 45.
Ordf. i styr. f. handelsinstitutet 305
Ordf. i styr. f. nya elementarlärov... 315
- Hellberg, Dagmar** Leonora Vilhelmina, Fru, f. 88; Vasa Kyrkog. 1 (V).
Rt 11 86 45.
°Led. i skolnämnd 165
- Helledén, Johannes**, Assuransstjans-teman, f. 03; Drakenbergsg. 31 (O).
Rt 16 96 76.
*Suppl. i Örgryte kyrkoråd 440
- Hellekant, Bertil** Olof Robert, Mantalsassistent, f. 03; Rangeltorpsg. 45 (O). Rt 16 55 51.
°Kronoombud i 26:e tax.-distr. 26
- Hellers, Hedvig** Aurora Josefina, Fru, f. 91; Danska vägen 66 (O).
Rt 15 15 25.
Led. styr. f. komm. mellanskolan 176
°Skr. i barn- o. ungdomsråd..... 227
Led. i 13:e pens.-distr. 258
Led. i lokalstyr. f. flickläroverket 312
Led. i Clasefonden 388
- Hellgesson, se Helgeson.**
- Hellgren, Folke** Gustaf, J. K., e. o. Rådman, f. 95; Kronhjortsg. 8 A (O).
Rt 16 33 80.
°Ordf. i 41:a tax.-distr. 30
- Hellkvist, se Hellquist.**
- Hellman, Axel** Gunnar, T. o. F. K., Föreståndare f. diakonissanst., f. 88; Kristinelundsg. 5 (V). Rt 16 58 89.
Suppl. i nykterhetsnämnden..... 243
Led. i styr. f. natthärbärgena..... 244
*Kyrkofullmäktig..... 419
*Led. i kyrkogårdsstyrelsen 448
- Hellman, Alf** Orvar Yngve, Kapten i reserven, tf. Mantalskommisarie, f. 95; Nordenskiöldsg. 26 (O F).
Rt 14 54 20.
°Kronoombud i 32:a tax.-distr..... 28
- Hellquist, Hellqvist.**
- Hellquist, Dagmar** Ingegärd, Kamrerare, f. 07; Floda. Rt 231.
Rev.-suppl. f. Mossbergska don. 188
- Hellqvist, Olof** Anton Hugo, Byggnadsingenjör, f. 02; Daltorpsg. 29 (O).
Rt 16 10 12.
°Led. i 7:e fastighetstax.-distr..... 35

- Hellström, A s t a** Gunilla, Telefonist, f. 10; Folkungag. 7 (K). Rt 15 07 70.
Rev.-suppl. f. H. Barks minne 390
Rev.-suppl. f. tjänarinnehemmet.... 399
- Hellström, E l s a** Augusta, Fru, f. 86; Hökegården (L). Rt 22 40 48.
Led. i styr. f. Röhsska museet 199
Led. i styr. f. nya elementarläroverket 316
- Helmertz, H a r r y** Gotthard Verner, Handlande, f. 90; Egnahemsv. 26 (J). Rt 13 87 13.
Suppl. i 39:e tax.-distr. 30
- Hemmingsson, N i l s** Holger, J. K., extra Länsbokhållare, f. 13; Meijerbergsg. 2 B (J). Rt 16 29 05.
°Ordf. i 14:e tax.-distr. 23
- Henningson, K a r l**-Åke, Komminister, f. 10; Linnég. 8 (H). Rt 12 78 65.
Kassaf. i styr. f. E. Dicksons stiftelse 396
- Henrikson, H e n r i k s s o n**.
- Henriksson, A x e l** Gottfrid, Målare, f. 91; Risäsg. 26 (A). Rt 12 79 69.
°Suppl. i 3:e fattigvårdsdistr. 214
- Henriksson, E l o f** Henning, Verkst. tjänsteman i sjukk., f. 05; Slottsskogsg. 1 A. Rt 14 43 68.
Suppl. i sjukhusdirektionen..... 126
Suppl. f. J. F. Dicksons minnesfond 366
Kassaf. i styr. f. sjukks:s pens.-fond.. 376
- Henriksson, E r i k** Bertil, Sockerbruksarbetare, f. 08; Tellgrensg. 7 (C J).
Revisor f. Dalheimers don. 367
- Henrikson, C a r l** T o r s t e n, Redaktör, f. 06; Björcksg. 66 (G). Rt 15 48 72.
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i hälsovårdsnämnden 117
Led. i styr. f. Renströmska badanst. 152
Led. i folkskolestyrelsen m.m. 162, 163, 170
Suppl. i valkommittén 271
Ordf. i ber. f. friluftss- o. bastubad.. 276
- Henriques, E i n a r** Wilhelm, Handlande, f. 89; Vasag. 33 (V). Rt 16 49 00.
°Valbar t. expropriationsnämnd..... 286
- Henriques, M ä r t e n** Ragnar, J. K., Advokat, f. 86; Humlegårdsg. 14 (O). Rt 16 11 08.
v. Ordf. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk.. 311
- Herlin, E r i c** Olof, Banktjänsteman, f. 97; Folkungag. 9 (K). Rt 15 50 39.
*Suppl. i Kristine kyrkoråd 427
*Led. i Kristine gemens. nämnd 427
- Hermanson, H e r m a n s s o n**.
- Hermansson, A l f** Harry Johannes, Kontorsskrivare, f. 04; Uddevallag. 7 (G). Rt 15 72 15.
°Kronombud i 18:e tax.-distr. 24
Suppl. i 8:e pens.-distr. 256
Led. i styr. f. Lingförbundet 335
- Hermansson, E l i n** Charlotta Sofia, Fru, f. 87; Haraldsg. 3 (A). Rt 13 77 86.
Suppl. i 7:e pens.-distr. 247
*Suppl. i Annedals kyrkoråd 434
- Hermansson, H a n s** Sigfrid, Kontorrist, f. 93; Kalmarg. 20 (L). Rt 22 32 89.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
Led. i 12:e pens.-distr. 257
- Hermansson, H e r b e r t** Eugén, Lantbrukare, f. 06; Kvistlångby, Hovgården.
°Suppl. i länsarbetsnämnden 262
- Hermansson, K r i s t i n a** Lovisa (L i s a), Fru, f. 11; Uddevallag. 7 (G). Rt 15 72 15.
Rev.-suppl. f. L. Ekmans don. 366
- Hermanson, S i g n e** Gunborg Teresia, Fröken, f. 13; Stockholmshg. 44 (G). Rt 15 45 77.
Revisor f. Haralds minne 360
Revisor f. I. Jonssons minne 390
- Hernroth, U n o** Natanael, J. K., Förste polisintendent, f. 05; Förtroligheten 8 (O). Rt 16 71 41.
°Ordf. i 34:e tax.-distr. 28
- Hesslén, G u n n a r** August, F. D., Docent, Lektor, f. 94; Viktor Rydbergsg. 32 (J). Rt 16 00 75.
Rev.-suppl. f. stadsbiblioteket..... 194
- Hilmersson, K a r i n** Astrid, Handarbetslärarinna, f. 05; 2:a Långg. 25 (O F). Rt 14 22 62.
°Rev.-suppl. f. förskoleseminariet.... 185
Suppl. i barnav.-nämnden m. m. 225²
°Led. i styr. f. barnh. Morgonsol. 348
- Hirell, L a r s** E i n a r, Kamrer, f. 09; Teaterg. 22 (V). Rt 16 05 73.
*Revisor f. kyrkonämnden m. m. 422
- Hirsch, A d o l f**, Stadsingenjör, f. 90; Mölndal. Rt 27 04 26.
°Suppl. f. ordf. i vägsynenämnden .. 288
- Hirvonen, S i m o** Jussi, M. L., Prakt. läkare, f. 86; N. Hamng. 40 (K). Rt 11 66 24.
Led. i E. Magnus' musikfond 329
- Hjelmqvist, A n n a** Margareta (G r e t a), Fru, f. 12; Landerig. 6 (G).
Revisor f. tjänarinnehemmet 399
- Hjern, K a r l** Anders Harald, Redaktör, f. 02; Risäsg. 21—23 (H). Rt 11 13 98.
Led. i 44:e tax.-distr. 31
Led. i ber. f. naturskydd. 273
Led. i styr. f. C. F. Lindbergs don... 325

Se även Jern.

- Hjörne, H a r r y** Edvin, Redaktör, f. 93; Polhemspl. 7 (K). Rt 15 35 00.
 *Led. i Kristine gem. nämnd. 427
 °Sakkunnig f. regl. av församlingsind. 417
- Hofflander, H u g o** Peter Lie, Stadsingenjör, f. 91; Sylvesterg. 7 (J). Rt 18 20 02.
 °Skr. i gatunamnsberedningen 78
- Hofgren, J o h n** Ture Ferdinand, Verkstadsförmän, f. 91; Älvsborgsg. 13 A (C J). Rt 12 94 31.
 Led. i 42:a tax.-distr. 30
- von Hofsten, B e n g t** E:son, Hypoteksombudsman, f. 09; Skogshydeg. 37 (O). Rt 15 93 17.
 °Ordf. i 47:e tax.-distr. 32
- von Hofsten, S t e n** Erland Christoffer, J. K., Landstingsdirektör, f. 04; Mariestad. Rt 600 b.
 °Suppl. i styr. f. vanförestalten 365
- Holber, J a n n e** Alexius (A l e x i s), Reklamtjänsteman, f. 90; St. Katrinedal (V). Rt 15 49 60.
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
 °Suppl. i 3:e fattigvårdsdistr. 214
- Holgén, K a r l** A l r i k Vilhelm, Folk-skollärare, f. 99; Snäckev. 30 A (C J). Rt 14 81 48.
 Suppl. i 3:e tax.-distr. 20
 Revisor f. Morgonsol 348
- Holm, E r i k** Adalbert, Metallarbetare, f. 86; Holmsbo, Kallebäck (O). Rt 16 58 07.
 Suppl. i 13:e pens.-distr. 258
- Holm, J u l i u s**, Överförmyndare, f. 80; G. Varvsg. 5 (C J). Rt 14 26 87.
 Överförmyndare 14
 v. Ordf. i byggnadsnämnden 79
 Valbar t. expropriationsnämnd 285
 Omb. f. lok. värderingsnämnd. 289
 *Led. i kom. ang. kyrka i J:s församl. 422
- Holmberg, J o h n** E r i k, F. D., Docent, Rektor, f. 07; Karlsrog. 3 (A). Rt 13 18 17.
 °Suppl. i kulturhist. museets nämnd. 201
- Holmberg, K a r l** E r l a n d Bruno, Chaufför, f. 96; Röntmästareg. 25 (O). Rt 19 14 26.
 Revisor f. drättselkammaren 69
 Rev.-suppl. f. löne- o. tjänstenämnden 89
- Holmberg, E r n s t** Herman, f. d. Tillsyningslärare, f. 80; Vadmansg. 14 (V). Rt 18 20 73.
 Suppl. i 40:e tax.-distr. 30
- Holmberg, C a r l** (C a y) Jacob, Sjökapten, Direktör, f. 90; Linnég. 40 (A). Rt 12 50 26.
 Suppl. i polisnämnden 53
 Stadsfullmäktig 60
- Led. i löne- och tjänstenämnden 88
 Led. i hamnstyrelsen 99
 Revisor f. sjöfartsmuseet 204
 v. Ordf. i styr. f. natthärbärgena. 244
 v. Ordf. i pilsnerdricksberedningen. 272
 Led. i ber. f. segelsportens främjande 275
 Led. i ber. f. friluftso- o. bastubad. 276
 Led. i hamnarbetsberedn. 277
- Holmberg, N i l s** Hjalmar, F. D., Andre arkivarie, f. 04; Fribergsg. 10 (J). Rt 16 97 61.
 Revisor f. stadsbiblioteket 194
 Rev.-suppl. f. Högskolan 302
 Revisor f. E. Dicksons stiftelse 396
- Holmberg, N i l s** Gösta, Redaktör, f. 02; Matrosg. 3 (O F).
 Led. av riksdagens 1:a kammare. 54
- Holmberg, S i g r i d** Viola Gudiviva, Fröken, f. 08; Älvsborgsg. 23 E (C J). Rt 12 53 03.
 Rev.-suppl. f. Majornas skolbarnshem 352
- Holmén, A s t r i d** Margareta (G r e t a), Fru, f. 00; Engdahlg. 6 (J).
 Suppl. i 3:e pens.-distr. 255
- Holmén, N i l s** Erland, Typograf, f. 91; Nordhemsg. 58 (O F). Rt 14 29 99.
 Suppl. i 45:e tax.-distr. 31
- Holmgren, G u s t a f** F r e d r i k, Advokat, f. 80; Vasapl. 6 (D). Rt 13 86 56.
 °Ordf. i styr. f. Göteborgssystemet 299
 Ordf. o. kassaf. f. Clasefonden. 388
- Holmgren, R a g n a r**, Mantalskommisarie, f. 88; Långsliden 34 (O). Rt 16 70 34.
 °Kronoombud i 43:e tax.-distr. 31
- Holmquist, H o l m q v i s t.**
- Holmqvist, B r o r** Richard, Spårreparatör, f. 87; Ostindieg. 16 (C J). Rt 12 66 98.
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
 Revisor f. idrottsplatserna 208
- Holmqvist, O t t o** G e o r g, Major, f. 90; Apelgången 4 (O). Rt 18 23 22.
 °Led. i styr. f. idrottsplatserna 208
- Holmqvist, J a r l** Leopold, J. K., Magistratssekreterare, f. 87; Orangerig. 8 (O). Rt 18 26 58.
 °Suppl. f. ordf. i arbetslöshetsnämnden 260
 °Suppl. i styr. f. Göteborgssystemet 299
 °Led. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk 311
 °Led. i styr. f. W. Lundgrens minne. 402
- Holmqvist, K j e l l** Jan Filip, J. K., Taxeringskontrollant, f. 18; Fribergsg. 1 (J). Rt 18 54 49.
 °Kronoombud i 10:e tax.-distr. 22
- Holmsten, C a r l** Johan, Köpman, f. 70; Odinsg. 20 (K). Rt 15 05 99.
 *Led. i Kristine kyrkoråd 427

Holmsten, Torsten Enar, Musikdirektör, f. 04; Fridkullag. 15 (O). Rt 16 88 33.	Led. i styr. f. G. Malmgrens fond. 390
Holmstrand, Gustav Elof Holger, Civilingenjör, f. 02; Saltholmsg. 38, Långedrag (V F). Rt 29 14 42.	°Led. i 10:e fastighetstax.-distr. 36
Holmström, Sven Anders Gunnar, Handlande, f. 03; Topeliusg. 1 (O). Rt 16 05 77.	Revisor f. konserthuset. 331
Holmström, Nanny Regina Viktoria, Fru, f. 98; Rambergsskolan (L). Rt 22 18 60.	*Kyrkofullmäktig 420
Holmström, Carl Anders Torsten, Redaktör, f. 84; Burgårdsg. 13 (J). Rt 18 16 59.	Led. i ber. f. naturskydd 273
Hoonk, Karl Bertil Harald, Bokhållare, f. 97; Olivedalsg. 12 (A). Rt 14 36 50.	°Suppl. i styr. f. idrottsplatserna. 208 ^a
Huldén, Olof Torsten Herman, J. K., Assessor, f. 03; Chalmersg. 17 (V). Rt 16 50 20.	°Ordf. i 18:e tax.-distr. 24
Hultén, Hulthén.	
Hulthén, Ellen Elise Amalia, Fru, f. 96; Roseng. 3 B (O F). Rt 14 03 56.	Led. i 3:e pens.-distr. 254
Hultén, Gunnar Fritiof, Kamrer, f. 94; Ekliden, Järnbrott (V F). Rt 28 24 60.	*Kyrkofullmäktig i V. F. 441
*Led. i pastoratskyrkorådet 443	
Hulthén, Gustaf Robert, Kranförare, f. 90; Högsbo 87 (V F). Rt 14 71 01.	Suppl. i 9:e fastighetstax.-distr. 36
Hultén, Martin Julius, Agent, f. 78; Amiralitetsg. 24 (C J). Rt 14 86 42.	Led. i 11:e tax.-distr. 22
Led. i 4:e fastighetstax.-distr. 35	
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38	
°v. Ordf. i 5:e fattigvårdsdistr. 214	
Hulthén, Nils M:son, f. d. Tillsyningslärare, f. 76; Redbergsv. 28 (G). Rt 15 17 50.	Led. i 24:e tax.-distr. 26
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 36	
Led. i 5:e pens.-distr. 255	
Hulthén, Ture , Överlärare, f. 94; Roseng. 3 B (O F). Rt 14 03 56.	Stadsfullmäktig 59
Led. i stadskollegiet 64	
Suppl. i gatu- och vägförvaltningen. 94	
Led. i styr. f. botaniska trädg. 206	
Led. i centralrådet f. barnavård. 228 ^a	
Suppl. i civilförsvarsnämnden. 267	
Hultgren, Karl Mattias (Mattis), Kapten, f. 84; Bög. 10 (O). Rt 16 93 89.	°Ordf. i 13:e pens.-distr. 258
Hultin, Maja , Fru, f. 91; Brantbacken 6 (L). Rt 22 17 80.	°Led. i centralrådet f. barnavård. 228
Hultin, Sven , Professor, f. 89; Santessonsg. 1 (O). Rt 16 41 83.	Stadsfullmäktig 59
Kassaf. i hälsovårdsnämnden. 117	
v. Ordf. i Vasa kommunala flickskola 178	
Ordf. i styr. f. Kjellbergska skolan 179	
°Led. i styr. f. stadsbiblioteket. 194	
°v. Ordf. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet v. Ordf. i styr. f. J. F. Dicksons minnesf. 366	
*Kyrkofullmäktig 420	
*Led. i kom. ang. kyrka i Johanneberg 422	
°Ordf. i kyrkogårdsstyrelsen 448	
Hultin, Torsten , Överingenjör, f. 85; Brantbacken 6 (L). Rt 22 17 80.	Led. i styr. f. polismännen 51
v. Ordf. i polisnämnden 53	
°Suppl. f. ordf. i 12:e pens.-distr. 257	
*Led. i kyrkonämnden 423	
*Led. i Lundby kyrkoråd 438	
Hultman, Nils Arthur, Civilingenjör, Gatu chef, f. 79; O. Hamng. 19 (K). Rt 13 21 51.	Led. i arbetslöshetsnämnden 260
Led. i gatuberedn. f. L. o. Ö. 274	
Suppl. i vägsynsnämnden 288	
Hylander, Nils Oskar, Textilarbetare, f. 82; S. Kustbaneg. 41 (O). Rt 16 57 95.	Led. i 47:e tax.-distr. 32
Suppl. i 8:e fastighetstax.-distr. 35	
*Kyrkofullmäktig 420	
*Led. i kyrkofullm:s valkommitté 421	
*Led. i kyrkonämnden 423	
*Led. i Örgryte kyrkoråd 440	
Håkansson, Bror Gustav Melcher, Komminister, f. 97; Hagens prästgård, Nya Varvet (V F). Rt 29 12 90.	Suppl. i V. F:s kyrkoråd 442
Håkansson, Gunnar Olof, Postkontrollör, f. 96; Ånggårdsg. 26 (A). Rt 13 08 97.	°Ordf. i 20:e tax.-distr. 24
Härde, Henry Alexander, Landstingsdirektör, f. 96; Vänersborg.	°Led. i styr. f. socialinstitutet 307
Hård af Segerstad, Jacob Carl Gustaf, J. K., Löjtnant, e. o. Länsassessor, f. 85; Karl Gustafsg. 15 (V). Rt 17 56 40.	°Valbar t. expropriationsnämnd. 286

Högberg, Karl Axel Fredrik , Banktjänsteman, f. 12; Stampg. 22 (K). Rt 15 15 61.	
Led. i 46:e tax.-distr.	32
Revisor f. botaniska trädgården	206
Revisor f. familjebidragsnämnden ..	266
Suppl. i Emily Dicksons stiftelse....	396
Höglund, Erik Georg , Boktryckare, f. 94; Richertsg. 4 (J). Rt 18 15 51.	
Led. i skolnämnd	165
Led. i kom. f. folkkonserter	318
Led. i styr. f. E. Magnus' musikfond..	329
Led. i orkesterföreningen	330
Led. i styr. f. konserthuset	331
Ordf. f. G. Malmgrens fond	390
Höglund, Gustaf , Förman, f. 78; S. Vägen 16 (V). Rt 16 15 52.	
Led. i 20:e tax.-distr.	24
Suppl. i 5:e fastighetstax.-distr.	35
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ..	38
Höglund, Hjalmar Hugo , Sjukhusdirektör, f. 89; Aschebergsg. 33 (V). Rt 13 41 80.	
Stadsfullmäktig	59
Ordf. i gatunamnberedningen	77
Led. i sjukhusdir:s byggnadskomm..	127
Ordf. i styr. f. sjuksköterskeskolan..	134
v. Ordf. i länsarbetsnämnden	262
Ordf. i familjebidragsnämnden	266
Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvalt. n.	273
Ordf. i ber. åt partiell arbetsföra....	276
Led. i ber. f. semesterhem åt husm. ..	276
Högman, Karl Folke , Posttjänsteman, f. 10; N. Gubberg. 18 (O). Rev.-suppl. f. renhållningsstyrelsen..	155
Led. i kom. f. studiekurser m. m.	272
Högmark, Hanna Elisabet (Ella), D. S. I., Assistent h. barnavårdsn., f. 05; Rosensköldsg. 1 B (J). Rt 16 00 78.	
Led. i barn- o. ungdomsråd	227

I.

Ideforss, Hjalmar Emanuel , F. D., Rektor, f. 91; Haga Kyrkog. 8 (D). Rt 13 72 78.	
Rev.-suppl. f. botaniska trädgården..	206
Ihrfelt, Sven Viktor Agne , Länsassessor, f. 94; Sveag. 27 A (A). Rt 12 56 09.	
Ordf. i 2:a tax.-distr.	20
Ordf. i 2:a fastighetstax.-distr.	34
Ihrfors, Svein Arthur , f. d. Läroverksadjunkt, f. 78; Engelbrektsg. 9 (J). Rt 11 22 54.	
Ordf. i 39:e tax.-distr.	30

Ingemansson, Margit Ingeborg Elisabeth, Fru, f. 08; Månsegårdsg. 9 (L). Rt 26 19 49.	
Led. i sällsk. f. småbarnsskolor	186
Led. i centralrådet f. barnavård	228
Ingvarsson, Johannes Julius , f. d. Överlärare, f. 77; Solbänks. 13 (A). Rt 11 68 88.	
Suppl. i 45:e tax.-distr.	31
Kassaf. f. yrkesskolorna	189
v. Ordf. i 4:e fattigvårdsdistr.	214
Ordf. i barn- o. ungdomsråd m. m. 225, 226	
Led. i centralrådet f. barnavård	228
Ordf. i stift. inackorderingshemmet..	236
Led. i 11:e pens.-distr.	257
Revisor f. prakt. hushållsskolan	343
Kassaf. i styr. f. Platins fond	385

Isacson, Isaksson.

Isacson, Anders Wilgot (W i g g e), Boktryckare, f. 00; Johannebergsg. 18 (J). Rt 18 17 55.	
Led. i styr. f. slöjdföreningens skola..	191
Revisor f. fattigvårdsstyrelsen	211
Isaksson, Wilhelm Olaus , Metallarbetare, f. 90; Harald Stakeg. 6 (G). Rt 15 72 29.	
Suppl. i 1:a fattigvårdsdistr.	213
*Kyrkofullmäktig	419
Suppl. i kyrkonämnden	423
Ivarsson, Frans Reinhold , Överlärare, f. 97; Trumpetaregränd 20 (O). Rt 16 60 50.	
Revisor f. hamnstyrelsen	100
Suppl. i Maj:s kommunala flickskola	177
Led. i barnav.-n. m. m. 224, 225 ^a , 226	
Led. i centralrådet i barnavård....	228 ^a
Kassaf. f. ålderdomshemmet	247
Delegerad f. ungdomsavd.	263
Izikowitz, Karl Gustaf , F. D., Docent, Intendent, f. 03; Ålandsg. 3 (J). Rt 16 23 91.	
Led. i kulturh. museets nämnd....	201

J.

Jacobson, Jacobsson, Jakobsson.	
Jacobson, Anna Elvira, Fru, f. 03; Bockhornsg. 5 A (M). Suppl. i 8:e pens.-distr.	256
Jacobsson, Emma Charlotte, Dr. phil., Landshövdingka, f. 83; S. Hamng. 1—3 (D). Rt 11 10 69.	
Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan ..	343
Jacobsson, Ernst Algot, Förrädsföreståndare, f. 92; Storkg. 6 (G). Rt 15 52 56.	
Led. i 48:e tax.-distr.	32

- Jacobson, Anders Harald**, Kranfö-
räre, f. 00; Bockhornsg. 5 A (M).
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
Revisor f. 1891 års induströverskott 324
- Jacobsson, Herbert Volrath** Mi-
chael, Major, f. 78; Högåspl. 6 (J).
Rt 16 12 57.
Ordf. o. kassaf. f. sjöfartsmuseet .. 203
- Jacobsson, Maria Katarina** (Karin),
Fru, f. 78; Högåspl. 6 (J). Rt 16 12 57.
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan .. 343
- Jacobsson, Malt e Ferdinand**, F. D.,
Landshövding, f. 85; S. Hamng. 1—3
(D). Rt 11 10 69.
Ordf. i styr. f. Mossbergiska don. .. 187
Ordf. i styr. f. Gbgs museum 200
°Hedersordförande f. sjöfartsmuseet.. 203
°Ordf. i styr. f. högskolan 302
°Ordf. i styr. f. handelshögskolan 304
°Ordf. i styr. f. socialinstituten 307
°Ordf. i Lundgrens vetenskapsfond.. 328
°Ordf. i Lundgrens understödsfond. . 328
- Janson, Jansson, Janzon.**
- Jansson, Johan Birger**, Handlande,
f. 71; Carl Johansg. 41 (C J).
Rt 14 49 35.
Huvudman i fastighetsäg. sparbank.. 298
*Led. i boställsnämnd 411
*Kyrkofullmäktiges ordf. 419
*Ordf. i kyrkofullm:s valkommitté .. 421
*Led. i kyrkonämnden 423
*v. Ordf. i kyrkostämman (C J)..... 433
*Led. i C. J:s kyrkoråd 433
- Janson, Edith Helga** Viola, Fru, f. 99;
Lindströmsg. 3 D (J).
Revisor f. Rexus' minnes barnkoloni 357
- Janson, Elin Mathilda**, Fru, f. 71;
V. Rydbergsg. 22 (J). Rt 16 18 33.
v. Ordf. o. kassaf. f. Broströmska stift. 394
Led. i styr. f. tjänarinnehemmet .. 399
- Janson, Erik**, Mälaremästare, f. 92;
Sprängkullsg. 5 (H). Rt 13 25 69.
Suppl. i 27:e tax.-distr. 26
- Janson, Erik Esaias**, Läroverks-
adjunkt, f. 78; Friggag. 11 B (K).
Rt 19 28 26.
°Led. i skolnämnd 165
Led. i styr. f. komm. mellanskolan .. 176
- Janzon, Eric Gunnar**, Affärsförestän-
dare, f. 93; Plantageg. 4 (O F).
Rt 14 70 14.
Bisitare v. handelsmål 13
Suppl. i 2:a tax.-distr. 20
- Jansson, Erik Torvald Douglas**, Grov-
arbetare, f. 05; Kastellg. 24 (A).
Rt 11 69 46.
Rev.-suppl. f. G. Malmgrens fond.. 390
- Jansson, Gerda** Kristina Larsdotter,
Sömmerska, f. 77; Ryg. 5 A (A).
Led. i styr. f. tjänarinnehemmet .. 399
- Jansson, John Adolf Harald**, Hand-
lande, f. 02; Eklandag. 98 (O).
Rt 18 15 42.
Suppl. i 41:a tax.-distr. 30
°Led. i 7:e fattigvårdsdistr. 215
- Janson, Hilmer** Konstantin, Hand-
lande, f. 79; Ångkärrsg. 17, Långe-
drag (V F). Rt 29 18 17.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd 442
- Jansson, Augusta Margareta**, Söm-
merska, f. 13; Borrvängsg. 3 (O).
Revisor f. högskolan 302
- Jansson, Oscar Julius**, Spärvagns-
förare, f. 97; Majstångsg. 4 A (C J).
Rt 14 02 73.
Led. i 31:a tax.-distr. 27
v. Ordf. o. led. i 11:e pens.-distr... 257
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i kyrkof:s valkommitte 421
- Janson, Fredrik Oskwald**, Ombuds-
man, f. 98; Lindströmsg. 3 D (J).
Rt 16 57 78.
Led. i 37:e tax.-distr. 29
Revisor f. stadsbiblioteket 194
Suppl. i 3:e pens.-distr. 255
- Janson, Robert**, Kontraktspost,
f. 74; Kungshöjdsq. 11 (D).
Rt 13 77 37.
°Led. i skolnämnd 165
*v. Ordf. i kyrkostämman (D). 425
*Led. i domkyrkorådet 425
- Jansson, Gustaf Waldemar**, Över-
lärare, f. 95; Torild Wulffsg. 31 (A).
Rt 11 84 70.
Led. i 3:e fastighetstax.-distr..... 34
Suppl. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
Ordf. i Vasa komm. flickskola m. m. 178^a
v. Ordf. i styr. f. Kjellbergiska skolan 179^a
Led. i styr. f. stadsbiblioteket 194
Led. i ber. f. nybyggn. t. Vasa flicksk. 274
Led. i Gbgs arbetarinst. m. m. 317, 318
°Revisor f. Ö. barnavårdssällskap.... 354
°Suppl. i styr. för skollovskolonierna 354
*Led. i Annedals kyrkoråd 434
- Jarlén, Johan** Jonatan Assaf, Arkitekt,
f. 80; Alfhemsg. 7 (O F). Rt 14 75 47.
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 37
°Led. i skolnämnd 167
- Jarlöv, Gunnar** Vilhelm, Bankkam-
rerare, f. 01; Ånggårdsg. 43 (A).
Rt 13 41 12.
Led. i 29:e tax.-distr. 27
Revisor f. gas- o. elverken 105
Revisor f. handelshögskolan 304

- Jawette**, Iris, Kontorist, f. 19; Bruksg. 45 (C J). Rt 12 86 86.
Suppl. i styr. f. Kjellbergsska skolan... 179
Rev.-suppl. f. småbarnsskolorna... 186
- Jensen**, Signe Kristina (Stina), Fru, f. 96; Gibraltar. 4 (J). Rt 16 33 70.
Suppl. i lokalstyr. f. flickläroverket 312
Revisor f. J. F. Dicksons minnesf. 366
- Jeppsson**, Dagny Elvira, Fru, f. 86; Hjorthagsg. 10 C (M). Rt 14 97 14.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 226
- Jern**, Hjalmar Fridolf, Folkskollärare, f. 82; Balsaming. 42 (G). Rt 15 79 55.
Led. i kom. f. studiekurser m. m... 272
- Se även **Hjern**.
- Jidås**, Karl Albin Mattias, Chaufför, f. 00; Stockholmsg. 44 H (G). Rt 15 69 69.
Led. i gatu- och vägförvaltningen... 93
- Johannesson**, Erik Ruben, Kontorist, f. 17; Götaholmsg. 10 (G).
Rev.-suppl. f. pensionärshemmen ... 249
- Johannesson**, Sven Helge Georg, Livsmedelsarbetare, f. 13; Maskinistg. 13, Nya Varvet (V F).
Suppl. i 15:e pens.-distr. 259
- Johannesson**, Rosa Linnéa, Kontorist, Fru, f. 20; Storhöjdsg. 7 A (G).
°Led. i barn- och ungdomsråd..... 227
- Johannesson**, Sven Erik Reinhold, Folkskollärare, f. 03; Kungsportsav. 41 (V). Rt 16 69 99.
°Skr. i barn- o. ungdomsråd 226
Suppl. i 2:a pens.-distr. 254
- Johannsen**, Nicolaus (Nicolaï) Josef, M. L., Prakt. läkare, f. 91; Erik Dahlbergsg. 14 (D). Rt 16 16 96.
°Ordf. i styr. f. Broströmska sjukh. 363
- Johanson, Johansson.**
- Johansson**, John Abraham, Förestandare, f. 82; Mariebergsg. 12 (C J). Rt 14 26 86.
Led i 4:e fastighetstax.-distr. 35
Led. i styr. f. sjöfartsmuseet 204
Led. i fattigv.-styr. m. m. 210, 213, 214, 219
°Ordf. i mödrhjälpsnämnden 240
Suppl. f. deleg. f. intell. utbildade... 263
Led. i familjebidragsnämnden..... 266
Led. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk ... 311
Ordf. f. R. Dicksons stift. m. m. 392, 393
- Johansson**, Agnes Viktoria, Fru, f. 83; Kobbarnas väg 90 (O). Rt 16 56 32.
°Suppl. i styr. f. O. barnavårdssällskap 354
- Johansson**, Albert Natanael, Elektr. installatör, f. 91; Uppegården Nya Varvet (V F). Rt 29 02 28.
Led. i 51:a tax.-distr. 33
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Johansson**, Johan Alfred, Vaktmästare, f. 98; Bö herrgård (O). Rt 16 21 89.
*Suppl. i Örgryte kyrkoråd 440
- Johansson**, Algot Magnus, Direktör, f. 01; Eneq. 4, Nya Varvet (V F). Rt 29 25 01.
°Suppl. i länsprövningsnämnden 34
Led. i gatu- o. vägförvaltningen .. 93
Led. i kristidsnämnden 265
- Johansson**, Anders Bed, Snickare, f. 93; Epidemijukhuset (A). Rt 13 69 76.
Led. i 5:e tax.-distr. 20
*Led. i Annedals kyrkoråd 434
- Johansson**, Anders Johan, Verkst. tjänsteman i sjukh., f. 82; Eklandag. 52 (O). Rt 16 37 24.
Led. i 41:a tax.-distr. 30
°Led. i deleg. f. barnhygien 124
Ordf. i styr. f. Renströmska badanst. 152
Led. i folkskolestyr. m. m. .. 162, 163^a
Led. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket 309
Ordf. i styr. f. J. F. Dicksons fond ... 366
- Johansson**, Anna Birgitta Sofia, Fru, f. 03; Byg. 31, Längedrag (V F).
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Johansson**, Anna Josefina, Fru, f. 79; Risäsg. 26 (A).
Suppl. i 6:e pens.-distr. 256
- Johansson**, Anna Karola, Sjukvårdsbiträde, f. 05; Karl Gustafsg. 42 (V).
Led. i 7:e pens.-distr. 256
- Johansson**, Johan Anton, Ombudsman, f. 04; Banérsq. 7 (G). Rt 15 43 00.
v. Ordf. i torg- o. saluhallsstyrelsen... 156
- Johansson**, Oscar Arvid, Spårvägsarbetare, f. 87; Älvsborgsg. 15 (C J).
Huvudman i Gbg:s sparbank. 297
- Johansson**, Astrid Margareta, Småskollärarinna, f. 99; Torild Wulffsg. 1 (A). Rt 11 65 83.
°v. Ordf. i barn- o. ungdomsråd m. m. 226^a
°Led. i centralrådet f. barnavård 228
- Johansson**, Axel Leonard, Kyrkovaktmästare, f. 79; Solhem, Lundby, (L). Rt 22 16 73.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
Led. i 12:e pens.-distr. 257
- Johansson**, Charles Henning Ferdinand, Verkstadsarbetare, f. 89; Braheq. 12 (G).
Suppl. i 20:e tax.-distr. 25
- Johansson**, Elin Maria, Fru, f. 98; Kompassg. 10 (O F).
Suppl. i 9:e pens.-distr. 257
- Johansson**, Erik Erling, Snickare, f. 08; S. Gubberog. 4 (O). Rt 15 92 49.
Suppl. i styr. f. O. o. C. Wijks stiftelse 394

- Johansson, Erik Joel**, Riksdagsman, f. 91; Öckerö. Rt 73.
 °Rev.-suppl. f. Styrsö kustsanatorium 363
- Johansson, Knut Evald**, Handlande, f. 97; Allm. vägen 17 (C J).
 Rev.-suppl. f. torg- o. slakthusstyr. 156
- Johansson, Fritz Ivar**, Handlande, f. 93; Stampg. 46 (K). Rt 15 26 55.
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
 Suppl. i 4:e pens.-distr. 255
- Johansson, Gerda Teresia**, Fru, f. 99; Berzellig. 15 (J). Rt 16 20 97.
 Revisor f. skollh. f. döfst. småbarn.. 378
- Johansson, Axel Gunnar**, Lökeldare, f. 97; Paradisg. 27 (M). Rt 14 96 61.
 Suppl. i 45:e tax.-distr. 31
- Johansson, Gunnar Edvin**, Konduktör, f. 94; Aschebergsg. 29 (J).
 Revisor f. kristidsnämnden 265
- Johansson, Karl Gunnar**, Kontorist, f. 92; Snäckvägen 22 B (C J).
 Rt 14 47 04.
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
- Johansson, Gustav Adolf**, Lino-leumarbetare, f. 79; Rangeltorpsg. 51 (O). Rt 16 97 81.
 Led. i 7:e fastighetstax.-distr. 35
 Led. i fattigv.-styr. m. m. 210, 213, 215, 216
 Led. i 13:e pens.-distr. 258
- Johansson, Ernst Gustaf**, Kamrer, f. 87; Saltholmsg. 61 (V F).
 Rt 29 18 92.
 °Ordf. i 15:e pens.-distr. 258
- Johansson, Gustaf Oskar Bernhard**, Handlande, f. 77; 4:e Långg. 11 (O F).
 Rt 14 87 20.
 *Kassaf. i O. F:s kyrkoråd 432
- Johansson, Gösta Arnold**, Metallarbetare, f. 99; Stobéeg. 24 (G).
 Suppl. i 9:e tax.-distr. 22
- Johansson, Erik Gösta Evald**, Brandman, f. 05; Frölundag. 130 A (A).
 Rt 11 26 84.
 Rev.-suppl. f. Stretered 379
- Johansson, Gustav (Gösta) Harald**, Prokurist, f. 98; Carlbergsg. 9 (O).
 Rt 16 52 11.
 *Led. i Örgryte kyrkoråd 440
- Johansson, Johan Halvar**, Vagarbetare, f. 00; V. Kannebäck, Näset (V F). Rt 28 23 41.
 *Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Johansson, Hedvig Linnéa**, Fru, f. 02; Kungsladugårdsg. 3 (C J).
 °Led. i skollnämnd 169
- Johansson, Helge Richard**, Bryggeriarbetare, f. 08; Cederbourgsg. 6 (J).
 Rev.-suppl. f. Haralds minne 360
- Johansson, Henry Bernhard**, Direktör, f. 89; Sturepl. 1 (V). Rt 18 03 47.
 Led. av riksdagens 1:a kammare 54
- Johanson, Herbert Leopold**, Avdelningschef, f. 88; Kobbarnas väg 4 (O). Rt 15 64 53.
 °Suppl. i styr. f. idrottsplatserna.... 208
- Johansson, Stig Erik Holger**, Handlande, f. 11; Godhemsg. 8 (C J).
 Rt 14 27 33.
 Rev.-suppl. i styr. f. Gbgs museum.. 200
 Rev.-suppl. f. 1891 års industrilotteri 324
- Johanson, Hulda Josefina**, Sömmerska, f. 78; Fjällg. 22 (O F).
 Rt 14 90 73.
 Led. i 10:e pens.-distr. 257
- Johansson, Axel Ivar**, Poliskonstapel, f. 90; Gibraltarg. 26 (J). Rt 16 72 93.
 *Kyrkofullmäktig 420
 *Led. i kyrkofullmäts valkommitté 421
- Johansson, Karl Ivar**, Vagnförman, f. 88; Storkg. 2 (G). Rt 15 92 05.
 Led. i 47:e tax.-distr. 32
 °Led. i skollnämnd 166
- Johansson, Johan Hilmer**, Kvarnarbetare, f. 97; Tritong. 7 (O).
 Suppl. i 14:e pens.-distr. 258
- Johansson, Johannes Olin**, Lantbrukare, f. 87; V. Kannebäck, Näset (V F). Rt 28 23 22.
 Led. i 51:a tax.-distr. 33
 Led. i 9:e fastighetstax.-distr. 34
- Johansson, Johan (John) August**, Kamrerare, f. 92; Trumpetaregr. 14 (O). Rt 18 26 90.
 Suppl. i 6:e tax.-distr. 21
- Johansson, John Sigfrid**, Arbetschef, f. 95; Munkebäcksg. 16 A (G).
 Rt 15 41 89.
 Led. i ber. f. friluftso. bastubad.. 276
- Johansson, John Werner**, Kontorist, f. 07; Godhemsg. 12 (C J).
 Revisor f. L. Ekman's don 366
- Johansson, Karin Linnéa**, Fru, f. 99; Björcksg. 62 C (G). Rt 15 77 86.
 Revisor f. Annedals barnabo 346
- Johansson, Karl Josef**, Ombudsman, f. 87; Hjorthagsg. 8 D (M).
 Rt 14 75 26.
 Suppl. i 14:e tax.-distr. 23
 Led. i hälsovårdsnämnden 117
 Led. i hyresnämnden 267
 Revisor f. teaterfonden 332
- Johansson, Carl Vilhelm**, f. d. För-rådsmästare, f. 75; Västgotag. 7 (V).
 Rt 16 39 12.
 Suppl. i 38:e tax.-distr. 29

- Johansson, K n u t** Gottfrid, Byggnads-
snickare, f. 18; Harmonig. 6, Nya
Varvet (V F).
Suppl. i 15:e pens.-distr. 259
- Johansson, K n u t** Filip, Snörmakare,
f. 96; Paradisg. 18 (O F).
Led. i 9:e pens.-distr. 256
- Johansson, Sven L a r s** Arnold, Metall-
arbetare, f. 14; Alev. 1 (L).
Revisor f. hälsovårdsnämnden. 117
Revisor f. sjukhusdirektionen. 126
- Johansson, Carl M a u r i t z**, Spedi-
tionsförförman, f. 85; Stordalsg. 3,
Nya Varvet (V F). Rt 29 05 14.
Led. i 15:e pens.-distr. 258
*Kyrkofullmäktig i V. F. 441
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd. 442
- Johansson, N i l s** Emil Folke, Ackvisi-
tör, f. 07; Björcksg. 51 (G).
Rt 15 79 74.
Led. i 13:e pens.-distr. 258
- Johansson, John O l o f**, Hemmans-
ägare, f. 94; Storegården, Billdal (V F).
*Rev.-suppl. f. pastoratskyrkorådet. 443
- Johanson, Karl O s c a r** (O s c a r K.),
Handlande, f. 88; Hedåsg. 9 (V).
Rt 18 15 02.
Bisittare v. handelsmål. 13
Led. i 15:e tax.-distr. 23
v. Ordf. i kristidsnämnden. 265
Valbar t. expropriationsnämnd. 285
- Johansson, Carl R o b e r t**, Direktör,
f. 82; Svantorpsl. 9 (O). Rt 16 00 70.
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
- Johansson, S i g r i d** Lovisa, Fru, f. 94;
Svanebäcksg. 5 (C J).
Led. i 11:e pens.-distr. 257
- Johansson, S i g v a r d** Gunnar, Chauff-
för, f. 08; Sjömansg. 2 (O F).
Rt 14 89 35.
Rev.-suppl. f. gas- o. elverken. 105
°Led. i skolnämnd. 168
Suppl. i 9:e pens.-distr. 256
Suppl. i hästuttagningsnämnden. 288
Revisor f. pens.-inr. f. åldr. tjänare. 375
*Suppl. i O. F:s kyrkoråd. 432
- Johansson, S v e n** Christian, M. D.,
Professor, Överläkare, f. 80; Vasapl. 8,
(D). Rt 11 50 08.
Ordf. i Carlanderska sjukhemmet. 359
°Ordf. i styr. f. Styrsk. kustsanatorium. 362
°Suppl. i styr. f. vanförestalnet. 365
- Johansson, S v e n** Julius, Förste port-
vakt, f. 85; Olofshöjdsg. 20 (O).
Rt 16 57 75.
Led. i 36:e tax.-distr. 29
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
- Johansson, T a g e** Ernfrid, Metallarbe-
tare, f. 09; L:a Vegag. 21 (O F).
Suppl. i 35:e tax.-distr. 29
- Johansson, Wilhelm Victor**, Skor-
stensfejaremästare, f. 92; Hvitfeldtspl.
1 A. (D). Rt 13 08 79.
Led. i 7:e tax.-distr. 21
Suppl. i 1:a fastighetstax.-distr. 34
Led. i 1:a pens.-distr. 254
*Led. i domkyrkorådet. 425
- Johansson, Karl V i l h e l m**, Folkskol-
lärare, f. 00; O. Halleg. 2 (L).
Rt 22 43 82.
°Led. i barn- o. ungdomsråd. 226
- Jonason, Jonasson.**
- Jonason, B r o r** Isidor, Handelsresande,
f. 95; Jaktg. 8, Långedrag (V F).
Rt 29 18 84.
*Rev.-suppl. f. V. F:s kyrkokassa. 443
- Jonasson, J o h n** Alfred Emanuel,
Metallarbetare, f. 99; Bang. 25 (C J).
Rev.-suppl. f. Dicksons minnesfond. 366
- Jonasson, J o h n** Olof, Målaremästare,
f. 83; Nordhemsg. 46 (O F).
Rt 14 94 22.
*Suppl. i O. F:s kyrkoråd. 432
- Jonasson, J o h n** W i l h e l m, Stations-
karlsförförman, f. 86; St. Sigfridsg. 12
(O). Rt 16 38 48.
Led. i 19:e tax.-distr. 24
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
- Johnson, Johnsson, Jonson, Jonsson.**
- Jonsson, Gustav Albion**, Direktör,
f. 95; Pontus Wiknersg. 9 (J).
Rt 16 09 06.
Bisittare v. handelsmål. 13
- Johnsson, Alf Reinhold**, Linoleum-
arbetare, f. 07; Sävenåsg. 3 C (G).
Rt 15 32 51.
Suppl. i 25:e tax.-distr. 26
- Johnsson, Anders** Teodor, Vagn-
makare, f. 91; Byg. 32, Långedrag (V F).
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Jonsson, A x e l**, Konsul, Direktör,
f. 88; Nya Allén 6 (D). Rt 13 79 05.
°Led. i styr. f. Gbg:s museum. 200
- Jonsson, Gustaf O s k a r** Bertil, Kon-
torist, f. 94; Värvindsg. 21 (L).
Rt 22 45 44.
Suppl. i 20:e tax.-distr. 25
Suppl. i 6:e fastighetstax.-distr. 35
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
Suppl. i arbetslöshetsnämnden. 260
- Jonsson, Oscar Birger**, Direktör,
f. 82; Aschebergsg. 41 A (V).
Rt 13 47 94.
Led. i 1:a tax.-distr. 19

- Johnsson, Oscar E d v i n**, Lantbrukare, f. 95; Lagklarebäckes gård, Mölndal. Rt 27 06 65.
 °Led. i styr. f. Stretered 379
- Johnson, Elsie**, Skolkökskonsulent, f. 94; Cederbourgsg. 8 (J). Rt 16 26 54.
 °Led. i barnbesp:s arbetsutskott 164
 °Suppl. i styr. f. skolköksseminariet .. 183
 °Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan.. 343
 °Led. i styr. f. skollovskolonierna 354
- Johnson, Karl G e o r g**, Ombudsman, f. 98; Amiralitetsg. 9 C (C J). Rt 12 66 94.
 Revisor f. E. Wijks stiftelse 397
- Johnsson, G u n n a r Bertil**, Textilarbetare, f. 08; Olofshöjd 6 (O).
 Led. i 14:e pens.-distr. 258
- Johnson, Karl Gustaf G u n n a r**, Prokurist, f. 04; Karl Gustafsg. 25 (V). Rt 11 51 68.
 Suppl. i ber. f. avk. av pens.-avg. .. 39
 Revisor f. Söderborgska m. fl. stift... 381
- Johnsson, G u s t a v Emil**, Socialvårdsassistent, f. 85; Mölndal. Rt 27 05 22.
 °Suppl. i inskrivningsnämnd..... 289
 °Revisor f. Styrös kustsanatorium 363
 °Led. i gemens. nämnden f. Stretered 379
- Johnson, Harald H e r b e r t**, Smidesarbetare, f. 88; Cederig. 17, Nya Varvet (V F). Rt 29 14 06.
 Led. i 50:e tax.-distr. 33
 Led. i 10:e fastighetstax.-distr. 36
- Jonson, Oskar H u g o**, Assuranstjänsteman, f. 03; Vitög. 5 (C J). Rt 12 73 18.
 Rev.-suppl. f. ålderdomshemmet.... 247
- Jonsson, H u g o Vilhelm**, Konditor, f. 09; Bockhornsg. 11 (M). Rt 14 24 90.
 Led. i skolnämnd 168
 Revisor f. Renströmska fonden 326
 Revisor f. W. Röhss' don.-fond.... 326
 *Led. i Masthuggs kyrkoråd..... 431
- Johnsson, J o h n Gunnar**, Assistent h. fattigv., f. 93; Kobbarnas väg 11 (O). Rt 15 74 23.
 Led. i 26:e tax.-distr. 26
 °Led. i skolnämnd 166
 °Led. i styr. f. Göteborgshem 250
 Kassa. f. styr. f. Broströmska sjukh. 363
 °Suppl. i styr. f. Gbg:s bostadsföretag 405
- Jonsson, Nils Anders Vilhelm**, Förman, f. 06; Sommersg. 10 (L). Rt 22 13 81.
 Revisor f. Keillers park 205
- Johnsson, John O l o f**, J. K., Kanslichef, f. 86; Aschebergsg. 41 B (V). Rt 11 07 05.
 Sekr. i styr. f. Mossbergiska don. .. 187
 Led. i styr. f. rätthjälpsanstalten .. 245
- Jonsson, Josef O s c a r Albert**, Folkskollärare, f. 98; Lunnatorpsg. 13 (O). Rt 15 07 14.
 Suppl. f. ordf. o. led. i 13:e pens.-distr. 258
- Johnsson, V e r a**, M. L., Prakt. läkare, f. 96; Kungsportsav. 18 (V). Rt 16 78 48.
 °Led. i barn- o. ungdomsråd m. m. 226^a, 228
 Led. i styr. f. Gbg:s arbetarinstitut.. 318
- Jonson, Sven Vilhelm**, Elektriker, f. 11; Eklundag. 67 B (J). Rt 18 03 58.
 Rev.-suppl. f. sjöfartsmuseet 204
- Juhlin, Johan A l g o t**, Kamrer, f. 85; Beateberg, Kviberg (G). Rt 15 41 52.
 °Led. i styr. f. polisskolan..... 51
 Led. i poliskollegiet 52
 Led. i polisinämnden 53
 Ordf. i styr. f. gas- o. elverket 105
 Sekr. i arbetslöshetsnämnden 260
- Jungen, E r n s t Birger**, Överlärare, f. 90; Aschebergsg. 22 (V). Rt 13 05 44.
 Stadsfullmäktiges ordf. 58
 Led. i stadskollegiet. 64
 °Ordf. i hamnstyrelsen 99
 Ordf. i styr. f. yrkeskolorna..... 189
 v. Ordf. i styr. f. stadsbiblioteket.. 194
 Ordf. i ber. f. omorg. av kom.-förvalt. 273
 v. Ordf. i styr. f. högskolan..... 302
 Led. i styr. f. socialinstitutet 307
 Ordf. i styr. f. Lindbergs don. 325
 °Suppl. i domkapitlet 410
- Jungnell, Fridolf Robert**, Överlärare, f. 85; Mäsg. 12, Nya Varvet (V F). Rt 29 00 34.
 *Kassa. f. V. F:s kyrkoråd..... 442
 *Led. i pastoratskyrkorådet 443
- Jungen, S i g n e Charlotta**, Fru, f. 93; Aschebergsg. 22 (V). Rt 13 05 44.
 °Led. i styr. f. skolköksseminariet 183
 Suppl. i mödrahjälpsnämnden 240
- Jähnke, G u n h i l d Astrea Elvira**, Fru, f. 11; Liljeforsg. 46 (O). Rt 16 85 34.
 °Led. i skolnämnd 170
 °Led. i barn- o. ungdomsråd 226
 Revisor f. skolf:s sommarbarnskomm. 356
- Järn, se Jern.**
- Jönsson, A l b e r t Leonard**, Skräddare, f. 88; Paradisg. 27 L (M). Rt 12 61 48.
 Suppl. i 29:e tax.-distr. 27
- Jönsson, A n n a Desideria**, Fru, f. 92; Paradisg. 27 L (M). Rt 12 61 48.
 Stadsfullmäktig 59
 Suppl. i hälsovårdsnämnden 117
 Suppl. i familjebidragsnämnden 266
 Led. i ber. f. friluftss- o. bastubad... 276
 Led. i ber. f. hemhjälpverksamhet.. 277

Jönsson, Blenda, Fru, f. 87; Kobergsg. 10 (G). Rt 15 58 18.	
°Led. i skolnämnd	166
Led. i Maj:s kommunala flickskola..	177
Suppl. i fattigvårdsstyrelsen.....	210
Led. i styr. f. Göteborgs sjukhem ..	358
Led. i styr. f. E. Dicksons stiftelse..	396
Jönsson, Adolf Sigurd, Köpman, f. 86; Linnég. 68 (A). Rt 11 69 78.	
Suppl. i 16:e tax.-distr.	23
Jönsson, Sven Christian Arvid, Revisor, f. 16; Femkampsg. 5 (O). Rt 19 13 34.	
Rev.-suppl. f. drätselkammaren	69

K.

Kalderon, se Calderon.	
Kalén, Herbert Johannes, F. D., Rektor, f. 93; Rangeltorpsg. 8 (O). Rt 16 54 39.	
Led. i styr. f. prakt. mellanskolorna	174
°Revisor f. högskolan	302
Kallermo, se Callermo.	
Kardell, se Cardell.	
Karlander, se Carlander.	
Karlberg, Gunnar Fingal, Folk-skollärare, f. 87; Hedlundsg. 14 (J). Rt 11 61 64.	
°Sekr. i barn- o. ungdomsråd	226
Karlberg, Gustaf Nicolaus, Handlande, f. 70; Allm. vägen 25 (C J). Rt 14 94 79.	
*Led. i C. J:s kyrkoråd	433
Karlbring, se Carlbring.	
Karlén, Otto, f. d. Spärvagnsförare, f. 77; Kungsladugårdsg. 13 (C J). Rt 14 61 16.	
°Led. i skolnämnd	168
Carlson, Carlsson, Karlson, Karlsson.	
Karlsson, Knut Anders Olof, Metallarbetare, f. 14; Lagmansg. 1 (G). Revisor f. yrkesskolorna	189
Rev.-suppl. f. natthärbärgena	244
Rev.-suppl. f. Platins fond	385
Carlsson, Anna Sofia, Fröken, f. 87; Bengt Lidnersg. 5 (J).	
Led. i 2:a pens.-distr.	254
Led. i pens.-inr. f. åldriga tjänare..	375
Karlsson, Anna Theresia, Fru, f. 97; Holländarepl. 5 B (G). Rt 15 66 37.	
°Led. i skolnämnd	166
Led. i styr. f. småbarnsskolorna....	186
Led. i kristidsnämnden	265
Karlsson, Arne Hugo, Ombudsman, f. 11; Amiralitetsg. 9 B (C J). Rt 14 14 13.	
Suppl. i gatu- o. vägförvaltningen..	94
Led. i arbetslöshetsnämnden	260

Carlson, Arvid Ambrosius, Lokförare, f. 85; Utjordsg. 24 (G). Rt 15 56 80.	
Rev.-suppl. f. sjukhusdirektionen ..	126
Karlsson, Axel Theodor, Kranmaskinist, f. 87; Visthusg. 18 (L). Rt 22 08 29.	
Led. i polisenämnden.....	53
Led. i hamnstyrelsen	99
Carlsson, Viktor Axel Konrad, Fastighetskötare, f. 93; Solgårdsg. 2 A (J). Rt 16 00 41.	
Led. i 25:e tax.-distr.....	26
Led. i 5:e pens.-distr.	255
Carlsson, Bernhard, Chaufför, f. 93; Torsg. 8 (K). Rt 15 61 81.	
Suppl. i 8:e tax.-distr.	21
*Suppl. i Kristine kyrkoråd.....	427
Carlsson, Anders Bernhard, Kasör, f. 88; Volrat Thamsg. 7 B (J). Rt 16 84 25.	
Suppl. f. bisittare vid dispaschmäl..	13
Suppl. i hamnstyrelsen.....	99
Suppl. i inskrivningsnämnd	289
Led. i styr. f. sjömanshemmet	402
Karlsson, Birger Ferdinand, Bageriarbetare, f. 95; Gränsv. 7 (O). Rt 26 05 28.	
Suppl. i arbetslöshetsnämnden.....	254
Carlsson, Bror Alarik, Bankvaktmästare, f. 02; Älghagsg. 3 H (M). Rt 14 40 43.	
Rev.-suppl. f. hälsovårdsnämnden ..	117
Karlsson, Edith Josefine, Fru, f. 89; Kommendörsg. 38 (C J). Rt 14 42 24.	
°Led. i 4:e fattigvårdsdistr.	214
Suppl. i 8:e pens.-distr.	256
Karlsson, Johan Edvard, Kontorist, f. 89; Folkungag. 13 (K). Rt 15 03 29.	
Suppl. i 12:e tax.-distr.	22
Karlsson, Erik Gustav Verner, Revisor, f. 03; Paradisg. 15 (M). Rt 12 92 43.	
Revisor f. renhållningsverket	155
Revisor f. sjöfartsmuseet	204
Revisor f. sjömanshemmet	402
Carlson, Erik Gustav Wilhelm, Posttjänsteman, f. 84; Solskiftesg. 5 (L). Rt 22 34 38.	
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ..	38
Revisor f. O. o. C. Wijks stiftelse..	394
Carlsson, Gunnar Fredrik, Generalkonsul, Skeppsredare, f. 87; Hovås. Rt 28 26 27.	
°v. Ordf. i hamnstyrelsen	99
Carlsson, Gunnar Ivar Henry, Bokförare, f. 06; Kristinehöjdsg. 7 (O). Rt 16 57 01.	
Revisor f. centralrådet f. barnavård..	228

- Carlsson, Gunnar** Oskar Vilhelm, Byggnadsarbetare, f. 06; Karl Gustafsg. 69 A (J).
 Suppl. i 13:e tax.-distr. 23
 °Led. i skolnämnd 165
 Led. i 3:e pens.-distr. 254
- Karlsson, Per Gösta**, Kontorist, f. 16; Donsög. 2 B (C J).
 Rev.-suppl. f. hälsovårdsnämnden .. 117
 Rev.-suppl. f. sjukhusdirektionen.... 126
 Revisor f. Göteborgshem 250
- Carlson, Henrik** Edvard, Kommis- nister, f. 93; Timmermansg. 8 (C J). Rt 14 05 09.
 *Kyrkofullmäktig 419
 *Led. i C. J:s kyrkoråd 433
- Carlson, Karl Hilding**, Avdelnings- föreståndare, f. 06; Oljekvarnsg. 8 (C J). Rt 14 36 22.
 Suppl. i 17:e tax.-distr. 24
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
 Rev.-suppl. f. R. Dicksons stiftelse.. 393
- Carlson, Otto Hugo**, Slöjdlärare, f. 88; Stockholmsg. 1 C (G). Rt 15 27 57.
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
 Suppl. i 5:e pens.-distr. 255
- Carlsson, Gerda Elise Ingeborg**, Fru, f. 01; Bagaregårdsg. 7 (G). Rt 15 19 41.
 Suppl. i fattigvårdsstyrelsen 211
 Suppl. i barnvårdsnämnden 224, 225, 227
 Led. i 5:e pens.-distr. 255
 °Led. i styr. f. Barnavärn..... 344
 °Led. i styr. f. S:t Pauli barnhem.... 347
 Revisor f. I. Jonssons minne 390
- Karlsson, Ivar** Gustav, Maskinist, f. 91; Bräckevägen 116 (L). Rt 22 36 14.
 Suppl. i 14:e pens.-distr. 258
- Carlsson, Anders Johan**, Bageriarbe- tare, f. 84; Birger Jarlsg. 8 (C J). Rt 14 83 35.
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 38
- Karlsson, Johannes**, Trädgårds- mästare, f. 67; Engelbrektsg. 63 (V). Rt 16 38 16.
 *Led. i Vasa kyrkoråd 435
- Karlsson, Johannes**, Handlande, f. 96; Jonseredsg. 2 (G). Rt 15 11 72.
 Suppl. i 9:e tax.-distr. 22
- Carlsson, John**, Spårvagnskonduk- tör, f. 94; Solrosg. 10 (G). Rt 15 36 74.
 Rev.-suppl. f. hamnstyrelsen..... 100
- Karlsson, John** Adolf, Förste hälso- värdstillsyningsman, f. 95; Poppel- mansg. 22 (G). Rt 15 45 94.
 Led. i 25:e tax.-distr. 26
 °Led. i skolnämnd 166
 °Led. i 1:a fattigvårdsdistr..... 213
 Revisor f. L. Ekmans don..... 366
- Karlsson, Johan (John) Alfred**, För- rådsföreståndare, f. 84; Engelbrektsg. 55 (V). Rt 16 11 55.
 Suppl. i 18:e tax.-distr. 24
- Carlsson, John** Gottfrid, Spårvagns- förare, f. 87; Strandridareg. 3 (C J). Rt 14 71 87.
 Led. i 11:e tax.-distr. 22
 Led. i Maj:s kommunala flickskola.. 177
 Led. i inskrivningsnämnd 289
 Huvudman i fastighetsäg. sparbank 298
- Carlson, Josef** Mathias, Direktör, f. 82; Erik Dahlbergsg. 46 (V). Rt 11 59 07.
 Led. i 13:e tax.-distr. 23
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
- Karlsson, Karl Justus** Leopold, Fiskhandlande, f. 90; Fiskebäck, Långedrag (V F). Rt 29 11 12.
 *Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Karlsson, Karl Fredrik**, Kontor- rist, f. 15; Platäg. 3 (O).
 Rev.-suppl. f. gas- o. elverken 105
 Revisor f. E. Hansons m. fl. don... 387
 Rev.-suppl. f. R. Dicksons stiftelse.. 393
- Carlson, Carl** Gustaf, Bankkamrer, f. 88; Kungsportsav. 43 (V). Rt 16 07 96.
 °Ordf. i 7:e pens.-distr. 256
- Karlsson, Karl** Laurentius, Sjuk- kassekontr., f. 91; Danska vägen 73 (O).
 Led. i 46:e tax.-distr. 32
 Revisor f. gatu- o. vägförvaltningen.. 94
- Carlsson, Carl** Richard, Spår- vägsman, f. 81; Alströmerg. 4 (K). Rt 15 32 33.
 °Suppl. i länsprövningsnämnden 34
 °Suppl. i styr. f. polisskolan 51
 Ordf. i polisnämnden 53
 Stadsfullmäktig 59
 Ordf. i torg- o. slakthusstyrelsen.... 156
 Ordf. i nykterhetsnämnden 243
 Led. i styr. f. Göteborgssystemet.... 299
 v. Ordf. i styr. f. Söderborgska stift. 381
- Carlsson, Charlotta** (Lotta) Maria, Fru, f. 90; Vasag. 35 (V). Rt 16 55 45.
 Rev.-suppl. f. yrkesskolorna 189
- Karlsson, Märta** Ingeborg, Fru, f. 12; Blåhammarsg. 21 (G).
 Rev.-suppl. f. nykterhetsnämnden .. 243

- Carlsson, Nils Henry**, Stationskarl, f. 05; Virginsg. 26 (G). Rt 15 43 18.
Revisor f. gas- o. elverken 105
Revisor f. nykterhetsnämnden 243
- Karlsson, Olof Mauritz**, Bankvaktmästare f. 99; V. Hamng. 7 (D).
Suppl. i 18:e tax.-distr. 24
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
- Carlsson, Oscar Jonatan**, Assistent h. fattigv., f. 90; Aschebergsg. 24 (V). Rt 11 85 92.
°v. Ordf. i barn- o. ungdomsr. m.m. 225, 227
°Led. i centralrådet f. barnavård 228
- Karlsson, Oskar Wilhelm**, Förtroendemän, f. 84; Balsaming. 59 (G). Rt 15 90 95.
°Suppl. i vägsynenämnden 288
- Karlsson, Karl Tage**, Köpman, f. 88; Terrassg. 11 (J). Rt 16 36 89.
Suppl. i 3:e pens.-distr. 255
*Suppl. i kyrkonämnden 423
*Led. i Johannebergs kyrkoråd 436
- Carlsson, Torsten Napoleon**, Musikdirektör, f. 96; Roseng. 2 B (O F). Rt 14 82 19.
Revisor f. flicklärovs bygnadsfond v. Ordf. o. sekr. i styr. f. Malmgrensfond 312 390
- Carlsson, Johan Magnus Thorwald**, Byggnästare, f. 88; 2a Långg. 51 (O F). Rt 14 09 26.
Suppl. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk .. 311
- Karlsson, Klas Valfrid**, Snickare, f. 98; Hagens stationsv. 43, Nya Varvet (V F). Rt 29 06 08.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Karlsson, Wera Birgitta**, Kontorist, f. 04; 4:e Långg. 11 (O F). Rt 14 45 75.
*Suppl. i O. F:s kyrkoråd 432
- Carlsten, se Carlsten.**
- Karlström, Adolf Rupert Magnus**, Civilingenjör, f. 89; Jakobsdalsg. 32 (O). Rt 16 56 58.
°Suppl. i lokalstyr. f. ö. realskolan.. 313
- Karman, se Carman.**
- Keiller, James**, Kabinettskammarherre, f. 67; Särö. Rt 28.
Ordf. i styr. f. Keillers park 204
- Kejbel, Carl Arvid**, Kommunalarbetare, f. 06; Karl Gustavsg. 38 (V). Rt 13 06 99.
Led. i 37:e tax.-distr. 29
Led. i 3:e pens.-distr. 254
- Kellgren, Kjellgren, Källgren.**
- Kellgren, Malte Sune Emanuel**, Lektor, f. 06; Johannebergsg. 34 (J). Rt 16 13 90.
Rev.-suppl. f. högskolan 302
- Kjellgren, Gustaf Viktor Wilhelm**, Grosshandlande, f. 81; Erik Dahlbergsg. 18 (V). Rt 13 63 49.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål.... 13
Led. i 7:e tax.-distr. 21
Suppl. f. kassaf. i hälsovårdsnämnden 117
°Suppl. i 4:e fattigvårdsdistr. 214
Led. i 9:e pens.-distr. 256
- Källgren, Karl August Wallentin**, Lagerchef, f. 90; Sylvesterg. 6 (J). Rt 16 84 48.
*Suppl. i Johannebergs kyrkoråd 437
- Kjellman, se Källman.**
- Kempe, James Napoleon**, Reparatör, f. 99; Kungsladugårdsg. 10 (C J). Rt 12 73 64.
Led. i 35:e tax.-distr. 28
Led. i 11:e pens.-distr. 257
Rev.-suppl. f. Hvitf. lärov. bygnadsf. 310
- Kent, Carl Henry**, f. d. Stationsinspektör, f. 75; Alnäs, Billdal (V F).
*Suppl. i pastoratskyrkorådet 443
- Kiessling, Fritz Richard**, F. D., Lektor, f. 89; Vasaplatsen 11 (D). Rt 11 25 44.
*Led. i Christinæ kyrkoråd 427
- Kihl, Karl Johan**, f. d. Vagnmästare, f. 75; Gibraltarlg. 21 (J). Rt 16 82 51.
°Led. i 1:a fattigvårdsdistr. 213
- Kihlberg, Curt Olof Gunnar**, Taxeringsassistent, f. 17; Olivedalsg. 25 (O F). Rt 14 25 98.
°Kronoombud i 7:e tax.-distr. 21
- Kihlberg, Nils Gustaf Ture**, Banktjänsteman, f. 91; Arsenalsg. 6 (D). Rt 11 30 43.
Led. i 35:e tax.-distr. 28
Rev.-suppl. f. arbetslöshetsnämnden 260
Revisor f. sociala centralbyrån 369
Revisor f. sjömanshemmet 402
- Kihlman, Herman Axel Constantin**, F. L., Läroverksadjunkt, f. 90; Karl Gustafsg. 4 (D). Rt 13 17 46.
Led. i folkskolestyr. m.m. 162, 163², 169, 183
Led. i Vasa kommunala flickskola.... 178
- Kihlman, Karin**, F. M., Ämneslärarinna, Fru, f. 90; Karl Gustafsg. 4 (D). Rt 13 17 46.
Stadsfullmäktig 59
Led. i fattigv.-styr. m. m. 210, 213, 219
Led. i ber. f. hemhjälpverksamhet. 277
- Kihlström, Karl-Edivin**, Folkskollärare, f. 83; Kastellg. 16 (A). Rt 11 18 81.
Revisor f. vanförestalten 365

- Kindal**, Carl-Eric Frans Magnus, Direktör, f. 02; Nya Allén 3 (D). Rt 13 55 01.
Suppl. i pens.-inr. f. äldr. tjänare.. 375
- Kjellberg**, Anna Harriet Malvina, Handarbetslärarinna, f. 95; Rangel-
torpsg. 51 A (O). Rt 18 01 37.
°Suppl. f. deleg. f. intell. utbildade.... 263
- Kjellberg**, Carl Ossian, Konsul, Direktör, f. 75; Carlanderspl. 3 (J). Rt 16 11 14.
Led. i styr. f. Kjellbergska skolan.. 179
°Led. i konstnuseets nämnd 202
Led. i styr. f. O. o. C. Wijks fond .. 327
- Kjellén**, Emma Margareta (Greta) Elisabeth, Fru, f. 91; Föreningsg. 26—28 (V). Rt 11 47 06.
Suppl. i styr. f. sjuksk. pens.-fond.. 376
- Kjellén**, Lars Eric, Major, f. 86; Föreningsg. 26—28 (V). Rt 11 47 06.
°Ordf. i 22:a tax.-distr. 25
Led. i styr. f. Lingförbundet..... 335
Led. i styr. f. Gbgs idrottsförbund.. 337
- Kjellgren**, se **Kellgren**.
- Kjellman** se **Källman**.
- Kjellstrand**, Agnes Cecilia, Fru, f. 01; Bäckeg. 30 B (M). Rt 12 89 42.
Suppl. i 10:e tax.-distr. 22
- Kjerrman**, Ernst Gustaf, Poliskon-
stapel, f. 95; Friggag. 21 (K). Rt 15 33 52.
°Led. i skolnämnd 165
*Suppl. i Kristine kyrkoråd..... 427
- Klang**, Per-Olof, Teknolog, f. 20; Sägg. 61 (C.J). Rt 14 81 79.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade 263
- Klasson**, se **Claesson**.
- Klausen**, se **Clausen**.
- Klemensson**, se **Clemensson**.
- Kliff**, se **Cliff**.
- Klingberg**, Einar Vitalis Albin, Byggmästare, f. 98; Ribbingsg. 2 (G). Rt 15 34 25.
Led. i 7:e fastighetstax.-distr..... 35
- Klämberg**, Karl Algot Julius, Hand-
lande, f. 89; Surbrunnsg. 10 (D). Rt 16 33 30.
Suppl. i 7:e tax.-distr. 21
- Koch**, Agathe Annie Marianne, Frö-
ken, f. 76; Engelbrektsq. 4 (V). Rt 13 85 67.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor 186
- von Koch**, Ester Eva Maria, Fru, f. 86; S. Vägen 25 (V). Rt 16 25 21.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor 186
°Led. i stift. inackorderingshemmet.. 236
- von Koch**, Nils Ragnar, Häradshöv-
ding., f. 81; S. Vägen 25 (V). Rt 16 25 21.
°Led. i stift. inackorderingshemmet .. 236
- Kogge**, Fritiof Olof, Civilingenjör, f. 97; Kopparormsg. 10 (O). Rt 16 59 82.
Led. i 2:a fastighetstax.-distr. 34
Stadsfullmäktig 59
Led. i sjukhusdirektionen m. m. 126, 127
Led. i folkskolestyr. m. m. 162, 163, 164
v. Ordf. i styr. f. yrkesskolorna 189
- Kolbe**, Fritz Erik, Lantbrukare, f. 88; Stora Torp (O). Rt 18 14 07.
Led. i 49:e tax.-distr. 32
- Kolbjörn**, Gustaf Edgar, Folkskol-
lärare, f. 04; Jakobig. 4 (O). Rt 16 78 63.
°Led. i barn- och ungdomsråd 227
- Kolliander**, se **Colliander**.
- Korneliusson**, se **Corneliusson**.
- Kornér**, se **Cornér**.
- Korsell**, Karl Gustav, Möbel-
snickare, f. 97; Tellgrensg. 4 (C.J). Rt 12 61 09.
Led. i 32:a tax.-distr. 28
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
Rev.-suppl. f. polisenämnden 53
Rev.-suppl. f. stadskollegiet..... 64
Revisor f. drätselkammaren 69
Revisor f. löne- o. tjänstenämnden.. 89
- Krantz**, Joel Erik Emanuel, Om-
budsman, f. 08; Nordhemsg. 27 (O.F). Rt 12 72 62.
Suppl. i 44:e tax.-distr. 31
°Led. i skolnämnd 167
- Krantz**, Sune, Livsmedelsarbetare, f. 09; Kobergsg. 6 (G). Rt 15 39 86.
Revisor f. Hansons m. fl. don. 387
- Kristensson**, Erik Walter, Metallar-
betare, f. 19; Stampg. 64 (K).
Rev.-suppl. i I. o. K. Marks stiftelse 395
- Se även **Christensson**.
- Kristiansson**, Elin Paulina, Fru, f. 94; Rambergsv. 25 C (L).
Led. i gem. nämnden f. Stretered.. 379
- Se även **Christiansson**.
- Kristofferson**, Karl, Lantbrukare, f. 78; Öxnäs, Säve. Rt 11.
°Led. i torg- o. slakthusstyrelsen.... 156
°Led. i stiftsnämnden 411
- Krook**, Annie Mathilda, Fru, f. 97; Olof Strähleg. 7 (C.J). Rt 12 56 07.
Rev.-suppl. f. skol- o. yrkeshemmet.. 239
Rev.-suppl. f. K. F. U. K:s studiec. 321
Rev.-suppl. f. Emanuelsk:s studiec... 321
Revisor f. Gbgs parkbarn 351

Krook, Knut S i g u r d, Kontorist, f. 94; Olof Stråleg. 7 (C J). Rt 12 56 07.
Revisor f. handelsinstitutet 305

Krook, Torsten Roger, Disponent, f. 04; Storängsg. 23 (A). Rt 13 76 82.
Revisor f. Stretered 379

Krüger, Harry Ludvig, Direktör, f. 93; Geijersg. 3 A (J). Rt 16 64 09.
Suppl. i 12:e tax.-distr. 22
v. Ordf. i styr. f. ålderdomshemmet.. 247

Kullberg, se Cullberg.

Kullgren, Johan Fritiof, Kontorist, f. 92; Järnbrotsg. 7, Nya Varvet (V F). Rt 29 04 74.
*Kyrkofullmäktige i V. F. 442
*Rev.-suppl. f. V. F:s kyrkoråd 443
*Rev.-suppl. f. pastornskyrkorådet .. 443

Kvarnström, se Qvarnström.

Kvist, Anders F o l k e Wilhelm, Typograf, f. 03; O. Stråleg. 7 (C J). Rt 14 36 47.
Rev.-suppl. f. E. Wijks stiftelse 397

Kylberg, M ä r t a Paulina, Föreståndarinna f. skolköksseminariet, Fru, f. 02; S. Allég. 2 B (H). Rt 13 55 79.
°Suppl. f. deleg. f. intell. utbildade.. 263
°Suppl. i lokalstyr. f. flickläroverket.. 312
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan.. 343

Käll, J a c o b Henrik, Konsul, Skeppsmäklare, f. 77; Malmgårdsg. 3 (A). Rt 11 05 31.
Suppl. i 43:e tax.-distr. 31

Källén, se Kjellén.

Källgren, se Kellgren.

Källman, Joseph R o l a n d Gustaf, Kapten, f. 07; Giblartarg. 68 (J). Rt 16 11 88.
*Suppl. i Johannebergs kyrkoråd.... 437

Källstrand, se Kjellstrand.

Kämpe, se Kempe.

Kärrberg, Charles Viktor, Metallarbetare, f. 92; Älghagsg. 2 A (C J). Rt 14 87 73.
Rev.-suppl. f. skeppsdockorna 297

Kärrberg, K l a r a Viola, Fru, f. 01; Älghagsg. 2 A (C J). Rt 14 87 73.
Suppl. i Maj:s kommunala flickskola 177
Revisor f. Vasa barnhem 347

Köhlberg, A u g u s t, Köpman, f. 82; St Sigfridsg. 62 (O). Rt 18 11 42.
Led. i 28:e tax.-distr. 27

Köhn, A r t h u r Otto Johannes, Assuransstjänsteman, f. 87; Karl Gustafsg. 25 (V). Rt 13 48 04.
*Led. i Kristine gemens. nämnd 427

Körling, S v e n Holger, Musikdirektör, f. 79; Egmontsg. 5 (O). Rt 16 64 22.
Led. i styr. f. G. Malmgrens fond .. 390

L.

Lagerberg, P e r Gustaf Pontus, Kapten, Trafikdirektör, f. 78; Ale-Skövde.
v. Ordf. i spårvägsstyrelsen. 114

Lagergren, E l s a Matilda, M. L., Prakt. läkare, f. 90; Kungssportsavnyen 30 (V). Rt 16 90 64.
°Led. i styr. f. småbarnsskolorna..... 186
°Led. i centralrådet f. barnavård.... 228^a

Lagerholm, Gustaf E m i l, f. d. Skatteexekutor, f. 76; Redbergsv. 11 B (O). Rt 15 58 93.
Led. i 3:e tax.-distr. 20
°Ordf. i biblioteksnämnd 195
Ordf. i styr. f. änke- o. pupillkassan 285
Led. i pens.-inr. f. åldriga tjänare 375
Kassaf. i styr. f. Söderborgska stift. 381
Kassaf. f. R. Dicksons stift. m. m. 392, 393

Lagerholm, Karl N i l s Gustav, Kommunalarbetare, f. 03; Lagmansg. 17. Suppl. i 26:e tax.-distr. 26

Lagersten, Gustaf (G ö s t a) Alexander, Mantalskommisarie, f. 87; Göketorpög. 14 (G). Rt 15 15 13.
°Kronoombud i 19:e tax.-distr. 24

Lampers, S v e n Eskil, J. K., Assessor, f. 04; Nissensg. 7 B (O). Rt 18 01 65.
°Ordf. i 15:e tax.-distr. 23

Landahl, M a u r i t z Wilhelm, Stadsrevisor, f. 91; Stomg. 6 (O). Rt 16 84 39.
°Revisor f. Broströmska sjukhemmet.. 364

Landén, A d a Jutonia, Fru, f. 92; Gerås, Utbynäs (G).
Revisor f. Utbynäs barnträdgård .. 350
Led. i styr. f. Ida Jonssons minne.. 389

Lang, Karl G e r a l d, Elektriker, f. 06; Utmarksg. 40 (L). Rt 22 08 26.
Rev.-suppl. f. yrkesskolorna 189
Rev.-suppl. f. Röhsska museet 199

Lange, Ida Dorothea E l s a, Direktör, f. 90; Barrskogsg. 13 (O). Rt 16 27 49.
Revisor f. Bräcke barnträdgård 349

Lange, Johannes (J o n a s) Wictor, Domkyrkoklockare, f. 78; Majorsg. 3 (A). Rt 13 97 19.
°v. Ordf. i 2:a fattigvårdsdistr. 213
°Led. i centralrådet f. barnavård.... 228
°Ordf. i 1:a pens.-distr. 254

Langlet, Alexander (A l e x), Konstnär, f. 70; Sten Stureg. 10 (V). Rt 16 50 49.
°Rev.-suppl. f. slöjdföreningen..... 191

Landhage, J o h n Alfred, Faktor, f. 03; Paradisg. 29 D (M). Rt 14 10 26.
Rev.-suppl. f. Gårda skolbarnshem.. 353
Rev.-suppl. f. Ögrg. barnavårdssällsk. 354

Larsson, Larsson.	Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	38
Larsson, Gustaf Algot, Verkstadsarbetare, f. 97; Hökeg. 3 (G).	Revisor f. polismännen	53
Suppl. i 5:e pens.-distr.	Revisor f. stadskollegiet	64
Larsson, Anna-Lisa, Fröken, f. 21; Märten Krakowsk. 16 (K).	Revisor f. drätselkammaren	69
Led. i styr. f. botaniska trädg.	Revisor f. löne- o. tjänstenämnden ..	89
Larsson, Astrid Margareta, Fröken, f. 15; Nordenskiöldsg. 4 (A).	Revisor f. hyresnämnden	267
Rev.-suppl. f. Nolleroths m. fl. don.	*Kyrkofullmäktig	420
Larsson, Benjamin, Brödexpeditör, f. 81; V. Skansg. 14 (H). Rt 17 58 58.	*Revisor f. kyrkonämnden m. m.	422
Led. i 27:e tax.-distr.	*Suppl. i kyrkonämnden	423
Larsson, Bror Isak, Överkonstapel, f. 93; Härländavägen 5 (G). Rt 19 13 61.	*Led. i boställsstyrelse	439
Led. i 23:e tax.-distr.	Larsson, Karl Helge, Handlande, f. 88; Lindholmsv. 28 B (L). Rt 22 47 54.	
°Led. i skolnämnd	Suppl. i torg- o. slakthusstyrelsen ..	156
Rev.-suppl. f. barnavårdsnämnden ..	Larsson, Knut Herbert, Metallarbetare, f. 03; Råntmästareg. 7 (O).	
Larsson, Einar Valentin, F. M., Läroverksadjunkt, f. 91; Carlanderspl. 1 (J). Rt 16 32 17.	*Suppl. i OrgrYTE kyrkoråd	440
°Suppl. i lokalstyr. f. ö. realskolan ..	Larsson, Arvid Hilding Emanuel, Lokförare, f. 94; Ärenprisg. 35 (G). Rt 15 91 88.	
Larsson, Elin Charlotta, Fru, f. 00; Århusg. 15 (L). Rt 22 16 18.	Led. i 25:e tax.-distr.	26
Suppl. i styr. f. Osbeckska fonden ..	Led. i 2:a fastighetstax.-distr.	34
Larsson, Erik Moritz, Metallarbetare, f. 95; Dalgången 5 (L).	Larsson, August Hjalmar, Överlärare, f. 89; Lillkulleg. 18 (O). Rt 16 49 22.	
Led. i ber. f. segelsportens främjande	°Ordf. i barnbesp:s arbetsutskott.	164
Larsson, Erik Olke, Posttjänsteman, f. 08; Fyrverkareg. 6 (J). Rt 13 65 92.	Larsson, Hugo Gottfrid Leonard, f. d. Kassör, f. 74; Lagmansg., Liseberg (J). Rt 18 18 63.	
Suppl. i 40:e tax.-distr.	Huvudman i Gbg:s sparbank	297
Larsson, Gunnar Levin, Handlande, f. 01; G:a vägen 4, Långedrag (V F). Rt 29 11 23.	Larsson, Ingrid Margareta, F. M., Rektor, f. 92; Oscarsg. 9 (M). Rt 14 64 22.	
Suppl. i 50:e tax.-distr.	°Led. i styr. f. sjuksköterskeskolan.	134
°Led. i skolnämnd	°Skr. i styr. f. Maj:s komm. flicksk. 177 ^a	
Suppl. i 15:e pens.-distr.	Revisor f. högskolan	302
Larsson, Gunnar Valfrid, Metallarbetare, f. 02; Vilopl. 3 B (G). Rt 15 92 47.	Larsson, Ivar Ragnar, Mantalsassistent, f. 01; Vadmansg. 10 (V). Rt 16 44 30.	
Rev.-suppl. f. arbetslöshetsnämnden	°Kronombud i 36:e tax.-distr.	29
Larsson, Gustaf Adrian Wisser, Kontorist, f. 01; Nordenskiöldsg. 7 A (A). Rt 14 05 15.	Larsson, John Conrad, Kassör, f. 88; Lemansg. 6 (J). Rt 18 20 67.	
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	Revisor f. Carlanderska sjukhemmet	360
Revisor f. spårvägsstyrelsen	Revisor f. allm. hjälpföreningen.	370
Rev.-suppl. f. familjebidragsnämnden	Larsson, Joel, Direktör, f. 83; Geijersg. 7 B (V). Rt 16 00 31.	
Led. i styr. f. Lingförbundet.	Suppl. i 14:e tax.-distr.	23
Larsson, Nils Gustaf Malte, Redaktör, f. 98; Fjällg. 3, uppg. E (O F). Rt 14 26 27.	Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ..	38
Led. i folksk.-st. m. m. 162, 163 ^a , 164, 168, 174	°Ordf. i 8:e pens.-distr.	256
Led. i styr. f. svenska mässan	Larsson, Axel Joel, Vävlagare, f. 82; Mölnlycke. Rt 62.	
°Led. i skolför:s sommarbarnskomm.	°Led. i gem. nämnden f. Stretered.	379
Larsson, Helge Alfred Valdemar, Kontorsskrivare, f. 98; Århusg. 15 (L). Rt 22 16 18.	Larsson, Karl August, Reparatör, f. 92; Bäckeg. 32 B (M). Rt 12 57 68.	
Led. i 4:e tax.-distr.	Led. i 45:e tax.-distr.	31
	Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	39
	Led. i 10:e pens.-distr.	257

Larsson, Carl Filip Valdemar, f. d. Mantalskommissarie, f. 76; Göta- bergsg. 12 (D). Rt 11 41 55. °Ordf. i 17:e tax.-distr.	24
Larsson, Carl Johan, Lagerarbetare, f. 96; Galateag. 12 (C J). Suppl. i 6:e pens.-distr.	256
Larsson, Karl Josef, Uppbördsman, f. 91; Kommendörsg. 38 (C J). °Delegerad f. fackarbetsförmedling ..	263
Larsson, Kerstin Irene, Fröken, f. 17; H. Kyrkog. 8 (D). Rt 13 14 41. Revisor f. skolh. o. hemskolan	238
Larsson, Nils Conrad, Köpman, f. 88; Talattag. 11, Längedrag (V F). Rt 29 19 11. Led. i 10:e fastighetstax.-distr.	36
Larsson, Lars Arne, Beklädnadsarbe- tare, f. 10; Bankebergsg. 8 (C J). Rev.-suppl. f. folkskolestyrelsen	163
Larsson, Martin Ejnar, Kommunal- arbetare, f. 91; Heliotropv. 17 (O). Rt 26 15 03. Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. *Suppl. i Örgryte kyrkoråd	36 440
Larsson, Anna Margareta, e. o. Kontorsbiträde, f. 18; Uddevallapl. 3 Rev.-suppl. f. ö. realsk:s byggn.-fond	313
Larsson, Oscar Edvin, Målare, f. 91; Tallstigen 11, Nya Varvet (V F). Rt 29 19 77. *Kyrkofullmäktig i V. F.	442
Larsson, Otto Agaton, Tulluppsy- ningsman f. 98; Sägg. 26 (C J). Rt. 14 82 89. Revisor f. barnavårdsnämnden	225
Larsson, Petra Birgitta, Fru, f. 90; 3:e Långg. 41 (O F). Rt 12 75 22. Suppl. i 9:e pens.-distr.	257
Larsson, Astolf Ragnar Adolf, Me- tallarbetare, f. 09; Ekebäcksg. 1, Nya Varvet. Rt 29 04 48. Suppl. i 10:e fastighetstax.-distr. .. Led. i gatuberedn. f. L. o. Ö.	36 274
Larsson, Signe Beatrice, Fru, f. 96; Birger Jarlsg. 18 (C J). °Led. i skolnämnd	169
Suppl. i 11:e pens.-distr.	257
Led. i gem. nämnden f. Stretered ..	379
Larsson, Axel Sigurd, Direktör, f. 81; Götabergsg. 2 (D). Rt 17 64 07. Led. i styr. f. I. o. K. Marks stiftelse..	395
Larsson, Sixten Herman Valdemar, Rörarbetare, f. 99; Karl Gustafsg. 75 (J). Rt 11 80 68. Suppl. i gas- o. elverken	105

Larsson, Ture Gotthard, Anlägg- ningsarbetare, f. 02; Landsväsg. 8 (H). Rev.-suppl. f. Lundgrens vetenskapsf. 328 Rev.-suppl. f. Lundgrens understödsf. 329	
Larsson, Johan Viktor, f. d. Post- tjänsteman, f. 82; Hagelyckeg. 3 (O). Rt 15 26 68. Led. i 8:e fastighetstax.-distr. Suppl. i 14:e pens.-distr.	35 258
Leandersson, John Iwar, Kamrerare, f. 90; Övra Husarg. 21 (A). Rt 11 54 90. Stadsfullmäktig	60
Kassaf. i drätselkamm. I avd. m. m. 69, 84 v. Ordf. i sjukhusdir. m. m. .. 126, 127	
°Led. i styr. f. förskoleseminarier.	184
°Led. i styr. f. Göteborgshem	250
Led. i valkommittén	271
Led. i ber. f. omorg. av kom.-förvalt.	273
°v. Ordf. i styr. f. Styrös kustsanatorium	362
°v. Ordf. i styr. f. Gbg:s bostadsföretag	405
°Revisor f. stift. bostäder åt blinda..	406
*Led. i Annedals kyrkoråd	434
Leffler, Hakon, F. K., Civilingenjör, f. 87; Överäsg. 3 (O). Rt 16 27 51. Bisittare vid handelsmål	13
Suppl. i styr. f. O. o. C. Wijk:s fond ..	327
Kassaf. i styr. f. Carlanderska sjukh.	359
Ordf. i hyresf. f. pauvres honteux.	398
Leffler, Elisabet (Lis a), Civilingen- jör, f. 11; Kristinehöjdsg. 12 (O). Rt 18 28 73. Revisor f. Lindeqvists donationsfond.	386
Lennvall, Eric Sture Reinhold, Typo- graf, f. 08; Wallenbergsg. 4 C (J). Rt 16 32 63. Suppl. i 37:e tax.-distr.	29
Rev.-suppl. f. J. Lindströms stift.	401
Lesslie, Hildur Annie Beatrice, Fru, f. 90; V. Rydbergsg. 14 (J). Rt 16 19 55. Suppl. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174 v. Ordf. i styr. f. Platins fond.	385
Levén, Gunnar Edvard, Kommi- nister, f. 01; Köpmang. 16 (K). Rt 11 33 61. *Suppl. i Kristine kyrkoråd	427
*Led. i Kristine gemens. nämnd	427
Lewerth, Carl Gunnar, J. K., Ad- vokat, f. 92; Sten Stureg. 16 (V). Rt 18 13 97. Suppl. i 1:a tax.-distr.	19
Levin, Sven Nils Isak, Folkskollärare, f. 98; Rästensg. 24 (G). Rt 15 02 95. °Ordf. i barn- o. ungdomsr. m. m. 225, 227	

- Levin, Oscar**, Föreståndare f. stadens höväg, f. 77; Ankarg. 18 (C J).
Rt 14 48 06.
Led. i 6:e tax.-distr. 21
*Kyrkofullmäktig 419
*Suppl. i kyrkonämnden 423
*Led. i C. J:s kyrkoråd 433
- Levin, Gustaf Richard**, Köpman, f. 87; Förtroeligheten 9 (O).
Rt 16 37 60.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 39
- Levinsson, John** Torsten, Kassör, f. 97; Körsbärgsg. 4 (L). Rt 22 11 42.
Rev.-suppl. f. hälsovårdsnämnden .. 117
Rev.-suppl. f. sjukhusdirektionen .. 126
Led. i styr. f. I. o. K. Marks stift. ... 395
- Levisson, Astri**, Fru, f. 85; Engelbrektsg. 26 (V). Rt 16 80 73.
Suppl. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
- Lidberg, Karl** Pontus Sven, J. K., e. o. Länsassessor, f. 01; Lunnaportspg. 15 (O). Rt 15 78 17.
°Ordf. i 7:e tax.-distr. 21
°Revisor f. samskolan 317
- Lidén, Lidhén.**
- Lidén, Karl** Gustaf, Byråchef, f. 90; Drakenbergsg. 32 (O). Rt 16 87 16.
v. Ordf. i fattigv. m. m. 210, 213, 214, 216
Led. i ber. f. nya natthärbärgen 275
- Lidhén, Tage** Carl Olof, Assistent h. fattigv., f. 06; Karl Gustafsg. 29 (V).
Rt 11 22 94.
Led. i 27:e tax.-distr. 26
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.... 37
Rev.-suppl. f. polisnämnden 53
Rev.-suppl. f. stadskollegiet 64
Revisor f. drättselkammaren 69
Rev.-suppl. f. löne- o. tjänstenämnden 89
Revisor f. hyresnämnden 267
- Lidström, Sixten** Vilhelm, Kranförrare, f. 06; Frölundag. 120 A (A).
Rt 13 77 84.
Revisor f. R. Dicksons stiftelse 393
- Lignell, Martin** Emanuel, Ingenjör, f. 93; Landsvägsg. 6 (H). Rt 13 40 39.
Rev.-suppl. f. gat- o. vägförvalt... 94
- Lilie, Einar** Teodor, F. D., Rektor, f. 90; S:t Sigfridsg. 50 (O).
Rt 16 07 15.
°Sekr. i styr. f. komm. mellanskolan.. 175
- Liljedahl, Axel** Leopold Julius, Apotekare, f. 75; Kolonig. 27 (J).
Rt 13 71 44.
*Led. i Johannebergs kyrkoråd..... 437
- Liljegen, se Lilljegen.**
- Liljeroth, Sven** Harald, Kammar-skrivare, f. 94; Fyrverkareg. 11 (J).
Rt 11 88 97.
Suppl. i 36:e tax.-distr. 29
Revisor f. fattigvårdsstyrelsen 211
- Liljeström, Erik** Hjalmar, Inspektör, f. 98; Älvsborgsg. 54 A (C J).
Rt 14 50 21.
Suppl. i 10:e tax.-distr..... 22
- Lilliehöök, Bertil** Malcolm Fredrik-son, Godsägare, f. 91; Långås. Rt 25.
°Ersättare i stiftsnämnden..... 411
- Lilljegen, Johan** Teodor, Sjökapten, f. d. Hamnlots, f. 81; Linnég. 47 (O F). Rt 14 15 70.
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 39
- Lind, Axel** Sigfrid, Verkmästare, f. 91; Lindebo, Långedrag (V F).
Rt 29 24 23.
Led. i 15:e pens.-distr. 258
- Lind, Einar** Alexius, Förste kammar-skrivare, f. 98; Svenslyckeg. 20 (O).
Rt 19 36 55.
Stadsfullmäktig 59
Led. i fattigvårdsstyrelsen 210
v. Ordf. o. led. i 5:e pens.-distr. .. 255
Led. i familjebidragsnämnden 266
Led. i ber. f. partiellt arbetsföra... 276
Ordf. i ber. f. hemhjälpsverksamhet... 277
- Lind, Gerda** Linnéa, Fru, f. 97; Älghagsg. 3 (M).
Rev.-suppl. f. sjuksköterskehemmet . 399
- Lind, Greta** Adelaide Maria, Fru, f. 92; Orangerig. 30 (O). Rt 18 13 12.
Suppl. i fattigvårdsstyrelsen 211
Led. i styr. f. pauvres honteux 398
Led. i styr. f. tjänarinnehemmet ... 399
- Lind, Gunnar** Artur William, Direk-tör, f. 00; Arkivg. 8 (V). Rt 16 49 44.
Revisor f. handelskammaren 292
- Lind, Hildegard** Elisabet (L i s a), Fru, f. 10; Lemansg. 8 (J).
°Suppl. i styr. f. Broströmska sjuk... 364
Rev.-suppl. f. De fattiges vänner 371
Revisor f. hemsysterverksamheten ... 372
- Lind, Per** Gösta, Kontorist, f. 18; Dahlströmsg. 5 (C J). Rt 14 10 52.
Rev.-suppl. f. turisttrafikföreningen 296
Rev.-suppl. f. Lingförbundet 335
- Lind, Willy** Mathias, Sekreterare, f. 04; E. Dahlbergsg. 33 C (V). Rt 11 71 31.
°Led. i barn- o. ungdomsråd m. m... 226*
- Lindahl, Allan** Robert, Kassör, f. 02; Carl Johansg. 5 (C J). Rt 14 92 17.
Suppl. i 29:e tax.-distr. 27
Rev.-suppl. f. barnvårdsnämnden.. 225

- Lindahl, Carin Ingeborg**, Folkskollärarinna, Fru, f. 05; Krokebacksg. 3, Nya varvet (V F). Rt 29 01 25.
Suppl. i 15:e pens.-distr. 259
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Lindau, Frans Hilmer Isidor**, Förste postiljon, f. 85; Ståthållareg. 15 (C J). Rt 14 05 71.
Led. i 39:e tax.-distr. 30
°Led. i skolnämnd 168
- Lindberg, Eric Alfred**, Skorstensfejaremästare, f. 98; S:t Paulig. 18 (O). Rt 15 55 47.
Suppl. i 6:e pens.-distr. 256
- Lindberg, Harry Mauritz Emanuel**, J. K., Rådman, f. 94; Skåneg. 37 (J). Rt 16 43 32.
°Ordf. i 23:e tax.-distr. 25
- Lindberg, Per Jakob Helmer**, Kontorschef, f. 80; Torild Wulffsg. 39 (A). Rt 13 90 42.
Led. i 2:a tax.-distr. 20
Led. i poliskollegiet 52
- Lindberg, Hugo Fridtjuf**, Folkskollärare, f. 01; Hagens kapellväg 1, Nya Varvet (V F). Rt 29 04 96.
*Revisor f. V. F:s kyrkokassa 443
- Lindberg, John Edvin**, Stationskarl, f. 82; Hallandsg. 4 (J).
Led. i 38:e tax.-distr. 29
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
- Lindberg, Kurt Yngve**, Ingenjör, f. 15; Delsjöv. 21 (O).
Rev.-suppl. f. konserthuset 331
- Lindblad, Ernst Aron Werner**, Stenarbetare, f. 77; Friggag. 5 (K). Rt 15 30 16.
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i kyrkof:s valkommitté 421
*Led. i kyrkonämnden 423
*Led. i Kristine kyrkoråd 427
*Kassaf. i kyrkogårdsstyrelsen 448
- Lindblad, Gunnar, F. M.**, Seminarlärare, f. 04; Slottsskogsg. 87 (C J). Rt 14 55 11.
Rev.-suppl. f. småbarnsskolorna 186
- Linde, Lindhe.**
- Linde, Ebbe, F. L.**, f. 97; Ljungg. 4 A (J). Rt 13 74 99.
Suppl. i Vasa kommunala flickskola 178
Suppl. i styr. f. Stora teatern. 334
- Lindhe, Magnus Elo**n, Mantalskommisarie, f. 89; Kungsg. 7 B (D). Rt 13 16 11.
°Kronoombud i 22:a tax.-distr. 25
- Linde, Hanna Linnéa** Margareta, F. M., Fru, f. 13; Rosensköldsg. 11 (J). Rt 16 42 77.
Revisor f. Mossbergsga don. 188
Revisor f. S. Rudebecks skola. 315
- Linderoth, Gustaf Alfred (Fred)**, Folkskollärare, f. 01; Linnég. 32 (H). Rt 14 52 63.
Led. i 32:a tax.-distr. 28
- Linderoth, Martha Elisabeth (Lisa)**, Folkskollärarinna, Fru, f. 99; Linnég. 32 (H). Rt 14 52 63.
Stadsfullmäktig 60
Suppl. i styr. f. komm. mellanskolan. . 176
Led. i styr. f. slöjdföreningens skola 191
Led. i styr. f. pensionärshemmen .. 249
v. Ordf. i familjebidragsnämnden .. 266
Led. i valkommittén 271
Led. i styr. f. socialinstitutet 307
- Linderås, Elof Arnold Vilgot**, Assuransjänsteman, f. 06; Klintens v. 4 (C J). Rt 14 12 60.
*Rev.-suppl. f. kyrkonämnden m. m. 422
- Lindestam, Alfred Lenart** Vallentin, Civilekonom, f. 16; S. Vågen 43 (J). Rt 16 72 87.
°Kronoombud i 14:e tax.-distr. 23
- Lindgren, Johan Malkus Artur**, Metallarbetare, f. 03; Birger Jarlsg. 16.
Suppl. i 33:e tax.-distr. 28
°Led. i skolnämnd 169
Revisor f. arbetslöshetsnämnden. . . 260
- Lindgren, Josef Elias**, Bankdirektör, f. 94; E. Dahlbergsg. 17 (V). Rt 11 87 28.
Rev.-suppl. f. renhållningsstyrelsen. . 155
- Lindgren, Ida Margareta (Greta)**, Folkskollärarinna, f. 94; Djurgårdsg. 11 A (C J). Rt 12 59 28.
Led. i styr. f. skolh. o. hemskolan. . 237
Revisor f. Majornas skolbarnshem. . 352
- Lindgren, Frans Gustaf**, Mantalskommisarie, f. 79; V. Rydbergsg. 29 (J). Rt 16 81 93.
°Kronoombud i 41:a tax.-distr. 30
- Lindgren, Hilda Elisabeth**, Fru, f. 79; Danska vägen 95 (O). Rt 15 07 45.
°Led. i 7:e fattigvårdsdistr. 215
Led. i 14:e pens.-distr. 258
v. Ordf. i styr. f. J. J. Dicksons stift. 398
- Lindgren, Stina Maria (Mia)**, Folkskollärarinna, f. 03; Långsäliden 9 (O). Rt 16 70 17.
°Revisor f. förskoleseminariet. 184
Suppl. i barnav.-nämnd. m. m. 225^a, 227
°Ordf. i styr. f. O. Jacobsons minne. . 235
°Delegerad f. ungdomsavd. 263
°Delegerad f. intellektuellt utbildade 263
°Suppl. i styr. f. Gårda skolbarnshem 353

- Lindgren**, T o r Erik August, J. K.,
Notarie, f. 16; Karl Gustafsg. 23 (V).
Rt 11 51 69.
Rev.-suppl. f. Skyddsvärnet 373
- Lindhe**, se **Linde**.
- Lindholm**, N i l s H e r m a n, Kamrer,
f. 75; Orangerig. 23 (O). Rt 18 11 97.
v. Ordf. i styr. f. O. o. C. Wijks stift. 394
- Lindkvist**, **Lindquist**.
- Lindkvist**, O s k a r, Metallarbetare,
f. 96; Dämnev. 10 (O).
Revisor f. Gårdabo 348
- Lindquist**, S t e n N i l s Gustaf, J. K.,
Rådman, f. 98; Sten Stureg. 10 (V).
Rt 16 39 17.
°Suppl. i länsprövningsnämnden 33
°Suppl. i byggnadsnämnden 79
- Lindner**, T o r s t e n M a r t i n, Direktör,
f. 91; Askimg. 7 (A). Rt 11 65 96.
*Led. i Kristine gemens. nämnd. 427
- Lindroth**, H j a l m a r Axel, F. D., Pro-
fessor, f. 78; Viktoriag. 5 (D).
Rt 11 30 42.
°v. Ordf. i gatanamnsberedningen .. 77
°Led. i terminsavgiftsnämnd. 178
- Lindroth**, H i l d a C e c i l i a Kristina
(S t i n a), Fru f. 82; Viktoriag. 5 (D).
Rt 11 30 42.
°v. Ordf. i stift. inackorderingshemmet 236
- Lindskog**, B e r t Karl Daniel, Konto-
rist, f. 13; Västerg. 3 B (H).
Rt 11 80 29.
Rev.-suppl. f. hyresgästr:s barnkoloni 356
- Lindskog**, S t e l l a n Arne, Bokbin-
dare, f. 13; Härlandav. 12 (G).
Rt 15 14 58.
Rev.-suppl. f. E. Magnus' minne .. 400
- Lindstam**, C a r l S i g f r i d, F. K.,
f. 19; Kjellbergsg. 4 (J). Rt 16 71 04.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade.. 263
- Lindstrand**, C a r l G u s t a f J o h a n n e s,
Kontorsskrivare, f. 08; Wrangelsg. 17
(O). Rt 19 08 89.
°Kronoombud i 31:a tax.-distr. 27
- Lindström**, E r i k Y n g v e, Ombuds-
man f. 97; S. Vägen 7 (D).
Rt 11 42 41.
Led. i folkskolest. m. m. 162, 163, 164, 166
Led. i styr. f. idrottsplatserna 208
Suppl. i arbetslöshetsnämnden 260
Rev.-suppl. f. Stora Teatern 334
- Lindström**, G u s t a v E n o c k Devart,
Stenarbetare, f. 91; Kaptensg. 22.
Stadsfullmäktig 60
Led. i drätselkammarrens I avd. 69
°Rev.-suppl. f. förskoleseminariet ... 185
Led. i perm. pilsnerdricksberedn. ... 272
- Lindström**, N a n n y Angelika, Bank-
kassörskå, f. 80; Burgårdsg. 16 (J).
Rt 16 19 87.
Led. i löne- och tjänstenämnden .. 88
Led. i Maj:s kommunala flickskola.. 177
Revisor f. stadsteatern 333
v. Ordf. i styr. f. Gbg:s sjukhem ... 358
- Lindström**, K a r l A l f r e d R i c k a r d,
Redaktör, f. 94; Stockholm.
Led. av riksdagens 1:a kammare .. 54
- Ling**, A n n a O t t e l i a, Fru, f. 87;
Fjällg. 3 (O F). Rt 14 67 65.
Led. i 9:e pens.-distr. 256
- Ling**, C a r l J o h a n, f. d. Kriminalkom-
missarie, f. 83; Ö. Husarg. 23 A (A).
Rt 13 84 90.
Suppl. i 28:e tax.-distr. 27
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor 186
°Ordf. i 10:e pens.-distr. 257
Suppl. i styr. f. änke- o. pupillkassan 285
- Linnér**, G u s t a f H a r a l d A l f r e d,
Skyddsinspektör, f. 90; Linden 1,
Lindholmsv. (L). Rt 22 25 13.
°Suppl. i länsarbetsnämnden 262
- Ljungblom**, J o h a n O s k a r, Målare-
mästare, f. 89; Västerg. 11 A (A).
Rt 13 20 88.
°Led. i lokalstyr. f. ö. realskolan.... 313
- Ljungkvist**, **Ljungqvist**.
- Ljungqvist**, B o A l f E l o f, Teknolog,
f. 20; Sam. Norbergsg. 8, Mölndal.
Rt 27 08 27.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade 263
- Ljungkvist**, B r o r A r n e G i l l i s, Vakt-
mästare, f. 10; Qvidingsg. 6 (G).
Rt 15 24 46.
°Led. i barn- o. ungdomsråd m. m. 226, 227
- Lorentsson**, G u n n a r V i l h e l m, Skol-
vaktmästare, f. 92; Kyrkbyskolan (L).
Rt 22 34 16.
Led. i 22:a tax.-distr. 25
Led. i 5:e fastighetstax.-distr. 35
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 38
Kassaf. i styr. f. Keillers park. 204
Led. i fattigv.-styr. m. m. 210, 211, 213, 215
°Led. i tremannanämnd 225
Led. i ber. f. nya natthärbärgen 275
*Ers. f. led. i bcställsnämnd 411
- Losman**, O s b o r n e Johan Alexander,
J. o. F. K., Advokat, f. 96; Linnég. 32
(H). Rt 14 20 43.
Ersättare f. överförmyndare 14
- Lovén**, H a r r y Theodor, Mantalsassi-
stent, f. 03; Danska vägen 30 (O).
Rt 16 85 50.
°Kronoombud i 42:a tax.-distr. 30

Lund, Lundh.

- Lundh, Atle Nils Fredrik, T. K.,** Läroverksadjunkt, f. 81; Oscarsg. 7—11 (M). Rt 14 23 17.
 °Led. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk 311
- Lundh, Johan Birger, Handlande,** f. 83; Danska vägen 2 (O). Rt 16 20 90.
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 39
- Lundh, Hans Lennart, F. M., f. 17;** Oscarsg. 9 (M). Rt 14 23 17.
 °Delegerad f. intellektuellt utbildade. 263
- Lund, Hugo Wilhelm, Exekutor, f. 83;** Kungälvsg. 5 A (G). Rt 15 30 66.
 Suppl. i 13:e pens.-distr. 258
- Lundh, Ingrid Hanna Alina, Fru,** f. 86; Oscarsg. 7—11 (M). Rt 14 23 17.
 Suppl. i hälsovårdsnämnden 117
- Lund, Sixten Fritiof Emanuel, Avsynare, f. 08;** Karl Gustafsg. 91 (J). Rt 11 96 83.
 Led. i 39:e tax.-distr. 30
- Lundh, Lars Åke, Redaktör, f. 09;** Änggårdsg. 34 (A). Rt 11 22 10.
 Rev.-suppl. f. Renströmska badanst. 152
 Suppl. i 1:a pens.-distr. 254
- Lundberg, Alice Natalia, Fru, f. 98;** Haraldsg. 3 (A).
 Suppl. i 7:e pens.-distr. 256
- Lundberg, Axel Olof Bruno, Förste kontorist, f. 95;** Hårlandavägen 12 (G). Rt 15 03 47.
 Led. i 24:e tax.-distr. 26
- Lundberg, Hans Viktor E b b e, Bankdirektör, f. 91;** Påskbergsg. 8 (O). Rt 16 41 43.
 Suppl. i styr. f. E. Magnus' minne 400
- Lundberg, John Åke Olaus, Läroverksadjunkt, f. 84;** Danska vägen 11 (O). Rt 18 12 04.
 °Revisor f. nya elementarläroverket 316
- Lundberg, Kerstin Mathilda, Fröken, f. 04;** Bög. 3 (O). Rt 16 04 19.
 *Suppl. i Örgryte kyrkoråd 440
- Lundblad, Carl Olof, Korrespondent, f. 84;** Kjellbergsg. 4 (J). Rt 16 11 51.
 *Suppl. i Johannebergs kyrkoråd. 437
- Lundeby, E b b a Ingeborg, Folkskol-lärarynna, f. 88;** Tredje Långg. 29 (O F). Rt 12 04 33.
 °v. Ordf. i barn- o. ungdomsråd 227
- Lundeby, Svea Gabriella, Musikdirektör, f. 91;** Tredje Långg. 29 (O F). Rt 12 04 33.
 Kassaf. i styr. f. G. Malmgrens fond. 390
- Lundell, Nils Gustav, Butiksforeståndare, f. 96;** Krokeg. 3 (M). Rt 12 60 50.
 Suppl. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
 Rev.-suppl. f. Styrso kustsanatorium 363

- Lundén, Adolf Iv ar Werner, f. d. Rådman, f. 79;** Kristinelundsg. 5 (V). Rt 18 42 52.
 °Rev.-suppl. f. arbetslöshetsnämnden 260
- Lundgren, Karl Fabian Ar ne, Ingenjör, f. 11;** Paradisg. 29 (M). Rt 14 56 93.
 Suppl. i 8:e pens.-distr. 256
- Lundgren, Axel Bertil, Direktör, f. 04;** Skårg. 4 (O). Rt 16 49 15.
 °Rev.-suppl. f. småbarnsskolorna. 186
- Lundgren, Vilhelm Bruno, T. L., Folkskolinspektör, f. 85;** Lundehagsg. 13 (O). Rt 19 29 45.
 °Ordf. i styr. f. skolköksseminariet. 183
 Led. i styr. f. ålderdomshemmet 247
 Suppl. f. E. Magnus' musikfond. 329
 °Suppl. i styr. f. Styrso kustsanatorium 363
- Lundgren, D a g a, Fru, f. 99;** Kungsg. 9 C (D). Rt 13 50 81.
 Rev.-suppl. f. Lindeqvists donation. 386
- Lundgren, Richard Birger Elias, Överstelöjtnant, f. 89;** Uddevalla.
 °Ordf. i inskrivningsnämnd 289
- Lundgren, Sigrid Amalia, Fröken, f. 88;** S:t Eriksg. 4 (K). Rt 11 12 51.
 °v. Ordf. i barn- o. ungdomsråd m. m. 225, 226
 °Led. i centralrådet f. barnavård. 228
- Lundh, se Lund.**
- Lundin, John Edvin, Beklädnadsarbetare, f. 04;** Klareborgsg. 14 (C J). Rt 14 10 34.
 Revisor f. nya elementarläroverket. 316
- Lundin, Axel Wilhelm (W ille), Bokhållare, f. 98;** Mintensg. 1 (O). Rt 15 30 90.
 Revisor f. nykterhetsnämnden. 243
 Suppl. i 4:e pens.-distr. 255
 Revisor f. ö. realsk:s byggnadsfond 313
- Lundkvist, Lundqvist.**
- Lundqvist, Ester Vilhelmina, Fru, f. 96;** Mariag. 23 (C J). Rt 14 99 16.
 °Led. i skolnämnd 168
 Revisor f. sociala centralbyrån. 369
- Lundqvist, Folke Wilhelm Bernhard, Postjämsteman, f. 06;** Sävenäsg. 5 B (G). Rt 15 73 48.
 Rev.-suppl. f. skollovskolonier 355
 Revisor f. dövtumsföreningen 377
- Lundqvist, Harry Anshelm, Uppbördsman, f. 04;** Flateby, Haverstad.
 °Suppl. f. deleg. f. fackarbetsförmedl. 263
- Lundkvist, Carl, Överkonstapel, f. 81;** Hårlandav. 5 (G). Rt 15 21 02.
 Revisor f. pensionärshemmen 249
- Lundkvist, Carl Thorvald, Bagare, f. 98;** Paradisg. 27 (M). Rt 14 74 66.
 Suppl. i 10:e pens.-distr. 257

Lundmark, Sven Einar Justus, Hamnkapten, f. 91; Molinsg. 5 (V). Rt 11 82 56.	
°v. Ordf. i deleg. f. fackarbetsförmedl.	263
°Led. i dir. f. navigationsskolan	306
Lundström, Axel Wilhelm, Expe- ditionsvakt, f. 81; Geijersg. 1 (V). Rt 16 24 81.	
Led. i 41:a tax.-distr.	30
Suppl. i 2:a fastighetstax.-distr.	34
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	37
°v. Ordf. i 3:e fattigvårdsdistr.	214
Led. i 2:a pens.-distr.	254
Lundström, Karl Gustav Bernhard, Målare, f. 83; Löpareg. 7 (G). Rt 15 22 82.	
Led. i 23:e tax.-distr.	25
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	36
Led. i fattigv.-styr. m. m.	210, 213 ^a
°Kassaf. i styr. f. Göteborgshem	250
Led. i styr. f. E. Hansons don.	387
Lydell, Erik Vilhelm, Verkmästare, f. 90; Tellgrensg. 6 (C J). Suppl. i 11:e pens.-distr.	257
Lång, Carl Sander, Diakon, f. 88; Fyrverkareg. 3 (J). *Led. i Johannebergs kyrkoråd.	437
Långström, Erland Samuel, Tull- överinspektör, f. 80; Furupl. 5 (J). Rt 11 16 88.	
°Suppl. i gatunamnberedningen	78
Löfman, Axel Birger, Reparatör, f. 96; Landalaskolan (V). Rt 18 12 00.	
Suppl. i 41:a tax.-distr.	30
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	37
Led. i styr. f. änke- o. pupillkassan	285
Löfvenius, Ludvig Ivan, Konditor, f. 03; Ankarg. 24 (C J). Rev.-suppl. f. drätselkammaren	69
Rev.-suppl. f. folkskolestyrelsen	163
Löfvenius, Karl Valdemar, Journa- list, f. 04; Styrsg. 5 A (C J). Stadsfullmäktig	60
Led. i stadskollegiet	64
Suppl. i valkommittén	271
Led. i ber. f. friluftss- o. bästubad	276
Led. i styr. f. Lingförbundet	335
Lönnermark, Ellen Ragnhild, Folk- skollärarinna, Fru, f. 07; Övanskogsl. 1 (O). Rt 15 81 26.	
Suppl. i 13:e pens.-distr.	258
Lönnermark, Karl Helge Gillis, Tillsyningslärare, f. 04; Övanskogsl. 1 (O). Rt 15 81 26.	
Suppl. i polisnämnden	53
v. Ordf. i renhållningsstyrelsen	154
Led. i styr. f. småbarnsskolorna	186
Suppl. i 14:e pens.-distr.	258
Lövman, se Löfman.	

M.

Magnér, Karl Helge Valdemar, Tele- fonreparatör, f. 97; Kompassg. 13D (M). Rt 14 88 43.	
Revisor f. folkskolestyrelsen	162
Rev.-suppl. f. prakt. mellanskolan	174
Rev.-suppl. f. komm. mellanskolan	176
Rev.-suppl. f. Maj:s komm. flickskola	177
Rev.-suppl. f. Vasa komm. flickskola	178
Revisor f. Kjellbergska skolan	179
Led. i 10:e pens.-distr.	257
Magner, Nils Robert, Avdelningschef, f. 03; Örnehufvudsg. 1 (J). Rt 16 83 66.	
Revisor f. Broströmska sjukhemmet	364
Revisor f. fören. dövt. i 4 distr.	378
Magnus, Erik Louis, Ingenjör, f. 84; Dicksonsg. 12 (J). Rt 16 18 00.	
°Led. i naturh. museets nämnd	202
Led. i styr. f. botaniska trädgården	206
Ordf. i styr. f. E. Magnus' musikfond	329
v. Ordf. i styr. f. konserthuset	331
°v. Ordf. i styr. f. teaterfonden	331
Ordf. i styr. f. E. Magnus' minne	400
Magnuson, Magnusson.	
Magnusson, Paula Augusta, Hand- elsidkerska, f. 80; Planetg. 13 A (L). Rt 22 27 06.	
Suppl. i 22:a tax.-distr.	25
Magnusson, Albin Dag Ingemar, J. K., Advokat, f. 09; Rönnbärsstigen 9 (O). Rt 16 91 81.	
°Suppl. f. ordf. i 2:a pens.-distr.	254
Magnusson, Dagmar Stina, Fru, f. 11; Stockholmsg. 44 (G). Rt 15 27 03.	
Suppl. i 5:e pens.-distr.	255
Magnusson, Elsa Kornelia, Fru, f. 84; Sten Stureg. 24 (V). Rt 16 80 27.	
Suppl. i torg- o. slakthusstyrelsen	156
Led. i 1:a pens.-distr.	254
Revisor f. S:t Pauli barnhem	347
Magnusson, Eric Manfred, Snickare, f. 87; Märten Krakowsg. 14 (K). Rt 15 25 95.	
Suppl. i 4:e pens.-distr.	255
*Suppl. i Kristine kyrkoråd	427
Magnusson, Gösta Arne, Skeppsfur- nerare, f. 04; Svalebog. 27 (C J). Rt 14 55 46.	
Suppl. i 4:e tax.-distr.	20
Rev.-suppl. f. Maj:s lärov. byggnadsf.	311
Rev.-suppl. f. sjömanshemmet	402
Magnusson, Nils Albin, Skatteexe- kutor, f. 83; Halleg. 8 (L). Rt 22 28 51.	
Led. i 20:e tax.-distr.	24
Led. i 6:e fastighetstax.-distr.	35
v. Ordf. i styr. f. Renströmska badanst.	152

°Ordf. i 12:e pens.-distr.	257	Mattsson, Erik Amandus , Ombudsman, f. 95; Klareborgsg. 34 (C J). Rt 12 76 08.	
Led. i hyresnämnden.	267	Stadsfullmäktig	60
Ordf. i kom. f. studiekurser m. m. ...	272	Led. i byggnadsnämnden.	79
Magnusson, Eric Paul , Lagerarbetare, f. 13; Olskroksg. 6 (G).		Suppl. i spårvägsstyrelsen	114
°Led. i skolnämnd	165	°Led. i länsarbetsnämnden	262
Magnusson, Robert Emanuel , Assuransdirektör, f. 83; Arkivg. 7 (V). Rt 16 91 93.		Led. i styr. f. E. Dicksons stiftelse	396
Led. i handels- o. sjöfartsnämnden ..	91	Mattsson, Håkan Linnéus, Stenhuggare, f. 00; Västby, Näsinge.	
Malm, Nils Johan Vilhelm , Kommunalarbetare, f. 90; Filareg. 3, Nya Varvet (V F).		°Led. i länsarbetsnämnden.	262
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd	442	Mattson, John Martin , Folkskollärare, f. 11; N. Gubberog. 23 A (O). Rt 15 96 36.	
Malmberg, Erik Sixten Konrad, Köpman, f. 05; Skåneg. 31 (J). Rt 16 42 02.		°Delegerad f. intellektuellt utbildade ..	263
Led. i 10:e tax.-distr.	22	Mattson, Carl Magnus , f. d. Tulluppbördsman, f. 75; Oxhagsg. 9 (C J). Rt 14 40 59.	
Malmeström, Elis Axel Christian, T. D., Domprost, f. 95; Kyrkog. 28 (D). Rt 13 49 08.		Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ...	37
°Domkap:s suppl. i folkskolestyr. ...	162	Mattsson, Lennart Richard , Spårvägsman, f. 09; O. Olskroksg. 7 (G). Rt 15 60 69.	
°Ersättare i stiftsnämnden	411	Rev.-suppl. f. arbetarinstitutet ...	318
°Ordf. f. församlingssakkunniga ...	417	Led. i styr. f. E. Magnus' musikfond	329
*Ordf. i kyrkostämman (D)	425	Mattsson, Magni Sigrid Dagmar, Fröken, f. 13; Västerg. 19 B (A).	
Malmström, Gustav (Gösta) Bertil, Kontorschef, f. 94; Göteborgsg. 32 (V). Rt 16 44 33.		Rev.-suppl. f. skolh. f. döstv. småbarn	378
Suppl. i 23:e tax.-distr.	25	Mattsson, Anders Venzel , J. K., Rådman, f. 91; Linnég. 52 (A). Rt 14 58 55.	
Manhem, Bertil Tage Seth, J. K., e. o. Länsbokhållare, f. 13; Meijerbergsg. 2 B (J). Rt 18 51 52.		°Ordf. i 12:e tax.-distr.	22
°Ordf. i 13:e tax.-distr.	22	°Ordf. i 3:e fastighetstax.-distr.	34
Mannheimer, Bertil Magnus , Handlande, f. 01; Arkivg. 8 (J). Rt 16 24 56.		°Suppl. f. ordf. i hyresnämnden.	266
Suppl. f. E. Magnus' musikfond ...	329	Maxson, Karl Emil , Assistent h. fatigtv., f. 94; Särлагängen 6 (L). Rt 22 52 66.	
°Suppl. i styr. f. teaterfonden	332	Led. i 13:e tax.-distr.	23
Mannheimer, Carl Henrik , M. D., Prakt. läkare, f. 68; Aschebergsg. 33 (V). Rt 13 48 68.		Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	37
°Led. i hyresf. f. pauvres honteux ...	398	Meijer, Per Otto Bernhard, J. K., Mantalsdirektör, f. 89; Vasag. 46 (D). Rt 11 08 20.	
Mannheimer, Love , J. K., Advokat, f. 04; Gibraltarg. 12 (J). Rt 16 39 32.		°Ordf. i 1:a tax.-distr.	19
Revisor f. rättshjälpsanstalten	246	°Led. i länsprövningsnämnden.	33
Mannheimer, Nils , J. K., Ombudsman, f. 99; Linnépl. 4 (A). Rt 13 46 99.		°Ordf. i 1:a fastighetstax.-distr.	34
Suppl. i styr. f. E. Magnus' minne ..	400	Melander, Mellander.	
Mark, Peter K:son, Handlande, f. 12; Hovås. Rt 28 21 82.		Mellander, Carl Einar Nathanael, J. K., Advokat, f. 87; Grönstenv. 11 (C). Rt 16 95 98.	
Kassaf. i styr. f. I. o. K. Marks stiftelse	395	Kassaf. i styr. f. Mossbergiska don. ...	187
Mattson, Mattsson.		Led. i styr. f. rättshjälpsanstalten. ...	246
Mattsson, August , F. K., Tillsyningslärare, f. 96; Kalkkällg. 25 (G). Rt 15 71 30.		Suppl. i styr. f. skeppsdockorna. ...	297
Revisor f. natthärbärgena.	244	Huvudman i Gbgs sparbank	297
Suppl. i 5:e pens.-distr.	255	°Suppl. i lokalstyr. f. Maj:s läroverk ..	311
		Melander, Gösta Louis, Ingenjör, Rektor, f. 92; Jakobsdalsg. 38 (O). Rt 16 44 02.	
		°Sokr. i styr. f. yrkesskolorna	189
		°Delegerad f. ungdomsavgd.	263
		Sokr. i styr. f. Platins fond.	385

Melin, Anders Edvin, Handlande, f. 86; Linnég. 66 B (A). Rt 14 24 26. Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	38
Melin, Erik Valentin, Verkstadsarbetare, f. 07; Danska vägen 86 (O). *Kyrkofullmäktig	420
Mellander, se Melander.	
Mellgren, Magda , Fru, f. 71; Linnég. 54 (A). °Led. i sällsk. f. småbarnsskolor	186
Mellquist, Kristina Elisabet (Elsa), Fröken, f. 77; Olof Wijksq. 2 B (J). Rt 18 16 41. Revisor f. Nordgården	322
Revisor f. De lungsjukes vänner ..	361
Mellström, Karl Gustaf (Gösta) Mauritz, Skogsmästare, f. 88; Simlångsdalen. Rt 17. °Led. i stiftsnämnden	411
Meuller, Gunnar Fredrik, Civilingenjör, f. 12; Stobéeg. 21 (G). Rt 15 18 12. °Led. i barn- o. ungdomsråd	227
Millén, Ernst Julius, Vägdirektör, Major i K. V. o. V. K., f. 89; Gibraltar. 8 (J). Rt 16 52 47. °Valbar t. expropriationsnämnd	286
Molander, Arvid Ragnar, F. D., Förste assistent, f. 86; Lysekil. °Suppl. i styr. f. socialinstitutet	307
Mollstedt, Rickard Efraim, f. d. Polis-konstapel, f. 73; Ö. Olskroksg. 1 (G). Rt 15 86 81. Led. i 4:e pens.-distr.	255
Montgomery, Ernst Valdemar, Snickare, f. 07; Krabeliden 47 (L). Suppl. i 20:e tax.-distr.	25
Mosesson, Ester Kristina, Föreståndarinna, f. 91; Vasag. 5 A (V). Rt 11 05 54. °Delegerad f. ungdomsavd.	263
°Suppl. i styr. f. skolköksseminariet ..	183
Munther, Johan Albin, Disponent, f. 89; Eklandag. 12 (J). Rt 16 29 09. *Led. i Johannebergs kyrkoråd	437
Månsson, Ruth Linnéa Fredrika, Förste assistent å arbetsförmedl., Fru, f. 95; Linnég. 10 (H). Rt 14 42 28. Led. i fattigv.-styr. m. m. 210, 211, 216, 219 Led. i barnav.-n. m. m. 224, 225 ^a , 226, 234 °Led. i centralrådet f. barnavård	228
°Led. i stift. inackorderingshemmet ..	236
°Led. i ber. f. nya natthärbärgen	275
°Led. i styr. f. Lilla daghemmet	342
°Suppl. i styr. f. prakt. hushållsskolan	343
Möller, se Meuller.	

Möllerström, Torsten Olof Henrik, Avdelningschef, f. 95; Paskbergsg. 4 (O). Rt 18 05 99. Rev.-suppl. f. Renströmska fonden ..	326
Rev.-suppl. f. W. Röhss' don.	326

N.

Nauber, Kurt , Assuransdirektör, f. 81; Skärsg. 28 (O). Rt 16 03 56. *Led. i Christinæ kyrkoråd	427
Neander, Gustaf Emil, Rektor, f. 77; Risåsg. 15 (A). Rt 12 84 03. °Revisor f. småbarnsskolorna	186
Neander-Nilsson, Sanfrid , F. L., Chefsredaktör, f. 98; Skeppsbropl. 1 (D). Rt 13 26 24. Suppl. i poliskollegiet	52
Neptun, Jarl Robert Gunnar, Kontorist, f. 91; Kämpeg. 16 (K). Rt 15 81 69. Suppl. i 19:e tax.-distr.	24
°Led. i 4:e pens.-distr.	255
Revisor f. Skyddsvarnet	373
*Led. i Kristine gemens. nämnd	427
Nerdrum, Claus Oscar Einar, Kamrerare, f. 08; Krokeg. 5 (M). Rt 12 67 07. Suppl. i 14:e tax.-distr.	23
Revisor f. skollovskolonier	355
Nerdrum, Claus , Civilingenjör, Arkivarie, f. 78; Alfhemsg. 1 (O F). Rt 14 11 28. Led. i 5:e fastighetstax.-distr.	35
*Kyrkofullmäktig	419
*Led. i kyrkonämnden	423
*Led. i O. F:s kyrkoråd	431
Nicander, Eric , Kapten, f. d. Brandchef, f. 81; Föreningsg. 34 (V). Rt 11 73 16. °Ordf. i 45:e tax.-distr.	31
Niklasson, Nils Herman, Dr. phil., Docent, Intendent, f. 90; Pontus Wiknersg. 4 (J). Rt 16 93 59. °Led. i kulturh. museets nämnd	201
Niklasson, Ture Washington, Svet-sare, f. 97; Hemgårdesv. 8 (G). Rt 26 04 47. Suppl. i 7:e fastighetstax.-distr.	35
Nilholm, Karl-Erik Folke, Teknolog, f. 21; Chalmersg. 31 (V) Rt 16 73 87. °Suppl. f. deleg. f. intell. utbildade ..	263
Nilson, Nilsson.	
Nilsson, Anders Vilhelm, Sundhetskommisarie, f. 88; Ejderg. 2 (G). Rt 15 06 65. Led. i 26:e tax.-distr.	26
°Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ..	37
°Led. i 5:e pens.-distr.	255

Nilsson, Nils Bertil Roland, Målare- mästare, f. 09; Chalmersg. 21 (V). Rt 18 32 21.	
Rev.-suppl. f. spårvägsstyrelsen	114
Revisor f. fattigvårdsstyrelsen	211
Revisor f. Osbeckas fonden	387
Nilsson, Bror Arthur, Metallarbetare, f. 89; V. Skansg. 4 (H). Rt 11 05 53.	
Stadsfullmäktig	59
Led. i kom. f. semesterhem åt husm.	276
Revisor f. tomträttskassan	298
Suppl. i styr. f. Vinga kaféaktiebol.	300
Led. i styr. f. R. Dicksons stiftelse	393
Nilsson, Ellen , Fru, f. 81; Bauta- stensg. 13 B (L).	
°Led. i 6:e fattigvårdsdistr.	215
Nilsson, Elsa , Rektor, f. 93; Bur- gårdsg. 14 (J). Rt 18 60 09.	
°Led. i styr. f. Kjellbergsskolan.	179 ^a
Nilsson, Elsa Wilhelmina, Fru, f. 90; Paradisg. 21 (M). Rt 12 74 91.	
Led. i 8:e pens.-distr.	256
*Led. i Masthuggs kyrkoråd	431
Nilsson, Emil , Tulluppsyningsman, f. 84; Längedragsv. 74, Nya Varvet (V F). Rt 29 02 81.	
Led. i skolnämnd	170
*Led. i V. F:s kyrkoråd	442
*Led. i pastoratskyrkorådet	443
Nilsson, Eric , Avdelningschef h. barna- vårdsn., f. 88; N. Gubberog. 9 (O). Rt 15 67 36.	
Led. i 33:e tax.-distr.	28
v. Ordf. i styr. f. småbarnsskolorna.	186
°Led. i styr. f. O. Jacobsons minne.	235
Kassaf. i nykterhetsnämnden	243
Led. i ber. f. vänthem åt mödrar.	275
°Kassaf. i styr. f. Daghem	340
°Led. i styr. f. Ekedalens barnhem.	346
Ordf. i styr. f. Gbgs sjukhem	358
Kassaf. f. Nolleroths o. Wohlfahrts don.	388
Nilsson, Erik Emanuel, Platsförsäl- jare, f. 89; Västerg. 7 B (H). Rt 13 18 58.	
Revisor f. Vasa lärovs byggnadsfond	311
Nilsson, Ludvig Ernfriid, Tapet- seraremästare, f. 86; Fyradalersg. 20 (A). Rt 11 31 16.	
v. Ordf. i styr. f. Röhsska museet.	199
Ordf. i ber. f. småindustrier m. m.	274
*Kyrkofullmäktig	419
*Led. i kyrkonämnden	423
*Led. i Annedals kyrkoråd	434
Nilsson, Ernst , Direktör, f. 80; Gö- tabergsg. 32 (V). Rt 16 58 01.	
Suppl. f. bisittare i handelsmål.	13
Nilsson, Hedvig Natalia, Fru, f. 90; Norra Gubberog. 5 (O).	
°Suppl. i styr. f. Ekedalens barnhem.	346

Nilsson, Hildegard Sofia, Kas- sörska, Fru, f. 88; Ljungg. 4 C (J). Rt 11 05 24.	
Revisor f. barnavårdsnämnden	225
Revisor f. inackorderingshemmet.	236
Led. i styr. f. Ida Jonssons minne.	389
Nilsson, Karl Arvid, Spårvagnskon- duktör, f. 96; Strandridareg. 16 (C J). Rt 12 93 64.	
Suppl. i 4:e tax.-distr.	20
Nilsson, Maj , Fru, f. 17; Chalmersg. 21 (V).	
Led. i 1:a pens.-distr.	254
Revisor f. Gårda skolbarnshem	353
Revisor f. Orgryste barnavårdsällsk.	354
Nilsson, Malte Wiktor, Förste ingen- jör, f. 83; Plantageg. 4 (O F). Rt 14 24 36.	
*Led. i kom. ang. kyrka i Johanneberg	422
Nilsson, Margot Linnéa Fredrika, Folkskollärarinna, f. 06; Wærnsng. 1 (G). Rt 15 34 16.	
°v. Ordf. i barn- o. ungdomsråd.	227
Nilsson, Johan Martin Natanael, Skräddare, f. 91; Bang. 24 (M). Rt 12 61 56.	
Led. i 10:e pens.-distr.	257
Nilsson, Nils , Förste egendomsinspek- tor, f. 91; Stobéeg. 21 (G). Rt 15 40 22.	
Suppl. i 11:e tax.-distr.	31
Nilsson, Nils Wilhelm, Ingenjör, f. 00; Richertsg. 4 (J). Rt 16 01 54.	
Led. i 41:a tax.-distr.	30
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	39
Rev.-suppl. f. vattenverket	96
Nilsson, Carl Olof, Trafikförman, f. 96; Älvsborgspl. 5 (C J). Rt 14 75 94.	
°Led. i länsprövningsnämnden	34
Led. av riksdagens 2:a kammare.	55
Suppl. i hamnstyrelsen	99
Led. i hamnarbetsberedn.	277
v. Ordf. i styr. f. handelsinstitutet.	305
Nilsson, Karl Vilgot, Färgeriarb., f. 08; Gudmundsg. 3 (O). Rt 16 32 60.	
Led. i kristidsnämnden	265
Led. i gatuberedn. f. L. o. Ö.	274
*Rev.-suppl. f. kyrkonämnden m. m.	422
Nilvall, Sten Eskil, Förste badmäs- tare, f. 13; Pallasg. 3 (L).	
Suppl. i styr. f. Renströmska badanst.	152
Nilsson, Nils Sverker, Civilingenjör, extra Lantbruksingenjör, f. 04; Häst- hovsg. 19 (G). Rt 15 51 62.	
°Valbar t. expropriationsnämnd.	286
°Led. i vägsynenämnden	288

- Nolmark**, Carl Mauritz, Mätning-
man, f. 06; Örnehuvudsg. 15 (J).
Rt 16 57 12.
Led. i styr. f. yrkesskolorna 189
Ordf. i styr. f. Platins fond 385
- Norbeck**, Karl Axel Georg, Folkskol-
lärare, f. 91; Olof Skötkonungsg. 54
(O). Rt 18 15 75.
°Led. i biblioteksnämnden 195
- Norberg**, Erik, F. L., Läroverksad-
junkt, f. 94; Terrassg. 13 (J).
Rt 16 14 17.
°Skr. i lokalstyr. f. flickläroverket 312
- Norberg**, Nils Gustaf Bernhard,
Kamrerare, f. 95; Sollidsg. 10 (C J).
Rt 14 19 11.
Suppl. i 2:a tax.-distr. 20
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
Revisor f. Carlanderska sjukh. 360
Revisor f. E. Wijks stiftelse 397
- Norborg**, Knut Teodor Johannes,
Komminister, f. 97; Olivédalsg. 19
(O F). Rt 14 00 29.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 226
- Nord**, se **Nordh**.
- Nordberg**, Gustaf (G ö s t a) Adolf,
Mantalskommisarie, f. 90; Pontus
Wiknersg. 2 (J). Rt 16 36 65.
°Kronombud i 11:e tax.-distr. 22
- Nordberg**, Sven Hilding, Till-
syningslärare, f. 92; Sylvesterg. 4 (J).
Rt 16 15 26.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 227
°Led. i centralrådet f. barnavård 228
°Suppl. f. ordf. i 3:e pens.-distr. 254
- Nordberg**, Nils Evöld, Förman, f. 87;
Poppelmansg. 4 A (G). Rt 15 13 39.
Suppl. i 2:a fastighetstax.-distr. 34
*Led. i kyrkonämnden 423
*Led. i Gamlestads kyrkoråd 428
- Nordborg**, Fritjof, J. K., Notarie,
f. 14; Lundgrensg. 14 (J). Rt 16 84 27.
Led. i hamnarbetsberedn. 277
Rev.-suppl. f. Lundgrens vetenskapsf. 328
Rev.-suppl. f. Lundgrens understödsf. 329
Revisor f. J. Lindströms stift. 401
- Nordelöf**, Ivar Oskar Konstantin,
Aukt. revisor, f. 10; Gyllenkrooksg.
7 (O). Rt 18 11 40.
Revisor f. drätselkammaren 69
- Nordgrén**, Johan Gustaf (G ö s t a),
Konsul, Direktör, f. 75; S. Vägen 28
(J). Rt 16 12 40.
Kassaf. i pens.-inr. f. äldr. tjänare .. 375
- Nordgren**, Sven-G ö s t a, Ingenjör,
f. 12; Gibraltarg. 36 (J). Rt 18 29 00.
Rev.-suppl. f. pauvres honteux 398
- Nordh**, Maria (M a j a) Wilhelmina, Fru,
f. 95; Storhöjdsg. 11 (G). Rt 15 58 02.
Suppl. i 5:e pens.-distr. 255
Suppl. i lokalstyr. f. ö. realskolan.. 313
- Nordin**, Folke Anton Emil, Revisor,
f. 03; Spadingsg. 11 (J). Rt 16 97 67.
Rev.-suppl. f. slöjdskolan 191
Rev.-suppl. f. Hansons m. fl. don... 387
- Nordlund**, Olof Ewert, Kyrkoadjunkt,
f. 01; Hedäsg. 19 (J). Rt 16 23 12.
*v. Ordf. i kyrkostämman (J) 436
*Led. i Johannebergs kyrkoråd 437
- Nordlund**, Håkan, M. D., Prakt. lä-
kare, f. 85; Jakobsdalsg. 21 (O).
Rt 16 03 03.
Led. i hälsovårdsnämnden 117
- Nordman**, Claes Theodor, Konto-
rist, f. 79; Anggårdsg. 44 (A).
Rt 13 01 84.
Suppl. i 10:e pens.-distr. 257
- Nordqvist**, Johannes Alexius, Stads-
bokhållare, f. 94; Kapellg. 6 (J).
Rt 11 99 50.
°Revisor f. Gbgs bostadsföretag 405
- Nordström**, Hugo Fredrik, F. L.,
Tekn. D., Professor, f. 88; Gibraltarg.
14 (J). Rt 16 22 38.
Led. i styr. f. sjöfartsmuseet 204
- Nordström**, Isidor Konstantin,
Charkuteriarbetare, f. 92; Skäneg. 19
(V). Rt 18 16 67.
Suppl. i 42:a tax.-distr. 31
Revisor f. O. o. C. Wijks fond 327
- Norén**, Bror Axel Simon, Folkskol-
lärare, f. 06; Skytteskogsg. 33 (C J).
Rt 14 74 20.
°Skr. i barn- o. ungdomsråd 226
- Norén**, Johan Valdemar, Kassör,
f. 91; Tegskiftesg. 3 (L). Rt 22 11 44.
Led. i 21:a tax.-distr. 25
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
°Valbar t. expropriationsnämnd 286
- Norinder**, Karl David H:son, Före-
ståndare, f. 84; Åkerrensg. 2 (G).
Rt 15 44 13.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 39
- Norling**, Anton, Metallarbetare, f. 89;
Paradisg. 25 A (M). Rt 12 99 20.
Stadsfullmäktig 59
Led. i löne- och tjänstnämnden .. 88
*Kyrkofullmäktig 420
*Led. i kyrkofullmäts valkommitté... 421
- Norling**, Johan Halvor, Stationskarl,
f. 94; Sävenäsg. 1—5 (G).
Led. i ber. f. avk. av pens.-avg. .. 39
- Norman**, Per Axel August, Kanal-
direktör, f. 80; Trollhättan. Rt 108 60.
°Led. i hamnstyrelsen 99

Norrby, Erik Hjalmar, Handlande, f. 80; V. Rydbergsg. 25 (J). Rt 18 03 76.	
Suppl. i 32:a tax.-distr.	28
Norrllin, Nils Yngve Lorentz, För- säljare, f. 19; Olof Skötkonungsg. 8 (O). Rt 16 16 56.	
Rev.-suppl. f. Clasefonden	388
Norrmán, E s t h e r Gustava, Ämnes- lärarinna, f. 82; Solbänksq. 15 (A). Rt 13 59 94.	
°Suppl. i lokalstyr. f. flickläroverket ..	312
*Led. i Annedals kyrkoråd	434
Nybelin, Orvar, F. D., Intendent, f. 92; Linnépl. 4 (A). Rt 13 26 84.	
°Led. i naturhistoriska museets nämnd	202
Nyberg, Karl Erik, f. d. Skolförestän- dare, f. 70; Fräntorpsq. 7 (O). Rt 26 09 54.	
°Sokr. f. O. F. förs:s småbarnsskola ..	351
Nyberg, Karl Helge, Yrkeslärare, f. 99; Orrebacksg. 8 (G). Rt 26 11 34.	
Stadsfullmäktig	59
Led. i styr. f. yrkesskolorna	189
Suppl. i valkommittén	271
Suppl. i pilsnerdricksberedningen ..	272
v. Ordf. i styr. f. Stretered	379
Nyberg, Erik Åke Ingemar, Kamrer, f. 07; Burggrevepl. 5 (K). Rt 19 07 47.	
Led. i 30:e tax.-distr.	27
Rev.-suppl. f. fattigvårdsstyrelsen ..	211
Revisor f. styr. f. Göteborgshem ..	250
Revisor f. Hvitf. lärov. bygggn.-fond ..	310
Nyborg, T u a Linnéa, Fru, f. 10; An- dersgårdsg. 19 (L). Rt 22 26 76.	
Suppl. i Clasefonden	388
Nylander, K a r l Gustaf Petrus, F. M., Ämneslärare, f. 96; Welanderg. 19 (O). Rt 15 28 95.	
°Delegerad f. ungdomsavd.	263
Nyman, G e o r g Adrian, J. o. F. K., Fattigvårdsdirektör, f. 84; Geijersg. 14 (V). Rt 16 41 47.	
°Ordf. i nämnden f. änkemanshemmet	219
Led. i arbetslöshetsnämnd. m. m.	260 ^a
Led. i ber. f. nya natthärbärgen	275
Nystroem, Nyström.	
Nyström, Bror Gustaf, Folkskol- lärare, f. 88; Solbänksq. 45 (A). Rt 13 18 25.	
Revisor f. teaterfonden	332
Nyström, August Edvin, f. d. Över- postmästare, f. 79; Berzeliig. 26 (V). Rt 18 19 12.	
°Kronoombud i 44:e tax.-distr.	31
Nystroem, G ö s t a, Kompositör, f. 90; Gibraltarg. 38 (J).	
°Led. i kom. f. folkkonserter	318

Nyström, Anders Viktor H u g o, Man- talsassistent, f. 98; Kolonig. 6 (J). Rt 11 42 97.	
°Kronoombud i 49:e tax.-distr.	32
Nyström, J o s e f Emanuel, Flaggjun- kare, f. 95; Nya Varvet 6 (C J). Rt 29 09 76.	
Suppl. i 34:e tax.-distr.	28
Nyström, T o r s t e n Elof, Byråföre- ståndare, f. 78; Ekländag. 29 B (J). °Ordf. i 11:e pens.-distr.	257

O.

Odeling, Karl Emil, Sjömanshus- notarie, f. 92; Kungshöjdsq. 9 (D). Rt 11 82 83.	
Suppl. i 1:a pens.-distr.	254
Odenö, Ernst Olof Rudolf, Kontorist, f. 13; Vidkärrsg. 22 (G). Rt 15 60 99.	
Rev.-suppl. f. vattenverket	96
Odesjö, J o h n Evald, Slöjdlärare, f. 99; August Kobbsg. 19 (O F). Rt 14 82 78.	
Led. i 28:e tax.-distr.	27
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	39
Led. i folkskolestyrelsen m. m.	162, 163
*Kyrkofullmäktig	419
*Suppl. i kyrkonämnden	423
*Led. i O. F:s kyrkoråd	432
Odin, Martin Odin, M. D., Profes- sor, Överläkare, f. 90; Orangerig. 1 (O). Rt 16 87 12.	
°Led. i sjukhusdir:s bygggn.-komm.	127
v. Ordf. f. sjuksköterskeskolan	134
Odqvist, Karl Torsten, Direktör, f. 83; Vasag. 11 (V). Rt 11 24 97.	
°Suppl. i hamnstyrelsen	99
Ohlon, S v e n Johan Emanuel, F. D., Rektor, f. 88; Vasag. 33 (V). Rt 18 21 27.	
Stadsfullmäktig	59
Led. i stadskollegiet	64
v. Ordf. i styr. f. gas- o. elverken ..	105
v. Ordf. i styr. f. prakt. mellanskolorna	174
°Led. i styr. f. högskolan	302
Suppl. i styr. f. teaterfonden	332
Suppl. i hyresf. f. pauvres honteux ..	398
°Led. i domkapitlet	410
Olausson, Heribert Adolf, Bageri- arbetare, f. 90; Brunnsq. 4 (A). *Suppl. i Annedals kyrkoråd	435
Olegård, Johan Alban, Folkskollä- rare, f. 86; Änggårdsg. 15 (A). Rt 13 72 82.	
Led. i 44:e tax.-distr.	31
Revisor f. Lundgrens vetenskapsfond	328
Revisor f. Lundgrens understödsfond	329
Suppl. i styr. f. Stretered	379

- Oljelund, Truls Stefan**, Redaktör, f. 93; Djurgårdsg. 24 (C J).
Rt 14 39 49.
°Ordf. i styr. f. förskoleseminariet .. 184
Led. i styr. f. småbarnsskolorna.... 186
Suppl. i barnavårdsn. m. m. 225^a
°Led. i centralrådet f. barnavård .. 228^a
Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277
°Led. i styr. f. Göteborgssystemet.... 299
Ordf. i styr. f. Lindeqvists donation 386
- Olofsson, Olovson.**
- Olofsson, Gerhard** Gottfrid, Järnsvarvare, f. 99; Sörgårdsv. 38 (G).
Led. i 24:e tax.-distr. 26
°Led. i skolnämnd 166
- Olofsson, Olof** Waldemar, Typograf, f. 81; Värmlandsg. 21 (O F).
Rt 12 62 33.
Suppl. i 30:e tax.-distr. 27
- Olovson, Sigurd**, Lagerchef, f. 04; Gibraltar, 46 (J). Rt 16 67 10.
Rev.-suppl. f. studief. medborgarsk. 321
Rev.-suppl. f. Västkusthemmet. 375
- Olén, Albert** Magnus Natanael, Bageriarbetare, f. 04; Vegag. 28 (O F).
Led. i 14:e tax.-distr. 23
Suppl. i 9:e pens.-distr. 257
Rev.-suppl. f. R. Dicksons stift. 393
- Olsen, Ole** Christian, Direktör, f. 77; Carlanderspl. 1 (J). Rt 18 29 50.
Led. i 3:e tax.-distr. 20
- Ohlsson, Ohlsson, Olsson.**
- Olsson, Agda** Ulrika Eleonora, Assistent h. fattiv., f. 98; Ljungg. 4 C (J).
Rt 11 05 24.
Rev.-suppl. f. nykt.-f:s centralförs... 320
- Olsson, Algot** Edvin, Elektr. montör, f. 93; Långedrag. 115 (V F).
Rt 29 00 84.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
Led. V. F:s kyrkoråd 442
- Ohlson, Aron**, Handlande, f. 73; Vadmansg. 7 (V). Rt 16 26 40.
Huvudman i fastighetsäg. sparbank.. 298
- Olsson, Knut** Arvid, Metallarbetare, f. 12; Sägg. 32 (C J).
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
Revisor f. hälsovårdsnämnden..... 117
Revisor f. sjukhusdirektionen 126
- Olsson, Axel** Gunnar, Lantbrukare, f. 86; Broberg, Brodalen.
°Led. i länsarbetsnämnden..... 262
- Olsson, Axel**, Hemmansägare, f. 71; Otterbäck, Hovås (V F).
*Suppl. i pastoratskyrkorådet 443
- Olsson, Axel** Birger, Glasmästare, f. 79; Oliveberg, Frölundaborg (V F).
Rt 11 52 39.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 441
- Olsson, John** Edor Fritiof, Handelsföreståndare, f. 79; Putsegårdsg. 35 (L). Rt 22 01 21.
Bisittare vid handelsmål 13
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
- Olsson, Carl** Elis, Ingenjör, f. 94; Olivedalsg. 29 (O F). Rt 14 14 19.
°Led. i 3:e fastighetstax.-distr. 34
Suppl. i drätselkammarens II avd. .. 75
Led. i folkskolestyrelsen m. m. 162, 163, 166
Led. i ber. f. småindustrier m. m. 274
- Olson, Frans** Erik Wilhelm, Civilingenjör, Direktör, f. 86; Humlegårdsg. 3 (O). Rt 16 53 08.
Led. av riksdagens 2:a kammare.... 55^a
Huvudman i Gbgs sparbank 297
Led. i styr. f. handelshögskolan..... 304
Led. i styr. f. Dalheimers don. 367
- Olson, Eric** Gustav, Ombudsman, f. 83; 4:e Långg. 10 A (O F).
Rt 14 22 65.
Led. 30:e tax.-distr. 27
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. .. 37
Suppl. i styr. f. Renströmska badanst. 152
Rev.-suppl. f. idrottsplatserna..... 208
- Olson, Birger** August Gotthard, Verkmästare, f. 85; Paradisg. 29 C (M). Rt 14 86 54.
Led. i gem. nämnden f. Stretered .. 379
- Olsson, Fritz** Gunnar, Avlösare, f. 94; Vilopl. 6 (G). Rt 15 03 24.
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
Huvudman f. Gbgs sparbank 297
Rev.-suppl. f. tomträttskassan 298
Suppl. i styr. f. Renströmska fonden 326
Suppl. i styr. f. W. Röhss' don. 326
*Kyrkofullmäktig 419
*Revisor f. kyrkonämnden m. m. .. 422
*Led. i Gamlestads kyrkoråd 428
- Olsson, Jan** Gustaf Folke, J. K., extra Länsnotarie, f. 14; Meijbergsg. 2 B (J). Rt 18 52 14.
°Kronoombud i 13:e tax.-distr. 22
- Olsson, Knut** Olof Gustaf, Kontorist, f. 87; Riddareg. 22 (G).
Rt 15 14 24.
Led. i 5:e pens.-distr. 255
- Olsson, Gustaf** Olof, f. d. Överlärare, f. 78; Frölundag. 36 (A).
Rt 11 80 14.
*Revisor f. kyrkonämnden m. m. 422
- Olsson, Hildegard**, Folkskollärarinna, f. 89; Torild Wullfsg. 1 A (A).
Rt 17 60 06.
°Led. i stift. inackorderingshemmet.. 236
- Olsson, Hjalmar** Agaton, Handlande, f. 79; Ånggårdsg. 23 (A).
Rt 11 44 73.
*Kassaf. i Annedals kyrkoråd..... 434

Olsson, Holger Severin, Metallarbetare, f. 18; Björcksg. 66 A (G).
Rev.-suppl. f. Gbgs museum..... 200
°Led i barn- o. ungdomsråd 227

Olsson, Johan Edvard, Bokhållare, f. 83; Linnég. 36 (A). Rt 14 57 31.
*Suppl. i Annedals kyrkoråd..... 435

Ohlson, Johan Severin, Maskinist, f. 86; Håsthovsg. 17 (G). Rt 15 46 46.
*Led. i Gamlestads kyrkoråd 428

Ohlsson, Carl Gunnar, Rederitjänsteman, Barlastg. 2 (M). Rt 12 65 64.
Revisor i Orgr. för. mot tuberkulos
Rev.-suppl. f. sociala centralbyrån.. 369

Olsson, Knut Olof, Överstelöjtnant, f. 84; S. Vägen 2 (V). Rt 16 53 20.
°Ordf. i 21:a tax.-distr. 25

Olsson, Magda Petrea, Fru, f. 92; Fräntorpsg. 46 (Ö). Rt 26 03 53.
Revisor f. sjuksköterskehemmet ... 399

Olsson, Nicklas, Förbundssekreterare, f. 89; Ekedalsg. 51 (C J).
Rt 14 56 13.
Led. i handels- o. sjöfartsnämnden . 91
Led. i ber. f. nya natthärbärgen.... 275
Led. i dir. f. navigationsskolan ... 306
Kassaf. f. sjömanshemmet 402

Olsson, Nils Johan, Filare, f. 94; Österlyckan 10. Rt 26 11 11.
Suppl. i 24:e tax.-distr. 26

Olsson, Olof Emanuel, Byggnadsingenjör, f. 81; Carl Johansg. 5 (M).
Rt 12 56 96.
°Led. i 9:e fastighetstax.-distr. 36

Olsson, Olof Ewald, Hemmansägare, f. 04; Hult Krokegård, Askim (V F).
Rt 28 28 02.
*Led. i pastoratskyrkorådet 443
*Led. i V. F:s boställsnämnd 443

Olsson, Ernst Ragnar, Målare, f. 06; Vegag. 42 (O F).
Rev.-suppl. f. rättshjälpsanstalten .. 246

Olsson, Reinhold Fritiof, Lino-leumarbetare, f. 03; Bomg. 8 (Ö).
Rt 16 96 42.
Suppl. i fattigvårdsstyrelsen 210
°v. Ordf. i 7:e fattigvårdsdist. 215
Suppl. i 14:e pens.-distr. 258

Olsson, Karl Rudolf Kristian, Stationskarl, f. 00; Brunkebergsg. 4. (O).
Rt 15 69 54.
Led. i 1:a pens.-distr. 254
Led. i kom. f. studiekurser m. m. .. 272

Olsson, Stina Viola, Fru, f. 18; Björcksg. 62 A (G).
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd..... 226
Kassaf. i Lindeqvists donationer.... 386

Olsson, Signe Teresia Arvida, Fru, f. 03; Godemansg. 3 (L).
Rev.-suppl. f. pens.-inr. f. äldr. tjänare 375

Olsson, Åke Henry, Verkstadsarbetare, f. 08; Flagg. 4 (O F).
Revisor f. Osbecksa fonden 387

Osvald, Gunnar Sixten, Hamndirektör, f. 01; Chalmersg. 1 (D).
Rt 11 05 74.
Ordf. f. deleg. f. fackarbetsförmedling 262

Osvald, Olof Konrad, Chefstandläkare, f. 03; Margretelundsg. 27 (O).
Rt 16 42 08.
Revisor f. vattenverket 96
Suppl. i styr. f. Gbgs sjukhem ... 359

Osvald, Udd o. Valfrid, Avdelningschef, f. 98; Klintens väg 21 (C J).
Rt 14 48 85.
Suppl. i 33:e tax.-distr. 28
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
Revisor f. drätselkammaren 69
°Led. i skolnämnd 169
Rev.-suppl. f. hyresnämnden 267
Revisor f. kontoristf:s resestip.-fond.. 323
*Rev.-suppl. f. kyrkonämnden m. m. 422

P.

Palm, Eric Artur Daniel, Handlande, f. 89; Haga Kyrkog. 6 (D).
Rt 11 44 10.
Revisor f. torg- o. slakthusstyrelsen.. 156

Palm, Martin Nathanael (Nathan), Tillsyningslärare, f. 92; Ö. Olskroksg. 10 (G). Rt 15 41 28.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 227
Led. i 4:e pens.-distr. 255
Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277

Palmér, Walter, Kamrer, f. 84; Stampg. 68 (K). Rt 15 18 09.
Suppl. i 2:a tax.-distr. 20
°Ordf. i 4:e pens.-distr. 255

Palmers, Claes Oscar Samuel, Direktör, f. 89; Ö. Fogelbergsg. 6 (V).
Rt 11 24 91.
°Delegerad f. intellektuellt utbildade.. 263
Suppl. f. kassaf. i L. Ekman's don... 366

Palmgren, Elof Nils Gustaf, Mantalskommisarie, f. 85; Saltholmsg. 9, Långdrag (V F). Rt 29 18 67.
°Kronoombud i 45:e tax.-distr. 31

Palmgren, Peter Erik Wilhelm, J. K., Polissekreterare, f. 81; Hedåsg. 13 (V).
Rt 16 17 22.
°Ordf. i 32:a tax.-distr. 28

Palmgren, Gösta Mauritz, Vaktmästare, f. 10; Gradmanspl. 3 (O).
Rt 15 97 61.
°Led. i skolnämnd 170

- Palmqvist, Nils**, Metallarbetare, f. 01; Nordhemsg. 70 (O F).
Revisor f. H. Barks minne 390
- Pamp, Folke** Stigvald, Banktjänsteman, f. 05; Lundgrensg. 6 (J).
Rt 16 83 44.
Led. i 37:e tax.-distr. 29
- Parelius, Karin** von Friesen, Fröken, f. 83; Johannebergsg. 32 B (J).
Rt 16 13 99.
°Led. i styr. f. vanförestalten 365
Suppl. i hyresf. f. pauvres honteux.. 398
- Parkfelt, Nils, J. K.**, e. o. Rådman, f. 93; Bäckeliden 6 (O). Rt 16 25 73.
°Suppl. i lokalstyr. f. Vasa läroverk .. 310
°Suppl. i styr. f. W. Lundgrens minne 402
- Pauli, Nils Wilhelm** Nikolaus, Reparatör, f. 91; Rambergsv. 13 A (L).
Rt 22 12 48.
Valbar t. expropriationsnämnd..... 285
- Pehrsson, Person, Persson.**
- Person, Olof Albert**, Målaremästare, f. 77; Delsjöv. 3. Rt 16 33 17.
Ordf. i styr. f. Cederskogs don.-fond.. 389
- Persson, Ebba Maria**, Rektor, f. 83; Aschebergsg. 39 (V). Rt 17 54 08.
°Sokr. i Vasa komm. flickskola m. m... 178°
- Persson, Karl Evald**, Urmakare, f. 92; Bryggareg. 3 (D).
Led. i 17:e tax.-distr. 24
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. .. 37
Suppl. i 1:a pens.-distr. 254
Led. i ber. f. småindustrier m. m... 274
- Persson, Frans Ludvig**, Civilingenjör, Fastighetsdirektör, f. 01; Förtroeligheten 31 (O). Rt 16 59 24.
°Led. i skogsnämnden 77
Led. i gatuberedningen f. L. o. Ö... 274
Led. i vägsynenämnden 288
- Persson, Gustaf Ebbe Göthe**, Rederitjänsteman, f. 17; Ottfjällsg. 2 (G).
Rev.-suppl. f. folkskolestyrelsen 163
Suppl. i styr. f. handelsinstitutet... 305
- Persson, Hilde** Ansgarius, Järnsvarvare, f. 85; Lindholmens 2:a rote 28 A (L). Rt 22 33 01.
Led. i 21:a tax.-distr. 25
Suppl. i 5:e fastighetstax.-distr.... 35
°Led. i skolnämnd 169
°v. Ordf. i 6:e fattigvårdsdistr. 215
Led. i 12:e pens.-distr. 257
- Persson, John** Valfrid, f. d. Tillsyningslärare, f. 84; Eklandag. 3 (J).
Rt 16 76 14.
Led. i 36:e tax.-distr. 29
Led. i 6:e pens.-distr. 255
- Persson, Carl Viktor**, Bokbindare, f. 91; Klareborgsg. 1 (C J). Rt 12 85 14.
Suppl. i 32:a tax.-distr. 28
Revisor f. torg- o. slakthusstyrelsen 156
- Persson, Claes** Olof, Förman, f. 97; Sofsiag. 52 (G).
Rev.-suppl. f. renhållningsstyrelsen.. 155
- Pehrsson, Per, T. D.**, Prost, f. 67; Djurgårdsg. 11 B (C J). Rt 14 50 81.
*Ordf. i kyrkostämman (C J) 433
- Persson, Pontus** Sigfrid, Renhållningsarbetare, f. 93; Klareborgsg. 3 (C J). Rt 14 26 21.
Revisor f. familjebidragsnämnden .. 266
- Persson, Signe** Helena, Fru, f. 87; Eklandag. 3 (J). Rt 16 76 14.
Led. i 14:e pens.-distr. 258
- Peterson, Petersson, Pettersson, Pettersson.**
- Pettersson, Karl Adolf**, Sågverksarbetare, f. 86; Gustavus, Färjenäs (L).
Suppl. i 12:e pens.-distr. 258
- Pettersson, Algot**, f. d. Handelsarbetare, f. 80; Ekeback, Nya Varvet.
Led. i 50:e tax.-distr. 33
- Pettersson, Algot Isidor**, Murare, f. 86; Nya Varvsvägen 10 (C J).
Rt 14 25 01.
Led. i 31:a tax.-distr. 27
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 38
Led. i styr. f. R. Dicks. stift. m. m. 392, 393
*Kyrkofullmäktig 419
- Pettersson, Axel August**, Folkskollärare, f. 00; Lagmansg. 3 (G).
Rt 15 74 57.
Suppl. i 26:e tax.-distr. 26
Rev.-suppl. f. fattigvårdsstyrelsen.. 211
°Sokr. i barn- o. ungdomsråd..... 227
Revisor f. ö. realsk:s byggnadsfond .. 313
- Pettersson, Bengt** Erik, Tulltjänsteman, f. 14; Pater Nosterg. 4 (C J).
Revisor f. Nolleroths m. fl. don. ... 388
- Pettersson, Erik Bertil**, Förman, f. 09; Röda Lidsv. 6 (L).
Rev.-suppl. f. Keillers park..... 205
- Pettersson, Erik Bertil**, Ombudsman, f. 12; Vårvindsg. 45 (L). Rt 22 19 69.
Rev.-suppl. f. drättselkammaren 69
Rev.-suppl. f. svenska mässan 295
- Pettersson, Edvin** Napoleon, Metallarbetare, f. 91; Fjällg. 10 (O F).
Suppl. i 4:e fastighetstax.-distr. 35
- Pettersson, Einar** Konstantin, Köpman, f. 00; Underäsg. 7 (O).
Rt 16 76 59.
Led. i 42:a tax.-distr. 30

Pettersson, Elfrida Potentia, Fru, f. 95; Gibraltarg. 21 (J). Suppl. i arbetslöshetsnämnden 260 Rev.-suppl. f. skrädderiskolan..... 324
Peterson, Ellen Charlotta , Fru, f. 92; Mellang. 9 (H). Rt 13 31 48. Led. i styr. f. småbarnsskolorna 186 °Suppl. i styr. f. Barnavärn 344
Pettersson, Johan Emil , Spårvagns- förare, f. 82; L:a Fürstenbergsg. 3 (O). Rt 15 42 67. Led. i 15:e tax.-distr. 23
Pettersson, Ellen Hedvig Emerentia (E m m y), Föreståndarinna, f. 86; Linnég. 32 A (A). Rt 14 81 41. Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
Pettersson, Eric Gustaf Wilhelm , Direktör, f. 88; Hvitfeldtsg. 2 A (D). Rt 13 07 76. Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . 37 Ordf. i ber. f. avk. av pens.-avg. . 39
Pettersson, Erik Julius Severin , Sli- pare, f. 07; Engdahlsq. 4 D (J). Rt 16 99 94. Led. i 46:e tax.-distr. 32
Pettersson, Erna Maria , Fru, f. 09; Engdahlsq. 4 D (J). Rt 16 99 94. Stadsfullmäktig 59 Led. i nykterhetsnämnden 243 Led. i arbetslöshetsnämnden 260 Led. i perm. pilsnerdricksberedn. . 272 Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn °Led. i Örgryte barnavårdssällskap . 353
Peterson, Gustaf Filip , Trafikbiträde, f. 95; Utmarksg. 54 (L). Rt 22 10 66. *Kyrkofullmäktig 420
Peterson, Johanna (H a n n a) Maria, Fru, f. 90; Gibraltarg. 19 A (V). Rt 16 91 89. °Suppl. i mödrhjälpsnämnden..... 240 Led. i ber. f. vänthem åt mödrar .. 275 Led. i ber. f. hemhjälpsverksamhet.. 277 Suppl. i styr. f. Gbgs sjukhem 359 Led. i styr. f. sjuksk. pens.-fond .. 376
Pettersson, Hans , F. D., Professor, f. 88; Vasag. 5 A (V). Rt 13 24 30. °Led. i styr. f. sjöfartsmuseet 204
Peterson, Axel Hilding , Sysloman, f. 91; Mellang. 9 (H). Rt 13 31 48. Suppl. i 27:e tax.-distr..... 26 Rev.-suppl. f. gas- o. elverken 105 Rev.-suppl. f. spårvägsstyrelsen 114 Led. i styr. f. Gbgs museum 200 Ordf. i ber. f. nya natthärbärgen 275 Rev.-suppl. f. stadsteatern 333

Pettersson, Artur H j a l m a r, Snickare, f. 81; Violg. 4, Nya Varvet (V F). Rt 29 04 56. *Kyrkofullmäktig i V. F. 442 *Led. i V. F:s kyrkoråd 442
Pettersson, Carl Johan , Lagerförman, f. 78; Olivedalsg. 10 (O F). Rt 14 44 30. *Led. i O. F:s kyrkoråd 431
Pettersson, Carl Oskar , Lagerbi- tråde, f. 03; Bäckeg. 26 A (M). °Led. i barn- o. ungdomsråd 226 Rev.-suppl. f. Gbgs distr. idrottsförb. 337 Revisor f. J. Lindströms stiftelse.. 401
Pettersson, Karl Viktor , Verkstads- arbetare, f. 91; Planthagen 19 (O). Rt 26 04 66. Led. i 2:a tax.-distr. 20 Suppl. i 7:e fastighetstax.-distr..... 35 Revisor f. drätselkammaren 69
Pettersson, Knut Zakarias , F. D., Redaktör, f. 92; Valäsg. 2 (O). Rt 16 65 93. Led. av riksdagens 1:a kammare.... 54
Pettersson, Linneá Elisabet, Fru, f. 94; Kvarnbergsg. 8 (K). Suppl. i 4:e pens.-distr. 255
Pettersson, Knut Morgan , Repara- tör, f. 90; Carl Johans torg 4 A (C J). Rt 12 54 25. Suppl. i renhållningsstyrelsen 154 Rev.-suppl. f. torg- o. slakthusstyr... 156 Suppl. i lokalstyr. f. Vasa läroverk .. 310
Pettersson, Nils Algot Konstantin , Ombudsman, f. 05; Linnég. 36 (A). Led. i hamnarbetsberedn. 277
Pettersson, Per Adolf , Mättningsman, f. 96; Älvsborgsg. 30 (C J). Rt 14 85 59. Kassakontr. i sjukhusdirektionen .. 126 Led. i ber. f. nybyggn. t. Vasa flicksk. 274 Suppl. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket 309
Peterson, Pri m u s Edvin, Bokhållare, f. 93; Otterbäck, Hoväs (V F). Rt 28 21 93. *Suppl. i pastoratskyrkorådet 443
Pettersson, Sven Algot, Kontorist v. spårv., f. 88; Älvsborgsg. 27 E (C J). Rt 14 04 02. Suppl. i polisenämnden..... 53 Stadsfullmäktig 59 Ordf. i fattigvårdsstyr. m. m... 210, 216 Led. i styr. f. O. o. C. Wijks stift... 394
Pettersson, Te k l a Arvida, Fru, f. 87; Älvsborgsg. 27 E (C J). Rt 14 04 02. Led. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet.. 239 Led. i styr. f. pensionärshemmen.... 249 Led. i styr. f. L. Ekmans don. 366 Led. i styr. f. Broströmska stiftelsen 394

- Petterson, Bror T o r s t e n**, Direktör, f. 87; Aschebergsg. 41 B (V).
Rt 11 33 91.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål.... 13
°Led. i länsprövningsnämnden..... 33
Led. i hamnstyrelsen..... 99
- Pettersson, T u r e G r e g o r**, Chaufför, f. 92; Paradisg. 27 O (M).
Led. i 10:e tax.-distr. 22
- Pettersson, W e s t a M a r i a**, Fru, f. 84; Brunng. 19 (A). Rt 13 96 82.
°Led. i skolnämnd..... 171
°Led. i barn- o. ungdomsråd..... 226
Led. i 7:e pens.-distr. 256
- Pettersson, Å k e H a r a l d**, Sjukkassexpediör, f. 09; Garverig. 1 (K).
Led. i 4:e pens.-distr. 255
Suppl. i styr. f. L. Ekmans don... 366
- Pihl, G ö s t a A l e x i u s**, Metallarbetare, f. 94; Risäsg. 9 B (A).
Rev.-suppl. f. folkskolestyrelsen.... 163
*Suppl. i Annedals kyrkoråd..... 435
- Pihlgren, A d o l f B o t v i d**, Skräddaremästare, f. 79; Kjellmansg. 1 (M).
Rt 14 65 95.
*Led. i Masthuggs kyrkoråd..... 431
- Pineus, E v a H i l d a C e c i l i e**, Fru, f. 05; Göteborgsg. 22 (V). Rt 16 57 33.
Rev.-suppl. f. J. J. Dicksons stiftelse 398
- Pineus, K a j L u d v i g A r b o**, J. K., Dispaschör, f. 05; Göteborgsg. 22 (V).
Rt 16 57 33.
°Suppl. i konstmuseets nämnd..... 202
Kassaf. i styr. f. arbetarinst. m. m. 317, 318
Led. i styr. f. R. Dicksons stiftelse .. 393
- Pineus, C o n r a d M a r t i n**, J. K., f. d. Dispaschör, f. 72; Viktoriag. 17 (V).
Rt 13 66 54.
°Led. i styr. f. museets målarskola .. 202
- Prytz, D a l i a E l i s a b e t**, Fru, f. 04; Fornminnesv. 16 (L). Rt 22 43 84.
Rev.-suppl. f. Lundby barnkrubba... 341
- Prytz, R o b e r t V i l h e l m J u l i u s**, Montör, f. 00; Fornminnesv. 16 (L).
Rt 22 43 84.
Led. i 8:e tax.-distr..... 21
*Led. i Lundby kyrkoråd..... 438
- Q.**
- Qwarnström, E w a l d O l o f D a n i e l**, Ingenjör, f. 91; Oxhagsg. 67 (C J).
Rt 14 29 03.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 38
- R.**
- Rahmn, A r n e O t t o**, Kontorschef, f. 11; Alfhemsg. 1 (O F). Rt 12 74 16.
Rev.-suppl. f. handelsinstitutet 305
Rev.-suppl. f. socialinstitutet 307
- Rahmn, S v e n G ö s t a**, Civilingenjör, f. 05; Pontus Wiknersg. 9 (J).
Rt 16 00 10.
Rev.-suppl. f. gas- o. elverken..... 105
- Ranch, K a r l T u r e**, Inspektör, f. 18; Friggag. 23 (K).
Rev.-suppl. f. arbetarinstitutet 318
Rev.-suppl. f. A.B.F. 319
Rev.-suppl. f. tjänstem. bildn.-verks. 321
Rev.-suppl. f. för. f. befr. av handelsk. 323
Revisor f. 1891 års lotteriöverskott .. 324
- Ranäng, F o l k e E r i k V a l d e m a r**, Förste byråassistent, f. 13; Virginsg. 18 (G).
Rt 15 87 89.
Led. i 1:a tax.-distr..... 19
Suppl. i styr. f. Styrös kustsanatorium 363
- Redebergh, O s c a r W a l f r i d**, Handlande, f. 79; Prytzg. 5 (O).
Rt 18 23 10.
Led. i 14:e pens.-distr. 258
*Led. i Örgryte kyrkoråd..... 440
- Redlund, E s k i l L u d v i g**, Byggnadsarbetare, f. 04; Framnäsg. 10 (O).
Rt 18 18 71.
Rev.-suppl. f. handelshögskolan 304
- Rehn, K a r l A r t u r**, Verkmästare, f. 78; Dämmev. 6 (O). Rt 15 16 22.
Revisor f. J. J. Dicksons stiftelse.. 398
- Rehnström, A r v i d R u d o l f**, Kamrer, f. 01; Virginsg. 24 (G). Rt 15 83 60.
Led. i 33:e tax.-distr. 28
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 39
Revisor f. Wahlqvist-Andahls stiftelse 397
- Rejner, N i l s J o h a n**, Bankkamrer, f. 85; Hedäsg. 7 (V). Rt 18 24 33.
Led. i 1:a fastighetstax.-distr..... 34
Kassaf. i styr. f. E. Hansons don... 387
- Renström, s e R e h n s t r ö m**.
- Reuter, S a g a I n g e g ä r d**, Kassörska, f. 14; Gyllenkrooksg. 7 (O).
Rt 18 13 95.
Revisor f. N. Alleg:s barnträdgård.. 349
- Reuterfeldt, C a r l - F r e d r i k**, Köpman, f. 16; Vadmansg. 4 (V).
Rt 16 34 05.
Rev.-suppl. f. understödsbyrån 373
- Reuterskiöld, C a r l L e n n a r t**, Direktör, f. 82; Torild Wulffsg. 18 (A).
Rt 17 63 54.
Bisittare vid dispaschmål..... 13
Led. i handels- o. sjöfartsnämnden.. 91
°Ordf. i dir. f. navigationsskolan 306
- Reuterskiöld, S o n j a E m i l i a F r i d e b o r g**, Fru, f. 05; Torild Wulffsg. 18 (A).
Rt 17 63 54.
°Led. i skolnämnd..... 171

- Rexius, Gerhard** Natanael, Kyrkoherde, f. 98; Aschebergsg. 17 (V).
Rt 13 08 34.
*Kyrkofullmäktig 420
*Ordf. i kyrkostämman (V) 435
- Ridderstad, Hildur**, Fru, f. 85; Burgårdsg. 14 (J). Rt 18 51 14.
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i Vasa kommunala flickskola .. 178
Led. i fattigv.-styr m. m. 210, 214, 216, 219
Suppl. i 2:a pens.-distr. 254
Led. i ber. f. hemhjälpverksamhet.. 277
Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277
°Led. i styr. f. Styrös kustsanatorium.. 362
- Rietz, Aina** Cecilia, Sjuksköterska, f. 85; Kungsladugårdsg. 29 (C.J).
Rt 14 59 10.
Led. i styr. f. skolh. o. hemskolan .. 237
Suppl. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet 239
Led. i gem. nämnden f. Stretered .. 379
- Ring, Oskar** Alvin, Landstingsman, f. 90; Hisingsbacka. Rt 22 01 62.
°Suppl. i länsarbetsnämnden 262
- Ring, John** Oskar, Ombudsman, f. 78; Bäckeg. 4 (M). Rt 14 72 80.
Suppl. i 28:e tax.-distr. 27
- Ringius, Carl** Gustaf Erland, J. K. e. o. Assessor, f. 08; Aschebergsg. 17 (V). Rt 11 64 46.
°Ordf. i 46:e tax.-distr. 31
- Ringqvist, Eric** Vilhelm, Landskanslist, f. 96; S. Vägen 7 (D).
Rt 16 17 50.
°Ordf. i 50:e tax.-distr. 33
- Rinman, Axel** Engelbert, Assuransdirektör, f. 73; V. Rydbergsg. 16 (J).
Rt 16 92 00.
v. Ordf. i hyresf. f. pauvres honteux.. 398
- Risberg, B o Hjalmar**, Disponent, f. 12; Eklandag. 4 (J). Rt 16 10 38.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 37
Rev.-suppl. f. Vinga kaféaktiebol... 300
Revisor f. hyresf. f. pauvres honteux 398
- Robertsson, Magnus** Bernhard, Överkonstapel, f. 87; Härlandav. 5 (G). Rt 15 79 09.
Suppl. i 23:e tax.-distr. 25
- Rodhe, Sigrid**, Fru, f. 83; Vasag. 5 A (V). Rt 13 04 12.
°Led. i styr. f. skolköksseminariet .. 183
- Rollof, Charles** Ture, Lantbrukare, f. 93; Päveldungsg. 16, Längedrag (V.F). Rt 29 10 18.
Suppl. i 9:e fastighetstax.-distr. 36
- Romdahl, Axel** Ludvig, F. D., Professor, f. 80; Pipblåsareg. 28 (O).
Rt 16 15 87.
°v. Ordf. i styr. f. slöjdföreningens skola 191
Led. i styr. f. Röhsska museet 199
- °Led. i konstmuseets nämnd m. m. ... 202³
°Led. i styr. f. botaniska trädgården .. 206
v. Ordf. i kom. f. Lindbergs don... 325
- Rondolph, Carl** Axel Eduard, Bokbindare, f. 11; Nordhemsg. 30 (O.F).
Rt 14 55 73.
Revisor f. samskolan 317
Revisor f. Gbg's arbetarinstitut 318
Revisor f. för. f. befr. av handelsk... 322
- Ros, Gustaf** Axel Wilhelm, J. K., Direktör, f. 01; E. Dahlbergsg. 2 (D).
Rt 13 78 30.
°Valbar t. expropriationsnämnd..... 286
- Ros, Gustaf** Carl Lennart, J. K., tf. Assessor, f. 08; Linnég. 34 (A).
Rt 14 46 54.
°Ordf. i 31:a tax.-distr. 27
- Rosén, Arvid**, F. M., Rektor, f. 95; Nedergårdsg. 12 (G). Rt 15 25 90.
°Skr. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
- Rosén, Ester** Alice, Fru, f. 97; Aug. Kobbsg. 9—11 (O.F). Rt 12 60 43.
Rev.-suppl. f. fören. Daghem 340
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan 343
- Rosén, Nils** Walfrid, F. D., Fiskerintendent, f. 82; Föreningsg. 26—28 (V). Rt 13 69 32.
Suppl. i 2:a pens.-distr. 254
°Valbar t. expropriationsnämnd..... 286
- Rosendahl, Karl** Helmer, Inspektör, f. 88; Storkg. 6 (G). Rt 15 06 69.
Led. i nykterhetsnämnden 243
- Rosengren, Herder** Albin, Kyrkoherde, f. 86; Carl Johansg. 7 A (M).
Rt 12 65 10.
Suppl. i barnvårdsnämnden m.m. ... 225²
°Suppl. i barnh. Morgonsol 348
*Kyrkofullmäktig 420
*Ordf. i kyrkostämman (M) 430
- Rosenqvist, Axel** Teodor, Metallarbetare, f. 93; Gamlestadstorg 4 (G).
Rt 15 41 95.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ... 38
Revisor f. hälsovårdsnämnden..... 117
Revisor f. sjukhusdirektionen 126
- Roth, Stig** Adolf, F. D., Intendent, f. 00; Mossg. 18 (J). Rt 11 24 34.
°Led. i styr. f. stadsbiblioteket 194
°Led. i kulturhistorist. museets nämnd 201
Led. i ber. ang. naturskydd 273
- Rundberg, Georg** Natanael, Konatorist, f. 94; Ekedalsg. 13 (C.J).
°Led. i skolanämnd 168
- Rundqvist, Johan** Ernst, Distriktsföreståndare, f. 82; Gullbergs Strandgata 22 (K). Rt 15 38 62.
*Suppl. i kyrkonämnden 423
*Led. i Kristine kyrkoråd 427

Ryberg, Alma Josefina, Föreståndarinna, f. 00; Slottsskogsg. 92 (C J). Rt 12 78 80.	
°Led i biblioteksnämnden	195
Led. i kristidsnämnden	265
Led. i styr. f. R. Dicksons stiftelse..	393
Rydberg, Karin Gertrud Cecilia, J. K., Assistent h. barnavårdsn., Fru, f. 06; Föreningsg. 32 (V). Rt 11 56 83.	
°Skr. i barn- o. ungdomsråd	227
°Led. i centralrådet f. barnavård....	228
Rydberg, Sven Erik Bernhard, Direktör, f. 99; S. Vägen 62 (J). Rt 16 25 88.	
Led. i 12:e tax.-distr.	22
Suppl. i 1:a pens.-distr.	254
Revisor f. kristidsnämnden	265
Revisor f. Gbg:s sjukhem	359
Rydellius, E b b a Linnéa, Småskollärarinna, f. 07; Balsaming. 5—7 (G). Rt 19 29 19.	
°Delegerad f. intellektuellt utbildade..	263
Rydellius, E d i t Wiktorina, Småskollärarinna, f. 03; Balsaming. 5—7 (G). Rt 19 29 19.	
Revisor f. Gårdabo barnträdgård....	348
Rydstrom, A g d a Mathilda, Fru, f. 91; Rambergsv. 13 B (L). Rt 22 41 07.	
°Led. i skolnämnd	169
°Led. i 6:e fattigvårdsdistr.	215
Led. i 12:e pens.-distr.	257
°Suppl. i Lundby barnkrubba	341
Rönn-Christiansson, S o l v e i g Adina Olena, Fru, f. 02; Matrosg. 6 (O F). Rt 14 24 51.	
Led. av riksdagens 2:a kammare....	55
Stadsfullmäktig	59
Led. i ber. f. vänthem åt mödrar	275
Led. i kom. f. semesterhem åt husm.	276
Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn	277
S.	
Sabel, Arnold Mauritz, Kammar-skrivare, f. 10; S. Vägen 71 (J). Revisor f. Cederskogsg don.-fonder... 389	
Sahlstén, A l m a Ingegärd, Fru, f. 78; S:t Paulig. 24 (O). Rt 15 15 15.	
°Suppl. i 7:e fattigvårdsdistr.	215
*Led. i Örgryte kyrkoråd	440
Sahlström, Gustaf Hilding Teodor, Metallarbetare, f. 98; Älghagsg. 2 E (M). Rt 15 15 15.	
Led. i ber. f. småindustrier m. m....	274
Sallander, Karl Magnus Sophus, Tulluppbördsman, f. 80; Oxhagsg. 13 (C J). Rt 14 32 57.	
Suppl. i 3:e fastighetstax.-distr.	34

Samuelson, Samuelsson.

Samuelsson, E l s a Ingeborg, Folkskollärarinna, f. 99; Stenströmsg. 32 (G). Rt 15 06 80.	
Revisor f. Nolleroths m. fl. don....	388
Samuelson, Erik Mauritz, Verkstadsarbetare, f. 04; Lugnet 11 (C J). Rt 12 64 29.	
Led. i 34:e tax.-distr.	28
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	39
Revisor f. folkskolestyrelsen	162
Rev.-suppl. f. Kjellbergsska skolan ..	179
Samuelsson, John Gunnar Linus, Expeditor, f. 06; 3:e Långg. 41 (O F). Rt 12 80 82.	
*Suppl. i O. F:s kyrkoråd	432
Samuelsson, J o h a n Paul, Hemmansägare f. 80; Högen, Näset (V F). Rt 29 24 61.	
*Kyrkofullmäktig i V. F.	441
*Led. i V. F:s kyrkoråd	442
Samuelson, C a r l Hartvig, Nämndeman, f. 86; Sundholmen. Rt 12 80 82.	
°Suppl. i styr. f. Västkusthemmet	374
Samuelsson, C a r l Severin, Gjuteriförman, f. 80; Plantageg. 9 (O F). Rt 14 79 84.	
°Led. i 4:e fattigvårdsdistr.	214
Samuelsson, K a r l Wiktor, Metallarbetare, f. 90; Rambergsv. 27 C (L). Rt 12 80 82.	
°Suppl. i 6:e fattigvårdsdistr.	215
Revisor f. hyresgästr:s barnkoloni..	356
Samuelsson, S v e a Alice, Fru, f. 98; Rambergsv. 27 (L). Rt 12 80 82.	
Rev.-suppl. f. Magnus' musikfond..	329
Sandberg, A x e l Vilhelm, J. K., Löjtnant, e. o. Länsnotarie, f. 11; Sylvesterg. 4 (J). Rt 18 19 30.	
°Ordf. i 37:e tax.-distr.	29
Sandberg, E r i k Alfred Andreas, Metallarbetare, f. 97; Stockholmsg. 22 (G). Rt 12 80 82.	
*Kyrkofullmäktig	419
Sandberg, Carl Ivar, Hemmansägare, f. 70; Stora Skintebo, Billdal (V F). Rt 12 80 82.	
*Led. i pastoratskyrkorådet	443
Sandblad, T o r s t e n Eriksson, J. K., e. o. Länsbokhållare, f. 16; Odinspl. 7 (K). Rt 12 80 82.	
°Kronoombud i 8:e tax.-distr.	21
Sandén, E i n a r Axel, Civilingenjör, f. 98; Säv Strandg. 8 (G). Rt 15 62 82.	
°Led. i skolnämnd	166
Sandén, O l a , f. d. Centralpolis-konstapel, f. 76; Uddevallag. 35 (G). Rt 15 02 17.	
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ..	38

Sandesjö , Bengt Olof, Kamrerare, f. 12; N. Gubberog. 26 (O). Rt 19 01 86. Suppl. i 41:a tax.-distr. 30	Sefve , Sven Ivar, F. D., Rektor, f. 86; Drakenbergsg. 7 (O). Rt 16 04 96. Led. av riksdagens 2:a kammare .. 55 Suppl. i styr. f. komm. mellanskolan 176 v. Ordf. i biblioteksnämnden 195 Led. i styr. f. Ggbs arbetarinstitut 317 v. Ordf. i styr. f. R. Dicksons stiftelse 392
Sandin , Knut Anders Stefanus, Assistent, f. 99; Sten Stureg. 32 (V). Rev.-suppl. f. Annedals studiecirkel. . 321	Segeberg , Johan August, Boktryckare, f. 90; Vallg. 6 (D). Rt 11 38 54. Suppl. i 17:e tax.-distr. 24 Kassaf. f. Osbeckska fonden 387
Sandkvist , Sandqvist.	Segeberg , Maria Malvina, Fru, f. 87; Änåsv. 6 (G). Led. i 13:e pens.-distr. 258
Sandqvist , Henry Elis, Disponent, f. 89; Drakenbergsg. 14 (O). Rt 16 08 46. Led. i 1:a tax.-distr. 19	Segererson , Bengt Holger, Byggnadsarbetare, f. 14; Krokeg. 5 (M). Stadsfullmäktig 59 Led. i styr. f. yrkesskolorna 189 Suppl. i civilförsvarsnämnden 267
Sandkvist , John Henry Isidor, Verkstadsförmän, f. 95; Snäckv. 38 (C. J.) Rt 12 69 15. Suppl. i 34:e tax.-distr. 28 Led. i styr. f. gas- o. elverken 105	Segerstedt , Torgny Karl, T. D., Professor, f. 76; O. Fogelbergsg. 3 (V). Rt 13 69 54. Suppl. i styr. f. polisskolan 51 Led. i polisenämnden 53
Sandström , Anna Sofia, Fru, f. 90; Karl Gustafsg. 38 (J). Rt 11 23 78. Rev.-suppl. f. prakt. hush. barnkr. . . 343	Segrén , Tage Algot William, Metallarbetare, f. 18; Gamla Lundbyg. 4 (L). Rev.-suppl. f. J. J. Dicksons m. fl. don. 367 Rev.-suppl. f. Jungbergs o. Bomans d. 367
Sandström , Karl Anders Bernhard, Direktör, f. 88; Arkivg. 7 (V). Rt 16 16 28. Led. i centralrådet f. barnavård. . . 228 Led. i ber. f. nya natthärbärgen. . . 275 Led. i hamnarbetsberedn. 277 Led. i styr. f. sjömanshemmet 402	Segrén , Ture William Fredrik, Avsyningsman, f. 13; Gamlestadstorg 6 (G). Rt 15 53 39. Delegerad f. ungdomsavd. 263 Suppl. i kristidsnämnden 265
Sandström , Gustaf Emanuel, Generalkonsul, Skeppredare, f. 82; Ekmanseg. 7 (J). Rt 16 22 44. Bisititare vid dispaschmål 13	Selander , Folke Gunnar Lennart, M. L., Prakt. läkare, f. 01; Långgåsliden 11 (O). Rt 16 38 93. Led. i nämnden f. inre fattigv. 216
Sandström , Gustav Vilhelm Leonard, F. L., Överlärare, f. 84; Rangeltorpsg. 41 (O). Rt 16 51 88. Led. i styr. f. komm. mellanskolan. . 175	Seldén , Lars-Eric Gösta, Kontorskrivare, f. 09; Segerlindsg. 11 (C J). Rt 19 19 63. Kronombud i 33:e tax.-distr. 28
Schenholm , Karl Torsten Reinhold, J. K., Advokat, f. 91; Aschebergsg. 23 A (V). Rt 11 30 44. Ordf. i 24:e tax.-distr. 25	Senander , Knut Erik Waldemar, Tulluppsyningsman, f. 89; Rosensköldsg. 5 (J). Rt 18 25 94. Led. av riksdagens 2:a kammare. . . 55 Stadsfullmäktig 59 Led. i hamnarbetsberedn. 277
Schramm , Eduard Ernst Erich, Optiker, f. 96; Gyllenkrooksg. 9 (O). Rt 16 01 21. Led. i Kristine gemens. nämnd. . . 427	Sennelöv , Bror Henning, Revisor, f. 01; Grimmeredsv. 12, Nya Varvet (V F). Rt 29 00 47. Kyrkofullmäktig i V. F. 442 Revisor f. V. F:s kyrkokassa 443 Revisor f. pastoratskassan (V. F.) .. 443
Schramm , Günther Hugo, Direktör, f. 80; Nissensg. 4 (O). Rt 18 23 57. Kassaf. i Christinæ kyrkoråd 427	Seth , Gunnar Vilhelm, Handlande, f. 83; S. Larmg. 2 (D). Rt 13 23 96. Led. i 18:e tax.-distr. 24
Schüler , Eric Gustaf Fredrik, Spärvägsman, f. 03; Säg. 56 (C J). Rt 14 74 55. Suppl. i 11:e pens.-distr. 257 Revisor f. Lingförbundet 335	
Seevers , Rolf Arnold, J. K., tf. Polisintendent, f. 05; Kärralundsg. 36 (O). Rt 15 26 57. Ordf. i 30:e tax.-distr. 27	
Se även Cewers .	

- Setterwall, Carl Gustaf, F. D.,**
 Prost, f. 72; Örgryte prästgård (O).
 Rt 16 16 13.
 °Ordf. i barn- o. ungdomsråd 227
 Ordf. i styr. f. J. J. Dicksons stiftelse.. 398
 *Kyrkofullmäktig 420
 *Ordf. i kyrkostämman (O)..... 440
- Siberg, Alf Engelbert, Tandläkare,**
 f. 97; Överåsg. 11-13 (O). Rt 16 15 06.
 Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 39
- Siewert, Sven Harald, Distriktschef,**
 f. 82; Valåsg. 6 (O). Rt 16 38 00.
 Stadsfullmäktig 59
 Kassaf. i spårvägsstyrelsen 114
- Simon, Falk, Direktör, f. 74; Olof**
 Wijksg. 3 (J). Rt 16 10 92.
 °Led. i styr. f. Röhsska museet..... 199
- Sjöberg, Gustaf Ragnar, F. M.,**
 Läroverksadjunkt, f. 88; Bängejordsg.
 12 (O). Rt 16 52 33.
 °Suppl. i lokalstyr. f. Hvitf. läroverket 310
 *Suppl. i Örgryte kyrkoråd 440
- Sjöberg, Åke Lennart, Servitör, f. 10;**
 Palmstedtsg. 3 (J).
 Rev.-suppl. f. teaterfonden 332
- Sjöblom, Carl Erik Holger, Kontor-**
 rist, f. 01; Bang. 36 (M). Rt 14 51 86.
 Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
- Sjöblom, Karl Ragnar Torsten,**
 D. H. G., Taxeringsassistent, f. 11;
 Nissensg. 7 A (O). Rt 16 38 12.
 °Kronoombud i 3:e tax.-distr. 20
- Sjödahl, Hakon Lauritz Edgar, Lek-**
 tor, f. 87; Aschebergsg. 40 C (V).
 Rt 11 84 13.
 Led. av riksdagens 1:a kammare .. 54
 Ordf. i styr. f. komm. mellanskolan.. 175
 °Ordf. i styr. f. skolh. o. hemskolan.. 237
 °Ordf. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet 239
 Led. i styr. f. högskolan 302
 °Led. i domkapitlet 410
 °Sakkunnig f. regl. av församlingsind. 417
- Sjodin, Einar Reinhold, Läroverks-**
 adjunkt, f. 94; Roseng. 5 B (O F).
 Rt 14 15 57.
 °Suppl. i styr. f. Vasa läroverk 310
- Sjöding, Emma Maria (Maj) Adèle,**
 F. M., Fru, f. 98; Bängejordsg. 2 (O).
 Rt 16 61 65.
 °Led. i 7:e fattigvårdsdistr. 215
 Revisor f. pensionärshemmen 249
 Led. i 3:e pens.-distr. 254
- Sjögren, Folke Olof Waldemar, J. K.,**
 Advokat, f. 85; Vasapl. 3 (D).
 Rt 11 68 50.
 °Ordf. i styr. f. Västkusthemmet..... 374
 Ordf. i styr. f. E. Wijk stiftelse..... 397
 *Kyrkofullmäktig 419
- *Suppl. i kyrkonämnden..... 423
 *Led. i domkyrkorådet 425
 *Led. i kyrkogårdsstyrelsen 448
- Sjögren, Ragnar August, Förste**
 länsbokhållare, f. 91; Terrassg. 15 (J).
 Rt 16 11 65.
 °Ordf. i 44:e tax.-distr. 31
 °Revisor f. nya elementarläroverket.. 316
- Sjögren, Carl Sten, Redaktör, f. 92;**
 Föreningsg. 2 (V). Rt 11 26 78.
 °Sokr. i kom. f. folkkonserter 318
- Sjöholm, Lorentz Gottfrid, Semi-**
 narielärare, f. 77; Torild Wulffsg. 25
 (A). Rt 11 17 64.
 °Kassaf. i styr. f. småbarnsskolorna.. 186
- Sjöholm, Sven Gunnar Adrian, Bank-**
 tjänsteman, f. 13; Stuartsg. 6 (J).
 Rt 16 05 35.
 Suppl. i 39:e tax.-distr. 30
 Revisor f. folkskolestyrelsen..... 162
 Revisor f. prakt. mellanskolorna... 174
 Revisor f. komm. mellanskolan 176
 Revisor f. Maj:s komm. flickskola.. 177
 Revisor f. Vasa komm. flickskola... 178
 Revisor f. Kjellbergsska skolan 179
 Revisor f. bostadsfören. Gbg u.p.a... 404
- Sjöström, Algot Natanael, Konditor,**
 f. 79; Kungsladugårdsg. 45 (C J).
 Rt 14 39 03.
 Led. i 34:e tax.-distr. 28
 Led. i styr. f. Keillers park 205
 °Led. i 5:e fattigvårdsdistr. 214
 Ordf. i styr. f. pensionärshemmen .. 249
 Led. i 8:e pens.-distr..... 256
 Led. i Renströmska fonden..... 326
 Led. i Wilh. Röhss' don..... 326
- Sjöström, Georg Herbert Valde-**
 mar, Mantalsassistent, f. 00; Koloni-
 gatan 1 A (J). Rt 11 81 25.
 °Kronoombud i 12:e tax.-distr. 22
- Sjöström, Hulda Elvira, Fru, f. 83;**
 Kungsladugårdsg. 45 (C J).
 Rt 14 39 03.
 Led. i folk.-st. m. m. 162, 163^a, 164, 168, 174
 °v. Ordf. i barn- o. ungdomsråd 226
 Led. i styr. f. Osbecksska fonden .. 387
- Sjöström, Rudolf Eugén, Mantals-**
 assistent, f. 94; Skjutbaneg. 24 (J).
 Rt 11 09 07.
 °Kronoombud i 4:e tax.-distr. 20
- Sjöström-Bengtsson, Anna Maria,**
 Lärarinna, Fru, f. 89; Carnegieg. 17
 (C J). Rt 14 54 44.
 Led. av riksdagens 1:a kammare 54
 °Ordf. i barn- o. ungdomsråd 226
 Led. i kom. f. semesterhem åt husm. 276
 °Suppl. i Majornas skolbarnshem .. 352
 Led. i styr. f. Stretered 379

- Sjösvärd**, Carl Ernst Nicolaus, Trädgårdsmästare, f. 74; Källtorps handelsträdgård (G). Rt 15 09 67.
Valbar t. expropriationsnämnd 285
- Skarin**, Lars-Erik, Förste verkverkmästare, f. 11; Slottsskogsg. 115 (C J). Rt 12 69 06.
Led. i styr. f. slöjdföreningens skola 191
Revisor f. Stora teatern 334
- Skog, Skoog.**
- Skog**, Axel Hugo Kjelland, Expeditor, f. 98; Lilla Vegag. 21 (O F). Rt 12 59 88.
Rev.-suppl. f. gatu- o. vägförvalt. 94
Revisor f. l. o. K. Marks stiftelse 395
*Kyrkofullmäktig 419
*Led. i O. F:s kyrkoråd 432
- Skoog**, Karl Gösta, Boktryckare, f. 06; Spaldingsg. 1 (J). Rt 16 59 93.
Suppl. i 44:e tax.-distr. 31
- Skoglund**, Albert, Ingenjör, f. 82; Frölundaborg (A). Rt 11 95 93.
°Valbar t. expropriationsnämnd. 286
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
- Skoglund**, Anders Johan, Förrädsförman, f. 87; Småstugev. 65 (O). Rt 26 08 05.
Led. i 7:e fastighetstax.-distr. 35
°Led. i skolnämnd 166
Led. i styr. f. prakt. mellanskolorna . . . 174
- Skoglund**, Arthur Gösta, Folkskollärare, f. 04; Kronotorpsg. 17 (L). Rt 22 05 38.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 226
- Skoglund**, Gösta Wilhelm, Ombudsman, f. 05; Eklandag. 9 (J). Rt 18 24 09.
Led. i 6:e tax.-distr. 21
- Skoglund**, Olga Victoria (Tora), Fru, f. 88; Småstugev. 65 (O). Rt 26 08 05.
Suppl. i fattigvårdsstyr. m. m. 213
Led. i styr. f. skolh. o. hemskolan . . . 237
v. Ord. i styr. f. E. Dicksons stiftelse 396
*Kyrkofullmäktig 420
*Led. i Örgryte kyrkoråd 440
- Skoog**, se **Skog**.
- Skottsberg**, Carl Johan Fredrik, F. D., Professor, f. 80; Botaniska trädgården (A). Rt 11 48 93.
°Led. i styr. f. Gbgs museum m. m. 200, 202
- Skårdal**, Johan, Byggmästare, f. 84; Johannebergsg. 20 (J). Rt 18 14 43.
Led. i 38:e tax.-distr. 29
- Skäringer-Larson**, Elsa Kristina, Folkskollärarinna, f. 00; 3:e Långg. 29 (O F). Rt 14 81 42.
Suppl. i 13:e pens.-distr. 258
Rev.-suppl. f. Hvitf. lärov. bygn.-fond 310
Revisor f. Barnavärn. 344
- Snygg**, Herman Viktor Emanuel, Flaggjunkare, f. 90; Orustg. 14 C (C J). Rt 12 00 14.
Suppl. i 51:a tax.-distr. 33
- Souvageol**, Hans Edgar, Optiker, f. 99; 3:e Långg. 4 (H). Rt 12 51 11.
*Led. i Christinæ kyrkoråd 427
- Spencer**, John Walter, Direktör, f. 95; S. Vägen 70 (J). Rt 16 75 05.
Led. i 4:e fastighetstax.-distr. 35
Revisor f. polismnnden 53
Revisor f. stadskollegiet 64
Revisor f. drätselkammaren 69
Revisor f. löne- o. tjänstenämnden . . . 89
Suppl. i hyresnämnden 267
- Spetz**, Linus, Folkskollärare, f. 94; Olof Skötkonungsg. 68 (O). Rt 16 11 84.
°Led. i barn- o. ungdomsråd. 226
- Steen**, Jan Olof Ragnar, Arkitekt, SAR, f. 14; Arkivg. 8 (V). Rt 18 51 02.
Rev.-suppl. f. folkskolestyrelsen 163
Rev.-suppl. f. prakt. mellanskolorna 174
Rev.-suppl. f. komm. mellanskolan . . . 176
Rev.-suppl. f. Maj:s komm. flickskola 177
Rev.-suppl. f. Vasa komm. flickskola 178
Rev.-suppl. f. Kjellbergsska skolan . . . 179
Revisor f. O. o. C. Wijks fond 327
- Steen**, Sven Oskar, Arkitekt, f. 77; Vasag. 33 (V). Rt 16 15 07.
°Valbar t. expropriationsnämnd. 286
Led. i kom. f. Lindbergs don. 325
Led. i styr. f. Carlanderska sjukh. 359
- Stenberg**, Johan Edvard, Kapten, Aukt. revisor, f. 93; S. Vägen 47 (J). Rt 16 48 00.
°Revisor f. prakt. hushållsskolan. 343
°Revisor f. Styrösö kustsanatorium 363
- Stenberg**, Harald Vilhelm, Faktor, f. 93; Nybyggesg. 2 A (O F). Rt 14 67 35.
Suppl. i 6:e tax.-distr. 21
Revisor f. drätselkammaren 69
Rev.-suppl. f. löne- o. tjänstenämnden 89
Rev.-suppl. f. hyresnämnden 267
- Stenberg**, Sten Härje, J. K., e. o. Notarie h. rådhusrätten, f. 14; Halleg. 8. (L). Rt 22 17 48.
°Kronoombud i 38:e tax.-distr. 29
- Stenberg**, Johan Fredrik, Underingenjör h. stadsing.-kont., f. 90; Ö. Husarg. 3 (A). Rt 13 56 17.
Suppl. i 13:e tax.-distr. 23
Led. i 7:e pens.-distr. 256
Led. i kom. f. studiekgr. t. Vasa flickskola 272
Led. i ber. f. nybyggn. t. Vasa flickskola 274
Suppl. i styr. f. Västkusthemmet 375
- Stenberg**, Märta Lydia, Kassörska, f. 13; Richtertsg. 16 (J). Rt 18 26 00.
Rev.-suppl. f. idrottsplatserna. 208

- Steneborg**, Alf E d o r Gunnar, Kontorsskrivare, f. 06; Gibraltar g. 56 (J).
Rt 18 03 26.
°Kronoombud i 29:e tax.-distr. 27
Revisor f. nykterhets:s centralförs. 320
- Stengårdh**, G u s t a f Napoleon, Posttjänsteman, f. 01; Falkg. 16 (G).
Rt 19 17 27.
Revisor f. vanförestalten 365
Rev.-suppl. f. bostadsfören. Gbg. u.p.a. 404
- Stenhede**, John N e s t o r, Försäljningschef, f. 04; Folkungag. 7 (K).
Rt 15 86 34.
Led. i 16:e tax.-distr. 23
- Stenhård**, Karl M a r c u s, Metallarbetare, f. 09; Björcksg. 39 (G).
Rt 15 62 92.
Led. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
Suppl. i styr. f. Kjellbergiska skolan . . 179
Rev.-suppl. f. stadsbiblioteket 194
- Stenson**, E l i n Cecilia, Fru, f. 81; Folkungag. 8 (K). Rt 15 56 55.
Led. i 10:e pens.-distr. 257
- Strömström**, Frans Erik R u n e, Packkarl, f. 14; Solrosg. 12 (G).
Led. i 4:e pens.-distr. 255
- Sterning**, H a r a l d Valdemar, F. M., Ämneslärare, f. 88; Karl Gustafsg. 2 (D). Rt 11 27 80.
*Led. i domkyrkorådet 425
- Stiller**, Johan E m i l Theodor, f. d. Polis-konstapel, f. 76; Värmlandsg. 26 B (O F). Rt 14 04 33.
Led. i 9:e pens.-distr. 256
- Stjernlund**, E l s a Leontina, Folkskollärarinna, f. 91; Stampg. 64 (K).
Rt 15 10 36.
°v. Ordf. i 1:a fattigvårdsdistr. 213
- Stor**, A g n e s Marie, Fru, f. 93; Vilopl. 3 (G). Rt 15 13 48.
Rev.-suppl. f. sjukss:s pens.-fond. . . . 376
- Strandberg**, Gottfrid Theodor, Byggnadssnickare, f. 87; Oljekvarnsg. 9 B (C J). Rt 14 25 97.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 227
- Strandberg**, N a n n y Lilian Maria, Fru, f. 08; Väderkvarnsg. 16 (L).
Revisor f. O. F:s småbarnsskola 351
- Strandell**, Rune Edvard Wilhelm, Bokhandelsbiträde, f. 12; Frölundag. 76 (A). Rt 13 01 56.
Revisor f. skol- o. yrkeshemmet 239
Rev.-suppl. f. Osbeckska fonden 387
- Stranne**, S i g n e Elvira, f. d. Polissyster, f. 79; Lundgrensg. 2 (J).
Rt 16 58 36.
Suppl. i styr. f. skolh. o. hemskolan . . 238
- Strid**, A x e l Fridolf Felix, Chaufför, f. 09; Amiralitetstsg. 19 (C J).
Rt 14 59 75.
Led. i styr. f. Kjellbergiska skolan . . 179
- Ström**, G ö s t a Harald, Syssloman, f. 98; Sahlgrenska sjukhuset. Rt 17 20 80.
°Led. i styr. f. sjuksköterskebyrån . . . 135
- Ström**, Anders Johan T a g e, Syssloman, f. 01; Renströmska sjukh. (G).
Rt 19 26 50.
Rev.-suppl. f. drätselkammaren 69
Suppl. f. kassaf. f. ålderdomshemmet 247
Suppl. i civillförsvarsnämnden 267
Revisor f. Västkuhemmet 375
- Strömberg**, Carl A l g o t, Assistent h. fattigv., f. 89; Galateag. 8 (C J).
Rt 14 18 70.
Led. i styr. f. änke- o. pupillkassan 285
- Strömberg**, C a s p a r a Gunilla, Fru, f. 91; Härlandav. 19 (G). Rt 15 23 45.
Suppl. i nykterhetsnämnden 243
*Led. i Gamlestads kyrkoråd 428
- Strömberg**, M ä r t a Ragnhild Linnéa, Diakonissa, f. 02; Pilg. 23 (A).
Rt 13 76 15.
°Suppl. i 2:a fattigvårdsdistr. 213
- Strömberg**, Carl O l o f Harry, Fångvårdsman, f. 92; Härlandav. 19 (G).
Rt 15 23 45.
Stadsfullmäktig 59
Suppl. i drätselkammarens II avd. . . . 75
Led. i löne- och tjänstenämnden 88
°Led. i styr. f. Göteborgshem 250
Led. i valkommittén 271
Ordf. i ber. f. segelsportens främjande 275
Huvudman i Gbgs sparbank 297
°Led. i styr. f. Gbgs bostadsföretag . . 405
- Sundberg**, Abel Gotthard Leopold, Stationskarl, f. 93; Eklandag. 69 D (J).
Rt 16 92 60.
Led. av riksdagens 2:a kammare 55
°Led. i skolnämnd 171
°Led. i 2:a fattigvårdsdistr. 213
Suppl. i 7:e pens.-distr. 256
- Sundberg**, G u s t a f Augustinus, J. K., Advokat, f. 86; Torild Wulffsg. 22 (A).
Rt 11 43 52.
*Suppl. i Annedals kyrkoråd 435
- Sundén**, V e r n e r Valdemar, Spårwagnsförare, f. 89; Viktoriag. 16 (V).
Rt 13 68 37.
Led. i 40:e tax.-distr. 30
- Sundling**, Karl W e i m a r Valentin, Folkskollärare, f. 08; Plantageg. 9 (O F). Rt 12 74 47.
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd 226

- Sundvall, Osvald Fabian**, Kommunalarbetare, f. 91; Slottsskogsg. 53 (C J). Rt 14 84 31.
Revisor f. pauvres honteux 398
- Svahn, Alma Serafia**, Fru, f. 92; Strandridareg. 16 (C J). Rt 14 67 60.
Rev.-suppl. f. Barnavårn 344
- Svala, Sara**, Fru, f. 90; Engdahlsg. 4 (J). Rt 16 93 97.
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd 226
°Suppl. i Vasa o. Joh:s barnhem 347
- Svala, Sven Natanael**, Maskinist, f. 88; Engdahlsg. 4 (J). Rt 16 93 97.
Suppl. i 39:e tax.-distr. 30
- Svalander, John Emil Gunnar**, Köpman, f. 81; Berzelii. 17 (J). Rt 18 02 07.
Suppl. i 3:e pens.-distr. 255
- Svanberg, Emilie Caroline**, Fru, f. 73; Henrietteberg (L). Rt 22 38 29.
Suppl. i 12:e pens.-distr. 258
- Svanlund, Gustav Alfred**, Ombudsman, f. 76; Linnég. 7 (O F). Rt 14 91 06.
Suppl. i hästuttagingsnämnden.... 288
- Svantesson, Oskar**, Folkskollärare, f. 04; Fågelfångareg. 20 (C J). Rt 14 93 43.
Revisor f. Broströmska stift..... 394
- Svedberg, Sven Arthur**, Preparator, f. 93; Sahlgrenska sjukh. (A). Rt 17 20 80.
Led. i 44:e tax.-distr. 31
- Svedgren, John Erik**, Byggnadsarbetare, f. 00; Åkered, Näset. (V F). Rt 28 29 34.
Suppl. i 9:e fastighetstax.-distr. 36
°Led. i skolnämnd 170
- Svenningsson, Arvid Olof Natanael**, Bankvaktmästare, f. 03; Godhemsg. 10 (C J). Rt 12 54 26.
Suppl. i 12:e tax.-distr. 22
- Svenson, Svensson, Swensson.**
- Svensson, Sven Adiel (Adrian)**, f. d. Kontorist, f. 74; Tågmästareg. 18 (G). Rt 15 09 23.
God man vid laga skifte 287
- Svensson, Agnes Lovisa**, Fru, f. 04; Fridhemsg. 27 A (C J).
°Led. o. barn- i ungdomsråd..... 226
- Svensson, Johan Albin**, Beklädnadsarbetare, f. 93; Stockholmsg. 44 (G).
Revisor f. Wahlqvist-Andahls st. .. 397
- Svenson, Anders Gunnar**, Köpman, f. 98; Alfhemsg. 7 (O F). Rt 12 60 35.
Kassaf. i torg- o. slakthusstyrelsen.. 156
- Svensson, Anna Charlotta**, Fru, f. 82; Landalag. 23 (J). Rt 11 31 84.
Led. i styr. f. småbarnsskolorna.... 186
Led. i 3:e pens.-distr. 254
- Svensson, Arne Bertil**, Kontorist, f. 08; Bang. 13 (C J). Rt 14 08 41.
Revisor f. Clasefonden 388
- Svensson, Nils August**, Civilingenjör, Major i K. V. o. V. K., f. 79; Linnég. 50 (A). Rt 14 07 97.
Led. i byggnadsnämnden..... 79
God man vid laga skifte 287
- Svensson, Charles Richard**, Chaufför, f. 02; Johannedalsg. 17 (O F). Rt 14 87 03.
*Suppl. i O. F:s kyrkoråd 432
- Svensson, Ethel Wilhelmina**, Fru, f. 03; Solbänks g. 51 (A).
Suppl. i 6:e pens.-distr 256
- Svensson, Frans Wilhelm**, Slöjdlärare, f. 99; Paradisg. 24 (O F). Rt 14 86 46.
Suppl. i 30:e tax.-distr. 27
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 38
- Svensson, Frans Emil**, Bokbindaremästare, f. 84; Linnég. 53 (O F). Rt 14 06 57.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
Suppl. i 7:e pens.-distr. 256
- Svensson, Axel Emil Fridolf**, Trädgårdsmästare, f. 99; Östra Kannebäck, Näset (V F). Rt 28 22 07.
Suppl. i 15:e pens.-distr..... 259
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd 442
- Svenson, Linnéa Margareta (Greta)** Henrietta, Rikstelefonist, f. 99; Päskebergsg. 10 (O). Rt 16 34 51.
Rev.-suppl. f. Göteborgshem 250
- Svensson, Gustav Patrik**, Agent, f. 84; Mölndal. Rt 27 02 75.
°Led. i inskrivningsnämnd..... 289
°Led. i styr. f. Stretered 379
- Svensson, Gustaf Harald**, Metallarbetare, f. 03; Fridhemsg. 27 A (C J). Rt 12 60 59.
Stadsfullmäktig 60
Led. i drätselkamm:s I avd. m. m. 69, 84
°Revisor f. försökseminariet 184
Led. i styr. f. natthärbärgena..... 244
Kassaf. i styr. f. pensionärshemmen 249
°Led. i styr. f. Göteborgshem 250
°Ordf. i arbetslöshetsnämnden m. m. 260²
Suppl. i familjebidragsnämnden.... 266
°Kassaf. i stift. bostäder åt blindas... 406

- Svensson, Bernhard H a r r y**, Expedi-
tör, f. 99; Landalag. 32 (J). Rt 13 29 40.
Revisor f. gas- o. elverken 105
Rev.-suppl. f. Renströmska badanst. 152
Revisor f. understödsbyrån 373
- Svensson, Karl**, Skräddaremästare,
f. 83; Silverkällan 2 (C J). Rt 14 27 98.
Suppl. i 35:e tax.-distr. 29
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . . 39
°Delegerad f. ungdomsavd. 263
Led. i ber. f. partiell arbetsföra. . . . 276
Led. i styr. f. Osbeckska fonden 387
*Kyrkofullmäktig 419
- Svensson, C a r l August**, Korkarbetare,
f. 75; Amiralitetsg. 25 (C J).
Suppl. i 10:e pens.-distr. 257
- Svensson, C a r l Fredrik**, Tågmästare,
f. 89; Västgöttag. 9 (V). Rt 16 86 46.
Suppl. i 38:e tax.-distr. 29
- Svensson, K a r l Johan**, Kassör, f. 88;
Lilla Vegag. 20 (O F). Rt 14 82 47.
Led. i 29:e tax.-distr. 27
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . . 37
°Led. i skolnämnd 167
Led. i 8:e pens.-distr. 256
- Svensson, K u r t Morgan**, Förman,
f. 15; Harmonig. 6, Nya Varvet (V F).
Rt 29 04 83.
°Led. i skolnämnd 170
Led. i 15:e pens.-distr. 258
- Svensson, N i l s Harald**, Tillsynings-
man, f. 86; 3:e Långg. 17 (O F).
Rt 14 04 77.
Led. i 14:e tax.-distr. 23
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . . 37
- Svensson, Charles O s k a r**, Folkskol-
lärare, Fortg. 8, Långedrag (V F).
Rt 29 11 08.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 441
*Suppl. i pastoratskyrkorådet 443
- Svensson, O s c a r Georg**, Mantals-
kommissarie, f. 83; Kungsladugårdsg.
81 (C J). Rt 14 14 72.
°Kronoombud i 28:e tax.-distr. 26
- Svensson, R a g n a r Ossian**, Arkitekt,
f. 82; Berzelig. 12 (V). Rt 16 66 66.
Led. i kom. f. Lindbergs don. 325
- Svensson, Ernst R u d o l f**, Ombuds-
man, f. 00; Nordenskiöldsg. 10 (A).
Rt 14 41 06.
Led. i styr. f. gas- o. elverken. . . . 105
Led. i styr. f. fast.-äg. sparbank. . . . 298
- Svensson, R u t h Valborg**, Fröken,
f. 15; Lantmätareg. 2 (L). Rt 22 27 44.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 227
- Svenson, S v e n Albert**, Stationsför-
man, f. 88; Carnegieg. 9—11 (C J).
Rt 14 26 55.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
- Svensson, S v e n Emanuel**, Kontorist,
f. 04; Ö. Husarg. 2B (A). Rt 11 65 37.
Suppl. i 7:e pens.-distr. 256
- Svensson, T a g e**, Bilreparatör, f. 05;
Danska Vägen 79 (O). Rt 15 95 63.
Revisor f. A. B. F. 319
Revisor f. tjänstem. bildningsverks. . . 321
Revisor f. studieförb. medborgarskolan 321
- Svensson, T o r e Lars Kristoffer**, Jäg-
mästare, f. 14; Ulfsparrög. 11 F (O).
Rt 15 69 95.
°Suppl. f. ordf. i skogsnämnden 77
- Svensson, V i k t o r Harald**, Ombuds-
man, f. 88; Paradisg. 15 (M).
Rt 12 63 89.
Led. i spårvägsstyrelsen 114
°Led. i tremannanämnd 211
Led. i barnav.-n. m. m. . . . 224, 225³, 234
Led. i styr. f. rättshjälpsanstalten. . . 245
- von Sydow, M a r y Emily**, Fru, f. 84;
Linnépl. 1 (A). Rt 12 60 71.
Led. i styr. f. E. Wijks stiftelse 397
- Sylwan, B i r g e r Andreas**, Köpman,
f. 16; Mogatan 10, Långedrag (V F).
Rt 29 24 26.
Revisor f. Gbgs arbetarinstitut 318
- Synnerby, S v e n Alf Holger**, Arki-
varie, f. 05; Pilegårdsg. 32 (L).
Rt 22 29 85.
Led. i 21:a tax.-distr. 25
Suppl. i 5:e fastighetstax.-distr. 35
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . . 38
°Led. i 6:e fattigvårdsdistr. 215
Suppl. i 12:e pens.-distr. 258
*Led. i Lundby kyrkoråd 438
- Synnerby, K e r s t i n Alice**, Fru, f. 08;
Pilegårdsg. 32 (L). Rt 22 29 85.
Suppl. i 12:e pens.-distr. 258
Revisor f. Lundby barnkrubba. 341
- Sällström, C a r l Napoleon**, Vakt-
mästare, f. 90; Läroverksg. 6 (D).
Suppl. i 7:e tax.-distr. 21
- Särnblom, John Erik**, Urmakare,
f. 83; Djurgårdsg. 23 (C J).
Rt 14 25 26.
Suppl. i 10:e pens.-distr. 257
- Särnqvist, A i n a Maria**, Fru f. 00;
Terrassg. 1 (J). Rt 16 69 69.
Rev.-suppl. f. skolför:s sommarbarnsk. 356
- Särnqvist, Karl O r v a r**, F. K., Am-
neslärare, f. 98; Terrassg. 1 (J).
Rt 16 69 69.
Suppl. i styr. f. idrottsplatserna. . . . 208
- Söderberg, Johan E d v i n**, Posttjåns-
teman, f. 81; Fjällg. 3 E (O F).
Rt 14 79 41.
Led. i poliskollegiet 52
Stadsfullmäktig 60

Led. i stadskollegiet	64	Thelander , R y n o Fritiof, Civilingenjör, f. 85; Götabergsg. 26 (V). Rt 16 23 89. Suppl. i styr. f. gas- o. elverken	105
Led. i drätselkamm. II avd. m. m. 75, 78		Therin , A x e l Gero, Chaufför, f. 79; Tofta Sörgård, Järnbrott (V F). Rt 28 24 76.	
°Led. i löne- och tjänstenämnden....	88	*Kyrkofullmäktig i V. F.	441
Led. i folkskolestyr. m. m. 162, 163 ^a , 167		*Led. i V. F:s kyrkoråd	442
Ordf. i valkommittén	271	*Led. i pastoratskyrkorådet	443
Revisor f. Vinga kaféaktiebolag	300	*Ersättare f. led. i V. F:s boställsnämnd	443
Söderberg , T o r s t e n Olof, J. K., Generalkonsul, Direktör, f. 94; Göta- bergsg. 22 (V). Rt 16 88 88.		Thermanius , J o h a n Werner, Bank- tjänsteman, f. 84; Vidblicksg. 1 (J). Rt 16 32 41. Suppl. i 15:e tax.-distr.	23
°Led. i hamnstyrelsen	99	Thiberg , A n d e r s G u s t a f Mauritz, Handlande, f. 75; Storg. 11 (D). Rt 13 28 34.	
Södergren , V i k t o r, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 78; Folkungag. 14 (K). Rt 15 50 68.		*Kyrkofullmäktig	419
*Ordf. i kyrkostämman (G.)	428	*Kassaf. i domkyrkorådet	425
Söderlund , I r i s, Fru, f. 01; Stux- bergsg. 4 A (O). Rt 16 98 21.		Tholin , C a r l B e r t i l, Spårvägsmän, f. 10; Solrosg. 17 (G). Rt 15 79 49. Suppl. i drätselkammarens I:a avd....	69
°Led. i skolnämnd	170	Led. i folkskolestyr. m. m. 162, 163 ^a , 164, 170 Suppl. i familjebidragsnämnden....	266
Söderlund , J o h n E l i s Hamlet, Bok- bindare, f. 97; Stuxbergsg. 4 A (O). Rt 16 98 21.		Thorburn , B e r t i l W i l l i a m, Direktör, f. 07; Pontus Wiknersg. 8 (J). Rt 16 40 90. Led. i styr. f. Söderborgska m. fl. stift.	381
Led. i styr. f. Röhsska museet	199	Thorén , E r i k O s v a l d, Kontrollör, f. 95; Amiralitetsg. 24 Q (C J). Rt 14 69 10. Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ...	38
Söderström , J o h n B e r t h o l d, Sjö- kapten, f. 90; Djurgårdsg. 11 B (C J). Rt 14 74 43.		Thorén , G e o r g M i k a e l, Kyrkoherde, f. 95; Järnbrott (V F). Rt 28 27 38. *Kyrkofullmäktiges ordf. i V. F.	441
Suppl. i styr. f. sjömanshemmet....	402	*Ordf. i kyrkostämman (V F).....	442
Sörman , R o l f M a r t i n Johannes, Ci- vilingenjör, Skeppsredare, f. 90; Hovås. Rt 28 21 12.		*Ordf. i pastoratskyrkorådet (V F)	442
°Led. i styr. f. sjöfartsmuseet	204	Thorsson , C a r l L u d v i g A r n o l d, Verk- mästare, f. 86; Gothia, Planetg. (L). Rt 22 31 91. Led. i 5:e fastighetstax.-distr.....	35
v. Ordf. i dir. f. navigationsskolan....	306	Stadsfullmäktig	59
		Led. i drätselkammarens II avd. ...	75
		Suppl. i valkommittén	271
		Led. i gatuberedningen f. L. o. Ö. ...	274
		Led. i ber. f. friluftso. bastubad ..	276
		Thulin , F r a n s E d w a r d, M. L., Prakt. läkare, f. 94; Kungsportsav. 16 (V). Rt 16 94 04. v. Ordf. i nykterhetsnämnden	243
		Rev. f. Rubensons o. Philipsons don.	367
		Thulin , F o l k e G a b r i e l, Civilingenjör, f. 97; Karlfeldtsg. 10 (O). Rt 16 37 35. °Suppl. i länsarbetsnämnden	262
		Thulin , G u s t a f A d o l f, Brandman, f. 00; Utlandag. 4 (O). Rt 18 41 36. Revisor f. Lundgrens vetenskapsfond	328
		Revisor f. Lundgrens understödsfond	329

T.

Teetzen , F r i t z C a r l A l b e r t, Direktör, f. 67; E. Dahlbergsg. 19 (V). Rt 13 31 23. *Led. i Christinæ kyrkoråd	427
Teiffel , H e n n i n g, Wallentin, Spår- vagnsförare, f. 88; Älghagsg. 4 A (M). Rt 14 89 10. Suppl. i lokalstyr. f. flickläroverket ..	312
Tengroth , S t e n, M. L., Prakt. läkare, f. 98; Olof Wijksg. 3 (J) Rt 16 04 42. v. Ordf. i styr. f. sjuksk:s pens.-fond.	376
Tengstrand , A x e l J u l i u s, f. d. Polis- överkonstapel, f. 77; Haga Kyrkog. 20 (V). Rt 11 32 99. Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. ...	37
Tessman , H e r m a n, Bryggeriarbe- tare, f. 79; Mölnaldsv. 1 (O). Suppl. i 49:e tax.-distr.	32
Led. i 14:e pens.-distr.	258
Thalén , B i r g i t I n g e g ä r d, Fru, f. 11; Skytteskogsg. 34 (C J). Rt 14 96 63. Led. i styr. f. Kjellbergsga skolan... Led. i styr. f. G. Malmgrens fond.... Revisor f. R. Dicksons stiftelse	179 390 393

- Thuren**, Sven Otto Ivan, Direktör, f. 97; Paskbergsg. 18 (O). Rt 16 38 92.
Revisor f. småbarnsskolorna 186
- Tiberg**, se **Thiberg**.
- Tidfors**, Sven Johan Gunnar, Mantalssassistent, f. 00; S. Vägen 70 (J). Rt 16 32 53.
°Kronoombud i 40:e tax.-distr. 30
- Timoteusson**, Carl Evert, Förbundskassör, f. 05; L:a Vegag. 8 (O F). Rt. 12 85 80.
Led. i 29:e tax.-distr. 27
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 38
Revisor f. renhållningsverket 155
- Tingström**, Ellen Linnéa, Bryggeriarbeterska, f. 02; Liedstrandsg. 1 B (O).
Suppl. i 14:e pens.-distr. 258
- Tistrand**, Johan August Emanuel (M a n n e), Tullkontrollör, f. 82; Prytzg. 17 (O). Rt 16 49 94.
Led. i 48:e tax.-distr. 32
°Ordf. i 3:e pens.-distr. 254
- Tobiason**, Oscar Albert, Byggmästare, f. 84; Tandåsg. 20 (O). Rt 16 03 90.
Suppl. i 15:e tax.-distr. 23
Led. i 3:e fastighetstax.-distr. 34
Led. i renhållningsstyrelsen 154
Led. i lokalstyr. f. Vasa läroverk .. 310
- Tobiasson-Thorén**, Nils, Spårvagnsförare, f. 85; N. Gubberog. 9 (O). Rt 15 22 87.
Led. i ber. f. avk. av kom.-utsk. 37
- Tollén**, Karl Ivar, Förste brandmästare, f. 97; Bohusg. 7 (V). Rt 17 22 10.
Revisor f. gas- o. elverken 105
Revisor f. skol- o. yrkeshemmet 239
- Tolin**, se **Tholin**.
- Torén**, se **Thorén**.
- Torsson**, se **Thorsson**.
- Torstenson**, Belle Ralph, Avdelningschef, f. 96; Roseng. 2 B (O F). Rt 14 74 95.
°Delegerad f. fackarbetsförmedling .. 263
- Torstenson**, Nils Wilhelm, f. d. Landstingsdirektör, f. 76; Ånggårdspl. 9 (A). Rt 11 27 96.
Valbar t. expropriationsnämnd 286
Kassaf. i styr. f. Gbgs sjukhem 358
- Trapp**, Harry Carl Adolf Oscar Rudolf, Konsul, Skeppsredare, f. 93; Kungsportsav. 45 (V). Rt 16 41 42.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål 13
°Suppl. i hamnstyrelsen 100
Kassaf. i styr. f. O. o. C. Wijks stiftelse 394
- Traung**, Sven Olof Teodor, Sjökapten, f. 88; Agnesberg.
Rt Kärra-Hisings 49.
Ordf. i styr. f. sjömanshemmet 402
- Tulin**, se **Thulin**.
- Tunbäck**, Titus Georg Julius, F. M., Läroverksadjunkt, f. 89; Västerg. 2 (H) Rt 13 61 64.
*Led. i Haga kyrkoråd 430
- Tuneld**, Alf Gunnar, Bankdirektör, f. 07; Släp. Rt Särö 250.
°Ordf. i styr. f. vanförestalten 365
- Tuneld**, Björn Willy, J. K., Sekr. h. löne- o. tjänstenämnden, f. 04; Gyllenkrooksg. 15 (O). Rt 16 83 50.
°Ordf. i 40:e tax.-distr. 30
Rev.-suppl. f. Dalheimers don. 367
- Tuneld**, Brita Cudrum, Fru, f. 04; Gyllenkrooksg. 15 (O). Rt 16 83 50.
Rev.-suppl. f. centralrådet f. barnav. 228
Rev.-suppl. f. Gbgs parkbarn 351
- Tvedmark**, Hans Adolf, Flaggjunkare, f. 93; Längedragstv. 92, Nya Varvet (V F). Rt 29 12 30.
°Led. i skolnämnd 170
*Kyrkofullmäktig i V. F. 441
*Led. i V. F:s kyrkoråd 442
- Tyrén**, Alfred, f. d. Folkskollärare, f. 81; Jakobsdalsg. 16 A (O). Rt 18 25 41.
°Suppl. i 7:e fattigvårdsdistr. 215
°Revisor f. inackorderingshemmet.. 236
*Kyrkofullmäktig 420
*Kassaf. i Örgryte kyrkoråd 440
- Tyrén**, Gunnar Fredrik, Civilekonom, f. 17; Redbergsv. 9 A (O). Rt 19 18 38.
°Kronoombud i 9:e tax.-distr. 21
- Tännérus**, Thure Ragnar, F. M., Läroverksadjunkt, f. 90; Burgårdsg. 16 (J). Rt 18 19 32.
°Led. i lokalstyr. f. ö. realskolan... 313
- Töcksberg**, Bengt Håkan Oscar, Kontorsskrivare, f. 11; Jättegrtsg. 3 B (O). Rt 16 16 12.
°Kronoombud i 39:e tax.-distr. 30
°Led. i 8:e fastighetstax.-distr. 35
*Suppl. i Örgryte kyrkoråd 440
- Törnblom**, August Alexander (A l e x), Ingenjör, f. 77; Vasag. 42 (D). Rt 11 02 57.
°Kronoombud i 6:e tax.-distr. 21
- Törnkvist**, **Törnqvist**, **Törnquist**.
- Törnqvist**, Bertil Daniel, Kommisnister, f. 07; Kristinelundsg. 5 (V). Rt 16 41 85.
*v. Ordf. i kyrkostämman (V) 435
*Led. i Vasa kyrkoråd 436
- Törnkvist**, Nils Gustaf, Ombudsman, f. 02; Fräntorpsg. 34 (O). Rt 26 04 49.
Stadsfullmäktig 60
Led. i centralrådet f. barnavård.... 228
Suppl. i kristidsnämnden 265
Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277

- Törnquist**, Per Samuel (S a m), Hand-
lande, f. 92; Hvitfeldtspl. 7 (D).
Rt 11 52 35.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål. . . . 13
- Törnqvist**, Per Walfrid, Ombuds-
man, f. 79; Byg. 10, Längedrag (V F).
Rt 29 18 57.
Suppl. i 10:e fastighetstax.-distr. . . . 36
*Kyrkofullmäktiges v. Ordf. i V. F. . . . 441
*v. Ordf. i kyrkostämman (V F) 442
*Suppl. i V. F:s kyrkoråd 442
*v. Ordf. i pastoratskyrkostämman (V F) 442
*Suppl. i pastoratskyrkorådet 443

U.

- Uddenberg**, Inez Helena Gustava,
M. L., Prakt. läkare, f. 91; Kungsports-
avenyen 34 (V). Rt 16 90 20.
°Led. i styr. f. prakt. hushållsskolan. . 343
- Ullman**, Jonas E i n a r, Direktör, f. 95;
Böstigen 2 (O). Rt 16 22 80.
Led. i Cbgs arbetarinstitut m. m. . . . 317
- Ullman**, Sigfrid, Konstnär, f. 86;
Grönstensv. 7 (O). Rt 16 29 57.
Led. i styr. f. slöjdföreningens skola. . 191
- Uppström**, K n u t Roland, Byggnads-
arbetare, f. 08; Jungmansg. 12 (O F).
Rt 12 85 96.
Rev.-suppl. f. Carlanderska sjukh. . . 360
- Utault**, Carl B i r g e r, Affärsförestän-
dare, f. 84; Öckerö.
°Suppl. i styr. f. Göteborgssystemet. . 299

V. W.

- Wærn**, A r n e Colbiörnsen, Grosshand-
lande, f. 83; Föreningsg. 6 (A).
Rt 11 50 13.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor . . . 186
- Wærn**, Aina Hilda M a r g a r e t a, Fru,
f. 93; Föreningsg. 6 (A). Rt 11 50 13.
°Led. i sällsk. f. småbarnsskolor . . . 186
- Wahlberg**, S i x t e n Sigfrid, Tullupp-
syningsman, f. 93; Carl Johans torg 3
(C J). Rt 14 71 75.
°Led. i skolnämnd 168
- Wahlström**, Martin Einar, Mät-
ningsman, f. 98; Björcksg. 36 (G).
Rt 15 65 51.
Revisor f. slöjdföreningens skola. . . 191
Rev.-suppl. f. kristidsnämnden . . . 265
- Wahlström**, E s t h e r Charlotta, Fru,
f. 00; Röntmästareg. 8 (O).
Suppl. i 13:e pens.-distr. 258
- Wahlund**, Arvid Vilhelm, F. D.,
Lektor, f. 89; Storgårdsg. 3 (O).
Rt 18 21 63.
°Ordf. i 28:e tax.-distr. 26

- Waldén**, J o h n Gustav, Faktor, f. 96;
Paradisg. 29 (M). Rt 14 63 08.
Led. i 10:e tax.-distr. 22
Led. i styr. f. Mossbergiska don. . . 187
- Wallén**, Nils Erik Gustav, F. D.,
Rektor, f. 91; S. Vägen 32 (J).
Rt 16 34 89.
Suppl. i styr. f. Renströmska badanst. 152
Led. i barnavårdsnämnden m. m. 224, 225
- Wallén**, E r n s t Elof, Polisåklagare,
f. 88; Stampg. 48 (K). Rt 15 04 81.
Suppl. i styr. f. vattenverket 96
- Wallén**, Karl H e n r y Edvard, Folk-
skollärare, f. 05; Änggårdsg. 9 (A).
Rt 17 58 16.
°Led. i barn- o. ungdomsråd m. m. . . 226^a
- Vallentin**, Nils G y l f e Elias, M. L.,
Överläkare, f. 86; Renströmska sjukh.
(G). Rt 19 26 50.
Led. i styr. f. Haralds minne. 360
- Waller**, P e r, Skeppsredare, f. 88;
Kungsportsav. 1 (D). Rt 11 42 23.
Led. i handels- o. sjöfartsnämnden 91
- Waller**, S v e n, Skeppsredare, f. 78;
Kungsportsav. 10 (D). Rt 13 97 57.
Bisittare vid handelsmål 13
Led. i 2:a tax.-distr. 20
°Ordf. i 2:a pens.-distr. 254
°Valbar t. expropriationsnämnd. . . . 286
- Wallerius**, B e n g t Adolf Theodor,
Fil. stud., f. 19; Kobbarnas väg 14
(O). Rt 15 47 84.
Rev.-suppl. f. studenternas kursverks. 321
- Walli**, G u s t a f Pontus, T. L., f. d.
Rektor, f. 77; Sveag. 27 A (A).
Rt 12 05 15.
°v. Ordf. i styr. f. förskoleseminariet. . 184
°Ordf. i sällsk. f. småbarnsskolor . . . 186
°Led. i centralrådet f. barnavård . . . 228
- Wallin**, Klas Birger I v a r, Tillsynings-
lärare, f. 91; Mariag. 7—9 A (C J).
Rt 14 42 75.
Suppl. i 31:a tax.-distr. 27
- Wallin**, J o h a n Oscar, Förste inspek-
tor, f. 83; N. Gubberog. 23 B (O).
Rt 15 53 26.
Led. i 38:e tax.-distr. 29
Led. i arbetslöshetsnämnden 260
- Vallin**, S v e n Finneve, f. d. Kontors-
chef, f. 74; Stora Skintebo, Billdal
(V F).
*Led. i pastoratskyrkorådet 443
- Wallman**, Karl Erik Algot, Civil-
ingenjör, Arbetschef, f. 92; Sveag. 12
(A). Rt 11 57 14.
Suppl. i 5:e tax.-distr. 20

- Walthén, J o s u a** Artur Fredrik, Handlande, f. 79; Sten Stureg. 2 (V).
Rt 16 18 42.
*Led. i Vasa kyrkoråd..... 436
- Vangen, G u n n a r** Lars Gösta, Mantalssassistent, f. 00; Alfhemsg. 2 (O F).
Rt 14 76 24.
°Kronoombud i 17:e tax.-distr..... 24
- Warenius, H a r r y** Viktor Emanuel, Metallarbetare, f. 95; Ceresg. 29 (L).
Rev.-suppl. f. botaniska trädgården.. 206
- Wastenson, Å k e** Waste Maximilian, Direktör, f. 97; Nordenskiöldsg. 5 (A).
Rt 11 48 74.
Revisor f. spårvägsstyrelsen..... 114
Suppl. i Maj:s kommunala flickskola 177
Suppl. i fattigvårdsstyrelsen..... 211
Led. i 7:e pens.-distr..... 256
- Wedenmark, S v e n** Elam, Arkitekt, f. 96; Skillnadsg. 6 (O).
Rt 15 52 60.
Suppl. i 49:e tax.-distr..... 32
°Led. i 2:a fastighetstax.-distr..... 34
- Wedlin, G u l l v a r** Elis, Assurans-tjänsteman, f. 14; Wijkandersplatsen I (J).
Rt 18 06 14.
Revisor f. Renströmska badanst... 152
- Wedlin, T h o r** Oscar, T. L. o. F. K., Kyrkoherde, f. 86; Terrassg. 5 (J).
Rt 18 19 20.
*Kyrkofullmäktig..... 420
*Ordf. i kom. ang. kyrka i Johanneberg 422
*Ordf. i kyrkostämna (J)..... 436
- Wedrup, L a r s** Otto Axel, J. K., Advokat, f. 00; S. Allég. 2 A (H).
Rt 11 64 22.
*Led. i Haga kyrkoråd..... 430
- Weibull, C u r t** Hugo Johannes, F. D., Professor, f. 86; Skånég. 29 (J).
Rt 16 27 12.
°Ordf. i styr. f. stadsbiblioteket..... 194
°v. Ordf. i styr. f. Cbgs museum 200, 201
- Welin, H i l m a** E l s a Otilia, Fru, f. 97; Banvaktstugan, Sävån (G).
Rt 15 65 02.
Led. i Vasa kommunala flickskola.. 178
*Kyrkofullmäktig..... 419
- Welinder, A n n a** Kristina, Fru, f. 88; Kobbarnas väg 28 (O).
Rt 15 75 81.
Led. i 9:e pens.-distr..... 256
Rev.-suppl. f. Bräcke barnträdgård.. 349
- Wendel, R o s a** Maria Linnéa, Första kontorsbiträde, f. 92; Linnég. 41 (O F).
Rt 14 30 85.
Suppl. i 36:e tax.-distr..... 29
Revisor f. K. F. U. K:s studiecirk. 321
- Wennerg, N i l s** Erik, Distriktsföreståndare, f. 07; Lemansg. 10 (J).
Rt 16 82 28.
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd.... 227
- Wenne, O s c a r** Carl August, Kamrer, f. 95; Folkungsg. 9 (K).
Rt 15 50 83.
°Ordf. i 6:e pens.-distr..... 255
- Wennerström, H a r r y**, Direktör, f. 87; Viktoriag. 22 (V).
Rt 13 15 51.
Suppl. f. bisittare v. handelsmål.... 13
Kassaf. i handels- o. sjöfartsnämnden 91
- Wenzel, D a g n y**, Småskollärarinna, f. 86; Storängsg. 8 (A).
Rt 11 48 72.
Led. i ber. f. sommarkol. f. småbarn 277
- Werlin, A l b e r t** E g o n, Grovarbetare, f. 15; Fjällg. 24 (O F).
Rt 12 62 64.
Revisor f. De Blindas för. Hoppet.. 377
- Werner, K a r l** G ö s t a, Kontorsskrivare, f. 02; von Gerdesg. 5 (J).
Rt 18 24 64.
°Kronoombud i 46:e tax.-distr..... 31
- Werner, A n d e r s** H a r r y, Posttjänsteman, f. 06; Dahlströmseg. 7 (C J).
Rt 12 66 26.
Rev. f. Rubensons o. Philipsons don. 367
- Werner, I d a** Gustava, f. d. Rektor, f. 77; Föreningsg. 32 (V).
Rt 11 30 15.
°Led. i styr. f. skolköksseminariet.... 183
- Werner, O t t o** Ludvig, Banktjänsteman, f. 98; von Gerdesg. 5 (J).
Rt 18 24 64.
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk... 39
- Wernstedt, C a r l** M e l c h i o r, Professor, f. 86; Vasag. 36 (D).
Rt 13 25 14.
°Led. i styr. f. Röhsska museet..... 199
- Wessberg, J a k o b** Emil, Lantbrukare, f. 83; Syrhåla (L).
Rt Arendal 192.
*Led. i boställsstyrelse..... 439
- Wessel, V e r a** Honorien, Fru, f. 03; Kungssportsav. 11-13 (D).
Rt 13 47 55.
Suppl. i styr. f. ålderdomshemmet.. 247
- Westelius, S i g n e**, Rektor, f. 80; Frölundag. 8 (A).
Rt 13 47 70.
Led. i folksk.-styr. m. m. 162, 163²; 171
- Westerberg, G r e t a** Siri Arvida, Föreståndarinna, f. 98; Sahlgrenska sjukhuset. Rt 17 20 80.
°Led. i styr. f. sjuksköterskeskolan.. 134
°Led. i styr. f. sjuksköterskebyrån .. 135
- Westerberg, J e n n y** Bernhardina, Fru, f. 86; Nybyggsg. 2 B (O F).
Rt 14 86 04.
°Led. i skollämnd..... 168
Suppl. i bvn m. m... 225², 226, 234, 235
Suppl. i 10:e pens.-distr..... 257
°Suppl. i styr. f. Daghem..... 340
°Suppl. i Annedals barnabo..... 345

- Westergren, Bror Hugo Wilhelm,** Rmbudsman, f. 94; Härländav. 32 (G)
Rt 15 33 05.
Stadsfullmäktig 59
Led. i stadskollegiet 64
Led. i drätselkammarens II avd. 75
Led. i styr. f. gas- o. elverken 105
Led. i sjukhusdirektionen m. m. 126, 127
Suppl. i civilt försvarsnämnden 267
°Suppl. i styr. f. Göteborgssystemet ... 299
- Westergren, Herman Natanael,** Överkonstapel, f. 88; Stampg. 64 (K).
Rt 15 14 75.
Suppl. i 19:e tax.-distr. 24
- Westerlund, Gösta Sverker,** Typograf, f. 13; Ekländag. 35 (J).
Suppl. i 36:e tax.-distr. 29
- Westman, Pehr August,** Handelsresande, f. 78; Paskbergsg. 9 (O).
Rt 18 13 31.
Suppl. i 16:e tax.-distr. 23
- Wetter, Sten Erik P:son,** Konteramiral, f. 89; Götabergsg. 34 (V).
Rt 16 51 83.
Suppl. f. bisittare vid dispaschmäl. . 13
- Wetter, Maja, Fru,** f. 04; Götabergsg. 34 (V). Rt 16 51 83.
Suppl. i styr. f. Carlanderska sjukh. 359
- Wetter, Sven Åke Bertil,** Tandläkare, f. 10; Friggag. 11 B (K). Rt 15 86 78.
*Suppl. i Kristine kyrkoråd 427
- Wichman, Knut Adolf Reinhold,** F. D., Lektor, f. 91; Roseng. 15 (O F).
Rt 12 53 36.
*Suppl. i O F:s kyrkoråd 432
- Victorsson, Elin Henrietta, Fru,** f. 98; Lefflersg. 3. (G).
Rev.-suppl. f. Utbynäs barnträdgård 350
Revisor f. J. J. Dicksons stiftelse ... 398
- Widell, Simon Gunnar Valfrid,** F. M., Läröverksadjunkt, f. 87; Vidblicksg. 4 (J). Rt 16 51 37.
°Rev.-suppl. f. nya elementarläroverket 316
- Wideman, John, e. Landskontorist,** f. 15; Redbergsg. 13 B (O).
°Kronombud i 51:a tax.-distr. 33
- Vidlund, Army Severina Katarina,** Fru, f. 00; Värmlandsg. 26 (O F).
Rev.-suppl. f. N. Allég:s barnträdgård 349
- Wieselgren, Knut Peter Einar,** Kyrkoherde, f. 87; Linnég. 72—74 (A).
Rt 11 34 68.
*Ordf. i kyrkostämman (A) 434
- Wigelius, Mats Alfred,** Jägmästare, Direktör, f. 82; St. Torp, Delsjöv. (O).
Rt 18 32 97.
°Ordf. i skogsnämnden 77
Led. i ber. f. naturskydd 273
°v. Ordf. i stiftsnämnden 411
- Wigforss, Ernst Johannes, Lektor,** Statsråd, f. 81; Engelbrektsg. 9 (V).
Led. av riksdagens 2:a kammare 55
- Wijk, Bertil, J. D.,** f. 68; Släp.
Rt Särö 1.
v. Ordf. i O. o. C. Wijks fond 327
- Wijk, Karl Bertil,** Folkskollärare, f. 15; Bogårdesg. 31 (G). Rt 15 86 94.
°Led. i barn- o. ungdomsråd m. m. 226, 227
- Wijk, Hjalmar, Handlande,** f. 77; Skäneg. 29 (J). Rt 18 12 02.
Ordf. o. kassaf. f. Röhsska museet .. 199
Kassaf. i styr. f. G. museum m. m. 200, 202^a
Ordf. i styr. f. botaniska trädgården 206
Ordf. i ber. f. naturskydd 273
Huvudman i Cbg:s sparbank 297
°Kassaf. i styr. f. högskolan 302
Kassaf. i kom. f. Lindbergs don. ... 325
Ordf. i Renströmska fonden 326
Ordf. i styr. f. W. Röhss' don. 326
Ordf. o. kassat. i O. o. C. Wijks fond 327
v. Ordf. i orkesterföreningen 330
Ordf. i styr. f. konserthuset 331
Ordf. i styr. f. O. o. C. Wijks stiftelse 394
- Wijkander, Klara Severina, Fru,** f. 88; V. Rydbergsg. 12 (J). Rt 16 17 81.
°Led. i centralrådet f. barnavård. 228^a
- Wijkander, Anders Emil Theodor,** J. o. F. K., Assuransdirektör, f. 80; V. Rydbergsg. 12 (J). Rt 16 17 81.
°Ordf. i styr. f. rättshjälpsanstalten .. 245
v. Ordf. i styr. f. handelshögskolan. . 304
- Wikander-Brunander, Siri, M. L.,** Prakt. läkare, Fru, f. 76; Viktorieg. 11 (V). Rt 13 60 69.
Stadsfullmäktig 60
Led. i folkskolestyr. m. m. 162, 163, 164
Led. i Vasa kommunala flickskola ... 178
°Led. i stift. inackorderingshemmet .. 236
Led. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet 239
Led. i ber. f. vänthem åt mödrar .. 275
Led. i kom. f. semesterhem åt husm. 276
Led. i styr. f. E. Wijks stiftelse 397
- Wikstrand, Vendela Lillö,** Sjukgymnast, Fru, f. 11; Storängsg. 17 (A).
Rt 13 04 10.
Rev.-suppl. f. St Pauli barnhem. 347
- Wikström, Karl-Olof,** Sjökapten, f. 08; Kungsg. 7 B (D). Rt 13 83 32.
°Suppl. f. deleg. f. fackarbetsförmedl. 263
- Viktorsson, se Victorsson.**
- Wilck, Carl Johan Robert,** Syssloman, f. 90; Laboratorieg. 6 B (O).
Rt 16 30 39.
°Led. i centralrådet f. barnavård. 228
- Wilck, Tor Oskar Julius, Kassör,** f. 97; Margretelundsg. 21 B (O). Rt 16 66 74.
Revisor f. hälsovårdsnämnden 117
Revisor f. sjukhusdirektionen 126

Wildte, Per Fridolf, J. K., Stifts-
sekreterare, f. 96; Drakenbergsg. 27
(O). Rt 16 21 49.
°Skr. i stiftsnämnden 411

Wilkens, Oskar Gösta Philip, J. K.,
Assessor, f. 00; Pontus Wiknersg. 2 (J).
Rt. 16 30 63.
°Ordf. i 9:e tax.-distr. 21

Wilkens, Sten Philip Arthur, J. K.,
e. o. Taxeringsinspektör, f. 05; Berg-
grensg. 3 (O). Rt 16 04 64.
°Ordf. i 3:e tax.-distr. 20
°Ordf. i 4:e fastighetstax.-distr. 35

Winberg, Nore Eugén, Metallarbe-
tare, f. 04; Gamlestadsv. 29 (G).
Rt 15 79 31.
*Kyrkofullmäktig 419

Winqvist, Nils August Filip, Expe-
ditör, f. 11; Planthagen 5 (O).
Rt 26 04 79.
Suppl. i 16:e tax.-distr. 23
Rev.-suppl. f. sjömanshemmet 402

Winqvist, Martin Birger, Trafik-
chef, f. 86; Aschebergsg. 39 (V).
Rt 13 51 58.
°Suppl. f. deleg. f. fackarbetsförmedl. 263

Wistrand, Gustaf Hugo, Restaurant-
föreståndare, f. 87; Storängsg. 3 (A).
Rt 13 90 17.
Led. i styr. f. prakt. mellanskolorna 174
Led. i styr. f. Göteborgs museum. . 200
Suppl. i styr. f. orkesterföreningen. . 330
Led. i styr. f. konserthuset 331
Led. i styr. f. Stora teatern 333
v. Ordf. i styr. f. Osbeckska fonden. . 387

Wistrand, Erik Karl Hilding, F. D.,
Docent, Lektor, f. 07; Kronhjortsg. 6
(O). Rt 16 73 76.
°Suppl. i lokalstyr. f. Majs läroverk 311

Wistrand, Claes, Kontorist, f. 17;
Storhöjdsg. 12 (G).
Revisor f. socialinstitutet 307
Revisor f. studenternas kursverks. . 321
Suppl. i styr. f. I. o. K. Marks stift. 395

Witting, Elna Alice, Fru, f. 99; Salt-
holmsg. 16, Längedrag (V F).
Rt 29 18 61.
*Kyrkofullmäktig i V. F. 442

Voigt, Theodor Otto Werner, Kon-
ditorimästare, f. 98; S. Vägen 73 (J).
Rt 16 26 27.
*Led. i Kristine gemens. nämnd 427

von, se namnet.

Wretfeldt, Åke Bertil, Folkskollärare,
f. 08; Ranängsg. 10 (K). Rt 15 14 77.
°Kassaf. i barn- o. ungdomsråd 226

Wällgren, Carl Axel Gunnar, M. L.,
Prakt. läkare, f. 89; Viktoriag. 16 (V).
Rt 11 05 89.
Led. i styr. f. Carlanderska sjukh. . . 359

Wängersjö, Folke Lennart Spår-
vagnskonduktör, f. 11; Karlag. 35 (O).
Rt 15 66 59.
Rev.-suppl. f. Söderborgska m. fl. stift. 381

Wängfelt, Karl Viktor, Verkst.
direktör, f. 87; Aschebergsg. 9 (V).
Rt 13 94 23.
°Ordf. i deleg. f. barnhygien 124
Ordf. i folkskolestyr. m. m. . . 162, 163
Ordf. i ber. f. nybyggn. t. Vasa flicksk. 274
Valbar t. expropriationsnämnd 285
Ordf. i styr. f. Gbgs arbetarinstitut 317

Wästgerd, Per Charles, Sjökapten,
Avdelningsförest. å arbetsförm., f. 95;
Oscarsg. 4 (M). Rt 14 02 29.
Bisittare vid dispaschmål 13
Led. i handels- o. sjöfartsnämnden. . 91

Y.

Ysander, Bengt Daniel, Kyrkoherde,
f. 90; Kungsbacka. Rt 58.
°v. Ordf. i styr. f. Göteborgssystemet. . 299

Ytterdahl, Karl Johan, Järnhandlande,
f. 86; Änåsv. 24 (G). Rt 15 08 45.
Bisittare v. handelsmål 13
Suppl. i 48:e tax.-distr. 32
°Led. i skolnämnd 166
Suppl. i 5:e pens.-distr. 255
*Led. i Gamlestadskyrkoråd 428

Z.

Zachrisson, Zackrisson.

Zackrisson, Allan Zacharias, Chauf-
för, f. 07; Stuxbergsg. 4 D (O).
Rt 16 50 93.
°Led. i barn- o. ungdomsråd 226
*Led. i Örgryte kyrkoråd 440

Zackrisson, Carl Erik William,
Skorstensfejaremästare, f. 80; Stor-
ängsg. 20 (A). Rt 13 95 66.
Suppl. i 43:e tax.-distr. 31
Ordf. i ber. f. avk. av kom.-utsk. . . 38

Zackrisson, Petra Maria, Fru, f. 97;
Egnahemsv. 16 (J). Rt 13 52 73.
Revisor f. arbetshemmet i H. . . . 220
Suppl. i 2:a pens.-distr. 254

Zetréus, Erik Botvid, Järnarbetare,
f. 91; Harald Stakeg. 5 C (G).
Rt 15 13 73.
Led. i gatu- o. vägförvaltningen. . . 93

Zetterlund, Rudolf Werner, Om-
budsman, f. 02; Intagsg. 9 (G).
Rt 15 79 63.
Led. i ber. f. partiellt arbetsföra. . . 276

Å.

Åberg, Albin , Droskchaufför, f. 95; Sten Stureg. 24 (V). Rt 16 62 20. Led. i 36:e tax.-distr. 29 Valbar t. expropriationsnämnd 285 Suppl. i hästuttagingsnämnden.... 288 Revisor f. E. Magnus' minne.... 400
Åberg, Erik Albin , Lagerförman, f. 92; Stilla gatan 2 (C J). Rt 14 78 65. Led. i 43:e tax.-distr. 31
Åberg, Carl Gunnar Hilding , Förste assistent å arbetsförmedl., f. 84; Aschebergsg. 40 C (V). Rt 11 09 39. Led. i 40:e tax.-distr. 30 Rev.-suppl. f. hamnstyrelsen 100
Åberg, Jean Konstantin , Prokurist, f. 86; Karlsrog. 1 B (A). Rt 11 14 20. Revisor f. ålderdomshemmet 247
Åberg, Judit Maria (Maja) Emilia , Bryggeriarbeterska, f. 96; Buråsl. 9. (O). Rt 16 56 77. Suppl. i 46:e tax.-distr. 32 Led. i styr. f. J. J. Dicksons stiftelse 398
Åberg, Märta Henrietta , Folkskol- lärafrö, Fru, f. 06; Aröd, Göteborg 8 (L). Rt 22 34 77. °Ordf. i barn- o. ungdomsråd... 225, 227 °Led. i centralrådet f. barnavård.... 228
Ågren, Per Gustaf , Kapten, Köpman, f. 98; Högåspl. 2 (J). Rt 16 48 54. Suppl. i styr. f. A. H. Ågrens don... 138 Revisor f. Renströmska fonden 326 Revisor f. Wilh. Röhss don.-fond.. 326
Åhlund, Nils Jonas , Direktör, f. 97; Carlanderspl. 4 (J). Rt 18 28 71. Led. i styr. f. Gbgs sjukhem 358
Åhsman, Karl Thorsten Fridolf , Handlande, f. 00; Sollidsg. 23 (C J). Rt 12 51 32. Bisittare v. handelsmål 13 Led. i 3:e tax.-distr. 20 Led. i handels- o. sjöfartsnämnden.. 91 Led. i kristidsnämnden 265 Valbar t. expropriationsnämnd 285
Åkerman, Johan Gustaf, J. D. , Pro- fessor, f. 88; S. Vägen 2 (V). Rt 16 36 53. Led. i arbetslöshetsnämnden m. m. 260 ^a
Åkerman, Anders Harald , Kommunal- arbetareförman, f. 83; Paradisg. 29 (M). Rt 14 63 28. Suppl. i gatu- o. vägförvaltningen .. 94 Led. i styr. f. vattenverket m. m... 96, 98 Led. i arbetslöshetsnämnden m. m. 260 ^a

Åkerström, Eric Vilhelm , Ingenjör, f. 90; Banehagsg. 30 (C J). Rt 14 09 86. Suppl. i 31:a tax.-distr. 27 °Led. i skolnämnd 168 Revisor f. Dalheimers don. 367
Åkerström, Knut Lauritz , Slöjdlä- rare, f. 94; Fabriksg. 43 (O). Rt 16 62 97. Suppl. i 23:e tax.-distr. 25 Revisor f. Röhsska museet 199 °Suppl. f. deleg. f. intell. utbildade... 263 Suppl. i styr. f. J. J. Dicksons stift. 398
Åkesson, Åke J. K. , Notarie h. drät- selk., f. 13; Kobbarnas väg 17 (O). Rt 19 34 74. Ers. f. ombud f. lok. värderingsnämnd 289
Ålander, Anton Knut Gotthard , Arkitekt, f. 92; Jättegrytsg. 12 (O). Rt 16 04 55. Suppl. i byggnadsnämnden 79
Ålund, se Åhlund.
Årzén, Johan Bernhard , Förste lok- reparatör, f. 91; V. Skansg. 4 (H). Rt 13 36 41. °Led. i skolnämnd 171 °Led. i 3:e fattigvårdsdistr. 214 Led. i 7:e pens.-distr. 256
Åshammar, Reinhold Alfred Hei- mer , Förste kontorsskrivare, f. 02; Palmstedtsg. 3 (J). Rt 16 08 96. °Kronombud i 34:e tax.-distr. 28
Åsman, se Åhsman.

Ö.

Öberg, Anna , Fru, f. 87; Jakobsdalsg. 21 (O). Rt 16 23 44. Rev.-suppl. f. fattigvårdsstyrelsen .. 211 Led. i ber. f. vänthem åt mödrar.. 275 Revisor f. pens.-inr. f. äldr. tjänare.. 375 Revisor f. sjuksköts pens.-fond 376
Öberg, Carl Einar , Metallarbetare, f. 03; Tunnbindareg. 15 (L). Rt 22 14 11. Stadsfullmäktig 59 Led. i löne- o. tjänstenämnden.... 88 Led. i ber. f. partiellt arbetsföra... 276 Led. i ber. f. hemhjälpverksamhet.. 277 Revisor f. skeppsdockorna 297
Öberg, Gustaf Adolf , Nitare, f. 98; Apollog. 21 (L). Rt 22 48 78. Rev.-suppl. f. flicklärovs bygn.-f... 312
Öberg, Knut Erik , Ingenjör, f. 96; Solskiftesg. 9 (L). Rt 22 25 12. Kassaf. i gatu- o. vägförvaltningen.. 93 Ordf. i styr. f. vattenverket m. m... 96, 98 Suppl. i styr. f. skol- o. yrkeshemmet 239

Suppl. i styr. f. rättshjälpsanstalten ..	246	Östberg, J o h a n August, Kranförare, f. 86; Högsbo torp 7, Nya Varvet (V F). Rt 14 93 02.	
°Led. i länsarbetsnämnden	262	Led. i 9:e fastighetstax.-distr.	36
Vattenrättsnämndeman	287	Österholm, J o h n A x e l Wilhelm, Stuveriarbetare, f. 79; Haga Österg. 5 (H). Rt 13 80 64.	
Öberg, M ä r t a , Kassörska v. kom. tandpolikl., f. 95; Oxhagsg. 10 B (C J). Rt 14 75 10.		Led. i 27:e tax.-distr.	26
Led. av riksdagens 2:a kammare....	55	°Led. i skolnämnd	171
Led. i styr. f. skolh. o. hemskolan ..	238	Led. i 6:e pens.-distr.	255
Ögård, N o a k A n t o n , J. K., Advokat, f. 91; S. Larmg. 6 (D). Rt 11 46 61.		Österholm, S v e n August, Reparatör, f. 83; Paradisg. 11 (M). Rt 12 79 93.	
Ersättare f. överförmyndare	14	*Suppl. i kyrkonämnden	423
Led. i gem. nämnden f. Stretered ..	379	*v. Ordf. i kyrkostämma (M)	430
Örn, C a r l A l f r e d , Chaufför, f. 89; Wrangels trappg. 3 (O). Rt 15 41 40.		*Kassaf. i Masthuggs kyrkoråd	431
Suppl. i ber. f. avk. av kom.-utsk.	37	Östgård, C a r l Adolf, Folkskollärare, f. 94; Hovgården. Rt 17 40 46.	
Östberg, A m a n d a Cecilia, Fru, f. 90; Högsbo torp 7, Nya Varvet (V F). Rt 14 93 02.		°Revisor f. Stretered	379
°Led. i skolnämnd	170		

SAKREGISTER

Institutionerna sökas under sina resp. *huvudord*, sålunda ej under Göteborgs stads, stadens, styrelsen för etc. Detsamma gäller om beredningar, kommittéer, stiftelser o. s. v. Siffrorna hänvisa till resp. sidor i kalendern.

Alkoholistanstalten Västkusthemmet 374.
Allmänna hjälpföreningen 369.
Allmänna läroverken 308.
Annedals barnabo 345.
Annedals församling 434.
Annedals kyrkliga ungdomsförbund 321.
Arbetarinstitut, Göteborgs 317.
Arbetarnes bildningsförbunds lokalavd. 318.
Arbetsförmedling, Göteborgs offentliga 261.
Arbetshem 219.
Arbetshemmet för kvinnor i Herrljunga 220.
Arbetslösas understödsbyrå 372.
Arbetslöshetsnämnden 259.
Arkitektbyrå, drätselkammarens 72.
Arkiven, de kommunala 191.
Auktionsverket 89.

Bad: Renströmska badanstalterna 152; beredning för friluftss- och bastubad 276.
Barks, Amelie, donationsfond 387.
Barks, Henrika, minne 390.
Barnabo-Furuhöjd 345.
Barnavård och ungdomsskydd 338.
Barnavårdscentralerna 227, 338.
Barnavårdsnämnd, Göteborgs 221; barn- och ungdomsråd 228; centralrådet för halvöppen barnavård 228; barnhemmen 232; skolhemmet 233; inackorderingshemmet för pojkar 233.
Barnavårn, föreningen 343.
Barnbespisning och skollovskolonier i Göteborg, föreningen för 354.
Barnhygien, delegation för 124.
Barnhärbarget Morgonsol 348.
Barnmorskor, distrikts- 147.
Barnsanatoriet Rävlanda 140.
Barnsjukhuset 137.
Befattningshavare, se stipendier.
Bengtssons, Bernhard, understödsfond 384.
Beredningar: permanenta kommittéer och beredningar 271; för administrativa m. fl. ändamål 273; för sociala ändamål 275.
Bismarcks, Georg, understödsfond 384.
Blinda: De blindas förening Hoppet 376; bostäder åt 405.
Blåbandsförbund, Västra Sveriges 321.

Bomans, Signe och Gustaf, donationsfond 367.
Bostads A.-B.: Framtiden 406; Nutiden 406.
Bostadsföreningen Göteborg u. p. a. 403.
Bostadsföretag, Göteborgs 404.
Bostadsinspektionen 118.
Bostadskreditförening, Göteborgs 403.
Botaniska trädgården 205.
Bramstedtska donationen 384.
Broströmska sjukhemmet för barn 363.
Broströmska stiftelsen 393.
Bräcke barnträdgård, föreningen 349.
Brämaregårdens kapell 439.
Busstrafiken 113.
Byggnadsbyrå, drätselkammarens 76.
Byggnadstekniska byrån 72.
Byggnadsnämnden 78.

Carlanderska sjukhemmet 359.
Carl Johans församling 432.
Cederskögs, C. G., donationsfonder 389.
Civilförsvarsbyrån 268.
Civilförsvarsnämnden 267.
Clasefonden 388.

Daghem för småbarn, föreningen 340.
Dalheimers donation 367.
De blindas förening Hoppet u. p. a. 376.
De fattiges vänner, sällskapet 370.
De lungsjukes vänner, föreningen 360.
Desinfektionsväsendet 121.
Diakoniråd, Göteborgs stifts 412.
Diakonissanstalt, Göteborgs 411.
Dickson: James F. Dicksons minnesfond 365; J. J. Dicksons och Eleonore Dicksons donationsfonder 367; styrelsen för Robert Dicksons stiftelse 391; Emily Dicksons stiftelse 395; J. J. Dicksons stiftelse 397.
Dicksonska folkbiblioteket 195.
Diskussionsklubb, stadsfullmäktiges 61.
Dispensärcentralen 117.
Distriktsläkare 121.
Distriktssköterskor 146.
Domkapitlet 410.
Domkyrkoförsamlingen 424.
Domprosten Rextius minne, stiftelsen 357.

Donationsfonder, vilkas utdelningar ombesörjas av Göteborgs läkaresällskap 367.
 Drätselkammaren 66; första avd. 68; andra avd. 74.
 Dövstumföreningen i Göteborg 377.
 Dövstamma i fjärde distriktet, föreningen till förmån för 378.
 Dövstamma småbarn, stiftelsen skolhemmet för 377; förskolan för dövstamma barn 186.
 Egnahemsverksamheten 73.
 Ekedalens barnhem 346.
 Ekmans, Louise, donationsfond 366.
 Ekman ska sjukhuset 141.
 Eldbegängelseföreningen, svenska 449.
 Eldsläckningsverket 83.
 Elektricitetsverket 109.
 Elementarläroverket för flickor, nya 315.
 Emanuelskyrkans ungdomsförening 321.
 Engblads, Sofia Wilh., donationsfond 382.
 Engblads, syskonen, donation 382.
 Engelska församlingen 445.
 Epidemisjukhuset 144.
 Evangeliska brödrarförsamlingen 444.
 Expropriationsnämnd, personer valbara till ledamöter i 285.
 Familjebidragsnämnden 265.
 Fastigheter, taxeringsnämnd för 21, 34.
 Fastighetsprövningsnämnden 36.
 Fastighetsregistret 14.
 Fastighetsägarnes sparbank 298.
 Fattiges Vänner 370.
 Fattigvård, Göteborgs 209.
 Fiskhamnen 104.
 Fjällbo, vårdhemmet 216.
 Flickläroverket 312.
 Flickskolor, högre 313.
 Folkbibliotek, Göteborgs stads 195.
 Folkbiblioteken, de mindre 197.
 Folkkonserterna 318.
 Folkpensioneringen 250.
 Folkskoleväsendet 159; Göteborgs stads folkskolor 164; skolläkare 180, skolsköterskor 181, polikliniker 181, tandpolikliniker 181.
 Försättnings- och repetitionsskolorna 172.
 Framtiden, Bostads A.-B. 406.
 Frihamnen 103.
 Frihamns aktiebolag, Göteborgs 104.
 Frihemmet i Haga 401.
 Frälsningsarméns barnhårbärges Morgon sol 348; slumverksamhet 372.
 Färjetrafiken 103.
 Förtikningsmän, statens, i arbetstvister 283; i äktenskapstvister 282.
 Förlossningsvård 133, 147.
 Församlingsindelningen, sakkunniga för reglering av den territoriella 417.
 Förskoleseminarium, Göteborgs 184.

Gamlestads församling 428.
 Gamlestads kapell 429.
 GamlestadsvalLEN 207.
 Gas- och elektricitetsverken 104.
 Gasverket 106.
 Gatuberedningen för Lundby och Örgryte 274.
 Gatukontoret 92.
 Gatukostnadsbyrån 77.
 Gatunamnsberedning, drätselkammarens 77.
 Gatu- och vägförvaltningen 92.
 GibraltarvalLEN 207.
 Gode män, vid laga skifte 287.
 Godsemottagning, aktiebolaget 104.
 Goodtemplarordens studiecirklar 320.
 Grönbergs, Augusta Elisabet, fond 384.
 Gullbergsbrohemmet 232.
 Gustavi Domkyrkoförsamling 424.
 Gyllensténs, B. G., tjänstemanna-, änke- och pupillfond 382; fond för behövande f. d. tjänarinor 384.
 Gymnastik- och exercisuset 207.
 Gårdabo barnträdgård 348.
 Gårda skolbarnshem 352.
 Göteborgshem 249.
 Göteborgssystemet 299.
 Haga församling 429.
 Hagens kapell 443.
 Hamnarbetsberedningen 277.
 Hamnbevakningen 101.
 Hamnstyrelsen 98.
 Handelshögskolan i Göteborg 303
 Handelsinstitut, Göteborgs 304.
 Handelskammaren i Göteborg 290.
 Handelskunskaper, föreningen för befrämjande av 322.
 Handels- och sjöfartsnämnden 90.
 Hansons, Ernst, donationsfond 387.
 Haralds minne, privatsanatoriet 360.
 Hemhjälpnämnd, Göteborgs stads 220.
 Hemhjälpverksamhet, beredning för social 277.
 Hemsysterbyrå, Vita Bandets 371.
 Hernqvists, Augusta Mathilda, donation 382.
 Historisk översikt med särskild hänsyn till stadens styrelse och förvaltning 1.
 Hjälpsskolans sommarkolonier 355.
 Holtermanska sjukhuset 136.
 Hospits för kvinnor 400.
 Huudmän i sparbanker 297.
 Hvitfeldtska högre allmänna läroverket 308.
 Hyresbyrå, drätselkammarens 76.
 Hyresfonden för pauvres honteux 398.
 Hyresgästernas hausbadsförenings barnkoloni å Stora Höga 356.
 Hyresgästernas spar-kassa- o. byggnadsfören. 407
 Hyresnämnden 266.
 Hällströms, O. W., donationsfond 383.
 Hälsovårdsinspektionen 118.

Hälsövärdnämnden 115; dispensärcentralen 117; bostadsinspektionen 118.
 Hästuttagningsnämnden 288.
 Högre allmänna läroverket för flickor 312.
 Högre allmänna läroverket i Majorna 311.
 Högskola, Göteborgs 301.
 Hovågen 72.

Idrottsförbund, Göteborgs 336; distriktets 337.
 Idrottsplatser, Göteborgs 206.
 Inackorderingshemmet för flickor 236.
 Industrier: beredning för byggnader åt småindustrier och hantverk 274.
 Industrilotteri, överskottsmedel från 1891 års 324.
 Ingenjörbyrå, drätselkammarens 76.
 Inskrivningsnämnd för Västgöta-Bohus inskrivningsområde nr 17 288.
 Ivarsbergshemmet 217.

Jakobssons, Martin, pensionsfond 383.
 Jacobsons, Olivia, minne 235.
 Johannebergs barnhem, Vasa och 346.
 Johannebergs församling 436; byggnadskommitté för uppförande av kyrka i 422.
 Johannes kyrka, S:t 444.
 Jonssons, Ida, minne 389.
 Jubileumsklinik, Konung Gustaf V:s 132.
 Jungbergs, Carolina Emilia, donation 367.
 Jungbergs, Charlotta och Emilia, fond 383.
 Järnvägsrådet 287.

Karantänsväsendet 121.
 Karl Johans församling se Carl Johans förs.
 Katolska församlingen 446.
 Keillers park 204.
 Kjellbergska kommunala flickskolan 178.
 Kommunala arkiven 191.
 Kommunala mellanskolan 175.
 Kommunalförvaltningen, beredning för centralisering av 273.
 Kommunaluppbördskontoret 70.
 Kommunalutskylter, beredningar för avkortning av 36.
 Konserthus, Göteborgs 331.
 Konstmuseet 202.
 Kontoristföreningens resestipendiefond 323.
 Kriminalpolisen 45.
 Kristidsnämnden 264.
 Kristine församling 425.
 Kristliga föreningen av unga kvinnor 321.
 Kronouppbörds- och exekutionsverket 15.
 Kulturhistoriska museet 201.
 Kongl. Maj:ts Befallningshavande 5.
 Kungsladugårds barnträdgård 350.
 Kungsladugårdshemmet 218.
 Kursverksamhet, Göteborgsstudenternas 321.
 Kvinnokliniken 133.
 Kyrkliga förvaltningen 408.

Kyrkofullmäktige 418; valkommittén 421.
 Kyrkogårdsstyrelse, Göteborgs 448.
 Kyrkonämnden 422.

Laboratorium, Göteborgs stads 135.
 Lefflers, Theodor Ferdinand, donation 383.
 Lilla daghemmet, föreningen 341.
 Lillhagens sjukhus 149.
 Lindbergs, Charles Felix, donationsfond 324.
 Lindeqvists, makarna, donationsfonder 385.
 Lindströms, Julius, stiftelse 401.
 Lingförbundet 335.
 Liseberg 334.
 Ljunggrens, Carl Fredrik, minne 382.
 Lundby barnkrubba, föreningen 341.
 Lundby församling 437.
 Lundgrens, Wilhelm och Martina, vetenskapsfond 327; understödsfond 328; stiftelsen Wilhelm Lundgrens minne 402.
 Lungsjukes vänner 360.
 Läkaresällskap, donationsfonder, vilkas utdelning ombesörjas av Göteborgs 367.
 Länsarbetsnämnden 262.
 Länsnykterhetsnämnden 283.
 Länsprövningsnämnden 33.
 Länsstyrelsen 5.
 Läroverk, allmänna 308; Högre allmänna läroverket i Majorna 311.
 Läsrum, Göteborgs stads 197; för sjömän 445.
 Läng- och tjänstenämnden 87.
 Löneskalor 528.

Magistrat och rådhusrätt och i samband därmed stående institutioner 8.
 Magnus, Eduard, minne 400.
 Magnus, Eduard, musikfond 329.
 Majornas kommunala flickskola 176.
 Majornas skolbarnshem 352.
 Malmgrens, Gustaf, fond för behövande musici 390.
 Mantalskontoret 17.
 Mariakyrkan 427.
 Marks, Ingeborg och Knut J:son, stiftelse 394.
 Masthuggs församling 430.
 Mjölkdroppen, föreningen 338.
 Morgonsol, barnhärberget 348.
 Mosaiska församlingen 447.
 Mossbergs, Fredrik, donation, styrelsen för förvaltning av 187.
 Museum, Göteborgs 199.
 Mödrähjälpsnämnden i Göteborg 239.
 Mödrar, beredning för vänthem åt ensamstående blivande 275.
 Mödravårdscentraler 147.

Nationaltemplarordens studiecirklar 320; barnkoloni 356.
 Natthärbärgen, Göteborgs stads 244; beredning för anskaffande av nya 275.

- Naturhistoriska museet* 201.
Naturskydd, beredning för 273.
Navigationskola, Göteborgs 305.
Nikolaikyrkan 444.
Nollerohs, J. C. E., donationsfond 388.
Nordgården, studiehemmet 321.
Norra Allégatans barnträdgård 349.
Notarius publicus 9.
Nutiden, Bostads A.-B. 406.
Nya elementarläroverket för flickor 315.
Nykterhetsfolkets centralförsamling 320.
Nykterhetsnämnd, Göteborgs stads 241; nykterhetsnämndens byrå 243.
Nykterhetsordnarnas studiecirklar: Goodtemplarorden 320; Nationaltemplarorden 320; Västra Sveriges blåbandsförbund 321.
Orkesterförening, Göteborgs 329.
Osbeckska fonden 386.
Oscar Fredriks församling 431; församlingshyddan i 432; småbarnsskola 350.
Parkbarn, föreningen för Göteborgs 351.
Partiell arbetsföra, beredning för vård och utkomst för 276.
Pauvres honteux, hyresfonden för 398.
Pensionsavgifter, beredn. för avkortning av 39.
Pensionsinrättningen för äldre stigna eller sjukliga tjänare 375.
Pensionsnämnderna 254; expedition 253.
Pensionärshem, Göteborgs stads 248.
Pettersons, J. F. och hans hustrus L. E. Pettersson, född Borgman, fond 382.
Philipsons, Agnes, donationsfond 367.
Pilsnerdricka, beredning för ärenden angående ansökningar om tillstånd till utskänkning eller utminuterung av 271.
Platins, Otto och Anna, fond 385.
Polikliniker: fristående (ej knutna till sjukvårdsinrättning) 145; kommunala tandpolikliniker 148, se även *Folkshögskoleväsendet*.
Polisdomstolen 43.
Polisen, kriminal- 45; ordonnans- 46; central- 46; trafik- 47; distrikts- 47; hamn- 49; stats- 50.
Polishammaren 41.
Poliskollegiet i Göteborg 51.
Poliskåren 43.
Polisnämnd, Göteborgs stads 52.
Polisskolan i Göteborg 50.
Polisväsendet 40.
Praktiska hushållsskolan för flickor 342.
Praktiska mellanskolor, Göteborgs 173.
Privatsanatoriet Haralds minne 360.
Psykiskt sjuka, se Lillhagens sjukhus samt Thamstorps vilohem och centralhem.
Rambergsvallen 207.
Renhållningsverket 153.
Renströmska badanstalterna 152.
Renströmska fonden 325.
Renströmska sjukhuset 139.
Revisorer, auktoriserade 292.
Riksdagen: ledamöter i första kammaren 54; -andra kammaren 54.
Ringnérs, Albertina, donation 383.
Rit- och målarskolan 202.
Romanäs sanatorium 139.
Rubensons, Elise, donationsfond 367.
Rudebecks, Sigrid, skola 314.
Rådhusrätten 9.
Rättshjälpsanstalt, Göteborgs stads 244.
Rävlanda, barnsanatoriet 140.
Röhss, Wilh., donationsfond 326.
Röhsska konstslöjdmuseet 198.
Rörtekniska byrå, drätselkammarens 77.
Sahlgrenska sjukhuset 128.
Samskola, Göteborgs högre 316.
S:t Johannes kyrka 444.
S:t Pauli och Lödöse barnhem 347.
S:ta Birgittas kapell 434.
Segelsportens främjande, beredning för 275.
Semesterhem åt husmödrar 276.
Sinnessjukvården 149.
Sinnesslöa: Skol- och vårdh. Stretered 378.
Sjukhem, Göteborgs 358.
Sjukhusdirektionen 125.
Sjukhassor, registrerade 368.
Sjuksköterskebyrå, Göteborgs 134.
Sjuksköterskeskola, Göteborgs 134.
Sjuksköterskors pensions- och understödsfond, Göteborgs 375.
Sjukvård och sanitära förhållanden 115, 358.
Sjöfartsmuseum 203.
Sjöholms, Johan, nödhjälpsfond 383.
Sjömanshemmet 401.
Sjömansvård, Göteborgs kyrkliga 445.
Skatteförmedlingskassa, Göteborgs stads erkända 70.
Skattemyndigheterna 19.
Skeppsbrutne, räddning av 380.
Skeppsdochor, aktiebolaget Göteborgs 296.
Skidbackarna 207.
Skidfrämjandets Göteborgskommitté 336.
Skogsnämnden 77.
Skolföreningens sommarbarnskommitté 355.
Skolhem och hemskola, Göteborgs stads 236.
Skolköksseminarium, Göteborgs 183.
Skollovskolonier, föreningen för barnbepsning och 354; hjälpskolans sommar-kolonier 355; Hyresgästernas havsbads-föreningens barnkoloni 356; Nationaltemp-larordens barnkoloni 356.
Skolläkare 180.
Skol- och vårdhemmet Stretered 378.
Skol- och yrkeshem, Göteborgs stads 238.
Skolsköterskor 181.

Skorstensfejare 85.
Skrädderiskola, Göteborgs 323.
Skyddsvärdet Göteborg, föreningen 373.
Slakthuset 155.
SlottsskogsvalLEN 206.
Slumverksamhet, frälsningsarméns 372.
Slöjdföreningens skola 190.
Småbarnskolor, sällskapet för bildande av 185.
Sociala centralbyrån 369.
Socialinstitutet i Göteborg 306.
Socialregister, Göteborgs stads 211.
Sommarkolonier för småbarn, beredning för
 277; stiftelsens domprosten Rexius' minne
 sommarkoloniverksamhet 357.
Sommarsanatoriet å Sandarna 140.
Sparbanker, huvudmän i 297.
Sparkasse- o. byggnadsfören., hyregästernas 407
Sprängkullshemmet 217.
Spårvägar, Göteborgs 112; spårvägstrafiken
 113; busstrafiken 113.
Spådbarnskrubborna, se Daghem för småbarn.
Stadsarkitektkontoret 80.
Stadsbibliotek, Göteborgs 192.
Stadsfullmäktige: ledamöter 58; diskussions-
 klubb 61; politiska grupper inom 61; val-
 kommittén 271.
Stadsingenjörskontoret 81.
Stadskansliet 64.
Stadskassan 72.
Stadskemist, Göteborgs 124.
Stadskollegiet 63.
Stadsläkare 121.
Stadsplanekontoret 82.
Stadsrevisörskontoret 71.
Stadsteatern 332.
Statistiska byrån 65.
Statspolisen 50.
Stift, Göteborgs 408; stiftsnämnd 411.
Stipendier: kommittén för studiekurser och
resestipendier för stadens befattnings-
havare 272; Göteborgs kontoristförenings
 resestipendiefond 323.
Stora teatern 333.
Stretered, skol- och vårdhemmet 378.
Studenter, Göteborgs: kursverksamhet 321.
Studiecirklar 320.
Studieförbundet medborgarskolan, Göteborgs
 studiedistrikt av 321.
Studiehemmet Nordgården 321.
Styrsö kustsanatorium 362.
Svenska eldbegängelseföreningen 429.
Svenska hamnförbundet 280.
Svenska mässan, stiftelse 293.
Svenska stadsförbundet 278.

Svenska städernas förhandlingsorg. 281.
Söderborgska donationen 382.
Söderborgska m. fl. stiftelser 381.
Tandpolikliniker, Göteborgs kommunala 148;
 folkskolans 181.
Taxeringsnämnderna 19.
Teater, Göteborgs 332; Göteborgs lyriska 333.
Teaterfond, Göteborgs stads 331.
Thamstorps vil- och centralhem 135.
Tjänare, pensionsinrättningen för äldre stigna
 eller sjukliga 375.
Tjänarinnehemmet i Göteborg 399.
Tjänstemannaförmedlingen 264.
Tjänstemännens bildningsverksamhet 321.
Tomträttskassa, aktiebolaget Göteborgs 298.
Torg- och saluhallar 155, 158.
Translatore publici 91.
Trägårdhska donationsfonden 384.
Tuberkulos, Örgryte förening mot 361; Ro-
 manäs sanatorium 139; Barnsanatoriet Räv-
 landa 140; Sommarsanatoriet å Sandarna
 140; Privatsanatoriet Haralds minne 360;
 De lungsjukes vänner 360; Styrsö kusta-
 sanatorium 362.
Turistbyrån i Göteborg 296.
Turisttrafikfören., Göteborgs o. Bohusläns 295.
Tyska församlingen 427.
Ullevi idrottsplats 207.
Ungdomsgårdar 226.
Utby kyrka 429.
Utbynäs barnträdgård, föreningen 350.
Valkommitté, stadsfullmäktiges 271; kyrko-
 fullmäktiges 421.
Vanförestalten i Göteborg 364.
Vasa församling 435.
Vasa högre allmänna läroverk 310.
Vasa kommunala flickskola 177; beredning
 för nybyggnad till 274.
Vasa och Johannebergs barnhem 346.
Vasa sjukhus 142.
Vattenrättsnämndeman f. Göteborgs stad 287.
Vattenverket 95.
Vidkärrs barnhem 232.
Vinga kaféaktiebolag 300.
Virgins, Jaquette, gåva 384.
Vita Bandets hemsysterbyrå 371.
Vägsynenämnden 288.
Vänthem åt ensamstående blivande mödrar
 275.
Värderingsnämnd, lokal, enligt rekvisitions-
 lagen 289.
Västkusthemmet, alkoholistanstalten 374.
Västra Frölunda församling 441.
Västra Sveriges blåbandsförbund 321.

Wahlqvist-Andahls stiftelse 397.
 Wennerlöfs, Josefina Albertina, fond 384.
 Wijk: Olof och Caroline Wijks fond 326;
 Olof och Caroline Wijks stiftelse 394;
 Emily Wijks stiftelse 396; Caroline Wijks
 sjuksköterskehem 399.
 Wohlfahrts, Fredrique, stiftelse 234, 388.
 Yrkesvägledningsbyrån 264.
 Yrkeskolor, Göteborgs stads 188.
 Ågrens, Axel H., donationsfond 138.
 Alderdomshem, Göteborgs 246.

Äktenskapstvister, medlare i 282.
 Änkemän, hemmet för 219.
 Änke- och pupillkassan för Göteborgs stads
 befattningshavare 283.
 Ankor, hemmen för 218.
 Örgryte barnavårdssällskap 353.
 Örgryte förening mot tuberkulos 361.
 Örgryte församling 439.
 Örgrytehemmet 218.
 Östra realskolan 313.
 Överförmyndare 13.
 Överåsullen 207.

Löneskalor

I stadens lönestat upptagna befattningshavares avlöningsförmåner i de olika lönegrupperna ¹⁾

Ordinarie befattningshavare.

Löneplan A

Lönegrad		Löneklass		Lönegrad		Löneklass	
Nr	omfattar löneklasserna		Kr.	Nr	omfattar löneklasserna		Kr.
1	1—4	1	2 409	14	14—17	14	6 984
2	2—5	2	2 656	15	15—18	15	7 479
3	3—6	3	2 903	16	16—19	16	7 974
4	4—7	4	3 150	17	17—20	17	8 531
5	5—8	5	3 459	18	18—21	18	9 088
6	6—9	6	3 768	19	19—22	19	9 645
7	7—10	7	4 077	20	20—23	20	10 264
8	8—11	8	4 448	21	21—24	21	10 883
9	9—12	9	4 819	22	22—25	22	11 502
10	10—13	10	5 190	23	23—26	23	12 121
11	11—14	11	5 623			24	12 740
12	12—15	12	6 056			25	13 359
13	13—16	13	6 489			26	13 978

Löneplan A a

för slöjdlärare vid folkskolorna

Lönegrad		Löneklass	
Nr	omfattar löneklasserna		Kr.
9 a	9 a, 10 a, 11 a och 12 a	9 a	4 968
		10 a	5 376
		11 a	5 784
		12 a	6 192

Löneplan B

Lönegrad B 1	kr. 15 000
» B 1 a	» 15 600
» B 2	» 16 000
» B 2 a	» 16 500
» B 3	» 17 000
» B 4	» 18 000
» B 5	» 19 000
» B 6	» 20 000

¹⁾ Å lönen utgår rörligt tillägg och kristillägg för närvarande med tillhopa 23 % på lön upp till 600 kr. pr månad. Sådana tillägg utgår dock icke på personliga tillägg.

Lönegrad		Löneklass		Lönegrad		Löneklass	
Nr	omfattar löneklasserna		Kr.	Nr	omfattar löneklasserna		Kr.
D	d—3	d	2 309	12	12—15	12	6 056
1	1—4	1	2 409	13	13—16	13	6 489
2	2—5	2	2 656	14	14—17	14	6 984
3	3—6	3	2 903	15	15—18	15	7 479
4	4—7	4	3 150	16	16—19	16	7 974
5	5—8	5	3 459	17	17—20	17	8 531
6	6—9	6	3 768	18	18—21	18	9 088
7	7—10	7	4 077	19	19—22	19	9 645
8	8—11	8	4 448			20	10 264
9	9—12	9	4 819			21	10 883
10	10—13	10	5 190			22	11 502
11	11—14	11	5 623				

Extra befattningshavare.

Lönegrad					Lönegrad				
Nr	1:sta året Kr.	2:dra året Kr.	3:dje året Kr.	4:de året Kr.	Nr	1:sta året Kr.	2:dra året Kr.	3:dje året Kr.	4:de året Kr.
D	1 609	1 800	2 100	2 200	12	4 448	4 819	5 190	5 623
1	1 800	2 100	2 200	2 309	13	4 819	5 190	5 623	6 056
2	2 100	2 200	2 309	2 409	14	5 190	5 623	6 056	6 489
3	2 200	2 309	2 409	2 656	15	5 623	6 056	6 489	6 984
4	2 309	2 409	2 656	2 903	16	6 056	6 489	6 984	7 479
5	2 409	2 656	2 903	3 150	17	6 489	6 984	7 479	7 974
6	2 656	2 903	3 150	3 459	18	6 984	7 479	7 974	8 531
7	2 903	3 150	3 459	3 768	19	7 479	7 974	8 531	9 088
8	3 150	3 459	3 768	4 077	20	7 974	8 531	9 088	9 645
9	3 459	3 768	4 077	4 448	21	8 531	9 088	9 645	10 264
10	3 768	4 077	4 448	4 819	22	9 088	9 645	10 264	10 883
11	4 077	4 448	4 819	5 190					

Anm. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1945 utgår fr. o. m. den 1 juli 1944 till manliga icke ordinarie befattningshavare utan sportler personliga lönetillägg med 240 kr. i löneklass Eo 2 och 3, med 180 kr. i Eo 4 och 5 samt med 120 kr. i Eo 6. Detsamma gäller för befattningshavare å extra stat med motsvarande löner.

Lärarpersonalen (i läsämnen) vid Göteborgs folk- och småskolor.

	Årslön utom rörligt tillägg och kristillägg					
	Begynnelse- lönen	Efter 3 år	Efter 6 år	Efter 9 år	Efter 12 år	Efter 15 år
Folkskollärare, ordinarie.....	5 658	6 042	6 426	6 828	7 230	—
» e. o.	4 758	5 022	5 286	5 658	6 042	6 426
Folkskollärrinna, ordinarie ..	5 658	6 042	6 426	6 828	—	—
» e. o.	4 758	5 022	5 286	5 658	6 042	—
Småskollärrinna, ordinarie ..	3 771	3 945	4 119	4 302	—	—
» e. o.	3 249	3 423	3 597	3 771	3 945	—

Anm. Lön till folk- och småskollärare utgår jämlikt folkskolans avlöningsreglemente den 30 juni 1942 (S F nr 619/1942). Ordinarie folkskollärare och -lärafrinnor äro place-
rade i 17 lönegraden, omfattande löneklasserna 17—21; ordinarie småskollärrinnor
i 9 lönegraden och löneklasserna 9—12. Folkskollärrinna äger dock icke uppbära
lön i högsta (21:sta) löneklassen.

Till årslönen utgå rörligt tillägg och kristillägg enligt de för den statliga civilför-
valtningen gällande grunder och utgöra f. n. (1:a kv. 1945) tillsammans 31 %.